

مدنی قانون

تمہیدی باب
(لوسری ٹوک)

فہرست

باب تمہیدی

مادہ (۱-۴۸۳)

مادہ	صفحہ
(۱-۳۵)	۱
(۱-۹)	۱
	۱
	۲
(۱۰-۱۵)	۳
(۱۶-۳۵)	۵
(۳۶-۴۷۱)	۱۱
(۳۶-۳۳۶)	۱۱
	۱۱
	۱۴
	۱۵
	۱۷
	۱۷
	۱۸
	۲۶
	۲۶
	۲۸
	۳۲
	۳۳
	۳۶
	۳۶
	۳۶
	۳۸
	۴۳

(الف)

۴۸	فرع پنجم - تفریق
۴۸	جزء اول - تفریق به سبب عیب
۵۰	جزء دوم - تفریق به سبب ضرر
۵۲	جزء سوم - تفریق به سبب عدم انفاق
۵۳	جزء چهارم - تفریق به سبب غیاب
۵۴	مبحث نهم - آثار انحلال ازدواج
۵۴	فرع اول - عدت
۵۸	فرع دوم - نفقه عدت
۶۰	مبحث دهم - اول - نسب
۶۰	فرع اول - نسب
۶۰	جزء اول - ثبوت نسب در نکاح صحیح
۶۱	جزء دوم - ثبوت نسب بعد از تفریق یا وفات زوج
۶۲	جزء سوم - ثبوت نسب در نکاح فاسد و دخول به شبهه
۶۲	جزء چهارم - اقرار به نسب
۶۴	فرع دوم - رضاع
۶۵	فرع سوم - حضانت
۷۱	فرع چهارم - انفاق
۷۱	جزء اول - نفقه اولاد
۷۳	جزء دوم - نفقه ابا و اقارب
۷۴	فرع پنجم - اداره اموال
۷۴	جزء اول ولایت
۸۰	جزء دوم - وصایت
۸۰	اول - تعیین وصی
۸۱	دوم - وصی اختیاری
۸۲	سوم - وصی قضایی
۸۵	چهارم - مکلفیت ها ی وصی
۸۹	پنجم - ختم وصایت
۹۲	جزء سوم - حجز

۹۳	جزء چهارم - غایب و فقود
۹۵	جزء پنجم - مساعدت قضایی
۹۶	جزء ششم - نظارت
۹۷	جزء هفتم - مؤیدات
۹۸ (۳۳۷-۴۷۱)	قسمت دوم - اشخاص حکمی
۹۸	مبحث اول - احکام عمومی
۱۰۰	مبحث دوم - وقف
۱۰۴	فرع اول - استحقاق دروقف
۱۰۹	فرع دوم - تقسیم وقف
۱۱۰	فرع سوم - اداره وقف
۱۱۴	فرع چهارم - انتهای وقف
۱۱۶	مبحث سوم - جمعیت ها
۱۱۶	فرع اول - احکام عمومی
۱۲۴	فرع دوم - هیئت مدیره
۱۲۵	فرع سوم - مجمع عمومی
۱۲۸	فرع چهارم - انحلال و تصفیه جمعیت
۱۲۹	مبحث چهارم - جمعیت های عام المنفعه
۱۳۴	مبحث پنجم - جمعیت خیریه
۱۳۴	مبحث ششم - جمعیت فرهنگی
۱۳۵	مبحث هفتم - موسسات
۱۴۰ (۴۷۲-۴۸۳)	فصل سوم - اموال

لمړی فصل - د قانون تطبیق

لمړی فصل - د قانون تطبیق

ماده ۱ - د قانون تطبیق ساحه

ماده ۱ - د قانون تطبیق ساحه

لمړی فصل

فصل اول

د قانون تطبیق

تطبیق قانون

لمړی قسمت

قسمت اول

قانون او حق

قانون و حق

لمړی مبحث - د قانون د تطبیق ساحه

مبحث اول - ساحه تطبیق قانون

ماده ۱ -

ماده ۱ -

(۱) په هغه مواردو کې چې قانون موجود وي ، اجتهاد روانه دی ، ددی قانون حکمونه د لفظ یا دهغې د فحوی په لحاظ د تطبیق وړ دي .

(۱) د مواردیکه حکم قانون وجود داشته باشد ، اجتهاد جواز ندارد . احکام این قانون باعتبار لفظ و یا فحوای آن ، قابل تطبیق می باشد .

(۲) په هغه مواردو کې چې د قانون حکم موجود نه وي محکمه به د اسلامی شریعت د حنفی فقهی د کلی اساساتو سره سم حکم صادر وي . تر څو چې عدالت په ډیره بڼه ممکنه وجهه تامین شی .

(۲) در مواردیکه حکم قانون موجود نباشد ، محکمه مطابق با اساسات کلی فقه حنفی شریعت اسلام حکم صادر می نماید . که عدالت را به بهترین وجهه ممکن آن تامین نماید .

ماده ۲ -

ماده ۲ -

په هغه مواردو کې چې په قانون یاد اسلام د شریعت د حنفی فقهی په کلی اساساتو کې یو حکم موجود نه وي ، محکمه به د عمومي عرف سره سم حکم صادر وي ، خو به دی شرط چې

در مواردیکه حکمی در قانون و یا اساسات کلی فقه حنفی شریعت اسلام موجود نباشد ، محکمه مطابق به عرف عمومی حکم صادر مینماید ، مشروط بر اینکه عرف

عرف ددی قانون د حکمونو یا د عدالت داساسونو مناقض نهوی . عدالت نباشد .

۳- ماده

۳- ماده

(۱) هغهچه په زماني ثابتیږي تر خوچه دهغي مخالف دليل موجود نهشي ، داعتبار وړگڼل کيږي .
(۲) دقانون دحکم لغو کول بې له داسی قانون په وسیله چه ترهغي وروسته نافذ شوی وی اوپه صراحت ئی دهغي د لغو کیدو یا تعدیل حکم نهوی کړی ، صورت نهشي موندلی .

دوهم مبحث - دحق استعمال

مبحث دوم - استعمال حق

۴- ماده

۴- ماده

که څوک دحق په کسبه ولو دهغي دوخته ترمخه اقدام وکي ، دهغي څخه په محرومیدو محکوميږي .

۵- ماده

۵- ماده

داضطرار حالت ، دپیل دحق د باطلیدو موجب نه گرځي .

۶- ماده

۶- ماده

ضرر د بالمثل عمل په وسیله، د مینځه نه وړل کيږي .

۷- ماده

۷- ماده

دمفاسدولری کول دگټو په جلبولو وړاندی دی .

۸- ماده

۸- ماده

قانونی جواز ضمان نفی کوی، که جواز قانونی ضمان را نفی میکند ،

خوك دقانون په حدودو كښې دخپل حق څخه گټه اخلي دهغې څخه دپیدا شوو خسارو مسئول نه دی .
شخصيکه از حق خود در حدودقانون استفاده میکند ، مسئول خسا رات ناشی از آن نمی باشد .

۹- ماده

ماده ۹-

(۱) که خوك دخپل حق څخه تیری وکې ضمان پری لازمپری .
(۲) دحق څخه تیری په لاندنیو مواردو کښې پیدا کیږی :

(۱) شخصيکه از حق خود تجاوز نماید، ضمان بر او لازم می گردد.
(۲) تجاوز از حق در موارد آتی بوجود می آید :

۱- د عرف او عادت مخالف کارونه .

۱- اعمال مخالف عرف وعادت.

۲- دبل په حق باندي دتیری د قصد لرل .

۲- داشتن قصد تعرض برحق غیر .

۳- دشخص د ښیکنو جزئی والی نسبت هغه ضرر ته چهل ته نی رسوی .

۳- جزئی بودن مصلحت شخص نسبت بضرریکه بغیر وارد میسازد.

۴- دښیکنی ناروا والی .

۴- غیر مجاز بودن مصلحت .

دوهم قسمت

قسمت دوم

دزمانی له حیثه دقانون تطبیق

تطبیق قانون از حیث زمان

۱۰- ماده

ماده ۱۰-

(۱) دقانون حکمونه د خپریدو څخه وروسته دتطبیق وړگرځی .

(۱) احکام قانون بعد از نشر قابل تطبیق می گردد .

(۲) دقانون حکمونه ماقبل ته رجعت نه کوی ، مگر په هغه حالونو کښې چه پخپله په قانون کښې تصریح شوی وی او یائی حکمونه دعمومی نظام پوری مربوط وی .

(۲) احکام قانون بمقابل رجعت نمی کند، مگر در حالاتیکه در خود قانون تصریح شده و یا احکام آن متعلق به نظام عامه باشد .

۱۱- ماده

ماده ۱۱-

(۱) داهلیت پوری مربوط حکمونه

(۱) احکام متعلق با هلیت بالای

په ټولو هغو اشخاصو چه ددی قانون ددرج شوو شرطونو لرونکی وی، تطبیقیری .
 جميع اشخاص واجد شرایط مندرج این قانون تطبیق می گردد .

(۲) که څوک دنوی قانون دحکمونو په اساس داهلیت نقصان لرونکی وپیژندل شی ، نو دا حکمونه دهغه په پخوانیو تصرفونو تاثیر نه لری .
 (۲) در صورتیکه شخص نظر باحکام قانون جدید ناقص ا هلیت شناخته شود ، این احکام به تصرفات قبلی وی تاثیر ندارد .

۱۲- ماده

ماده ۱۲-

دزمانی دتیریدو پوری مربوطونوی حکمونه ، دهغه نافذیدو سره سم دتطبیق وپدی . په ټولو مواردو کښی چه دپخوانی قانون سره سم دزمانی دتیریدلو مده نهوی پوره شوی، د نوی قانون دحکمونو تابع کیری .
 احکام جدید متعلق بمورر زمان بمجرد انفاذ آن قابل تطبیق است .
 جميع مواردیکه مدت مورر زمان مطابق به قانون سابق تکمیل نشده باشد ، تابع احکام قانون جدید می گردد .

۱۳- ماده

ماده ۱۳-

که دنوی قانون حکمونه دزمانی دتیریدلو مده نسبت دپخوانی قانون ته کمه وټاکي ، که څه هم دامده دنوی قانون دنافذیدو څخه تر مخه شروع شوی وی ، دنوی قانون دحکمونو تابع دی .
 هرگاه احکام قانون جدید مدت مورر زمان را نسبت قانون سابق کمتر تعیین نماید، گرچه این مدت قبل از انفاذ قانون جدید آغاز یافته باشد ، تابع احکام قانون جدید می باشد .

۱۴- ماده

ماده ۱۴-

دهغه دلیلونو په مورد کښی چه تر مخه راټول شوی ، دهغه قوانینو حکمونه تطبیقیری چه دراټولولو په وخت کښی یاه هغه وخت کښی چه باید راټول شوی وی ، نافذوو .
 درمورد ادله ایکه قبلا جمع آوری شده ، احکام قوانینی تطبیق می گردد که در وقت جمع آوری ویا و قتیکه باید جمع آوری میگردید، نافذ بوده است .

۱۵- ماده

مده دهجری شمسی کليزی سره سم تطبيقیږي .

در یم قسمت

د مګان له حیثه د قانون تطبيق

۱۶- ماده

به یوی قضیه کښی چه په کښی د قوانینو تنازع موجوده وی، د حقوقی رابطی د تشخیص په مورد کښی د افغانستان د قانون حکمونه د تطبيق وړدی .

۱۷- ماده

د مدنی حالونو اورد اشخاصو د اهلیت د تثبیت په مورد کښی، دهغوی دمطبوعه دولت قانون تطبيقیږي، او به هغه مالی تصرفونو کښی چه په افغانستان کښی عقدیږي او آثارنی هم په افغانستان کښی مرتبیری، نوکه د عقد د دواړو خواوو څخه یو د باندنی هیواد تبعه نی او د اهلیت نقصان ولری، خود اهلیت نقصان نی پټ سبب ته راجع وی، د پوره اهلیت لرونکی ګڼل کیږي .

۱۸- ماده

د باندنیو حکمی اشخاصو په مورد کښی لکه شرکتونه، جمعیتونه، موسسی اونور، دهغه دولت قانون اعتبار لری چه دهغوی مرکزی اداره

۱۵- ماده

میعاد مطابق به تقویم هجری شمسی محاسبه می گردد .

قسمت سوم

تطبيق قانون از حیث مکان

۱۶- ماده

در مورد تشخیص رابطه حقوقی در قضیه ایکه تنازع قوانین در آن موجود گردد، احکام قانون افغانستان قابل تطبيق می باشد .

۱۷- ماده

در مورد تثبیت احوال مدنی و اهلیت اشخاص، قانون دولت متبوعه آنها تطبيق می گردد، تصرفات مالی که در افغانستان عقد گردیده و آثار مرتبه آن نیز در آن وجود آمده باشد، در حالیکه یکی از طرفین عقد تبعه خارجی بوده و ناقص اهلیت باشد طوریکه نقص اهلیت آن مبنی بر سبب خفی باشد، بآنهم واجد اهلیت کامل شناخته میشود .

۱۸- ماده

در مورد اشخاص حکمی خارجی مانند شرکتها، جمعیتها، موسسات و امثال آن، قانون دولتی اعتبار دارد که اداره مرکزی آنها در

په هغی کبسی واقع وی . که ددی اشخاصو اساسی فعالیت په افغانستان پیل شوی وی ، نو دافغانستان دقانون تابع دی .

۱۹- ماده

ماده ۱۹ -

دازدواج دصحت د موضوعی شرطونو د تحدید دپاره د دواړو زوجینو قانون ته مراجعه کیری، او دازدواج د شکلی شرطونو په مورد کبسی دهغه هیواد دقانون حکمونه مراعت کیری چه ازدواج په کبسی صورت موندلی وی .

۲۰- ماده

ماده ۲۰ -

(۱) دازدواج په عقد مرتب آثار اودهغی پوری په مربوطو مالی چارو، دهغه دولت قانون تطبیقیری چه میره دازدواج دعقد په وخت کبسی دهغی تابع وی .

(۱) در مورد آثار مرتبه بر ازدواج به شمول امور مالی، قانون دو لتي تطبیق می گردد که زوج حین عقد ازدواج تابع آن باشد .

(۲) دطلاق په باره کبسی دهغه دولت دقانون حکمونه تطبیقیری چه میره دطلاق په وخت کبسی دهغی تابع وی .

(۲) در خصوص طلاق ، احکام قانون دولتی تطبیق میگردد که زوج در حین طلاق تابع آن باشد .

(۳) دجلالوی او انفصال په حالونو کبسی، دهغه هیواد قانون ته اعتبار ورکول کیری چه میره ددعوی داقامه کیدو په وخت کبسی دهغی تابع وی .

(۳) در حالات تفریق و انفصال قانون مملکتی اعتبار دارد که زوج حین اقامه دعوی تابع آن باشد .

۲۱- ماده

ماده ۲۱ -

ددی قانون د (۱۹ او ۲۰) مادو په درج شوو حالونو کبسی، که دزوجینو څخه یو دازواج دعقد په وخت کبسی

در حالات مندرج مواد (۱۹ و ۲۰) این قانون ، اگر یکی از زوجین حین عقد ازدواج افغان باشد باستثنای

لمړی فصل - د قانون تطبيق

مادې (۲۲-۲۵)

افغان وړی ، نو د اهلیت د شرطونو څخه غیر یواځې د افغانستان د قانون حکمونه تطبیقېږي .

ماده - ۲۲

ماده - ۲۲

هغه مسئلې چې د زوی ولی، ولایت او نورو و جایبو پوری د پلور ونو او زامنو ترمنځ مر بوطی دی دپلار د متبوع دولت د قانون حکمونه تطبیقېږي .

ماده - ۲۳

ماده - ۲۳

د اهلیت دنه لرونکو ، د اهلیت د ناقصو او غایبو اشخاصو په مورد کښی دهغوی د متبوع دولت د قانون حکمونه تطبیقېږي . د قیم ، وصی، قانونی ولی او داسی نورو د نصبولو په خصوص کی، ددی موضوعاتو پوری دمربوطو قوا نینو حکمونه اودنورو قوانینو حکمونه چه د ذکر شوو اشخاصو دحمایی دپاره وضع شوی وی دتطبیق وړدی .

ماده - ۲۴

ماده - ۲۴

په نفقه باندی دمکلف کولو په باره کښی، دهغه شخص د متبوع دولت د قانون حکمونه تطبیقېږي، چه د نفقی په ورکولو مکلف وی .

ماده - ۲۵

ماده - ۲۵

(۱) دمیراث ، وصیت او نورو تصرفونو پوری مو ضوعی مربوط (۱) در مورد احکام مو ضوعی متعلق به ارث ، وصیت و سایر

حکموڼه چه دمرگڅه څخه وروسته زمانې پورې مربوط وی دمورث ، وصیت کوونکي یاددهغه چاچه دهغه دمرگ په وخت کښې ورڅخه تصرف شوی وی ، دمتبوع دولت دقانون حکموڼه ئې تطبیقېږي .

(۲) دوصیت دشکلي حکموڼوبه باره کښې ، دوصیت په وخت کښې دوصی دقانون حکموڼه ، یاددهغه ځای دقانون حکموڼه چه وصیت په کښې پوره شوی ، تطبیقېږي. همدارنگه دشکلي حکموڼو نور تصرفونه چه دمرگ څخه وروسته زمانې ته منسوب وی ددی حکم تابع دی .

ماده ۲۶ -

ماده ۲۶ -

دملکیت دحیازت او نو رو عیني حقوقو په باره کښې دهغه ځای دقانون تطبیقېږي چه عقار په کښې واقع وی ، دمنقولو مالونو په باره کښې دهغه ځای دقانون تطبیقېږي چه منقول مالونه دهغه سببونو دتحقق په وخت کښې چه پری اکتساب یادحق دلایسه ورکول مرتبوی ، په ذکر شوی ځای کښې موجود وی .

ماده ۲۷ -

ماده ۲۷ -

دهغه التزاماتو په باره کښې چه دعقودو څخه پیدا شوی وی ، دهغه دولت دقانون تطبیقېږي چه دعقودواړو خواوو په کښې اوسیدنه غوره کړي

تصرفات منسوب به بعد از وفات ، احکام قانون دولت متبوعه مورث ، وصی یا شخصیکه حین وفات تصرف از او بعمل آمده باشد ، تطبیق میگردد .

(۲) در خصوص احکام شکلي وصیت ، احکام قانون وصی در حین وصیت ویا احکام قانون محلیکه در آن وصیت تکمیل شده باشد ، تطبیق میگردد .

همچنان احکام شکلي سایر تصرفات منسوب به بعد از وفات تابع این حکم می باشد .

درمورد حیازت ملکیت و سایر حقوق عینی ، قانون محلی تطبیق میگردد که عقار در آن واقع باشد ، ودرمورد اموال منقول قانون محلی تطبیق میگردد که اموال منقول حین تحقق اسبابیکه بر آن اکتساب ویا از دست دادن حق مرتب گردیده ، در محل مذکور موجود بوده است .

در مورد و جانب ناشی از عقود ، قانون دولتی تطبیق میگردد که طرفین عقد در آن اقا متگاه اختیار نموده اند . در صورت اختلاف اقا متگاه

قانون دو لتي تطبیق میگردد که عقد در آن تکمیل شده باشد . مشروط بر اینکه در خصوص تطبیق احکام کدام قانون معین، طرفین عقد موافقه نه نموده باشند و یا از قرائن معلوم نگردد که مراد طرفین عقد تطبیق قانون دیگری بوده است . در مورد عقود تکمیل شده متعلق به عاقدان قانون محل عاقدان تطبیق میگردد .

ماده ۲۸ -

در مورد شرایط شکلی عقود، احکام قانون دولتی تطبیق می گردد که عقد در آن تکمیل شده باشد .

ماده ۲۹ -

(۱) در مورد وجائب غیر تعاقدی، احکام قانون دولتی تطبیق می گردد که در آن حادثه ای ایجاد کننده واقع شده باشد .

(۲) اگر وجیبه ناشی از حادثه ای باشد که در خارج افغانستان واقع شده و حادثه در آن محل غیر قانونی و در افغانستان قانونی شناخته شود، حکم فقره یک این ماده تطبیق نمی گردد .

وی ، په هغه صورت کبسی چه د داوسیدنی خای اختلاف ولری، دهغه دولت قانون تطبیقیری چه عقد په کبسی پوره شوی وی . په دی شرط چه د عقد دواړو خواوو دیو ټاکلی قانون د حکمونو د تطبیق په باره کبسی موافقه نه وی کړی او یا دقرینو څخه معلومه نه شی چه د عقد دواړو خواوو مرام دبل قانون تطبیق وو . د عاقد پوری مربوط دپوره شوو عقودو په باره کبسی ، د عاقد د خای قانون تطبیقیری .

ماده ۲۸ -

د عقودو د شکلی شرطونو په باره کبسی، دهغه هیواد د قانون حکمونه تطبیقیری چه عقد په کبسی پوره شوی وی .

ماده ۲۹ -

(۱) د غیر تعاقدی التزامونو په باره کبسی ، دهغه دولت د قانون حکمونه تطبیقیری چه په هغی کبسی د التزام پیدا کوونکی حادثه واقع شوی وی .

(۲) که التزام د داسی حادثی څخه پیدا شوی وی چه د افغانستان څخه د باندی واقع شوی وی او حادثه په هغی خای کبسی قانونی نه وی او په افغانستان کبسی قانونی و پیژندل شی، ددی مادی د لمړی فقری حکم نه تطبیقیری .

- ماده ۳۰ -** داخصاصی قاعدو په باره کښی او اجرا اتو پوری دتړو لو مربوطو طو کارونو په باره کښی ، دهغه دولت دقانون حکمونه تطبیقیری چه دعوی په کښی اقامه شوی وی یا اجرا ات پکښی شوی وی .
- ماده ۳۰ -** درمورد قواعد اختصاصی و تمام امور متعلق باجراآت ، احکام قانون دولتی تطبیق می گردد که دعوی در آن اقامه یا اجراآت در آن بعمل آمده باشد .
- ماده ۳۱ -** ددی قسمت پورتنی درج شوی حکمونه په هغه صورت کښی نافذ دی، چه دهغی په خلاف بل حکم په خاص قانون کښی یابین الدوله معاهده کښی چه په افغانستان کښی نافذه وی موجود نه وی .
- ماده ۳۱ -** احکام مندرج مواد قبلی این قسمت در صورتی نافذمی باشد، که مخالف آن حکم دیگری در قانون اختصاصی یا معاهده بین الدول که درافغانستان نافذ است نباشد .
- ماده ۳۲ -** کهد قوانینو دتنازع په باره کښی ددی قانون په پورتنیو ما دو کښی کوم حکم پیدانه شی، دبین الدول خصوصی حقوقو قاعدی تطبیقیری .
- ماده ۳۲ -** هرگاه درمورد تنازع قوانین حکمی درمواد قبلی این قانون موجودنباشد، قواعد حقوق بین الدول خصوصی تطبیق می گردد .
- ماده ۳۳ -** دهغه اشخاصو په باره کښی چه تابعیت ئی معلوم نه وی، دهغه قانون ټاکل چه تطبیق ئی واجبوی دمحمکی به صلاحیت کی دی .
- ماده ۳۳ -** تعیین قانون واجب التطبيق در مورد اشخاصیکه تابعیت شان معلوم نباشد، از صلاحیت محکمه است .
- ماده ۳۴ -** په هغی مواردو کښی چه دباندنیو هیوادونو دقانون تطبیق پیش بینی شوی دی، ذکر شوی قانون هغه
- ماده ۳۴ -** درمواردیکه تطبیق احکام قانون خارجی پیش بینی شده است ، آن احکام موضوعی قانون مذکور که

موضوعی حکمونه چه دین الدول خصوصاً قانون پوری مربوط نه وی، تطبیق پوری. که دهغه دولت په قانون کښی چه حکمونه ئی دتطبیق وهدی، ددینونو تعدد موجود وی، نو دهغه دین حکمونه تطبیق پوری چه دهغه دولت قانون ټاکلی وی .

ماده ۳۵ -

احکام قانون خارجی به نحویکه درمواد قبلی این قسمت تصریح گردیده ، در حدودی قابل تطبیق می باشد که مخالف نظام عامه یا آداب عمومی در افغانستان نباشد .

فصل دوم

اشخاص

قسمت اول

شخص حقیقی

مبحث اول - احکام عمومی

ماده ۳۶ -

(۱) شخصیت انسان با ولادت کامل وی به شرط زنده بودن آغاز و با وفات انجام می یابد .

(۲) جنین دارای حقوقی می باشد که قانون بر آن تصریح نموده است .

ماده ۳۷ -

تثبیت تاریخ ولادت و وفات ذریعه دفاتر رسمی مربوط صورت میگیرد .

د باندنی هیواد دقانون حکمو نه لکه چه ددی قسمت په پورتنیوموادو کښی تصریح شو په هغه حدودو کښی دتطبیق وړ دی، چه په افغانستان کښی دعمومی نظام یا عمومی آدابو مخالف نه وی .

ماده ۳۵ -

د باندنی هیواد دقانون حکمو نه لکه چه ددی قسمت په پورتنیوموادو کښی تصریح شو په هغه حدودو کښی دتطبیق وړ دی، چه په افغانستان کښی دعمومی نظام یا عمومی آدابو مخالف نه وی .

دوهم فصل

اشخاص

لړۍ قسمت

حقیقی شخص

لړۍ مبحث - عمومی حکمونه

ماده ۳۶ -

(۱) دانسان شخصیت دهغه دپوره ولادت سره په دی شرط چه ژوندی وزیري شروع کیری او په مرگ پای ته رسیری .

(۲) جنین دهغه حقوقو لرونکی دی چه قانون پری صراحت لری .

ماده ۳۷ -

د پزیریدنی او مرگ دنیته ثابتنول درسمی مربوطو دفترونو په وسیله

هر گاه اسناد مبنی بر ثبت ولادت و یا وفات موجود نبوده یادر مورد صحت ثبت اشتباه وارد گردد، برای اثبات ولادت و وفات از اقامه وسایل اثبات به ترتیبی استفاده میگردد که در قانون تصریح شده باشد .

ماده ۳۸ -

هر شخص می تواند علاوه بر اسم خود ، اسم خانوادگی انتخاب نماید، اسم خانوادگی باولاد انتقال می یابد. اگر شخصی اسم خانوادگی غیر را بخود انتقال دهد و این عمل او موجب خساره به شخص اول گردد، متضرر می تواند علاوه بر مطالبه منع، جبران خساره را نیز از متعرض مطالبه نماید .

ماده ۳۹ -

سن رشد هیجده سال مکمل شمسی می باشد . شخص رشید در حالت صحت عقل در اجرای معاملات، دارای اهلیت حقوقی کامل شناخته می شود .

ماده ۴۰ -

شخصیکه از نگاه صغر سن ، معنوه بودن یا جنون ، غیر ممیز باشد، نمی تواند معاملات حقوقی را انجام دهد . شخصیکه به سن هفت سالگی

صورت مومی، که دزیزیدنی یادمرگ دثبت په پاره کښی سندونه موجود نهوی یادثبت دصحت په پاره کښی اشتباه پیدا شی ، دزیزیدنی یا مرگ دثابتولو دپاره ، دثابتو لو در سیلو داقامه کولو څخه په داسی توگه استفاده کیږی چه په قانون کښی تصریح شوی وی .

ماده ۳۸ -

هر شخص کولای شی چه پر ته دخپل نوم ، کورنی نوم هم غوره کړی ، دکورنی نوم اولادو نو ته نقلیږی، که څوک د چا دکورنی نوم خان ته انتقال کی او یا ورسره په کی جگړه وکی او هغه ته ددی عمل څخه ضرر ورسپیږی ، هغه چاته چه ضرر رسیدلی کولی شی چه د تعرض په منع کیدو علاوه تعویض هم وغواړی .

ماده ۳۹ -

درشد عمر پوره اتلس شمسی کلونه دی ، که څوک دی عمر ته ورسپیږی او عقلی قوه ولری دخپلو مدنی حقوقو داجراء کولو، دپاره دپوره اهلیت خواند گڼل کیږی .

ماده ۴۰ -

که څوک دعمر دکموالی ، یا معنوه والی، یا لیونتوبله امله ممیز نهوی، نه شی کولی چه حقوقی معاملی تر

سره کی ، که څوک اوه کلنی ته نهوی رسیدلی غیر ممیزگنل کیږی. می‌گردد .

ماده ۴۱ -

ممیز شخص چه درشد عمر ته نه وی رسیدلی یا داچه درشدعمرته رسیدلی وی خو سفیه وی یا په غفلت مبتلاوی ، داهلیت نقصان لرونکی گنل کیږی .

ماده ۴۲ -

شخص ناقص اهلیت وفاقد آن تابع احکام وصایت ، ولایت وقوامت مطابق به شرایط وقواعد پیش بینی شده این قانون می باشد .

ماده ۴۳ -

هیچکس نمی تواند از اهلیت قانونی خود تنازل یا در آثار مرتبه آن تعدیلی وارد نماید .

ماده ۴۴ -

آزادی دانسان طبیعی حق دی، هیڅوک نه شی کولی چه دهغی څخه تنازل وکړی .

ماده ۴۵ -

دهغه چا چه په شخصي حقو قو نی تیری کیږی، کولی شی چه دتیری دمخ نیوی په غوښتنه علاوه دهغه ضرر دتعویض غوښتنه هم وکی چه دذکر شوی تیری څخه و رته رسیدلی دی .

ماده ۴۱ -

هغه شخص چه اهلیت یی ناقص یا فاقد وی ، ددی قانون دشرطو نو او قاعدو سره سم دوصایت ، ولایت قوامت دحکمونو تابع دی .

ماده ۴۲ -

هیڅوک نه شی کولی چه دخپل قانونی اهلیت څخه تنازل یا دهغی په مرتبو آثارو کښی تعدیل راوړی.

ماده ۴۳ -

آزادی دانسان طبیعی حق دی، هیڅوک نه شی کولی چه دهغی څخه تنازل وکړی .

ماده ۴۴ -

دهغه چا چه په شخصي حقو قو نی تیری کیږی، کولی شی چه دتیری دمخ نیوی په غوښتنه علاوه دهغه ضرر دتعویض غوښتنه هم وکی چه دذکر شوی تیری څخه و رته رسیدلی دی .

ماده ۴۵ -

شخصیکه حقوق شخصی او مورد تجاوز قرار می‌گیرد ، می‌تواند علاوه بر مطالبه منع تجاوز در صورت وقوع ضرر طالب جبران خساره گردد .

دوهم مبحث - مدنی حالت

۴۶- ماده

کوم اشخاص چه داتلس کلنسی عمر پوره کوی ، دهغوی مدنی حالت دسجلونو دثبت په مخصوص صو دفترونو کبني ددی قانون د(۴۷-۴۸-۴۹) مادو درج شوو حکمونو سره سم ثبتیږي .

۴۷- ماده

(۱) دشخص مدنی حالت دهویت په مخصوصه پانه کبني درجیږي او دغوښتنی په صورت کبني ورته ورکول کیږي، دهویت پانه مشتمله ده په : نوم، تخلص یا دکورنی په نوم ، دزیریدنی په نیټه او خای ، وظیفی، تابعیت، داوسیدنی په خای، دمیرمنی او اولاد په نومونو او دهغوی دزیریدو دخای او نیټی سره .
(۲) دذکر شوو حالونو تغیر لکه مرگ، یا داوسیدنی دخای یا دوظیفی تغیر هم دهویت په پانه کبني درجیږي .

۴۸- ماده

دازدواج، طلاق، په ولدیت او دنسب په ثبوت داقرار پوری مربوط سندونه چه په اختصاصی مراجعو کبني ترتیبیږي، ددی قانون د(۴۶) مادی په درج شوو دفترونو کبني ثبت ته رسیږي، ذکر شوی مراجع

مبحث دوم - حالت مدنی

۴۶- ماده

اشخاصیکه سن هیجده سالگی را تکمیل می کنند حالت مدنی شان در دفاتر مخصوص ثبت سجلات مطابق باحکام مندرج مواد (۴۷-۴۸-۴۹-۵۰) این قانون درج می گردد .

۴۷- ماده

(۱) حالت مدنی يك شخص در ورقه مخصوص هویت درج و در صورت مطالبه برایش داده میشود . ورقه هویت محتوی اسم ، تخلص یا اسم فا میلی ، تاریخ ومحل تولد، وظیفه ، تابعیت ، محل اقامت ، اسم همسر و اولاد باتاریخ و محل تولد شان می باشد .

(۲) تغیر حالات متذکره از قبیل وفات ، تغیر محل اقامت یا وظیفه نیز در ورق هویت درج می گردد .

۴۸- ماده

اسناد مربوط به ازدواج ، طلاق، اقرار به بنوت و ثبوت نسب که در مراجع اختصاصی تر تیب می گردد، در دفاتر مندرج ماده (۴۶) این قانون به ثبت میرسد مراجع موصوف مکلف

مکلفی دی چه پورتنی واقعی دثبت دپاره مربوطی اداری ته په لیکلی توگه واستوی .

ماده ۴۹-

خارنوال کولی شی چه ددی قانون د (۴۶) مادی ددرج شوو سچلونو او مخصوصو دفترونو دثبت په جریان اطلاع حاصله کی ، که په کنبسی تخلف یابد اجرا آت و گوری نو قانونی اقدام به کوی .

ماده ۵۰-

ددی قانون د(۴۶-۴۷-۴۸-۴۹)مادو قول درج شوی حالونه چه دسچلونو دثبت په مخصوصو دفترونو کنبسی یادنفوسو په تذکره کنبی درج شوی، دبل په مقابل کنبسی حجت گنل کیږی، په دی سندونو اعتراض کول جواز نه لری، مگر داچه اعتراض د ذکر شوو سندونو په جعل یا تزویر بناوی .

دریم مبحث - داوسیدنی خای

ماده ۵۱-

(۱) داوسیدلو خای هغه دی چه شخص په کنبسی په عادی توگه سکونت لری، عام له دی چه داسکونت دایمی وی یا موقت .

(۲) یو شخص کولای شی چه دیوه خخه زیات داوسیدلو خایونه ولری .

اند وقایع مذکور را بجهت ثبت به اداره مربوط کتباً اطلاع دهند .

ماده ۴۹ -

خارنوال می تواند از جریان ثبت سچلات ، دفاتر مخصوصه مندرج ماده (۴۶) این قانون اطلاع حاصل و در صورت مشا هده تخلف و سوء اجراءت به اقدامات قانونی بپردازد .

ماده ۵۰ -

جميع حالات مندرج مواد (۴۶ - ۴۷-۴۸-۴۹) این قانون که در دفتر مخصوص ثبت سچلات یا تذکره نفوس درج گردیده ، در مقابل غیر ، حجت شناخته میشود . اعتراض در مورد همچو اسناد مجاز نیست، مگر اینکه اعتراض بر جعلیت یا تزویر اسناد مذکور بنا یافته باشد .

مبحث سوم - اقامتگاه

ماده ۵۱ -

(۱) اقامتگاه جا ییست که شخص عادتاً در آن سکونت دارد ، خواه این سکونت دایم یا موقت باشد .

(۲) شخص می تواند بیش از يك اقامتگاه داشته باشد .

۵۲- ماده

(۱) داهلیت نقص لرونکی ، محجور، مفقود او دغایب داوسید لو خای دهغوی دقانونی قایم مقام داوسیدلو دخای خخه عبارت دی .
(۲) هغه اشخاص چه داهلیت نقصان ولری او دتجارت کولو اجازه ورته شوی وی، کولی شی چه دمعاملو داجراء کولو او جایزو تصر فونو دپاره داو سید نی دخاص خای لرونکی وی .

ماده ۵۲ -

(۱) اقامتگاه ناقص اهلیت ، محجور ، مفقود وغایب عبارت از اقامتگاه قایم مقام قانونی شان میباشد.
(۲) اشخاص ناقص اهلیت که ماذون به تجارت باشند، می توانند در مورد اجرای معاملات و تصرفات مجوزه ، صاحب اقامتگاه خاص شناخته شوند .

۵۳- ماده

به هغه خای کبسی چه شخص تجارت یاکسب غوره کوی ، دهغوی پوری دمربوطو کارونو د اداری له امله دهغه داوسیدلو خای گنل کیری .

ماده ۵۳ -

جائیکه شخص در آن تجارت یا پیشه اختیار می نماید ، از جهت اداره امور متعلق به آن اقامتگاه وی شناخته می شود .

۵۴- ماده

(۱) شخص کولای شی دیو پاکلی قانونی عمل داجراء کولو دپاره داوسید لو اختیاری خای ولری .
(۲) داوسیدلو هغه خای چه دیوی پاکلی قانونی معاملی دپاره اختیاریزی، دهغوی پوری دپولو مربوطو کارونو دپاره په شمول داجباری تنفیذ اجرا آتو اعتبار لری ، مگر دا چه داوسیدلو ذکر شوی خای په صراحت سره دمشخصو معاملو دپاره پاکل شوی وی .

ماده ۵۴ -

(۱) شخص می تواند برای اجرای يك عمل معین قانونی اقامتگاه اختیاری داشته باشد .
(۲) اقامتگاهی که برای اجرای يك معامله معین قانونی اختیار میگردد ، برای جمیع مسایل مربوط به آن به شمول اجراءات متعلق به تنفیذ اجباری اعتبار دارد ، مگر اینکه اقامتگاه مذکور صراحتاً برای معاملات مشخص تعیین شده باشد .

دوهم فصل - اشخاص

مادی (۵۸-۵۵)

(۳) اثبات اقامتگاه اختیاری بدون اسناد کتبی جواز ندارد .

مبحث چارم - تابعیت

ماده ۵۵ -

تابعیت افغانی توسط قانون خاص تنظیم می گردد .

مبحث پنجم - فامیل

ماده ۵۶ -

فامیل انسان متشکل از اقاریبست که توسط يك اصل مشترك با هم جمع شده باشند .

ماده ۵۷ -

قرابت مستقیم عبارت از نسبت اصل و فرع می باشد و قرابت غیر مستقیم نسبت بین اشخاص است، که دارای اصل مشترك بوده بدون اینکه یکی فرع دیگری باشد .

ماده ۵۸ -

(۱) در محاسبه درجه قرابت مستقیم از فرع به اصل ، هر فرع یکدرجه شناخته شده و خود اصل درین محاسبه شامل نمی باشد .

(۲) در محاسبه درجه قرابت

غیر مستقیم از فرع به اصل مشترك

(۳) داوسیدلو داختری خای تابتول بی له لیکلو سندونو خخه جواز نه لری .

خلورم مبحث - تابعیت

ماده ۵۵ -

افغانی تابعیت دخاص قانون په وسیله تنظیمیری .

پنځم مبحث - کورنی

ماده ۵۶ -

دانسان کورنی دهغه خپلو انو خخه متشکله ده چه دیوه شریک اصل په وسیله سره جمع شوی وی .

ماده ۵۷ -

مستقیمه خپلوی داصل او فرعی دنسبت خخه عبارت ده ، اوغیر مستقیمه خپلوی ددوه اشخاصو دنسبت خخه عبارت ده ، په داسی توکه چه یو شریک اصل ولری بیله دی چه یو دبل فرع وی .

ماده ۵۸ -

(۱) دمستقیمی خپلوی د درجی په محاسبه کبسی ، دفرعی خخه اصل ته، هره فرعه یوه درجه گنل کییری، پخپله اصل په دی محاسبه کبسی شامل نه دی .

(۲) دغیر مستقیمی خپلوی ددرجی

په محاسبه کبسی ، دفرعی خخه شریک اصل ته او دهغی عکس ، هره

فرعه یوه در جه شمارل کیری ، او شریک اصل په محاسبه کښی شامل نه دی .
 و عکس آن ، هر فرع یک درجه شناخته شده واصل مشترک د رین محاسبه شامل نمی باشد .

ماده - ۵۹

ماده ۵۹ -

د زوجینو څخه دیوه خپلوان دبل زوج په باره کښی په عین خپلو ی او درجی کښی پیژندل کیری .
 اقارب یکی از زوجین در مورد زوج دیگر به عین قرابت و درجه شناخته میشود .

شپږم مبحث - ازدواج

مبحث ششم - ازدواج

ماده - ۶۰

ماده ۶۰ -

از دواج یو عقد دی چه دښځی او سړی معاشرت یی د فامیل د تشکیلولو په مقصد مشروع کړی او د دواړو خواوو حقوق او واجبات تنظیموی .
 ازدواج عقدیست که معاشرت زن و مرد را به مقصد تشکیل فامیل مشروع گردانیده حقوق و واجبات طرفین را بوجود می آورد .

ماده - ۶۱

ماده ۶۱ -

(۱) داز دواج عقد په رسمی نکاح نامی کښی د مربوطی اداری په وسیلی په دری نقلونو کښی ترتیب او ثبتیږی ، اصل یی په مربوطی اداری کښی حفظ او د عقد هری خوا ته دهغی یو نقل ورکول کیری . داز دواج عقد په مخصوصو دفترنو کښی د ثبتیدلو وروسته ددی قانون د (۴۶) مادی ددرج شوی سجلو نو د ثبت اداری ته اطلاع ورکول کیری .
 (۱) عقد ازدواج در نکاح نامه رسمی توسط اداره مربوط در سه نقل ترتیب و ثبت میگردد ، اصل آن در اداره مربوط حفظ و بهر یک از طرفین عقد یک نقل آن داده می-شود . عقد از دواج بعد از ثبت به دفاتر مخصوص باطلاع اداره ثبت سجلات مندرج ماده (۴۶) این قانون رسانیده میشود .

(۲) که داز دواج د عقد ثبتول په دی ترتیب ممکن نه وی ، په بله توگه چه درسمی سندونو د ثبتولو دپاره ټاکل شوی ، صورت مومی . میگیرد .
 (۲) اگر ثبت عقد ازدواج به این ترتیب ممکن نباشد ، به نحو دیگریکه برای ثبت اسناد رسمی پیش بینی شده است ، صورت میگیرد .

۶۲- ماده

کوزده دهغی بنخی سره جواز لری چه دبل شخص په نکاح او عدت کنبی نه وی .

۶۲- ماده

نامزدی بازنی جواز دارد که در قید نکاح وعدت غیر نباشد .

۶۳- ماده

دمعتدی خطبه په صراحت او کنایه سره جواز لری ، عام له دی چه بنخه در جعی یا بائن طلاق معتده وی او صریح عبارت دو فات معتدی ته جواز نلری .

۶۳- ماده

خواستگاری زن در عدت طلاق رجعی یا بائن بعبارت صریح و کنایه و در عدت وفات بعبارت صریح جواز ندارد .

۶۴- ماده

کوزده دازدواج دوعدی شخه عبارت ده ، دعقد دواپه خواوی کولی شی چه ور شخه منصرف شی .

۶۴- ماده

نامزدی عبارت از وعده به ازدواج است ، هر یک از طرفین می تواند از آن منصرف شود .

۶۵- ماده

که دکوز دی دواپه خوا یوه و بل ته تحفه ورکړی وی ، تحفه ور کوونکی کولی شی دبلې خوا دعدل په صورت کنبی عین تحفه که موجوده وی او که موجوده نه وی دهغی داخستلو دو رخنې قیمت غوښتنه وکی . که عدول دتحفې ور کوونکی له خوا صورت و مومی یا تحفه دمینخه لاره شی یا استهلاک شوی وی ، دهغی بیر نه اخستل په هیڅ صورت سره نه شی کولی .

۶۵- ماده

هرگاه نامزد به نامزد خود هدیه داده باشد، هدیه دهنده می تواند در صورت انصراف جانب مقابل و موجودیت هدیه ، عین یا قیمت ر وز خرید آن را مطالبه نماید . اگر انصراف از طرف هدیه دهنده صورت بگیرد یا هدیه هلاک و یا استهلاک گردیده باشد، رد آن را بهیچ صورت مطالبه کرده نمی تواند .

۶۶- ماده

دازدواج عقد په صریح ایجاب او قبول سره چه فوریت او استمرار

۶۶- ماده

عقد ازدواج به ایجاب و قبول صریح که فوریت و استمرار را افاده

افاده کی بی دوخت دقیقہ شخصہ
پہ یوہ مجلس کنبی صورت مومی .

۶۷- ماده

ماده ۶۷ -

از دواج چه دغیر محققى شرط
پوری معلق وی یا را تلونکی زمانی ته
مضاف وی نه شی عقد کیدای .

۶۸- ماده

ماده ۶۸ -

که دازدواج په عقد کنبی داسی
شرط کنبینبودل شی چه دقانون او
ازدواج دهد فونو شخصه مخالف وی،
عقد صحیح او شرط باطل گهل
کیری .

۶۹- ماده

ماده ۶۹ -

دبدل ازدواج په عقد کنبی یوہ بنسخه
دبلی بنسخی په بدل کی نه واقع کیری،
اوهری یوی بنسخی ته مهر مثل
لازمیری .

۷۰- ماده

ماده ۷۰ -

دازدواج اهلیت هغه وخت پوره
کیری چه نارینه وو د(۱۸) کلنی عمر
او بنسخو دشیپا پس کلنی عمر پوره
کپی وی .

۷۱- ماده

ماده ۷۱ -

(۱) که جای ددی قانون د (۷۰)
مادی درج شوی درشد عمر نه وی
پوره کپی دهغی داز دواج عقد
یواخی دپلاز په وسیله چه دصحیح
(۱) هر گاه د ختر سن مند رج
ماده (۷۰) این قانون را تکمیل نکرده
باشد ، عقد ازدواج وی تنها توسط
پدر صحیح التصرف یا محکمه با

تصرف لرونکی وی یا دصلاحیت لرونکی محکمی په وسیلی صورت موندلی شی .

(۲) عقد نکاح صغیره کمتر از (۱۵)

عمری د (۱۵) کلو نو څخه کم وی په هیڅ صورت جواز نه لری .

ماده ۷۲ -

ماده ۷۲ -

(۱) گرفتن وکیل برای عقد ازدواج جواز دارد .

(۱) دازدواج د عقد دپاره دوکیل نیول جواز لری .

(۲) وکیل نمی تواند موکله خود را به عقد نکاح خود درآورد ، مگر اینکه در عقد وکالت به آن تصریح شده باشد .

(۲) وکیل نه شی کولی چه خپله مؤکله دخپلی نکاح په عقد کبسی راوړی، مگر دا چه دو کالت په عقد کبسی پری تصریح شوی وی .

ماده ۷۳ -

ماده ۷۳ -

وکیل نمی تواند در عقد ازدواج بدون تفویض صلاحیت یا اجازه موکل یا موکله خود ، شخص دیگری را بصفت وکیل انتخاب نماید .

وکیل نه شی کولی چه دازدواج په عقد کبسی بی دصلاحیت دتفویض څخه یا دخپل وکیل یا مؤکلی داجازی په غیر، بل شخص دو کیل په صفت انتخاب کی .

ماده ۷۴ -

ماده ۷۴ -

وکیل نمی تواند عملی را که خارج از حدود وکالت او باشد، انجام دهد. تصرف خارج از حدود وکالت بمثابه عمل فضولی بوده و موقوف با اجازه موکل یا موکله او می باشد .

وکیل نه شی کولی داسی کاروکی چه دهغه دو کالت دحدو دوڅخه خارج وی ، دو کالت دحدو دو څخه بیرون یو کار دفضولی عمل حکم لری ، دمؤکل یا مؤکلی داجازی پوری موقوف دی .

ماده ۷۵ -

ماده ۷۵ -

وکیل به تسلیم زوجه به زوج و پرداخت مهر مکلف نمی باشد ، مگر اینکه از او دمهتر په ورکولو مکلف نه دی، مگر

په هغه صورت کښې چې دمهر دور کولو ضمانت یې کړی وی. په دی صورت کښې وکیل نه شی کولی چه ورکول شوی مهر دمیره څخه وغواړی، مگر په هغه حالت کښې چه دوکیل ضمانت دمیره په اجازی صورت موندلی مومی .

ماده ۷۶ -

در صورتیکه طرفین عقد اصالتاً، شرعاً یا توکیلا تحت ولایت شخصی واحد قرار داشته باشند، شخص می تواند به تنهایی از جانب طرفین عقد ایجاب و قبول نماید، مشروط براینکه شرایط قانونی عقد رعایت شده باشد .

ماده ۷۷ -

برای صحت عقد نکاح و نفاذ آن شرایط آتی لازم است :

- ۱- انجام ایجاب و قبول صحیح توسط عاقدین یا اولیاء یا وکلای شان .
- ۲- حضور دونفر شاهد بااهلیت .
- ۳- عدم موجودیت حرمت دائمی و یا موقت بین ناکح و منکوحه .

ماده ۷۶ -

په هغه صورت کښې چه دعقد دواړه خواوی اصالتاً ، شرعاً یا دوکالت په توگه ، دیوه شخصس دولایت لاندی واقع وی ، شخصس کولی شی په یواځنی ډول د عقد ددواړو خواوو له پلوه ، ایجاب او قبول وکی ، خو په دی شرط چه دعقد قانونی شرطونه مراعت شوی وی .

ماده ۷۷ -

دنکاح دعقد دصحت دپاره او دهغی دنافذیدو دپاره لاندنی شرطونه لازم دی :

- ۱- دعقد ددواړو خواوو یادهغوی دولیانو یا وکیلا نو په وسیله دصحیح ایجاب او قبول ترسره کول .
- ۲- داهلیت لرونکو دوه شاهدانو حضور .
- ۳- دنکاح کوونکی او نکاح کیدونکی ترمنځ ددایمی یا موقتی حرمت نشتوالی .

۷۸- ماده

قاضی دهغه اشخاصو ولی دی چه ولی نه لری .

۷۸ - ماده

قاضی ولی اشخاصی است که ولی نداشته باشند .

۷۹- ماده

هغه اشخاص چه ددی قانون د (۷۸) مادی ددرج شوی حکم سره سم دقاضی دولايت لاندی واقع کیری ، قاضی حق نه لری چه هغوی دخپل ازدواج دعقد لاندی یا دخپلو اصولو یافروعو دازدواج دعقد لاندی راوپی .

۷۹ - ماده

اشخاصیکه طبق ماده (۷۸) این قانون تحت ولایت قاضی قرار می-گیرند، قاضی نمیتواند آنها را به عقد ازدواج خود یا اصول و فروع خویش درآورد .

۸۰- ماده

که عاقله او رشیده بی دولسی دموافقی شخه از دواج وکی، دنکاح عقد نافذ او لازم دی .

۸۰ - ماده

هرگاه عاقله رشیده بدون موافقه ولی ازدواج نماید، عقد نکاح نافذ و لازم میباشد .

۸۱- ماده

دشخص ازدواج دخپلو اصولو فروعو سره، دپلار او مور دفروعو سره او دنیکونو دلپری طبقی دفروعو سره په دایمی ډول حرام دی .

۸۱ - ماده

ازدواج شخص با اصول و فروع خود و فروع پدر و مادر و طبقه اول فروع اجداد بطور ابدی حرام است .

۸۲- ماده

دشخص ازدواج دخپلی بنځسی داصولو سره په مطلق صورت او دخپلی بنځی دفروعو سره ددخول په صورت کبسی په دایمی ډول حرام دی .

۸۲ - ماده

ازدواج شخص بازوجه اصول و زوجه فروع خودش بطور دایم حرام است . همچنان ازدواج شخص با اصول زوجه اش مطلقاً و با فروع زوجه در صورت دخول بطور دایم حرام میباشد .

۸۳- ماده

دزنا کونکی ازدواج دزناکپری شوی داصل او فرعی سره همدارنگه

۸۳ - ماده

ازدواج زانی با اصل و فرع مزنیه همچنان ازدواج مزنیه با اصول و

دزنا کپی شوی ازدواج دزنا کونکی داصولو او فروعو سره حرام دی. دزنا کپی شوی داصولو او فروعو ازدواج دزنا کونکی داصولو او فروعو سره ددی حکم څخه مستثنی دی.

فروع زانی حرام می باشد ، ازدواج اصول و فروع مزینه با اصول و فروع زانی ازین امر مستثنی است .

۸۴- ماده

ماده ۸۴ -

دلاندنیو حالونو په استثنی ، رضاعی حرمت دنسبی حرمت په څیردی :

حرمت رضاعی باستثنای حالات ذیل مانند حرمت نسبی است :

۱ - خواهر پسر رضائی .

۲ - مادر خواهر یا برادر رضاعی .

۳ - مادر کلان پسر یا دختر رضاعی .

۱- درضاعی زوی ، خور .

۲- درضاعی خوریا ورور ، مور .

۳- درضاعی زوی یا لور ، نیا .

۴- درضاعی ورور ، خور .

۴- خواهر برادر رضاعی .

۸۵- ماده

ماده ۸۵ -

په لاندنیو حالونو کښی مو قتی حرمت پیدا کیږی :

در حالات ذیل حرمت موقت موجود میگرد :

۱- ددوه داسی ښځو ترمنځ په نکاح کښی یو ځای کیدل ، چه که دهغوی څخه یو نارینه فرض کپی شی، نو دهغوی ترمنځ داز دواج حرمت منځ ته راشی .

۱- جمع در نکاح بین دو زنیکه هرگاه یکی آنها مرد فرض شود، حرمت ازدواج بین شان بوجد آید.

۲- ددری طلاقو مطلقه ترڅو چه دبل شخص سره از دواج وکی .

۲- مطلقه ثلاثه تا زمانیکه باشخص دیگرى ازدواج نماید .

۳- دبل نکاح کپی او معتده .

۳- منکو چه و معتده غیر .

۴- هغه ښځه چه لعان شوی وی، ترڅو چه میړه خپل ځان دروغجن کی .

۴- زنیکه لعان شده باشد تا وقتیکه ، شوهر خودرا تکذیب نماید.

۵- هغه ښځه چه کتابی نه وی .

۵- زنیکه اهل کتاب نباشد .

۸۶- ماده

دیوی خُخه دزیاتو بِنخو ازدواج درا تلونکو حالونو دتحقق خُخه وروسته صورت نیولی شی :

۱- په هغه حالت کبسی چه دبنخو ترمنخ دبی عدالتی ویره موجوده نه وی .

۲- په هغه حالت کبسی چه شخص دبنخو دنفقی دتامین دپاره لکه غذا، کالی، داوسید لو د خای او دناسی معالجه مالی توان ولری .

۳- دمشروعی بښیگی په حالت کبسی لکه دلمړنی بښخی شنه والی اویا دهغی په داسی رنخونو مبتلا کیدل، چه علاج یی ډیر سخت وی .

۸۷- ماده

دکومی بښخی میره چه ددی قانون د(۸۶) مادی د حکم په خلاف ازدواج کړی وی ، کولی شی چه ددی قانون د (۱۸۳) مادی ددرج شو و حکمونو سره سم، د ضرر په سبب دجدايي په اساس دمحکمی خُخه دطلاق غوښتنه وکی .

۸۸- ماده

بښخه کولی شی چه داز دواج دعقد په وخت کبسی دشرط کبښن دی چه که میره یی ددی قانون د (۸۶) مادی ددرج شوو حکمونو په خلاف د بلی بښخی سره ازدواج وکی، نو دطلاق واک به هغی ته تقلیری . دا شرط

ماده ۸۶ -

از دواج به بیش ازیک زن بعد از تحقق حالات آتی صورت گر فته می تواند :

۱- در حالتیکه خوف عدم عدالت بین زوجات موجود نباشد .

۲- در حالتیکه شخص کفایت مالی برای تامین نفقه زوجات از قبیل غذا ، لباس ، مسکن و تداوی مناسب را دارا باشد .

۳- در حالتیکه مصالحت مشروع، مانند عقیم بودن زوجه اولی و یا مصاب بودن وی به امراض صعب-العلاج ، موجود باشد .

ماده ۸۷ -

زنیکه شوهر وی برخلاف حکم ماده (۸۶) این قانون ازدواج نموده باشد، می تواند مطابق به احکام مندرج ماده (۱۸۳) این قانون ، براساس تفریق به سبب ضرر از محکمه مطالبه طلاق نماید .

ماده ۸۸ -

زن می تواند هنگام عقد از دواج شرط گذارد که اگر زوج وی مخالف احکام مندرج ماده (۸۶) این قانون به زن دیگر ازدواج کند ، صلاحیت طلاق به او انتقال داده میشود. این

هغه وخت اعتبار لری چه دنکاح په وثیقی کښی درج شوی وی .

شرط وقتی اعتبار دارد که در وثیقه نکاح درج شده باشد .

۸۹- ماده

ماده ۸۹ -

که خوګ دیوی ښځی څخه په زیات از دواج کښی ددی قانون متاهل والی پټ کی او دهغی ښځی چه نوی یی نکاح کړی دهغی صریحه رضاء او موافقه په دی باره کښی نه وی تر لاسه کړی ، په دی صورت کښی نوی ښځه کولی شی که دمیره سره دمعاشرت په دوام راضی نه وی، ددی قانون د (۱۸۳) مادی د درج شوو حکمونو سره سم دضرر په سبب دجدایی په اساس دمحکمی څخه دطلاق غوښتنه وکی .

شخصیکه در ازدواج به بیش از یک زن مطابق حکم مندرج ماده (۸۶) این قانون متاهل بودن خود را کتمان نماید و رضائیت و موافقه صریح زنی را که جدیداً به نکاح گرفته است در مورد بدست نیاورده باشد، درینصورت زوجه جدید می تواند در صورت عدم رضائیت به دوام معاشرت بازوج ، مطابق به احکام مندرج ماده (۱۸۳) بر اساس تفریق به سبب ضرر از محکمه مطالبه طلاق نماید .

اووم مبحث - داژدواج آثار

مبحث هفتم - آثار ازدواج

لمری فرعه - عمومی حکمونه

فرع اول - احکام عمومی

۹۰- ماده

ماده ۹۰ -

په صحیحی او نافذی نکاح دهغی ټول آثار لکه دښځی نفقه ، دمیراث حقوق، دنسب ثبوت او دمصاهرت حرمت مرتبیری .

برنکاح صحیح ونافذ تمام آثار آن از قبیل ، نفقه زوجه ، حقوق میراث ، ثبوت نسب و حرمت مصاهره مرتب میگردد .

۹۱- ماده

ماده ۹۱ -

دټول مهر دلزوم په باره کښی، که نکاح صحیح وی ، نو صحیحه خلوت ددخول حکم لری، که څه هم میره عنین وی . همدارنگه دنسب

در مورد لزوم کل مهر ، خلوت صحیحه ، حکم دخول را در نکاح صحیح دارد، گرچه زوج عنین باشد. همچنان در مورد اثبات نسب، نفقه،

دئا بتولو ، نفقی ، دبنخی دخور
دنکاح حرمت په باره کښی د صحیح
خلوت حکم لکه په صحیحی نکاح کښی
عیناً ددخول حکم لری .

۹۲- ماده

(۱) دمسلمانی بنخی نکاح
دنا مسلمان سپری سره باطله ده .
مسلمان سپری کولی شی چه دکتابی
بنخی سره ازدواج وکړي .

(۲) دکتابی بنخی از دواج دهغی
دکتابی ولی په وسیله ددوه کتا بی
شاهدانو په حضور صورت موند لی
شی . ددی مادی په درج شوومواردو
کښی اولاد دپلار ددین تابع گڼل
کیري .

۹۳- ماده

دکتابی بنخی نکاح په مسلما نی
بنخی او عکس یی جواز لری .

۹۴- ماده

که په نا صحیح نکاح کښی دمیره
او بنخی ترمنځ، ددخول او دهغی
دمقدمو ترمنځه جدایی صورت ومومی،
دمصاهرت دحرمت موجب نه گرځی.

۹۵- ماده

په باطل از دواج که څه هم دخول
په کښی صورت موندلی وی، دصحیح
ازدواج د آثارو څخه هیڅ یو پری
نه مرتبیری .

حرمت نکاح خواهر زوجة ، حکم
خلوت صحیحه ، عیناً حکم دخول در
نکاح صحیح را دارا می باشد .

ماده ۹۲ -

(۱) ازدواج زن مسلمان با مرد
غیرمسلمان باطل است. مرد مسلمان می
تواند با زن اهل کتاب از دواج نماید.

(۲) ازدواج زن اهل کتاب توسط
ولی کتابی وی بحضور دو نفر شاهد
اهل کتاب صورت گرفته می تواند.
در موارد مندرج این ماده اولاد تابع
دین پدر شناخته می شود .

ماده ۹۳ -

نکاح زن اهل کتاب بالای زن
مسلمان وعکس آن جواز دارد .

ماده ۹۴ -

هرگاه در نکاح غیر صحیح بین
زوج وزوجه قبل از دخول ومقدمات
آن تفریق صورت بگیرد، موجب حرمت
مصاهره نمی گردد .

ماده ۹۵ -

هیچ يك از آثار از دواج صحیح
بر ازدواج باطل گرچه دخول در آن
صورت گرفته باشد، مرتب نمیگردد.

۹۶- ماده

که ا زدواج په ایجاب او قبول صورت موندلی وی خو بعضی شرطونه یی نه وی پوره شوی ، فاسد گڼل کیږی او د ازدواج حکمونه پری نه مرتب کیږی .

۹۷- ماده

(۱) فاسد ا زدواج د دخول تر مخه د باطلی نکاح حکم لری .

(۲) که د فاسد ا زدواج څخه وروسته دخول صورت و مومی نو مهر، نسب ، دمضا هرت حرمت ، عدت، جدایی او نفقه نابتیری .

دوهمه فرعه - مهر

۹۸- ماده

په دخول ، صحیح خلوت یا د زوجینو څخه دیوه په مرگ که څه هم دامرگ د دخول یا صحیح خلوت تر مخه صورت موندلی وی ، ټول مهر لازمیری .

۹۹- ماده

بنځه د مسمی مهر مستحقه گڼل کیږی. که مهر د عقد په وخت کښی نه وی ټاکل شوی او یا نفی شوی وی ، نو مهر مثل لازمیری .

۱۰۰- ماده

مال چه د تملك قابلیت ولری ، مهر ټاکل کیدای شی .

۹۶- ماده

ازدواجیکه با ایجاب و قبول صورت گرفته و بعضی شرایط آن تکمیل نگرديده باشد، فاسد و احکام ازدواج بر آن مرتب نمی گردد .

۹۷- ماده

(۱) ازدواج فاسد قبل از دخول در حکم نکاح باطل است .

(۲) هر گاه بعد از ازدواج فاسد دخول صورت بگیرد، مهر، نسب ، حرمت مصاهره، عدت ، تفریق و نفقه ثابت میگردد .

فرع دوم - مهر

۹۸- ماده

کل مهر باوطی، خلوت صحیحه یا وفات یکی از زوجین گرچه قبل از دخول یا خلوت صحیحه صورت گرفته باشد ، لازم میگردد .

۹۹- ماده

زوجه مستحق مهر مسمی می باشد. اگر مهر حین عقد تعیین نشده و یا نفی آن بعمل آمده باشد ، مهر مثل لازم می گردد .

۱۰۰- ماده

مال قابل تملك ، مهر تعیین شده می تواند .

ماده ۱۰۱-

ماده ۱۰۱ -

(۱) ٲول مهر يايوه حصه يي په معجله يامؤجله ٲول ٲاڪل كيداي شي. (۲) په هغه صورت كښي چه په تعجيل يا تاجيل تصريح نه وي شوي، عرف ته رجوع كيږي. دجدايي او وفات په صورت كښي دمؤجل مهر وركول دلنډي مدي تابع دي، مگر داچه د عقد په وخت كښي په ٲاڪلي مدي تصريح شوي وي.

(۱) كل يا قسمتي از مهر، حين عقد طور معجل يا مؤجل تعيين شده مي تواند.

(۲) در صورت عدم تصریح، بعرف رجوع ميگردد. پر داخت مهر موجب در صورت تفريق يا وفات تابع مدت کوتاه تر مي باشد، مگر اينكه حين عقد مدت معينی تصريح شده باشد.

ماده ۱۰۲-

ماده ۱۰۲ -

(۱) ميره كولي شي چه د عقد څخه وروسته دمهر اندازه زياته كي. (۲) په پورتنی حالت كښي دمهر زياتوالي دلاندنيو شرطونو تابع دي: ۱- دمهر دزياتوالي اندازه دي معلومه وي. ۲- بنځه يا دهغي ولي دي دا زياتوالي قبول كي. ۳- دزوجيت رابطه دي باقي وي.

(۱) زوج مي تواند مقدار مهر را بعد از عقد تزويد نمايد.

(۲) در حالت فوق زيادت در مهر تابع شرايط ذيل است:

۱- مقدار زيادت مهر معاوم باشد.

۲- زوجه ياولي او اين زيادتر را قبول نمايد.

۳- رابطه زوجيت باقي باشد.

ماده ۱۰۳-

ماده ۱۰۳ -

(۱) بالغه بنځه چه دقانونسي ازدواج عمر يي پوره كسږي وي دصحت په حالت كښي او پخپله رضا كولي شي، هغه مهر چه ورته نقد ٲاڪل شوي، ٲول او يايوه حصه يي دميره دزمي څخه ساقط كي. (۲) بنځي چه ددي قانون د(۷۰) مادي درج شوي عمر يي نه وي پوره

(۱) زوجه بالغه كه سن ازدواج قانوني را تكميل نموده باشد، ميتواند درحالت صحت ورضای خود مهري را كه نقداً تعيين شده باشد، كلا وياقسماً از ذمه زوج ساقط نمايد.

(۲) پدر زوجه اي كه سن مندرج ماده (۷۰) اين قانون را تكميل نكرده

باشد ، بهیچ صورت نمیتواند مهر را از ذمه زوج ساقط نماید .

ماده ۱۰۴ -

زنی که اختیار تعیین مهر را به زوج تفویض نموده و مهر او تسمیه نشده باشد ، می تواند بعد از عقد و قبل از دخول ، تعیین مهر را مطالبه نماید ، زوج مکلف است مهر او را معین کند . در صورت امتناع ، زوج می تواند تعیین مهر مثل را از محکمه باصلاحیت مطالبه بدارد .

ماده ۱۰۵

هرگاه تفریق قبل از دخول یا خلوت صحیحه واقع گردد ، در صورت تسمیه ، زوج نصف مهر مسمی و در غیر آن نصف مهر مثل را مستحق می شود .

ماده ۱۰۶ -

هرگاه تفریق قبل از دخول یا خلوت صحیحه از طرف زوج صورت گیرد ، مهر وی کاملاً ساقط میگردد .

ماده ۱۰۷ -

هرگاه تفریق بین زوجین قبل از دخول یا خلوت صحیحه واقع گردد ، برای زوج ، متعه ای که عبارت از البسه معمول و امثال وی می باشد ، واجب می گردد . در تعیین متعه ،

کری دهفی پلار به هیچ صورت نه شی کولی چه مهر دمیره دذمی خخه ساقط کی .

ماده ۱۰۴ -

کومی بنخی چه دمهر دتاکلو اختیار میره ته سپارلی وی اومهریی نه وی مسمی شوی ، کولی شی چه دعقد خخه وروسته او ددخول ترمخه دمهر تاکل و غواپی ، میره مکلف دی چه مهریی وٹاکی ، که میره دمهر دتاکلو خخه خان وژغوره ، بنخه کولی شی چه دصلاحیت لرونکی محکمی خخه دمهر مثل تاکل و غواپی .

ماده ۱۰۵ -

که جدایی ددخول یا صحیح خلوت خخه ترمخه واقع شی نوکه مهر مسمی شوی وو ، نو بنخه دنیما یی مسمی شوی مهر او که نه وو ، مسمی شوی دنیمایی مهر مثل مستحقه ده .

ماده ۱۰۶ -

که جدایی دصحیح خلوت یا دخول ترمخه دبنخی له خواصورت ونیسی ، ٲول مهریی ساقطیری .

ماده ۱۰۷ -

که دزوجینو ترمخ جدایی ددخول یا صحیح خلوت ترمخه واقع شی ، دبنخی دپاره متعه چه دمعمولو کالو او امثالو خخه عبارت ده ، لاز مییری . دمتعی په تاکلو کبسی دمیره مالی

قدرت په نظر کښی نیول کیږی خو په هېڅ صورت دهغی قیمت دنیمايي مهړ مثل څخه نه شی زیا تیدای .

ماده ۱۰۸-

ماده ۱۰۸ -

توان مالی زوج درنظر گرفته شده و بهیچ صورت قیمت آن از نصف مهړ مثل تجاوز نمی کند .

(۱) که طلاق ددخول څخه تر مخه واقع شی او مهړ مسمی وی او یا میړه مهړ شی، بنځی ته متعه نه لازمیږی .

(۲) په هغه صورت کښی چه طلاق ددخول څخه وروسته واقع شی، که مهړ مسمی شوی وی او که نه وی مسمی شوی، بنځی ته دمتعی ورکول جواز لری .

ماده ۱۰۹-

ماده ۱۰۹ -

که یو سړی دمرگ دمرض په وخت کښی ازدواج وکی او دخپلی بنځی مهړی دمهړ مثل څخه زیات ټاکلی وی، دا زیاتوالی دو صیست دحکمو نو تابع گرځی .

(۱) هر گاه طلاق قبل از دخول واقع گردیده و مهړ مسمی با شد و یا زوج وفات نماید ، متعه برای زوج واجب نمی گردد .

(۲) در صورتیکه طلاق بعد از دخول واقع گردد ، خواه مهړ مسمی باشد یا نه ، ادای متعه برای زوج جواز دارد .

که یو سړی دمرگ دمرض په وخت کښی ازدواج وکی او دخپلی بنځی مهړی دمهړ مثل څخه زیات ټاکلی وی، دا زیاتوالی دو صیست دحکمو نو تابع گرځی .

ماده ۱۱۰-

ماده ۱۱۰ -

مهړ، دبنځی ملکیت دی . بنځه کولی شی پخپل مهړ کښی هر نوع مالکانه تصرف وکی .

هرگاه شخصی در حین مرض موت خود ازدواج نموده و مهړ زوجة اش را بیشتر از مهړ مثل تعیین کرده باشد ، این زیادت تابع احکام و صیت می گردد .

مهړ، دبنځی ملکیت دی . بنځه کولی شی پخپل مهړ کښی هر نوع مالکانه تصرف وکی .

ماده ۱۱۱-

ماده ۱۱۱ -

که بنځه ټول مهړ او یایی یوه حصه دقبض څخه تر مخه یا وروسته خپل میړه ته هبه کی او ددخول څخه تر مخه طلاق واقع شی ، میړه نه شی کولی نیمايي مهړ وغواړی .

مهړ، ملکیت زوجة محسوب می گردد . زوجة می تواند در مهړ خود هر نوع تصرف مالکانه بنماید .

که بنځه ټول مهړ او یایی یوه حصه دقبض څخه تر مخه یا وروسته خپل میړه ته هبه کی او ددخول څخه تر مخه طلاق واقع شی ، میړه نه شی کولی نیمايي مهړ وغواړی .

هرگاه زوجة کل مهړ یا قسمتی از آنرا قبل یا بعد از قبض بزوج هبه نموده و قبل از دخول ، طلاق واقع گردد، زوج نمی تواند نصف مهړ را مطالبه نماید .

۱۱۲- ماده

که مهر نقدی پیسی یا مثلی شی نه وی، او بنسخی دهغنی نیمایی یا ٲول میړه ته هبه که ، نوکه طلاق ددخول څخه ترمنځه واقع شو ، میړه نه شی کولی چه دمهر په نامه څه شسی وغواړی .

۱۱۳- ماده

پلار نه شی کولی چه دخپلی لور ٲول یا یوه حصه مهر هبه کی .

۱۱۴- ماده

هیڅوک نه شی کولی چه بنسخه مجبوره کی چه خپل ٲول مهر اویایی یوه حصه ، میړه ته یا بل چاته پریږدی . په هغه صورت کنبی چه بنسخه دٲول مهر دقبضه ولو ترمنځه مړه شی ، ورته یی کولی شی چه دمیره څخه یی او که میړه یی مړو دمیره دورئی څخه یی ، دنبسخی دمیراث دحق دوضع کیدو وروسته ، پاتی مهر وغواړی .

دربمه فرعه - داوسیدلو ځای

۱۱۵- ماده

میړه به دخپل مالی قدرت سره سم دخپلی بنسخی دپاره داوسیدلو مناسب ځای برابروی .

۱۱۶- ماده

که یو سړی دیوی څخه زیا تی بنسخی ولری، نه شی کولی چه دهغوی

ماده ۱۱۲ -

هرگاه مهر پول نقده یا شی مثلی نبوده وزوجه نصف یا کل آنرا به زوج هبه نماید ، در صورت و قوع طلاق قبل از دخول ، زوج نمی تواند هیچ چیزی را به عنوان مهر مطالبه نماید.

ماده ۱۱۳ -

پدر نمیتواند مهر دختر خود را کلا یا قسمًا هبه نماید .

ماده ۱۱۴ -

زوجه مجبور گردانیده نمی شود، تا کل یا قسمتی از مهر خود را به زوج یا شخص دیگری واگذار شود. در صورتیکه زوجه قبل از قبض کل مهر وفات نماید ، ورثه وی می تواند از زوج و در صورت وفات زوج از ورثه او پس از وضع حق الارث زوجه ، مهر باقیمانده را مطالبه نمایند .

فرع سوم - مسکن

ماده ۱۱۵ -

زوج مطابق به توان مالی خود برای زوجه اش مسکن مناسب تهیه می نماید .

ماده ۱۱۶ -

هرگاه شخصی بیش از يك زوجه داشته باشد، نمی تواند بدون رضایت،

درضا به غیر داوسید لو به یوه خای کبسی هغوی اوسیدو ته مجبور کی . رهایش گرداند .

فرع چارم - نفقه

ماده ۱۱۷ -

خلورمه فرعه - نفقه

ماده ۱۱۷ -

(۱) باعقد نکاح صحیح و نافذ نفقه بر زوج لازم میگردد، گرچه زوجه در مسکن اقاربش رهایش داشته باشد. اگر زوجه از رفتن بمسکن زوج بدون حق امتناع ورزد، نفقه وی بر زوج لازم نمیگردد .

(۲) زوجه وقتی حق دارد از رفتن بمسکن زوج امتناع ورزد، که مسکن مناسب مطابق به ماده (۱۱۵ و ۱۱۶) این قانون از طرف زوج تهیه نشده و یا مهر معجل وی تادیه نگردیده باشد .

ماده ۱۱۸ -

نفقه زوجه مشتمل است بر طعام، لباس ، مسکن و تداوی متناسب به توان مالی زوج .

ماده ۱۱۹ -

هرگاه زوج از ادای نفقه امتناع ورزد یا تقصیر وی در آن ثابت گردد، محکمه باصلاحیت زوج را با دای نفقه مکلف میگرداند .

(۱) دصیحیحی او نافذی نکاح به عقد ، دبنخی نفقه به میره لا زمیری که شه هم بنیخه دخیلوانو په کورکبسی ژوند کوی، که بنیخه ناحقه دمیره کورته دتللو خخه خان وژ غوری نو نفقه یی به میره نه لا زمیری .

(۲) بنیخه هغه وخت حق لری چه دمیره کورته دتللوخخه خان وژ غوری، چه ددی قانون د (۱۱۵-۱۱۶) مادو د حکمونو سره سم ورته دمیره له خوا داوسیدلو مناسب خای نه وی برابر شوی ، او یایی معجل مهر نه وی ورکول شوی .

ماده ۱۱۸ -

دبنخی نفقه مشتمله ده په خوراک لباس ، داوسیدلو په خای او دبنخی په دارو کولو خو دمیره دمالی قدرت په تناسب .

ماده ۱۱۹ -

که میره دنفقی دور کولو خخه خان وژ غوری یایی په نفقه کبسی تقصیر ثابت شی، صلاحیت لرونکی محکمه به میره دنفقی په ور کولو مکلفه وی .

۱۲۰- ماده

دنبختی نفقه دمپره دبندی کیدوله
امله که خه هم دنفقی دور کولو قدرت
ونه لری ، دمپره دذمی خخه نه
ساقطیری .

ماده ۱۲۰ -

نفقه زوجه باثر حبس زوج گرچه
توان ادای آن را نداشته باشد ، از
ذمه وی ساقط نمی گردد .

۱۲۱- ماده

که میره غایب وی دنبختی نفقه
دمپره دمالونو خخه چه په نفقه کنبی
شاملیدای شی او دهغی په تصرف
کی وی ، تأمینیری . دهغی په غیر دهغه
مالونو خخه چه دبل چا سره یی
دودیعت یا قرض په توگه لری ، تاکل
کیبری .

ماده ۱۲۱ -

هرگاه زوج غایب باشد ، نفقه
زوجه از اموال زوج که شامل نفقه
شده بتواند وبدسترس وی قرار
داشته باشد ، تأمین میگردد . درغیر
آن از اموالیکه نزد دیگری طور
ودیعت یادین دارد ، نفقه زوجه تعیین
میگردد .

۱۲۲- ماده

په لاندنیو حالونو کنبی بنسخه
دنفقی حق نه لری :
۱- که بنسخه بی دمپره داجازی یا
دجایزو مقصدو نو په غیر داوسیدلو
دخای خخه ووخی .
۲- که بنسخه دزو جیت په امورو
کنبی اطاعت ونه لری .
۳- که دمپره کورته دنبختی
دثقلو لو مانع موجود وی .

ماده ۱۲۲ -

درحالات ذیل زوجه مستحق نفقه
نمی گردد :
۱- زوجه بدون اجازه زوج یا بغیر
مقاصد جایز از مسکن خارج گردد .
۲- زوجه بامور زوجیت اطاعت
نداشته باشد .
۳- مانع انتقال زوجه به مسکن
زوج موجود باشد .

۱۲۳- ماده

دنبختی نفقه دمپره دمالی قدرت
سره سم تأمینیری ، خو په دی شرط
چه نفقه دنبختی دکمی اندازی دکفایت
خخه لیره نه وی .

ماده ۱۲۳ -

نفقه زوجه مطابق بتوان ما لی
زوج تأمین میگردد ، مشروط براینکه
نفقه از حد اقل کفاف زوجه کمتر
نباشد .

۱۲۴- ماده

دنفقی کموالی او زیا توالی دمیره
دمالی قدرت دتحول او په محل کنبی
دشیانو دقیمت د تغییر ، تابع دی .
دټاکل شوی نفقی دزیا توالی یا
کموالی دعوی ، ترخو چه دنفقی
دټاکلو په نیته شپږ میاشتی نه وی
تیری، نه او ریدله کیری .

ماده ۱۲۴ -

زیادت و تنقیص نفقه تابع تحول
توان مالی زوج و تغییر قیمت اشیاء
در محل می باشد . ادعای زیادت و یا
تنقیص نفقه متعینه قبل ازسپری
شدن شش ماه از تاریخ تعیین آن
پذیرفته نمی شود .

۱۲۵- ماده

که میره دواجبی نفقی دور کولو
خخه خان وژ غوری، دخان ژغور لو
دنیته خخه دنفقی په ور کولومکلف
کیری .

ماده ۱۲۵ -

هرگاه زوج از ادای نفقه واجبه
امتناع ورزد، از تاریخ امتناع به ادای
نفقه زوجه مکلف میگردد .

۱۲۶- ماده

طلاق شوی دطلاق دنیته خخه
دعدت دپای ته رسیدو پوری دنفقی
حق لری .

ماده ۱۲۶ -

مطلقه از تاریخ طلاق تاختم عدت
مستحق نفقه میگردد .

۱۲۷- ماده

دعدت دور خو دنفقی په باره کنبی
دطلاق شوی بنخی دعوی که دطلاق
دنیته خخه تریو کال زیاته مده تیره
شوی وی، نه اوریدل کیری .

ماده ۱۲۷ -

ادعای مطلقه در مورد نفقه ایام
عدت اگر بیشتر از یکسال از تاریخ
طلاق باشد ، قابل سمع نیست .

۱۲۸- ماده

واجبه شوی نفقه بی له اداء کولو
یا دهنی خخه په ابراء کولونسه
ساقطیری .

ماده ۱۲۸ -

نفقه واجبه جز به اداء یا ابراء
از آن ساقط نمی گردد .

۱۲۹- ماده

پخوا له دی چه نفقه وټاکل شی
دهنی خخه ابراء کول باطل دی ،

ماده ۱۲۹ -

ابراء از نفقه قبل از اینکه تعیین
شده باشد باطل است، خواه تعیین

نفقة رضائی باشد یا قضائی. اما ابراء از نفقه بعد از تعیین وقتی صحیح میگردد که ابراء از نفقه ایام گذشته باشد. ابراء از نفقه روز، هفته، ماه و سال آینده وقتی صحیح می‌گردد، که نفقه بالتر تیب طور روز مره هفته وار، ما هوار و سالانه تعیین شده باشد.

ماده ۱۳۰ -

دین نفقه زوجه بر ذمه زوج یا دینیکه بر ذمه زوجه باشد باساس مطالبه هر يك از زوجین مجراء شده می‌تواند.

مبحث هشتم - انحلال ازدواج

فرع اول - احکام عمومی

ماده ۱۳۱ -

عقد ازدواج بافسخ، طلاق، خلع یا تفریق مطابق باحکام مندرج این قانون منحل میگردد.

فرع دوم - فسخ

ماده ۱۳۲ -

فسخ عبارت است از نقض عقد ازدواج به سبب وقوع خلل در حین عقد و یا بعد از آن، به نحویکه مانع دوام ازدواج گردد.

عام له دی چه دنفقی تعیین رضایی وی اوکه قضایی، خو دنفقی دتا کلسو وروسته دهفی خخه ابراء کول هغه وخت صحیح کیبری چه ابراء دتیرو ورخو دنفقی خخه وی. دراتلونکی ورخی، هفتی، میاشتی او کال دنفقی ابراء کول هغه وخت صحیح کیبری چه نفقه په ترتیب سره په ورخی هفته نیخی، میاشتی او کلنی توگه ټاکل شوی وی.

ماده ۱۳۰ -

دنفقی پورچه بنخه پر خپل میړه او یا میړه پر خپله بنخه لری دزوجینو خخه دهر یوه په غوښتنه مجبری کیدای شی.

اتم مبحث - دازدواج منحل کیدل

لمری فرعه - عمومی حکمونه

ماده ۱۳۱ -

ددی قانون ددرج شوو حکمو نو سره سم دازدواج عقد په فسخ، طلاق، خلع او یا جدایی سره منحل کیبری.

دوهمه فرعه - فسخ

ماده ۱۳۲ -

فسخ عبارت ده دا زدواج دعقد د ماتولو خخه دعقد په وخت کی دخلل دواقع کیدو په سبب یا تر هغی وروسته، په داسی توگه چه دازدواج د دوام منع کیدونکی وگرخی.

۱۳۳- ماده

ددی قانون د (۱۳۲) مادی در ج شوی حالونه چه دازدواج د عقد دفسخ کیدو موجب گنهل کیری په لاندنی ډول دی :

۱- د عقد په وخت کبني خلل دلاندنیو سببونو څخه پیدا کیری :
الف - د عقد د صحت دشر طونو څخه دیوه نشتوالی .

ب- دادراک خیار ، دلیونتوب او معتوهیت زوال .

ج- د ښځی دمهر مثل داندازی څخه دمهر کموالی .

۲- د عقد څخه وروسته کوم خلل چه دازدواج د دوام منع کیدونکی گرځی ، دلاندنیو سببونو څخه پیدا کیری :

الف - دمصاهرت حرمت .
ب - لعان .

ج- د غیر کتابی ښځی دمسلمانی څخه خان زغورل که بی میره مسلمان شوی وی .

۱۳۴- ماده

(۱) ددی قانون د (۱۳۳) مادی په دواړو درج شوو حالونو کبني، داز دواج د عقد دفسخ کیدل، دصلاحیت لرونکی محکمی په قطعی حکم صورت مومی .

۱۳۳- ماده

حالات مذکور مکده (۱۳۲) که وجب فسخ عقد ازدواج شناخته ی شود قرار ذیل میباشد :

۱- خلل در حین عقد ناشی از اسباب ذیل میباشد :

الف - فقدان یکی از شروط صحت عقد .

ب - خیار افاقه (زوال جنون) وعته .

ج- نقصان مهر از اندازه مهر مثل زوجه .

۲- خلل بعد از عقد که مانع دوام ازدواج میگردد، ناشی از اسباب ذیل میباشد :

الف - حرمت مصاهره .
ب- لعان .

ج- امتناع زوجه غیر کتابی از مسلمان شدن در صورتیکه زوج او مسلمان شده باشد .

۱۳۴- ماده

(۱) فسخ عقد ازدواج در هر دو حالت مندرج ماده (۱۳۳) این قانون بحکم قطعی محکمه باصلاحیت صورت میگیرد .

(۲) ددی قانون د (۱۳۳) مادی (۲) فسخ ناشی از اسباب مندرج
 (دوهمی) فقری ددرج شوو سببونو فقره (دوم) ماده مذکور بر ضایت
 خخه پیدا شوی فسخ دزوجینو په زوجین بدون حکم محکمه نیز جواز
 رضا، بی‌محکمی دحکم نه هم‌جواز لری. دارد .

دریمه فرعه - طلاق

۱۳۵- ماده

فرع سوم - طلاق

ماده ۱۳۵ -

(۱) طلاق عبارت دی دصحیح زوجیت درابطی دمنحل کولو خخه په
 حال یا را تلونکی وخت کبسی دمیره او بنیخی ترمنخ، په داسی الفاظوسره
 چه په صریحه توگه ورخخه طلاق افاده شی .
 (۱) طلاق عبارت از انحلال رابطه زوجیت صحیحه در حال یا آینده، بین زوج و زوجه، بالفاظیکه و قوع طلاق صراحتاً از آن افاده شده بتواند .

(۲) ددی قانون دحکمونو سره سم، طلاق دمیره له خوا یا د صلاحیت لرونکی محکمی له خوا دبنیخی په غوښتنه صادر پری .

۱۳۶- ماده

ماده ۱۳۶ -

طلاق یواخی په هغه بنیخه واقع کیری، چه په صحیحی نکاح یادرجعی طلاقو په عدت کبسی وی .
 طلاق تنها بالای زوجه ایکه در نکاح صحیح یا درعدت طلاق رجعی باشد، واقع میگردد .

۱۳۷- ماده

ماده ۱۳۷ -

دهر عاقل بالغ میره طلاق واقع کیری، که شه هم‌میره سفیه یاداسی مریض وی چه عقل یی اختلال نه‌وی پیدا کړی .
 طلاق هر زوج عاقل و بالغ واقع میگردد، گرچه زوج سفیه یا مریض غیر مختل العقل باشد .

۱۳۸- ماده

ماده ۱۳۸ -

دنیسی په حالت کبسی طلاق نه واقع کیری .
 طلاق بحالت سکر واقع نميگردد .

۱۳۹- ماده

(۱) مېړه کولی شي چه خپله
بنځه په شفوی یا لیکلي تو گسه
طلاقه کي ، که مېړه دا دواړه وسیلي
ونه لری نو طلاق په معمو لو اشارو
چه په صراحت سره دطلاق معنی
افاده کي ، صورت نیولی شي .

(۲) طلاق په صریحو لفظونوسره
چه په عرف کبني دطلاق معنی افاده
کي، بی له نیته واقع کیږي .

۱۴۰- ماده

دقاصر بنځه ، دمېړه له خوا یا
دمېړه دپلار له خوا نه شی طلاقیډلي.

۱۴۱- ماده

دلاندنیو اشخا صو طلاق اعتبار
نه لری :

۱- دلیونی، مگر په هغه صورت
کبني چه طلاق یی دلیونتوب څخه
ترمخه دیوه شرط پوری معلق کړی
وی او شرط دلیونتوب په حالت کبني
موجود شی .

۲- دمعتوه.

۳- دهغه چاچه زور پری شوی وی.

۴- دودیه .

۵- دهغه چا چه عقل یی دپیر عمر
یا مرض له امله مختل شوی وی .

۶- دهغه مدهوش چه خپله ممیزه
قوه یی دغضب په علت یا دنورو
عواملو له امله دلاسه ور کړی وی
اونه پوهیږي چه څه وایی .

ماده ۱۳۹ -

(۱) زوج می تواند بصورت شفوی
ویاتحریری زوجه اش را طلاق نماید.
هرگاه زوج فاقد این دو وسیله باشد،
طلاق به اشارات معمو له که صراحتاً
معنی طلاق را افاده نماید ، صورت
گرفته می تواند .

(۲) طلاق بالفاظ صریحیکه در
عرف معنی طلاق را افاده کند ، بدون
نیت واقع میگردد .

ماده ۱۴۰ -

زوجه قاصر، از جانب زوج یاپدر
زوج طلاق شده نمی تواند .

ماده ۱۴۱ -

طلاق اشخاص ذیل اعتبار ندارد:

- ۱- مجنون ، مگر در صو رتیکه
طلاق را قبل از جنون به شرطی
معلق ساخته و شرط در حال جنون
موجود شود .
- ۲- معتوه .
- ۳- مکره .
- ۴ - نایم .

۵ - شخصیکه عقلش به علت
زیادت سن و یا مرض مختل گردیده
باشد .

۶- شخص مد هوش که قوه
ممیزه اش رابه علت غضب یا عوامل
دیگری از دست داده و قولش رادرك
نکند .

<p>ماده ۱۴۲ -
زوج می تواند زوجه اش را توسط وکیل قانونی طلاق دهد یا اینکه صلاحیت طلاق را بخود زوجه تفویض نماید .</p>	<p>۱۴۲- ماده
میره کولی شی چه خیلی بنیخی ته دقانونی وکیل په وسیله طلاق ورکی یا دا چه دطلاق صلاحیت بخیله بنیخی ته وسپاری .</p>
<p>ماده ۱۴۳ -
زوج بعد از تفویض صلاحیت طلاق نمی تواند از آن رجوع کند، مگر اینکه زوجه صلاحیت مفوضه را قبول نکرده باشد .</p>	<p>۱۴۳- ماده
که سړی خپلی بنیخی ته دطلاق صلاحیت وسپاری نونه شی کولی چه ور څخه بیرته وگرځی ، مگر په هغه صورت کبسی چه بنیخه ورسپارل شوی صلاحیت قبول نه کی .</p>
<p>ماده ۱۴۴ -
زوج در برابر زوجه صلاحیت سه طلاق را دارد .</p>	<p>۱۴۴- ماده
میره دبنیخی په مقابل کبسی ددري طلاقو صلاحیت لری .</p>
<p>ماده ۱۴۵ -
طلاق مقترن بعدد خواه با لفاظ یا اشاره صورت گرفته باشد، یک طلاق شناخته میشود .</p>	<p>۱۴۵- ماده
طلاق دعدد سره یو ځای عام له دی چه په لفظونو یا اشاری یی صورت موندلی وی ، یو طلاق گنل کیږی .</p>
<p>ماده ۱۴۶ -
طلاق بطور عموم رجعی ودرموارد ذیل باین می باشد :</p>	<p>۱۴۶- ماده
طلاق په عمومی صورت رجعی وی، په لاندنیو مواردو کبسی باین وی :</p>
۱- طلاق سوم .	۱- دریم طلاق .
۲- طلاق قبل از دخول .	۲- ددخول څخه ترمنځه طلاق .
۳- طلاق به عوض .	۳- طلاق دیو شی په عوض .
۴- طلاقیکه درین قانون بائن خوانده شده .	۴- هغه طلاق چه په دی قانون کبسی دبائن په لفظ ذکرشوی .

ماده ۱۴۷-

میره نه شمی کولی چه دخپلی په دری طلاقو، طلاقى شوی بښخی سره بیا از دواج وکی، مگر داچه په دری طلاقو، طلاقه شوی دبل سړی سره ازدواج وکی او ددوه یم از دواج ددخول څخه وروسته طلاقه شمی او عدت پوره کی .

ماده ۱۴۷ -

زوج نمی تواند با مطلقه ثلاثه خود دوباره ازدواج نماید ، مگر اینکه مطلقه ثلاثه باشخص دیگرى ازدواج نموده وبعد از دخول ازدواج دومى طلاق گردیده وعدت را تکمیل کرده باشد .

ماده ۱۴۸-

ددخول څخه ترمخه دښخی هر نوع طلاق همدارنگه یو یا دوه رجعی طلاقونه چه رجوع په کښی صورت نه وی نیولی ، بانن صغیری طلاق ورته ویل کیږی .

ماده ۱۴۸ -

هر نوع طلاق زوجه قبل ازدخول همچنان يك يا دو طلاق رجعی كه در آن رجوع صورت نكرفته باشد ، طلاق باين صغرا گفته میشود .

ماده ۱۴۹-

داز دواج آثار او دمیره صلاحیت په یوه یا دوه رجعی طلاقونو د طلاق دعدت دمدی پوری له منځه نه شی ، پخپل حال باقی پاتی کیږی .

ماده ۱۴۹ -

آثار ازدواج وصلاحیت زوج با يك يا دو طلاق رجعی تا زمان تکمیل عدت طلاق ازین نرفته ، بحال خود باقی می ماند .

ماده ۱۵۰-

راتلونکی زمانی ته د رجوع کولو تعلیق یا بل کوم شرط ته جواز نه لری . درجوع دصحت دپاره دشا هدانسو حضور شرط نه دی .

ماده ۱۵۰ -

تعلیق رجوع بزمان آینه یابکدام شرط جواز ندارد . در صحت رجوع حضور شهود شرط نمی باشد .

ماده ۱۵۱-

په رجعی طلاقو کښی دزو جیت رابطه ددریم حیض څخه دپاکوالی وروسته قطع کیږی او دمیره درجوع کولو حق ساقطیږی .

ماده ۱۵۱ -

رابطه زوجیت در طلاق رجعی با پاک شدن از حیض سوم قطع وحق رجوع زوج ساقط میگردد .

۱۰۲- ماده

دبائن صغری طلاق داز دواج عقد منحلوی او په هغی مرتب آثار دمنځه وړی، دمیره صلاحیت ا و دعدت څخه به غیر دزوجیت ټولی رابطی دواقع کیدو سره یو ځای ساقطوی .

ماده ۱۰۲ -

طلاق باین صغرا عقد ازدواج را منحل و آثار مرتب بر آن را ازبین می برد . صلاحیت زوج و جمیع روابط زوجیت را باسستناى عدت ، بمجرد وقوع ساقط می سازد .

۱۰۳- ماده

(۱) دبائن صغری طلاق دمیره سره دطلاقى شوی بنځی داز دواج مانع نه گرځی .
(۲) میره کولی شی دبائن صغری طلاقى شوی بنځی سره دعدت په وخت کنبی یا دهغی څخه وروسته بیا ازدواج وکی ، خو په دی شرط چه دا ازدواج دبنځی په رضا او په نوی عقد او مهر صورت ونیسی .

ماده ۱۰۳ -

(۱) طلاق بائن صغرا موجب حرمت ازدواج مطلقه به زوج نمی گردد .
(۲) زوج می تواند با مطلقه بائن صغرا در حین عدت و یا بعد از آن مجدداً ازدواج نماید، مشروط بر اینکه این ازدواج برضای زن و به عقد و مهر جدید صورت بگیرد .

۱۰۴- ماده

که طلاقه شوی دبل چا سره ازدواج وکی او ددخول څخه وروسته طلاقه شی ، کولی شی چه دلمر نی میره سره ا زدواج وکی، په دی صورت کنبی مخکنی طلاقونه ساقط او میره بیا ددری طلاقو صلاحیت پیدا کوی .

ماده ۱۰۴ -

هرگاه مطلقه باشخص د یگری ازدواج نموده وپس از دخول طلاق اگرد ، می تواند بازوج اول ازدواج نماید . درین صورت طلاق ها ی قبلی از اعتبار ساقط ، زوج مجدداً صلاحیت سه طلاق راکسب مینماید .

۱۰۵- ماده

که میره دمرگ دمرض په حالت کنبی خپله بنځه په بائن طلاق، طلاقه کی داطلاق که دبنځی عدت دمرگ ترمنځه پوره شوی نه وی دهغی

ماده ۱۰۵ -

هرگاه زوج در حال مرض موت، زوجه خود را به طلاق بائن طلاق نماید ، این طلاق مانع حق ارث زوجه که عدت او قبل از وفات تکمیل

دمیراث دحق نه مانع کیری، خوبه دی شرط چه طلاقه شوی دمرگ تروخته پوری په بل سبب دمیراث له حقه نه وی محرومه شوی .

خلورمه فرعه - خلع

۱۵۶- ماده

(۱) خلع عبارت ده داز دواج دعقد دمنحلولو څخه دهغه مال په بدل کبني چه بنځه یی میړه ته ورکوی .

(۲) خلع دهغی په صریح لفظ یابل هر لفظ چه دخلعی مفهوم افاده کی ، صورت نیسی .

۱۵۷- ماده

خلع هغه وخت صحیح کیری چه میړه دطلاق ور کولو صلاحیت ولری او بنځه دهغی محل وی .

۱۵۸- ماده

کوم مال چه دمیر په صفت قبلیدای شی، دخلعی بدل کیدای هم شی.

۱۵۹- ماده

دهغی بنځی خلع چه اهلیت نه لری جواز لری ، مگر بنځه بی دهغی دمال دو لی دموافقی څخه دخلعی دبدل په ورکولو مجبوره کولی نه شی.

۱۶۰- ماده

خلع دبائن طلاق حکم لری، دمحمکی دحکم پوری مو قوفه نه ده.

نشده باشد نمی گردد ، مشروط براینکه مطلقه از وقوع طلاق تاوفات به سبب دیگری از حق میراث محروم نگردیده باشد .

فرع چهارم - خلع

ماده ۱۵۶ -

(۱) خلع عبارت است از انحلال عقد ازدواج در بدل مالیکه زوجیه آنرا برای زوج می پردازد .

(۲) خلع بلفظ صریح آن یا بهر لفظ دیگریکه مفهوم خلع را افاده نماید ، صورت می گیرد .

ماده ۱۵۷ -

خلع وقتی صحیح میگردد که زوج واجد صلاحیت طلاق و زوجیه محل آن باشد .

ماده ۱۵۸ -

مالیکه بصفه مهر قبول شده بتواند، بدل خلع نیز قبول میگردد.

ماده ۱۵۹ -

خلع زوجیه ایکه فاقد اهلیت باشد، جواز دارد . مگر زوجیه بدون موافقت ولی مال وی، بپرداخت بدل خلع مجبور گردانیده نمی شود .

ماده ۱۶۰ -

خلع در حکم طلاق بائن بوده ، موقوف بحکم محکمه نمی باشد.

۱۶۱- ماده

دزوجینو خخه هریو کولی شی چه دمقابل خوا دقبلو لو ترمخه دخپل ایجاب خخه رجوع وکی .

۱۶۱- ماده

هریک از زو جین می توانند قبل از قبولی طرف مقابل از ایجاب خود رجوع نمایند .

۱۶۲- ماده

که خلع دمهر خخه په غیر دیو ټاکلی مال په بدل کښی صورت ونیسی ، ښځه دهغی په ور کولو مکلفه ده ، دزوجیت دحقوقو خخه بله پیدا شوی غوښتنه لکه مهر ، یادتیرو ورڅو نفقه چه یو یی دبل په ذمه ولری ، صورت نه شی نیولی .

۱۶۲- ماده

هرگاه خلع در بدل مال معین بغیر از مهر صورت گیرد ، زوجه بپرداخت آن مکلف گردیده ، مطالبه دیگری ناشی از حقوق زوجیت از قبیل مهر یا نفقه ایام گذشته آن که در حین خلع بذمه یکدیگر داشته باشند ، صورت گرفته نمی تواند .

۱۶۳- ماده

که خلع دټول مهر په بدل کښی شوی وی په هغه صورت کښی چه ښځه ټول مهر یا یوه حصه ئی تسلیم شوی وی ، مکلفه ده چه تسلیم شوی اندازه بیرته ورکی ، او که ښځی ته هیڅ مهر نه وی ورکول شوی نو دمیره ذمی خخه ساقطیری ، عام له دی چه خلع ددخول خخه ترمخه یسا دهغی خخه وروسته شوی وی .

۱۶۳- ماده

هر گاه خلع در بدل کل مهر صورت گرفته باشد ، در صورتیکه زوجه کل مهر و یا قسمتی از آنرا تسلیم شده باشد ، مکلف است تا اندازه تسلیم شده را اعاده نماید ، در غیر آن مهر از ذمه زوج ساقط میگردد . خواه خلع قبل از دخول و یا بعد از آن صورت گرفته باشد .

۱۶۴- ماده

که دخلمی په وخت کښی بدل نه وی ټاکل شوی ، دزوجیت ټول حقوق دزوجینو ذمی خخه ساقطیری ، میره نه شی کولی هغه خه چه یی ښځی ته ورکړی ورڅخه یی بیرته واخلي ، یا که ښځه دمیره په ذمه

۱۶۴- ماده

هر گاه بدل هنگام خلع تعیین نشده باشد ، جمیع حقوق زوجیت از ذمه زوجین ساقط گردیده ، زوج نمی تواند آنچه را زوجه تسلیم شده از

شہ شی باقی ولری هغه وغواپی ، عام له دی چه داخلع ددخول خخه ترمخه شوی وی یا دهغی خخه وروسته .

۱۶۵- ماده

او استر داد یازوجه آنچه را بر ذمه زوج باقیمانده، مطالبه نماید . خواه این خلع قبل از دخول صورت گرفته باشد یا بعد از آن .

ماده ۱۶۵ -

که دخلعی په وخت کنبی دخلعی بدل نفی شوی وی ، بائن طلاق واقع کیبری خو دزو جیت دحقو قو دساقطیدو موجب نه گرخی .

هر گاه بدل هنگام خلع نفی شده باشد ، طلاق بائن واقع شده موجب اسقاط حقوق زوجیت از یکدیگر نمی گردد .

۱۶۶- ماده

ماده ۱۶۶ -

که میړه دخلعی بدل نا حقه واخلی، په هغه صورت کنبی چه نکاح فاسده وی ، خلع نه صحیح کیبری ، ښځه کولی شی چه بدل یی هم بیرته واخلی .

هر گاه زوج بدل خلع را بغیر حق اخذ نماید ، در صورتیکه نکاح فاسد باشد، خلع صحیح نمی گردد. زوج می تواند بدل آنرا نیز استر داد نماید .

۱۶۷- ماده

ماده ۱۶۷ -

که دخلعی بدل میړه ته دتسلیمیدو خخه ترمخه دمیښخه لاپ شی یا په استحقاق ویوپ شی، ښځه دمثل په ورکولو یا دهغی په قیمت مکلفه ده .

هر گاه بدل خلع قبل از تسلیم به زوج ، هلاک گردیده و یا با استحقاق برده شود، زوج بپیر داخت مثل یا قیمت آن مکلف می باشد .

۱۶۸- ماده

ماده ۱۶۸ -

په خلع کنبی دعدت نفقه نه ساقطیبری ، مگر دا چه زو جینسوپه صریح ډول دهغی په ساقطیدو موافقه کړی وی .

در خلع نفقه عدت ساقط نمی گردد. مگر اینکه زوجین هنگام خلع صراحتاً به اسقاط آن موافقه کرده باشند .

۱۶۹- ماده

ماده ۱۶۹ -

که دطفل دشیدو ورکولو یا ساتنی اجوره دنفقی په شمول په یوی ټاکلی مدی کنبی دښځی له خوا

هر گاه اجرت شیر دادن طفل در مدت رضاع یا حفاظت وی به شمول نفقه دریک مدت معین از طرف زوج

دخلی بدل قبول شی ، بنیخه دخیل
تعهد په ترسره کولو مکلفه ده .

۱۷۰- ماده

که بنیخه په یوه علت لکه دبل
سپی سره از دواج، فرار، یا دطفل
مرگ یا پخپله دهغی مرگ خپل تعهد
دشیدو ورکولو ، ساتنی او دطفل
دنفقی په باره کبسی پور تر سره
نه کی ، میړه کولی شی درضاع
مدی اجوره او پاتی نفقه و غواپی،
مگر دا چه دخلی په وخت کبسی
دبنیخی سره، دطفل یا دبنیخی
دوفات په صورت کبسی
ډنه غوښتنی موافقه شوی وی .

۱۷۱- ماده

که دزپړیدو تر مخه طفل ته
دشیدو ورکول دخلی بدل ټاکل
شوی وی ، ترهغی وروسته ثابت شوی
چه حمل موجوده وو یا سقط شوی
دی یا داچه طفل ددوه کلونودشیدو
خوپلو دپوره کیدو تر مخه مړ شی،
میړه کولی شی چه دشیدو ورکولو
دټولی مدی یا دپاتی مدی داجوری
معادل وغواپی .

۱۷۲- ماده

بنیخه هغه وخت کولی شی چه
دطفل ساتنه دبلوغ تر عمره پوری
دخلی بدل وټاکي چه طفل، جلی وی،
که بنیخه ددی مدی په اوږدو کبسی

بدل خلع قبول گردد، زوجه مکلفی
به ایفای تعهدش می باشد .

۱۷۰- ماده

هرگاه زوجه به علتی از قبیل
از دواج باشخص دیگر ، فرار، فوت
خود ویاطفلش، تعهدش را در مورد
شیر دادن ، حفاظت و نفقه طفل
کاملا ایفا نه نماید ، زوج می تواند
اجرت باقیمانده مدت رضاع و نفقه
با قیمانده را مطالبه نماید، مگر اینکه
بعدم مطالبه در صورت وفات طفل
یا زوجه هنگام خلع موافقه شده
باشد .

۱۷۱- ماده

هرگاه قبل از ولادت ، شیر دادن
طفل بدل خلع تعیین گردد ، پس از
آن ثابت شود که حمل موجود نبوده
یا سقط شده است ویاینکه طفل
قبل از تکمیل در سال شیرخوارگی
وفات نماید ، زوج ، معادل اجرت
شیر دادن تمام یا مدت با قیما نده
را مطالبه کرده می تواند .

۱۷۲- ماده

زوجه و قتی می تواند حفاظت
طفل را تا سن بلوغ بدل خلع تعیین
نماید که طفل، دختر باشد. هرگاه
زوجه در خلال این مدت با شخص

دیگری ازدواج نماید ، پدر دختر می‌تواند طفلش را از زوجه تسلیم گردیده و معادل اجرت حفاظت یا مدت باقیمانده را مطالبه نماید . گر چه به بودن طفل نزد مادر قبلا موافقه صورت گرفته باشد .

ماده ۱۷۳ -

(۱) هرگاه هنگام خلع ، بودن طفل در دوره حضانت نزد زوج شرط شده باشد ، عقد خلع صحیح و شرط باطل می‌باشد . زوجه می‌تواند طفل را تا تکمیل دوره حضانت نزد خود حفاظت نماید ، مشروط بر اینکه این حق بعلت دیگری ساقط نشده باشد .

(۲) اجرت حضانت و نفقه طفل در صورتیکه طفل فقیر باشد ، بدوش پدر وی می‌باشد .

ماده ۱۷۴ -

زوج نمی‌تواند دینی را که بر ذمه زوجه‌اش دارد ، در عوض دین نفقه طفل مجرا نماید . اگر نفقه طفل بدل خلع تعیین گردد و زوجه معسر باشد ، زوج مکلف بپس داخت نفقه طفل می‌باشد . در صورت یسار زوجه ، زوج می‌تواند مبالغ پرداخته شده را از وی مطالبه نماید .

ماده ۱۷۵ -

(۱) هرگاه زوجه در حال مرض

موت بازوج خلع نماید ، خلع صحیح

دلیل سہری سرہ از دواج وکی ، دجلی پلار کولی شسی چه خپله لور دبنجی خخه تسلیم شی، او دساتنی دپاتی مدی داجوری معادل و غواپی، که خه هم ترمخه موافقه شوی وی چه طفل دی دمور سره وی .

ماده ۱۷۳ -

(۱) که دخلعی په وخت کنبسی ، شرط شوی وی چه طفل دی دحضانت په دوره کنبسی دمپره سره وی ، دخلعی عقد صحیح او شرط باطل دی . بنخه کولی شسی چه طفل دحضانت ددوری دپوره کیدو پوری دخپل خان سره وساتی ، خو په دی شرط چه داحق په بل علت نه وی ساقط شوی .

اجوره اودهغه نفقه دپلار په غاړه ده .

(۲) که طفل فقیر وی نودحضانت

ماده ۱۷۴ -

مپره نه شی کولی کوم پورچہیی دخپلی بنجی په ذمی لری هغه دطفل دنفقی په عوض مجری کری، که دطفل نفقه دخلعی بدل و ټاکل شی، که بنخه خواره وی، مپره دطفل دنفقی په ورکولو مکلف دی او که بنخه غنی وی، مپره کولی شی چه ور کری شوی پیسی ورخخه وغواپی .

ماده ۱۷۵ -

(۱) که بنخه دمرگ دمرض په

حالت کنبسی دمپره سره خلع وکی ،

وبائیر آن طلاق بائن واقع میگردد. در صورتیکه زوجه در انای عدت و فوات نماید، زوج از جمله حق ارث، بدل خلع یاثلث ترکه، آنچه کمتر یس باشد مستحق می گردد. در صورت فوات بعد از عدت از جمله ثلث ترکه و بدل خلع کمتر آنرا مستحق می-شود.

(۲) اگر زوجه صحت یابد، زوج تمام بدل تعیین شده خلع را مستحق میشود.

فرع پنجم - تفریق

جزء اول - تفریق به سبب عیب ماده ۱۷۶ -

زوجه وقتی می تواند مطالبه تفریق نماید، که زوج مبتلا بمر ضی باشد که اعاده صحت وی غیر ممکن یا مدت طولانی برای معالجه اولزام باشد، به نحویکه معاشرت بازوج بدون ضرر کلی متعذر باشد.

ماده ۱۷۷ -

هر گاه زوجه هنگام عقد یا قبل از آن بعیوب متذکره ماده (۱۷۶) این قانون واقف بوده یادر صورت وقوع

خلع صحیح ده اودهفی به اثر بائن طلاق واقع کیبری، که بنسخه عدت پس وخت کبسی مپه شی، پری دخلعی بدل لازمیری خو میپه دمیراث دحق دجملی شخه، دخلعی دبدل شخه ا و دترکی ددریمی حصی شخه کوم یو چه کم وی دهفی مستحق گرخی. که بنسخه دعسدت شخه وروسته مپه شوه، دترکی ددریمی حصی ا و دخلعی دبدل شخه چه هر یو کم وو دهفی مستحق کیبری. (۲) که بنسخه جوپه شوه، میپه دخلعی دپول تا کلی بدل مستحق کیبری.

پنجمه فرعه - جدائی

لمری جزء - دعیب به سبب جدائی ماده ۱۷۶ -

بنسخه هفه وخت کولی شی چه جدا والی غوبنتنه وکی، چه میپه یی به داسی مرض اخته وی چه بییر ته جوپیدل یی ممکن نه وی یا دهغه دمعالجی دپاره اوپده مده لازمه وی، به داسی توگه چه یو خای اوسیدل ورسره بی له کلی ضرر شخه ناممکن وی.

ماده ۱۷۷ -

که بنسخه داز دواج دعقد به وخت کبسی یا دهفی ترمخه ددی قانون د (۱۷۶) مادی ددرج شوو عیبو نو شخه خبره وی یا دعقد شخه وروسته

دعیب دواقع کیدو په صورت کښی په صریح یا ضمنی ډول په هغی رضائیت ښکاره کي، نو دجدا والی غوښتنه نه شی کولی .

ماده ۱۷۸ -

ماده ۱۷۸ -

ددی قانون د (۱۷۶) مادی د درج شوو عیبونو دتثبیت په باره کښی داهل خبره دنظریو څخه استفاده کیری .

ماده ۱۷۹ -

ماده ۱۷۹ -

هرگاه عیب از نوعی تثبیت گردد که اعاده صحت وی غیر ممکن باشد، محکمه بدون تعویق به تفریق زوجین حکم می نماید . در صورتیکه عیب قابل علاج بوده و مدت طولانی برای معالجه لازم باشد ، محکمه مطالبه تفریق را تا مدتیکه متجاوز از یکسال نباشد به تعویق می اندازد .

ماده ۱۸۰ -

ماده ۱۸۰ -

تفریق به سبب عیب، طلاق بائن دی .

ماده ۱۸۱ -

ماده ۱۸۱ -

تفریق به سبب عیب موجب حرمت ابدی نگردیده، زوجین می توانند بعد از تفریق دوباره باهم ازدواج نمایند، خواه در عدت باشد یا بعد از آن .

ماده ۱۸۲ -

ماده ۱۸۲ -

هرگاه یکی از زوجین که به سبب عیب بین آنها تفریق واقع شده وفات

شوی وی یومر شی بل طرف دهغه
 خخه دمیراث وړلو حق نه لری .

نماید ، طرف دیگر مستحق ارث از
 وی نمی گردد .

دوهم جزء - دضرر په سبب جدائی
 ماده - ۱۸۳

جزء دوم - تفریق به سبب ضرر
 ماده ۱۸۳ -

که بنځه دمیره دیو خای اوسیدلو
 خخه دداسی ضرر دعوی وکی چه دیو
 خای اوسیدلو دوام په داسی حالت
 کبسی دزوجینو دامثالو ترمنخ ناممکن
 کی، کولی شی چه دمحکمی خخه
 دجدوالی غوښتنه وکی .

هرگاه زوجه از معاشرت بازوج
 ضرری را ادعا کند که دوام معاشرت
 را در چنین حالت بین امثال زوجین
 غیر ممکن گرداند، می تواند از محکمه
 مطالبه تفریق نماید .

ماده - ۱۸۴

ماده ۱۸۴ -

(۱) که ددعوی دمورد ضرر ثابت
 شی او دزوجینو ترمنخ اصلاح صورت
 ونه نیسی، محکمه به په جدائی
 حکم کوی .

(۱) هرگاه ضرر مورد ادعا ثابت
 گردیده و اصلاح بین زوجین صورت
 گرفته نتواند ، محکمه به تفریق حکم
 مینماید .

(۲) جدائی ، دیوه بانن طلاق
 حکم لری .

(۲) تفریق ، حکم يك طلاق بانن
 را دارد .

ماده - ۱۸۵

ماده ۱۸۵ -

که هغه ضرر چه پری دعوه ده
 ثابتنه شی او بنځه پخپله دعوی اصرار
 لری، محکمه به دوه نفره دحکم په حیث
 دزوجینو ترمنخ دصلحی دپاره ټاکی .

هر گاه ضرر مورد
 ادعا ثابت نگردیده و زوجه ب ادعای
 خود اصرار داشته باشد ، محکمه
 دو شخص را بحیث حکم جهت اصلاح
 بین زوجین تعیین مینماید .

ماده - ۱۸۶

ماده ۱۸۶ -

(۱) حکم باید چه عادل شخص
 وی ، یودی دمیره دخپلوانو اوبل دی
 دبنځی دخپلوانو خخه وی، که
 دزوجینو خپلوان مو جودنه وی، نو

(۱) حکم باید شخص عادل بوده
 یکی از اقارب زوج و دیگری از اقارب
 زوجه باشد . اگر اقارب زوجین
 موجود نباشند، حکم از اشخاصی

تعیین میگردد که از احوال زو جین معلومات کافی داشته به اصلاح بین زوجین قادر باشد .

(۲) حکم باید در محکمه سوگند یاد نماید که وظیفه خود را بعدل و امانت داری ایفا می کند .

ماده ۱۸۷ -

اشخاصیکه بحیث حکم تعیین میشوند ، باید علل اختلاف و طرق اصلاح بین زو جین را تشخیص نموده در تا مین اصلاح کوشش نمایند .

ماده ۱۸۸ -

(۱) هرگاه حکم باصلاح بین زوجین موفق نشود و منشاء اختلاف زوج یازوجین بوده و یا اصلا معلوم نباشد ، محکمه به تفریق بین آنها حکم مینماید .

(۲) در صور تیکه زوجه منشاء اختلاف باشد ، حکم به تفریق در بدل کل مهر و یا قسمتی از آن تصمیم می گیرد .

ماده ۱۸۹ -

(۱) هرگاه در نظریات اشخاصیکه بحیث حکم تعیین شده اند ، اختلاف موجود گردد ، از طرف محکمه مکلف به تجدید نظر میگرددند .

حکم به دداسی اشخاصو دجملسی خخه تاکل کپیری چه د زو جینو په حالونو پوره خبروی یا دزو جینو ترمنخ په صلح کولو قادر وی .

(۲) حکم باید په محکمه کنبسی قسم وکی چه خپله وظیفه به په عدل کولو او امانت لرلو ترسره کوی .

ماده ۱۸۷ -

کوم اشخاص چه دحکم په حیث تاکل کپیری باید دزو جینو ترمنخ اختلاف په سببونو خان خبر کی او دزوجینو ترمنخ داصلاح کولو لاری تشخیص کی ، او په اصلاح کولوکی دی کوشش وکی .

ماده ۱۸۸ -

(۱) که حکم دزوجینو ترمنخ په اصلاح کولو موفق نه شی او اختلاف منشاء میپه یازوجینوی یاداختلاف منشاء بیخی معلومه نه وی ، محکمه

دهغوی ترمنخ دجدایی حکم کوی .

(۲) که بنخه اختلاف منشاء وی

حکم به دتول مهر یا دهغی دیوی

حصی په بدل کنبی تصمیم نیسی .

ماده ۱۸۹ -

(۱) هغه اشخاص چه دحکم په

حیث تاکل شوی دی که دهغوی په

نظریو کنبی اختلاف موجود شی ،

دمحکمی له خوا به دنظریو په تجدید

مکلف کپیری .

- (۲) که اختلاف دوام و که ، محکمه به نور اشخاص ددی قانوند (۱۸۶) مادی ددرج شوی حکم سره سم دحکم په حیث ټاکی .
- ۱۹۰- ماده
- حکم به خپل تصمیمونه محکمی ته وړاندی کوی او محکمه به دهغی سره سم حکم صادروی .
- دریم جزء - دنفقی دنه ور کولو په سبب جدائی
- ۱۹۱- ماده
- که میړه دنفقی دور کولو څخه خان وژغوری، که په ظاهر کبسی دشتمنی مالک نه وی او دنفقی دور کولو څخه یی بی وسی هم ثابت نه شی، بنځه کولی شی چه دجدایی غوښتنه وکی .
- ۱۹۲- ماده
- که میړه دنفقی دور کولو څخه خپله بی وسی ثابته کی ، محکمه به یوه مناسبه مده چه ددری میاشتو څخه زیاته نه وی، هغه ته مهلت ورکوی. که بیا هم دنفقی په ورکولو قادر نه شی ، محکمه به دزوجینو په جدایی حکم کوی .
- ۱۹۳- ماده
- جدایی چه دزوجینو ترمنځ دنفقی دنه ورکولو په سبب دمحکمی په حکم صورت مومی، درجعی طلاقو حکم لری، میړه کولی شی چه خپلی بنځی
- (۲) درصورت دوام اختلاف محکمه اشخاص دیگری را مطابق حکم مندرج ماده (۱۸۶) این قانون بحیث حکم تعیین می نماید .
- ماده ۱۹۰ -
- حکم تصامیم خودرا به محکمه تقدیم و محکمه مطابق به آن حکم صادر مینماید .
- جزء سوم - تفریق به سبب عدم اتفاق
- ماده ۱۹۱ -
- هرگاه زوج از ادای نفقه امتناع ورزد در حالیکه ظاهراً مالک دارائی نبوده و عجز وی از ادای نفقه نیز ثابت شده نتواند ، زوج می تواند طلبه تفریق نماید .
- ماده ۱۹۲ -
- هرگاه زوج عجز خودرا از ادای نفقه ثابت نماید، محکمه مدت مناسبی را که از سه ماه تجاوز نکند ، بوی مهلت میدهد . در صورتیکه بازهم به ادای نفقه قادر نشود ، محکمه به تفریق بین زوجین حکم مینماید .
- ماده ۱۹۳ -
- تفریق بین زوجین که به سبب عدم ادای نفقه بحکم محکمه صورت بگیرد ، در حکم طلاق رجعی بوده ، زوج می تواند به زوج اش در

خلال عدت رجوع نماید . مشروط بر اینکه زوج توان مالی و آمادگی خود را بآدای نفقه ثابت نماید .

جزء چارم- تفریق به سبب غیاب
ماده ۱۹۴ -

هرگاه زوج مدت سه سال یا زیاد از آن بدون عذر معقول غایب گردد ، در صورتیکه زوجه از غیاب وی متضرر شود ، می تواند از محکمه مطالبه تفریق نماید . گر چه زوج مالک دارائی بوده و زوجه از آن نفقه خود را تامین کرده بتواند .

ماده ۱۹۵ -

(۱) در صورت غیاب زوج، محکمه بعد از استماع مطالبه تفریق از جانب زوجه ، موضوع را به زوج غایب کتباً اعلام نموده و مدتی را تعیین مینماید تا در خلال آن زوج مذکور بمسکن فامیل عودت نموده یا زوجه خود را به اقا متگاه خویش طلب نماید ..

(۲) در صورتیکه زوج غایب با وجود اعلام محکمه ، بدون عذر معقول به غیابت خود ادامه بدهد یا اصلاً وصول اعلام به زوج غیر ممکن باشد،

ته دعوت دمدی به او بزدو کنبی رجوع وکی خو په دی شرط چه میپره دنفقی دور کولو دپاره خپل مالی قدرت او تیاری ثابت کی .

خلورم جزء - دغیابت په سبب جدائی
ماده ۱۹۴ -

که میپره دری کاله یا تر هغی شخه زیات بی له معقول عذر شخه غایب شی، په هغه صورت کنبی چه بنیخه دهغه دغیابت شخه ضرر و گوری ، کولی شی چه دمحکمی شخه جدائی وغواپی، که شخه هم میپره دشتمنی خاوند وی او بنیخه ورشخه خپله نفقه پوره کولی شی .

ماده ۱۹۵ -

(۱) دمپره دغیابت په صورت کنبی وروسته له دی چه محکمه دبنیخی له خوا دجدایی غوښتنه واورى ، موضوع به غایب میپره ته په لیکلی توگه اعلاموی، او په هغی کنبی به یوه مده پاکى چه میپره دهغی په اوږدو کنبی دخپل فامیل داوسیدو خای ته بیرته راشی یا خپله بنیخه دخپلی اوسیدنی خای ته وغواپی .

(۲) په هغه صورت کنبی چه

غایب میپره دمحکمی دا اعلام سره سره بی دمعقول عذر شخه خپل غیابت ته دوام ورکی یا دا چه دا اعلام رسیدل میپره ته بیخی ممکن نه وی، په داسی

حالونو کښې به محکمه دزو جینو ترمنځ دجدایی حکم کوی .
 درجنین احوال ، محکمه به تفریق بین زوجین حکم مینماید .
ماده ۱۹۶ -

که میړه دمحکمی په قطعی حکم په لس کلن یا ترهغی زیات حبس باندی محکوم شوی وی، بنځه کولی شی چه دپنځو کلونو دمدی څخه وروسته دجدایی غوښتنه وکړي . که څه هم حبس شوی میړه دنفقسی دور کولو قدرت ولری .
 هرگاه زوج بحکم قطعی محکمه به حبس ده سال یا بیشتر ازان محکوم گردیده باشد ، زوجه می تواند پس مدت پنج سال مطالبه تفریق نماید .
 رچه زوج محبوس توان ادای نفقه ادا داشته باشد .
ماده ۱۹۷ -

(۱) دغیابت په سبب جدایی درجعی طلاق حکم لری .
 (۲) که غایب میړه حاضر یابندی شوی میړه خلاص شی ، کولی شی چه دعدت دپوره کیدو ترمنځ خپلی بنځی ته رجوع وکړي .
 (۱) تفریق به سبب غیاب درحکم للاق رجعی مییاشد .
 (۲) هرگاه زوج غایب حاضر نازوج محبوس رها گردد ، میتواند بل از تکمیل عدت به زوجه خود رجوع نماید .

نهم مبحث - داز دواج دمنحلیدلو آثار لمړی فرعه - عدت
ماده ۱۹۸ -

عدت دیوی ټاکل شوی مدی څخه عبارت دی چه دهغی په تیریدو سره داز دواج ټول مرتب آثار دمنځه شی .
 عدت عبارت از مدت معینیست که انقضای آن تمام آثار مرتبه ازدواج ازین میروود .
ماده ۱۹۹ -

(۱) قبل از تکمیل عدت هیچکس بدون از زوج نمی تواند با معتده ازدواج نماید .
 (۱) دعدت دپوره کیدو ترمنځ هیڅوک بی دمپړه څخه نه شی کولی چه دمعتدی سره از دواج وکړي .

(۲) به لاندنیو مواردو کنبی په
بنځه عدت لازمیری :

۱- په هغه حالت کنبی چه
دزوجینو ترمنځ جدایی په صحیحی
نکاح یا فاسدی نکاح کنبی ددخول
یا صحیح خلوت یا فاسد خلوت
څخه وروسته په صحیحی نکاح کنبی
صورت موندلی وی، عام له دی چه
دا جدایی درجعی ، یا بائن صغری
یا بائن کبری طلاق په اساس صورت
موندلی وی .

(۲) در موارد ذیل عدت برزوجه
لازم میگردد :

۱- در صورتیکه تفریق بین
زوجین در نکاح صحیح یا فاسد، بعد
از دخول و یا بعد از خلوت صحیحه
یا خلوت فاسده در نکاح صحیح
صورت گرفته باشد . خواه این
تفریق باساس طلاق رجعی ، بائن
صغرا یا طلاق بائن کبری صورت
گرفته باشد .

۲- په هغه حالت کنبی چه جدایی
دلغان ، عیب ، دمردکموالی ، د بلوغ
دخیار ، دنفقی دنه ورکولو ، فسخ ،
په فاسدی نکاح کنبی دمترکی یا په
شبهی سره دوطی په سبب صورت
موندلی وی .

۲- در حالیکه تفریق به سبب
لعان ، عیب ، نقصان مهر ، خیار
بلوغ و افاقه ، فسخ ، متارکه در
نکاح فاسد یا وطی به شبهه صورت
گرفته باشد .

۲۰۰- ماده

ماده ۲۰۰ -

که میره په صحیحی نکاح کنبی
ددخول څخه ترمنځه یا دهغی څخه
وروسته مړشی ، پربنځه عدت لازمیری .

هرگاه زوج در نکاح صحیح قبل
از دخول و یا بعد از آن وفات نماید،
عدت برزوجه لازم می گردد .

۲۰۱- ماده

ماده ۲۰۱ -

(۱) دطلاق عدت او دفسخی دټولو
انواعو عدت دداسی بنځی دپاره چه
په صحیحی نکاح کنبی پری په
حقیقی یا حکمی توگه دخول شوی وی
او حامله نه وی، درې پوره حیضونه
دی، که حیضه کبری .

(۱) عدت در طلاق و تمام انواع
فسخ بعد از نکاح صحیح برای زن
مدخول بهای حقیقی یا حکمی که
حامله نبوده و حیض گردد ، سه
حیض کامل میباشد .

(۲) په هغه حیض کنبی چه طلاق
باجدائی صورت موندلی، نه حسابیری .

(۲) حیضیکه در آن طلاق یا تفریق
صورت گرفته در عدت محسوب
نمی گردد .

۲۰۲- ماده

دهگی بنخی دپاره چه صغیره وی یایی حیض قطع شوی وی یا منکوحه چه دبلوغ عمر ته رسیدلی وی خونه حیاضه کبیری، په طلاق یا فسوخ کبنی بی عدت پوره دری میاشتی دی.

ماده ۲۰۲ -

عدت در طلاق یا فسوخ برای منکوحه آیسه یا منکوحه ایکه به سن بلوغ رسیده و حیاض نگردیده سه ماه کامل می باشد .

۲۰۳- ماده

که مرا هقی او هقی بنخی چه حیض بی قطع شوی وی او خبل عدت بی دمیاشتی په حساب شروع کپی وی او درری میاشتی دپوره کیسو ترمنه حیاضی شی، دهغوی عدت پوره دری حیضه دی .

ماده ۲۰۳ -

هرگاه مرهقه و آیسه عدت شان بحساب ماه آغاز کرده و قبل از تکمیل سه ماه حیاض شوند، عدت مان سه حیض کامل می باشد .

۲۰۴- ماده

(۱) دعادی بنخی عدت چه دوام لرونکی پاکمی ولری او نه حیاضه کبیری پوره یو کال دی، په دی شرط چه معتده ددی مدی په اوږ دو کبنی حیاضه نه شی . په هغه صورت کی چه په لمړنی کال کبنی حیاضه شی، نو عدت ددوهم کال په پای کبنی چه معتده په کبنی حیاضه نه شی، پوره کبیری .

ماده ۲۰۴ -

(۱) عدت زوجه عادی به طهر متداوم، یک سال کامل است . مشروط بر اینکه معتده در خلال این مدت حیاض نشود . در صورت حیاض شدن در سال اول ، عدت باختم سال دوم که معتده در آن حیاض نشده باشد، تکمیل میگردد .

(۲) که په دوهم کال کبنی هم حیاضه شی، نو عدت په دریم کال کبنی دوینو دلیدو سره سم او که په دریم کال کبنی بی وینه ونه لیده، دهگی کال په پای کبنی بی عدت پوره کبیری .

(۲) اگر در سال دوم نیز حیاض گردد ، عدت بمجرد مشا هده خون در سال سوم و یا به ختم آن، بدون مشاهده خون تکمیل می گردد .

۲۰۵- ماده

که بنیخی به دوام لرونکی وینسی تویدو داسی عادت پیدا کړی وی چه خپل میاشتنی عادت یی هیر کړی وی، نو دداسی بنیخی عادت دطلاق یافسرخ کیدو وروسته ، پوره اووه میاشتنی دی .

ماده ۲۰۵ -

عدت زوجه عادی بخون ریزی متداوم که ترتیب عادت ماهوار خود را فراموش کرده باشد، بعد از وقوع طلاق ویافسرخ، هفت ماه کامل میباشد .

۲۰۶- ماده

دحاملی بنیخی عادت دحمل دپوره زپړیدو سره پوره کپړی ، په دی شرط چه دحمل داعضا وو تشکل پوره پایوه حصه یی ظاهر شوی وی .

ماده ۲۰۶ -

عدت زوجه حامله باوضع کا مل حمل تکمیل میگردد. مشروط بر اینکه تشکل اعضای حمل تماماً ویاقسماً ظاهر باشد .

۲۰۷- ماده

دمرگ عدت خلور میاشتنی اولس ورخی دی ، مگر داچه بنیخه حامله وی ، په دی صورت کبسی ددی قانون د (۲۰۶) مادی درج شوی حکم تطبیری .

ماده ۲۰۷ -

عدت وفات چارماه وده روزاست، مگر اینکه زوجه حامله باشد . درین صورت حکم مندرج ماده (۲۰۶) این قانون تطبیق میگردد .

۲۰۸- ماده

که میړه دخپلی بنیخی دعدت دپوره کیدو ترمخه مړ شو، دطلاق عدت بیخی لغو او ددی قانون د (۲۰۷) مادی ددرج شوی حکم سره سم دوفات عدت لازمپړی ، عام له دی چه داطلاق دمپړه په صحت یا دمرگ په مرض کبسی واقع شوی وی .

ماده ۲۰۸ -

هر گاه زوج قبل از تکمیل عدت طلاق زوجه خود و فات نماید، عدت طلاق تماماً ملغی و عدت وفات مطابق بحکم ماده (۲۰۷) این قانون لا زم میگردد . خواه این طلاق در حال صحت و یا مرض موت زوج صورت گرفته باشد .

۲۰۹- ماده

که میړه دمرگ په مرض کبسی خپله بنیخه بی دهغی درضا شخه په

ماده ۲۰۹ -

هرگاه زوجیکه در حال مرض موت، زوجه اش را بدون رضای وی

بائن طلاق، طلاقه کمی او دعدت په اوږدو کښی مړشی، ښځه دمیراث حق لری، په طلاق او وفات دواړو کښی چه دهریو دعدت مده او ږده وهغه به پوره کوی .

۲۱۰- ماده

طلاق بائن نموده و در خلال عیدت وفات نماید ، زوجه مستحق میراث گردیده ، هر یک از عدت طلاق یا وفات را که مدت آن بیشتر باشد ، تکمیل مینماید .

ماده ۲۱۰ -

که میړه دبائن صغری دطلاق معتدی سره دعدت په اوږدو کښی ازدواج وکی او بیایی طلاقه کی، په دی صورت کښی ښځه دپوره مهر حق لری، نوی عدت به پوره کوی که څه هم دطلاق ددخول څخه تر مخه واقع شوی وی .

۲۱۱- ماده

هرگاه زوج با معتده طلاق بائن صغری در خلال عدت ازدواج نموده و مجدداً طلاق نماید، درین صورت زوجه مهر کامل را مستحق گردیده عدت جدید را تکمیل مینماید. گرچه این طلاق قبل از دخول صورت گرفته باشد .

ماده ۲۱۱ -

عدت دطلاق دواقع کیدو، وفات، فسخ، جدایی او یا په فاسده نکاح کښی دمتارکی سره یو ځای پیل کیری .

عدت بمجرد وقوع طلاق، وفات، فسخ ، تفریق و یا متارکه در نکاح فاسد آغاز می گردد .

دوهمه فرعه - دعدت نفقه

۲۱۲- ماده

هر نوع جدایی چه دمیره له خوا واقع کیری ، عام له دی چه طلاق وی یافسوخ، دعدت دنفقی دساقطیدو موجب نه گرځی ، که څه هم میړه په هغی کښی تصورونه لری. دلاندنیو معتدو نفقه پر میړه لازمه ده :

فرع دوم - نفقه عدت

ماده ۲۱۲ -

هر نوع تفریقیکه از جانب زوج واقع می گردد، خواه طلاق باشد و یا فسخ ، موجب اسقاط نفقه عدت زوجه نمی گردد ، گرچه زوج قصوری در آن نداشته باشد . نفقه معتدات آتی الذکر بزوجه لازم است :

۱- معتده طلاق رجعی ، بائن صغری وبائن کبری ، خواه زوجه حامله باشد یا نه .

۱- درجعی ، بائن صغری، بائن کبری معتده ، عام له دی چه ښځه حامله وی او که نه وی .

۲- معتده لعانه، ایلا و خلیع . مگر اینکه از نفقه خود ابراء دا ده باشد .

۳- معتدهایکه تفریق وی به سبب امتناع زوج از قبول اسلام صورت گرفته باشد .

۴- معتدهایکه زوج عقد نکاح را به سبب خیار بلوغ و افاقه، فسخ نموده باشد .

۵ - معتدهایکه تفریق وی باثر مرتد شدن زوج یا به اثر ارتکاب فعلیکه موجب حرمت مصاهره می- گردد ، صورت گرفته باشد .

ماده ۲۱۳ -

نفقه معتدهایکه عقد نکاح را به سبب خیار بلوغ ، نقصان مهر یا معیوب بودن زوج فسخ نموده باشد، ساقط نمی گردد . مشروط بر اینکه معتده در مورد فوق قصوری نداشته باشد .

ماده ۲۱۴ -

هر نوع تفریقیکه به سبب قصور زوجه و مطالبه وی واقع شده باشد، موجب اسقاط نفقه عدت می گردد . در صورت فوق گرچه سبب تفریق قبل از تکمیل عدت از بین رفته باشد ، معتده دو باره مستحق نفقه نمی گردد .

۲- دلغان، ایلاء اوخلع معتده، مگر داچه دنفقی خخه یی ابراء ور کپی وی .

۳- دهغی معتدی چه جدایی داسلام خخه دهغی دمیره دخوان ژغورلو په سبب صورت موندلی وی .

۴- هغه معتده چه میره دنکاح دعقد دبلوغ دخیار او ادراک په سبب فسخ کپی وی .

۵- هغه معتده چه دهغی جدایی دمیره دمترتد کیدو په اثر یا دداسی فعل دارتکاب په اثر صورت موندلی وی، چه دمصاهرت د حرمت موجب وگرخی .

ماده ۲۱۳ -

دهغی معتدی نفقه چه دنکاح عقدیی دبلوغ دخیار، دنفقی دکموالی یادمیره دمعیوبیت به سبب فسخ شوی وی، نه ساقطییری . خو په دی شرط چه معتده په پورتنیو مواردو کبسی قصور ونه لری .

ماده ۲۱۴ -

هر نوع جدایی چه دنسخی دقصور او غوښتنی په سبب واقع شوی وی، دعدت دنفقی دسقوط موجب کیری . په ذکر شوی صورت کبسی که خه هم دجدایی سبب دعدت دپوره کیدو تر مخه له منخه تللی وی، معتده ، بیا دنفقی حق نه لری .

- ۲۱۵- ماده** دمیره دو فات په صورت کبسی،
 ښځه دنفقی حق نه لری عام له دی چه
 حامله وی او که نه وی .
- ۲۱۶- ماده** که دمعدی نفقه دمیره له خوا
 ونه ټاکل شی او معتده هم دعدت
 ترپای پوری دهغی غوښتنه ونه کی،
 دعدت نفقه ساقطیری .
- ۲۱۵- ماده** درصورت وفات زوج ، زوجه
 مستحق نفقه نمی‌گردد، خواه زوجه
 حامله باشد یا نه .
- ۲۱۶- ماده** هرگاه نفقه معتده از طرف زوج
 تعیین نگردیده و معتده نیز مطا لبه
 آنرا تا ختم عدت نکرده باشد، نفقه
 عدت ساقط میگردد .
- ۲۱۶- ماده** لسم مبحث- داوولاد حقوق
 لهری فرعه - نسب
 لهری جزء - په صحیحی نکاح
 کبسی دنسب ثبوت
- ۲۱۷- ماده** دحمل کهه مده سپر میاشتی او
 زیاته مده یی دوه کاله دی .
- ۲۱۸- ماده** په صحیح ازدواج کبسی دهری
 ښځی طفل میړه ته منسوبیری، په دی
 شرط چه داز دواج په عقد کبسی
 دحمل کهه مده تیره شوی وی، دمیره
 او دښځی ترمنځ یو ځای والی او
 صحیح خلوت ثابت وی .
- ۲۱۷- ماده** کمترین مدت حمل ششماه واكثر
 آن یکسال است .
- ۲۱۸- ماده** طفل هر زوجه در ازدواج صحیح
 منسوب به زوج میگردد . مشروط
 براینکه کمترین مدت حمل در عقد
 ازدواج سپری شده مقاربت و خلوت
 صحیحه بین زو جین ثابت باشد .
- ۲۱۹- ماده** که ښځه داز دواج دعقد څخه
 وروسته دښپرو میاشتو څخه په کهه
- ۲۱۹- ماده** هرگا هزوجه در مدت کمتر از
 ششماه از عقد ازدواج وضع حمل

مده کنبی طفل وزیروی ، نو طفل میړه ته نه منسوبیږی. مگر داچه میړه بی دزنا دلاری څخه دطفل نسبت خان ته وکی .

نماید ، چنین طفل منسوب به زوج نمی گردد . مگر اینکه زوج نسبت طفل را بغیر از طریق زنا بخود ادعا نماید .

دوهم جزء - دجدائی او دمیره دمرگ وروسته ، دنسب ثبوت

جزء دوم - ثبوت نسب بعد از تفریق یاوفات زوج

ماده ۲۲۰-

ماده ۲۲۰ -

که دطلاق یا وفات معتده دمیره دطلاق یا وفات څخه وروسته دیوه کال څخه په زیاته مده کنبی وزیروی، ددا سی معتدی دنسب دعوی نه اوریدله کیږی. مگر دا چه دطلاق په صورت کنبی پخپله میړه اودوفات په صورت کنبی دمیره ورثه، دطفل نسبت خپل خان ته وکی .

هر گاه معتده طلاق یاوفات د مدت بیشتر ازیکسال ازطلاق یاوفات زوج وضع حمل نماید ، دعوی نسب چنین معتده قابل سمع نمی باشد . مگر اینکه در صورت طلاق زوج ودر وفات ، ورثه زوج نسبت طفل را بخود ادعا نماید .

ماده ۲۲۱-

ماده ۲۲۱ -

که طلاقه شوی یا بنڅه دخپل میړه دمرگ څخه وروسته دخپل عدت په پوره کیدو اقراروکی، دهغوی دطفل نسبت میړه ته هغه وخت ثابتیږی چه زیرید نه داقرار څخه وروسته دشپږ میاشتنو څخه په کمه مده کنبی یا دمیره دطلاق یا وفات څخه دیوه کال نه په کمه مده کنبی صورت موندلی وی .

هرگاه مطلقه یازوجه بعد ازوفات زوج به تکمیل عدت خود اقرارنماید، نسبت طفل او به زوج وقتی ثابت می گردد که وضع حمل در مدت کمتر از ششماه از اقرار ویاکمتر از یک سال از طلاق یاوفات زوج، صورت گرفته باشد .

دریم جزء - په فاسده نکاح کښی او دشبهي په دخول کښی دنسب ثبوت

۲۲۲- ماده

(۱) دښځی طفل په فاسده نکاح کښی هغه وخت میړه ته منسو بیږی چه طفل کم ترکه شپږ میاشتگی وروسته ددخول دنیټی څخه زیږیدلی وی .

(۲) دمتارکی یا جدانی په حالت کښی، طفل هغه وخت میړه ته منسو بیږی چه کم ترکه دیوه کال په اږدو کښی زیږیدلی وی .

۲۲۳- ماده

دنسب دثبوت په حالت کښی که څه هم نکاح فاسده وی یا دخول په شبهي سره صورت موندلی وی، دخپلوی مرتب آثار لکه نفقه، میراث، حرمت او داسی نور ثابتیږی .

خلورم جزء - په نسب اقرار

۲۲۴- ماده

په نسب ثبوت دزوی ولی داقرار په وسیله که څه هم دمرگ په مرض کښی وی، هغه وخت صورت موندلی شی چه :

۱- اقرار کوونکی په داسی عمر کښی وی چه اقرار کړه شوی دهغه زوی کیدلی شی .

۲- اقرار کړه شوی معلوم نسب

ونه لری .

جزء سوم - ثبوت نسب در نکاح فاسد و دخول به شبهي

ماده ۲۲۲ -

(۱) طفل زوجه در نکاح فاسد وقتی به زوج منسوب میگردد که طفل اقلا بعد از ششماه از تاریخ دخول تولد شده باشد .

(۲) در صورت متارکه یا تفریق، طفل وقتی به زوج منسوب میگردد که حد اکثر در خلال مدت یکسال تولد شده باشد .

ماده ۲۲۳ -

در صورت ثبوت نسب گرچه در نکاح فاسد یا دخول به شبهي باشد، آثار مرتبه قرابت از قبیل نفقه ، ارث ، حرمت و امثال آن ثابت می گردد .

جزء چارم - اقرار به نسب

ماده ۲۲۴ -

ثبوت نسب توسط اقرار به بنوت گرچه در حال مرض موت باشد، وقتی صورت می گیرد که :

۱- مقرر درسنی باشد که مقرر له فرزند وی شده بتواند .

۲- مقرر له نسب معلوم نداشته باشد .

۳- ممیز اقرار کره شوی داقرار
کونکی دعوی تصدیق کی .
ماده ۲۲۵

۳- مقرله ممیز اد عای مقرر
تصدیق نماید .
ماده ۲۲۵ -

دنسب اقرار دبنخی یا معتدی په
وسیله، هغه وخت ثابتیری چه میپه
دبنخی اقرار تصدیق یا دبنخی له
خوا ثابتونکی دلیلونه اقامه شوی
وی .

نسب توسط اقرار زوجه یا معتده ،
وقتی ثابت میگردد که زوج اقرار
زوجه را تصدیق و یا ازطرف زوجه
ادله مثبتة ارائه گردیده باشد .

ماده ۲۲۶

که دچا نسب معلوم نه وی اودبل چا
په پلارولی یا مورولی اقرار وکی ،
دهغه نسب هغه وخت ثابتیری چه :
۱- اقرار کونکی په داسی عمر
کی وی چه داقرار کره شوی زوی
کیدلی شی .
۲- اقرار کره شوی داقرار کونکی
دعوی تصدیق کری .

شخصیکه نسب وی معلوم نباشد
وبه ابوت یا امومت شخص اقرار
نماید ، نسب وی وقتی ثابت می-
گردد که :

۱- مقرر درسنی باشد که فرزند
مقرله شده بتواند .
۲- مقرله ادعای مقرر را تصدیق
نماید .

ماده ۲۲۷

په نسب اقرار دزوی ولی، پلارولی
او مور ولی نه بهر په بل چا تاثیر نه
لری، مگر داچه تصدیق یی کری وی .

درین صورت حقوق ابوت وبنوت
در برابر یکدیگر ثابت میگردد.
ماده ۲۲۷ -

ماده ۲۲۸

که دچا نسب معلوم وی اودزوی
په صفت و نیول شی، دنسب دثبوت
آثار لکه نفقه ، دحضانت اجوره ،
میراث ، دمصاهرت حرمت اودطلاق
شوی بنخی حرمت پری نه مرتبیری .

اقرار به نسب در خارج ازبنوت،
ابوت وامومت بر غیر تاثیر ندارد،
مگر اینکه تصدیق نموده باشد .

شخصیکه نسب وی معلوم بوده
وبه صفت فرزند خوانده شود ، آثار
ثبوت نسب از قبیل نفقه ، اجرت
حضانت ، میراث ، حرمت مصاهره
وحرمت ازدواج مطلقه برآن مرتب
نمی گردد .

<p>فرع دوم - رضاع</p>	<p>دوهمه فرعه - رضاع</p>
<p>ماده ۲۲۹ -</p>	<p>ماده ۲۲۹ -</p>
<p>اجرت شیر دادن طفل بدو ماه شخصی است که به ادای نفقه وی مکلف است . این اجرت بمقابل تغذیه طفل پرداخته میشود .</p>	<p>دطفل دشیدو ورکولو اجوره دهغه چا په غاړه ده چه دهغه دنفقی په ورکولو مکلف وی . دا اجوره دطفل دتغذیه په مقابل کښی ورکول کښی .</p>
<p>ماده ۲۳۰ -</p>	<p>ماده ۲۳۰ -</p>
<p>مادر تاوقتیکه در قید نکاح زوج بوده یادر عدت طلاق رجعی باشد ، مستحق اجرت شیر دادن طفل نمی-گردد .</p>	<p>مورچه ترخو دمیره دنکاح په قید یا درجعی طلاق په عدت کښی وی ، طفل ته دشیدو دورکولو داجوری حق نه لری .</p>
<p>ماده ۲۳۱ -</p>	<p>ماده ۲۳۱ -</p>
<p>هرگاه مادر طفلش را در خلال عدت طلاق بانئن یا بعد از تکمیل آن شیر بدهد ، مستحق اجرت میگردد .</p>	<p>که مور خپل طفل ته دبائن طلاق عدت په اوږدو کښی یا دهغی دپوره کیدو وروسته ، شیدی ورکسی ، داجوری حق لری .</p>
<p>ماده ۲۳۲ -</p>	<p>ماده ۲۳۲ -</p>
<p>مادر بیش از دو سال ، مستحق اجرت شیر دادن طفل نمیگردد .</p>	<p>مور ددوه کلونو څخه د زیا تی مدی ، طفل ته دشیدو دور کولو داجوری حق نه لری .</p>
<p>ماده ۲۳۳ -</p>	<p>ماده ۲۳۳ -</p>
<p>هرگاه زن دیگری بدون اجرت یا به اجرت کمتر از آنچه مادر مطالبه می نماید، به شیر دادن طفل حاضر شود ، مادر مستحق اجرت شیردادن نمیگردد .</p>	<p>که بله بنڅه بی له اجوری یا دهغی اجوری څخه چه دطفل مور یی غواړی ، په کمه اجوره دطفل شیدو ورکولو ته حاضره شی ، مور دشیدو ورکولو حق نه لری .</p>

ماده - ۲۳۴

کومه اجوره چه دشیدو ور کولو له امله مورته ټاکل شوی، د طفل د پلار دمپړنی له امله نه ساقپیری اودمپړی دترکی څخه دنورو قرضونو په خیر اداء کپړی .

ماده ۲۳۴ -

اجرتیکه نسبت شیر دادن برای مادر تعیین گردیده، به علت و فات پدر طفل ساقط نشده، از ترکه متوفی مثل سایر دیون پر داخته میشود .

ماده - ۲۳۵

کومه بښڅه چه طفل ته دهغه دزیریدو دنیته څخه تر دوه کلونو پوری شیدی ورکی، د طفل رضا عی مور او دکوم سړی دیو ځای وا لی څخه چه دهغه شیدی پیدا شوی ، د طفل رضاعی پلار گڼل کپړی اوددی قانون د (۸۴) مادی درج شووی حکمونه ور باندی تطبیقپړی .

ماده ۲۳۵ -

زنیکه طفلی را قبل از تکمیل مدت دوسال از تولدوی شیر بدهد، مادر رضاعی طفل و شخصیکه به سبب مقاربت او شیر بو جود آمده باشد، پدر رضاعی وی محسوب شده، واحکام مندرج ماده (۸۴) این قانون برآن تطبیق می گردد .

دریمه فرعه - حضانت

فرع سوم - حضانت

ماده - ۲۳۶

(۱) حضانت د طفل دساتنی او پالنی څخه په هغه مدی کښی عبارت دی، چه طفل د بښڅی ساتنی او پالنی ته محتاج وی .

ماده ۲۳۶ -

(۱) حضانت عبارت از حفا ظت وپرورش طفل است در مدتیکه طفل به حفاظت وپرورش زن محتاج باشد. (۲) حضانت حق اشخا صیست که به اساس این قانون تنظیم گردیده است .

(۲) حضانت دهغه چا حق دی چه ددی قانون په اساس تنظیم شوی دی.

ماده - ۲۳۷

نسبی مور د زوجیت په او زدوکی او د جدایی وروسته د طفل دساتنی او پالنی په باره کښی دلمړیوالی حق لری، خو په دی شرط چه د حضانت دشرطونو لرونکی وی .

ماده ۲۳۷ -

مادر نسبی در خلال زو جیت و بعد از تفریق به حفاظت و پرورش طفل حق اولیت دارد . مشروط بر اینکه واجد شرایط اهلیت حضانت باشد .

۲۳۸- ماده

کومه بنیخه چه دطفل حضانت په غاړه اخلي باید چه عاقله ، بالغه او امینه وی چه دطفل ضایع کیدل دهغی دبی پروایی له امله متصور نه وی ، او دطفل دساتنی او پالننی توان ولری .

ماده ۲۳۸ -

زنيکه حضانت طفل را بعهده می‌گیرد باید عاقله ، بالغه و امینه بوده که خوف ضیاع طفل نسبت عدم واریسی وی متصور نباشد و توان حفاظت و پرورش طفل را داشته باشد .

۲۳۹- ماده

کومی بنیخی چه دطفل د حضانت حق لری ، دحق لرلو ددرجی په ترتیب په لاندی ډول دی :

۱- مور، دمور مور او یا ترهغی پورته .

ماده ۲۳۹ -

زنانيکه حق حضانت طفل را دارند بترتيب درجه ۱ مستحقان عبارت اند از :

۱- مادر، مادر مادر و یا بالاتر از آن .

۲- دپلار مور .

۲- مادر پدر .

۳- اعیانی خور .

۳- خواهر اعیانی .

۴- اخیافی خور .

۴- خواهر اخیافی .

۵- علاتی خور .

۵- خواهر علاتی .

۶- داعیانی خورلور .

۶- دختر خواهر اعیانی .

۷- اخیافی خور لور .

۷- دختر خواهر اخیافی .

۸- دعلاتی خور لور .

۸- دختر خواهر علاتی .

۹- اعیانی ترور .

۹- خاله اعیانی .

۱۰- اخیافی ترور .

۱۰- خاله اخیافی .

۱۱- علاتی ترور .

۱۱- خاله علاتی .

۱۲- دپلار اعیانی ترور .

۱۲- خاله اعیانی پدر .

۱۳- دپلار اخیافی ترور .

۱۳- خاله اخیافی پدر .

۱۴- دپلار علاتی ترور .

۱۴- خاله علاتی پدر .

۱۵- دمور عمه .

۱۵- عمه مادر .

۱۶- دپلار عمه .

۱۶- عمه پدر .

۲۴۰- ماده

که ددی قانون د (۲۳۹) مادی اشخاص موجود نه شو یا دحضانت دشرطونو اهلیت ونه لری، دحضانت حق دطفل عصبه وو ته دمیراث په ترتیب انتقالیږی .

۲۴۱- ماده

که ددی قانون د (۲۳۹- ۲۴۰) مادو درج شوی اشخاص موجود نه وو یا دحضانت دشرطونو اهلیت و نه لری نو طفل دساتنی او پالنی دپاره دذوی الارحامو دجملی څخه نږدی محرم ته دحق لرلو د درجی په ترتیب ، لاندنیو اشخاصو ته سپارل کیږی :

- ۱- دمور پلار .
- ۲- اخیافی ورور .
- ۳- داخیافی ورور ځوی .
- ۴- اخیافی تره .
- ۵- اعیانی ماما .
- ۶- علاتی ماما .
- ۷- اخیافی ماما .

۲۴۰- ماده

هرگاه اشخاص مندرج ماده (۲۳۹) این قانون وجود نداشته یا فاقد شرایط اهلیت حضانت باشند، حق حضانت به عصبات طفل به ترتیب میراث انتقال مینماید .

۲۴۱- ماده

هرگاه اشخاص مندرج مواد (۲۳۹ و ۲۴۰) این قانون وجود نداشته یا فاقد شرایط اهلیت حضانت باشند ، طفل جهت حفاظت پرورش به نزدیکترین محرم از ذوی الارحام وی به ترتیب درجه استحقاق ، به اشخاص ذیل سپرده میشود :

- ۱- پدر مادر .
- ۲- برادر اخیافی .
- ۳- پسر برادر اخیافی .
- ۴- کاکای اخیافی .
- ۵- مامای اعیانی .
- ۶- مامای علاتی .
- ۷- مامای اخیافی .

دختر کاکا ، دختر عمه ، دختر ماما و دختر خاله در صورتیکه طفل پسر باشد ، همچنان پسر کاکا ، پسر عمه ، پسر ماما و پسر خاله در صورتیکه طفل دختر باشد ، حق حضانت وی را ندارند .

دکاکا لور ، دعمی لور ، دماما لور او دترور لور (دخالی لور) دهلکانو دحضانت حق نه لری . دکاکا زوی ، دعمی زوی ، دماما زوی ، او دترور زوی (دخالی زوی) دجنکیانو دحضانت حق نه لری .

۲۴۲- ماده

که له یوه څخه زیات اشخاص دحضانت حق ولری ، قاضی کولی شی هغه شخص انتخاب کی چه دطفل په گټه وی .

ماده ۲۴۲ -

هرگاه بیش از يك نفر حق حضانت طفل را داشته باشند، محکمه می تواند هر کدام را که بیشتر به مصلحت طفل باشد، انتخاب نماید.

۲۴۳- ماده

که دحضانت حق په یوه قانونی سبب ساقط شی ، نو کله چه سبب دمیځه لارشی ، داحق بیرته عودت کوی .

ماده ۲۴۳ -

هرگاه حق حضانت به سببی از اسباب قانونی ساقط گردد ، با از بین رفتن سبب مذکور، این حق دوباره اعاده میگردد .

۲۴۴- ماده

دحضانت اجوره په پلار لازمه ده او دا درضاع او نفقی څخه جدا ده، که طفل دشخصی شتمنی خاوند وی نو دحضانت اجوره دهغه دشتمنی څخه ور کوله کیږی، مگر دا چه پلاریی په تبرعی صورت ورکی .

ماده ۲۴۴ -

اجرت حضانت غیر از اجرت رضاع و نفقه بوده و پدر طفل به پرداخت آن مکلف می باشد . در صورتیکه طفل مالک دارائی شخصی باشد ، این اجرت از دارائی وی پرداخته میشود . مگر اینکه پدر تبرعاً آنرا بپردازد .

۲۴۵- ماده

(۱) مور چه ترخو دنکاح په قید یا درجعی طلاقو په عدت کښی وی دحضانت دا جوړی حق نه لری .

ماده ۲۴۵ -

(۱) مادر تاوقتیکه در قید نکاح یا عدت طلاق رجعی زوج باشد، مستحق اجرت حضانت نمیگردد .

(۲) که دطفل مور دبائن طلاق په عدت کې وی یا دطفل دمحرم سره نکاح کړی وی او یا دهغه په عدت کښی وی ، دحضانت اجوری حق لری .

(۲) در صورتیکه در عدت طلاق بائن بوده یا باشخصی که محرم طفل است ازدواج کرده و یا معتدۀ او باشد، مستحق اجرت حضانت می گردد .

۲۴۶- ماده

که څوک دحضانت داجوری په ورکولو مکلف وی خو غریب وی او دطفل یوه محرمه دهغه حضانت بی له اجوری په غاړه واخلي ، نو هغه څوک چه دحضانت حق لری ، کولی شی چه دور کوتی حضانت بی له اجوری په غاړه واخلي او یایی هغه چا ته پرېږدی چه اجوره نه غواړی .

۲۴۶- ماده

هرگاه شخص مکلف به پرداخت اجرت حضانت، معسر بوده و یکی از محارم حضانت طفل را تبرعاً بعهده گیرد ، حاضنه مخیر است که حضانت را بدون اجرت بعهده گرفته و یا او را به متبرع واگذار شود .

۲۴۷- ماده

که څوک د حضانت داجوری په ورکولو مکلف وی او شتمن وی او طفل هم شتمن وی ، طفل دمثلی اجوری په مقابل کښی مورته سپارل کیږی، که څه هم دا اجوره د طفل د شتمنی څخه ور کول شی .

۲۴۷- ماده

هرگاه شخص مکلف بپیر دا خت اجرت حضانت، موسر بوده و طفل نیز مالک دارائی باشد، طفل در مقابل اجرت مثل، بمادر تسلیم میگردد . گر چه این اجرت از دارائی صغیر پرداخته شود .

۲۴۸- ماده

که ښځه ناشزه شی او دطفل عمر دپنځو کلونو څخه زیات وی ، محکمه کولی شی چه دزوجینو څخه هر یو چه دطفل په گټه وی هغه ته یسی تسلیم کی .

۲۴۸- ماده

هرگاه زوجه ناشزه گردد و سن طفل از پنج سال متجاوز باشد، محکمه می تواند طفل را بهر يك از زوجین که بیشتر بمصلحت طفل باشد، تسلیم نماید .

۲۴۹- ماده

دهلك دحضانت مده پوره اووه کاله او دجلی پوره (۹) کاله ده .

۲۴۹- ماده

مدت حضانت پسر باسن هفت و از دختر باسن (۹) سالگی تمام خاتمه پیدا می کند .

۲۵۰- ماده

محکمه کولی شی چه د دی قانون د (۲۴۹) مادې درج شوی د حضانت

۲۵۰- ماده

محکمه می تواند مدت حضانت مندرج ماده (۲۴۹) این قانون را

مده اوږده کی. خو په دی شرط چه دوده کلونو څخه زیاته نه وی .

تمدید نماید. مشروط براینکه مدت مدید شده از دو سال تجاوز نگند.

۲۵۱- ماده

ماده ۲۵۱ -

که ثابته شی هغه څوک چه دطفل حضانت په غاړه لری دطفل په گټه نه وی، که څه هم پلارپېوی، په دی صورت کښی محکمه کولی شی چه طفل دساتنی او پالنی دپاره هغه چاته وسپاری چه په دوهمه درجه کښی دحضانت حق لری .

هر گاه ثابت گردد شخصیکه حضانت طفل را بعهدہ دارد گر چه پدر وی نیز باشد ، به مصلحت طفل تمام نمی شود ، محکمه می تواند طفل را جهت حفاظت و پرورش به شخصیکه به درجه دوم مستحق حضانت است ، تسلیم نماید .

۲۵۲- ماده

ماده ۲۵۲ -

مورچه ترڅو دنکاح او عدت په قید کی وی، نه شی کولی چه طفل دخان سره بی دهغه دپلار داجازی سفرته ویسی .

مادر تا وقتیکه در قید نکاح یا عدت باشد ، نمی تواند بدون اجازه پدر ، طفل را باخود به سفر ببرد.

۲۵۳- ماده

ماده ۲۵۳ -

که حاضنه دمور څخه پرته بل څوک وی، نونه شی کولی چه دطفل دولی داجازی په غیر هغه دخان سره سفرته ویسی .

حاضنه غیر از مادر نمی تواند بدون اجازه ولی ، طفل را با خود به سفر ببرد .

۲۵۴- ماده

ماده ۲۵۴ -

دطفل پلار نه شی کولی چه دحضانت په مده کښی دحاضنی داجازی په غیر، طفل دخان سره سفرته ویسی .

پدر طفل نمی تواند در خلال مدت حضانت بدون اجازه حاضنه، طفل را باخود به سفر ببرد .

۲۵۵- ماده

ماده ۲۵۵ -

کومه ښځه چه میړه نه لری او دنفقی قدرت هم نه لری، نفقه به یی

زنیکه شو هر نداشته و نتواند تأمین معیشت نماید ، نفقه وی را ولی محرمش تا وقتی می پر دازد که

محرم ولی ترهغی ورکوی چه دمحرّم لمی سره یوخای اوسیری .
 مشارالیها در مستکن ولی محرم مذکور سکونت داشته باشد .

خلورمه فرعه - دنفقی ورکول
 لمری جزء - داوواد نفقه
 ماده ۲۵۶

نفقه دتولو انواعو سره دصغیر هلك دپاره ترهغه وخته پوری چه دکسب او کار قدرت پیدا کی ، اود صغیری جلی دپاره ترهغه وخته پوری چه از دواج وکی، دپلار به غاړه ده .

ماده ۲۵۷

نفقه پسر کبیر که توان کسب و کار را نداشته و فقیر باشد ، همچنان نفقه دختر کبیره فقیره تا وقت ازدواج بدوش پدر وی میباشد .

ماده ۲۵۸

(۱) دهلك یا جلی دنفقی مصرف چه دکسب او کار خاوندان وی دهغوی دعایداتو څخه تا مینیری او که عایداتو ئی نفقه نه پوره کوله نو پاتی برخه نفقه یی دپلار به غاړه ده .

(۲) که دهلك او جلی دکسب او کار عایدات دهغوی دنفقی داندازی څخه زیات وی ، زیاته برخه عایدات دپلار له خوا ذخیره کیری، دبلوغ څخه وروسته هغوی ته ورکول کیری .

۲۵۹- ماده

که پلار خپل اولاد ته دنفقی ورکولو قدرت ونه لری او دکسب اوکارخه هم عاجز وی ، دنفقی دور کولو مکلفیت هغه ولی ته انتقا لیری چه دپلار پسی درجی کبسی واقع دی .

۲۶۰- ماده

که پلار غریب وی او دکسب او کار قدرت ولری ، داوولاد دنفقی ورکول دهغه ذمی خخه نه ساقطیری . په دی صورت کبسی هغه ولی چه دپلار پسی درجی کبسی واقع دی دپلار دشتمنی پوری داوولاد په نفقی ورکولو مللف دی .

۲۶۱- ماده

کوم طفل چه پلار نه لری اودشخصی شتمنی مالک هم نه وی ، نو که دطفل خپلوان ځینی اصول وی اوځینی یی داصولو حواشی وی ، نفقه یی په راتلونکی ترتیب ورکول کیری :

۱- که یواځی اصول یا یوا ځسی حواشی وارثان وی ، دطفل نفقه په اصولو لازمه ده عام له دی چه وارثان وی او که نه وی .

۲- که اصول او حواشی دواړه وارثان وی ، دطفل دنفقی ورکول دهغوی دمیراث دحصی په اندازی لازمیری .

۲۵۹- ماده

هر گاه پدر توان پر داخت نفقه اولاد خود را نداشته واز کسب وکار نیز عاجز باشد ، مکلفیت نفقه اولاد به ولی بعد از پدر انتقال مینماید .

۲۶۰- ماده

هرگاه پدر معسر بوده وازکسب وکار عاجز نباشد ، پر داخت نفقه اولاد از ذمه وی ساقط نمی گردد . درین صورت ولی ایکه بعد از پدر قرار دارد مکلف به پر داخت نفقه اولاد بوده ، حین یسار پدر مصارف نفقه را از وی مطالبه مینماید .

۲۶۱- ماده

طفلیکه پدرش وجود نداشته و مالک دارائی مشخصی نباشد درحالیکه اقارب طفل مرکب از اصول و حواشی باشد ، نفقه وی به ترتیب آتی پرداخته می شود :

۱- در صورتیکه تنها اصول ویا حواشی وارث طفل باشد . اصول خواه وارث طفل گردد یا نه ، مکلف به پرداخت نفقه می باشد .

۲- در صورتیکه اصول و حواشی مشترکاً وارث طفل باشند ، نفقه به تناسب سهم میراث هر کدام پرداخته میشود .

۲۶۲- ماده

پلار دخپل زوی دښځي په نفقي ورکولو مکلف نه دی ، مگر دا چه تر مخه یی دهغی دور کولو وعده کړی وی، په دی صورت کښی به نفقه په زوی دهغه تر شتمنی پوری پوروی .

ماده ۲۶۲ -

پدر مکلف به پرداخت نفقه زوجه پسرش نمی باشد ، مگر اینکه قبلا به آن تعهد نموده باشد. درینصورت پدر حین یسار مصارف نفقه را از وی مطالبه مینماید .

۲۶۳- ماده

زوجین کولی شی چه دخپل اولاد دنفقی دمصرف په باره کښی صلحه وکی . که صلحه دنفقی دلزامی اندازی څخه په کمه اندازه شوی وی، پلار دنفقی په پوره کولو مکلف دی، اوکه صلحه دنفقی دلزامی اندازی څخه په زیاته اندازه وی او دفاحش تفاوت سره یی صورت موندلی وی، پلار دزیاتی اندازی په ورکولو نه مکلف کیږی .

ماده ۲۶۳ -

زوجین می توانند در مورد مصارف نفقه اولاد شان صلح نمایند . هرگاه صلح بکمتر از نفقه لازمه صورت گرفته باشد ، پدر مکلف به تکمیل نفقه بوده و در صورت صلح بمقتدار بیشتر از نفقه لازمه وجود تفاوت فاحش ، پدر بپر داخت مقدار اضافی مکلف گردانیده نمی شود .

دوهم جزء - دپلرونواو خپلوانو نفقه

۲۶۴- ماده

دمور ، پلار، نیکونو، اونیاگانو نفقه که دکسب قدرت ولری اوکه یی ونه لری خو چه فقیر وی دهغه اولاد په غاږه ده چه شتمن وی عام له دی چه اولاد زوی وی یالور ، صغیروی اوکه کیږی .

جزء دوم - نفقه ابا واقارب

ماده ۲۶۴ -

نفقه والدین ، اجداد و حداتیکه فقیر باشند خواه توان کسب وکار را داشته باشند یا نه ، بدوش فرزندیست که موسر باشد خواه فرزند پسر باشد یا دختر ، صغیر باشد یا کبیر .

۲۶۵- ماده

که څوک فقیروی او دجسمی،عقلی او عصبی مرضونو له امله دکسب او کار قدرت ونه لری دهغه نفقه

ماده ۲۶۵ -

نفقه شخص فقیر که بعلت مریضی جسمی یا عقلی و عصبی توان کسب وکار را نداشته باشد، به تناسب

دمیراث دحسی په تناسب دثمنو خپلوانو په غاړه ده .
سپم ارث بدوش اقارب موسر می- باشد .

ماده ۲۶۶-

ماده ۲۶۶-

داصولو او فروعو دنفقی څخه په غیر ، نفقه ددین په اختلاف ساقطیږی .

باستثنای نفقه اصول و فروع ، نفقه باختلاف دین ساقط میگردد .

ماده ۲۶۷-

ماده ۲۶۷-

دخپلوانو نفقه دهغوی دغو بښتنی دنیته څخه لازمیری .

نفقه اقارب از تاریخ مطا لیه آن لازم میگردد .

پنځمه فرعه - دمالونو اداره

فرع پنجم - اداره اموال

لمری جزء - ولایت

جزء اول - ولایت

ماده ۲۶۸-

ماده ۲۶۸-

(۱) داهلیت نقصان لرونکو اولادونو دمالونو ولایت په لمړی درجه کښی دپلار بیا دصحبیح نیکه دی . خو په دی شرط چه دپلار له خوا وصی نه وی ټاکل شوی .

(۱) ولایت اموال اولاد نا قص اهلیت ، بدرجه اول به پدر و ثانیاً بجد صحیح، تعلق میگیرد. مشروط براینکه از طرف پدر وصی تعیین نگردیده باشد .

(۲) ولی او وصی نه شی کو لی چه بی د صلاحیت لرونکی محکمی له اجازی دهغه دمال دپالنی او ساتنی څخه خان وژغوری .

(۲) درینصورت ولی ووصی نمی- توانند، بدون اجازه محکمه باصلاحیت از سرپرستی اموال وی کناره گیری نمایند .

ماده ۲۶۹-

ماده ۲۶۹-

ولی هغه وخت کولی شی چه دولایت پوری دمربوطو حقوقو څخه استفاده و کمی چه دخپلو مالونو په باره کښی دعین حقوقو داستفادی کولو پوره اهلیت ولری .

ولی وقتی می تواند از حقوق متعلق بولایت استفاده نماید که واجد اهلیت کامل در مورد استفاده از عین حقوق متعلق به اموال خود باشد .

۲۷۰- ماده

ولی کولی شی چه دکومواشخاصو مالونه دهغه دولايت لاندی دی، ددی قانون دحکمونو سره سم دهغوی دمالونو داداری او پالنی په منظور، تصرف وکی .

۲۷۱- ماده

که داهلیت ناقصو اشخاصو ته یومال په تبرع ورکول شی اوداشروط شوی وی چه ذکر شوی مال دی دولی دولايت لاندی نه ایښودل کیری نو په استثنائی توگه دارنگه مالونه دولی دولايت څخه ویستل کیری .

۲۷۲- ماده

ولی نه شی کولی دهغه اشخاصو مالونه چه دده دولايت لاندی دی بی دصلاحیت لرونکی محکمی داجازی څخه ، چا ته په تبرع ورکی .

۲۷۳- ماده

(۱) ولی نه شی کولی بی دصلاحیت لرونکی محکمی داجازی څخه دخپل ولایت لاندی اشخاصو په منقولو مالونو کښی داسی تصرف وکی چه په هغی کښی پخپله دوی یا دهغه دښخی یایی تر څلورمی درجی پوری دخپلوانو گټه وی .

(۲) ولی نه شی کولی چه دخپل ولایت لاندی اشخاصو عقار دهغه دین په گروی کښی ور کی چه دده په ذمه وی .

ماده ۲۷۰ -

ولی بمنظور اداره و سر پرستی اموال اشخاص تحت ولایت خود، می- تواند مطابق با حکام مندرج این قانون تصرف نماید .

ماده ۲۷۱ -

هرگاه باشخاص ناقص اهلیت مالی تبرع گردیده و چنان شرط گذاشته شده باشد که مال مذکور تحت ولایت ولی قرار داده نشود ، استثناء چنین مال از تحت ولایت ولی خارج ساخته میشود .

ماده ۲۷۲ -

ولی نمی تواند اموال اشخاص تحت ولایت خود را بدون اجازه محکمه باصلاحیت باحدی تبرع نماید .

ماده ۲۷۳ -

(۱) ولی نمی تواند بدون اجازه محکمه باصلاحیت در اموال غیر منقول اشخاص تحت ولایت خود چنان تصرفات نماید که نفع خود ، ولی یازوجه یا اقارب شان تا درجه چارم در آن مضمحل باشد .

(۲) همچنان ولی نمی تواند اموال غیر منقول اشخاص تحت ولایت خود را در عوض دینیکه بر ذمه ولی باشد برهن بگذارد .

۲۷۴- ماده

پلار نه شی کولی بی دصلا حیت لرونکی محکمی داجازی دخپل ولایت لاندی اشخاصو په غیر منقولو مالونو، لکه تجارت خانه او قیمتی پاڼو او مالی سندونو کښی چه دشل زرو افغانیو څخه زیات قیمت ولسری، تصرف وکی. په داسی مواردو کښی به محکمه دتصرف دجواز په بازه کی دحکم دصادرو لو څخه خان نه ژغوری. مگر دا چه دیلار تصرف دهغه دولایت لاندی اشخاصو دمالونو دتلفه ولویا دمال دقیمت دپنځمی حصی دقیمت څخه دزیات غبن سبب شی .

ماده ۲۷۴ -

پدر نمی تواند بدون اجازه محکمه باصلا حیت در اموال غیر منقول، تجارت خانه و اوراق و اسناد مالی و بهادار اشخاص تحت ولایت خود که بیش از بیست هزار افغانی قیمت داشته باشد، تصرف نماید، در همچو موارد محکمه از اصدار حکم مبنی بر جواز تصرف و قتی امتناع می ورزد، که تصرف پدر در اموال اشخاص تحت ولایت سبب اتلاف و یا غبن بیش از خمس قیمت مال مذکور گردد.

۲۷۵- ماده

که داهلیت نقصان لرونکی شخص مورث وصیت کړی وی چه و لی دی په میراثی مال کښی تصرف نه کوی، نو ولی نه شی کولی چه بی دصلاحیت لرونکی محکمی داجازی او نظارت څخه په هغی کښی تصرف وکی .

ماده ۲۷۵ -

هرگاه مورث شخص ناقص اهلیت بعدم تصرف ولی در اموال مورثه وصیت نموده باشد، ولی نمی تواند بدون اجازه و نظارت محکمه باصلاحیت در آن تصرف نماید .

۲۷۶- ماده

ولی نه شی کولی بی دصلا حیت لرونکی محکمی داجازی څخه دخپل ولایت لاندی اشخاصو په مالونو کښی لاندنی تصرفونه وکی :

ماده ۲۷۶ -

ولی نمی تواند در اموال اشخاص تحت ولایت خود بدون اجازه محکمه باصلاحیت تصرفات ذیل را بعمل آرد :

- ۱- قرض دادن یا قرض گرفتن.
- ۲- اجازه دادن به مدتی که بعد از رسیدن به سن رشد دوام نماید .

- ۱- قرض ورکول یا قرض اخستل.
- ۲- ترهغی مدی پوری په اجاره ورکول چه درشد د عمر څخه وروسته دوام کوی .

- ۳- هغه تجارت ته دوام ور کول چه داهلیت نقصان لرونکی شخص پوری مربوط وی .
- ۴- دداسی هبی یا وصیت قبولول چه دتاکلوزمه واریوسره یو ځای وی .
- ۳- دوام دادن به تجارتيکه بسه شخص ناقص اهلیت تعلق بگیرد .
- ۴- قبول نمودن هبه یا وصیتیکه توأم با تعهدات معین باشد .

۲۷۷- ماده

ماده ۲۷۷ -

(۱) که صغیر داتلس کلنی عمر ته رسیدلی وی، ولی کولی شی چه دتجارت دپاره څه پیسی وزکی خوبه دی شرط چه دصلاحیت لرونکی محکمی څخه یی اجازه اخستی وی.

(۲) دتجارت اجازه مطلقه وی او که مقیده، دولی په مرگ یا عزل دمینځه نه شی .

(۱) هر گاه صغیر به سن (۱۶) سالگی رسیده باشد ولی می تواند به اجازه محکمه باصلاحیت مبلغی را برای تجارت بدسترس وی بگذارد.

(۲) اذن به تجارت، خواه مطلق باشد یا مقید، باوفات یا عزل ولی از بین نمیروند .

۲۷۸- ماده

ماده ۲۷۸ -

دمازون صغیر تصرفو نه په هغه حدو دو کنبی چه صلاحیت لرونکی محکمی ورته پخپل مال کنبی اجازه ور کړی دهغه شخص په څیر دی چه درشد عمر ته رسیدلی وی .

تصرفات صغیر مازون در حدودیکه محکمه باصلاحیت در اموال وی مجاز قرار داده است، بمنزله تصرف شخصیت که به سن رشد رسیده باشد .

۲۷۹- ماده

ماده ۲۷۹ -

پلار کولی شی یو عقد دخپل ولایت لاندی شخص په نامه په خپل حساب یا دبل شخص په حساب منعقد کي. مگر داچه قانون دهغی په خلاف حکم کړی وی .

پدر می تواند عقدی را باسم شخص تحت ولایت خویش بحساب خود یا شخص دیگری انجام دهد . مگر اینکه قانون خلاف آن حکم کرده باشد .

۲۸۰- ماده

ماده ۲۸۰ -

نیکه نه شی کولی بی دصلاحیت لرونکی محکمی داجازی دخپل ولایت لاندی اشخاصو په مالونو کنبی

پدر کلان نمی تواند بدون اجازه محکمه باصلاحیت در مورد اموال شخص

تصرف وکی یا داسی صلحه وکی چه دهغوی په ضرروی یا دهغوی دتا میناتو څخه تنازل وکی او یا په کبئی کموالی راوړی .

ماده ۲۸۱ -

ولی مکلف دی چه دخپل و لایت لاندی اشخاصو دمالونو پوره فمهرست ولایت دیبل څخه ددوه میاشتنو په اوږدو کبئی یا دهغی نیټی څخه چه ولایت لاندی شخص دشتمنی مالک شوی ترتیب کی او دصلاحیت لرونکی محکمی مربوطی اداری ته یی وړاندی کی .

ماده ۲۸۱ -

ولی مکلف است فمهرست مکمل اموال متعلق به شخص تحت و لایت خودرا در طرف دو ماه از آغاز ولایت یا از تاریخیکه شخص تحت ولایت ، مالک دارائی گردیده است ، ترتیب نموده و به اداره مربوط محکمه با صلاحیت تسلیم نماید .

ماده ۲۸۲ -

ولی می تواند از مال شخص تحت ولایتش نفقه خود ویا شخص دیگری را تأمین نماید . مشروط بر اینکه قانوناً نفقه شان در مال شخص مذکور لازم دانسته شود .

ماده ۲۸۲ -

ولی کولی شی چه دخپل و لایت لاندی مالونو څخه دخپل ځان یادبل شخص نفقه تا مین کی ، خو په دی شرط چه دهغوی نفقه دقانون له حیثه لازم گیل شوی وی .

ماده ۲۸۳ -

هر گاه سن شخص تحت و لایت به هیجده سال تمام برسد، ولایت ولی بانجام میرسد، مگر اینکه به سببی از اسباب حجر محکمه باصلاحیت بدوام آن حکم نموده باشد .

ماده ۲۸۳ -

که دولایت لاندی شخص عمر پوره اتلسو کلونو ته ورسیرزی ، دو لی ولایت پای ته رسیرزی، مگر دا چه دحجر دسببونو څخه په یوه سبب صلاحیت لرونکی محکمی دو لایت په دوام باندی حکم کړی وی .

ماده ۲۸۴ -

هرگاه نسبت سوء تصرف ولی ضرری به اموال شخص تحت ولایت

ماده ۲۸۴ -

که دولی دید تصرف له امله دشخص مالونو ته چه دده دو لایت

لاندی دی ضرر متوجه شی، محکمه کولی شی چه دو لی ولایت سلب او یایی واک محدود کی .

ماده - ۲۸۵

ماده ۲۸۵ -

که ولی غایب و گهل شی یا دیوه کال خخه په زیات حبس محکوم شی، محکمه به دهغه دولایت په متوقف کولو حکم صادر وی .

ماده - ۲۸۶

ماده ۲۸۶ -

که ددی قانون د(۲۸۴ - ۲۸۵) مادو سره سم دو لی ولایت سلب، محدود یا متوقف شی، نو دمو جبهه سببونو دلری کیدو سره او دواک لرونکی محکمی په قرار دهغه دولایت حق بیرته اعاده کیری .

ماده - ۲۸۷

ماده ۲۸۷ -

که دپلار دفاحشو خطاگانوله امله دشخص مالونو ته چه یی دو لایت لاندی دی خساره ورسیری، مسئول دی، نیکه په دی مورد کنبی دوصی په خیر مسئولیت لری .

ماده - ۲۸۸

ماده ۲۸۸ -

ولی یا ورته نی مکلف دی چه دولایت لاندی شخص مالونه چه درشد عمر ته ورسیری ورته یی تسلیم کی، اوکه یی په کنبی تصرف کړی وو، نو دتصرف دورخی دنرخ سره دی سم دهغی قیمت ورکی .

دوهم جزء - وصایت

اول - دوصی ټاکل

ماده ۲۸۹-

وصی باید چه عادل ، کفایت لرونکی او دپوره اهلیت لرونکی وی او دهغه چاسره چه دده دو وصایت لاندی واقع کیږی شریک دین ولری .

۲۹۰- ماده

لاندنی اشخاص دوصی په حیث نه شی ټاکل کیدی .

۱- که څوک دعمومی آدابو یا دعفت منافای جر مونو کنبی دمحممی په قطعی حکم محکوم شوی وی .

۲- که څوک بد شهرت و لری یا دخپل ژوند دتا مین دپاره مشروع سبب ونه لری .

۳- که څوک دمحممی په قطعی حکم په افلاس محکوم شوی وی او حیثیت یی نه وی اعاده شوی .

۴- که څوک ترمخه دمحممی په قطعی حکم دولایت یا وصایت څخه عزل شوی وی .

۵- که څوک دپلار یا نیکه دمرگ څخه ترمخه په لیکلی توگه دو وصایت له حقه محروم کړی شوی وی .

۶- که څوک پخپله یا دهغه یو اصل یا فرعه یانبڅه داهلیت دنقصان لرونکی سره قضائی جگړه او یا کورنی اختلاف ولری چه دهغی په اثر

جزء دوم - وصایت

اول - تعیین وصی

ماده ۲۸۹ -

وصی باید شخص عادل ، باکفایت وواجد اهلیت کامل بوده با شخصیکه تحت وصایت او قرار می گیرد دین مشترک داشته باشد .

ماده ۲۹۰ -

اشخاص ذیل وصی تعیین شده نمی توانند .

۱- شخصیکه بحکم قطعی محکمه به جر م منافای آداب عامه یا عفت محکوم بجزاء شده باشد .

۲- شخصیکه شهرت بد داشته یا مدرك مشروع برای تأمین معیشت نداشتنه باشد .

۳- شخصیکه بحکم قطعی محکمه محکوم بافلاس شده وحیثیت او اعاده نشده باشد .

۴- شخصیکه قبلا از ولایت یا وصایت شخص دیگری بحکم قطعی محکمه عزل شده باشد .

۵- شخصیکه از طرف پدر یا جد قبل ازوفات از حق وصایت کتباً محروم ساخته شده باشد .

۶- شخصیکه خودش یا یکی از اصول، فروع یازوجه اش با شخص ناقص اهلیت منازعه قضائی داشته یا چنان اختلاف فامیلی موجود باشد که

لمری قسمت - حقیقی شخص

مادی (۲۹۱-۲۹۳)

داهلیت نقصان لرونکی بئیکنوته
دضرر ویره مو جوده وی .

به اساس آن مصلحت شخص ناقص
اهلیت مختل گردد .

دوهم - اختیاری وصی

دوم - وصی اختیاری

۲۹۱- ماده

ماده ۲۹۱ -

(۱) پلار کولی شی چه دخپل
اهلیت نقصان لرونکی اولاد یا په
گیوه کبسی ثابت حمل د پاره
اختیاری وصی وټاکی، همدا رنگه
تبرع کونکی کولی شی چه ددی
قانون د(۲۷۱) مادی په حالت کبسی
اختیاری وصی وټاکی .

(۱) پدر می تواند برای اولاد ناقص
اهلیت یا حمل ثابت در بطن، وصی
تعیین نماید . همچنان شخص متبرع
می تواند در حالت مندرج ماده (۲۷۱)
این قانون وصی اختیار نماید .

(۲) اختیار وصی در چنین موارد
توسط وصایت خط رسمی یا عرفی
صورت می گیرد که بخط وامضای پدر
یا متبرع باشد و یا از امضا و یا
شصت شان در چنین اسناد تصدیق
بعمل آمده باشد .

(۲) په داسی مواردو کبسی دوصی
اختیار درسمی یا عرفی وصایت خط
په وسیله کپری چه دپلار یا تبرع
کونکی په لیک یا امضاء شوی وی
یا په ذکر شوو سندونو کبسی دهغوی
دامضاء یا دگوتی تصدیق شوی وی .

۲۹۲- ماده

ماده ۲۹۲ -

پلار او وصی کولی شی چه
داختیاری وصی په باره کبسی دخپل
تصمیم څخه رجوع وکی .

پدر و متبرع می توانند در مورد
اختیار وصی از تصمیم شان رجوع
نمایند .

۲۹۳- ماده

ماده ۲۹۳ -

که چا دوصیت کونکی په ژوند
کبسی وصیت قبول کړی وی، نه شی
کولی چه ورڅخه و گرځی مگر داچه
ترمخه یی دوصایت څخه گرځیدل
دخپلی ارادی پوری مربوط کړی وی.

شخصیکه وصایت را درحین حیات
موصی قبول کرده باشد، نمی تواند
از آن منصرف گردد . مگر اینکسه
انصراف از وصایت را قبلا به اراده
خود منوط ساخته باشد .

- ماده ۲۹۴ -** دوصایت رده ول باید چه دوصایت کوونکی په ژوند کښی صورت ونیسی او هغه پری خیرشی .
- ماده ۲۹۵ -** که چا ددی قانون د(۲۹۴) مادی ددرج شوو حکمونو سره سم وصیت رد کړی وی، نه شی کولی چه دوصیت کوونکی دمرگ وروسته هغه قبول کی .
- ماده ۲۹۶ -** دوصی اختیار هغه وخت نافذگڼل کیږی چه دواک لرونکی محکمې له خوا تائید شوی وی .
- دریم - قضائی وصی**
- ماده ۲۹۷ -** که داهلیت د نقصان لرو نکسې شخص یا په گپه کښی د ثابت حمل دپاره اختیاری وصی پیدانه شی ، محکمه به وصی ټاکي ، وصایت په گپه کښی د ثابت حمل دپاره د حمل دزیږیدو وروسته دزیږیدلی دپاره هم نافذ دی ، مگر دا چه محکمې دهغه په عوض نوی وصی ټاکلی وی .
- ماده ۲۹۸ -** (۱) محکمه کولی شی د ضرورت په وخت کښی داهلیت د نقصان لرونکی دپاره دپوه څخه زیات وصیان
- ماده ۲۹۴ -** رد وصایت باید حین حیات موصی صورت گرفته وباطلاع وی رسانیده شود .
- ماده ۲۹۵ -** شخصیکه وصایت را طبق احکام مندرج ماده (۲۹۴) این قانون رد نموده است ، قبولی وی بعد از وفات موصی اعتبار ندارد .
- ماده ۲۹۶ -** اختیار وصی وقتی نافذ شمرده میشود که از طرف محکمه یا صلاحیت تأیید شده باشد .
- سوم - وصی قضائی**
- ماده ۲۹۷ -** هر گاه برای شخص ناقص اهلیت یا حامل ثابت در بطن وصی اختیاری موجود نباشد ، محکمه وصی تعیین مینماید . وصایت برای حامل ثابت در بطن بعد از وضع حمل برای مولود نیز نافذ است . مگر اینکه محکمه وصی جدیدی را عوض وی تعیین کرده باشد .
- ماده ۲۹۸ -** (۱) محکمه می تواند حین ضرورت برای شخص ناقص اهلیت بیش از یک وصی تعیین نماید . در صورت

تعدد وصی ، او صیا نمیتوانند در اموال شخص تحت وصایت شان منفرداً تصرف نمایند ، مگر اینکه همچو تصرف کا ملا به مصلحت ناقص اهلیت باشد .

(۲) حین اختلاف نظر بین اوصیا تجویزیکه از طرف محکمه اتخاذ میگردد ، قابل تعمیم می باشد .

ماده ۲۹۹ -

محکمه در حالات ذیل وصی خاص وموقت تعیین می نماید :

۱- در صورتیکه مصلحت شخص ناقص اهلیت با مصلحت و صی ، زوج وی یا یکی از اصول و فروع وصی و یا با مصلحت اشخا صیکه وصی نمایند قانونی شان می باشد ، متصادم واقع گردد .

۲- در صورتیکه به شخص ناقص اهلیت مالی تبرع گردیده و چنان شرط گذاشته شده باشد که مال مذکور تحت ولایت ولی قرار داده نشود .

۳- در صورتیکه اجرای وصایت اوصاف خاصی را که وصی دایمی فاقد آنست ایجاب نماید .

ماده ۳۰۰ -

محکمه در حالات ذیل وصی موقت تعیین می نماید :

۱- در صورتیکه محکمه ولایت ولی را متوقف نموده و شخص ناقص

وفاکی ، وصیان نه شی کولی دخیل وصیت لاندی شخص به مالونو کنبی به خانگری توگه تصرف وکی مگر داچه تصرف بیخی داهلیت دنقصان لرونکی به گته وی .

(۲) که دوصیانو ترمنخ اختلاف پیدا شی نو کوم تصمیم چه محکمه نیسی دعمل کولو وړ دی .

ماده ۲۹۹ -

به لاندنیو حالونو کنبی به محکمه خاص او موقف وصی وفاکی :

۱- که داهلیت دنقصان لرونکی بنیگنی او دوصی ، یا دهغه دنبخی یا دوصی دیوه اصل یا فرعی یاددهغه چا دینیگنو سره چه وصی بی قانونی نمایند وی فکر وکی .

۲- به هغه حالت کنبی چه داهلیت نقصان دپاره مال تبرع شوی وی او داسی شرط اینبودل شوی وی چه ذکر شوی مال دی دولی دولایت لاندی نه اینبودل کیزی .

۳- به هغه صورت کنبی چه دوصایت اجرا چه دایمی وصی دهغه دخاصوصفتونو فاقد دی ایجاب کزی .

ماده ۳۰۰ -

محکمه به به لاندنیو حالونو کنبی موقت وصلی وفاکی :

۱- به هغه حالت کنبی چه محکمه دولی ولایت متوقف کی او داهلیت

- نقصان لرونکی بل ولی ونه لری .
 ۲- په هغه حالت کښی چسه
 وصایت پخپله دوصی په غوښتنه
 متوقف شوی وی .
 ۳- په هغه حالت کښی چه موقتی
 عوامل دوصیت داجراء کولو مانع
 گرځیدلی وی .

۳۰۱- ماده

ماده ۳۰۱ -

- محکمه کولی شی داهلیت دنقصان
 لرونکی ددعوو دحل او فیصلی دپاره
 دجگړی وصی وټاکي، که څه هم
 داهلیت نقصان لرونکی دشتمنی
 مالک نه وی .

۳۰۲- ماده

ماده ۳۰۲ -

- وصی کولی شی په ټولو هغو
 مواردو کښی چه دو صیت داجراء
 کولو واک لری بل څوک دوکیل په
 حیث وټاکي ، وکیل دوصی دمرگ
 یا دوصایت لاندی شخص دمرگ سره
 یو ځای معزول کیری .

۳۰۳- ماده

ماده ۳۰۳ -

- ددی قانون د(۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱)
 مادو ددرج شوو اشخاصو وظیفی چه
 دوصی په حیث ټاکل شوی ، هغه
 وخت پای ته رسیږی چه دو صایت
 موضوع ترسره شوی وی یادوصایت
 ټاکل شوی مده تیره شوی وی .
- وظایف اشخاص مندرج مواد
 (۲۹۹-۳۰۰-۳۰۱) این قانون که
 بحیث وصی تعیین گردیده اند وقتي
 خاتمه پیدا میکند ، که مو ضوع
 وصایت انجام یافته و یا مدت معینه
 وصایت منقضی گردیده باشد .

خلورم - دوصی مکلفیتونه

۳۰۴- ماده

وصی نه شی کولی دواک لرونکی محکمی داجازی په غیر دو صابیت لاندی شخص په مالونو کبسی راتلونکی تصرفونه وکی :

۱- اخستل، خرشول ، مقایضه، شراکت ، گروی ، پور ورکول او بل هر نوع تصرف چه دملکیت دانتقال دعینی حق داثبات موجب وگرځی .

۲- دهغه پور حواله ورکول چه داهلیت نقصان لرونکی یی دبل چا په ذمه لری یا په هغه دپور دحوالی قبول .

۳- دمالونو ایښودل دپوره برداری په منظور او دهغی تصفیه یادناقص اهلیت لرونکی په حساب دپور اخستل .

۴- ددری کلونو څخه دزیاتی مدی دپاره دزراعتی ځمکو په اجاری ورکول، او دیوه کال څخه دزیاتی مدی دپاره د عمارت په اجاری ورکول.

۵- داهلیت دنقصان لرونکی دعقار تردومره مدی پوری په اجاره ورکول چه دهغه درشد د عمر درسیدو وروسته یو کال دوام وکی .

۶- دداسی تبرعاتو قبول یاردول چه دشرط پوری مربوط وی .

۷- داهلیت دنقصان لرونکی دشتمنی څخه دهغه چا نفقه ورکول

چهارم - مکلفیت های وصی

ماده ۳۰۴ -

وصی نمی تواند بدون اجازه محکمه باصلاحیت در اموال شخص تحت وصایت تصرفات ذیل را بعمل آرد :

۱- خرید و فروش ، مقایضه ، شراکت ، رهن ، قرض دادن و هر نوع تصرف دیگر که موجب انتقال ملکیت یا اثبات حق عینی گردد .

۲- حواله دادن دینیکه شخص ناقص اهلیت بذمه شخص دیگر ی دارد ویا قبول حواله دین علیه او .

۳- گذاشتن اموال بمنظور بهره برداری و تصفیه حسابات مر بوط به آن یا قرض گرفتن بحساب شخص ناقص اهلیت .

۴- اجاره دادن اموال غیر منقول شخص ناقص اهلیت برای مدت بیش از سه سال، در صورتیکه اموال غیر منقول زمین زراعتی و مدت بیش از یکسال در صورتیکه اموال غیر منقول عمارت باشد .

۵- اجاره دادن اموال غیر منقول شخص ناقص اهلیت برای مدتیکه بعد از رسیدن به سن رشد تا یکسال دوام نماید .

۶- قبول یارد تبرعاتیکه مشروط بشرط باشد .

۷- پرداخت نفقه اشخا صیکه نفقه آنها بر ذمه شخص ناقص

- چه په ذمه یی لازمه ده، مگر دا چه لازمی نفقه دمحکمی په قطعی حکم ثابت شوی وی .
- ۸- صلحه او حکمیت .
- ۹- دهغه التزاماتو ترسره کول چه په ترکه یا داهلیت دنقصان لرونکی په ذمه ثابت وی ، مگر داچه په دی باره کبسی دمحکمی قطعی حکم صادر شوی وی .
- ۱۰- ددعوی اقامه کول، مگر داچه دهغی په تاخیر کبسی داهلیت دنقصان لرونکی ضرر یا دهغه دحقوقو دضایع کیدو ویره وی .
- ۱۱- دحقوقو او دعویو څخه تیریدل، یا دمحکمی په داسی حکمونو قناعت چه دعادی اعتراض قابلیت ولری یا ددعوی داقامه کیدو وروسته دداسی اعتراضونو څخه تیریدل ، اودمحکمی دحکمونو په مقابل کبسی دغیر عادی اعتراضونو اقامه کول .
- ۱۲- دتا میناتو څخه تیریدل یا دهغی کموالی په دی شرط چه داهلیت دنقصان لرونکی په ضرروی .
- ۱۳- داهلیت دنقصان لرونکی مالونو دخپل ځان یا بنځی بادخلورمی درجی پوری دخپلوانو دپاره یا دهغه چا دپاره چه وصی دهغه نائب وی ، په اجاره ورکول .
- ۱۴- داهلیت دنقصان لرونکی په واده مصرف کول .
- اهلیت لازم است ، مگر اینکه نفقه لازم بحکم قطعی محکمه ثابت گردیده باشد .
- ۸- صلح و حکمیت .
- ۹- ایفای تعهدات که بر متروکه ویا بر ذمه شخص ناقص اهلیت ثابت باشد ، مگر اینکه حکم قطعی محکمه د رمورد صا در گر دیده باشد .
- ۱۰- اقامه دعاوی ، مگر اینکه در تأخیر آن ضرر و یا ضیاع حقوق شخص ناقص اهلیت متصور باشد .
- ۱۱- انصراف از حقوق دعاوی ویا قناعت بچنان احکام محکمه که قابل اعتراضات عادی باشد یا انصراف از چنین اعتراضات بعد اقامه آن و اقامه اعتراضات غیرعادی در برابر احکام محکمه .
- ۱۲- انصراف از تا مینات یا تقلیل آن که بضرر ناقص اهلیت تمام شود .
- ۱۳- اجاره اموال شخص ناقص اهلیت برای خود ، زوج یا یکی از اقارب شان تا درجه چارم و یا برای کسی که وصی نائب وی باشد .
- ۱۴- پرداخت مصارف از دواج شخص ناقص اهلیت .

۱۵- بر داخت بصراف تعلیمی و یا پرداخت چنان مضافیکه شخص ناقص اهلیت در اجرای شغل معین به آن ضرورت دارد .

ماده ۳۰۵ -

(۱) وصی مکلف است تماماً عایدات نقدی شخص تحت وصایت خود را بعد از وضع مضاف نفقه و مضاف متفرقه‌ایکه از طرف محکمه تعیین گردیده است، بحساب امانت محکمه یا بانکی که از طرف محکمه معرفی شده ، بنام وی بدهد و بگذارد .

(۲) همچنان وصی باید تمام اشیاء از قبیل اوراق بها دار ، زیورات ، جواهرات و امثال آنرا حسب لزوم دید محکمه بدهد و بگذارد . این اجراءات وصی باید در ظرف (۱۵) روز از تسلیمی عواید و اشیاء متذکره صورت گیرد .

(۳) وصی نمی تواند آنچه را که در بانک بودیعت گذاشته بدون اجازه محکمه اخذ نماید .

ماده ۳۰۶ -

وصی مکلف است دعاوی را که علیه شخص ناقص اهلیت اقامه می گردد ، توأم با اجراءات مربوط به آن ، باطلاع محکمه رسانیده و اوامر محکمه را در مورد پیروی نماید .

۱۵- دتعلیمی مصر فونو یادداسی مصرفونو ورکول چه داهلیت نقصان لرونکی دیو تاکی کسب داجراء کولو دپاره هفی ته ضرورت لری .

ماده ۳۰۵ -

(۱) وصی مکلف دی چه دوصایت لاندی شخص پول عایدات دتفق او نورو مصرفونو چه دمحمکی له خوا تاکل شوی ، دوضع کیدووروسته ، دمحمکی دامانت په حساب یا په هغه بانک کبنی چه دمحمکی له خوا معرفی کیری دهغه په نامه په ودیعت کببیری .

(۲) همدارنگه وصی باید پولی قیمت لرونکی پانی ، گانی ، اوداسی نور چه محکمه بی لازم گنهی په ودیعت کببیری ، دوصی دا اجراءات باید چه دپنخلس ورخو په اوپردو کببیری دعایداتو یا دذکر شوو شیائو دتسلیمیدو وروسته ترسره شی .

(۳) وصی نه شی کولی هغه چه یی په بانک کببیری په ودیعت ابینی دی دمحمکی داجازی په غیر واخلی .

ماده ۳۰۶ -

وصی مکلف دی چه کومی دعوی داهلیت په نقصان لرونکی اقامه کیری دهفی پوری دمربوطو اجراءاتو سره یو خای ، محکمی ته اطلاع ورکی او په دی باره کببیری دمحمکی دامرونو پیروی وکی .

۳۰۷- ماده

وصی مکلف دی دکلنی حساب صورت او دهغی پوری مربوط سندونه دنوی کال دپیل کیدو تر مخه مربوطی محکمې ته وړاندی کی .

ماده ۳۰۷ -

وصی مکلف است صورت حساب سالانه را با استناد متعلق به آن ، قبل از آغاز سال جدید به محکمه مربوط تقدیم نماید .

۳۰۸- ماده

که دو صایت لاندی شخصس شتمنی دلس زرو افغانیو څخه زیاته نه وی، محکمه کولی شی چه وصی دلازمی حساب د صورت د ترتیب او وړاندی کولو څخه معاف کی .

ماده ۳۰۸ -

هرگاه دارائی شخص تحت وصایت بیش از ده هزار افغانی نبا شد ، محکمه می تواند وصی را از ترتیب و تقدیم صورت حساب لازمه معاف نماید .

۳۰۹- ماده

که دوصی پر خای بل څوک و ټاکل شی ، وصی مکلف دی دو صایت دپای ته رسیدو دنیتې څخه ددیرش ورځو په اوږدو کبسی دخپل وصایت لاندی شخص دمالونو د حساب صورت ترتیب او محکمې ته وړاندی کی .

ماده ۳۰۹ -

هرگاه شخص دیگری بعوض وصی تعیین گردد ، وصی مکلف است در ظرف سی روز از ختم و صایت صورت حساب متعلق باموال شخص تحت و صایت خود را ترتیب و به محکمه تقدیم نماید .

۳۱۰- ماده

دوصایت اجراء کول اصلا بی له اجوری دی ، محکمه په استثنائی ډول کولی شی دو صی دغو بنسټنی په اساس دیوه ټاکلی کار په مقابل کبسی داجوری یا مکافات دور کولو امر وکی ، مگر داجوری ورکول چه دغو بنسټنی دمدی تر مخه وی په هیڅ صورت جواز نه لری .

ماده ۳۱۰ -

اجرای وصایت بدون اجرت می- باشد . محکمه استثناء می تواند پرداخت اجرت یا مکافات را در برابر عمل معین بنابر مطالبه وصی امر نماید . مگر پرداخت اجرت برای مدت قبل از مطالبه بهیچ صورت جواز ندارد .

پنجم - دوصایت پای

۳۱۱- ماده

به لاندنیو حالونو کنبی دو صی
وظیفه پای ته رسیری :

۱- داهلیت دنقصان لرونکی
مرگ .

۲- داهلیت دنقصان لرو نکي عمر
اتلسو کلونو ته رسیدل مگر دا چه
دمحکمی په قرار دانلس کلنی د عمر
خخه ترمخه دوصایت په دوام امر
شوی وی یا داچه داهلیت نقصان
لرونکی ذکر شوی عمر ته درسیدو
په وخت کنبی معتوه یا لیونی وی .

۳- دولی دولايت بیرته اعاده کیدل .

۴- دهغه کار پای ته رسیدل چه
خاص وصی دهغی داجراء کولودپاره
ټاکل شوی دی .

۵- دوصی عزل یا دهغه داستعفی
قبول .

۶- دوصی دقا نونی اهلیت
نشتوالی یا دهغه غیاب یا مرگ .

۳۱۲- ماده

وصی به لاندنیو حالونو کنبی
عزل کیری :

۱- که ددی قانون د(۲۸۹-۲۹۰)

مادو دوصیت خخه دمخرو میدو ددرج

شوو سببونو خخه یو سبب پیداشی .

پنجم - ختم وصایت

ماده ۳۱۱ -

وظیفه وصی در حالات ذیل ختم
میگردد :

۱- وفات شخص ناقص اهلیت .

۲- رسیدن شخص ناقص اهلیت
به سن هیجده سالگی ، مگر در
صورتیکه دوام وصایت قبل از رسیدن
به سن مذکور معتوه یا مجنون باشد .

اینکه شخص ناقص اهلیت حین رسیدن
به سن مذکور معتوه یا مجنون باشد
۳- اعاده مجدد ولایت ولی .

۴- ختم عملیکه وصی خاص غرض
اجرای آن تعیین گردیده است .

۵ - عزل و صی یا قبول استعفاى
وی .

۶- فقدان اهلیت قانونی و صی
یاغیاب ویا وفات وی .

ماده ۳۱۲ -

وصی درحالات ذیل عزل میگردد :

۱- هرگاه سببی از اسباب حرمان

وصایت مندرج مواد (۲۸۹-۲۹۰)

این قانون موجود گردد .

۲- که داهلیت نقصان لرونکی شخص دمالونو په اداری کبسی اهماال یابد تصرف وکی یا دهغه دوصایت په دوام کبسی داهلیت نقصان لرونکی گڼو ته تاوان وی .

۳۱۳- ماده

وصی مکلف دی دو صایت دپای ته رسیدو دنیټی څخه ددیرش ورځو په مده کبسی دخپلی اداری لاندی مالونه سره دحساب دصورت اودهغی پوری مربوط سندونه قایم مقام یا پخپله داهلیت نقصان لرونکی ته که درشد عمر ته رسیدلی وو او یا که مړ شوی وو نو دهغه ورثی ته تسلیم کی دتسلیمیدو وروسته دی دحساب صورت او دمالونو تسلیمیدل دمحکمی مربوطی اداری ته وړاندی کی .

۳۱۴- ماده

که وصی مړ شی یا حجر کړی شوی یا غایب و پیژندل شی ، دهغه ورثه یا هغه څوک چه یی قایم مقام دی دمالونو په تسلیمولو او دحساب دصورت په وړاندی کولو مکلف کیږی .

۳۱۵- ماده

محکمه کولی شی چه دوصسی دغوښتنی له امله دوصایت لاندی ټول یا یوه حصه مالونه داداری کولو دپاره پخپله داهلیت نقصان لرونکی

۲- اگر در اداره اموال شخص ناقص اهلیت اهماال یاسوء تصرف نماید، یا اینکه در عدم عزل وصی مصلحت وی بخطر مواجه باشد .

ماده ۳۱۳ -

وصی مکلف است در خلال سی روز ازختم وصایت اموال تحت اداره خودرا باصورت حساب و اسناد متعلق به آن به قایم مقام یاخود شخص ناقص اهلیت که به سن رشد رسیده باشد ویا در صورت وفات وی بورثه شخص ناقص اهلیت تسلیم نماید و پس از تسلیمی ، صورت حساب و تسلیمی اموال را به اداره محکمه مربوط تقدیم نماید .

ماده ۳۱۴ -

هرگاه وصی وفات نماید یا محجور علیه واقع گردد و یا غایب شناخته شود ، ورثه یا شخص قایم مقام او به تسلیمی اموال و تقدیم صورت حساب آن مکلف می گردد .

ماده ۳۱۵ -

محکمه می تواند باثر مطالبه وصی تسلیمی تمام و یا قسمتی از اموال تحت وصایت را غرض اداره بخود شخص ناقص اهلیت که به سن

(۱۶) سالگی رسیده باشد اجازه دهد، در صورت رد مطالبه، وصی نمی - تواند قبل از گذشتن یکسال از قرار نهائی محکمه مطالبه خود را مجدداً به محکمه تقدیم نماید .

ماده ۳۱۶ -

تعهد یا ابراء شخص ناقص اهلیت که به سن رشد رسیده باشد، بمنفعت وصی و قتی اعتبار دارد که وصی صورت حساب نهائی مربوط باموال وی را قبلاً ترتیب و تقدیم نموده باشد .

ماده ۳۱۷ -

(۱) شخص ناقص اهلیت که مأذون به اداره اموال باشد، مکلف است صورت حساب سالانه اموال را به محکمه مربوط تقدیم نماید . محکمه نظر و صی را حین رسیدگی حساب اخذ مینماید .

(۲) همچنان محکمه می تواند امر دهد تا عاواید خالص سالانه شخص مأذون بحساب امانت خود محکمه یا یکی از آنها طور پس انداز بودیعت گذاشته شود . درین صورت مأذون نمی تواند بدون اجازه محکمه از آن استفاده نماید .

ته چه (۱۶) کلنی عمرته رسیدلی وی اجازه ورکی . که دوصی غوشتنه رد شوه نو دمحمکی دآخرنی قرار دنیتی شخه دیوه کال دتیریدوترمخه نه شی کولی چه خپله غوشتنه بیا محکمکی ته وړاندی کی .

ماده ۳۱۶ -

داهلیت دنقصان لرونکی شخص تعهد یا ابراء چه درشد عمر ته رسیدلی وی دوصی په گټه هغه وخت اعتبار لری چه وصی دهغه دمال پوزی مربوط آخرنی دحساب صورت ترتیب او وړاندی کړی وی .

ماده ۳۱۷ -

(۱) داهلیت نقصان لرونکی شخص چه دمالونو داداری کولو اجازه ورکړی شوی وی، مکلف دی دمالونو د کلنی حساب صورت مربوطی محکمکی ته وړاندی کی، کله چه محکمه په حساب غور کوی دوصی نظریه به اخلی .

(۲) محکمه کولی شی چه امر وکی داجازی ورکړی شوی شخص کلنی خالص عایدات پخپله دمحمکی دامانت په حساب یاپه یوه بانک کبسی دپس انداز په توگه په ودیعت کبسی بنودل شی . په دی صورت کبسی اجازه ورکول شوی شخص نه شی کولی بی دمحمکی داجازی شخه دهغی شخه استفاده وکی .

۳۱۸- ماده

که اجازه ورکول شوی شخص دمالونو په اداره کښی ددی قانون (۳۱۷) مادی ددرج شوو حکمونو په خلاف اجراءات وکړی یا پخپله اداره کښی بد تصرف وکړی یا داسی سببونه پیدا شی چه داجازی ورکړ شوی شخص دتصرف دوام لهامله دهغه داداری لاندی مالونه دضررسره مخامخ وی . محکمه کولی شی چه پخپل ابتکار یادخارنوال دغو بڼتی یا دیوه علاقه لرونکی شخص دغو بڼتی په سبب ، داجازی ورکړ شوی شخص ددلیلونو داوریدلو وروسته، ورکړ شوی اجازه محدودده یاسلب کړی .

دریم جزء - حجر

۳۱۹- ماده

(۱) بالغ شخص دلیو نتوب ، معتوهیت ، سفاهت یا غفلت په سبب په حجر محکومیری او ترهغه وخته دوام کوی چه محکمی دهغی په لری کولو حکم نه وی کړی .
(۲) محکمه به ددی قانون د درج شوو حکمونو سره سم دهغه شخص دمالونو داداری دپاره چه حجرکړی شوی دی ، قیم ټاکی .

۳۱۸- ماده

هرگاه شخص مأذون به اداره اموال مخالف احکام مندرج ماده (۳۱۷) این قانون اجراءات نموده یا در اداره خود سوء تصرف نماید و یا اسبابی موجود گردد که از رهگذر دوام تصرف شخص مأذون اموال تحت اداره وی مواجه به ضرری باشد، محکمه می تواند بر حسب صوابدید خود یا با اثر مطالبه خازنوال یا یکی از اشخاص ذیعلاقه پس از استماع دلایل شخص مأذون ، اجازه داده شده را محدود و یاسلب نماید .

جزء سوم - حجر

ماده ۳۱۹ -

(۱) شخص بالغ به سبب جنون، معتوهیت ، سفاهت یا غفلت وی در اداره اموال محکوم به حجر گردیده و تاوقتی دوام میکند که محکمه برفع آن حکم نه نموده باشد .
(۲) محکمه برای اداره اموال شخص مجبور علیه ، مطابق باحکام مندرج این قانون قیم تعیین می نماید .

ماده ۳۲۰

دحجر کړی شوی دپالنې مصرفونه دټولو مصرفونو څخه و پاندي گڼل کيږي .

ماده ۳۲۱

(۱) که محکمی یو شخص دسفاهت یا غفلت په سبب دمالونو په اداره کښی په حجر محکوم کړی وی، محکمه کولی شی چه دیوی حصی مالونواداره دحجر کړی شوی په وسیله مجازکی .
(۲) په پورتنی صورت کښی دهغه اهلیت نقصان لرونکی پوری مربوط حکمونه چه دمالونو په اداره کولو کښی ورته اجازه کړه شوی وی تطبیقیري .

ماده ۳۲۲

ددی قانون د(۲۸۹-۲۹۰) مادو درج شوی شرطونه دقیم په باره کښی اعتبار لری او همدارنگه دوصی پوری مربوط ټول حکمونه دهغه په باره کی دتطبیق وړ دی .

خلوروم جزء - غایب اوورک شوی

ماده ۳۲۳

هغه څوک چه دقانونی اهلیت لرونکی وی، که دیوه کال یا دهغی څخه دزیاتی مدی دپاره غایب شی او ددی غیابت په اثر دهغه گټی دخطر سره مخامخ شی په راتلونکی حالونو کښی به محکمه دهغه له خوا وکیل ټاکي :

ماده ۳۲۰

مصارف مربوط به سر پرستی حجورعلیه ، بر سایر مصارفمقدم می باشد .

ماده ۳۲۱

(۱) هر گاه محکمه به سبب سفاهت یا غفلت شخصی را در اداره اموال بحجر محکوم نموده باشد . می تواند اداره قسمتی از اموال را توسط محجور علیه مجاز قرار دهد .
(۲) در صورت فوق احکام مربوط به ناقص اهلیت که مأذون به اداره اموال باشد ، تطبیق میگردد .

ماده ۳۲۲

شرایط مندرج مواد (۲۸۹-۲۹۰) این قانون در مورد قیم اعتبار داشته وسایر احکام مربوط بوصی نیز در مورد وی قابل تطبیق می باشد .

جزء چهارم - غایب ومفقود

ماده ۳۲۳

هرگاه شخص واجد اهلیت قانونی مدت یکسال و یابیشتر از آن غایب بوده ودراثر آن مصالح وی متاثر گردد . محکمه در حالات ذیل از طرف او وکیل تعیین مینماید :

۱- در صورتیکه مفقود الاثر بوده
حیات و وفات وی معلوم نباشد .

۲- در صورتیکه محل سکونت
یا اقامتگاه وی در خارج از افغانستان
معلوم نبوده و اداره امور مربوط یا
نظارت بر اجرا آن قایم مقام از جانب
شخص غایب ناممکن باشد .

ماده ۳۲۴ -

هرگاه شخص غایب قبل وکیل عام
و تام برای خود گماشته باشد و وکیل
مذکور واجد تمام شرایط مربوط به
وصی باشد محکمه وکالت او را تأیید
و در غیر آن شخص دیگری را بحیث
وکیل تعیین می نماید .

ماده ۳۲۵ -

تمام احکام مربوط بوصی در مورد
وکیل شخص غایب نیز قابل تطبیق
است .

ماده ۳۲۶ -

(۱) هرگاه شخصیکه بیش از
چارسال مفقود گردیده و غالباً هلاک
وی متصور باشد . چنین شخص بحکم
محکمه با صلاحیت متوفی شناخته
میشود و در سایر موارد تشخیص
مدتیکه بعد از آن شخص مفقود
متوفی شناخته میشود ، مفوض برای
محکمه می باشد .

۱- په هغه حالت کښې چه وړک
وی او مړی او ژوندی ئی معلوم
نه وی .

۲- په هغه حالت کښې چه
دافغانستان څخه دباندي دهغه
داوسیدلو او اقامت ځای معلوم نه وی
او دغایب له خوا دمربوطو کارونو
اداره یا دقایم مقام په اجرا آتونظارت
ناممکن وی .

ماده ۳۲۴ -

که غایب شخص تر مخه دخان
دپاره عام او تام وکیل ټاکلی وی او
ذکر شوی وکیل دوصی پوری دټولو
مربوطو شرطونو لرونکی وی ، محکمه
به دهغه وکالت تائیدوی او دهغې په
غیر به بل څوک دوکیل په حیث ټاکي .

ماده ۳۲۵ -

دوصی پوری ټول مربوط حکمونه
دغایب شخص دوکیل په باره کښې
هم دتطبیق وړ دی .

ماده ۳۲۶ -

(۱) که څوک دخلورو کلونوڅخه
زیات وړک شوی وی او په غالب گمان
دهغه دمرگ تصور کیدلی شی دارنگه
شخص دواک لرونکی محکمی په حکم
مې پیژندل کیږی او په نورو مواردو
کښې دهغی مدی تشخیص چه تر
هغی وروسته ، وړک شوی شخص ،
مې شوی پیژندل کیږی ، دهکمی
رای پوری مربوط دی .

(۲) محکمه در معلوم نمودن حیات و وفات شخص مفقود از و سا یل ممکنه استفاده می نماید .

ماده ۳۲۷ -

هرگاه به وفات شخص مفقود طبق احکام مندرج ماده (۳۲۶) این قانون حکم شده باشد ، زوجه وی بگذشتانیدن عدت و فات مکلف بوده و تمام مترو که وی بین ورثه ا یکه حین اصدار حکم به وفات مستحق میراث شناخته شوند. تقسیم می- گردد.

ماده ۳۲۸ -

حالت غیاب وقتی ختم می گر دد که اسباب موجب آن از بین رفته و یا شخص غایب وفات نماید یا اینکه شخص غایب ، بحکم محکمه با- صلاحیت متوفی شناخته شده باشد.

جزء پنجم - مساعدت قضائی

ماده ۳۲۹ -

هرگاه شخص کرونگک یا کورو کریاکور و گنگک بوده ونه تواند اراده خود را طور صحیح ابراز نماید ، محکمه می تواند به چنین شخص جهت معاونت در تصرفات مندرج ماده (۳۰۴) این قانون مساعد قضائی تعیین نماید

(۲) محکمه به دورك شوی شخص دژوند یا مرگ د معلومه ولو دپاره دمکنو وسیلو خخه استفاده کوی .

ماده ۳۲۷ -

که ددی قانون د (۳۲۶) مسادی ددرج شوی حکمونو سره سم دورك شوی شخص په مرگ حکم شوی وی، بنخه یی دمرگ دعدت په تیره ولو مکلفه ده، او قوله متروکه یی دهغه وارلینو ترمنخ تقسیمیری چه دمرگ دحکم دصا دریدو په وخت کنبسی دمیراث حق لرونکی ویژندل شی .

ماده ۳۲۸ -

دغیابت حالت هغه وخت پای ته رسییری چه دهغی موجبه سببونه دمینخه لار شی یا غایب شخص مپ شی ، او یا دا چه غایب شخص دواک لرونکی محکمی په حکم مپ شوی ویژندل شی .

پنجم جزء - قضائی مرستی

ماده ۳۲۹ -

که خوك کون او گنگک ، یا پوند او کون، یا پوند او گنگک وی او ونه شی کړی چه خپله اراده په صریح ډول بنکاره کی ، محکمه کولی شی دداسی شخص دپاره ددی قانون د (۳۰۴) مادی ددرج شوو تصرفونو دمرستی دپاره، قضایی مرستیال وټاکی .

۳۳۰- ماده

ددی قانون د (۲۰۳) مادى درج شوى حكمونه په قضائى مرستيال تطبيقيرى .

شپږم جزء - نظارت

۳۳۱- ماده

(۱) محكمه كولې شى دوصى، قيم او دغايب دوكيل داجراآ تودمراقبت په منظور، يو خوك دناظر په توگه وټاكى .

په هغه صورت كېنې چه مصلحت ايجاب كړى، دكار دجريان څخه مربوط محكمه او ياچارنوال خبر كړى.

(۲) نائب يا وكيل مكلف دى چه دناظر استيضاح ته دمالونو دادارى، دسندونو دتحقيق او دهغى پورى مربوط بانو په باره كېنې ځواب ووايى .

(۳) كه نائب يا وكيل موجوده وي ، ناظر به دمربوطى محكمى څخه دنوى نائب يا وكيل دټاكلو غوښتنه كوى .

(۴) دنائب يا وكيل دټاكلودنيتې پورى به ناظر دداسى كارونو اجراء كولو ته اقدام كوى چه په تاخير كېنې يى ضرر تصور كيداي شى .

۳۳۲- ماده

دناظر دټاكلو، عزل ، استعفى اجورى او مسئوليت په باره كېنې، دنائب ياوكيل پورى مربوط حكمونه تطبيقيرى .

ماده ۳۳۰ -

احكام مندرج ماده (۲۰۳) ايـن قانون بر مساعد قضائى تطبيق مى گردد .

جزء ششم - نظارت

ماده ۳۳۱ -

(۱) محكمه مى تواندغرضمراقبت اجراءات وصى ، قيم ووكيل ازغايب، شخصى را بحيث ناظر تعيين نمايد.

ناظر مكلف است در صورت ايجاب مصلحت ، محكمه و يا څارنوال مربوط را ازجريان امورمطلع گرداند.

(۲) نايب و يا وكيل مكلف است تابه استيضاح ناظر در مورد اداره اموال وتحقق اسناد واوراق مربوط آن جواب دهد .

(۳) در صورتيكه نايبياوكيل موجود نباشد ، ناظر از محكمه مربوط تعيين نايب ياوكيل جديدى را تقاضا مى نمايد.

(۴) تازمان تعيين نايب وياوكيل، ناظر باجراى امورى اقدام مينمايد كه درتاخيرآن ضرر متصور باشد.

ماده ۳۳۲ -

در مورد تعيين ، عزل ، استعفا، اجرت و مسئوليت ناظر احكاممعلق به نايب وياوكيل تطبيق مى گردد .

۳۳۳- ماده

که دنظارت موجهه سببونه دمینځه لاړ شي، محکمه به دناظر وظیفی ته خاتمه ورکوي .

ماده ۳۳۳ -

هرگاه اسباب موجهه نظارت از بین برود ، محکمه بوظیفه ناظر خاتمه میدهد .

اووم جزء - جزاگانې

۳۳۴- ماده

(۱) که وصی په هغه وظیفو کښې چه ددی قانون دحکمونو سره سم دهغی په اجرا کولو مکلف وی ، دقصور ارتکاب کوونکی شی یا دمحکمی په صادر شوی قرار کښې اهمال وکي، محکمه کولی شی، دقانون دټاکل شوو جزاگانو په نظر کښې نیولو سره ، وصی په نقدی جریمې چه دلس زرو افغانیو څخه زیاته نه وی سره دټولی اجوری یا دهغی دیوی برخی په محرومیت اوپه عزل یا دذکرشوو جزاگانو څخه په یوی محکوم کی .

جزء هفتم - موبدات

ماده ۳۳۴ -

(۱) هرگاه وصی در وظایفیکه طبق احکام این قانون با اجرای آن مکلف باشد ، مرتکب قصوری گردیده یادر اجرای قرار صادره محکمه اهمال ورزد ، محکمه میتواند بادر نظر گرفتن جزای های پیش بینی شده قانون جزاء ، وصی رابه جریمه نقدی که از ده هزار افغانی متجاوز نباشد یا محرومیت از کل اجرت یا قسمتی از آن وعزل یا یکی از آنها محکوم نماید .

(۲) په هغه صورت کښې چه وصی دجزاء ورکولو لازمی چاری بی له دی چه داهلیت نقصان لرونکی ته ضرر ورسیری جبری کی یا محکمی ته قانع کوونکی عذرو نه ښکاره کی ، محکمه کولی شی چه دهغه په برائت یا ددی مادې ددرج شوو جزاگانو په تخفیف حکم وکي .

(۲) در صورتیکه وصی امور مستلزم مجازات فوق را بدون اینکه شخص ناقص اهلیت متضرر گردد، جبران یا اعذار مقتعنه نزد محکمه ارائه نماید . محکمه می تواند به برائت وی یا تخفیف مجازات مندرج این ماده حکم نماید .

۳۳۵- ماده

که نائب هغه وظیفی چه ددی قانون ددرج شوو حکمونو سره سم

ماده ۳۳۵ -

هرگاه نایب وظایفی را که طبق احکام مندرج این قانون با جرای

آن مکلف می‌باشد اخلاص نموده و به سبب آن خساره به شخص ناقص اهلیت وارد گردد. مسئولیت وی در جبران خساره تابع حدود مسئولیت وکیل باجرت می‌باشد .

ماده ۳۳۶ -

احکام مندرج مواد (۳۳۴-۳۳۵) این قانون بر قیم ، مساعدقضائی، وکیل از غایب ووصی خاص ووصی موقت تطبیق می‌گردد .

قسمت دوم

اشخاص حکمی

مبحث اول - احکام عمومی

ماده ۳۳۷ -

شخص حکمی شخصیت معنویست که واجد اهلیت حقوقی بوده و بنا بر اهداف معین بشکل موسسه، شرکت یا جمعیت تشکیل می‌گردد .

ماده ۳۳۸ -

شخصیت حکمی دو نوع است :
 ۱- شخصیت حکمی عام که شامل دولت ، ارکان ، ادارات فرعی یا شعبات مربوط به آن و تأسیسات عامه میباشد .
 ۲- شخصیت حکمی خاص که

دهگی به اجراء کولو مکلف دی اخلاص کی او دهگی به سبب داهلیت نقصان لرونکی شخص ته خساره ورسپیری، دهغه مسئولیت دخساری په جبیره کولوکنبی، په اجوره بانندی دنیول شوی وکیل دمستولیت دحدو دو تابع دی .

ماده ۳۳۶ -

ددی قانون د(۳۳۴-۳۳۵) مادو درج شوی حکمونه په قیم ، په قضائې مرستیال ، دغایب په وکیل، په خاص وصی، او موقتی وصی تطبیقیری .

دو هم قسمت

حکمی اشخاص

لمړې مبحث - عمومی حکمونه

ماده ۳۳۷ -

حکمی شخص هغه معنوی شخص دی چه دحقوقی اهلیت لرونکی وی او د ټاکلو هدفونو په اساس دجمعیت یا مؤسسی ، یا شرکت په شکل تشکیلیری .

ماده ۳۳۸ -

حکمی شخصیت په دوه نوعه دی.
 ۱- عمومی عام شخصیت چه ددولت رکنونو ، فرعی ادارو دهگی دمربوطو شعبو سره او عمومی تاسیساتو ته شامل دی .
 ۲- خاص حکمی شخصیت ، چه

ناشی از اراده افراد خصوصی بوده به شکل جمعیت ها ، وقف ، موسسات ، شرکت های مدنی یا تجارتی و امثال آن بود آ ماده باشد ، مگر اینکه قانون چنین شخصیت ما را عام قرار داده باشد .

ماده ۳۳۹ -

مجموع اشخاصیکه واجد شرایط و عناصر لازمه يك شخصیت حکمی هستند ، توسط قانون بحیث شخص حکمی شناخته شده می تواند .

ماده ۳۴۰ -

هر شخص حکمی دارای ممثل می باشد که از اراده آن نمایندگی می نماید .

ماده ۳۴۱ -

شخص حکمی دارای جمیع حقوق- قیست که توسط قانون تعیین گردیده . مگر حقوقیکه منحصر به شخصیت حقیقی باشد .

ماده ۳۴۲ -

(۱) شخصیت حکمی دا رای خصوصیات آتی می باشد :

- ۱- حقوق ووجایب مالی مستقل.
- ۲- اهلیتیکه در اساسنامه آن تحدید گردیده و قانون آنرا مجاز دانسته باشد .

دخصوصی افرادو دارای خخه پیدا کیری لکه وقف، جمعیتونه ، موسسی، مدنی یا تجارتی شرکتونه مگردا چه قانون دارنگه شخصیتونه عام کپی وی .

ماده ۳۳۹ -

دهغه اشخاصو مجموعه چه دیو حکمی شخصیت دشرطونو او عناصرو لرونکی دی، دقانون په وسیله دحکمی شخص په حیث پیژندل کیدای شی.

ماده ۳۴۰ -

هرحکمی شخص دیو ممثل لرونکی وی چه دهغه دارای نمایندگی کوی.

ماده ۳۴۱ -

حقیقی شخصیت دپولو هفوحقوقو لرونکی دی چه دقانون په وسیله ټاکل شوی دی. مگر هغه حقوق چه دحقیقی شخصیت پوری منحصر وی.

ماده ۳۴۲ -

(۱) حکمی شخصیت دراتلونکو خصوصیاتو لرونکی دی :

- ۱- خانگری مالی حقوق اووجایب.
- ۲- دهغه اهلیت چه به اساسنامی کنبی تحدید شوی او قانون بی مجاز گهلی وی .

۳- داوسیدلو دخانگړی ځای لرل او هغه دهغه ځای څخه عبارت دی چه په کښی یی مرکزی اداره واقع وی. (۲) دکومو شرکتونو چه اصلی مرکز دباندي وی او خانگی یی په افغانستان کښی دقانون سره سم اجازه ورکول شوی وی، دهغی مرکزی اداره دافغانستان دقانون له نظره دهغه ځای څخه عبارت ده چه په افغانستان کښی یی دفعالیتو نواداره موجوده ده .

۳- حق اقامه و دفع دعوی .
 ۴- داشتن اقا متگاه مستقل ،
 وآن عبارت از محلیست که در آنجا اداره مرکزی آن واقع است.
 (۲) شرکت‌های که مرکز اصلی آن در خارج بوده و شعبات آن در افغانستان مطابق به قانون اجازه داده شده باشد ، مرکز اداره آن نظر به قانون افغانستان عبارت است، از محلیکه در افغانستان اداره فعالیت های آن قرار دارد .

دوهم مبحث - وقف

۳۴۳- ماده

وقف عبارت دی دمالکانه تصرف څخه دمال بندول او دکټی ورکول یی دی دخیر کارونو ته .

۳۴۴- ماده

وقف ، حکمی شخصیت دی او داساسنامی په وسیله تشبیتیری .

۳۴۵- ماده

دوقف پوری دمربوطو چارو دپاملرنی دپاره داو قافو په نامه یوه دولتی اداره موجوده ده ، چه دهغی عایدات او مصرفونه دوقف د لازمی شرطونو سره سم دهغی داساسنامی په حدودو کښی اداره او مراقبت کوی . مگر دا چه خاصو قوانینو بل ډول حکم کړی وی .

مبحث دوم - وقف

ماده ۳۴۳ -

وقف عبارت است از حبس مال از تصرف مالکانه و بذل منفعت آن بامور خیریه .

ماده ۳۴۴ -

وقف ، دارائی شخصیت حکمی است که توسط اساسنامه تشبیت می‌گردد .

ماده ۳۴۵ -

برای واریسی امور مربوطه وقف اداره دولتی بنام اوقاف وجود دارد که عواید و مصارف آنرا مطابق به شرایط لازمه وقف بروفق اساس نامه آن اداره و مراقبت مینماید . مگر اینکه قوانین خاص طور دیگری حکم کرده باشد .

۳۴۶- ماده

وقف دځانگړې حقوقو او وجایبو لرونکي دی دهغه قرضونو په ورکولو مکلف دی چه داساسنامی دشرطونو سره سم مصرف شوی وی .

۳۴۷- ماده

دوقف صحت، دهغی څخه رجوع په مصرفو نو او لازمی شرطونو کښی تغییر یا دوقف کره شوی مال بدلول، دوقف کوونکی له خوا هغه وخت اعتبار لری، چه په مربوطو دفترونو کښی ثبت شوی وی .

۳۴۸- ماده

ددی قانون د (۳۴۷) مادې درج شوی اجراءآت په خاصو دفترونو کښی چه داسنادو دثبت په اداره کښی ددی منظور دپاره ټاکل شوی ، ثبتیږی .

۳۴۹- ماده

که دثبت کوونکی سره دووقف دسند په باره کښی کومه مانع ظاهره شی موضوع دپریکړی او تصمیم دپاره مربوطی محکمی ته استول کیږی .

۳۵۰- ماده

که وقف ددی قانون ددرج شوو حکمونو سره سم صورت نه وی موندلی، اعتبار وړ نه گڼل کیږی .

۳۴۶- ماده

وقف دارای حقوق ووجایب مالی مستقل بوده و به پرداخت دیونیکه طبق شرایط اساسنامه به مصرف رسیده ، مکلف می باشد .

۳۴۷- ماده

صحت وقف، رجوع از آن وهرگونه تغییر در مصارف و شرایط لازمه ویا معاوضه مال موقوفه ، وقتی از طرف وقف کننده اعتبار دارد ، که در دفاتر مربوط ثبت گردیده باشد .

۳۴۸- ماده

اجرا آت متذکره ماده (۳۴۷) این قانون در دفاتر خاصیکه در اداره ثبت اسناد باین منظور تعیین گردیده به ثبت میرسد .

۳۴۹- ماده

هرگاه نزد ثبت کننده راجع به اعتبار سند وقف مانعی ظاهر گردد، موضوع غرض انفصال واخذتصمیم به محکمه مربوط رجعت داده می شود .

۳۵۰- ماده

هرگاه وقف طبق احکام مندرج این قانون صورت نگرفته باشد ، مدار اعتبار شناخته نمی شود .

۳۵۱- ماده

دوقف داستحقاق خُخه محرومیدل یا دوقف خُخه رجوع کول په مربوطی محکمی کښی صورت مومی . هغه اشخاصو ته چه دمخرو میدو یسا داستحقاق خُخه یی درجوع کولو اراده شوی ، دموضوع خُخه خیر ورکول کیری، چه خپل دلیلونه محکمی ته ښکاره کی .

ماده ۳۵۱-

حرمان از استحقاق و یا رجوع از وقف در محکمه مربوط صورت میگیرد . موضوع به اشخاص صیقه حرمان یارجوع از استحقاق شان راده شده ابلاغ می گردد ، تا دلایل خود را به محکمه ارائه نمایند .

۳۵۲- ماده

که دوقف سند به داسی تصرف چه قانوناً منع یا باطل وی مشتمل وی یاوقف کوونکی قانونی اهلیت ونه لری ، دانسادو دثبت اداره به په داسی مواردو کښی دهغی ثبت کولو ته اقدام نه کوی .

ماده ۳۵۲-

هر گاه سند وقف مشتمل بر تصرفیه که قانوناً ممنوع یا باطل بوده و یا وقف کننده فاقد اهلیت قانونی باشد ، اداره ثبت اسناد در همچو موارد به ثبت آن اقدام نمی نماید .

۳۵۳- ماده

که وقف دغیر صحیح شرط پوری مشروط شوی وی، وقف صحیح او شرط باطل دی .

ماده ۳۵۳-

هرگاه وقف به شرط غیر صحیح مشروط گردیده باشد ، وقف صحیح و شرط باطل شناخته میشود .

۳۵۴- ماده

(۱) وقف په دایمی یا موقتی توگه جواز لری .
(۲) وقف دجمات او عامه مؤسسو دپاره په موقتی توگه صورت نه شی موندلی .
(۳) خاص وقف موقتی دی او دوقف کوونکی دووه طبقو اولادی خُخه زیات جواز نه لری .

ماده ۳۵۴-

(۱) وقف بطور دائمی یا موقت جواز دارد .

(۲) وقف برای مسجد و موسسات عامه طور موقت صورت گرفته نمی تواند .

(۳) وقف خاص موقت بوده و به زیاده از دو طبقه اولاد وقف کننده جواز ندارد .

- ۳۵۵- ماده** **ماده ۳۵۵ -**
 دخیره امور و وقف هغه وخت جواز لری چه داسلام دسییخلی دین او ملی منافعو له نظره دخیر کاروگنل شی .
 وقف به امور خیریه وقتی جواز دارد که از نظر احکام دین مقدس اسلام و منافع ملی، امرخیره شناخته شود .
- ۳۵۶- ماده** **ماده ۳۵۶ -**
 (۱) دمنقولو او نا منقولو مالونو وقف جواز لری .
 (۲) په نا منقولو مالونو کښی دیو شریک جزء وقف جواز نه لری، مگر داچه جلا او ټاکل شوی وی .
- ۳۵۷- ماده** **ماده ۳۵۷ -**
 دهغو شرکتونو سهمونه چه مجاز فعالیت لری ، وقف کیدای شی .
- ۳۵۸- ماده** **ماده ۳۵۸ -**
 دوقف کوونکی اظهارات دو قف کره شوی مال په باره کښی دلفظونو اومعنی گانو په اساس اعتبار لری .
- ۳۵۹- ماده** **ماده ۳۵۹ -**
 (۱) وقف کوونکی نه شی کولی چه دټول یا دیو ی حصی عام وقف څخه رجوع وکی مگر دهغی دمصرفونو دلارو دپاره کولی شی چه ددی قانون دحکمونو په حدودو کښی دثبت په وخت کښی، شرطونه ټاکلی شی .
 (۲) وقف کوونکی نه شی کولی چه دجمات او عمومی تاسیساتو په وقف کښی یا کوم شی چه ورته وقف شوی تغییر راوړی .
- ۳۵۶- ماده** **ماده ۳۵۶ -**
 (۱) وقف اموال منقول و غیر منقول جواز دارد .
 (۲) وقف جزء مشاع در اموال غیر منقول جواز ندارد ، مگر در صورتیکه مفرض و معین گردیده باشد .
- ۳۵۷- ماده** **ماده ۳۵۷ -**
 اسبام شرکتهاى که فعالیت هجاز دارند وقف شده می تواند .
- ۳۵۸- ماده** **ماده ۳۵۸ -**
 اظهارات وقف کننده در مورد مال موقوفه حسب الفاظ و معانی آن اعتبار دارد .
- ۳۵۹- ماده** **ماده ۳۵۹ -**
 (۱) وقف کننده نمی تواند از تمام و یا قسمتی از وقف عام رجوع نماید .
 اما برای جهات مصرف آن شروطی را در حدود احکام این قانون هنگام ثبت وقف تعیین نموده می تواند .
 (۲) وقف کننده نمی تواند در وقف مسجد و تاسیسات عامه و چیزیکه به آنها وقف گردیده تغییری وارد نماید .

۳۶۰- ماده

دوقف به عمومی شرطونو کنبی
تغییر په صریحه توگه او ددی قانون
ددرج شوو حکمونو سره سم صورت
نیسی .

ماده ۳۶۰ -

تغییر در شروط مصارف وقف عام
طور صریح و مطابق به احکام مندرج
این قانون صورت میگیرد .

۳۶۱- ماده

وقف کوونکی کولی شی چه ددی
قانون دحکمونو په حدودو کنبی دوقف
دثبت په وخت کنبی دراتلونکو حقوقو
خخه استفاده شرط کی :

ماده ۳۶۱ -

وقف کننده می تواند در حدود
احکام این قانون استفاده از حقوق
آتی را هنگام ثبت وقف خاص شرط
گذارد :

۱- ورکول او محرومه ول .

۲- زیاتوالی او نقصان .

۳- تغییر .

۴- بدلول .

۱- اعطاء و حرمان .

۲- زیادت و نقصان .

۳- تغییر .

۴- میا دله .

۳۶۲- ماده

دوقف کره شوی مال بد لول
داوقافو داداری دمنظوریدو وروسته
په مربوط دفتر کنبی ثبتیری .

ماده ۳۶۲ -

مبادله مال موقوفه پس از منظوری
اداره اوقاف در دفتر مربوط ثبت
میگردد .

۳۶۳- ماده

دوقف کوونکی اقرار یا دبل چا،
دشخص دنسب په باره کنبی چه
قرائن داقرار په دروغو موجودوی ، په
وقف کره شوو تاثیرنه لری .

ماده ۳۶۳ -

اقرار وقف کننده یا غیر را جمع
به نسب شخص، در حالیکه قرائن
بعدم صدق اقرار موجود باشد، بر
موقوف علیهم تاثیر ندارد .

لمری فرعه - په ووقف کنبی حق لرل

۳۶۴- ماده

که وقف خپلوانو ته شوی وی او
دوقف کوونکی مقصد معلوم نه وی ،
یایی دمصرف خای معلوم نه وی یا
ورته بیخی دمصرف گولو دضرورت

ماده ۳۶۴ -

هرگاه در وقف به اقارب منظور
وقف غیر معین یا محل مصرف آن
موجود نبوده و یا اصلا به آن مصرف
ضرورت احساس نگردیده و یا اینکه

احساس نه وی یا دا چه دوقف حاصلات دضرورت وړ مصرف څخه زیات وی، دوقف ټول حاصلات یا دهغی پاتی برخه دمحکمی په اجازه دوالدینو په اولاد او دوقف کوونکی په نږدی محتاجو خپلوانو دهریو دضرورت په اندازی په مصرف رسپیری.

ماده ۳۶۵ -

(۱) وقف کننده نمی تواند بیش از ثلث مال خود را به اشخاص غیر وارث یا به بعضی از ورثه و یا امور خیریه وقف نماید .

(۲) ثلث مال به تناسب دارائی شخص هنگام وفات او سنجش می-گردد .

ماده ۳۶۶ -

(۱) وقف کننده می تواند جمیع مال خود را به تمام ورثه اش وقف نماید .

(۲) اگر وقف کننده حین وفات وارث نداشته باشد ، می تواند جمیع مال خود را بهرجهت خیریه که بخواهد وقف نماید .

ماده ۳۶۷ -

(۱) اولاد، زوج یا زوجه و والدین شخص وقف کننده که حین وفات موجود باشند ، وقتی از وقف بیش

۳۶۵- ماده

(۱) وقف کوونکی نه شی کولی چه دخپل مال ددریمی حصی څخه زیات غیر وارث خلکو ته یا ځینی وارثینو ته یا دخیرکارونو ته وقف کی .

(۲) دمال دریمه حصه دشخص دشتمنی په تناسب دهغه دمرگ په وخت کنبی سنجول کیری .

۳۶۶- ماده

(۱) وقف کوونکی کولی شی چه خپل ټول مال گردو وارثینو ته وقف کی .

(۲) که وقف کوونکی دمرگ په وخت کنبی وارث ونه لری، کولی شی چه خپل ټول مال هرچاته چه یسی غواړی وقف کی .

۳۶۷- ماده

(۱) دوقف کوونکی اولاد، میړه یا بنځه او دهغه والدین هغه وخت دوقف څخه ددریمی حصی مال څخه

زیات دحق خاوندان کپیری چه دهغوی دمیراث وپلو حق په کوم سبب نه وی ساقط شوی ، داستحقاق ویشل دمیراث دحکمونو سره سم عملی کپیری او دهغوی دمرگت په صورت کبسی اولاد دونوته پی نقلیری .

(۲) که دحق لرونکو څخه کوم یو ترمخه یوه اندازه مال بی له عوض څخه دوقف کوونکی څخه اخستی وی ، دهغه استحقاق دوقف دمال څخه ساقطیری . که پی دخپل استحقاق څخه کم مال اخستی وی دهغسی دتفاوت ددی قانون د (۳۶۸) مادی دحکمونو په نظر کبسی نیولو سره ، مستحق کپیری

۳۶۸- ماده

ماده ۳۶۸ -

وقف کوونکی کولی شی دخپل اولاد دوقف کپی شوی مال استحقاق چه دهغه په ژوندکبسی مپه شوی وی ، دمپی فرعی ته ددی قانون د (۳۶۷) مادی دحکمونو سره سم تسلیم کی ، په دی شرط چه ذکر شوی فرعه دوقف کوونکی دمپینی ترمخه ژوندی وی .

۳۶۹- ماده

ماده ۳۶۹ -

که څوک ددی قانون د (۳۶۷) مادی دحکمونو سره سم دوقف کپی شوی مال مستحق گرځیدلپی وی ، هیڅوک نه شی کولی چه هغه دپول یا دیوی برخی څخه محروم کی ، او یا

ازثلث مال مستحق پی گردند کنه حق ارث شان به سببی از اسباب ، ساقط نگردیده باشد . تو زیع استحقاق مطابق باحکام میراث عملی گردیده و دز صورت وفات آن سها به اولاد شان منتقل میگردد .

(۲) اگر یکی از مستحقین قبلا باندازه حصه خود مالی را بدون عوض از وقف کننده دریافت نموده باشد ، استحقاق وی از مال موقوفه ساقط می گردد . در صورتیکه کمتر از استحقاق خود دریافت نموده باشد تفاوت آنرا بادر نظر داشت احکام ماده (۳۶۸) این قانون مستحق می گردد .

وقف کننده می تواند استحقاق مال موقوفه اولاد خود را که در حال حیاتش وفات نموده است ، برای فرع متوفی مطابق باحکام ماده (۳۶۷) این قانون تسلیم نماید . مشروط بر اینکه فرع مذکور قبل از وفات وقف کننده حیات داشته باشد .

شخصی را که مطابق با حکام ماده (۳۶۷) این قانون مستحق مال موقوفه گردیده ، نمی توان تماماً و یا قسماً از آن محروم نمود و یا چنان

داسی شرط کنبینه بودل شی چه
داستحقاق خخه دمحر و میدو موجب
وگرخی، مگر ددی قانون ددرجشوو
حکمونو سره سم .

ماده ۳۷۰-

با حکام مواد مندرج این قانون .

ماده ۳۷۰ -

کوم قتل چه میراث وپو نکسی
دمیراث خخه محرومه وی ، دو قف
کپی شوی مال خخه دهغه داستحقاق
مانع کیدونکی هم گرخی .

ماده ۳۷۱-

قتلیکه وارث را از میراث محروم
میسازد مانع استحقاق وی از مال
موقوفه نیز میگردد .

ماده ۳۷۱ -

(۱) که وقف کوونکی داسسی
شخص چه ددی قانون دحکمونو
سره سم ثابته حصه ولری ، دو قف
خخه محروم کی ، دهغه ثابته شوی
حصه ورکول کیزی او پاتی په نورو
اشخاصو چه دو قف خخه محروم شوی
نه دی په وقف کینی دهغوی دحصو
په تناسب توزیع کیزی .

(۲) دثابتی حصی دعوی دو قف

کوونکی دمیرینی وروسته تریوه کال
پوری داعتبار وپو ده .

ماده ۳۷۲-

(۱) هرگاه وقف کننده، شخصی را
که مطابق احکام این قانون در وقف
حق ثابت داشته باشد ، از وقف
محروم سازد ، سهم ثابت وی برایش
داده شده و متباقی آن بر اشخاص
دیگری که از وقف محروم نگردیده
اند ، به تناسب اسهام وقف شان
توزیع می گردد .

ماده ۳۷۲ -

که وقف کپی شوی دخپسل
استحقاق خخه تیر شی یابل چا ته
دپول یایوی برخی اقرار وکی، دهغه
داکار جوازه لری .

ماده ۳۷۳-

تنازل موقوف علیه از استحقاق
خود یا اقرار وی به تمام یا قسمتی
از آن برای غیر جواز ندارد .

ماده ۳۷۳ -

که وقف کوونکی داسی شرط
کنبیردی چه دو قف دنبیگنو یا دحق

هرگاه وقف کننده شرطی گذارد
که مخالف منافع ملی ، مصلحت و وقف

۳۷۴- ماده

لرونکو دهنیکهو مخالف وی، داعتبار وپنه دی .

کوم کور چه داوسیدلو دپاره وقف شوی وی دهغی څخه بی داوسیدلو بله گټه اخستل یا کوم کور چه بسی داوسیدلو بل شی ته وقف شوی وی، اوسیدل په هغی کښی مجاز دی، خو په دی شرط چه محکمی دهغی په خلاف قرار نه وی صادر کړی .

۳۷۵- ماده

(۱) که وقف په طبقو مرتب شوی وی، اصل دبل چا فرعه نه محجوبوی ، که اصل مړ شی نو دهغه استحقاق دهغه فرعی ته انتقالیږی .

(۲) دووقف دحاصلاتو تقسیم دیوی طبقی دینڅه تلوو په سبب تغییرنه کوی، په دی صورت کښی حصی دیوی فرعی څخه بلی فرعی ته ددی مادی دلمړنی فقری ددرج شوو حکمونو سره سم نقلیږی، مگر په هغه صورت کښی چه که په کښی تغییر رانه شی نو دیوه حق لرونکی دمحرومیدو موجب گرځی .

۳۷۶- ماده

(۱) که وقف په طبقو مرتب شوی وی او په یوی طبقه کښی حق لرونکی پیدانه شی، دو وقف استحقاق ددی قانون دحکمونو سره سم دهغی څخه وروسته طبقی ته نقلیږی .

۳۷۴- ماده

یا مستحقین باشد ، وقف صحیح اما شرط از اعتبار ساقط میگردد .

منزلیکه به مقصد سکونت وقف گردیده انتفاع از آن بغیر از سکونت یا منزلیکه برای انتفاع غیر از سکونت وقف گردیده ، سکونت در آن مجاز میباشد . مشروط بر اینکه محکمه بخلاف آن قرار صادر نکرده باشد .

۳۷۵- ماده

(۱) هرگاه وقف بر طبقات مرتب گردیده باشد ، اصل فرع غیر خود را محجوب نمی سازد . در صورت وفات اصل ، استحقاق وی بفرع وی انتقال می نماید .

(۲) تقسیم حاصلات وقف باثر از بین رفتن يك طبقه تغییر نمی نماید. در این صورت اسهام از يك فرع بفرع دیگر مطابق با حکام مندرج فقره اول این ماده انتقال می نماید. مگر در صورتیکه عدم تغییر در آن موجب حرمان یکی از مستحقین وقف گردد .

۳۷۶- ماده

(۱) هرگاه وقف بر طبقات مرتب گردیده و در یکی از طبقات مستحق موجود نباشد ، استحقاق وقف مطابق به احکام این قانون به طبقه بعدی انتقال می نماید .

(۲) که په لمړنی طبقه کښی وروسته حق لرونکی پیدا شی دهغوی حق بیرته اعاده کیری .

(۲) اگر در طبقه اولی بعداً مستحق موجود شود استحقاق شان مجدداً اعاده می گردد .

دوهمه فرعه - دوقف تقسیم

فرع دوم - تقسیم وقف

ماده ۳۷۷

ماده ۳۷۷ -

(۱) وقف کونکی باید چه دوقف په سند کښی دحق لرونکو حصه جلا او وټاکي . که دوقف کونکی دشرطونو سره سم، حصه دیو خو حق لرونکی پوری تعلق و نیسی ، دهغوی کولی شی چه دخپلو حصو دجلا والی غوښتنه وکی .

(۱) وقف کننده باید درسندوقف سهم مستحقین را مفرز و معین نماید اگر سهم مطابق به شروط وقف کننده به عده از مستحقین متعلق گردد ، آنها می توانندتفریز اسهام شان را مطالبه نمایند .

(۲) که وقف کړه شوی مال نه شو تقسیمیدلی او یایی په تقسیم کښی کلی ضرر متصور وو، دخرخو لو غوښتنه اودهغی دقیمت تقسیم دهر یو حق لرونکی دحصی په تناسب صورت موندلی شی .

(۲) اگر مال موقوفه قابل تقسیم نبوده و یادر تقسیم آن ضرر کلی متصور باشد، مطالبه فروش و تقسیم قیمت آن به تناسب سهم هر یک از مستحقین صورت گرفته می تواند .

ماده ۳۷۸

ماده ۳۷۸ -

دعمومی وقف ناظر کولی شی چه دوقف دتقسیم او دعمومی وقف پوری دمربوطی حصی جلاوالی وغواړی .

ناظر وقف عامه می تواند تقسیم وقف وتفریز سهم مربوط بوقف عامه را مطالبه نماید .

ماده ۳۷۹

ماده ۳۷۹ -

دوقف تقسیم دهغی غوښتنی په اثر چه محکمی ته وړاندی کیږی صورت نیسی ، ترسره شوی تقسیم نه فسخه کیری .

تقسیم وقف باثر درخواستی که به محکمه تقدیم میشود صورت می گیرد . تقسیم انجام شده قابل فسخ نمی باشد .

دریمه فرعه - دوقف اداره
ماده ۳۸۰-

وقف کوونکی به دو وقف په سند کښی یو شخص دوقف شوو مالونو داداری چارو دنظارت دپاره او دهغی په دوران کی اچولو او په مستحقینو ددوی دحصو په تناسب دحاصلاتو دتوزیع کولو دپاره چه دوقف سند په کښی تصریح شوی وی، ټاکی. دهغه دوظیفو او صلاحیتو نو حدو دو به دهغه چا چه و روسته نظارت کوی، ټاکی .

ماده ۳۸۱-

ناظر نه شی کولی بی دمحممی داجازی دوقف په حساب دپورغوښتنه وکی . دعادی التزاماتو قبلول دی مقصد دپاره چه دوقف اداره پری وشي او په دوران کښی واچول شی دپورتنی حکم څخه مستثنی دی .

ماده ۳۸۲-

که محکمه وقف کړه شوی مال تقسیم کی یا دحق لرونکو حصه په کښی ترمخه ټاکل شوی وی، نوهریو حق لرونکی چه دقانونی اهلیت لرونکی وی دمحممی له خوا دخپلی مربوطی حصی دناظر په حیث ټاکل کیږی .

ماده ۳۸۳-

دعمومی وقف نظارت داو قافو داداری وظیفه ده . دا اداره به دوقف

فرع سوم - اداره وقف
ماده ۳۸۰-

وقف کننده درسندوقف، شخصی را برای نظارت در امور اداره، بدوران انداختن مال موقوفه وتوزیع حاصلات آن بر مستحقین بتنا سب اسهام شان که درسند وقف تصریح شده باشد، تعیین نموده، حدو دوظایف و صلاحیت وی راباشخصی که بعداً نظارت میکند تعیین می - نماید .

ماده ۳۸۱-

ناظر نمی تواند بدون اجازه محکمه بحساب وقف، مطالبه قرض نماید. قبول تعهدات عادی بمنظور اداره وقف و بدوران انداختن آن ازین حکم مستثنی می باشد .

ماده ۳۸۲-

هرگاه محکمه مال موقوفه را تقسیم ویاسهم مستحقین درآن قبلا تعیین گردیده باشد، ازطرف محکمه هریک از مستحقین در صور تیکه واجد اهلیت قانونی باشد بحيث ناظر سهم مربوط به خود تعیین می - گردد .

ماده ۳۸۳-

نظارت وقف عام از وظیفه اداره اوقاف می باشد. این اداره امور مربوط

کړه شوو مالونو پوزی مریوطی چاری داساسنامی سره سم تنظیم، تصرف او اداره کوی .

به اموال موقوفه راہ مطابق اساسنامه خود تنظیم ، تصرف و اداره می - نماید .

ماده - ۳۸۴

محکمه نه شی کولی دو قف شوو مالونو داداری دپاره دیوه خخه زیات ناظر وټاکی ، مگر په هغه صورت کبسی چه دیوه خخه په زیاتو کبسی گټه متصوره وی .

ماده ۳۸۴ -

محکمه نمی تواند برای اداره مال موقوفه بیش از یک ناظر تعیین نماید. مگر اینکه در تعدد شان مصلحت متصور باشد . درین صورت محکمه صلاحیت هر یک از ناظرین را تعیین نموده و می تواند بهر یک شان قسمتی از وقف را تخصیص بدهد . هر ناظر در اداره ساحه معینه خود مستقل می باشد .

ماده - ۳۸۵

که یوه حق لرونکی دو قف دنظارت حق ولری ، نو بل شخص دوقف دناظر به حیث نه شی ټاکل کیدای . په هغه صورت کبسی چه دحق لرونکو په مینځ کبسی داسی خوګ پیداشی چه دنظارت اهلیت ولری محکمه به دهغه ناظر دو لایت پای چه ترمخه ټاکل شوی اعلاموی .

ماده ۳۸۵ -

هرگاه یکی از مستحقین اهلیت نظارت وقف را داشته باشد ، شخصی دیگری بحیث ناظر وقف تعیین شده نمی تواند . در صورتیکه در بین مستحقین ، شخص واجد اهلیت نظارت موجود گردد ، محکمه ختم ولایت ناظر دیگر را که قبلا تعیین گردیده اعلام می دارد .

ماده - ۳۸۶

ناظر په وقف شوو مالونو کبسی امین اودحق لرونکو له خوا وکیل گنل کیری .

ماده ۳۸۶

ناظر در برابر مال موقوفه امین وازطرف مستحقین وقف و کیسل شناخته می شود .

۳۸۷- ماده

ناظر مکلف دی چه ټول مصرفونه دهغه طرز العمل سره سم چه محکمی ټاکلی ترسره کی مگر دا چه روان عرف دهغی مخالف وی .

۳۸۸- ماده

(۱) که وقف شوو مالونوته یادغی حاصلاتو ته دناظر دکلی قصور څخه ضرر ورسیری درسیدلی خساری دجیبری مسئول دی .

(۲) که رسیدلی ضرر دناظر دجزئی قصورڅخه پیدا شوی وی نو هغه وخت درسیدلی ضرر ضامن گنل کیږی چه دنظارت وظیفه داجوری په مقابل گڼی اجراء کی .

۳۸۹- ماده

(۱) که دووقف دحسابونو پوری مربوطه دعوی په محکمه گڼی دایره وی او ناظر دسندونو په ښکاره کولو مکلف شی نو په هغه صورت گڼی چه ناظرونه شی کولی چه خپل حسابونه په ټاکلی مده گڼی په مستنده توگه ښکاره کی یا دحسابونو دتصفیی په باره گڼی دمحکمی دامرونو اطاعت ونکری محکمه کولی شی چه هغه په نقدی جزاء چه دپنځو زرو افغانیو څخه زیاته نه وی محکوم کی . دتکراریدو په صورت گڼی ترلس زرو افغانیو پوری محکو میدای شی .

۳۸۷- ماده

ناظر مکلف است تمام مصارف را مطابق بطرزالعملیکه محکمه تعیین نموده بعمل آرد ، مگر اینکه عرف جاریه مخالف آن باشد .

۳۸۸- ماده

(۱) هر گاه ضرری از تقصیر کلی ناظر بر اموال موقوفه و یا حاصلات آن عاید گردد ، مسئول جبران خساره وارده می باشد .

(۲) اگر ضرر عاید ناشی از تقصیر جزئی ناظر باشد ، و قتی مسئولیت جبران خساره به وی عاید می گردد که وظیفه نظارت رادرمقابل جرت اجرا نماید .

۳۸۹- ماده

(۱) هر گاه دعوی مربوط بحسابات وقف در محکمه دایر و ناظر به ارائه اسناد مکلف گردد ، در صورتیکه ناظر نتواند حسابات خود را درمیعاد عین طور مستند ارائه نماید یا اوامر محکمه را در مورد تصفیه سبب اطاعت نه نماید ، محکمه می تواند وی را بجزای نقدی که متجاوز از پنج هزار افغانی نباشد محکوم نماید . در صورت تکرار بجزای نقدی الی ده هزار افغانی محکوم شده می تواند .

- (۲) دناظر محرو میدل دپولی یا بوی برخی اجوری څخه هم جواز لری .
- ۳۹۰- ماده**
- که ناظر د حسابونو د ناخیر په باره کښی معقول عذر وړاندی کی، محکمه کولی شی دهغه په برائت یاددی قانون د (۳۸۹) مادی ددرج شوی مجازات په کموالی حکم وکی .
- ۳۹۱- ماده**
- که دووقف پوری دمربوطی دعوی باندی دغور په وخت کښی دناظر د عزل موجه سببونه پیداشی، محکمه کولی شی د نظارت څخه دهغه په عزل کیدو حکم وکی .
- ۳۹۲- ماده**
- ترڅو پوری چه دووقف پوری دمربوطی دعوی حکم قطعیت نه دی پیدا کړی، محکمه به په موقتی توگه بل څوک دناظر په حیث ټاکی .
- ۳۹۳- ماده**
- دناظر اقرار دبل چا په نظارت اعتبار نه لری .
- ۳۹۴- ماده**
- ناظر دمحکمی په اجازه کولی شی هرکال دووقف دحاصلاتو څخه دوه په سلو کښی دووقف شوی مال دمصرفونو، ترمیم او تعمیر دپاره دامانت په حساب تحویل کی یا هغه دهغه تصمیمو نو سره سم چه دمحکمی
- (۲) حر مان ناظر از تمام یا قسمتی از اجرت نظارت نیز جواز دارد .
- ماده ۳۹۰ -**
- هرگاه ناظر در مورد تاخیر حسابات عذر معقولی ارائه نماید، محکمه می تواند به برائت وی یا تخفیف مجازات مندرج ماده (۳۸۹) این قانون حکم نماید .
- ماده ۳۹۱ -**
- هرگاه حین رسیدگی به دعوی مربوط بوقف اسباب موجه عزل ناظر موجود گردد، محکمه میتواند بعزل وی از نظارت حکم نماید .
- ماده ۳۹۲ -**
- محکمه تا وقتیکه حکم دعوی مربوط بوقف کسب قطعیت نماید، شخص دیگری را موقتاً بحیث ناظر تعیین می نماید .
- ماده ۳۹۳ -**
- اقرار ناظر مبنی بر نظارت شخص دیگر اعتبار ندارد .
- ماده ۳۹۴ -**
- ناظر باستیدان محکمه می تواند همه ساله دوفیصد حاصلات و قف را بمنظور مصارف ترمیم و تعمیر مال موقوفه بحساب امانت تحویل نموده و یا آنرا مطابق به تجاوزیکه

له خوا نیول کیری مصرف کی او په دوران کبسی یی واچوی .
از طرف محکمه اتخاذ می‌گردد ،
بمصرف رسانیده و بدو ران اندازد .

۳۹۵- ماده

ماده ۳۹۵ -

که ناظر یا حق لرونکی به سلو کی دوه دوقف دحاصلاتو څخه تحویلول چه ددی قانون د (۳۹۴) مادی سره سم یی صورت موندلی وی، گنه ورونه گنی، کولی شی چه دهغه تعدیلول یا لغو کول دمحمکی څخه وغواپی .
هر گاه ناظر ویا مستحقین تحویل دوفیصد حاصلات و قف را که مطابق بحکم ماده (۳۹۴) این قانون صورت گرفته باشد ، مفید ندانند، میتوانند تعدیل یا الغای آنرا از محکمه مطالبه نمایند .

۳۹۶- ماده

ماده ۳۹۶ -

که دوقف شوو مالونود تعمیر او ترمیم دپاره دهغه پیسو څخه زیات ضرورت پیداشی چه ددی قانون په (۳۹۴) مادی کبسی درج شوی ، ناظر به دذکرشوو پیسو دزیاتوالی غوښتنه دمحمکی څخه کوی .
هر گاه برای تعمیر و ترمیم اموال موقوفه به بیشتر از مبلغ مندرج ماده (۳۹۴) این قانون ضرورت باشد ، ناظر تزئید مبلغ متذکره را از محکمه مطالبه می‌نمایند .

۳۹۷- ماده

ماده ۳۹۷ -

محکمه کولی شی دضرورت به وخت کبسی دوقف شوو مالونود تعمیر او ترمیم دپاره دوقف شوی مال یوه برخه خرڅه کی .
محکمه می‌تواند بمنظور تعمیر و ترمیم مال موقوفه ، عندالضرورت یک قسمت از مال موقوفه را بفروش برساند .

خلورمه فرعه - دوقف پای ته رسیدل

فرع چهارم - انتهای وقف

۳۹۸- ماده

ماده ۳۹۸ -

موقتی وقف دټاکلی مدی په پوره کیدو یا دټولو هغه خلکو دمنځه تللو په نسبت چه مال ورته وقف شوی، پای ته رسیږی .
وقف موقت باتکمیل مدت معینه یا ازین رفتن تمام موقوف علیهم ، خاتمه می یابد .

۳۹۹- ماده

وقف په هره حصه کبسي دهغه د حق لرونکي په دمينځه تللو سره پای ته رسېږي، که څه هم دټاکلي مدی دپوره کيدو ترمنځه يا دپاتي حق لرونکو دهغي طبقی په دمينځه تللو سره چه دهغه دمينځه تللو سره وقف آخرته رسېږي ، صورت موندلی وی، په دی شرط چه وقف کوونکي دحصى نقلول پاتي حق لرونکو ته نه وی تصريح کړی. په دی صورت کبسي وقف دذکر شوی طبقی دټولو حق لرونکو دمينځه تللو او دټاکلي مدی په پوره کيدو سره پای ته رسېږي.

۴۰۰- ماده

که وقف په ټولو نابتو حصو کبسي پای ته ورسېږي ، نو دوقف کړه شوی مال ملکیت ، که وقف کوونکي ژوندی وو پخپله هغه ته او که مړ شوی وو حق لرونکو ته انتقالېږي. که حق لرونکي نه وو نو دوقف کړه شوی مال ملکیت هغه اشخاصو ته انتقالېږي چه دوقف کوونکي په ژوند کبسي دوار ټانو دجملی څخه پیژندل شوی وی او که هغوی هم نه و نو ددولت مال گڼل کېږي .

۴۰۱- ماده

که وقف په ټولو نائابتو حصو کبسي پای ته ورسېږي ، نو دوقف کړه شوی مال ملکیت که وقف کوونکي ژوندی

ماده ۳۹۹ -

وقف در مورد هر سهم باز بین رفتن مستحق آن خاتمه می یابد . گرچه قبل از تکمیل مدت معینه یا از بین رفتن باقی مستحقین طبقه ایکه باز بین رفتن شان وقف منتهی می گردد ، صورت گرفته باشد . مشروط براینکه وقف کننده انتقال، سهم رابه باقی مستحقین تصریح نکرده باشد. درین صورت وقف با از بین رفتن تمام مستحقین طبقه مذکور ویا تکمیل مدت معینه خاتمه می یابد.

ماده ۴۰۰ -

هرگاه وقف در تمام اسهام نابته خاتمه یابد ، ملکیت مال موقوفه در صورت حیات وقف کننده بخود وی ودر غیر آن به مستحقین انتقال می یابد . در صورتیکه مستحق موجود نباشد ملکیت مال موقوفه باشخصی که حین وفات وقف کننده ازجمله ورثه شناخته شده باشند ودرغیر آن بدولت تعلق میگیرد .

ماده ۴۰۱ -

هرگاه وقف در تمام اسهام غیر نابته خاتمه یابد ، ملکیت مال موقوفه در صورت حیات وقف کننده

و پخپله هغه ته او که هغه ژوندی نه و هغه چا ته انتقالیږي چه دوقف کوونکي په ژوند کښي دوارثانو دجملې څخه پیژندل شوی وی، که وارث نه و دوقف کړه شوی مال ملکیت ددولت دی .

بخود وی و در غیر آن به اشخاصیکه حین وفات وقف کننده از جمله ورثه شناخته شده باشند انتقال مییابد در صورتیکه وارثی موجود نباشد ملکیت مال موقوفه بدولت تعلق می گیرد .

۴۰۲- ماده

ماده ۴۰۲ -

(۱) که وقف کړه شوی مال داسی خراب شی چه دهغی بیا آبادول یا بدلول ممکن یاگته ورنه وی، وقف پای ته رسیږي . همدارنگه که دهرحق لرونکی حصه چه دهغه دحاصلاتو حصه ناخیزه اندازی ته کمه شی، وقف پای ته رسیږي .

(۱) هرگاه مال موقوفه به نحوی تخریب شود که اعمار مجدد و یا استبدال آن ممکن و یا مفید نباشد، وقف خاتمه می یابد . همچنان وقف در مورد سهم هر مستحقیکه سهمیه حاصلات وی بمقدار ناچیزی تقلیل یابد ، خاتمه پیدا میکند .

(۲) دوقف پای دعلاقی لرونکو اشخاصو په غوښتنه او دمحکمې په قرار صورت مومی ، دهغه وقف کړه شوی مال ملکیت چه وقف یی پای ته رسیدلی وی، که وقف کوونکی ژوندی و پخپله هغه ته او که مړ و هغه چاته انتقال مومی چه دوقف دپای ته رسیدو په وخت کښي حق لرونکی پیژندل شوی وی .

(۲) انتهای وقف بدر خواست اشخاص ذیعلاقه و قرار محکمه صورت میگیرد . ملکیت مال موقوفه که وقف آن خاتمه یافته باشد ، در صورت حیات وقف کننده بخود وی ودر غیر آن به شخصی انتقال می- یابد ، که در حین انتهای وقف مستحق شناخته شده باشد .

دریم مبحث - جمعیتونه

مبحث سوم - جمعیت ها

لمړی فرعه - عمومي حکمونه

فرع اول - احکام عمومي

۴۰۳- ماده

ماده ۴۰۳ -

(۱) جمعیت دداسی حقیقی یا حکمی اشخاصو دمجموعی څخه عبارت دی چه دیوی ټاکلی یا ناټاکلی مدی دپاره دخیریه عامو ښیگڼو، داجتماعی، علمی، ادبی، فنی اودهنری هدنونو دتامین په منظور په غیر

(۱) جمعیت عبارت است از مجموع اشخاص حقیقی یا حکمی که برای مدت معین یا غیر معین به منظور تأمین اهداف خیریه عام المنفعه اجتماعی، علمی، ادبی، فنی و هنری طور غیر انتفاعی

مطابق به احکام این قانون تشکیل شده باشد .

(۲) اعطای اجازه تأسیس جمعیت های مندرج فقره یکم این ماده ، از طریق مراجع صلاحیتدار دولتی صورت میگیرد .

این مراجع اجراءات جمعیت ها را از ر هکدر تطابق آن با قوانین ، مقررات و اساسنامه مراقبت می نماید .

ماده ۴۰۴ -

جمعیت های که خلاف احکام قانون یا آداب عامه فعالیت نموده یا به اعمالی تشبث نماید که برخلاف منافع ملی واهداف تأسیسی آن باشد ، باطل پنداشته شده هیچگونه اثری بر آن مرتب شده نمیتواند .

ماده ۴۰۵ -

(۱) جمعیت دارای اساسنامه ایست که فعالیت آنرا تنظیم و از طرف اعضای موسس آن منظور میشود .

(۲) اساسنامه جمعیت حاوی مطالب ذیل است :

- ۱- عنوان جمعیت ، هدف و مرام تأسیس آن و مرکز اداره جمعیت .
- مرکز اداره جمعیت در خارج از افغانستان بوده نمی تواند .
- ۲- شهرت مکمله اعضای موسس .

انتفاعی توگه ددی قانون دحکمونو سره سم تشکیل شوی وی .

(۲) ددی مادی د(۱) فقری ددرج شوو جمعیتونو تاسیس ددو لتهی واک لرونکو مراجعو دلاری صورت مومی .
دامراجع به دجمعیتونو اجراءات دقوانینو، مقرراتو او اساسنامی ،
دپاره مراقبت کوی .

ماده ۴۰۴ -

کوم جمعیتونه چه دقانون دحکمونو یا عمومی آدابو په خلاف فعالیت کوی یا دداسی اعمالو پسی شی چه دملی گتو او دهغی دتاسیس دهد فونو په خلاف وی باطل گنل کیږی او هیڅ قسم اثری نه مرتبیری .

ماده ۴۰۵ -

(۱) جمعیت دداسی اساسنامی لرونکی وی چه فعالیت ئی تنظیموی او دهغی دتاسیسوونکو غړو له خوا منظوریری .

(۲) دجمعیت اساسنامه دلاندنیو مطلبونو لرونکی دی :

- ۱- دجمعیت عنوان ، دهغی دتاسیس هدف او مرام ، او دجمعیت داداری مرکز . دجمعیت داداری مرکز دافغانستان څخه دباندی جواز نه لری .
- ۲- تاسیسوونکو غړو پوره شهرت .

- ۳- دجمعیت عایدات ، دهغی په دوران کبسی اچول او په هغی کبسی تصرف .
- ۴- هغه هیئتونه چه جمعیتست تمثیلوی سره دغرواو دوظیفودتاکلو او دهغوی دغزلولو لاری .
- ۵- دتاسیسوونکو غړو حقوق او وجایب .
- ۶- دجمعیت دمالونو دنظارت طرز العمل .
- ۷- دجمعیت داساسنامی دتعدیل، زیاتیدو، تقسیم او دخانگو طرز العمل .
- ۸- دجمعیت دمالی چارو منحلیدل او تصفیه او هغه مرجع چه مالونه ورته انتقالیری .
- ماده ۴۰۶ -

- (۱) تاسیسوونکی غړی نه شی کولی چه دجمعیت په اساسنامه کبسی داسی مطلبونه خای کی چه دجمعیت دمنحلیدو وروسته دمالونو نقلول خپل خان، کورنی یا خپلو وارثانوته مجاز کی .
- (۲) د تعاونی جمعیتونو سهمونه، دمرستو دمبادلی صندوق او دتقاعد صندوق له دی حکم څخه مستثنی دی .

ماده ۴۰۷ -

- (۱) اعضای موسس نمی توانند چنان مطالبی را در اساسنامه جمعیت بگنجانند که انتقال اموال را بعد از انحلال جمعیت بخود ، فامیل و یا ورثه شان مجاز قرار دهد .
- (۲) اسهام جمعیت های تعاونی، صندوق اعانات مبادله و صندوق تقاعد ازین حکم مستثنی می باشد .

ماده ۴۰۷ -

- دجمعیت دغړیتوب څخه وتل عام له دی چه دشخص په اراده وی یا دجمعیت ، دجمعیت دمالونو څخه

دمحرو میدو موجب گرخی، مگر داچه به قانون کنبی دهفی به خلاف تصریح شوی وی .
ماده ۴۰۸ -

جمعیت نه شی کولی چه دنامنقول مال مالک شی ، مگر دا چه دارنگه ملکیت دجمعیت داساسی وظیفو داجرا کولو دپاره ضروری وگنل شی . تعاونی او خیره جمعیتونه ددی حکم شخه مستثنی دی .
ماده ۴۰۹ -

دجمعیت حکمی شخصیت هغه وخت تثبیتیری چه اساسنامه نی ددی قانون دحکمونو سره سم ترتیب اوخیره شوی وی .
ماده ۴۱۰ -

دجمعیت داساسنامی اعلامیادل دتاکلی محصول دورکولو ، به مربوطو دفترونو کنبی دجمعیت دثبتولو او په رسمی جریدی کنبی دخپریدووروسته پوره کیری .
ماده ۴۱۱ -

واک لرونکی مرجع به دجمعیت اساسنامه دهغه دغوښتنی دنیته شخه دشپیتو ورخو په اوږدو کنبی اعلاموی، دهفی به غیر دشپیتوورخو په پوره کیدو سره جمعیت حکمآ اعلام شوی پیژندل کیری ، ذکر شوی مرجع مکلفه ده چه دعلامی لرونکو اشخاصو په غوښتنه دجمعیت

جمعیت نمی تواند مالک ا موال غیر منقول گردد ، مگر اینکه همچو ملکیت برای اجرای وظایف اساسی جمعیت ضروری پنداشته شود . جمعیت های تعلیمی وامور خیریه ازین حکم مستثنی میباشد .

شخصیت حکمی جمعیت و قتی تثبیت می گردد که اساسنامه آن مطابق باحکام این قانون ترتیب و نشر گردیده باشد .

اعلان اساسنامه جمعیت بعداز پرداخت محصول معینه وثبت جمعیت دردفاتر مربوط و نشر آن در رسمی جریده تکمیل می گردد .

مرجع صلاحیتدار ، اساسنامه جمعیت را درخلال مدت شصت روز از تاریخ مطالبه آن اعلان می نماید . در غیر آن به تکمیل شصت روز جمعیت حکم اعلام شده شناخته میشود . مرجع مذکور باثر مطالبه اشخاص ذیعلاقه مکلف است اساسنامه

اساسنامه ددى قانون دحکمونو سره سم اعلام کى اويایى زدکى .

٤١٢- ماده

دجمعیت داساسنامى تعديل ددى قانون د(٤٠٩- ٤١٠- ٤١١) مادو دحکمونو دپه نظر کښى نيولو سره داعلاميدو څخه وروسته نافذ گڼل کيږي .

٤١٣- ماده

جمعیت دلاند نيو مرا تېسو مراعت کوى :

١- دجمعیت پورى دمربو طو دفترونو او سندونو ساتنه دهغى دادارى په مرکز کى .

٢- دهر غړى دنوم ، دپلارنوم، دکورنى نوم ، عمر، دتذکرى لمبر ، کسب، پته او دهر غړى دجمعیت دغړيتوب دشاملیدلو دښتې سره په مخصوصو دفترونو کښى سره دهغه دغړونو چه په پورتنیو مواردو کښى کيږي ، ثبتول .

٣- په مخصوصو دفترونو کښى دعمومى ټولنى او دادارى مجلسونو دجریانونو او تصویبو نو ثبتول، هر غړى کولى شى چه دلکچرونو دمحتویاتو څخه اطلاع حاصله کى .

٤- په مخصوصو دفترونو کښى دمصرفونو، عایداتو، تېرعاتو او دهغى دمدرکونو په تفصیل سره ثبتول. واك لرونكى مراجع کولى شى ددى

جمعیت را مطابق باحکام ایس قانون اعلان و یاآنرا رد نماید .

ماده ٤١٢ -

تعديل اساسنامه جمعیت بازعايت احکام مواد (٤٠٩- ٤١٠- ٤١١) این قانون بعد از اعلان نافذ شمرده می شود .

ماده ٤١٣ -

جمعیت مراتب آتی را رعایت می نماید :

١- نگهدارى دفاتر و اسناد مربوط جمعیت در مرکز اداره آن .

٢- ثبت اسم ، ولد، اسم فامیلی، سن ، نمبر تذکره ، پیشه و آدرس هر عضو باتاریخ شمول وی به عضویت جمعیت، در دفاتر مخصوص یا تغییراتی که در موارد فوق بعمل می آید .

٣- ثبت رویداد ها و تصاویر مجمع عمومی و مجالس اداری در دفاتر مخصوص . هر عضو جمعیت می تواند از محتویات محاضر اطلاع حاصل نماید .

٤- ثبت مضارف ، عواید ، تبرعات و مدارك آن بالتفصیل در دفاتر مخصوص صورت می گیرد . مرجع صلاحیتدار می تواند از

سندونو او لکچرونو دمخوتیاتو څخه اطلاع حاصله کې .
محتویات این اسناد و محاضرات اطلاع حاصل نماید .

۵- دباندنی اشخاص کولی شی به خاصو حالونو کښی دواک لرونکو مراجعوپه اجازه په فرهنگي جمعیتونو کښی غړیتوب حاصل کی .
۵- اشخاص خارجی می توانند در حالات خاص به اجازه مراجع ذیصلاح در جمعیت های فرهنگي کسب عضویت نمایند .

۴۱۴- ماده

ماده ۴۱۴ -

(۱) جمعیت مکلف دی دواک لرونکی مرجع په اجازه د جمعیت پوری مربوط نقد مالونه د جمعیت په عنوان په بانک یا بل ځای کښی په ودیعت کښیږدی .
(۱) جمعیت مکلف است با اجازه مرجع صلاحیتدار اموال نقدی مربوط به جمعیت را به عنوان جمعیت در بانک و یا محل دیگری بودیعت گذارد .

(۲) جمعیت باید دودیعته دځای د بدلون څخه د بدلون د نیټی څخه دیوی اوونی په اوږدو کښی واک لرونکی مرجع ته خبر ورکی .
(۲) جمعیت باید دودیعته دځای د بدلون څخه د بدلون د نیټی څخه دیوی اوونی په اوږدو کښی واک لرونکی مرجع ته خبر ورکی .

۴۱۵- ماده

ماده ۴۱۵ -

د جمعیت پوری مربوط مالونه دهغی د ټاکلو هد فونو د تامین د پاره مصرفیږی، پاتې برخه یی په اطمینانی ساحو کښی په دوران اچول کیدای شی خو په دی شرط چه دهغی اصلی فعالیتونه متأثر نه کی .
اموال مربوط به جمعیت برای تأمین اهداف معینه آن بمصرف میرسد . مقدار باقیمانده در ساحات مطمئن بدوران انداخته شده می - تواند ، مشروط بر اینکه فعالیتها ی اصلی آنرا متأثر ن سازد .

۴۱۶- ماده

ماده ۴۱۶ -

جمعیت باید د کلنی بودجی چه د عمومی ټولنی له خوا تصویبېږی ، لرونکی وی . د جمعیت د بودجی څخه واک لرونکی مرجع ته خبر ور کول کېږی .
جمعیت دارای بودجه سالانه که از طرف مجمع عمومی تصویب گردیده می باشد . بودجه جمعیت با اطلاع مرجع صلاحیتدار رسانیده میشود .

۴۱۷- ماده

جمعیت نه شی کولی دهغه حدودو څخه دباندي چه په اساسنامه کښې توضیح شوی ، فعالیت وکی .

۴۱۸- ماده

جمعیتونه نه شی کولی چه په مالی مضاربتونو پسی هڅه وکی .

۴۱۹- ماده

(۱) دجمعیت نوم، دا اعلامیدو گڼه او دهغی فعالیتونو حدود په ټولو دفترونو، پایو او دهغی په خپرونو کښې درجیږی .

(۲) هیڅ جمعیت نه شی کولی داسی نوم انتخاب کی چه دبسل جمعیت پوری مربوط وی که څه هم دهغوی دفعالیت ساحه شریکه وی.

۴۲۰- ماده

(۱) هیڅ جمعیت نه شی کولی بی دواک لرونکی مرجع داجازی څخه دافغانستان څخه دباندي دکوم جمعیت، هیئت یا کلپ ته منسوب، ورسره شریک او یا ورسره یوځای شی .

(۲) هیڅ جمعیت نه شی کولی بی دصلاحیت لرونکی مرجع داجازی څخه دافغانستان څخه دباندي شخص، دکوم جمعیت، هیئت یا کلپ څخه مالونه ترلاسه کی .

(۳) هیڅ جمعیت نه شی کولی بی دواک لرونکی مرجع داجازی څخه

۴۱۷- ماده

جمعیت نمی تواند خارج از حدودی که در اساسنامه آن توضیح شده فعالیت نماید .

۴۱۸- ماده

جمعیت ها نمی توانند به مضاربت مالی تشبث نمایند .

۴۱۹- ماده

(۱) اسم جمعیت ، شماره اعلان وحدود فعالیت آن در تمام دفاتر ، اوراق و نشرات آن درج می گردد .
(۲) هیچ جمعیت نمی تواند چنان

اسمی را انتخاب نماید که بجمعیت دیگری متعلق باشد ، گرچه ساحه فعالیت آنها مشترک باشد .

۴۲۰- ماده

(۱) هیچ جمعیتی بدون اجازه مرجع صلاحیتدار نمی تواند به جمعیت ، هیئت و یا کلپ در خارج از افغانستان منسوب، مشترک ویا منضم گردد .

(۲) هیچ جمعیت نمی تواند اموالی را از شخص ، جمعیت هیئت یا کلپی که در خارج افغانستان باشد، بدست آرد مگر با اجازه مرجع صلاحیتدار .

(۳) هیچ جمعیت نمی تواند چیزی را به اشخاص ویا موسسات خارجی

د باندنيو اشخاصو يا موسسو ته
څه شي واستوي .

ماده - ۴۲۱

تبرعات يواځې د جمعيت په نامه
او حساب دهغي مقرراتو سره سم چه
د حکومت له خوا وضع شوي جمع
کيدای شي .

واک لرونکي مراجع کولي شي
د حالونو سره سم د هر جمعيت د تبرعاتو
په باره کښي خاص شرطونه علاوه کي .

ماده - ۴۲۲

(۱) جمعيت بايد کم تر کمه (۱۵)
ورځي تر مځه د عمومي ټولني منعقيدل
او اجنډائي واک لرونکي مرجع ته
خبر ورکي . واک لرونکي مرجع کولي
شي د جمعيت په عمومي ټولنه کښي
د گډون دپاره يو نماينده واستوي .

(۲) جمعيت به د عمومي ټولني کړه
وره دهغه د منعقيدو د نيتي څخه
د (۱۵) ورځو په اوږدو دو کښي واک
لرونکي مرجع ته خبر ورکوي .

ماده - ۴۲۳

(۱) جمعيت کولي شي نمايندگي
تاسيس کي .

(۲) نمايندگي دا اعلاميدو وروسته
د حکمي شخصيت حيثيت پيدا کوي .
نمايندگي نه شي کولي خپله داخلي
اساسنامه په هغه موضوعاتو کښي
چه داخلي جمعيت طرز العمل او
د جمعيت د عمومي سياست په مقابل

بدون اجازه مرجع صلاحيتدار
بفرستد .

ماده - ۴۲۱

تبرعات تنها به اسم و حساب
جمعيت مطابق به مقرراتيکه از طرف
حکومت وضع گرديده ، جمع آوري
شده مي تواند .

مرجع صلاحيتدار مي تواند شرائط
خاصي را در مورد تبرعات هر
جمعيت حسب احوال علاوه کند .

ماده - ۴۲۲

(۱) جمعيت بايد انعقاد واجنډاي
جمع عمومي را اقلا (۱۵) روز قبل
اطلاع مرجع صلاحيتدار برساند .
مرجع صلاحيتدار ميتواند نماينده
ايرا غرض اشتراك در مجمع عمومي
جمعيت بفرستد .

(۲) جمعيت گدا رشوات مجمع
عمومي را در خلال (۱۵) روز از تاريخ
انعقاد آن ، با اطلاع مرجع صلاحيتدار
پرسايد .

ماده - ۴۲۳

(۱) جمعيت مي تواند نمايندگي
تاسيس نمايد .

(۲) نمايندگي بعد از اعلان ،
حيثيت شخصيت حکمي مستقل را
سبب مي نمايد . نمايندگي نميتواند
اساسنامه داخلي خود را در موضوعات
مربوط به وجايب آن در برابر جمعيت

کنبی دهغی دالتزاماتو پوری مربوطی دی، بی داصلی جمعیت دموافقی څخه تعدیل کی .

اصلی ، طرز العمل و سیاست عمومی جمعیت، بدون موافقه جمعیت اصلی تعدیل نماید .

دوهمه فرعه - مدیره هیئت

فرع دوم - هیئت مدیره

ماده - ۴۲۴

ماده ۴۲۴ -

(۱) جمعیت به دمدیره هیئت لرونکی وی، دمدیره هیئت غړی ، صلاحیت ، وظیفی اودغړو دغړیتوب پای دجمعیت په اساسنامه کنبسی توضیح کیږی .

(۱) جمعیت دارای هیئت مدیره می باشد . تعیین اعضای هیئت مدیره ، صلاحیت ، و ظایف و ختم عضویت اعضاء در اساسنامه جمعیت توضیح می گردد .

(۲) مدیره هیئت ددری یا دهغی څخه زیات غړی لری او دخدمت مده یی ددری کلونو څخه نه شی زیاتیدی .

(۲) هیئت مدیره مرکب از سه عضو و یابیشتر بوده و مدت خدمت شان بیش از سه سال بوده نمیتواند .

(۳) دغړیتوب نوی والی دجمعیت داساسنامی سره سم صورت مومی .

(۳) تجدید عضویت مطا بق به اساسنامه جمعیت صورت میگیرد .

ماده - ۴۲۵

ماده ۴۲۵ -

هغه څوك چه دمدیره هیئت دغړیتوب په صفت ټاکل کیږی باید چه دواک لرونکی محکمی په قطعی حکم دسیاسی او مدنی حقوقو څخه په محرومیت نه وی محکوم شوی .

شخصیکه به صفت عضو هیئت مدیره تعیین میگردد ، باید بحکم قطعی محکمه باصلاحیت بحر مان از حقوق سیاسی و مدنی محکوم نشده باشد .

ماده - ۴۲۶

ماده ۴۲۶ -

(۱) مدیره هیئت به دهغه واك په حدودو کنبی چه په اساسنامی کنبی پری تصریح شوی دجمعیت پوری مربوطی چاری اداره کوی .

(۱) هیئت مدیره در حدود صلاحیتیکه در اساسنامه به آن تصریح گردیده ، امور مربوط به جمعیت را اداره می نماید .

(۲) مدیره هیئت به کم ترکه په میاشت کنبی دوه کرتی غونډه کوی .

(۲) هیئت مدیره اقلا دو مرتبه دریک ماه تشکیل جلسه میدهد .

ماده ۴۲۷-

مدیره هیئت به یو شخص دخیلو غړو دمیځه یا دجمعیت دنورو غړو څخه درئیس په حیث ټاکی .

ماده ۴۲۷-

هیئت مدیره شخصی را از جمله اعضای خود یادگر اعضای جمعیت حیث رئیس تعیین مینماید .

ماده ۴۲۸-

خوك چه دمدیره هیئت له خوا درئیس په حیث ټاکل کیږی نو هغه کارونه چه دپیشنهاد، دموظفینو دمقرری، دتادیبی جزاگانو تطبیق، دسندونو کتنه، مصرف او دعمومی ټولنی او دمدیره هیئت دتصویبو دتنفیذ مراقبت ، پوری مربوط دی ترسره کوی به یی. به دی شرط چه دجمعیت په اساسنامه کښی دهقی په خلاف تصریح نه وی شوی .

شخصیکه از طرف هیئت مدیره حیث رئیس تعیین میشود ا مور ربوط به پیشنهاد ، تقرر موظفین ، تطبیق مجازات تادیبی ، ملاحظه اسناد مصرف و مراقبت تنفیذ صاویب مجمع عمومی و هیئت مدیره را انجام میدهد. مشروط بر اینکه اساسنامه جمعیت خلاف آن تصریح شده باشد .

دویمه فرعه - عمومی ټولنه

ماده ۴۲۹-

(۱) عمومی ټولنه دټولو هغو غړو څخه مرکبه ده چه خپل التزامات یی دجمعیت داساسنامی سره سم ترسره کړی وی .

فرع سوم - مجمع عمومی

ماده ۴۲۹-

(۱) مجمع عمومی مرکب از تمام اعضائست که وجایب خود را مطابق اساسنامه جمعیت ایفاء نموده اشند .

(۲) دعمومی ټولنی هغه تصویبونه چه دآجندی په موضوعاتو کښی شامل نه وی، اعتبار نه لری.

(۲) تصاویب مجمع عمومی خارج ز موضوعات شامل اجنداء اعتبار ندارد .

ماده ۴۳۰-

دعمومی ټولنی تصویبونه دحاضرو غړو داکثریت په رایو دهقی ددوه ټلثو اصلی غړو دپوره کیدو وروسته صورت مومی . دعمومی ټولنی

ماده ۴۳۰-

تصاویب مجمع عمومی باکثریت رای اعضای حاضر بعد از تکمیل نصاب دو ثلث اعضای اصلی آن صورت می گیرد .

تصاویر مجمع عمومی در مورد تعدیل اساسنامه جمعیت به اکثریت مطلق و در مورد انحلال جمعیت ، عزل اعضای هیئت مدیره ، اتحاد و یا الحاق آن با جمعیت دیگر با اکثریت دوثلث اعضاء صورت می گیرد. مگر اینکه در اساسنامه جمعیت خلاف آن تصریح شده باشد .

ماده ۴۳۱ -

در جلسات مجمع عمومی اعضاء شخصاً اشتراك نموده و یا عضو دیگری را کتباً بحیث نماینده خود تعیین مینمایند .

ماده ۴۳۲ -

مجمع عمومی در خلال سه ماه بعد از ختم هر سال مالی بصورت عادی تشکیل جلسه داده و امور مربوط به بودجه ، حساب سال تمام راپور سالانه هیئت مدیره و راپور مربوط به امور مالی را بررسی می نماید . تشکیل جلسات فوق العاده مجمع عمومی در صورت لزوم نیز صورت گرفته می تواند . انعقاد جلسات مجمع عمومی بدعوت هیئت مدیره صورت می گیرد .

ماده ۴۳۳ -

هرگاه هیئت مدیره جلسه فوق العاده مجمع عمومی را در خلال

تصویبونه دجمعیت داساسنامی دتعدیل په باره کښی په مطلق اکثریت او دجمعیت دمنحلیدو ، دمديره هیئت دغړو دعزل کیدو ، دبل جمعیت سره دهغی داتحاد یا یو ځای کیدو، په باره کښی ددوه ثلثو غړو په اکثریت صورت مومی مگر دا چه دجمعیت په اساسنامی کښی دهغی په خلاف تصریح شوی وی .

ماده ۴۳۱ -

دعمومی ټولنی په غونډو کښی به هرغړی پخپله کهون کوی او یا به په لیکلی توگه بل غړی دخپل نماینده په حیث ټاکی .

ماده ۴۳۲ -

عمومی ټولنه به دهر مالی کال دپای ته رسیدو وروسته ددری میاشتو په اوږدو کښی په عادی صورت غونډه کوی، دټول کال دبودجی دحساب ، دمديره هیئت دکلنی راپور او دمالی چارو پوری په مربوطو کارونو به غورکوی . دعمومی ټولنی د فوق العاده غونډو تشکیل دلزوم په صورت کښی هم کیدی شی . دعمومی ټولنی دغونډو منعقدیدل دمديره هیئت په غوښتنه صورت مومی .

ماده ۴۳۳ -

که مدیره هیئت دعمومی ټولنی فوق العاده غونډه دلیکل شوی

(۱۵) روز از تا ریخ تسلیمی درخواست تحریرگی اقلاده نفر از اعضای مجمع عمومی که در آن هدف انعقاد جلسه نیز توضیح یافته است دایر ننماید، در خواست - کنندگان می‌توانند مستقیماً اعضای مجمع عمومی را به تشکیل جلسه دعوت نمایند.

ماده ۴۳۴ -

عضو جمعیت در موضوع عیقه منفعت وی در آن دخیل باشد، حق رأی دادن را ندارد. رأی دادن در مورد انتخاب اعضای هیئت جمعیت ازین حکم مستثنی می باشد.

ماده ۴۳۵ -

(۱) هرگاه مجمع عمومی یا هیئت مدیره ویارنیس جمعیت تصاویبی را خلاف احکام قانون یا اساسنامه جمعیت اتخاذ نماید، در برابرهمچو تصاویب مطالبه ابطال صورت می-گیرد.

مطالبه ابطال از طرف خاارنوا لی یایکی از اعضای جمعیت به محکمۀ ایکه اداره مرکزی جمعیت در حوزه صلاحیت آن واقع است در خلال سه ماه از تاریخ صدور تصویب تقدیم میگردد.

(۲) ابطال اینگونه تصاویب بر حقوق مکتسبه اشخا صیکه بر

غوبنتنی دستلیمیدو دنیتهی خخه دینخلس ورخو په اوږدو کبئی، کم ترکه دعموی ټولنی لس غړی جلسه دایره نه کی او دجلسی ورخ ترمخه توضیح شوی وی، غوبنتونکی کولی شی چه دعموی ټولنی غړی په مستقیم صورت دجلسی تشکیل ته راوبلی.

ماده ۴۳۴ -

په کومه موضوع کبئی چه ټولنی دیوه غړی گته داخله وی، درای ورکولو حق نه لری.

دجمعیت دهیئت دغړو دټاکل کیدو په مورد کبئی رأی ورکول له دی حکمه مستثنی دی.

ماده ۴۳۵ -

(۱) که عمومی ټولنه یا مدیره هیئت یا رئیس دقانون یا دجمعیت داساسنامی په خلاف تصمیمونه ونیسی، دداسی تصویبونو په مقابل کبئی دباطلیدلو غوبنتنه کیدای شی.

دباطلیدلو غوبنتنه د تصویب دصادریدلو دنیتهی خخه ددری میاشتنو په اوږدو کبئی دخاارنوال له خوا یا دجمعیت دیوه غړی له خوا هغی محکمی ته کپزی چه دجمعیت مرکزی اداره دهغی دواک په حوزه کبئی واقع ده.

(۲) ددی قسم تصویبونو باطلیدل دهغه اشخاصو په کسب شوو حقوقو

تأثیر نه لری چه دننه نیت په اساس
د حق خاوندان گرځیدلی دی .

اساس حسن نیت ذیحق گر دیده
اند ، تأثیر ندارد .

۴۳۶- ماده

ماده ۴۳۶ -

(۱) واك لرونكي مرجع كولى شى
دهغه تصویبونو تصمیم چه د عمومی
ټولنی یا مدیره هیئت یا رئیس له خوا
نیول شوی او د قانون، نظام او عمومی
آدابو په خلاف نیول شوی وی،
متوقف کی .

(۱) مرجع صلاحیتدار تعمیل
تصاویری را که از طرف مجمع عمومی
یا هیئت مدیره یا رئیس جمعیت
مخالف قانون ، نظام و آداب عامه
اتخاذ شده باشد، متوقف میسازد .

(۲) واك لرونكي مرجع باید
د توقف د نیتی څخه د دیرش ورځو په
اوردو کښی د ذکر شوی تصویب په
مقابل کښی خپله دعوی په واك
لرونکی محکمه کښی اقامه کی .

(۲) مرجع صلاحیتدار باید در
خلال (۳۰) روز از تاریخ توقف آن
دعوی ابطال را در برابر تصویب
مذکور بمحکمه باصلاحیت ، اقامه
نماید .

څلورمه فرعه - د جمعیت منحلیدل
او تصفیة گول

فرع چارم - انحلال و تصفیة
جمعیت

۴۳۷- ماده

ماده ۴۳۷ -

(۱) جمعیت په راتلونکو حالونو
کښی منحل کیری :

(۱) جمعیت در حالات آتی منحل
می گردد :

۱- په هغه حالت کښی چه خپل
التزامات ترسره کولی نه شی .
۲- په هغه حالت کښی چه خپلو
مالونو یا گټوته دهغه هدفونو څخه
د باندی تخصیص ورکی چه په
اساسنامی کښی توضیح شوی .

۱- در حالیکه تعهدات خود را
ایفا کرده نتواند .

۳- په هغه حالت کښی چه جمعیت
د اساسنامی د درج شوو موادو په تخلف
یابل هر نوع اجرا آتو ته چه د قانون،
د تاسیس د هدفونو، نظام او عمومی
آدابو مخالف وی اقدام وکی .

۲- در حالیکه اموال یا منافع
خود را خارج از اهدافیکه در اساسنامه
آن توضیح گردیده، تخصیص دهد.
۳- در حالیکه جمعیت به تخلف

از مواد مندرج اساسنامه و یا هر
نوع اجراءات مخالف قانون، اهداف
تاسیسی ، نظام و آداب عامه مبادرت
ورزد .

(۲) مطالبه انجیل از طرف هریک از اعضای جمعیت ، شخص ذیعلاقه و یا خازنوالی به محکمه ایکه ا داره مرکزی جمعیت در حوزه صلاحیت آن واقع گردیده ، تقدیم می گردد .

ماده ۴۳۸ -

هر گاه محکمه با نحلل جمعیت حکم نماید ، یک و یا چند شخص را برای تصفیه امور حسابی و توزیع دارائی جمعیت بار عایت احکام مندرج اساسنامه مربوط تعیین می نماید . در صورتیکه در مورد توزیع دارائی جمعیت منحل شده ، حکمی در اساسنامه آن موجود نباشد ، محکمه می تواند این دارائی را بجمعیت و یا موسسه دیگریکه با جمعیت منحل شده اهداف مشترک داشته با شد انتقال دهد .

ماده ۴۳۹ -

هر گاه محکمه برد مطالبه انحلال جمعیت حکم نماید ، می تواند به ابطال تصرفیکه مورد اعتراض قرار گرفته است ، حکم نماید .

مبحث چهارم - جمعیت های

عام المنفعه

ماده ۴۴۰ -

(۱) جمعیت عام المنفعه ، عبارت از جمعیتیست که بمنظور تأمین منافع

(۲) دمنحلیدلو غوبنتنه دجمعیت دهرغری له خوا یا دعلاقى لرونکی شخص له خوا یا دخازنوال له خوا هغی محکمی ته وړاندی کیدای شی چه دجمعیت مرکزی اداره دهغی دواک په حوزه کنبی واقع شوی ده .

ماده ۴۳۸ -

که محکمه دجمعیت په منحلید لو حکم وکی ، یو یاخوکسان به دجمعیت دحسابی چارو دتصفیی او ددشتمنی دتوزیع دپاره دمربوطی اساسنا می ددرج شوو حکمونو دپه نظر کنبی نیولو سره ټاکی ، که دمنحل شوی جمعیت په اساسنامه کنبی ددشتمنی دتوزیع په باره کنبی کوم حکم موجودنه وی ، محکمه کولی شی ددشتمنی بل داسی جمعیت یا موسسی ته انتقال کی چه دمنحل شوی جمعیت سره گډ هدفونه ولری .

ماده ۴۳۹ -

که محکمه دجمعیت دمنحلیدلو ، غوبنتنه رد کی ، په دی صورت کنبی کولی شی دهغه تصرف په باطلیدو حکم وکی چه پری اعتراض شوی دی .

خلورم مبحث - دعامو بنیگنوو

جمعیتونه

ماده ۴۴۰ -

(۱) دعامو بنیگنوو جمعیت دهغه جمعیت شخه عبارت دی چه دعومی

بنيگنود تا مین په منظور تاسيسيزی .
 (۲) جمعیت ته د عمومی بنيگنو
 په صفت دعنوان ور کول د دولت
 درسمی فرمان په وسیله صورت
 مومی . دورکې شوی عنوان سلبه ول
 هم دداسی فرمان په وسیله جواز
 لری .

ماده ۴۴۱ -

ماده ۴۴۱ -

د عمومی بنيگنو جمعیت دمنقولو
 اونا منقولو مالونو دتملك پـوری
 د مربوطو اهلیت دشرطونوبه مراعت
 کولو مقید نه دی .

جمعیت عام المنفعه بر عایت شرایط
 اهلیت مربوط به تملك اموال منقول
 وغیر منقول مقید نمی باشد .

ماده ۴۴۲ -

ماده ۴۴۲ -

د عمومی سلطی دصلاحیت څخه
 د عمومی بنيگنو دجمعیت داستفا دی
 حدود، دجمعیت په ټولو یا یوه برخه
 مالونو دحجز ناروا والی ، ددی مالونو
 دملکیت په باره کښی دزمانی دتیریدو
 بی تاثیری او داستملاک جـواز
 دجمعیت دهدفونو دتأمین دپـاره
 دمقرراتو په وسیله توضیح کیری .

حدود استفاده جمعیت عام المنفعه
 ازصلاحیت سلطه عامه ، مانند عدم
 جواز حجز بر تمام و یا قسمتی از
 اموال جمعیت ، عدم تاثیر مرور زمان
 درمورد ملکیت این اموال و جـواز
 استملاک برای تأمین اهداف جمعیت
 توسط مقررات توضیح میشود .

ماده ۴۴۳ -

ماده ۴۴۳ -

د عمومی بنيگنو جمعیت بسـه
 د مربوط واک لرونکی مرجع دمراقبت
 لاندی فعالیت کوی . دجمعیت
 اجراءات به دقوانینو دتطبيق،
 اساسنامی او د عمومی ټولنـسی
 دتصویبونو دتطبيق له نظره د ذکر
 شوی مرجع په وسیله پلټل کیری
 او دتحقیق لاندی به نیول کیری .

جمعیت عام المنفعه تحت مراقبت
 مرجع صلاحیتدار مربوط فعالیت
 می نماید . اجراءات جمعیت از نظر
 تطابق با قوانین ، اساسنامه و
 تصاویب مجمع عمومی توسط مرجع
 مذکور مورد تفتیش و تحقیق قرار
 می گیرد .

هیئت تفتیش از طرف مرجع صلاحیتدار تعیین گردیده و در ختم کار راپور اجراءات خود را به مرجع مربوط تقدیم مینماید .

ماده ۴۴۴ -

(۱) مرجع صلاحیتدار میتواند اتحاد چند جمعیت عام المنفعه را که هدف مشترك داشته باشند تصویب نماید . همچنان می تواند در مورد توحید فعالیت ها یا تعدیل اهداف جمعیت های مختلف بروفق احتیاجات محیط یا بمنظور ایجاد هم آهنگی بین خدماتیکه از طرف آنها انجام می-گردد و یا اسباب دیگریکه برای تأمین اهداف جمعیت ها مفید پنداشته شود ، تصمیم اتخاذ نماید .

(۲) مرجع مذکور در تصویب خود اسباب و طرز العمل اتحاد و چگونگی تسلیمی اموال ، او راق و اسناد را به هیئت جدید توضیح مینماید .

ماده ۴۴۵ -

(۱) مرجع صلاحیتدار می تواند اشخاصی را که داوطلب عضویت هیئت عامل میشوند ، اجازه شمول ندهد .

(۲) مرجع صلاحیتدار می تواند یکی از داوطلبان را برای مراقبت جریان انتخابات اعضاء تعیین نماید .

دفتیش هیئت دصلاحیت لرونکی مرجع له خوا تاکل کیری ا ودخیل کار په پای کنبی به دخیلو اجرا آنو راپور مربوطی مرجع ته وړاندی کوی .

ماده ۴۴۴ -

(۱) واك لرونكي مرجع كولي شي چه دخو عامو ښيگڼو جمعيتونو اتحاد چه گڼ هدف ولری تصویب کی ، همدارنگه كولي شي دفعاليتو نو دیووالی یا دمختلفو جمعيتونو دهدفونو دتعدیل په باره کنبی دمحیط دااحتیاجاتو په اساس یا دهغه خدمتونو ترمنځ دیووالی په منظور چه دهغوی له خوا ترسره کیری یا دنوروسببونو په منظور چه دجمعیتونو دهد فونو دتأمین دپاره گټه وروی ، تصمیم ونیسی .

(۲) ذکر شوی مرجع به پخپل تصویب کنبی داتحاد سبونه او طرز-العمل ، او دمالونو دتسلیمیدو ، پاڼو ، او سندونو څرنکوالی نوی هیئت ته توضیح کوی .

ماده ۴۴۵ -

(۱) واك لرونكي مرجع كولي شي هغه اشخاص چه دعامل هیئت دغړیتوب داوطلب کیری ، دشاملیدو اجازه ورنه کی .

(۲) واك لرونكي مرجع كولي شي دغړو دانتخاباتو دجریان دمراقبت دپاره دداو طلبا نو څخه یو ټاکی .

(۳) که انتخا باتو دقانون یا دجمعیت داساسنامی دحکمونو په خلاف صورت موندلی وو، واکلرونکی مرجع کولی شی دانتخا باتو دلفو کولو په باره کښی په دلیل متکمی تصویب دانتخا باتو داجراء کولو دنیتهی څخه تر پنخلسو ورځو پوری صادر کی .

ماده ۴۴۶ -

۴۴۶- ماده

(۱) صلاحیت لرونکی مرجع کولی شی چه په دلیل باندي دمتکی قرار په وسیله رئیس یا مدیره هیئت دهغه وظیفو داجراء کولو دپاره چه دجمعیت په اساسنامه کی توضیح شوی په موقتی توگه وټاکي .

(۲) موقتی رئیس یا مدیره هیئت هغه وخت ټاکل کیږی چه دجمعیت درئیس یا مدیره هیئت په اجراءاتو کښی داسی تخلف تبا رزو کی چه په وظیفه باندي دهغوی دوام دجمعیت په گټه نه وی اوسره ددی چه دجمعیت له خوا اخطار ورکول شوی وی او داخطار ورکولو دنیتهی څخه پنخلس ورځی تیری شوی وی بیا هم دتخلفا تو دلری والی دپاره یی اقدام نه وی کړی .

ماده ۴۴۷ -

۴۴۷- ماده

(۱) اعضای هیئت مدیره جمعیت وکارکنان آن مکلف اند تمام اموال جمعیت ، اسناد و دفاتر مربوط را دجمعیت پوری ټول مربوط سندونه

باختیار هیئت مدیره موقت بگذارد. (۲) مسئولیت قانونی اعضاء هیئت مدیره و کارکنان جمعیت با سپردن اموال، اسناد و دفاتر مربوط به هیئت مدیره موقت خاتمه پیدا نمی کند.

ماده ۴۴۸ -

رئیس یا هیئت مدیره موقت مکلف است در خلال مدتی که در قرار تعیین شان تصریح یافته، مجمع عمومی را دایر و راپور اجراات خود را تقدیم نماید. مجمع عمومی بعد از استماع راپور، هیئت مدیره جدید را مطابق به اساسنامه و احکام قانون انتخاب می نماید.

ماده ۴۴۹ -

جمعیت به تطبیق تصاویر رئیس و یا هیئت مدیره موقت که در داخل مدت معینه مندرج قرار، تعیین شان صورت گرفته، در داخل حدودیکه در قرار مذکور و یا اساسنامه جمعیت توضیح شده، مکلف می باشد.

ماده ۴۵۰ -

مرجع صلاحیتدار، اعضای هیئت مدیره سابق را که با ثر تخلف مسئولیت شان ثابت گردیده، برای

او دفترونه دموقتی عامل هیئت به اختیار کنی کنیبردی.

(۲) دمديره هیئت دغرو اودجمعیت دکاز کونکو قانونی مسؤلیت په دی پای نه نه رسیبری چه دجمعیت مالونه، سندونه او دفترونه موقتی مدیره هیئت ته وسپاری.

ماده ۴۴۸ -

رئیس یا موقتی مدیره هیئت مکلف دی دهغی مدی په اوږدو کنی چه دهغوی دټاکلو په تصویب کنیبری تصریح شوی، عمومی ټولنه دایره کی او دخپلو اجرااتو راپور ورته وړاندی کی. عمومی ټولنه به دراپور داوړیدلو وروسته، نوی مدیره هیئت داساسنامی او دقانون دحکمونو سره سم انتخابوی.

ماده ۴۴۹ -

جمعیت دموقتی رئیس یا مدیره هیئت په تصویبونو چه دهغوی دټاکلو درج شوی قرار دټاکلی مدی په دننه کنی صورت موندلی او په هغه حدودو کنی دننه چه په ذکر شوی قرار یا دجمعیت په اساسنامی کنی توضیح شوی، مکلف دی.

ماده ۴۵۰ -

صلاحیت لرونکی مرجع کولی شی چه د پخوانی مدیره هیئت غړی چه د تخلف به ا ثر یی

مسئولیت ثابت شوی دیوی مدی دپاره چه ددری کلونو خُخه زیاته نه وی، دمديره هیئت دغږیتوب په حیث د بیا داوطلب کیدو خُخه محروم کی .

پنځم مبحث - خیریه جمعیت

۴۵۱- ماده

مبحث پنجم - جمعیت خیریه

ماده ۴۵۱ -

(۱) جمعیت خیریه عبارت از جمعیتیست که برای تامین اهداف خیریه ویارفاه اجتماعی جهت استفاده اعضای جمعیت یاسایر اشخاص تاسیس شده باشد .

(۲) اعضای هیئت مدیره نمی - توانند در داخل جمعیت به شغل دیگری در مقابل اجرت اشتغال رزند .

ماده ۴۵۲ -

(۱) هیئت مدیره جمعیت خیریه مکلف به تهیه راپور اجراءات سالانه می باشد .

(۲) هیئت مدیره بودجه سالانه جمعیت را با اسناد و مدارك آن بمرجع صلاحیتدار تقدیم نموده و معلومات مورد ضرورت مرجع مذکور را تهیه میکند .

مبحث ششم - جمعیت فرهنگی

ماده ۴۵۳ -

جمعیت فرهنگی ، عبارت از جمعیتیست که هدف تاسیس آنرا انکشاف امور علمی ، فنی ، ادبی و هنری تشکیل میدهد .

(۱) خیریه جمعیت دهغه جمعیت خُخه عبارت دی چه دخیریه هدفونو دتأمين دپاره یا دعا مو دهوسایسی دپاره دجمعیت دغږویا نورواشخاصو داستفادی په منظور تاسیس شوی وی .

(۲) دمديره هیئت غږی نه شسی کولی په جمعیت کښی دننه داجوری په مقابل کښی په بل شغل مشغول شوی .

۴۵۲- ماده

(۱) دخیریه جمعیت مدیره هیئت دکلی راپور داجرا آتو په برابرولو مکلف دی .

(۲) مدیره هیئت به دجمعیت کلنی بودجه دهغی دسندونو او مدرکونو سره واك لرونکی مرجع ته وپاندي کوی او دذکر شوی مرجع دضرورت وپ معلومات به برابروی .

شپږم مبحث- فرهنگی جمعیتونه

۴۵۳- ماده

فرهنگی جمعیت دهغه جمعیت خُخه عبارت دی چه دهغی دتاسیس هدف دعلمی، فنی، ادبی او هنری چارو انکشاف وی .

ماده - ۴۵۴

دفترهنگی جمعیت مدیره هیئت مکلف دی چه دخپلو کلنیو اجرا آتو څخه واك لرونكي مرجع ته څېر ورکي . دا جمعیت دسندونو اولازمی معلوماتو دوراندی کولوپه هکله ددی قانون دنورو جمعیتونو دحکمونو تابع دی .

اووم مبحث - موسسی

ماده - ۴۵۵

موسسه دیوه حکمی شخصیت څخه عبارت دی چه دبشری، دینی، علمی، فنی یا بدنی روزنی دخدمتونو دترسره کولو دپاره دمالونودتخصیص دلاری دنا معلومی مدی دپاره تاسیس شوی وی او دغیر انتفاعی هدفونو له مخی فعالیت کوی .

ماده - ۴۵۶

(۱) دموسسی تاسیس درسمی سند په وسیله صورت مومی .
(۲) رسمی سند دموسسی داساسنامی حیثیت لری اودلاندنیو مطلبونو لرونکی وی :
۱- دموسسی عنوان اودهغی داداری مرکز، موسسه نه شی کولی چه دافغانستان څخه دباندی داداری مرکز ولری .
۲- دهغی دتاسیس هدف اومرام .
۳- دتاسیسوونکی یادتاسیسوونکو څپرو نومونه او دهغوی پوره شهرت .

ماده ۴۵۴ - سر

هیئت مدیره جمعیت فر هنگی مکلف است راپور اجراءات سالانه خود را باطلاع مرجع صلاحیتدار برساند . این جمعیت راجع به تقدیم اسناد و معلومات لازمه تابع احکام سایر جمعیت های مندرج این قانون می باشد .

مبحث هفتم - موسسات

ماده ۴۵۵ -

موسسه ، عبارات از شخصیت حکمیست که برای انجام خدمات بشری ، دینی ، علمی ، فنی و یا سپورتی از طریق تخصیص اموال برای مدت غیر معین تاسیس یافته و بروی اهداف غیر انتفاعی فعالیت می نماید .

ماده ۴۵۶ -

(۱) تاسیس موسسه توسط سند رسمی صورت می گیرد .
(۲) سند رسمی حیثیت اساسنامه موسسه را داشته و حاوی مطالب آتی میباشد :
۱- عنوان موسسه و مرکز اداره آن . مرکز اداره موسسه در خارج ازافغانستان بوده نمی تواند .
۲- هدف و مرام تاسیس آن .
۳- اسم و شهرت مکمله موسس یا موسسین .

- ۴- دهفی شتمنی تفصیلات چه
موسسی ته تخصیص شوی .
- ۵- دموسسی اداری تشکیل او
دهفی در رئیس نوم .
- ۶- دموسسی دمالی چارود نظارت
او تفتیش طرز العمل .
- ۷- داساسنامی دتعدیل، یوخی
کیدو تجزیی او دموسسی دنمایندگیو
دتاسیس طرز العمل دتصفیی دتوضیح
اودهفی مرجع دتاکلو سره چه
دموسسی مال ور پوری مربوط دی .
- ماده ۴۵۷**
- که تاسیسو ونکی غری پور
ور کوونکی یا وارثان ولری. دهفوی
دحقوقو په باره کبسی دموسسی
تاسیس دو وصیت یا هبی حکم لری.
په هغه صورت کبسی چه دموسسی
تاسیس دپور ور کوونکو یا وارثانو
حقوقو ته ضرر ورسوی ، هغوی
کولی شی چه دهغه قانون داحکامو
سره سم چه دو وصیت او هبی په باره
کبسی موجود دی دعوی وکی .
- ماده ۴۵۸**
- کومه موسسه چه درسمی سند په
وسیله تاسیس شوی وی، دهفی
موسس گولی شی دا اعلامیدو ترمخه
دپل رسمی سند په وسیله دهفی
دتاسیس شخه انصراف وکی .
- ماده ۴۵۹**
- ۴- تفصیلات دارانی ایکه یه
موسسه تخصیص یافته است .
- ۵- تشکیل اداری موسسه واسم
رئیس آن .
- ۶- طرز نظارت و تفتیش امور
مالی موسسه .
- ۷- طرز تعدیل اساسنامه، الحاق،
تجزیه و تاسیس نمایندگی های
موسسه با توضیح طرز تصفیه و
تعیین مرجعیه اموال موسسه به آن
تعلق می گیرد .
- ماده ۴۵۷ -**
- هرگاه عضو موسس ، دائنین یا
ورثه داشته باشد، تاسیس موسسه
در مورد حقوق شان حکم وصیت یا
هبه را دارد. در صورتیکه تاسیس
موسسه حقوق دائنین یا ورثه را
متضرر سازد ، آنها می توانند
مطابق باحکام قانونیکه در مورد وصیت
وهبه موجود است ، دعوی نمایند .
- ماده ۴۵۸ -**
- موسسه ایکه توسط سند رسمی
تاسیس شده باشد ، موسس آن
میتواند قبل از اعلان توسط سند
رسمی دیگری از تاسیس آن انصراف
نماید .
- ماده ۴۵۹ -**
- موسسی حکمی شخصیت هغه
شخصیت حکمی موسسه و قتی

وخت تثبیتیری چه ددی قانون دحکمونو سره سم اعلام شوی وی .
تثبیت میگردد که مطابق باحکام این قانون اعلان گردیده باشد .

۶۶۰- ماده

ماده ۶۶۰ -

دمو سسی اعلام مید ل دهغی دتاسیسوونکی په غوښتنه یا دهغی دلمرنی رئیس یا دهغی واك لرونکی مرجع په غوښتنه چه موسسه یی د نظارت لاندی واقع ده ددی قانون د جمعیتونو دا اعلام پوری دمربوطو حکمونو سره سم صورت مومی .

۶۶۱- ماده

ماده ۶۶۱ -

واك لرونکی مرجع کولی شی چه دموسسی دتاسیس داداری دطرز العمل او داساسنامی دتعدیل په باره کښی دموسسی دهدفونو دتامین په منظور، تعدیل واردکی .

۶۶۲- ماده

ماده ۶۶۲ -

موسسه در رئیس په وسیله اداره او تمثیلیری .

۶۶۳- ماده

ماده ۶۶۳ -

دموسسی رئیس به دمو سسی کلنی بودجه او دکلنیو حسابو نو صورت واك لرونکی مرجع ته ښکاره کوی او د ذکر شوی مرجع د ضرورت وپ معلومات به برابروی .

۶۶۴- ماده

ماده ۶۶۴ -

موسسه نه شی کولی بی دواك لرونکی مرجع له اجازی وصیت یا هبه قبوله کی .
موسسه نمی تواند بدون اجازه مرجع صلاحیتدار و صیت ویا هبه را قبول نماید .

۶۶۵- ماده

واک لرونکی مرجع ددعوی په ضمن کښی کولی شی چه دمربوطی محکمی څخه دهغه موظفینو د عزل غوښتنه وکی چه په ورسپارل شوو وظیفو کښی یی اهمال کړی وی یا دداسی کارونو، ارتکاب کوونکی گرځیدلی وی چه دقانون یا دموسسې داساسنا می مخالف وی یا ئی دموسسې مالونه دهغی دتاسیسوونکی دارادی په خلاف مصرف کړی وی او یا دا چه دفاحشی قصور ارتکاب کوونکی شوی وی.

ماده ۶۶۵ -

مرجع صلاحیتدار می تواند در ضمن دعوی از محکمه مربوط عزل موظفینی را که در وظایف محوله اهمال ورزیده یا اعمال مخالف قانون یا اساسنامه موسسه را مرتکب گردیده اند و یا اموال موسسه را مخالف اهداف تاسیس یا ارا ده موسس آن بمصرف رسانیده یا اینکه مرتکب قصور فاحش گردیده اند مطالبه نماید .

۶۶۶- ماده

واک لرونکی مرجع کولی شی چه دموسسې دهدفونو دتا مین یادهغی پوری دمربوطو مالونو دساتنی دپاره یا دهغه ټولو یاخینو التزا ماتو او شرطونو چه دموسسې په اساسنامه کی قید شوی د لغو کیدو غوښتنه وکی .

ماده ۶۶۶ -

مرجع صلاحیتدار می تواند برای تأمین اهداف موسسه یا نگهداری اموال متعلق به آن تخفیف یا الغای تمام و یا قسمتی از وجایب وشروطی را که در اساسنامه موسسه قید گردیده است ، از محکمه باصلاحیت مطالبه نماید .

۶۶۷- ماده

که دموسسې رئیس د قانون یا عمومی نظام خلاف یا دخپل واک دحد ودو څخه دباندي اجرا آت وکی، واک لرونکی مرجع کولی شی چه دا اجرا آت متوقف دوک لرونکی محکمی څخه ددی اجرا آتو دباطلیدو غوښتنه وکی .

ماده ۶۶۷ -

هرگاه رئیس موسسه مخالف قانون، نظام عامه یا خارج از حدود صلاحیت خویش اجراءات نماید، مرجع صلاحیتدار می تواند این اجراءات را متوقف و ابطال این اجرا آت را از محکمه با صلاحیت مطالبه نماید .

ماده ۶۶۸ -

(۱) ددی قانون د (۶۶۷) مادی (۱) مطالبه ابطال مندرج ماده ددرج شوی باطلیدو غوښتنه زیاته (۶۶۷) این قانون حد اکثر در خلال

اندازه دیوه کال په اوبه دو کبسی داجرا آتو دنیته شیخه محکمی ته وړاندی کیری .
 (۲) دداسی اجرا آتو با طلیلد دهغه اشخاصو په کسب شوو حقوقو تاثیر نه لری چه دبنه نیت په اساس دحق خاوندان گرځیدلی دی .

ماده ۴۶۹ -

ماده ۴۶۹ -

دجمعیتونو پوری مربوط حکمونه لکه یو ځای کیدل، تجزیه کیدل ، دنمایندیو تاسیس ، دموقتی رئیس ټاکل، منحلیدل او تصفیه کیدل ، دموسسی تبدیل عامو بنیگنو ته همدارنگه ددی قانون د(۴۱۸) مادی درج شوی حکم په عمومو موسسوهم دتطبیق وړ دی .

ماده ۴۷۰ -

ماده ۴۷۰ -

داجرا آتو دنیته شیخه محکمی ته وړاندی کیری .
 (۲) دداسی اجرا آتو با طلیلد دهغه اشخاصو په کسب شوو حقوقو تاثیر نه لری چه دبنه نیت په اساس دحق خاوندان گرځیدلی دی .

ماده ۴۷۱ -

ماده ۴۷۱ -

دجمعیتو نو او موسسو دهغه موظفینو په مقابل کبسی چه ددی قانون په موادو کبسی دتدبیرونو نیول تصریح شوی دجزاء دعمومی قانون دتطبیق مانع نه گرځی .

فصل سوم اموال	دریم فصل مالونه
ماده ۴۷۲ -	ماده ۴۷۲ -
مال، عبارت است از عین و یا حقیقه نزد مردم قیمت مادی داشته باشد.	مال، عبارت دعین یا دهغه حق خخه دی چه دخلکوپه نزد مادی قیمت ولری .
ماده ۴۷۳ -	ماده ۴۷۳ -
اشیائیکه بمقتضای طبیعت و یا بحکم قانون مورد داد و ستد قرار گیرد، حقوق مالی بر آن مرتب شده می تواند .	کوم شیان چه دطبیعت په اقتضاء دور کپی را کپی مورد نه گرخی، دهغه شیانو خخه عبارت دی چه هیخوک یی حیازت خان ته نه شی تخصیصولی .
ماده ۴۷۴ -	ماده ۴۷۴ -
اشیائیکه بمقتضای طبیعت مورد داد و ستد قرار گرفته نتواند عبارت از اشیاییست که هیچ شخصی نمی تواند حیازت آنرا بخود اختصاص دهد .	کوم شیان چه دطبیعت په اقتضاء یا دقانون په حکم دور کپی را کپی مورد گرخی، مالی حقوق پری مرتب کیری .
ماده ۴۷۵ -	ماده ۴۷۵ -
اشیائیکه بحکم قانون مورد داد و ستد قرار گرفته نمی تواند عبارت از اشیاییست که حقوق مالی بر آن قانوناً مرتب شده نمی تواند .	کوم شیان چه دقانون به حکم دور کپی را کپی مورد کیدی نه شی، عبارت دهغه شیانو خخه دی چه دقانون له لحاظه پری مالی حقوق نه مرتب کیری .
ماده ۴۷۶ -	ماده ۴۷۶ -
(۱) اشیای مثلی آنست که افراد و یا اجزای آن باهم یکسان بوده بدون فرق قابل ملاحظه، عوض یکدیگر استعمال شده بتواند .	(۱) مثلی شیان هغه دی چه افراد یا اجزاء ئی یو تربله یو رنگه وی، بی دکوم کتنی و پرتویبر خخه یو دبل په عوض استعمالی دای شی .

(۲) اشیای قیمتی آنست که افراد آن باهم متفاوت بوده و عوض یکدیگر استعمال شده نتواند .

ماده ۴۷۷ -

(۱) اشیای استهلاکی آنست که انتفاع از آن بدون استهلاك ممكن نباشد .

(۲) اشیای استعمالی آنست که باانتفاع مکرر ، عین آن باقی بماند .

ماده ۴۷۸ -

عقار اشیاییست که دارای اصل ثابت بوده و حمل و نقل آن بدون تلف شدن غیر ممکن باشد. اشیائی که واجد این وصف نباشد اشیای منقول شناخته میشود .

ماده ۴۷۹ -

اشیای منقولی را که مالک برای استفاده از عقار تخصیص میدهد ، عقار پنداشته میشود .

ماده ۴۸۰ -

هر حق عینی مربوط به عقار و هر دعوی متعلق به آن عقار شناخته شده ، حقوق مالی غیر آن از جمله اموال منقول محسوب می گردد .

ماده ۴۸۱ -

اموال متعلق به ملکیت افراد ، اموال خصوصی و اموالیکه متعلق به

(۲) قیمتی شیان هغه دی چه افراد یی یو تر بله تفاوت لری اویو دبل په عوض کښی استعمالیدای نه شی .

ماده ۴۷۷ -

(۱) استهلاکی شیان هغه دی چه گټه اخستل ور څخه بی داستهلاکه ممکن نه وی .

(۲) استعمالی شیان هغه دی چه دمکررو گټو اخستلو سره دهغی عین باقی پاتی شی .

ماده ۴۷۸ -

عقار عبارت دهغه شیانو څخه دی چه ثابت اصل لری اووپه او راوپه نی بی دتلفیدو ممکن نه وی . کوم شیان چه دا صفت ونه لری منقول شیان گڼل کیږی .

ماده ۴۷۹ -

کوم منقول شیان چه مالک نی دعقار داستفادی دپاره تخصیصوی ، هغه هم عقار گڼل کیږی .

ماده ۴۸۰ -

دعقار پوری مربوط هر عینی حق او دهغی پوری هره مربوطه دعوی ، عقار گڼل کیږی ، دهغی په غیر نورمالی حقوق دمنقولو مالونودجملی څخه گڼل کیږی .

ماده ۴۸۱ -

دافرادو دملکیت پوری مربوط مالونه ، خصوصی مالونه او کوم

مالونه چه دافرادو دملکیت پوری مربوط نه وی او عمومی گتپو او بنیگنپو دپاره تخصیص شوی وی دعامو خلکو مالونه گنل کپیری .

۴۸۲- ماده

(۱) عامه مالونه عبارت دی له :

۱- ددولت منقول او نا منقول مالونه .

۲- دحکمی اشخاصو منقول او نامنقول مالونه .

۳- هغه منقول او نا منقول مالونه چه دعا مو خلکو دگتپو او بنیگنپو دپاره تخصیص شوی وی .

۴- هغه منقول او نا منقول مالونه چه دقانون په حکم دعامو مالونو نه پیژندل شوی وی .

(۲) په دی مالونو کنبی دزمانی دتیریدو په اساس تصرف، حجز او دخپل ملکیت لاندی راولل جواز نه لری .

۴۸۳- ماده

(۱) عامه مالونه هغه وخت غیر عامه پیژندل کپیری چه دعمومی گتپو دپاره دهغی دتخصیص مده پای ته رسیدلی وی .

(۲) دتخصیص پای دقانون په حکم یا بالفعل یا دهغه هدف په پای ته رسیدو سره چه دهغی په اساس مالونه دعمومی گتپو دپاره تخصیص شوی وی، صورت موسی .

ملکیت افراد نبوده و برای منافع و مصالح عامه تخصیص یافته باشد، اموال عامه پنداشته میشود .

ماده ۴۸۲ -

(۱) اموال عامه عبارت است از:

۱- اموال منقول و غیر منقول دولت .

۲- اموال منقول و غیر منقول اشخاص حکمی .

۳- اموال منقول و غیر منقول که برای منافع و مصالح عامه تخصیص داده شده باشد .

۴- اموال منقول و غیر منقول که بحکم قانون اموال عامه شناخته شده باشد .

(۲) درین اموال ، تصرف ، حجز و تملك باساس مرور زمان جواز ندارد .

ماده ۴۸۳ -

(۱) اموال عامه و قتی غیر عامه شناخته میشود که میعاد تخصیص آن برای منافع عامه ، ختم گر دیده باشد .

(۲) ختم تخصیص بحکم قانون یا بالفعل و یا بختم هدفیکه اموال باساس آن برای منافع عامه تخصیص داده شده صورت میگیرد .

په رسمي جريدو كېښي دخپريدونيتو: ۱۳۵۵ر۱۰ر۱۵

ددى ټوك بيه: (۱۰۰) افغانى

دطبع شمیر (۱۶۵۰۰)

دولتی مطبعہ

مدنی قانون

لوسری کتاب-حق
(دوہم-توک)

فہرست

کتاب اول - حق

مادہ (۴۸۴ - ۱۰۳۴)

صفحہ	
۱۴۳	باب اول - احکام عمومی
۱۴۵	باب دوم - منابع حق
۱۴۵	فصل اول - احکام عمومی
۱۴۶	فصل دوم - تصرف حقوقی
۱۴۶	قسمت اول - عقود
۱۴۶	مبحث اول - احکام عمومی
۱۴۸	مبحث دوم - ارکان عقد
۱۴۸	فرع اول - رضاء
۱۵۵	فرع دوم - نیابت در عقد
۱۵۷	فرع سوم - صحت رضاء در عقد
۱۵۷	جزء اول - اہلیت عقد
۱۶۰	جزء دوم - عیب رضاء در عقد
۱۶۰	اول - اکراه
۱۶۲	دوم - غلطی
۱۶۶	جزء سوم - فریب و غبن
۱۶۷	فرع چارم - موضوع عقد
۱۷۱	فرع پنجم - سبب
۱۷۱	مبحث سوم - شرایط عقد

(الف)

۱۷۱	فرع اول - احکام عمومی
۱۷۵	فرع دوم - حکم شرط
۱۷۵	جزء اول - احکام عمومی
۱۷۶	جزء دوم - عقد باطل
۱۷۷	جزء سوم - عقد فاسد
۱۸۱	جزء چهارم - عقد موقوف
۱۸۵	جزء پنجم - عقد فاقد غیر لازم
	فرع سوم - خیار اینکه لزوم عقد را به تاخیر
۱۸۶	می اندازد
۱۸۶	جزء اول - خیار شرط
۱۸۹	جزء دوم - خیار تعیین
۱۹۳	جزء سوم - خیار رویت
۱۹۵	جزء چهارم - خیار عیب
۱۹۷	مبحث چهارم - آثار عقد
۱۹۷	فرع اول - آثار عقد در مورد طرفین
۲۰۰	فرع دوم - آثار عقد در مورد شخص ثالث
۲۰۴	فرع سوم - تفسیر عقد
۲۰۸	فرع چهارم - آثار عقد در مورد ضمان عقد
۲۱۱	فرع پنجم - آثار عقد در مورد انحلال عقد
۲۱۱	جزء اول - فسخ
۲۱۳	جزء دوم - اقاله
۲۱۴	قسمت دوم - اراده انفرادی
۲۱۶	فصل سوم - حوادث قانونی
۲۱۶	قسمت اول - فعل مضارع

۲۱۶	مبحث اول - فعلیکه برمال واقع میشود
۲۱۶	فرع اول - اتلاف
۲۱۸	فرع دوم - غصب
۲۲۰	مبحث دوم - فعلیکه بر نفس واقع میشود
۲۲۱	مبحث سوم - احکام مشترک
۲۲۵	مبحث چارم - مسؤولیت از عمل غیر
۲۲۶	مبحث پنجم - مسؤولیت از حیوان و اشیاء
۲۲۸	قسمت دوم - فعل مفید
۲۲۸	مبحث اول - پر داخت بدون حق
۲۳۲	مبحث دوم - عقد فضولی
۲۳۳	باب سوم - آثار وجیبه
۲۳۳	فصل اول - وجیبه طبیعی
۲۳۳	فصل دوم - تنفیذ عینی
۲۳۶	فصل سوم - تنفیذ از طریق تهدید به غرامت
۲۳۷	فصل چارم - تنفیذ از طریق جبران خساره
۲۳۹	فصل پنجم - تضمین حقوق دائنین
۲۳۹	قسمت اول - احکام عمومی
۲۴۰	قسمت دوم - وسایل تنفیذ
۲۴۰	مبحث اول - دعوی غیر مستقیم
۲۴۱	مبحث دوم - دعوی عدم نفاذ تصرف
۲۴۴	قسمت سوم - مسایل ضمان
۲۴۴	مبحث اول - حق نگهداشت
۲۴۶	مبحث دوم - حجر مدیون مفلس
۲۵۲	فصل ششم - تعدد طرفین وجیبه
۲۵۲	قسمت اول - دین مشترک و غیر مشترک

۲۵۶	قسمت دوم - تضامن
۲۵۶	مبحث اول - احکام عمومی
۲۵۶	مبحث دوم - تضامن دائین
۲۵۸	مبحث سوم - تضامن دیونین
۲۶۶	فصل هفتم - وفاء دین
۲۶۶	قسمت اول - طرق اداء
۲۶۶	قسمت دوم - طرفین وفا
۲۷۴	قسمت سوم - موضوع ادای دین
۲۷۸	قسمت چهارم - ادای دین به عوض
۲۷۹	قسمت پنجم - تجدید و نیابت
۲۸۱	قسمت ششم - مجرائسی
۲۸۵	قسمت هفتم - اتحاد ذمه
۲۸۶	باب چهارم - انقضاء حق
۲۸۶	فصل اول - ابراء
۲۸۸	فصل دوم - عدم امکان تنفیذ
۲۸۹	فصل سوم - سقوط حق به مرور زمان
۲۹۷	باب پنجم - اثبات حق
۲۹۷	فصل اول - قواعد عمومی
۲۹۸	فصل دوم - اسناد
۲۹۸	قسمت اول - سند رسمی
۳۰۰	قسمت دوم - سند فرعی
۳۰۳	فصل سوم - اقرار
۳۰۵	فصل چهارم - قسم
۳۰۵	قسمت اول - قسم قاطع
۳۰۸	قسمت دوم - قسم متمم
۳۰۹	فصل پنجم - شهود
۳۱۱	فصل ششم - قرائن

لمری کتاب

حقوق

لمری باب

عمومی حکمونه

ماده - ۴۸۴

مالی حقوق په عینی او شیخه-حقوقو تقسیمیری .

ماده - ۴۸۵

(۱) عینی حق دعین په ذات باندی دشخص دداسی مستقیمی سلطی شیخه عبارت دی چه دقانون په وسیله ورکول کیری .
(۲) عینی حقوق به یا اصلی وی او یا تبعی .

ماده - ۴۸۶

اصلی عینی حقوق دتصرف او گته اخستلو دحقوقو شیخه عبارت دی ، او په لاندنیو حقوقو کبسی منحصر دی :

۱- درقبی دملکیت حق او دعین شیخه گته اخستل .

۲- دعین دگته اخستلو دملکیت حق بی درقبی دملکیت شیخه .

۳- دارتفاق حقوق .

ماده - ۴۸۷

تبعی عینی حقوق دهغه حقوقو شیخه عبارت دی چه دقرض دتضمین دپاره پرعین مرتب کیری او په لاندنیو حقوقو کبسی منحصر دی :

کتاب اول

حقوق

باب اول

احکام عمومی

ماده - ۴۸۴

حقوق مالی به حقوق عینی و شخصی تقسیم می گردد .

ماده - ۴۸۵

(۱) حق عینی عبارت است از تسلط مستقیم شخص برذات عین که توسط قانون اعطا می گردد .
(۲) حقوق عینی ، اصلی یا تبعی میباشد .

ماده - ۴۸۶

حقوق عینی اصلی عبارت است از حقوق تصرف و انتفاع بر عین که منحصر به حقوق آتی می باشد :

۱- حق ملکیت رقبه و منفعت عین .

۲- حق ملکیت منفعت عین بدون ملکیت رقبه .

۳- حقوق ارتفاق .

ماده - ۴۸۷

حقوق عینی تبعی عبارت است از حقوق مرتب بر عین برای تضمین دین که منحصر به حقوق آتی میباشد :

- ۱- حقوق رهن رسمي .
 - ۲- حق رهن حيازي .
 - ۳- حق حبس عين .
 - ۴- حق اختصاص .
 - ۵- حق تقدم (امتياز) .
- ماده ۴۸۸-

حق شخصي يا تعهد عبارت از رابطه ايست بين ذمه دائن و مديون كه باساس آن دائن مي تواند اعطاء شي ، اجراي عمل يا امتناع از آن را از مديون مطالبه نمايد .

ماده ۴۸۹ -

(۱) تعهد بدین، آنست که موضوع آن نقود يا شيای مثلي باشد .
(۲) تعهد در ذمه شخص متعهد ، بموجب عقد يا تضمين لازم می گردد .

ماده ۴۹۰ -

تعهد به عين ، آنست که موضوع آن را ذات عين معين ، بغير تضمين عين يا منفعت آن و يا بغير تسليم يا حفاظت عين تشكيل بدهد .

ماده ۴۹۱ -

حقوق معنوي که برشي غيرمادي وارد میگردد ، تابع احکام قوانين خاص می باشد .

- ۱- درسي گروي حق .
 - ۲- دحيازي گروي حق .
 - ۳- دعین دحبسولو حق .
 - ۴- اختصاص حق .
 - ۵- دامتياز حق .
- ماده ۴۸۸-

شخصي حق يا التزام دپور و ز کونکي اوپور اخستونکي د ذمي ترمنځ دداسي رابطي څخه عبارت دی چه دهفي په اساس پور ور کونکي کولي شي چه دپور اخستونکي څخه ديوشي داخستلو، دپو کار دکولو يا دهفي څخه دمنع کيدو غوښتنه وکي .

ماده ۴۸۹ -

(۱) په پور التزام هغه دی چه موضوع ئي پيسي يا مثلي شيان وي .
(۲) التزام دتعهد کونکي شخص په ذمه د عقد يا دتضمين په موجب لازميری .

ماده ۴۹۰ -

په عين التزام هغه دی چه موضوع ئي دټاکلي عين ذات دعین دتملیک يا دهفي دگټي په غرض يا دعین دتسليميدو يا ساتني په غرض تشکیلوي .

ماده ۴۹۱ -

معنوي حقوق چه په غير مادي شي وار دپري دخاصو قوانينو دحکمونو تابع دی .

دوهم باب
د حق منابع
لمړی فصل
عمومي حکمو نه

۴۹۲- ماده

د حق منابع دهغه حقوقي عواملو څخه عبارت دی چه حق پیدا کوي او په حقوقي تصرف او حقوقي حادثی مشتمل دی .

۴۹۳- ماده

حقوقي تصرف دهغه قولي تصرف څخه عبارت دی چه دشخص د قاطعی ازادی څخه د ټاکلي حقوقي اثر د پیدا کیدو دپاره د قانون د حکمونوسره سم پیدا شوی وی .

۴۹۴- ماده

به عقودو کښی حقوقي تصرف د عقد د دواړو خواوو دارادی په موافقه پوره کیری او دهغی په اثر د دواړو خواوو څخه پریوه التزام مرتبیری .

۴۹۵- ماده

کوم تصرف چه د دواړو خواوو څخه پریوه التزام مرتبوی ، یواخی د تعهد کونکی به ایجاب پوره کیری .

۴۹۶- ماده

حقوقي حادثه د داسی فعل د تصرف څخه عبارت ده چه دشخص په اختیار یا دهغه داخیار څخه به غیر واقع شوی وی او قانون ور باندی ټاکلی تاثیرونه مرتب کړی وی .

یاب دوم
منابع حق
فصل اول
احکام عمومی

۴۹۲- ماده

منابع حق عبارت از عوامل حقوقي ایست که حق را بوجود آورد و مشتمل بر تصرف حقوقي و حادثه حقوقي می باشد .

۴۹۳- ماده

تصرف حقوقي عبارت از تصرف قولي ایست که از اراده قاطعی شخص برای ایجاد اثر حقوقي معین مطابق با حکام قانون بوجود آمده باشد .

۴۹۴- ماده

تصرف حقوقي در عقود باتوافق اراده طرفین عقد ، تکمیل گردیده و به اثر آن بر یکی از طرفین ، وجیبه مرتب می گردد .

۴۹۵- ماده

تصرفیکه و وجیبه را بر یکی از طرفین مرتب میسازد ، تنها با ایجاب شخص متعهد تکمیل می گردد .

۴۹۶- ماده

حادثه حقوقي عبارت از تصرف فعلی ایست که به اختیار یا بدون اختیار شخصی ، واقع گردیده و قانون بر آن آثار معین را مرتب نموده باشد .

دوهم فصل

حقوقی تصرف

لمری قسمت

عقدونه

لمری مبحث - عمومی حکمونه

ماده ۴۹۷-

(۱) عقد، عقد کونکی ددوار و خواور و خنجه دیوه دایجاب ارتباط دی دلی خوا دقبولو سره خودقانون دحکمونو په حدودو کبسی (۲) په عقد سره دهریو عقد کونکی التزامونه دیوه دبل په مقابل کبسی مرتبیری .

ماده ۴۹۸-

عقد په منقولو یا نا منقولو عیاو په بدل یابی له بدله دتملیک په غرض صحیح دی .

ماده ۴۹۹-

عقد داعیانو دساتنی په غرض دودیعیت په توگه یا دهغی داستهلاک په غرض دگتی اخستلو له لاری دقرض په ډول او دبدل دور کولو په ډول جواز لری .

ماده ۵۰۰-

عقد داعیانو په گتو دهغی خنجه دگتی اخستلو په غرض دبدل سره داجاری په توگه یابی له بدله دعازیت په توگه اومالک ته دهغی دعین بیرته وړکول ، جواز لری .

فصل دوم

تصرف حقوقی

قسمت اول

عقود

مبحث اول - احکام عمومی

ماده ۴۹۷-

(۱) عقد، عبارت از توافق دو اراده است به ایجاد یا تعدیل یا نقل یا از ائله حق در حدود قانون . (۲) به اثر عقد وجایب هریک از عاقدین در برابر یکدیگر مرتب میگردد .

ماده ۴۹۸-

عقد بر اعیان منقول یا غیر منقول، بابدل یا بدون آن ، بغرض تملیک صحیح میباشد :

ماده ۴۹۹-

عقد بغرض نگهداشت اعیان طور ودیعت یا بغرض استهلاک آن از طریق انتفاع طور قرض و تادیه بدل، جواز دارد .

ماده ۵۰۰-

عقد بر منافع اعیان بغرض انتفاع از آن یا بدل طور اجاره یا بدون بدل طور رعایت ورد عین آن به مالک، جواز دارد .

۵۰۱- ماده

عقد دیو تا کلي کار یا دتا کلي خدمت داجراء کولو په غرض صحيح دی .

۵۰۱- ماده

عقد بفرض اجرائ عمل معين يا خدمت معين صحيح ميباشد .

۵۰۲- ماده

(۱) د عقد د منعقدو شرط عبارت دی د عقد د دواړو خواوو د وجود، د عقد د مخصوصو لفظونو او دهغه موضوع څخه چه عقد پری وارد پری .

۵۰۲- ماده

(۱) شرط انعقاد عقد عبارت است از وجود عاقدین ، الفاظ مخصوص عقد و موضوعيکه عقد بر آن وارد می گردد .

(۲) د عقد د صحت شرط عبارت دی

د عقد د دواړو خواوو د اهلیت څخه . هغه شی چه عقد پری شوی باید د عقد د حکم قابلیت ولری او د نظام او عمومی آدابو سره دهغی مفیدیت اونه مخالفت .

(۲) شرط صحت عقد عبارت است از اهلیت عاقدین ، قابلیت معقود علیه برای حکم عقد ، مفیدیت وعدم مخالفت آن با نظام و آداب عامه .

۵۰۳- ماده

که د عقد د صا دریدلو په وخت کتبی، هغه څوک چه د عقد د اجازی ورکولو او نافذیدلو حق لری، موجودنه وی، دارنگه عقد باطل گنل کیږی .

۵۰۳- ماده

هرگاه حين صدور عقد شخصيکه حق اجازه وانفاذ آن را دارد موجود نباشد ، چنین عقد باطل پنداشته میشود .

۵۰۴- ماده

د عقد پوری مربوطی عمومی قاعدی پرتولو عقدونو تطبیق پری ، او د هر عقد خصوصی قاعدی دهغی پوری د مربوطو حکمونو په وسیله تنظیم پری .

۵۰۴- ماده

قواعد عمومی مربوط به عقد بر تمام عقود تطبیق می گردد و قواعد خصوصی هر عقد توسط احکام مربوط به آن تنظیم می گردد .

دوهم مبحث - دعقد و کنونه

مبحث دوم - ارکان عقد

لمبری فرعه - رضاء

فرع اول - رضاء

ماده ۵۰۵

ماده ۵۰۵ -

دعقد دصحت شرط عبارت دی
دعقد کونکو درضائیت شخه بی ل.
زور او جبر شخه .

شرط صحت عقد عبارت است
از رضائیت عاقدین بدون ا کراه
واجبار .

ماده ۵۰۶

ماده ۵۰۶ -

(۱) عقد ددوارو خواوو په ایجاب
او قبول منعقدیږی .

(۱) عقد به ایجاب و قبول طرفین
منعقد می گردد .

(۲) ایجاب او قبول دهغه الفاظو
شخه عبارت دی چه په عرف کښی
دعقد دپیدا کیدو دپاره استعمالیږی .

(۲) ایجاب و قبول عبارت است
از الفاظیکه در عرف برای انشاء عقد
استعمال می گردد .

ماده ۵۰۷

ماده ۵۰۷ -

ایجاب او قبول دماضی په صیفه
وی او دمضارع یا امر په صیفه هم
جایز دی خو په دی شرط چه دحال
اراده ور شخه شوی وی .

ایجاب و قبول به صیفه ما ضی
بوده و بصیفه مضارع یا امر نیز
جایز می باشد . مشروط بر اینکه
زمان حال از آن اراده شده باشد.

ماده ۵۰۸

ماده ۵۰۸ -

عقد دراتلونکی زمانی په صیفه
هغه وخت منعقدیږی چه دعقد ددوارو
خواوو په دی صیفی باندي دعقد
دپیدا کیدو قصد کړی وی .

عقد به صیفه استقبال و قتی
منعقد می گردد که عاقدین قصد
انشاء عقد را باین صیفه نمود
باشند .

ماده ۵۰۹

ماده ۵۰۹ -

دارادی ظاهرول دوینا، لیک یا
دداسی اشارو په وسیله چه په عرف
کښی مروج وی کیری. همدارنگه
دورکړی را کړی دارادی ظاهرول چه

اظهار اراده توسط گفتار، نوشته
و یا اشاراتیکه عرفاً متداول باشد ،
صورت می گیرد . همچنان اظهار

اراده به داد و ستد يکه بر حقيقت يك عقد صراحتاً دلالت نمايد، صورت گرفته مى تواند .

ماده ۵۱۰ -

اظهار اراده طور ضمنى صورت گرفته مى تواند ، مگر اينکه صريح بودن آنرا قانون و يا عاقدين شرط گذاشته باشند .

ماده ۵۱۱ -

وقتي بر اظهار اراده آثار مرتب مى گردد که طرف مقابل به آن علم حاصل نمايد . وصول اظهار اراده بطرف مقابل قرينه حصول علم به آن پنداشته ميشود ، مگر اينکه دليلى برخلاف آن وجود داشته باشد .

ماده ۵۱۲ -

اظهار اراده در حالت بيهوشى و يا اختلال عقلى ايکه موجب فقدان قوه مميزه گردد ، گرچه اين اختلال موقت هم باشد ، باطل پنداشته مى شود .

ماده ۵۱۳ -

اراده ايکه خلاف مافى الضمير شخص اظهار شده باشد ، باطل پنداشته نمى شود ، مگر اينکه طرف مقابل به مخالفت اراده اظهار شده يانيت شخص علم داشته باشد .

ديوه عقد به حقيقت باندى به صراحت سره دلالت وکى صورت نيولى شى .

ماده ۵۱۰ -

دارادى ظاهرول په ضمنى توکه صورت موندلای شى ، مگر داچه قانون يا دعقد دواړو خواړو دهغى صراحت شرط کړى وى .

ماده ۵۱۱ -

دارادى په ظاهره ولو هغه وخت اړونه مرتب کيږي چه مقابلى خوا ورباندى علم حاصل کړى وى . مقابلى خواته دارادى دظاهرولو رسييدل دهغى دعلم دحاصليدلو قرينه گڼل کيږي مگر داچه دهغى په خلاف کوم دليل پيدا وى .

ماده ۵۱۲ -

دارادى ظاهرول دبیهوشى يادداسى عقلى اختلال په حالت کښى چه دمىزى قوى دنشتوالى موجب وگرځى ، که څه هم دا اختلال موقتى وى ، باطل گڼل کيږي .

ماده ۵۱۳ -

هغه اراده چه دشخص په ضمير کښى ارادى په خلاف ظاهره شوى وى باطله نه گڼل کيږي ، مگر داچه مقابله خوا دشخص د اظهار شوى ارادى يا نيت په خلاف علم ولرى .

۵۱۴- ماده

هر خوك دخپل ايجاب په سبب ملزم كېږي مگر داچه دخپل التزام په نشتوالی یی تصریح كړی وی یا دظاهری قرینو او یا دمعاملسی دطبیعت څخه داسی معلومه شی چه په ايجاب كېسې دالزام قصد وجود نه لرلو .

۵۱۵- ماده

دغه چا څخه چه ايجاب يا قبول صادر شوی وی، مړ شی ، یا ترهغی دمخه چه په ايجاب يا قبول یی مطلوب اثر مرتب شی داهلیت فاقد وگرځی، کوم وخت چه مقابل لوری دداسی ايجاب یا قبول څخه علم حاصل کی، عقد صحیح گڼل كېږي او مطلوب اثر ور باندي مرتب كېږي خو په دی شرط چه دارادي ظاهرو یا دمعاملی طبیعت ددی حکم په خلاف دلالت ونه کی .

۵۱۶- ماده

(۱) که دقبولو دپاره مده ټاکل شوی وی، ايجابه وونکی نه شی کولی ددی مدی دپای پوری دخپل ايجاب څخه منصرف شی .

(۲) په هغه صورت كېسې چه دقبولو دپاره په ټاکلی مدی تصریح نه وی شوی نو کله کله دظاهری قرینو یا دمعاملی دطبیعت څخه معلو میدی شی .

ماده ۵۱۴ -

هر شخص به سبب ايجاب خود ملزم قرار می گیرد ، مگر اینکه بعدم الزام خود تصریح نموده یا ازقرائن ظاهری و یا طبیعت معا مله چنان معلوم گردد ، که در ايجاب قصد الزام وجود نداشته باشد .

ماده ۵۱۵ -

هرگاه شخصیکه ازوی ايجاب یا قبول صادر گردیده وفات نماید یا قبل از آنکه بر ايجاب یا قبول وی اثر مطلوب مرتب شده باشد، فاقد اهلیت گردد ، حینیکه طرف مقابل از همچو ايجاب یا قبول علم حاصل نماید ، عقد صحیح پنداشته شده و اثر مطلوب بر آن مرتب می گردد . مشروط براینکه اظهار اراده یا طبیعت معامله بخلاف این امر دلالت ننماید .

ماده ۵۱۶ -

(۱) هرگاه برای قبول، میعاد تعیین شده باشد، ايجاب کننده نمی تواند تاختم میعاد معینه از ايجاب خود منصرف گردد .

(۲) در صورت عدم تصریح میعاد ، قبول احياناً ازقرائن ظاهری و یا طبیعت معا مله معلوم شده می تواند .

۵۱۷- ماده

دعقد دواړه خواوی دایجاب څخه وروسته دعقد دمجلس تر پای پوری دقبلولو یار ده ولو اختیار لری. که ایجاب وونکی دایجاب د صا دریدو وروسته او دمقابل لوری دقبلو لو ترمخه دخپل ایجاب څخه رجوع وکی یا دعقد ددواړو خواوو څخه دیونه داسی وینا یا کار صادر شی چه دقبلولو څخه په انصراف دلالت وکی، نو دارنگه ایجاب باطل دی او ترهغی وروسته قبلول هم داعتبار څخه ساقط دی.

ماده ۵۱۷ -

عاقدين بعد از ایجاب تا ختم مجلس عقد بقبول یارد آن اختیار دارند. اگر ایجاب کننده بعد از صدور ایجاب و قبل از قبول طرف مقابل، از ایجاب رجوع نموده و یا چنان گفتار یا عملی از یکی از عاقدین صادر شود که دلالت بر انصراف از قبول نماید، چنین ایجاب باطل بود و مقبول بعد از آن نیز از اعتبار ساقط می گردد.

۵۱۸- ماده

که دقبلولو ترمخه ایجاب پسه تکراری ډول صادر شی، وروستنی ایجاب ته اعتبار ور کول کیږی.

ماده ۵۱۸ -

هرگاه ایجاب قبل از قبول طور مکرر صادر شود، به ایجاب آخرین اعتبار داده میشود.

۵۱۹- ماده

هغه چاته چه ایجاب متوجه شوی، کولی شی چه هغه رد کی او که ایجاب بخیله دهغه دغوښتنی به اثر صادر شوی وی، هغه نه شی ردولی مگر دا چه دهغی به ردولو معقول دلیلونه ولری.

ماده ۵۱۹ -

شخصیکه ایجاب متوجه وی گردیده است، می تواند آنرا رد نماید. اگر ایجاب به اثر مطالبه خود او صادر شده باشد، نمیتواند آنرا رد نماید، مگر اینکه دلایل معقولی به رد آن داشته باشد.

۵۲۰- ماده

که به ایجاب کښی دزیاتوالی، دتقیید او یا دتعديل قبلول واردکی، نو دارنگه قبلول دایجاب ردول گڼل کیږی او ودنوی ایجاب به حیث پیژندل کیږی.

ماده ۵۲۰ -

هرگاه قبول، زیادت، تنقیید یا تعدیلی را در ایجاب وارد نماید، چنین قبول، رد ایجاب پنداشته شده و بحیث ایجاب جدیده شناخته می شود.

۵۲۱- ماده

دایجاب او قبلولو ترمنخ هغه وخت مطابقت حاصلیری چه دعقد به تولو اساسی مسألو ددواړو خواوو موافقه شوی وی، پر ځینسی ددی مسألو موافقه ددواړو خواوو دالزام دپاره کافی نده.

ماده ۵۲۱ -

مطابقت بین ایجاب و قبول وقتی حاصل میشود که موافقه طرفین بر جمیع مسایل اساسی عقد بعمل آمده باشد. موافقه بر بعضی ازین مسایل برای الزام طرفین کافی نمی باشد.

۵۲۲- ماده

(۱) که دواړه خواوی دعقد په تولو اساسی مسألو موافقه وکی او دمسألو تفصیل راتلونکی وخت ته وسپاری، دارنگه عقد پوره شوی گنهل کیری، مگر دا چه په موافقی سره دعقد پوره کیدل دمسألو په تفصیل مشروط شوی وی.

ماده ۵۲۲ -

(۱) هرگاه طرفین بر جمیع مسایل اساسی عقد موافقه نموده و تفصیل مسایل را به آینده موکول نمایند، چنین عقد تمام پنداشته میشود. مگر اینکه اتمام عقد به موافقه بر تفصیل مسایل مشروط گردیده باشد.

(۲) که دواړه خواوی دهغه مسألو په باره کښی چه ترمنخه پری موافقه نه ده حاصله شوی، اختلاف ولری او دعوی اقامه کی، محکمه به په داسی حالت کښی دمعاملسی طبیعت په نظر کښی نیولو سره دقانون دحکمونو، عرف او عدالت دقاعدو سره سم حکم کوی.

(۲) اگر طرفین در مورد مسایلی که قبلاً موافقه بر آن حاصل نگردیده اختلاف داشته و اقامه دعوی نمایند، محکمه در چنین حالت بادر نظر داشت طبیعت معامله مطابق باحکام قانون، عرف و عدالت حکم می نماید.

۵۲۳- ماده

(۱) ددوه غایبو خواوو ترمنخ عقد په هغه زمانی او ځای کښی پوره گنهل کیری چه ایجاب و ونکی د مقابل لوری دقبلولو څخه علم حاصل کړی وی، به دی شرط چه دواړو خواوو

ماده ۵۲۳ -

(۱) عقد بین طرفین غایب در زمان و مکانی کامل پنداشته میشود که ایجاب کننده از قبول طرف مقابل علم حاصل کرده باشد. مشروط

براینکه طرفین یا احکام قانون، مخالف
آنها تصریح نکرده باشد .

(۲) قبول بمجرد وصول به ایجاب
کننده چنان فرض میشود که به آن
علم حاصل شده است .
ماده ۵۲۴ -

عقد بوسیله تلیفون یا و سا یل
مائل آن از حیث زمان ، مانند عقد
بین طرفین حاضر و از حیث مکان ،
مانند عقد بین طرفین غایب پنداشته
می شود .

ماده ۵۲۵ -

هیچ قولی به سکوت کنند
نسبت داده نمی شود . سکوت در
موردیکه محتاج به بیان است قبول
پنداشته میشود .
ماده ۵۲۶ -

سکوت و قتی قبول پنداشته
میشود که بین عاقدین تعامل سابقه
وجود داشته و ایجاب نیز به اساس
این تعامل صورت گرفته باشد و یا
ایجاب به منفعت خالص طرف مقابله
باشد .

ماده ۵۲۷ -

عقد مزایده با آخرین داو طلبی
کامل می گردد . داو طلبی اول وقتی
از اعتبار ساقط می گردد که زاید بر
آن داو طلبی صورت گرفته باشد*

یا قانون دهفی به خلاف تصریح نه
وی کپی .

(۲) ایجاب و ونکی ته دقبلولو
درسیدو سره داسی فرض کیزی چه
بری علم حاصل شوی دی .
ماده ۵۲۴ -

عقد په تلیفون یا نورو داسی
وسیلوسره دزمانی له حیثه لکه ددوه
حاضرو خواوو ترمنځ عقدا ودځای
له حیثه لکه ددوه غایبو خواوو ترمنځ
عقد، گنل کیزی .

ماده ۵۲۵ -

سکوت کورونکی ته دهیڅ قول
نسبت نه ورکول کیزی، سکوت به
هغه مواردو کبسی چه بیان ته احتیاج
لری دقبلولو معنی لری .

ماده ۵۲۶ -

سکوت هغه وخت قبول شوی
گنل کیزی چه دعقد ددواړو خواوو
ترمنځ پخوانی تعامل موجودوی او
ایجاب هم دهمدی تعامل په اساس
صورت موندلی وی او یا دا چه
ایجاب یواځی دمقابل لوری په گټه
وی .

ماده ۵۲۷ -

دمزایدی عقد دوروستنی داو طلبی
سره پای ته رسیزی . لمړنی داو طلبی
هغه وقت داعتبار ولیزی، چه پرهنی
زیاته داو طلبی شوی وی که څه هم

دا داوطلبی باطله وی یا داچه مزایده بی له دی چه دشخص پوری تعلق ونیسی معطله شی .

ماده ۵۲۸-

په ډله نيزه عقدونو کښی که اکثریت راضی شو نو دقبلیدو متحقق گڼل کیږی اواقلیت دهغوی دقبلیدو تابع گڼل کیږی

ماده ۵۲۹

داذعان په عقدونو کښی قبول دهغه شرطونو په حلو دو کښی چه ایجاب وونکی وضع کړی دتسلیمیدو سره سم تحقق مومی ، داشروطونه دمناقشی قابلیت نه لری .

ماده ۵۳۰-

(۱) دهغی موافقی په موجب چه دعقد دواړه خواوی یا یوه خوا یی دیو ټاکلی عقد تړون په راتلونکی وخت کښی تعهد کوی، داعقد هغه وخت پوره کیږی چه دنظر لاندی عقد په باره کښی ټولې اساس مسالی سره دهغی مدی چه باید دعقد تړون په کښی وشی، ټاکل شوی وی.

(۲) که قانون دعقد دپوره کیدو دپاره دخینو ټاکلو شکلیاتو مراعت شرط کړی وی، نو ددارنگه شکلیاتو وجود په هغه ابتدائی موافقه کښی چه ددی عقد دتړون دوعدی متضمن وی، هم ضروری گڼل کیږی .

گرچه این داوطلبی باطل باشد یا مزایده بدون اینکه به شخصی تعلق گیرد ، معطل قرار داده شود .

ماده ۵۲۸ -

در عقود دسته جمعی قبول برضایت اکثریت متحقق گردیده و اقلیت تابع قبول آنها شناخته می شود.

ماده ۵۲۹ -

قبول در عقود اذعان بمجرد تسلیمی در حدود شرایطیکه ایجاب کننده وضع نموده ، متحقق می گردد. این شرایط غیر قابل مناقشه میباشد .

ماده ۵۳۰ -

(۱) اتفاقیکه بموجب آن عاقدین یایکی از آنها ، ابرام عقد معینی را درآینده تعهد می نماید، این عقد وقتی تمام میگردد که جمیع مسایل اساسی عقد مورد نظر با مد تیکه باید در آن عقد ابرام یابد ، تعیین شده باشد .

(۲) اگر قانون برای انمام عقد، رعایت شکلیات معینی را مشر و ط گردانیده باشد، وجود همچوشکلیات دراتفاق ابتدائی که متضمن وعده به ابرام این عقد می باشد، نیز ضروری پنداشته میشود .

۵۳۱- ماده

(۱) د عقد د تړون په وخت کېښی د بیانی وړ کول د عقد پر قطعیت دلیل ګڼل کیږی، مګر داچه د دواړو خواوو موافقه یا عرف هغی په خلاف تصریح کړی وی .

(۲) که بیانه وړ کوونکی د عقد د تړون څخه منصرف شی، نو د بیره اخستلو حق یی نه لری، او که بیانه اخستونکی منصرف شی نو د اصلی بیانی او دهغی د معادل دورکولو موجب ګرځی .

۵۳۲- ماده

که هغه التزام چه دهغی په اثر بیانه ورکول شوی نافذ شی نو بیانه د اصلی قیمت څخه وضع کیږی .

۵۳۳- ماده

که د عقد تنفیذ دهغه علتونو په بنا چه د عقد د دواړو خواوو څخه د یوه د قصور څخه هم نه وی پیدا شوی، ناممکن شی، یا عقد د دواړو خواوو د خطا یا موافقی په اثر فسخ شی، بیانه بیره ورکول کیږی .

دوهمه فرعه - په عقد کېښی نیابت

۵۳۴- ماده

عقد د اصالت یا نیابت په توګه جواز لری، مګر داچه قانون دهغی په خلاف حکم کړی وی .

۵۳۱- ماده

(۱) تادیه بیعانه حین ابرام عقد، دلیل بر قطعیت عقد شمرده می - شود . مګر اینکه موافقه طکر فین و یا عرف خلاف آنرا تصریح کرده باشد .

(۲) اگر بیعانه دهنده از ابرام عقد منصرف شود ، حق استر داد آن را ندارد . انصراف بیعانه گیرنده موجب پر داخت اصل بیعانه و معادل آن می گردد .

۵۳۲- ماده

هرگاه تصدیکه به اثر آن بیعانه پرداخته شده نافذ گردد ، بیعانه از اصل قیمت وضع می گردد .

۵۳۳- ماده

هر گاه تنفیذ عقد بنا بر عللیکه ناشی از قصور هیچ یکی از عاقدین نباشد ، غیر ممکن گردد یا عقد با اثر خطا و یا موافقه طرفین فسخ گردد، بیعانه مسترد می شود .

فرع دوم - نیابت در عقد

۵۳۴- ماده

عقد طور اصالت یا نیابت جواز دارد، مګر اینکه قانون مخالف آن حکم کرده باشد .

۵۳۵- ماده

که خوک داصالت به توگه يو عقد ترسره کوي ، دهغي حقوق اووجايب پخپله هغه ته متوجه دي .

ماده ۵۳۵ -

شخصيکه اصالتاً عقدي را انجام ميدهد ، حقوق ووجايب مربوط بان به شخص او متوجه مي گردد .

۵۳۶- ماده

(۱) په عقد کښي نيابت ددواړو خواوو په موافقه يا دقانون په حکم صورت مومي .

ماده ۵۳۶ -

(۱) نيابت در عقد بموا فقه طرفين يا بحکم قانون صورت مي-گيرد .

(۲) ددواړو خواوو دموافقي په صورت کښي دنايب دواک حدود داصيل له خوا او په قانوني نيابت کښي دقانون له خوا ټاکل کيږي .

(۲) حدود صلاحيت نسا يبدر صورت موافقه طرفين از طرف اصيل ودر نيابت قانوني توسط قانون تعيين مي گردد .

۵۳۷- ماده

دارادي دعيبونو پوري مربوطي کښي ، يا دبعضي خاصو حالو نو پوري د دريدلو اثرونه يا دداسي دريدلو هرو مرو والي ، پخپله دنايب پوري تعلق لري نه داصيل پوري .

ماده ۵۳۷ -

ملا حظات مربوط به عيوب اراده يا اثرات وقوف به بعضي از احوال خاص وياحتملي بودن چنين و قوف به شخص نايب ، تعلق مي گيرد، نه شخص اصيل .

۵۳۸- ماده

که نايب دخپل واک په حدود کښي دخپل اصيل په نامه يو عقد ترسره کي ، دهغي څخه پيداشوي حقوق او وجايب پخپله داصيل پوري تعلق نيسي .

ماده ۵۳۸ -

هرگاه نايب در حدود صلاحيت خود عقدي را باسم اصيل انجام دهد ، حقوق ووجايب ناشي از آن به شخص اصيل تعلق مي گيرد .

۵۳۹- ماده

که دعقد په وخت کښي دنيايت دصفت اظهارونه شو ، دهغي څخه پيدا شوي اثرونه پخپله دنايب پوري تعلق نيسي ، مگر په هغه صورت

ماده ۵۳۹ -

در صورت عدم اظهار وصف نيابت در حين عقد ، آثار ناشي از آن به شخص نايب تعلق مي گيرد ، مگر

کښې چه د عقد مقابله خوا دهغه د نيابت څخه خبروی .
 اينکه طرف مقابل عقد از نيابت وی واقف باشد .

۵۴۰- ماده

ماده ۵۴۰ -

که نایب او دهغه مقابله خوا د عقد په وخت کښې د نيابت د پای ته رسيدو دمدي څخه خبرنه وو ، دهغې څخه پیدا شوی تاثیرونه د اصیل یا دهغه د قایم مقام پوری تعلق نیسی .

۵۴۱- ماده

ماده ۵۴۱ -

نایب نه شی کو لی چه عقد دخپل خان دپاره یا د اصیل په نامه ترسره کی مگر داچه اصیل تر مخه اجازه ور کړی وی یا هغه وروسته تائید کی . کوم حالونه چه د تجارت په قانون کښې یی بل رنگه وړاندی لیدنه شوی ددی حکم څخه مستثنی دی .

دويمه فرعه - په عقد کښې درضا صحت

لمړی جزء - د عقد اهلیت

۵۴۲- ماده

ماده ۵۴۲ -

هر څوک د عقد کولو اهلیت لری ، مگر داچه دهغه اهلیت د قانون په وسیله سلب یا محدود شوی وی .

۵۴۳- ماده

ماده ۵۴۳ -

دنا ممیز صغیر تصرف باطل گنل کیږی که څه هم ولی یی اجازه ور کړی وی .

تصرف صغیر غیر ممیز باطل گنل پنځاشته می شود ، اگر چه ولی وی اجازه داده باشد .

۵۴۴- ماده

(۱) دمميز صغير تصرف چه پوره دهغه په گټه وی جواز لری ، که څه هم ولی یی اجازه نه وی ورکړی . په هغه صورت کښی چه دمميز صغير تصرف پوره دهغه په ضرروی باطل گڼل کیږی که څه هم ولی یی اجازه ورکړی وی .

(۲) کوم تصرف چه دگټی یا ضرر متضمن وی ، دولی دا جازی پوری دهغه دواک په حدودو کښی یا داهلیت دنقصان لرونکی دا جازی پوری دهغه درشد عمر ته درسیدو وروسته ، موقوفه ده .

۵۴۴- ماده

(۱) تصرف صغير ممیز که کاملاً به منفعت وی باشد ، جواز دارد ، اگرچه ولی وی اجازه نداده باشد . در صورتیکه تصرف مذکور کاملاً بضرر وی باشد ، باطل پنداشته میشود گرچه ولی وی اجازه داده باشد .

(۲) تصرف متضمن نفع و ضرر با اجازه ولی در حدود صلاحیت وی یا اجازه شخص ناقص اهلیت بعد از رسیدن به سن رشد موقوف میباشد .

۵۴۵- ماده

(۱) دلیونی یا معتوه تصرف دهغه دحجر دقرار دثبتیدلو وروسته باطل گڼل کیږی .

(۲) دحجر دثبتیدلو دقرار تر مخه تصرف باطل نه گڼل کیږی ، مگر داچه د عقد په وخت کښی دلیونتوب یا معتوهیت حالت ، خپور وی یا مقابل لور په هغی علم ولری .

۵۴۵- ماده

(۱) تصرف مجنون و معتوه بعد از ثبت قرار مبنی بر حجر باطل پنداشته میشود .

(۲) تصرف قبل از ثبت قرار مبنی بر حجر باطل پنداشته نمی شود ، مگر اینکه حالت جنون و معتوه بودن حین عقد شایع بوده یا طرف مقابل به آن علم داشته باشد .

۵۴۶- ماده

(۱) دسغیه تصرف یا دهغه چاچه په غفلت اخته وی دحجر دقرار دثبتولو وروسته دمميز صغير دتصرفونو دحکمونو تابع دی .

(۱) تصرف سفیه یا شخص مبتلا به غفلت بعد از ثبت قرار مبنی بر حجر ، تابع احکام تصرفات صغير ممیز می باشد .

(۲) تصرف قبل از ثبت قرار مبنی بر حجر صحیح بوده قابل ابطال پنداشته نمی‌شود، مگر اینکه در نتیجه استثمار یا توطئه صورت گرفته باشد.

ماده ۵۴۷ -

وصیت یا وقف شخصیکه بسبب سفاهت یا غفلت محجور علیه قرار گرفته، وقتی صحیح می‌گردد که محکمه در مورد اجازه داده باشد.

ماده ۵۴۸ -

تصرف شخصیکه به سبب سفاهت محجور علیه قرار گرفته، در امور مربوط به اداره اموالیکه تسلیمی آن از طرف محکمه بوی اجازه داده شده، در حدود احکام قانون صحیح می‌باشد.

ماده ۵۴۹ -

هرگاه برای شخصی مسا عد قضاعی تعیین گردیده باشد، بعد از ثبت قرار مبنی بر تعیین مسا عد، هر نوع تصرف وی بدون اشتراك مساعد قضائی قابل بطلان می‌باشد.

ماده ۵۵۰ -

شخص ناقص اهلیت می‌تواند بطلان عقد را مطالبه نماید. در صورتیکه برای

(۲) دحجر دقرار دثبتیدلو ترمخه تصرف، صحیح دی، دباطلیدلو وور نه گنل کیری، مگر دا چه داستثمار یا توطیی به نتیجه کبئی یی صورت موندلی وی.

ماده ۵۴۷ -

دهفه چا وصیت یاوقف چسه دسفاهت یا غفلت په سبب محجور کپی شوی وی هغه وخت صحیح کیری چه محکمی په دی باره کبئی اجازه ور کپی وی.

ماده ۵۴۸ -

دهفه چا تصرف چه دسفاهت په وسیله محجور کپی شوی وی دهغه مالونو داداری پوری دمربوطوکارونو چه تسلیمیدل یی دمحکمی له خوا ورته اجازه ورکول شوی، دقانون دحکمونوبه حدودو کبئی صحیح دی.

ماده ۵۴۹ -

که دچا دباره قضایی مرستیال ټاکل شوی وی، مرستیال دټاکل کیدو دقرار دثبتیدلووروسته، دهغه هر نوعه تصرف دقضایی مرستیال دگډون څخه په غیر دبطلان ورگنل کیری.

ماده ۵۵۰ -

داهلیت نقصان لرونکی کولی شی چه دعقد دباطلیدلو غوښتنه وکلی. په هغه صورت کبئی چه

- دخیل اهلیت دنقصان دپته و لـو دپاره یی دخیلی خخه کار اخستی وی دهغه داکار دخساری دجیبری دالزام نه مانع کیبری .
- دوهم جزء - په عقد کبسی درضا عیبونه لمری - زور**
۵۵۱- ماده
- زور عبارت دی دیو شخصس دمجبوره ولو خخه په ناحقه، دداسی کار په کولو چه ورباندی راضی نه وی، عام له دی چه زور مادی و ی یا معنوی.
- ۵۵۲- ماده**
- زور په دوه نوعه دی: پوره او ناقص.
- ۵۵۳- ماده**
- پوره زور عبارت دی دفاحشس بدنی یا مالی خطر د تهدید و لـو خخه . په غیر فاحش خطر باندی تهدیدولو ته ، ناقص زور ویل کیبری .
- ۵۵۴- ماده**
- پوره زور رضا دمینځه وړی او اختیار فاسده وی . ناقص زور رضا دمینځه وړی خو اختیازنه فاسده وی.
- ۵۵۵- ماده**
- خیلو والدینو، خسری یا محارموتو دضرر رسولو تهدید یادداسی خطر
- اخفای نقص اهلیت خود حیله بکار برده باشد ، این امر مانع الزام وی بجبران خساره نمی گردد .
- جزء دوم - عیوب رضا در عقد اول - اکراه**
ماده ۵۵۱ -
- اکراه عبارت است از مجبور گردانیدن شخص ، بدون حق، به اجرای عملیکه به آن رضا نیست ندارد ، خواه اکراه مادی یا معنوی باشد .
- ماده ۵۵۲ -**
- اکراه دونوع است تام و ناقص .
- ماده ۵۵۳ -**
- اکراه تام عبارت است از تهدید به خطر فاحش جسمی یا مالی تهدید بخطر غیر فاحش ، اکراه ناقص گفته میشود .
- ماده ۵۵۴ -**
- اکراه تام رضا را از بین برده اختیار را فاسد می گرداند . اکراه ناقص رضا را از بین برده اختیار را فاسد نمی گرداند .
- ماده ۵۵۵ -**
- تهدید برسانیدن ضرر بوالدین، همسر یا محارم شخص و یا تهدید

بخطر یکه منافی حیثیت باشد، اکراه پنداشته شده، محکمه می تواند بادر نظر داشت حالات و کوائف، تهدید را ارزیابی نماید.

ماده ۵۵۶ -

اکراه نظر باشخاص، سن، حالت اجتماعی، اوصاف و اندازه تاثیر آن، منحیت شدت و خفت نوع تهدید، فرق میکند.

ماده ۵۵۷ -

اکراهیکه رضاء را از بین می برد، وقتی اعتبار دارد که شخص تهدید کننده، با اجرای عمل تهدید قادر بوده و شخص تهدید شده وقوع اکراه را در صورت عدم اجراء موضوع تهدید، بگمان غالب حتمی پندارد.

ماده ۵۵۸ -

هرگاه و قوع یکی از انواع اکراه در ابرام عقد ثابت گردد، عقد صحیح نمی باشد.

ماده ۵۵۹ -

هرگاه اکراه در مورد عقدی از عقود قابل فسخ صورت گرفته باشد، تهدید شده می تواند، بعد از رفع آن، عقد را فسخ نماید. این حق با مرگ تهدید کننده یا طرفین عقد

تهدید چه دحیثیت منافی وی، زور گنبل کبیری، محکمه کولی شی دخالونو او کیفیتونو دبه نظر کبسی نیولو سره، تهدید دغور لانسدی ونیسی.

ماده ۵۵۶ -

زور داشخاصو، عمر، اجتماعی حالت، صفتونو او دهفی دتائیسر داندازی له نظره دتهدید دنوعی دشدت اوخفت له حیثه، فرق کوی.

ماده ۵۵۷ -

کوم زور چه رضاء دمینخه وپی هغه وخت اعتبار لری چه تهدید وونکی دتهدید دعمل په کولو قادروی او هغه خوک چه تهدید شوی وی دتهدید دونه اجراء کیدو په صورت کبسی، دزور واقع کیدل په غالب گمان سره هرو مرو وگنی.

ماده ۵۵۸ -

که د عقد په ترون کبسی دزور دیوه نوعی واقع کیدل ثابت شی، عقد صحیح نه دی.

ماده ۵۵۹ -

که زور دفسخ کیدو وپ عقدونو دجملی څخه په کوم یو کبسی صورت موندلی وی، تهدید شوی کولی شی دهفی ددعوی وروسته عقد فسخ کی. داحق دتهدید کوونکی دمرگ سره یا د عقد دواړو خواوو څخه دیوه

به مرگ دمیخته نه شی، دمسری وارثان دهغه قایم مقام پیژندل کیزی .

ماده - ۵۶۰

دتهدید شوی شخص عقد په فاسد صورت منعقد کیزی ، که دتهدید دلری کیدو و روسته تهدید شوی شخص په ضمنی یا صریحه توگه دهغی اجازه ورکی ، عقد صحیح کیزی .

ماده - ۵۶۱

دتهدید شوی شخص دعقدونو نفاذ دتهدید دلری کیدو وروسته دهغه داجازی پوری موقوف نه دی، دمیعی قبضه ول فاسد ملکیت افاده کوی. په داسی حالت کینی هر نوع تصرف چه دتقضه ولو قابلیت ونه لری صحیح دی ، تهدید شوی دتسلیمیدلو دورخی قیمت یادتصرف دورخی دقیمت په غوښتنه کینی اختیار لری .

دوهم - غلطی

ماده - ۵۶۲

که دعقد په موضوع کینی غلطی شوی وی اوڅه شی چه عقد پری شوی وی مسمی یا اشاره ورته شوی وی، دراتلونکو حکمونو مراعت کیزی :

۱- دجنس داختلف په صورت کینی، عقد دمسمی پوری تعلق

از بین نرفته ، ورگه متوفی قایم مقام او شناخته میشود .

ماده - ۵۶۰

عقد شخص تهدید شده، بصورت فاسد منعقد میگردد . هر گاه بعداز رفع تهدید شخص تهدید شده ، طور صریح یا ضمنی به آن اجازه دهد، عقد صحیح میگردد .

ماده - ۵۶۱

نفاذ عقود شخص تهدید شده به اجازه وی بعد از رفع تهدیدموقوف نبوده، قبض مبیعه، ملکیت فاسد را افاده می نماید . در چنین حالت هر نوع تصرف غیر قابل نقض ، صحیح بوده شخص تهدید شده در مطالبه قیمت روز تسلیم یا قیمت روز تصرف ، مخیر می باشد .

دوم - غلطی

ماده - ۵۶۲

هر گاه در موضوع عقد غلطی صورت گرفته و معقود علیه مسمی ومشار الیه باشد ، احکام آتی رعایت می گردد :

۱- در صورت اختلف جنس ، عقد به مسمی تعلق گرفته ونسبت

عدم وجود مسمى عقد باطل شناخته میشود .

۲- در صورت ایجاد جنس و اختلافوصف ، عقد به مشار الیه تعلق گرفته و نسبت موجود بو دن مشار الیه منعقد میگردد . در ین حالت عقدکننده، نسبت عدم موجودیت وصف، درفسخ و ابرام عقد مخیر می باشد .

ماده ۵۶۳ -

شخصیکه در غلط اساسی واقع گردیده ، بشرطی می تواند فسخ عقد را مطالبه نماید که طرف مقابل وی نیز در عین غلطی واقع شده یا از غلطی واقف بوده و یا اینکه بسهولت می توانست به آن واقف گردد .

ماده ۵۶۴ -

هرگاه غلطی باندازه فاحش باشد که عقد کننده در صورت وقوف بر آن از ابرام امتناع می ورزید، چنین غلطی ، اساسی پنداشته میشود .

ماده ۵۶۵ -

هرگاه غلطی در شخص یا در وصفی از اوصاف عقدکننده واقع شده باشد، به نحویکه شخصیت یا وصف عقد

نیسی او دمسمی دشتوالی پسه صورت کنبی عقد باطل گنل کیزی .

۲- دجنس دیو والی او دصفت داخلاف په صورت کنبی عقد دهغه شی پوری تعلق نیسی چه اشاره ورته شوی وی . او داشاری کری شوی شی دوجود په صورت کنبی عقد منعقد کیزی، په دی حالت کنبی عقد کوونکی دصفت دشتوالی له امله دعقد دفسخ کولو او ترون ترمنخ اختیار لری .

ماده ۵۶۳ -

که خوک په اساسی غلطی کنبی واقع شوی وی په دی شرط کولی شی چه دعقد دفسخ کیدو غوښتنه وکی چه مقابله خوا یی هم په عین غلطی کنبی واقع شوی وی یا دغلطی څخه خبروی یا دا چه په آسانتیا سره یی کولی شو په هفی خبرشی .

ماده ۵۶۴ -

که غلطی په دومره اندازی فاحشه وی چه عقد کوونکی په هفی دخبریدو په صورت کنبی دعقد دترون څخه ځان ژغوره نو دارنگه غلطی ، اساس گنل کیزی .

ماده ۵۶۵ -

که غلطی په شخص یا دعقد کوونکی دصفتونو څخه په یوه صفت کنبی واقع شوی وی په دی ډول چه

دعقد کونکی شخصیت یا صفت
دعقد دمنعقد کیدو عمدہ سبب وی،
نو دارنگه غلطی اساسی گنل کیزی.

ماده ۵۶۶-

کننده سبب عمدہ انعقاد عقد بوده باشد،
چنین غلطی، اساسی پنداشته
میشود.

ماده ۵۶۶ -

به قانون کبسی دغلطی به سبب
هغه وخت عقد فسخ گنل کیزی چه
دغلطی شرطونه دعقد پوری به
مربوطو واقعو کبسی متحقق شی مگر
داچه قانون دهفی به خلاف تصریح
کری وی.

ماده ۵۶۷-

عقد به سبب غلطی در قانون وقتی
قابل فسخ پنداشته میشود که
شرایط غلطی در و قایع مربوط به
عقد متحقق گردد، مگر اینکه قانون
مخالف آن تصریح کرده باشد.

ماده ۵۶۷ -

حسابی یا مادی غلطی دعقد به
صحت تاثیر نه لری او تصحیح
کول پی هر مرو دی.

ماده ۵۶۸-

غلطی حسابی یا مادی در صحت
عقد تاثیر نداشته و تصحیح آن حتمی
میباشد.

ماده ۵۶۸ -

که خوک به غلطی کبسی واقع شوی
وی نه شی کولی چه به هفی به
داسی ډول تمسک وکی چه هغه خه
چه بنه نیت پی تقاضا کوی دهفی
معارض واقع شی. که مقابل لوری
ددی عقد دتنفید دباره خپله تیاری
اظهار کی دعقد به ترون ملزم گنل
کیزی.

ماده ۵۶۹-

شخصیکه در غلطی واقع گردیده،
نمی تواند به آن طوری تمسک نماید که
معارض آنچه حسن نیست مقتضی
آنست باشد. اگر طرف مقابل برای
تنفید این عقد اظهار آماجگی نماید،
با ابرام عقد ملزم پنداشته میشود.

ماده ۵۶۹ -

دغلطی پوری مربوط حکمونسه
دقاصد یا دهری واسطی به باره کبسی
چه دعقد دیوی خوا اراده بلی خوانه
تحریف شوی نقل کی، دتطبيق وږ
دی.

احکام مربوط به غلطی در مورد
مقاصد یا هر وسیطیکه اراده یکی
از طرفین عقد را تحریف شده بدیگری
نقل نماید، قابل تطبیق میباشد.

جزء سوم - فریب وغبن
ماده ۵۷۰ -

فریب عبارت از بکار بردن وسایل
حیله آمیز قولی یا فعلی ایست که
طرف مقابل عقد را به راضی شدن
انعقاد عقد بکشاند ، به نحو یک
این وسایل اگر بکار برده نمیشد ،
رضایت وی در عقد بمیان نمی آمد .
ماده ۵۷۱ -

(۱) هر گاه به سبب فریب
یکطرف عقد ، غبن فاحش متوجه
طرف مقابل گردد ، فریب خورده
می تواند فسخ عقد را مطالبه نماید .
(۲) غبن و قتی فاحش گفته می-
شود که تفاوت بین قیمت حقیقی مال
در هنگام عقد و قیمتی که مال بفروش
رسیده به (۱۵) فیصد یا بیشتر از آن
بالغ گردد .
ماده ۵۷۲ -

شخصیکه در عقود امانت فریب
خورده ، وقتی می تواند فسخ عقد را
مطالبه نماید که غش و تدلیس طرف
مقابل را ثابت نماید .
ماده ۵۷۳ -

فریب سلبی ، بمحض کتمان حقیقت
بوجود می آید . این فریب تدلیس
پنداشته میشود .

دریم جزء - دوکه کول او غبن
ماده ۵۷۰ -

دوکه کول دداسی حیله ناکو قولی
یا فعلی وسیلو په کار اچول دی چه
دعقد مقابله خوادعقد دمنعقیدوراضی
کیدو ته مجبور کی ، په داسی توکه
که داوسیلی په کارنه وای اچول
شوی نو دهغه رضائیت په عقد کبسی
منخ ته نه راتلل .
ماده ۵۷۱ -

(۱) که دعقد دیوی خوا ددوکه کولو
له امله بلی خواته فاحش غبن متوجه
شی ، دوکه شوی کولی شی چه دعقد
دفسخ کیدو غوښتنه وکی .
(۲) غبن ته هغه وخت فاحش
ویل کیږی چه دعقد په وخت کبسی
دمال دحقیقی قیمت او دهغه قیمت
ترمنخ چه مال پری خرڅ شوی
پنخلس په سلو کبسی یا تر هغی څخه
زیات توییر ولری .
ماده ۵۷۲ -

که خوک دامانت په عقدو نو کبسی
دوکه شی نو هغه وخت کولی شی
چه دعقد دفسخ کیدو غوښتنه وکی
چه دبلای خوا ټکی او تدلیس ثابت
کی .
ماده ۵۷۳ -

سلبی دوکه دحقیقت دپتیدوسره
سمه پیدا کیږی . دی دو کی ته
تدلیس ویل کیږی .

۵۷۴- ماده

په هغه صورت کښی چه ددریم شخص له خوا په عقد کښی دو که واقع شی ، دوکه شوی هغه وخت کولی شی چه دعقدو فسخ کیسو غوښتنه وکی چه دمقابلې خواخبرتیا دعقد په وخت کښی ددریم شخص په دوکه یا په داسی خبرتیا دهغه قادریدل ثابت کی .

۵۷۵- ماده

(۱) فاحش غښ دعقد دفسخ کیدو موجب گرځی .

(۲) که هغه څوک چه دهغه په باره کښی غښ صورت موندلی دی دعقد په وخت کښی په غښ خبر وی او په هغی راضی شوی وی نه شی کولی چه عقد فسخ کی، مگر په هغه صورت کښی چه رضائیت یی ددروغجن معلومات ، یا دحقیقت دپتیدو او یا دمقابلې خوادوکه کیدو ته راجع وی .

(۳) ددولت دمالونو، وقف او دحجر کړی شوی شخص دمالونوپه باره کښی چه فاحش غښ په هر ترتیب صورت موندلی وی، دعقد دفسخ کیدو موجب گرځی .

۵۷۶- ماده

په هغه عقدونو کښی چه دعلسی مزایدی دلاری صورت مومی ، دغښ دوجود په باره کښی اعتراض جواز نه لری .

۵۸۴- ماده

درصورت وقوع فریب از طرف شخص ثالث در عقد ، فریب خورده وقتی میتواند فسخ آنرا مطالبه نماید که آگاهی طرف مقابل را به فریب شخص ثالث هنگام عقد یا قادر بودن او را به کسب چنین آگاهی ، ثابت نماید .

۵۷۵- ماده

(۱) غښ فاحش، موجب فسخ عقد میگردد .

(۲) اگر شخصیکه در مورد او غښ صورت گرفته ، هنگام عقد بر غښ واقف بوده وبه آن رضایت نشان داده باشد ، نمی تواند عقدا فسخ نماید، مگر اینکه رضایت وی ناشی از معلومات دروغ، کتمان حقیقت و یا به فریب طرف مقابل راجع باشد .

(۳) غښ فاحش در مورد اموال دولت ، وقف و مال شخص محجور بهر نحویکه صورت گرفته باشد، موجب فسخ عقد می گردد .

۵۷۶- ماده

در عقودیکه از طریق مزایده علنی صورت می گیرد ، اعتراض مبنی بر وجود غښ جواز ندارد .

۵۷۷- ماده

ماده ۵۷۷ -

هرگاه از احتیاج یا عدم تاجر به
و یا ضعف ادراک یکی از عاقدین
سوء استفاده به عمل آمده و با ثر
آن غبن فاحشی در عقد موجود گردد،
شخص فریب خورده می تواند در
خلال مدت یکسال از تاریخ انعقاد
عقد، بطلان عقد یا تنقیص و جابج
خود را باندازه معقول مطالبه نماید.

که دعقد کونکو دیوی خوا
داحتیاج، بی تجربه گی یا ادراک
دضعف له امله، بده استفاده وشی
او دهفی په اثر په عقد کبسی فاحشی
غبن موجود شی، دوکه شوی شخص
کولی شی چه دعقد دمنعقدوله نیته
خخه دیوه کال په مده کبسی دعقد
دباطلیدو یا په معقولی اندازی دخپلو
التزاماتو دتنقیص غوښتنه وکی .

۵۷۸- ماده

ماده ۵۷۸ -

هرگاه برای رفع غبن، پرداخت
آنچه را قاضی تعیین نموده، کافی
پنداشته شود، طرف مقابل می تواند
در عقود معاوضه از دعوی فسخ
انصراف نماید.

که دغبن دلری کیدو دپاره هغه
خه چه قاضی پاکلی کافی وگنل شی
مقابله خوا کولی شی چه دمعاضی
په عقدونو کبسی دفسخ کیدو دعوی
خخه انصراف وکی .

خلورمه فرعه - دعقد موضوع

فرع چهارم - موضوع عقد

۵۷۹- ماده

ماده ۵۷۹ -

برای هر نوع وجوب ناشی از عقد،
وجود موضوعی که عقد به آن نسبت
داده شده و قابلیت حکم عقدا داشته
باشد، حتمی پنداشته میشود ..
موضوع عقد را عین، دین، منفعت
یا سایر حقوق مالی تشکیل داده
میتواند. همچنان اجراء یا امتناع
یک عمل موضوع عقد قرار گرفته
می تواند.

دعقد خخه دهرنوع پیدا شوی
التزام دپاره، دهفی موضوع وجود
چه دعقد نسبت ورته شوی اودعقد
دحکم قابلیت ولری، هرو مرو دی.
دعقد موضوع عین، پور، گته یانور
مالی حقوق تشکیلولی شی، همدارنگه
دیوه کار اجراء کول یا دهفی خخه
دخان ژغورل، دعقد موضوع کیدای
شی .

۵۸۰- ماده

دعقد خنجه دپیدا شوی التزام موضوع باید چه ممکنه ، ټاکلی یا دټاکلو وړ او جایزه وی، دهغی به غیر عقد باطل گنل کیږی .

ماده ۵۸۰ -

موضوع وجیبه ناشی از عقد باید ممکن ، معین یا قابل تعیین و مجاز باشد، در غیر آن عقد باطل پنداشته میشود .

۵۸۱- ماده

(۱) که دالتزام موضوع دذات له حیثه نا ممکنه وی ، عقد باطل گنل کیږی .

ماده ۵۸۱ -

(۱) هر گاه موضوع وجیبه ذاتاً مستحیل باشد ، عقد باطل پنداشته میشود .

(۲) که دالتزام موضوع د ذات له حیثه نا ممکنه نه وی او یواخی دپوروونکی شخص په باره کنبسی ناممکنه و گنل شی، عقد صحیح دی خو پوروونکی دالتزام دنه ادا کولو له امله دخساری په جبیره کولو مکلف دی .

(۲) در صورتیکه موضوع وجیبه ذاتاً مستحیل نبوده و تنها در مورد شخص مدیون مستحیل پنداشته شود ، عقد صحیح و مدیون نظر بدم ایفای وجیبه، مکلف به جبران خساره می باشد .

۵۸۲- ماده

دالتزام موضوع باید چه به داسی ډول ټاکلی او معلومه وی چه دفاحش جهالت مانع وگرخی. که دالتزام دموضوع جهالت جگری ته منجر شی، عقد فاسد گنل کیږی .

ماده ۵۸۲ -

موضوع وجیبه باید طوری معین و معلوم باشد که مانع جهالت فاحش گردد . اگر جهالت موضوع وجیبه منجر بمنزاعه گردد ، عقد فاسد پنداشته میشود .

۵۸۳- ماده

(۱) دالتزام دموضوع ټاکل دجنسیت او ممیزه صفتونو دبیان سره یا دهغی داندازی دټاکلو سره صورت مومی. که دالتزام موضوع دعقد په مجلس کنبی موجوده وه، ټاکل په اشاری سره او دهغی په غیر دخای

ماده ۵۸۳ -

(۱) تعیین موضوع وجیبه بابیان جنسیت و اوصاف ممیزه یا تعیین مقدار آن صورت می گیرد. در صورت وجود موضوع و جیبه در مجلس عقد، تعیین به اشاره و در غیر آن به تعیین

په ټاکلو صورت مومی خو دټولو هغو شیانو بیان چه فاحش جهالت دمیښخه ولری هرو مرو دی .

(۲) دجنسیت دښودلو موضوع داندازی او صفت نه پرته په هیڅ صورت کافی نه گڼل کیږی .

ماده - ۵۸۴

ماده ۵۸۴ -

که دالتزام موضوع دیوه کارکول وی، باید چه ذکر شوی کار وټاکل شی او یا دټاکلو قابلیت ولری .

ماده - ۵۸۵

ماده ۵۸۵ -

که په عقد کښی دالتزام موضوع ټاکل دعقد ددواړو خواوو څخه دیوه یا ددریم شخص په غاړه کښیښودل شی نوکه په ټاکلو کښی وروسته والی راغی یا عادلانه نه وو، محکمه به دالتزام موضوع ټاکی .

ماده - ۵۸۶

ماده ۵۸۶ -

که دالتزام دموضوع ټاکل ددریم شخص په اختیار کښی کښیښودل شی ، نوکه ذکر شوی شخص دموضوع په ټاکلو قادر نه وی یا دهغی اراده ونه لری یا دالتزام دموضوع ټاکل په عادلانه توگه یا دنناسیې مدی په اوږدوکښی صورت نه وی موندلی ، عقد باطل گڼل کیږی .

مکان صورت گرفته و بیان تمام آنچه که جهالت فاحش را از بین می برد، حتی می باشد .

(۲) بیان جنسیت موضوع بدون ذکر اندازه یا وصف برای تعیین موضوع کافی پنداشته نمی شود .

هرگاه موضوع و جیبه را اجرای يك عمل تشکیل دهد، عمل مذکور باید معین گردیده یا قابلیت تعیین را داشته باشد .

هرگاه تعیین موضوع و جیبه در عقد بدوش یکی از طرفین یا شخص ثالث گذاشته شده باشد، در صورت تأخیر در تعیین یا غیر عادلانه بودن آن، محکمه موضوع و جیبه را تعیین می نماید .

هرگاه تعیین موضوع و جیبه به اختیار شخص ثالث گذاشته شود، در حالیکه شخص مذکور به تعیین آن قادر نبوده یا اراده آنرا نداشته یا تعیین موضوع و جیبه طور عادلانه یا در خلل مدت مناسب صورت نگرفته باشد ، عقد باطل پنداشته می شود .

ماده - ۵۸۷

دالتزام موضوع باید به داسی توگه دمعاملی قابلیت ولری چه داصلی هدف سره چه موضوعدهفی پوری اختصاص موندل منافاتونه لری .

ماده - ۵۸۸

که دالتزام موضوع پیسی وی ، پور ورنکی دهفی اندازی پورکولو مکلف دی چه به عقد کنبی ذکر شوی دی ، دپیسو دنرخ پورتهوالی یا قیتوالی دپور په ورکولو تاثیرنه لری، مگر داچه په قانون یا ددراور خواور په موافقه کنبی بل رنگه صراحت شوی وی .

ماده - ۵۸۹

(۱) که دالتزام دموضوع موجودیت په راتلونکی وخت کنبی حقیقت پیدا کی، عقد په دی شرط جواز لری چه په اکل صورت نه وی، جهالت اوضرر په کنبی موجود نه وی .
(۲) دشخص دمتر وکی په باره کنبی معامله چه هغه ژوندی وی جواز نه لری، که څه هم مالک په هفی راضی وی، مگر دا چه قانون دهفی په خلاف حکم کړی وی .

ماده ۵۸۷ -

موضوع وجیبه باید طوری قابلیت معامله را داشته باشد که با هدف اصلی اینکه موضوع به آن اختصاص یافته ، منافات نداشته باشد .

ماده ۵۸۸ -

هرگاه موضوع وجیبه را نقوده تشکیل بد هد ، مدیون به پرداخت مقناریکه در عقد ذکر گردیده مکلف می باشد . صعود یا تنزیل نرخ پول در پرداخت دین تاثیر ندارد ، مگر اینکه در قانون یا موافقه طرفین طور دیگری تصریح یافته باشد .

ماده ۵۸۹ -

(۱) هرگاه موجودیت موضوع وجیبه در آینده متحقق گردد ، عقد بشرطی جواز دارد که بصورت تخمین نبوده ، جهالت و ضرر در آن موجود نباشد .
(۲) معامله در مورد مترو که شخص در حال حیات اوجواز ندارد، گرچه مالک به آن رضایت داشته باشد ، مگر اینکه قانون مخالف آن حکم نماید .

۵۹۰- ماده

که دالتزام موضوع دنظام اوعمومی آدابو مخالفه وی ، باطله گنل کیری .

پنځمه فرعه - سبب

۵۹۱- ماده

سبب دهغه اصلی مقصد څخه عبارت دی چه عقد هغی ته درسیندو دپاره مشروعه وسیله شوی وی .

۵۹۲- ماده

که دالتزام سبب دنظام او عمومی آدابو مخالف وی یا اصلا وجودونه لری ، باطل گنل کیری .

۵۹۳- ماده

دمشروع سبب وجود په هراتزام کښی ، اصلی حالت گنل کیری ، مگر داچه دهغی په نفی دلیل موجودشی .

۵۹۴ - ماده

کوم سبب چه په عقد کښی تصریح شوی وی ، حقیقی سبب گنل کیری ، مگر داچه دهغی خلاف ثابت شی .

دریم مبحث - دعقد شرطونه

لهری فرع - عمومی احکام

۵۹۵- ماده

(۱) شرط عبارت دی دراتلونکی وخت دالتزام څخه په هغه کار کښی چه دراتلونکی زمانی پوری تعلق لری او په خاصه صیغه صورت مومی .

ماده ۵۹۰ -

هرگاه موضوع و جیبه مخالف نظام و آداب عامه باشد ، باطل پنداشته میشود .

فرع پنجم - سبب

ماده ۵۹۱ -

سبب عبارت از مقصد اصلی است که عقد وسیله مشروع رسیدن به آن قرار گرفته باشد .

ماده ۵۹۲ -

هرگاه سبب و جیبه مخالف نظام و آداب عامه بوده یا اصلا وجود نداشته باشد ، عقد باطل پنداشته میشود .

ماده ۵۹۳ -

وجود سبب مشروع در هر وجیبه ، حالت اصلی پنداشته میشود ، مگر اینکه دلیل به نفی آن موجود گردد .

ماده ۵۹۴ -

سببیکه در عقد تصریح یافته ، سبب حقیقی پنداشته میشود ، مگر اینکه خلاف آن ثابت گردد .

مبحث سوم - شرایط عقد

فرع اول - احکام عمومی

ماده ۵۹۵ -

(۱) شرط عبارت است از تعهد به آینده در امر متعلق به زمان آینده که بصفیه خاص صورت می گیرد .

(۲) تعلیق، عبارت دیو کار در مرتب کولو خخه چه دراتلونکی زمانی پوری متعلق وی، بهزاتلونکی زمانی کبسی دیوبل کار په متحقق کیدو، دشرط دادواتو خخه دیوه به وسیله .

ماده - ۵۹۶

که دعقد صیغه دشرط پوری معلقه نه وی او راتلونکی زمانی ته منسوب نه وی، دارنگه عقد سرته رسیدلی گڼل کیږی او فی الحال نافذیږی.

ماده - ۵۹۷

دواقف شرط پوری معلق عقدهغه وخت منعقد او حکم یی لازم گڼل کیږی . چه شرط موجود شوی وی .

ماده - ۵۹۸

عقد چه دیو موجود کار پوری معلق وی فی الحال واقع کیږی ، شرط دنامکن کارپوری معلق کول یاشرط چه دنظام او عمومی آدابو مخالف وی، اعتبار نه لری .

ماده - ۵۹۹

(۱) کوم عقد چه فسخ کیدل یی دفسخ کوونکی شرط پوری معلق وی، نافذ او غیر لازم گڼل کیږی، که شرط موجود شونو عقد فسخ کیږی. په دی صورت کبسی پورور کوونکی په رده ولو دهغه خه چه یی اخستی دی او که درده ولو امکان یی نه لرلو

(۲) تعلیق، عبارت است از مرتب گردانیدن امر متعلق به آینده بر متحقق شدن امر دیگری در زمان آینده، توسط یکی از ادوات شرط .

ماده ۵۹۶ -

هرگاه صیغه عقد غیر معلق به شرط بوده به زمان آینده منسوب نباشد، چنین عقد منجز بوده فی الحال نافذ می گردد .

ماده ۵۹۷ -

عقد معلق به شرط واقف، وقتی انعقاد یافته و حکم آن لازم می شود که بشرط موجود گردیده باشد .

ماده ۵۹۸ -

عقد معلق به امر موجود، فی الحال واقع میشود . تعلیق بامر مستحیل یا شرطیکه مخالف نظام و آداب عامه باشد اعتبار ندارد .

ماده ۵۹۹ -

(۱) عقدیکه فسخ آن معلق بشرط فسخ باشد ، نافذ و غیر لازم بندهاشته میشود . هرگاه شرط موجود گردد، عقد فسخ می گردد ، درین صورت داین برد آنچه اخذ نموده و در صورت

دضمان به ورکولو مکلف گنل کپیری .
که شرط موجود نه شونو عقد
لازمیری .

عدم امکان ، به پرداخت ضمان مکلف
پنداشته میشود . اگر شرط موجود
نگردد ، عقد لازم میشود .

(۲) دشرط دتحقق سره سره
دپور ور کونکی تصرفونه دشیانو
داداری په باره کبسی نافذگنل کپیری .

(۲) تصرفات داین در مورد اداره
اشیاء باوجود تحقق شرط ، نافذ
پنداشته میشود .

ماده ۶۰۰ -

۶۰۰- ماده

په معلق عقد کبسی دشرط دتحقق
سره یو خای دهغی اثرونه دعقد
دواقع کیدو له وخته داعبارورگنل
کپیری ، مگر دا چه دعقد کونکو
دارادی یا دعقد دطبیعت خخه
معلومه شی چه دالتزام وجود یازوال
دشرط دتحقق دوخته پوری مربوط
شوی .

باتحقق شرط در عقد معلق ، آثار
آن از زمان وقوع عقد قابل اعتبار
پنداشته میشود . مگر اینکه از اراده
عاقدين یا طبیعت عقد معلوم شود که
وجود یازوال وجیبه یوقت تحقق
شرط ، مربوط گردیده است .

ماده ۶۰۱

۶۰۱- ماده

که دعقد تنفیذ دشرط دتحقق خخه
ترمخه دیو دباندنی سبب په اساس
بی دپور وونکی دمداخلی نا ممکن
شی نو په شرط باندی رجعی اثرنه
شی مرتبیدلی .

هرگاه تنفیذ عقد، قبل از تحقق
شرط ، بنابر سبب خارجی بدون
دخالیت مدیون غیر ممکن گردد ، اثر
رجعی پزشرط مرتب شده نمیتواند .

ماده ۶۰۲ -

۶۰۲- ماده

راتلونکی وخت ته سپارل شوی
عقد، دهغه عقد خخه عبارت دی چه
دنافذیدلو نسبت یی راتلونکی زمانی
ته شوی وی، دارنگه عقد فی الحال
منعقدیری او حکم یی تر تا کلی وخته
پوری په تعویق اچول کپیری .

عقدموکول به آینه، عبارت است
از عقدی که نفاذ آن بزمان آینه
نسبت داده شده باشد . چنین عقد
فی الحال انعقاد یافته و حکم آن الی
زمان معینه به تعویق انداخته می-
شود .

۶۰۳- ماده

به عقد کتبی تأجیل دپورونکی به گته گنل کیزی ، مگر داجه دعهقد، دقانون دنص یا دمربوطو حالونو سخه داسی معلومه شی چه تأجیل دپور ورکونکی یادعهقد د و ا پرو خواوو به گته صورت موندلی دی .

۶۰۴- ماده

که تأجیل دهر چا به گته صورت موندلی وی، کولی شی چه به خپله اراده ورسخه منصرف شی .

۶۰۵- ماده

دهغه چا به گته چه تأجیل صورت موندلی، که دافلاس به سبب دهغه دمالونو دحجز حکم صادر شی یا دپوروری تا مینات تنقیص یا بیخی ورکول شوی نه وی ، نو د تأجیل حق ساقطیری .

۶۰۶- ماده

تأجیل دپور وپی به مرگ دمینخه خری مگر دا چه دین عینی تا مینات ولری یا پور وز کونکی دپور وپی دمرگ سبب شوی وی یا داسی موافقه شوی وی چه تأجیل دپور وپی دمرگ به صورت کتبی هم دمینخه نه شی . دپور ور کونکی مرگ دپور به تأجیل کتبی تاثیر نه لری .

ماده ۶۰۳

تأجیل در عقد به مصلحت مدیون پنداشته میشود، مگر اینکه از عقد، نص قانون یا احوال مربوط طوری معلوم گردد که تأجیل بمنظور مصلحت دائن یا طرفین عقد، صورت گرفته است .

ماده ۶۰۴ -

شخصیکه تأجیل به نفع او صورت گرفته است ، میتواند به اراده خود از آن منصرف شود .

ماده ۶۰۵ -

هرگاه حکم حجز اموال به سبب افلاس شخصیکه تأجیل به نفع او صورت گرفته ، صادر گردیده یا تأمینات مدیون تنقیص و یا اصلا پرداخته نشده باشد ، حق تأجیل ساقط میگردد .

ماده ۶۰۶ -

تأجیل بامرگ مدیون از بین میرود ، مگر اینکه دین تا مینات عینی داشته یا داین سبب مرگ مدیون گردیده باشد ویا طوری موافقه شده باشد که تأجیل در صورت مرگ مدیون نیز از بین نمی رود . مرگ داین در تأجیل دین تاثیر ندارد .

دوهم فرعه - دشرط حکم
لمړی جزء - عمومي احکام

ماده ۶۰۷-

کوم شرط چه د عقد سره مناسب وي يا هغه شرط چه عقد دهغسي اقتضاء کوي يا د عقد حکم ټينگ کي، همدارنگه هغه شرط چه دروان تعامل سره موافق وي يا د عقد د اقتضاء منافي نه وي، صحيح گڼل کيږي.

ماده ۶۰۸-

په شرط کښي چه د عقد کونکو گڼه نه وي لغودي، دهغي سره يوځای عقد صحيح گڼل کيږي.

ماده ۶۰۹-

په کوم عقد کښي چه دهغي رکن يا د شرطونو څخه يو شرط موجود نه وي، باطل گڼل کيږي.

ماده ۶۱۰-

د عقد سره نا مناسب شرط يا داسي شرط چه چه عقد دهغسي اقتضاء نه کوي يا د عقد حکم ټينگ نه کي، همدارنگه هغه شرط چه دروان تعامل سره موافق نه وي يا په کښي د دوکه کولو څخه کار اخستل شوي وي فاسد گڼل کيږي.

ماده ۶۱۱-

په کوم عقد کښي چه د پوره تصرف واک يا د تصرف يوه نوعه

فرع دوم - حکم شرط
جزء اول - احکام عمومي

ماده ۶۰۷-

شرط مناسب با عقد يا شرطیکه عقد مقتضي آن بوده يا حکم عقد را موکد گرداند، همچنان شرطیکه موافق يا تعامل جاريه بوده و يا منافي اقتضای عقد نباشد، صحيح پنداشته ميشود.

ماده ۶۰۸-

شرطیکه در آن نفع عاقدین نباشد، ملفي بوده و عقد مقرر به آن صحيح پنداشته ميشود.

ماده ۶۰۹-

عقدیکه رکن يا شرطی از شرایط آن موجود نباشد، باطل پنداشته مي شود.

ماده ۶۱۰-

شرط غير مناسب با عقد يا شرطیکه عقد مقتضي آن نبوده يا حکم عقد را موکد نگرداند، همچنان شرطیکه موافق با تعامل جاريه نبوده و يا در آن فریب بکار رفته باشد، شرط فاسد پنداشته ميشود.

ماده ۶۱۱-

عقدیکه صلاحیت تصرف کامل يا نوعی از انواع تصرف در آن سلب

سلب شوی وی، عقد موقوف گنل کیری .
گرددیده باشد ، عقد موقوف پنداشته میشود .

۶۱۲- ماده

ماده ۶۱۲ -

که عقد دداسی شرط متضمن وی چه دعقد خخه رجوع افاده کی، عقد غیر لازم گنل کیری .

هرگاه عقد متضمن شرطی باشد که رجوع از عقد را افاده کند ، عقد غیر لازم پنداشته میشود .

دوهم جزء - باطل عقد

جزء دوم - عقد باطل

۶۱۳- ماده

ماده ۶۱۳ -

باطل عقد هغه دی چه داصل او صفت له حیثه نا مشروع وی .

عقد باطل آنست که اصلاً ووصفاً غیر مشروع باشد .

۶۱۴- ماده

ماده ۶۱۴ -

باطل عقد بیخی نه منعقدیری اود حکم عقد بیخی نه منعقدیری او د حکم افاده نه کوی که خه هم قبض صورت موندلی وی .

عقد باطل اصلاً منعقد نگردیده و افاده حکمی را نمی نماید ، گرچه قبض صورت گرفته باشد .

۶۱۵- ماده

ماده ۶۱۵ -

که باطل عقد نافذ شوی وی ددواړو بدلونو رده ول او داصلی حالت اعاده هرو موده . به هغه صورت کنبی چه ددواړو بدلونو رده ول متعنروی محکمه به به عادلانه ضمان حکم کوی .

هرگاه عقد باطل نافذ گردیده باشد ، رد بدلین واعاده حالت اصلی حتمی میباشد . در صورتیکه رد بدلین متعذر باشد ، محکمه بضمن عادلانه حکم می نماید .

۶۱۶- ماده

ماده ۶۱۶ -

به باطل عقد اجازه، قانونی اثر نه لری، علاقه لرونک کولی شی چه دعقد به بطلان تمسک وکی .

اجازه بر عقد باطل اثر قانونی نداشته ، اشخاص ذی علاقه می توانند به بطلان عقد تمسک نمایند .

۶۱۷- ماده

که د عقد دیوی حصی بطلان ظاهر شی، پاتی حصه یی دیو خانگړی عقد په حیث صحیح گڼل کیږی مگر په هغه صورت کښی چه عقد تجزیی وړنه وی .

۶۱۸- ماده

که په باطل عقد کښی دبل صحیح عقد رکنونه موجود شی، ذکر شوی عقد ددوهم عقد په اعتبار صحیح گڼل کیږی، په دی شرط چه د عقد دواړو خواوو دهنی اراده کړی وی.

۶۱۹- ماده

باطل عقد دقانونی عقد دتائیرونو نتیجه نه ورکوی مگر دعادی حادثی په حیث دضمان مستوجب گرځی .

دریم جزء - فاسد عقد

۶۲۰- ماده

فاسد عقد هغه دی چه داصل له حیثه مشروع او دصفت له حیثه نا مشروع وی په داسی توگه چه اصل یی صحیح وی دهنی په رکن او موضوع کښی خلل وجود ونه لری، مگر دخینو خارجی سببونو په اساس فاسد وگڼل شی .

۶۲۱- ماده

فاسد عقد دهغه شی ملکیت چه عقد پری شوی، نه افاده کوی، مگر

ماده ۶۱۷ -

هرگاه بطلان قسمتی از عقد ظاهر گردد، قسمت متباقی بحیث عقد مستقل صحیح پنداشته میشود. مگر اینکه عقد قابل تجزیه نباشد .

ماده ۶۱۸ -

هرگاه درعقد باطل ارکان صحیح عقد دیگری موجود گردد، عقد مذکور باعتبارعقد دوم صحیح پنداشته میشود. مشروط بر اینکه عا قدین آنرا اراده نموده باشند .

ماده ۶۱۹ -

عقد باطل منتج باثرات عقدقانونی نگردیده، مگر بحیث حادثه عادی مستوجب ضمان می گردد .

جزء سوم - عقد فاسد

ماده ۶۲۰ -

عقد فاسد آنست که اصلاً مشروع ووصفاً غیر مشروع باشد، بنحویکه اصلاً صحیح بوده در رکن وموضوع آن خللی وجود نداشته باشد. مگر باعتبار بعضی اوصاف خارجی فاسد باشد .

ماده ۶۲۱ -

عقد فاسد ملکیت معقود علیه را افاده نمی کند، مگر اینکه قبضی به

رضای مالک آن صورت گسرت
باشد .

ماده ۶۲۲ -

در عقود معاوضی ، تعلیق و اقتران
عقد ، بشرط فاسد جواز نداشته
در اثر چنین شرط عقد فاسد پنداشته
میشود .

ماده ۶۲۳ -

در صورت اقتران عقود غیر معاوضه
وی بشرط فاسد ، عقد صحیح بوده ،
شرط ملغی می باشد . تعلیق عقد
به شرط فاسد موجب بطلان آن
می گردد .

ماده ۶۲۴ -

عقودیکه اسقاطات محض شناخته
شود ، با وجود تعلیق آن به شرط
مناسب یا غیر مناسب منعقد گردیده
و یا اقتران آن به شرط فاسد صحیح
پنداشته میشود . شرط درین صورت
ملغی می گردد .

ماده ۶۲۵ -

عقودیکه اطلاعات شناخته شود ،
تعلیق آن به شرط مناسب و شرط
فاسد صحیح بوده ، شرط فاسد
ملغی پنداشته میشود .

داچه قبض دهنی دمالک به رضاء
صورت موندلی وی .

ماده ۶۲۲ -

به هغه عقد کنبی چه به عین مال
وی دهنی تعلیق او یو خای والسی
د فاسد شرط سره جواز نه لری او
عقد فاسد گنل کبیری .

ماده ۶۲۳ -

د مال بدلون دغیر مال سره یاپه
عقد کنبی دداسی تغییرونو واردول
چه د فاسد شرط سره یو خای وی ،
صحیح دی او شرط لغو دی . په فاسد
شرط د عقد تعلیق دهنی د بطلان
موجب گرخی .

ماده ۶۲۴ -

هغه عقودونه چه محض
اسقاطات وپیژندل شی سره ددی
چه دمناسب یا نا مناسب شرط
پوری معلق شوی وی منعقد پیری ، او
یایی د فاسد شرط سره یو خای والی
صحیح گنل کبیری ، په دی صورت
کنبی شرط لغو کبیری .

ماده ۶۲۵ -

کوم عقودونه چه اطلاعاتونه وپیژندل
شی دهنی تعلیق دمناسب او فاسد
شرط پوری صحیح دی ، شرط لغو
گنل کبیری .

۶۲۶- ماده

د عقد د دواړو خواوو څخه هریو یا دهغوی وارثان کولی شي چه فاسد عقد فسخ کی مگر داچه د فساد سبب د مینځه تللی وی .

۶۲۷- ماده

په فاسد عقد اجازه، قانونی اثر نه لری او د فسخ کولو د حق څخه تنازل جواز نه لری .

۶۲۸- ماده

که پخپله عقد کښی فساد موجود شي نو د عقد دواړه خواوی کولی شي چه عقد د قبض ترمخه یا تر هغی وروسته فسخ کی .

۶۲۹- ماده

که فساد د شرط په اثر موجود شي، دواړه خواوی کولی شي چه عقد د قبض ترمخه فسخ کی، مگر داچه د دواړو خواوو په رضا، فاسد شرط د مینځه لاړ شي. همدارنگه د عقد دواړه خواوی کولی شي په هغه صورت کښی چه د فاسد شرط خاوند دخپل شرط څخه تیرنه شي، عقد د قبض څخه وروسته فسخ کی .

۶۳۰- ماده

د فاسد شرط خاوند کولای شي د عقد د صحیح جزء په تمسک شرط ساقط کی او د مقابل لوری

ماده ۶۲۶ -

هر يك از طرفین عقد یا و رته شان می توانند ، عقد فاسد را فسخ نماید ، مگر اینکه سبب فساد از بین رفته باشد .

ماده ۶۲۷ -

اجازه بر عقد فاسد اثر قانونی نداشته و تنازل از حق فسخ، جواز ندارد .

ماده ۶۲۸ -

هرگاه فساد در نفس عقد موجود شود ، طرفین می توانند عقد را پیش از قبض وبعد از آن فسخ نمایند .

ماده ۶۲۹ -

هرگاه فساد به اثر شرط موجود گردد ، طرفین می توانند عقد را پیش از قبض فسخ نمایند ، مگر اینکه شرط فاسد برضایت طرفین از بین برود . همچنان طرفین عقد می توانند در صورتیکه صاحب شرط از شرط خود منصرف نگردد ، عقد را بعد از قبض فسخ نمایند .

ماده ۶۳۰ -

صاحب شرط فاسد ، می تواند به تمسک جزء صحیح عقد شرط را ساقط و تنفیذ عقد را از طرف مقابل

شخه دعقد دتفید غوبنتنه وکی .
مقابل لور دشرط دساقطه ولسو
وروسته نه شی کولی دعقد، دفسخ
کیدلو غوبنتنه وکی . دعقد دصحیح
جزء تاثیر هغه وخت ظاهر یزی چه
دیو خانگری عقد په حیث مینخ ته
راشی .

ماده - ۶۳۱

مطالبه نماید . طرف مقابل نمیتواند
بعد از اسقاط شرط ، فسخ عقد را
مطالبه کند . اثر جزء صحیح عقد
وقتی ظاهر می گردد که بحیث عقد
مستقل در آید .

ماده ۶۳۱ -

په فاسد عقد کبسی قبض دفسخ
کیدو وپ ملکیت افاده کوی ، او
نصرف کونکی دقیمت یا مثل په
ورکولو مکلف کیری نه دمسوی .
داعقد دقبض شوی مال تصرف بیرته
اعاده کوی اودهغی شخه دکهی اخستل
نه افاده کوی .

ماده - ۶۳۲

قبض در عقد فاسد ، ملکیت قابل
فسخ را افاده نموده و متصرف به
پرداخت قیمت یا مثل مکلف میگردد
نه مسمی ، این عقد تصرف مال قبض
شده را افاده نموده و انتفاع از آن را
افاده نمی کند .

ماده ۶۳۲ -

په فاسد عقد کبسی قبض کونکی
دقبض شوی مال عقد ددریم شخص
سره وکی دفسخ کیدو حقیقت
ساقطیری . په دی صورت کبسی
اصلی مالک کولی شی دعقد کپه
شوی مال داعادی غوبنتنه ددریم
شخص شخه وکی . همدارنگه دریم
شخص کولی شی چه دعقد کپه
شوی مال قیمت یا مثل دقبض
کونکی شخه وغواپی .

ماده - ۶۳۳

هرگاه قبض کننده در عقد فاسد، مال
قبض شده را با شخص ثالث عقد نماید،
حق فسخ ساقط میگردد. درین صورت
مالک اصلی می تواند ، اعاده معقود
علیه را از شخص ثالث مطالبه نماید.
همچنان شخص ثالث می تواند ،
قیمت یا مثل معقود علیه را از قبض
کننده مطالبه کند .

ماده ۶۳۳ -

په قبض شوی مال کبسی دمتصل
یا منفصل زیادت په اساس تغییر
دفسخ کیدو مانع نه گرخی. په دی

تغیر در مال قبض شده با اساس
زیادت متصل یا منفصل مانع فسخ

نمی‌گردد ، درین صورت رد مال قبض شده بازایات لازم میگردد .

ماده ۶۳۴ -

هرگاه تغییر در مال قبض شده ، باین نقصان صورت گرفته باشد ، صاحب مال میتواند ، اعاده مال مذکور را باجبران خساره مطالبه نماید . مگر اینکه نقص ناشی از عمل مالک باشد .

ماده ۶۳۵ -

هرگاه مال قبض شده تغییر شکل نماید ، نسخ باطل و قیمت‌روز قبض مال لازم می‌گردد .

ماده ۶۳۶ -

عقد فاسد منتج با ثرات عقد قانونی نگردیده ، مگر بحیث یک حادثه عادی مستوجب ضمان می‌گردد .

جزء چارم - عقد موقوف

ماده ۶۳۷ -

(۱) عقد موقوف غیر نافذ ، فاقد اثر حقوقی بوده ، ثبوت ملکیت از آن افاده نمی‌گردد . مگر با اجازه شخصیکه بر موضوع عقد تصرف در آن صاحب صلاحیت بوده و اجازه وی دارای جمله شرایط صحت باشد .

صورت کبسی دقبض شوی مال ردول دزیادت سره ، لازمیری .

ماده ۶۳۴ -

که په قبض شوی مال کبسی دنقصان په سنبب تغییر راغلی وی ، دمال خاوند کولی شی دخساری دجبران سره دذکرشوی مال داعادی غوښتنه وکی ، مگر داچه نقص دمالک دعمل څخه پیدا شوی وی .

ماده ۶۳۵ -

که دقبض شوی مال شکل تغییر وکی نو فسخ باطله او دقبض دورخی قیمت لازمیری .

ماده ۶۳۶ -

فاسد عقد دقانونی عقد دتأیرونو نتیجی ته نه رسییری مگر دیوی عادی حادثی په حیث دضمان مستوجب گرخی .

خلورم جزء - موقوف عقد

ماده ۶۳۷ -

غیر نافذ موقوف عقد دحقو قسی اثر نشتوالی لری ، او دهفی څخه دملکیت ثبوت نه افاده کییری مگر دهغه شخص په اجازه چه دعقد په موضوع او په هفی کبسی دتصرف دواک خاوند وی ، او دهغه اجازه دصحت دټولو شرطونو لرونکی وی .

- درا تلو نگو اشخاصو عقد موقوف گنل
کیرری :
- ۱- فضولی .
 - ۲- هغه خرخوونکی چه عین مال دوه یم کرتی داخستونکی څخه په غیر په بل چا خرخ کی .
 - ۳- غصبه وونکی .
 - ۴- نایب یا دنایب وکیل چه دنیابت دټاکلو حدو دو څخه عدول وکی .
 - ۵- دعین مرهونی مالک .
 - ۶- دهغه مخکو مالک چه مخکه بی په دهقان وی مگر داچه په خاصس قانون کبسی بل رنگه حکم شوی وی .
 - ۷- دمرگ دمرض رنخور چه پخپل وارث یی خرخ کی .
 - ۸- مختار وصی چه په خپل وارث یی خرخ کی .
 - ۹- هغه وارث چه پخپل رنخور مورث یی چه دمرگ په مرض کی وی خرخ کی .
 - ۱۰- هغه وارث چه په قرض باندی مستفرقه متروکه خرڅه کی .
 - ۱۱- ممیز صغیر .
 - ۱۲- ممیز معتوه .
 - ۱۳- سفیه .
 - ۱۴- په غفلت اخته .
- (۲) عقد اشخاص ذیل موقوف
پنداشته میشود ::
- ۱- فضولی .
 - ۲- بانعیکه عین مال را بار دیگر به شخص غیر مشتری ، بفروشد .
 - ۳- غاصب .
 - ۴- نایب یا وکیل نایب که از حدود معینه نیابت ، عدول نماید .
 - ۵- مالک عین مرهونه .
 - ۶- مالک اراضی به زراعت داده شده ، در حالیکه بند از زراعت باشد . مگر اینکه در قانون خاص طور دیگر حکم شده باشد .
 - ۷- مریض مرض موت که بوارث خود بفروشد .
 - ۸- وصی مختار که بوارث خود بفروشد .
 - ۹- وارثیکه بمورث مریض در مرض موت بفروشد .
 - ۱۰- وارثیکه متروکه مستفرقه بدین را بفروشد .
 - ۱۱- صغیر ممیز .
 - ۱۲- معتوه ممیز .
 - ۱۳- سفیه .
 - ۱۴- مبتلا به غفلت .

۶۳۸- ماده

که څوک بې له وکالته یا نیابته د بل چا له خوا یو تصرف ترسره کړی ورته فضولی ویل کیږي .

ماده ۶۳۸ -

شخصیکه بدون وکالت یا نیابت تصرفی را از طرف شخص دیگری انجام دهد ، فضولی گفته میشود .

۶۳۹- ماده

د فضولی تصرف صحیح دی اود مالک د اجازې پورې موقوف دی که مالک اجازه ونه کړه عقد باطل گڼل کیږي .

ماده ۶۳۹ -

تصرف شخص فضولی ، صحیح بوده و به اجازه مالک موقوف می-باشد . در صورت عدم اجازه عقد باطل پنداشته میشود .

۶۴۰- ماده

که قانونی تصرف کوونکي د فضولی تصرف به قول یا فعل تائید کړي ، دا تائید د پخواني وکالت حکم لري ، فضول دو کیل به شان د کوموشیانو چه دهغه په تصرف شوی دهغي په ښودلو او رده ولو مکلف دی .

ماده ۶۴۰ -

هرگاه متصرف قانونی ، تصرف فضولی را قولاً یا فعلاً تائید نماید، این تائید حکم وکالت قبلی را داشته شخص فضولی مانند وکیل به اراده ورد آنچه به تصرف او قرار گرفته مکلف می باشد .

۶۴۱- ماده

که فضولی هغه مال چه د تصرف موضوع شوی د عقد بلي خواته تسلیم کړي ، او مال د اجازې تر مخه تلف شي ، مالک کولی شي دهغي قیمت د فضولی څخه یا د عقد د بلي خوا څخه وغواړي .

ماده ۶۴۱ -

هرگاه شخص فضولی ، مالی را که موضوع تصرف قرار گرفته ، بطرف دیگر عقد تسلیم نموده و مال قبل از اجازه تلف گردد ، مالک می تواند قیمت آنرا از شخص فضولی یا طرف دیگر عقد مطالبه کند .

۶۴۲- ماده

که فضولی شخص هغه مال چه د تصرف موضوع شوی د عقد بلي خواته تسلیم کړي ، او کوم شخص چه مال یې تسلیم کړی د مال عقد د بل چا شونده آنرا باشخص دیگری عقد

ماده ۶۴۲ -

هرگاه شخص فضولی ، مالی را که موضوع تصرف قرار گرفته بطرف دیگر عقد تسلیم نموده و تسلیم یې تسلیم کړی د مال عقد د بل چا شونده آنرا باشخص دیگری عقد

سره وکی، مالک کولی شی چه ددی دواړو عقدونو څخه دیوه اجازة ورکی .

ماده - ۶۴۳

فضولی او دعقد بله خوا کولی شی چه دمالک داجازی ترمخه عقد فسخ کی .

ماده - ۶۴۴

که خو فضولی اشخاص په یوه عقد کښی گډون وکی یو دبل دضامن په صورت ، مسئول گڼل کیږی .

ماده - ۶۴۵

(۱) که فضولی شخص مړشونو دهغه دوارثانو مکلفیت دوکیل دوارثانو په شان دی .
(۲) که مالک مړ شو نو فضولی شخص دهغه دوارثانو په مقابل کښی عیناً داسم مکلفیت لری چه دمالک په مقابل کښی یی لرلو .

ماده - ۶۴۶

دفضولی دتصرف داجازی دپاره، پخپله دفضولی وجود، دمقابلې خوا، داصلی مال دمالک، دمال او دهغی دبدل موجودیت داجازی دصادریدلو په وخت کښی شرط دی. همدارنگه دتصرف دصادریدلو په وخت کښی داجازی ور کوونکی وجود لازم گڼل کیږی .

نماید ، مالک می تواند یکی از این دو عقد را اجازه دهد .

ماده ۶۴۳ -

شخص فضولی و طرف دیگر عقد می توانند قبل از اجازه مالک ، عقد را فسخ نمایند .

ماده ۶۴۴ -

هرگاه چند شخص فضولی در عقد واحد اشتراك نمایند ، بصورت متضامن مسئول پنداشته میشوند .

ماده ۶۴۵ -

(۱) در صورت و فات شخص فضولی ، مکلفیت ورثه او مانند مکلفیت ورثه وکیل پنداشته میشود.
(۲) شخص فضولی ، در صورت وفات مالک در برابر ورثه او عین مکلفیت نزد مالک را دارا می باشد .

ماده ۶۴۶ -

برای صحت اجازه تصرف فضولی، وجود شخص فضولی ، طرف مقابل مالک اصل مال و بدل آن ، حین صدور اجازه شرط می باشد. همچنان وجود اجازه دهنده ، حین صدور تصرف لازم پنداشته میشود .

۶۴۷- ماده

دموقوف عقد اجازه دهغه شخص له خوا چه واك يی لری په صریحه یا ضمنی توگه صورت موندلی شی. هغه خوك چه داجازی واك لری کولی شی چه پر عقد باندی خپل اعتراض دیوه کال په اوږدو کی، په تصرف باندی دعلم یا داهلیت دنقصان دمینځه تللو یا دعقد موقوف کیدلو دسبب دمینځه تللو دنیتهی څخه وړاندی کی .

ماده ۶۴۷ -

اجازه عقد موقوف از طرف شخصیکه صلاحیت آنرا دارد ، طور صریح یا ضمنی صورت می گیرد . شخصیکه صلاحیت اجازه را دارد ، می تواند اعتراض خود را مبنی بر عقد حداکثر در خلال یکسال از تاریخ علم بر تصرف یا ازبین رفتن سبب نقصان اهلیت و یا ازبین رفتن سبب موقوف بودن عقد ، تقدیم نماید .

۶۴۸- ماده

په موقوف تصرف کښی اجازه دتصرف دصا دریدلو وخت ته راجع کیری نه داجازی دصا دریدلو وخت ته .

ماده ۶۴۸ -

در تصرف موقوف ، اجازه بزمان صدور تصرف راجع می گردد ، نه بزمان صدور اجازه .

۶۴۹- ماده

په موقوف تصرف کښی، تصرف کوونکی نه شی کولی په هغه وخت کښی چه دعقد دموضوع ملکیت دهغه پوری تعلق ونیسی، ورڅخه انصراف وکړي .

ماده ۶۴۹ -

در تصرف موقوف، متصرف نمیتواند چینیکه ملکیت موضوع عقد باوتعلق می گیرد ، از آن انصراف نماید .

پنجم جزء - غیر لازم نافذ عقد

۶۵۰- ماده

که عقد دخپل طبیعت له حیثه دعقد په دواړو خواوو یا پریوه خوا دالزام موجب نه شی یا په هغی کښی دعقد دواړو خواوورته یایوی خواته

ماده ۶۵۰ -

هرگاه عقد طبیعتاً موجب ا لزام یکی یا طرفین عقد نگردد و یا در آن خیار فسخ برای یکی از طرفین

فسخ کیدو خیار موجودوی، نو
غیر لازم نافذ عقد گنل کیری .

عقد موجود باشد ، عقد نافذ غیر
لازم پنداشته میشود .

ماده ۶۵۱ -

ماده ۶۵۱ -

که دعقد یوه خوا چه عقد دهغه
دالزام موجب شوی نه دی دهغی
خخه رجوع وکی ، عقد درجوع دنیته
خخه فسخ کیری ، او په هغی باندى
مرتب تاثیرونه درجوع دنیته پوری
پخپل حال باقی دی .

هرگاه یکی از طرفین که عقد
موجب الزام او نگردیده ، از آن رجوع
نماید ، عقد از تاریخ رجوع ، فسخ
گردیده و آثار مرتب به آن الی
تاریخ رجوع ، بحال خود باقی
می باشد .

دریمه فرعه - هغه خیارونه چه

فرع سوم - خیاراتیکه لزوم عقد

دعقد لزوم وروسته اجوی

را بتأخیر می اندازد

لمری جزء - دشرط خیار

جزء اول - خیار شرط

ماده ۶۵۲ -

ماده ۶۵۲ -

(۱) عقد کونکی په ټولو عقدونو
کښی کولی شی چه دعقد په وخت
کښی یا تر هغی وروسته چه زیاته
مه یی دری ورخی وی دفسخ کیدو
خیار یا دعقد ددوام شرط کښیږدی.
(۲) دخیار دشرط مه دوقف،
کفالی او دپور دحوالی اخستونکی په
پاره کښی په استثنایی ډول ددری
ورخو خخه زیات جواز لری. که
شرط دعقد په وخت کښی کښیښودل
شوی وی، نو دخیار مه دعقد د وخت
او که دعقد خخه وروسته کښیښودل
شوی وی دشرط دموجودیدو له
وخت پیل کیری .

(۱) عاقدین در جمیع عقود می-
توانند، حین عقد یا بعد از آن حداکثر
برای سه روز ، خیار فسخ یا بقای
عقد را شرط بگذارند .

(۲) مدت خیار شرط در مورد
وقف ، کفاله وحواله گیرنده دین
استثناء بیش از سه روز جواز دارد.
اگر شرط حین عقد گذاشته شده
باشد ، مدت خیار از وقت عقد ودر
صورتیکه بعد از عقد گذاشته شده
باشد ، از زمان موجود شدن شرط ،
آغاز میگردد .

٦٥٣- ماده

دشروط خيار په هغه لازمی عقد کښی چه دفسخ کیدو احتمال ولری، صحیح دی، دنکاح، طلاق، صرف، سلم، اقرار، وکالت، هبی او وصیت په عقد کښی صحیح نه گڼل کیږی.

٦٥٣- ماده

خيار شرط در عقد لازمی ایگه احتمال فسخ را داشته باشد، صحیح بوده و در عقد نکاح، طلاق، صرف، سلم، اقرار، وکالت، هبه و وصیت، صحیح پنداشته نمی شود.

٦٥٤- ماده

دشروط دخيار ورکول د عقد دواړو خواوو ته یا یوی خواته یا دهغوی څخه غیر بل چاته جواز لری.

٦٥٤- ماده

اعطای خيار شرط برای هر دو یا یکی از طرفین عقد یا غیر آنها جواز دارد.

٦٥٥- ماده

(١) که په معاوضه کښی دشروط دخيار د عقد دواړو خواوو ته مال ورکول شوی وی د عقد بدلونه دیوه دملکیت څخه هم نه وخی.

٦٥٥- ماده

(١) هرگاه در معاوضه، مالی برای طرفین عقد خيار شرط اعطاء شده باشد، بدلین عقد از ملکیت هیچیک آنها خارج نمی گردد.

(٢) که دشروط خيار د عقد یوی خواته ورکول شوی وی، دخيار د خاوند مال دهغه دملکیت څخه نه وخی او اودبلی خوامال هم دخيار د خاوند په ملکیت کښی نه داخل کیږی.

(٢) در صورتیکه خيار شرط،

برای یکی از طرفین عقد اعطاء شده باشد، مال صاحب خيار از ملک وی خارج نگردد و مال طرف دیگر نیز بملک صاحب خيار داخل نمی گردد.

٦٥٦- ماده

دکوم عقد فسخ کیدل چه دخيار پوری شرط شوی وی، هغه وخت فسخ کیږی چه دخيار خاوند هغه په ټاکلی مده کښی په قول یا فعل فسخ کی، په قولی فسخ کیدو کښی په ټاکلی مدی کښی د عقد په فسخ کیدو علم شرط دی.

٦٥٦- ماده

عقدیکه فسخ آن مشروط بخيار گردیده باشد، هنگامی فسخ می گردد که صاحب خيار قولاً یا فعلاً آنرا در مدت معینه فسخ نماید. در فسخ قولی، علم طرف مقابله به فسخ عقد، در مدت معینه، شرط می باشد.

ماده - ۶۵۷

که دشرط دخیار خوانند به تا کالی مدی کنبی داسی قولی یا فعلی اجازه وکی چه دعقدد په لزوم دهغه رضاء افاده کی ، نو هغه عقد چه فسخ کیدل یی دخیار پوری مشروط شوی ، پوره او لازم گرځوی ، که څه هم بله خوا په هغی علم ونه لری .

ماده ۶۵۷ -

اجازه قولی یا فعلی صاحب خیار شرط در مدت معینه که رضائیت او را بلزوم عقد افاده نماید ، عقدی را که فسخ آن مشروط بخیار گردیده ، تمام و لازم میگرداند ، گرچه طرف دیگر به آن علم نداشته باشد .

ماده - ۶۵۸

(۱) که دعقدد دواړو خواوو ته دشرط خیار ورکول شوی وی یواځی دهغی خوا خیار چه ورته اجازه ورکول ساقطیږی او دبللی خواخیار ، دخیار دمدی ترپایه پوری پاتی کیږی .
(۲) که بودعاقدينوڅخه عقد فسخ کی دبللی خوا اجازه اعتبار نه لری .

ماده ۶۵۸ -

(۱) هرگاه خیار شرط بطرفین عقد اعطا شده باشد ، تنها خیار طرفیکه به آن اجازه میدهد ، ساقط گردیده و خیار طرف دیگر الی ختم مدت خیار ، باقی می ماند .
(۲) اگر یکی از طرفین عقد را فسخ نماید ، اجازه طرف دیگر اعتبار ندارد .

ماده - ۶۵۹

که په مشروط عقد کنبی دخیار مده دخیار دخواند دفسخ کیدو یا اجازی په غیر ، تیره شی ، عقد لازم او پوره گنل کیږی .

ماده ۶۵۹ -

هرگاه مدت خیار در عقد مشروط بخیار بدون فسخ یا اجازه صاحب خیار منقضی گردد ، عقد لازم و تمام پنداشته میشود .

ماده - ۶۶۰

(۱) که دخیار خواند دخیار مدی په اوږدو کنبی دعقدد دفسخ کیدو یا اجازی ترمخه مرښی ، عقدلازمیږی او وارثان دخیار دحق څخه گټه اخستی شی . مگر داچه موافقه دهغی په خلاف شوی وی .

ماده ۶۶۰ -

(۱) هرگاه صاحب خیار در خلال مدت خیار قبل از فسخ یا اجازه عقد وفات نماید ، عقد لازم گردیده و ورته از حق خیار استفاده کرده می تواند مگر اینکه به خلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

(۲) اگر خيار شرط بطرفين عقد اعطا شده و یکی از طرفين و فسات نمايد ، عقد درمو رد متوفی لا زم گردیده و خيار طرف ديگر الی ختم مدت خيار باقی می ماند .

ماده ۶۶۱ -

لزوم عقد، از وقت صدور آن، اعتبار دارد .

جزء دوم - خيار تعيين

ماده ۶۶۲ -

(۱) قرار دادن یکی از اشیاء معين بحيث مو ضوع عقد، مجاز بوده و طرفين عقد می توانند از خيار تعيين استفاده نمایند .

(۲) اگر خيار تعيين بصورت مطلق ذکر گردیده باشد ، متصرف الیه صاحب خيار پنداشته میشود . مگر اینکه قانون طور دیگری حکم نموده و یا موافقه طرفين بخلاف آن صورت گرفته باشد .

ماده ۶۶۳ -

اشیائیکه بحيث مو ضوع خيار تعيين قرار می گیرد ، بیش از سه شیء بوده نمی تواند .

ماده ۶۶۴ -

مدت خيار تعيين از سه روز تجاوز نمیکند ، آغاز مدت از وقت موافقه اعتبار دارد .

(۲) که دخيار شرط ددعقد ددواړو خواوو ته ورکول شوی وی اودعقد یوه خوا مه شیء ، عقددمری په باره کښی لایزمیری او دپلی خواپه باره کښی دخيار دمدي ترپای پوری پاتی کیری .

ماده ۶۶۱ -

دعقد لا زمیدل دهغی دصداریدلو له وخته اعتبار لری .

دوهم جزء - دټاکلو خيار

ماده ۶۶۲ -

(۱) دیوه ټاکلی شیء ددعقد دموضوع په حيث قرار ورکول جایز دی ، ددعقد دواړوخواوی کولی شی دټاکلو دخيار څخه گټه واخلي .

(۲) که دټاکلو خيار به مطلق صورت ذکر شوی وی نو چاته چه به شیء کښی تصرف کولو ارتباط پیدا کړی وی، دخيار خواند گڼل کیری مگر دا چه قانون یا موافقی دهغی په غیر حکم کړی وی .

ماده ۶۶۳ -

کوم شیءان چه دخيار دموضوع په حيث ټاکل کیری باید چه ددري شیءانو څخه زیات نه وی .

ماده ۶۶۴ -

دټاکلو دخيار مده ددري ورځو څخه نه شی زیاتیدلی، دمدي پیل دموافقی دوخته اعتبار لری .

۶۶۵- ماده

ترخو چه دخیار خخه کار اخستل کیزی ترهغی وخته عقد غیرلازم دی، که خیار په صریحه یا ضمنی توگه پوره شو، په هغه خه کبسی چه خیار پوره شوی په هغی کبسی عقد نافذ لازم گنل کیزی .

۶۶۶- ماده

خیار تاکل دعقد دصا دریدلو وخت ته راجع کیزی .

۶۶۷- ماده

که دتاکلو خیار متصرف الیه ته ورکول شوی وی نو حکم یی په یوه شی کبسی دملکیت ثابتیدل دی او پاتی نور شیان که یی په تصرف کی وی امانت گنل کیزی .

۶۶۸- ماده

(۱) که تصرف کوونکی دخیار دمدی دتیریدو تر مخه دخیار دموضوع په یوه شی کبسی تصرف وکه ، نوتصرف یی دمتصرف الیه داختیار پوری موقوف دی .
(۲) که دتصرف مورد شی بیبا وروسته دمتصرف الیه له خوا وتاکل شی، حکم یی دمنعقد یدو له وخته اعتبار لری ، دتصرف کوونکی تصرف باطل گنل کیزی .

۶۶۵- ماده

عقدتازمان بکاربردن خیار، غیرلازم بوده و در صورتیکه خیار طور صریح یاضمنی بکار برده شود، عقد در آنچه خیار در مورد آن انجام یافته، نافذ و لازم پنداشته می شود .

۶۶۶- ماده

تعیین خیار بوقت صدور عقد ، راجع می گردد .

۶۶۷- ماده

هرگاه خیار تعیین به متصرف الیه اعطا شده باشد ، ملکیت او در یکی از اشیاء ثابت پنداشته شده، اشیاء دیگر موضوع خیار تعیین که در تصرفش باشد ، امانت شمرده میشود .

۶۶۸- ماده

(۱) هرگاه متصرف در یکی از اشیاء موضوع خیار ، قبل از انقضای میعاد خیار ، تصرف نماید تصرف او موقوف باختیار متصرف الیه میباشد.
(۲) اگر شی مورد تصرف، بعدا از طرف متصرف الیه تعیین گردد ، حکم آن از وقت انعقاد اعتبار داشته، تصرف متصرف ، باطل پنداشته می شود .

ماده - ۶۶۹

(۱) که دټاکلو دخیار دمو ضوع
دشیانو څخه کوم یو دقبض ترمخه
هلاک شی متصرف الیه په پاتی کبئی
خیار لری،

(۲) که دپورتنی فقری ټول درج
شوی شیان هلاک شی، عقد باطل
گنل کیری .

ماده ۶۶۹ -

(۱) هر گاه یکی از اشیاء موضوع
خیار تعیین ، پیش از قبض هلاک
گردد ، متصرف الیه می تواند در
تعیین باقیمانده آن از خیار استفاده
نماید .

(۲) در صورتیکه تمام اشیای
مذکور هلاک گردد، عقد باطل بندهاشته
میشود .

ماده - ۶۷۰

(۱) که دټاکلو دخیار دمو ضوع
یو شی د قبض کو لو وروسته
هلاک شی، نو هلاک شوی شی
د عقد موضوع گنل کیری او متصرف
الیه دهغی دټمن په ورکولو مکلف
کیری ، په دی صورت کبئی پاتی
شیان امانت گنل کیری او متصرف
ته درده ولو وړدی، که ټول ذکر
شوی شیان دقبضه ولو وروسته
هلاک شی نوبه هغه صورت کبئی چه
یو دبل پسی هلاک شوی وی لمړنی
شی د عقد موضوع او پاتی شیان
امانت گنل کیری .

(۲) که ټول شیان په یوه وخت
کبئی هلاک شوی وی، متصرف الیه
دیوه شی دټمن په ور کولو مکلف
دی او پاتی امانت گنل کیری .

ماده ۶۷۰ -

(۱) هرگاه یکی از اشیای موضوع
خیار تعیین ، بعد از قبض هلاک
گردد ، شی هلاک شده موضوع عقد
پنجاهته شده و متصرف الیه به
تادیه ټمن آن مکلف می گردد. درین
صورت اشیای باقیمانده ، امانت
محسوب گردیده و قابل رد به
متصرف می باشد . اگر تمام اشیای
مذکور بعد از قبض هلاک گردد ، در
صورتیکه یکی بعد دیگری هلاک شده
باشد ، شی اولی موضوع عقد
شناخته شده ، اشیای باقیمانده
امانت پنجاهته میشود .

(۲) اگر هلاک تمام اشیا در زمان
واحد صورت گرفته باشد، متصرف
الیه به پر داختمن یکی از اشیاء
مکلف بوده ، اشیای باقیمانده امانت
پنجاهته میشود .

۶۷۱- ماده

(۱) که خیار متصرف ته ورکول شوی وی، دخیار دموضوع شییان دټاکلو تر وخته دهغه په ملکیت کښی پاتی کیری او دټاکلو وروسـته یو ټاکل شوی شی د عقد موضوع گڼل کیری .

(۲) که متصرف په یوه شی کښی تصرف کړی وی نو تصرف شی جایز گڼل کیری .

ماده ۶۷۱ -

(۱) هرگاه خیار به شخص متصرف اعطا شده باشد، اشیاء موضوع خیار تا زمان تعیین در ملك او با قیمانده وبعد از تعیین یکی از اشیاء، شی تعیین شده، موضوع عقد پنداشته می شود .

(۲) اگر متصرف در یکی از اشیاء تصرف نموده باشد، تصرف او جایز پنداشته می شود .

۶۷۲- ماده

(۱) کوم متصرف ته چه دټاکلو خیار ورکول شوی وی، کولی شی چه عقد فسخ او یایی تړون وکړی، دهغه تصرف دټاکلو دخیار دموضوع په شیانو کښی جایز دی، دهغه دا تصرف د عقد فسخ کیدل گڼل کیری .

(۲) که متصرف دپورتنیو شیانو څخه په یوه شی متصرف الیه مکلف کی، نو متصرف الیه ور باندي ملزم کیری .

ماده ۶۷۲ -

(۱) متصرفیکه خیار تعیین ، باو اعطا شده، میتواند عقد رافسخ یا ابرام نماید . تصرف او در اشیای موضوع خیار تعیین ، مجاز بوده این تصرف او فسخ عقد پنداشته میشود .

(۲) در صورتیکه متصرف ، متصرف الیه را به قبول یکی از آنها مکلف نماید ، متصرف الیه به آن ملزم شناخته میشود .

۶۷۳- ماده

که دټاکلو دخیار دموضوع ټول شییان تر قبضیدو دمخه هلاک شی، هلاک شوی شییان دمصرف په حساب دی او تصرف باطل گڼل کیری . که ځینی شییان هلاک شو دمصرف خیار پاتی دی، هغه کولی شی چه متصرف الیه دپاتی شی په

ماده ۶۷۳ -

هرگاه تمام اشیای موضوع خیار تعیین ، قبل از قبض هلاک گردد ، اشیای هلاک شده به حساب متصرف بوده و تصرف باطل پنداشته میشود . در صورت هلاک بعضی از اشیاء ، خیار متصرف باقی بوده او می تواند

قبلولو یا د عقد به فسخ کولو ملزم کی .

۶۷۴- ماده

(۱) که د ټاکلو دخیار دموضوع یوشی دقبض کولو وروسته هلاک شی، هلاک شوی شی دامانت به صفت دمتصرف په حساب دی، هغه کولی شی چه متصرف الیه دیوه پاتی شی په قبلولو ملزم کی او یا عقد فسخ کی، که ټول ذکر شوی شیان یو د بدل پسې هلاک شی، لمړنی هلاک شوی شی دامانت په صفت دمتصرف په حساب او دپاتی شیانو هلاک دهغی دقیمت په اساس دمتصرف الیه په حساب گنل کیږی .

(۲) که ټول شیان به یوه وخت کښی هلاک شو، یو یی دامانت به صفت دمتصرف په حساب او دپاتی نورو شیانو هلاک دهغی دقیمت په اساس دمتصرف الیه په حساب گنل کیږی .

۶۷۵- ماده

د ټاکلو خیار وارثانوته انتقالیږی .

دریم جزء - دلیدلو خیار

۶۷۶- ماده

په لاندنیو مواردو کښی دلیدلو په خیار بی له پخوانی شرط څخه د عقد د فسخ کولو حق لابتیږی .

۱- دهغه اعیانو اخستل چه ټاکل

مصرف الیه رابه قبول شی باقیمانده ملزم یاعقد را فسخ نماید .

ماده ۶۷۴ -

(۱) هر گاه یکی از اشیای موضوع خیار تعیین بعد از قبض هلاک شود، شی هلاک شده به صفت امانت بحساب متصرف می باشد . او می تواند متصرف الیه را به قبول یکی از اشیا باقیمانده ملزم نموده یا عقد را فسخ نماید . اگر تمام اشیاء مذکور یکی بعد دیگری هلاک شود، شی هلاک شده اولی بصفت امانت بحساب متصرف بوده و متصرف الیه به پرداخت قیمت باقیمانده ، مکلف می باشد .

(۲) در صورت هلاک بزمان واحد، یکی بصفت امانت بحساب متصرف و هلاک اشیای باقیمانده با ساس قیمت آن بحساب متصرف الیه ، بنداشته میشود .

ماده ۶۷۵ -

خیار تعیین، بورله انتقال می نماید .

جزء سوم - خیار رویت

ماده ۶۷۶ -

حق فسخ عقد به خیار رویت ، در موارد آتی بدون شرط قبلی ثابت می گردد :

۱- خریدن اعیانیکه تعیین آن لازم

بی لازم وی او به ذمه باندی دثابتو پورونو دجملی خخه نه وی .
 ۲- داعیانو اجاره .
 ۳- دغیر مثلی اعیانو ویشل .
 ۴- په هغه مال صلحه چه پخپل ذات کنسی عین وی .

ماده ۶۷۷ -

ماده ۶۷۷ -

خیار رویت در عقو دیکه احتمال فسخ را ندارد ، ثابت نمی گردد .
 به هفی عقدونو کنسی چه دفسخ کیدو احتمال نه لری ، دلیدلو خیار نه ثابتیری .

ماده ۶۷۸ -

ماده ۶۷۸ -

برای اثبات خیار رویت ، معقود علیه باید قابل تمیین بوده ومتصرف الیه آنرا حین عقد ، ندیده باشد .
 دلیدلو دخیار دثابتیدو دپاره باید کوم شی چه پری عقد شوی دتاکلو وپوی اومتصرف الیه هغه دقعد په وخت کنسی نه وی لیدلی .

ماده ۶۷۹ -

ماده ۶۷۹ -

حق خیار رویت تا وقتی باقی میماند که رویت در خلال مدتیکه طرفین به آن موافقه کرده اند ، تمام گردیده یا علت سقوط خیار موجود گردد .
 دلیدلو دخیار حق تر هغه وخته پوری پاتی کپری چه لید نه دهفی مدی په اوپردو کنسی چه دواړوخواوو پری موافقه کری ، پوره شی یادخیار دستقوط علت پیدا شی .

ماده ۶۸۰ -

ماده ۶۸۰ -

خیار رویت بدیدن موضوع خیار ، رضایت صریح یا ضمنی صاحب خیار ، مرگ صاحب خیار ، هلاک شدن کل یا قسمتی از عین به چنان تصرف صاحب خیار در عین که دلیدلو خیار دخیار دموضوع به لیدلو ، دخیار دخواند په صریح یا ضمنی رضائیت ، دخیار دخواند په مرگ ، دتول عین یا دهفی دیسوی برخی په هلاکیدو ، په عین کنسی دخیار دخواند په دارنگه تصرف

سره چه دفسخ کیدو احتمال ونه لری یا دبل چاقو دعین پوری تعلق ونیسی، ساقطیری .
 احتمال فسخ را نداشته باشد یا حق غیر به آن تعلق بگیرد ، ساقط می گردد .

ماده ۶۸۱ - ماده ۶۸۱

دیلدلو په خیار کنبی ددعقددفسخ کیدلو حق په صریح یا ضمنی قول یا فعل پوره گنل کیری، دمحمسی دحکم یا دبلې خوا درضائیت پوری موقوف نه دی .
 فسخ عقد در خیار رویت ، بقول یا فعل صریح یا ضمنی تمام پنداشته شده، به حکم محکمه یا رضایت طرف دیگر موقوف نمی باشد .

ماده ۶۸۲ - ماده ۶۸۲
 خلوروم جزء - دعیب خیار
 جزء چهارم - خیار عیب

ددعقد دفسخ کیدلو حق دعیب په خیار سره بی دپخوانی شرط څخه ثابتیری .
 حق فسخ عقد بخیار عیب ، بدون شرط قبلی ثابت می گردد .

ماده ۶۸۳ - ماده ۶۸۳

دعیب خیار په هغه عقدونو کنبی ثابتیری چه دفسخ کیدو احتمال ولری .
 خیار عیب در عقودی ثابت می گردد که احتمال فسخ را داشته باشد .

ماده ۶۸۴ - ماده ۶۸۴

عیب هغه وخت دخیار موجب کیدی شی چه ددعقد ترمنځ موجودوی ا ودمبیر. به قیمت کنبی تاثیرولری، همدارنگه چه متصرف الیه په هغی علم ونه لری او متصرف دعیب څخه براثت نه وی شرط کړی .
 عیب، وقتی موجب خیار شده می تواند که قبل از عقد موجود بوده و در قیمت مبیعه موثر باشد. همچنان متصرف الیه ، به آن علم نداشته و متصرف بر ائت عیب را شرط نگذاشته باشد .

ماده ۶۸۵ - ماده ۶۸۵

که عیب ددی قانوند(۶۸۴) (۱) مادی ددرج شوو شرطونو لرونکی هر گاه عیب حاوی شروط مندرج ماده (۶۸۴) این قانون باشد،

عقد بر متصرف الیه لازم نگر دیده او می تواند به اراده خود آنرا قبل از قبض ، نقض نموده و از آن بمتصرف اعلان نماید .

(۲) نقض عقد بعد از قبض به سبب عیب ، بدون رضایت طرفین یا حکم محکمه با صلاحیت صورت گرفته نمی تواند .

ماده ۶۸۶ -

هرگاه متصرف الیه عقدی را بخیار عیب نقض نماید ، عقد فسخ گردیده ، رد میباید در حال قبض و مطالبه ثمن در صورتیکه پر داخته شده باشد ، لازم می گردد .

ماده ۶۸۷ -

متصرف الیه نمی تواند ، نقصان ثمن را در حالیکه شی معیوب را نزد خود نگهداشته از متصرف مطالبه نماید ، مگر در صورتیکه رد شی بدون مداخله متصرف الیه ، ناممکن گردیده و عوض آن بوی نرسیده باشد .

ماده ۶۸۸ -

خیار عیب به هلاک شدن موضوع خیار ، زیادت یا نقصان آن ، اسقاط خیار از طرف صاحب خیار یا رضایت او به عیب ، بعد از علم به آن و یا

وی ، عقد به متصرف الیه نه لازم میبوی او هغه کولی شی چه خپله اراده دقبضیدو ترمخه نقض کی او دهفی شخه متصرف ته خبر ورکی .

(۲) دعیب په سبب دقبضیدو وروسته دعقد نقضه ول بی ددواړو خواوو درضا یا دواک لرونکی محکمی دحکمه په غیر صورت نه شی موندلی .

ماده ۶۸۶ -

که متصرف الیه دعیب په خیار یوعقد نقض کی عقد فسخ کیږی ، که میباید قبض شوی وه دهفی رده ول او که ثمن ورکول شوی وو دهفی غوښتنه لازم کیږی .

ماده ۶۸۷ -

متصرف الیه نه شی کولی که یی معیوب شی دخان سره ساتلی وو دمتصرف شخه دثمن دنقصان غوښتنه وکی ، مگر په هغه صورت کښی چه دشی رده ول بی دمتصرف دمداخلی ممکن نه وی او دهفی عوض ور ته نه وی رسیدلی .

ماده ۶۸۸ -

دعیب خیار ، دخیار دمو ضوع په هلاکیدو ، دهفی دزیا توالی یا نقصان په سبب ، دخیار دخاوند له خوا دخیار ساقطیدل ، یا دعیب دعلم شخه وروسته په هفی رضائیت

اویا دعیب دعلم څخه ترمخه په شی کښی دهغه تصرف، ساقطیږی .

ماده - ٦٨٩

تصرف او درشی قبل از علم به عیب ساقط می گردد .

ماده ٦٨٩ -

دعیب خیار دمتصرف الیه په مرگ نه ساقطیږی او وارثان دهغه قایم مقام گڼل کیږی .

دریم مبحث - د عقد آثار

لمړی فرعه - د عقد آثار د عقد

د دواړو خواوو په باره کښی

ماده - ٦٩٠

خیار عیب ، بمرگ متصرف الیه ساقط نگریدیده وورته قایم مقام او شناخته می شود .

مبحث چارم - آثار عقد

فرع اول - آثار عقد در مورد

طرفین عقد

ماده ٦٩٠ -

د صحیح عقد په منعقدیدو چه آثار لکه حکمونه او حقوق مرتب کیږی دداسی عقد څخه عبارت دی چه ذوات او صفت له حیثه مشروع وی او صیفه یی دهغه شی په باره کښی چه د حکم وپوری د اهلیت لرونکی شخص څخه صادره شوی وی ، همدارنگه صفتونه یی صحیح او دخلل څخه خالی وی او د عقد د فاسدوونکی شرط سره یو ځای نه وی .

ماده - ٦٩١

عقد صحیح که با انعقاد آن آثاری از قبیل احکام و حقوق هر تبمیگردد، عقدیست که ذاتاً و وصفاً مشروع بوده ، صیفه آن در مورد شی ایکه قابلیت حکم آنرا داشته و از شخص صاحب اهلیت صادر گردیده باشد، همچنان اوصاف آن صحیح و عاری از خلل بوده و مقرون به شرط فاسد کننده عقد نباشد .

ماده ٦٩١ -

د عقد اثر د عقد په دواړو خواوو او دهغوی په عام خلف بی له دی چه دمیراث عامی قاعدی اخلال کی تطبیق کیږی ، مگر دا چه د عقد، د معاملی د طبیعت یا د قانون دنص څخه معلومه شی چه دا اثر عام خلف ته نه راجع کیږی .

اثر عقد بر عاقدین و خلف عام آنها بارعایت عدم اخلال قواعد میراث راجع می شود ، مگر اینکه از عقد، طبیعت معامله یا نص قانون عدم رجعت آن بخلف عام دانسته شود.

۶۹۲- ماده

که دعقد خخه شخصی التزامات او حقوق پیداشو او داسی مال ته راجع وو چه وروسته خاص خلف ته انتقال پیدا کوی، نو ذکر شوی التزامات او حقوق هم دمال دنقلینو په وخت کښی نقلیزی خو په دی شرط چه دمال مستلزم وی اوخاص خلف ورباندی هغه ته دمال دنقلیدو په وخت کښی علم ولری .

ماده ۶۹۲ -

هرگاه وجایب و حقوق شخصی ناشی از عقد ، به مالی راجع باشد که بعداً بخلف خاص انتقال نماید، حقوق ووجایب مذکور ، نیز حین انتقال مال، انتقال مینماید ،مشروط بر اینکه مستلزم مال بوده خلف حین انتقال مال به آن علم داشته باشد.

۶۹۳- ماده

که دمعاضی عقد چه په اعیانو واقع شوی وی او دصحت دټولو شرطونو لرونکی وی نو دخپل ملکیت په بدل کښی دعقد ددواړو خواوو دملکیت دثبوت تقاضا کوی اوهریو دخپل هغه ملکیت په تسلیمیدو بل ته مکلف دی چه عقد پری شوی دی .

ماده ۶۹۳ -

هرگاه عقد معاوضه ایکه بر اعیان واقع گردیده دارای تمام شرایط صحت باشد ، مقتضی ثبوت ملکیت هر یک از عاقدین در بدل ملك آنها و الزام هر یک به تسلیمی ملکش بطرف دیگر می باشد .

۶۹۴- ماده

که دمعاضی عقد داعیانو په گټو واقع شوی وی او دصحت اونفاذ ټول شرطونه ولری نو په عین کښی دمتصرف التزام دا ایجابوی چه هغه گټی اخستونکی ته او دگټی اخستونکی التزام دا ایجابه وی چه دعین خاوند ته په بدل کښی دهغو منافعو چه مستحق شوی تسلیم کوی.

ماده ۶۹۴ -

هرگاه عقد معاوضه ایکه بر منافع اعیان واقع گردیده ، دارای تمام شرایط صحت ونفاذ باشد ، متصرف عین ، به تسلیم آن برای نفع گیرنده ونفع گیرنده به تسلیم بدل منفعت به متصرف عین ، مکلف میگردد .

ماده - ۶۹۵

دملکیت دتقلیدواودگټورد مرتبیدو په غیر دمعامضی د عقد د آثارو څخه داهم ده چه پور په ذمه ثابتوی، یایی په کار کولو لازمه وی او یا پور محکمه وی .

ماده ۶۹۵ -

تثبیت دین بر ذمه یا الزام شخص باجرائ عمل و یا توثیق دین ، علاوه بر انتقال ملکیت و تر تیب منفعت نیز از آثار عقد ، پنداشته میشود .

ماده - ۶۹۶

(۱) عقد دنافذیدو وروسته لازم گنل کیږی د عقد څخه رجوع او دهغی تعدیل بی ددواړو خواوو درضاء یا دقانون د حکم په غیر، جواز نه لری .
(۲) په هغه صورت کښی چه استثنائی حادثی یا طبیعی آفتونه یا داسی واقعی ظهور وکی چه دهغی څخه ځان ژغورل ممکن نه وی، او پوروری دهغی په علت دداسی سختیو سره مخامخ شی چه هغه په فاحشی خساری تهدید کی که څه هم د عقد څخه دبیدا شوی التزام تنفید مستحیل نه وی ، محکمه کولی شی چه د عقد ددواړو خواوو دگټو د موازنی وروسته دپور وری دا ډیر مشکل التزام تریوی عادلانه اندازی پوری را کښته کی ، ددی حکم په خلاف هر قسم موافقه باطله گنل کیږی .

ماده ۶۹۶ -

(۱) عقد بعد از انفاذ لازم پنداشته شده ، رجوع از عقد و تعدیل آن بدون رضایت طرفین یا حکم قانون ، جواز ندارد .

(۲) در صورت ظهور حوادث استثنائی یا آفات طبیعی و یا واقعه که پیشبینی آن نا ممکن بوده و مدیون بعلت آن مواجه بچنان مشکلی گردد که وی را بخساره فاحش تهدید نماید ، گرچه ایفای تعهد مبنی بر عقد مستحیل نباشد ، محکمه می تواند پس از ارزیابی مصالح طرفین تعهد ، مدیون را بحد عادلانه تنزیل دهد . هرگونه موافقه بر خلاف این حکم باطل پنداشته میشود .

ماده - ۶۹۷

عقد په هغه څه چه ورته شامل دی او ښه نیت دهغی تقاضا کوی نافذیږی . عقد علاوه په دی چه څه

ماده ۶۹۷ -

عقد بر آنچه که شامل آن بوده و حسن نیت مقتضی آن باشد، نافذ میگردد . همچنان عقد علاوه از اینکه

طرفین را به آنچه در عقد وارد گردیده ملزم میسازد ، شامل تمام آنچه که طبیعت و جیبه مطابق با حکم قانون ، عرف و عدالت مقتضی آن باشد ، نیز می باشد .

ماده ۶۹۸ -

(۱) هرگاه عقد بصورت اذعان و تحت شرایط غیر عادلانه صورت گرفته باشد ، محکمه می تواند شرایط متذکره را تعدیل و یا به برائت ذمه طرف مقابل طوریکه عدالت مقتضی آنست حکم نماید . مگر اینکه شرایط اذعان از طرف مراجع دولتی وضع شده باشد .

(۲) شرایط مندرج فورمه های قرار داد به شمول نرخ در عقود ، اذعان موسسات خصوصی از طرف مراجع با صلاحیت دولتی ، منظور و مراقبت میشود .

فرع دوم - آثار عقد در مورد
شخص ثالث

ماده ۶۹۹ -

(۱) هرگاه متعاقدين بصورت مواضعه یا جبری و یا مزاح عقدی را انجام داده باشند ، دائنین متعاقدين و خلف خاص آنها ، می توانند در صورتیکه دارای حسن نیت

شی به عقد کبسی ذکرشوی اوداوه خواوی پری ملزمه وی ، تولو هغه شیانو ته هم شامل دی چه دالتزام طبیعت یی دقانون دحکمونو ، عرف ، اوعدالت سره سم ، تقاضا کوی .

ماده ۶۹۸ -

(۱) که عقد دادغان به صورت او دغیر عادلانه شرطونو لاندی شوی وی ، نو محکمه کولی شی ذکرشوی شرطونه تعدیل کی یا دمقابلی خوا دذمی به برائت لکه چه عدالت یی تقاضا کوی ، حکم وکی . مگر دا چه دادغان شرطونه ددولتی مراجعو له خوا وضع شوی وی .

(۲) دخصوصی موسسو دادغان به عقدونو کبسی دقرار دا دونو دفورمو درج شوی شرطونه بهشمول دنرخ ددولت دصلاحیت لرونکو مراجعو له خوا منظور او مراقبت کیری .

دریمه فرعه - دعقد آثار ددریم
شخص به باره کبسی

ماده ۶۹۹ -

(۱) که عاقدینو دمواضعی ، یاجبر یا دتوکو به صورت عقد تر سره کپی وی دعقد کونکوپورورکونکی او خاص خلف که دنبه نیت لرونکی وی کولی شی چه به ظاهری عقد

باشند ، بعقد ظاهر تمسك نمايند. همچنان می توانند شکليات عقدی را که باثر آن متضرر شده اند ، ثابت نموده و به عقد غیر ظاهر تمسك نمايند .

(۲) اگر مصالح اشخاص ذیعلاقه درچنين عقد معارض هم واقع گردیده ، بعضی به عقد ظاهر و بعضی دیگر بعقد غیر ظاهر تمسك نمايند ، بعقد ظاهر ترجیح داده میشود .

ماده ۷۰۰ -

(۱) بین متعاقدين و خلف عام آنها عقد غیر ظاهر نافذ پنداشته شده ، بر عقد ظاهر اثری مرتب نمی گردد .

(۲) اگر متعاقدين ، عقد حقیقی را توسط عقد ظاهر مخفی نمايند ، عقد حقیقی در صورتیکه واجد تمام شرایط صحت باشد ، صحیح پنداشته میشود .

ماده ۷۰۱ -

(۱) هرگاه شخص به تعهد شخص ثالث وعده بدهد ، شخص ثالث به سبب آن ملزم شناخته نمی شود ، در صورت رد وعده از طرف شخص ثالث ، وعده دهنده به تعویض مکلف می گردد . اگر وعده دهنده با اجرای وجیبه مذکور بدون رسانیدن ضرر

تمسك وکی ، همدارنگه کولی شی چه دعقد هغه شکليات چه دهغیله امله ورته ضرر رسیدلی ثابت کی او به غیر ظاهری عقد تمسك وکی .

(۲) که دعلاقی لرونکی اشخاصو بنیگنی به داسی عقد کنبسی یو دبل معارض واقع شی ، خینی په ظاهری او خینی نور په غیر ظاهری عقد تمسك وکی نو ظاهری عقد ته ترجیح ورکول کیبری .

ماده ۷۰۰ -

(۱) دعقد کونکو او دهغوی دعام خلف ترمنخ ، غیر ظاهری عقد نافذ گنل کیبری ، په ظاهری عقد کوم اثر نه مرتبیری .

(۲) که دعقد دواړه خواوی دظاهری عقد په وسیله ، حقیقی عقد پټ وساتی ، نوحقیقی عقد که دصحت قبول شرطونه ولری ، صحیح گنل کیبری .

ماده ۷۰۱ -

(۱) که خوک ددریم شخص په التزام وعده وکی ، دریم شخص په دی وعده نه ملزم کیبری ، که دریم شخص وعده رد کړه نوبه وعده ورکونکی لازم دی چه دهغه سره دعقد کولو تعویض وکی ، که وعده ورکونکی ، ذکر شوی التزام بی له دی چه پور ورکونکی ته ضرر

(۲۰۱)

ورسپیری، اجراء کی دوعدی پسہ تعویض نه مکلف کپیری .
 (۲) که دریم شخص وعده تائید کی نو دتائید د صا دریدو له وخته په هغی ملزم گنل کپیری مگر داچه دتائید څخه په صراحت یا ضمنی توگه معلومه شی چه دتائید نسبت دوعدی ورځی ته شوی .

۷۰۲ - ماده

(۱) شخص کولی شی چه پخپل نوم په هغه التزا ماتو عقدو کی چه هغه یی دبل چا دگټی دپاره شرط کړی وی خو په دی شرط چه ددی التزا ماتو په تنفیذ کبسی پخپله دهغه مادی یا معنوی گټه موجوده وی ، دریم شخص ددی شرط په سبب دذکر شوی شرط په تنفیذیدو کبسی مستقیم حق پیدا کوی، مگر دا چه دهغی په خلاف موافقه شوی وی .

(۲) متعهد کولی شی چه مستقیم حق څخه داستفادی په مقابل کبسی په دریم شخص په داسی دفعی تمسک وکی چه پر عقد واردیږی .
 همدارنگه شرط ایښو دونکی کولی شی دهغی گټی دتنفیذ غوښتنه وکی چه ددریم شخص په گټه یی شرط کړی مگر داچه دعقد څخه دهغی خلاف معلوم شی .

بداین پیر دازد ، به تعویض و عده مکلف نمی گردد .

(۲) در صورتیکه شخص ثالث وعده را تائید نماید ، از حین صدور تائید به آن ملزم شناخته میشود . مگر اینکه نسبت تائید به رزوعده ، طور صریح یا ضمنی ، معلوم گردد .

ماده ۷۰۲ -

(۱) شخص می تواند عقدی را مبنی بر تعهداتی که در آن مصلحت شخص ثالث را شرط گذاشته است ، با سم خود انجام دهد . مشروط بر اینکه در اجرای این تعهد ، منفعت مادی یا معنوی شخص او موجود باشد .
 شخص ثالث به سبب این شرط حق مباشر را با اجرای شرط مذکور کسب می نماید ، مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

(۲) متعهد می تواند در برابر استفاده از حق مباشر توسط شخص ثالث ، بچنان دفعی پیر دازد که بر عقد وارد می گردد .

همچنان شرط گذارمی تواند اجرای مصلحتی را که به نفع شخص ثالث شرط گذاشته است ، مطالبه نماید ، مگر اینکه از عقد خلاف آن معلوم گردد .

ماده ۷۰۳-

(۱) شرط ایبڼو دونکی کولی شی پخوا له دی چه دریم شخص دخپلی موافقی څخه دشرط څخه داستفادی په باره کښی متعهد یا شرط ایبڼو دونکی ته خبر ورکي ، کوم شرط چه یی ایبڼی دی نقض کی مگر دا چه دعقد اقتضاء دهغی په خلاف وی . دشرط ایبڼو دونکی ، پور ور کوونکی او وارثان له دی حق څخه استفاده نه شی کولی .

(۲) دشرط ایبڼو دل دمتعهد دذمی برائت دشرط ایبڼو دونکی په مقابل کښی نه افاده کوی ، مگر دا چه په صراحت یا ضمنی توگه دهغی په خلاف موافقه شوی وی . دشرط ایبڼو دونکی کولی شی چه دریم شخص ته تغییر ورکي او یا پخپله دهغه په ځای قرار ونیسی .

ماده ۷۰۴-

کوم شرط چه ددریم شخص په گټه ایبڼو دل کیری ، کیدای شی چه گټه اخستونکی مستقل شخص یا مستقل جهت وی ، همدارنگه جواز لری چه دعقد په وخت کښی شخص یا جهت بالذات نه وی ټاکل شوی خو په دی شرط چه دعقد دتأثیر دنتیجو په وخت کښی دهغوی ټاکل ممکن وی .

ماده ۷۰۳-

(۱) شرط گذار می تواند پیش از آنکه شخص ثالث موافقه اش را در مورد استفاده از شرط با اطلاع متعهد یا شرط گذار رسانیده باشد، شرطی را که گذاشته است نقض نماید ، مگر اینکه مقتضای عقد به خلاف آن باشد . داینین یاور له شرط گذار ازین حق استفاده کرده نمی - تواند .

(۲) گذاشتن شرط ، برائت ذمه متعهد را در برابر شرط گذار افاده نمی کند ، مگر اینکه طور صریح یا ضمنی بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد . شرط گذار می تواند شخص ثالث را تغییر داده و یا خود را بجای آن قرار دهد .

ماده ۷۰۴-

در شرط گذاشتن به مصلحت غیر جاز است که نفع گیرنده شخص مستقل یا جهت مستقل باشد . همچنان شخص یا جهتیکه حین عقد ذاتا معین نباشد ، به شرطی بحیث شخص ثالث قرار گرفته می - تواند که هنگام ظهور آثار عقد ، تعیین شده بتواند .

دریمه فرعه - دعقد تفسیر

۷۰۵- ماده

به عقد کنبی اصل دعقد ددواړو خواوو رضا او دهغه څه نتیجه ده چه دواړو خواوو دعقد په وسیله پرځان لازم کړی دی .

۷۰۶- ماده

به عقدونو کنبی دعقد ددواړو خواوو دظاهری ارادی په نظر کنبی نیولو سره ، مقصودونو اومعنی گانو ته اعتبار ورکول کیری نه لفظونو او حرفونو ته .

۷۰۷- ماده

په خبرو کنبی اصل دحقیقی معنی اراده ده ، ترڅو چه حقیقی معنی امکان لری دمجازی معنی اراده جواز نه لری . او که حقیقی معنی متعذره وی نو دمجازی معنی اراده جواز لری .

۷۰۸- ماده

دصریح په مقابل کنبی، دلالت اعتبار نه لری ، که ددواړو مفهوم یو دبل معارض واقع شی نو صریح ته ترجیح ورکول کیری .

۷۰۹- ماده

به باطنی امورو کنبی دیوشی دلیل دهغی قایم مقام کیری .

فرع سوم - تفسیر عقد

۷۰۵- ماده

اصل درعقد ، رضای متعاقدین و نتیجه آنچه که بواسطه عقد بالای خود لازم ساخته اند ، می باشد .

۷۰۶- ماده

در عقود بارعایت اراده ظا هر متعاقدین ، به مقاصد و معانی اعتبار داده میشود ، نه به الفاظ و حرف .

۷۰۷- ماده

اصل در کلام اراده معنی حقیقی آنست نه اراده معنی مجازی ، در صورت امکان اراده معنی حقیقی جواز ندارد ، مگر اینکه اراده معنی حقیقی متعذر باشد .

۷۰۸- ماده

در برابر صریح بدلالت اعتبار داده نمی شود ، هر گاه مفهوم هر دو معارض هم واقع گردد ، بصریح ترجیح داده میشود .

۷۰۹- ماده

در امور باطنی دلیل شی ، قایم مقام آن می گردد .

۷۱۰- ماده

که مانع او اقتضاء یو د بل معارض واقع شی ، مانع ته ترجیح ورکول کیږی .

۷۱۰- ماده

هرگاه مانع و مقتضی معارض هم واقع گردد ، به مانع ترجیح داده میشود .

۷۱۱- ماده

په خبره عمل کول دهغی د پریښو دو څخه ښه دی . ترڅوچه خبره په یوی معنی حملیدای شی ، دهغی پریښودل جواز نه لری ، که ئی عمل کول متعذر شو نو پریښودله کیږی .

۷۱۱- ماده

اعمال کلام بهتر از اهمال آنست . تاوقتیکه حمل کلام بر يك معنی شده بتواند اهمال آن جواز ندارد ، مگر اینکه اعمال آن متعذر گردد .

۷۱۲- ماده

دځینو هغو ذکر چه د تجزیې و پړنه دی د ټولو د ذکر په شان دی .

۷۱۲- ماده

ذکر بعضی از آنچه که قابل تجزیه نیست ، مانند ذکر کل آنست .

۷۱۳- ماده

ترڅو چه دمطلق دتغیر دلیل په صریح یا ضمنی توگه معلوم نه شی پخپل اطلاق پاتی کیږی .

۷۱۳- ماده

مطلق تاوقتیکه دلیل تغییر آن ، طور صریح یا ضمنی موجود نگرده ، به اطلاق خود با قی می ماند .

۷۱۴- ماده

په حاضر کښی صفت لغو دی او په غایب کښی اعتبار لری .

۷۱۴- ماده

وصف در حاضر ملغی و درغیاب اعتبار دارد .

۷۱۵- ماده

تصدیق شوی سوال دمخاطب دځواب په ضمن کښی اعاده شوی گڼل کیږی .

۷۱۵- ماده

سوال تصدیق شده در ضمن جواب مخاطب ، اعاده شده پنداشته میشود .

- ۷۱۶- ماده
کوم شی چه په خو شرطونو-
مشروط شوی وی ، دیوه شرط په
نفی کولو سره ، نفی کیری .
- ۷۱۶- ماده
شک دپور وړی په گټه تفسیریری .
- ۷۱۸- ماده
حکم دعلت دپیدا کیدو سره پیدا
او دهغی دلری کیدو سره لری کیری .
- ۷۱۹- ماده
کوم شی چه دقیاس په خلاف
ثابت شوی وی، بل شی پری نه شی
قیاسیدلی .
- ۷۲۰- ماده
کوم شی چه په عرف کښی معروف
وی دهغه څه په خیردی لکه چه شرط
اینبودل شوی وی .
- ۷۲۱- ماده
عادت عام وی او که خاص دحکم
مدار کیدای شی .
- ۷۲۲- ماده
عادت هغه وخت اعتبار لری چه
عمومیت یا اکثریت ولری . خپور
اغلیبیت ته اعتبار ورکول کیری نه
نادر اغلیبیت ته .
- ماده ۷۱۶ -
آنچه بچند شرط مشروط گردیده
باشد ، به انتفاء يك شرط منتفی
میشود .
- ماده ۷۱۷ -
شك به نفع مدیون ، تفسیر میشود .
- ماده ۷۱۸ -
حکم، با موجودیت علت، مو جود
وبه انتفای آن منتفی می گردد .
- ماده ۷۱۹ -
آنچه بخلاف قیاس ثابت شده
باشد ، چیزی دیگری به آن قیاس
شده نمی تواند .
- ماده ۷۲۰ -
آنچه در عرف معروف باشد ،
مانند آنست که شرط گذاشته شده
باشد .
- ماده ۷۲۱ -
عادت عام باشد یا خاص ، مدار
حکم قرار داده می شود .
- ماده ۷۲۲ -
عادت وقتی اعتبار دارد که عمومیت
یا اغلیبیت داشته باشد .
اعتبار به اغلیبیت شایع داده میشود،
نه اغلیبیت نادر .

- ماده ۷۲۳ - کوم شی چه په عادت کښی منع وی لکه چه په حقیقت کښی منع وی.
- ماده ۷۲۴ - حقیقت دعادت په دلالت ترسک کیری .
- ماده ۷۲۵ - فرعه داصل حکم لری .
- ماده ۷۲۶ - تابع، دمتبوع حکم تابع دی خانگری حکم پری نه مرتب کیری .
- ماده ۷۲۷ - که شوک دیوشی مالک شی دهغه څه مالک هم گرځی چه دهغی د ضروریاتو څخه دی .
- ماده ۷۲۸ - داصل دساقطیدو سره، فرعه ساقطیری ، او که باطل شی نوهغه شی چه دهغی په ضمن کښی دی هم باطلیری .
- ماده ۷۲۹ - دکوم شی چه صرفه ول او ترکول یی بی دشرط ایښود لو جواز لری، دشرط ایښودل لازمیږی .
- ماده ۷۲۳ - آنچه عادتاً ممتنع باشد، ما نند آنست که حقیقتاً ممتنع باشد .
- ماده ۷۲۴ - حقیقت بدلالت عادت ، ترك می-شود .
- ماده ۷۲۵ - فرع ، حکم اصل را دارد .
- ماده ۷۲۶ - تابع ، تابع حکم متبوع بوده ، حکم جداگانه برآن مرتب نمیگردد.
- ماده ۷۲۷ - شخصیکه مالک شی گردد ، مالک آنچه از ضروریات آن باشد نیز میگردد .
- ماده ۷۲۸ - باسقوط اصل، فرع ساقط گردیده و در صورت بطلان چیزیکه در ضمن آن باشد ، نیز باطل می گردد .
- ماده ۷۲۹ - هر آنچه بطل و ترك آن بدون گذاشتن شرط جواز داشته باشد، گذاشتن شرط لازم می گردد .

خلورمه فرعه - د عقد آثار د عقد

فرع چارم - آثار عقد در مورد

د زمان په باره کبښی

ضمان عقد

۷۳۰ - ماده

ماده ۷۳۰ -

که په عقد باندی ملتزم شوی و نه شو کړی دعین دمحال والی له امله پخپل التزام وفاوکی او یایی خپل التزام دموافقی شوی میعاد څخه وروسته که ، نو محکمه کولی شی چه دضمان حکم ورباندی صادرکړی، مگر دا چه ثابته کی چه دتنفیذ محال والی یا دادا کولو وروسته والسی دداسی سبب له امله وو چه دهغه دارادی نه وتلی وو .

هرگاه متعهد نتواند وجیبه را در مورد عقد عیناً ایفا نماید یا اجرای وجیبه را از مدت معینه بتاخیر اندازد، محکمه می تواند علیه او حکم ضمان را صادر نماید . مگر اینکه ثابت گردد که عدم امکان وفاء یا تأخیر در اجرا وجیبه ناشی از سببی بوده که وی در آن دخیل نبوده است .

۷۳۱ - ماده

ماده ۷۳۱ -

د عقد دواړه خواوی کولی شی دتنفیذ دنشتوالی یا دادا کولو دوروسته والی په حالت کبښی، په عقد یا تر هغی وروسته موافقه کبښی، دمستحق ضمان قیمت تحدیدکی .

متعاقدین می توانند اندازه ضمانی را که در حال عدم اجراء یا تأخیر باید پرداخته شود، در حین عقد تعیین یا بعداً به آن موافقه نمایند.

۷۳۲ - ماده

ماده ۷۳۲ -

که بوروری ثابت کی چه ټاکل شوی ضمان عادلانه ، نه دی اودهغه ضرر سره چه دنه تنفیذیدو له امله پیدا شوی متناسب نه دی، پور ورکوونکی یی نه مستحق کبښی .

هرگاه مدیون ثابت نماید که ضمان تعیین شده غیر عادلانه بوده و بسا ضرریکه از عدم تنفیذ نشأت نموده متناسب نمی باشد ، داین مستحق آن شده نمی تواند .

۷۳۳ - ماده

ماده ۷۳۳ -

په هغه حالتونو کبښی چه ضرر دموافقه شوی ضمان دقیمت څخه زیات وی، نو پور ورکوونکی نه شی

در مواردیکه ضرر عاید بیشتر از اندازه ضمان تعیین شده باشد، داین نمی تواند مقدار اضافی را از

مدیون مطالبه نماید ، مگر اینکه ثابت نماید که مدیون مرتکب خیانت یا خطای فاحش گردیده است .

ماده ۷۳۴ -

محکمه می تواند در صورت عدم موافقه قبلی به اندازه ضمان یا عدم تصریح آن در قانون بادر نظر داشت خساره وارده بر دائن و کسر عواید وی ، اندازه آنرا تعیین نماید .

ماده ۷۳۵ -

(۱) هر گاه مدیون از تادیه دینی تاخیر بعمل آرد که موضوع آنرا پول نقد تشکیل داده و مقدار آن حین مطالبه معلوم باشد ، دائن می تواند جبران خساره ناشی از تاخیر تادیه را که سالانه معادل (۳) فیصد در موضوعات مدنی باشد ، مطالبه نماید .

(۲) تاخیر جبران خساره در حالیکه از موافقه طرفین یا عرف معلوم شده نتواند ، از تاریخ مطالبه قضائی آغاز می گردد .

کولی چه دموافقه شوی قیمت خخه دزیات غوښتنه وکی مگر په هغه صورت کښی چه ثابته کی چه پور وونکی دغش یا دلوی خطا مرتکب شوی وی .

ماده ۷۳۴ -

که دضمان په اندازه تر مخه موافقه نه وه شوی یا په قانون کښی ورباندی صراحت نه وو شوی ، محکمه کولی شی پور ورکونکی ته دوارد شوی خساری او دکاره پاتی کیدو په نظر کښی نیولو سره ، هغه وټاکي .

ماده ۷۳۵ -

(۱) که پور وړی په داسی پور ورکولو کښی تاخیر وکی ، چه موضوع یی نقدی پیسی وی او دغوښتنی په وخت کښی دهغی مقدار معلوم وی ، پور ورکونکی کولی شی چه دپور دادا کولو دوروسته والی له امله دخساری جبیره چه په مدنی موضو عاتو کښی ددری په سلوکښی دی وغواړی .

(۲) که ددواړو خواوو دموافقی یا دعرف خخه دپور دتاخیر له امله دخساری دجبیری اخستلو نیته نه شوه معلومیدی ، نو دتعویض دتطبیق نیته دقضائی غوښتنی دنیته خخه شروع کیزی .

۷۳۶- ماده

دعقد دواړه خواړی کولی شی چه دموافقی په اساس ددی قانوند(۷۳۵) مادی درج شوی تضمین، په کال کبسی ددزی په سلو کی زیات وټاکي، خوبه دی شرط چه په کال کبسی داووه په سلو کبسی زیات نه شی. که ددی څخه زیاته موافقه شوی وی، اعتبار نلری، داین دزیاتی اندازی په بیرته ورکولو مکلف کیږی .

۷۳۷- ماده

هر نوع عمل یا گټه چه ددی قانون د (۷۳۵) مادی داندازی څخه دپور ورکونکی له خوا زیاته شرط شی، پټه گټه گنل کیږی او باید چه دپورتنی اندازی پوری کمه شی .

۷۳۸- ماده

که ثابته شی چه پور ورکونکی دپور دغوښتنی په حالت کبسی ، دجگړی داوږ دیدو سبب شوی دی، محکمه کولی شی چه قانونی یا موافقه شوی تعویض کم یا دهفی مدی په تعویض حکمونه کی چه په هفی کبسی بی موجهه جگړه اوږده شوی ده .

۷۳۶- ماده

طرفین عقد می توانند بر اساس موافقه ، جبران خساره مندرج ماده (۷۳۵) این قانون را سالانه بیشتر از سه فیصد تعیین کنند . مشروط بر اینکه از هفت فیصد در سال تجاوز نکند . اتفاقیکه بخلاف آن صورت گرفته باشد ، اعتبار نداشته دائن برد مازاد مقدار مذکور مکلف میگردد.

۷۳۷- ماده

هر نوع عمل ومنفعتیکه زاید از مقدار مندرج ماده (۷۳۵) این قانون از طرف داین شرط گردد ، منفعت غیر ظاهر شمرده شده در حدود مقدار مندرج ماده مذکور تنزیل داده میشود.

۷۳۸- ماده

هرگاه ثابت شود که داین در حال مطالبه حق ، سبب طولانی شدن مدت منازعه گردیده است ، محکمه می تواند جبران خساره قانونی یا موافقه شده را تنقیص یا بجبران خساره مدتیکه بدون موجب طولانی گردیده ، حکم ته نماید .

پنځمه فرعه - د عقد آثار د عقد
دمتحليلدلو په باره کښی
لهری جزء - فسخ
۷۳۹- ماده

فرع پنجم - آثار در مورد انحلال
عقد
جزء اول - فسخ
ماده ۷۳۹ -

په هغه عقدونو کښی چه د عقد
دواړو خواوو ته الزام متوجه کوی
نوکه یوی خوا خپل التزام ترسره
نه که، بله خوا کولی شی چه د عقد
د فسخ کیدو او د اقتضاء په وخت کی
د تعویض سره غوښتنه وکی .
هغه عقود چه طبیعتاً غیر لازموی یا هغه
خیار ته مقترن شوی وی چه د فسخ
موجب گرځی، له دی حکمه مستثنی
دی .

هر گاه یکی از عاقدین در عقودیکه
الزام را به طرفین عقد متوجه میسازد
وجیبه را ایفاء نه نماید ، طرف
مقابل می تواند فسخ عقد را و در
صورت لزوم با جبران خساره از طرف
دیگر مطالبه نماید .
عقودیکه طبیعتاً غیر لازم بوده یا
بخیاری مقترن گردیده باشد که
موجب فسخ گردد، ازین حکم مستثنی
است .

۷۴۰- ماده

ماده ۷۴۰ -

د فسخ کیدو د ابلاغ په صورت
کښی، محکمه کولی شی پوروی ته
د خپل التزام د تنفیذ دپاره تریوی
ټاکلی مدی دپاره مهلت ورکی .

در حالت ابلاغ فسخ ، محکمه
میتواند مدیون را غرض اجرای وجیبه
مهلت بدهد .

۷۴۱- ماده

ماده ۷۴۱ -

کوم شی چه پور وړی نه وی ترسره
کړی او نسبت التزام ته ډیر کم وی،
محکمه کولی شی چه د فسخ کیدو
غوښتنه ردکی .

هرگاه آنچه را مدیون ایفاء نه
نموده ، نسبت به تعهد ناچیز باشد،
محکمه می تواند مطالبه فسخ را رد
نماید .

۷۴۲- ماده

ماده ۷۴۲ -

که دواړه خواوی موافقه وکی چه
د عقد څخه پیدا شوی التزام مو نه
هریو ترسره نه کړل، نو عقد به
د خپله خانه بی د محکمی د حکمه فسخ

موافقه طرفین عقد مبنی بر فسخ
آن بدون حکم محکمه ، در صورت
عدم ایفاء وجایب ناشی از عقد جواز

دارد. این موافقه سبب معافیت از ابلاغ فسخ نمی گردد، مگر اینکه در مورد معافیت از ابلاغ موافقه تحریری طرفین بعمل آمده باشد.

ماده ۷۴۳ -

(۱) هرگاه عقد معاوضه وارد بر اعیان مالی، فسخ گردد، وجیبه مرتب بر آن ساقط می گردد. درین صورت تسلیمی عوضیکه توسط عقد ثابت گردیده لازم نمی باشد.

(۲) اگر عوض قبلا تسلیم داده شده باشد، برد آن در صورت عدم امکان برد ضمان آن حکم میشود.

ماده ۷۴۴ -

هرگاه در معاوضات مالی موضوع عقد در حالیکه در تصرف مالک قرار دارد هلاک گردد، عقد فسخ گردیده و در صورت قبض عوض، رد آن به طرف مقابل حتمی می باشد، خواه این هلاک بفعل مالک صورت گرفته باشد یا خارج از اراده وی.

ماده ۷۴۵ -

هرگاه اجرای وجایب متقابل در عقود معاوضه یکی از دیگری متأخر باشد، صاحب وجیبه لاحق، میتواند از اجرای وجیبه خود تا وقتیکه جانب

گنهل گیری، دا موافقه جواز لری . خو دا موافقه دفسخ کیدو ابلاغ دمینخه نه وپی، مگر دا چه دواپو خواوو په لیکلی توگه ور بانندی موافقه کړی وی .

ماده ۷۴۳ -

(۱) که په مالی اعیانو بانندی وارد دمعاضوبی عقد فسخ شی په هغی مرتب التزام ساقطیږی، په دی صورت کنبی دهغه عوض تسلیمول چه د عقد په وسیله ثابت شوی نه لازمیږی .

(۲) او که عوض تر مخه ورکول شوی وی دهغی په بیرته ورکولو او که بیرته ورکول یی ممکن نه وو، په ضمان حکم گیری .

ماده ۷۴۴ -

که په مالی معاوضو کنبی د عقد موضوع دهغی د خبنتن په لاس کنبی هلاکه شوه، عقد فسخ گیری، او که عوض قبض شوی وو نوبلی خواته دهغی بیرته ورکول هرو مرو دی، عام له دی چه داهلاک د مالک په ارادی صورت موندلی وی یا دهغه دارادی دبانندی .

ماده ۷۴۵ -

د معاوضو په عقدونو کنبی که متقابل التزامونه یوله بله وروسته وی، نو د وروستنی التزام خاوند کولی شی تر هغی وخته دخپل التزام د تنفیذیدو

مقابل به اجرای وجایب خود اقدام نکرده ، امتناع ورزد .

ماده ۷۴۶ -

هرگاه اجرای وجایب طرفین در عقود معاوضه در وقت واحد لازم باشد ، طرفین می توانند درعین وقت موضوع تعهد را بیکدیگر تسلیم نموده و یا آنرا نزد شخص عادل بگذارند ، تا هر یک حق خود را در وقت واحد تسلیم گردد .

جزء دوم - اقاله

ماده ۷۴۷ -

طرفین می توانند عقد را بعد از انعقاد آن برضایت خود اقاله نمایند . اقاله موجب انحلال عقد می گردد .

ماده ۷۴۸ -

تعاطی ، قایم مقام ایجاب و قبول بوده ، اقاله با آن صحیح پنداشته میشود .

ماده ۷۴۹ -

ثبات وجود موضوع عقد هنگام اقاله حتمی می باشد . اگر موضوع عقد قبل از اقاله هلاک شود ، اقاله باطل می گردد . در صورتیکه قسمتی از موضوع عقد هلاک گردد ، اقاله در مورد باقی مانده صحیح پنداشته میشود .

سخه خان وژ غوری ترخوچه بلی خوا خپل التزام نه وی ترسره کړی .

ماده ۷۴۶ -

که معاوضو په عقدونو کښی ددواړو خواوو التزامونه په یوه وخت کښی واجب التنفیذوی ، دعقد دواړه خواوی کولی شی چه دالتزام موضوع په یوه وخت کښی یوبل ته تسلیم کی او یایی دواړه یوه عادل شخص ته ورکی ترخو چه هریو خپل حق په یوه وخت کښی تسلیم شی .

دوهم جزء - اقاله

ماده ۷۴۷ -

دعقد دواړه خواوی پخپله رضا کولی شی چه عقد اقاله کی ، اقاله دعقد دمنحلیدو موجب گرخی .

ماده ۷۴۸ -

اقاله په هغه یوتربله ورکولوسره چه دایجاب اوقبول قایم مقام گرخی ، صحیح ده .

ماده ۷۴۹ -

داقالی په وخت کښی دعقد دموضوع قیام او شته والی هر ورو دی ، که دعقد موضوع داقالی تر مخه هلاکه شی اقاله باطلیږی ، که دعقد دموضوع یوه برخه هلاکه شی ، نو اقاله په پاتی موضوع کښی صحیح کښل کیږی .

ماده ۷۵۰-

اقاله د عقد دواړو خواوو په باره کښی دفسخ حکم لری، او ددریم شخص په باره کښی نوی عقد گڼل کیږی .

ماده ۷۵۰ -

اقاله در مورد متعاقدين حکم فسخ را داشته و در برابر شخص ثالث، عقد جديد شناخته میشود .

دوهم قسمت

خانگړی اراده

ماده ۷۵۱-

د عقد پوری ټول مربوط حکمونه په خانگړی ارادی تطبیق کیږی، مگر په هغه حالت کښی چه دالتزام دپیدا کیدو دپاره ددوه مطابقو ارادو دوجود دضرورت پوری تعلق پیداکی .

ماده ۷۵۱ -

اراده انفرادی تابع تمام احکام مربوط به عقد می باشد ، مگر در احوالیکه وجود توافق اراده دوطرف برای ایجاد تعهد ، حتمی پنداشته شود .

ماده ۷۵۲-

دخانگړی ارادی خاوند په هغه حالونو کښی چه قانون پری حکم کوی، ملزم گڼل کیږی .

ماده ۷۵۲ -

صاحب اراده انفرادی ، مطابق باحکام قانون ملزم شناخته میشود .

ماده ۷۵۳-

خانگړی اراده کله دالتزام یا دوعدی دپیدا کیدو سبب گرخی او کله دملکیت دپیدا کیدو یا ساقطیدو موجب گرخی یا دتصرف داجازی کولو ، اوکله دیوه خیار داستعمال موجب گرخی .

ماده ۷۵۳ -

اراده انفرادی احياناً سبب ایجاد تعهد یا وعده گردیده و احياناً موجب کسب یا اسقاط ملکیت و یا اجازه برای تصرف و احياناً استعمال یکی از خيارات می گردد .

ماده ۷۵۴-

وعدۀ دهغه شی څخه عبارت ده چه شخص یی په خپل ځان بانندی دبل چا دپاره په راتلونکی زمانه کښی لازمه

ماده ۷۵۴ -

وعدۀ عبارت است از الزامیکه شخص در برابر غیر بر نفس خود در زمان آینده بوجود آورده و تعهد

فوری را افاده نمی کند. وندماحیانا بر عقد واحیانا بر عمل واقع میگردد.

ماده ۷۵۵ -

وعدہ دهنده تا وقتیکه وفات نه نموده یا مفلس نگردیده است ، بایفای وعدہ مکلف می باشد .

ماده ۷۵۶ -

شخصیکه در برابر انجام عمل معین باعطای جایزه وعدہ کرده باشد، مکلف است جایزه وعدہ شده را به شخصیکه آنرا انجام داده است اعطاء نماید، گرچه عمل بدون در نظر داشت وعدہ انجام شده باشد .

ماده ۷۵۷ -

هرگاه وعدہ دهنده، مدتی را برای انجام عمل تعیین نکرده باشد ، می تواند قبل از آنکه شخص عمل معینه را انجام داده باشد. از وعدہ اش رجوع نماید . مطالبه جایزه وعدہ داده شده ، بعد از سه ماه از تاریخ اعلان رجوع از وعدہ قابل سمع نمی باشد .

وی، او التزام فی الحال لازمی. وعدہ کله به عقد او کله به عمل واقع کیزی.

ماده ۷۵۵ -

ترخو چه وعدہ کونکی می یا مفلس نه شی بخیله وعدہ ملزمدی.

ماده ۷۵۶ -

که خوک دچاسره دیوه تا کالی کار په سرته رسولو سره دجایزی وعدہ وکی نوکله چه کار ترسره شی کار کونکی ته دجایزی په ورکولو مکلف دی، که څه هم بی له دی چه وعدہ په نظر کبنی و نیول شی کار ترسره شی .

ماده ۷۵۷ -

که وعدی ورکونکی دکار دسره کولو دپاره مده نه وی تا کالی، پخواله دی چه شخص تا کالی کار ترسره کی وعدہ کونکی دخپل وعدی څخه گرخیدای شی. که خوک دوعدی کپی شوی جایزی غوښتنه دوعدی څخه درجوع کولو داعلان دنیته تردری میاشتو پوری، ونه کی بیایی داغوښتنه نه اوریدله کیزی .

دريم فصل
قانونى واقعى
لمړى قسمت
مضر فعل

لمړى مبحث - هغه فعل چه په
مال واقع كيرى
لمړى فرعه - تلفه ول
ماده ۷۵۸

فصل سوم
حوادث قانونى
قسمت اول
فعل مضر
مبحث اول- فعليكه برمال واقع
ميشود

فرع اول- اتلاف
ماده ۷۵۸ -

شخصيكه مال غير را تلف نمايد،
بضمان ضرر ناشى از آن مكلف
ميباشد .

هرخوك چه دچا مال تلف كسى
دضرر په ضمان مكلف كيرى .

ماده ۷۵۹

شخصيكه مال غير را خواه در
تصرف خودش باشد يا امين او، قصداً
ويا بغير قصد تلف نمايد ، بضمان
ضرر ناشى از عمل خود مكلف
شناخته ميشود .

ماده ۷۵۹

كه خوك دچا مال تلف كى عامله
دى چه مال دمالك په لاس كى وى
يا دهغه دامين ، په قصد سره وى
او كه بى قصده ، دخپل فعل خخه
دييدا شوى ضرر په ضمان مكلف
دى .

ماده ۷۶۰

طوريكه ايجاد ، سبب اتلاف موجب
ضمان ميگردد ، قصور در تهيه
وسايل ممكنه رعايت احتياط ، نيز
ضمان ضرر را لازم مى گرداند .

ماده ۷۶۰

لكه چه دتلفولو دسبب پيدا كول
دضمان موجب گرځى ، همدارنگه په
لازمى وسايلو كينسى چه پاملرنه بى
امكان لرى، قصور هم دضمان موجب
گرځى .

ماده ۷۶۱ -

درصورت اتلاف كلي ، ضمان مال
طوركامل و در صورت اتلاف جزئى،

ماده ۷۶۱

كه ټول مال تلف شوى وو نوټول
ضمان او كه تلف جزئى وو نو كوم

ضمان نقصانیکه بر قیمت مال عاید گردیده است ، بر ذمه تلف کنندنده لازم می گردد .

ماده ۷۶۲ -

هرگاه صغیر ممیز یا غیر ممیز و یا شخصیکه تابع حکم صغیر غیر ممیز پنداشته شود ، مال غیر راتلف نماید ، ضمان مال تلف شده ازمال متعلق بخود وی لازم می گردد . در صورت نداشتن مال تازمان دا را شدن وی مهلت داده میشود . ولی وصی و قیم بضمان مال تلف شده مکلف پنداشته نمیشود ، مگر در صورتیکه محکمه آنها را بضمان مال مکلف سازد ، درین صورت حق رجوع آنها برتلف کنندنده محفوظ می باشد .

ماده ۷۶۳ -

در صورت اجتماع مباشر و متسبب ، هر یکی از آنها که متعددی یا معتمد باشد ، ضامن شناخته میشود . در صورت اشتراك هر دو مشترکا به تادیه ضمان مکلف پنداشته میشوند .

ماده ۷۶۴ -

متسبب ضرر وقتی مکلف به تادیه ضمان پنداشته میشود که فعل او منجر به وقوع ضرر شده باشد .

نقصان چه مال ته پیدا شوی به تلفه ورنگی دهنی ضمان لازمیری .

ماده ۷۶۲ -

که ممیز صغیر یا نا ممیز صغیر او یا هغه خوک چه دهغه به حکم کنبی دی دبل چا مال تلف کی دهغه دخیل مال شخه دتلف کولو ضمان لازمیری ، که یی مال نه لرلو نو دشتمنی پوری ورته مهلت ورکول کیری . ولی ، وصی او قیم دتلف شوی مال به ضمان نه مکلف کیری مگر به هغه صورت کنبی چه محکمه یی دمال به ضمان مکلف کی به دی حالت کنبی ولی ، وصی او قیم کولی شی دهغه چاله خوا چه ضرر واقع شوی پری رجوع وکی .

ماده ۷۶۳ -

که به یوه ضرر کنبی مستقیم ضرر رسوونگی او متسبب یو خای شی نو هر یو چه تعدی کری وی یا متعدی وی ، ضامن گنل کیری . که دواړه شریک و ونوبه شریکه دضمان به ورکولو مکلف گنل کیری .

ماده ۷۶۴ -

دضرر متسبب هغه وخت دضمان به ورکولو مکلف گنل کیری چه دفعل شخه یی ضرر پیدا شوی وی .

دوهمه فرعه - غصب
ماده ۷۶۵

(۱) غصب وونکی دهغه څه په بیرته ور کولو مکلف دی چه یسی اخستی دی .

(۲) که دغصب په اثر، ضرر ورسید، غصب وونکی دغصب په ځای کښی دعین غصب شوی مال په بیرته ورکولو او دضرر په تعویض مکلف دی .

ماده ۷۶۶

که غصب شوی مال دغصب وونکی له خوا استهلاک شی ، یا ټول یا ځینی ټی ورسره هلاک شی یا دهغه دتیری په اثر یابی دتیری کولو تلف شی، دغصب شوی مال ضامن گنل کیږی.

ماده ۷۶۷

که غصب شوی مال دغصب وونکی سره تغییر وکی نو هغه څوک چه ورڅخه مال غصب شوی، اختیار لری چه عین غصب شوی مال دضرر دتعویض سره اخلی یا دغصب وونکی څخه ضمان غواړی .

ماده ۷۶۸

دغصب شوی مال زواید دهغی دمالک پوری تعلق لری ، په هغه صورت کښی چه زواید هلاک شی یا دغصب وونکی له خوا استهلاک شی

فرع دوم - غصب
ماده ۷۶۵

(۱) غاصب برد آنچه غصب نموده مکلف می باشد .

(۲) اگر ضرری باثر غصب عاید گردد، مرتکب بر علاوه رد عین مال مفصوبه در محل غصب، به جبران خساره نیز مکلف می باشد .

ماده ۷۶۶

در صورتیکه مال مفصوبه از طرف غاصب استهلاک گردد و یا کل یا بعضی آن نزد وی هلاک شود و یا به سبب تعدی یا بدون تعدی وی تلف گردد ، بضمان مال مفصوبه مکلف دانسته میشود .

ماده ۷۶۷

هرگاه مال مفصوبه نزد غاصب تغییر نماید ، مفصوبه منه می تواند، عین مال مفصوبه را با جبران خساره عاید یا ضمان آنرا از غاصب مطالبه نماید .

ماده ۷۶۸

زواید مال مفصوبه متعلق بمالك آن بوده ، در صورتیکه زواید هلاک گردد یا از طرف غاصب استهلاک

نو غصب وونکی دهغی په ضمان ورکولو مکلف دی .

ماده - ۷۶۹

ماده ۷۶۹ -

(۱) - که غصب شوی مال عقار وی نو غصب کوونکی دهغی په بیرته ورکولو ، سره دمثلی اجوری سره دهغی خاوند ته مکلف دی .

(۲) که غصب وونکی په عقار کښی بنا آباده کړی وی او یایی ونی کرلی وی ، مالک کولی شی چه ونی اوبنا ونړه وی او یا که غصب وونکی موافقه وکی دهغی دنړه ول شوی قیمت ورکی .

(۳) که عقار تلف شو یایی قیمت نقصان پیدا کړو که څه هم غصب کوونکی تیری نه وی کړی ، ضمان ورباندي لازمیری .

ماده - ۷۷۰

دغصب کوو نکی غصب کوو نکی دغصب کوونکی حکم لری ، که یی غصب شوی مال تلف که او یایی په لاس کښی هلاک شو ، دواړه غصب کوونکی دهغه چا په مقابل کښی دتضمین په ورکولو مکلف دي چه مال یی غصب شوی وی .

ماده - ۷۷۱

که دغصب کوونکی ، غصب - کوونکی غصب شوی مال لمرنی غاصب ته بیرته ور کړو نو پخپله

شود ، غاصب بضمان آن مکلف می باشد .

(۱) هرگاه مال مغضوبه عقار باشد ، غاصب برد آن به مالک یا اجرت مثل آن مکلف می باشد .

(۲) در صورتیکه غاصب در عقار بنا آ باد نموده باشد و یا اشجار غرس کرده باشد ، مالک می تواند اشجار و بنا را قلع نماید ، و یا قیمت آنها را در صورت موافقه غاصب مقلوعاً بپردازد .

(۳) در صورت تلف شدن عقار یا وارد شدن نقض بر قیمت آن ، گرچه غاصب متعدی نباشد ، بضمان مکلف می گردد .

ماده ۷۷۰ -

حکم ، غاصب غاصب ، ما نند حکم غاصب می باشد ، در صورتیکه مال مغضوب نزد وی تلف گردیده یا آنرا اتلاف نماید ، هر دو غاصب در برابر مغضوب منه مکلف بضمان میباشند .

ماده ۷۷۱ -

هرگاه غاصب دوام مال مغضوب را به غاصب اول رد نماید ، تنها خود

وی بری الزمه گردیده و در صورت رد مال به مقصوب منه، هردو غاصب بری الزمه شناخته میشوند .

ماده ۷۷۲ -

هرگاه غاصب مال مقصوبه را معاوضه یا تبرع نماید که در نتیجه آن تمام یا قسمتی از مال منذ کور تلف گردد ، غاصب و متصرف الیه هردو مسئول شناخته شده ، مقصوب منه می تواند از هر یکی که خواسته باشد ، ضمان مال را مطالبه نماید .

ماده ۷۷۳ -

آنچه در ازاله تصرف مساوی غصب باشد ، تا بع حکم غصب می گردد .

مبحث دوم - فعلیکه بر نفس

واقع میشود

ماده ۷۷۴ -

شخصیکه مرتکب فعل مضر از قبیل قتل ، جرح ، ضرب و یا دیگر انواع اذیت بر نفس گردد ، به جبران خساره وارده مکلف میباشد .

ماده ۷۷۵ -

شخصیکه به سبب جرح یا هر عمل مضر دیگر موجب قتل یا وفات

بری الزمه کیزی ، که بی هغه چاته ورکرو چه مال بی غصب شوی، نو دواړه غصب کوونکی بری الزمه کیزی.

ماده ۷۷۲ -

که غصب کوونکی ، غصب شوی مال معاوضه یا تبرع کی، او دهغی په نتیجه کښی ټول یا یوه برخه مال تلف شی نود متصرف الیه سره یو ځای ضامن گڼل کیزی ، دچاڅخه چه مال غصب شوی، کولی شی چه دهریو څخه چه بی زړه وی دمال ضمان وغواړی .

ماده ۷۷۳ -

کوم شی چه دتصرف په لری کولو کښی دغصب سره مساوی وی، دغصب حکم لری .

دوهم مبحث - کوم فعل چه په

نفس واقع کیزی

ماده ۷۷۴ -

که څوک پر نفس باندي د ضرر رسوونکی فعل ارتکاب کوونکی شی لکه قتل، زخم، وهل او داډیت نوری نوعی، نوکوم ضرر بی چه رسولی دهغی په تعویض ورکولو مکلف دی .

ماده ۷۷۵ -

که څوک دزخمیکیدو یا ببل هر مضر عمل په سبب دبل چا دقتل یا مرگ موجب وگرځی نو دهغه اشخا صو

شخص گردد ، در برابر اشخاصیکه نفقه آنها بدوش متوفی بوده و بائر قتل یا وفات از آن محروم شده اند ، بتأدیه ضمان مکلف می باشد .

مبحث سوم - احکام مشترك
ماده - ۷۷۶

هرگاه بائر خطاویا تقصیر ضرری بغیر عاید گردد ، مرتکب بجبران خساره مکلف می باشد .

ماده ۷۷۷ -

هرنوع تعدی ایکه از آن ضرری بغیر از اضرار مندرج مواد فوق به شخص دیگری عاید گردد ، مرتکب بجبران خساره مکلف می باشد .

ماده ۷۷۸ -

(۱) جبران خساره شامل سنجش ضرر معنوی نیز می باشد .

(۲) اگر به سبب وفات شخصیکه مورد تعدی واقع گردیده ، ضرر معنوی به زوج واقارب وی عاید گردد ، محکمه می تواند برای زوج واقارب تادرجه دوم بجبران خساره حکم نماید .

(۳) جبران خساره ناشی از ضرر معنوی ، بغیر انتقال نمی کند ، مگر اینکه مقدمات آن باسناد موافقه طرفین و یا حکم قطعی محکمه تعیین شده باشد .

دنفقی به تعویض مکلف دی چنه دهفوی نفقه دمهه شوی په غاړه وه او دهفی څخه دقتل یا مرگ په سبب محروم شو .

دریم مبحث - شريك حكومونه
ماده - ۷۷۶

که څوک په خطا یا تقصیر بل چاته ضرر ورسوی ، په تعویض ورکولو مکلف دی .

ماده - ۷۷۷

په غیر دهغه ضررونو څخه چه تر مخه ذکر شو ، هر نوع تیری چه دهفی څخه بل چا ته ضرر ورسیری ، ارتکاب کوونکی په تعویض ورکولو مکلف دی .

ماده - ۷۷۸

(۱) تعویض ورکول دمعنوی ضرر سنجولوته هم شامل دی .

(۲) که په چاتیری وشي او مړشي او دهفی په سبب بنځي یا دهغه خپلوانو ته معنوی ضرر ورسیری ، محکمه کولی شي چه بنځي او تر دوهمی درجی پوری خپلوانو ته دتعویض په ورکولو حکم وکي .

(۳) دمعنوی ضرر څخه پیدا شوی تعویض بل چا ته نه نقلیږي مگر دا چه اندازه یی ددواړو خواوو په موافقه یا دمحکمی په قطعی حکم ټاکل شوی وی .

۷۷۹- ماده

محکمه به تعویض در سیدلی ضرر په تناسب ټاکی، په دی شرط چه ذکر شوی ضرر په مستقیمه توگه دمضر فعل څخه پیدا شوی وی .

۷۸۰- ماده

که دمحکمی سره دتعویض— داندازی ددقیقو ټاکلو امکانات موجود نه وو، نوکولی شی چاته چه ضرر رسیدلی دتعویض دټاکلو په باره کښی دهغه دپیا غوښتنی حق تری—وی معقولی مدی پوری وساتی .

۷۸۱- ماده

محکمه به دتعویض دور کولو— طریقه دحانونو دپه نظر کښی نیولو سره ټاکی، دتعویض ورکولو په قسطونو یا دمرتبو عایداتو په صورت کیدای شی، په دی حالت کښی جواز لری چه پوروی دتا مینا توپه ورکولو مکلف شی .

۷۸۲- ماده

هغه چاته چه ضرر رسیدلی او دخپلی خطا په سبب در سیدلی ضرر په پیدا کیدو یاز یاتیدو کښی گډون ولری، محکمه کولی شی چه دتعویض اندازه کمه کی او یاپری بیخی حکم ونه کی .

۷۷۹- ماده

محکمه جبران خساره را بتناسب ضرر عایده تعیین می نماید، مشروط براینکه ضرر مذکور مستقیماً از فعل مضر نشأت کرده باشد .

۷۸۰- ماده

هرگاه امکانات تعیین دقیق مقدار جبران خساره نزد محکمه میسر نباشد، می تواند حق مطالبه تجدید نظر را در مورد تعیین مقدار جبران خساره، در خلال مدت معقول برای متضرر حفظ نماید .

۷۸۱- ماده

طریقه جبران خساره با رعایت احتیاط از طرف محکمه تعیین می— گردد، جبران خساره بصورت اقساط یا عواید مرتب پر داخه شده می— تواند، که در این صورت مکلف ساختن مدیون بدادن تأمینات جواز دارد .

۷۸۲- ماده

هرگاه متضرر نسبت خطای خود در ایجاد و یا تزئید ضرر عایده اشتراک داشته باشد، محکمه می— تواند مقدار جبران خساره را تقلیل داده یا اصلاً به آن حکم ننماید .

۷۸۳- ماده

که څوک ثابتہ کی چه رسیدلی ضرر بی دهغه دمدا خلی دبا ندنی سبب څخه پیدا شوی ، یا دغیر مترقبه حادثی یا دمجیره سببونو څخه پیدا شوی یا پخپله دضرر رسیدلی دخطا یا دبل چا له خوا پیدا شوی، په ضمان نه مکلف کیږی مگر دا چه قانون یا ددواړو خواوو موافقه دهغی په خلاف حکم وکی.

۷۸۳- ماده

هرگاه شخصی ثابت نماید که ضرر عایدہ ناشی از سبب خارجی بدون مداخله وی یا از حادثه غیر مترقبه یا ناشی از اسباب مجبره بوده و یا به سبب خطای شخص متضرر یا از غیر نشأت کرده است، بضمان مکلف نمی گردد. مگر اینکه قانون یا موافقه طرفین بخلاف آن حکم نماید.

۷۸۴- ماده

(۱) ضرورت دضرورت په اندازی ټاکل کیږی .

۷۸۴- ماده

(۱) ضرورت بقدر ضرورت ، تعیین می شود .

(۲) که څوک دخپل خان یا مال څخه یا دبل چا دخان یا مال څخه دمشروعی دفاع په حالت کښی دضرر ارتکاب کوونکی شی، مسئول نه گنل کیږی خو په دی شرط چه په دفاع کښی یی دضروری اندازی څخه تیری نه وی کړی ، دهغی په غیر دداسی تعویض په ورکولو مکلف دی چه عدالت یی تقاضا کوی .

(۲) شخصیکه در حالت دفاع مشروع از نفس یا مال خود و یا نفس یا مال شخص دیگری مر تکب ضرر گردد ، مسئول پنداشته نمی شود. مشروط بر اینکه در دفاع از قدر ضرورت تجاوز نکرده باشد ، در غیر آن به جبران خساره عادلانه مکلف میگردد .

۷۸۵- ماده

شدید ضرر په خفیف ضرر زائلیږی. که څوک دخپل خان دساتنی دپاره دهغه ضرر څخه چه ده ته رسیدلی دی بل چا ته ډیر ضرر ورسوی ، دهغه تعویض په ورکولو چه محکمه یی عادلانه وگڼی محکومیږی.

۷۸۵- ماده

ضرر شدید با ایراد ضرر خفیف دفع می گردد . شخصیکه جهت حمایه نفس خود بیشتر از ضرریکه باو رسیده بغیر ضرر برساند ، به جبران خساره ایکه محکمه آنرا عادلانه پندارد ، محکوم میگردد .

۷۸۶- ماده

خاص ضرر دعای ضرر دلری کولو
دپاره منل کپیری .

ماده ۷۸۶ -

ضرر خاص ، جهت دفع ضررعام
تحمل می گردد .

۷۸۷- ماده

(۱) فعل فاعل ته مضافیری نه
آمرته ، مگر دا چه فاعل مجبوره
شوی وی . په فعلی تصرفونو کنبی
یواخی پوره زور ، دا اعتبار و پرمجبوریت
گنل کپیری .

ماده ۷۸۷ -

(۱) فعل بفاعل آن نسبت داده
میشود نه به آمر ، مگر اینکه فاعل
مجبور گردیده باشد . در تصرفات
فعلی تنها اگر اه تام ، مجبور ریت
معتبر پنداشته میشود .

(۲) د عمومی خدمتونو موظف چه
بل چا ته ضرر ورسوی هغه وخت
مسئول نه گنل کپیری چه هغه یسی
دخپل داسی آمر په امراجراء کپری
وی چه اطاعت یی لازم دی او یایی
په وجوب عقیده ولری ، او لایته کی
چه دکوم عمل ارتکاب کونکی شوی
دی ، دهغه په عقیده مشروع وو او
لایته کی چه اعتقاد یی په معقولو
سببونو بنا وو او پخپل عمل کنبی یی
دپوره احتیاط خخه کار اخستی دی .

(۲) موظف عام از فعلی که غیر
را متضرر ساخته و قتی غیرمسئول
پنداشته میشود که آنرا با اساس امر
آمری که اطاعت امر وی واجب بوده
ویا بموجب آن اعتقاد داشته باشد ،
اجراء نماید .

۷۸۸- ماده

دضرر رسول او دضرر مقابله په
ضرر جواز نه لری ، همدارنگه ضرر
دهغی په مثل نه زانلیبری .

ماده ۷۸۸ -

رساندن ضرر و مقابله ضرر باضرر
جواز ندارد ، همچنان ضرر بامثل
آن رفع نمی گردد .

۷۸۹- ماده

که دمضر فعل مسؤل کسان
دیروی نو دضرر دتعویض په الزام
کنبی متضامن دی او مسئولیت
دهغوی ترمنخ مساوی دی مگر که

ماده ۷۸۹ -

هرگاه مسئولین فعل مضر ،
متعدد باشند ، درجبران خساره
مسئولیت مساوی دارند . مگر اینکه

قاضي به تمویض کبني دهریوه-حصه وټاکله .
قاضي حصه هر کلام را در جبران خساره تعیین نماید .

خلورم مبحث - دبل دعمل څخه مسئولیت

۷۹۰- ماده

ماده ۷۹۰ -

پلار اونیکه بالترتیب دهغه ضرر دتمویض په ورکولو مکلف دی چه صغیر نه صادر شوی، پلار اونیکه کولی شی چه ثابت کی چه دخارنی وظیفه یی تر سره کړی، نو پهدی حالت کبني دمسئولیت څخه خلاصیږی یا دا چه ضرر دخارنی دوجیبی دادا کولو سره هم هرورور واقع کیله .

۷۹۱- ماده

ماده ۷۹۱ -

(۱) که څوک دقانون په حکم یا دموافقی په اساس دیو شخص دنظارت مکلفیت په غاړه ولری، کوم شخص چه دهغه دنظارت لاندی دی، لکه صغیر او لیونی نودهغه دمضرو کارونو مسئول گنل کیږی .

(۲) استخدام کوونکی دخپل لاس لاندی استخدام شوی شخص دهغه کارونو مسؤل دی، چه دوظیفی داجراء کولو په وخت کبني دهغه دغیر مجاز کار په سبب او یا دهغی په سبب واقع کیږی. مگرداچه موافقه یا قانون بل رنگه صراحت ولری .

(۱) شخصیکه بحکم قانون یا موافقه، مکلفیت نظارت شخص را داشته باشد، از لهمال مضره، شخص تحت نظارت خود، ما نند صغیر و مجنون، مسئول پنداشته میشود .

(۲) استخدام کننده از ضرریکه از طرف شخص تحت استخدام وی به سبب عمل غیر مجاز حین اجرای وظیفه و یا به سبب آن واقع میگردد، مسئول پنداشته میشود . مگر اینکه قانون و یا موافقه طور دیگر ی تصریح نماید .

۷۹۲- ماده

هغه څوك چه دېل دعمل مسئول دی ، كړ لى شى چه دخپل ور كول شوى ضمان دخپل تابع څخه وغواړى .

پنجم مبحث - دحيوان او شيانو څخه مسئوليت

۷۹۳- ماده .

كومه جنائي حادثه چه دحيوان څخه پيدا كېږي مسئوليت نه لري ، مالك هغه وخت دحيوان دضرر رسولو مسئول دی چه ثابت شى چه دهغه له خوا دحادثي دواقع كېدو دمخ نيوى دپاره لازم احتياط نه وو نيول شوى .

۷۹۴- ماده

كه مالك خپل حيوان وليدلو چه دېل چا مال ته ضرر رسوى او منعى يى نه كه ، يا دخپل حيوان دعيب څخه خبر وو او دهغى ساتنه يى ونه كړه ، ضمان گنل كېږي .

۷۹۵- ماده

كه څوك خپل حيوان دچا په ملكيت كښي بى دهغه داجازي داخل كى ، درسيديلى ضرر ضمان گنل كېږي .

۷۹۶- ماده

(۱) دعمارت ساتونكى كه څه هم دهغى مالك نه وي دنړيدو څخه .

ماده- ۷۹۲

مسئول از عمل غير ، مى تواند جبران خساره اى را كه پرداخته است ، از عامل مطالبه نمايد .

مبحث پنجم - مسئوليت ازحيوان و اشياء

ماده ۷۹۳ -

حادثه جنائى ايکه ازحيوان بوقوع ميرسد ، مسئوليت بار نمى آرد .

مالك وقتى مسئول جبران خساره عايدہ از حيوان مى گردد كه عدم اتخاذ احتياط لازم از طرف وي ، برآى جلوگیری از وقوع حادثه ثابت گردد .

ماده ۷۹۴ -

هرگاه مالك ، حيوان را در حال رساندن ضرر بمال غير دیده و آنرا جلوگیری ننمايد و يا از عيب حيوان آگاه بوده و آنرا محافظت نکرده باشد ، مسئول پنداشته ميشود .

ماده ۷۹۵ -

هرگاه شخص حيوانى را در ملك غير بدون اجازه وي داخل نمايد ، بضمان عايدہ مكلف مى باشد .

ماده ۷۹۶ -

(۱) محافظ عمارت گرچه مالك آن

نباشد ، از ضرر ناشى از انهدام

باآنکه انهدام جزئی باشد ، مسئول پنداشته میشود .
مگر اینکه ثابت گردد که انهدام به سبب اهمال در صیانت نبوده یا به اثر کهنه بودن عمارت یا عیب آن صورت گرفته است .

(۲) اگر شخصی از ناحیه عمارت شخص دیگری مواجه بخطر باشد ، می تواند اتخاذ تدابیر لازم را جهت دفع خطر از مالک آن مطالبه نماید ، در صورت عدم اقدام مالک ، او می تواند بعد از حصول اجازه محکمه ، بحساب مالک باتخاذ چنین تدابیر اقدام نماید .

ماده ۷۹۷ -

شخصیکه حالات تخنیکی یا دیگر اشیایی را در اختیار داشته باشد که جلو گیری از تولید ضرر آنها مستلزم توجه خاص باشد ، در صورت وقوع ضرر از اشیاء وآلات مذکور ، مسئول شناخته می شود .
مگر اینکه ثابت نماید در جلو گیری از وقوع ضرر احتیاط کافی را بکار برده است . احکام خاصیکه در زمینه بعداً وضع گردد نیز رعایت میگردد .

دبیدا شوی ضرر که خه هم نپیدل جزئی وی مسئول گنل کیزی ، مگر داچه ثابته شی چه نپیدل دساتنی داهمال په سبب یا دعمارل دزوروالی یا دهفی دعیب په سبب صورت موندلی .

(۲) که خوک دبل چا دعمارل له بلوه دخطر سره مخامخ وی ، کولی شی چه دهفی دمالک خخه ، دخطر دمخ نیوی دپاره دلزامو تدبیرونو دنیولو غوښتنه وکی ، که مالک دا غوښتنه ونه منله نو هغه کولی شی دمحکمی داجازی دحاصله ولو وروسته دمالک په حساب دداسی تدبیرونو نیولو ته اقدام وکی .

ماده ۷۹۷ -

که خوک تخنیکی آلی یا داسی نور شیان په اختیار کښی ولری چه دهفی دضرر دبیدا کیدو دمخ نیوی دپاره خاصه پام لرنه لازم وی ، که دذکر شوو آلو او شیانو خخه ضرر واقع شو مسئول گنل کیزی مگر داچه ثابته کری چه دضرر واقع کیدو دمخ نیوی دپاره بی دپوره احتیاط خخه کار اخستی . کوم خاص احکام چه په دی باره کښی وروسته وضع کیزی هم دمراعت وړ دی .

۷۹۸- ماده

دتعویض دعوی چه دهر نوع مضر فعل خخه پیدا شوی وی چاته چه ضرر رسیدلی، ضرر او دضرر رسوونکی بانندی یی علم پیدا کړی وی ددري کلونو دتیریدو وروسته، نه اوریدله کیزی، همدارنگه په ټولو حالو کښی دمضر فعل دواقع کیدو دنیته خخه دپنځلسو کلونو وروسته نه اوریدله کیزی .

۷۹۹- ماده

هرخوك كه څه هم غیر ممیز وی بی دمشروع سبب خخه دبل په ضرر خان ته کته حاصله کی، دهضی کتی په حدودو کښی چه خان ته یی رسولی ده چاته چه ضرر رسیدلی دتعویض په ور کولو مکلف دی، که څه هم دا کته دوام ونه کی .

دوهم قسمت

کته ور فعل

لمړی مبحث - ناحقه ورکول

۸۰۰- ماده

کهخوك يوشي په دی گمان بل چاته ورکی چه رابانندی واجب دی بیا ثابته شی چه ورکول یی ور بانندی واجب نه دی، نوکولی شی چه دهغه چا خخه یی بیرته واخلی چه ناحقه ئی اخستی دی .

۷۹۸- ماده

دعوی جبران خساره ناشی از هر نوع فعل مضر بعد مرور سه سال، از تاریخ علم متضرر بوقوع ضرر و شخصیکه ضرر را عاید نموده، همچنان در تمام احوال بعد مرور (۱۵) سال از تاریخ وقوع فعل مضر شنیده نمی شود .

۷۹۹- ماده

هرگاه شخص، گرچه غیر ممیز باشد، مفادی را بدون سبب مشروع بضرر شخص دیگری کسب نماید، در حدود آنچه کسب نموده به تادیبه جبران خساره، برای متضرر مکلف می باشد .

قسمت دوم

فعل مفید

مبحث اول - پرداخت بدون حق

۸۰۰- ماده

شخصیکه شی ای را بگمان اینکه پرداخت آن بر او واجب است، بدیگری بیردازد و بعلا ثابت گردد که پرداخت آن بر او واجب نبوده است، می تواند از وی رد آنرا مطالبه نماید .

۸۰۱- ماده

(۱) که داهلیت نقصان لرونکی یوشی چه مستحق یی نه دی تسلیم شی، یواخی دهغه شی به بیرته ورکولو مکلف دی .

(۲) که داهلیت دنقصان لرونکی عقد باطل شی نو یواخی دهغه شی په بیرته ورکولو مکلف دی چه دعقد دتفیزد په سبب یی تر لاسه کړی دی .

ماده ۸۰۱ -

(۱) هر گاه شخص ناقص اهلیت شی اذرا که مستحق آن نیست تسلیم گردد، برد آنچه کسب نموده مکلف پنداشته می شود .

(۲) اگر عقد ناقص اهلیت باطل گردد ، برد آنچه به سبب تسفیزد عقد کسب نموده ، مکلف می باشد .

۸۰۲- ماده

که دنا مستحق شخص بد نیت دشی دتسلیمیدو په وخت کنبی یا ترهغی وروسته ثابت شی دمال په بیرته ورکولو علاوه دتسلیمیدو دوخته دحاصل شوی گتی او دهغه ضرر دتمویض سره چه دهغه دتصرف څخه پیداشوی، هم مکلف دی .

ماده ۸۰۲ -

هرگاه سوء نیت تسلیم شونده غیر مستحق هنگام تسلیمی شی یا بعد از آن ثابت گردد ، علاوه برد مال پیر داخت منفعت حاصل اوزمان تسلیمی و جبران خساره ناشی از تصرف ، مکلف می باشد .

۸۰۳- ماده

که چا یو شی دداسی التزام دتفیزد دپاره چه سبب یی نه وی متحقق شوی یا دتحقق څخه وروسته دمیځه تللی وی، بل چاته ورکړی وی دهغی دبیرته اخستلو غوښتنه جواز لری .

ماده ۸۰۳ -

آنچه بنا بر تفیزد تصدیکه سبب آن متحقق نشده یا بعد از تحقق اذرا بینرفته ، پرداخته شده باشد، مطالبه ردآن ، جواز دارد .

۸۰۴- ماده

که چیرته پور وړی خپل التزام دنیستی درسیدو تر مخه تر سره کړی او نیټه یی هیره کړی وی، نو هغه څه

ماده ۸۰۴ -

هر گاه مدیو ن قبل از رسیدن مو عد تادیه بدو ن علم بر آن، وجایب خود را ایفا نماید ، می

تواند رد آنچه را تادیه نمود . مطالبه نماید . باوجود آن داین می تواند تنها برد مفادی که در نتیجه پرداخت قبل از وقت کسب نموده ، متناسب به ضرر عاید بمدیون اکتفاء نماید . اگر وجیبه ایکه موعد ایفاء آن نرسیده تادیه نقود باشد ، داین بجبران خساره عاید مطابق احکام مندرج ماده (۷۳۵) این قانون یا باسائس موافقه طرفین از بابت مدت باقیمانده موعد معینه ، مکلف می باشد .

ماده ۸۰۵ -

(۱) هرگاه مدیون دین را به شخص دیگری تفویض نماید ، شخص مذکور بعد از تادیه دین بعوض داین اصلی قرار گرفته می تواند از مدیون مطالبه دین نماید . (۲) اگر مدیون قبل از شخصیکه تادیه دین باو تفویض کرد عاید دین را بپردازد شخص مذکور می تواند رد دینی را که پرداخته است از مدیون یا داین اصلی مطالبه نماید .

چه بی ور کپی دهفی دبیرته اخستلو حق لری . سره ددی هم پور ور کوونکی کولی شی چه هغه خه بیرته پور وپی ته ورکی چه دمعلی تادیی په سبب بی گتهلی دی او دهغه ضرر سره متناسب وی چه پور وپی ته رسیدلی ، که التزام پیسی وی او پخوا دمدی خخه ورکول شوی وی ، پور ورکوونکی مکلف دی چه پور وپی ته په هغه نسبت تعویض ورکی چه ددی قانون په (۷۳۵) مادی کنبی پری تصریح شوی یا پری موافقه شوی ، دا تعویض یواخی دهفی مدی له درکه ور کول کیزی چه پاکل شوی مدی ته پاتی ده .

ماده ۸۰۵ -

(۱) که پور وپی دخپل پور ادا کول بل چا ته وسپارل ، اوذکر شوی شخص پور ادا که ، نود اصلی پور ور کوونکی په خای قرار نیسی او کول شی چه دپور وپی خخه پور وخواپی .

(۲) که پور وپی پخوا له هغه چا چه پور بی ورته سپارلی ، پور ادا کی ، نو چا ته چه پور سپارل شوی کولی شی کوم پور بی چه ادا کپی دهفی غوښتنه یا دپور وپی او یا دپور ور کوونکی خخه وکی .

۸۰۶- ماده

که خوګ د بېل چا پور بې د سپارلو څخه ادا کې ، پور د پور وړې د ذمې څخه ساقطېږي، که یې قبول کې او که یې قبول نه کې . په دې صورت کېنې د پور وړ کوونکې متبرع گڼل کېږي او په پور وړې درجوع حق نه لري، مگر دا چه د قرائنو څخه داسې معلومه شی چه د پور په ورکولو کېنې د پور وړ کوونکې گټه ده پایې بیخي د تبرع نیت نه لرلو .

۸۰۶- ماده

هرگاه شخصی دین شخص دیگری را بدون تفویض تادیه نماید، دین از ذمه مدیون ساقط می گردد. بقبولی یا عدم قبولی مدیون اعتبار داده نمیشود، درین صورت تادیه کننده متبرع شناخته شده حق رجوع را بمدیون ندارد، مگر اینکه از قرائن طوری معلوم گردد که در تادیه دین مصلحت تادیه کننده بود . یا وی اصلاً نیت تبرع را نداشته است .

۸۰۷- ماده

که خوګ د بېل چا مال بې له اجازې استعمال کې دهغې د گټو په ورکولو مکلف کېږي ، مگر دا چه ذکر شوی مال منقول وی او په بڼه نیت استعمال شوی وی .

۸۰۷- ماده

هرگاه شخصی مال شخص دیگری را بدون اجازه استعمال نماید، به تادیه منافع آن مکلف می گردد . مگر اینکه مال مذکور منقول بوده و استعمال کننده دا را ی حسن نیت باشد .

۸۰۸- ماده

که د چا ملکیت د بېل چا د ملکیت سره داسې یو ځای شی چه جلاوالی یې بې د ضرره ممکن نه وی، نود کوم ملکیت قیمت چه کم وی د قیمت دادا کولو وروسته دهغه ملکیت تابع گڼل کېږي چه قیمت یې زیات دی .

۸۰۸- ماده

هرگاه ملك شخصى با ملك شخص دیگرى طوری متصل گردد که انفصال آن بدون ضرر غیر ممکن باشد ، ملکیکه قیمت آن کمتر است بعد از تادیه قیمت، تابع ملکى شناخته میشود که قیمت آن بیشتر باشد .

۸۰۹- ماده

هر خوګ که څه هم غیر ممیزوی بې د مشروع سبب څخه د بېل په ضرر

۸۰۹- ماده

هر گاه شخص گر چه غیر ممیز باشد، مفادی را بېل و ن سبب مشروع

خان ته گته حاصله کی ، دهغی گتی به حدو دو کینی چه خان ته یسی رسولی ده ، چا ته چه ضرر رسیدلی دی، دتعویض به ورکولو مکلف دی که خه هم داگته دوامونه کی .

۸۱۰- ماده

ماده ۸۱۰-

دعوی ناشی از اکتساب بدو ن سبب در تمام احوال گذشته، بعد از انقضای مدت سه سال، از تاریخ علم داین بداشتن حق رجوع و و انقضای مدت (۱۵) سال از تاریخ آغاز حق رجوع شنیده نمی شود .

به ٲولو ذکر شوو حالونو کینی کومه دعوی چه دبی سببه اکتساب خخه پیدا شوی وی دهغی نیتی خخه چه دپور ور کوونکی علم درجوع به حق پیدا شوی ددری کلونودتیریدو وروسته او درجوع دحق دشروع دنیته خخه دینخلسو کلونو پنه تیریدو ، نه اوریدله کیری .

دوهم مبحث - فضولی عقد

مبحث دوم - عقد فضولی

۸۱۱- ماده

ماده ۸۱۱-

(۱) در احوالیکه عمل شخص فضولی مفید بوده و به سبب اضطرار، وکالت یا مقتضای امر انجام یافته باشد، شخص فضولی مکلف است در مورد اجرای عمل، مثل شخص عا دی تو جه نماید . شخص فضولی از خطای خود و خطای شخصیکه از طرف وی باجرا ی عمل مذکور مکلف گردیده، مسئول پنداشته میشود .

(۱) به هغه حالونو کینی چه فضولیت گته ورفعل وی او فضولی دهغی کولو ته اضطرار یا وکالت یا دامر اقتضاء مجبور کی نو فضولی مکلف دی چه دکار داجراء کولو به باره کینی دیو عادی شخص به شان توجه وکی . فضولی دخپلی خطا او دبل چا دخطا چه دفضولی له خوا دیو کار به اجراء کولو مکلف شوی وی، ضامن گنل کیری .

(۲) دکار خاوند کولی شی دهغه شخص خخه به مستقیمه توگه دضمان غوبنتنه وکی چه دذکرشوی از شخصیکه با جرای عمل مذکور

(۲) صاحب عمل میتوانلمستقیماً دضمان غوبنتنه وکی چه دذکرشوی از شخصیکه با جرای عمل مذکور

عمل په اجراء كولو سره دفضو لى له خوا مكلف شوى دى .

۸۱۲- ماده

فضولى كولى شى ددى قانون د (۸۱۱) مادی په درج شوو حالونو كښى كوم مصرفونه يى چه دكار په اجراء كولو كښى كړى دى، دكار دځاوند په هغى باندې دڅېړيدو دنيتي څخه ددرى مياشتو په اوږدو كښى، غوښتنه وكى او كه نه متبرع كڼل كېږى درجوع حق نه لرى .

دريم باب

دوجيبي آثار

لمړى فصل

طبيعى وجيبه

۸۱۳- ماده

كه تصرف طبيعى حق پيدا كه، محكمه كولى شى چه دهغى ساحه دشرعى او دقانون په حدودوكښى وټاكى .

۸۱۴- ماده

طبيعى حق دمدنى التزام سبب كيدای شى .

دوهم فصل

عيني تنفيذ

۸۱۵- ماده

پور وړى دعين هغه څه په تنفيذ مكلف دى چه تصد يى كړى، كه هغه متضرر وو نو دمصدق الزام په مال

ازطرف شخص فضا لى مكلف گرديده ، مطالبه ضمان نمايد .

ماده ۸۱۲-

شخص فضا لى ميتواند در احوال مندرج ماده (۸۱۱) اين قانون مصارفى را كه در اجراى عمل متحمل گرديده ، در خلال مدت سه ماه از تاريخ علم صاحب عمل به آن، ازوى مطالبه نمايد .

باب سوم

آثار وجيبه

فصل اول

وجيبه طبيعى

ماده ۸۱۳-

هرگاه تصرف ، وجيبه طبيعى رابوجود آرد، محكمه ميتواند ساحه آنرا در حدود احكام شرع و قانون تعيين نمايد .

ماده ۸۱۴-

وجيبه طبيعى سبب تصد مدنى شده مى تواند .

فصل دوم

تنفيذ عيني

ماده ۸۱۵-

متصد بايضاى عين آنچه تصد نموده مكلف ميباشد . در صورت عدم امكان تنفيذ عيني ، مكلف

تعویض جواز لری خو په دی شرط
چه دمالی تعویض څخه پور
ور کونکی ته ضرر ونه رسیږی.

۸۱۶- ماده

دملکیت په نقلیدو یا په بل هر
نوع عینی حق تعهد داسنادو دثبت
دمربوطو قاعدو په نظر کبسی نیولو
سره، ددی حق دفوری نقلید لو
موجب گرځی خو په دی شرط چه
دتعهد موضوع بالذات ټاکلی وی او
متعهد دهضی مالک وی .

۸۱۷- ماده

که څوک دیو عینی منلی حق په
نقلیدو چه نوعیت یی ټاکل شوی وی
تعهدوکی، ددی حق دنقلیدو دپاره
باید چه دتعهد موضوع مشخصه
شی، دهضی په غیر پور ور کونکی
کولی شی چه دمحکمی په اجازه
دتعهد موضوع دهضی نوعی څخه
په لاس راوړی، همدارنگه پور
ور کونکی کولی شی چه دتعهد
موضوع دتعویض سره ، په دواړو
حالتونو کبسی وغواړی .

۸۱۸- ماده

په عینی حق دنقلیدو دتعهدسره،
تسلیمیدل او دتعهد دموضوع ساتنه
دهضی دتسلیمولو تر وخته پوری هم
دتعهد په ضمن کبسی راځی .

گر دانیدن متعهد په تعویض، مالی
جواز دارد، مگر اینکه از تعویض
مالی بطرف مقابل ضرر کلی عاید
گردد .

۸۱۶- ماده

تعهد به انتقال ملکیت یا هر
نوع حق عینی دیگر بار عایت قواعد
متعلق به ثبت اسناد، موجب انتقال
فوری این حق می گردد . مشروط
بر اینکه موضوع وجیه ذاتاشی
معین بوده و شخص متعهد مالک آن
باشد .

۸۱۷- ماده

هرگاه شخص بانتهال حق عینی
که نوعیت آن تعیین گردید ، تعهد
نماید، برای انتقال این حق، موضوع
تعهد باید مشخص گردد . در غیر
آنداین می تواند باجاز محکما
موضوع تعهد را از عین نوع بدست
آرد. همچنان داین می تواند قیمت
موضوع وجیه را با جبران خساره
در هر دو حالت مطالبه نماید .

۸۱۸- ماده

تعهد بانتهال حق عینی ، متضمن
تعهد به تسلیمی و حفاظت موضوع
تعهد، الی زمان تسلیمی آن می
باشد .

ماده - ۸۱۹

که تصد طبیعت یا ددوارو خواوو موافقه دیو کار اجراء کول پخپله په پوره وړی واجبول، پور ور کوونکی کولی شی چه دذکر شوی کار تنفید بی له پور وړی دبل چا څخه قبول نه کی.

ماده - ۸۲۰

(۱) که تصد په کار کولو شوی وو او پور وړی خپل تصد اجراء نه کړو او داهم ضروری نه وه چه پخپله یی تنفید کی، پور ورکوونکی کولی شی چه دهغه کار دتنفیدو اجازه دپور وړی په حساب واخلي.

(۲) په عاجلو حالونو کتبی پور ورکوونکی کولی شی بی دمحکمې داجازی دپور وړی دخبرولو وروسته تصددهغه په حساب تنفید کی.

ماده - ۸۲۱

که پور وړی دیوه کار په اجراء کولو مکلف وو، او پور ورکوونکی دبل کارغوښتنه کوله، پور وړی دخپل تصد په تنفید مکلف دی دهغه په غیر که دمعاملی طبیعت تقاضا کوله نو دمحکمې حکم ددی تنفید قایم مقام گرځی.

ماده - ۸۱۹

هرگاه طبیعت و جیبه یا موافقه طرفین مستوجب اجرای يك عمل توسط شخص متعهد بوده باشد، داین میتواند اجرای عمل مذکور را توسط غیر متعهد، قبول نه نماید.

ماده - ۸۲۰

(۱) هرگاه متعهد عملی را که تصد نموده تنفید نه نماید، در حالیکه اجرای عمل مذکور توسط شخص وی ضروری پنداشته نه شود، طرف مقابل میتواند اجازه اجرای عمل مذکور را در صورت امکان، بحساب متعهد از محکمه حاصل نماید.

(۲) در حالت عاجل طرف مقابل میتواند بدون مطالبه اجازه از محکمه، بعد از اطلاع به متعهد، تصد را بحساب وی تنفید نماید.

ماده - ۸۲۱

هرگاه شخص اجرای عملی را تصد کرده باشد، در برابر مطالبه طرف مقابل، با اجرای آنچه تصد نموده مکلف میباشد. در غیر آن حکم محکمه، در صورتیکه طبیعت مامله مقتضی آن باشد، قایم مقام تنفید از طرف متعهد قرار می گیرد.

۸۲۲- ماده

که دکار داجراء کولو په تعهد کی دپور وړی څخه دیو شی ساتنه یا اداره یا دتعهد په تنفید کبسی احتیاط غوښتل شوی وو، نو تعهد هغه وخت اجراء شوی گنل کیږی چه دهغی په تنفید کبسی دو مـره احتیاط وکی چه یو عادی شخص یی مراعت کوی، که څه هم غوښتنه محققه نه شی مگر دا چه قانون یا ددواړو خواوو موافقه ددی په خلاف وی. په ټولو حالونو کبسی که پور وړی دغش یا دلوی خطا ارتکاب کوونکی شو مسؤل گنل کیږی .

ماده ۸۲۲-

هرگاه در تعهد با اجرای عمل، از متعهد نگهبانی یا اداره شی و یا بکاربردن احتیاط در تنفید تعهد مطلوب باشد، و قتی تعهد اجراء شده پنداشته میشود که در تنفید آن احتیاطی را که شخص عادتاً بکار می برد رعایت نماید، گر چه مطلوب متحقق نگردد، مگر اینکه قانون با موافقه طرفین طور دیگری تصریح کرده باشد. در تمام احوال اگر متعهد مرتکب تقلب یا خطای بزرگ گردد، مسؤل شناخته میشود.

۸۲۳- ماده

که پور وړی دیو کار څخه دخان زغورلو تعهد و او خپل تعهد یی اخلال که نو پور ورکوونکی کولی شی چه کوم کار پور وړی اخلال کړی دهغی دزائیدو غوښتنه وکی اودلزوم په حالت کبسی کولی شی چه ورسره دپور وړی څخه تعویض هم وغواړی .

ماده ۸۲۳-

هرگاه در تعهد یا امتناع از عمل، متعهد تخلف ورزد، طرف مقابل می تواند از ازاله آنچه را بخلاف از تعهد اجراء گردیده و در صورت لزوم با جبران خساره از متعهد مطالبه نماید.

دریم فصل

دتهیدوونکی تاوان دلاری تنفید

۸۳۴- ماده

(۱) که دعینی تعهد تنفید بی له دی چه پور وړی پخپله هغه اجراء کی نا ممکن یا نا مناسب وی پور

فصل سوم

تنفید از طریق تهید به غرامت

(۱) هرگاه تنفید عینی بدون اجرای

وجیبه از طرف شخص متعهد غیر ممکن یا غیر مناسب باشد، طرف مقابل

می تواند حکم محکمه را مبنی بر الزامیت متعهد بر تنفیذ، در صورت امتناع با غرامت تهدید ی مطالبه نماید .

(۲) اگر محکمه اندازه غرامت را برای اگراه متعهد بکه از تنفیذ وجیبه امتناع ورزیده غیر کافی بداند، میتواند اندازه غرامت را حسب لزوم زیاد نماید .

ماده ۸۲۵-

هرگاه متعهد بعد از تهدید به غرامت، تعهدش را عیناً تنفیذ ننماید و یا به امتناع از تنفیذ اصرار ورزد، محکمه با رعایت ضرر عاید به طرف مقابل و تعنت متعهد مقدار جبران خساره را تعیین می نماید .

فصل چهارم

تنفیذ از طریق جبران خساره

ماده ۸۲۶-

تنفیذ از طریق جبران خساره مطابق به احکام قانون صورت میگیرد .

ماده ۸۲۷-

استحقاق جبران خساره قبل از ابلاغ به متعهد، متحقق شده

ور کونکی کولی شی چه دمحکمی شخه ددی تنفیذ دپاره دپوروپی دالزام حکم وغواپی، که بی داونه منله نو ورسره دی دتهدیدوونکی تاوان غوینتنه هم وکی .

(۲) که محکمی ته معلومه شوه چه دتنفیذ شخه دخان ژغوروونکی پور وپی دزور اچولو دپاره دتاوان اندازه کافی نه ده نو کولی شی چه دخالو نو سره سم دتاوان اندازه زیاته کی .

ماده ۸۲۵-

که پور وپی دتاوان دتهدید شخه وروسته دعینی تنفیذ تعهد پوره که اویایی دتنفیذ به نه اجراء کولو اصرار وکه، محکمه به پورور کونکی ته درسیدلی ضرر او دپور وپی دلچری به نظر کبسی نیولو سره، دتعویض اندازه تاکی .

خلورم فصل

دتعویض دلاری تنفیذ

ماده ۸۲۶-

دتعویض دلاری تنفیذ، دقانون دحکمونو سره سم صورت نیسی .

ماده ۸۲۷-

دتعویض استحقاق دپور وپی دخبرتیا تر مخه دحکم مدار کیدی نه

شی، مگر دا چه قانون بل رنگه حکم کپری وی .

۸۲۸- ماده

دپور وپی خبرتیا دخیرو لودلاری یا هغه چه دخبرولو قایم مقام کیدای شی صورت مومی . که دواړوخواوو موافقه کپری وه چه خرنکه دپور دور کولو وخت را ورسید نو پور وپی خبر گنل کپری اونورو اجرا آتو ته ضرورت نه شته ، نو دا موافقه هم دخبر تیا قایم مقام کیدای شی .

۸۲۹- ماده

په راتلونکو حالونو کښی دپور وپی خبرتیا ضرورته ده :
۱- په هغه حالت کښی چه دعینی تعهد تنفیذ پخپله دپور وپی په فعل ناممکن شوی وی .

۲- که دتعهد موضوع داسی تعویض وی چه په نا مشروع عمل مرتب وی .

۳- که دتعهد موضوع دداسی شی ردول وی چه پور وپی پوهیری هغه شی غلاشوی ، او یا داسی شی وی چه ناحقه وی . سره ددی چه دهغی په ناحقی علم لری تسلیم شوی بی وی .

۴- که پور وپی په لیکلی توگه دتعهد څخه دخان ژغورنه ظاهره کپری وی .

نمیتواند، مگر اینکه قانون طور دیگری حکم کرده باشد .

ماده ۸۲۸-

ابلاغ متعهد از طریق اخطار کتبی یا آنچه قایم مقام اخطار شده ه بتواند ، صورت می گیرد ، موافقه طرفین مبنی بر اینکه صرف رسیدن موعد ایفای تعهد بدون اجراءات دیگر ابلاغ پنداشته شود ، نیز قایم مقام اخطار شده می تواند .

ماده ۸۲۹-

در احوال آتی ابلاغ به متعهد ضرور نمی باشد :

۱- در حالیکه تنفیذ عینی تعهد، بفعل شخص متعهد، غیر ممکن گردیده باشد .

۲- در حالیکه موضوع تعهد ، جبران خساره ناشی از عمل غیر مجاز باشد .

۳- در حالیکه موضوع تعهد ، ردچیزی باشد که سرقت گردیده ومتعهد بان علم داشته باشد ویا آن را بغیر حق باو جود داشتن علم به آن تسلیم شده باشد .

۴- در حالیکه متعهد امتناع خود را کتباً اظهار نموده باشد .

۸۳۰- ماده

(۱) ددواړو خواوو دا موافقه جواز لری چه پور وړی دنا خاپی پینبو او دمجبره قواوو عواقب په غاړه واخلي .

(۲) همدارنگه دا موافقه جواز لری چه پور وړی دټولو هغو مسؤلیتونو څخه عفو شی چه دهغه دتعاقدی تعهد په نه تنفیذیدو باندی مرتب دی . هغه مسؤلیت چه دمتعهد دغشراو لوی خطا څخه پیدا شوی وی، ددواړو خواوو دموافقی په اثر نه شی لری کیدای. خو سره ددی هم پور وړی کولی شی چه دشرط کی چه دهغه اشخاصو دغش اولوی خطا مسؤلیت زما په غاړه نه دی چه دتعهد دتنفیذ دپاره یی استفاده موم .

(۳) هره نوعه موافقه چه دنا مشروع عمل دمسؤلیت په عفو کیدو حکم کوی، باطله گنل کیږی.

پنجم فصل

دپور ورکوونکو دحقوقو تضمین

لمړی قسمت - عمومی حکمونه

۸۳۱- ماده

(۱) دپور وړی ټول مالونه دهغه دپور ورکولو په تضمین کبسی ایښودل کیدای شی .

(۲) ټول پور ور کوونکی دپور وړی په مالونو کبسی مساوی حق

۸۳۰- ماده

(۱) موافقت طرفین مبنی بر متحمل شدن متعهد از مسؤلیت حوادث غیر مترقبه واسباب مجبره جواز دارد.

(۲) همچنان موافقت طرفین بررفع هر نوع مسؤلیت متعهد که ناشی از عدم اجرای تعهد تعاقب ویشود، جواز دارد، مسؤلیت ناشی از تقلب و خطای بزرگ شخص متعهد بر اثر موافقه طرفین مرفوع شده نمیتواند. متعهد میتواند رفع مسؤلیت خود را از تقلب و خطای کلی اشخاص صیغه در تنفیذ تعهد استفاده نموده است، شرط گذارد .

(۳) هر نوع موافقت طرفین، مبنی بر رفع مسؤلیت ناشی از عمل غیر مجاز، باطل میباشد .

فصل پنجم

تضمین حقوق دائنین

قسمت اول - احکام عمومی

۸۳۱- ماده

(۱) تمام اموال مدیون در تضمین تادیه دین وی قرار میگیرد .

(۲) تمام دائنین در برابر اموال مدیون حق مساوی دارند، مگر

لری مگر هغه پور ور کونکی چه دقانون د حکم سره سم د وپاندي والی حق لری .

دائیکه مطابق با حکام این قا نون حق تقدم داشته باشد .

دوهم قسمت

قسمت دوم

د تنفیذ وسیلی

وسایل تنفیذ

لمری مبحث - غیر مستقیم دعوی

مبحث اول - دعوی غیر مستقیم

۸۳۲- ماده

ماده ۸۳۲-

هر پور ور کونکی کولی شی چه دپور وړی حقوق دپور وړی په نامه استعمال کی که څه هم پور دادا کولو حق نه وی پیدا کړی خو په دی شرط چه ذکر شوی حقوق دمالی حقوقو څخه په غیر یواځی دپور وړی پوری خاص او ملصق وی یا هغه حقوق چه نه شی حجز کیدای . پورور کونکی هغه وخت کولی شی چه دپور وړی حقوق استعمال کی ، کله چه ثابت کی چه پور وړی دا حقوق نه دی استعمال کړی او دهغه دا اهمال دهغه دمفلسیدو یا دافلاس دزیاتیدو سبب گرځی ، په دی حالت کبسی دپور وړی خبرتیا شرط نه ده مگر په دعوی کی یی د جگر ماری خواپه حیث داخله ول هرو مرو دی .

دائن می تواند حقوق مدیو ن را بنام مدیون استعمال نماید ، گرچه دین هنوز قابل تادیه نبا شد ، مشروط بر اینکه حق مذکور از حقوق غیر مالی منحصر و ملصق به شخص مدیون نبوده و یا چیز غیر قابل حجز نباشد . دائن وقتی این حق را استعمال کرده میتواند که عدم استعمال آنرا از طرف مدیون ثابت نماید و همچنان ثابت نماید که عدم استعمال حق ، از طرف مدیون ، سبب افلاس یا زیادت افلاس وی می گردید . درین حالت ابلاغ بمدیون ضرور نمی باشد ، مگر ادخال او بحیث خصم در دعوی حتمی است .

۸۳۳- ماده

ماده ۸۳۳-

پور ور کونکی دپور وړی د حقوقو داستعمال په صورت کبسی دهغه نائب پیژندل کبیری ، کومه گټه چه د حق داستعمال په نتیجه کبسی لاس

دائن در صورت استعمال حقوق مدیون نائب وی شناخته شده ، مفادیکه در نتیجه استعمال حق

حاصل می شود ، مال مدیون ، محسوب گردیده و در تضمین تمام دائنین قرار می گیرد .

مبحث دوم - دعوی عدم نفاذ تصرف
ماده ۸۳۴-

هرگاه حق دائن قابل تادیه بود و مدیون در آن تصرف نماید که دائن را متضرر سازد ، طوریکه از حقوق مدیون بکاهد یا به تعهدات مدیون به نحوی بیفزاید که منجر به افلاس یا زیان دت افلاس مدیون گردد ، دائن می تواند با در نظر گرفتن شرایط مندرج ماده (۸۳۵) این قانون عدم نفاذ چنین تصرف را مطالبه نماید .

ماده ۸۳۵-

(۱) تصرف بالمعا وضه مدیون وقتی در حق دائن فاقد اعتبار شناخته میشود که تصرف مذکور مشتمل بر تقلب مدیون بوده ، طرف مقابل به آن علم داشته باشد .
تصرف مدیون و وقتی مشتمل بر تقلب نداشته میشود که مدیون در حال صدور تصرف بافلاس خود علم داشته باشد .

ته راخی هغه دپور وړی حق دی او دپولو پور وړ کونکو په تضمین کښی نیول کیږی .

دوهم مبحث - دتصرف دنه نافذیدو دعوی
ماده ۸۳۴-

که دپور وړ کونکی حق داداکولو وړو او پور وړی په هغی کښی داسی تصرف وکله چه دپور وړ کونکی حقوقه ضرر ورسوی او دپور وړی حقوق کم کی یایی په التزاماتو کښی زیاتوالی راورپی او دهغی په اثر پور وړی مفلس شی یایی افلاس زیات کی ، نوپور وړ کونکی کولی شی ددی قانون د(۸۳۵) ماده ددرج شوو شرطونو په نظر کښی نیولو سره دداسی تصرف دنه نافذیدو غوښتنه وکی .

ماده ۸۳۵-

(۱) دپور وړی دمعاضی تصرف هغه وخت دپور وړ کونکی په حق کښی بی اعتباره گڼل کیږی چه ذکر شوی تصرف کښی دپور وړی له خوا غش موجود وی او دچا دپاره چه داتصرف صادر شوی په دی غش باندی خبروی . دپور وړی تصرف هغه وخت په غش مشتمل گڼل کیږی چه پور وړی دتصرف د صادریدلو په وخت کښی پخپل افلاس باندی خبروی .

(۲) علم طرف مقابل بافلا سس مدیون، برای عالم بود ن وی به تقلب کافی پنداشته میشود. تصرف بدون عوض مدیون در حق دائن معتبر شناخته نمیشود، گر چه طرف مقابل دارای حسن نیت بوده و مدیون مرتکب تقلب نشده باشد.

(۳) اگر خلفیکه مال از طرف مدیون به وی انتقال نموده، آنرا بمقابل عوض به خلف دیگری انتقال بدهد، دائن نمیتواند بعدم انفاذ تصرف تمسک نماید، مگر اینکه خلف دوم هنگام تصرف مدیون با خلف اول در عقد معاوضه به تقلب مدیون یا در عقد بدون عوض به افلاس او علم داشته باشد.

ماده ۸۳۶-

هرگاه دائن افلاس مدیون را ادعا نماید، محض باثبات مقدار دیون ذمت مدیون، مکلف میباشد. مدیون مکلف است ثابت نماید، مالک آن مقدار مالی است که مساوی دیون او و یا زیاد از آن میباشد.

ماده ۸۳۷-

هرگاه قرار عدم نفاذ تصرف صادر گردد، تمام دائینی که تصرف

(۲) دهغه چا دپاره چه تصرف صادر شوی دی دهغه علم دپور وپی په غش کفایت کوی، دپور وپی هر تصرف چه بی عوضه وی دپور ورکونکی په حق کی اعتبار نه لری که څه هم مقابله خوا دښه نیت لرونکی وی اوپور وپی دغشس ارتکاب کونکی نه وی .

(۳) هغه خلف ته چه دپور وپی له خوا ورته مال نقل شوی دی، که هغه مال دعوض په مقابل کښی بل خلف ته انتقال کی، نو پور ورکونکی نه شی کولی چه دتصرف په نافذیدو تمسک وکی، مگر داچه دوهم خلف دلپرنی خلف چه پور وپی دی د معاوضی عقد دتصرف په وخت کښی دپور وپی په غش یا دهغه عقد په وخت کښی چه عوض نه لری دهغه په افلاس خبروی .

ماده ۸۳۶-

که پور ورکونکی دپور وپی دافلاس دعوی وکی، یوازی دهغی اندازی دپورونو په ثابتولو مکلف دی چه دپور وپی په ذمه دی . پور وپی مکلف دی چه ثابته کی، دهغه اندازی مال مالک دی چه دهغه دپورونو سره مساوی دی او یا دهغی اندازی څخه زیات دی .

ماده ۸۳۷-

کله چه دتصرف دنه نافذیدلو قرار صادر شی، ټول هغه پور

مذکور به ضرر آنها انجام یافته ،
ازین حکم استفاده کرده میتوانند .

ماده ۸۳۸ -

(۱) هرگاه مدیون و جایب خود
را ایفا نموده و یا اموال وی برای
پرداخت دیون ذمتش کفا یست
نماید، حق دائن در مورد تمسک
بعدم اعتبار تصرف مد یون ،
ساقط میگردد .

(۲) طرف مقابل مدیون و قتی
از دعوی عدم نفاذ تصرف برکنار
شده میتواند ، که شخصاً به ایفا ی
حقوق دائنین اقدام نموده و یا ثابت
نماید که مدیون مالک آن مقدار
مالیست که به ایفا ی دیون او کفایت
می کند .

ماده ۸۳۹ -

هرگاه شخص از مدیون مفلس
حقی را بدون پرداخت ثمن بدست
آرد، و قتی دعوی دائنین علیه
او قابل سمع نمیباشد که ثمن
مذکور مثلی بوده و به خزانه یا
بانکی که محکمه تعیین می نماید ،
طور امانت تحویل شده باشد .

ماده ۸۴۰ -

(۱) هرگاه تقلب، محض بفرض
تقدم بدون موجب یکی از دائنین

وز کورونکی چه ذکر شوی تصرف
دهفوی به ضرر صادر شوی ، ددی
حکم خخه استفاده کولی شی .

ماده ۸۳۸ -

(۱) که پوروی خپل التزامونه
ترسره کی او مالونه یی په ذمه
بانندی پورونو ته کفایت وکی، نو
دپور ورکونکی حق دپور وپی
دتصرف د صا دریدلو په نه نافذیدو
دتمسک په باره کبسی ساقطیږی .

(۲) دپور وپی مقابله خوا هغه
وخت دتصرف دنه نافذیدو ددعوی
خخه خلاصیږی چه پور وپی خپل
پورونه پخپله ادا کی یا ثابت کی چه
دومره مال لرم چه دهغه دپورونو
دادا کولو دپاره کفایت کوی .

ماده ۸۳۹ -

که خوک دمفلس پور وپی خخه
یو حق بی دثمن دور کولو خخه په
لاس راوړی ، نو هغه وخت ورباندی
دپور ورکونکو دعوی داوړیدلو وپنه
دی چه ذکر شوی ثمن مثلی وی او
په داسی خزانه یا بانک کبسی چه
محکمه یی ټاکی په ودیعت ایښودل
شوی وی .

ماده ۸۴۰ -

(۱) که دغش خخه دا مقصد وو
چه یو پور ورکونکی ته ناحقه په
بل پور ورکونکی دلپری والی حق

بعمل آمده باشد ، این عمل صرف محرومیت داین را از حق امتیاز تقدم باری می آرد .

(۲) اگر مدیون مفلس دین یکنی از دائنین را قبل از بسر رسیدن موعد بسر دازد ، این بردا خت ، حقوق سایر دائنین را در اقامه دعوی عدم نفاذ تصرف متاثر نمی سازد . همچنان اگر پرداخت دین بعد از بسر رسیدن موعد به اساس سازش طرفین صورت گرفته باشد ، تابع عین حکم پنداشته میشود .

ماده ۸۴۱-

دعوی عدم نفاذ تصرف بعد از مرور سه سال از تاریخ علم دائن بعلت موجب عدم نفاذ تصرف ، شنیده نمیشود . در سایر احوال دعوی بعد از مرور پانزده سال از تاریخ صدور تصرف شنیده نمی شود .

قسمت سوم

مسایل ضمان

مبحث اول- حق نگهبان

ماده ۸۴۲-

هر یکی از متعاقدین میتوانند در هر معاوضه مالی ، تا وقتیکه بدل

(۲۴۴)

ورکول شی نو ددی . کار خخه پور ورکونکی یواخی دلم یوالی دحق خخه محروم پیری .

(۲) که مفلس پور وپی دمدی درسیدو ترمخه دیوه پور ورکونکی پور ادا کی ، نو دی پور وپی ته دیور ادا کول دنورو پور ورکونکو حقوق دتصرف دنه نافذیدو ددعوی به اقامه کولو کبسی نه متاثره کبیری . همدارنگه که دیور ورکول دوعدی درسیدو وروسته ددواپو خواوو دیو جوړیبت په اساس صورت نیولی وی ، دهمدی حکم تابع گنل کبیری .

ماده ۸۴۱-

دتصرف دنه نافذیدو دعوی دهغی ورخی خخه چه پور ورکونکی په کبسی دتصرف دنه نافذیدلو په سبب پوه شوی ، ددری کلونو دتیریدلو وروسته نه اوریدله کبیری . په نورو ټولو حالونو کبسی دتصرف دصا دریدلو دنیستی خخه دپنخلس کلونو دتیریدو وروسته نه اوریدله کبیری .

دریم قسمت

دضممان مسالی

لمری مبحث - دبند ساتلوحق

ماده ۸۴۲-

دعقد دواپه خواوی کولی شی په هره مالی معاوضه کبسی هغه شی

مستحق را تسلیم نکر دیده ، معقود
علیه رازد خود نگه دارد .

ماده ۸۴۳-

هرگاه شخص در ملك غير كه
تحت تصرف جايز او قرار دارد ،
مصارف ضروری و مفید انجام
دهد ، میتواند الى زمان حصول آنچه
قانوناً مستحق می گردد ، ازرد آن
بمالکش امتناع ورزد . مگر اینکه
مکلفیت برد ملك ، ناشی از عمل
غير مجاز باشد .

ماده ۸۴۴-

شخصیكه بحداد ن مالی تعهد
نماید ، تا وقتیکه طرف مقابل بایفای
تعهد ناشی از تعهد مدیون که
مرتبط به آن است نیر دازد یا
تا مینات کافی برای ایفای تعهد
مذکور ندهد ، می تواند از دادن مال
مذکور امتناع ورزد .

ماده ۸۴۵-

ثبوت حق نگه داشت شیء ، حق امتیاز
رابر آن ثابت نمی سازد . نگاه
کننده بحفاظت شیء مذکور و ارائه
حساب عواید آن مکلف می باشد .
اگر خوف هلاک یا معیوب شدن شیء

دخان سره بند وساتی چه عقد پری
شوی ، ترخو چه دهفی مستحق بدل
ورته نه وی تسلیم شوی .

ماده ۸۴۳-

که خوک دبل چا په ملکیت کنبی
چه دده په جایز تصرف کنبی دی ،
ضروری یا گته ور مصر فونه وکی ،
کولی شی دهغه څه چه قانوناً
مستحق گرځیدلی دهفی د حصول
تروخته پوری ، مالک ته د ملکیت
د بیره ورکولو څخه ځان وژغوری ،
مگر دا چه دبیر ته ور کولو التزام
دنا مشروع عمل څخه پیدا شوی وی .

ماده ۸۴۴-

که خوک چاته دمال په ورکولو
تعهد وکی ترخو چه پور ورکونکی
هغه تعهد چه دده په ذمه دی نه وی
ترسره کړی او دپور وړی د تعهد په
سبب پیدا شوی وی او دهفی پوری
مربوط وی ، یا دا چه د ذکر شوی
تعهد دادا کولو دپاره کافی تأمینات
ورنه کی ، کولی شی چه د ذکر شوی
مال دور کولو څخه ځان وژغوری .

ماده ۸۴۵-

دیو شی د بند ساتلو د حق ثابتول
په هفی باندی د امتیاز حق نه ثابت
وی . بند ساتونکی مکلف دی چه د شیء
ساتنه وکی او دهفی د حاصلاتو
حساب وړاندی کی . که د بند ساتل

مذکور متصور باشد ، نگاه کننده
میتواند اجازه محکمه را در مورد
فروش آن مطابق اجراءات مربوط
به بیع مرهون حیازی مطالبه
نماید ، درین صورت حقوق
نگهداشت به ثمن شی، انتقالی می
یابد .

ماده ۸۴۶ -

(۱) حق نگهداشت شی با ازبین
رفتن حیازت آن، ازبین میرود .
(۲) اگر شی از حیازت شخص
بصورت خفیه یا باوجود اعتراض
وی خارج ساخته شود، می تواند
اعاده حیازت آنرا مطالبه نماید .
مشروط بر اینکه دز خواست اعاده
در خلال مدت یک ماه از تاریخ
علم شخص باخراج شی و قبل از
مرور یکسال از تاریخ مذکور
بعمل آمده باشد .

مبحث دوم - حجر مدیو مفلس

ماده ۸۴۷ -

هرگاه مدیون ازپرداخت دیون
مستحق الا داء امتناع آورد و چنین
ظا هر شود که دیون از مال او بیشتر
بوده، خوف ضیاع دارایی او نزد
دائنین موجود باشد یا مدیون

(۲۴۶)

شوی شی، دهلاك یا دعیب دیدا
کیدو ویره وه، بند ساتونکی کولی
شی چه دهفی دخرخولوم اجازه
دمحکمی خخه دحیازی مرهونسی
دخرخولو داجرا آتوسره سمواخلی،
په دی صورت کبشی دشی دبنند
ساتلو حق دهفی خخه دهفی ثمن
ته نقلیری .

ماده ۸۴۶ -

(۱) دشی دبنند ساتلو حق
دحیازت دمینخه تللوسره دمینخه شی.
(۲) که شی دبنند ساتو نکسی
دحیازت خخه په پته یا داچه دهغه
داعتراض سره سره و ویستل شو،
کولی شی چه دحیازت دبیرته اعادی
غویشتنه وکی . خوبه دی شرط چه
دبیرته ورکولو غویشتنه یی دیوی
میاشتی په اوژدو کبشی دهفی نیته
خخه چه دشی په ویستلو خبرشوی
اودذکر شوی نیته خخه دیوه کال
ترمخه ، شوی وی .

دوهم مبحث - دمدیون مفلس حجر

ماده ۸۴۷ -

که پور وپی دهغه پورونسو
دور کولو خخه خان وژغوری چه
ورکول یی ور باندی حق دی، او
معلومه شی چه پورونه دهغه دمال
خخه زیات دی ، او پور ورکونکی
دهغه دشتمنی ضایع کیدو ویره

دارایی خود را مخفی ساخته و یا بنام دیگری قید نموده باشد، مفلس شناخته میشود.

ماده ۸۴۸-

(۱) هرگاه شروط مندرج ماده (۸۴۷) این قانون در مورد مدیون تحقق یابد، هر یک از دائنین می توانند از محکمه ای که محل سکونت مدیون در حوزه قضایی آن قرار دارد، حجر تصرف مدیون را در مال مطالبه نماید. این مطالبه در دفتر مربوط ثبت می گردد.

(۲) هر نوع تصرف مدیون بعد از ثبت مطالبه، از اعتبار ساقط شناخته می شود.

ماده ۸۴۹-

(۱) بعد از صدور قرار منع مدیون از تصرف، و ثبت آن و نشر در جریده رسمی، هر یک از دائنین میتواند از محکمه مربوطه صدور امر حجر اموال منقول و غیر منقول مدیون را به شمول دیو نیکه نزد غیر دارد، مطالبه نماید. اموال لیکه تحت حجر آمده نمیتواند، ازین

ولری، یا پوروی خپله شتمنی پته کړی وی او یایی دبل چا په نوم قید کی، نو دا پوروی مفلس گنل کیږی.

ماده ۸۴۸-

(۱) که ددی قانون د(۸۴۷) مادی درج شوی شرطونه دپور وړی په باره کښی تحقق پیدا کی، نو هر پور ورکوونکی کولی شی چه دهغی محکمی څخه چه دپور وړی اوسیدلو ځای دهغی په قضائی حوزه کښی واقع دی دپور وړی دتصرف حجر دهغه په مال کښی وغواړی. داغوبښتنه په مربوط دفتر کښی ثبتیږی.

(۲) دمطالبی د ثبتیدلو وروسته دپور وړی هره نوعه تصرف دا اعتبار وړنه گنل کیږی.

ماده ۸۴۹-

(۱) کله چه په پور وړی دتصرف څخه دحجر حکم صادر شو او وروسته له دی چه ثبت شی او په رسمی جریده کښی خپور شی نو دمفلس پور وړی هر پور ورکوونکی کولی شی چه دمربوطی محکمی څخه دهغه دټولو منقولو، نا منقولو او دهغه پورونو چه پور وړی یی په نورو لری دحجر غوښتنه وکی، او کوم مالونه چه حجر یی روانه دی ددی حکم څخه مستثنی دی. دپور

حکم مستثنی می باشد ، حجز اموال مفلس به مصلحت دائنین تاز مان انتهای حجز باقی میماند .

(۲) اموال تحت حجز جهت اداره به شخص معتمد یکه از طرف دائنین انتخاب میگردد ، سپرده می شود. معتمد حساب این اموال را به محکمه تقدیم میدارد که قرار حجز را صادر نموده است .

ماده ۸۵۰-

نفقہ مدیون ممنوع التصرف و کسانیکه نفقه شان بدوش اولازم است، در مدت حجر از ارزیابی محکمه، از اموال تحت حجز پرداخته می شود .

ماده ۸۵۱-

(۱) هر گاه به حجر مدیون مفلس حکم صادر شود، مدت تا جیل دیون مؤجله از بین میرود و از مقدار مفاد مرتبه دیون مذکور از مدت سقوط کاسته می شود .

(۲) محکمه میتواند به اساس درخواستی مدیون ، در مقابل دائنین در دیون مؤجله به ابقای مهلت و یا تمدید آن حکم نماید .

وپی مفلس به مالونو دتولو پور ورکونکو په گته ترهغی پوری حجز باقی پاتی کپیری ترخو چه حجز پای ته ورسپیری .

(۲) دپور وپی مفلس مالونه چه دحجز لاندی راغلی یو داعتبار وپ شخص ته چه ټول پور ورکونکی ورباندی موافقه ولری داداره کولو دپاره سپارل کپیری ، معتمد به ددی مالونو حساب هغی محکمی ته وړاندی کوی چه دحجز حکم یی صادر کړی .

ماده ۸۵۰-

دحجر کړه شوی پور وپی نفقه ا ودهغه چا نفقه چه دحجر به مده کښی دهغه په ذمه لازمه ده دهغه دمال خڅه ورکول کپیری، دنفقی اندازه دهغی محکمی له خوا ټاکل کپیری چه په حجر یی حکم کړی دی .

ماده ۸۵۱-

(۱) کله چه دپور وپی مفلس په حجر حکم صادر شی، دمؤجلو پورونو دتاجیل مده دمیڅه څی او ددی پورونو خڅه دهغی مرتبو گټواندازه کمپیری چه دمدی په ساقطیدو کمپیری .

(۲) محکمه کولی شی چه دپور وپی دغوښتنی په اساس او دپور ورکونکو مخا منخ چه دمهلت دمدی په پاتی کیدو یا داوړ دیدو حکم

چنانچه محکمه میتواند دیون مستعجله را در صورت ایجاب شرایط و مصلحت مدیون و دائنین تمديد نماید .

ماده ۸۵۲-

هرگاه مدیون محجور ، بدین اقرار نماید ، اقرار او ملزم اعتبار نمیشد . اگر دینی را که بر ذمه اوست از مال خود برای یکی از دائنین بپردازد ، دائنین دیگر حق استرداد آنرا دارند .

ماده ۸۵۳-

امینیکه با طره اموال مدیون تعیین گردیده ، مفاد مال را بحساب امانت در بانک که محکمه تعیین می نماید ، بحساب دائنین امانت میگذارد . چنانچه میتواند به اجازه محکمه و موافقه مدیون و دائنین به بیع آنچه که از مال محجوز فروش آن جایز است ، جهت ایفاء دین اقدام نماید .

ماده ۸۵۴-

(۱) مدیون محجور میتواند به موافقه اکثریت دائنین که سه بر چار صدیون را تمثیل کنند تمامی

وکی ، همدارنگه کولی شی چه به معجلو پورونو کبسی پوروی ته مهلت ورکی خو به دی شرط چه حالونه یی تقاضا وکی او دپوروی او دپور ور کونکو دگتو تضمین وکی .

ماده ۸۵۲-

که حجر کړی شوی پوروی په پور اقرار وکی ، اقرار ئی اعتبار نه لری ، او که داسی پور چه دهغه په ذمه دی دخپل مال څخه یوه پوروی ته ورکی ، نور پورور کونکی دهغی دبیره رده ولو غوښتنه کولی شی .

ماده ۸۵۳-

کوم امین شخص چه دپور وړی دمالونو داداری دپاره ټاکل شوی دمال گټه به په هغی بانک کبسی چه محکمه یی ټاکی ، دپور ورکونکوپه حساب په ودیعت کیږدی ، همدارنگه کولی شی چه دمحکمی په اجازه او دپور وړی او پور ورکونکی په موافقه هغه حجر شوی مالونه چه دپور دادا کولو دپاره حجر شوی او خرڅول ئی جایزی ، خرڅ کی .

ماده ۸۵۴-

(۱) حجر کړه شوی پور وړی کولی شی دا کثرو پور ور کونکوپه موافقه چه دپورونو ۳ پر ۴ برخه تمثیل کی ، خپل ټول یاخینی مالونه

یابعضی از اموال خود را بفرو شد، بشرطیکه ثمن آنرا برای اداء دیون خود تخصیص دهد .

(۲) اگر دائنین در توزیع ثمن توافق نظر نداشته باشند ، ثمن مذکور راطور امانت به حساب بانکی که محکمه تعیین مینماید ، بگذارد تا محکمه آنرا مطابق به احکام قانون توزیع نماید .

ماده ۸۵۵-

مدیون میتواند باجاز محکمه ، گرچه بدون رضای دائنین باشد ، در مال خود تصرف نماید. بشرطی که این تصرف به ثمن مثل بود . مشتری آنرا به بانکی که محکمه تعیین مینماید ، بحساب دائنین طور امانت بگذارد .

ماده ۸۵۶-

مدیون در حالات آتی بجهت مجازات قلب محکوم می گردد :

۱- در صورت تیکه دعوی دین علیه مدیون اقامه گردد و مدیون عمداً افلاس خود را به قصد ضرر رساندن به دائنین وانمود سازد ، مشروط بر اینکه دعوی به صدور حکم افلاس واثبات دین خاتمه یافته باشد .

خرشکی، خو په دی شرط چه ثمنی دهغوی دیورونو دادا کولو دپاره، تخصیص کی .

(۲) که پور ور کونکی دثمن په توزیع کبسی په یوه نظرنه وی نو ذکر شوی ثمن دی دودیمت په توگه په هغی بانک کبسی کبیبینبودل شی، چه محکمه یی ټاکی ، او محکمه په هغه دقانون دحکمونو سره سم توزیع کوی .

ماده ۸۵۵-

پور وری دمحمکی په اجازه که شه هم پور ور کونکی موافقه ونه لری، کولی شی چه پخپل مال کبسی تصرف وکی خو په دی شرط چه په بالمثل ثمن وی او اخستونکی هغه دیور ورو په حساب په خزانی یا بانک کبسی چه محکمه یی ټاکی په ودیمت کبیبی دی .

ماده ۸۵۶-

پور وری په راتلونکو حالونو کبسی دقلب په جزاء محکومبیری :

۱- په هغه حالت کبسی چه دیور دعوی په پور وری اقامه شی او پور وری عمداً خپل افلاس دیور ور کونکو دضرر په قصد ښکاره کی خو په دی شرط چه دعوی دافلاس دحکم په صا دریدلو او دیور په ټاپولو پای ته ورسوبی .

۲- در صورتیکه مدیون، بفرض ضرر رساند ن دائنین بعد از حکم حجر مبنی بر افلاس او ، بمضی از اموال خود را به لحاظ عدم تطبیق حکم پنهان نماید یا به دیون ساختگی و یا به مبالغه در دین، مبادرت ورزد.

ماده ۸۵۷-

افلاس در حالات آتی به اساس درخواست اشخاص ذیعلاقه و حکم محکمه باصلاحیت ، خاتمه می یابد:

۱- در حالیکه اموال مدیون از دیون او بیشتر ثابت شود .

۲- در حالیکه تمامی دائنین ویابعضی از آنها به مدیون ابراء دهند و اموال مدیون از دیون باقی مانده بیشتر باشند .

۳- در حالیکه مدیون معجل را بدون تاثیر حکم حجر در تعجیل دین تادیه نموده باشد ، دیون معجله در این صورت به موعدمعینه قبل از صدور حکم افلاس بر میگردد .

مشروط بر اینکه اقساط به سر رسیده آن نیز تادیه شده باشد.

۲- کله چه ور باندی دهفته دافلاس له امله دحجر حکم صادرشده او وروسته پور ور کورونکو ته دضرر رسولو دپاره خپل ځینی مالونه دحکم دتنفیدیدو دمخ نیوی دپاره پتکی، یا داچه ساختگی پورونه جوړکی یا په پور کبسی مبالغه وکی.

ماده ۸۵۷-

په راتلونکو حالونو کبسی دعلاقو لرونکو اشخاصو په غوښتنه او دواک لرونکی محکمی په حکم افلاس پای ته رسیری :

۱- په هغه حالت کبسی چه دپور وړی مالونه دهغه دپورونو څخه زیات ثابت شی .

۲- په هغه حالت کبسی چه ټول یاځینی پور ورکونکی ، پور وړی ته ابراء وکی ، ا و دپور وړی مالونه دپاتی پور څخه زیات وی .

۳- په هغه حالت کبسی چه پور وړی خپل معجل پورونه بی له دی چه دافلاس حکم ور باندی په تعجیل کبسی تاثیر کړی وی، ادا کړی وی، په دی حالت کبسی هغه مؤجل پورونه چه دافلاس دحکم په اساس معجل شوی دی بیرته خپل لمړنی حالت ته گرځی ، په دی شرط چه دکومو قسطونو مده پوره شوی وی هغه یی ور کړی وی .

۴- په هغه حالت کېنې چې ټول پورونه دپور ور کورنکو، امین او پوروی دتصفیې په اساس اداشی.

۸۵۸- ماده

(۱) دحجر دحکم دپای ته رسیدو وروسته موضوع به دمحکمې دامین له خوا دحجر دحکم دثبت په حاشیه کېنې رسول کېږی او دپور وړی به مصرف به په رسمی جریدی کېنې خپریږی .

(۲) پاتی مالونه به دامین دتصرف څخه ویستل کېږی او پور وړی ته به ور تسلیمول کېږی .

شپږم فصل

دالتزام ددواړو خواوو تعدد

لمړی قسمت

شریک او ناشریک پور

۸۵۹- ماده

که دپور سبب یو وو ، نو شریک گنهل کېږی عام له دی چه سبب د عقد یو والی وی ، یا یی سبب داسی پوروی چه دمیراث په وسیله خو وارثانو ته نقل شوی وی، یا یی سبب استهلاك شوی شریک مالوی او یا یی سبب دداسی قرض بدلوی چه دشریک مال څخه قرض اخستل شوی وی .

۴- در حالیکه تمامی دیون به اساس تصفیې ، بین دائنین، امین و مدیون تادیبه شود .

۸۵۸- ماده

(۱) بعد از انتهای حکم حجر موضوع از طرف امین محکمه به حاشیه ثبت حکم حجر رسا نیده شده ، بمصرف مدیون در جریده رسمی نشر میشود .

(۲) اموال باقیمانده از تصرف امین کشیده شده و بمدیون تسلیم میگردد .

فصل ششم

تعدد طرفین و جیبه

قسمت اول

دین مشترک و غیر مشترک

۸۵۹- ماده

دین در صورت اتحاد سبب، مشترک پنداشته میشود ، خوا ه ناشی از عقد واحد بوده و یا بوارثین انتقال نموده باشد یا اینکه از مال مشترک بمصرف رسیده یا بدل قرضی باشد که از مال مشترک داده شده باشد .

۸۶۰- ماده

ناشريك پور هغه دی چه سبب
بی مختلف وی او یونه وی .

ماده ۸۶۰-

دین در صورت اختلاف ، غیر
مشترك پنداشته میشود .

۸۶۱- ماده

که پور ددوه وو یازیاتو اشخاصو
ترمنخ شريك وو، هر یو شريك
کولی شی چه خپله حصه دپور وړی
خخه وغواړی . که یوشريك یوه
برخه پور قبض کړو، نور شریکان
دخپلو حصو په اندازه په هغی کبسی
شريك دی ، که په پور کبسی خینی
شريك اشخاص غایب وو ، حاضر
کولی شی چه دخپلی حصی دادا
کولو په بازه کبسی دحکم غوښتنه
وکی .

ماده ۸۶۱-

هر گاه دین بین دو یا زیاده
اشخاص مشترك باشد ، هر یکی
از شرکاء میتواند حصه خویش را
از مدیون مطالبه نماید. در صورتی
که یکی از شرکاء قسمتی از دین
را قبض کند، باقی شرکاء بقدر
حصص خویش در آن سهم می
باشند. در حال غیبت بعضی از
شرکاء ، شريك حاضر میتواند
تادیه حصه خود را مطالبه نماید .

۸۶۲- ماده

که یو شريك دشریک پور یوه
برخه قبض کی، بل شريك کولی
شی چه په عین قبض شوی اندازی
کبسی شريك شی او پاتی پور په
شريكه دپور وړی خخه وغواړی، او
هم کولی شی چه خپله ټوله حصه
پور دپور وړی خخه وغواړی .

ماده ۸۶۲-

هرگاه یکی از شرکاء قسمتی از
دین مشترك را قبض نماید، شريك
دیگر میتواند در عین مقدار قبض
شده شرکت نموده ، متباقی دین
را مشترکاء از مدیون مطالبه
نمایند و یا اینکه تمام حصه خود را
از مدیون مطالبه نماید .

۸۶۳- ماده

که شريك داغوره کړه چه خپله
حصه دپور وړی خخه وغواړی نو
نه شی کولی چه د قبض کوونکی
شريك خخه خه شی وغواړی مگر په
هغه صورت کبسی چه دهغه حصه

ماده ۸۶۳-

شريك بعد از اختیار مرا جمعه
به مدیون ، نمیتواند به شريك
قبض رجوع نماید، مگر اینکه
حصه اوتلف شده باشد . در آن

صورت بقدر حصه خویش در مال قبض شده بر قبض رجوع می نماید.

ماده ۸۶۴-

(۱) هرگاه شریک قبض مقدار قبض شده را به نحو ی از انجا از تصرف خود خارج ساخته و یا آنرا تلف نماید، در مقابل شرکاء دیگر به اندازه حصه شان مسؤول می باشد.

(۲) در صورت تیکه شی قبض شده بدون قصور در دست قبض تلف شود، در مقابل شرکاء دیگر در حصه شان مسؤول شناخته نمی شود، دین باقی مانده بر ذمه مدیون به سایر شرکاء تعلق میگیرد و شریک قبض، در آن سهیم شده نمیتواند.

ماده ۸۶۵-

هرگاه یکی از شرکاء در حصه دین خود از مدیون ضامن گردید یا مدیون دین او را به دیگری حواله نماید، سایر شرکاء در مقداریکه از ضامن یا محال علیه قبض میکنند، شریک میباشد.

ماده ۸۶۶-

هرگاه یکی از شرکاء بقدر حصه خود مالی را از مدیون اجازت بگیرد،

هلاکه شی نو گولی شی به قبض شوی مال کنبی دخیلی حصی به اندازه قبض کونکی ته رجوع وکی.

ماده ۸۶۴-

(۱) که قبض کونکی شریک، قبض شوی اندازه به یو قسم داقسامو خخه دخپله لاسه وباسی او یائی استهلاك کی، دنورو شریکانو په مقابل کنبی دهغوی دحصو په اندازه، ضامن دی.

(۲) که دقبض کونکی به لاس کنبی بی دهغه له قصوره تلف شی نو دنورو شریکانو دحصو په قبض شوی پور کنبی که ئی خپله حصه پوره اخستی وه ضامن نه گنل کیږی، او گوم پور چه دپوروی په ذمه پاتی دی دنورو شریکانو حق دی.

ماده ۸۶۵-

که یوه شریک دپو روړی خخه په شریک پور کنبی دخپلی حصی په اندازه کفیل واخلی یا پور وړی دهغه حصه په بل چا حواله کی، نو کومه اندازه پیسی چه دکفیل یا حواله وړ کی شوی خخه اخلی په هغی کنبی نور شریکان هم شریک دی.

ماده ۸۶۶-

که یو شریک دخپلی حصی به اندازه دپور وړی خخه یوشی به

قابض حصه خود شناخته میشود. سایر شرکاء میتوانند به اندازه حصص خود، خویش را شریک مستاجر بدانند و یا به مدیون مراجعه نمایند.

ماده ۸۶۷-

هرگاه یکی از شرکاء در دین مشترک حصه خود را به مدیون هبه و یا از آن ابراء دهد، هبه و ابراء مذکور صحت داشته، در مقابل سایر شرکاء ضامن شناخته نمی شود.

ماده ۸۶۸-

هرگاه مدیون وفات نماید و متروکه کمتر از دیون او باشد، تمام شرکاء بقدر حصص خود در متروکه سهیم میباشند.

ماده ۸۶۹-

هرگاه دین مشترک مال موروثی باشد، هیچ یک از شرکاء نمیتواند حصه شریک خود را بدون اذن او و مؤجل نماید، اما تنها حصه خود را مؤجل نموده می تواند.

ماده ۸۷۰-

اگر دین مشترک بر اساس عقد قرض مستحق الا داء باشد، هیچ یک از شرکاء به تنها میبندون موافقه سایر شرکاء نمیتواند، دین را مؤجل سازد.

اجاره و اخلی، دخیلی حصی قبض کورونکی گنل کپری. نور شریکان کولی شی چه دخیلو حصو په اندازه هغه ضامن کی او یائی دیور وری خخه و غواپی.

۸۶۷-

که یو شریک په شریک پور کنبی خپله حصه پور وری ته هبه کی او یا دهغی خخه ورته ابراء وکی نودهغه هبه او ابراء دواړه صحیح دی، دنورو شریکانو دحصو ضامن نه گنل کپری.

۸۶۸- ماده

که پور وری مې شو اومتروکه دهغه دپورونو خخه که وه ټول شریکان دخیلو حصو په اندازه په هغی کنبی شریک دی.

۸۶۹- ماده

که شریک پور میراثی مال وو، هیخ شریک نه شی کولی دخپل شریک حصه بی دهغه داجازی خخه مؤجله کی، یواخی کولی شی چه خپله حصه مؤجله کی.

۸۷۰- ماده

که شریک پور دقرض په عقدو واجب وو، نو هیخ شریک نه شی کولی چه په یواخی خان هغه مؤجل کی بلکه په تأجیل کنبی دټولو موافقه شرط ده.

۸۷۱- ماده

په شريك پور كښي شريكان كولي شي په دې موافقه وكې چه هر يو حق لري چه دپور وړي څخه دخپل پور حصه قبض كې بي له دې چه نور شريكان ور باندې دمراجعي حق ولري . دا موافقه دپور دتقسيم حكم لري نو دهر شريك حصه بي دنورو دشركت څخه پخپله دهغه پوري اختصاص لري .

۸۷۱- ماده

شركاء ميتوانند موافقه نمايندگه هريك آنها حق دارند حصه دين خود را از مديون قبض نمايند ، بدون اينكه ساير شركاء به او حق مراجعه را داشته باشند . اين موافقه حكم تقسيم دين را دارد . و حصه هريك از شركاء بدون مشاركت به خود او اختصاص دارد .

۸۷۲- ماده

که دپور وړي څخه دغوښتنې وړ پورونه شريك نه وو، هر پور ورکونکي کولي شي په ځانگړي توگه خپل پور تر لاسه کي، نور پور ورکونکي ددې حق نه لري چه په قبض شوي پور کښي ورسره شريك شي .

۸۷۲- ماده

هرگاه دين مورد مطالبه غير مشترك باشد، هريك از دائنين مي تواند به تنهائي حصه خود را از مديون بدست آرد . ساير دائنين در دين قبض شده حق اشتراك ندارند.

دوهم قسمت
تضامن

لمړې مبحث - عمومي حکمونه

۸۷۳- ماده

تضامن دپور وړ کونکو او پور وړو ترمنځ بي ددواړو خواوو دموافقي يا قانوني نص څخه نه شي موجوديدلی .

قسمت دوم
تضامن

مبحث اول - احکام عمومي

۸۷۳- ماده

تضامن بين دائنين و مديو نين بدون اتفاق طرفين يا نص قانون موجود شده نميتواند .

مبحث دوم - تضامن دائنين

۸۷۴- ماده

(۱) دائنين به اساس تضامن مي توانند بصورت دسته جمعي

۸۷۴- ماده

(۱) پور ورکونکي دتضامن په اساس کولي شي چه ټول يو ځای

یا په خانگړی توگه دپوروی څخه
ټول پور وغواړی .

(۲) که دپور وړی څخه دیسوه
متضامن پور ورکونکی له خوا پور
وغوښتل شي نو نه شي کولی په دی
پور ورکونکی په هغی دفاعی لارو
تمسک وکی چه دنورو پورورکونکو
پوری مربوطی وی. پوروی کولی
شي دخاصی دفاع له لاری چه پخپله
دپور غوښتونکی متضامن پور
ورکونکی پوری خاص وی یادهغه
دحسی پوری تعلق لری یا دداسی
دفاع په لاروچه دټولو پورورکونکو
ترمنځ شریکی وی، تمسک وکی .

ماده ۸۷۵-

پور وړی کولی شي چه ټول پور
یوه متضامن پور ورکونکی ته
ورکی ، مگر په هغه صورت کښی چه
بل پور ورکونکی دمخکنی خبرتیا
په وسیله هغه منع کړی وی .

ماده ۸۷۶-

(۱) که دپوروی دذمی برانت
دیوه متضامن پور ورکونکی په
مقابل کښی بی دپور ورکو لڅخه
په بل سبب ، حاصله شي دنوروپور
ورکونکو په مقابل کښی نه بری
الذمه کیږی. مگردهغه پورورکونکی
دحسی په اندازی چه پوروی دهغه
په مقابل کښی بری الذمه شوی دی.

یا انفرادی تما می دین را از مدیون
مطالبه نمایند .

(۲) مدیون نمیتواند در صورت
مطالبه تادیه دین از طرف یکی از
دائنین متضا من بطرق دفا عی
تمسک نماید که مربوط به دائنین
دیگر باشد ، مدیون میتواند بطرق
دفع خاصیکه مربوط شخص طلب
کننده یا حصه متعلق به وی وینا
طرق دفا عی که مشترک بین تمامی
دائنین باشد ، تمسک نماید .

ماده ۸۷۵-

مدیون میتواند تما می دین را
بیکی از دائنین متضا من پیر دازد،
مگر اینکه یکی از دائنین توسط
اخطار قبلی او را منع کرده باشد.

ماده ۸۷۶-

(۱) هر گاه برانت ذمه مدیون
در برابر یکی از دائنین متضا من
به سببی غیر از تادیه دین حاصل
گردد، در برابر متبا قی دائنین بری
الذمه شناخته نمیشود . مگر اینکه
بقدر حصه دائنینی باشد که مدیون
در برابر آن برانت حاصل نموده .

(۲) هر گاه يکي از دائنين متضا من عملي را مرتکب شود که به اساس آن به داین ضرري وارد آيد، این عمل در حصه ساير دائنين نافذ شمرده نمیشود.

ماده ۸۷۷-

هرآنچه را که يکي از دائنين متضا من از مديون در مقابل دين اخذ نمايد، همه دائنين درآن حق مساوي دارند. مگر آنکه موافقت دائنين ويا نص قانون به خلاف آن حکم نمايد.

مبحث سوم- تضامن مديونين

ماده ۸۷۸-

(۱) هر گاه تضامن بين مديونين باشد، داین ميتواند کل دين را از تمام مديونين يا از هر يك آنها که خواسته باشد، مطالبه نمايد. مطالبه دين از يکي، مانع مطالبه از ساير مديونين نميگردد.

(۲) مديونيكه داین از او مطالبه دين مينمايد، ميتواند به وسایل دفاع خاصيکه به مديون ديگر تعلق دارد تمسك نمايد. مگر به قدر حصه خود او مشروط بر اينکه حصه دين خود را بوجه ازوجه پرداخته باشد. مديون ميتواند به

(۲) که يو متضامن پورورکونکي دداسي کار ارتکاب کونکي شو چه دهني په اثر نورو پورورکونکو ته ضرر رسیده، نو داکار دهغو ي په باره کښي نافذ نه گڼل کيږي.

ماده ۸۷۷-

کوم شی چه یی دمتضامنو پور ور کونکو څخه یو دپور په مقابل کښي اخلي، دټولو پور ور کونکو حق گڼل کيږي، مگر دا چه دپور ور کونکو موافقه يا دقانون حکم دهني په خلاف وی.

دوهم مبحث- دپورهوونکو تضامن

ماده ۸۷۸-

(۱) که تضامن دپور وړو ترمنځ وو، نو پور ورکونکي کولي شي ټول پور دټولوڅخه يا دهر يوڅخه يی چه زړه وی وغواړي، ديوه متضامن پور وړي څخه دپور غوښتنه دنورو متضامنو پور وړو څخه دپور دغوښتنی مانع نه گرځي.

(۲) دکوم پور وړي څخه چه پور ورکونکي پور غواړي، نه شي کولي چه ددفاع په هغه خاصو وسيلو چه دبل پور وړي پوري تعلق لري تمسك وکي مگر دخپلي حصي په اندازه او په دی شرط چه خپل پور يی په يو قسم داقسامو ادا کړي وی. پور وړي کولي شي چه ددفاع

به خاصو وسیلو سره چه پخپله دهغه پوری تعلق لری یا دټولو پور وړو ترمنځ شریکه وی تمسک وکی.

ماده - ۸۷۹

وسایل دفاع خاص که به خود او تعلق دارد و یابه وسایل دفاع مشترک بین تمام مدیو نین تمسک نماید .

ماده ۸۷۹-

که کوم متضامن پور وړی ټول پور دعین ، عوض یا دحوالی دلاری ادا کی، پخپله هغه ا وهم نور پور وړی بری الذمه کیږی .

ماده - ۸۸۰

هر گاه یکی از مدیو نین متضامن کل دین را عینا یا عوضا پویا از طریق حواله اداء نماید، خود او و سایر مدیونین بری الذمه شناخته میشو ند .

ماده ۸۸۰-

دپور نوی کیدل دپور ورکونکی او دیوه متضامن پور وړی ترمنځ، دټولو پور وړو دذمی دبرائت موجب گرځی، مگر داچه پور ور کونکی دهغوی په مقابل کبسی دغوښتنی حق ساتلی وی .

ماده - ۸۸۱

تجدید دین بین داین و یکی از مدیونین متضا من موجب برائت ذمه سایر مدیونین میگر دد ، مگر اینکه دائن حق مطالبه خودرا در برابر آنها حفظ کرده باشد .

ماده ۸۸۱-

متضامن پور وړی نه شی کولی په هغی مجرائی با ندی تمسک وکی چه دپور وز کوو نکي اویوبل متضامن پور وړی تر منځ واقع کیږی مگر ددی وروستنی ذکر شوی پور وړی دحسی په اندازی .

ماده - ۸۸۲

مدیون متضا من نمیتواند به اساس مجرائی که بین دائن و مدیونین متضا من دیگر صورت گرفته ، تمسک نماید . مگر به اندازه حصله همان مدیون .

ماده ۸۸۲-

که دپور ورکونکی ذمه دیوه متضامن پور وړی سره یوځای شوه، پور دنورو متضامنو پور وړو دذمی نه ساقطیږی مگر دهغه پور وړی

درصورت اتحاد ذمه داین بایکی از مدیونین متضا من دین از ذمه سایر مدیونین ساقط نمی شود .

دحصی په اندازی چه ذمه یی دپور ورکونکی سره یوځای شوی ده .

۸۸۳- ماده

که پور ور کونکی یوه متضامن پور وږی ته ابراء وکی پور دهغه دذمی څخه ساقطیږی، نورپوروی پری الذمه نه گنبل کیږی مگر په هغه صورت کبسی چه پور ورکونکی په صریحه توگه دهغوی دذمی دبرانت یادونه کړی وی، په لمړنی صورت کبسی پور ور کونکی کولی شی پاتی اندازه پور دهغه چا دحصی وضع کیدو وروسته چه یی ورته ابراء کړیده دنورو متضامنو پوروو څخه غوښتلی شی .

۸۸۴- ماده

که پور ورکونکی یوه متضامن پوروی ته دتضامن څخه ابراء وکړه، کولی شی چه نورو متضامنو پوروو څخه دټول پور غوښتنه وکی، مگر دا چه دهغی په خلاف موافقه شوی وی .

۸۸۵- ماده

(۱) په ټولو هغو حالونو کبسی چه پور ورکونکی یوه متضامن پوروی ته ابراء کوی عام له دی چه ابراء دپور یا دتضامن څخه وی ، نور متضامن پوروی د اقتضاء په وخت کی ددی قانون د(۸۹۲) مادی دحکم

مگر بقدر حصه مدیونیکه ذمه وی با داین متحد گردیده است .

۸۸۳- ماده

هرگاه دائن بیکی از مدیونین متضا من ابراء دهد، دین از ذمه اوساقط شده ، سایر مدیونین بری الذمه شناخته نمیشوند، مگر اینکه دائن به صراحت ازبرانت ذمه آنها تذکر داده باشد . درین صورت دائن میتواند تنها مقسطار متباقی دین را بعد از وضع حصه مبری الیه ازسایر مدیونین ، مطالبه نماید.

۸۸۴- ماده

هر گاه دائن به یکی از مدیونین متضامن از تضا من ابراء دهد ، حق دارد کل دین را از سایر مدیونین مطالبه نماید، مگر اینکه به خلاف آن موافقه صورت گرفته باشد.

۸۸۵- ماده

(۱) در جمیع حالاتیکه یکی از مدیونین متضا من ، از طرف دائن برانت از دین یا ازتضا من حاصل نماید و مدیون دیگر مفلس گردد، سایر مدیونین میتوانند هنگام ادای

دین به تناسب دینیکه از حصه
مدیون مفلس به مدیون مبری له
میرسد، مطابق حکم ماده (۸۹۲)
این قانون، به وی مراجعہ نمایند.

(۲) در حالتیکه دائن مدیون مبری
الیه را از هرگونه مسؤلیت دین
آزاد ساخته باشد، حصه دین
مدیون مفلس بر خوددائن تحمیل
می شود.

ماده ۸۸۶-

(۱) هرگاه دین در مورد یکی از
مدیونین متضا من زیر مرور زمان
آید، سایر مدیونین نمی توانند
از آن استفاده کنند. مگر بقدر
حصه مدیون مذکور.

(۲) هرگاه مرور زمان در مورد
یکی از مدیونین متضا من منقطع
و یا نفاذ آن متوقف گردد، دائن
نمی تواند در برابر سایر مدیونین
به آن تمسک نماید.

ماده ۸۸۷-

(۱) مدیون متضا من در اجرای
تعهدات خود صرف از عمل خود
مسؤلیت دارد. هرگاه داین بیک
از مدیونین متضا من اخطار دهد،
این امر بر سایر مدیونین کالیبری

سره سم گولی شی کومه اندازه پور
چه دمفلس متضامن به پور دحصی
خخه، ابراء کره شوی متضامن
پور وری ته رسیبری، ورته رجوع
وکی.

(۲) که پور ورکونکی، ابراء
کره شوی متضامن پور وری دپور
دهر قسم مسؤلیت خخه آزاد کری
وی نو دمفلس پور وری دپور حصه
پخبله به پور ورکونکی تحمیلیبری.

ماده ۸۸۶-

(۱) که پور دیوه متضامن پور وری
به باره کبسی دزمانی دتیریدو دحکم
لاندى راغی نور پور وری نه شی
کولی چه دھضی خخه استفاده وکی
مگر دذکر شوی پور وری دحصی به
اندازی.

(۲) که دزمانی تیریدل دیوه
متضامن پور وری به باره کبسی قطع
یا نافذیدل بی متوقف شی، پور
ورکونکی نه شی گولی دنورو پور
ور و به مقابل کبسی ور باندى
تمسک وکی.

ماده ۸۸۷-

متضامن پور وری دالتزا مونو به
تنفیذ کبسی یواخی دخپل فعل
مسؤل دی. که پور ورکونکی یوه
متضامن پور وری ته خبرتیا ورکی.
داخبر تیا به نورو متضامنو پور ورو

تأثيرنه لری مگر داچه موافقه بل
ډول شوی وی .

(۲) او که خبرتیا دیوه متضامن
پور وړی له خوا پور ورکوونکی ته
ورکول شوی وی نور پور وړی له دی
خبرتیا څخه گټه اخستی شی .

ماده ۸۸۸-

(۱) که پور ورکوونکی دیوه متضامن
پور وړی سره صلحه وکسی، او
صلحه دپور څخه دابراء متضمنه وی
یا داچه دپور وړی دځمی برائت په یو
قسم داقسامو افاده کسی نو ددی
صلحی څخه نور پور وړی گټه
اخستی شی .

(۲) که داصلاحه د پور وړو
په ذمه دالتزام متضمنه وه یا دهغه
التزام دزیاتیدو متضمنه وه چه
هغوی ورباندی ملزم دی، نو داصلاحه
دنورو پور وړو په حق کښی نه
نافذیږی، مگر که نور پور وړی یی
قبوله کی .

ماده ۸۸۹-

(۱) که دمتضامنو پور وړو څخه
یوپه پور اقرار وکی ، دا اقرار په
نورو پور وړو دتطبيق وړنه دی .

(۲) که دمتضا منو پور وړو څخه
یوه دقسم خوړلو څخه انکار وکړه او
یا دهغه له خوا پور ورکوونکی ته
قسم متوجه شو او سوگند یی وکړ،

ندارد. مگر اینکه موافقه طو ر
دیگری صورت گرفته باشد .

(۲) در صورتی که اخطار از
جانب یکی از مدیونین متضا من
بدان صورت گرفته باشد ، سایر
مدیونین از آن مستفید شده می
توانند .

ماده ۸۸۸-

(۱) هرگاه دائن پایکی از
مدیونین متضا من در موضوع دین
طوری مصالحه نماید که این امر
متضمن ابراء از دین باشد یا اینکه
برائت ذمه مدیون را از دین به
نحوی از انطافاده کند، سایر
مدیونین از آن مستفید می گردند .

(۲) اگر مصالحه داین پایکی از
مدیونین متضا من ، افزونی در
وجایب قبلی ویا سبب بوجود آوردن
وجایب جدید گردد ، این گونه
مصالحه بر سایر مدیونین تأثیر
ندارد، مگر اینکه با آن موافقه کرده
باشند .

ماده ۸۸۹-

(۱) هر گاه یکی از مدیو نیمن
متضامن به دین اقرار نماید ، اقرار او
در مورد سایر مدیونین اعتبار
ندارد.

(۲) هر گاه یکی از مدیو نیمن
متضا من از سو گند نکول نماید و
یابه اثر توجیه آن دائن سو گند

یاد نماید، سایر مدیونین از آن متضرر نمی گردند .

(۳) هر گاه دائن به سو گند یکی از مدیونین متضا من اکتفاء نماید ، سایر مدیونین از آن مستفید می گردند .

ماده ۸۹۰-

(۱) هرگاه علیه یکی از مدیونین متضا من بنا بر سبب خاص حکمی صادر گردد، این حکم در مورد سایر مدیونین مورد تمسک قرار گرفته نمیتواند .

(۲) اگر بمفاد یکی از مدیونین متضا من حکمی صادر گردد ، سایر مدیونین از آن مستفید میگردند، مگر اینکه حکم متکی به سبب خاصی مربوط به مدیونیکه به مفاد او صادر شده ، باشد .

ماده ۸۹۱-

(۱) هر گاه یکی از مدیونین متضا من تمام می دین را بپیر دازد ، بالای سایر مدیونین به اندازه حصة خود آنها رجوع کرد نمیتواند .
و اگر مدیون اصلی شخص دیگری بود و بعضی او دین را پرداخت ، درین صورت به تمام می دین بالای مدیون اصلی ، بحیث دائن رجوع کرده می تواند .

نودا نورو پور وپو ته ضرر نه رسوی .

(۳) که پورور کونکی دمتضامنو پور وونکو خخه یوه ته دقسم به توجیه کولو اکتفاء وکړه او هغه سوگند وکه نو نوروپوره وپو ورخخه گته اخستی شی .

ماده ۸۹۰-

(۱) که به یو خاص سبب دمتضامنو پوره وونکو خخه به یوه حکم صادر شونو دا حکم دنورو پور وپو بانندی دتمسک وپ نه شی کیدای .

(۲) که حکم دیوه به گته صادر شو به دی صورت کبسی نـور متضامن پور وپو ورخخه گته اخستی شی، مگر به هغه صورت کبسی چه حکم به داسی سبب بناوی چه دهغه پور وپو پوری چه حکم یی به گته صادر شوی، خاص وی .

ماده ۸۹۱-

(۱) که دمتضامنو پوره وونکو خخه یو، پول پور اداء کی نو کولی شی نورو پور وپو ته دهنوی دحصی به اندازی رجوع وکی . که داصلی پور وپو په خای بل چا پور اداکه ، په دی صورت کبسی ذکر شوی شخص کولی شی په اصلی پور وپو دپور ور کونکی به حیث رجوع وکی .

(۲) در صورتیکه یکی از مدیونین متضا من دین را پیر دازد ، دین در بین تمام مدیو نین متضا من به حصص مساوی تقسیم می شود ، مگر اینکه موافقه یا نص قانون طور دیگری باشد .

ماده ۸۹۲-

هر گاه یکی از مدیو نین متضامن مفلس گردد ، مدیو نیکه دین را اداع نموده و سایر مدیو نین که توان پرداخت دین را دارند ، هر یک بقدر حصه خود تادیه دین مدیو ن مفلس را متحمل می گردند .

ماده ۸۹۳-

هر گاه در بین مدیونین متضامن تنهائیک شخص ذی نفع در دین شنا خته شود، همین شخص در برابر سایر مدیونین مکلف به ادای دین می باشد .

ماده ۸۹۴-

وجیبه در حالات آتی قابل انقسام نیست:

۱- در حالتیکه موضوع وجیبه طبیعتاً قابل انقسام نباشد .

۲- در حالتیکه از منظور ویانیت متعا قدین واضح شود که تنفیذ وجیبه قابل انقسام نیست .

(۲) که دمتضامنو پوره وونکو خخه یوه پور ادا که دټولو متضامنو پور وړو، ترمنځ په مساوی حصو تقسیمیزی مگر دا چه موافقه یا دقانون حکم دهغی په خلاف وی .

ماده ۸۹۲-

که دمتضامنو پوره وونکو خخه یو مفلس شی ، نو هغه پور وړی چه پور یی اداء کړی او هم نور پور وړی چه دپور دور کولو قدرت لری، هر یو به دخپلی حصی په اندازی دمفلس پور وړی پور ادا کوی .

ماده ۸۹۳-

که دمتضا منو پور وړ کوونکو خخه یواخی یو په پور کبسی دگټی خاوند وو ، نو یواخی هغه دنورو پوره وونکو په مقابل کبسی دپور په ادا کو لو مکلف دی .

ماده ۸۹۴-

په راتلونکو حالونو کبسی تمهد دتقسیمو لو وړنه دی :

۱- په هغه حالت کبسی چه دتمهد موضوع پخپل طبیعت کبسی تقسیم نه قبلوی .

۲- په هغه حالت کبسی چه دعقد ددواړو خواوو دغرض اونیت خخه واضحه شی چه دتمهد تنفیذ دتقسیمولو وړنه دی .

۸۹۵- ماده

(۱) که به داسی تعهد کی چه دتقسیمولو ورنه وی، پور وری متعدد وی، هر یو دتول تعهد په ادا کولو مکلف گنل کیږی .

(۲) کوم پور وری چه پور اداء کی، کولی شی چه په نور و پور و پور دهغوی دحصو په اندازه رجوع وکی، مگر داچه دخالونو څخه دهنی عکس معلومه شی .

۸۹۵- ماده

(۱) هر گاه در وجیبه غیر قابل انقسام مدیونین متعدد باشد، هر يك از آنها به ایفای تمام تعهد مکلف شناخته میشود .

(۲) مدیونیکه دین را قادیه نماید، میتواند بر سایر مدیونین به قدر حصه آنها رجوع نماید . مگر اینکه از اوضاع و شرایط عکس آن ظاهر گردد .

۸۹۶- ماده

(۱) که به داسی تعهد کی چه دتقسیمولو ورنه وی، پور و کونکی یا دپور و کونکی وارثان متعدد وی، نو هر پور و کونکی یا هر یو وارث کولی شی چه دپور و پوری څخه دتول تعهد دپوره کولو غوښتنه وکی، که کوم یو پور و کونکی یا وارث په دی اعتراض وکه ، نو پور و پوری تولو پور و کونکی ته یو ځای دالتزام په ادا کولو یا دالتزام د موضوع په ودیعت ایښودلو مکلف دی .

(۲) کوم پور و کونکی چه تولو حق تر لاسه کړی پرهغه به نور پور و کونکی دخپلو حصو په اندازه رجوع کوی .

۸۹۶- ماده

(۱) هر گاه در وجیبه غیر قابل انقسام، دائنین و یا ورثه دائن متعدد باشند، هر يك از دائنین و یا ورثه میتواند از مدیون ایفای تمام وجیبه را مطالبه نماید. در صورت اعتراض یکی از دائنین یا ورثه بر آن، مدیون مکلف است تعهد را بتمام دائنین یا ورثه بپردازد و یا دین موضوع تعهد را به امانت بگذارد .

(۲) دائنین میتوانند بر دائنیکه تمام حق را بدست آورده به اندازه حصه خویشس مراجعته نماید .

اووم فصل
دپور ادا کول

لمری قسمت - د اداء کولو طریقہ
ماده ۸۹۷-

دپور ادا کول دهنی په ور کولو
په نقدی، مجرا کولو، ابراء، حوالی
ورکولو او یا دنوی کولو په توگه،
صورت مومی .

دوهم قسمت
دپور ادا کولو دواړه خواوی
۸۹۸- ماده

(۱) پور دپور وړی یا دهنه
دنائب یا دهنه چا له خوا چه دپور
ورکول دهنه په گته وړی، ددی قانون
(۸۱۹) مادی دحکمونو په نظر کبسی
نیولو سره، ورکول کیدای شی .

(۲) همدارنگه دپورتنی فقری په
مراعت کولو سره ، دپور ادا کول
دبل چا له خوا چه دپور ادا کول
دهنه په گته نه وی دپور وړی به
امر یا دهنه دامر په غیر صحیح دی.
که بور وړی دبل چا له خوا دپور په
ادا کولو اعتراض وکه او پور
ورکونکی یی په دی اعتراض خبر که
نو پور ورکونکی کولی شی چه
دبل چا ادا کول ونه منی .

فصل هفتم
وفاء دین

قسمت اول - طرق اداء
ماده ۸۹۷-

اداء دین ، به تادیه نقدی، مجرای
ابراء، حواله و تجدید صورت می
کیرد.

قسمت دوم
طرفین و فا

ماده ۸۹۸ -

(۱) دین از طرف مدیون
یا نایب او و یا شخصیکه تا دپه دین
به مصلحت او باشد ، با در نظر
گرفتن احکام ماده (۸۱۹) این قانون
تادیه شده میتواند .

(۲) همچنان بار عایت فقره
فوق ادای دین ، از طرف شخص
غیر که ادای دین به مصلحت او
نباشد ، به امر مدیون و یا بدون
امر او صحیح است . چنانچه دائن
میتواند ادای دین را از شخص
غیر در صورت اعتراض مدیون
و ابلاغ این اعتراض به مدیون رد
نماید.

۸۹۹- ماده

(۱) که بل چا دیور وپی به
خای پور اداء که نو کولی شی دهغه
خه په اندازه چه پور ورکونکسی ته
پی زر کپی دی ، دیور وپی خخه پی
وغواری .

(۲) سره ددی هغه پور وپی چه
پوری پی دهغه دارادی خخه ورکول
شوی دی ، کولی شی . دهغه چا
درجوع خخه چه پور پی تول یاخینی
ادا کپی دی ، خان وژ غوری، خوپه
دی شرط چه ثابتہ کی چه دیورپه
ادا کولو بانندی ، اعتراض کولو کینی
دده کومه گته شته دی .

۹۰۰- ماده

که پور وپی ممیز صغیرو ویا
حجر کپی شوی و و او خیل پوری
اداء کپو دیور ورکول پی صحیح دی
اوبری الذمه گنل کیری .

۹۰۱- ماده

که پور وپی دمرگ په مرض
پروت و و اودیوه پور ورکونکسی
پور پی ادا که او نورو پور ورکونکو
ته ددی پور ورکولو خخه ضرر
ورسید، دهغه دا کار جواز نه لری.

۹۰۲- ماده

دیور دور کولو دصحت دپاره
شرط ده چه دیور ادا کونکی دهغه
شی مالک وی چه پور پری اداء کوی

۸۹۹- ماده

(۱) شخص غیر در صور تیکه
بتادیه دین اقدام نماید، میتواند
بقدر آنچه تادیه کرده است ، به
مدیون مراجعه کند .

(۲) باو جود آن مدیو نیکه ایفاء
دین بدون اراده او صورت گرفته،
میتواند از رجوع شخصیکه دین را
کلا و یا قسماً پرداخته است ،
امتناع و رزد . بشر طیکه ثابت
نماید که از اعتراض او فایده ای
مرتب است .

۹۰۰- ماده

در صور تیکه صغیر ممیز ویا
مجبور علیه، دین خود را بپیر دازد،
تادیه او صحیح بوده و بری الذمه
شناخته میشود .

۹۰۱- ماده

مدیون نمیتواند در مرض موت،
دین یکی از دائنین را در صورتیکه
به ضرر سایر دائنین بانجا مد،
بپیر دازد .

۹۰۲- ماده

برای صحت تادیه دین، لازم
است که اداء کننده مالک شی تادیه
شده بوده و اهلیت تصرف را در آن

داشته باشد. اگر شی پرداخته شده از طرف غیر به استحقاق برده شود و یا بعد از تلف بدل آن اخذ شود، دائن می تواند دین خود را از مدیون مطالبه نماید.

ماده ۹۰۳-

هرگاه غیر مدیون به تادیه دین بپردازد، در احوال آتی قائم مقام دائیکه دین خود را حاصل نموده، شناخته میشود:

۱- در حالیکه با مدیون مشترکاً و یا از جانب او به تادیه دین مکلف باشد.

۲- در حالیکه تادیه کننده دائن بوده، دین داینی را بپردازد که تا مین عینی داشته و از دائن مذکور مقدم باشد، گر چه تادیه کنند. تامین نداشته باشد.

۳- در حالیکه شخص عقاری را خریداری نماید که تحت تضمین حقوق داینین بوده، لمن عقار مذکور جهت تادیه دینون شان پرداخته شده باشد.

۴- در حالیکه تادیه کنند.، بحکم صریح قانون قائم مقام شناخته شود.

او به هفی کبسی دتصرف کولو اهلیت ولری. که ورکول شوی شی دبل چاله خوا په استحقاق ویورل شی یا دهفی دهلاکیدو وروسسته دهفی بدل واخستل شی، نو پور ورکونکی کولی شی چه خبل پور دپوروی شخه واخلی.

ماده ۹۰۳-

که بل خوک دپور وی پوز اداء کی نو په لاندنیو حالونو کبسی دپور ور کونکی قائم مقام گنل کبیری:

۱- که چیرته اداء کونکی دپور وی سره یو خای او یا دهغه له خوا دپور په ورکولو مکلف وی.

۲- په هغه حالت کبسی چه دپور اداء کونکی، پور ور کونکی وی او دداسی پور ور کونکی پورورکی چه عینی تا مین ولری او دهفی په نسبت دپواندی والی حق ولری که شه هم دپور اداء کونکی تا مین ونه لری.

۳- که خوک داسی عقارواخلی چه دپور ورکونکو د حقوقو دتضمین لاندی وی اود ذکر شوی عقار لمن بی هغوی ته ورکری وی.

۴- په هغه حالت کبسی چه دپور ادا کونکی دقانون په صریح حکم قائم مقام پیژندل شوی وی.

۹۰۴- ماده

کوم پور ور کونکی چه دخپل پور وړی په غیر دبل چا څخه پور حاصل کړی نو کولی شي چه ذکر شوی غیر په موافقه هغه خپل قایم مقام کی، که څه هم پور وړی په دی موافقه راضی نه وی، باید چه داموافقه داداکولو دوخته ورو سته نه شي کیدای .

۹۰۵- ماده

که پور وړی دپور داداء کو لوپه مقصد دبل چا څخه قرض واخلي، کولی شي چه قرض ورکوو نکسی دهغه چا قایم مقام کی چله هغه پوری وړ کړی دی، که څه هم ذکر شوی پور ورکوونکی ور باندی موافقه ونه لری خو به دی شرط چه دقرض په عقد کبسی ددی خبری یادونه وشي چه کوم مال قرض اخیستل شوی دی دپور داداء کولو دپاره تخصیص شوی دی او دپور په رسید کبسی په ډاگه شي چه دپور ور کول دهمدی قرض شوی مال څخه صورت موندلی.

۹۰۶- ماده

که څوک دقانون په حکم یا په موافقی دپور ورکوو نکي قایم مقام گرځی دپور ورکوونکی ټول حقوق اوددی حقوقو ټول خصوصیات، توابع، تامينات او اداء کول چه پری مرتب کبزی، دهغه پوری تعلق نیسی،

۹۰۴- ماده

دائینیکه دین خود را از غیر مدیون حاصل نموده ، میتواند به موافقه طرفین، شخص مذکور را قایم مقام خود قرار دهد . گر چه مدیون به این موافقه رضایت نه داشته باشد . موافقه ازو وقت تادیه مؤخر شده نمیتواند.

۹۰۵- ماده

هرگاه مدیون بمقصد ادا ی دین از شخص ثالث قرض گیرد ، می تواند قرض دهنده را قایم مقام داینیکه حق او را بر داخه است ، قرار دهد .

گر چه داین مذکور په آن رضایت نداشته باشد ، مشروط بر اینکه در عقد قرض تذکر داد . شود که مال قرض گرفته شده بپر داخه دین اختصاص دارد ودر رسید دین تصریح شود که ادا ی دین از همین مال صورت گرفته است .

۹۰۶- ماده

شخصیکه به حکم قانون ویا موافقت قایم مقام داین میشود ، حقوق داین باتمام خصوصیات ، توابع، تا مینات و مدافعاتیکه به آن مرتب می گرد ، به اوتعلق

نو ذکر شوی شخص یواخی دهفی مال په اندازی چه پور ور کونکی ته یی ور کړی دی دهغه قایم مقام کیږی .

ماده ۹۰۷-

ماده ۹۰۷-

(۱) که بل څوک دپور وړی یوه برخه پور ورکې او په هغی کښی دپور ورکونکی قایم مقام شی، پور ورکونکی ددی اداء کولو څخه نه متضرر کیږی نود خپلی پاتی برخي دپور په اخستلو کښی دهغه چا څخه وړاندی حق لری چه د پور یوه حصه یی اداء کړی ده ، مگر دا چه موافقه ددی په خلاف وی .

(۲) که دپور ور کونکی پاتسی برخه پور دبل چا دخوا ور کول شو او هغه هم دپور ور کونکی قایم مقام شو، هر یوه دپور په تقسیمو لوکښی دخپلی حصی په تناسب پور وړی ته مراجعه کولای شی .

ماده ۹۰۸-

ماده ۹۰۸-

پور اساساً پور ور کونکی یا دهغه وکیل ته ورکول کیږی که پور ورکونکی محجور وی ، نو پور به دهغه ولی، وصی یا قییم ته چه دقبضولو صلاحیت ولری، ورکول کیږی .

می گیرد . این شخص تنها به اندازه مالیکه به دائن پرداخته ، قایم مقام او شناخته می شود .

(۱) هرگاه غیر مدیون قسمتی از دین را بپور دازد و در آن قسمت قایم مقام دائن گردد، این امر دائن را متضرر نساخته و در مطالبه قسمت متباقی دین به غیر مدیون، مقدم شناخته میشود . مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

(۲) هرگاه شخص دیگری در پرداخت قسمت باقی مانده دین قایم مقام دائن گردد، هر یک در تقسیم دین به تناسب حصه خود به مدیون مراجعه نموده میتواند .

باشد ، پرداخته میشود. اگر دین به دائن محجور پرداخته شود ، اعتبار نداشته مدیون از دین بری الذمه شناخته نمیشود ، در صورت هلاك وضایع ساختن آن ولی وصی رقیم میتوانند دین را مطالبه نمایند.

ماده ۹۰۹-

هرگاه دین به غیر داین یا غیر وکیل او پرداخته شود ، مدیون بری الذمه شناخته نمی شود . مگر اینکه دائن پرداخت دین را تأیید نماید و یا دین باحسن نیت به شخصی پرداخته شده باشد که در ظا هر حال مستحق آن شناخته شود .

ماده ۹۱۰-

(۱) هرگاه داین بعد از عرضه صحیح دین ، از قبول آن امتناع ورزد یا از اجرای اعمالیکه بدون آن تادیه صورت گرفته نتواند ، اباء آورد و یا به مدیون ابلاغ نماید که به هیچ صورت آمادہ قبول دین نیست ، مدیون میتواند به قبول دین در خلال میعاد معین به داین ، رسماً اخطار بدهد .

که پور ، محجور پور ورکونکی ته ورکړل شو، اعتبار نلری او پور وړی دپورڅخه نه بری الذمه کېږی. دهلاك او ضایع کولو په صورت کېنی دهغه ولی، وصی او رقیم کولای شی چه پور وغواړی .

ماده ۹۰۹

که پور دپور ورکونکی یا دهغه دوکیل څخه غیر بل چاته ور کول شو، پور وړی بری الذمه نه گنل کېږی مگر په هغه صورت کېنی چه پور ورکونکی دپور داداء کول تأیید کی یا پور په ښه نیت سره داسی شخص ته ور کول شوی وی چه په ظاهر حال کېنی دهغه مستحق وی.

ماده ۹۱۰-

(۱) که پور ور کونکی ته پور په صحیحی توگه عرضه شو او دهغه قبلول یی رد کړل او یا یی هغه کارونه رد کړل چه د پور اداء کول یی له هغه نه تر سره کېږی یا یی پوره وړی ته خبر ورکه چه په هیڅ صورت به دپور اداء کول قبول نه کی، پور وړی کولی شی چه ټاکلی مدی په اوږدو کېنی دپور په قبلولو پور ور کونکی ته رسمی اخطار ورکی .

(۲) دپور وړی اخطارپور ورکونکی ته، لاندنی حقوقی نتیجی پیدا کوی:
 ۱- دپور دحلا کیدو او ضایع کیدو مسؤلیت نقلیدل دپور وړی د نسی خخه دپور ورکونکی نمی ته.
 ۲- دگټو دجریان متوقف کیدل.
 ۳- په بانک یاد دولت په خزانه کښی دپور په ودیعت ایښودل دپور ورکونکی په مصرف.
 ۴- دپور ورکونکی خخه درسیدلی خساری دجبری غوښتنه.

ماده ۹۱۱

دپور په ودیعت ایښودل هغه وخت دپور داداء کولو قایم مقام کیدی شی، چه پور ورکونکی یی قبول او یا محکمه دهغی په صحت حکم وکی.
 ماده ۹۱۲

که دپور داداء کولو موضوع عقار وی یا بل داسی شی وی چه د دوام دپاره تیار شوی وی او په هر وخت کښی دهغی دوام په نظر کښی وی، پور وړی دمحمکی خخه وغواړی چه یو عادل شخص ته دی ور گره شی، نود شی ورکول عادی شخص ته دودیعت قایم مقام گرخی .

ماده ۹۱۳

پور وړی دمحمکی داجازی وروسته کولی شی هغه شیان چه ژر تلفیږی یادچه دهغی په ودیعت ایښودل او

(۲) از اخطار مدیون به دانن نتایج حقوقی ذیل نشأت مینماید :
 ۱- انتقال مسؤلیت هلاک و ضیاع دین، ازضمه مدیون به دانن .
 ۲- متوقف شدن جریان فواید .
 ۳- امانت گذ اشتهن دین به بانک و یا خزانه دولت، به مصارف دانن.
 ۴- مطالبه جبران خساره وارده از داین.

ماده ۹۱۱

امانت گذ اشتهن دین ، هنگا می قایم مقام تادیه شده میتواند، که دانن آنرا قبول و یا محکمه بصحت آن حکم نماید .

ماده ۹۱۲

هر گاه موضوع اداء عقار و یا چیزی باشد که بقاء واستقرار آن در همان مطلوب باشد و مدیون از محکمه مطالبه گذ اشتهن آنرا تحت تصرف شخص امین نموده باشد ، این تسلیم وی قایم مقام امانت گذ اشتهن می گردد .

ماده ۹۱۳

مدیون بعد از استیذان محکمه مربوط ، میتواند اشیایی را که زود تلف باشد و یا حفاظت وامانت

گذاری آن مصارف هنگفت را ایجاب نماید، طور مزایده علنی به فروش برساند و ثمن آنرا به حساب امانت بانکی بگذارد.

ماده ۹۱۴-

مدیون میتواند به امانت گذاری دین و یا اجرائاتی که قائم مقام آن می گردد، در حالتی اقدام نماید که هویت و محل اقامت دائن نزد او مجهول باشد و یا دائن فاقد ویاناقص اهلیت بوده و قائم مقامی نداشته باشد که پرداخت دین را قبول نماید و یا دین در بین چند شخص متنازع علیه باشد و یا عوامل عمده موجود گردد که اجرائات فوق را ایجاب نماید.

ماده ۹۱۵-

(۱) هرگاه مدیون دین را به دائن عرضه نماید و متعاقباً آنرا به امانت گذارد و یا به اجرائات مماثل آن اقدام نماید، میتواند از عرضه خویش منصرف شود، مشروط بر اینکه دائن عرضه را قبول نکرده باشد و یا حکم نهایی محکمه مربوط به صحت آن صادر نشده باشد. در این صورت شرکاء و یا ضامنین دین بری الذمه شناخته نمیشوند.

ساتنه زیات مصرف ایجا بسوی د مزایدی په توگه خرڅ کي او ثمن يی دبانک په امانت حساب کښي په ودیعت کښيږدی.

ماده ۹۱۴-

پور وړی په هغه حالت کښي کولي چه ودیعت ایښودلو یا هغه اجرا آتو ته چه دودیعت قائم مقام وی اقدام وکي چمد پور ورکوونکي شخصیت یاد اوسیدلو ځای ورته معلوم نه وي، یاداچه پور ورکوونکي داهلیت نه لرونکي یاد اهلیت نقصان لرونکي وی او داسي نایب ونه لری چمد هغه په ځای دپورولید کول قبول کي، یاداچه په پور دخو نفرو ترمنځ جگړه وي یاداسي نور جدي سببونه موجود وي چه دپورکښيو اجرائاتو ایجاب کوی.

ماده ۹۱۵-

(۱) که پور وړی، پور عرضه کښي او ورپسې يی په ودیعت کښيږدی او یا نور د مماثلو اجرائاتو ته اقدام وکي، نو که پور ورکوونکي عرضه نه وي قبوله کړي، کولي شي چمد خپلې عرضي څخه رجوع وکي، همدارنگه که د محکمې قطعي حکم د هغې په صحت نه وو صادر شوی، رجوع کولي شي. په دې صورت کښي شریکان او یا ضامنان دپور، پری الذمه نه پيژندل کېږي.

(۲) اگر مدیون از عرضه دین بعد از قبول دائن و یا بعد از صدور حکم محکمه مربوط به صحت آن منصرف شود و دائن نیز انصراف اوراق قبول نماید، دائن نمیتواند بعد از آن به تا میناتیکه متکفل حقوق اوست، تمسک نماید. در این صورت شرکاء و ضامنین دین بری الذمه شناخته میشوند.

قسمت سوم

موضوع ادای دین

ماده ۹۱۶-

(۱) هرگاه دین از جمله اشیا باشد که به تعیین معین شده بتواند، مدیون نمیتواند شی دیگری را بدون رضایت دائن بپردازد. گرچه ارزش بدل مساوی با قیمت و یا بیشتر از آن باشد.

(۲) اگر دین از جمله اشیا باشد که به تعیین معین گردیده، نتواند و به عقد معین شده باشد، مدیون می تواند مثل آن را بپردازد. گرچه دائن به آن رضایت نداشته باشد.

ماده ۹۱۷-

هرگاه دائن متاعی را از جنس حق خود از مال مدیون به طرق مجاز

(۲) که پور وری دیور دعر ضی خخه دیور ورکوی نکی دقلو لو یاد مربوطی محکمی خخه دهفی په صحت دحکم دصا درید لو ورو سته رجوع وکی اوپور ورکوی نکی هم دهغه رجوع قبوله کی، نودا پور ورکوی نکی تر هفی وروسته نه شی کولی په هغه تامیناتو تمسک وکی چه دهغه دحقوقو متکفل دی، په پور کبسی شریکان او ضامنان بری الذمه کتل کبزی.

دزیم قسمت

دیور اداء کولو موضوع

ماده ۹۱۶-

(۱) که پور داسی شی وی چه په تا کلو تا کل کیدی شی، نو پور وری نه شی کولی پور ورکونگی ته بی دهغه درضا نه بل شی ورکی، که خهم دبدل قیمت دهغه شی دقیمت سره مساوی یاور خخه زیات وی چه مستحق الاداء دی.

(۲) که پور دداسی شیانودجملی خخه وو چه په تا کلو نه شو تا کل کیدی او په عقد کبسی تا کل شوی وی، نو پور وری کولی شی چه مثل یی اداء کی، که خهم پور ورکوی نکی وربانندی راضی نه وی.

ماده ۹۱۷-

که پور ورکونگی یوه متاع خپل حق دجنس خخه په مشروعه توگه

بدست آورد ، میتواند آنرا قیسه نماید. مشروط به اینکه متاع مذکور عین اوصاف را دارا باشد .

ماده ۹۱۸ -

در دین فوری ، مدیون نمیتواند دائن را به قبول قسمتی از دین مجبور گرداند، گر چه دین قابل تقسیم باشد .

ماده ۹۱۹ -

هرگاه مدیون یکی از دیون واجب الاداء را بپردازد که یکی با تامین و دیگر آن بدون تامین باشد یا یکی قرض و دیگر آن ثمن مبیعه باشد، و یا یکی دین مشترک و دیگر دین خاص باشد یا اینکه هر دو دین به نحوی از انحا از هم دیگر متباین باشند ، در صورت اختلاف دائن و مدیون در نوع دین، مدیون میتواند هنگام تادیه آنرا تمیین نماید .

ماده ۹۲۰ -

هرگاه مدیون مکلف باشد ، دین را با مصارف و تعویضات آن بپردازد و مقدار پرداخته شده ، دین و ملحقات آنرا کفایت نکند ، از این مقدار مصارف تعویضات و

ترلاسه کبی، کولی شی چه هفته جز کی، خویه دی شرط چه ذکر شوی متاع عین صفتونه ولری .

ماده ۹۱۸ -

به فوری پور کبسی، پور وپی نه شی کولی، پور ور کورونکی دیوی برخی پور به قبلو لو مجبور کی که خه هم پور دتقسیم وپی .

ماده ۹۱۹ -

که چیری به پور وپی دوه داسی پورونه وو چه یویی مطلق او بل یسی به کفالی یا به گروی تضمین کپی شوی وو، یا یوی قرض او بل یی دیبعی ثمن وو، یا یو شریک او بل یی خاص وو، یا دوازه پورونه په یو قسم داقسامو جلا وو، او اداء کول یی دهغه په ذمی واجب وو، او پور وپی ددی دوازه نوعو پورونو خغه یو اداء کولو، ولیکن پور وپی او پور ور کورونکی دیوربه نوعه کبسی اختلاف پیدا که، نو پور وپی کولی شی دپور داداء کولو به وخت کبسی هغه و تا کی .

ماده ۹۲۰ -

که پور وپی مکلف وی چه پور دهغی دمصر فو نو او تعویضو نو سره اداء کبی او هغه خه چه یی اداء کپی دی پور او دهغی ملحقات یی نه پوره کول ، نو ددی اندازی خغه

مصرفونه بیا تعویضونه او ورپسی داصلی پور وضع کپیری، مگر داچه موافقه دهغی په خلاف وی.

ماده ۹۲۱-

ماده ۹۲۱-

(۱) هرگاه دین مؤجل بوده ویا باقساط معین قسط شده باشد، دائن نمیتواند قبل از رسیدن موعد، دین را مطالبه نماید.

(۱) که پور مؤجل وو یا په ټاکلو قسطونو قسط شوی وو، نو پور ورکوونکي نه شی کولی چه دمیعاد درسیدو تر مخه دپور غوښتنه وکړي.

(۲) دین معجل بوده یا موعده تادیه آن رسیده باشد، مدیون بتادیه فوری دین مکلف میباشد. باآنهم محکمه میتواند عندالضرورت در صورت عدم موانع قانونی با در نظر داشت حالت مدیون، به مدیون مهلت بدهد. مشروط بر اینکه از آن ضرر فاحش بدائین نرسد.

(۲) که پور معجل وو یا دا داوا کولو میعاد پوره شوی وو، نو پور پوروی دپور په فوری اداء کولو مکلف دی. سره ددی هم ضرورت په وخت کښی اود قانونی موا نعو دنیشتوالی په صورت کښی اود پور وړی دحالت په نظر کښی نیولو سره، محکمه کولی شی چه پوروی ته مهلت ور کی خو په دی شرط چه دمهلته شخه پور ورکوونکی ته زیات ضرر نه رسیږی.

ماده ۹۲۲-

ماده ۹۲۲-

(۱) هرگاه دین مؤجل بوده و تاخیر به مفاد مدیون باشد، مدیون می تواند قبل از رسیدن موعد بتادیه دین اقدام نماید. درین صورت دائن به قبول دین مجبور ساخته می شود، مگر اینکه به خلاف آن موافقه شده باشد ویا از این اجبار شخص دائن متضرر گردد.

(۱) که پور مؤجل وو، پور وړی کولی شی چه هغه دمدي درسیدو تر مخه اداء کی، خوبه دی شرط چه په تاخیر کښی دهغه گټه وی، په دی صورت کښی پور ورکوونکی دپور په قبولو مجبورول کپیری. مگر داچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی یاددی مجبوره ولو شخه پور ورکوونکی متضرر شی.

(۲) اگر مدیون دین را قبل از رسیدن موعد بپزد و بعداً دین قبول شده به استحقاق برده شود، دین بحالت تأجيل قبلی بر مبی گردد .

ماده ۹۲۳-

(۱) هر گاه مدیون به تسلیمی مالی تعهد کرده باشد که ایجاب حمل و مصارف را نماید و در عقد محل تسلیمی آن تعیین نه شده باشد ، مال مذکور در محلی تسلیم داده میشود که در حین عقد در آن موجود بوده است .

(۲) در سایر تعهدات، ادای دین در محل سکونت مدیون حین تادیه و یا در محل کار او صورت می گیرد ، مشروط بر اینکه تعهد مذکور بهمان کار تعلق داشته باشد . مگر اینکه بخلاف آن موافقه شده باشد .

ماده ۹۲۴-

هر گاه مدیون دین را توسط قاصد خود بفرستد و قبل از وصول آن بدائن تلف گردد ، مدیون از دین ببری الذمه شناخته نمیشود . در حالیکه تسلیمی به نماینده دائن با مرد این صورت گرفته باشد ، مدیون از آن ببری الذمه پنداشته می شود .

(۲) که پوروی خیل پور دتاجیل دمدی در سیدو ترمخه اداء کی، او قبض شوی پور به استحقاق ویوپول شی، به دی صورت کنبی پور دتاجیل لمربی حالت ته گرخی .

ماده ۹۲۳-

(۱) که پور وری دداسی شی به تسلیمو لو تعهد کری وو چه وپول او مصرف بی ایجابولو، او به عقد کنبی دهفی دتسلیمو لوخای نه وی تاکل شوی نوذکر شوی مال به په هغه خای کنبی به تسلیم ور کول کیزی چند عقد به وخت کنبی به کی موجود وو .

۲- به نورو تعهدونو کنبی دپور اداء کول دپور وری داوسیدلو په هغه خای کنبی کیزی چه دپور داداء کولو دوجوب به وخت کنبی هلته اوسیزی یایی دکار کولو به خای کنبی صورت مومی .

ماده ۹۲۴-

که پوره وری خیل پور دخیل استاخی به وسیله ولیزی او پخوا لهدی چه پور ورکونکی ته ور سیزی هغه تلف شی . نو پور وری دپور خخه نه ببری الذمه کیزی، او که پور دپور ورکونکی نماینده ته دهغه به امر ورکول شوی وی او تلف شی بهدی صورت کنبی پور وری ببری الذمه گنل کیزی .

ماده ۹۲۵-

دپور داداء کولو مصرف دپوروی په غاړه دی مگر داچه موافقه ، عرف اورد قانون صراحت دهغی په خلاف وی .

ماده ۹۲۵-

مصارف تادیه بدو ش مد یون مییاشد ، مگر اینکه اتفاق عرف یانص قانون بخلاف آن حکم کند .

خلروم قسمت

دعوض په مقابل گنسی دپور اداء

قسمت چهارم

ادای دین به عوض

ماده ۹۲۶-

که پور ور کورونکې دهغی شی په عوض چاه هغی مستحق دی بل شی قبول کی ، ذکر شوی تعویض دپور داداء کولو قایم مقام گرخی .

ماده ۹۲۶-

هر گاه داین شی دیگری را به عوض آنچه مستحق است ، قبول نماید ، تعویض مذکور قایم مقام تادیه شناخته می شود .

ماده ۹۲۷-

که دپور اداء کولو په عوض گنسی دملکیت انتقال ور کول شوی وی ، نور باندی دبیعی حکمونه خصوصاً هغه چه د عقد دواړو خواوو داهلیت داستحقاق دضمان ، او دپتو عیبونو دضمان پوری تعلق لری ، تطبیقیری . اود پور داداء کولو له حیثه داداء کولو حکمونه خصوصاً هغه چه داداء کولو دنوعیت د تا کلو او د تامیناتو دمیخته تللو پوری تعلق لری ، تطبیقیری .

ماده ۹۲۷-

هر گاه اداء دین به عوض ، توسط انتقال ملکیت شی ایکه مقابل دین پرداخته شده صورت گرفته باشد ، احکام بیع خصوصاً آنچه متعلق به اهلیت متعاقدین ، ضمان استحقاق و عیوب خفی است ، در مورد رعایت می شود . واز حیث ادای دین ، احکام تادیه خصوصاً آنچه متعلق به تعیین نوعیت تادیه واز بین رفتن تا مینات است ، مرعی می گردد .

پنجم قسمت

دپور نوی گول اونیا بت

ماده ۹۲۸-

دپور نوی گول دیو نوی عقدیه اساس چند موضوع له لحاظ دلمرئی عقد سره توپیر ولری ، جواز لری .

ماده ۹۲۹-

به راتلو نكو حالونو كښی دپور نوی والی جواز لری :
۱- دخای په اختلاف ددپور تغییر ، یاددراړو خواوو په موافقه دلمرئی پور تغییر .

۲- دپور ور کونکې تغییر دپور ورکونکې پور وړی او د دریم شخص په موافقه په دی ډول چه دریم شخص نوی پور ورکونکې وگڼل شی .

۳- په هغه حالت کښی چه پور وړی تغییر وکی په داسی ډول چه پور ورکونکې اوبل څوک موافقه وکی چه ذکر شوی شخص به د اصلی پور وړی په خای وی او اصلی پور وړی به بی له دی چه دهغه رضائیت په نظر کښی ونیول شی دپور څخه بری الذمه و پیژندل شی .

۴- په هغه حالت کښی چه بل څوک داقبوله کی چه نوی پور وړی دی وگڼل شی ، او اصلی پور وړی

قسمت پنجم

تجدید ونیا بت

ماده ۹۲۸-

تجدید دین به اساس عقد جدیدی که از لحاظ موضوع ، سبب یا تغییر یکی از طرفین تصد با تصد اولی . اختلاف داشته باشد ، جواز دارد .

ماده ۹۲۹-

تجدید دین در حالات آتی جواز دارد :

۱- تغییر دین با اختلاف محل یا سبب دین او لی بموافقه طرفین .

۲- تغییر دائن بموافقه دائن ، مدیون و شخص ثالث ، طوریکه شخص ثالث ، دائن جدید تلقی گردد .

۳- در حالت تغییر مدیون ، به نحویکه دائن و شخص غیر موافقه نمایند که شخص مذکور به جای مدیون اصلی قرار گرفته و مدیون اصلی بدون در نظر داشت رضای او از دین بری الذمه شناخته شود .

۴- در حالتیکه شخص غیر قبول نماید که مدیون جدید شناخته شود

به دی باره کنبی دپور ور کونکی
موافقه حاصله کړی وی .

ماده -۹۳۰

ومدیون اصلی موافقه دائن را د ر
مورد حاصل نموده باشد .

ماده -۹۳۰

دعقد دنوی والی به صورت کنبی
اصلی پور ساقط اونوی پور دهفی
قایم مقام کیری .

ماده -۹۳۱

در صورت تجدید عقد ، دین
اصلی ساقط و دین جدید قایم مقام
آن می گردد .

ماده -۹۳۱

که اصلی پور دشخصی یاعینی
تا میناتو لرونکی وو، دپور دنوی
والی به صورت کنبی دهفی تامینات
ساقطیری ، مگر دا چه دهفی په نوی
والی موافقه شوی وی .

ماده -۹۳۲

هر گاه دین اصلی دارای تامینات
شخصی یاعینی باشد ، در صورت
تجدید دین ، تا مینات آن ساقط
میگردد . مگر اینکه به تجدید آن
موافقه شده باشد .

ماده -۹۳۲

(۱) دپور نوی والی هغه وخت
اعتبار لری چه پخوانی پور اونوی
پور دواړه دباطلیدلو سببونه ونه
لری .

(۲) که پخوانی پور دداسی عقد
څخه پیدا شوی وی چه دباطلیدلو
وړوی ، نونوی والی یی جواز نه لری،
مگر دا چه دنوی والی څخه دعقد
اجازه او دپخوانی عقد په خای دهفی
قایم مقام کول منظوروی .

ماده -۹۳۳

(۱) تجدید دین و قتی اعتبار
دارد که دین سابقه و جدید عاری
از اسباب بطلان باشد .

(۲) هرگاه دین سابقه ناشی از
عقد باشد که قابل ابطال شناخته
شود، تجدید آن جواز ندارد. مگر
اینکه تجدید به منظور اجازة عقد
وقایم مقام ساختن آن به جای
عقد سابق، صورت گرفته باشد .

ماده -۹۳۳

دپور نوی والی چه په صریحی
موافقی صورت ونیسی او یا داچه
داوضاعو او حالونو څخه په وضاحت
معلومه شی، دپور نوی والی په
تخمینی صورت جواز نه لری .

تجدید دین باید بموافقه صریح
صورت گرفته یا از اوضاع و
حالات بوضاحت معلوم شود ،
که تجدید دین بصورت قرض
جواز ندارد .

۹۳۴- ماده

په پور کښی نیابت هغه وخت جواز لری چه پور ور کوونکسی دبل چا تصد دپور داداء کولو په باره کښی دپور وړی پر خای قبول کی، دی کار ته دپور نوی والسی دپور وړی په تغییر ویل کیږی. په نیابت کښی دپور نوی والی په تخمیني ډول اعتبار نه لری. که په نوی والی موافقه نه وی شوی نو نوی تصد دلمړنی تصد پخوا کښی موجودیږی .

۹۳۵- ماده

د نائب تصد دپورور کوونکسی په مقابل کښی صحیح دی که شه هم دهغه تصد دپور وړی په مقابل کښی دباطلیدو او یا رده ولووړوی، په دی صورت کښی نائب یواخی په پور وړی درجوع حق لری .

شپږم قسمت

مجرا کول

۹۳۶- ماده

مجرائی دهغه پور دساقطیدلو څخه عبارت ده چه یو څوک یی په پور وړی طلب لری دیو پور په مقابل کښی چه دهمدی شخص څخه دهغه دپور ور کوونکی له خوا طلبوی.

۹۳۷- ماده

مجرائی به یا دقانون په قدرت صورت مومی چه دجبری مجرائی په

۹۳۴- ماده

نیابت در دین و قتی اعتبار دارد که دائن تصد شخص غیر را به پرداخت دین به عوض مدیون قبول نماید، این امر، تجدید دین به تغییر مدیون شناخته میشود .

تجدید دین در نیابت به صورت فرض اعتبار ندارد . اگر موافقه به تجدید موجود نباشد ، تصد جدید در پهلوی تصد قدیم، بوجود می آید.

۹۳۵- ماده

تصد نایب در برابر دائن صحیح است. گر چه تصد او در برابر مدیون باطل یا قابل دفع باشد. درین صورت نایب تنها به مدیون حق رجوع را دارد.

قسمت ششم

مجرائی

۹۳۶- ماده

مجرائی، اسقاط دینی است که دوشخص متقابلاً بالای یک دیگر طلب دارند .

۹۳۷- ماده

مجرائی ، اجبری است که به حکم قانون صورت میگیرد و

نامه یادگیری او یا به اختیاری وی چه
دداور خواوو په رضاء صورت
مومی .

ماده - ۹۳۸

په جبری مجرائی کبسی دداور
پورونو دجنسونو ، صفتونو او
استحقاق یو والی شرط دی اما
دایو والی په اختیاری مجرائی کبسی
شرطونه دی . که چیرته دداور
پورونو په جنسیت یا صفت کبسی
اختلاف موجود وو یا یوپور معجل
اوایل مؤجل وو مجرائی بی دداور
خواوو درضائیت خخه صورت نه شی
نیولی، عام له دی چه سبب بی یووی
اوکه مختلف وی .

ماده - ۹۳۹

که ودیعت اخستونکی په ودیعت
اینبو دونکی داسی پور ولری چه
دپه ودیعت اینبودل شوی مال سره
دیوه جنس خخه وی او یاغصبونکی
دعین غصب شوی پر مالک داسی
پورولری چه دهفی سره دیوه جنس
خخه وی نودداور خواوو درضائیت
په غیر، مجرائی صورت موندلی
نه شی .

ماده - ۹۴۰

که پور ورکونکی دیور وپی مال
چه دیور دجنس خخه وی تلف کی،
پور مجری کیژی . که جنس اختلاف

اختیاری است که به رضا نیست
طرفین ، به عمل می آید .

ماده ۹۳۸-

در مجرای جبری، اتحاد جنس،
وصف واستحقاق هر دو دین شرط
میباشد و در مجرای اختیاری
اتحاد مذکور شرط نمیباشد .

اگر بین جنس یاوصف هر دو
دین اختلاف موجود باشد، هر يك
دین مؤجل و دیگری معجل باشد ،
مجرای صورت گرفته نمیتواند .
مگر به رضای طرفین خواه سبب
دین واحد یا مختلف باشد .

ماده ۹۳۹-

هر گاه ودیعت گیر نده ، با لای
ودیعت گزار دینی داشته باشد
که با مال ودیعت گذاشته شده از
يك جنس باشد و یا غاصب بالا ی
مالك عین مقصو به دینی داشته
باشد که باعین مقصو به از يك
جنس باشد، مجرای بی بدون
رضائیت طرفین صورت گرفته
نمیتواند .

ماده ۹۴۰-

هر گاه دائن مال مدیون را که از
جنس دین باشند، تلف نماید، دین

لرلو دپور مجرائی بی ددواپوخواوو
درضائیت خخه صورت نه شی
نیولی .

ماده - ۹۴۱

مجری میشود . در صورت اختلاف
جنس، مجرای دین بدون رضائیت
طرفین صورت گرفته نمیتواند .

ماده ۹۴۱-

که چیری یو کفیل په هغه پور
ورکونکی چه دهغه دپاره یی کفالت
کړی دکفالت کړه شوی مال دجنس
خخه پور ولری، ددواپو پورونو
مجرائی بی ددواپو خواوو درضائیت
خخه صورت مومی ، او که دکفالت
کړه شوی پور دجنس خخه نه وونو
دکفالت کړه شوی پور ورکونکی او
دکفیل درضائیت خخه په غیر
مجرائی صورت موندلی نه شی . اما
مجرائی دپور وړی سره صورت
موندلی شی .

ماده - ۹۴۲

مجرائی ددواپو پورونو په کمه
اندازه صورت موندلی شی او هغه
وخت اعتبار لری چه دگتیی خاوند
وربانندی تمسک وکی .

ماده - ۹۴۳

که دپور ، دعوی په مجرائی بانندی
دتمسک په وخت کتبی دزمانی
دتیریدلو له امله داویریدلو وړنه وی،
دپور دمجرائی مانع کیدی نه شی
خوپه دی شرط چه دهغی دمجراکولو
امکان دزمانی دتیریدو ترمنځه موجود
وی .

هرگاه ضامن از جنس دین
بالای دائن مضمون له ، دین داشته
باشد، مجرای هر دو دین بدون
رضائیت طرفین صورت میگیرد
حالت اختلاف، جنس دین مضمون
بها، مجرای بدون رضائیت داین
وضامن صورت گرفته نمیتواند .

ماده ۹۴۲-

مجرای به حد اقل هر دو دین
صورت گرفته ، ووقتی اعتبار دارد
که ذی نفع بان تمسک نمود باشد.

ماده ۹۴۳-

هرگاه دعوی دین هنگام
تمسک به مجرای نسبت مرور زمان
قابل سمع نباشد ، مانع مجرای
دین شده نمیتواند . مشروط بر
اینکه امکان مجرای آن قبل از مرور
زمان موجود بوده باشد.

۹۴۴- ماده

(۱) هغه مجراکول چه دنور و کسب شوی حقوق متضرر کی جواز نه لری .
 (۲) که بل چا دیور وپی هغه مال چه دهغه په تصرف کنبی دی، حجز که او ترهغی وروسته پورپی دخپل پور ور کوونکی ، پور ورکوونکی شو، نو پور وپی دحجز کوونکی په ضرر نه شی کولی چه دیور مجرا کولو ته اقدام وکی .
 (۳) دهغه پور مجری کول چه په ودیعت اینبودل شوی وی یا په عاریت ورکول شوی وی جواز نه لری .

۹۴۴- ماده

(۱) مجرایي که حقوق مکتسبه غیر رامتضرر سازد، جواز ندارد .
 (۲) اگر شخص غیر مال مدیون را که در تصرف او است ، حجز نماید وبعد از آن مدیون ، دائن دائن خود گردد ، مدیون به ضرر حجز کننده، نمی تواند به مجرایي دین اقدام نماید .
 (۳) مجرایي دینیکه به ودیعت گذاشته شده و یابه عاریت داده شده باشد . جواز ندارد .

۹۴۵- ماده

که پور وپی دمجرا کولودغوبنتنی دحق لرلو سره هم پور اداء که، نو نه شی کولی دبل په ضرر دهغه تا میناتو په باره کنبی چه دهغه دحق تضمین نی کپی تمسک وکی مگر داچه په ذکر شوی حق علم ونه لری .

۹۴۵- ماده

هرگاه مدیون باوجود داشتن حق طلب مجرایي ، دین را اداء نماید، نمیتواند به ضرر غیر درمورد تا میناتیکه تضمین حق اورانموده به مجرایي تمسک نماید. مگر اینکه به حق مذکور علم نداشته باشد .

۹۴۶- ماده

(۱) که پور ورکوونکی دخپل حق بل چاته حواله ورکی ، او پور وپی داحواله په صراحت سره قبوله کی، پور وپی ترهغی وروسته نه شی کولی، په مجرا کولو دحوالی اخیستونکی بر علیه تمسک وکی، که

۹۴۶- ماده

(۱) هرگاه دائن حق خود را به شخص دیگر ی حواله دهد و مدیون این حواله را صراحتاً قبول نماید ، مدیون بعد از آن نمیتواند بمجرایي علیه حواله گیرنده، تمسک نماید.

گرچه پیش از قبولی حواله چنین حق را دارا بوده باشد، مدیون در این صورت حق رجوع را ندارد، مگر علیه حواله دهنده.

(۲) محض ابلاغ حواله بمدیون، بدون قبولی وی مانع تمسک به مجرای نمی گردد، مگر اینکه حق مورد ادعای مجرای بعد از ابلاغ حواله به ذمه حواله دهنده ثابت شده باشد.

قسمت هفتم

اتحاد ذمه

ماده ۹۴۷-

هرگاه در دین واحد صفات دائن و مدیون در یک شخص جمع گردد، دین مذکور به اندازه که اتحاد ذمه در آن صورت گرفته، ساقط می شود.

ماده ۹۴۸-

هرگاه سببیکه اتحاد ذمه را رابو جود آورده، زایل گردد و این زوال اثر رجعی داشته باشد، دین و ملحقات به نسبت اشخاص صذی علاقه اعاده می گردد. اتحاد ذمه در این صورت طوری تلقی می گردد که اصلاً به وجود نیامده است.

خه هم دحوالی دقبلولو تر مخه ددارنکه حق لرونکی وی، پوروی په دی صورت کبسی یواخی په حواله ور کونکی درجوع حق لری.

(۲) پور وپی ته یواخی دحوالی خبرتیا بی دهغه دقبلولو، په مجراء کولو دتمسک مانع نه گرخی مگر داچه دمجرا کولو ددعوی دموردحق دحوالی دخبرتیا وروسته دحوالی ورکونکی په ذمی ثابت شوی وی.

اووم قسمت

ذمی یو والی

ماده ۹۴۷-

که په یوه پور کبسی دپور وپی او پور ورکونکی صفتونه به یوه شخص کبسی جمع شی. ذکر شوی پور په هفی اندازی چه په کبسی دذمی یووالی صورت موندلی ساقطیری.

ماده ۹۴۸-

که هغه سبب چه دذمی یو والی ئی پیدا کړی زایل شی، او دازوال رجعی اثر ولری، پور او دهغی ملحقات دعلاتی لرونکو اشخاصوپه نسبت اعاده کیری. په دی صورت کبسی دذمی یووالی دا مفهوم لری چه هیخ پیدا شوی نه وه.

خلورم باب
دحق پای ته رسیدل
لمری فصل
ابراء

ماده ۹۴۹

دحق ابراء به یادساقطیدلو ابراء وی
اویا به دپوره اخستلو ابراء وی .

ماده ۹۵۰

دساقطیدلو ابراء داده چه پور
ورکونکی خپل پور وپی ته دخپل
ټول حق یا دخینی حق په ساقطیدلو
ابراء ورکی، دپوره اخیستلو ابراء
هغه ده چه پور وپی دخپل ټول حق
په قبضولو اقرار وکی .

ماده ۹۵۱

ابراء به یا دیوه حق یایوی دعوی
پوری خاصه وی او یا به عامه وی
چه دټولو حقوقو او دعوو څخه به وی .

ماده ۹۵۲

دابراء دصحت دپاره داشروط ده
چه ابراء کونکی دتبرع اهلیت
ولری .

ماده ۹۵۳

ابراء دپور وپی دقبلولو پوری
موقوفه نه ده ، خو په رده ولو یی
ردپیری . که پور وپی دابراء دقبلولو

باب چارم
انقضای عقد
فصل اول
ابراء

ماده ۹۴۹

ابرای حق، به شکل ابراء
اسقاط یا ابراء استیفا صورت می
گیرد .

ماده ۹۵۰

ابرای اسقاط، آن است که
دائن مدیون خود را از تمام یا از
تسمتی حق خود بری الذمه
گرداند. ابراء استیفا آن است که
داین بهقبض حق خود اقرار
نماید .

ماده ۹۵۱

ابراء یا بصورت خاص ، ازیک
حق یا دعوی ویابصورت عام، از
جمیع حقوق و دعاوی بعمل می آید .

ماده ۹۵۲

برای صحت ابراء ، داشتن
اهلیت تبرع ابراء دهند شرط است .

ماده ۹۵۳

ابراء عموقف به قبول مدیون نمی
باشد، مگر به رد مدیون رد میشود .
اگر مدیون قبل از قبول ابراء

ترمخه مړ شو نو پور دهغه دترکی
خخه نه اخیستل کیږی .

ماده ۹۵۴-

ابراء دتملیک معنی افاده کوی
دهغی تعلیق دشروط پوری صحیح
دی .

ماده ۹۵۵-

که پور ورکونکی دخپل یو ی
برخی پور خخه په دی شرطپوروی
ته ابراء وکی چه پوروی به دپور
پاتی برخه په ټاکلی وخت کنبسی
اداءکوی، نو که پوروی شرط په
خای کړو، بری الذمه گنل کیږی
اوکه یی شرط په خای نه کړو نو
پول پور دهغه به ذمه پاتی کیږی .

ماده ۹۵۶-

هر حق چه ساقطیدل نه قبلوی،
ابراء ورخخه هم نه قبلیری .

ماده ۹۵۷-

که پور وړی متعددوی نو، به ابراء
کنبسی دهریو پوره ټاکل هرو مرو
دی .

ماده ۹۵۸-

ابراء دهغه حقوقو خخه کیدای
شی چه دابراء کولو ترمخه ثابت
وی. او هغه پور چه لزوم نی دابراء
کولو خخه وروسته تحقق پیداکوی
هغی ته نه ده شامله ، که خه هم

وفات نماید، دین ازترکه گرفته
نمی شود.

ماده ۹۵۴-

ابراء معنای تملیک را افاده
نموده و تعلیق آن به شرط صحیح
می باشد .

ماده ۹۵۵-

هرگاه دائن ازیک قسمت دین به
این شرط ابراء دهد که مدیون
قسمت باقیمانده دین را به وقت
معین اداء نماید، در صورت ایفای
شرط، مدیون بری الذمه شناخته
میشود، درغیرآن تمام دین به ذمه
اوباقی می ماند.

ماده ۹۵۶-

حقیکه اسقاط رانمی پذیرد، ابراء
ازآن جواز ندارد .

ماده ۹۵۷-

هر گاه مدیونین متعدد باشند ،
تعیین کامل هریک از آنها درابراء
ضرور میباشد .

ماده ۹۵۸-

ابراء از حقوقی صورت می گیرد
که قبل از ابراء ثابت باشد و شما مل
دینیکه لزوم آن بعد از ابراء تحقق
پذیرد، نمی گردد .

دپور سبب دابراء کولو تر مخه پیدا شوی وی .

گرچه سبب دین قبل از ابراء موجود شده باشد .

ماده ۹۵۹

ماده ۹۵۹

هر هغه حق چه دخاصی یا عامی ابراء متضمن وی دهغی به باره کنبی دعوی داوریدلو و پنه ده .

دعوی، در هر حقیکه متضمن ابراء خاص یا ابراء عام باشد ، قابل سمح نیست .

دوهم فصل

فصل دوم

دتفید مجال والی

عدم امکان تفید

ماده ۹۶۰

ماده ۹۶۰

که پور و پری ثابتہ کی چه دتعهد اداء کول دهغه سبب له امله چه دهغه دارادی خخه دبانندی دی مجال شوی وی نو تعهد پای ته رسیری .

هر گاه مدیون ثابت نماید ، که وفا به تعهد به سببیکه خارج از اراده اوبود نا ممکن شده ، تعهد ساقط می گردد .

ماده ۹۶۱

ماده ۹۶۱

که یوشی د عقد په اساس یاد هغی به غیر د مالک خخه بل چاته انتقال وکی او بی له تیری او تقصیر خخه هلاک شی . نو که تصرف د ضمان سره وو . دهلاک تاوان په متصرف لازمیری او که تصرف دامانست تصرف وو نو تاوان نه لری .

هر گاه يك شی، به اسنا مس عقد یابدون آن به تصرف شخص غیر مالک در آید و شی مذکور بدون تجاوز و قصور از دست این شخص تلف گردد ، در صورتیکه تصرف باضمان باشد ، تاوان آن بر متصرف لازم می گردد و اگر تصرف به صفت امانت باشد ، تاوان ندارد .

ماده ۹۶۲

ماده ۹۶۲

تصرف هغه وخت د ضمان سره دی چه تصرف کوونکی یو شی دملکیت په قصد دخیل حیازت لاندی راویری وی، او که تصرف کوونکی

تصرف، وقتی باضمان شناخته می شود که متصرف شی را به قصد تملک به حیازت خود در آورده باشد . و اگر متصرف شی را به قصد نیابت از مالک به حیازت خود

در آورده باشد، این تصرف امانت شناخته می شود.

ماده ۹۶۳-

تصرف امانت، وقتی به تصرف باضا من مبدل می گردد که متصرف مالک شی را بغیر حق از تصرف مانع گردد یا آنرا بدون اجاز مالک اخذ نماید، گر چه به قصد تملک صورت نگر فته باشد.

ماده ۹۶۴-

(۱) هر گاه ملکیت شی به اساس عقد انتقال نماید، تصرف مالک سابقه قبل از تسلیمی شی، تصرف باضمان شناخته می شود.

(۲) در صور تیکه مالک، بنا بر اسباب حق نگهداشت، از تسلیمی شی امتناع ورزد، تصرف او به تصرف امانت مبدل می گردد.

فصل سوم

سقوط حق به

مرور زمانه

ماده ۹۶۵-

(۱) حق به مرور زمان ساقط نمی گردد.

(۲) دعوی مطالبه حق بنا بر هر سببی که باشد، علیه منکر، بعد از مرور پانزده سال بار عایت احکام

یوشی دمالک خخه دنیا بت به قصد پخپل حیات کنبسی راروی وی، داتصرف امانت گنهل کبیری.

ماده ۹۶۳-

دامانت تصرف هغه وخت دضمان به تصرف بدلیری چه تصرف کوونکی دشی مالک، ناحقه دخپل مال دتصرف کولو خخه منع کی یانی بی دمالک داجازی واخلی، که خه هم دملکیت به قصدنه وی.

ماده ۹۶۴-

(۱) که دشی ملکیت د عقد به اساس انتقال شی، دپخوانی مالک تصرف دضمان سره تصرف گنهل کبیری.

(۲) که نوی مالک چه دشی تسلیمیدل ورته واجب شوی. دشی دتسلیمیدو خخه خان وژغوری نو دپخوانی مالک تصرف دامانت به تصرف بدلیری.

دردیم فصل

دزمانی تیریدل چه حق پای

ته رسوی

ماده ۹۶۵-

(۱) حق دزمانی به تیریدلو پای ته نه رسیری.

(۲) به منکر دحق دعوی به هر سبب چه وی دپنخلسو کلو نو دتیریدو وروسته او دخاصو حکمونو به نظر کنبسی نیولو او دلا ندنیو

استثناء آتو په مراعت کولو سره،
نه اوریدله کیږی :

ماده ۹۶۶-

که استمراری ، دورانی نوی
کیدونکی حقوق لکه دکورونو کرا،
دمخکو اجاره، معاشونه ، بی دقانونی
عذر څخه دپنځو کلونو په اوږدو کښی
ونه غوښتل شی، نودعوی یی نه
اوریدل کیږی. دهغه حاصلاتو دعوی
چه دبد نیت تصرف کوونکی په ذمه
پاتی وی یا هغه مستحقه گټه چه
دوقف دناظر په ذمه پاتی وی دهغی
دعوی تر پنځلسو کلونو پوری
اوریدل کیږی .

ماده ۹۶۷-

په راتلونکو حقوقو کښی دپوه
کال وروسته ، دعوی داوریدلو
وړ نه ده :

۱- دطیب ، استاد ، ددفاع
دوکیل او دمهندس، حقوق، چه دوظیفی
دسرته رسولو څخه پیدا شوی وی.
په عمومی ډول دهر شخص حقوق چه
آزاد کار ولری لکه دوا خرڅوونکی
دلال، کمیشن کار او پوهان .

۲- دتاجر او کسب کوونکی،
هغه حقوق چه شیان یی خلکو ته
وارد کړی نی یا صادر کړی وی او
په دی شیانو کښی تجارت نه کوی .
۳- دهوتلونو دځاوندانو او

خاص آن واستشنا آت ذیل شنید .
نمیشود:

ماده ۹۶۶-

هر گاه حقوق، مستمر دوری
متجدد، از قبیل کرایه منازل، اجاز .
اراضی و معاشات که بدون عذر
قانونی در ظرف مدت پنج سال
مطالبه نشود ، قابل سمع نمی
باشد . اما مدت مرور زمان در
حاصلاتی که بر ذمه متصرف دارای
نیت سوو یا بر ذمه ناظرو قف باشد،
پانزده سال است .

ماده ۹۶۷-

دعوی در حقوق آتی بعد از
انقضای مدت يك سال قابل سمع
نمی باشد :

۱- حقوق طیب ، استاد، مهندس
وکیل مدافع ناشی از انجام وظیفه
و بطور عموم حقوق هر شخصي که
شغل آزاد داشته باشد ، مانند ادویه
فروش دلال و کمیشن کار و اهل خبره .
۲- حقوق تا جرو صنعت گر ، در

مقابل اشیاء واردا تی و تولید تی
ایکه برای اشخاص دیگر داده شده
و اشخاص مذکور در آن تجارت نه
نمایند .

۳- حقوق صاحبان هو قمل و

رستورانونو حقوق د شپې داوسیدلو او دطعام اونورو مصرفونو په مقابل کښی .

۴- دکارگر ، مستخدم او اجیر حقوق چه دورځنی یاغیر ورځنسی اجیر ، ناشی از اجور و روز مړه و یاغیر روز مړه .

ماده ۹۶۸-

ددی قانون په (۹۶۷) مادې کښی په درج شوو جالونو کښی دعوی نه اوریدل کیږی، که څه هم ذکرشوی اشخاص په خدمتونو، کارونو او تولیدولو مشغول وی .

ماده ۹۶۹-

که څوک دیوه کال په تیریدو ددعوی په نه اوریدلو تمسک کوی، نوچه دمحکمی له خوا ورته قسم متوجه کیږی باید داسی سوگندیاد کی. چه زه دپورڅخه بری الذمه یم، که قسم دپوروپی وارثانو، اولیاوو، وصیانو اوقیمانوته متوجه شو، باید چه دارنگه سوگند یاد کی. چه دپور په وجود یا دهقی په ادا کولو خبرنه یو .

ماده ۹۷۰-

(۱) ددی قانون د(۹۶۷) مادې درج شوی دزمانی تیریدل دورسپارل شوی وظیفی دپای ته رسیدوڅخه شروع کیږی، که څه هم پور

(۱) مدت مرور زمان مندر جماده (۹۶۷) این قانون از ختم وظیفه محوله شروع میشود ، گر چه

دائنین باجرای و ظایف دیگری ادامه دهند.

(۲) اگر حقی از حقوق مستند به سندی تحریر شده باشد، دعوی مطالبه چنین حق ساقط نمی شود. مگر اینکه بدون عنذر قانونی در طرف مدت پانزده سال از تاریخ استحقاق مطالبه نشده باشد.

ماده ۹۷۱-

هرگاه سلف ترك دعوی نماید و خلف اونیز مدت دیگری ترك دعوی کند، طوریکه مجموع هر دو مدت معیار مقرر مرور زمان را تکمیل کند، دعوی قابل سمع نمی باشد.

ماده ۹۷۲-

مدت مرور زمان باعتبار روز محاسبه میشود نه باعتبار ساعت، روز اول در مدت حساب نشده و بانقضای روز اخیر مدت تکمیل می شود.

ماده ۹۷۳-

(۱) مدت معینه عدم سمع دعوی، از تاریخ استحقاق تا دینه دین شروع می شود.

(۲) مدت معینه عدم سمع در مورد دین معلق بشرط، از تاریخ تحقق شرط و در مورد ضمان استحقاق،

ورکونکی نورو وظیفو ته دوام ورکی.

(۲) که کوم حق ددی حقوقو خه به سند کنبی ولیکل شی، دداسی حق غوبنتنه نه ساقطیبری مگر داچه بی دکوم قانونی عنذر خه داستحقاق دنیتهی خه دینخلسو کلونو په اوپردو کنبی نه وی غوبنتل شوی.

ماده ۹۷۱-

که سلف دعوی پریردی او دهغه خلف هم یوخه مده دعوی پریردی او دا دواړه مدی دژمانی دتیریدلو تاکلی مده پوره کی، نو که دعوی کوی داوړیدلو وړنه ده.

ماده ۹۷۲-

دژمانی دتیریدلو مده په ورخو حسابیبری نه په ساعتونو، لمړنی ورخ په مدی کنبی نه حسابیبری او دآخرنی ورخی په تیریدلو، مده پوره کیږی.

ماده ۹۷۳-

(۱) ددعوی دنه منلو تاکلی مده دپور دادا کولو داستحقاق دنیتهی خه شروع کیږی.

(۲) ددعوی دنه منلو تاکلی مده دهغه پور په باره کنبی چه دشرط پوری معلق وی دشرط دتحقق دنیتهی خه، او دضمنان داستحقاق په باره کنبی داستحقاق دلایتیدو دنیتهی

از تاریخ تثبیت استحقاق و در مورد دین مؤجل ، از تاریخ انقضای میعاد ، شروع میشود .

(۳) اگر تعیین میعاد پرداخت دین باراده دائن موقوف باشد ، مدت مرور زمان از تاریخی شروع می شود که دائن به اظهار اراده خود قادر گردد .

ماده ۹۷۴ -

(۱) دعوی مالیات و محصول دولت مستحق آن شناخته میشود ، بعد از مرور پنج سال شنیده نمی شود . مدت مرور زمان در مالیات ، از انتهای تاریخ استحقاق و در محصول اوراق قضایی ، از تاریخ انتهای اقامه دعوی که اوراق مذکور در مورد آن تحریر یافته یا تاریخ تحریر اوراق ، در حالیکه دعوی اقامه نشده باشد ، شروع می شود .

(۲) دعوی استرداد مالیات و محصول لیکه به غیر حق پرداخته شده باشد ، بعد از پنج سال شنیده نمیشود ، مدت مذکور از تاریخ تادیه شروع میشود .

(۳) اگر احکام فوق به احکام قوانین خاص متناقض واقع شود ،

بخه ، ا و د مؤجل پور به باره کنبی دمدی دتیریدلو دنیتهی خخه ، شروع کیری .

(۲) که دپور داداء کولو دمدی تاکل ، دپور ور کوونکسی دارای پوری موقوف وی نو دزمانی دتیریدلو مده دهفی نیتهی خخه شروع کیری چه پور ور کوونکی دخپلی ارادی به ظاهره ولو قادر شی .

ماده ۹۷۴ -

(۱) دمالیو او محصول دعوی چه دولت نی مستحق وی دپنخو کلونو دتیریدلو وروسته نه اوریدله کیری ، دمالیو به باره کنبی دزمانی دتیریدلو مده داستحقاق دنیتهی دپای ته رسیدو خخه او دقضائی پانـو دمحصلو به باره کنبی دهفی دعوی دپای ته رسیدو دنیتهی خخه چه ذکر شوی پانی دهفی به باره کنبی لیکل شوی او یا دپانو دلیکلودنیتهی خخه که چیرته دعوی نه وی اقامه شوی ، شروع کیری .

(۲) دمالیو دبیرته اخیستلو دعوی او دهغه محصول دعوی چه بل چاته ورکول شوی وی ، دپنخو کلونو وروسته نه اوریدله کیری ، ذکر شوی مده دادا کولو دنیتهی خخه شروع کیری .

(۳) که پورتنی حکمونه دخاصو قانونو دحکمو نو ضد واقع شی ،

نو خاصو قانونوته ترجیح ورکول کیزی

۹۷۵- ماده

(۱) ددعوی دنه منلو ټاکلی مده په قانونی عذر، معنوی موانعو، او په داسی مانع چه دپور ور کوونکی دحق غوښتنه محاله کی، متوقف کیزی .

(۲) کومه مده چه دعذر سره تیره شوی، اعتبار نه لری .

۹۷۶- ماده

که ځینی وارثان بی له عذره په ټاکلی مدی کښی دخپل مورث دپور دعوی ترک کی، اونور وارثان ددعوی په ترکه ولو کښی قانونی عذر ولری، نو دهغه وارثانو دعوی چه بی له عذره یی دعوی ترک کړی په پور کښی دهغوی دحصو په اندازه، داوریډلو وړ نه ده .

۹۷۷- ماده

ددعوو دنه اوریدلو ټاکلی مده په قضائی غوښتنی که څه هم دعوی غیر اختصاصی محکمی ته وړاندی شوی وی، په خبرتیا، په حجز، یا دهغی غوښتنی په اثر چه پورور کوونکی ئی په افلاس یا توزیع کښی دخپل حق دقبلولو دپاره وړاندی کوی. همدارنگه په هر عمل کښی چه پور ور کوونکی دکومی دعوی دجریان په وخت کښی

احکام قانون خاص تطبیق می گردد.

۹۷۵- ماده

(۱) مدت معینه عدم استماع دعوی، به عذر قانونی مانع معنوی ومانعیکه مطالبه حق داثن راغیر ممکن گرداند، متوقف می گردد .

(۲) مدتیکه باو جود عذر سپری گردیده، اعتبار ندارد .

۹۷۶- ماده

هر گاه بعضی از ورثه، بدون عذر، در مدت معینه، دعوی دین مورث خود را ترک نماید و باقی ورثه در ترک دعوی عذر قانونی داشته باشند، دعوی ورثه باقیمانده، به قدر حصه شان از دین قابل سمع میباشد .

۹۷۷- ماده

مدت معینه عدم استماع دعاوی، به مطالبه قضایی، گر چه دعوی به محکمه غیر مختص به آن تقدیم شده باشد، به اخطار به حجز یا بدرخواستی ایکه داثن جهت قبول حق خود، در تغلیس، یا در توزیع و تقسیم اموال مدیون مفلس بالا ی داثنین، تقدیم می نماید، همچنان در هر عملیه داثن در اثنای جریان

پخپل حق تمسك و كی ، قطع كیږی .

ماده - ۹۷۸

(۱) كه پوز وړی دپوروركوونكی په حق په صراحت یا په دلالت اقرار وكي، ددعوی دنه اوریدلو ټاكلی مده قطع كیږی .

(۲) كه پور وړی دپور داداعكولو دتامین دپاره دگروې په توگه پور وركوونكی ته څه مال وركي، نو دپور وړی په اقرار دلالت كوی.

ماده - ۹۷۹

(۱) كه ددعوی دنه اوریدلو ټاكلی مده قطع شي، نوی مده دلمړني مدی په څیر دسره شروع كیږی .

(۲) كه حكم قطعی شي یا دا چه ددعوی دنه اوریدلو ټاكلی مده یو كال وی او دپور وړی په اقرار قطع شي، نو ددعوی دنه اوریدلو دپاره نوی مده ، پنځلس كاله ده .

ماده - ۹۸۰

كه دعوی دزمانی دتیریدو په سبب په اصلی پور داوریدلو وړ ونه گرځي، نو دهنی دملحقاتو په باره كښی هم داوریدلو وړنه ده، كه څه هم ددعوی دنه اوریدلو ټاكلی مده دپور په ملحقاتو كښی نه وی پوره شوی .

یكی از دعاوی به حق خود تمسك نماید، انقطاع می یابد.

ماده ۹۷۸-

(۱) هر گاه مدیون بحق دائن صراحتاً یا دلالتاً اقرار نماید، مدت معینه عدم استماع دعوی ، قطع می گردد .

(۲) اگر مدیون مالی را، طور گروې بمنظور تامین ادای دین، در تصرف دائن بگذارد ، دلالت باقرار مدیون می کند.

ماده ۹۷۹-

(۱) هر گاه مدت معینه عدم استماع دعوی انقطاع یابد ، مدت جدید مانند مدت اولی، مجدداً آغاز می یابد .

(۲) اگر حكم قطعی شود یا اینکه مدت معینه عدم استماع دعوی یکسال بوده و به اقرار مدیون قطع گردد ، مدت جدید برای عدم استماع دعوی، پانزده سال می باشد .

ماده ۹۸۰-

هرگاه دعوی راجع باصل دین به سبب مرور زمان قابل سمع نگردد، در مورد ملحقات آن نیز قابل سمع نمی باشد. گرچه مدت معینه عدم استماع دعوی در ملحقات دین، تکمیل نه شده باشد .

۹۸۱- ماده

ماده ۹۸۱-

(۱) محکمه نه شی کولی چه مستقیماً دزمانی دتیریدو په نسبت ددعوی داوریدلو څخه ځان وژغوری مگر دپور ور کونکی یا دپور وړی ددعوی په اساس یا دبل هرچا دغوښتنی په اساس چه دهغه گټه په غوښتنه کښی موجوده وی که څه هم پور وړی په هغی تمسک ونه کی.

(۲) دزمانی په تیریدو تمسک ددعوی په هری مرحلی کښی جواز لری، که څه هم داستیناف دمحکمی دپرانندی وی .

(۱) محکمه نمیتواند مستقیماً نسبت مرور زمان از استماع دعوی امتناع ورزد، مگر به اساس مطالبه مدیون یا دائن و یا هر شخصیکه مصلحت وی درمطالبه متصور باشد، گر چه مدیون به آن تمسک نه نماید.

(۲) تمسک به مرور زمان بهر مرحله دعوی جواز دارد، گر چه به پیشگاه محکمه استیناف باشد .

۹۸۲- ماده

ماده ۹۸۲-

(۱) دزمانی دتیریدو په سبب ددعوی دنه اوریدلو ددفعی دحق څخه انصراف ددفعی حق دثابتولو ترمنځه جواز نه لری همدارنگه ددواړو خواوو موافقه ددعوی داوریدلو په عدم جواز دهغی مدی په خلاف چه په دی قانون کښی دزمانی دتیریدلو دپاره په نظر کښی نیول شوی ، جواز نه لری .

(۲) که څوک پخپلو حقوقو کښی دتصرف کولو قدرت ولری نوکولی شی چه په هغی کښی دخپل حق دثابتولو وروسته دزمانی پرتیریدلو ددفعی دحق څخه انصراف ونکی که څه هم په دلالت وی، خوسره ددی هم دا انصراف دنورو پورورگونکو

(۱) انصراف از حق دفع بعد م استماع دعوی بسبب مرور زمان قبل از ثبوت حق، دفع در آن جواز ندارد، همچنین موافقه طرفین به عدم جواز استماع دعوی، در مدتی که خلاف مدت‌های باشد که درین قانون به منظور مرور زمان پیشبینی شده است، جواز ندارد .

(۲) شخصیکه قدرت تصرف فرا در حقوق خود داشته باشد، می تواند بعد از ثبوت حق خود در آن از حق دفع به مرور زمان انصراف نماید، گرچه دلا لتا باشد . این

به حق کبسی چه ورخه متضرر
کیری، نافذ نه گهل کیری .

پنجم باب

حق ثابتول

لمری فصل

عمومی قاعدی

ماده ۹۸۳-

به کوم دلیل کبسی چه احتمال
پیدا شی، استدلال ور بانسدی
ساقطیری .

ماده ۹۸۴-

کوم شی چه په دلیل ثابتیری لکه
چه په مشاهدی ثابت شوی وی .

ماده ۹۸۵-

دزمی برانت اصلی حالت دی.

ماده ۹۸۶-

یقین په شك نه زائلیری .

ماده ۹۸۷-

شاهدان په مدعی او قسم په
منکر دی .

ماده ۹۸۸-

شاهدان دظاهر دخلاف دثابتولو
دپاره دی او قسم داصل دپاتی کیدو
دپاره دی .

ماده ۹۸۹-

دنوی پیدا شوی شی اضافست
دهفی ډیر نردی وخت ته کیری .

انصراف درحق دائنین دیگریکه از
آن متضرر شو ند نافذ نمیباید شد .

باب پنجم

اثبات حق

فصل اول

قواعد عمومی

ماده ۹۸۳-

دلیلکه احتمال در آن راه یابد،
استدلال به آن ساقط میگردد .

ماده ۹۸۴-

ثابت به برهان، مانند ثابت
به مشاهده است .

ماده ۹۸۵-

برانت ذمه حالت اصلی است .

ماده ۹۸۶-

یقین به شك زایل نمی شود .

ماده ۹۸۷-

شهود برمدعی و قسم بر منکر
است .

ماده ۹۸۸-

شهود جهت اثبات خلاف ظاهر
وقسم جهت ابقای اصل است .

ماده ۹۸۹-

اضافت حادث، به نزدیک ترین
وقت آن تعیین میشود .

۹۹۰- ماده

دشی پاتی کیدل پخپل حالت ، اصل دی . او په معارضو صفتونو کښی نشتوالی دی .

دوهم فصل

سندونه

لمړی قسمت

رسمی سند

۹۹۱- ماده

(۱) رسمی سند یوه پانه ده چه عمومی موظف یا د عمومی خدمتونو کار کوونکی دقانون د حکمونو په اساس دخپل اختصاصی واک په حدودو کښی کوم شی چه د هغوی په حضور کښی پای ته رسیدلی یائی د علاقې لرونکو اشخاصو څخه ترلاسه کوی په کښی ئی درج او ثبته وی .

(۲) که ذکر شوی پانه درسمی

سند صفت پیدانه کی مگر علاقه لرونکی اشخاص هغه امضاء ، مهر یا په گوته نښه کړی وی د عرفی سند حیثیت لری .

۹۹۲- ماده

درسمی سندونو محتویات چه ددی قانون د (۹۹۱) مادې کښی درج شوی دی ، حجت گڼل کیږی خو په دی شرط چه په هغی کښی داسی تزویر ښکاره نه شی چه په قانون کښی توضیح شوی دی .

۹۹۰- ماده

اصل بقای شی به حالت اصلیو در صفات معارض، عدم است .

فصل دوم

اسناد

قسمت اول

سند رسمی

۹۹۱- ماده

(۱) سند رسمی ورقي است که موظف عمومی یا کارکنان خدمات عامه به اساس احکام قانون در حدود صلاحیت اختصاص خویش آنچه را بحضور شان گذارشی میباید یا از اشخاص ذی علاقه کسب میکند، در آن درج و ثبت نمود . باشند .

(۲) در صور تیکه ورق مذکور

صفت سند رسمی را کسب ننموده، مگر اشخاص ذی علاقه به آن امضاء ، مهر یا نشان انگشت نموده باشند، حیثیت سند عرفی را دارد .

۹۹۲- ماده

محتویات اسناد رسمی مندرج ماده (۹۹۱) این قانون حجت شمرده میشود ، بشرطیکه از جعل و تزویریکه قانوناً تصریح شده ، خالی باشد .

ماده ۹۹۳-

(۱) که در رسمی سند اصل موجود وی نو رسمی نقل ئی عام له دی چه لیکلی وی او که فوتو کاپی شوی وی تر هغی اندازی چه داصل سره مطابقت ولری حجت گنهل کیزی.

(۲) ترخو چه ددواو و خواوو خخه کوم یو دسند دنقل په مطابقت باندى دسند داصل سره اعتراض ونه لری ، دسند نقل دسند داصل مطابق گنهل کیزی او که اعتراض پیدا شونو اصلی سند ته رجوع کیزی .

ماده ۹۹۳-

(۱) هرگاه اصل سند رسمی موجود باشد ، سواد رسمی آن اعم از خطی و فوتو گرافی ، در حدودیکه بااصل مطابقت داشته باشد، حجت تلقی میشود .

(۲) مادامیکه یکی از طرفین در مطابقت سواد سند با اصل سند اعتراض نداشته باشد ، کاپی سند مطابق اصل تلقی میشود و در صورت اعتراض ، به اصل سند مراجعه می گردد .

ماده ۹۹۴-

که اصلی سند موجودنه وو نو دسند نقل په لاندنی ډول حجت گنهل کیزی :

۱- په هغه صورت کبسی چه رسمی نقل داصلی سند خخه اخستل شوی وی او دهغی ظاهری شکل داصل سره بی دکوم شک او تردید خخه دمطابقت تائید وکی په دی حالت کبسی دواړه خواوی کولی شی چه دهغی دتطبیق غوښتنه داصل سره وکی .

۲- په هغه صورت کبسی چه رسمی نقل داصلی سند دنقل خخه اخستل شوی وی ، حجت نه گنهل کیزی مگر قاضی کولی شی چه

ماده ۹۹۴-

هرگاه اصل سند رسمی موجود نباشد، به کاپی سند بصورت ذیل اعتبار داده میشود :

۱- در صور تیکه سواد رسمی از اصل سند گرفته شده و شکل ظاهری آن مطابقت آنرا با اصل ، بدون هیچگونه شک و تردید تائید نماید. درین حالت طرفین میتوانند، تطبیق آنرا بااصل سند مطابقت نمایند .

۲- در صورتیکه سواد رسمی از سواد اصل سند گرفته شده باشد، حجت تلقی نمیشود ، مگر قاضی

دهنی څخه دقضایې قرینو په حیث استفاده وکړي .
 میتواند از آن بحیث قرینه قضایې استفاده نماید .

دوهم قسمت

قسمت دوم

عرفی سند

سند عرفی

ماده ۹۹۵-

ماده ۹۹۵-

(۱) کومه عرفی پاڼه چه دامضاء کورنکي ، مهر لکورنکي او گوتی لکورنکي له خوا صادره شوی وی ، اعتبار لری ، مگر داچه شخص دخپلي امضاء ، مهر او گوتی لگولو څخه په صراحت سره منکر شی او یا داچه خاص قانون بل رنگه حکم کړی وی .

(۱) صدور ورق عرفی از طرف امضا کننده اعتبار داده میشود ، مگر اینکه شخص از امضاء ، مهر و نشان انگشت خود صراحتاً انکار نماید . مگر اینکه قانون خاص طور دیگری حکم نموده باشد .

(۲) دوارث یا خلف په باره کښی همدو مړه کفایت کوی چه دبی خبری قسم وکړي .

(۲) در مورد خلف و وارث قسم بعدم علم کفایت میکند .

ماده ۹۹۶-

ماده ۹۹۶-

(۱) دتاریخ له امله عرفی سند پر نورو حجت کیدای نه شی مگر له هغه وخته چه ثابت تاریخ ولری .
 (۲) دسند تاریخ په لاندنی توگه نابتیری :

(۱) تاریخ سند عرفی بر دیگری حجت شده نمیتواند ، مگر اینکه تاریخ آن ثابت باشد .
 (۲) تثبیت تاریخ به ترتیب ذیل صورت میگیرد :

۱- دهنی ورخی څخه چه په مخصوص دفتر کښی درج شوی وی .
 ۲- دهنی ورخی څخه چه مضمون یی په بلی داسی پاڼی کښی ثبت شوی وی چه ثابت تاریخ ولری .

۱- از روز یکه در دفتر مخصوص درج گردد .
 ۲- از روزیکه مضمون آن در ورق دیگری که تاریخ ثابت دارد ، به ثبت رسیده باشد .

۳- از روزیکه موظف عام مربوطه، آن را ملاحظه شد کرده باشد .

۴- از روز وفات یکی از کسانی که در سند تاثیر معتبر از او بجا مانده باشد یا از روز حادثه ایکه صدور سند قبل از وقوع آن به صورت قطع دانسته شود .

(۳) محکمه میتواند حسب احوال از تطبیق حکم این ماده در رسیدات صرف نظر نماید.

ماده ۹۹۷-

(۱) مکاتیب امضاء شده حیثیت اسناد عرفی را دارد .
 (۲) اوراق تلگراف میکه اصل آن به امضاء تلگرام دهنده در دفتر تلگرام خانه موجود باشد ، حیثیت اسناد عرفی را دارد. ورق تلگرام طبق اصل پنداشته میشود ، تا زمانیکه دلیلی بخلاف آن ظاهر نشود و در صورت تیکه اصل آن از بین رفته باشد ، از اعتبار ساقط میگردد .

ماده ۹۹۸-

(۱) دفاتر تجارتی بر غیر تجارت دلیلی شده نمیتواند ، مگر اظهاراتی که در دفاتر مذکور به ثبت رسیده باشد ، اساس توجیه

۳- له هفی ورخی خخه چه مربوط عمومی موظف هغه ملاحظه او امضاء کبری وی .

۴- دهغه چا دمیرینی دورخی خخه چه به سند ئی داعتراف وړ تاثیر پریبسی وی . یا دداسی حادثی دورخی خخه چه دهغی دواقع کیدو ترمخه دسند صا دریدل به قطعی صورت معلوم شی .

(۳) محکمه کولی شی دحالونو سره سم ددی مادی دحکم دتطبیق خخه په رسیداتو کبسی صرف نظر وکی .

ماده ۹۹۷-

(۱) امضاء شوی لیکونه د عرفی سند حیثیت لری .
 (۲) تلگرافی پانی چه اصل یی دتلگراف خانی په دفتر کبسی دتلگرافی په امضاء موجود وی ، دعرفی سند حیثیت لری ، دتلگرام پانه دهغی پوری داصل گنل کیری چه دهغی په خلاف کوم دلیل ظاهر نه شی ، او که ئی اصل دمیخه تللی وونو داعتراف وړنه دی .

ماده ۹۹۸-

(۱) تجارتی دفترونه دتجارانو په غیر په بل چاحجت کیدای نه شی ، مگر هغه اظهارات چه په دی دفترونو کبسی ثبت شوی وی نو دمحکمی په

نزد ددواړو خواوو څخه یوی خوانه
دقسم دتوجیه کولو اساس کیدای شی
اودا په هغی حالت کبسی چه ثابتول یی
دشاهدانو په شهادت جواز ولری.

(۲) کوم تجار تی دفترونه چه په
منظمه توگه ترتیب شوی وی به دی
تجارانو حجت کیدای شی ، که څوک
په دی دفترونو تمسک کوی نونه شی
کولی یواځی په هغه څه تمسک وکی
چه گټه ئی ثابتوی ، او هغه څه چه
دهغه ددعوی نقیض دی هغه ردکی .

ماده ۹۹۹-

دفاتر واوراق غیر تجار تی بر
کسیکه ازطرف اوتر تیب و تحریر
شده دلیل شده نمیتواند، مگر در
دو حالت ذیل :

- ۱- در حالیکه بصراحت در آن
تذکر داده شده باشد که دین
خود را کاملا بدست آورده .
- ۲- در حالیکه به صراحت تذکر
داده شده باشد که مقصد از تحریر
اوراق این بود که اوراق تحریر
شده برای ثبوت حق، صاحب
مصلحت قایم مقام سند باشد .

ماده ۱۰۰۰-

(۱) تحریر آنچه برائت مدیون
را افاده کند، در اصل سند تا

ماده ۹۹۹-

کورنی دفترونه او پانی په هغه
چاچه هغه ئی لیکلی دی حجت
کیدای نه شی مگر په لاندنیو دوه
حالونو کبسی :

- ۱- په هغه حالت کبسی چه په
هغی کبسی په صراحت ذکر شوی
وی چه خپل پورمی پوره اخستی دی .
- ۲- په هغه حالت کبسی چه په
کبسی ئی په صراحت ذکر کړی وی
چه دپانو دلیکلو څخه دا مقصد وو
چه ذکر شوی پانی دگټی دځاوند
دحق دثابتولو دپاره دسند قایم مقام
وی .

ماده ۱۰۰۰-

(۱) په اصلی سند کبسی دهغه
څه لیکنه چه دپور وپی برائت افاده

زمانیکه عکس آن ثابت نشود، بر دائن حجت تلقی میشود.

گرچه تحریر مذکور به امضاء او نرسیده باشد، این حکم در صورتی است که سند مذکور قطعاً از تصرف دائن خارج نشده باشد.

(۲) تحریریکه بخط دائن بدون امضاء در نسخه اصلی سند علیحده یارسید مبنی به برائت مدیون، صورت گرفته و بدسترس مدیون قرار داشته باشد، نیز حجت شمرده می شود.

فصل سوم

اقرار

ماده ۱۰۰۱-

اقرار، عبارت است از اعتراف خصم نسبت به حق غیر، بالای خودش در محکمه.

ماده ۱۰۰۲-

اقرار به قبول مقر له منسوط نبوده، مگر از طرف او رد شده می تواند، اگر بعضی از آن رد شود اقرار در باقی صحیح است.

ماده ۱۰۰۳-

(۱) برای صحت اقرار شرط

کوی ترخو چه دهغی په ضد دلیل پیدانه شی، په پور ورکونکی حجت دی، که څه هم ذکر شوی لیکنه هغه نه وی امضاء کړی، دا حکم په هغه صورت کښی دی چه ذکر شوی سند دپور ورکونکی دتصرف څخه بیخی نه وی وتلی.

(۲) کومه لیکنه چه دپور ورکونکی په لیک بی دهغه دامضاء په اصلی سند کښی شوی وی یا په ځانگړی سند کښی یا په رسید کښی شوی وی او دهغی څخه دپوروپی برائت ثابت شی او هغه دپوروپی په لاس کښی وی، هم حجت گڼل کیږی.

دریم فصل

اقرار

ماده ۱۰۰۱-

اقرار دجگړی کونکی دداسی اعتراف څخه عبارت دی چه په محکمی کی بی دبل به حق، چه په ده دی، کوی.

ماده ۱۰۰۲-

اقرار دچا دپاره چه اقرار شوی دهغه دقبلولو پوری موقوف نه دی ولیکن دهغه په رده ولو ردیږی، که بی ځینی اقرار رد کړو په پاتی کښی صحیح گڼل کیږی.

ماده ۱۰۰۳-

(۱) داقرار دصحت دپاره شرط

ده چه اقرار کوونکي عاقل ، بالغ او حجر کړی شوی نه وی .

(۲) دمميز صغیر اقرار چه ورته اجازه کړه شوی په هغی امورو کښی صحیح دی چه په هغی کښی ورته اجازه شوی وی .

ماده ۱۰۰۴ -

په مجهول شی اقرار صحیح دی، مگر په هغی عقودنو کښی چه جهالت دهغی دصحت مانع گرخی .

ماده ۱۰۰۵ -

داقرار کوونکي داقرار دصحت دپاره شرط ده چه دهغه ظاهری حال دهغه اقرار دروغ نه کی .

ماده ۱۰۰۶ -

داقرار په سبب کښی داقرار کوونکي او اقرار کړه شوی اختلاف داقرار دصحت مانع نه گرخی .

ماده ۱۰۰۷ -

دشرط پوری داقرار معلق کول صحیح نه دی ، مگر که دداسی زمانی پوری معلق شوی وی چه په عرف کښی دهغی دمدی رسیدل ممکن وی .

ماده ۱۰۰۸ -

اقرار کوونکي پخپل اقرار ملزم دی مگر دا چه دمحکمی به حکم

است که مقر عاقل ، بالغ وغیر محجور علیه باشد .

(۲) اقرار صغیر ممیز ما ذون، در اموریکه برایش اجازه داد شده، صحت دارد.

ماده ۱۰۰۴ -

اقرار به مجهول صحیح است ، مگر در عقودیکه جهالت مانع صحت آن باشد.

ماده ۱۰۰۵ -

برای صحت اقرار مقر ، شرط است که ظاهر حال مکذب آن نباشد.

ماده ۱۰۰۶ -

اختلاف مقر و مقرله در سبب اقرار، مانع صحت آن نمی گردد.

ماده ۱۰۰۷ -

معلق ساختن اقرار بشرط جواز ندارد ، مگر آنکه به زمانی معلق شده باشد که حلول میعاد آن ، عرفاً ممکن باشد .

ماده ۱۰۰۸ -

مقر به اقرار خود ملزم میباشد، مگر اینکه از طرف محکمه حکم به کذب اقرار اوصادر شود . دراین

صورت به اقرار اووقعی داده نمی شود .

ماده ۱۰۰۹-

رجوع از اقرار اعتبار ندارد .

ماده ۱۰۱۰-

اقرار حجت قاصره است بر مقرر .

ماده ۱۰۱۱-

اقرار تجزیه را نمی پذیرد ، مگر اینکه بروقایع متعدد غیر مرتبط نسبت شده که وجود یکی ازوقایع ، مستلزم وجود وقایع دیگر نباشد .

فصل چهارم

قسم

قسمت اول

قسم قاطع

ماده ۱۰۱۲-

طرفین دعوی میتوانند بهاجاز . محکمه ، قسم قاطع را بیکدیگر توجیه نمایند .

ماده ۱۰۱۳-

توجیه قسم قاطع در تمام منازعات مدنی جواز دارد ، مگر اینکه واقعه مخالف نظام یا آداب عامه باشد .

دروغچن شوی وی به دی صورت کتبی دهغه اقرار هیخ تاثیر نه لری .

ماده ۱۰۰۹-

داقرار خخه رجوع کول صحیح نه دی .

ماده ۱۰۱۰-

اقرار به اقرار کونکی حجت قاصره دی .

ماده ۱۰۱۱-

اقرار نه تجزیه کبیری مگر دا چه به متعددو نا مر بوطو واقعو بناوی ، اودیوی واقعی وجود هرو مردنورو واقعو دوجود مستلزم نه وی .

خلووم فصل

قسم

لمری قسمت

قاطع قسم

ماده ۱۰۱۲-

دجگری دواره خواوی کولی شی چه دمحکمی به اجازی یو بل ته قاطع قسم متوجه کی .

ماده ۱۰۱۳-

دقاطع قسم متوجه کول پهتولو مدنی جگرو کتبی جواز لری مگر دقسم توجیه کول په هفی واقصو کتبی چه دعمومی نظام یاد آدابو مخالفی وی جواز نه لری .

۱۰۱۴- ماده

کله چه په یوی دعوی کښی
مختلفی غوښتنی یو خای شی جواز
لری چه به هغی کښی په یوه قسم
اکتفاء وشی .

۱۰۱۵- ماده

چاته چه قسم متوجه کیری کولی
شی چه هغه خپل جکره مار نه ردکی
مگر دا چه قسم په داسی واقعی
بناوی چه په هغی کښی دجگری
دواړه خواوی گهون ونه لری بلکه
یواخی هغه شخص په هغی کښی
مستقل وی چه قسم ورته متوجه
شوی .

۱۰۱۶- ماده

چا چه قسم توجیه او یایی رد
کړی دی نه شی کولی چه ددواړو
خواوو دموافقی وروسته په هغی
کښی دسوگند کولو څخه رجوع
وکی .

۱۰۱۷- ماده

دمحکمی څخه دباندی قسم او
نکول اعتبار نه لری .

۱۰۱۸- ماده

په قاطع قسم کښی شرط ده چه
قسم په داسی واقعی او عمل بناوی
چه پخپله سوگند کوونکی هغه
انجام کړی وی او که سوگنددبل چا
په عمل وی نو په علم قسم ورکول

۱۰۱۴- ماده

در دعوی واحدیکه مشتمل بر
طلبات متعدد باشد، به يك قسم
اکتفاء کرده میشود .

۱۰۱۵- ماده

طرفیکه قسم به او متوجه
گردیده ، میتواند قسم را به طرف
دیگر رد نماید. مگر اینکه قسم
بنابه واقعه باشد که به اشتراک
طرفین صورت نگرفته ، صرفاً
جانب طرفیکه توجیه قسم به او
شده، انجام یافته باشد .

۱۰۱۶- ماده

طرفیکه قسم را توجیه یا رد
نموده، نمیتواند بعد از قبولی طرف
مقابل به تحلیف از توجیه یا رد
رجوع نماید.

۱۰۱۷- ماده

قسم ونکول خارج محکمه اعتبار
ندارد.

۱۰۱۸- ماده

در قسم قاطع ، شرط است که
قسم بنابه واقعه و عملی باشد که
خودشخص سوگند کننده ، آنرا

ایجاد نموده باشد، و اگر سو گند بعمل غیر باشد، قسم به علم داده میشود.

ماده ۱۰۱۹-

در اموریکه سبب از بیسبب است، قسم به سبب و در اموری که سبب ازین می رود، قسم به حاصل داده میشود.

ماده ۱۰۲۰-

هرگاه طرفیکه قسم باو تو جیه گردیده، بدون رد آن بطرف دیگر از آن نکول نماید یا طرفیکه قسم باورد شده، نکول اختیار کند، دعوی به ضرر او خاتمه می یابد.

ماده ۱۰۲۱-

هرگاه در حکم جزایی، کذب قسم ثابت شود، شخص متضرر از قسم می تواند، بدون اینکه حق وی در اعتراض بر حکم صادره علیه او اخلال گردد، جبران خساره مطالبه نماید.

کیزی . که چا پخپل فعل سو گند و که نودی ته قاطع سو گند و یسل کیزی او که دبل چا په فعل یی سو گند و که نو دهغه قسم یواخی دهغه په علم دبل چا په فعل بنادی .

ماده ۱۰۱۹-

په هفی مواردو کنبی چه سبب یی دمینه نه خی قسم به سبب او په هفی مواردو کنبی سبب نی دمینه خی په حاصل قسم و رکول کیزی .

ماده ۱۰۲۰-

چا ته چه قسم توجیه شی بی له دی چه خپل جگړه مار ته نی ردکی ورڅخه نکول وکی، او چا ته چه قسم رد شوی وی او ورڅخه نکول وکی، دعوی بایلی .

ماده ۱۰۲۱-

که په یوه جنائی حکم کنبی قسم دروغ ثابت شو نو کوم جگړه مازته چه له دی قسم څخه ضرر رسیدلی دی کولی شی چه د تعویض غوښتنه وکی او دهغه داغوښتنه په هغه حکم چه دهغه په ضد، ددی دروغجن قسم به سبب صادر شوی دی، دا اعتراض کولو مانع نه گرځی.

دو هم قسمت
پوره کوونگی قسم

۱۰۲۲- ماده

(۱) محکمه کولی شی چه دخپله خانه دجگره والو خواوو رخه یوی ته قسم متوجه کی چه ور بانندی خپل حکم ددعوی په موضوع کبسی بناکی او یا دهغه شی په قیمت چه وربانندی حکم کوی .

(۲) ددی قسم په توجیه کولو کبسی شرط ده چه په دعوی کبسی پوره دلیل موجودنه وی او هم دعوی دکوم دلیل رخه خالی نه وی .

۱۰۲۳- ماده

محکمه کولی شی چه په راتلونکو حالونو کبسی دخپله خانه قسم متوجه کی :

۱- په هغه حالت کبسی چه په ترکه کبسی دحق دعوی وشی او ثابته کوی شی ، محکمه به مدعی ته قسم متوجه کوی چه دحق یی دخان دپاره یا دبل چا دپاره په هیخ صورت دمپی رخه نه دی حاصل کوی، په هفی کبسی ابراء یا حواله نه ده واقع شوی، او ذکر شوی حق یی دمپی نه په غیر دبل چا رخه هم نه دی اخستی، او ددی حق په مقابل کبسی دمپی کوم شی هم راسره گرونه شته دی .

قسمت دوم

قسم متهم

۱۰۲۲- ماده

(۱) محکمه می تواند، مستقیماً قسم رابیکی از طرفین ، جهت استناد حکم در موضوع دعوی یا قیمت آنچه به آن حکم می نماید، راجع نماید.

(۲) این نوع قسم و قتی توجیه شده میتواند که در دعوی دلیل کامل وجود نداشته و خالی از دلیل هم نباشد .

۱۰۲۳- ماده

محکمه می تواند در احوال آتی مستقیماً قسم را توجیه نماید :

۱- درحالیکه دعوی حق، راجع به ترکه ثابت شود، محکمه مدعی را قسم میدهد که این حق را برای خود یا شخص دیگری بهیچ صورت از متوفا حاصل نکرده ، ابراء و حواله در آن صورت نکر فته ، حق مذکور را از غیر متوفا نیز بدست نیاورد و از متوفا در مقابل دین، رهن نزد او وجود ندارد .

۲- در حالیکه مشتری رد مبیمه را مبنی بر عیب تقاضا نماید، محکمه باوقسم میدهد که صراحتاً یا دلالتاً بعیب رضایت نشان نداده است.

ماده ۱۰۲۴-

شخصیکه قسم متممه باو توجیه شده، نمی تواند آنرا بطرف مقابل رد نماید.

فصل پنجم

شهود

ماده ۱۰۲۵-

در اثبات تصرف قانونی، در غیر امور تجارتي شهادت شهود وقتی کافی شمرده میشود که قیمت آن، متجاوز از هزار افغانسی ویاغیر معین نباشد.

ماده ۱۰۲۶-

قیمت تصرف، در وقت تصرف آن، اندازه می شود، اگر تصرف از هزار افغانی بیشتر باشد واز زیادت ملحقات به اصل نشات کرده باشد، در این صورت اثبات به شهادت شهود جواز دارد.

۲- که اخستونکی وغوینتل چه دیو عیب له امله مبیمه رد کی نومحکمه به ورته قسم متوجه کوی چه په صراحت یا دلالت یی به عیب رضاء نه ده ښکاره کړی .

ماده ۱۰۲۴-

کوم جگړه وال ته چه پوره کوونکی قسم متوجه شوی، هغه نه شی کولی چه قسم دجگړی بلی خواته رد کی .

پنجم فصل

شاهدان

ماده ۱۰۲۵-

د تجارتي امورو په غیر دقانو نی تصرف په نابتولو کښی د شاهدانو شاهدی هغه وخت کافی گڼل کیږی چه قیمت یی د زرو افغانیو څخه زیات نه وی او یایی قیمت نه وی ټاکل شوی .

ماده ۱۰۲۶-

د تصرف قیمت دهنی د صادریدلو په وخت کښی اندازه کیږی، که د تصرف د قیمت د زرو افغانیو څخه زیات وو او دا زیادت په اصل باندي د ملحقاتو د زیاتوالی څخه پیدا شوی وو نو په دی صورت کښی د شاهدانو په شهادت نابتول روا دی.

۱۰۲۷- ماده

که دعوی داسی متعدد و غوښتنوته شامله وه چه د متعددو مصدرنو څخه پیدا شوی وه، نو دهر جزء اثبات چه قیمت ئی دزرو افغانیو څخه زیات نه وی، د شاهدانو په شهادت ئی ثابتول جواز لری. که څه هم ددی ټولو غوښتنو قیمت دزرو افغانیو څخه زیات وی او که څه هم دهغی منشا پخپله د جگړه والو خواوو علاقې یا داسی تصرفونه وی چه دیوه طبیعت لرونکی وی. دا حکم د ټولو هغو تادیاتو په باره کښی چه قیمت ئی دزرو افغانیو څخه زیات وی هم تطبیقیری.

۱۰۲۸- ماده

په لاندنیو مواردو کښی د شاهدانو په شهادی ثابتول جواز نه لری که څه هم قیمت ئی دزرو افغانیو څخه زیات نه وی:

- ۱- په هغه صورت کښی چه غوښتنه د تحریری سند ددرج شوی اندازی څخه مخالفه او یا زیاته وی.
- ۲- په هغه صورت کښی چه غوښتنه د داسی یو حق جزء وی چه دهغی ثابتول د شاهدانو په شهادی کافی ونه گڼل شی.
- ۳- په هغه صورت کښی چه غوښتنه دزرو افغانیو څخه زیاته

ماده ۱۰۲۷-

هرگاه دعوی شامل مطالب متعدد ناشی از مصادر متعدد باشد، اثبات هر جزء ایکه مقدار آن متجاوز از هزار افغانی نباشد، به شهادت شهود جواز دارد. گر چه مجموع مطالبات متجاوز از مقدار مذکور ناشی از علایق بین طرفین دعوی یا ناشی از تصرفاتی باشد که دارای طبیعت واحد است. این حکم در مورد تادیاتی که قیمت آن از هزار افغانی تجاوز کند، نیز تطبیق میشود.

ماده ۱۰۲۸-

اثبات به شهادت شهود در موارد ذیل جواز ندارد، گرچه قیمت آن متجاوز از هزار افغانی نباشد:

- ۱- در صورتیکه مطالبه، مخالف یا متجاوز از مقدار مندرج سند تحریری باشد.
- ۲- در صورتیکه مطالبه جز چنان حقی باشد که اثبات آن به شهادت ناکافی دانسته شده باشد، گرچه جزء باقیمانده همان حق باشد.
- ۳- در صورتیکه مطالبه بمقدار بیش از هزار افغانی صورت گرفته

ومتعاقباً به مقدار کمتر از هزار
افغانی تعدیل شود .

ماده ۱۰۲۹-

(۱) اثبات به شهادت شهود در
آنچه اثبات آن به سند تحریر ی
لازم باشد جواز دارد، بشرطیکه
مبداء ثبوت تحریر ی موجود شود.

(۲) صدور سند تحریر ی که
وجود تصرف مدعی به را فریب
الاحتمال گرداند ، مبداء ثبوت سند
تحریری شناخته میشود .

ماده ۱۰۳۰-

اثبات به شهادت شهود در
آنچه اثبات آن بر سند تحریر ی
لازم باشد، در موارد ذیل جواز
دارد :

۱- در صورتیکه اسباب مادی
یا معنوی مانع حصول سند تحریری
شود.

۲- در صورتیکه سند تحریر ی
به اسباب خارج از اراده دانستن
مفقود گردد .

فصل ششم

قرائن

ماده ۱۰۳۱-

(۱) قرینه قانونی که به مصلحت

شوی وی او ورپسی دزرو افغانیو
خخه کمی اندازی ته تعدیل شی .

ماده ۱۰۲۹-

(۱) به هغه خه کمی چه اثبات نی
به لیکلی سند لازم وی نودشاهدانو
به شاهدی نی ثابتول هم جواز لری .
خوبه دی شرط چه دثبوت لیکلی
مبداء پیدا شی .

(۲) هره لیکنه چه ددعوی کړی
شوی شی تصرف قریب الاحتمال
گرخوی او دجکړه والی خوا خخه
صادر شوی وی، دلیکلی سند
دثابتولو مبداء گنل کیری .

ماده ۱۰۳۰-

دکوم شی چه به لیکلی سند
ثابتول واجب دی په لاندنیو مواردو
کښی دشاهدانو په شاهدی دهغی
ثابتول جواز لری :

۱- به هغه صورت کښی چه مادی
یا معنوی سببونه دلیکلی سند
دحاصلولو مانع شی .

۲- به هغه صورت کښی چه
لیکلی سند دپور ورکوونکی دارادی
خخه دباندی سببونو باندی وردک
شی .

شپږم فصل

قرینسی

ماده ۱۰۳۱-

(۱) که دچا په گڼه قانونی قرینه

پیداشی نو هغه دثابتو لو دټولو و سیلو څخه بی نیازه کوی مکرهغه وخت چه قانونی صراحت دهفی په خلاف پیدا شی .

(۲) دقانونی قرینی نقضه ول دهفی دعکس په دلیل جواز لری .

ماده ۱۰۳۲-

کوم حکمونه چه دقلمی حکم دقوت لرونکی وی ، دخپلو ټولو مندرجاتو سره حجت گنل کیږی او دهفی په نقضولو بل دلیل نه قبلیری خو په دی شرط چه جگړه دعینو اشخاصو ترمنځ صورت ونیسی او دحق دعین محل اوسبب پوری تعلق ونیسی .

ماده ۱۰۳۳-

جزائی حکم دمدنی قاضی پوری تعلق نه لری ، مگر په هغو واقعو کښی چه دضرورت په ایجاب کښی په کښی حکم صادر کړی وی .

۱۰۳۴-

قاضی کولی شی هغه قرینی چه په قانون کښی نهشته او ددعوی پوری دمربوطو حالونوڅخه استنباط شی په نظر کښی ونیسی . مگر په هفی استنادیواخی په هغه صورت کښی کیدای شی چه قانون په کښی ثابتول دشاهدانو په شاهدی مجاز گنلی وی .

شخص موجود شونډ وی را ازسایر طرق اثبات بی نیاز میسازد ، مگر تا زمانیکه نص قانون بخلاف آن موجود نشود .

(۲) نقض قرینه قانونی به دلیل عکس آن جواز دارد .

ماده ۱۰۳۲-

احکا میکه حایز قوت حکم قلمی باشد ، باتمام مندرجات آن حجت شمرده میشود و دلیل دیگری به نقض آن پذیرفته نمی شود . مشروط به اینکه منازعه بین عین اشخاص صورت گرفته و به عین محل وسبب حق ، تعلق گیرد .

ماده ۱۰۳۳-

حکم جزایی به قاضی مدنی ارتباط ندارد ، مگر در وقایعیکه بنابر ایجاب ضرورت حکم صادر نموده باشد .

ماده ۱۰۳۴-

قاضی میتواند قرائینی را که توسط قانون پیش بینی نشده واز حالات مربوط به دعوی استنباط شود ، در نظر گیرد . مگر استناد به آن تنها در صورتی شده میتواند که قانون در آن اثبات رابه شهادت مجاز دانسته باشد .

مدنی قانون

دوہم کتاب - ٹا کل ش-وی عقدونہ
(دریم ٹوک)

فهرست

کتاب دوم - عقود معینہ

صفحہ

۲۱۳	باب اول - تمليك
۳۱۳	فصل اول - عقد بيع
۳۱۳	قسمت اول - ارکان بيع
۲۱۳	مبحث اول - مبيعه
۳۲۴	مبحث دوم - وجايب بايع
۳۲۴	فرع اول - احكام عمومي
۳۲۹	فرع دوم - ضمان تعرض واستحقاق
۳۳۳	فرع سوم - ضمان عيوب پوشيده
۳۳۷	مبحث سوم - وجايب مشتري
۳۴۳	قسمت دوم - بيوع مختلفه
۳۴۳	مبحث اول - سلم
۳۴۴	مبحث دوم - صرف
۳۴۵	مبحث سوم - بيع وفا
۳۵۰	مبحث چارم - بيع ملك غير
۳۵۱	مبحث پنجم - بيع نايب براي خودش
۳۵۲	مبحث ششم - بيع حقوق متنازع فيه
۳۵۴	مبحث هفتم - بيع متروكه
۳۵۵	مبحث هشتم - بيع در حين مرض موت
۳۵۶	مبحث نهم - مقايضه
۳۵۸	فصل دوم - هبه
۳۵۸	قسمت اول - ارکان هبه
۳۶۱	قسمت دوم - احكام هبه
۳۶۱	مبحث اول - وجايب واهب
۳۶۳	مبحث دوم - وجايب موهوب له
۳۶۴	قسمت سوم - رجوع از هبه

(الف)

فصل سوم - شرکت

۳۶۹	قسمت اول - احکام عمومی
۳۶۹	مبحث اول - تعریفات
۳۷۰	مبحث دوم - ارکان عمومی شرکت
۳۷۴	مبحث سوم - اداره شرکت
۳۷۷	مبحث چهارم - آثار شرکت
۳۷۹	مبحث پنجم - انحلال شرکت
۳۸۳	مبحث ششم - تصفیه و تقسیم شرکت
۳۸۵	قسمت دوم - شرکت های مختلفه
۳۸۵	مبحث اول - شرکت مضاربت
۳۹۱	مبحث دوم - شرکت درکار
۳۹۳	فصل چارم - قرض
۳۹۵	فصل پنجم - صلح
۳۹۵	قسمت اول - احکام عمومی
۴۰۰	قسمت دوم - آثار صلح
۴۰۲	قسمت سوم - بطلان صلح
۴۰۳	باب دوم - عقود انتفاع
۴۰۳	فصل اول - اجاره
۴۰۳	قسمت اول - احکام عمومی
۴۰۳	مبحث اول - ارکان اجاره
۴۰۶	مبحث دوم - عینیکه به اجاره داده میشود
۴۰۸	مبحث سوم - اجرت
۴۰۹	مبحث چهارم - مدت
۴۱۰	قسمت دوم - آثار اجاره
۴۲۲	قسمت سوم - تنازل از اجاره و اجاره باطنی
۴۲۵	قسمت چهارم - ختم اجاره
۴۳۱	قسمت پنجم - بعضی انواع اجاره
۴۳۱	مبحث اول - اجاره زمین زراعتی
۴۳۶	مبحث دوم - دهقانی
۴۴۱	مبحث سوم - باغبانی

۴۴۵	مبحث چارم - اجاره وقف
۴۴۹	فصل دوم - عاریت
۴۴۹	قسمت اول- احکام عمومی
۴۵۰	قسمت دوم - وجایب عاریت دهنده
۴۵۱	قسمت سوم- التزامات عاریت گیرنده
۴۵۶	قسمت چارم- انتهای عاریت
۴۵۸	باب سوم- عقود کار
۴۵۸	فصل اول- مقاله استضاع تعهدات مرافق عامه
۴۵۸	قسمت اول- مقاله
۴۵۸	مبحث اول- احکام عمومی
۴۵۹	مبحث دوم - وجایب مقاله کننده
۴۶۳	مبحث سوم - و جایب صاحب کار
۴۶۵	مبحث چارم - متعهد ثانی
۴۶۶	مبحث پنجم- انجام قرارداد
۴۶۸	قسمت دوم - استضاع وفرمایش ساختن شی
۴۷۴	قسمت سوم - تعهدات مرافق عامه
۴۷۶	فصل دوم- عقد کار
۴۷۶	قسمت اول - احکام عمومی
۴۷۸	قسمت دوم- ارکان عقد
۴۷۹	قسمت سوم - احکام عقد
۴۷۹	مبحث اول- وجایب اجیر
۴۸۱	مبحث دوم- وجایب صاحب کار
۴۸۳	مبحث سوم - انتهای عقد کار
۴۸۸	فصل سوم - وکالت
۴۸۸	قسمت اول - احکام عمومی
۴۹۱	قسمت دوم - احکام وکالت
۴۹۴	قسمت سوم - وکالت برای خرید
۴۹۸	قسمت چارم - وکالت فروش
۵۰۱	قسمت پنجم - وکیل به دعوی
۵۰۳	قسمت ششم - انتهای وکالت

۵۰۴	فصل چارم - ودیعت
۵۰۴	قسمت اول - احکام عمومی
	قسمت دوم - التزامات شخصیکه نزد وی ودیعت گذاشته میشود .
۵۰۴	
۵۱۰	قسمت سوم - وجایب ودیعت گذار
۵۱۱	قسمت چارم - انواع ودیعت
۵۱۲	فصل چارم - نگهبانی
۵۱۵	باب چارم - عقود احتمالی
۵۱۵	فصل اول - قمار بازی
۵۱۵	فصل دوم - عقد بیمه
۵۱۵	قسمت اول - احکام عمومی
۵۱۸	قسمت دوم - انواع بیمه
۵۱۸	مبحث اول - بیمه حیات
۵۲۲	مبحث دوم - بیمه ضد حریق
۵۲۵	باب پنجم - عقود توثیق
۵۲۵	فصل اول - كفالت
۵۲۵	قسمت اول - ارکان كفالت
۵۲۹	قسمت دوم - كفالت نفس
۵۳۱	قسمت سوم - آثار كفالت
۵۳۱	مبحث اول - آثار كفالت در بین داین و كفیل
۵۳۷	مبحث دوم - آثار كفالت بین مدیون و كفیل
۵۳۹	فصل دوم - حواله
۵۳۹	قسمت اول - حواله دین
۵۳۹	مبحث اول - احکام عمومی
۵۴۰	مبحث دوم - شرط صحت حواله
۵۴۱	مبحث سوم - دیونیکه حواله به آن جایز است
۵۴۳	مبحث چارم - احکام حواله
۵۵۱	مبحث پنجم - برانت الذمه شخص حواله داده شده
۵۵۲	قسمت دوم - حواله حق

۵۵۶	فصل سوم - رهن حیازی
۵۵۶	قسمت اول- ارکان رهن حیازی (تامینی)
۵۵۸	مبحث اول- آثار رهن حیازی بین متعاقدين
۵۵۸	فرع اول - وجایب رهن دهنده
۵۶۰	فرع دوم- وجایب داین رهن گیرنده
۵۶۰	مبحث دوم- آثار رهن حیازی به نسبت شخص ثالث
۵۶۸	قسمت دوم- انقضای رهن حیازی
۵۷۰	قسمت سوم- بعضی از انواع رهن حیازی
۵۷۰	مبحث اول- رهن عقاری
۵۷۱	مبحث دوم- رهن منقول
۵۷۴	مبحث سوم- رهن دین
۵۷۷	مبحث چهارم - رهن عار
۵۸۰	فصل چهارم - رهن رسمی
۵۸۰	قسمت اول- انشاء رهن رسمی
۵۸۵	قسمت دوم- آثار رهن رسمی
۵۸۵	مبحث اول- آثار رهن رسمی بین متعاقدين
۵۸۵	فرع اول- آثار رهن رسمی به نسبت رهن دهنده
۵۸۸	فرع دوم- آثار رهن به نسبت داین رهن گیرنده
۵۸۹	فرع سوم- آثار رهن به نسبت شخص ثالث
۵۹۰	فرع چهارم- حق تقدم و حق تتبع (تعقیب)
۶۰۱	قسمت سوم- انقضای رهن رسمی

دوهم کتاب

تھا کمل شوی عقدونه

لمری باب

تمليک

لمری فصل

دییعی عقد

لمری قسمت

دییعی رکنونه

لمری مبحث - مبیعه

ماده ۱۰۳۵-

کتاب دوم

عقدونه و دبیعی مبیعه

باب اول

تمليک

فصل اول

عقد بیع

قسمت اول

ارکان بیع

مبحث - اول مبیعه

ماده ۱۰۳۵-

(۱) دییعی عقد هغه عقد ته ویل کیری چه خرخوونکی خپل مال، اخستونکی ته دهغه مال په مقابل کښی تمليک کی چه دمیعی ثمن وی.

(۲) په ټاکلو عقدونو کښی په عمومی رکنونو چه د عقدونو په لمړی قسمت کښی ذکر شوی په هغی علاوه ، دهر عقد خاص رکنونه مراعت کیری .

ماده ۱۰۳۶-

په پیسو دعین خرخولو ته مطلقه بیعه ، پیسی په پیسو خرخولو ته د صرف بیعه او عین په عین خرخولو ته د مقایضی بیعه ویل کیری.

(۱) عقد بیع عبارت است از تمليک مال از طرف بايع به مشتری در مقابل مالیکه ثمن مبیعه باشد. (۲) در عقود معینه ارکان خاص هر عقد علاوه بر ارکان عام که در مبحث اول قسمت اول عقود ذکر شده رعایت می گردد .

ماده ۱۰۳۶-

بیع عین به پول بیع مطلق و بیع پول به پول بیع صرف و بیع عین به عین مقایضه شناخته می شود .

۱۰۳۷- ماده

بیعه به داسی ایجاب او قبول چه دتملیکیت معنی افاده کی دبیعی او ثمن دتاکلو سره منعقد کیری .

۱۰۳۸- ماده

میبه باید چه موجود ، قیمت لرونکی مال او تسلیمول ئی ممکن وی، او اخستونکی ته داسی معلومه وی چه فاحش جهالت نفی کی .

۱۰۳۹- ماده

که به عقد کنبی دارنگه ذکرشوی وی چه اخستونکی به میبیعی پوره علم لری نو دهغه حق دبیعی به باطلولو دبی علمی به نسبت ساقطیری ، مگر داچه ذرخوونکی دوکه کول ثابت کی .

۱۰۴۰- ماده

که میبه داخستونکی به نزد معلومه نه وی نو باید چه دهفی به خصوصیات او میزه صفتونو ، علم ولری .

۱۰۴۱- ماده

که میبه دعقد به مجلس کنبی موجوده وی ، هفی ته اشاره کول بی دصفتونو دذکره ولو خخه کافی گنل کیری .

۱۰۳۷- ماده

بیع به ایجاب و قبو لیکه معنی تملیک و تملک را افاده نماید با تعیین میبه و ثمن منعقد میگردد .

۱۰۳۸- ماده

میبه باید موجود ، مال دارای قیمت و مقدور التسلیم بوده نزد مشتری طوری معلوم باشد که جهالت فاحش رانفی کند .

۱۰۳۹- ماده

هرگاه درعقد چنین ذکر شد . باشد که مشتری به میبه علم تام دارد حق او در ابطال بیع نسبت عدم علم ساقط میگردد مگر اینکه فریب بایع را ثابت سازد.

۱۰۴۰- ماده

هر گاه میبه نزد مشتری معلوم نباشد باید به خصوصیات و اوصاف میزه آن علم داشته باشد .

۱۰۴۱- ماده

هر گاه میبه در مجلس عقد موجود باشد اشاره به آن بسو ن ذکر اوصاف، کافی پنداشته می شود .

۱۰۴۲- ماده

کوم شی چه د عقد په وخت کښی د عقد دواړو خواوو نه وی لیدلی دهغی اخستل او خرڅول جواز لری، خو په دی شرط چه دهغی جنس او صفت ذکر شوی وی، یا دمیعی خواته او یا دهغی ځای ته اشاره شوی وی. په دی صورت کښی که څه هم دیعی عقد صحیح دی خو عقد پوره نه دی او په اخستونکی کوم الزام نه شته.

۱۰۴۲- ماده

خرید و فروش آنچه که متعاقدين در حین عقد ندیده باشند جایز است بشرطیکه جنس و وصف آن ذکر گردیده و یا بطرف میبعه و یا مکان آن اشاره شده باشد در این صورت باوجود صحت عقد بیع تام نبوده الزامی را بر مشتری بار نمی آورد.

۱۰۴۳- ماده

دیعی دلزوم دپاره شرط ده چه اخستونکی د عقد په وخت کښی میبعه وگوری، مگر داچه هغه یی ترمخه لیدلی وی او د عقد په وخت کښی یقین ولری چه میبعه عیناً هغه شی دی.

۱۰۴۳- ماده

برای لزوم بیع دیدن میبعه از طرف مشتری حین عقد شرط می باشد، مگر اینکه قبلاً میبعه را دیده و حین عقد یقین داشته باشد که میبعه عین همان چیز است.

۱۰۴۴- ماده

که چایو شی نه وی لیدلی او وائی خلی، د لیدلو په وخت کښی ورته څیار ورکول کیږی، که څه هم ترمخه ئی په هغی رضائیت ښکاره کړی وی. که خرڅوونکی کوم شی د لیدلو ترمخه خرڅ کړی وی نو د لیدلو څیار نه لری.

۱۰۴۴- ماده

شخصیکه نادیده، مالی را خریداری نماید هنگام دیدن به او څیار داده میشود، گرچه قبلاً به آن شفاها رضائیت نشان داده باشد. بایع در آنچه قبل از رویت فروخته حق څیار ندارد.

۱۰۴۵- ماده

د عقد دواړه خواوی کولی شی هغه مده چه دهغی په پای ته رسیدو

۱۰۴۵- ماده

متعاقدين میتوانند مدتی را که به انتهای آن څیار رویت مسقط

سره د ليدلو خیار ساقطیږي وټاکي، خو په دې شرط چه په ذکر شوي مدي کښي داخستونکي څخه په صراحت يا دلالت داسي شي نه وي صادر شوي چه خیار باطل کي يا مبيعه نه وي عیب جنه شوي .

ماده ۱۰۴۶-

دړانده اخستل او خرڅول صحیح دي، او خیار نې دشي درده ولو ، لمسولو ، څکولو ، بويه ولو يا هغه ته دشي دتوصیف کولو څخه وروسته ساقطیږي ، همدارنگه که رانده دشي داخستلو يا قبضولو دپاره وکیل نيولي وو نو دهغه خیار دهغه دوکیل په ليدلو ساقطیږي .

ماده ۱۰۴۷-

که خو متعدد او توپير لرونکي شيان په يوه عقد خرڅ کړي شي، د بيهږي دلزوم دپاره دهر يوه ليدنه هرو مرو ده .

ماده ۱۰۴۸-

که څوک توپير لرونکي جنسونه په يوه عقد واخلي ، خوځيني ئي ليدلي وي او ځيني نور ئي نه وي ليدلي ، کولي شي چه عقد فسخ کي او يا ټول جنسونه قبول يارد کي، عام له دې چه ليدل شوي جنسونه دموافقي سره مطابق وي او يا ورڅخه مغایروي .

میکرود تمین نمایند، مشروط بر اینکه در اثنای مدت مذکور از مشتری آنچه صراحتاً یا دلاً لخواه را باطل نماید صادر نشده یا مبیعه معیوب نگردیده باشد .

ماده ۱۰۴۶ -

اگر نابینا خرید و فروش نماید صحیح میباشد . خیار او بعد از رد یا لمس یا چشیدن یا بوئیدن شی یا تو صیف آن برایش ساقط میشود . خیار نابینا در صورت توکیل به خرید و قبض به رویت وکیل او ساقط میشود .

ماده ۱۰۴۷-

هرگاه اشیای متعدد و متفاوت به یک عقد فروخته شود ، برای لزوم بیع رویت هر واحد آن حتمی شمرده میشود .

ماده ۱۰۴۸-

کسیکه اجناس متفاوت را به عقد واحد خریداری نماید، طوری که بعضی آن را دیده و بعضی دیگری را ندیده باشد ، میتواند عقد را فسخ نماید و یا تمام اجناس را قبول یارد نماید، خواه اجناس دیده شده مطابق موافقه باشد یا مغایر آن .

ماده ۱۰۴۹-

کوم شيان چه دنمونی به اقتضاء خرخول کيږي دهغي دنمونی ليدنه کافی ده ، که مبيعه دنمونی به خلاف ثابتہ شی ، اخستونکی اختیار لری چه هغه به مسمی شوی ثمن قبولی او یائی دبیعی به فسخ کولو رده وی .

ماده ۱۰۴۹-

اشیائیکه به مقتضای نمونه فروخته میشود دیدن نمونه آن کافی است . در صورتیکه مبیعه مخالف نمونه ثابت شود مشتری اختیار دارد که آنرا به ثمن مسمی قبول نماید و یا به فسخ بیع رد کند .

ماده ۱۰۵۰-

که اخستونکی دبیعی اولیدلو تر مخه به هغی کنبی داسی تصرف وکی چه فسخ نا ممکنه کی او یا دهغي پوری دبل چا حق تعلق ونیسی به داسی توگه چه هغه به مطلق بیعی بی دخیار دشرط خخه خرخه یاگروه کی او یایی به اجاری ورکی ، او یا ورسره هلاکه شی او یائی هلاکه کی او یا عیب جنه شی دلیدلو به خیار دهغه حق دبیعی به رده ولو کنبی ساقطیږي او بیعه لازمیږي .

ماده ۱۰۵۰-

هرگاه مشتری در مبیعه قبل از رویت آن چنان تصرفی نماید که فسخ را غیر ممکن بیا حق غیر بآن تعلق بگیرد ، طوریکه آن را به بیع مطلق بدون شرط خیار بفروشد یا گرو نماید یا به اجاره دهد یا در دستش هلاک شود یا هلاک نماید یا مبیع شود ، حق او در رد مبیعه به خیار رویت ساقط شده بیع لازم می شود .

ماده ۱۰۵۱-

که کوم مال دمطلوب صفت به اساس خرخ کړی شی او مبیعه مذکور شوی صفت خخه عاری وی ، نو اخستونکی کولی شی چه یائی به مسمی شوی ثمن قبوله کی او یایی دبیعی به فسخ کیدو رد کی .

ماده ۱۰۵۱-

هرگاه مالی به اساس و صفت مطلوب فروخته شود و مبیعه ازوصف مذکور عاری باشد مشتری میتواند آنرا به ثمن مسمی ، قبول و یا به فسخ بیع رد نماید .

۱۰۵۲- ماده

که خوک دصفت دنیشتوالی له امله دخیار حق ولری او په مبیعه کنبی مالکانه تصرف وکی، نو دبیعی په رده ولو کنبی دهغه حق ساقطیږی، او که په مبیعه کنبی داسی شی پیدا شی چه دهغی درده ولو مانع وگرځی، نو مبیعه به دصفت دموجودیت په حالت کنبی او بی له هغی قیمت کیری، او اخستونکی به ددواړو قیمتونو توپیر دخر څوونکی څخه غواړی. که اخستونکی داخیار کولو ترمخه مړ شی، نو دفسخ کولو دغوښتنی حق دهغه وارثانو ته نقلیږی.

ماده ۱۰۵۲-

شخصیکه به اساس انتفای وصف حق خیار داشته ودر مبیعه تصرف مالکانه نماید حق او در رد مبیعه ساقط میشود و اگر در مبیعه چیزی حادث شود که مانع رد آن گردد مبیعه در حال موجودیت وصف وبدون آن قیمت شده، مشتری تفاوت هر دو قیمت را از بایع مطالبه کرده میتواند. در صورتی که مشتری قبل از اختیار وفات نماید، حق مطالبه فسخ به ورثه او انتقال مینماید.

۱۰۵۳- ماده

په اخستلو کنبی دوکیل کتنه یا قبضول اودهغه رضائیت داصلی اخستونکی دکننی، قبضولو او رضائیت په شان دی.

ماده ۱۰۵۳-

رویت و کیل در خرید یا قبض رضائیت او مانند رویت و رضای خریدار اصلی میباشد.

۱۰۵۴- ماده

دکوم شی خرخول چه به خانگری توکه جواز لری، دهغی استثنی کول داصلی مبیعی څخه هم جواز لری.

ماده ۱۰۵۴-

آنچه که فروش منفرداً جواز داشته باشد، استثنای آن از اصل مبیعه جواز دارد.

۱۰۵۵- ماده

دمعدوم شی بیعه باطلله ده. دونومیوی خرخول دظاهر ید و ترمخه او دکبنت خرخول دزرغونه کیدو ترمخه، جواز نه لری.

ماده ۱۰۵۵-

بیع معدوم باطل است. فروختن میوه درختان قبل از ظهور واز زرع قبل از روئیدن جواز ندارد.

ماده ۱۰۵۶-

دهغه شی بیعه چه یو دبل پسی ظاهریری ، نو په هغه صورت کښی چه اکثره یی ظاهره شوی وی اوڅه نی نه وی ظاهره شوی ، په یوه عقد کښی جواز لری .

ماده ۱۰۵۷-

(۱) دعمار ت دلمری طبقی دجوړیدو تر مخه دپورتنی طبقی خرڅول جواز نه لری .
(۲) دعمار تونو دهغو طبقو او کورونو دخرڅولو قرار دادونه چه دښاری طرحه شوو نقشو په اساس او ددولت دساختمانی مقرراتو سره سم صورت مومی ، دهغی دجوړیدو تر مخه هم جواز لری .

ماده ۱۰۵۸-

که پورتنی طبقه د لمړنی طبقی دځاوند په ملکیت کښی وی، خرڅول نی په هغه صورت کښی جواز لری چه آباده وی ، اخیستونکی به پورتنی طبقی کښی ددوام لرونکی اوسیدلو حق لری، که پورتنی طبقه ونړیده نوکولی شی چه دپخوا په شان یی بیا آباده کی .

ماده ۱۰۵۹-

دعقار څخه دشریکی معلومی حصی خرڅول پخوا له ویشلو جواز

ماده ۱۰۵۶-

بیع آنچه که یکی بعد دیگر ظا هر میگردد ، در صورتیکه اکثر آن ظاهر شده باشد، با باقیمانده که ظاهر نگردیده به عقد واحد جواز دارد .

ماده ۱۰۵۷-

(۱) بیع طبقه بالا قبل از اعمار طبقه پایین عمارت جواز ندارد .
(۲) مقاولات فروش طبقات و منازل عماراتیکه بر اساس نقشه های طرح شده شهری مطابق به مقررات ساختمانی دولت صورت میگردد قبل از اعمار آن جواز دارد .

ماده ۱۰۵۸-

هر گاه طبقه بالا در ملکیت صاحب طبقه اول باشد فروختن آن در صورتیکه آباد باشد جواز دارد . مشتری در سقف طبقه اول حق قرار داشته در صورت انهدام طبقه بالا میتواند آنرا مجددا مانند سابق بنا نماید .

ماده ۱۰۵۹-

فروختن حصه مشاع معلوم از عقار ، قبل از افراز جواز دارد،

مگر اینکه از آن ضرری باشد
بایع یا شریک عاید باشد .

ماده ۱۰۶۰-

(۱) دربیع مشروط به تاجر به مشتری میتواند مبیعه را قبول یابد نماید در آن صورت، بایع مکلف است امکان تاجر به را به مشتری فراهم نماید . اگر مشتری مبیعه را رد نماید باید عدم قبولی خود را در خلال مدت معینه اعلان کند . در حال عدم تعیین مدت، بایع مدت معقول را تعیین مینماید . سکوت مشتری با وجود قدرت تاجر به در خلال مدت مذکور قبول تلقی میشود .

(۲) بیع مشروط به تاجر به بیع معلق به شرط واقف بوده و آن عبارت از قبول مبیعه است ، مگر اینکه از اتفاق یا احوال چنین معلوم شود که بیع معلق بشرط فاسخ است .

ماده ۱۰۶۱-

دربیع مشروط به دانستن ذائقه، مشتری میتواند مبیعه را قبول یابد کند . اعلان قبول مبیعه ، در خلال مدتی که به اتفاق یا عرف تعیین

نه لری مگر به هغه صورت کنبی چه دهغی خخه خرخوونکی یا شریک نه ضرر عاید وی .

۱۰۶۰- ماده

(۱) هغه بیعه چه په تجر بی مشروطه شوی وی، په هغی کنبی اخستونکی کولی شی چه مبیعه قبوله یا ردکی ، په هغی کنبی خرخوونکی مکلف دی چه اخستونکی ته دتجری امکان برابری کی ، که اخستونکی مبیعه ردکی، باید چه خپل نه قبول دتاکلی مدی به اوږدو کی اعلان کی ، که مده نه وه تاکل شوی نو خرخوونکی به معقوله مده تاکی، دذکر شوی مدی په اوږدو کنبی داخستونکی سکوت دتجری دتوان سره ، قبوله شوی گنبل کیږی .

(۲) په تجری باندی مشروطه بیعه دواقف دشرط پوزی معلقه ده، او هغه دمبیعی دقبولو خخه عبارت ده، مگر داچه دموافقی یا حالونیو خخه دارنکه معلومه شی چه دشرط پوزی معلقه بیعه فسخ کوونکی ده .

۱۰۶۱ ماده

کومه بیعه چه دذایقی دپیژندلو پوزی مشروطه وی ، په هغی کنبی اخستونکی کولی شی چه مبیعه قبوله یایی ردکی ، دمبیعی دقبولو

شود، صورت میگیرد. بیع از تاریخ اعلان قبو لی نافذ شمرده می شود.

ماده ۱۰۶۲-

ثمن، عبارت از بدل میبیه است گرچه از قیمت میبیه کمتر یا بیشتر باشد. لازم است ثمن معین و معلوم بوده علم تام به آن حاصل باشد.

ماده ۱۰۶۳-

(۱) دربیع مطلق تعیین ثمن به پول نقد حتمی است. با وجود آن گاه هی به ذکر اساساتی که تعیین ثمن را در آینده ایجاب کند اکتفاء شده میتواند.

(۲) اگر به نرخ بازار در تعیین ثمن موافقه بعمل آید حین نوسان در نرخ به زمان و مکانی اعتبار داده میشود که تسلیمی میبیه به مشتری صورت میگیرد. در صورتی که بازاری در محل تسلیمی وجود نداشته باشد، به نرخ بازار محلی که عرف به عمومیت آن حکم نماید اعتبار داده میشود.

ماده ۱۰۶۴-

بیع به ثمن معجل و مؤجل که مدت تاخیر آن معین باشد بدون

اعلام دهفی مدی به او برود کنبی چه به موافقی یا عرف و تا کل شمی، صورت مومی، بیعه دقبله ولوداعلام دنیتهی شخه نافذه گنهل کیری.

ماده ۱۰۶۲-

ثمن دمبیمی دقیمت شخه عبارت دی که شخه هم دمبیمی دقیمت شخه کم یا زیات وی. ثمن باید چه تا کالی او معلوم وی، او به هفی بانندی پوره علم حاصل وی.

ماده ۱۰۶۳-

(۱) به مطلق بیعی کنبی به نقدو پیسو بانندی دثمن تا کل هرو مرو دی، سره ددی هم کله دهغه اساسونو به ذکره ولو چه دثمن تا کل به راتلونکی وخت کنبی ایجاب کی، کفایت کوی.

(۲) که دثمن به تا کلو کنبی دیبازار به نرخ موافقه وشی، نودنرخ دنوسان به حالت کنبی هفی زمانی اوخای ته اعتبار ور کول کیری چه اخستونکی ته دمبیمی تسلیمول صورت مومی. که دستلیمولو به خای کنبی بازار موجود نه وی دهغه خای بازار ته چه عرف دهفی به عمومیت حکم وکی اعتبار ور کول کیری.

ماده ۱۰۶۴-

بیعه به معجل او مؤجل ثمن چه دتاجیل مده نی تا کالی وی بی لهدی

در نظر گرفتن طول و قصر مدت جواز دارد. همچنان شرط تعیین اقساط در ثمن، که به مواعید معینه تادیه شود، مجاز می باشد. و اگر چنین موافقه بعمل آید که در صورت عدم تادیه قسماً در میعاد معینه آن، به ثمن معجل تبدیل شود نیز جواز دارد.

ماده ۱۰۶۵-

در حالیکه بیع مؤجل بدون اختیار شرط باشد، بمجرد تسلیم میباید در صورت اختیار شرط از تاریخ سقوط اختیار، موعد تادیه ثمن فرامی رسد.

ماده ۱۰۶۶-

بیع مطلقه در آن از تعجیل و یا تاخیل ثمن ذکری بعمل نیامده باشد، ثمن آن بصورت معجل بر داخته میشود، مگر اینکه عرف بخلاف آن حکم کند.

ماده ۱۰۶۷-

موافقه به زیادت و کمی ثمن، بعد از عقد جواز داشته و به اصل عقد راجع میگردد. شفیع از کمی ثمن استفاده کرده و از زیادت آن متضرر نمیگردد. اگر بایع از تمام

چه دمدی او را دوالی او لند والی به نظر کبسی و نیول شی جواز لری . همدارنگه به ثمن کبسی دقسطو نو دتاکلو شرط چه په تاکلو میعادونو کبسی تادیه شی جواز لری. که داسی موافقه وشی چه که قسطنونه دهفی په تاکلی مدی کبسی ورنه کرل شی نو په معجل ثمن دی تبدیل شی، دا کار هم جواز لری .

ماده ۱۰۶۵-

که به مؤجلی بیعی کبسی دشرط اختیار نه وو نو دمیعی دتسلیمولو سره سم او که په کبسی دشرط اختیار وو نو دخیار دساقطیدو دنییی شیخه، دثمن دادا کولو میعاد رارسیری.

ماده ۱۰۶۶-

به هفی مطلق بیعی کبسی چه په کبسی دثمن دتعجیل یا تاخیل ذکر نه وی شوی نو دهفی ثمن په معجل صورت ور کول کیبری، مگر داچه عرف دهفی په خلاف حکم وکی .

ماده ۱۰۶۷-

دعقد شیخه وروسته دثمن زیاتوالی او کموالی جواز لری او اصلی عقد تراجم کیبری، شفیع اخستونکی دثمن دکموالی شیخه استفاده کولی شی او دهفی دزیاتوالی شیخه ضرر نه مومی، که خرخونکی دثول ثمن شیخه منصرف شی شفیع

اخستونکی کولی شی چه عقاردهفی نمن منصرف شود، شفیع میتواند
به مثل نمن واخلی . عقارزابه نمن مثل آن اخذنماید .

ماده ۱۰۶۸-

ماده ۱۰۶۸-

دبیعی عقد دمرا بحی به صورت
چه عبارت ده دشی دخرخولو،
داخستلو دئمن به مثل دمعلو می
گتی سره ، او دتولی به صورت
چه عبارت ده دلمرنی نمن به مثل
خرخولو خخه ، اوداشتراک به صورت
چه عبارت ده دخینی میعی دخرخولو
خخه به خینی نمن، او ادوژیعی به
صورت چه عبارت ده دلمرنی نمن
خخه به کم نمن خرخولو خخه ، جواز
لری .

عقد بیع بصورت مرابحه ، که
عبارت است از فروش بمثل نمن
شرا باریع معلوم ، وتولی که
عبارت است از فروش بمثل نمن
اول ، واشتراک که عبارت است
از فروش بعضی مبیعه به بعضی
نمن، ووضیعه که عبارت از فروش
کمتر از نمن اول ، جواز دارد .

ماده ۱۰۶۹-

ماده ۱۰۶۹-

خرخوونکی کولی شی دئمن
دقبضولو ترمنخه به هفی کبسی
تصرف وکی یانی خیل قرض لرونکی
ته حواله کی، عام له دی چه دداسی
شیانو دجملی خخه وی چه تاکل
کیدای شی او که نه شی تاکل
کیدای .

بایع میتواند پیش از قبض
نمن، درآن تصرف نموده و یابه
قرض دارخود آنرا حواله کند ،
خواه از جمله اشیا یی باشد که
تعیین شده بتواند یاخیر .

ماده ۱۰۷۰-

ماده ۱۰۷۰-

ددی دپاره چه دبیعی اثر ددریم
شخص به حق کبسی نتیجی ته
ورسیری، باید چه عقد دقانون
دحکمونو سره سم ثبت شی .

برای اینکه اثر بیع در حق ثالث
به نتیجه منتج گردد، عقدباید مطابق
به احکام قانون ثبت گردد .

دوهم مبحث - دخرخوونکی وجیبی

لمری فرعه - عہومی حکمونه

۱۰۷۱- ماده

کہ مبیعہ بالذات پاکل شوی شی وی او یا په تخمینی صورت خرخه شوی وی نو دمیعی ملکیت پخپله ، اخستونکی ته نقلیری. په هغه صورت کبسی چه یواخی دمیعی نوعه معلومه وی نودهنی ملکیت بی دخرخوونکی داتقرار خخه نه شی نقلیدای .

۱۰۷۲- ماده

اخستونکی کولی شی دملکیت دتقلیدو سره یو خای په مبیعہ کبسی عام له دی چه منقوله وی او که منقوله نه وی تصرف وکی، که خه هم دقبضو لو ترمنخه وی .

۱۰۷۳- ماده

که دخرخوونکی دامن دقبضو لو وروسته او اخستونکی ته دمیعی دتسلیمولو ترمنخه ، مفلس شی، اخستونکی به مبیعہ دخرخوونکی خخه یا دهغه دوارثانو خخه اخلی، نور پور ور کوونکی داخستونکی مزاحم کیدای نه شی .

۱۰۷۴- ماده

(۱) اخستونکی کولی شی په هغی بیعی کبسی چه په مؤجل لمن نی

مبحث دوم - و جایب بایع

فرع اول - احکام عہومی

۱۰۷۱- ماده

هرگاه مبیعہ شی معین بالذات بوده و یابصورت تخمینی بفروش رسیده باشد، ملکیت مبیعہ خود بخود به مشتری انتقال می یابد. ودر صورت تیکه تنها نوع مبیعہ معلوم باشد، ملکیت آن بدون عقار بایع انتقال کرده نمیتواند .

۱۰۷۲- ماده

مشتری می تواند به مجرد انتقال ملکیت در مبیعہ خواه منقول باشد یا غیر منقول تصرف نماید، گرچه قبل از قبض باشد .

۱۰۷۳- ماده

هر گاه بایع، بعد از قبض لمن وقبل از تسلیم مبیعہ به مشتری، مفلس گردد، مشتری مبیعہ را از بایع یا از ورثه او اخذ می نماید ، سایر دائنین مزاحم مشتری شده نمیتوانند .

۱۰۷۴- ماده

(۱) بایع میتواند در بیمیکه به لمن موجب صورت گرفته انتقال

ملکیت مبیعه را به مشتری تاحین پرداخت تمام ثمن شرط گذارد ، گرچه تسلیمی مبیعه صورت گرفته باشد .

(۲) اگر ثمن مبیعه به اقسا ط پرداخته شود ، متعا قدین میتوانند چنان موافقه نمایند که با یع يك جزآن را در صورت عدم پرداخت تمام اقسا ط به حیث تعویض در مقابل نسخ بیع ، نزد خود باز داشت نماید . با وجود آن محکمه می تواند بادر نظر گرفتن شرایط واحوال ، تعویضات مورد موافقه را مطابق به حکم ماده (۷۳۱) این قانون تنقیص نماید .

(۳) اگر تمام اقسا ط پرداخته شود ملکیت مبیعه از تاریخ انعقاد بیع به مشتری انتقال می یابد .

(۴) احکام فقرات فوق گرچه عقد بیع را متعا قدین بنام اجاره مسمی نمایند نیز تطبیق میشود .

ماده ۱۰۷۵ -

با یع با اجرای اعمالیکه برای انتقال ملکیت مبیعه ضروری پنداشته شود و همچنان به اجتناب از اعما لیکه

صورت موندلی ، اخستونکی ته دمبیعی دملکیت نقلول دتول ثمن دور کولو تروخته پوری شسرط کنسیردی ، که شه هم دمبیعی تسلیمولو صورت موندلی وی .

(۲) که دمبیعی ثمن به قسطو نو ورکول کیری ، د عقد دواړه خواوی کولی شی چه دارنگه موافقه وکی چه خرخوونکی به دتولو قسطونو دنه ورکولو په صورت کنسیر دهغی یوجزه دتعویض په حیث دبییعی دفسخ کیدو په مقابل کنسیر دخپل خان سره وساتی . سره ددی هم محکمه کولی شی دشرطونواحوالونو په نظر کنسیر نیولو سره ، موافقه شوی تعویضونه ددی قانون د (۷۳۱) مادی دحکم سره سم ، تنقیص کی .

(۳) که تپول قسطونه ورکول شی نو دمبیعی ملکیت دبیی دمنعقد کیدو دنیته شیخه اخستونکی ته نقلیری .

(۴) دپورتنیو فقرو حکمونه که شه هم د عقد دواړه خواوی دبییعی عقد داجاری په نامه مسمی کی ، هم تطبیقیری .

ماده ۱۰۷۵ -

خرخوونکی دهغی کارونو به اجراء کولو چه دمبیعی دملکیت دنقلو لو دپاره ضروری وگنل شی اوهمدارنگه دهغه کارونو شیخه په خان ژغورلوچه

دمبیعی دملکیت نقول نه کیدونکی کی، مکلف دی .
انتقال ملکیت مبیعه را نا ممکن گرداند مکلف می باشد .

ماده ۱۰۷۶ - ماده

ماده ۱۰۷۶ -

خرخوونکی مکلف دی چه مبیعه به هغه صفتونو چه دعقد به وخت کنبی وه او په هغه حالت چه دمبیعی دطبیعت سره سمون ولــــری، اخستونکی ته تسلیم کی .

بایع مکلف است مبیعه را بهمان اوصاف حین عقد و حالتیکه موافق طبیعت مبیعه باشد، به مشتری تسلیم نماید .

ماده ۱۰۷۷ - ماده

ماده ۱۰۷۷ -

تسلیمول دمبیعی ټولو ملحقاتو او هر هغه څه ته چه دمبیعی داستعمال دپاره به دایمی توگه برابر شوی ری، شامل دی . داحکم دشی دطبیعت دایجاب ، عرف او دعقد ددواړو خواوو دقصد سره سم صورت مومی .

تسلیم شامل تمامی ملحقات مبیعه و آنچه که بصفت دایمی جهت استعمال مبیعه تهیه شده باشد، می باشد. این حکم مطابق ایجاب طبیعت شی ، عرف و قصد متقاعدین صورت میگیرد .

ماده ۱۰۷۸ - ماده

ماده ۱۰۷۸ -

دمبیعی تسلیمول داخستونکی او مبیعی ترمنځ دموانو دلری کولو څخه عبارت دی، په داسی توگه چه اخستونکی بی دحایل او مانع څخه دهفی به قبضولو قادر وی .

تسلیم مبیعه، عبارت است از دور ساختن موانع بین مشتری و مبیعه، طوریکه مشتری بدون حایل و مانع به قبض آن قادر باشد .

ماده ۱۰۷۹ - ماده

ماده ۱۰۷۹ -

دموانو لری کول ، حکمی قبض پیژندل شوی او دمبیعی دحال او نوعی په اختلاف دعرف دایجاب سره سم ، تغییر کوی .

دورساختن موانع ، قبض حکمی شناخته شده و به اختلاف حال و نوع مبیعه مطابق ایجاب عرف تغییر مینماید .

۱۰۸۰- ماده

که دبیمی ترمخه عین مبیمه داخستونکی په تصرف کبښی وی ، نوی قبضول نی ضرورت نه لری ، عام له دی چه دبیمی ترمخه داخستونکی تصرف دضمان تصرف وی او که دامانت .

۱۰۸۰- ماده

هرگاه عین مبیمه قبل از بیع در تصرف مشتری باشد، قبض جدید آن ضرورت ندارد، تصرف مشتری خواه قبل از بیع یدضمان باشد یا ید امانت.

۱۰۸۱- ماده

په مطلق بیعی کبښی دمبیمعی تسلیمول په هغه خای کبښی چه دعقد دمنعقیدو په وخت کبښی مبیمه په هغی کبښی موجوده وی صورت مومی، او دعقد خای دتسلیدو خای نه گڼل کیږی ، مگر په هغه صورت کبښی چه دواړو خواوو په ټاکلی خای کبښی دمبیمعی په تسلیمولو موافقه کړی وی .

۱۰۸۱- ماده

تسلیم مبیمه دربیع مطلق در محلیکه مبیمه حین انعقاد عقد موجود باشد صورت گرفته و محل عقد جای تسلیمی شناخته نمیشود، مگر در صورتیکه طرفین به تسلیم مبیمه در محل معین موافقه کرده باشند.

۱۰۸۲- ماده

که دمبیمعی اندازه په عقد کبښی ټاکل شوی وی ، نو خرخوونکی دعرف داقتضاء سره سم دمبیمعی دنقصان مسؤل دی، خو په دی شرط چه دهغی په غیر موافقه نه وی شوی، سره ددی هم اخستونکی په مبیمه کبښی دنقص دپلوه دعقد دفسخ کولو غوښتنه نه شی کولی، مگر دا چه ثابته کی چه نقص په دومره اندازه دی چه که اخستونکی ور باندی علم لرلی نو بیعه نی نه ترسره کوله.

۱۰۸۲- ماده

هرگاه مقدار مبیمه در عقد تعیین شده باشد با یع از نقص مبیمه حسب مقتضای عرف مسئول می باشد، بشرطیکه موافقه بغیر آن صورت نگرفته باشد. با آنهم مشتری از جهت نقص در مبیمه طلب فسخ عقد را کرده نمی تواند، مگر اینکه ثابت نماید نقص به اندازه است که اگر مشتری قبلا به آن علم می داشت بیع را انجام نمیداد.

۱۰۸۳- ماده

که مبیعه پر هغه څه چه په عقد کښی پری صراحت شوی زیاته وی، نوکه ثمن دهر واحد په مقابل کښی ټاکل شوی وی او مبیعه دتقسیمولو وړنه وی، نو اخستونکی دثمن په پوره کولو مکلف کیږی، مگر داچه زیاتوالی فاحش وی، په دی صورت کښی دعقد دفسخ کیدو غوښتنه کولی شی خو په دی شرط چه دهغی په خلاف موافقه نه وی شوی.

۱۰۸۴- ماده

د اخستونکی له خوا دثمن دکموالی غوښتنه او د خرڅوونکی له خوا دثمن دزیاتوالی غوښتنه، د مبیعی دزیاتوالی او کموالی په هکله د مبیعی دبالفعل تسلیمیدو دنیټی څخه ددری میاشتنو وروسته نه اوریدله کیږی.

۱۰۸۵- ماده

که مبیعه دتسلیمیدو تر مخه دداسی سببونو په اساس تلف شی چه دخرڅوونکی دارادی بهروی، نو عقد فسخ او ثمن اخستونکی ته بیرته ورکول کیږی، مگر دا چه اخستونکی ته خبر ورکول شوی وی چه مبیعه تسلیم کی او تر هغی وروسته تلف شی.

۱۰۸۳- ماده

هرگاه مبیعه از آنچه در عقد تصریح شده زاید باشد در حالیکه ثمن بمقابل هر واحد تعیین گردیده ومبیعه قابل تبعیض نباشد مشتری باکمال ثمن مکلف می گردد، مگر اینکه زیادت آن فاحش باشد. دراین صورت فسخ عقد را مطالبه کرده میتواند، مشروط براینکه موافقه به خلاف آن بعمل نیامده باشد.

۱۰۸۴- ماده

مطالبه تنقیص ثمن از طرف مشتری و مطالبه تزئید ثمن از طرف بایع مبنی بر زیادت و نقصان مبیعه بعد از مرور مدت سه ماه از تاریخ تسلیمی بالفعل مبیعه شنیده نمیشود.

۱۰۸۵- ماده

هرگاه مبیعه قبل از تسلیمی بنا بر اسباب خارج اراده بایع تلف شود، عقد فسخ و ثمن به مشتری مسترد میگردد، مگر اینکه تلف بعد از ابلاغ به مشتری مبنی بر تسلیمی مبیعه صورت گرفته باشد.

ماده ۱۰۸۶ - ماده

که دستلیمیدو ترمخه دمبیمی به قیمت کبسی دعیب دپیدا کیدو به نسبت کموالی راشی نو اخستونکی اختیار لری چه عقد نسخ کوی او یائی دئمن دکموالی سره قبلوی .

ماده ۱۰۸۶ -

هر گاه در قیمت میبعا قبل از تسلیم نسبت حدوث عیب نقصان عاید شود ، مشتری بین نسخ عقد و بقای آن باتنقیص ثمن مخیر است .

ماده ۱۰۸۷ - ماده

(۱) که یو شی داخستلوپه قصد دئمن دتاکلو وروسته قبض شی او دقبض کوونکی سره هلاک یا ضایع شی ، قبض کوونکی مسؤل گنهل کیری، که ثمن نه وو تاکل شوی دامانت حیثیت لری نو کوم هلاک یا ضایع کیدل چه بی دقبض کوونکی دقصد یا تقصیر خخه پیدا کیری، قبض کوونکی ئی مسؤل نه گنهل کیری.

ماده ۱۰۸۷ -

(۱) هرگاه چیزیکه به قصد خرید بعد تعیین ثمن قبض گردیده نزد قابض هلاک و یا ضایع شود ، قبض کننده مسؤل پنداشته میشود . در صورت عدم تعیین ثمن ، حیثیت امانت را داشته از ضیاع و هلاکی که بدون قصد و تقصیر قابض بعمل آید، مسؤلیت بقابض عاید نمیگردد . (۲) اگر قبض به قصد خرید

(۲) که قبض داخستلو به قصد صورت نه وی موندلی او بی دقبض کوونکی دقصد خخه هلاک شسی امانت شمارل کیری او قبض کوونکی ته کوم مسؤلیت نه عایدیری عام له دی چه ثمن بی تاکل شوی وی، یانه وی تاکل شوی .

صورت نگرفته بدون قصد قبض کننده هلاک شود امانت شمرده شده مسؤلیتی به قابض عاید نمیگردد . اعم از اینکه ثمن آن تعیین شده باشد یانه .

دوهمه فرعه - دتعرض او

استحقاق ضمان

ماده ۱۰۸۸ - ماده

خرخوو نگی دمبیمی خخه داخستونکی دگتی اخستلو دتعرض

واستحقاق

ماده ۱۰۸۸ -

بایع از عدم تعرض بر انتفاع مشتری از میبعا بصورت کلی و جزئی

شوی وی، نو د خرڅوونکي څخه د ضمان غوښتنه جواز نه لري .

(۲) که اخستونکي د پورتنۍ فقرې په درج شوي حالت کښې د ښه نيت خاوندوي ، نو که يې خرڅوونکي په مناسب وخت کښې د استحقاق د دعوي څخه خبر کړي وي او په دعوي کښې يې د مداخلې خبرتيا ور کړي وي او خرڅوونکي مداخله نه وي کړې ، کولي شي چه د استحقاق د ضمان غوښتنه وکړي .

(۳) که اخستونکي د استحقاق په دعوي باندې خرڅوونکي نه وي خبر کړي او ور باندې قطعي حکم صادر شي دهغه د مراجعي حق ساقطيري خو په دې شرط چه خرڅوونکي ثابته کي چه دهغه مداخله د استحقاق د دعوي په رديدلو، منجر کيده .

ماده ۱۰۹۲ -

که د استحقاق د دعوي د ثابتو لو وروسته ، مستحق شخص او اخستونکي داسي موافقه وکړي چه مبيعه دې دعوض په مقابل کښې د اخستونکي سره وي، دا موافقه د مستحق څخه داخستلو معنی ورکوي، او اخستونکي په خرڅوونکي رجوع کولي شي .

ماده ۱۰۹۳ -

(۱) که مبيعه داخستونکي څخه په استحقاق وپورته شي ، نو که

مطالبه ضمان از بايع جواز ندارد .
(۲) اگر مشتری در حالت مندرج فقره فوق دارای حسن نیت بوده ، بايع را بدعوی استحقاق در وقت مناسب مطلع ساخته ، ابتدا خله در دعوی ابلاغ نموده ، و بايع مداخله نوزيده باشد ، می تواند ضمان استحقاق را مطالبه کند .

(۳) در صورتیکه مشتری بايع را بدعوی استحقاق مطلع نساخته و حکم قطعی علیه او صادر شود، حق مراجعه او ساقط می گردد . مشروط بر اینکه بايع ثابت سازد، که مداخله او در دعوی، به رد دعوی استحقاق منجر می گردید .

ماده ۱۰۹۲ -

هرگاه بعد از اثبات دعوی استحقاق، شخص مستحق و مشتری طوری موافقه نمایند که مبيعه مقابل عوض نزد مشتری باشد این موافقه، خرید از مستحق تلقی گردیده ، مشتری بر بايع رجوع کرده می تواند .

ماده ۱۰۹۳ -

(۱) هرگاه مبيعه از نزد مشتری با استحقاق برده شود، در صورتیکه

بایع هنگام عقد از استحقاق مبیعه علم نداشته باشد ، مشتری میتواند رد تمامی ثمن و قیمت حاصلی را که برد آن برای مستحق مکلف شده ، بامصارف نافع و جمیع مصارف دعوی ضمان و دعوی استحقاق ، به غیر از آنچه مشتری می توانست از صرف آن باسناد ابلاغ دعوی به بایع خود داری کند ، مطالبه نماید . زیادت و نقصان قیمت مبیعه در زمینه تأثیری ندارد .

(۲) اگر بایع هنگام عقد با استحقاق

مبیعه علم داشته باشد ، علاوه بر مطالبات فوق ، مشتری می تواند مقدار مازاد قیمت مبیعه را از ثمن و مصارف غیر ضروری ای که بر مبیعه انجام داده ، با تعویض خساره عاید و نقص حاصلی که از جهت استحقاق مبیعه باو عاید شده ، نیز مطالبه کند .

ماده ۱۰۹۴ -

(۱) هرگاه بعضی از مبیعه به استحقاق برده شده یا حقی بر او تعلق گرفته باشد که مشتری هنگام عقد از آن آگاه نباشد ، می تواند عقد را فسخ نماید .

خرخوونکی دعقد به وخت کنبی دمیعی داستحقاق خخه علم نه لرلو ، اخستونکی کولی شی چه دټول ثمن درده ولو او دهغه حاصل دقیمت چه دهغی په درده ولو دمستحق دپاره مکلف شوی ، دگټه ورو مصرفونو او دضمان ددعوی دټولو مصرفونو ، او داستحقاق ددعوی دمصرفونو په غیر دهغی چه اخستونکی کولی شودهغی دمصرف خخه خرخوونکی ته ددعوی دخبرتیا په اساس دهغی خخه خان وژغوری ، غوښتنه وکی . په دی باره کنبی دمیعی دقیمت زیاتوالی او کموالی تأثیر نه لری .

(۲) که خرخوونکی دعقد به وخت کنبی دمیعی په استحقاق علم ولری ، په پورتنیو غوښتنو علاوه اخستونکی کولی شی چه دمیعی دقیمت زیاته اندازه دثمن او غیر ضروری مصرفونو خخه چه په مبیعه نی کړی دی درسیدلی خساری دتعویض او دهغه حاصل دکموالی سره چه دمیعی داستحقاق له پلوه ورته عاید شوی دی ، هم غوښتنه وکی .

ماده ۱۰۹۴ -

(۱) که خینی مبیعه به استحقاق ویوړه شی یا کوم داسی حق وړپوری تعلق نیولی وی چه اخستونکی دعقد په وخت کنبی ورخخه خبرنه وی ، نو کولی شی چه عقد فسخ کړی .

(۲) که اخستونکی دمبیهی پا تی برخه قبوله کی ، کو لسی شی چه داستحقاق خخه دپیدا شوی خساری دتعویض غوښتنه وکی .

ماده - ۱۰۹۵

(۲) اگر مشتری مقدار متباقی مبیعه را قبول نماید، می تواند جبران خساره وارده ناشی از استحقاق را مطالبه کند .

ماده ۱۰۹۵ -

(۱) د عقد دواړه خواړی کولی شی چه دخاصی موافقی په اساس داستحقاق ضمان زیات یا کم کی او یائی ساقط کی .

(۲) که دارتفاق حق واضحه وی او یا خرخوونکی هغه اخستونکی ته ظاهره کړی وی ، نو د ضمان دنیشتوالی شرط پخپله پیداکیری .

ماده - ۱۰۹۶

(۱) متعاقدین می توانند باساس موافقه خاص ضمان استحقاق را زیاد یا کم سازند و یا آنرا ساقط نمایند .

(۲) اگر حق ارتفاق واضح بوده و یا با بیع آنرا به مشتری ظاهر ساخته باشد، شرط عدم ضمان، خود بخود بوجود می آید .

ماده ۱۰۹۶ -

(۱) خرخوونکی دهغه استحقاق مسئول دی چه دهغه د فعل خخه پیدای شوی وی، که خه هم د ضمان دنیشتوالی موافقه په دی باره کښی شوی وی. د دواړو خواوو موافقه چه ددی حکم په خلاف وی، اعتبار نه لری .

(۲) که استحقاق د بدل چا د فعل خخه پیدای شوی وی ، نو خرخوونکی یواخی د ثمن په رده ولو مکلف کیری .

د ریمه فرقه - د پتو عیبونو ضمان

ماده - ۱۰۹۷

(۱) با یع از استحقاقیکه از فعل او نشأت کند مسئول شناخته میشود ، گرچه موافقه عدم ضمان در زمینه موجود شده باشد. توافق طرفین بخلاف این حکم اعتبار ندارد .

(۲) اگر استحقاق ناشی از فعل غیر باشد، با یع تنها برد ثمن مکلف میشود .

فرع سوم - ضمان عیوب پوشیده

ماده ۱۰۹۷ -

که مبیعه د تسلیمولوپه وخت کښی دهغه صفتونو خخه خالی وی چه وجود تی اخستونکی ته اهمیت ولری

هرگاه مبیعه وقت تسلیم، عاری از اوصافی باشد که وجود آن نزد مشتری اهمیت داشته ، یا در آن

عیبی دیده شود که باعث تنزیل قیمت یا تنزیل منفعت آن حسب غایه مطلوبه عقد یا ظاهر طبیعت شی و یا غرضیکه به آن ماده گردیده، شود. بایع ملزم بضمان می گردد، گرچه بایع بوجود آن علم نداشته باشد.

ماده ۱۰۹۸ -

هرگاه مشتری حین عقد بیع، به عیوب مبیعه علم داشته و یا اینکه اگر مشتری مبیعه را مانند شخص عادی تفحص میکرد، به عیوب آن پی میبرد، درینصورت بایع ازعیوب متذکره ضامن پنداشته نمیشود. مگر اینکه مشتری ثابت نماید که بایع مبیعه را خالی ازعیب وانمود کرده، و یا اینکه قصد اخفایعیب را داشته است.

ماده ۱۰۹۹ -

اشیائیکه به عقد واحد فروخته شده باشد و بعدا معیوبیت بعضی آن ظاهر گردد، در صورتیکه در انقسام آن ضرری موجود نگردد، مشتری می تواند معیوب را مسترد نموده و از بایع مطالبه ثمن آن را بنماید. مشتری نمی تواند تمام

یا به هفی کبئی داسی عیب ولیدل شی چه دقیمت دیتتوالی یا دهفی دگئی دیتتوالی دعقد دغوئبتلی غایی به اساس یاد شی دظاهری طبیعت یا دهغه غرض چه ورته تیاره شوی، موجب شی، خرخوونکی به ضمان ملزمیری، که خه هم خرخوونکی دهفی به وجود علم ونه لری .

۱۰۹۸ - ماده

که اخستونکی دبیعی دعقد به وخت کبئی دبیعی به عیبونو علم ولری یا داچه که اخستونکی دیو عادی انسان به شان مبیعه پلتلی وی نو دهفی به عیبونو پوهیده، نو به دی صورت کبئی خرخوونکی دذکر شوو عیبونو ضامن نه گهل کیری، مگر داچه اخستونکی ثابته کی چه خرخوونکی مبیعه دعیبونو خخه خالی نبودی او یا دا چه دعیب دپتولو قصد ئی لرلو .

۱۰۹۹ - ماده

کوم شیان چه به یوه عقد خرخ شوی وی او وروسته دهفی خخه دخینو عیب جنی ظاهره شی، که بی دتقسیمولو خخه ضرر نه پیدا کیری نو اخستونکی کولی شی چه عیب جن مسترد کی او دخرخوونکی خخه بی دثمن غوئبتنه وکی. اخستونکی نه شی کولی چه ټول ذکر شوی

شیان بی د خرخوونکی درضاء خخه مستردکی. که ئی په تقسیمولو کنبی ضرر موجود وی نو اخستونکی کولی شی چه ټوله بیع په ټول لمن واخلی او یایی ردکی .

۱۱۰۰- ماده

ماده ۱۱۰۰ -

اشیای مذکور را بدون رضای بایع مسترد نماید . اگر در انقسام آن ضرری موجود باشد ، مشتری می- تواند تمام میبعه را به کل لمن قبول و یارد نماید .

(۱) که په میبعه کنبی پخوانی عیب ظاهر شی بیا داخستونکی سره په کنبی نوی عیب پیدا شی ، اخستونکی نه شی کولی چه هغه دنوی عیب سره مسترده کی مگر دخرخوونکی خخه یواخی دلمن دکموالی غوښتنه کولی شی .

(۲) که دمیبعی خخه نوی عیب لری شی نو اخستونکی کولی شی چه دپخوانی عیب په نسبت هغه رده کی .

۱۱۰۱- ماده

ماده ۱۱۰۱ -

تزیید شی ، ازال مال مشتری بر میبعه ، مانع رد آن میگردد . مگر مشتری می تواند نسبت عیب میبعه به تنزیل قیمت آن به بایع مراجعه نماید .

ماده ۱۱۰۲ -

که اخستونکی په میبعه بانندی خه شی زیات کی نو دا زیاتوالی درده ولو مانع گرخی خواخستونکی کولی شی دمیبعی دعیب په سبب دخرخوونکی خخه دقیمت دپیتوالی غوښتنه وکی .

۱۱۰۲- ماده

هرگاه میبعه معیوب ، در دست مشتری هلاک گردد ، صرف مطالبه تنقیص لمن را از بایع نموده میتواند.

که عیب لرونکی میبعه داخستونکی په لاس کنبی هلاکه شی ، نو داخستونکی خخه یواخی دلمن دپیتوالی غوښتنه کولی شی .

۱۱۰۳- ماده

که اخستونکی وروسته له دی چه په مبیعه کښی په پخوانی عیب خبر شی په هغی کښی مالکانه تصرف وکی دهغه دعیب خیار ساقطیری.

۱۱۰۴- ماده

دعقد دواړه خواوی کولی شی چه په خاصه موافقه دضمانت اندازه وټاکي ، که خرخوونکی دمبیعیعیب عمداً پټ کړی وی، ټول هغه شرطونه چه ضمانت ساقطوی او یائی کموی، باطل گڼل کیږی .

۱۱۰۵- ماده

کوم عیب چه په عرف کښی داهمیت وړنه وی ، خرخوونکی نی ضامن نه گڼل کیږی .

۱۱۰۶- ماده

په هغی بیعی کښی چه دمحکمې په حکم یا ددولتی ادارو په وسیله دمزایدی په توگه ترسره شوی وی دعیب ضمان، اعتبار نه لری .

۱۱۰۷- ماده

(۱) دمبیعی دتسلیمیدو دنیتهسی څخه دشپږ میاشتو دتیریدو وروسته دعیب دضمان دعوی داوریدو وړنه ده ، که څه هم دذکر شوی مدی دتیریدو وروسته اخستونکی ته دمبیعی عیب نه وی ظاهر شوی ،

ماده ۱۱۰۳ -

هرگاه مشتری بعد از اطلاع بعیب قدیم در مبیعه ، تصرف مالکانه نماید ، خیار عیب او ساقط میگردد.

ماده ۱۱۰۴ -

متعاقدین می توانند به موا فقه خاص مقدار ضمانت را تعیین نمایند. در صورتیکه بایع عیب مبیعه را عمداً مخفی کرده باشد، تمام شرایطیکه ضمانت را ساقط و یا تنزیل دهد باطل شمرده میشود .

ماده ۱۱۰۵ -

عیبیکه عرفاً قابل اهمیت نباشد، بایع ضامن آن دانسته نمیشود .

ماده ۱۱۰۶ -

ضمان عیب ، دربیعی که به حکم محکمه یا توسط ادارات دولتی طور مزایده صورت گرفته باشد، اعتبار ندارد .

ماده ۱۱۰۷ -

(۱) دعوی ضمان عیب ، بعد از انقضای شش ماه از وقت تسلیم مبیعه ، اگرچه بعد از انقضای مدت فوق عیب مبیعه بر مشتری ظاهراً نگر دیده باشد ، قابل سمع نیست

مشروط بر اینکه بايع مدت طولانی تری را قبول نکرده باشد.

(۲) اگر مشتری ثابت نماید که اخفای عیب از غش بايـع نشأت کرده ، بايـع مذکور نمی تواند به انقضای مدت فوق تمسك نماید .

مبحث سوم - وجایب مشتری
ماده ۱۱۰۸ -

مشتری به پرداختن ثمن موافقه شده و مصارف پر داخـت مطـا بقـ به شرایط عقد مکلف میباشد .

ماده ۱۱۰۹ -

(۱) هرگاه مکان پر داخـت ثمن در عقد معین شده باشد ، پر داخـت آن در همان مکان معین و اگر تعیین نشده باشد در جانی صورت می گیرد که مبیعه در آن تسلیم داده میشود .

(۲) اگر بايـع در وقت تسلیمی مبیعه مستحق ثمن دانسته نشود ، ثمن مذکور در اقامتگاه مشتری حین استحقاق پر داخـت میشود ، مگر اینکه موافقه یا عرف بخلاف آن باشد .

ماده ۱۱۱۰ -

هرگاه تادیه ثمن مبیعه ، به يك وقت معین یا به اقساط تعیین شده

خوبه دی شرط چه خرخوونکی زیاده مده نه وی قبوله کری .

(۲) که اخستونکی ثابتہ کی چه دعیب پتیدل دخرخوونکی دغشس خخه پیدا شوی نو ذکر شوی خرخوونکی نه شی کولی چه دیورتنی مدی به تیریدو تمسك وکی .

دویم مبحث - داخستونکی التزامونه
ماده ۱۱۰۸ -

ا خستونکی د عقد د شرطونو سره سم د موافقه شوی ثمن په ورکولو او دهنی دمصرفونو په اداء کولو، مکلف دی .

ماده ۱۱۰۹ -

(۱) که په عقد کبسی د ثمن دادا کولو خای ټاکل شوی وی، نو ورکول یی په همه ټاکلی خای کبسی او که نه وی ټاکل شوی په هغه خای کبسی صورت مومی چه مبیعه به کبسی تسلیم ور کول کیزی .

(۲) که خرخوونکی دمبیعی د تسلیمیدو په وخت کبسی د ثمن مستحق ونه گڼل شی نو ذکر شوی ثمن به د استحقاق په وخت کبسی داخستونکی په اوسیدن خای کبسی ورکول کیزی، مگر دا چه موافقه یا عرف دهنی په خلاف وی .

ماده ۱۱۱۰ -

که دمبیعی د ثمن ادا کول په یوه ټاکلی وخت یا به قسطونو تعیین

باشد ، پرداخت ثمن به رسیدن موعد مهلت یا مدت هر قسط لازم میشود . تاخیر در تادیه از موعد يك قسط موجب تعجيل اقساط دیگر نمیشود ، مگر اینکه در عقد شرط گذاشته شده باشد .

ماده ۱۱۱۱ -

هرگاه بایع در بیع جنس به نقد ، جنس را عرضه نماید ، مشتری قبل از تسلیم جنس به تادیه ثمن میباید مکلف میباشد . در بیع جنس به جنس یا نقد به نقد تسلیم میباید و پرداخت ثمن یکجا صورت میگیرد .

ماده ۱۱۱۲ -

(۱) بایع مستحق فایده قا نونی ثمن میباید شناخته نمیشود ، مگر اینکه مشتری را قبلا به تادیه ثمن اخطار یا میباید را به وی تسلیم نموده باشد . بهر حال لازم است که میباید قابلیت حاصل دهی یا سایر عواید را داشته باشد ، مگر اینکه موافقه یا عرف به خلاف آن باشد .
(۲) فواید و حاصلات میباید با تکالیف آن از هنگام انجام عقد

شوی وی نو دلمن اداء کولو دتاکلی وخت به رسیدلو یا دهر قسط دمدی به رسیدو لازمیبری ، که دیوه قسط به اداء کولو کنبی وروسته والی راغی نو دنورو قسطونو دتعجیل موجب نه گرخی مگر دا چه به عقد کنبی شرط شوی وی .

۱۱۱۱ - ماده

که خرخوونکی دجنس دبیعی به نقد و صورت کنبی ، جنس عرضه کی نو اخستونکی دجنس دتسلیمیدو ترمخه دمیبی دلمن به اداء کولو مکلف دی . که بیعه جنس به جنس یا نقد به نقد و نو دمیبی اودلمن اداء کولو یو خای صورت مومی .

۱۱۱۲ - ماده

(۱) خرخوونکی دمیبی دلمن دقانونی گتی مستحق نه گنهل کیبری ، مگر به هغه صورت کنبی چه اخستونکی ته ئی ترمخه دلمن به اداء کولو خبرتیا ور کپی وی اویائی میباید ورته تسلیم کپی وی . به هر حال لازمه ده چه میباید دحاصل ورکولو یا دنورو عایداتو قابلیت ولری ، مگر دا چه موافقه یا عرف دهفی به خلاف وی .

(۲) دمیبی گتی او حاصلات دهفی دتکلیفونو سره ددعقد دسر ته رسیدو دوخته داخستونکی پوری

تملق نیسی ، مگر دا چه موافقه یاعرف دهنی په خلاف وی .
 به مشتری تملق میگیرد، مگر اینکه موافقه یا عرف بخلاف آن باشد .

ماده ۱۱۱۳-

ماده ۱۱۱۳-

(۱) که یو خوګ په اخستونکسی باندی دبیعی د عقد څخه تر مخه دیوه حق په استناد یا دداسی حق په استناد چه دمیعی په خصوص کبسی دخرخوونکی پوری تملق ونیسی، اعتراض وکی یا دمیعی دملکیت داستملاک ویره موجوده وی ، اخستونکی کولی شی چه د تعرض دپریکړی یا دخطر دلری کیډو تروخته په هغه صورت کبسی چه د عقد شرطونه دهنی مانع نه وی دمیعی لمن دخپل خان سره وساتی، سره ددی هم خرخوونکی کولی شی دکفیل په ورکولو دمیعی د لمن داداء کولو غوښتنه وکی .

(۱) هرگاه شخصی بالای مشتری به استناد حق سابق از عقد بیع و یا حقیکه در خصوص میبعه به بایع تملق بگیرد ، اعتراض نماید یا خوف استملاک ملکیت میبعه موجود باشد، مشتری می تواند تا حین قطع تعرض یا زوال خطر در صورتیکه شروط عقد مانع آن نباشد ، لمن میبعه را نزد خود نگاهدارد. با وجود آن ، بایع می تواند بشرط تقدیم کفیل ، تادیه لمن میبعه را مطالبه کند .

(۲) که اخستونکی په میبعه کبسی کوم عیب پیدا کی ، دپورتنی فقری ددرج شوی حکم څخه استفاده کولی شی .

(۲) اگر مشتری عیبی را در میبعه

کشف نماید از حکم مندرج فقره فوق استفاده کرده می تواند .

ماده ۱۱۱۴-

ماده ۱۱۱۴-

که ټول یا ځینی لمن فی الحال داداء کولو وړوی ، خرخوونکی کولی شی دخپل استحقاق د حاصلولو تروخته پوری، میبعه دخان سره وساتی ، که څه هم په دی باره کبسی اخستونکی گروی یا تضمین ورکی،

هرگاه تمام یا بعضی لمن فی الحال قابل تادیه باشد ، بایع می تواند تا زمان حصول آنچه مستحق میگردد، میبعه را نزد خود نگاهدارد ، گرچه مشتری در مورد ، رهن یا تضمین

مگردا چه موافقه دهفی به خلاف شوی وی .

۱۱۱۵- ماده

که خرخوونکی دئمن دقبضو لو ترمخه میبعه تسلیم کی نو دمیمی دساتلو حق دلایسه ورکوی، په دی صورت کبسی دئمن دحاصلو لودپاره دمیمی دبیره رده ولو غوښتنه نه شی کولی .

۱۱۱۶- ماده

که اخستونکی دئمن داداء کولو ترمخه دخرخوونکی داجازی په غیر میبعه قبض کی ، خرخوونکی کولی شی چه میبعه پیره واخلی، که میبعه دذکر شوی قبض کورنکی اخستونکی سره هلاکه یا عیب جنه شوه نو ذکر شوی قبض صحیح گنل کیږی او دئمن په اداء کولو مکلف کیږی .

۱۱۱۷- ماده

که خرخوونکی دمیمی دئمن تاجیل قبول کری ، نو دمیمی دساتلو حق نه لری ، اخستونکی دهفی په تسلیمولو مکلف وی او د تاجیل دمندی درسیدو ترمخه دئمن دغوښتلو حق هم نه لری، مگر داچه دئمن داداء کولو دتا میناتو کموالی داخستونکی له خوا ظاهره شی یا اخستونکی دداسی الفلاس په حالت

بدهد. مگر اینکه موافقه بخلاف آن صورت گرفته باشد .

ماده ۱۱۱۵ -

هرگاه بایع قبل از قبض ئمن میبعه را تسلیم نماید، حق نگهداشت میبعه را از دست میدهد . در این صورت استر داد میبعه را جهت حصول ئمن مطالبه کرده نمیتواند .

ماده ۱۱۱۶ -

هرگاه مشتری قبل از تادیه ئمن، بدون اجازه بایع میبعه را قبض نماید بایع میتواند میبعه را مسترد نماید، در صورت هلاک یا معیو بیت میبعه نزد مشتری قبض مذکور صحیح پنداشته شده بتادیه ئمن مکلف میشود .

ماده ۱۱۱۷ -

هرگاه بایع به تاجیل ئمن میبعه موافقه نموده باشد ، حق نگهداشت میبعه را نداشته به تسلیم آن به مشتری مکلف ساخته میشود .

درینصورت حق مطالبه ئمن را قبل از فرارسیدن موعد تاجیل ندارد ، مگر اینکه تنقیص تامینات

کنبی واقع شی چه دئمن دضایع کیدلو ویره ورخخه متصوره وی ، نو خرخوونکی کولی شی چه مبیعه دخان سره وساتی .

ماده - ۱۱۱۸

که اخستونکی دمبیمی دقبضو لو او دئمن داداء کولو ترمخه دافلاس په حالت کنبی مه شی، خرخوونکی کولی شی چه مبیعه دئمن دحاصلولو تروخته پوری دخان سره و ساتی او یا دمحکمی خخه دهفی دخرخو لو غوښتنه وکی، که دخرخوونکی دحق خخه ئمن زیات شو نو دخرخوونکی حق به ورکول کیری او پاتی دنورو پور ورکونکو پوری تعلق نیسی، او که دخرخوونکی دحق خخه ئمن کم وو نو په پاتی حصه کنبی دخرخوونکی سره دنورو پور ورکونکو په شان معامله کیری .

ماده - ۱۱۱۹

که اخستونکی دمبیمی دئمن داداء کولو خخه داداء کولو په میعاد کنبی خان وژغوری یا نور التزامونه چه دبیمی د عقد په موجب په هفی مکلف دی اخلال کی ، نو خرخوونکی کولی شی چه دبیمی دتنفیدیدلو یا فسخ کیدلو غوښتنه وکی .

ماده - ۱۱۲۰

که د عقد دواړه خواوی موافقه وکی چه که ئمن په ټاکلی میعاد کنبی

تادیه ئمن از طرف مشتری ظا هر شده یا مشتری در حالت افلاس قرار گیرد که خوف ضیاع ئمن از آن متصور باشد .

ماده ۱۱۱۸ -

هرگاه مشتری قبل از قبض مبیعه ونادیه ئمن در حالت افلاس بمیرد، بایع میتواند، مبیعه را تا زمان حصول ئمن نزد خود نگهداشته یا از محکمه ، فروش آنرا مطالبه کند. در صورت زیادت ئمن از حق بایع ، حق بایع پرداخته شده متبایقی به سایر دائنین تعلق می گیرد و در صورت نقصان ، با بایع در حصه متبایقی مثل سایر دائنین معامله میگردد .

ماده ۱۱۱۹ -

هرگاه مشتری از تادیه ئمن مبیعه در موعد تادیه امتناع ورزد یا وجایب دیگری را که بموجب عقد بیع به آن مکلف است اخلال نماید ، بایع میتواند تنفید یا فسخ بیع را مطالبه نماید .

ماده ۱۱۲۰ -

هرگاه طرفین عقد موافقه نمایند که در صورت عدم پرداخت ئمن

اداء نه کړی شو بیعه به پخپله
فسخ شوی گڼل کیږی، نو محکمه
کولی شی ترڅو چه دعقد دفسخ
کیدو خبرتیا صورت نه وی موندلی
دتاچیل مده او زده کړی. که په عقد
کښی داسی تصریح شوی وی چه
فسخ بی له خبرتیا واقع کیږی نو
په دی صورت کښی محکمه نه شی
کولی چه اخستونکی ته مهلت
ورکړی .

۱۱۲۱- ماده

در میعاد معین ، بیع خود بخودفسخ
شده تلقی گردد ، محکمه میتواند
تازمانیکه ابلاغ فسخ عقد صورت
نگرفته باشد ، مدت تاچیل راتمدید
بخشد. اگر در عقد طوری تصریح
شده باشد که فسخ بدون ابلاغ
واقع میشود، درینصورت محکمه
نمی تواند به مشتری مهلت بدهد.

ماده ۱۱۲۱ -

اخذتوکی مکلف دی چه مبیعه
په هغه ځای کښی تسلیم شی چه
دبیعی دعقد په وخت کښی په هغی
ځای کښی موجوده وه، مگر دا چه
موافقه دهغی په خلاف شوی وی.
باید چه دمبیعی نقلول بی دمعتلتیا
صورت ومومی مگر داچه نقلول بی
څه مده ایجاب وی او یایی نقلول
په عقد کښی په ټاکلی زمانی یاځای
کښی ټاکل شوی وی .

۱۱۲۲- ماده

مشتری مکلف است مبیعه را در
محلیکه حین عقد بیع در آن وجود
داشت تسلیم شود ، مگر اینکه
موافقه بخلاف آن صورت گرفته
باشد . انتقال مبیعه باید بدون معطلی
صورت گیرد ، مگر اینکه انتقال آن
مدتی را ایجاب نموده یا انتقال آن
در زمان و مکان معین در عقد تعیین
شده باشد .

ماده ۱۱۲۲ -

که دمبیعی صادره ول اخستونکی
ته لازم شوی وی، نو تسلیمیدل
اخذتوکی ته دمبیعی درسیدو
وروسته ترسره کیږی ، مگر داچه
موافقه په بل ډول شوی وی .

۱۱۲۳- ماده

هرگاه صلور مبیعه به مشتری
لازم شده باشد ، تسلیمی بعد از
وصول مبیعه به مشتری انجام
میگیرد، مگر اینکه موافقه طوردیگری
صورت گرفته باشد .

ماده ۱۱۲۳ -

دمبیعی دتسلیمیدو ، دبیعی
دعقد ، دثبت دموصول اونور هغه
مصارف تسلیمی مبیعه و عقد
بیع ، محصول ثبت وغیره مصارفی

مصرفونه چه مبيعه يی ايجابوی
داخستونکی په ذمه دی مگر دا چه
موافقه یا عرف دهغی په خلا فوی.

که مبيعه ايجاب نماید به ذمه
مشتري می باشد ، مگر اینکه موافقه
یا عرف بخلاف آن حکم نماید .

دو هم قسمت

قسمت دو م

مختلفی بیعی

بیوع مختلفه

لمری مبحث - سلم

مبحث اول - سلم

ماده - ۱۱۲۴

ماده ۱۱۲۴ -

سلم ، عبارت دی دآجل ثمن دبیعی
په عاجل ثمن .

سلم ، عبارت است از بیع ثمن
آجل به ثمن عاجل .

ماده - ۱۱۲۵

ماده ۱۱۲۵ -

سلم په هغه شیانو کښی صورت
موندلی شی چه اندازه او صفت ئی
ټاکل او تثبیت کیدای شی .

سلم در اشیائی صورت گرفته
می تواند که مقدار ووصف آن تثبیت
و تعیین شده بتواند .

ماده - ۱۱۲۶

ماده ۱۱۲۶ -

دسلم دصحت دپاره شرط ده چه
دعقد موضوع غله ا ودهغی امثال
وی او دعقد له وخته دتسلیمیدو
تروخته پوری موجوده وی .

برای صحت سلم شرط است که
محل عقد غله و امثال آن بوده و از
حین عقد الی وقت تسلیم موجود
شده بتواند .

ماده - ۱۱۲۷

ماده ۱۱۲۷ -

په سلم کښی شرط ده چه جنس،
نوع، صفت، اندازه او دمبیعی
دتسلیم میعاد ، دثمن قیمت او
دمبیعی دتسلیمیدو ځای بیان شوی
وی .

درسلم شرط است که جنس ،
نوع، وصف، قدر و میعاد تسلیم
مبیعه باقیمت ثمن و محل تسلیم
مبیعه بیان شده باشد .

ماده - ۱۱۲۸

ماده ۱۱۲۸ -

دسلم دصحت ددوام دپاره شرط
ده چه ثمن دعقد ددواړو خواړو
دجدائی ترمخه قبض شی .

برای صحت بقای سلم شرط است
که ثمن قبل از مفارقت متعاقدین
حین مجلس ، قبض گردد .

- ۱۱۲۹- ماده
 دستلیمیدو مده د عقد د دواړو خواوو د موافقی په اساس ټاکل کیږی، باید چه دامده دیوی میاشتی څخه کمه نه وی .
- ۱۱۳۰- ماده
 د سلم حکم عبارت دی د عقد د دواړو خواوو د ملکیت د ثبوت څخه په دواړو بدلونو کښی ، د عقد د پوره کیدو سره یو ځای .
- ۱۱۳۱- ماده
 سلم ور کوونکی نه شی کو لی چه په ثمن کښی دهغی د قبضو لږ تر مځه او سلم اخستونکی نه شی په مبیعه کښی دهغی دستلیمید و تر مځه ، تصرف وکی .
- ۱۱۳۲- ماده
 د سلم مده د سلم ور کوونکی په مړینه باطلیږی نه د سلم اخستونکی به مړینه ، او مبیعه د سلم ور کوونکی له ترکی څخه اخستل کیږی .
- دوهم مبحث - صرف
 ۱۱۳۳- ماده
 صرف عبارت دی د نقدو د بیعی څخه په نقدو .
- ۱۱۳۴- ماده
 د صرف د صحت د پاره شرط ده چه دواړه بدلونه د عقد د دواړو خواوو
- ماده ۱۱۲۹ -
 مدت تسلیم به اساس موافقه متعاقبین تعیین میگرد . این مدت باید از یکماه کمتر نباشد .
- ماده ۱۱۳۰ -
 حکم سلم ، عبارت است از ثبوت ملکیت متعاقبین در بد لین ، بمجرد تمام شدن عقد .
- ماده ۱۱۳۱ -
 سلم دهنده نمیتواند قبل از قبض در ثمن ، وسلم گیرنده نمی تواند قبل از تسلیمی در مبیعه ، تصرف نماید .
- ماده ۱۱۳۲ -
 مدت سلم به فوت سلم دهنده باطل میگرد نه به فوت سلم گیرنده ، و مبیعه از ترکی سلم دهنده خریداری می شود .
- مبحث دوم - صرف
 ۱۱۳۳- ماده
 صرف ، عبارت است از بیع نقد به نقد .
- ماده ۱۱۳۴ -
 برای صحت صرف شرط است که بد لین قبل از تفریق متعاقبین

- دجدایی ترمنخه قبض شی او باید چه
عقد دشرط دخیار او تاجیل خخه
خالی وی .
- ماده ۱۱۳۵
- دصرف حکم دادی چه دعقددواړه
خواوی دبدل مالک کیری .
- دویم مبحث - دوفاء بیعه
- ماده ۱۱۳۶
- دوفاء بیعه عبارت ده دمییعی
دبیرته رده ولو دحق لرلو خخه
خرخوونکی ته اودنمناختونکی ته .
- ماده ۱۱۳۷
- دخرخوونکی او اخستونکی دبیرته
رده ولو حق دمندی پوری مشروط
او مقید کیدای نه شی ، هره نوعه
موافقه چه دهفی په خلاف صورت
ومومی ، باطله گنل کیری .
- ماده ۱۱۳۸
- دوفاء په بیعه کنبی اخستونکی
کولی شی دمییعی دټولو یایوی برخی
گتو خخه استفاده وکی مگر نه شی
کولی چه مبیعه په بل چا خرخه کی
یا دهفی درقبی ملکیت په بل
یوسبب دسببونو خخه نقل کی .
- ماده ۱۱۳۹
- خرخوونکی هغه وخت کولی شی
چه دوفاء په بیعی کنبی مبیعه خرخه
- قبض گردیده و عقد از خیار شرط
وتاجیل خالی باشد .
- ماده ۱۱۳۵
- حکم صرف، عبارت از مالک شدن
متعاقبین است در بدلین .
- مبحث سوم - بیع وفا
- ماده ۱۱۳۶
- بیع وفا عبارتست از داشتن حق
استرداد مبیعه برای بایع واز نمنا
برای مشتری .
- ماده ۱۱۳۷
- حق استرداد بایع و مشتری
مشروط ومقید به مدت شده
نمیتواند. هر نوع موافقه که به خلاف
آن صورت گیرد، باطل شناخته
میشود .
- ماده ۱۱۳۸
- در بیع وفا مشتری می تواند از
منافع مبیعه کلا یا قسماً استفاده نماید،
مشتری نمیتواند مبیعه را در بیع وفا
به شخص دیگری بفروشد و یا
ملکیت رقبه آنرا به سببی از اسباب
به شخص دیگر انتقال دهد .
- ماده ۱۱۳۹
- بایع وقتی می تواند مبیعه را در
بیع وفا بفروشد که مشتری از وی

کی چه اخستونکی ورخه دئمن دبیره زده ولو غوبنتنه وکی او خرخوونکی بی دبیعی دخرخولو خخه دئمن په اداء کولو قادره وی.

۱۱۴۰- ماده

(۱) دوفاء په بیعی کبسی، مبیعه دبیره زده ولو ترورخه پوری داخستونکی ملکیت گهل کپری اود ملکیت پوری مربوطی قاعدی په هفی کبسی مراعت کپری .

(۲) دوفاء په بیعی کبسی اخستونکی کولی شی تر هفی پوری دبیعی خخه دملکیت استفاده وکی ترخو چه ورته دخرخوونکی له خوا، حق رد کپی شی مگر دا چه دهغه عمل غش ولری .

۱۱۴۱- ماده

(۱) دبیعی بیرته زده ول په داسی رسمی خبرتیا صورت مو می چه داخستونکی له خوا صادرپری .
(۲) دخبرتیا دپوره کیدووروسته دبیعی عقد فسخ کپری ، اخستونکی به مبیعه دهغه تضمیناتو خخه خالی بیرته زده وی چه به هفی یی وارد کپی دی .

(۳) د اخبرتیا په هغه اشخاصو تاثیر نه کوی چه ترهفی وروسته یی یوحق په بنه نیت په مبیعه کبسی کسب کپی وی، مگر داچه ذکر

مطالبه استر داد ئمن نماید وبایع به جزء از طریق فروش مبیعه قادر به استرداد ئمن نباشد .

ماده ۱۱۴۰ -

(۱) مبیعه دربیع وفا تا هنگام استر داد ، ملك مشتری شناخته شده قواعد متعلق به ملکیت در آن رعایت می شود .

(۲) مشتری در بیع وفا لسی زمان استر داد حق ، از طرف بایع از مبیعه استفاده ملکیت نموده میتواند ، مگر اینکه عمل وی حاوی غش باشد .

ماده ۱۱۴۱ -

(۱) استر داد مبیعه به ابلاغ رسمی ای صورت میگیرد که از طرف بایع به مشتری صادر میشود .

(۲) بعد از اتمام ابلاغ، عقد بیع فسخ گردیده بایع مبیعه را خالی از تضمیناتی که مشتری به آن وارد نموده مسترد می نماید .

(۳) این ابلاغ بر اشخاص صیکه حقی رابه حسن نیت بعد از آن کسب نموده باشند تاثیر وارد نمیکند، مگر اینکه ابلاغ مذکور به

شوی خیرتیا ثبت شوی وی یادبیهی دثبت په حاشیه کښی ورته اشاره شوی وی .

ماده ۱۱۴۲ -

(۱) هرگاه بايع از حق استرداد استفاده نماید ، مکلف است به استثنای مصارفیکه برای حفاظت مبیعه بعمل آمده ، ثمن مصارف عقد ، مصارف استعمال حق استر داد ، و مصارف ضروریه دیگری که از طرف مشتری صورت گرفته بپردازد ، مگر اینکه بخلاف آن موا فقه بعمل آمده باشد .

(۲) مشتری می تواند مدتی را که بايع در آن مبالغ مندرج فقره (۱) این ماده را حقیقتاً عرضه نماید تعیین کند، درحالیکه بايع در خلال مدت مذکور به تادیه این مبالغ نپردازد، فسخ ناشی از استعمال حق استرداد نادیده پنداشته میشود .

ماده ۱۱۴۳ -

هرگاه مشتری مصارف نافع و ضروری بر مبیعه به عمل آورده و قیمت مبیعه به سبب آن بالا رفته باشد حق مطالبه آنرا دارد ، مشروط براینکه مصارف مذکور به اجازه بايع

ماده ۱۱۴۲ -

(۱) که خرخوونکی دبیرته رده ولو دحق شخه استفاده وکی مکلف دی به استثنی دهغه مصرفونو چه دمبیهی دساتنی دپاره شوی ، ثمن، دعقد مصرفونه ، دبیرته رده ولو دحق داستعمال مصرفونه او نور ضروری مصرفونه چه داخستونکی له خوا شوی، ورکی، مگر دا چه موافقه دهغی په خلاف وی .

(۲) اخستونکی کولی شی یوه مده چه په هغی کښی خرخوونکی ددی مادی د(۱) فقری پیسی حقیقتاً عرضه کی ، وپاکی نوکه خرخوونکی دذکر شوی مدی په اوږدو کښی داپیسی ورته کی ، اخستونکی کولی شی چه مبیعه داداء کولو تروخته پوری دخان سره وساتی .

ماده ۱۱۴۳ -

که اخستونکی په مبیعه باندي گته ور او ضروری مصرفونه کړی وی او دهغی په سبب دمبیهی قیمت لوړ شوی وی ، دهغی دغوښتنی حق لری ، خو په دی شرط چه ذکرشوی مصرفونه دخوونکی په اجازی

شوی وی او اسراف به کبسی نه وی شوی .

صورت گرفته وزیاده روی در آن نکرده باشد .

۱۱۴۴- ماده

ماده ۱۱۴۴ -

که خرخوونکی دهغه څه چه په رده ولو یی مکلف دی اخستونکی ته رد کړی، نو په اخستونکی لازمه ده مبیعه او کوم زیادت چه په هغسی کبسی دبیعی دوخته را په دی خوا شوی دی یا هغه څه چه نی دذکر شوو پیسو درده ولو دنیته څخه وروسته قبض کړی دی، خرخوونکی ته ورکړی .

هر گاه بایع آنچه را که بردآن مکلف است بمشتری رد نماید، بر مشتری لازم است مبیعه وزیادتیکه درآن ازوقت بیع بعمل آمده یا آنچه از تاریخ رد مبالغ مذکور به بعد قبض نموده، به بایع پیر دازد.

۱۱۴۵- ماده

ماده ۱۱۴۵ -

که مبیعه زراعتی مخکه وه او خرخوونکی دزراعتی کال په اوږدو کبسی دهغی رده ول وغوښتل، که اخستونکی هغه پخپله کرلی وی، کولی شی چه ذکر شوی مخکه دلوکولو تر وخته پوری دځان سره وساتی دهغی مدی په مقابل کبسی چه دفسخ کیدو او دلوکولو ترمنځ ده په کوم شی چه عرف حکم کوی هغه به ورکوی .

هرگاه مبیعه ز زمین زراعتی بوده بایع در خلال سال زراعتی رد آنرا مطالبه نماید، در حالیکه مشتری آنرا زرع نموده باشد می تواند زمین مذکور راالی وقت درو نزد خود نگهداشته، آنچه را عرف حکم نماید مقابل مدت بین فسخ عقد و هنگام درو به بایع پیر دازد .

۱۱۴۶- ماده

ماده ۱۱۴۶ -

که دوفاء په بیعی کبسی مبیعه مشترکه حصه وی، او شریکان داخستونکی څخه دذکر شوی عین دتقسیمولو دنه امکان دامله دبیعی

هرگاه مبیعه در بیع وفاحصه مشاع بوده و شرکا از مشتری بیع عین مذکور را جهت علم امکان تقسیم مطالبه نمایند، مشتری مکلف است

به بايع جهت استرداد حق وى اطلاع دهد . در صورتيكه بايع از حق استرداد استفاده نکند وجميع عين مذکور به اساس مزايده به مشتری تعلق گیرد وبعده بايع استر دادآنچه رافروخته است اراده نماید، مشتری می تواند اورا به استر داد جميع عين مذکور وا دار سازد .

ماده ۱۱۴۷ -

هرگاه مبيعه دربيع وفا تلف شود، در صورتيكه از زش مبيعه مساوى دين مطلوبه باشد ، دين سا قسط واگر کمتر از آن باشد به اندازه حصه تلف شده سا قسط گردیده ، مشتری حصه متباقى را از بايع مطالبه مينمايد.

ماده ۱۱۴۸ -

هرگاه مبيعه در بيع و فا نزد مشتری تلف گردد و ارزش آن بيشتر از مقدار دين باشد ، از قيمت آن به اندازه دين سا قسط گردیده، مشتری به پرداخت مقدارمزااد مکلف ميباشد.

ماده ۱۱۴۹ -

مشتری از تغيرات اساسى، که در مبيعه به اساس عمل خود او يا

غويبنتنه وکى ، نو اخستونکى مکلف دى چه خرخوونکى ته دهغه دحق دبیرته اخستلو دپاره خبر وکى، که خرخوونکى دبیرته اخيستلو دحق خخه استفاده ونه کره ، او قول ذکر شوى عين دمزايدى په اساس داخستونکى پورى تعلق ونيسى او ترهغى وروسته خرخوونکى دهغه خه چه يى خرخ کړى دى دهغى دبیرته رده ولو اراده وکى، نو اخستونکى کولى شى چه خرخوونکى دپول عين په بیره رده ولومجبورکى .

ماده ۱۱۴۷ -

که دوفاء په بيعى کنبى مبيعه تلف شى او قيمت يى دمطلوب پور سره مساوى وى نو پور سا قظيرى، اوکه قيمت يى دمطلوب پور خخه کم ور دهغى دقيمته په اندازه پور سا قظيرى ، او اخستونکى به پا تى حصه پور دخرخوونکى خخه بیره اخلى .

ماده ۱۱۴۸ -

که دوفاء په بيعى کنبى مبيعه داخستونکى سره تلف شى او قيمت ئى دپور داندازى خخه زيات وى ، پور سا قظيرى او اخستونکى دپاتى زياتى اندازى په ورکولو مکلف دى.

ماده ۱۱۴۹ -

اخشستونکى دهغه اساسى تغيرونو چه په مبيعه کنبى پخپله دهغه دعمل

به اساس عمل شخص مسئول دیگری عاید و بایع از آن متضرر نگردد، مسئول شناخته میشود .

ماده ۱۱۵۰ -

هرگاه یکی از عاقدین در بیع وفا فوت نماید ورثه در احکام بیع وفا قایم مقام او می گردد .

ماده ۱۱۵۱ -

(۱) هرگاه در بیع وفا رهن حیازی عقاری مضمّن باشد، عقد به اعتبار بیع و رهن هر دو باطل شناخته میشود .

(۲) بیع وفا هنگامی رهن حیازی تلقی میشود که در آن ردئمن با مفاد شرط گذاشته شده یا مبیعه به هر صورتی که باشد در حیازت بایع باقی بماند . اثبات رهن مضمّن به همه طرق اثبات جواز دارد .

مبحث چارم - بیع ملك غیر

ماده ۱۱۵۲ -

شخصی که ملك غیر را بدون اجازه وی به شخص دیگری بفروشد، بیع منعقد و نفاذ آن با اجازه مالك موقوف میباشد ، در صورت اجازه ، بیع

به اساس یا دبل مسئول شخص در عمل به اساس پیدا گیری او خرخوونکی ته ورخه ضررورسینری، مسئول گنل کپیری .

۱۱۵۰ - ماده

که دوفاء به بیعی کنسی د عقد دوارد خوارو شخه کوم یو می شو نو دوفاء دیبئی په حکمونو کنسی وارثان دهغه قایم مقام کپیری .

۱۱۵۱ - ماده

(۱) که دوفاء به بیعی کنسی عقاری حیازی. گروی مستوره وی ، نو عقد دیبئی په صفت او هم دگروی په صفت ، باطل دی .

(۲) دوفاء بیعه هغه وخت حیازی گروی گنل کپیری چه په هغی کنسی دئمن رده ول دگته سره شرط شوی وی یا مبیعه په هر صفت چه وی دخرخوونکی په حیازت کنسی پا تی شی. دمستری گروی ثابتول داثبات په ټولو طریقو جواز لری .

خلورم مبحث دبل چا دملکیت خرخول

۱۱۵۲ - ماده

که خوک دبل چا ملکیت بی د هغه داجازی شخه په بل چا خرخ کمی، بیع منعقد کپیری خو نفاذی د مالك داجازی پوری موقوف دی، که ئی د بیعی اجازه ورکړه ، نافذه کپیری او

که نی اجازه ورنه کره نو کولی شی چه دهنی دفسخ کیدوغوبستنه وکی . نافذ و در غیر آن مالک می تواند فسخ آنرا مطالبه نماید .

ماده - ۱۱۵۳

ماده ۱۱۵۳ -

که مالک دبیعی اجازه ورکی نوبیعه دا خستونکی او خرخوونکی په حق کی صحیح ده ، همدارنگه د عقد خخه وروستد مبیعی ملکیت خرخوونکی ته نقل شی ، په بیعه کی عقد صحیح گهل کیزی .

ماده - ۱۱۵۴

ماده ۱۱۵۴ -

هرگاه مالک بیع را اجازه دهد، بیع در حق مشتری و با بیع صحیح می باشد همچنان اگر ملکیت مبیعه بعد از عقد به با بیع انتقال نماید، عقد در مبیعه صحیح دا نسته میشود .

که دبیعی په فسخ کیدو حکم صادر شی او ا خستونکی د خرخوونکی د ملکیت په نیشتوالی علم ونه لری، کولی شی چه د خرخوونکی خخه دخساری جیره وغواری که خه هم خرخوونکی د بنه نیت خاوند وی .

پنجم مبحث - د نائب بیعه

د خپل خان دپاره

ماده - ۱۱۵۵

مبحث پنجم - بیع نائب

برای خود

ماده ۱۱۵۵ -

(۱) پدریکه بالای او لاد خود ولایت داشته باشد میتواند مال خود را براولادش بفروشد و یا مال او لاد خود را به قیمت مثل برای خود بخرد .
(۲) پدر کلان حکم پدر را دارد .

ماده ۱۱۵۶ -

(۱) کوم بلار چه په خپل اولاد ولایت ولری، کولی شی چه خپل مال په اولاد یا دخپل اولاد مال دمثل په قیمت د خپل خان دپاره واخلي .
(۲) نیکه دپلار حکم لری .

ماده - ۱۱۵۶

(۱) وصی وقیمیکه از طرف محکمه تعیین شده ، نمیتواند مال خود را بالای قاصر یا محجور علیه فروخته

(۱) کوم وصی او قیمچه دمحکمی له خوا تاکل شوی وی نه شی کولی چه خپل مال په قاصر یا په حجر کسه

شوی خرڅ کی یا د هغوی مال د خپل خان دپاره واخلي .
(۲) ذکر شوی وصی او قیم کولی شی چه د قاضی په اجازه داسی کار ته اقدام وکی .

ماده - ۱۱۵۷

کوم وصی چه دپلار یا دنیکه له خواتاکل شوی وی، نه شی کولی چه خپل مال په قاصر خرڅ کی یا د هغه مال خان ته واخلي، مگر دا چه داکار دقاصر په گټه وی او د محکمی په اجازی ئی صورت موندلی وی .

ماده - ۱۱۵۸

(۱) کوم دلال یا اهل خبری ته چه مالونه ورته دخرڅولو یا دقیمت دټاکلو دپاره سپارل شوی ، نه شی کولی چه هغه پخپل نامه یا پخپل مستعار نامه واخلي .

(۲) کوم شخص ته چه مال تعلق نیولای وی، نو دلازم اهمیت لرلو سره د عقد اجازه یی ورکړی وی، عقد صحیح گڼل کیږی .

شپږم مبحث - دمتنازع فیه

حقو قو بیعه

ماده - ۱۱۵۹

که څوک د خپل متنازع فیه حق څخه دیوشی په مقابل کی بل چاته تیرشی ، دنزاع بله څواکو لی شی

یامال آنها را برای خود خریداری نماید .
(۲) وصی و قیم مذکور می توانند به اجازه قاضی به چنین امر اقدام کنند .

ماده ۱۱۵۷ -

وصی ایکه از طرف پدر یا پسر کلان تعیین شده باشد ، نمیتواند مال خود را بالای قاصر بفروشد و یا مال او را برای خود بخرد، مگر اینکه این امر به نفع قاصر بوده و به اجازه محکمه صورت گرفته باشد .

ماده ۱۱۵۸ -

(۱) دلال و اهل خبره که اموال جهت فروش یا تعیین قیمت به آنها سپرده شده ، نمی توانند آنرا باسم خود یا به اسم مستعار برای خود خریداری نمایند .

(۲) اگر شخصیکه مال باو تعلق گرفته ، در حال وجود اهلیت لازم، به عقد اجازه نماید ، عقد مذکور صحیح دانسته میشود .

مبحث ششم - بیع حقوق

متنازع فیه

ماده ۱۱۵۹ -

هرگاه شخص از حق متنازع فیه خود به مقابل چیزی به شخص دیگری تنازل نماید ، طرف نزاع

چه دا خستونکی څخه (متناعالیه) هغه بیرته واخلی، خو په دې شرط چه ا خستونکی ته د هغه ورکړی شوی ثمن دمصرفونو او قانونی ربحی سره داداء کولو دوخته څخه بیرته ورکی .

ماده ۱۱۶۰ -

۱۱۶۰- ماده

حکم ماده فوق در احوال ذیل تطبیق شده نمیتواند :

دپورتنی مادی حکم په راتلونکو حالونو کښی نه شی تطبیقیدلی :

۱- در حالتیکه حق متنازع فیه جزء اموالی باشد که بصورت اتکل به ثمن واحد فروخته شده باشد .
۲- در حالتیکه حق متنازع فیه

۱- په هغه حالت کښی چه متنازع فیه حق دداسی مالو نو جز وی چه داتکل په توگه په یوه ثمن خرڅ شوی وی .

بین ورته یا ما لکان متعدد بقسم مشاع بوده و یکی از شرکا حصه خودرا بر دیگری فروخته باشد .

۲- په هغه حالت کښی چه متنازع فیه حق د خو وارثانویا مالکانسو ترمنځ شریک وی او یوشریک خپله حصه پرېل خرڅه کړی وی .

۳- در حالتیکه مدیون حق متنازع فیه راډر مقابل دین برای د ثن واگذار شده باشد .

۳- په هغه حالت کښی چه پوروی متنازع فیه حق دپور په بدل کښی پورورکونکی ته پریښی وی .

۴- در حالتیکه حق متنازع فیه راجع به عقار تحت رهن بوده وبالای شخصیکه عقار در حیات او است فروخته شده باشد .

۴- په هغه حالت کښی چه متنازع فیه حق په گروهوی عقار کی وی او پرهغه چاچه عقار د هغه په حیات کښی دی خرڅ شوی وی .

ماده ۱۱۶۱ -

۱۱۶۱- ماده

قضات، اعضای څار نوالی و قضایای حکومت، وکلای مدافع و موظفین محاکم، در حالیکه حق متنازع فیه در داخل حوزه صلاحیت

قاضیان، د څارنوالی غړی، د حکومت د قضایا ووغړی، ددفاع وکیلان او د محکمو موظفین نه شی کولی کوم متنازع فیه حق چه د هغی

محکمی دواک به حوزه کبسی وی چه هلته وظیفه اجراء کوی ، قول یاد هفی یوه برخه پخپل نامه یا پخپل متعار نامه واخلی او که نی وا خستلو نوبیعه باطله گنل کیری .

۱۱۶۲- ماده

د دفاع وکیلان په هغه متنازع فیه حقوقو کبسی چه دهفی دفاع په غاړه لری نه شی کولی چه د خپل موکل سره پخپل نامه یا په مستعار نامه کومه معامله ترسره کی او که نی داکاروکه نوعقد باطل گنل کیری .

اووم مبحث- د متروکی بیعه

۱۱۶۳ ماده

که خوگ متروکه بی د هفی د مشتملا تو دتفصیل خخه خرخه کی، نویواخی د خپل وراثت په ثابتو لو مکلف دی، مگر داچه د هفی په خلاف موافقه شوی وی .

۱۱۶۴- ماده

د متروکی خرخول د نورو په حقوقو تاثیرنه کوی مگر داچه اخستونکی قول هغه لازمی اجراءت چه په ترکه کبسی دتولو شاملو حقوقو دنقلولو دپاره ضروری وی، ترسره کری وی . دعقد ددواړو خواوودحق دنقلولو دپاره دقانون د حکمو نو مراعت هرو مرو دی .

محکمه باشد که در آنجا ایفا وظیفه مینمایند ، نمی توانند تمام یا قسمت از آن را باسم خود یا باسم مستعار خریداری کنند ، در غیر آن بیع باطل شناخته میشود .

ماده ۱۱۶۲ -

وکلاي مدافع در حقوق متنازع فیه که دفاع آنرا به عهده دارند، نمی-توانند معا مله ایرا با موکل خویش باسم خود یا به اسم مستعار انجام دهند، در غیر آن عقد باطل شناخته میشود .

مبحث هفتم - بیع متروکه

ماده ۱۱۶۳

کسیکه متروکه را بدون تفصیل مشتملات آن بفروشد ، تنها به ثبوت وراثت خود مکلف می باشد ، مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

ماده ۱۱۶۴ -

فروختن مترو که بحقوق دیگران تاثیر وی وارد نمی سازد ، مگر اینکه مشتری تمام اجراءت لازمی را که برای انتقال تمام حقوق شامل ترکه ضروری است انجام نماید. رعایت احکام قانون راجع باجراآت انتقال حق ، بین متعاقبین حتمی می باشد.

۱۱۶۵ ماده

که خرخوونکی د متروکی خینی پورونه ترلاسه کی یادترکی پوری مربوط خینی شیان خرخ کی، اخستونکی ته د هفی په رده ولومکلف دی، مگر داچه د هفی نه رده ول دبیعی په وخت کبنی شرطشوی وی .

ماده ۱۱۶۵ -

هرگاه بایع بعضی از دیون ترکه را بدست آورد یا بعضی از اشیاء متعلق به ترکه را بفروشد، بردآن برای مشتری مکلف می باشد، مگر اینکه عدم زد آن حین بیع شرط گذاشته شده باشد .

۱۱۶۶ - ماده

اخذتونی مکلف دی چه کوم پورونه پر ترکی و او د خرخوونکی له خوا اداء شوی وی خرخوونکی ته ورکی، او ټول هغه پورونه او حقوق چه برترکه وی د خرخه وونکی سره محاسبه کی، خوبه دی شرط چه موافقه په بل ډول نه وی شوی .

ماده ۱۱۶۶ -

مشتری مکلف است دیونی را که برترکه بوده و از طرف بایع پرداخته شده با شد، به بایع ردو تما می دیون و حقوق را که بالای ترکه باشد با بایع محاسبه نماید، مشروط بر اینکه موافقه طور دیگری صورت نکرده باشد .

اتم مبحث - دمرگ درنخ به

وخت کبنی بیعه

۱۱۶۷ - ماده

که خوک دمرگ درنخ په وخت کبنی یوشی په وارث یا په بل چادهفی دقیمت خخه په کم لمن دمرگ په ورخ خرخ کی، دا عقد په هغه صورت کبنی په وارثانو تطبیقیری چه دقیمت د توپیر اندازه دټولی ترکی ددریمی حصی خخه زیاته نه وی، مبیعه په ټولی ترکی کبنی شامله او حسابیری.

مبحث هشتم - بیع در حین

مرض موت

ماده ۱۱۶۷ -

هرگاه شخص هنگام مرض موت چیزی را به وارث یا غیر وارث به لمن کمتر از قیمت آن، در روز وفات، بفروش برساند عقد در صورتی بالای ورثه تطبیق می گردد که مقدار تفاوت قیمت از ثلث قیمت مجموع ترکه متجاوز نباشد. مبیعه شامل مجموع ترکه محسوب میشود .

۱۱۶۸- ماده

که دقیمت توپیر دتولی ترکی د ثلث دقیمت شخهزیات وی نودوارثانو په حق کبسی نه نافذپیری مگر داچه وارثان هغه قبوله کی یا داچه اخستونکی دومره اندازه وارثانو ته ردکی چه دترکی دوه لثه پوره کی .

۱۱۶۹- ماده

د مرگ درنخ دیعی به عقدکبسی هغه حکمونه مراعت کبیری چه دداسی رنخور به تبرع کبسی د مراعت وردی .

۱۱۷۰- ماده

ددریو پورتنیو مادوحکمونه ددریم شخص په ضرر چه دبنه نیت خاوندوی اودعوض په بدل کبسی نی په مبیعی باندی عینی حق کسب کبری وی نه تطبیقیری .

نهم مبحث - دمقایضی بیعه

۱۱۷۱- ماده

مقایضه عبارت ده دجنس دیعی شخه په جنس .

۱۱۷۲- ماده

که دمقایضی به عقدکبسی یوجنس چه دبل جنس بدلوی دعقد ددواړو خواوو له نظره توپیر لرونکی قیمتونه ولری نو دتوپیر داندازی تمویض به نقدوییسو جواز لری .

ماده ۱۱۶۸ -

هرگاه تفاوت قیمت از ثلث کلی ترکه تجاوز نماید ، بیع در آنچه که از ثلث زیاد باشد در حق و ر نه نافذ نمی گردد ، مگر اینکه ورثه آنرا قبول یا مشتری مقداری را که دو ثلث ترکه را تکمیل نماید رد کند .

ماده ۱۱۶۹ -

در عقد بیع هنگام مرض موت ، احکامی رعایت میشود که در تبرع چنین مریض ، قابل رعایت است .

ماده ۱۱۷۰ -

احکام مواد سه گانه فوق بفسرر شخص ثالث صاحب حسن نیت که به مقابل عوض ، حق عینی را علیه عین مبیعه کسب نموده باشد ، تطبیق نمیشود .

مبحث نهم - مقایضه

ماده ۱۱۷۱ -

مقایضه عبارت است از بیع جنس به جنس .

ماده ۱۱۷۲ -

هرگاه اشیاء متبادل در عقد مقایضه از نظر متعاقبین دا رای قیمت های متفاوت باشد تمویض مقدار تفاوت به پول نقد جواز دارد .

۱۱۷۳- ماده

(۱) دمقايضى به عقد كنبى هر يو جنس چه يو دبل بدل دى دمبيعى حكم لرى په هغى كنبى دمبيعى شرطو نه مراعت كيزى ، كه دتسليميدلو په باره كنبى جگړه پيدا شوه د ذكر شوو جنسو نو وركړه راكړه په يوه وخت كنبى صورت نيسى .

(۲) دمقايضى په عقد كنبى دعقد دواړه خواوى نسبت هغه څه ته چه بى تسليم كړى خرڅوونكى اونسبت هغه څه ته چه پى اخستى دى اخستونكى گڼل كيزى .

۱۱۷۴- ماده

كه دمقايضى به عقد كنبى عقد كوونكى يو جنس تسليم شى اوبيا وروسته ورڅخه په استحقاق ويوې شى او يانئ دعيب له امله ردكى ، نو كولى شى چه دهغى دبدل جنس دبیرته رده ولو غوښتنه وكى يانئ قيمت داستحقاق دوخت يانئ دمقايضى دوخت چه دعيب څخه خالى وى دعقد دبلى خواڅخه وغواړى . كه په دواړو حالونو كنبى قانونى موجه پيداشى نو ذكرشوى شخص دخسارى تمويض غوښتلى شى .

۱۱۷۳- ماده

(۱) هر يك از اجناس متبادل در عقد مقايضه حكم مبيعه را داشته شروط مبيعه در آن اعتبار داده مى-شود. در حال وقوع منازعه در مورد تسليم ، داد و ستد اجناس مذکور همزمان صورت ميگيرد .

(۲) هر يك از متعاقدین در عقد مقايضه نسبت به آنچه تسليم نموده بايع و نسبت به آنچه اخذ نموده مشتری شمرده میشود .

۱۱۷۴- ماده

عاقده يکه در عقد مقايضه جنس را تسليم ويغد لزنزد شى با استحقاق برده شود يا آنرا با اثر عيب رد نمايد ، مى تواند جنس مقابل را استر داد يا قيمت آنرا مطابق وقت استحقاق يا هنگام مقايضه خالى از عيب از طرف ديگر عقد ، مطالبه نمايد . در هر دو حالت اگر موجه باشد قانونى موجود شود شخص مذکور جبران خساره را مطالبه کرده مى تواند .

۱۱۷۵- ماده

دمقايضى دعقد مصر فونه به
نيمائى توگه دعقد په دواړو خواوو
تحميليزى مگر داچه موافقه دهغى په
خلاف شوى وى .

۱۱۷۵- ماده

مصار ف عقد مقايضه بصورت
مناصفه بالاى طرفين عقد تحميل
ميشود. مگر اينكه موا فقه بخلاف
آن صورت گرفته باشد.

دو هم فصل

هبه

لمرى قسمت

دهبى ركنونه

۱۱۷۶- ماده

هبه عبارت ده دمال دتمليكو لو
شخه بل چا ته بى دعوضه ، اوكله
كله دعوض په مقابل كېنى هم
صورت نيسى .

۱۱۷۶- ماده

هبه عبارت است از تمليك
مال به شخص ديگر بدون عوض،
گامى بمقابل عوض نيز صورت
ميگيرد .

۱۱۷۷- ماده

كه خوك دتبرع حق ولرى او حجر
كړى شوى نه وى كولى شى چه
دصحت په حالت كېنى خپل تول
ملكيت يا دهغى يوه برخه هرچاته
چه بى زړه وغواړى ، هبه كى .

۱۱۷۷- ماده

شخصيکه اهليت تبرع راداشته
بومحجور نباشد ، ميتواند در حال
صحت، جميع مايملك خود يا قسمتى
از آنها براى هر كه خواسته
باشد هبه نمايد.

۱۱۷۸- ماده

(۱) هبه بى دهغه چا دقبولو
ياقبضو لو شخه چه مال ورته هبه
شوى يا دهغه دنائب بى قبلولو
ياقبضولو نه پوره كېرى .

۱۱۷۸- ماده

(۱) هبه بدون قبول و قبض
مو هوب له ويا نايب اوتكميل
نميگردد .

(۲) كه هبه دهبه كړه شوى دولى
يا وصى له خوا صورت موندل وى،

(۲) هرگاه هبه از طرف ولى
يا وصى مو هوب له صورت گرفته

باشد ، واهب در قبول و قبض هبه نیز نیا بت می نماید .

ماده ۱۱۷۹-

هبه به تعاطی منعقد شده می تواند .

ماده ۱۱۸۰-

ملکیت عین مو هوبه وقتی ثابت می شود که عین مذکور کاملاً قبض گردد . در صور تیکه مو هوبه عقار باشد ، تحریر عقد در ورق رسمی جهت انعقاد هبه حتمی میباشد .

ماده ۱۱۸۱-

هر گاه مال در حالی هبه شود که بتصرف مو هوب له قرار داشته باشد ، هبه قبض شده تلقی می شود .

ماده ۱۱۸۲-

هر گاه دین از طرف داین بمدیون هبه شده یا از آن بدو ن تردید مدیون ابراء صورت گیرد ، عقد هبه تکمیل گردید . دین ساقط میشود . در صور تیکه دین به غیر مدیون هبه شده باشد ، هبه قبل از قبض مو هوبه با اجازه واهب تکمیل شده نمیتواند .

هبه کونکی به دهبی په قبلو لواو قبض کولو کنبی هم نیابت کوی .

ماده ۱۱۷۹-

هبه یو بل ته په ور کولو سره منعقدی شی .

ماده ۱۱۸۰-

دهبه شوی عین ملکیت هغه وخت ثابتیری چه ذکر شوی عین پوره قبض شی ، که هبه شوی شنبی عقاروی دهبی دمنعقدو دپاره په رسمی پانی کنبی دعقد لیکل هرو مرو دی .

ماده ۱۱۸۱-

که مال په داسی حالت کنبی هبه شی چه دهبه کره شوی په تصرف کنبی وی ، نو هبه قبض شوی پیژندل کیری .

ماده ۱۱۸۲-

که پور دپور ور کونکی له خوا پور وپی ته هبه شی یاله هغه خخه پور وپی ته ابراء وکی او پوره وپی دا ابراء ردنه کی ، نو دهبی عقد پوره کیری او پور ساقطیری . که هبه کری شوی بی دپور وپی بل شوک وی نو هبه دهبه کره شوی دقبض کولو تر مخه یواخی دهبه کونکی په اجازه نه پوره کیری .

۱۱۸۳- ماده

دهبه شوی شی موجودیت دهبی
دعقد په وخت کبسی شرط دی ، باید
چه ټاکلی وی او دهبه کونکی په
ملکیت کبسی وی .

۱۱۸۳ ماده -

مو جودیت مو هو به هنگا م عقد
شرط بوده لازم است معین و در
ملك واهب باشد .

۱۱۸۴- ماده

که هبه کړی شوی شی شریک
او تقسیمول یی ممکن وی نو دهفی
هبه کول په قبض کولو سره هم
دملکیت افاده نه کوی، مگر په
هغه وخت کبسی چه هبه کونکی
هغه تقسیم کی او هبه کړی شوی
ته یی جلا شوی تسلیم کی .

ماده ۱۱۸۴ -

هر گاه مو هو پ مشاع قابل
قسمت باشد هبه آن باو جو د
قبض، افاده ملکیت رانی نماید. مگر
اینکه واهب آنرا تقسیم نمود
حصه معین را بموهوبه له تسلیم
نماید .

۱۱۸۵- ماده

که هبه کړی شوی شی شریک
وی خو د تقسیمولو امکان یی نه وی،
قبضول نی ملکیت افاده کوی خوبه
دی شرط چه اندازه یی معلومه وی .

ماده ۱۱۸۵ -

در صور تیکه مو هو به مشاع
غیر قابل قسمت باشد قبض آن
افاده ملکیت را مینماید، مشروط
براینکه مقدار آن معلوم باشد .

۱۱۸۶- ماده

هبه دټول ژوند دمدی په قید
جواز لری خوبه میراث نه وړه کبیری .
کومه هبه چه دټاکلی مدی پوری
مقیده وی، جواز نه لری .

ماده ۱۱۸۶ -

هبه مقید به مدت عمر، جواز
داشته به ارث برده نمیشود اما هبه
مقید به زمان معین جواز نه دارد .

۱۱۸۷- ماده

کوم شی چه د معدوم په حکم
کبسی وی دهفی هبه جواز نه لری .

ماده ۱۱۸۷ -

هبه آنچه در حکم معدوم است
جواز ندارد .

۱۱۸۸- ماده

هبه دپور وړ کونکو په ضرر،
جواز نه لری .

ماده ۱۱۸۸ -

هبه به ضرر دائنین جواز
ندارد .

ماده - ۱۱۸۹

هبه دهبه کونکی په مړینی هبه کړی شوی ته دعین دتسلیمیدو ترمنځه ، باطله گڼل کیږی .

ماده - ۱۱۹۰

هبه دهبه کړی شوی په مرگ دهبه شوی شی دقبضو لو ترمنځه باطله گڼل کیږی او وارثان یی په هغی کښی حق نه لری .

ماده - ۱۱۹۱

دمرگ په رنځ کښی دیوچا هبه، دروصیت حکم لری .

د وهم قسمت

دهبی حکمونه

لمری مبحث - دهبه کونکی

التزامونه

ماده - ۱۱۹۲

هغه څوک چه ورته مال هبه شوی دی که عین هبه شوی شی تسلیم شوی نه وی ، هبه کونکی دهغی په تسلیمولو مکلف دی . دتسلیمیدوپه باره کښی دمیعی پوری دتسلیمیدلو ټول مربوط حکمونه مراعت کیږی .

ماده - ۱۱۹۳

هبه کونکی دهبه شوی شی داستحقاق وړلو څخه مسؤل نه دی، مگر داچه داستحقاق سبب یی عمداً

ماده ۱۱۸۹ -

هبه په مرگ وا هب قبل او تسلیم عین برای مو هو به له باطل دانستمی شود .

ماده ۱۱۹۰ -

هبه بمرگ مو هو ب له قبل از قبض مو هو به باطل دانسته شد . ورگه مو هو ب له در آن حق ندارد .

ماده ۱۱۹۱ -

هبه شخص در حال مرگ موت حکم و وصیت را دارد .

قسمت دوم

احکام هبه

مبحث اول - وجایب

واهب

ماده ۱۱۹۲ -

در صور تیکه مو هو ب له عین مو هو به را تسلیم نشده باشد ، واهب به تسلیمی آن مکلفیت داشته ، در مورد تسلیمی ، تمام احکام متعلق به تسلیمی میبعه رعایت می شود .

ماده ۱۱۹۳ -

واهب از استحقاق مو هو به مسؤل نمیبا شد ، مگر اینکه سبب استحقاق را عمداً پوشا نده یا هبه

بمقابل عوض صورت گرفته باشد .

در حالت اول قاضی مقدار خساره وارده را به مو هوب له طور عادلانه تعیین و در حالت دوم واهب به اندازه آنچه از مو هوب له حاصل نموده مسؤلیت دارد ، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

ماده ۱۱۹۴-

هر گاه مو هوبه به استحقاق برده شود، مو هوب له در حقوق ودعاری قایم مقام واهب قرار میگیرد .

ماده ۱۱۹۵-

(۱) واهب از عیب مو هوبه مسؤل شناخته نمیشود .

(۲) هر گاه واهب عمداً عیب را مخفی ساخته یا از عدم معیوبیت آن تضمین کرده باشد ، از ضرر ناشی از عیب مسؤل میباشد . در صورت تیکه هبه بمقابل عوض باشد مسؤلیت واهب از مقدار عوض هبه تجاوز نمیکند .

ماده ۱۱۹۶-

واهب تنها از فعل عمدی وخطای بزرگ مسؤل پنداشته میشود .

بپت گیری وی یا داچه هبه دعوض به مقابل کنبی شوی وی . به لمرنی

حالت کنبی به قاضی هبه کپره شوی شخص ته عادلانه تعویض تاکی ،

اوپه دوهم حالت کنبی هبه کونکی دهغه شه به اندازی چه دهبه کپره شوی شخص خخه نی حاصل کپی مسؤلیت لری ، مگر داچه موافقه به بل دول شوی وی .

ماده ۱۱۹۴-

که هبه شوی مال به استحقاق ویور شی هبه کپی شوی شخص به حقوق او دعوی کنبی دهبه کونکی قایم مقام گرخی .

ماده ۱۱۹۵-

(۱) هبه کونکی دهبه شوی مال دعیب مسؤل نه دی .

(۲) که هبه کونکی عمداً عیب بپت گیری وی یائی دهفی دعیب دنیشتوالی تضمین کپی وی، دعیب خخه دبیدا شوی ضرر مسؤل دی . که هبه دعوض به بدل کنبی وی نو دهبه کونکی مسؤلیت دهبی دعوض داندازی خخه نه زیاتیری .

ماده ۱۱۹۶-

هبه کونکی یواخی دعدمی فعل او لوی خطا مسؤل گنل کیری .

دوهم مبحث - دهبه کره شوی

شخص التزامونه

۱۱۹۷- ماده

هبه کره شوی شخص دهغه شی به اداء کولو مکلف دی چه هبه کورونکی دهبه شوی شی به عوض کښی شرط کړی وی عام له دی چه دعوض ادا کول پخپله دهبه کورونکی یا دبل چا دپاره ټاکل شوی وی .

۱۱۹۸- ماده

که دهبه شوی شی قیمت دشرط کړه شوی عوض دقیمت څخه کم وی، نو هبه کره شوی یواځی دهغی اندازی عوض په اداء کولو مکلفدی چه دهبه شوی شی دقیمت معادل شی .

۱۱۹۹- ماده

(۱) که هبه کورونکی دهبی په عوض دخپلو پورونو اداء کول شرط کښیږدی ، نو هبه کره شوی یواځی دهغی اندازی پورونو په اداء کولو مکلف دی چه دهبی ور کولوپه وخت کښی موجود وړ ، مگرداچه موافقه په بل ډول شوی وی .

(۲) که هبه شوی شی په یوه عینی حق دداسی پور په تضمین مستغرق وی چه دهبه کورونکی یا دبل چا په ذمه وی ، نوبه کړه

مبحث دوم - وجایب

موهوب له

ماده ۱۱۹۷-

موهوب له به ایفای آنچه که واهب در عوض موهوبه شرط گذاشته مکلف میبا شد، اعم از اینکه ایفای آن برای واهب یا شخصی دیگری تعیین شده باشد .

ماده ۱۱۹۸-

هر گاه قیمت موهوب به از قیمت عوض شرط شده کمتر باشد ، موهوب له تنها به تادیه آن مقدر عوض که معادل قیمت موهوبه شود ، مکلف میباشد .

ماده ۱۱۹۹-

(۱) هر گاه واهب بردا خت دیون خود رابعوض هبه شرط گذارد ، موهوب له تنها به تادیه همان مقدار دیونی مکلف شناخته میشود که در وقت هبه موجود بوده ، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

(۲) اگر باساس تضمین دین ، علیه واهب یا شخص دیگری به موهوبه حقوق عینی تعلق گرفته

شوی ددی پور په اداء کولو مکلف دی ، مگر داچه موافقه په بل ډول شوی وی .

۱۲۰۰- ماده

دهیې مصرفونه په شمول د عقد او محصولو نو دمصرفونو د هبه کړی شوی په غاړه دی ، مگر داچه موافقه په بل ډول شوی وی .

دریم قسمت

دهیې څخه رجوع کول

۱۲۰۱- ماده

هبه کوونکی کولی شی چه د هبه کړی شوی په موافقه د هبی څخه رجوع وکړي ، هبه کوونکی به د محکمې څخه درجوع کولو اجازه اخلي خو په دی شرط چه په معقول عنر مستندوی او درجوع مانع نه وی پیدا شوی .

۱۲۰۲- ماده

په راتلونکو حالونو کښی د هبی څخه رجوع کول معقول عنر گڼل کیږی :

۱- په هغه حالت کښی چه هبه کړه شوی خپلی وجیبی د هبه کوونکی په مقابل کښی داسی اخلال کی چه دا اخلال کول دهغه له خوا لویه بی اعتنایی وگڼل شی .

۲- په هغه حالت کښی چه هبه کوونکی د نفی د پیدای کولو څخه لکه

باشند ، موهوب له بتادیه دین مذکور مکلف می باشند ، مگر اینکه طرین طور دیگری موافقه نموده باشند .

۱۲۰۰- ماده

مصارف هبه به شمول مصارف عقدو محصولات، برزخه موهوبه له است، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

قسمت سوم

رجوع از هبه

۱۲۰۱- ماده

واهب میتواند بموا فقه موهوب له از هبه رجوع نماید، در صورت علم موافقه موهوب له، و اهب از محکمه اجازه رجوع را حاصل می دارد ، مشروط بر اینکه مستند به عنر معقول بوده و مانع رجوع موجود نشده باشد.

۱۲۰۲- ماده

در حالات آتی رجوع از هبه عنر معقول پنداشته میشود :

۱- در حالیکه موهوب له وجایب خویش را در مقابل واهب طوری اخلال نماید که عملش بی اعتنایی مطلق در برابر او تلقی شود.

۲- در حالیکه واهب از کسب نفقه، طوریکه حیثیت اجتماعی او

چه دده اجتماعي حيثيت يې ايجابوي ايجاب مي كند، عاجز شود يا به عاجز شي يا دهغه چا دنفقسي پرداخت نفقه اشخا صيکه دوركولو توان ونه لري چه دقانون په حكم ور باندې لازم ده .

۳- په هغه حالت كښي چه دهبي كولو وروسته دهبه كوونكي طفل وزپږيزي او درجوع تر وخته ژوندي وي ، يا دا چه هبه كوونكي داسي ولد ولري چه دهبي په وخت كښي پري دمري گمان كوي او هغه ژوندي وي .

ماده ۱۲۰۳-

ماده ۱۲۰۳-

هرگاه واهب عمداً بدون حق كه هبه كوونكي عمداً او نا حقه ازطرف مو هوب له به قتل برسد ، ورسيږي ، نو دهغه وارثان كولي شي چه هبه باطله كي .

ماده ۱۲۰۴-

ماده ۱۲۰۴-

رجوع از كل يابعض هبه گرچه دتولي هبي څخه يا دهغي ديوي برخي څخه رجوع كول جواز لري كه څه هم هبه كوونكي خپل حق ساقط كړي وي خو په دي شرط چه لاندي ذكر شوو ما دو دموانعو څخه كومه يوه پيدا نه شي :

ماده ۱۲۰۵-

ماده ۱۲۰۵-

هر گاه به عين مو هو به زيادتي داسي زياتوالي راشي چه دهغي سره عايد شود كه متصل آن بوده وموجب يو خاي وي او دهغي دقيمت دزياتوالي موجب وگرځي ، درجوع زيادت قيمت آن گردد، مانع رجوع مي

کولو مانع کیزی ، او که مانع لری شوه نو درجوع کولو حق ورسره عودت کوی .

ماده ۱۲۰۶-

هر گاه یکی از طرفین عقد هبه ، بعد از قبض آن فوت نماید ، حق رجوع در آن ساقط میگردد .

ماده ۱۲۰۷-

هر گاه مو هوب له درموهو به تصرف نهایی نموده باشد ، رجوع واهب جواز ندارد . در صورت تیکه تصرف مذکور شامل جزء ازموهوبه بوده باشد ، جوع در جزء باقی مانده آن جواز دارد .

ماده ۱۲۰۸-

هر گاه هبه بین زو جین صورت گرفته باشد ، رجوع از آن جواز ندارد ، گرچه بعد از هبه در بین آنها تفریق واقع شده باشد .

ماده ۱۲۰۹-

هر گاه هبه بین اقرار ب محرم واقع شده باشد ، رجوع در آن جواز ندارد .

ماده ۱۲۱۰-

(۱) هر گاه عین مو هوبه تلف گردد یا از بین برده شود ، حق رجوع در آن ساقط می گردد .

که دهبی ددوآرو خواوو خنخه کوم یودهبی دقبضولوروسته مرشی نویه کبسی درجوع کولو حق ساقطیزی .

ماده ۱۲۰۷-

که هبه کره شوی شی کبسی آخرنی تصرف کری وی ، نو دهبه کونکی رجوع کول جواز نه لری ، که ذکر شوی تصرف دهبه شوی شی به یو جزء کی شوی وی نو به پاتی جزء کبسی بی رجوع کول جواز لری .

ماده ۱۲۰۸-

که هبه دمیره او بنخی تر منخ شوی وی ، نو رجوع کول ورخنه جواز نه لری ، که خه هم دهبی وروسته دهقوی ترمنخ جدایی واقع شی .

ماده ۱۲۰۹-

که هبه دمحمرو خیلوانو ترمنخ واقع شوی وی به هنی کبسی رجوع کول جواز نه لری .

ماده ۱۲۱۰-

که عین هبه شوی شی تلف یا هلاک شی به هنی کبسی درجوع کولو حق ساقطیزی .

(۲) اگر هلاك يا اتلاف شما مل يك قسمت از عين مذکور باشد ، رجوع در مقدار با قيمت نشده جواز دارد .

ماده ۱۲۱۱-

هر گاه هبه بمقابل عوض صورت گرفته باشد ، حق رجوع در آن ساقط می گردد ، مشروط بر اینکه عوض در برابر قسمتی از مو هوبه قرار داده نشده باشد . اگر عوض به استحقاق برسد هبه واهب رجوع کرده می تواند ، مشروط براینکه به مو هوبه ، زیادتی که مانع رجوع شود یا مانع دیگری موجود نگردد .

ماده ۱۲۱۲-

بدر نمی تواند از مال پسر صغیر خود بمقابل هبه ای که با او کرده عوض بگیرد .

ماده ۱۲۱۳-

هر گاه هبه بصفت صدقه یا بمنظور خیر صورت گرفته باشد ، رجوع در آن جواز ندارد .

ماده ۱۲۱۴-

رجوع در هبه بموافقت طرفین یا حکم محکمه صورت گرفته عقداً باطل میسازد . درین صورت موهوبه

(۲) که تلفید ل یا هلاکیدل دذکر شوی عین به یوی برخه کنبسی شوی وی نو به پاتی برخه کنبسی رجوع کول جواز لری .

ماده ۱۲۱۱-

که هبی دعوض به بدل کنبسی صورت موندلی وی به هفی کنبسی در رجوع کولو حق ساقطیری ، خوبه دی شرط چه عوض دهبه شوی شی دیوی برخی به مقابل کنبسی نه وی . که عوض به استحقاق و یو پول شی ، هبه کوونکی رجوع کولی شی خوبه دی شرط چه به هبه شوی شی کنبسی داسی زیاتوالی چه در رجوع مانع شی یا بل کوم مانع پیدانه شی .

ماده ۱۲۱۲-

پلارنه شی کولی چه دخیل صغیر زوی دمال شخه دهفی هبی به عوض کنبسی چه ورته بی کپی خه شی واخلی .

ماده ۱۲۱۳-

که هبه دصدقی به صفت یادخیر به منظور شوی وی به هفی کنبسی رجوع کول جوازه لری .

ماده ۱۲۱۴-

به هبه کنبسی رجوع کول ددواپرو خواوو به موافقه یا دمحمکی به حکم صورت نیسی او ددی رجوع سره عقد باطلیری . به دی صورت

با عاده منافع حاصله از موهوبه،
الی زمان موافقه بر جوع یا اقامه
دعوی، مکلف میباشد . مو هو به له
میتواند مصارف ضروری ایرا که
انجام داده است از واجب مطالبه
نماید . اما مصارف نافع را درحالی
مطالبه کرده میتواند که از اثر آن زیادت
در قیمت مو هوبه بعمل آید .
باشد .

ماده ۱۲۱۵ -

(۱) هر گاه واجب بدون رضایت
موهوب له یا حکم محکمه موهوبه را
دوباره به دست آرد، از تلف شدن آن به
مقابل موهوب له مسؤول شناخته
میشود . خواه تلف شدن مو هو به
ناشی از فعل واجب باشد یا از اثر
استعمال یا علت خار جی دیگر .

(۲) اگر محکمه به رجوع در هبه،
حکم صادر نموده و مو هو به بعد از
اخطار به تسلیم ، در دست
موهوب له تلف شود ، مو هو ب له
از تلف شدن مو هو به مسؤول می
باشد . گر چه ناشی از عمل
او نباشد .

(۳۶۸)

کبنی هبه گره شوی دهبه شوی شی
دحاصل شور گتو دموافقی تر رخته
پوری یا ددعوی داقامه کیدو تروخته
پوری په ورکولو مکلف دی ، هبه
گره شوی شخص کولی شی کوم
ضروری مصرفونه چه پی کپی دی
دهبه کوونکی شخه وغواپی، مگر
گته ور مصرفونه په هفه حالت کبنی
غوینتلی شی چه دهفی په اثر دهبه
شوی شی په قیمت کبنی زیاتوالی
راغلی وی .

ماده ۱۲۱۵ -

(۱) که هبه کوونکی هبه شوی
مال بی دهبه گره شوی درضا یا
دمحکمی دحکم شخه بیرته تر لاسه
کی دهفی دتلفیدو شخه دهبه گره
شوی په مقابل کبنی مسئول گنل
کیزی عام له دی چه دهبه شوی مال
تلفیدل دهبه کوونکی دفعل شخه
یا داستعمال په اثر یا په بل کوم
دبانندی علت پیدا شوی وی .

(۲) که محکمی دهیبی په رجوع
حکم صادر کپی وی، او مو هو به
دتسلیمو لو په اخطار و روسته
دموهوب له په لاس کبنی تلف شی،
موهوب له دمویی دتلفیدو شخه
مسئول دی . که شخه هم دهغه دعمل
شخه نه وی .

درېم فصل
شرکت
لمړی قسمت
عمومي حکونه
لمړی مبحث- تعريفونه
ماده- ۱۲۱۶

فصل سوم
شرکت
قسمت اول
احکام عمومي
مبحث اول- تعريفات
ماده ۱۲۱۶-

شرکت دداسې عقد څخه عبارت دی چه دهغي په موجب دوه يا ددوه ورو څخه زيات اشخاص تصد کوي چه ديومالي فعاليت په کار اچولودپاره ديوي اندازي مال په ورکولو ، يا ديوکار دسرتو رسولو يا په اعتبار په داسې توگه سره شريك شي چه گټه او خساره به يې ترمنځ دهغي موافقي په اساس چه ددوي ترمنځ شوي ، ويشل کيږي .

شرکت عبارت از عقد يست که بموجب آن دو يا زياده از اشخاص تصد مينمايد ، تا در بکار انداختن يك فعاليت مالي به پرداخت مقدار مال يا انجام عمل يا اعتبار طوري سهيم شو ند که مفادو خساره به اساس موافقه که بين آنهاصورت گرفته ، توزيع شود .

ماده ۱۲۱۷

ماده ۱۲۱۷-

شرکت عام له دی چه دمال په ورکولو يا دکار په ترسره کولوياپه اعتبار وي ، په دوه ډوله دی :
دمفاضي شرکت اودعنان شرکت .

شرکت خواه به اعطای مال باشد يا انجام عمل يا اعتبار دونوع است :

ماده ۱۲۱۸

ماده ۱۲۱۸-

دمفاوضي شرکت هغه دی چه شريکان په تصرف ، پانگي ، گټي او خساري کښي سره مساوي وي .

شرکت مفاوضه آنست که شريکاء در تصرف ، سرمايه ، مفادو خساره باهم مساوي باشند .

ماده ۱۲۱۹

ماده ۱۲۱۹-

دعنان شرکت هغه دی چه شريکان داسې موافقه وکي چه په تصرف ،

شرکت عنان آن است که شريکاء در آن طوري موافقه نمايند که در

یا پانگی یا گتی یا خساری کبسی به سره توپیر لری .

۱۲۲۰- ماده

تصرف یاسر مایه ، مفاد یا خساره باهم متفاوت باشند .

۱۲۲۰- ماده

به اعتبار شرکت هغه دی چه به هفی کبسی دوه یا زیات اشخاص دااعتبار په اساس دمال په اخستلو دنسیه په صورت په داسی توگه موافقه وکی چه مال به خرخوی او هریو به دیوی ټاکلی حصی څخه مسئول وی، په گټه او خساره کبسی به شریک وی .

۱۲۲۱- ماده

شرکت به اعتبار ، آن است که در آن دو یا زیاده اشخاص ، به اساس اعتبار ، به خرید مال بصورت نسیه طوری موافقه نمایند که مال رافروخته هر یک از حصه معین آن مسئول بوده در مفاد و خساره سپیم باشند .

۱۲۲۱- ماده

(۱) شرکت دتشکیلیدو سره سم حکمی شخصیت گټل کبزی خو په دی شرط چه ثبت او خپورشوی وی. شرکت نه شی کولی چه دثبتیدو او خپریدو ترمخه په نورو اشخاصو تمسک وکی مگر نور اشخاص به دی شخصیت بی له خپریدو تمسک کولی شی .

(۱) شرکت بمجرد تشکییل، شخصیت حکمی تلقی میشود مشروط بر اینکه ، به ثبت و نشر رسیده باشد. شرکت نمیتواند قبل از ثبت و نشر ، به اشخاص ثالث تمسک نماید و لی اشخاص ثالث به این شخصیت بدون نشر تمسک کرده میتوانند .

(۲) تجارتی شرکتونه د تجارت دقانون دحکمونو تابع دی .

(۲) شرکت های تجارتی تابع احکام قانون تجارت میباشد .

دوهم مبحث - دشرکت

مبحث دوم - اوگان

عمومی رکنونه

عمومی شرکت

۱۲۲۲- ماده

۱۲۲۲- ماده

دشرکت عقد باید چه لیکلی وی دهفی په غیر اعتبار نه لری. همدارنگه په عقد کبسی وارد شوی تعدیل ترڅو چه دعقد شکل نه وی

عقد شرکت باید تحریری باشد در غیر آن اعتبار ندارد . همچنان تعدیل وارده در عقد تا زمانیکه شکل عقد تکمیل نشده باشد باطل

پوره شوی باطل گنل کیری، شریکان نه شی کولی چه په دی باطلیدلو په بل چا تمسک وکی ، همدارنگه دا باطلیدل د شریکانو تر منځ د اعتبار وړنه دی مگر دهغی نیتی څخه چه شریک د باطلیدلو د حکم غوښتنه کړی وی .

ماده ۱۲۲۳-

د حصو توپیر جواز لری ، حصه د مال ملکیت یا دهغی یواځی گټه کیدای شی .

ماده ۱۲۲۴-

د شریک حصه دهغه د نفوذ یا مالی اعتماد پوری نه شی منحصریدای .

ماده ۱۲۲۵-

که دیوه شریک سهم نقدی بیسی وی او هغه ورنه کی د استحقاق د نیتی څخه دهغی د قانونی گټوپه ورکولو بی له دی چه قضایی غوښتنه یا خبرتیا صورت موندلی وی ، مکلف دی. دخپل سهم دوروسته والی له امله د پیدای شوی خساری په ورکولو هم مکلف کیری .

ماده ۱۲۲۶-

که دیوه شریک سهمیه د ملکیت حق یا دکټی حق یا نور عینی حقوق وی د ضمان په پاره کښی ، د هلاک یا استحقاق یا دعیب د ظاهریدو په

شمرده می شود . شرکاء نمیتوانند بر این بطلان بالای شخص ثالث تمسک نمایند ، این بطلان بین شرکاء نیز مدار اعتبار نیست ، مگر از تاریخیکه شریک مطالبه حکم بطلان را نموده باشد .

ماده ۱۲۲۳-

تفاوت حصص مجاز است . حصه ملکیت مال یا مجرد منفعت آن شده میتواند .

ماده ۱۲۲۴-

حصه شریک به نفوذ یا اعتماد مالی وی منحصر شده نمیتواند .

ماده ۱۲۲۵-

هر گاه سهم یکی از شرکا پول نقد بوده و آنرا تادیه نکند از تاریخ استحقاق به پرداخت غایده قانونی آن، بدون اینکه مطالبه قضا یی و یا ابلاغ صورت گرفته باشد ، مکلف میباید جبران خسار و وارده ناشی از تاخیر پرداخت سهم نیز بر او تحمیل میشود .

ماده ۱۲۲۶-

هر گاه سهمیه شریک حق ملکیت یا حق منفعت یا سایر حقوق عینی دیگر باشد ، راجع به ضمان سهمیه در موارد هلاک یا استحقاق

یا ظهور عیب احکام بیع تطبیق می‌شود .

ماده ۱۲۲۷-

هر گاه سهمیه شریک صرف انتفاع از مال باشد ، احکام اجاره در آن تطبیق می‌گردد .

ماده ۱۲۲۸-

هر گاه سهم شریک عمل باشد به انجام خدماتیکه در عقد تعهد نموده و تقدیم حساب از آن مکلف می‌باشد .

ماده ۱۲۲۹-

سهمیه عمل به انجام عمل جبران می‌گردد . در این صورت شریک تنها از اعمال مربوط در شرکت مسؤل میباشد .

ماده ۱۲۳۰-

هر گاه سهمیه دین باشد تعهد شریک و قتی ایفا شناخته می‌شود که دین به موعد معین به شرکت پرداخته شده باشد . در صورت عدم پرداخت آن شریک علاوه بر مسؤلیت از عدم پرداخت سهمیه ، به تادیه جبران خسار از موعد تاخیر آن ، مکلف میباشد .

ماده ۱۲۳۱-

شخص فایده رابطنه که در عقد شرط گردید ، مستحق می‌گردد

موارد کبسی دبیعی حکمونسه تطبیقیری .

ماده ۱۲۲۷-

که دیو شریک سهمیه یواخی دمال خخه گته اخستل وی به هفی کبسی داجاری حکمونه تطبیقیری .

ماده ۱۲۲۸-

که دکوم شریک سهم کار کول وی دهفی خدمتونو په ترسره کولو چه په عقد کبسی نی دهفی تعهد کری او دهفی خخه دحساب په ورکولو مکلف دی .

ماده ۱۲۲۹-

دکار کولو سهمیه دکار په کولو جیره کبیری ، په دی صورت کبسی شریک یواخی دشرکت پوری دمربوطو کارونو په کولو مسؤل دی .

ماده ۱۲۳۰-

که دیوه شریک سهمیه پوری نو تعهد نی هغه وخت اداء کبیری چه پور په قاکلی مدی کبسی شرکت ته ورکول شوی وی ، که یی ورته کری نو شریک دسهمیی دنه ورکولو په مسؤللیت علاوه دمدی دتاخیر په نسبت دتعویض په ورکولو هم مکلف دی .

ماده ۱۲۳۱-

شخص دگتی په هفی طریقسی مستحق کبیری چه په عقد کبسی

شرط شوی ، عام له دی چه دکار کولو یا دمال په بدل کښی وی . اعم ازینکه در مقابل مال یا عمل باشد .

ماده ۱۲۳۲-

که دشرکت په عقد کښی په گټی او تاوان کښی دهر شریک حصه نه وی معلومه شوی دهر شریک دگټی برخه دهغوی دپانگو دسهمیو په تناسب ویشل کیږی . هر گاه در عقد شرکت حصه هر یک از شرکاء در مفاد و خساره معلوم نشده باشد ، سهمیه مفاد هر یک از شرکاء به تناسب سهمیه آنها از سرمایه توزیع می گردد .

ماده ۱۲۳۲-

ماده ۱۲۳۳-

که په عقد کښی یواځی دشریکانو دگټی برخه ټاکل شوی وی نو دټاکلی گټی په اندازه دتاوان په وړلو کښی داعتبار وړ گڼل کیږی . همدارنگه که په عقد کښی دهر شریک تاوان ټاکل شوی وو دگټی دټاکلو په شکل داعتبار وړ گڼل کیږی . هر گاه در عقد تنها به تعیین سهمیه مفاد شرکاء تصریح بعمل آمده باشد ، این تصریح به عین اندازه در تحمل خساره مدار اعتبار شناخته میشود . همچنان تصریح در عقد به تعیین خساره هر یک از شرکاء به عین شکل ، در باره مفاد مدار اعتبار میباشد .

ماده ۱۲۳۳-

ماده ۱۲۳۴-

که دشریکانو پانگه یو برابر وه ، سره دهغی هم دگټی په ویش کښی زیاتوالی جواز لری . باوجود مساوات در سرمایه ، شرط زیادت در توزیع مفاد مجاز است .

ماده ۱۲۳۴-

ماده ۱۲۳۵-

که دیوه شریک سهمیه په کار او عمل کښی منحصره وی نو دهغه دکار څخه دشرکت دگټی اخستلو تابع دی . که شریک په کار کولو علاوه نقدی بیسی یا بل شی ورکی نویوه حصه دکار کولو په بدل کښی عمل منحصر باشد ، سهمیه او در مفاد و خساره تابع استفا ده شرکت از عمل او میباشد . در صورتیکه شریک علاوه از عمل ، پول نقد و یا شی دیگری پیر داذد ، حصه ای

ماده ۱۲۳۵-

اویوه حصه دهغه شی په بدل کښی چه په کار کولو یی علاوه ور کړی، مستحق کښی .
 را در مقابل عمل وحصه دیگری را در مقابل آنچه که علاوه از عمل برداخته است مستحق می گردد .

ماده ۱۲۳۶-

ماده ۱۲۳۶-

(۱) که داسی موافقه وشی چه یو شریک دی په گته یا تاوان کښی شریک نه وی دشرکت عقد باطل گڼل کښی .
 (۱) هر گاه به عدم سهم گیری یکی از شرکاء در مفاد یا خساره موافقه صورت گیرد ، عقد شرکت باطل شناخته میشود .

(۲) کوم شریک چه بی دکار کولو په شرکت کښی سهم ونه لری دشریکانو په موافقه دتاوان دحصی شخه هغه وخت معافیدی شی چه دهغه دکار په بدل کښی اجوره نه وی ټاکل شوی .

ماده ۱۲۳۷-

ماده ۱۲۳۷-

داعتبار په شرکت کښی گته او تاوان دهغه مال په تناسب ویشل کښی، چه هر یوه شریک هغه دشرکت په حساب په نسیه اخستی او ضامن شوی ئی دی . په دی باره کښی بل رنگه موافقه صورت نه شی موندلی .
 در شرکت اعتبار ، مفاد و خساره، به تناسب مالی توزیع میگرد که هر یک از شرکاء آن را به حساب شرکت طور نسیه خرید و ضامن آن شده باشد . در این مورد موافقه طور دیگری صورت گرفته نمی تواند .

دویم مبحث - دشرکت اداره

مبحث سوم - اداره شرکت

ماده ۱۲۳۸-

ماده ۱۲۳۸-

شریکان یو دبل په مقابل کښی دامین صفت لری ، دشرکت مال دیوه شریک سره دامانت حکم لری، نو که مال دشریک دقصور یا تیری په غیر تلف شی ، ذکر شوی شریک دشرکاء در مقابل یکدیگر صفت امین را داشته و مال شرکت در نزد شریک حکم امانت را دارد .
 در صورتیکه مال بلو ن تقصیر یا تجاوز شریک تلف شود ، شریک

مذکور مسؤل شناخته نمی شود ،
امادر حال قصور یا تاجا وز مسؤل
شناخته می شود .

ماده ۱۲۳۹-

(۱) عقد شرکت متضمن طرز
اداره ، اسم یا اسماء هیئت مدیره
و حدود صلاحیت هر يك از اعضای
هیئت مذکور میباشد .
(۲) درج مطالب فوق با اساس
موافقه بعدی جواز دارد ، مشروط
براینکه شکل قانونی تعدیل در آن
رعایت شده باشد .

ماده ۱۲۴۰-

(۱) هر گاه یکی از شرکاء با اساس
تصریح خاص متن عقد شرکت ،
با داره شرکت موظف شود ، با اداره
شرکت و انجام اعمالیکه شنا مل
اهداف شرکت باشد ادامه مید هد
مشروط براینکه اعمال و تصرفات
وی عاری از غش باشد . عزل
چنین شریك تاز مان بقای شرکت
بدون مجوز قانونی و یا تعدیل
عقد شرکت جواز ندارد .
(۲) هر گاه انتخاب شریك
مذکور در هیئت مدیره با اساس
موافقه بعدی بعمل آمده باشد ،
رجوع در آن مثل رجوع در سایر
وکالت های عادی جواز دارد .

مسئول نه گنبل کیری، مگر دقصور
او تیری به حالت کنبی مسئول گنبل
کیری .

ماده ۱۲۳۹-

(۱) دشرکت عقد متضمن دی
داداری طرز العمل نه ، دمدیره هیئت
نوم یا نو مونو ته او دذکر شوی
هیئت دهر غری دواک حدو دو ته .
(۲) دپورتیو مطلبو نو درجه ول
به وروستنی موافقه کنبی جواز
لری خو به دی شرط چه دتعدیل
دقانونی شکل مراعت به کنبی شوی
وی .

ماده ۱۲۴۰-

(۱) که کوم یو شریك دشرکت
دعقد دخاصی تصریح به اساس
دشرکت به اداری موظف شی نو
دشرکت اداری او هغه کارونو ته به
دوام ورکوی چه دشرکت به هدفونو
کنبی شامل دی ، خو به دی شرط
چه دهغه کارونه او تصرفونه دغش
خخه خالی وی، د داسی شریك
عزلول دشرکت ددوام تر وخته بی
دقانونی اجازی یا دشرکت دعقد
دتعدیل خخه جواز نه لری .
(۲) که دذکرشوی شریك انتخاب
به مدیره هیئت کنبی دوروسته
موافقی به اساس صورت موندلی وی
دنورو عادی وکالتونه به شان به هفی
کنبی رجوع کول جواز لری .

۱۲۴۱- ماده

که خو متعدد اشخاص بی‌دووظیفی دټاکلو او دواړو دجلا والی څخه دشرکت داداری په کارونو مقررشی، نو هریو کولی شی چه په ځانگړی توگه اداری کارونه وکي مگر هریو مقرر شوی دکار دکولو ترمنځه په هغی کښی دعترض حق لری، دا اعتراض دمقرر شوو غړو درایو داکثریت په اساس ردیدلی شی، که ددوی ترمنځ رای مساوی وی نو دټولو شریکانو درایو اکثریت ته رجوع کیری .

۱۲۴۱- ماده

هر گاه اشخاص متعدد ی بدون تعیین وظیفه و تفکیک صلاحیت با مور اداره شرکت گماشته شوند، هر کدام می توانند بصورت مستقل به امور اداری بپردازند. مگر هر یک از شرکاء گماشته شده، قبل از انجام عمل، حق اعتراض را بر آن دارند. این اعتراض با اساس اکثریت آراء اعضای گماشته شده رد شده میتواند. در صورت تساوی آراء برای اکثریت تمامی شرکاء مراجعه میشود.

۱۲۴۲- ماده

که داسی موافقه شوی وی چه تصویبونه دی دمديره هیئت داکثرو رایو په موافقه صورت و مومی دهغی مخالفت جواز نه لری مگر په هغه صورت کښی چه مخالفت دداسی یو عاجل کار دسرته رسولو دپاره وی چه که هغه دلاسه لار شی نو شرکت ته داسی لوی تاوان رسیری چه جبیره کولی نی نه شی .

۱۲۴۲- ماده

هر گاه در عقد موافقه بعمل آمده باشد که تصاویر به موافقه اکثریت آرای اعضای هیئت مدیره صورت گیرد، مخالفت از آن جواز ندارد. مگر در صورتیکه مخالفت بمنظور انجام کار عاجلی باشد که به اثر فوت آن خساره بزرگی به شرکت عاید گردد که آنرا جبران کرده نتواند.

۱۲۴۳- ماده

که دتصویبو نو صا دریدل په اکثریت ټاکل شوی وی نو دهغی څخه مقصد داراو دعدد اکثریت دی، مگر داچه موافقه دهغی په خلاف شوی وی .

۱۲۴۳- ماده

هر گاه اصلداتصاویر با اکثریت تعیین شده باشد منظور نظر از آن اکثریت در عدد آراء میباید شد، مگر اینکه موافقه به خلاف آن صورت گرفته باشد.

۱۲۴۴- ماده

دمديره هيئت به غير نـسور شريكان به ادارى چارو كنبسى دمداخلى حق نه لرى ، مگر كولى شى چه دشركت ددفترونو او سندونو خخه پخپله معلومات حاصل كى ، كومه موافقه چه دهفى به خلاف وى باطله گنل كيزى .

خلوروم مبحث - دشركت اثرونه

۱۲۴۵- ماده

(۱) شريك بايد دهر هغه فعاليت خخه چه دشركت په ضرر وى يا دشركت دتاسيس دهد فونو مخالف وى شان وژغورى .

(۲) شريك مكلف دى چه دشركت دنبيگنو په تدبير كنبسى داسى توجه وكى لكه چه نى پخپلو شخصى نبيگنو كنبسى كوى مگر داچه داجورى په بدل كنبسى دادارى كارونو دپاره موظف شوى وى ، په دى صورت كنبسى نه شى كولى چه ديوه عادى شخص خخه كمه توجه وكى .

۱۲۴۶- ماده

(۱) كه شريك مال يا پيسى دشركت خخه واخلى يانى دحجز لاندى راوړى دهفى دگتوبه وركولو داخستلو يا دحجز دنيتى خخه بسى

ماده ۱۲۴۴ -

شركاء غير از هيئت مد يـره حق مداخله را در امور اداره نداشته مگر مى توانند از دفاتر و اسناد شركت شخصا معلومات حاصل نمايند . موافقه كه مخالف آن با شد باطل پنداشته ميشود .

مبحث چهارم - آثار شركت

ماده ۱۲۴۵ -

(۱) شريك بايد از هر فعاليتيكه بضرر شركت و يا مخالف اهداف تاسيس شركت باشد ، خود دارى نمايند .

(۲) شريك مكلف است در تدابير مصالح شركت طورى بذل توجه نمايند كه در مصالح شخصى خود مبذول ميدارد ، مگر اينكه به مقابل اجرت برآى امور اداره . گماشته شده باشد . در اين صورت نى تواند كمتر از يك شخص عادى توجه بخرج دهد .

ماده ۱۲۴۶ -

(۱) هر گاه شريك مال يا مبلفى را از شركت اخذ يا آن را تحت حجز در آورد ، به پرداخت مفاد آن از تاريخ اخذ يا حجز ، بسو ن

دقضائی غوښتنی یا خبرتیا څخه مکلف دی ، دايجاب په صورت کښی دتکمیلی تعویض په ورکولو هم مکلف کیږی .

(۲) که شریک دشرکت سره دخپل یوی اندازی مال په ورکولو سره مرسته وکی یا په ښه نیست دشرکت دښیکڼو دپاره گټور مصرفونه وکی ، نو کولی شی چه دذکر شوو پیسو گټی دور کولو دنیټی څخه دشرکت څخه واخلي .

۱۲۴۷- ماده

(۱) که دشرکت مالونه دهغی پورونه نه پوره کوی نو شریکان مکلف دی چه دخپلی حصی دتناسب په اندازی دشرکت په تاوان کښی دخپل شخصی مال څخه پور اداءکی مگر داچه دشریکانو په موافقه کوم بل تناسب تثبیت شوی وی . دشریکانو دا موافقه چه دشرکت دپورونو مسئولیت نه لری ، اعتبار نه لری .

(۲) دشرکت پور ور کوونکی کولی شی چه دهریوه شریک څخه په شرکت کښی دهغه دگټی دحصی په اندازه دپور غوښتنه وکی .

۱۲۴۸- ماده

(۱) شریکان دهغه څه په باره کښی چه دشرکت دپورونو څخه

مطالبه قضا یی یا اخطار ، مکلف میبا شد . در صورت ایجاب به تادیه جبران خساره تکمیلی نیز مکلف میشود .

(۲) اگر شریک مقداری از مال خویش را به شرکت مساعدت یا برای مصالح شرکت مصادف نافع را به حسن نیت انجام دهد می تواند فایده مبالغ مذکور را از تاریخ پرداخت به بعد از شرکت اخذ نماید .

۱۲۴۷- ماده

(۱) هر گاه اموال شرکت دیون آنرا تکافو نکند شرکاء مکلف اند متناسب به مقدار حصه خویش در خساره شرکت از مال شخصی خود دین را تادیه نمایند ، مگر اینکه تناسب دیگری به موافقه شرکاء تثبیت شده باشد . موافقه شرکاء مبنی به عدم مسؤلیت آنها از دیون شرکت اعتبار ندارد .

(۲) داتنین شرکت میتوانند هریک از شرکاء را به قدر حصه آن در مفاد شرکت مورد مطالبه قرار دهند .

۱۲۴۸- ماده

(۱) شرکاء در مورد آنچه که از دیون شرکت به ذمت آنها لازم

گريد . به صفت متضا من تلقى
نمی گردند ، مگر اینکه بخلاف آن
موافقه صورت گرفته باشد .

(۲) در صورت افلاس یکی از
شرکاء حصه دين اوبالای سا یر
شرکاء ، متناسب به مقدار حصه
هریک در خسار ، توزیع می
گردد .

ماده ۱۲۴۹-

هر گاه بالای یکی از شرکاء
دیون شخصی باشد ، داینین مذکور
نمیتوانند در حال بقای شرکاء
حق خود را از حصه مدیون از
سر مایه شرکاء مطالبه نمایند .
مگر از حصه مفادمدیون چنین مطالبه
رانموده میتوانند . در صورت
تصفیه شرکاء حصه مدیون را از
سر مایه نیز در حالیکه موعد دين
به سر رسیده باشد مطالبه کرده
میتوانند .

با آنهم قبل از تصفیه شرکاء
داینین حق دارند حجز احتیاطی را
بر حصه مدیون خویش از شرکاء
تقاضا نمایند .

مبحث پنجم - انحلال شرکاء

ماده ۱۲۵۰-

شرکاء در یکی از حالات ذیل
منحل میشوند :

ددوی به ذمی لازم شوی دیمتضامن
به صفت نه بیژندل کپیری ، مگر
داچه دهفی به خلاف موافقه شوی
وی .

(۲) به هغه صورت کنبی چه یو
شریک مفلس شی دهغه دپورحصه
به نورو شریکانو باندی به تاوان
کی دهریوه دحصی دتناسب به
اندازی توزیع کپیری .

ماده ۱۲۴۹-

که به یوه شریک شخصی پورونه
وی ، دهغه پور ورکونکی نه شی
کولی ترخو چه شرکاء دوام لری
خپل حق دپور وری دحصی خخه
دشرکاء دپانگی خخه وغواپی ، مگر
دپور وری دحصی دگتو خخه دارنگه
غوبنتنه کولی شی . دشرکاء
دتصفیه به صورت کنبی دپور وری
دحصی دشرکاء دپانگی خخه هم
غوبنتنه کولی شی خو به دی شرط
چه دپور داداء کولو مده پوره شوی
وی ، سره ددی هم دشرکاء دتصفیه
خخه ترمخه پور ورکونکی حق لری
چه دشرکاء خخه وغواپی دهغو ی
دپور وری به حصی احتیاطی حجز
قایم کی .

پنجم مبحث - دشرکاء انحلال

ماده ۱۲۵۰-

شرکاء به یوه لاندنی حالتونکی
منحل کپیری :

- ۱- دتا کلی مدی تیریدل .
- ۲- دهفی کار ترسره کیدل چه شرکت دهفی دپاره تاسیس شوی .
- ۳- دشرکت دتولی پانکی یا دزیاتی اندازی تلفیدل په داسی توگه چه دهفی په دوام کبسی گپه متصوره نه وی .
- ۴- دیوه شریک مړینه یا پرهغه دحجر واقع کیدل یا دهغه دافلاس تثبیتیدل .
- ۵- که دشرکت دفعالیت مده نه وی تحدید شوی نو دشرکت خخه دیوه شریک وتل خو په دی شرط چه دخپلی ارادی خخه یی دشرکت خخه دوتلو په باره کبسی دری میاشتی تر مخه نورو شریکانو ته خیر ورگری وی دهفی په غیر دهغه وتل په غش بنادی او یاپه نامناسب وخت کبسی گنل کیږی، مگر داچه موافقه په بل ډول شوی وی .
- ۶- په منحلیدلو باندي دشریکانو موافقه .
- ۷- په منحلیدلو باندي دمحکمی حکم .

۱۳۵۱- ماده

- (۱) که شریکان داسی موافقه وکی که کوم یو شریک مړ شونو شرکت دی دهغه دوارگانو سره که شه هم قاصروی دوام پیدا کی نو دا موافقه جواز لری .

- ۱- انقضای میعاد معینه .
- ۲- انجام عملیکه شرکت به منظور آن تاسیس یافته .
- ۳- تلف شدن کل سر ما به شرکت یا حد اکثر آن طو ریکه دربقاء آن مفاد متصور نباشد .
- ۴- مرگ یکی از شرکاء یا وقوع حجر بر او یا بابت افلاس او .
- ۵- استخراج شدن یکی از شرکاء از شرکت در صورت تیکه مدت فعالیت شرکت نامحدود باشد، اما مشروط بر اینکه شریک اراد خود را مبنی بر خروج سه ماه قبل به اطلاع سایر شرکاء رسا نید .
- باشد ، در غیر آن خروج او ناشی از غش و یا در وقت غیر مناسب دانسته میشود ، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .
- ۶- موافقه شرکاء به انحلال .
- ۷- حکم محکمه به انحلال .

ماده ۱۳۵۱-

- (۱) موافقه شرکاء مبنی بر اینکه بعد از مرگ یکی از شرکاء شرکت باورثه او گر چه قاصر باشند استمرار یابد جواز دارد .

(۲) که شریکانو موافقه و کسره چه که کوم شریک می شو یا پری حجر واقع شو یا بی افلاس ثبت شو او یا دشرکت خخه ووتلو . شرکت دی دنورو شریکانو ترمنخ باقی پاتی وی، نو دا موافقه جواز لری . په دی صورت کبسی ذکر شوی شریک او دهغه وارثان بی دخپل مال دحصی خخه چه په شرکت کبسی بی لری چه دحادثی دورخی دقیمت په تناسب سنجول کبیری بل کوم حق نه لری، دا اندازه مال ورته نقدورکول کبیری، دنورو حقوقو خخه چه وروسته پیدا کبیری استفاده نه شی گولی مگر دهغی اجرا آتو دنتیجیو خخه گته اخستی شی چه دهغه دوتلودحادثی ترمنخ شوی وی .

۱۲۵۲ - ماده

(۱) که دشرکت تا کلی مده پای ته ورسبیری یا هغه کارونه چه شرکت دهغی دپاره تاسیس شوی ترسره شی خو سره ددی هم شریکان داسی نوعه کارونو ته اقدام وکی چه شرکت دهغی دپاره تاسیس شوی ، نو عقد په عین شرطونو کال په کال دوام پیدا کوی .

(۲) دیوه شریک پور ور کوونکی گولی شی چه دپورتنی فقری په دوام اعتراض وکی او دشرکت مرتب

(۲) همچنان موافقه بر اینکسه در صورت مرگ، و قوع حجر یا ثبت افلاس یا خروج یکی از شرکاء ، شرکت بین سایر شرکاء باقی بماند، جواز داشته . درین صورت شریک مذکور و ورثه او حق دیگری جز حصه خود از مال شرکت که به تناسب قیمت روز و قوع حادثه سنجش میشود ندارد . این مقدار نقدا به او پرداخته شده از سایر حقوقیکه بعدا بوجود می آید بر خور دار شده نمیتواند ، مگر به اندازه آنچه که از نتیجه اجرا آت قبل از حادثه خروج وی باشد .

ماده ۱۲۵۲ -

(۱) هر گاه مدت معینه شرکت بپایان رسد یا اعمالی که شرکت به منظور پیشبرد آن تاسیس یافته خاتمه یابد ، مگر با آن هم شرکاء به آن نوع اعمالی اقدام نمایند که شرکت بمنظور آن تاسیس گردیده ، عقد به عین شرایط سال به سال امتداد می یابد .

(۲) داینین یکی از شرکاء میتواند ، علیه امتداد فقره فوق اعتراض نموده آلتلر مرتبه شرکت

آثار دهفی شريك به حصه کنبسی متوقف کی .

ماده ۱۲۰۳-

را در حصه همان شريك متوقف سازند .

ماده ۱۲۰۳-

محکمه کولی شی چه دیوه شريك دغوبنتنی په اساس دبل شريك دتمهاتو دنه اداء کولو له امله یا په بل کوم علت دبنکاره کړه شوو دلیلونو دمعقولیت په کتنه ، دشرکت په منحلیدلو حکم صادر کی ، هره نوعه موافقه چه دهفی په خلافوشی اعتبار نه لری .

ماده ۱۲۰۴-

محکمه می تواند به اساس تقاضای یکی از شرکاء نسبت عدم ایفای تعهدات شريك یا هر علت دیگری بملاحظه معقولیت دلایل ارائه شده به انحلال شرکت حکم صادر نماید . هر نوع موافقه که بخلاف آن صورت گیرد اعتبار ندارد .

ماده ۱۲۰۴-

(۱) هر شريك کولی شی دمحکمی خخه دهغه شريك دایستلو غوبنتنه وکی چه تصرفونه نی دشرکت منحلیدو ته منجر کیژی یا دهفی په تمدید داعتراض کولو باعث گرخی او ورسره دی شرکت پخپل حال پاتی شی .

(۱) هر شريك می تواند اخراج شریکی را که تصرفات وی منجر بانحلال شرکت یا باعث اعتراض برتمدید آن گردد ، از محکمه تقاضا کند ، طوریکه شرکت بین سایر شرکاء بحال خود باقی بماند .

(۲) همدارنگه که دشرکت دفعالیت مده محدود وی هر شريك کولی شی چه دخپلوايستلو غوبنتنه په معقولو دلیلونو باندی متکی دمحکمی خخه وغوازی ، په دی صورت کنبسی شرکت منحل کیژی ، مگر داچه نور شریکان دهفی په دوام موافقه وکی .

(۲) همچنان در حالیکه مدت فعالیت شرکت محدود باشد هر شريك می تواند اخراج خود را متکی بدلائل معقول از محکمه مطالبه کند . ددین صورت شرکت منحل می شود ، مگر اینکه سایر شرکاء با استمرار آن موافقه نمایند .

شپږم مبحث - د شرکت

تصفیه او تقسیم

ماده - ۱۲۵۵

د شرکت د مالونو تصفیه او تقسیم د هغه شرطونو سره سم صورت نیسي چه په عقد کښی ذکر شوی، او که په عقد کښی نه وو ذکر شوی دلاندنیو موادو حکمونه مراعت کیری:

ماده - ۱۲۵۶

د مدیره هیئت صلاحیت د شرکت د منحلیدو سره یو ځای د مینځه ځی، مگر د شرکت شخصیت دیوی لازمی مدی پوری د تصفیې او د تصفیې د پای ته رسولو دپاره دوام کوی .

ماده - ۱۲۵۷

(۱) تصفیه د ټولو شریکانو یا دیوه شخص یا څو اشخاصو په وسیلی چه درایو په اکثریت ټاکل کیری ، صورت مومی .

(۲) که شریکان درایو په اکثریت شخص یا اشخاص ونه ټاکي، نو دیوه شریک په غوښتنه د محکمې له خوا ټاکل کیدای شی .

(۳) د شرکت د باطلیدلو په حالت کښی محکمه به تصفیه کوونکسی شخص یا اشخاص ، دواک حدود او د تصفیې طرز العمل ، د علاقې لرونکو اشخاصو د غوښتنی په اساس ټاکي .

مبحث ششم - تصفیه و تقسیم

شرکت

ماده - ۱۲۵۵

تصفیه و تقسیم اموال شرکت مطابق شرایط پیش بینی شده عقد صورت میگیرد . در صورتیکه در عقد از آن تذکر نرفته باشد، احکام مواد ذیل در آن رعا یست می شود :

ماده - ۱۲۵۶

صلاحیت هیئت مدیره بمجرد انحلال شرکت از بین میرود مگر شخصیت شرکت تا مدت لازم برای تصفیه و انتهای تصفیه ادا مه می یابد .

ماده - ۱۲۵۷

(۱) تصفیه توسط تمامی شرکاء یا شخص و یا اشخا صیکه به اکثریت آراء شرکاء تعیین میگردد صورت می گیرد .

(۲) اگر شرکاء برای تصفیه شخص یا اشخا ص رابه اکثریت آراء تعیین نکند به اساس تقاضای یکی از شرکاء از طرف محکمه تعیین شده میتواند .

(۳) در حال بطلان شرکت ، محکمه شخص تصفیه کنند ، حدود صلاحیت و طرز تصفیه را بنابر مطالبه اشخا ص ذی علاقه تعیین مینماید .

(۴) دتصفیه کوونکی دټاکلو تر وخته مدیره هیئت نسبت نوروته دتصفیه دهیئت حکم لری .

ماده ۱۲۵۸-

(۱) تصفیه کوونکی نه شی کولی چه په شرکت کښی نوو کارونو ته اقدام وکی ، مگر دا چه ذکر شوی کارونه دپخوانیو کارونو دپوره والی دضروریاتو څخه وی .

(۲) تصفیه کوونکی کولی شی په دشرکت مالونه عام له دی چه عقاوری اوکه منقول دمزایدی په توگه یایی بی له هغی څرخ کی ، مگر دا چه دهغه واك دټاکل کیدو په وخت کښی مقید شوی وی .

ماده ۱۲۵۹-

(۱) د شرکت مالونه دمعجلو پورونو دورکولو اودمؤجلو پورونو او دمتنازع فیه پورونو دوضع کیدو وروسته او دهغی مصرفونو او اوقرضونو داداء کولو وروسته چه دیوه شریک له خوا دشرکت دښیگڼو دپاره دسره شوی دی ، دټولو شریکانو ترمنځ تقسیمیری .

(۲) هر شریک ته دهغه دسهم دقیمت معادل چه دشرکت په پانگه کښی یی لری د عقد سره سهم تخصیص ور کول کیری ، که په عقد کښی دسهم قیمت نه وی

(۴) تاز مان تعیین تصفیه کښنده ، هیئت مدیره به نسبت دیگران حکم هیئت تصفیه رادارد .

ماده ۱۲۵۸-

(۱) تصفیه کښنده نمی تواند بیا اعمال جدیدی در شرکت مبادرت ورزد ، مگر اینکه عمل مذکور از ضروریات اكمال اعمال سابقه باشد .

(۲) تصفیه کښنده می تواند ، مال شرکت را عقالر باشد یا منقول ، بصورت مزاید ، یا غیر آن بفروش برساند ، مگر اینکه صلا حیثت اوحین تعیین مقید شده باشد .

ماده ۱۲۵۹-

(۱) اموال شرکت بعد از پرداخت دیون معجل و وضع دیون مؤجل و دیون متنازع فیه و بعد از تا دیه مصارف و قروضیکه توسط یکی از شرکاء به مصلحت شرکت انجام شده بین تمام شرکاء تقسیم می شود .

(۲) بهر یک از شرکاء مبلغ معادل قیمت سهم او در سرمایه شرکت مطابق عقد تخصیص داده میشود در حالیکه قیمت سهم در عقد توضیح نشده باشد . قیمت

آن از وقت تسلیمی معادل میگرد
مگر اینکه سهم شریک منحصر
بانجام عمل یا تقدیم یک شی جهت
منفعت شرکت یا مجرد انتفاع
باشد .

(۳) اگر چیزی از مال باقی بماند
متناسب به حصه هر یک در ربح
بین شرکاء تقسیم می شود .

(۴) در صورت تیکه مال باقی
مانده شرکت بعد از وضع مبالغ
فقره اول این ماده حصص شرکاء
را اتکافو نکند خسار . حسب
موافقه شرکاء در توزیع خسار .
سنجش میشود .

ماده ۱۲۶۰-

در مورد تقسیم مال شرکت ها
احکام متعلق به تقسیم مال مشاع
رعایت می شود .

قسمت دوم

شرکتهای مختلفه

مبحث اول- شرکت مضاربت

ماده ۱۲۶۱-

مضاربت، شرکتهایست بین دو شخص
که یکی به پرداخت سرمایه و دیگری
که مضارب نامیده میشود ، بانجام
عملی در آن سهم میگیرد .

توضیح شوی، نو قیمت دستلیمیدو
له وخته معادله کپیری مگر داجه
دشریک سهم دکار په سرتهرسولو
منحصروی یا دشریک دگتی دپاره
دیو شی په ورکولو پوری یا یواخی
دگتی اخستلو دپاره منحصر وی .

(۳) که دمال خخه یوشی پاتی
شی دهر یوه دربحی په تناسب
دشریکانو ترمنخ تقسیمیری .

(۴) په هغه صورت کنبی چه
دشرکت پاتی مال ددی مادی دلهری
فقری دیسو دوضع کیدووروسته
دشریکانو حصی پوره نه کی نو
تاوان به دشریکانو دموافقی په
اساس دتاوان په ویشلو کنبی
سنجول کپیری .

۱۲۶۰- ماده

دشرکتو نو دمالونو دتقسیم په
باره کنبی دشریک مال دتقسیمولو
پوری مربوط حکمونه تطبیقیری .

دو هم قسمت

مختلف شرکتونه

لهری مبحث- مضاربت شرکت

۱۲۶۱- ماده

مضاربت ددوه اشخاصو ترمنخ
دداسی شرکت خخه عبارت دی چه
یو دسرمایی په ورکولو اوبل چه
دمضارب په نامه یادپیری دکار په
کولو په هغی کنبی سهم لری .

- ۱۲۶۲- ماده
دبانگی به خاوند کنبی دوکیل نیولو اهلیت او په مضارب کنبی دوکالت اهلیت په مضاربت کنبی شرط دی .
- ۱۲۶۳- ماده
پانگه باید چه نقدی پیسی او معلومی وی او مضارب ته تسلیم کړی شی، کوم پور چه دجا په غاړه وی پانگه کیدای نه شی .
- ۱۲۶۴- ماده
باید چه ددواړو خواوو دکتبی اندازه دیو شریک جزء په صورت وټاکل شی. که گټه نه وه ټاکل شوی نو په نیمائی توگه ویشل کبړی .
- ۱۲۶۵- ماده
دمضاربت شرکت دکمی شخصیت لرونکی کیدای نه شی .
- ۱۲۶۶- ماده
مضاربت به یا مطلق وی اویابه مقید.
- ۱۲۶۷- ماده
(۱) مطلق مضاربت هغه دی چه دزمانی ، خای او معاملی پوری مقید نه وی ، او اخستونکی اوخرخونکی په کنبی نه وی ټاکل شوی .
- ۱۲۶۲- ماده
داشتن اهلیت توکیل صاحب سرمایه و اهلیت وکالت مضارب در مضاربت شرط است .
- ۱۲۶۳- ماده
سرمایه باید پول نقد و معلوم بوده، به مضارب تسلیم گردد دینیکه پر ذمه شخص است، سرمایه شده نمیتواند .
- ۱۲۶۴- ماده
اندازه مفاد هر یک از طرفین باید بصورت جزء مشاع تعیین گردد . در صورت عدم تعیین مفاد، طور مناصفه تقسیم می شود .
- ۱۲۶۵- ماده
شرکت مضاربت حایز شخصیت حکمی شده نمیتواند .
- ۱۲۶۶- ماده
مضاربت مطلق ویاً مقیدمی باشد.
- ۱۲۶۷- ماده
(۱) مضاربت مطلق آنست که بزمان، مکان ونوع معامله مقید نبوده ، بایع و مشتری در آن تعیین نشده باشند .

(۲) مقید مضاربت هغه دی چه دپورتنی فقری په یو قید مقیدشوی وی .

۱۲۶۸- ماده

مضارب دامین او پانگه ورسره دامانت حیثیت لری، مگر دپانگی په تصرفونو کښی دپانگی دخاوند وکیل گڼل کیږی او په گټه کښی شریک دی .

۱۲۶۹- ماده

(۱) په مطلق مضاربت کښی دمضارب خرخول ، اخستل او وکیل نیول جواز لری ، مضارب کولی شی لکه چه په تجارت کښی عرفوی په نقدو پیسو یا په نسبه معامله وکي .

(۲) دحوالی قبول ، دمضاربت دمال په ودیعت ایښودل ، گسرو اخستل یا په گرووی ور کول نی دمضارب له خوا ، همدارنگه په اجاری ور کول، او دمعاملی په منظور دمضاربت دمال نقلول هرڅای ته چه وی دمضارب له خوا جواز لری، مضارب نه شی کولی چه یو مال په فاحش غبن واخلی او که یی داکار وکه نو اخستل شوی مال دمضارب په حساب محاسبه کیږی .

۱۲۷۰- ماده

په مطلق مضاربت کښی مضارب نه شی کولی دمضاربت مال دخپل

(۲) مضاربت مقید ، آنست که بیکی از قیود متذکره فقره فوق ، مقید شده باشد .

۱۲۶۸- ماده

مضارب حیثیت امین وسرمایه نزد او حیثیت امانت را دارد. اما در تصرفات سرمایه وکیل صاحب سرمایه پنداشته شده ودر مفاد شریک میباشد .

۱۲۶۹- ماده

(۱) در مضاربت مطلق، بیع ، شرا ، وتوکیل مضارب مجاز است مضارب می تواند بصورت نقده یا نسبه ایکه در تجارت متعارف، باشد معامله نماید .

(۲) قبول حواله ، امانت گذاشتن مال مضاربت ، گرو گرفتن یا گرو گذاشتن آن ازطرف مضارب همچنان اجازه دادن و انتقال مال مضاربت بمنظور معامله بهر جائیکه باشد ازطرف مضارب جواز دارد، مضارب نمیتواند مالی را به غبن فاحش بخود، در غیر آن مال خریده شده بحساب مضارب، محاسبه میشود .

۱۲۷۰- ماده

در مضاربت مطلق ، مضارب نمیتواند مال مضاربت را با مال

مال سره خلط یا بی بل چاته به مضاربت ورکی، مگر دا چه ترمخه ورته اجازه ورکول شوی وی. همدارنگه مضارب نه شی کولی چه بی دپانگی داخوند دصریحی داجازی خخه دپانگی داندازی خخه زیات قرض واخلي .

۱۲۷۱- ماده

ماده ۱۲۷۱-

خود خلط یا آنرا به شخص دیگری به مضاربت دهد، مگر اینکه قبلا باو اجازه داده شده باشد. همچنان مضارب نمیتواند بدون اجازه صریح صاحب سرمایه، بیشتر از مقدار سرمایه، قرض بگیرد.

در مضاربت مقید، مضارب مکلف است شروطی را که صاحب سرمایه وضع نموده رعایت نماید، در صورت تخلف غاصب پنداشته شده از مال تلف شده، مسئول و بتادیه مفاد خساره و تعویض مکلف می باشد.

ماده ۱۲۷۲-

در صورت بطلان مضاربت، مفاد به صاحب سرمایه تعلق گرفته مضارب اجر مثل را مستحق میشود، مشروط بر اینکه اجر مثل از اجوره تعیین شده تجاوز نکند. درحالیکه مفاد موجود نباشد، مضارب مستحق اجوره شناخته نمی شود.

ماده ۱۲۷۳-

هرگاه مضارب مال مضاربت رادر احوال مجاز با مال خود خلط نماید. مفاد، متناسب به حصص هر یک از سرمایه تقسیم میشود، مفاد مال مضارب بخودش تعلق گرفته، مفاد

به مقید مضاربت کبسی مضارب مکلف دی دهفی شرطونو مراعت ورکی چه دپانگی داخوند وضع کبری دی. که نی ورخخه مخالفت وگرونو غصبونگی گهل کبیری، دتلف شوی مال مسئول اودتعویش بهورکولو مکلف دی.

۱۲۷۲- ماده

که مضاربت باطل شو نو گته دپانگی داخوند پوری تعلق نیسی او مضارب دمثل داجوری مستحق دی، خوپه دی شرط چه دمثل اجوره دتاکل شوی اجوری خخه زیاته نه شی. که گته موجوده نه وه نو مضارب داجوری حق نه لری.

۱۲۷۳- ماده

که مضارب په جایزو حالونوکبسی دمضاربت مال دخپل مال سره خلط کی نوگته دهریو دپانگی دحصی په تناسب ویشله کبیری، دمضارب دمال گته پخپله دمضارب پوری

سرمایه مضاربت مطابق شرایطیکه در عقد به آن موافقه شده، بیسبب صاحب سرمایه و مضارب توزیع می شود.

ماده ۱۲۷۴-

هرگاه مضارب مالی را بیشتر از مقدار سرمایه با اجازه صاحب آن به نسبه بگیرد، بین شان شرکت به اعتبار تلقی میشود.

ماده ۱۲۷۵-

هریک از مضارب و صاحب سرمایه باید در مفاد شریک باشند، در صورتیکه شرط گذاشته شده باشد که تمام مفاد به مضارب تعلق گیرد عقد قرض، و اگر شرط گذاشته شده باشد که تمام مفاد به صاحب سرمایه تعلق یابد، مضارب بحیث معامله دار، در مقابل اجرت مثل شناخته میشود.

ماده ۱۲۷۶-

خساره را تنها صاحب سرمایه متحمل میشود. مگر اینکه مضارب از اشتراك در آن ضمانت کرده باشد.

تعلق نیسی، او دمضاربت دبانگی گته دهفی شرطونو سره سم چه په عقد کنبی پری موافقه شوی دبانگی دخواند او دمضارب ترمنخ ویشله کیری.

ماده ۱۲۷۴-

که مضارب دبانگی دخواند په اجازی دبانگی داندازی خخه زیاته اندازه مال په نسبه واخلی نوداکار دهغوی ترمنخ داعتبار شرکت گنل کیری.

ماده ۱۲۷۵-

باید چه مضارب او دبانگی دخواند دواړه په گته کنبی شریک وی. که داسی شرط ایښودل شوی وی چه ټوله گته دی دمضارب وی دا عقد قرض گنل کیری او که داسی شرط ایښودل شوی وی چه ټوله گته دی دبانگی دخواند وی نو مضارب دمعامله لرونکی په حیث دمثل اجوری په بدل کنبی پیژندل کیری.

ماده ۱۲۷۶-

تاوان یواخی دبانگی دخواند په غاړه دی، مگر دا چه مضارب په هفی کنبی دگډون ضمانت کری وی.

۱۲۷۷- ماده

که دمضاربت یوخه اندازه مال تلف شی نو دخالصی گتی خخه جییره کیزی . که تلف شوی اندازه دگتی خخه زیاته وه نو مضارب یی مسئول نه دی .

۱۲۷۷- ماده

هرگاه مقداری ا زمال مضاربت تلف شود از مفاد حاصله جبران میگردد . در صورتیکه مقدار تلف شده متجاوز از مفاد باشد مضارب مسئول آن نمی باشد .

۱۲۷۸- ماده

دمضارب دتلو راتلو مصرفونه چه نی دمضاربت دکارونو داجراء کولو دیاره کوی، به مناسبی اندازی دمضاربت دمال خخه وضع کیزی .

ماده ۱۲۷۸-

مضارب انتقال مضارب ، ازیکجا بجای دیگر بفرض اجرای امور مضاربت به اندازه مناسب از مال مضاربت وضع می شود .

۱۲۷۹- ماده

(۱) مضاربت به عقدکبسی دپاکلی مدی به پای ته رسیدو یا دعقد ددوارو خواوو خخه دیوه به مینه اویا دمضارب داهلیت به دمنخه تللو آخرته رسیدی .

ماده ۱۲۷۹-

(۱) مضاربت ، باختم مدت متذکره عقد، یا موت یکی ازطرفین ویا از بین رفتن اهلیت مضارب خاتمه می یابد .

۱۲۸۰- ماده

دپانگی خاوند مکلف دی به هفه حالت کبسی چه دمضارب دعزیدلو اراده وکی دموضوع خخه خبرتیا ورکی، نو تر هفی وروسته مضارب نه شی کولی چه دمضاربت به مال کبسی تصرف وکی، مگر دچه دهفی خخه

ماده ۱۲۸۰-

صاحب سرمایه مکلف است در حال اراده عزل مضارب ، موضوع را بوی ابلاغ نماید وبعده از آن مضارب نمی تواند د رمال مضاربت تصرف نماید . مگر اینکه منظور

دامنظوروی چه جنسونه په تقدو
پیسو مبادله کی .
از آن مبادله اجناس مضاربت به پول
نقد باشد .

دوهم مبحث- په کارگنښی شرکت

مبحث دوم - شرکت دوکار

۱۲۸۱- ماده

ماده ۱۲۸۱-

په کار کښی شرکت دادی چه
دوره یا دهفی څخه زیات اشخاص
دیوکار کول یا دیوتمهد دبل چادپاره
په داسی توگه قبول کی چه اجوره
دی دهغوی ترمنځ مساوی یا په
توییر سره ویشل کیږی .

شرکت در کار آنست که دوشخص
یا بیشتر از آن انجام کار یا تمهدی
را برای شخص دیگری طوری متقبل
شوند که اجرت بین شان بصورت
مساویانه یا متفاوت تقسیم شود .

۱۲۸۲- ماده

ماده ۱۲۸۲-

دشریکانو څخه هر یو دوکار په
قبلولو کښی یو دبل وکیل گڼل
کیږی، دوکار خاوند کولی شی چه
دوکار کول دهریوه شریک څخه
وغواپی . هر شریک کولی شی چه
داجوړی پاتی برخه دوکار دځاوند
څخه وغواپی. که دوکار خاوند اجوره
یوه شریک ته ورکی نویری الذمه
گڼل کیږی .

هریک از شرکاء در قبول، کار،
وکیل یکدیگر پنداشته شده صاحب
کار می تواند انجام کار را از هریک
از شرکاء مطالبه نماید . هریک از
شرکاء می تواند باقیمانده اجرت را
از صاحب کار مطالبه کند و اگر
صاحب کار اجرت را بیکی از شرکاء
بپردازد، بری الذمه شناخته می
شود .

۱۲۸۳- ماده

ماده ۱۲۸۳-

یو شریک په یواځی توگه دوکار
په کولو نه مکلف کیږی، هغه کولی
شی چه دنظر لاندی کار یو بل شریک
ته دشریکانو په غیر بل چاته
وسپاری مگر داچه دوکار خاوند دوکار
کول دیو ټاکلی شریک په وسیله
شرط کړی وی .

یکی از شرکاء به تنهایی بانجام
کار مکلف نمی گردد. او می تواند
کار مورد نظر را بیکی از شرکاء
دیگر یا شخص دیگری غیر از شرکاء
محول سازد . مگر اینکه صاحب کار
انجام کار را توسط شریک معین
شرط گذاشته باشد .

۱۲۸۴- ماده

دشریکانو ترمنخ گنه په داسی توگه ویشل کیږی چه په هغی موافقه شوی وی. دکار په کولو او اجوری کنبی د مساوات او توپیر شرط ایښودل جواز لری .

ماده ۱۲۸۴-

مفاد بین شرکاء طوری تقسیم میشود که به آن موافقه بعمل آمده باشد. تساوی و تفاوت د رانجام کار واجرت شرط گذاشته شده میتواند.

۱۲۸۵- ماده

شریک چه خرنگه دکار تضمین وکړو دکتی مستحق گنل کیږی که څه هم په عمل کنبی یی کوم کارنه وی کړی .

ماده ۱۲۸۵-

شریک به محض تضمین کار مستحق مفاد شناخته میشود، گرچه عملا کاری را انجام نداده باشد .

۱۲۸۶- ماده

که دکار موضوع دیوه شریک دعمل په اثر تلف یا عیب جنه شی دکار خاوند کولی شی هر شریک چه نی زړه وغواړی په تعویض ورکولو نی مجبوره کی . تاوان دهر شریک دتضمین په اندازی دهغوی ترمنخ ویشل کیږی .

ماده ۱۲۸۶-

هرگاه موضوع کار باثر عمل یکی از شرکاء، تلف یا معیوب شود . صاحب کار می تواند هر یکی از شرکاء را که خواسته باشد ، به جبران خساره مجبور نماید . خساره باندازه تضمین هر یک از شرکاء بین شان تقسیم میشود.

۱۲۸۷- ماده

څوتنه دشریکانو څخه کولی شی چه دکار په شرکت کنبی، دخای برابر ول اوڅینی نور دکار دوسیلو برابرول او دکار کول په غاړه واخلي .

ماده ۱۲۸۷-

عده از شرکاء می توانند در شرکت کار ، تهیه محل کار، وعده دیگری تهیه وسایل وانجام کار رابه عهده بگیرند .

خلووم فصل
قرضس

ماده ۱۲۸۸-

قرض دداسی عقد خخه عبارتدی
چهدهفی به موجبعقد ددوآپوخواور
خخه یو دندو پیسو یادیوه عیین
ملکیت چه مثلی وی بلی خواته نقل
کی چه بل طرف دهفی مثل به نوعی،
اندازی، او صفت کبسی دتاکلسی
مدی وروسته قرض ور کوونکی ته
ردکی .

ماده ۱۲۸۹-

(۱) قرض اخستونکی دقبضو لو
وروسته دشی مالک کیزی، دهفی
مثل نی به ذمه ثابتیزی نه عین که
خه هم موجود وی . قرض ورکوونکی
نه شی کولی چه اخستونکی دتاکلی
مدی درسیدو ترمخه دمئل به رده ولو
مکلف کی.

(۲) که شی ددقد خخه وروسته
اودقبضو لو ترمخه تلف شی، قرض
اخستونکی ضامن نه گنل کیزی .

ماده ۱۲۹۰-

(۱) کوم شی چه به قرضس
اخستل شوی که به کبسی پت عیب
ظاهر شی او قرض اخستونکی دهفی
درده ولو اراده ونه کی نو یواخی
دشی دقیمت په رده ولو دعیب په
حالت کبسی مکلف کیزی .

فصل چهارم
قرضس

ماده ۱۲۸۸-

قرض، عقدیست که بموجب آن
یکی از طرفین ملکیت پول نقد یا عین
معلوم را از اعیان مثلی به طرف دیگر
انتقال دهد که طرف دیگر مثل آنرا
درنوع، مقدار و وصف بعد از
انتهای موعد معین به قرض دهنده
رد نماید .

ماده ۱۲۸۹-

(۱) قرض گیرنده شی را بعد از
قبض مالک شده، مثل آن بدمه اش
ثابت میگردد نه عین آن، گر چه
موجود باشد . قرض دهنده میتواند
قرض گیرنده را برد-مثل قبل از
موعد معین مکلف سازد .

(۲) اگر شی بعد از عقد وقبل
از قبض تلف شود، قرض گیرنده
ضامن شناخته نمیشود .

ماده ۱۲۹۰-

(۱) هرگاه در شی ایکه به قرض
گرفته شده، عیب خفی ظاهر شود
وقرض گیرنده رد آنرا اراده ننماید،
تنها به رد قیمت شی در حالت عیب
مکلف می شود .

(۲) که قرض ور کونکی عیب به قصد سره پت کړی وی، قرض اخستونکی کولی شی چه دعیب داصلاح کولو غوښتنه وکي اوپایي په سالم شی دبدلولو تقاضا وکي.

ماده ۱۲۹۱-

ماده ۱۲۹۱-

هرگاه شی باستحقاق برده شود، در آن احکام بیع والا احکام عاریت رعایت می شود.

که شی به استحقاق ویوړشی په هغی کښی دبیعی حکمونه او که نه نو دعاریت حکمونه مراعت کیږی.

ماده ۱۲۹۲-

ماده ۱۲۹۲-

قرض گیرنده برد مثل شی از لحاظ کمیت و کیفیت و در زمان و مکانیکه در آن موافقه صورت گرفته مکلف میباشد.

قرض اخستونکی دکمیت او کیفیت له لحاظه دشی دمثل په رده ولو او په هغه وخت او خای کښی چه پری موافقه شوی ، مکلف دی.

در صورتیکه زمان و مکان رد، قبلا تعیین نشده باشد قرض گیرنده می تواند هر وقتی خواسته باشد در محل عقد آنرا مسترد نماید.

که ترمنځه درده ولو وخت او خای نه وی ټاکل شوی، قرض اخستونکی کولی شی هر وخت چه یسی زړه وغواړی هغه د عقد په خای کښی بیرته ورکي .

ماده ۱۲۹۳-

ماده ۱۲۹۳-

هرگاه قرض بر اشیائی پیمانته یی یاوزنی یا مسکوکات یا بانکنوت صورت گرفته باشد ، قرض گیرنده برد مثل آن مکلف می باشد . گرچه نرخ نزول یا صعود کرده باشد .

که قرض په پیمانی کیدونکو، یاوزن کیدونکو شیانو ، یا په مسکوکاتو او یا په بانکنوت صورت موندلی وی ، قرض اخستونکی د هغی په مثل مکلف دی که څه هم نرخ کښته یا پور ته شوی وی .

ماده ۱۲۹۴-

ماده ۱۲۹۴-

هرگاه مثل شی ایکه به قرض گرفته شده ، پس از استهلاك آن از

که دهغه شی مثل چه په قرض اخستل شوی دی داستهلاك څخه

طرف قرض گیرنده در بازار نایاب گردد ، قرض دهنده میتواند تا پیدا شدن مثل آن در بازار ، انتظار بکشد یا قیمت روز قبض را مطالبه نماید .

ماده ۱۲۹۵ -

فایده در قرض جواز ندارد . مگر اینکه قانون طور دیگری تصریح نماید .

ماده ۱۲۹۶ -

هرگاه مجبور علیه چیزی را بقرض گرفته استهلاك نماید بقدر آنچه از آن استفاده بعمل آورده ضامن پنداشته میشود. در صورتیکه مال مذکور خود تلف شود قرض گیرنده ضامن آن شناخته نمیشود و اگر مال بشکل معیوب باقی باشد، قرض دهنده آنرا استرداد کرده می تواند .

فصل پنجم

صلح

قسمت اول

احکام عمومی

ماده ۱۲۹۷ -

صلح، عقدیست که نزاع رافع و خصومت را با اساس رضائیت طرفین قطع می نماید .

وروسته به بازار کبسی نایابه شی، نو قرض و کونکی کولی شی چه به بازار کبسی دهفی دمثل دبید اکیدو تروخته پوری انتظار وکی اود قبض کولو دورخی قیمت وغواری .

ماده ۱۲۹۵ -

به قرض کبسی گنه جواز نه لری. مگر داچه قانون بل رنگه تصریح کپی وی .

ماده ۱۲۹۶ -

که حجر کپی شوی یو شی به قرض واخلی او استهلاك یی کی به هفی اندازی چه ورخه استفاده شوی ضامن گنل کپیری ، که ذکر شوی مال بخیله تلف شی نو قرض اخستونکی نی ضامن نه دی، او که مال به عیب جن شکل پاتی وی نو قرض و کونکی هفه بیرته اخستی شی .

پنجم فصل

صلحه

لمری قسمت

عمومی حکونه

ماده ۱۲۹۷ -

صلحه یو عقدی چه جگره لری کوی او ددوارو خواوو در ضائیت به اساس خصومت پری کوی .

۱۲۹۸- ماده

(۱) دصلحی په عقد کښی شرط ده چه دکوم حق څخه چه صلحه پیدا کیزی پخپله دصلحی کوونکی حق وی او ثابت وی او دداسی ځای پوری مربوط وی چه دهغی په منظور صلحه صورت مومی. اودهغی څخه دتعمیض اخستل جواز ولری. (۲) دصلحی په مقابل کښی دبدل اخستل جواز نه لری .

ماده ۱۲۹۸ -

(۱) درعقد صلح ، شرط است که حقیکه از آن صلح نشأت می‌کنند، حق خود صلح کننده بوده و ثابت و متعلق به محلی باشد که بمنظور آن صلح صورت می‌گیرد و تعمیض گرفتن از آن مجاز باشد . (۲) اخذ بدل در مقابل صلح جواز دارد .

۱۲۹۹- ماده

(۱) دصلحی بدل مملوکه مال ، قیمت لرونکی چه تسلیمول یی ممکن وی او یا گټه ، ټاکل کیدای شی . (۲) دصلحی بدل په هغه صورت کښی چه دقبضولو او تسلیمیولو ایجاب وکی، نو باید چه معلوم وی.

ماده ۱۲۹۹ -

(۱) بدل صلح مال مملوک با ارزش و مقدور التسلیم یا منفعت تعیین شده می تواند . (۲) بدل صلح در صورتیکه ایجاب قبض و تسلیم را نماید باید معلوم باشد .

۱۳۰۰- ماده

دصلحی عقد کوونکی باید چه دتصرف داهلیت لرونکی په هغی حقوقو کښی وی چه صلحه ورته شاملیږی .

ماده ۱۳۰۰ -

عاقده صلح باید واجد اهلیت تصرف در حقوقی باشد که صلح آنرا شامل می‌گردد .

۱۳۰۱- ماده

په تجارت باندي ماډون صغیر کولی شی چه دخپل پور وړی سره په هغه پور کښی چه ور باندي قضائی حکم صادر شوی نه وی او دهغی دلاپتولو دپاره شاهد هم

ماده ۱۳۰۱ -

صغیر ماډون په تجارت، میتواند بامدیون خود در دینیکه حکم قضائی برآن صادر نگرديده و شاهد برای اثبات آن هم وجود نداشته باشد

یادر دینیکه بالای مدیون مفلس ثابت باشد ، صلح نماید .
همچنان او میتواند با مدیون راجع به تأجیل دین به داخل میعاد معین صلح کند .

ماده ۱۳۰۲ -

(۱) ولی و وصی قاصر نمیتوانند راجع بدینیکه قاصر بالای دیگری دارد و مدیون به آن معترف ، باینابر حکم محکمه ثابت ، یا برای اثبات آن شاهد موجود باشد ، با مدیون صلح نمایند . مگر اینکه دین مذکور درائر عقد و لی یاوصی بو جود آمده باشد ، که درین صورت ولی یا وصی باندازه دین بمقابل قاصر ضامن شناخته میشود . اگر صلح بمقابل مال دیگری بعمل آمده باشد ، درصورتیکه قیمت مال معادل دین یا اندکی کمتر از آن باشد جایز می باشد ، مگر اینکه دران غبن فاحش باشد .

(۲) اگر ولی یاوصی از عدم

اثبات جمیع دین هراس داشته باشد ، طوریکه شاهد وجود نداشته و مدیون منکر بحلف حاضر شود ، با جازه محکمه به قسمتی از دین صلح کرده میتواند .

موجود نه وی یا به هفی پورکنبی چه به مفلس پوروی ثابت وی ، صلحه وکی . همدارنگه هغه کولای شی چه دتاکلی مدی به مینخ کنبی دپور دتاجیل به هکله له پوروی سره صلح وگری .

ماده ۱۳۰۲ -

(۱) دقاصرولی او وصی نه شی کولی دهغه پور به باره کنبی چه قاصر نی به بل چالری او پوروی به هفی معترف وی ، یا دمحکمې به حکم ثابت وی یا دهفی دثابتو لو دپاره شاهد مو جودی دپور وپی سره صلحه وکی ، مگر به هغه صورت کنبی چه ذکر شوی پور دولی یا دوصی دعقد به اثر پیدا شوی وی ، چه به دی صورت کنبی ولی یا وصی دپور به اندازی دقاصر به مقابل کنبی ضامن گنل کیری . که صلحه دبل مال به بدل کنبی شوی وی به هغه صورت کنبی چه دمال قیمت دپور معادل یا یو خه اندازی ترهفی کموی جواز لری . مگر که به کنبی فاحش غبن وو جوازه لری .

(۲) که ولی یا وصی دپور دنه ثابتولو خخه ویره لرله ، په داسی پور چه شاهد موجود نه وی او منکر پور وپی قسم خورلو ته حاضر شی دمحکمې داجازی وروسته دپور به یوی برخی صلحه کولی شی .

۱۳۰۳- ماده

که به ممیز صغیر باندی دپور دعوی اقامه شی او مدعی دخپلسی دعوی دثابتولو دپاره شاهد ولری، نووصی او ولی دمحکمی په اجازی کولی شی چه په یوشی بانسدى صلحه وکی او پاتی نور پور ورکی. که مدعی شاهدونه لری ولی یاوصی صلحه نه شی کولی .

ماده ۱۳۰۳ -

هرگاه بالای صغیر ممیز دعوی دین اقامه گردیده و مدعی برای اثبات دعوی خود شاهد داشته باشد ، وصی یاولی می تواند با اجازه محکمه در بدل يك شی بامدعی صلح نموده وباقیمانده را بپور دازد . اگر مدعی شاهد نداشته باشد ، ولی یا وصی صلح کرده نمی تواند .

۱۳۰۴- ماده

په جگری کولو وکیل صلحه نه شی کولی. که خوگ په جگری کولو په یوی دعوی کبسی وکیل شوی وی او دخپل موکل داجازی په غیر صلحه وکی، دهغه داصلحه صحیح نه ده .

ماده ۱۳۰۴ -

وکیل بخصومت صلح کس ده نمیتواند . اگر شخصیکه به خصومت در دعوی وکیل گردیده بدون اجازه موکل خود صلح کند ، این صلح وی صحیح نمی باشد .

۱۳۰۵- ماده

که خوگ دیوه تاکلی عین مدعی وی او مدعی علیه پری اقرار وکی: نوکه مدعی دیوی گتی په بدل کبسی دیوی تاکلی مدی دپاره صلحه وکی، داصلحه صحیح ده او داجاری حکم لری. که په تاکلی مدی کبسی دننه دصلحی دموضوع شی دمینخه لاپ، نوصلحه باطلپری .

ماده ۱۳۰۵ -

هرگاه مدعی به ، عین معین بوده ومدعی علیه به آن اقرار نماید ، مدعی در بدل منفعت برای مدت معین از آن صلح نماید ، این صلح صحیح بوده و حکم اجاره را دارد . با ازیین رفتن شی موضوع صلح بداخل مدت معینه صلح باطل میگردد .

۱۳۰۶- ماده

که خوگ دیوه تاکلی عین مدعی وی او مدعی علیه پری اقرار وکی دهغی خخه دیو تاکلی مال په بدل

ماده ۱۳۰۶ -

هرگاه مدعی به ، عین معین بوده ومدعی علیه به آن اقرار نماید ،

کبني صلحه صحيح ده اوداصلحه دبیعی حکم لری . صلح از آن بمقابل مال معین صحت داشته و این صلح حکم بیع را دارد.

ماده ۱۳۰۷ -

هرگاه شخص بالای عین دست داشته شخص دیگر ، خواه معلوم یا مجهول باشد ادعا نماید و طرف مقابل بالای عین دست داشته مدعی ادعا کند ، صلح به مقابل آنچه در دست یکدیگر قرار دارد، صحیح میباشد و این صلح حکم مقایسه را دارد . صحت این نوع صلح موقوف به صحت علم به عوضین نمیشود .

ماده ۱۳۰۸ -

هرگاه مدعی بر قسمتی از مدعی به با مدعی علیه صلح نماید ، این نوع صلح اخذ قسمتی از حق او و اسقاط قسمت دیگر آن شمرده میشود .

ماده ۱۳۰۹ -

هرگاه صلح حاوی هبه ، بیع یا عقد دیگری باشد ، احکام همان عقده که در مورد آن موافقه صورت گرفته ، از حیث صحت و آثار مرتب بر آن رعایت میشود .

ماده ۱۳۱۰ -

صلح در مسایل متعلق به احوال شخصی و نظام عامه جواز ندارد ، اما صلح از حقوق مالی که بر احوال

که شوک دبل چا په لاس کبني عین باندي عام له دی چه معلوم وی یا مجهول دعوی وکی او بل طرف دمدعی په لاس کبني عین باندي دعوی وکی، صلحه په هغه څه چه دیو او بل په لاس کبني دی صحیح ده او داصلحه دمقایضی حکم لری .

ماده ۱۳۰۷ -

دداسی نوعی صلحتی صحت په دواړو عوضونو دعلم په صحت پوری موقوف نه دی .

ماده ۱۳۰۸ -

که مدعی ددعوی کړی شوی شی په یوی برخه دمدعی علیه سره صلحه وکی دانوعه صلحه دیوی برخی دحق داخستلو اودبلی برخی دساقطیدلو معنی لری .

ماده ۱۳۰۹ -

که صلحه په هبی، بیعی یا بل عقد محتوی وی دهمنی عقد حکمونه چه دهنی په باره کبني صلحه شوی دصحت او په هنی باندي دمرتبو آثارو له حیثه ، مراعت کیږی .

ماده ۱۳۱۰ -

صلحه دشخصی حالونو اوعومی نظام پوری په مربوطو مسالو کبني جواز نه لری ، مگر صلحه دهنی مالی

حقوقو خخه چه په شخصی حالونه مرتب شوی یا دجرم دارتکاب خخه پیدا شوی وی جواز لری .

۱۳۱۱- ماده

صلحه بی له دی چه په لیکلی توگه وی یا په رسمی محضر کښی ثبت شوی وی، نه شی ثابتیدلی .

دوهم قسمت

د صلحی آثار

۱۳۱۲- ماده

صلحه چه کومو منازعاتو ته شامله وی هغه پری کوی ، اوددواړو خواوو خخه هیچ یو حق نه لری چه ورخخه رجوع وکی .

۱۳۱۳- ماده

که صلحه په غوښتل شوی صورت تر سره شی دعوی متوقف کیری او دصلحی بدل دمدعی په ملکیت کښی داخلیری، او مدعی علیه دهغی دبیرته اخستلو حق نه لری .

۱۳۱۴- ماده

(۱) که دصلحی بدل مثلی شیان او ددعوی کړی شوی شی دجنس خخه وی امدعی ته دتسلیمیدو ترمنځه ټول یا یوه برخه یی تلف شی او یا په استحقاق ویور شی نوصلحه پخپل حال پاتی کیری او مدعی علیه به مثل دهغه خخه چه تلف شوی ،

شخصی مرتب گردیده یا از ارتکاب جرم نشأت کرده باشد ، جواز دارد .

ماده ۱۳۱۱ -

صلح جزء بصورت تحریری یا درج آن در محضر رسمی ثابت شده نمیتواند .

قسمت دوم

آثار صلح

ماده ۱۳۱۲ -

صلح ، منازعات مشمول را قطع می نماید و هیچ يك از طرفین حق رجوع از آن را ندارد .

ماده ۱۳۱۳ -

هرگاه صلح بصورت مطلوب انجام یابد ، دعوی متوقف و بدل صلح در ملک مدعی داخل گردیده مدعی علیه حق استرداد آنرا ندارد .

ماده ۱۳۱۴ -

(۱) هرگاه بدل صلح اشیای مثلی و از جنس مدعی به بوده ، قبل از تسلیم بمدعی ، کلاً باقسماً تلف شده یا به استحقاق برده شود، صلح بحال خود باقی مانده ، مدعی علیه به مثل آنچه تلف گردیده

مكلف كبرى عام له دى چه صلحه
دمدعى عليه د اقرار خخه وى ياد هغه
دانكار خخه او يايي د سكوت خخه وى.
(۲) كه د صلحي بدل غير مثلى
شيان وى او د تسليميدو تر مخه
ټول يائى يوه برخه تلف يا به
استحقاق ويوړ شى ، كه صلحه
د اقرار خخه شوى وى نومدعى د دعوى
كړى شوى شى په ټول يايوى برخى
په وركولو مكلف دى او كه صلحه
دمدعى عليه دانكار يا سكوت خخه
شوى وى نو جگړى ته به رجوع
كوى .

ماده ۱۳۱۵ -

صلحه نسبت هغى حقوقو ته چه
ورته شامله ده د كشفونكى اثر
لرونكى ده او ايجاد وونكى نده ، او دا اثر
يواخى دنزاع د موضوع په حقو تو
كښى منحصر دى .

ماده ۱۳۱۶ -

د صلحي عبارتونه بايد چه په
محدود صورت تفسير شى او موضوع
شاملى نزاع ته منسوت وى .

ماده ۱۳۱۷ -

كه صلحه د معاوضى د حكمونسو
تابع وى نو دواړه خواوى ور خخه
اقاله كولى شى په هغى صورت كښى
دعوى كړى شوى شى دمدعى پورى
او د صلحي بدل دمدعى عليه پورى
تعلق نيسى .

مكلف ميگردد . خواه صلح از اقرار
مدعى عليه صورت گرفته باشد يا از
انكار ياسكوت او .

(۲) اگر بدل صلح اشيای غير
مثلى بوده ، قبل از تسليم كلا يا
قسماً تلف يا به استحقاق برده
شده باشد ، در حالیکه صلح از
اقرار صورت گرفته باشد ، مدعى
به تمام يا قسمتى از مدعى به ، و در
حالیکه صلح از انكار ياسكوت مدعى
عليه صورت گرفته باشد ، به
مخاصمت رجوع مينمايد .

ماده ۱۳۱۵ -

صلح نسبت به حقوق مشمول
دازى اثر كاشف بوده نه مؤجد ،
واين اثر بحقوق موضوع نزاع منحصر
مى باشد .

ماده ۱۳۱۶ -

عبارات صلح بايد بصورت
محدود تفسير گرديده ، منسوب به
موضوع مشمول نزاع باشد .

ماده ۱۳۱۷ -

هرگاه صلح تابع احكام معاوضه
باشد ، طرفين از آن اقاله نموده
مى توانند . در آن صورت مدعى به
بمدعى و بدل صلح بمدعى عليه
تعلق ميگيرد .

۱۳۱۸- ماده

که صلحه دخین و حقوق و دساقطیدو متضمنه وه ، نو اقاله به کبنی جواز نه لری .

ماده ۱۳۱۸ -

هرگاه صلح متضمن اسقاط بعضی حقوق باشد ، اقاله در آن جواز ندارد .

دریم قسمت

دصلحی باطلیدل

۱۱۳۹- ماده

دقانون دهم دغلطی به سبب بر صلحه اعتراض کول جواز لری .

قسمت سوم

بطلان صلح

ماده ۱۳۱۹ -

اعتراض بر صلح به سبب غلطی در فهم قانون جواز ندارد .

۱۳۲۰- ماده

صلحه په راتلونکو حالونو کبنی باطله گنل کبیری :

ماده ۱۳۲۰ -

صلح در احوال آتی باطل شناخته میشود :

۱- صلحه په اقالی ، دصلحی دبدل په رده ولو ، دعیب او ددیلو په‌خیار، ددواړو دبدلونو څخه دیوه په استحقاق وړلو سره باطلیږی .

۱- صلح به اقاله ، ردبدل صلح، خیار عیب ، رویت و به استحقاق بردن یکی از بدلین صلح ، باطل میگردد .

۲- په هغه حالت کبنی چه په کومو پاڼو کبنی صلحه په هغی بنا شوی ، تزویر ثابت شی .

۲- در حال تثبیت تزویر در اوراقیکه صلح بر آن بنا یافته است .

۳- په هغه حالت کبنی چه صلحی ته شاملی موضوع کبنی ترمخه دمحکمی قطعی حکم صادر شوی وی، او دواړه خواوی او یا دهغوی څخه یوه خوا دذکر شوی حکم په صادریدلو علم ونه لری .

۳- در حالیکه قبلا در مورد نزاعیکه صلح شامل آن است، حکم قطعی محکمه صادر گردیده، طرفین یا یکی از او شان بصدور حکم مذکور علم نداشته باشد .

۱۳۲۱- ماده

صلحه تجزیه نه قبلوی ، دصلحی داجزاو څخه دیوه جزء باطلیدل

ماده ۱۳۲۱ -

صلح تجزیه را نمی پسزیرد . بطلان جزئی از اجزاء صلح سبب

دټولی صلحی دباطلید لو سبب
کیږی مگر دا چه د عقد دمتن یا
د حالونو څخه دارنگه ظاهره شی چه
د عقد دواړو خواوو د عقد د اجزاوو په
استقلال یو د بل څخه، موافقه کړی ده.

دو هم باب
دگتی اخستلو عقد و نه
لمړی فصل
اجاره

لمړی قسمت - عمومی حکمونه
لمړی مبحث - د اجاری رکنونه
ماده - ۱۳۲۲

د اجاری عقد عبارت دی دهغه عین
دگتی د تملیکولو څخه چه په اجاره
ورکول کیږی ، د عین دگتو تملیکول
د اجاری ور کورنکی په وسیله ،
اجاری اخستونکی ته په داسی
عوض صورت مومی چه د بدل قابلیت
ولری .

ماده - ۱۳۲۳

د اجاری عقد د منقولو او نا منقولو
اعیانو په گټو او همدارنگه په جایز
کار منعقدی شی .

ماده - ۱۳۲۴

د اجاری په عقد کښی د عقد
د صحت په عمومی شرطو نو علاوه

بطلان تمامی آن می گیرد . مگر اینکه
از متن عقد یا حالات چنین ظا هر
شود که متعاقدين باستقلال اجزای
عقد از يك ديگر موافقه نموده اند .

باب دوم
عقود انتفاع
فصل اول
اجاره

قسمت اول - احکام عمومی
مبحث اول - ارکان اجاره
ماده ۱۳۲۲ -

عقد اجاره ، عبارت است از
تملیک منفعت مورد نظر از عینیکه
به اجاره داده میشود توسط اجاره
دهنده برای اجاره گیرنده بموضیکه
قابلیت بدل را دارا باشد .

ماده ۱۳۲۳ -

عقد اجاره بر منافع اعیان
منقول ، غیر منقول و همچنان بر
عمل مجاز صورت گرفته می تواند.

ماده ۱۳۲۴ -

در عقد اجاره علاوه بر شروط
عمومی صحت عقد ، تعیین عینیکه

باجاره دده داده میشود ، ذکر منفعت آن به نحویکه منجر به منازعه نگردد ، بیان مدت انتفاع و تعیین مقدار اجرت ، شرط می باشد . در غیر آن عقد اجاره فاسد شناخته میشود .

ماده ۱۳۲۵ -

شخصیکه تنها صلاحیت اداره مال را دارد ، نمی تواند مدت اجاره را بیش از سه سال تعیین نماید . اگر مدت اجاره بیش از سه سال تعیین شده باشد ، به سه سال تنقیص می یابد . مگر اینکه قانون طور دیگری حکم نموده باشد .

ماده ۱۳۲۶ -

عقد اجاره فضولی ، به اجازه مالک موقوف است . در صورتیکه مالک قاصر یا محجور بوده و اجرت مطابق اجرت مثل تعیین گردیده باشد ، انعقاد اجاره ، موقوف به اجازه ولی یا وصی یا قیم میباشد .

ماده ۱۳۲۷ -

اجازه مندرج ماده (۱۳۲۶) ۱ بن قانون وقتی صحیح شمرده میشود که عاقدین و معقود علیه موجود بوده و بدل اجاره غیر از پول نقد باشد .

دهغه عین تا کله چه په اجاری ورکول کیری ، او دهغی څخه دگټې اخستلو ذکر به داسې توگه چه منازعی ته ونه رسیږی ، دگټې اخستلو دمدي بیان او داجوری اندازه شرط ده ، دهغی په غږ داجاری عقد فاسدگڼل کیری .

ماده ۱۳۲۵ -

که څوک یواځې دمال داداری واک ولری ، نو نشی کولی چه داجاری مده ددری کلونو څخه زیاته وټاکي ، که داجاری مده ددری کلونو څخه زیاته ټاکل شوی وه ، دري کلونو ته راکمیری ، مگر دا چه قانون بل رنگه حکم کړی وی .

ماده ۱۳۲۶ -

دفضولی داجاری عقد دمالک داجازی پوری موقوف دی ، که مالک قاصر یا حجر کړی شوی وو نو داجاری دعقد منعقیدل در لی یاوصی یاقیم داجازی پوری موقوف دی .

ماده ۱۳۲۷ -

ددی قانون د (۱۳۲۶) مادی ددرج شوی عقد اجاره هغه وخت صحیح گڼله کیری چه دعقد دواړه خواوی اوپه کوم شی چه عقد شوی موجود وی او داجاری بدل دنقدو پیسو په غیر بل شی وی .

۱۳۲۸- ماده

(۱) هغه عين چه په اجارې وركول كېږي دهغي په باره كښي دشرط ، دليدلو اودعيب دخيارونو پوري مربوط حكومونه مراعت كېږي .

(۲) داجارې دبدل په باره كښي دجداني خيار ، دصفتي عقد ، دثمن صفت ، دغبڼ ، دتغريرو صفت ، دخيانت او دټاكلو پوري مربوط حكومونه مراعات كېږي .

ماده ۱۳۲۸ -

(۱) احكام متعلق به خيار شرط ، رويت وعيب ، در مورد عينيكه به اجازه داده ميشود ، قابل رعایت ميباشد .

(۲) در مورد بدل اجازه احكام متعلق به خيار تفريق ، صفت عقد ، وصف ثمن ، غبن ، تغريرو صفت ، خيانت وتعيين رعایت ميگردد .

۱۳۲۹- ماده

که هر يوه اجارې وړ كوونكي او اجارې اخستونكي ته خيار شرط شوي وو نو که هر يو دشرط په مدي كښي دننه داجارې عقد فسخ که ، فسخ كېږي، او که هر يو دعقد اجازه وړ كړه دهغه دخيار حق ساقطېږي، اودبل خيار، دمدي دتيريدو تروخته پوري پخپل حال پاتي كېږي .

ماده ۱۳۲۹ -

هرگاه برای هر یکی از اجازه دهنده و اجازه گیرنده خيار شرط شده باشد، عقد اجازه بافسخ هر يك که در داخل ميعاد صورت گيرد ، فسخ ميگردد. هر يك که اجازه دهد حق خسيار او ساقط ميشود و خيار ديگر تا زمان انقضای مدت بحال خود باقی مي ماند .

۱۳۳۰- ماده

دخيار مده دعقد له وخته او داجارې مده دخيار دساقطيدو له وخته پيل كېږي ، مگر داچه موافقه په بل ډول شوي وي .

ماده ۱۳۳۰ -

مدت خيار از وقت عقد و مدت اجازه از زمان سقوط خيار آغاز ميگردد . مگر اينکه طور ديگري موافقه بعمل آمده باشد .

۱۳۳۱- ماده

دشريكي حصي اجازه، شريك ته اوهم بل چا ته جواز لري .

ماده ۱۳۳۱ -

اجاره حصه مشاع ، برای شريك ياغير شريك جواز دارد .

۱۳۳۲ - ماده

که عین د عقد څخه وروسته شریک شی عقد نه فاسده وی .

دوهم مبحث - هغه عین چه په

اجاری ورکول کیږی

۱۳۳۳ - ماده

(۱) دهغه عین اجاره چه ورڅخه گټه اخستل بی دعین د مینځه تللو څخه ممکنه نه وی ، جواز نه لری .

(۲) په کار کولو اجاره هغه وخت جواز لری چه کار روا وی او اجیر د قانون له حیثه دهغی په کولو مکلف نه وی .

(۳) دهغی شی اجاره چه گټه اخستل ورڅخه په حقیقی یا حکمی توگه نا ممکن وی، باطله ده .

۱۳۳۴ - ماده

که عین دهغه چاله خوا چه دهغی دگټی مستحق دی په اجاری ورکول شو، نوکه دگټی اخستلو د حق مده تیره شوه او دعین مالک اجازه ورنه کړه، اجاره پای ته رسیږی. خو په دی شرط چه د تخلیه کولو د خبرتیا ټاکلی مده او د کرهنی دمخکسی د حاصلاتو د نقلولو دپاره لازمه مده مراعت شی .

۱۳۳۵ - ماده

اجاره اخستونکی د ټاکلی مدی په اوږدو کبسی د لیدلو دخیار حق لری،

ماده ۱۳۳۲ -

هرگاه عین ، بعد از عقد به مشاع تبدیل شود عقد را فاسد نمی سازد.

مبحث دوم - عینیکه به اجاره

داده میشود

ماده ۱۳۳۳ -

(۱) اجاره عینیکه ارتفاع از آن بدون از بین رفتن عین ممکن نباشد، جواز ندارد .

(۱) اجاره بر عمل وقتی جایز است که عمل مجاز بوده و اجیر به انجام آن قانوناً مکلف نباشد .

(۳) اجاره چیزیکه منفعت گرفتن از آن بطور حقیقی یا حکمی نا ممکن باشد ، باطل است .

ماده ۱۳۳۴ -

هرگاه عین از طرف شخص مستحق منفعت ، باجاره داده شده باشد، بانقضای حق منفعت در حالیکه مالک اجازه ندهد ، اجاره خا تسمه می یابد . مشروط بر اینکه مدت معینه ابلاغ تخلیه و موعده لازم برای نقل محصول ز مین زراعتی رعایت شود .

ماده ۱۳۳۵ -

اجاره گیرنده حق خیار رویت را در خلال مدت معینه دارا می باشد.

اما اجاره ور کونکي که داجاري ورکولو ترمنځه عين نه وو ليدلي نو دليدلو دخيار حق نه لري .

۱۳۳۶- ماده

که څوک داسي عين په اجاري واخلي چه ترمنځه ئي ليدلي وي نو دخيار حق ئي ساقطيږي ، مگر داچه ذکر شوي عين دپخواني حالت څخه تغير کړي وي .

۱۳۳۷- ماده

داجاري اخستونکي دليدلو دخيار حق په راتلونکو حالونو کښي ساقطيږي :

۱- د عقد په وخت کښي داجاري اخستونکي په دې اقرار چه کوم شي په اجاري ور کول کيږي ماليدلي دي .
۲- د عقد په وخت کښي داسي صفت چه دليدلو قايم مقام کيدای شي ، او چه دعين ثابتول به ذکر شوي صفت کيږي .

۳- په هغې حالت کښي چه داجاري اخستونکي څخه داسي قول يافعل صادر شي چه خيار باطلوي .
۴- د يو کافي وخت تيريدل چه په هغې کښي اجاره اخستونکي دعين په ليدلو قدرت پيدا کولو (که څه هم هغه ئي نه وي ليدلي) .

۵- داجاري اخستونکي دمړينسې په حالت کښي .

اما اجاره دهنده ايکه قبل از ديدن عين آنرا به اجاره ميدهد ، اين حق را ندارد .

ماده ۱۳۳۶ -

هرگاه شخص عيني را که قبلا ديده است به اجاره بگيرد ، حق خيار او ساقط ميشود . مگر اينکه عين مذکور از حالت سابق تغير يافته باشد .

ماده ۱۳۳۷ -

حق خيار رويت اجاره گيرنده در احوال آني ساقط ميگردد :

۱- در حال اقرار اجاره گيرنده در عقد برويت عين که باجاره داده ميشود .

۲- در حال وصف عين در عقد که قايم مقام رويت شده ميتواند و اثبات عين به وصف مذکور .

۳- در حال صدور چنان قول يافعل از طرف اجاره گيرنده که خيار را باطل سازد .

۴- در حال گنشتن وقت کافي ايکه اجاره گيرنده برويت عين قادر بوده (بدون آنکه آنرا ديده باشد) .

۵- در حال وفات اجاره گيرنده .

دویم مبحث - اجوره

۱۳۳۸- ماده

(۱) اجوره نقدی پیسې، مال، گټه یا جایز تعهد ټاکل کیدای شي .

(۲) که په مسمی شوی اجوری

کښی فاحش غبن شوی وونو یسه مثلی اجوری تعدیلېږی. دمثلی اجرت

ټاکل دواک لرونکو مراجعو له خوا اویا دمحکمی په حکم صورت مومی.

۱۳۳۹- ماده

داجوری نوی والی دهغه عین داستعمال سره سم چه په اجاری ورکول کیزی جواز لری .

۱۳۴۰- ماده

اجوره دکټی په حاصلیدلو او یا په هغی قادریدلو لازمیږی .

۱۳۴۱- ماده

داجوری تعجیل او تأجیل او په ټاکلو وختونو کښی دننه دقسطونو په صورت دهغی ورکول جوازلری.

۱۳۴۲- ماده

که داجوری په ورکولو کښی تعجیل شرط شوی وو نو اجاره اخستونکی مکلف دی چه هغه دعقد په وخت کښی ورکی او اجاره کوونکی کولی شي چه داجوری دتسلیمیدو

مبحث سوم - اجرت

۱۳۳۸- ماده

(۱) اجرت ، پول نقد ، مال، منفعت یا تعهد مجاز تعیین شده می تواند .

(۲) غبن فاحش در اجرت مسمی به اجرت مثل آن تعدیل میشود ،

تعیین اجرت مثل از طریق مراجع ذیصلاح و یا به حکم محکمه صورت میگیرد .

۱۳۳۹- ماده

تجدید اجرت مطابق استعمال عینیکه به اجاره داده میشود ، جواز دارد .

۱۳۴۰- ماده

اجرت به حصول منفعت یا قادر شدن به آن ، لازم میگردد .

۱۳۴۱- ماده

تأجیل و تعجیل اجرت و پرداخت آن به اقساط بداخل اوقات معین ، جواز دارد .

۱۳۴۲- ماده

هرگاه تعجیل پر داخت اجرت شرط شده باشد ، اجاره گیرنده مکلف است آنرا هنگام عقد بپردازد و اجاره دهنده می تواند از تسلیم

تروخته پوری دعین دتسلیمیدوڅخه
خان وژغوری .

ماده ۱۳۴۳-

که داجوری تاجیل شرط شوی
وو، نوکه عقد داعیانو په گټو شوی
وو، اجاره ور کوونکی مکلف دی چه
عین اجاره اخستونکی ته تسلیم کي،
په دی صورت کښی اجوره دمدی
درسیدو ترمخه نه لازمیږی .

ماده ۱۳۴۴-

بی له دی چه داجوری دکمیت او
کیفیت په باره کښی داجاری
ورکوونکی له خوا موافقه شوی وی،
که په اجاری اخستونکی هغه عین
چه په اجاری ورکول کیږی قبض کښی
اوگټهور څخه واخلی نو ور باندي
مثلی اجوره لازمیږی .

خلووم مبحث - ماده

ماده ۱۳۴۵-

داجاری مده دهغی نیتی څخه چه
په عقد کښی ټاکل شوی پیل کیږی،
اوکه نه وه ټاکل شوی نو دعقد
دنیتی څخه اعتبار لری .

ماده ۱۳۴۶-

که په عقد کښی داجاری مده نه
وی تصریح شوی نو اجاری ته
داجوری دورکولو دټاکلی مدی دپاره

عین به اجاره گیرنده ، تا زمان
دریافت اجرت امتناع ورزد .

ماده ۱۳۴۳-

هرگاه تاجیل اجرت شرط شده
باشد ، اجاره دهنده مکلف است
درحالیکه عقد بر منافع اعیان صورت
گرفته باشد، عین را به اجاره گیرنده
تسلیم دهد . درینصورت اجرت
قبل از رسیدن موعد ، لازم نمی -
گردد .

ماده ۱۳۴۴-

هرگاه اجاره گیرنده بدون آنکه
در مورد کمیت و کیفیت اجرت از
جانب اجاره دهنده موافقه بعمل
آمده باشد، عینی را که به اجاره داده
میشود قبض نموده مورد استفاده
قرار دهد ، اجرت مثل بروی لازم
میگردد .

مبحث چهارم - مدت

ماده ۱۳۴۵-

مدت اجاره از تاریخیکه در عقد
تعیین گردیده ، آغاز می یابد .
درحال عدم تعیین از تاریخ عقد
اعتبار داده میشود .

ماده ۱۳۴۶-

هرگاه مدت اجاره در عقدتصریح
نشده باشد ، اجاره برای مدت معینه

پرداخت اجرت مطابق به عرف جاريه در عين مورد اجاره ، اعتبار داده شده ، باختم اين مدت اجاره منتهی ميشود . مشروط بر اينکه قبل از نصف اخير مدت معينه پرداخت اجرت ، راجع به تخليه ، ابلاغ صورت گرفته باشد .

قسمت دوم

آثار اجاره

ماده ۱۳۴۷ -

اجاره دهنده بعد از قبض اجرت معينه ايکه تعجيل آن شرط گذاشته شده ، مکلف است عيني را که به اجاره داده ميشود با ساير ملحقات آن به اجاره گيرنده مطابق به موافقه قبلي به نحويکه قابليت حصول منفعت از آن مطابق طبيعت عين مورد اجاره ممکن باشد ، تسليم دهد .

ماده ۱۳۴۸ -

(۱) هرگاه عينيکه به اجاره داده ميشود ، در حالي تسليم داده شود که قابليت انتفاع مورد نظر ، از عقد اجاره را نداشته يا حصول انتفاع از آن توأم بانقص بزرگ باشد ،

دجاري عرف سره سم داجاري په عين مورد کښي اعتبار ور کول کيږي، ددی مدی په پای ته رسیدو سره اجاره آخرته رسيږي، خو په دی شرط چه دټاکلي مدی داجوري دور کولو دآخر نيمايي ترمنځه دتخليی په باره کښي خبرتياصورت موندلی وی .

دو هم قسمت

داجاري آثار

ماده ۱۳۴۷ -

اجاره ور کونکي وروسته له دی چه هفته ته ټاکلي اجوره چه تعجيل ئي شرط ايښودل شوی قبض کی، نو مکلف دی هغه عين چه په اجاره ورکول کيږي دهغی دنورو ملحقاتو سره اجاري ور کونکي ته دپخواني موافقي سره سم په داسی توگه چه دهغی څخه دگټي حاصلولو قابليت داجاري دمورد دعین دطبيعت سره سم ممکن وی، تسليم کی .

ماده ۱۳۴۸ -

(۱) که هغه عين چه په اجاره ورکول کيږي په داسی حالت کښي تسليم کړی شی چه داجاري دعقدله نظره دگټي اخستلو قابليت ونه لري او يا دهغی څخه دگټي اخستل دلولی نقصان سره يو ځای وی ، نو اجاره

اجاره گیرنده می تواند نسخ عقد یا تنقیص اجرت را به اندازه نقص در انتفاع ، مطالبه نماید .

(۲) اجاره گیرنده در هر دو حالت فوق ، می تواند حسب اقتضاء مطالبه تمویض نماید .

ماده ۱۳۴۹ -

هرگاه عینیکه به اجاره داده میشود، در حالتی قرار داشته باشد که از ناحیه آن صحت اجاره گیرنده یا کسانیکه با او یکجا زندگی میکنند ویاصحت مستخدم مین یا کار گران او را بخطر بزرگ مواجه سازد ، اجاره گیرنده می تواند نسخ عقدا مطالبه کند ، گرچه قبلا ازین حق صرف نظر نموده باشد .

ماده ۱۳۵۰ -

در مورد تعهد به تسلیم عینیکه به اجاره داده میشود، احکامی رعایت میشود که در مورد تعهد به تسلیم میبیمه، قابل رعایت میباشد .

ماده ۱۳۵۱ -

اجاره دهنده به اصلاح و ترمیم نواقص عینیه بر عین اجاره داده

اخستونکی کولی شی چه دعقد دفسخ کیدو یا په گتې اخستلو کښې دتقص په اندازی داجوری دکموالی غوښتنه وکې .

(۲) اجاره اخستونکی په دواړو پورتنیو حالونو کښې کولی شی چه داقتضاء سره سم دتمویض غوښتنه وکې .

ماده ۱۳۴۹ -

که هغه عین چه په اجاری ورکول کیری په داسی حالت کښې وی چه دهغی له پلوه داجاری اخستونکی صحت یا دهغه اشخاصو صحت چه دهغه سره یو خای ژوند کوی یا دهغه دمستخدم مینو او کار گرانو صحت دلوی خطر سره مخامخ شی نو اجاره اخستونکی کولی شی چه دعقد دفسخ کولو غوښتنه وکې، که څه هم ترمخه ددی حق څخه تیرشوی وی .

ماده ۱۳۵۰ -

هغه عین چه په اجاری ورکول کیری دهغی دتسلیمیدو دالتزام په باره کښې هغه حکمونه مراعت کیری چه دعین میبیمی دتسلیمیدو دالتزام په باره کښې مراعت کیری .

ماده ۱۳۵۱ -

اجاره ور کوونکی په عین اجاره ورکول شوی شی دهغی نقصانونو

په اصلاح کولو او ترمیمولو مکلف دی چه د هغه څخه دمقصودی گټی اخستلو داخلاف باعث کیږی .

ماده ۱۳۵۲ -

(۱) که اجاره ور کوونکی د دی قانون د (۱۳۵۱) مادې ددرج شوی اصلاح کولو او ترمیمولو څخه ځان وژغوری نو اجاره اخستونکی کولی شی چه اجاره فسخ کی یا پخپله دمحکمې داچازی وروسته د هغی اصلاح کولو او ترمیمولو ته اقدام وکی او بیا دمصرف داندازی په تناسب په اجاری ور کوونکی ته رجوع وکی او یا یی داجوری څخه وضع کی .

(۲) اجاره اخستونکی کولی شی داجاری په عین مورد گټی بی دمحکمې داچازی څخه عاجل او بسیط ترمیمونه وکی او دا په هغه صورت کښی چه په اجاره ور کوونکی دخیرتیا وروسته په مناسب وخت کښی هغه نه وی ترسره کړی. اجاره اخستونکی به دا اصلاح کولو او ترمیمولو مصرفونه دمصرف دسندونو سره سم داجوری څخه وضع کوی .

ماده ۱۳۵۳ -

هغه عین چه په اجاری ور کول کیږی د هغی دمحصول ا ومالیسی تکلیفونه داجاری ور کوونکی په څاره دی . او په او پریښتا او نور

شده که باعث اخلاف منفعت مقصوده از آن گردد ، مکلف میباشد .

ماده ۱۳۵۲ -

(۱) هرگاه اجاره دهنده از ترمیم و اصلاح مندرج ماده (۱۳۵۱) این قانون امتناع ورزد ، اجاره گیرنده می تواند اجاره را فسخ یا شخصا به اجاره محکمه به ترمیم و اصلاح آن پرداخته بعداً متناسب به اندازه مصرف بالای اجاره دهنده رجوع و یا از اندازه اجرت وضع نماید .

(۲) اجاره گیرنده می تواند در عین مورد اجاره بدون اجازه محکمه ، ترمیمات عاجل و بسیطی را انجام دهد که اجاره دهنده بعد از اخطار در موعد مناسب به انجام آن پرداخته باشد . اجاره گیرنده مصارف ترمیم را مطابق به اسناد مصرف از اجرت وضع میکند .

ماده ۱۳۵۳ -

تکالیف محصول ومالیه بر عین ایکه باجاره داده میشود ، بلوش اجاره دهنده است . اما قیمت آب ، برق

هغه څه چه دشخص داستعمال پوری مربوط وی داجاری اخستونکی په غاړه دی ، مگر داچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی .

ماده ۱۳۵۴ -

(۱) که عین اجاره شوی شی داجاری دمدی په اوږدو کښی پوره دمیڼځه لار شی ، اجاره دخپله خانه فسخ کیری .

(۲) په هغه صورت کښی چه دعین یو جزء دمیڼځه تللی وی یاعین په داسی حالت کښی قرار ونیسی چه داجاری دعقد څخه دقصد کړه شوی گتی داخستلو قابلیت ونه لری یاگتی اخستلو ته داسی لوی نقصان ورسیری چه په هغی کښی اجاره اخستونکی قصورونه لری، نوکه اجاره ورکونکی په مناسب وخت کښی لمړنی حالت ته دهغی اعاده کولو ته اقدام ونه کی ، اجاره اخستونکی کولی شی دحالونو سره سم داجوری دکموالی یاداجاری دفسخ کیدو غوښتنه وکی . بیله دی چه په اصلاح کولو او ترمیمو لوکی دهغه داقدام حق ددی قانون د (۱۳۵۲) مادی د درج شوی حکم سره سم **اخلال کی** .

(۳) ددی مادی په دواړوپورتنیو حالتونو کښی که اجاره ورکونکی دعین دمیڼځه تللو یا نقصان کښی

وهر آنچه که به استعمال شخص متعلق است ، بنوش اجاره گیرنده میباشد. مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

ماده ۱۳۵۴ -

(۱) هرگاه عین اجاره داده شده در اثناء مدت اجاره کاملا از بین برود اجاره خود به خود فسخ میشود .

(۲) در صورتیکه جزئی از عین از بین رفته یاعین در حالتی قرار گیرد که قابلیت انتفاع مقصوده از عقد اجاره را نداشته یانقص بزرگ برانتفاع عاید شود و دران اجاره گیرنده قصوری نداشته باشد ، در حالیکه اجاره دهنده در موعد مناسبی به اعاده آن بحالت اولی نپردازد ، اجاره گیرنده می تواند حسب احوال تنقیص اجرت یافسخ اجاره را مطالبه نماید ، بدون اینکه حق اقدام وی را در ترمیم و اصلاح مطابق حکم مندرج ماده (۱۳۵۲) این قانون اخلال نموده باشد .

(۳) در هر دو حالت فوق اگر اجاره دهنده در مورد از بین رفتن یانقصان عین قصوری نداشته باشد،

قصورونه لری نو اجاره اخستونکی نه شی کولی دتمویض غوښتنه وکړي.

اجاره گیرنده نمی تواند مطالبه تمویض نماید .

ماده ۱۳۵۵ -

ماده ۱۳۵۵ -

اجاره اخستونکی نه شی کولی چه اجاره ور کوونکی دهغی عاجلسو نرمیمونو داجراء کولو څخه منعی کی چه دعین دساتنی دپاره ضروری وی ، که دداسی کارونو اجراء کول دگتی داخستلو داخلال باعث شی نواجاره اخستونکی کولی شی چه داجاری دفسخ کیدو یا داجوری دکموالی غوښتنه وکړي . په هغه صورت کښی چه اجاره اخستونکی دذکر شورو کارونو تر پایه پوری په عین اجاره شوی کښی یاتی شی ، دوهغه حق داجوری دکموالی او دفسخ کیدو په غوښتنه کښی ساقطیری .

اجاره گیرنده نمی تواند اجاره دهندہ را از اجرای تر میعات عاجل که برای حفاظت عین ضروری باشد . منع نماید . اگر اجرای چنین اعمال باعث اخلال حصول منفعت گردد ، اجاره گیرنده می تواند فسخ اجاره یا تنقیص اجرت را مطالبه نماید ودر صورتیکه اجاره گیرنده تاختم اعمال مذکور در عین اجاره داده شده باقی بماند ، حق وی درمطالبه تنقیص اجرت وفسخ ساقط میشود .

ماده ۱۳۵۶ -

ماده ۱۳۵۶ -

اجاره ور کوونکی نه شی کولی چه داجاری په مدی کښی داجاری اخستونکی دهغی شی څخه په گټو اخستلو تعرض وکړي چه په اجاری ورکول شوی دی او یا په هغی کښی داسی تغییر راوړی چه دعین څخه دگتی اخستلو مانع یا دهغی څخه دداسی گټی اخستلو داخلال باعث شی چه اجاره دهغی په اساس عقد شوی ده .

اجاره دهندہ نمی تواند ، در مدت اجاره ، به انتفاع اجاره گیرنده از عینیکه به اجاره داده شده تعرض نماید ، یادر آن تغییری وارد کند که مانع انتفاع از عین یا بساعت اخلال حصول منفعتی گردد که اجاره روی آن عقد شده است .

۱۳۵۷- ماده

اجاره ورکوونکي نه يواځي دهفي اعمالو ضامن گڼل کيږي چه دهفه له خوا يا دهفه دمربو طينو له خوا کيږي بلکه دهر هغه تعرض څخه چه دقانوني سببونو په اساس بل اجاره اخستونکي يابل کوم شخص چه په اجاره شوي عين باندې ئي دهفه څخه حق کسب کړي هم ضامن گڼل کيږي .

ماده ۱۳۵۷ -

اجاره دهنده نه تنها از اعمالیکه ازطرف وی یا مربو طین اوسرمی- زند ، ضامن شناخته میشود ، بلکه از هر تعرضیکه بنا بر اسباب قانونی اجاره گیرنده دیگر یا شخص دیگری که از او کسب حق نموده برعینیکه به اجاره داده شده بعمل می آید، نیز ضامن شناخته میشود .

۱۳۵۸- ماده

که بل څوک دداسي حق دعوی وکی چه داجاری اخستونکي دحقوقو سره متعارض واقع شی نو اجاره اخستونکي مکلف دی چه اجاره ورکوونکي ته ددعوی دمقابلې په غرض خبرتیا ورکي . که ددعوی په نتیجی کښی اجاره اخستونکي دعین دگهي اخستلو څخه محروم شی ، نو کولی شی چه اجاره فسخ کي او داقتضاء سره سم دتعویض غوښتنه هم وکي .

ماده ۱۳۵۸ -

هرگاه شخص دیگری چنان حقی را دعوی نماید که باحقوق اجاره گیرنده متعارض واقع شود ، اجاره گیرنده مکلف است اجاره دهنده را به مقابله به دعوی اطلاع دهد . اگر درنتیجه دعوی اجاره گیرنده اذانتفاع عین محروم گردد ، می تواند اجاره را فسخ و حسب اقتضاء تعویض را نیز مطالبه کند .

۱۳۵۹- ماده

(۱) که هغه عين چه په اجاره ورکول شوي دی غصب شي او اجاره اخستونکي ددی توان ونه لري چه دغصبوونکي لاس دهفي څخه پورته کي، نو کولی شي چه عقد فسخ او دتعویض غوښتنه وکي .

ماده ۱۳۵۹ -

(۱) هرگاه عین که به اجاره داده شده غصب شود ، و اجاره گیرنده قادر نباشد تا دست غاصب را رفع نماید ، می تواند عقد را فسخ و تعویض را مطالبه نماید .

(۲) اگر اجاره گیرنده در رفع دست غاصب باوجود امکان تقصیر ورزیده و به اجاره دهنده از وقوع غصب اطلاع ندهد ، اجرت ساقط نمی‌گردد ، اما می تواند نصویض را از غاصب مطالبه کند .

ماده ۱۳۶۰ -

اجاره دهنده از عیو بیکه مانع انتفاع از عین که به اجاره داده میشود یا نقص کلی بر انتفاع وارد نماید ضامن شناخته میشود ، اجاره دهنده از عیو بیکه قبلا اجاره گیرنده خود هنگام عقد به آن علم داشته یا به آسانی از آن علم آوری نموده می-توانست ضامن شناخته نمی شود . مگر اینکه اجاره دهنده عین اجاره شده را خالی از عیب اعلام کرده باشد .

ماده ۱۳۶۱ -

هرگاه بر عین اجاره شده چنان عیبی موجود شود که مستوجب ضمان گردد ، اجاره گیرنده میتواند فسخ عقد یا تنقیص اجرت را با

(۲) که اجاره اخستونکسی دغصبوونکی دلاس په پورته کیدو کښی سره ددی چه امکان نی هموی قصوروونکی او اجاری ور کوونکی ته دغصب دواقع کیدو څخه خبرتیا ورته کی ، نو اجوره نه ساقطیږی خو کولی شی چه دغصبوونکی څخه دتعویض غوښتنه وکی .

۱۳۶۰- ماده

اجاره ور کوونکی دهغه عیبو نو چه دعین اجاره شوی شی څخه دگټی داخستلو مانع گرځی یا گټی اخستلو ته کلی نقص پیدا کی ، ضامن گټل کیږی . اجاره ورکوونکی دهغی عیبونو چه ترمخه نی دهغی څخه اجارم اخستونکی ته خبرتیا ورکړی ، یا پخپله اجاره اخستونکی دعقد په وخت کښی په هغی علم لرلو یائی په آسانتیا سره کولی شو چه په هغی علم راوړی ، نو ضامن نه گټل کیږی ، مگر داچه اجاره ور کوونکی عین اجاره شوی شی دعیب څخه خالی اعلام کړی وی .

۱۳۶۱- ماده

که دااجاره شوی شی په عین داسی عیب موجود شی چه دضمان ایجابوونکی وی نو اجاره اخستونکی کولی شی چه دعقددفسخ کیدو یا داجوری دکموالی دتعویض

تمویض در حالیکه از آن ضرری بوی عاید شده باشد مطالبه نماید ، مگر اینکه اجاره دهنده ثابت سازد که از وجود عیب علم نداشته است .

ماده ۱۳۶۲-

(۱) هرگاه چند شخص عین واحدی را به اجاره بگیرند ، به شخصی ترجیح داده میشود که بدون غش عین را از همه اولتر متصرف شده باشد . در صورتیکه یکی از اجاره گیرندگان قبل از تصرف عقار اجاره شده از طرف اجاره گیرنده دیگر ، یا قبل از تجدید عقد اجاره ، عقد را باحسن نیت به نیت رسانیده باشد ، بر دیگران مقدم شناخته میشود .

(۲) اگر سبب ترجیح یکی از اجاره گیرندگان موجود نباشد ، می توانند تمویض را مطالبه نمایند .

ماده ۱۳۶۳-

هرگاه بنا بر عمل قانونی اداره دولتی ، نقص بزرگ در انتفاع از عین اجاره شده وارد شود ، اجاره گیرنده میتواند فسخ عقد یا تنقیص اجرت را مطالبه نماید . در صورتیکه عمل اداره دولتی ، ناشی از اسبابی باشد که اجاره دهنده

سره غوښتنه وکی خوبه دی شرط چه دهفی څخه ورته ضرر رسیدلی وی اوکه اجاره ورکونکی ثابتہ کی چه دعیب دوجود څخه ئی علم نه لرلو نو مسئول نه گنل کیږی .

ماده ۱۳۶۲-

(۱) که خو اشخاص یو عین په اجاری واخلی نو هغه چاته ترجیح ورکول کیږی چه عین ئی بی له غش څخه ترټولو اول تصرف کړی وی .

په هغه صورت کښی چه داجاره کونکو څخه یوه داجاره شوی عقار دتصرف څخه ترمخه ، دبل اجاره اخستونکی له خوا یا داجاری دعقد دنوی والی ترمخه ، عقد په ښه نیت ثبت کړی وی پرنورو دوراندی والی حقلری .

(۲) که دیوه اجاره کونکی دترجیح سبب پیدا نه شو نو هغوی کولی شی چه دتمویض غوښتنه وکی .

ماده ۱۳۶۳-

که دیوی دولتی اداری دقانونی عمل په اساس داجاره شوی عین گټو اخستلو ته لوی نقصان ورسیدلو نو اجاره اخستونکی کولی شی چه دعقد دفسخ کیدویا داجوری دکموالی غوښتنه وکی . که ددولتی اداری عمل دداسی سببونو څخه پیدا شوی وی چه اجاره ورکونکی په هفی کښی

در آن مسئولیت ولری، نو داجاره اخستونکی له خوا دتعویض غوښتنه هم جواز لری، مگر داچه دهغی به خلاف موافقه شوی وی .

ماده ۱۳۶۴ -

هرگاه اجاره دهنده بصورت غش سبب ضمان را مخفی نموده باشد، هر نوع موافقه ای که متضمن معافیت یا محدودیت ضمانت اجاره دهنده از تعویض یا عیب باشد، اعتبار ندارد .

ماده ۱۳۶۵ -

تجاوز از استحقاق منفعتیکه به اساس عقد ثابت گردیده، جواز ندارد .

ماده ۱۳۶۶ -

اجاره گیرنده از عین اجاره شده بنحوی منفعت می برد که به آن موافقه بعمل آمده باشد . در صورت عدم موافقه قبلی عرف جاریه اعتبار دارد .

ماده ۱۳۶۷ -

اجاره گیرنده، نمی تواند در عین اجاره شده چنان تغییری را وارد نماید که از آن ضرری عاید شود . در صورت تجاوز از حدود تعهد، اجاره گیرنده به اعاده عین بحالت

مسئولیت ولری، نو داجاره اخستونکی له خوا دتعویض غوښتنه هم جواز لری، مگر داچه دهغی به خلاف موافقه شوی وی .

ماده ۱۳۶۴ -

که اجاره ور کوونکی په غش سره دضمان سبب پټ کړی وی نو هره نوعه موافقه چه دتعرض یا عیب څخه داجاره ور کوونکی دضمانت دمعافیت یا محدودیت متضمنه وی اعتبار نه لری .

ماده ۱۳۶۵ -

دهغی گټی داستحقاق څخه تیری چه د عقد په اساس ثابت شوی جواز نه لری .

ماده ۱۳۶۶ -

اجاره اخستونکی داجاره شوی شی دعین څخه په داسی توگه گټه اخستی شی چه پری موافقه شوی وی. که ترمنځ موافقه نه وی شوی نو جاری عرف اعتبار لری .

ماده ۱۳۶۷ -

اجاره اخستونکی نه شی کولی چه داجاره شوی شی په عین کبسی داسی تغییر راوړی چه ورڅخه ضرر پیداشی، که دالتزام دحدو دوڅخه نیړی وشو نو اجاره اخستونکی په لمړنی حالت دعین په اعاده کولو او

دوهم باب - دگمی اخستلو عقدونه

ماده (۱۳۶۸-۱۳۷۱)

د اقتضاء به حالت کنبی دهفی به
تعویض مکلفیدای شی .

ماده ۱۳۶۸ -

ماده ۱۳۶۸ -

داوبو رسولو ، گاز، برینبنا ،
تيلفون ، راديو او داسی نورو آلو
نصبول داجاره اخستونکی له خواچه
دهفی څخه داجاره شوی شی عین ته
ضررونه رسپړی، جواڼ لری .

ماده ۱۳۶۹

ماده ۱۳۶۹ -

اجاره اخستونکی به جزئی
ترمیمونو چه عرف نی ایجابوی
مکلف دی، مگر داچه موافقه دهفی
به خلاف شوی وی .

ماده ۱۳۷۰ -

ماده ۱۳۷۰ -

کوم اصلاحات چه اجاره اخستونکی
داجاره ور کونکی به اجازه داجاره
شوی شی به عین کنبی دخرابیدو
څخه دهفی دینه والی او ساتنسی
دپاره کړی دی دهفی مصرفو نه
داجاره ور کونکی څخه غو ښتلی
شی که څه هم رجوع کول نه وی
شرط شوی. که اصلاح کول داجاره
اخذتونکی دگتو دتامین دپاره وی ،
نو درجوع کولو حق نه لری، مگر
داچه رجوع کول شرط شوی وی .

ماده ۱۳۷۱ -

ماده ۱۳۷۱ -

عین اجاره شده نزد اجاره گیرنده
امانت شمرده شده به اهتمام آن مکلف

داجاره شوی شی عین داجاره
اخذتونکی سره امانت گنل کپړی
دهفی به پا ملرنه مکلف دی اودهفی

وازتلف شدن ونقصانیکه ناشی از استعمال عا دی نباشد ، مسئول می باشد .

ماده ۱۳۷۲ -

اجاره گیرنده مکلف است ازهر امریکه ایجاب مداخله اجاره دهندہ رانماید ، ویرا مطلع سازد .

ماده ۱۳۷۳ -

اجاره گیرنده مکلف است اجرت معینه را در مواعیدیکه به آن موافقه بعمل آمده بپړ دازد . در صورت عدم موافقه قبلی به عرف محل درمورد زمان پرداخت ، اعتبار داده میشود .

(۲) پر داخت اجرت در اقامتگاه اجاره گیرنده صورت میگیرد ، مگر اینکه عرف یا موافقت طرفین طور دیگری حکم نموده باشد .

ماده ۱۳۷۴ -

پرداخت يك قسط اجرت ، قرینه تادیه سایر اقساط قبلی تلقی میشود ، تا آنکه دلیلی بخلاف آن ظاهر شود .

ماده ۱۳۷۵ -

اجاره گیرنده در ختم مدت اجاره برد عین اجاره شده مکلف میباشد . در صورتیکه وی عین مذکور را بدون موجب در تصرف خود نگهدارد ، برداخت تعویضیکه در اندازه آن ،

تلفیدو او نقصان خخه چه د عا دی استعمال خخه نه وی پیدا شوی ، مسئول دی .

ماده ۱۳۷۲ -

اجاره اخستونکی مکلف دی په هر هغه خه چه داجاره ور کوونکی دمداخلی ایجاب کوی هغه ته خبرتیا ورکی .

ماده ۱۳۷۳ -

(۱) اجاره اخستونکی مکلف دی ټاکلی اجوره په هغی مدو کبسی چه پری موافقه شوی اداء کی . که تر مخه موافقه نه وی شوی نو داداء کولو دمدی دپاره دخای عرف اعتبارلری .

(۲) داجوری ورکول داجاری اخستونکی په استوگنخی صورت مومی مگرداچه عرف یا ددواړوخواوو موافقه بل رنگه حکم وکی .

ماده ۱۳۷۴ -

داجوری دیوه قسط اداء کول دنورو پخوانیو قسطونو داداء کولو قرینه ده ترخو چه دهغی به خلاف دلیل ظاهر شی .

ماده ۱۳۷۵ -

اجاره اخستونکی مکلف دی چه داجاری دمدی په پای کبسی داجاره شوی شی عین بیرته ور کی ، که هغه ذکر شوی عین بی موجه پخیل تصرف کبسی وساتی دهغی اندازی

قيمت اجاره عين مذکور ، رعایت شود و پر داخت جبران خساره ، به اجاره دهنده ملزم میگردد . اگر این نگهداشت بنا بر اضطرار یاسببی باشد که اجاره گیرنده در آن دخیل نباشد ، بپر داخت اجرت مثل به اجاره دهنده مکلف میباشد .

ماده ۱۳۷۶ -

(۱) اجاره گیرنده به ردعین اجاره شده به نحویکه تسلیم گردیده ، مکلف می باشد . به استثنای اتلاف یا نقصانیکه اجاره گیرنده بدان دخیل نباشد .

(۲) اگر تسلیمی عين اجاره شده بدون شرح اوصاف آن صورت گرفته باشد ، چنان پنداشته میشود که عين مذکور در حالت حسن اوصاف تسلیم گردیده ، مگر اینکه به خلاف آن دلیلی موجود گردد .

ماده ۱۳۷۷ -

عين اجاره شده درختم مدت اجاره ، کمافی السابق بحیث امانت نزد اجاره گیرنده باقی می ماند . اگر اجاره گیرنده باوجود طلب آنرا

دتعویض به ورکولو چه به هفی کنبی ذکر شوی عين داجاری قيمت مراعت شی او دتاوان دجیبری به ورکولو، اجاره ورکونکی ته ملز میزی . که داستانه داضطرار په اساس یادداسی سبب په اساس وی چه اجاره اخستونکی به هفی کنبی مداخله ونه لری نو دمثلی اجرت په ورکولو اجاره ورکونکی ته مکلف دی .

ماده ۱۳۷۶ -

(۱) اجاره اخستونکی مکلف دی اجاره شوی عين به هغه توگه بیرته ورکی چه تسلیم شوی وو، هغه تلفیدل یا نقصان چه اجاره اخستونکی به هفی کنبی دخیل نه وی ددی حکم څخه مستثنی دی .

(۲) که داجاره شوی عین تسلیمیدل بی دهفی دصفتونو دشرحی څخه صورت موندلی وی نو داسی فرض کیزی چه ذکر شوی عین دینه صفتونو په حالت کنبی تسلیم شوی دی . مگر داچه دهفی به خلاف دلیل موجود شی .

ماده ۱۳۷۷ -

اجاره شوی عين داجاری دمدی به پای کنبی دپخوا په شان داجاره اخستونکی سره دامانت په حیث پاتی کیزی . که اجاره اخستونکی سره دغوښتنی هغه دخان سره

وساتي دهغي دتلفيدو ضامن گڼل کيږي .

نزد خود نگهدارد ، ضامن اتلاف آن دانسته ميشود .

ماده - ۱۳۷۸

ماده ۱۳۷۸ -

(۱) که اجاره اخستونکي داجاره شوي شي په عين کښي بنا جوړه کښي يا وني وگري يا نور داسي زښتي کارونه وکي چه دعقاردقيمت په لوړيدو کښي مؤثروي ، اجاره ورکوونکي مکلف دي داجاري په پای کښي کم ترکه هغه څه چه مصرف شوي يا دقيمت دتويير اندازه ، اجاره اخستونکي ته ورکي ، مگر داجه دهغي په خلاف موافقه شوي وي .

(۱) هرگاه اجاره گیرنده در عين اجاره شده ، به بنا یا غمرس اشجار یا سایر امور زینتی دیگریکه درینند بردن قیمت عقار موثر باشد مبادرت ورزد ، اجاره دهنده مکلف است ، در ختم اجاره حد اقل آنچه را بمصرف رسیده یا مقدار تفاوت قیمت را به اجاره گیرنده بپردازد . مگر اینکه بخلاف آن موافقه شده باشد

(۲) که ذکر شوي تزئینات بي داجاره ور کوونکي دعلم څخه ياد هغه داعتراض سره شوي . و نو اجاره ور کوونکي کولي شي چه دهغي لري کول دهغه ضرر دتعويض سره چه ددي تزئیناتو دلري کولو دپلوه عقار ته رسيږي داجاره اخستونکي څخه وغواړي .

(۲) اگر تزئینات مذکور بدون علم اجاره دهنده یا باوجود اعتراض وي بوجود آمده با شد ، اجاره دهنده می تواند ازاله آنرا باتعويض ضرریکه از ناحیه رفع این تزئینات به عقار عاید شود ، از اجاره گیرنده مطالبه نماید .

دریم قسمت

قسمت سوم

داجاري او دباطني اجاري

تنازل از اجاره

څخه تيريدل

واجاره باطني

ماده - ۱۳۷۹

ماده ۱۳۷۹ -

اجاره اخستونکي داجاري ياباطني اجاري څخه په ټولو هغو شيانو کښي چه په اجاره ئي اخستي يا دهغي په ځينو کښي ، دتيريدلو حق لري ،

اجاره گیرنده حق تنازل از اجاره یا اجاره باطني را در جميع آنچه به اجاره گرفته یا بعضی آن ، دارا

میباشد . مگر اینکه بخلاف آن موافقه بعمل آمده باشد .

ماده ۱۳۸۰ -

منع کردن اجاره گیرنده از اجاره باطنی ، مستلزم منع از تنازل اجاره و عکس آن می باشد . مگر اینکه اجاره مخصوص به اجاره عقاری باشد که در آن دستگاه صنعتی یا تجارتی بنا شود و اجاره گیرنده بحکم ضرورت بفروش دستگاه مذکور بپردازد .

درین صورت محکمه می تواند با وجود شرط مانع ، به بقای اجاره حکم نماید . مشروط بر اینکه مشتری تضمین کافی تقدیم داشته واز آن ضرر محقق به اجاره دهنده عاید نباشد .

ماده ۱۳۸۱ -

در حالت تنازل از اجاره ، متنازل الیه ، در مورد علاقه بینوی و اجاره دهنده از ناحیه حقوق و واجبات ناشی از اجاره

گیرنده خراج میگیرد . مگر با وجود آن اجاره گیرنده در ایفای واجبات ، ضامن متنازل الیه شناخته میشود .

مگر داجه دهفی به خلاف موافقه شوی وی .

ماده ۱۳۸۰ -

دباطنی اجاری خخه داجاری اخستونکی منعه کول داجاری خخه دتیریدلو دمنع کیدو مستلزم او د هفی عکس وی ، مگر داجه اجاره دداسی عقاری اجاری پوری خاصه وی چه په هفی کنبی صنعتی یا نجارتی دستگاه بناشی او اجاره اخستونکی د ضرورت په حکم د ذکر شوی دستگاه خرخولو ته اقدام وکی ، په دی صورت کنبی محکمه کولی شی سره ددی چه داجاری مانع شرط موجود دی ، داجاری په دوام حکم وکی ، خو په دی شرط چه اخستونکی کافی تضمین ورکی او دهفی خخه اجاره زرکونکی ته محقق ضرر عاید نه وی .

ماده ۱۳۸۱ -

داجاری خخه دتیریدلو په حالت کنبی دهغه چا دپاره چه تیریدلو صورت موندل دهغه او داجاره ور کونکی دعلاقی ترمنخ داجاری د عقد خخه دپیدا شوو حقوقو او واجباتو له پلوه ، داجاری اخستونک قائم مقام گشتی . دده ۲ جاره اخستونکی دواجباتو په اداء کولو کنبی دهغه چا دپاره چه تیر شوی دی ، دهغه ضامن گنل کیږی .

۱۳۸۲- ماده

باطنی اجازه اخستونکي مکلف داصلی اجازه اخستونکي په مقابل دی، ټول هغه ثابت التزا مونه چه کښی نی لری داجاره ور کوونکی دخبرتیا په وخت کښی په مستقیم ډول هغه ته اداء کی، اونه شی کولی چه داجاره ور کوونکی په مقابل کښی په هغی اجوری باندی چه په پیشکی توگه نی اصلی اجازه اخستونکی ته ورکړی دی تمسک وکی، مگر داچه داکار دخبرتیا ترمخه دعرف اودهغی موافقی سره سم چه دباطنی اجاری دوخته نی نیته ثابته وی، صورت موندلی وی .

ماده ۱۳۸۲ -

اجازه گیرنده باطنی مکلف است تمام التزامات ثابتی راکه در برابر اجازه گیرنده اصلی دارد ، هنگام اخطار اجازه دهنده مستقیماً بوی ایفاء نماید و نمی تواند در برابر اجازه دهنده به اجرتیکه طورپیشکی به اجازه گیرنده اصلی پر داخته، تمسک نماید . مگر اینکه این امر قبل از اخطار مطابق عرف وبه موافقتی که تاریخ آن از وقت اجازه باطنی ثابت باشد ، صورت گرفته باشد.

۱۳۸۳- ماده

لمړنی اجازه اخستونکی پسه راتلونکو حالونو کښی داجاره ور کوونکی په مقابل کښی بری الذمه کڼل کیږی :

ماده ۱۳۸۳ -

اجازه گیرنده اولی در احوال آتی ، در برابر اجازه دهنده بری الذمه شناخته میشود :

۱- په هغه حالت کښی چه داجاری یا دباطنی اجاری په تیریدلو سره اجازه ور کوونکی صریحه قبولی وکی .

۱- درحالت قبولی صریح اجازه دهنده ، بتنازل از اجازه باطنی .

۲- په هغه حالت کښی چه چاته تیریدل شوی وی یا دباطنی اجازه اخستونکی څخه داجوری حاصلول، بوله دی چه دلمړنی اجازه اخستونکی په مقابل کښی دهغه دحقوقو دساتنی اظهار وشړی .

۲- در حالت حصول اجرت از متنازل الیه یا از اجازه گیرنده باطنی ، بدون اظهار حفظ حقوق وی در برابر اجازه گیرنده اولی .

خلورم قسمت

دا جاری پای

ماده ۱۳۸۴-

اجاره به عقد کبسی دتصریح شوی مدی به آخر کبسی بی دتخلیه کولو دخبرتیا څخه پای ته رسیری.

ماده ۱۳۸۵-

(۱) که اجاره اخستونکی داجاری د عقد دپای ته رسیدو وروسته داجاره شوی شی دعین څخه گتی اخستلو ته دوام ورکی، او اجاره ورکونکی سره ددی چه به هفی علم لری، ورباندی اعتراض ونه کی، نو اجاره دنا معلومی مدی دپاره به هفی لمړنیو شرطونو، نوی شوی گنل کیری او ددی قانون د(۱۳۴۴) مادی درج شوی حکم ور باندی تطبیقیری.

(۲) داجاری دضمنی نوی والی په صورت کبسی دپخوانی اجاری پوری مربوط عینی تا مینات عیناً انتقال کوی، خو شخصی یا عینی ضمانت بی دضامن درضا څخه نه انتقالیری.

ماده ۱۳۸۶-

که ددواړو خواوو څخه دیوی خوا له بلوه بلی خوانه دتخلیه کولو دخبرتیا صادره شوی وی خوسره ددی هم اجاره اخستونکی داجاری دمدی دپای ته رسیدو وروسته داجاره شوی عین څخه گتی اخستلو ته دوام ورکی،

قسمت چهارم

ختم ا جاره

ماده ۱۳۸۴-

اجاره به انتهای مدت مصرحه عقد بدون اطلاع تخلیه منتهی میگردد.

ماده ۱۳۸۵-

(۱) هرگاه اجاره گیرنده، بعد از انتهای عقد اجاره، به انتفاع از عین اجاره شده دوام داده و اجاره دهند و با وجود علم بر آن اعتراض نه نماید، اجاره برای مدت نامعلوم بهمان شروط اولی، تجدید شده تلقی میشود و بر آن احکام ماده (۱۳۴۴) این قانون تطبیق میگردد.

(۲) در صورت تجدید ضمنی اجاره، تأمینات عینی متعلق به اجاره قبلی، عیناً انتقال نموده، مگر ضمانت شخصی یا عینی بدون رضائیت ضامن انتقال نمی یابد.

ماده ۱۳۸۶-

هرگاه از جانب یکی از طرفین برطرف دیگر اطلاعی مبنی بر تخلیه صادر شده، با آنهم اجاره گیرنده به انتفاع از عین اجاره شده بعد از

انتهای اجاره دوام دهد ، این امر
معنی تجدید اجاره را ندارد ، مگر
اینکه دلیلی بخلاف آن اقامه شود.
اجاره گیرنده در چنین حالت بتخلیه
و پرداخت اجرت مثل اذممت انتفاعیکه
بعد از انتهای اجاره عین اجاره شده
بعمل آورده ، مکلف می باشد .

ماده ۱۳۸۷ -

اجاره به و فات اجاره دهنده یا
اجاره گیرنده خاتمه نمی یابد ،
باوصف آن و رثه اجاره گیرنده در
صورت وفات وی می توانند انتهای
عقد اجاره را مبنی بر اثبات اینکه
عواید شان به سبب موت مورث
تحمل دوام اجاره را نداشته یا اجاره
ازحدود احتیاج شان خارج گردیده
است مطالبه نمایند ، مشروط بر اینکه
طلب فسخ حد اکثر در ظرف ششماه
از تاریخ وفات اجاره گیرنده صورت
گرفته و مدت معینه اطلاع را جمع
به تخلیه نیز رعایت شده باشد .

ماده ۱۳۸۸ -

هرگاه اجاره تنها به سبب اجرای
بیشه اجاره گیرنده با بعضی اعتبارات

داکار داجاری دنوی والی معنی نه
نری ، مگر داچه دهغی په خلاف کوم
دلیل اقامه شی . په داسی حالت
کینی اجاره اخستونکی چه داجاره
دنوی عین خخه داجاری دپای ته
رسیدو وروسته هر خومره مده گته
اخستی وی دهغی مدی به تخلیه
کولو اودمنلی اجوری په ورکولو
مکلف دی .

ماده ۱۳۸۷ -

اجاره داجاره ور کونکی یا اجاره
اخستونکی په مپینه پای ته نه
رسیږی ، سره ددی هم داجاره
اخستونکی وارثان دهغه دمپینسی
وروسته کولی شی ، ثابته کی ، چه
دهغوی عایدات دمورث دمپینسی له امله
داجاری ددوام تحمل نه لری یا اجاره
دهغوی داحتیاج دحدودو خخه بهر
شوی ده نو په دی صورت کینسی
کولی شی چه داجاری د عقد دپای ته
رسیدو غوښتنه وکی . خو په دی
شرط چه داجاری اخستونکی دمپینسی
دنیتھی خخه دشپږو میاشتیو په اوږدو
کینسی دفسخ کیدو غوښتنه شوی
وی او همدارنگه دتخلیه کولو په
باره کینسی دخبرتیا دپاکلی مدی
مراعت هم شوی وی .

ماده ۱۳۸۸ -

که اجاره یواخی داجاره اخستونکی
دکسب داجراء کولو په سبب یا

دهغه پوری دځینو مربوطو نورو خاصو اعتبارونو په سبب، عقد شوی وی نو دهغه دمړینی وروسته داجاری ور کوونکی له خوا اوداجاری اخستونکی دوارثانو له خوا، دعقد دفسخ کیدو غوښتنه جواز لری .

۱۳۸۹- ماده

داجاره اخستونکی غریبی اوافلاس دهغه اجوری دتعجیل، موجب کپزی نه چه لامده یی نه ده پوره شوی. خوسره ددی هم که په یوی مناسبی مدی کښی یی داسی تا مینات ورنه کړل چه دهغه دراتلونکی اجوری دادا کولو ضمانت وکړی شی، نو اجاره ور کوونکی کولی شی چه داجاری دفسخ کیدو غوښتنه وکی. همدارنگه اجاره اخستونکی کولی شی په هغه صورت کښی چه ورته داجاری یا باطنی اجاری څخه دتیریدلو اجازه نه وی ورکړه شوی، دعادلانه تعویض په ورکولو سره دعقد دفسخ کیدو غوښتنه وکی .

۱۳۹۰- ماده

(۱) که داجاره شوی عین ملکیت بل چا ته انتقال وکی نوکه دملکیت دانتقال دعقد ترمخه داجاری نیته ثابت نه وی ، دذکر شوی شخص په باره کښی نافذه نه گڼل کپزی .
(۲) که چاته ددی مادی د(۱) فقری

بخصوص دیگر متعلق بوی ، عقد شده باشد، طلب فسخ عقدازطرف اجاره دهنده وورثه اجاره گیر نده بعد از وفات وی جواز دارد .

ماده ۱۳۸۹ -

اعسار یا افلاس اجاره گیر نده موجب تعجیل اجر تیکه عنوزمیعاد آن بسر نرسیده ، نمیشود مگر باوجود آن در صورت ندادن تأمینات دریک مدت مناسبیکه ضمانت ایفای اجرت آینده را نموده بتواند ، اجاره دهنده میتواند فسخ اجاره را مطالبه نماید . همچنان اجاره گیرنده میتواند در صورتیکه تنازل از اجاره یا اجاره باطنی باو اجازه داده نشده باشد بشرط تادیه تعویض عا دلانه فسخ عقد رامطالبه کند .

ماده ۱۳۹۰ -

(۱) هرگاه ملکیت عین اجاره شده درحالیکه قبل از عقد انتقال ملکیت، تاریخ اجاره ثابت نباشد ، دزمورد شخص مذکور نافذشمرده نمیشود .
(۲) شخصیکه مطابق فقره (۱)

سره سم ملکیت انتقال کړې وي ،
سره ددی چه داجاری عقد دهغه په
باره کښی نافذنه دی، خو کولی شی
چه په ذکر شوی عقد تمسک وکړي.

۱۳۹۱- ماده

(۱) چاته چه داجاره شوی شی
دعین ملکیت انتقال کړې وي او
اجاره دهغه په باره کښی نافذنه
گڼل کیږي، نونه شی کولی چه
اجاره اخستونکی په تخلیه کولو
مکلف کړي، مگر هغه داکار کولی شی چه
ددی قانون د(۱۳۴۶) مادې دحکم
سره سم خبرتیا ور کول شوی وي.

(۲) که نوی مالک داجاری دعقد
دپای ته رسیدو تر مخه اجاره
اخستونکی ته په تخلیه کولو خبرتیا
ورکي نو اجاره اخستونکی ته
دتعویض په ورکولو مکلف دی، مگر
داچه دهغی په خلاف موافقه شوی
وي. اجاره اخستونکی په تخلیه
کولو نه مکلف کیږي مگر په هغه
وخت کښی چه داجاره ور کوونکی
څخه یا دهغه په نیابت دهغه چاڅخه
چه ملکیت ورته انتقال کړي، تعویض
واخلي .

۱۳۹۲- ماده

چاته چه داجاره شوی شی دعین
ملکیت انتقال کړې وي نو که اجاره
اخستونکی ته په هغه وخت کښی چه

این ماده ملکیت بوی انتقال نموده
باوجود عدم نفاذ عقد درمورد وی.
میتواند بعقد مذکور تمسک نماید.

ماده ۱۳۹۱ -

(۱) شخصیکه ملکیت عین اجاره
شده بوی انتقال نموده و اجاره در
مورد او نافذ شمرده نمی شود، اجاره
گیرنده را به تخلیه مکلف ساخته
نمی تواند ، مگر بعد از اطلاعیکه
مطابق حکم ماده (۱۳۴۶) این قانون
صورت گرفته باشد .

(۲) هرگاه مالک جدید ق-بل از
انتهای عقد اجاره ، اجاره گیرنده را
به تخلیه اخطار د هد، به دادن
تعویض به اجاره گیرنده مکلف
می باشد، مگر اینکه بخلاف آن موافقه
صورت گرفته باشد . اجاره گیرنده
به تخلیه مجبور ساخته نمی شود،
مگر بعد از گرفتن تعویض از اجاره
دهنده و یا به نیابت او از شخصی
که ملکیت باو انتقال نموده است .

ماده ۱۳۹۲ -

هرگاه شخصی که ملکیت عین
اجاره شده بوی انتقال نموده، عام
اجاره گیرنده را به انتقال ملکیت

حین پرداخت اجرت پیشکی به اجاره دهنده ثابت سازده، اجاره گیرنده نمی تواند به پرداخت اجرت مذکور تمسک نماید. در صورت عجز از اثبات، مالک عین اجاره شده می تواند به اجاره دهنده رجوع کند.

ماده ۱۳۹۳ -

(۱) اجاره دهنده نمی تواند فسخ اجاره را قبل از بسر رسیدن موعد آن مطالبه نماید، گرچه اراده خویش را جهت سکونت یا استعمال شخصی خود اعلام نماید. مگر اینکه بخلاف آن موافقه شده باشد.

(۲) اگر به فسخ اجاره از طرف اجاره دهنده مبنی بر احتیاج شخصی وی به عین اجاره شده موافقه صورت گرفته باشد، اجاره دهنده مکلف است احکام ماده (۱۳۴۶) این قانون را در مورد اطلاع اجاره گیرنده رعایت نماید. مگر اینکه موافقه بخلاف آن صورت گرفته باشد.

ماده ۱۳۹۴ -

هرگاه شخصی دکانی را به اجاره گیرد و بعداً در خرید و فروش او

اجاره ور کوونکی ته پیشکی اجوره ورکوی ثابتہ کی چه ملکیت هغه ته انتقال کړی، نو اجاره اخستونکی نه شی کولی چه دذکر شوی اجوری به ورکولو تمسک وکی، که نوی مالک داجاره شوی عین دملکیت دثابتولو څخه عاجز شو نو کولی شی چه اجاره ور کوونکی ته رجوع وکی.

ماده ۱۳۹۳ -

(۱) اجاره ور کوونکی نه شی کولی چه داجاری دمدي دپوره کیدو ترمنځه داجاری دفسخ کیدو وغوښتنه وکی، که څه هم خپله اراده دخپل شخصی اوسیدنی یا استعمال دپاره اعلام کی، مگر داچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی.

(۲) که داسی موافقه شوی وی چه که اجاره ور کوونکی داجاره شوی شی عین ته شخصی احتیاج پیدا که، اجاره به فسخ کیری نو اجاره ور کوونکی مکلف دی ددی قانون د (۱۳۴۶) مادی حکمونه داجاری اخستونکی دخبرتیا په باره کښی مراعت کی مگر داچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی.

ماده ۱۳۹۴ -

که څوک یو دکان په اجاره واخلي بیاتر هغی وروسته دهغه په اخستلو او خرڅولو کښی کساد پیداشی،

نه شی کولی چه داجاری عقد فسخ کی او یا داجوری دورکولو څخه خان وژغوری .

ماده - ۱۳۹۵

که اجاره اخستونکی په مستقیمه توگه داجاره شوی شی دعین څخه گټه وانه خلی یا ونه شی کړی چه دهغی څخه پوره گټه تر لاسه کی نوداکار دهغه دخطا یا بل داسی علت ته چه پخپله دهغه پوری مربوط دی راجع کیږی، نو داجاری په عقد اوپه ټولو هغو التزا ماتو چه دهغی څخه پیدا شوی مکلف دی. خو په دی شرط چه داجاره شوی شی عین داجاری ور کوونکی له خوا په داسی حالت کښی داجاری اخستونکی په تصرف کښی ورکول شوی وی چه دموافقه شوی گټی اخستلو قابلیت ولری .

ماده - ۱۳۹۶

(۱) د عقد دواړو خواوو څخه هریو کولی شی دهغی اجاری دعقد دفسخ کیدو غوښتنه وکی چه مده یی محدودده وی او داجاری مده پای ته نه وی رسیدلی . او داحکم په هغه وخت کښی دتطبیق وړ دی چه غیر مترقبه حالتونه دعقد تنفیذ داول څخه یا دهغی په جریان کښی نا ممکن کی، ددی قانون د(۱۳۶۴) مادی ددرج

کساد رونما گردد ، نمی تواند عقد اجاره را فسخ یا از پر داخت اجرت امتناع آورد .

ماده ۱۳۹۵ -

هرگاه اجاره گیرنده مستقیماعین اجاره شده را مورد انتفاع قرار نداده یا از آن انتفاع کامل بعمل آورده نتواند ، این امر بخطا یا علت دیگری که به شخصوی متعلق است راجع میشود و برعایت عقد اجاره و تمامی تعهدات ناشی از آن مکلف می باشد . مشروط بر اینکه عین اجاره شده از طرف اجاره دهنده در حالتی تحت تصرف اجاره گیرنده قرار داده شده باشد که قابلیت حصول انتفاع موافقه شده را دارا بوده باشد .

ماده ۱۳۹۶ -

(۱) هر يك ز متعاقدين می توانند فسخ عقد اجاره ای را که مدت آن محدود باشد ، قبل از انتهای مدت اجاره مطالبه نمایند . این حکم در صور تیست که وقوع حالات غیر مترقبه تنفیذ عقد را از ابتدا یا در جریان آن غیر قابل امکان بسازد . رعایت مهلت اطلاع مندرج ما .

(۱۳۴۶) این قانون از طرف مطالبه کننده فسخ ، باپرداخت تعویض عادلانه حتمی می باشد .

(۲) در صورتیکه اجازه دهنده مطالبه فسخ نموده باشد . اجازه گیرنده را برد عین اجازه شده مجبور ساخته نمی تواند . مگر اینکه تعویض لازمه را به اجازه گیرنده پر داخته یا تامین کافی نزد وی باین منظور گذاشته باشد .

ماده ۱۳۹۷ -

هرگاه اجازه گیرنده از جمله موظفین یا مستخدمین یا اشخاص باشد که عمل آن تغییر اقامتگاه وی را ایجاب نماید ، می تواند با رعایت حکم ماده (۱۳۴۶) این قانون فسخ اجازه مسکن خود را که مدت آن محدود باشد مطالبه نماید .

قسمت پنجم

بعضی انواع اجازه

مبحث اول

اجازه زمین زراعتی

ماده ۱۳۹۸ -

اجازه زمین برای زراعت باین بیان آنچه باید در آن زرع گردد یا مختار

شوی خیرتیا دمهلت مراعت دفسخ کوونکی له خوا دعادلانه تعویض سره هرو مرو دی .

(۲) که اجازه ور کوونکی دفسخ کیدو غوښتنه کړی وی اجازه اخستونکی اجازه شوی شی دعین به زده ولو مجبوره ولی نه شی، مگر داجه اجازه اخستونکی ته یی لازمی تعویض ورکړی وی یا داجه ددی منظور دپاره نی دهغه سره کافی تامین ایښی وی .

ماده ۱۳۹۷ -

که اجازه اخستونکی دمووظفینو یا مستخدمینو یا دداسی اشخاصو دجملی څخه وی چه دهغه کار داستوگنځی تغییر ایجابوی نو ددی قانون د(۱۳۴۶) مادی ددرج شوی حکم په نظر کښی نیولو سره، کولی شی چه دخپل داوسپدلو دځای داجاری چه مده یی محدوده وی دفسخ کیدو غوښتنه وکی .

پنجم قسمت

داجاری ځینی نوعی

لمړی مبحث

دزراعتی مځکی اجازه

ماده ۱۳۹۸ -

دکرهڼی دپاره دمځکی اجازه سره دهغی شی دبیا نولوچه په هغی کښی باید وکرل شی یاداجاری اخستونکی

ته د شې د کرلو دانتخاب په باره کښې
اختیار ور کول، صحت لری .

ماده - ۱۳۹۹

(۱) کومه مخکه چه دبل چا په
کښت مشغوله وی او دحاصل
دټولولو وخت یی نه وی رسیدلی او
ناحقه هم نه وی کرل شوی نو اجاره
نی . دمخکې دفارغیدو تروخته پوری
نه نافذیږی مگر داچه په مخکه کښې
موجوده کرهنه داجاری اخستونکی
ملکیت وی .

(۲) که کرهنه دراټولولو دپاره
تیاره وی نو دمخکې اجاره ور کول
دکرهنې دخواند څخه غیربل چاته هم
جواز لری، نو اجاری اخستونکی ته
په مناسب وخت کښې دمخکې په
تخلیه کولو او تسلیمولو مکلف
کیږی .

ماده - ۱۴۰۰

که په مخکه باندي موجوده کښت
ناحقه کرل شوی وی نو دحاصل
دراټولولو دمدی نه را رسیدل دبل چا
سره داجاری د عقد دصحت نه مانع
کیږی او کرونکی په تخلیه کو لو
مکلف دی .

ماده - ۱۴۰۱

که مخکه داجاری اخستونکی څخه
په غیر دبل چا په کښت مشغولوی.
اجاره نی صحیح ده خو د حاصل

گذاشتن اجاره گیرنده در انتخاب
آن صحت دارد .

ماده ۱۳۹۹ -

(۱) ز مینیکه به زراعت شخص
دیگری مصروف بوده و هنوز وقت
جمع آوری حاصل آن نرسیده وبدون
حق زرع نشده باشد ، اجاره آن تا
وقت فارغ شدن ز مین نافذ نمی -
گردد ، مگر اینکه زراعت موجود
در زمین ملکیت اجاره گیرنده باشد.

(۲) اگر زراعت برای جمع آوری
آماده باشد اجاره زمین به غیر صاحب
زراعت نیز مانع نداشته ، به تخلیه
زمین و تسلیم آن به اجاره گیرنده
در میعاد مناسب مکلف میگردد .

ماده ۱۴۰۰ -

هرگاه زراعت موجود بالای زمین،
بدون حق زرع صورت گرفته باشد،
عدم فرارسیدن موعد جمع آوری مانع
صحت عقد اجاره یاغیر از زراع
نگردید و زراع به تخلیه مکلف می-
شود .

ماده ۱۴۰۱ -

اجاره زمین مشغول به زراعت
غیر اجاره گیرنده ، صحیح و بزمان
فرا رسیدن موعد جمع آوری حاصل

وآماده ساختن ز مین برای تسلیمی به اجاره گیرنده دژ يك وقت معین موکول می باشد .

ماده ۱۴۰۲ -

اجاره گیرنده ز مین از حق جوی وحق راه بدون تذکر در عقد مستفید میگردد . سایر حقوق تابع موافقت و عرف محل شناخته میشود .

ماده ۱۴۰۳ -

زمینی که برای یکسال با جازه داده شده و اختیار نوع زراعت به اجاره گیرنده اعطا شده باشد ، اجاره گیرنده میتواند در آن دو فصل کشت نماید .

ماده ۱۴۰۴ -

هر گاه زمین اجاره شده به اثر آب خیزی زیر آب گردیده یا آب آن قطع شود و امکان زراعت در آن نباشد، اجرت، لازم نگردیده اجاره گیرنده حق فسخ را دارا می باشد . مشروط بر اینکه قصوری ازین ناحیه بوی متوجه نباشد .

ماده ۱۴۰۵ -

هرگاه زراعت ز مین اجاره شده با اثر آفت سماوی از بین برود حصه اجرت قبل از آفت ، بدمه

در اوتولو دمدی او په یوه معین وخت کینی اجاری اخستونکی ته دتسلیمیدو دپاره دمخکی دتیاره ولو پـسوری موکوله ده .

ماده ۱۴۰۲ -

دمخکی اجاره اخستونکی دو یالی او دلاری دحق خخه گته اخستی شی که خه هم په عقد کینی نه وی ذکر شوی، نور حقوق دموافقی او دخای دعرف تابع دی .

ماده ۱۴۰۳ -

کومه مخکه چه دیوه کال دپاره په اجاری ورکول شوی وی او دکبنت دنوعی اختیار اجاری اخستونکی ته ورکول شوی وی نو اجاره اخستونکی کولی شی چه په هغی کبسی دوه فصلونه وکری .

ماده ۱۴۰۴ -

که اجاره شوی مخکه داو بودپورته کیدو په سبب داو بو لاندی شی یانی اوبه قطع شی او په هغی کبسی دگرلو امکان نه وی . نو اجوره نه لازمیری او اجاره اخستونکی د عقد دفسخ کولو حق لری، خو په دی شرط چه ددی پلوه هغه ته قصور متوجه نه وی .

ماده ۱۴۰۵ -

که داجاره شوی مخکی کبنت دآسمانی آفت په اثر دمینخه لارشی دآفت خخه ترمخه داجوری حصه

اجاره گیرنده لازم گردیده حصه مدت بعد از آفت ، از ذمه او ساقط می- شود . مگر اینکه اجاره گیرنده به زراعت مثل قبل از آفت یا کمتر از آن قادر باشد .

ماده ۱۴۰۶ -

(۱) هرگاه حاصلات بعد از درو کردن از بین برود اجاره گیرنده می تواند اسقاط یا تنقیص اجرت را مطالبه نماید ، مشروط بر اینکه موافقه به ترتیبی صورت نگرفته باشد که اجاره دهنده حق جزئی از محصول را دارا می باشد . در این صورت اگر حاصلات توسط خطای اجاره گیرنده یا بعد از اخطار به تسلیمی از بین برود . اجاره دهنده به اندازه حصه خود متحمل می گردد .

(۲) اگر در وقت انعقاد عقد پیشبینی وقوع ضرر موجود و متحقق باشد ، اجاره گیرنده نمی- تواند اسقاط اجرت را مطالبه نماید .

ماده ۱۴۰۷ -

هرگاه مدت اجاره منقضی گردیده مگر حاصلات بالای زمین ، بنا بر سببی خارج از اجاره گیرنده

داجاری اخستونکی به ذمی لازمیری او دآفت خخه دوروستی مدی دحسی اجوره دهغه دذمی خخه ساقطیری، مگر داچه اجاره اخستونکی به کرهنه داسی توان ولری چه دآفت خخه ترمخه په شان وی او یا تر هفی کم

ماده ۱۴۰۶ -

(۱) که حاصلات دلوکولووروسته دمینخه لای شی اجاره اخستونکی کولی شی چه داجوری دساقطیدو یا کموالی غوښتنه وکی خو په دی شرط چه موافقه په داسی صورت نه وی شوی چه اجاره ور کوونکی دمحصول دیو جزء حق لرونکی وی، په دی صورت کښی که حاصلات داجاری اخستونکی دخطا په وسیله او یا وروسته له دی چه دتسلیمولوخبرتیا وزکره شی، دمینخه لای شی نو اجاره ور کوونکی دخپلی حصی په اندازه متحمل کیری .

(۲) که دعقد دمنعقیدو په وخت کښی دضرر دواقع کیدو پیشبینی موجوده او محققه وی نو اجاره اخستونکی نه شی کولی چه داجوری دساقطیدو غوښتنه وکی .

ماده ۱۴۰۷ -

که داجاری مده پوره شوی وی خو په مخکه باندى حاصلات دداسی سبب په اساس چه داجاری اخستونکی

هنوز نرسیده باشد ، زمین بمقابل اجرت مثل الی جمع آوری حاصل درتصرف اجازه گیرنده باقی می-ماند .

ماده ۱۴۰۸ -

اجاره گیرنده مکلف است از زمین زراعتی طوری بهره برداری نماید که متعارف باشد و بنحوی در آن عمل نماید که برای بهره برداری مساعد باقی بماند . اجازه گیرنده نمیتواند بدون اجازه اجاره دهنده ، طوری از زمین بهره برداری نماید که در زمین چنان تغییری وارد شود که اثر منفی آن تا بعد از انتهای مدت اجازه دوام نماید .

ماده ۱۴۰۹ -

اجاره گیرنده مکلف است به اصلاحاتی بپردازد که انتفاع عادی از زمین به اجازه گرفته شده ، ایجاب مینماید .

ماده ۱۴۱۰

اجاره گیرنده مکلف است زمین را که به اجازه گرفته در مدتی تخلیه نماید ، تا شخصیکه بعد از وی در زمین مذکور تصرف مینماید ، بتواند زمین را آ ماده زراعت و کشت

دارادی بهروری نهوی رسیدلی نو مخکله دمخلی اجوری په بدل کنبی دحاصلاتو درسیدو تر وخته پوری داجاری اخستونکی په تصرف کنبی پاتی کیری .

ماده ۱۴۰۸ -

اجاره اخستونکی مکلف دی چه دکرهڼی دمخکی خخه داسی گټه واخلی چه خلک پری پوهیږی او په داسی توگه دی په کنبی کار وکی چه دگتی اخستلو دپاره تیاره پاتی شی . اجازه اخستونکی نه شی کولی چه داجاری ور کوونکی داجازی په غیر دمخکی خخه په داسی توگه گټه واخلی چه په مخکله کنبی دومره تغییر راوړی چه منفی اثر ئی داجاری دپای ته رسیدو وروسته دوام وکی .

ماده ۱۴۰۹ -

اجاره اخستونکی مکلف دی چه په مخکله کنبی داسی اصلاحات وکی چه داجاره شوی مخکی خخه یی عادی گټه اخستل ایجابوی .

ماده ۱۴۱۰ -

اجاره اخستونکی مکلف دی کومه مخکله چه یی په اجاری اخستی ده په داسی مدی کنبی تخلیه کی چه کوم سړی تر هغه وروسته په مخکله کنبی تصرف کوی ، و کولی شی چه مخکله کرهڼی او کښت ته تیاره کی ،

خو په دې شرط چه له دې پلوه هغه ته ضرر ونه رسېږي .
 بسازد . مشروط بر اینکه ازین ناحیه ضرری به او نرسد .

دوهم مبحث - دهقاني

مبحث دوم - دهقاني

۱۴۱۱ - ماده

ماده ۱۴۱۱ -

دهقاني دمخكي دكرلو عقد دى دمالك او دهقان ترمنځ په داسې توگه چه دمخكي حاصل به په هغو حصو ويشل كيږي چه دعقد په وخت كېښي ور باندې موافقه شوي ده .

دهقاني ، عقديست به زرع زمين بين مالك و دهقان طوريكه حاصل زمين بين آنها به حصص تقسيم ميگردد كه هنگام عقد بر آن موافقه به عمل آمده است .

۱۴۱۲ - ماده

ماده ۱۴۱۲ -

دهقاني دعقد دصحت شرطونه په لاندني ډول دي :

شروط صحت عقد دهقاني عبارت است از :

۱- دكښت دپاره دمخكي تياري .
 ۲- دتخم ، سري ، د آفتونو په ضد دواگانو او دكښت دتسورو ضروري مصرفونو دبرابرو لودپاره دمكلف شخص معلومول .

۱- آماده بودن زمین برای زراعت .
 ۲- معلوم بودن شخص مكلف به تهیه بذر، كود ، ادويه ضد آفات وسایر مصارف ضروري بر اى كشت .

۳- دكښت دوسيلو دبرابرو لپاره دپاره دمكلف شخص معلومول .

۳- معلوم بودن شخص مكلف به تهیه وسایل زراعت .

۴- دهقان ته دكښت څخه دخالي مخكي تسليمول كه څه هم تخم دمخكي دمالك وي .

۴- تسليم نمودن زمین خالی از زرع به دهقان ، گرچه بذر از مالك زمین باشد .

۱۴۱۳ - ماده

ماده ۱۴۱۳ -

دجاري عرف سره سم ددهقاني دمدى ټاكل دعقد دصحت دشرطونو څخه دى، كه مده نه وه ټاكل شوي نوعقد صحيح دى او ددپوه فصل دپاره اعتبار لري، مگر داچه په خاص قانون كېښي بل رنگه حكم شوي وي .

تعيين مدت دهقاني مطابق عرف دهقاني شرط صحت عقد شمېرده ميشود . در صورت عدم تعيين مدت عقد ، دهقاني صحيح و به يك فصل اعتبار دارد . مگر اینکه در قسا نون خاص طور ديگري جكم شېده باشد .

۱۴۱۴- ماده

د تخم دجنس په صریحه یا ضمنی توگه او ددهغه شخص دحصی ټاکل چه تخم دهغه له خوا نه دی دعقد دصحت شرط گنل کیږی. که د تخم جنس نه وو ټاکل شوی نو که دمخکی دمالک له خوا وی ددهقانی عقد صحیح او که ددهقان له خوا وی نو عقد صحیح نه دی. مگر دا چه د تخم دجنس دټاکلو اختیار دهقان ته ورکول شوی وی .

ماده ۱۴۱۴ -

تعیین صریح یا ضمنی جنس بندر وحصه شخصیکه بندر از طرف او نیست ، شرط صحت عقد شمر ده میشود . در صورت عدم تعیین جنس بندر ، اگر بندر از طرف مالک زمین باشد ، عقد دهقانی صحیح و اگر از طرف دهقان باشد صحیح نمی باشد . مگر اینکه تعیین جنس بندر باختیار دهقان گذاشته شده باشد .

۱۴۱۵- ماده

کوم حیوانات او آلات چه په کرهنه کښی استعمالیږی که دعقد په وخت کښی پر مخکه موجود وی او دمخکی دخواند ملکیت وی ، ددهقانی عقد ورته شاملیږی . په دی شرط چه دهغی په خلاف موافقه نه وی شوی .

ماده ۱۴۱۵ -

مواشی و آلاتیکه در زراعت استعمال می شونود . اگر هنگام عقد ، بالای زمین موجود بوده و ملکیت صاحب زمین باشد ، عقد دهقانی آنرا شامسلسل می گردد . بشرطیکه خلاف آن موافقه صورت نگرفته باشد .

۱۴۱۶- ماده

(۱) دهقان مکلف دی چه په کرهنه او دگتیت په ساتنه کی داسنی توجه وکی لکه چه دخپل مال په باره کښی یی کوی . دهقان دگتی اخستلو دمدی په اوږدو کښی دمخکی دتلفیندو مسئول دی ، مگر داچه ثابته کړی چه دهغی دساتنی او صیانت په باره کښی یی دیو عادی شخص بهاندلی کوبښی کړی دی .

ماده ۱۴۱۶ -

(۱) دهقان مکلف است دد زراعت ونگهداری کشت به قدری توجه نماید که در مورد مال خود دازد . دهقان از تلف شدن زمین در خلال ارتفاع مسئول است ، مگر اینکه ثابت نماید که در نگهداشت و صیانت آن به اندازه شخص عادی صرف مساعی نموده است .

(۲) دهقان دتلف شوو حیواناتو دتعویض او ددهغی آلاتو داستهلاکیدو چه هغه په کښی مقصر نه وی، مکلف نه دی .

۱۴۱۷- ماده

دهقان نه شی کولی بی دمالک داجازی څخه مخکه بل چاته په اجاری ورکی یا دهغی داجاری څخه بل چاته تیر شی. که بی ددی حکم څخه مخالفت وکه مالک کولی شی چه عقد فسخ کی او یا ددهقان څخه دتعویض غوښتنه وکی .

۱۴۱۸- ماده

دهقان حق نه لری چه مربوطه مخکه بی دمالک داجازی بل چاته په دهقانی ورکی .

۱۴۱۹- ماده

دهقان دمخکی پوری دمربوطو عمارتونو او داوبه ولو دوسیلو په ساتنه مکلف دی او کوم ترمیمونه چه ددهقان خانی دساتنی دپاره ضروری دی ددهقان په غاړه دی مگر دعمومی نهرونو اودنورو ویالوو یستنه دمالک په غاړه دی .

۱۴۲۰- ماده

دهقان نه شی کولی په قرار داد کښی داخلی دمخکی دمخ ونی وکاربی او یانی قطع کی خو کولی شی چه دمالک په اجازی وچی ونی قطع او

(۲) دهقان به تعویض موا شی تلف شده و آلتیکه استهلاك یشدن آن ناشی از قصوری نباشد، مکلف نمی باشد .

ماده ۱۴۱۷ -

دهقان نمی تواند ز مین را بدون اجازه مالک آن به شخص دیگری باجاره داده یا از اجاره آن برای دیگری تنازل نماید . در صورت تخلف ازین امر مالک می تواند عقد را فسخ یا ازدهقان مطالبه تعویض نماید .

ماده ۱۴۱۸ -

دهقان حق ندارد زمین مربوط را بدون موافقه مالک به شخص دیگری بدهد .

ماده ۱۴۱۹ -

دهقان به نگهداری عمارات مربوط به زمین و وسایل آبیاری مکلف بوده و ترمیماتیکه برای حفظ دهقانخانه ضروری است به عهده دهقان است ، اما مصارف انهار عامه و حفر جوهای نو انداز ، بدوش مالک است .

ماده ۱۴۲۰ -

دهقان نمی تواند درختان سالم روی اراضی داخل مقابله را کشیده یا قطع کند . اما می تواند درختان خشک شده را به اجازه مالک قطع

- به عوض یی بل نیالگی وکری .
 دقطع کولو او کرلو کار په دهقان
 اودنیالگی قیمت دمالک په غاړه دی.
 ماده ۱۴۲۱ - ماده
- و عوض آن نهال دیگرې غرس کند.
 کار قطع و غرس بدوش د دهقان
 و قیمت نهال بدوش مالک میباشند .
 ماده ۱۴۲۱ -
- دمالیی ور کول دمالک په غاړه دی.
 ماده ۱۴۲۲ - ماده
- تادیه مالیات بدوش مالک است.
 ماده ۱۴۲۲ -
- بی له هغی چه په دی قانون کبسی
 درج شوی، مالک حق نه لری چه
 ددهقان څخه دپلی گئی لکه نقدی
 یاغیر نقدی گټه یا په مستقیمه یا
 نا مستقیمه توگه دهغه څخه دخدمتونو
 تقاضا وکی .
 ماده ۱۴۲۳ - ماده
- بجز از آنچه درین قانون ذکر
 شده ، مالک حق ندارد نفع د یگری
 از قبیل مفاد نقدی یاغیر نقدی یا
 اجرای خدماتی را از دهقان بطور
 مستقیم یاغیر مستقیم تقاضا کند.
 ماده ۱۴۲۳ -
- دقرار داد دراپه خووی کولی شی
 چه یو دپل په موافقه ددهقانی قرار
 داد، اجاری په عقد تبدیل کی .
 ماده ۱۴۲۴ - ماده
- طرفین مقاوله می توانند بموافقه
 یکدیگر مقاوله دهقانی را به عقد اجاره
 تبدیل نمایند .
 ماده ۱۴۲۴ -
- که دهقان دخپلی مخکی خاوندشو
 نو که وغواړی چه پخپله هغه وکری،
 کولی شی چه ددهقانی قرار داد
 فسخ کی .
 ماده ۱۴۲۵ - ماده
- هرگاه دهقان مالک ز مین گردد
 وبخواهد شخصاً آنرا دهقانی نماید،
 می تواند مقاوله را فسخ کند .
 ماده ۱۴۲۵ -
- که ددهقانی دقرار داد دپای ته
 رسیدو څخه دری میاشتی ترمنځه ،
 قرار داد نوی نه شی نو قرار داد
 تریوه بل کال پوری اوږد پیری .
 می یابد .

۱۴۲۶ - ماده

ددهقان او دمخکی دمالک ترمنځ حاصلات ددواړو خواوو دموافقې سره سم یا په هغه تناسب چه عرف ټاکلی ویشل کیږي ، کسه پخوانی موافقه او عرف موجودنه وو نو حاصلات نیمائی کیږي .

ماده ۱۴۲۶ -

حاصلات بین د هقان و مصالح زمین مطابق توافق طرفین یا تناسبی که عرف تعیین نموده تقسیم می - شود و در صورت عدم موافقت قبلی وعدم موجودیت عرف، مناصفه میگردد .

۱۴۲۷ - ماده

که دغیر مترقبه حادثو په اثر ټول حاصلات یا یوه برخه ئی دپینځه لاپل دواړه خواوی به په مساوی توگه دتاوان متحمل کیږي او یو به بل رجوع نه شی کولی .

ماده ۱۴۲۷ -

هرگاه حاصلات باثر حوادث غیر مترقبه ، تماماً یا قسماً از بین برود هر دو طرف بصورت مساویانه متحمل خساره گردیده یکی بر دیگری رجوع کرده نمی تواند .

۱۴۲۸ - ماده

که د عقد مده د فصل د پخیدو ترمنځه تیره شوه نو کښت تر پخلنی پوزی په مخکه کښی پاتی کیږي . په دی مدی کښی لازمی مصرفونه لکه اوبه کول لو ، درمند ، میده کول او با ډول دهر یوه دحصی په اندازی ددواړو په ذمی دی

ماده ۱۴۲۸ -

هرگاه مدت عقد قبل از بخره شدن زرع منقضی شود زرع الی زمان رسیدن ، بزمین باقیمانده ، مصارف لازمه در همین مدت از قبیل آبیاری درو و خرمن ، میده نمودن و دانسه جدا نمودن به اندازه حصص هر یک بدمه هر دو می باشد .

۱۴۲۹ - ماده

(۱) که دمخکی مالک د فصل د پخیدو ترمنځه مړ شی نو دهقان به د فصل تر پخیدو پوزی خپل کارته دوام ور کوی د مړی وارثان نه شی کولی چه هغه منع کی .
(۲) که دهقان د فصل د پخیدو ترمنځه مړ شی دهغه وارثان که ئی .

ماده ۱۴۲۹ -

(۱) هرگاه مالک زمین قبل از بخره شدن زرع فوت نماید، دهقان الی زمان بخره شدن زرع به کار خود ادامه داده ورثه متوفی نمی توانند او را منع کنند

(۲) در صورتیکه دهقان قبل از بخره شدن زرع وفات کند ، ورثه

وی اگر قادر باشد و یا وکیل قانونی آن بصفت قائم مقام او الی زمان پخته شدن زرع به کار دوام میدهند. گرچه مالک زمین رضائیت نداشته باشد.

ماده ۱۴۳۰ -

هرگاه عقد دهقانی فسخ گردیده یا باطل شمرده شود، حاصلات متعلق بمالک بنذر بوده طرف مقابل وی مستحق اجرت مثل میشود. مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد.

ماده ۱۴۳۱ -

هرگاه در قانون خاص ر وا بط حقوقی بین دهقان و صاحب زمین طور دیگری تنظیم شده باشد، به احکام قانون خاص اعتبار داده میشود.

مبحث سوم - باغبانی

ماده ۱۴۳۲ -

(۱) عقد باغبانی، عبارت است از دادن درخت و تاک به شخص دیگر جهت پرورش و بهره برداری به مقابل قسمت معینی از ثمر آن.

(۲) درخت، عبارت از نباتی است که در زمین مدت یکسال یا بیشتر از آن ثابت و باقی بماند.

توان لرلو یا دهغوی قانونی وکیل به دفصل ترپخیدو پوری دقایم مقام به صفت کار ته دوام ورکوی، که خه همدمخکی مالک رضائیت ونه لری.

ماده ۱۴۳۰ -

که دهقانی عقد فسخ یا باطل شی نو حاصلات دتخم دمالک پوری تعلق نیسی دهغه مقابله خوا دمثلی اجوری مستحق کپیری مگر داچه موافقه بل دول شوی وی.

ماده ۱۴۳۱ -

که به خاص قانون کنبی دهقان او دمخکی دمالک ترمنخ حقوقی رابطی بل رنگه تنظیم شوی وی نو دخاص قانون حکمونو ته امتیاز ورکول کپیری.

دویم مبحث - باغوانی

ماده ۱۴۳۲ -

(۱) دباغوانی عقد عبارت دی بل چاته دونو او تاکونو ورکولو خخه دپالنی دپاره دهغی دیوی تاکلی حسی دثمر به بدل کنبی.

(۲) ونه دهغه نبات خخه عبارت ده چه به منخه کنبی یو کال یا تر هغی زیاته ثابتو او باقی پاتی شی.

۱۴۳۳- ماده

به باغوانی کنبی دهقانی د عقد
د صحت خاص شرطونه مراعت کیری.

ماده ۱۴۳۳ -

در عقد باغبانی شرایط خیا ص
صحت عقد دهقانی ر عایت میشود.

۱۴۳۴- ماده

د باغوانی عقد دهفی مدی دپاره چه
به عرف کنبی پری عمل کیسری،
صحت لری. که عقد کنبی مده نه وه
قید شوی، دهفی کال دلمرنی نمر
به حاصل حملیری .

ماده ۱۴۳۴ -

عقد باغبانی برای مدتی که عرفاً
معمول باشد ، صحت دارد . هر گاه
عقد بدون قید مدت باشد، به اولین
نمره حاصل همان سال حمل میشود.

۱۴۳۵- ماده

که د باغوانی دپاره دومره مده
و تاکل شی چه د نمر د ظاهریدو خخه
که وی، عقد صحیح نه دی .

ماده ۱۴۳۵ -

هر گاه مدت باغبانی طوری تعیین
شود که از ظهور نمر کمتر باشد.
عقد صحیح پنداشته نمیشود .

۱۴۳۶- ماده

که د باغوانی دپاره دومره مده
و تاکل شی چه به هفی کنبی د نمر
د ظاهریدلو اونه د ظاهریدلو احتمال
موجودوی نو عقد موقوف گنل کیری،
که نمر به تاکلی وخت کنبی په
داسی تو که ظاهر شی چه دهفی
مشابه به معاملو کنبی د علاقی و
گرخی نو باغوانی صحیح ده، اود
بخوانی موافقی سره سم ویشل
کیری، که نمر به تاکلی وخت کنبی
ظاهر نه شی نو عقد فاسد دی او
باغوان دخپل کار د مثللی اجوری
مستحق گنل کیری . که نمر بیخی
ظاهر نه شی هیخ یوه خوا یوپه بل
حق نه لری .

ماده ۱۴۳۶ -

هر گاه برای باغبانی مدتی تعیین
شود که در آن احتمال ظهور وعدم
ظهور نمر هر دو متصور باشد، عقد
موقوف دانسته میشود . به نحوی که
اگر میوه در وقت معین ظهور ی
ظاهر شود که مشابه آن در معاملات
طرف علاقه قرار گیرد، باغبانی صحیح
بوده نمر مطابق موافقه قبلی تقسیم
میشود . واگر نمر در وقت معین
ظهور نکند عقد فاسد بوده، باغبان
مستحق اجرت مثل عمل خویش
شناخته میشود . در حالیکه نمر
اصلاً ظاهر نشود ، هیچیک از طرفین
بسالای همد یگر حقی ندارند.

۱۴۳۷- ماده

دلمر دظاهریذو ترمخه لازمی کارونه لکه اوبه کول ، پیوند، القاح او ساتنه پر باغوان دی، او کوم کارونه چه دلمر دظاهریذو وروسته لازمی گنل کپیری لکه دمپوی ټولول او داسی نور د عقد په دواړو خواوو لازم دی، مگر داچه موافقه په بل ډول شوی وی .

ماده ۱۴۳۷-

کار های لازمی قبل از ظهور ثمر مانند آبیاری، پیوند ، القاح و حفاظت بر باغبان و کار هائیکه بعد از ظهور ثمر ضروری پنلداشته میشود، مانند چیدن ثمر و امثال آن بر طر فین عقد لازم می باشد . مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

۱۴۳۸- ماده

(۱) باغوان نه شی کولی بی دمالک داجازی ونی بل چاته په اجاره ورکي، که نی ددی حکم مخالفت وکه نو ثمر دمالک پوری تعلق نیسی او دوهم باغوان دلمرنی باغوان شخه دمنلی اجوری مستحق کپیری او لمرنی باغوان داجوری حق نه لری .

ماده ۱۴۳۸-

(۱) باغبان نمی تواند بدون اجازه مالک درخت را به شخص دیگری به باغبانی بسهد . در صورت تخلف ثمر بمالک تعلق گرفته ، با غبان دوم مستحق اجرت مثل باغبان اول گردیده و باغبان اول مستحق اجرت شناخته نمی شود .

(۲) باغوان نه شی کولی بی دمالک داجازی دخپلی پالنی لاندی ونی قطع کي او یا په باغ کنبی نیالکي وکری .

(۲) باغبان نمی تواند بدون اجازه مالک ، اشجار تحت پرورش خود را قطع نماید و یا درباغ نهال غرس کند .

(۳) دباغ دمخکی کرهنه بی دمالک داجازی جواز نه لری، که نی په کرهنه موافقه وشوه ددهقانی دعقد پوری مربوط حکمونه یا دزراعتی مخکو داجاری دعقد پوری مربوط حکمونه مراعت کپیری .

(۳) کشت نمودن زمین باغ، بدون اجازه مالک جواز ندارد . در صورت موافقه به زرع احکام مربوط به عقد دهقانی و یا عقد اجاره زمین های زراعتی ، د رمورد رعایت میگردد .

۱۴۳۹- ماده

که ونه په داسی حالت کنبی په استحقاق ویوره شی چه لمر نیسی

ماده ۱۴۳۹-

هرگاه درخت در حالیکه ثمر آن ظاهر گردیده با مستحقان برده شود

مالك درخت پير داخت اجرت مثل
برای باغبان مکلف می‌گردد . در
صورتیکه درخت قبل از ظهور ثمر
باستحقاق برده شود ، باغبان
مستحق هیچ چیزی شناخته
نمیشود .

ماده ۱۴۴۰ -

هرگاه باغبان از اجراء عمل عاجز
گردد یا از ظهور ثمر مطمئن نباشد ،
فسخ عقد باغبانی جواز دارد .

ماده ۱۴۴۱ -

هرگاه ملت باغبانی منقضی‌شود ،
عقد منتهی میگردد . اگر بالای درخت
ثمری باشد که قابلیت استفاده در
آن ظاهر نباشد ، باغبان مخیر
است که بدون اجرت الی زمان
رسیدن ثمر بعمل خود ادامه دهد
یا عمل را ترك کند . همچنان مالك
درخت مخیر است که ثمر نا رسیده
را عیناً طبق شروط موافقه شده
تقسیم نماید یا برای باغبان قیمت
حصه مستحقه اش را از آن اعطا و یا
مصارف لازمه را الی رسیدن ثمر
بعهده گرفته بعداً با آنچه مصرف
نموده بر حصه باغبان از ثمر
رسیده رجوع کند .

ماده ۱۴۴۲ -

(۱) هرگاه مالك زمین هنگام
که ثمر تازه ظهور کرده وفات نماید ،

ظاهر شوی وی نو دونی مالك كار
كوونكى ته دمنلى اجورى په وركولو
سره مكلف دى . كه ونه دئمر
دظاهریدلو ترمخه په استحقاق
ویوپه شی نو باغوان دهیخ شی
مستحق نه گنل کیږی .

۱۴۴۰ - ماده

که کار کوونکی دکار داجراء
کولو څخه عاجز شی یا دئمر
دظاهریدو څخه اطمینان ونه لری نو
دباغوانی دعقد فسخ کول جواز لری .

۱۴۴۱ - ماده

که دباغوانی مده تیره شی نوعقد
پای ته رسیږی . که په ونه کښی
ثمری چه دکته اخستلو قابلیت ونه
لری ، باغوان اختیار لری چه بی
داجوری څخه خپل کار ته دوام
ورکوی ترڅو چه ثمر پوخ شی او یا
کار پریردی . همدارنگه دونی مالك
اختیار لری چه نا رسیدلی ثمرعیناً
دموافقه شوو شرطونو سره سم ویش
او یا باغوان ته دهغی څخه دهغه
داستحقاق دحسی قیمت ورکوی او یا
دئمر درسیدو پوری لازمی مصرفونه
په غاړه اخلی او بیا وروسته خپل
مصرف درسیدلی ثمر څخه دباغوان
دحسی څخه غواړی .

۱۴۴۲ - ماده

(۱) که دونی خاوند په داسی
وخت کښی مړ شی چه ثمر تازه

ظاهر شوی وی، نو باغوان به دپخوا
په شان خپل کارته دوام ورکوی،
که څه هم دمالک وارثان راضی نه وی.
(۲) که باغوان دکار دپریښودلو
ازاده وکی په کار کولو نه مجبوره
کیرزی او دمخکی دمالک وارثان ددی
قانون د(۱۴۴۱) مادی ددرج شوو
دری گونو خیارونو څخه استفاده
کولی شی .

۱۴۴۳- ماده

ماده ۱۴۴۳ -

که دمخکی مالک او باغوان دواړه
په داسی حالت کښی مړه شی چه
ثمر تازه ظاهره شوی وی نودباغوان
وارثان اختیار لری چه دثمر دپخیدو
دوخته پوری خپل کار ته دوام
ورکوی او یا یی پریردی . په دی
حالت کښی دمخکی دمالک وارثان
ددی قانون د (۱۴۴۱) مادی د درج
شوو دری گونو خیارونو څخه
استفاده کولی شی .

۱۴۴۴- ماده

ماده ۱۴۴۴ -

که ددی قانون حکمونه دخاص
قانون سره توپیر ولری نو دخاص
قانون حکمونه تطبیقیری .

خلورم مبحث - دوقف اجاره

مبحث چهارم - اجاره وقف

۱۴۴۵- ماده

ماده ۱۴۴۵ -

دوقف ناظر دوقف داجاری ولایت
لری خو چا ته چه مال وقف کسره
شوی دی دا ولایت نه لری مگرداچه

باغبان کمافی السابق بکارخودادامه
میدهد . گرچه ورثه مالک ، رضائیت
نداشته باشند .
(۲) در صورتیکه باغبان ترک عمل
را ازاده نماید باجرا عمل مجبوز
ساخته نمیشود ، و رثه مالک ز مین
ازخیارات سه گانه مندرج ماده (۱۴۴۱)
این قانون استفاده نموده میتوانند .

هرگاه مالک ز مین و باغبان هر دو
در حال که ثمر تازه ظهور کسره
وفات نمایند ، ورثه باغبان بین دوام
بعمل الی ز مانیکه قابلیت استفاده
ثمر ظاهر گردد و ترک آن مخیرند .
درین حالت ورثه مالک زمین از
خیارات مندرج ماده (۱۴۴۱) این
قانون استفاده نموده می توانند .

هرگاه احکام این قانون با احکام
قانون خاص مغایرت داشته باشد،
احکام قانون خاص تطبیق میشود .

ناظر وقف ، ولایت اجاره وقف
را دارا بوده و موقوف علیه ، این
ولایت را ندارد . مگر اینکه از جانب

وقف کننده متولی باشد یا از جانب شخصیکه ولایت اجاره را دارد ، مانند قاضی یا ناظر او اجازه داده شده باشد .

ماده ۱۴۴۶ -

ولایت قبض اجرت مختص به ناظر بوده نه به موقوف علیه . مگر اینکه ناظر بوی اجازه قبض اجرت را داده باشد .

ماده ۱۴۴۷ -

شرطیکه راجع بوقف کننده وضع گردیده رعایت میگردد و متولی نمیتواند مدتی را تغییر دهد که وقف کننده برای اجاره وقف تعیین کرده است .

ماده ۱۴۴۸ -

هرگاه مدت اجاره از طرف وقف کننده تعیین نشده باشد ، مدت اجاره در خانه و دوکان یکسال و در زمین سه سال تعیین میگردد . مگر اینکه در مورد خانه و دوکان زیادت مدت ، و در مورد زمین تنقیص مدت مصلحت دیده شود .

ماده ۱۴۴۹ -

(۱) باستثنای حالت ضروری اجاره خانه یا زمین موقوفه برای

دوقف کوونکی له خوا متولی وی یا دهغه چا له خوا چه داجاری ولایت ولری لکه قاضی یا اجازه ورکړشوی ناظر .

۱۴۴۶ - ماده

داجوری دقبضولو ولایت خاص ناظر ته دی نه هغه چاته چه مال ورته وقف کړه شوی دی ، مگر داچه ناظر ورته داجوری دقبضولو اجازه ورکړی وی .

۱۴۴۷ - ماده

کوم شرط چه دوقف کوونکی له خوا دوقف داجاری په باره کښی وضع شوی مراعت کیږی، متولی نه شی کولی هغی مدی ته تغییر ورکی چه وقف کوونکی دوقف داجاری دپاره ټاکلی ده .

۱۴۴۸ - ماده

که دوقف کوونکی له خوا داجاری مده نه وی ټاکل شوی نو په کور او دوکان کښی داجاری مده یو کال او په مخکه کښی دری کلونه ټاکل کیږی . مگر دا چه په کور او دوکان کښی دمدی دزیاتوالی او په مخکه کښی دمدی دکموالی ښیکنه ولیدله شی .

۱۴۴۹ - ماده

(۱) دضروری حالتونو په غیر دوقف کړه شوی کور یا مخکی اجاره

مدت طولانی یا عقود بیهم جواز ندارد.
(۲) اگر ناظر بحکم ضرورت جهت آبادی مال موقوفه مجبور گردد، می تواند با اجازه محکمه مدت اجاره را متجاوز از حدود مصرحه ماده (۱۴۴۸) این قانون تعیین نماید. مشروط بر اینکه از مدت عادی عمر انسان بیشتر نباشد.

ماده ۱۴۵۰ -

ناظر نمیتواند وقف را برای شخص خود به اجاره بگیرد، گرچه به اجر مثل باشد.

ماده ۱۴۵۱ -

اجاره به کمتر از اجر مثل جواز ندارد. مگر به تفاوت ناچیز، گرچه اجاره دهنده یگانه شخص مستحق باشد که ولایت تصرف در وقف را داشته باشد.

ماده ۱۴۵۲ -

(۱) معیار در اجاره وقف، اجر مثل زمانی است که در آن عقد اجاره منعقد گردیده است تغییرات بعدی در آن تاثیر ندارد.

(۲) در صورتیکه وقف از طرف ناظر به غبن فاحش با اجازه داده شده باشد، اجاره گیرنده مکلف است اجر

داوردی مدی دپاره یا به پرله پسی عقدونو جواز نه لری.

(۲) که ناظر د ضرورت به حکم دوقف کره شوی مال آبا ده ولو ته مجبور شی نو کولی شی چه دم حکمی په اجازی ددی قانون د(۱۴۴۸) مادی تصریح شوو حدو در شخه د اجاری دپاره زیاته مده و تاکی خو په دی شرط چه دانسان دعادی عمر دم دی شخه زیاته نه وی.

ماده ۱۴۵۰ -

ناظر نه شی کولی چه وقف دخیل خان دپاره په اجاری واخلی، که شخه هم په مثلی اجوری وی.

ماده ۱۴۵۱ -

اجاره دمثلی اجوری شخه به کمه جواز نه لری مگر په کم توپیر سره که شخه هم اجاره ور کوونکی یواخنی شخص وی چه په وقف کبندی دتصرف کولو ولایت ولری.

ماده ۱۴۵۲ -

(۱) دوقف په اجاری کبسی معیار دهنی وخت مثلی اجوره ده چه اجاره په کبسی عقد شوی ده، وروستنی تغییرونه په کبسی تاثیر نه لری.

(۲) که وقف دناظر له خوا په فاحش غبن په اجاری ورکول شوی وی نو اجاره اخستونکی مکلف دی

چه مثلي اجوره پوره کې دهغی به
غیر اجاره فسخ کېږي .

۱۴۵۳- ماده

(۱) که وقف کړه شوی بناء
جوړه ولو ته ضرورت ولری او اجاره
اخستونکی دناظر په اجازی دخپل
مال څخه هغی ته اقدام وکړی، نوکه
دعمارت زیاتي گټی وقف ته عایدی
وی، اجاره اخستونکی کولی شی
دذکر شوو مصرفونو اداء کول
دوقف دحاصل څخه دناظر څخه
وغواړی، که څه هم ترمنځه داجاری
اخستونکی رجوع نه وی شرط شوی.

(۲) که دعمرت زیاتي گټی اجاره
اخستونکی ته عایدی وی بی دپخوانی
شرط دوجود څخه په ناظر رجوع
نه شی کولی. که اجاره اخستونکی
یا مستحق شخص بی دناظر داجازی
څخه دوقف دمخروبی په موادو د بنا
حوړولو ته اقدام وکړی او بنا په داسی
توگه جوړه شی که وړانه شی نوی
دتخریب شوو موادو څخه دهغی
څخه بل قیمت نه پاتی کېږي، نوبناء
دوقف جزء گڼل کېږي او اجاره
اخستونکی درجوع حق نه لری .

۱۴۵۴- ماده

که اجاره اخستونکی دوقف علامونه
تغییر ورکړی په داسی توگه چه هغه
ټول پایوه برخه ئی خرابه کړی بیانی

مثل را تکمیل نماید، در غیر آن
اجاره فسخ میشود .

ماده ۱۴۵۳ -

(۱) هرگاه بناء وقفی به اعمار
ضرورت داشته و اجاره گیرنده به
اجازه ناظر از مال خود به آن اقدام
کند، در صورتیکه اکثر منافع عمارت
به وقف عاید باشد، اجاره گیرنده
می تواند تادیه مصارف مذکور را از
حاصل وقف از ناظر مطالبه نماید
گرچه رجوع اجاره گیرنده قبلا شرط
نشده باشد .

(۲) اگر اکثر منافع عمارت به
اجاره گیرنده عاید باشد، بدون
وجود شرط قبلی بر ناظر رجوع
کرده نمی تواند. هرگاه اجاره گیرنده
یا مستحق بدون اجازه ناظر باعمار
بنائی از مواد مخروبه وقف بپردازد
و بناء طوری ساخته شده باشد که
اگر منهدم گردد بدون مواد تخریب
شده قیمت دیگری از آن باقی نماند.
بناء جز وقف شمرده شده اجاره
گیرنده حق رجوع را ندارد .

ماده ۱۴۵۴ -

هرگاه اجاره گیرنده علایم وقف
را تغییر دهد، طوریکه آنرا تماماً
یا قسمی تخریب نموده مجدداً به اعمار

آن به شکل دیگری بپردازد ، در صورتیکه تغییر وارده بنفع و قف باشد ، بناء بحال خود باقی مانده اجازه گیرنده متبرع پنداشته شده . مستحق اجر مثل می گردد . و در صورتیکه تغییر وارده بنفع وقف نباشد ، به تخریب بناء واعاده آن به شکلی اولی امر می گردد .

ماده ۱۴۵۵ -

احکام عقد اجازه بر اجازه و قف تطبیق میگردد ، مگر اینکه با احکام مندرج این مبحث متناقض باشد .

فصل دوم

عاریت

قسمت اول

احکام عمومی

ماده ۱۴۵۶ -

عاریت ، عبارت است از تعهد عاریت دهنده به تسلیم منفعت عین بعاریت گیرنده بدون عوض ، برای مدت معین یا غرض معین ، به این شرط که بعد از استعمال آن سرا اعاده نماید .

ماده ۱۴۵۷ -

شرط صحت عاریت این است که قابلیت استفاده از شی عاریت داده شده باقیای عین آن ممکن باشد .

به بل شکل نوی آبا ده کی ، که وارد شوی تغییر دو قف به گنیه وونو بنا بخیل حال پاتی کیزی ، اجاره اخستونکی متبرع گنیل کیزی اودمئلی اجوری مستحق کیزی . که واردشوی تغییر دو قف به گنیه نه وو نو دنابه خرابولو او لمړنی شکل ته گر خولو باندی امر کیزی .

ماده ۱۴۵۵ -

داجاری دعقد حکمونه دو قف به اجاری تطبیقیزی مگر داچه ددی مبحث ددرج شوو حکمونو متناقض وی .

دوهم فصل

عاریت

لمړی قسمت

عمومی حکمونه

ماده ۱۴۵۶ -

عاریت عبارت دی دعاریت ورکونکی دگنپو دستلیمولو د تعهد خخه عاریت اخستونکی ته بی له عوضه دیوی تا کلی مدی یا دیوه تا کلی غرض دپاره به دی شرط چه داستعمالولو وروسته به ئی بیرته ورکوی .

ماده ۱۴۵۷ -

دعاریت دصحت شرط دادی چه به عاریت ور کړی شوی شی دگتی اخستلو قابلیت دهغی دعین دبقا سره ولری .

۱۴۵۸- ماده

په عاریت ورکړه شوی شی عین
دعاریت ور کوونکی دملکیت څخه
نه وخی .

دوهم قسمت

دعاریت ورکوونکی التزامونه

۱۴۵۹- ماده

عاریت ور کوونکی مکلف دی چه
په عاریت ور کړ شوی عین په همغه
د عقد دوخت په حالت عاریت اخستونکی
ته تسلیم او همغه دعاریت دمدی په
اوردو کبسی دعاریت اخستونکی په
اختیار کبسی کبیر دی .

۱۴۶۰- ماده

عاریت ور کوونکی مکلف دی چه
کوم مصرفونه عاریت اخستونکی په
عاریت ور کړ شوی شی د هلاکیدو
او ضایع کیدو د خلاصون دپاره کړی،
اداء کی .

۱۴۶۱- ماده

(۱) عاریت ور کوونکی دعاریت
ورکړ شوی شی داستحقاق وړ لو
ضامن نه دی، مگر داچه داستحقاق
سبب ئی عمداً پټ کړی وی او یائی
دخاصی موافقی په اساس تضمین
قبول کړی وی .

(۲) عاریت ور کوونکی دپټو
عیبونو ضامن نه دی مگر دا چه

ماده ۱۴۵۸ -

عین عاریت داده شده از ملکیت
عاریت دهنده خارج نمی گردد .

قسمت دوم

و جایب عاریت دهنده

ماده ۱۴۵۹ -

عاریت دهنده مکلف است ، عین
عاریت داده شده را بهمان حالت
هنگام عقد به عاریت گیرنده تسلیم
و آنرا در طول مدت عاریت به اختیار
وی بگذارد .

ماده ۱۴۶۰ -

عاریت دهنده مکلف است ،
مصارفی را که عاریت گیرنده جهت
نجات عین عاریت داده شده از هلاک
وضیاع نموده است ، تادیه نماید .

ماده ۱۴۶۱ -

(۱) عاریت دهنده از استحقاق
برده شدن شی عاریت داده شده،
ضامن نمی باشد . مگر اینکه سبب
استحقاق را عمداً مخفی نموده یا
به اساس موافقه خاصی تضمین را
قبول نموده باشد .

(۲) عاریت دهنده ضامن عیوب
مخفی نمی باشد ، مگر اینکه عیب

عيب نئى عمدأ پټ كړى وى او يانئ
دشئ سلامتيا تضمين كړى وى .

را عمدأ مخفى كرده يا سلامت شئ
را تضمين نوده باشد .

دريم قسمت

قسمت سوم

دعاريت اخستونكى التزامونه

التزامات عاريت گیرنده

۱۴۶۲- ماده

ماده ۱۴۶۲ -

عاريت اخستونكى مكلف دى چه
په عاريت وړ كړ شوى شئ په ساتنه
او صيانت كبنئ داسئ توجه وكئ لكه
چه خپل مال ته ئى كوى .

عاريت گیرنده مكلف است ،
بِحفاظت و صيانت شئ عاريت داده
شده چنان توجه نمايد كه بر مال
خود مى نمايد .

۱۴۶۳- ماده

ماده ۱۴۶۳ -

كه عاريت وړ كړونكى دعاريت
وړكړ شوى شئ داستعمال نوعه ،
وخت يا خاى مقيد كئى ، نو عاريت
اخستونكى نه شئ كولى چه هغه
دټاكلئ وخت او خاى خخه غيسر
استعمال كئى ، همدارنگه دهغئ نوعئ
استعمال خخه چه پرى اجازه وړكول
شوى مخالفت كولى نه شئ ، او دهغئ
اندازئ خخه چه اجازه وړكول شوى
زيات تيرئ كولى نه شئ ، بلكه دهغئ
اندازئ دمائل په اندازئ چه په
استعمال مقيد شوى يا دهغئ خخه
په كمئ اندازئ اقدام كولى شئ .

هرگاه عاريت دهنده نوع ، وقت
يا مكان استعمال عين عاريت داده
شده را مقيد سازد ، عاريت گیرنده
نمى تواند . شئ عاريت داده شده
را در غير وقت و مكان معين استعمال
نمايد . همچنان از نوع استعمالئ كه
به آن اجازه داده شده مخالفت كرده
نمى تواند و از اندازه كه اجازه داده
شده اضافه تر تجاوز كرده نمى تواند .
بلكه به اندازه استعمال مماثل آنچه
كه به استعمال آن مقيد شده يا به
كمتر از آن اقدام كرده مى تواند .

۱۴۶۴- ماده

ماده ۱۴۶۴ -

كه دعاريت دعين خخه گټه اخستل
دوخت ، خاى او داستعمال دنو عمئ
پورى مقيده نه وئ ، عاريت اخستونكى
كولى شئ چه دهغئ خخه په هر

هرگاه استفاده از عين عاريت
مقيد بزمان ، مكان و نوع استعمال
نباشد . عاريت گیرنده مى تواند

رخت، هر خای او په هره نوعه چنه نی زړه وغواړی په عادی توگه گټه واخلي، که دعاریت اخستونکی دتیری په سبب دعاریت شوی شی عین دمینځه لارشی ضامن نی گنهل کیږی .

۱۴۶۵ - ماده

(۱) که عاریت ور کوونکی په مطلق صورت عاریت اخستونکی ته دگټی اخستلو اجازه ورکي او گټه اخستونکی شخص ونه ټاکی، نو عاریت اخستونکی کولی شی چه پخپله دعاریت ور کړ شوی شی څخه گټه واخلي او یائی بل چاته په عاریت ورکي ، عام له دی چه داستعمال کوونکی تغییر دعاریت په عین کښی مؤثر وی او که نه وی . داحکم په هغه صورت کښی دی چه عاریت اخستونکی پخپله په عاریت ور کړ شوی عین استعمال نه کی او هغه دداسی شیانو څخه وی چه داستعمال کوونکی تغییر ور باندی تاثیر کوی، دهغی په غیر بل چاته دعین په عاریت ورکول جواز نه لری .

(۲) که دعاریت ور کوونکی لهخوا گټه اخستونکی شخص ټاکل شوی وی نو عاریت اخستونکی دذکرشوی شخص دقید په مراعت مکلف دی، که عاریت اخستونکی مخالفت وکړو دعاریت دعین دمینځه تللو ضامن دی.

از آن در هر وقت و هر مکان بسپر نوعی که خواسته باشد طور عادی استفاده نماید . اگر باثر تجاوز عاریت گیرنده عین از بین برود ضامن آن می باشد .

ماده ۱۴۶۵ -

(۱) هرگاه عاریت دهنده بصورت مطلق به عاریت گیرنده اجازه استفاده بدهد و شخص استفاده کننده را تعیین نکند ، عاریت گیرنده می تواند شخصاً از عین عاریت استفاده نموده یا آنرا به شخص دیگری بعاریت بدهد ، اعم از اینکه تغییر استعمال کننده در عین عاریت مؤثر باشد یا نه . این حکم در صورتیست که عاریت گیرنده شخصاً عین را مورداستفاده قرار نداده و عین عاریت داده شده از اشیای باشد که تغییر استعمال کننده در آن تاثیر داشته باشد . درغیر آن عاریت دادن عین به شخص دیگر جواز ندارد .

(۲) اگر شخص استفاده کننده ازطرف عاریت دهنده تعیین شده باشد ، عاریت گیرنده بر عاریت قید شخص مذکور مکلف بوده ، در صورت تخلف عاریت گیرنده ضامن ازبین رفتن عین عاریت می باشد .

ماده - ۱۴۶۶

که عاریت ور کوونکی دعاریت ورکړ شوی شی دور کولو څخه عاریت اخیستونکی بل چاته منع کړی وی، او عاریت اخیستونکی هغه بل چاته په عاریت ورکي دهنی دمیښخه تللو ضامن گنل کپړی .

ماده ۱۴۶۶ -

هرگاه عاریت دهنده از عاریت دادن عین ، به شخص دیگر، عاریت گیرنده رامنع نموده باشد و عاریت گیرنده آنرا به شخص دیگر به عاریت بدهد ، ضامن از بین رفتن آن می باشد .

ماده - ۱۴۶۷

عاریت اخیستونکی په ټولو هغو حالونو کښی چه دهمین دعاریت ورکولو څخه بل چاته منع شوی وی، نه شی کولی چه دعاریت شوی شی عین بل چاته په عاریت ورکي. که عاریت اخیستونکی هغه دبل چاسره په ودیعت کښیېښو دلو او دعاریت عین دهمدی شخص سره هلاک شو، عاریت اخیستونکی می ضامن دی .

ماده ۱۴۶۷ -

عاریت گیرنده در تمامی احوالیکه از عاریت دادن عین به شخص دیگر منع گردیده ، نمی تواند عین عاریت را به شخص دیگری به امانت بدهد ، اگر عاریت گیرنده آنرا نزد شخص دیگر به ودیعت بگذارد و عین عاریت نزد این شخص از بین برود، عاریت گیرنده ضامن آن می باشد .

ماده - ۱۴۶۸

په ټولو هغو حالونو کښی چه عاریت اخیستونکی واک لری چه دعاریت عین بل چا ته په عاریت ورکي، کولی شی چه ذکر شوی عین بل چاته په ودیعت ورکي. په دی صورت کښی که همین می دو دیعت اخیستونکی دتیری څخه هلاک شی، عاریت اخیستونکی ضامن نه گنل کپړی .

ماده ۱۴۶۸ -

در تمامی حالاتیکه عاریت گیرنده صلاحیت عاریت دادن عین عاریت را به شخص دیگر دارا باشد، می-تواند عین مذکور را به شخص دیگری بامانت بدهد . درینصورت اگر عین بدون تجاوز ودیعت گیرنده از بین برود ، عاریت گیرنده ضامن شناخته نمی شود .

۱۴۶۹- ماده

عاریت اخستونکی نه شی کولی
دعاریت عین په اجاری یا گرو ی
ورکی مگر په هغه صورت کبسی چه
هغه نی دعاریت ورکونکی په اجازی
دگروی دپاره په عاریت اخستی وی.

۱۴۶۹- ماده

عاریت گیرنده نمی تواند عین
عاریت را به اجاره یا رهن بدهد .
مگر اینکه آنرا به اجازه عاریت
دهنده به منظور دادن رهن به عاریت
گرفته باشد .

۱۴۷۰- ماده

(۱) که عاریت اخستونکی دعاریت
عین بی دعاریت ور کونکی داجازی
په اجاری ورکی او ذکر شوی عین
داجاری اخستونکی سره هلاک شی،
عاریت ور کونکی کولی شی چه
دهنی ضمان دعاریت اخستونکی یا
اجاری اخستونکی خخه وغواپی. که
نی دعاریت اخستونکی خخه ضمان
وغوبنتلو، نونه شی کولی چه بل چا
ته رجوع وکی. که نی داجاری
اخستونکی خخه دضمان غوبنتسینه
وکره، اجاره اخستونکی کولی شی
چه عاریت اخستونکی ته رجوع وکی
خوپه دی شرط چه داجاری د عقد په
وخت کبسی خبر نه وی چه عین دهغه
سره عاریت دی .

۱۴۷۰- ماده

(۱) هر گاه عاریت گیرنده عین
عاریت را بدون اجازه عاریت دهنده
باجاره داده و عین مذکور نزد اجاره
گیرنده از بین برود ، عاریت دهنده
می تواند ضمان عین عاریت را از هر
یک عاریت گیرنده یا اجاره گیرنده،
مطالبه نماید . در صورت مطالبه
از عاریت گیرنده او نمی تواند بر
شخص دیگری مراجعه نماید . در
صورت مطالبه ضمان از اجاره گیرنده،
اجاره گیرنده می تواند به عاریت
گیرنده رجوع نماید . مشروط
براینکه هنگام عقد اجاره از عاریت
بودن عین در نزد او آگاه نباشد .

(۲) که عین بی دعاریت ورکونکی
داجازی په گروی ور کول شی او
دگروی اخستونکی سره هلاک شی
نوکه ضمان دعاریت اخستونکی خخه
وغوبنتل شونو گروی دگروی
ورکونکی او گروی اخستونکی
ترمنخ پای ته رسیری .

(۲) هر گاه عین بدون اجازه
عاریت دهنده برهن داده شود و نزد
رهن گیرنده از بین رود در صورت
مطالبه ضمان از عاریت گیرنده ،
رهن بین رهن دهنده و رهن گیرنده
انجام یافته تلقی میشود .

۲۴۷۱- ماده

عاریت اخستو نکسی دعاریت په مال کښی چه بی دتیری شخه هلاک شی ضامن نه دی. په عاریت کښی ضمان شرط باطل دی. که عاریت اخستونکی دعاریت دعین په ساتنه کښی قصور یا اهما ل وکی، ضامن دی .

۱۴۷۱- ماده

عاریت گیرنده در مال عاریت که بدون تجاوز از بین رود ضامن نمی- باشد و شرط ضمان در عاریت باطل شناخته میشود . اگر عاریت گیرنده، در حفاظت عین عاریت قصور یا اهما ل نماید ، ضامن می باشد .

۱۴۷۲- ماده

که دعاریت عین په عادی استعمال په نتیجه کښی یا د عرف سره سم داسی عیب جن شی چه دهغسی د قیمت د کښته کیدو موجب شی ، عاریت اخستونکی ددی قیمت د کموالی ضامن نه دی او که ئی په غیر عادی توگه استعمال که ضامن کښل کیری .

۱۴۷۲- ماده

هرگاه در اثر استعمال عادی و مطابق عرف عین عاریت طوری معیوب شود که موجب تنزیل قیمت آن گردد ، عاریت گیرنده ضامن این تنقیص قیمت نمی باشد و در صورت استعمال غیر عادی ضامن شناخته میشود .

۱۴۷۳- ماده

که عاریت اخستونکی په یو قسم داقسامو دعاریت دعین دتلفیدو دمخنیوی توان ولری اومخنیوی ئی ونه کی ، دضمان په ورکولو مکلف کیری. همدارنگه که دغصبوونکی دلاس په لری کولو کښی قصور وکی، ضامن کښل کیری .

۱۴۷۳- ماده

هرگاه عاریت گیرنده به نحوی از انحا به جلوگیری از تلف شدن عین عاریت قادر باشد و از آن جلوگیری نکند ، بپیر داخت ضامن مکلف میگردد . همچنان اگر در رفع دست غاصب آن تقصیر نماید ، ضامن شناخته میشود .

۱۴۷۴- ماده

مالی تکلیفونه ، د عادی ساتنسی مصرفونه او دعاریت دعین، بپیر ته ورکول دعاریت اخستونکی په غاړه دی .

۱۴۷۴- ماده

تکالیف مالی و مصارف حفاظت عادی ورد عین عاریت بدوش عاریت گیرنده میباشد .

ماده ۱۴۷۵-

(۱) عاریت اخستونکی مکلف دی چه دعاریت په پای کښی دعاریت عین په همغه پخوانی حالت ردکی . دا حکم دعاریت دعین د هلاک یا نقصان مسئولیت نه اخلا له وی .

(۲) دعین بیرته ورکول په هغه خای کښی صورت مومی چه عاریت اخستونکی هلته تسلیم شوی، مگر داچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی .

ماده ۱۴۷۶-

که عاریت اخستونکی دعاریت دمدی د تیریدو وروسته عین دخان سره وساتی او یائی په موافقه شوی خای کښی تسلیم نه کی نوکه هلاک شو دهغی ضامن دی .

خلورم قسمت

د عاریت پای

ماده ۱۴۷۷-

(۱) عاریت د موافقه شوی مدی په تیریدو پای ته رسیری . که مده نه وی ټاکل شوی نو دهغه منظور دپوره کیدو سره پای ته رسیری چه دهغی دپاره عین په عاریت اخستل شوی . په هغه صورت کښی چه دعاریت مده نه وی ټاکل شوی، عاریت ور کوونکی کولی شی هروخت

ماده ۱۴۷۵ -

(۱) عاریت گیرنده مکلف است درختم عاریت عین را به همان حالت سابقه رد نماید . این حکم مسئولیت از بین رفتن یا نقصان عین عاریت را اخلال نمی کند .

(۲) رد عین در محلی صورت میگیرد که عاریت گیرنده آنرا تسلیم شده ، مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

ماده ۱۴۷۶ -

هرگاه عاریت گیرنده عین را بعد از انقضای میعاد عاریت در تصرف خود نگاه داشته یادر محل موافقه شده تسلیم ندهد در صورت از بین رفتن آن ضامن شناخته میشود .

قسمت چارم

انتهای عاریت

ماده ۱۴۷۷ -

(۱) عاریت بانقضای مدت موافقه شده منتهی می گردد . اگر مدت تعیین نشده باشد بر آ ورده شدن منظوری که برای آن عاریت صورت گرفته خاتمه می یابد . در صورت عدم تحدید مدت ، عاریت دهنده

میتواند ، هر وقت انتهای عاریت را مطالبه نماید .

(۲) عاریت گیرنده می تواند قبل از انتهای عاریت عین را رد نماید . اما در صورتیکه رد عین به ضرر عاریت دهنده باشد به قبول آن مجبور گردانیده نمی شود .

ماده ۱۴۷۸ -

عاریت دهنده در احوال آتی می تواند انتهای عاریت را بدون قید مطالبه کند :

۱- در حال احتیاج غیر متر قبه به عین عاریت .

۲- در حال سوء استعمال عین از جانب عاریت گیرنده یا قصوری در حفاظت آن .

۳- در حال افلاس عاریت گیرنده بعد از انعقاد عقد عاریت یا قبل از آن ، مشروط بر اینکه عاریت دهنده هنگام عقد ازان مطلع نبوده بعداً اطلاع حاصل کند .

ماده ۱۴۷۹ -

عقد عاریت بوفات عاریت گیرنده منتهی شده به ورثه وی انتقال نمیکنند .

چه نی زپه و غواپی د عاریت د پای غوښتنه گولی شی .

(۲) عاریت اخیستونکی گولی شی چه د عاریت دمدی دپای ته رسیدو ترمخه عین بیرته ورکی ، خو که دعین بیرته ورکول د عاریت ورکونکی به ضررونو دهفی په قبلولو نه شی مجبوریدلی .

ماده ۱۴۷۸ -

عاریت ور کوونکی گولی شی چه په راتلونکو حالونو کښی بی له قیده د عاریت دپای غوښتنه وکی :

۱- په هغه حالت کښی چه غیر متر قبه احتیاج د عاریت عین ته پیدا کی .

۲- په هغه حالت کښی چه عاریت اخیستونکی عین بد استعمال کی او یائی په ساتنه کښی قصور وکی .

۳- په هغه حالت کښی چه عاریت اخیستونکی د عاریت د عقد د منعقیدو وروسته یا تر هفی ترمخه مفلس شی خو په دی شرط چه عاریت ور کوونکی د عقد په وخت کښی دهغه د افلاس څخه خبر نه وی بیا وروسته خبر شی .

ماده ۱۴۷۹ -

د عاریت عقد د عاریت اخیستونکی به مړینه پای ته رسیدی او دهغه وارگانو ته نه نقلیری .

ماده - ۱۴۸۰

که عاريت اخستونكى مې شى او
د عاريت عين په متروكي كښى موجود
نه وي نو په تركه كښى دواجب
الاداء پور په حيث پيژندل كيږي.

دریم باب

د کار عقدونه

لمری فصل

قرار داد، دیو شى د جوړولو
غوښتنه او دعمومی مرفقو نو
تعهدات

لمری قسمت

قرار داد

لمری مبحث - عمومی حکمونه

ماده - ۱۴۸۱

قرار داد داسی عقد دی چه دهغی
به موجب ددواړو خواوو څخه یو
دیوشی به جوړه ولو یا دیو کار به
کولو په موقتی یاغیر موقتی صورت
دبلی خوا دپاره داجوری په بدل کښی
تعهد کوی .

ماده - ۱۴۸۲

د کار دکولو یا دداسی شیانو
دجوړولو قرار داد چه دقانون یا
عمومی نظام مخالفوی جوازه لری.

ماده - ۱۴۸۰

هرگاه عاريت گیرنده وفات نموده
وعین عاريت در متروکه متو نسی
موجود نباشد بحيث دین واجب الادا
از تركه شناخته میشود .

باب سوم

عقود کار

فصل اول

مقاله ، استصناع و تعهدات

موافق عامه

قسمت اول

مقاله

مبحث اول - احکام عمومی

ماده - ۱۴۸۱

مقاله ، عقدیست که بموجب آن
یکی از طرفین ساختن چیزی یا اجرای
عملی را بصورت موقت یاغیر موقت
برای طرف دیگر بمقابل اجرت تعهد
نماید .

ماده - ۱۴۸۲

مقاله کار و ساختن اشیای
مخالف قانون و نظام عام اعتبار
ندارد .

۱۴۸۳- ماده

(۱) تعهد کونکی کولی شی چه یواخی دکار کولو تصدوکی اوکوم مواد چه دکار په اجراء کولو کبسی په کار اچول کیری او یا ور خخه گته اخستل کیری دکار دخواند په غاړه کنبیردی .

(۲) که تعهد کونکی دکار دکولو او دموادو دبرابره ولو تصدوکی، جواز لری .

دوهم مبحث - دقرار دادکونکی التزامونه

۱۴۸۴- ماده

که قرار داد کونکی دکار دتولو یاخینو موادو په برابرولو تصدوکی، دهغی دکفایت خخه مسئول او دکار دخواند په مقابل کبسی دهغی خخه ضامن دی .

۱۴۸۵- ماده

(۱) که مواد دکار دخواند له خوا برابر شو نو تعهد کونکی مکلف دی چه دموادو په استعمال کبسی دقت وکی او فنی اصول په کار واچوی .

(۲) که دتعهد کونکی داهمال

په نسبت یا دهغه دفنی کفایت دنقصان له امله خینی مواد دگتسی اخستلو قابلیت دلاسه ورکی نو

۱۴۸۳- ماده

(۱) متعهد می تواند تنها اجرای عمل را تعهد نماید و موادیکه در اجراء عمل بکار برده میشود یا از آن استفاده بعمل می آید ، بدوش صاحب کار گنشته میشود .

(۲) تعهد اجرای عمل و تهیه مواد هر دو از طرف متعهد جو از دارد .

مبحث دوم - و جایب مقاوله کننده

۱۴۸۴- ماده

هرگاه مقاوله کننده به تهیه تمام یا بعضی مواد کار تعهد نماید از کیفیت آن مسئول بوده و در برابر صاحب کار ازان ضامن می باشد .

۱۴۸۵- ماده

(۱) هرگاه مواد از جانب صاحب کار تهیه گردد متعهد به دقت در استعمال مواد و بکار بردن اصول فنی در آن مکلف می باشد همچنان حساب دهی مواد مصرف شده بررد مواد باقی مانده به صاحب کار مکلف شناخته میشود .

(۲) در صورتیکه بعضی از مواد نسبت اهمال یا نقص در کفایت فنی متعهد غیر قابل استفاده شود ،

لمړی فصل - قرار داد، استیضاح او
دعمومي مرفقو توليدات

(۱۴۸۸-۱۴۸۶) مادي

مکلف دی چه دهنی قیمت دکسار
خاوند ته ورکي .
۱۴۸۶ - ماده

تمعهد کونکی مکلف دی هغه
اضافی سامان چه دکار اجراء کول
نی ایجابوی پخپل مصرف برابرکي،
مگر داچه دکسب گرو عرف یا
ددواړو خواوو موافقه په بل ډول وی .
۱۴۸۷ - ماده

تمعهد کونکی له خوا دموافقه
شوی اجوری زیاتوالی او دکسار
خاوند له خوا دهنی کموالی، دقرار
داد د عقد څخه وروسته جواز نه لری،
مگر داچه قانون یا موافقه دهنی په
خلاف وی .
۱۴۸۸ - ماده

که ظاهره شی چه تمعهد کونکی
په ناقص صورت یا د عقد په خلاف
کار ترسره کوی، نو دکار خاوند
کولی شی چه هغه ته خبرتیا ورکي
چه په یوی ټاکلی مدي کښی دخپل
طرز العمل څخه صرف نظروکي،
که تمعهد کونکی دټاکلی مدي په
اوږدو کښی دخپل طرز العمل څخه
صرف نظرونه کړو نو دکار خاوند
کولی شی چه عقد فسخ کي او یا
دلغړنی کار پوره کول دلغړنی تمعهد
په حساب بل چاته وسپاری .

متمعهد برد قیمت آن به صاحب کار
مکلف می گردد .
۱۴۸۶ - ماده

تمعهد مکلف است افزار اضافی
را که اجرای عمل ایجاب نماید به
مصرف خود تهیه کند ، مگر اینکه
عرف حر فوی یا موافقه طرفین
مخالف آن باشد .
۱۴۸۷ - ماده

تزیید اجرت موافقه شده از طرف
تمعهد و تنقیص آن از جانب صاحب
کار بعد از عقد مقاوله جواز ندارد،
مگر اینکه قانون یا موافقه بخلاف آن
صراحت داشته باشد .
۱۴۸۸ - ماده

هرگاه ظا هر شود که تمعهد
بصورت ناقص یا مخالف عقد عمل
را انجام میدهد، صاحب کار می تواند
باو اخطار دهد که در طرف مدت
معین از طرز العمل خود منصرف
نگردد صاحب کار می تواند عقد را
فسخ یا اتمام کار را به مصرف
تمعهد اول به شخص دیگری بسپارد.

۱۴۸۹- ماده

تعهد کونکی نه شی کولی دکار دپوره کیدو او دکار خاوند دهغی دتسلیمیدو ترمنځه دمواقغه شوی اجوری غوښتنه وکی مگر دکارخاوند کولی شی چه داجوری یوه برخه په پیشکی توگه اداء کی یا دارنگه موافقه وکی چه اجوره به دکار دترسره کولو په تناسب ورکومخوپه دی شرط چه تعهد کونکی دپاتی برخی په پوره کولو مجبور کړی شی دهغی په غیر به دکار خاوند د تعهد کونکی په مصرف هغه پوره کوی.

ماده ۱۴۸۹ -

متعهد نمی‌تواند قبل از اتمام کار و تسلیم آن به صاحب کار اجرت موافقه شده را مطالبه نماید اما صاحب کار می تواند قسمتی از اجرت را طور پیشکی تادیه یا چنان موافقه نماید که اجرت را متناسب بانجام کار می پردازد، بشرطیکه به اتمام کار باقی مانده مجبور ساخته شود، در غیر آن صاحب کار بمصرف متعهد آنرا تکمیل مینماید.

۱۴۹۰- ماده

ساختمانی انجنیر او قرار داد کونکی ترلسوکلونوپوری دعمارتونو دنریدلو، ماتیدلو، دهغی دټول یا یو جزء کښیناستلو څخه یا دنورو ثابتو ملحقاتو چه اعمار کړی شی دی، په متضامن صورت مسئول گڼل کیږی. که څه هم نریدل، ماتیدل یا کښیناستل پخپله دمخکی دعیب په سبب وی یا داچه پخپله دکار خاوند دعیب جن عمارت په جوړه ولواجازه ورکړی وی. مگر داچه د عقد دواړی خواوی اصلا غواړی چه عمارت دی ترلسوکلونو پوری دوام ونه کی.

ماده ۱۴۹۰ -

انجنیر ساختمانی ومقوله‌کننده بطور متضامن تا مدت ده سال مسئول انهدام، شکست ونشست کلی یا جزئی عمارات ساخته شده یا ملحقات ثابت دیگری که اعمار نموده اند میباشند گرچه انهدام، شکست و نشست ناشی از عیب درخود زمین باشد یا صاحب کار به ساختن عمارت معیوب اجازه داده باشد. مگر اینکه اصلا عاقد آن بقای عمارت را کمتر از مدت ده سال اراده داشته باشند.

۱۴۹۱- ماده

(۱) کوم عیبونه چه دینا پوخوالی مقاومت اوسلامتیا تهدیده وی ددی

ماده ۱۴۹۱ -

(۱) عیبویکه پختگی، مقاومت وسلامت بناء را تهدید نماید تابع

مادی (۱۴۹۲-۱۴۹۴)

- قانون د (۱۴۹۰) مادی ددرج شوی
ضمان تابع دی .
- (۲) ددی قانون د (۱۴۹۰) مادی
ددرج شوی لسو کلونو مده دکار
دتسلیم ور کولو دنیستی خخه پیل
کپیری .
- (۳) ددی مادی حکم دهغه تعهد
کونکی په باره کبسی چه په دو هم
تعهد کونکی (باطنی تعهد کونکی)
درجوع کولو حق لری، نه تطبیق کپیری.
- ماده ۱۴۹۲ - ماده ۱۴۹۳
- دپلان ۱ و دنقشی دطرحی مهندس
چه دکار په اجرا کو لو نظارت ونه
لری نو یواخی دپلان او نقشی دعیب
مستول دی .
- ماده ۱۴۹۳ - ماده ۱۴۹۴
- هر شرط چه دساختمانی مهندس
انجنیر او قرار داد کونکی دضمان
مانع وی، باطل دی .
- ماده ۱۴۹۴ - ماده ۱۴۹۴
- دضمان دعوی ددی قانون
د(۱۴۹۰، ۱۴۹۱، ۱۴۹۲) مادو په
حالونو کبسی د نپیدو ، ما تیدو
کبییناستو یا دعیب دکشف کیدو
دیوه کال دمدی دتیریدو و روسته
ساقط کپیری .
- ضمان مندرج ماده (۱۴۹۰) این قانون
می باشد .
- (۲) مدت ده سال مندرج ماده
(۱۴۹۰) این قانون از تاریخ تسلیم
دادن کار آغاز میگردد .
- (۳) حکم این ماده در مورد
متعمدیکه بر متعمدثانی (متعمد باطنی)
حق رجوع دارد، تطبیق نمی گردد.
- ماده ۱۴۹۲ -
- مهندس طرح پلان و نقشه که بر
اجرای کار نظارت نداشته باشد ،
تنها از عیب پلان و نقشه مسئول
میباشد .
- ماده ۱۴۹۳ -
- هر شرطیکه مانع ضمان مهندس
انجنیر ساختمانی و مقاوله کننده
گردد، باطل است .
- ماده ۱۴۹۴ -
- دعوی ضمان در احوال مندرج
مؤاد (۱۴۹۰ - ۱۴۹۱ - ۱۴۹۲)
این قانون بعد از انقضای مدت
یکسال از تاریخ حدوث انهدام ،
شکست و نشست یا کشف عیب
ساقط میگردد .

دریم مبحث - دکار دځاوندوچیبی

ماده ۱۴۹۵ - مادی

که دنړیدلو ، ماتیدلو او دعمارټ دټول یا یوه جزء دکښینا ستلوڅخه پیدا شوی تعویض دساختمانی بیمی له خوا ور کول شوی وی، نو دعمارټ خاوند نه شی کولی چه دهغی غوښتنه دساختمانی انجنیر، مهندس او قرار داد کوونکی څخه ورکی .

ماده ۱۴۹۶ - ماده

دکار خاوند مکلف دی دکار دپوره کیدو سره یو ځای ، دجاری عرف سره سم هغه تسلیم شی، دهغی به غیر تصد کوونکی کولی شی دیوی ټاکلی مدی به اوږدو کښی دهغی به تسلیمیدلو ورته خبرتیا ور کی. که دکار خاوند دذکر شوی مدی په تیریدو سره هغه تسلیم نه شی ، نو تسلیم شوی گڼل کیږی .

ماده ۱۴۹۷ - ماده

دکار خاوند مکلف دی چه کومه اجوره یی شرط کړی هغه دتسلیمیدو په وخت کښی ورکی، مگر داچه عرف یا موافقی دهغی په خلاف حکم کړی وی .

ماده ۱۴۹۸ - ماده

(۱) که دکار داجراء کولو په وخت کښی دموافقی دحدودو څخه تیری

مبحث سوم - وچانب صاحب کار

ماده ۱۴۹۵ -

هرگاه جبران خساره ناشی از انهدام ، شکست ونشست کلی یا جزئی عمارت از طرف شرکت بیمه ساختمانی پر داخته شده باشد . صاحب عمارت نمی تواند آنرا از انجنیر ساختمانی مقاوله کننده ویا مهندس مطالبه نمایند .

ماده ۱۴۹۶ -

صاحب کار مکلف است بمجرد اتمام کار آنرا مطابق عرف جاری تسلیم شود در غیر آن متصد می-تواند به تسلیمی آن در خلال مدت معین باو اخطار رسمی بدهد . در صورت انقضای مدت مذکور اگر صاحب کار آنرا تسلیم نشود ، تسلیم شده تلقی میشود .

ماده ۱۴۹۷ -

صاحب کار مکلف است اجرائتی را که شرط گذاشته هنگام تسلیمی بپردازد. مگر اینکه عرف یا موافقه به خلاف آن حکم نموده باشد .

ماده ۱۴۹۸ -

(۱) هرگاه در انثای اجراء کار تجاوز از حدود موافقه دیده شود

متعهد مکلف است مقدار تکالیف
زیاد را به اطلاع صاحب کار برساند
در غیر آن حق مطالبه او در مصارف
متجاوز از قیمت موافقه شده ساقط
میکردد .

(۲) در صورت تجاوز بزرگ ،
صاحب کار می تواند عقد را با تادیبه
قیمت آنچه متعهد مطابق عقد اتمام
نموده فسخ نماید .

ماده ۱۴۹۹ -

(۱) هرگاه عقد به اجرت بالمقطع
تمام شده باشد متعهد نمی تواند
زیادت اجرت را مطالبه کند گرچه در پلان
کار متعهد ، تعدیلی رخ داده باشد،
مگر اینکه تعدیل از اثر تصمیم صاحب
کار صورت گرفته باشد .

(۲) متعهد نمی تواند بموجب بلند
رفتن نرخ و اجرت ، زیادت اجرت را
مطالبه نماید . مگر در صورتیکه
چنان حوادث استثنائی عمومی رخ
دهد که هنگام عقد پیشبینی شده
نمی توانست و به اثر آن معیاریکه
سنجشش مالی عقد مقابله
به آن استوار است ،

ولیدل شی، تعهد کونکی مکلفدی
دزیاتو تکلیفونو داندازی شخه دکار
خاوند ته خبیرتیا ورکی ، دهفی په
غیرنه شی کولی چه کوم زیات
مصروفونه ئی دمواقفه شوی اندازی
دقیمت شخه کپی دهفی غوښتنه وکی .
(۲) په هغه صورت کښی چه
دمواقفه شوی اندازی شخه زیاتوالی
دیر لوی وړ نو دکار خاوند کولی
شی چه عقد فسخ کی او تعهد
کونکی ته دهغه چه دعقد سره سم
نی پوره کپی قیمت ورکی .

ماده ۱۴۹۹ -

(۱) که عقد به بالمقطع اجوری
پوره شوی وی، تعهد کونکی نه
شی کولی چه داجوری د زیاتوالی
غوښتنه وکی که شخه دتعهد کونکی
دکار په پلان کښی تعدیل راغلی وی .
مگر داچه تعدیل دکار دخواوند
دتصمیم په اثر صورت موندلی وی .
(۲) تعهد کونکی نه شی کولی
چه دنرخ و اجوری دلوریدوپه موجب ،
داجوری دزیاتوالی غوښتنه وکی ،
مگر په هغه صورت کښی چه داسی
استثنائی او عمومی حوادث پیداشی
چه دعقد په وخت کښی ئی پیشبینی
نه شوای کیدای او دهفی په اثرهغه
معیار چه دقرار داددمالی سنجول
ورباندی ټینګ ولاړ دی بل رنگه
شی . په دی صورت کښی محکمه

دیگر گون شود درین صورت محکمه
میتواند به زیادت اجرت یا فسخ عقد حکم
نماید، مگر اینکه طرفین طور
دیگری موافقه نموده باشند .

ماده ۱۵۰۰ -

هرگاه اجرت تعیین نشده باشد،
مصارف کار انجام شده توسط اهل
خبره تعیین می گردد .

ماده ۱۵۰۱ -

هرگاه مهندس ، نقشه یا اندازه
گیری ها را باتمام رسانیده یا اداره
تعمیر را به امر صاحب آن بمقابل
اجرت معینه بعهده گیرد ، مستحق
اجرت مذکور شناخته میشود .

ماده ۱۵۰۲ -

هرگاه صاحب کار اجرت مهندس
را تعیین نکرده باشد، مستحق اجرت
مثل که مطابق عرف و مدتیکه کار
او دربر گرفته تعیین میگردد .

مبحث چهارم - متعهد

ثانی

ماده ۱۵۰۳ -

(۱) متعهد میتواند در حالیکه
طبیعت کار یا صراحت عقد مانع
نگردد ، شخص دیگری را به اجرای
تمامی یا قسمی از کار مکلف گرداند.
بهر صورت متعهد در برابر صاحب

کولی شی چه داجوری به زیاتوالی
یا دعقد به فسخ کیدو حکم وکی.
مگر داجه دواوو خوا وو بل رنگه
موافقه کپی ری .

ماده ۱۵۰۰ -

که اجوره نه وه تاکل شوی دپوره
شوی کار مصرفونه دپوهانو به
وسیلی تاکل کیزی .

ماده ۱۵۰۱ -

که دنقشی مهندس داندازونیول
پوره کرل یا دتعمیر اداره دهفی
دخاوند به امر دتاکلی اجوری به
بدل کنسی به غاره واخلی د ذکر
شوی اجوری مستحق گنل کیزی .

ماده ۱۵۰۲ -

که دگار خاوند دمهندس اجوره
نه وی تاکلی دمثلی اجوری مستحق
کیزی او دهفی مدی سره سم چه
دهفه کار به کنسی شوی او دعرف
سره تاکل کیزی .

خلورم مبحث - دوهم تعهد

کونکی

ماده ۱۵۰۳ -

(۱) که دگار طبیعت یا دعقد
صراحت مانع نه شی نو تعهد
کونکی کولی شی چه بل شوک
دپول یاخینی کار داجراء کولودپاره
مکلف کی، به هر صورت تعهد

- کار ، ازکار متعدد ثانی مسئول
میباشد .
- (۲) متعدد ثانی در برابر متعدد
اول مسئول شناخته میشود .
- مبحث پنجم - انجام
قرار داد**
- ماده ۱۰۰۴ -**
عقد مقاوله بانجام کار تعهدشده
وتسلیم آن مطابق توافق جا نبین
واحکام قانون منقضى می گردد .
- ماده ۱۰۰۵ -**
صاحب کار میتواند هر وقتى
خواستہ باشد ، عقد را خاتمه داده
اجراء کار را متوقف سازد ،
مشروط بر اینکه مصارف متعدد ،
اجرت کار انجام شده ومفادى را که
بانجام کار میسر میگردد ، جبران
نماید . محکمه در صورت ایجاب
شرایط میتواند تعویض را تخفیف
دهد .
- ماده ۱۰۰۶ -**
هرگاه انجام کار تعهد شده
مستحیل گردد ، عقد مقاوله منقضى
میگردد .
- ماده ۱۰۰۷ -**
(۱) هرگاه شى بنابر اسبابغیر
مترقبه قبل از تسلیم آن به صاحب
- کونكى دکار دخواستند به مقابل کبى
دوهم تعهد کونكى دکار مسؤل دى .
(۲) دوهم تعهد کونكى دتمرنى
تعهد کونكى به مقابل کبى مسؤل
گنل کبرى .
- پنجم مبحث - دقرار داد پای ته
وسیدل**
- ماده ۱۰۰۴ -**
دقرار داد عقد دتعهد شوى کاربه
سرته رسیدو ، ددوآو و خزاو
دموافقى سره سم دهفى بهتسلیمولو
او دقانون به حکمونوپای ته رسیبرى .
- ماده ۱۰۰۵ -**
دکار خواند کولى شى هر وخت
چه نى زبه وغواى دکار اجراء کول
متوقف کبى او عقد ته خاتمه ورکى .
خوبه دى شرط چه دتعهد کونكى
مصرفونه ، دسرته رسیدلى کار
اجوره او کومه گته چه دکاربه سرته
رسیدو ترسره کیده جبیره کسى .
محکمه کولى شى دشرطونو دایجاب
به صورت کبى ، تعویض کم کى .
- ماده ۱۰۰۶ -**
که دتعهد شوى کار ترسره کول
محال شى دقرار داد عقد پای ته
رسیبرى .
- ماده ۱۰۰۷ -**
(۱) که شى بخواله دى چه دکار
خواند ته تسلیم کرى شى دغیر

کار از بین رود ، متعهد نمی تواند اجرت کار و مصارف را مطالبه نماید. مگر اینکه به صاحب کار راجع به تسلیم شدن آن قبلا اطلاع کتبی داده باشد . خساره از بین رفتن مواد ، بر تهیه کننده است .

(۲) اگر از بین رفتن یا نقصان شی به اثر خطای صاحب کار یا به اثر عیب موادی باشد که صاحب کار آنرا تهیه نموده ، متعهد مستحق اجوره و عندالایجاب مستحق تعویض می گردد .

ماده ۱۵۰۸ -

هرگاه اعتماد شخصی متعهد در عقد مقاوله محل اعتبار باشد، عقد به مرگ متعهد منقضی می گردد . در غیر آن عقد بحال خود باقی میماند. مگر اینکه در ورگه متعهد راجع به حسن اجراء کار تضمینات کافی موجود نباشد .

ماده ۱۵۰۹ -

(۱) هرگاه عقد مقاوله به مرگ متعهد منقضی گردد . صاحب کار بتادیه قیمت کار انجام شده و مصارفیکه برای اجراء ی قسمت ناتکمیل صورت گرفته ، مکلف می

مترقبه سببونو به اساس هلاک شی، نوتعهد کونکی نه شی کولی چه دکار داجوری او مصرفونو غوبنستنه وکی ، مگر دا چه دکار خاوندتهئی ترمخه لیکلی خبرتیا ور کپی وی . دموادو دهلاکیدو تاوان به دموادوپه برابره وونکی دی .

(۲) که دشی هلاک یا نقصان دکار دخواند دخطا په اثر وی یا دهفی موادو دعیب په اثر وی چه دکار خاوند هغه برابر کپی دی ، نوتعهد کونکی داجوری او دایجاب وخت کبئی دتعویض هم مستحق کبیری .

ماده ۱۵۰۸ -

که دقرار داد په عقد کبئی دتعهد کونکی شخصی اعتماد داعتبارخای وی، نوعقد دتعهد کونکی په مرینی پای ته رسیری ، دهفی په غیر عقد پخپل حال پا تی کبیری ، مگر دا چه دتعهد کونکی په وارثانو کبئی دکار دبنه اجرا آتو په باره کبئی کافی تضمینات موجود نه وی .

۱۵۰۹ -

(۱) که دمقاولی عقد دتعهد کونکی په مرینی پای ته ورسیری دکار خاوند دانجام شوی گاردقیمت په اداء کولو او دهفی مصرفونو چه دناپوره برخی داجراء کولو دپاره یی صورت موندلی مکلف کبیری ، دا

گردد . این مکلفیت به اندازه نفع است که از کار و مصارف مذکور به صاحب کار عاید میشود ، در برابر آن صاحب کار می تواند مواد تهیه شده را بمقابل تعویض عادلانه مطالبه نماید .

(۲) حکم فقره فوق این ماده در مورد متعهد یکه با اجرای کار اقدام کرده مگر بنا بر اسباب خارج از اراده او از اتمام آن عاجز گردیده نیز تطبیق میشود .

قسمت دوم

استیضاع- فرمایش ساختن شی

ماده ۱۵۱۰ -

استیضاع ، مقاله ساختن شی معین است در برابر قیمت مشخص به نحویکه مقاله بر عین شی وارد باشد نه بر کار صنعت گر .

ماده ۱۵۱۱ -

در مقاله استیضاع بیان جنس ، نوع ، مقدار و وصف شی مطلوب شرط میباشد .

ماده ۱۵۱۲ -

در مقاله استیضاع بر داخت قیمت شی مورد نظر طور معجل حتمی دانسته نمیشود .

مکلفیت دهنی گتی به اندازی دی چه دذکر شوی کار او مصرفونوخه دکار خوانند ته رسیدلی دی ، ددی به مقابل کبسی دکار خوانند کولی شی چه برابر شوی مواد دیو عادلانه تعویض به بدل کبسی وغواری .

(۲) ددی مادی دپورتنی فقری حکم دهغه تعهد کونکی به باره کبسی هم تطبیقیری چه دکار کولو ته یی اقدام کیری خو دازادی خخه دباندی سببونو به اساس دهنی دپوره کیدو خخه عاجز شوی وی .

دو هم قسمت

دیو شی دجوړه ولو غوښتنه

ماده ۱۵۱۰ -

دیو شی دجوړه ولو دغوښتنی قرار داد دیو مشخص قیمت به بدل کبسی دتاکلی شی جوړه ول دی به داسی توگه چه قرار داددشی به عین واردوی نه دجوړه وونکی به کار .

ماده ۱۵۱۱ -

دیو شی دجوړه ولو دغوښتنی به قرار داد کبسی دمطلوب شی دجنس ، نوعی ، اندازی اودصفت بیان شرط دی .

ماده ۱۵۱۲ -

دیو شی دجوړه ولو دغوښتنی به قرار داد کبسی دنظر لاندی شی دقیمت اداء کول به معجل صورت هرومرو نه دی .

ماده ۱۰۱۳-

(۱) که دیو شی دجوړه ولو دغوښتنی قرار داد منعقد شوی وی نو قرار داد کوونکی نه شی کولی چه دخپلو تعهدونو څخه منصرف شی ، مگر داچه ددواړو خواوو ترمنځ بل رنگه موافقه شوی وی. (۲) که جوړه وونکی خپل تعهد دقرار داد دشرطونو سره سم تر سره کړی نه وی نو دشی دجوړه ولو غوښتونکی دجوړ شوی شی په قبولولو مکلف نه دی، کولی شی چه دجوړوونکی څخه درسیدلی تاوان دتعویض غوښتنه وکی .

ماده ۱۰۱۳ -

(۱) مقاله کتنه گان نمی توانند در صورتیکه مقاله استضاح انعقاد یافته باشد از تعهدات خود منصرف گردند ، مگر اینکه موافقه بین طرفین طور دیگری صورت گرفته باشد . (۲) اگر صنعت گر تعهد خود را مطابق به شرایط مقاله انجام نداده باشد ، فرمایش دهنده به قبولی شی ساخته شده مکلف نبوده ، میتواند جبران خساره عاید شده را از صنعت گر مطالبه کند .

(۳) هر گاه فرمایش دهنده از قبولی و تسلیم شدن شی فرمایش داده شده خود بدون سبب و دلایل معقول ابا و زرد ، به تسلیم گیری آن مکلف میگردد . در غیر آن صنعتگر می تواند جبران خساره ای را که به سبب تأخیر تسلیمی یا عدم ایفای تعهد فرمایش دهنده به وی عاید گردیده ، از فرمایش دهنده مطالبه نماید .

ماده ۱۰۱۴-

(۱) جوړ وونکی مکلف دی چه دجوړولو غوښتل شوی شی په داسی توگه جوړ کي چه دتضمین شوی صفت لرونکی وی او دهغی

ماده ۱۰۱۴ -

(۱) صنعت گر مکلف است شی فرمایش داده شده را طوری بسازد که حایز وصف تضمین شده بوده و استفاده مطلوب از آن شده بتواند ،

همچنان شی مذکور باید عاری از عیبی باشد که ارزش را تینز یل دهد .

(۲) اگر شی فرمایش داده شده اوصاف و شرایط موافقه شده را حایز نباشد ، فرمایش دهنده میتواند رفع عیب را مطالبه کند .
(۳) اگر صنعتگر در رفع عیب تأخیر ورزد . فرمایش دهنده می تواند عیب را رفع نموده مصارف را از صنعتگر مطالبه نماید .

ماده ۱۵۱۵ -

فرمایش دهنده برای رفع عیب مندرج ماده (۱۵۱۴) این قانون مدت مناسبی را تعیین میکند با توضیح اینکه اگر در موعد معین عیب عاید شود رفع نگردد ، شی را مسترد میدارد .
بمداز گذشت مهلت معینه فرمایش دهنده میتواند از مقاوله رجوع نموده و یا تفریل قیمت را متناسباً مطالبه کند .

ماده ۱۵۱۶ -

اگر فرمایش دهنده شی فرمایش داده شده را در حالیکه عیب داشته

خخه غوبنتل شوی گته واخستل شی . همدارنگه باید چه ذکر شوی شی دداسی عیب خخه خالی وی چه دشی قیمت تپته وی .
(۲) که دجوړولو غوبنتل شوی شی موافقه شوی صفتونه اوشرطونه ونه لری نو دشی دجوړولو غوبنتونکی کولی شی چه دعیب دلری کیدو غوبنتنه وکی .
(۳) که جوړ وونکی دعیب به لری کیدلو کبسی تاخیر وکی ، دشی دجوړولو غوبنتونکی کولی شی چه عیب لری کی او مصرفونه دجوړوونکی خخه وغواری .

ماده ۱۵۱۵ -

دشی دجوړولو غوبنتونکی به ددی قانون د(۱۵۱۴) مادی ددرج شوی عیب دلری کولو دپاره مناسبه مده ټاکی او داخبره به توضیح کوی چه که په ټاکلی مدی کبسی موجودعیب لری نه شی نو شی به بیرته ورکوی .
دټاکلی مهلت دتیریدو وروسته دشی دجوړولو غوبنتونکی کولی شی چه دقرار داد خخه رجوع وکی او یا دعیب به تناسب دقیمت دتپتوا لی غوبنتنه وکی .

ماده ۱۵۱۶ -

که دشی دجوړولو غوبنتونکی ، دغوېنتل شوی جوړ شوی شی په عیب پوه شی اوسره دهغی هم تسلیم

شی، نو به جوړوونکی درجوع حق نه لری مگر داچه دعیب خیار نسی دخان دپاره شرط کړی وی .

ماده ۱۰۱۷-

ماده ۱۰۱۷ -

(۱) دجوړولو دغوښتل شوی شی قیمت دتسلیمیدلو په وخت کښی داداء کولو وړوی، مگر داچه موافقه په بل ډول شوی وی .

(۱) قیمت شی فرمایش داده شده در وقت تسلیم شدن قابل تا دیه می باشد، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

(۲) که دجوړوونو غوښتل شوی شی جزء په جزء دتسلیمیدو وړوی نو قیمت ئی دهر جزء دتسلیمیدوپه مقابل کښی داداء کولو وړ دی .

(۲) اگر شی فرمایش داده شده جزوار قابل تسلیمی باشد ، قیمت آن در برابر تسلیمی هرجز قابل تادیه می باشد .

ماده ۱۰۱۸-

ماده ۱۰۱۸ -

(۱) که جوړ شوی شی پخواله دی چه دجوړولو غوښتونکی ته تسلیم کړی شی، تلف شی نو جوړوونکی ئی ضامن گڼل کیری .

(۱) اگر شی ساخته شده قبل از تسلیمی آن به فرمایش دهنده تلف شود ، صنعتگر ضامن آن شناخته میشود .

(۲) که ذکر شوی شی په داسی وخت کښی تلف شی چه ټاکلی مده پای ته رسیدلی وی او جوړوونکی دشی دجوړولو غوښتونکی ته خبرتیا ور کړی وی چه جوړ شوی شی تسلیم شی ، او هغه بی موجه په تسلیمیدو کښی وروسته وا ئی راوړی، نو جوړوونکی مسئول نه گڼل کیری مگر داچه تلف کسول دجوړوونکی یا دهغه داجیرانو دقصور په سبب صورت موندلی وی .

(۲) اگر شی مذکور در زمانی تلف گردد که مدت معینه ختم شده، و صنعتگر بفرمایش دهنده اخطار داده تاشی ساخته شده را تسلیم شود ، او بدون موجب تا خیر بعمل آورده باشد ، صنعتگر مسئول شناخته نمیشود ، مگر اینکه اتلاف به سبب قصور صنعتگر و یا اجیران وی صورت گرفته باشد .

۱۰۱۹- ماده

که جوړ وونکی دشی دجوړ ولو دغوښتونکی د غوښتنی په اساس ، جوړ شوی شی دخپل دجوړ ولودخای خڅه بل خای ته لپری نو په دی حالت کښی دخرڅولو پوری مربوط حکمونه مراعت کیری .

۱۰۲۰- ماده

جوړ وونکی حق لری چه دخپلی اجوری داخستلو دپاره چه دقرار داد له لحاظه دهغی مستحق دی، کوم شی چه نی جوړ کړی او په تصرف کښی نی لری، حبس کی .

۱۰۲۱- ماده

(۱) دشی دجوړ ولو غو ښتونکی او دهغه وارگان کولی شی چه عقد فسخ کی، که څه هم جوړ وونکی دجوړ ولو دغوښتل شوی شی په جوړ ولو پیل کړی وی، خو په دی شرط چه جوړ وونکی ته دشوی کار اجوره ، دمصرف شوو موادو دقیمت اودتیار شوو موادو تاوان ور کی، مگر دا چه موافقه بل رنگه شوی وی .

(۲) محکمه کولی چه دایجاباتو، حالونو او کیفیتونو سره سم دتعویض اندازه کمه کی .

۱۰۲۲- ماده

(۱) دشی دجوړ ولو غوښتونکی کولی شی په راتلونکو حالونو کښی

ماده ۱۰۱۹ -

اگر صنعتگر شی ساخته شده را به اساس مطالبه فرمایش دهنده به محل دیگری غیر از محل صنعت خود می فرستد ، درین حالت احکام متعلق به فروش رعایت میگردد .

ماده ۱۰۲۰ -

صنعتگر برای طلب خود از لحاظ مقاوله حق حبس را بالای شی ایکه ساخته و در تصرف دارد ، حایز می باشد .

ماده ۱۰۲۱ -

(۱) فرمایش دهنده ورثه وی می توانند فسخ عقد را مطالبه نمایند، گرچه صنعتگر به ساختن شی فرمایش داده شده شروع نموده باشد . مشروط بر اینکه برای صنعتگر اجرت کار کرد گی، قیمت مواد مصرف شده و خساره مواد تهیه شده را بپر دازند ، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

(۲) محکمه می تواند مقدار جبران خساره را مطابق به ایجابات و حالات وکویف تنزیل دهد .

ماده ۱۰۲۲ -

(۱) فرمایش دهنده می تواند در حالات آتی بعد از اخطار به صنعتگر

مقاله را فسخ و در صورت متضرر شدن مطالبه جبران خساره نماید.
۱- درحالتیکه صنعتگر بدون عذر موجه در خلال مدت معقول به اجرای تعهد خود شروع نکند .

۲- در حالتیکه صنعتگر در خلال مدت معینه به تسلیم دهی شی فرمایش داده شده تأخیر بعمل آورد. (۲) اگر تأخیر و عدم اجرای تعهد از جانب صنعتگر ناشی از خطاء و یا امری باشد که به فرمایش دهنده مربوط باشد و با وجود مطالبه صریح و کتبی صنعتگر به ایفای آن نپرداخته باشد ، صنعتگر می تواند عقدا را فسخ و جبران خساره وارده را مطالبه نماید .

ماده ۱۵۲۳ -

هرگاه ایفاء تعهد بعد از شروع به سبب خارج از اراده مقا و له کنندگان منقطع شود ، صنعتگر نمی تواند قبض ثمن را مطالبه نماید. مگر به تناسب کاری که پیش از انقطاع تعهد تهیه نموده باشد .

جوړ وونکی ته دخبرتیا و روسته قرار داد فسخ او دضرر رسیدلو په صورت کښی دتعویض غوښتنه وکي:
۱- په هغه حالت کښی چه جوړوونکی بی دمعقول عذر څخه دمقولې اوږدې په اوږدو کښی دخپل تعهد په اجراء کولو پیل ونه کي.
۲- په هغه حالت کښی چه جوړوونکی دټاکلی مدی په اوږدو کښی دشی دجوړولو دغوښتونکی، دغوښتل شوی شی په تسلیمو لو کښی وروسته والی راوړی .
(۲) که وروسته والسی او دجوړوونکی له خوا دتعهد نه اجراء کول دخطا یا دداسی کار څخه پیدا شوی وی چه دشی دجوړولو دغوښتونکی پوری مربوط وی او د جوړوونکی دصریحی او لیکلسی غوښتنی سره دهغی په اداء کولوته ئی اقدام نه وی کړی، نو جوړوونکی کولی شی چه عقد فسخ اودرسیدلی تاوان دتعویض غوښتنه وکي .

ماده ۱۵۲۳ -

که دتعهد اداء کول دپیل کیدو وروسته په داسی سبب چه د قرار داد کوونکو دارادو دبانندی وی قطع شی، جوړ وونکی نه شی کولی چه دثمن دقبضو لو غوښتنه وکي، مگر دهنه کار په تناسب چه دتعهد دقطع کیدو ترمنځه ئی برابر کړی وی.

۱۰۲۴- ماده

کوم کار کونکی او اجیران چه
دقرار داد په عقد کنبی استخدامی
دشی دجوړولو دغوښتونکی په مقابل
کنبی یا دهغه چا چه جوړول شوی
شی دهغه په گټه تیار شوی دستقیمی
دعوی حق دهغی پیسو په حدو دو
کنبی لری چه دشی دجوړولو
غوښتونکی جوړ وونکی ته دهغی په
اداء کولو مکلف وی. ذکر شوی
اشخاص دمحمی دحکم د صادریدلو
وروسته په ذکر شوو پیسو د امتیاز
حق پیدا کوی، دوهم قرارداد کونکی
دلپریو قرار داد کونکو له خوا او
نور اشخاص چه اولنی مواد
دجوړ وونکی دپاره برابره وی، دشی
دجوړولو په غوښتونکی دستقیمی
دعوی حق نه لری .

دویم قسمت

دعوی مرفقو نو تعهدات

۱۰۲۵- ماده

دعوی مرفقونو تعهدات داسی
عقد دی چه ورڅخه غرض دعومی
مرفقونو اداره چه گټور صفت ولری
دحکومت او فرد ترمنځ یا دحکومت
او شرکت ترمنځ منعقدیږی او دهغی
په موجب دیوی ټاکلی مدی دپاره
دعومی مرفقونو څخه گټه اخستل
دتعهد کونکی په اختیار کنبی
ورکول کیږی .

ماده ۱۰۲۴ -

کارگران واجیرانیکه در عقد مقاوله
استخدام میشوند ، حق دعوی
مستقیم را در برابر فرمایش دهنده
و یا شخصیکه شی فرمایش داده شده
به مفادوی تهیه شده باشد، در حدود
مبالغی دارا می باشند که فرمایش
دهنده به ادای آن برای صنعتگر
مکلف باشد .

اشخاص مذکور حق امتیاز را
بر مبالغ فوق الذکر بعد از صدور
حکم محکمه کسب مینمایند، مقاوله
کنندگان دومی از طرف مقاوله کننده
اول و سایر اشخاصیکه مواد اولیه
را به صنعتگر تهیه می نمایند، حق
دعوی مستقیم را علیه فرمایش دهنده
ندارند .

قسمت سوم

تعهدات مرافق عامه

ماده ۱۰۲۵ -

تعهدات مرافق عامه ، عقدیست
که غرض از آن اداره مرافق عامه
دارای صفت انتفاعی بوده ، بین
حکومت و فرد یا حکومت و شرکت
عقد میگردد و بموجب آن استفاده
از مرافق عامه برای مدت معین به
اختیار متعدد گذاشته میشود .

۱۰۲۶- ماده

دعمومی مرفقونو تصهد کورونکی دهغه عقد په موجب چه دمعا ملسه لرونکو سره نی تری، تصهد کوی چه دمقابلې خوا دپاره به معمول لایمی خدمتونه دهغی اجوری په بدل کښی چه د عقد دتصریح شوو شرطو نو سره سم وی او دهغه شرطونو موافق وی چه دکار طبیعت ا ودمربوطو قوانینو حکمونه نی ایجاب به وی هغه به ترسره کوی .

۱۰۲۷- ماده

(۱) دعمومی مرفقونو تصهد کورونکی مکلف دی دخپلو معاملسه لرونکو ترمنځ داجوری دور کولو او دخلمتونو ترسره کولو په باره کښی پوره مساوات تامین کي. دهغی عقدونو په باره کښی چه تصهد کورونکی نی دمعاملی لرونکو سره منمقده وی کوم نرخ چه د حکومت له خوا ټاکل کیری، مراعت یی لازم دی او د عقد دواړه خواوی دهغی په خلاف موافقه نه شی کول. که حکومت ددی نرخ تعدیل لازم وگڼلو او منظور نی کړو نوی نرخ دمنظوریدو دنیستی څخه یی له دی چه به ماقبل تالیروکي، اجراء کیری .

(۲) کوم معامله لرونکی چه دټاکلی نرخ څخه زیات ور کړی وی، کولی شی چه دهغی دبیرته اخستلو

ماده ۱۰۲۶ -

متصهد مرافق عامه بموجب عقدیکه با معامله داران می بندد ، تصهد میکند تا برای طرف مقابل خدمت لازم را طور معمول بمقابل اجرتیکه مطابق شروط مصرحه عقدو شرو طیکه طبیعت کار واحکام قوانین مربوط ایجاب میدارد ، انجام میدهد .

ماده ۱۰۲۷ -

(۱) متصهد مرافق عامه ، مکلف است مساوات تام را در مورد تادیه اجرت وانجام خدمات بین معامله داران خود تامین نماید . در مورد عقدیکه متصهد با معامله داران عقد می نماید ، نرخیکه از طرف حکومت تعیین می گردد واجب الرعايت بوده ومتعاقدین مخالف آن موافقه کرده نمی توانند . اگر حکومت تعدیل این نرخ را لازم دانسته ومنظور نماید ، نرخ جدید از تاریخ منظوری تعدیل بدون تأثیر بما قبل مرعی الاجراء می باشد .

(۲) معامله داریکه ز یاده تر از نرخ معینه تادیه نموده با شده، میتواند استر داد آنرا مطالبه نماید.

اگر متعدد کمتر از نرخ معینه اخذ
نموده باشد ، می تواند تکمیل آنرا
مطالبه نماید . و هر نوع موافقه
دیگر بخلاف این حکم باطل شناخته
میشود .

ماده ۱۰۲۸ -

(۱) متعدد حمل و نقل اشخاص
مكلف است احتیاط لازمه را برای
سلامت راكبین اتخاذ نماید. متعدد
از آسیبی که هنگام سوار شدن، نقل
و پائین شدن به اشخاص عاید میگردد،
مسئول می باشد . مگر اینکه ثابت
نماید که آسیب ناشی از سبب
خارجی وبدون اراده وی بوده است.
(۲) رسیدن آ سیب به سبب
استعمال غیر قانونی بعضی آلات
از جانب متعدد ، ناشی از سبب
خارجی تلقی نمیشود .

فصل دوم

عقد کار

قسمت اول

احکام عمومی

ماده ۱۰۲۹ -

عقد کار ، عبارت از عقدیست
که بموجب آن یکی از طرفین انجام
خدمت به طرف دیگر را تحت رهنمائی

غوبنتنه وکی . که تعدد کورونکی
دپاکلی نرخ خنجه کم اخستی وی
کولی شی چه دهنی دپوره کیسرو
غوبنتنه وکی ، ددی حکم په خلاف
هره نوعه بله موافقه باطله گنل
کیزی .

ماده ۱۰۲۸ -

(۱) دخلکو دورو او راورو تعدد
کورونکی مکلف دی دسور لیسو
دسلامتیادپاره لازمی احتیاط ونیسی،
تعدد کورونکی دهغه ضرر مسئول
دی چه دسوریدو او گنبنته کیدو په
وخت کبسی خلکوته رسیزی، مگر
داچه ثابت کبسی ضرر دپهرنی سبب
خنجه پیدا شوی او پی دهغه دارادی
خنجه وو .

(۲) که دتعدد کورونکی له خوا
دخینو غیر قانونی آلو داستعمال په
نسبت ضرر ورسیدلو داضرر
دپهرنی سبب خنجه پیدا شوی نه گنل
کیزی .

دوهم فصل

دکار عقد

لهری قسمت

عمومی حکمو نه

ماده ۱۰۲۹ -

دکار عقد دهغه عقد خنجه عبارت
دی چه دهنی په موجب دعقد یوه
خوا دپلی خوا سره داسی تعددکوی

وی بمقابل اجرت معین متعهد
میشود .

ماده ۱۰۳۰ -

چه خدمت به دهغه دلاربنوونی لاندی
دیوی قاکلی اجوری په بدل کنبسی
ترسره کوم .

ماده ۱۰۳۰ -

(۱) احکام مندرج این فصل در
مورد کارگران زراعتی و در مورد
مستخدمین منازل تطبیق نگر دیده
امور مربوط به آن ، تابع قوانین
خاص و عرف مربوط به آن میباشد .

(۲) احکام مندرج این فصل در
مورد سایر کارگران و اجیران دولت
تا جائیکه با احکام قوانین کار و
کارگر و اجیران دولت مغایرت
نداشته باشد ، تطبیق میگردد .

(۳) رخصتی های قانونی ،
مرضی ، سفریه و کرایه ، حد اقل
اجوره اشتراك در فیصدی مفاد عاید
و تولید شرائط استخدام ، احکام
مربوط به تنظیم ، تصنیف و تقسیم
کار ، مویده ها ، تقاعد و سایر
تأمینات اجتماعی ، حقوقی ، امتیازات
و مکلفیت های کار فرما و کارگر
که درین قانون پیشبینی نشده ، تابع
احکام قانون خاص میباشد .

(۱) ددی فصل درج شوی حکمونه
دگرهنی دکار گرانو او دکورونو
دمستخد مینو په باره کنبسی
نه تطبیقیری . دهغوی پوری مربوط
امور دخاصو قوانینو او دهغی پوری
دمربوط عرف تابع دی .

(۲) ددی فصل درج شوی حکمونه
ددولت دنورو کارگرانو او اجیرانو
په باره کنبسی ترکوم خایه چه دکار
اوکارگر او اجیرانو دقوانینو سره
مغایرت ونه لری تطبیقیری .

(۳) قانونی رصختی ، مرضی ،
سفریه او کرایه ، داجوری کمه
اندازه ، دکتی په فیصدی کنبسی
گډون ، عایدات او تولیدات ،
داستخدام شرطونه ، دتنظیم پوری
مربوط حکمونه ، دکار تصنیف او
تقسیم ، مؤیدی ، تقاعد او نور
اجتماعی تأمینات ، حقوق ، امتیازونه
او دکار دخواند او کارگر مکلفیتونه
چه به دی قانون کنبسی ئی پیشبینی
نه ده شوی ، دخاص قانون دحکمونو
تابع دی .

دوهم قسمت
دعقد وگنونه

۱۰۳۱- مادی

دکار په عقد کښی خاص شکل شرطونه دی ، مگر داچه قانون دهغی په خلاف تصریح کړی وی .

۱۰۳۲- ماده

دکار عقد دیوه ټاکلی خدمت دپاره یا دټاکلی مدی یا نا ټاکلی مدی دپاره جواز لری .

۱۰۳۳- ماده

که مده په عقد کښی نه وی ټاکل شوی دعقد دواړو خواوی کولی شی هروخت چه ئی زپه وغواړی عقد فسخ کي، خو په دی شرط چه کم ترکمه ئی دوه میاشتی ترمخه بلی خواته خبرتیا ور کړی وی .

۱۰۳۴- ماده

که دعقد مده ټاکلی وی نو دعقد دمدی په تیریدو سره پخپله پای ته رسپیی، او که یی دعقد دپای ته رسیدو وروسته دواړو خواوو عقد ته دوام ورکړو ، نو دنا معلومی مدی دپاره عقد نوی شوی گڼل کپری .

۱۰۳۵- ماده

که په عقد کښی داجوری اندازه نه وی ټاکل شوی، دجاری عرف سره سم مثلی اجوره ټاکل کپری .

قسمت دو م
ار کان عقد

ماده ۱۰۳۱ -

درعقد کار شکل خاص شرط نمیباشد ، مگر اینکه قانون بخلاف آن تصریح نموده باشد .

ماده ۱۰۳۲ -

عقد کار برای خدمت معین بامدت معین و غیر معین جواز دارد .

ماده ۱۰۳۳ -

هرگاه مدت در عقد معین نباشد، طرفین می توانند هر وقتی خواسته باشند ، به فسخ عقد اقدام نمایند. مشروط بر اینکه حد اقل دو ماه قبل طرف دیگر را اطلاع داده باشد .

ماده ۱۰۳۴ -

هرگاه مدت عقد معین باشد ، بانقضای مدت خود بخود منتهی میگردد . و در صورت استمرار طرفین بعد از انقضای مدت ، برای مدت غیر معین تجدید شده تلقی میگردد.

ماده ۱۰۳۵ -

هرگاه مقدار اجرت در عقد تصریح نگردیده باشد ، مطابق عرف جاری، اجرت مثل تعیین می گردد . در

که عرف موجودنه وو نو محکمه به هغه په داسی توگه ټاکی چه عدالت تأمین شی .

صورت عدم موجودیت عرف، محکمه آنرا به نحویکه عدالت تأمین گردد، تعیین می نماید .

دریم قسمت

قسمت سوم

دعقد حکمونه

احکام عقد

لمری مبحث- داجیر التزامونه

مبحث اول- وجایب اجیر

۱۰۳۶- ماده

ماده ۱۰۳۶ -

کار کونکی په را تلونکو کارونو مکلف دی :

کارگر بامور آتی مکلف است :

۱- په مستقیم صورت دکاراجراء کول اودیو عادی شخص په شان په هغی کبسی توجه کول .

۱- اجرای کار بصورت مستقیم و توجه در آن مانند شخص عادی .

۲- دموافقه شوی کار په ساحه کبسی دکار دخواند دامرونو اجراء کول، خو په دی شرط چه داسی کارونو ته شامل نه وی چه دعقد، قانون یا عمومی آدابو مخالف وی، او دهغی اجراء کول خطر پیدانه کی.

۲- اجرای اوامر صاحب کار در ساحه کار موافقه شده ، مشروط براینکه شامل کار های مخالف عقد یا قانون یا آداب عامه نبوده و اجرای آن خطری را بار نیاورد .

۱۰۳۷- ماده

ماده ۱۰۳۷ -

(۱) که کارکونکی ته دورسپارل شوی کار طبیعت په داسی توگه وی چه هغه دکار په عمده اسرارو خیره وی، نو دواړه خواوی کولسی شی داسی موافقه وکی چه کارکونکی نه شی کولی دعقد دمدی دپای ته رسیدو وروسته دکار دخواند سره رقابت وکی او یا په داسی پروژی کبسی گهون وکی چه دکار دخواند سره رقابت لری .

(۱) هرگاه طبیعت کار سپرده شده به کارگر طوری باشد که وی را به اسرار عمده کار واقف گرداند، طرفین میتوانند موافقه نمایند که کارگر بعد از انتهای مدت عقد نمیتواند با کار فرما رقابت نماید و یا در پروژه اشتراک نماید که با کار فرما در رقابت است .

- (۲) دپورتنی فقری دصحت دپاره دراتلونکو شرطونو مراعت ضروری دی :
- ۱- کارگر باید چه د عقد دتړون په وخت کښی درشد عمر ته رسیدلی وی .
- ۲- په کارگر باندی واردشوی محدودیت باید دزمانی، ځای، اودکار دنوعیت له حیثه دکار دځاوند دجایزو ښیګڼو دضرورت داندازی دساتلو په ندازی منحصر وی .
- ۳- دا موافقه باید چه دکارگر په راتلونکی ژوند داقتصاد له پلوه دعدالت منافی تاثیرونه لری .
- ۴- دکارگر دپاره په عقد کښی دمحدودیت څخه دپیدا شوی تاوان تعویض دټاکل شوی تاوان په تناسب وی .
- (۲) برای صحت این موافقت رعایت شرایط آتی ضروری میباشد:
- ۱- کارگر حین انعقاد عقد به سن رشد رسیده باشد .
- ۲- محدودیت وارده بر کارگر از حیث زمان، مکان و نوعیت کار منحصر به اندازه ضرورت حمایت از مصالح جایز کار فرما باشد .
- ۳- این موافقت به آینده کارگر از ناحیه اقتصادی تاثیر منافی عدالت نداشته باشد .
- ۴- در عقد برای کارگر جبران خساره ناشی از محدودیت متناسب به خساره تعیین شده باشد .

ماده ۱۵۳۸ -

هرگاه کارگر در اثنای کار به اختراع موفق شود امتیازات و حقوق اختراع مربوط به شخص کارگر میباشد . مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد و یا استخدام کارگر از طرف صاحب کار به منظور اختراع و ابتکار بعمل آمده باشد . باآنهم صاحب کار مکلف است مکافات و پاداش مناسب رامطابق به ایجابات عدالت به کارگر بپردازد .

ماده ۱۵۳۸ -

که کارگر دکار په وخت کښی په اختراع موافق شی دااختراع امتیازونه او حقوق بڅپله کارگر پوری مربوط ی ، مگر دا چه موافقه په بل ډول شوی وی او یا دکار ځاوند له خوا کارگر دااختراع او ابتکار دپاره استخدام شوی وی ، سره ددی هم دکار ځاوند مکلف دی چه دعدالت دایجا باتوسره سم کارگر ته مکافات اوبخشش ورکی .

ماده ۱۵۳۹

درقابت خخه دخان دنه ژغورلوبه صورت کنبسی که په جزایی شترط موافقه شوی وی او شرط په داسی توگه وی چه دپاکلی مدی خخه دکار دځاوند دپاره داجیر داجباری وظیفی دزیات دوام موجب وگرځی، نو ذکر شوی شرط باطل گڼل کیږی او د ذکر شوی شرط باطلیدل دنه رقابت شرط هم دمیخه وی .

دویم مبحث - دکار دځاوند

التزامونه

ماده ۱۵۴۰

دکار ځاوند په راتلونکو امورو مکلف دی :

- ۱- ددی قانون دحکمونو سره سم داجیر داجوری ورکول .
- ۲- داجیر دسلامتیا دتامین او دخطر خخه دهغه دساتنی دپاره دلزامو وسیلو پراېرول .
- ۳- دعقد دپای ته رسیدو وروسته دداسی تصدیق ورکول چه دا جیر دکار دداخلیدو او وتلو دنیستی، دکار دنوعی، داجوری داندازی او د عقد دالتزامونو خخه دهغه دبرانت متضمن وی .
- ۴- دهغی پانوی او تصدیقونو بیرته ورکول چه داجیر له خوا ورته تسلیم کړی شوی دی .

ماده ۱۵۳۹ -

هرگاه درصورت تخلف ازامتناع، رقابت به شرط جزائی موافقه بعمل آمده و شرط طوری باشد که موجب دوام اجباری وظیفه بیشتر اجیر، از مدت معینه نزد صاحب کار گردد. شرط مذکور باطل پنداشته شده بطلان آن شرط عدم رقابت را نیز از بین می برد .

مبحث دوم - و جایب

صاحب کار

ماده ۱۵۴۰ -

صاحب کار به امور آتی مکلف است :

- ۱- تادیه اجرت اجیر مطا بق احکام این قانون .
- ۲- تهیه وسایل لازم برای تامین سلامت اجیر وحمايت او از خطر .
- ۳- اعطاء تصدیق بعد از اتمتای عقد که متضمن تاریخ دخول و خروج اجیر به کار، نوع کار، مقدار اجرت و برانت وی از التزامات عقد باشد.
- ۴- اعاده اوراق و تصا دیقیکه از طرف اجیر بوی تسلیم گردیده.

۵- نور هغه مکلفیتونه چه په خاص قانون کښی تصریح شوی وی.

۱۰۴۱- ماده

۵- سایر مکلفیت هائیکه در قانون خاص تصریح شده باشد .

ماده ۱۰۴۱ -

که اجیر په ټاکلی مدی کښی در وظیفی دسرته رسولو دپاره حاضر شی او خپله تیاری دکار کولو دپاره اعلام کی ، مگر دهغی سببونو په اساس چه دکار خاوند ته راجع دی دکار اجراء کولو ته اقدام ونه کړی شی ، نو دټاکلی مدی داجوری مستحق دی .

۱۰۴۲- ماده

هرگاه اجیر در میعاد معینه برای انجام وظیفه حاضر گردیده آمادگی خود را با اجرای کار اعلام نماید، مگر بنا بر اسبابیکه به صاحب کار راجع می گردد ، با اجرای کار پرداخته نتواند ، مستحق اجرت همان میعاد شناخته میشود .

ماده ۱۰۴۲ -

که دکار مده په عقد شی ټاکل شوی وی او دکار خاوند بی له دی چه په اجیر کښی کوم داسی عیب وگوری یا کوم عذر پیدا شی چه دعقد دفسخ کیدو موجب وگرځی، عقد فسخ کی نو دټولی مدی داجوری په ورکولو او دایجاب په وخت کښی دتعویض سره مکلف دی .

۱۰۴۳- ماده

هرگاه مدت کار در عقد معین بوده و صاحب کار قبل از انقضای مدت بدون موجودیت عنذریاعیب در اجیر که موجب فسخ گردد ، عقد رافسخ نماید، بتادیه اجرت تمامی مدت و عندالایجاب به تعویض مکلف میگردد .

ماده ۱۰۴۳ -

دکار خاوند ددی قانون در (۱۰۴۰، ۱۰۴۱، ۱۰۴۲) مادو په درج شوو التزامو نو علاوه مکلف دی چه دهغی وظیفو په سرتو رسولو ته اقدام وکی چه دخاصو قوانینو سره سم مکلف شوی دی .

صاحب کار مکلف است علاوه بر ایفای التزامات مندرج ماده (۱۰۴۰) (۱۰۴۱-۱۰۴۲) این قانون بانجام وظایفی بپردازد که مطابق قوانین خاص مکلف شناخته شده است .

دریم مبحث - دکار دعقد پای

ماده ۱۰۴۴-

ددی قانون د(۱۰۳۳، ۱۰۳۴) مادو ددرج شوو حکمونو په مراعت کولو سره دکار عقد دټاکلی مدی په پای ته رسیدو یا دهغه کار په پوره کیدو چه دهغی دپاره عقد صورت موندلی دی، پای ته رسیږی .

ماده ۱۰۴۵-

که دعقد فسخ کیدل ددواړو خواوو څخه دیوه له خوا دحق دبد استعمال څخه پیدا شوی وی بله خوا کولی شی په هغی تعویض علاوه چه په ټاکلی مدی کښی دنه خبرتیا له امله دهغی مستحق کیږی، دحق دبد استعمال له امله چه ورڅخه دعقد فسخ کیدل پیدا شوی دهغی تعویض غوښتنه هم وکی .

ماده ۱۰۴۶-

که دکار دځاوند هغه رویه چه دعقد دشرطونو مخالفه وی ددی باعث شی چه اجیر انفصال ته مجبور کی او په ظاهر کښی اجیر دعقد فسخ کوونکی وگڼل شی، محکمه کولی شی چه دکار ځاوند په تعویض ورکولو محکوم کی .

ماده ۱۰۴۷-

محکمه به دهغه تعویض دټاکلو داندازی په باره کښی چه دحق دبد

مبحث سوم - انتهای عقد کار

ماده ۱۰۴۴ -

با رعایت احکام مواد (۱۰۳۳) - (۱۰۳۴) این قانون عقد کار بانتهای مدت معینه بااتمام کاریکه بمنظور آن عقد صورت گرفته منتهی میگردد.

ماده ۱۰۴۵ -

هرگاه فسخ عقد ناشی از سوء استعمال حق از جانب یکی از طرفین باشد، طرف دیگر میتواند علاوه بر جبران خساره ایکه از اثر عدم اخطار در مدت معینه مستحق میشود، جبران خساره وارده ناشی از فسخ عقد درائر سوء استعمال حق را نیز مطالبه نماید .

ماده ۱۰۴۶ -

هرگاه صاحب کار یا مدا خسته لازمه مخالف شرایط عقد باعث آن شود که اجیر را به انفصال وا دار سازد و ظاهراً اجیر فسخ کنندده تلقی گردد، محکمه می تواند صاحب کار را به تعویض محکوم سازد .

ماده ۱۰۴۷ -

محکمه در تعیین مقدار تعویض که از انفصال ناشی از سوء استعمال

استعمال دانفصال خخه پیدا شوی جازی عرف ، دهغه کار طبیعت چه عقد دهغی دپاره تړل شوی، داجیر خدمت مده او درسیدلی ضرر اندازه په نظر کښی نیسی .

ماده ۱۵۴۸ -

ماده ۱۵۴۸ -

در احوال آتی صاحب کار میتواند بدون اخطار قبلی بفسخ عقد اقدام نماید :

په راتلونکو حالونو کښی دکار خاوند کولی شی بی دپخوانی خبرتیا خخه دعقد فسخ کیدو ته اقدام وکی:

۱- په هغه حالت کښی چه اجیر خپل شهرت په واقعی صورت نه وی معرفی کړی او یایی جعلی تصدیقونه او جواز ښکاره کړی وی .

۱- در حالیکه اجیر شهرت خود را غیر واقعی معرفی نموده یا تصادق و جواز جعلی ارائه نموده باشد .

۲- در حالیکه شخص در دوره نامزدی کار رضائیت صاحب کار را حاصل نموده نتواند مشروط براینکه انفصال در خلال سه ماه از تاریخ تعیین وی صورت گیرد .

۲- په هغه حالت کښی چه شخص دکار دنامزدی په دوری کښی دکار دخواند رضائیت نه وی حاصل کړی، خو په دی شرط چه دهغه دټاکلو دنیټی خخه انفصال ددری میاشتنو په اوږدو کښی صورت موندلی وی.

۳- در حال وقوع عمل عمدی یا تقصیری از جانب اجیر به مقصد رسانیدن خساره مادی به صاحب کار ، مشروط براینکه اطلاع موضوع در خلال مدت (۲۴) ساعت از تاریخ وقوع آن به شخص باصلاحیت قانونی داده شده و اتهام در نتیجه تحقیق ثابت گردد .

۳- په هغه حالت کښی چه داجیر له خوا دکار خاوند ته دمادی تاوان درسولو په مقصد، عمدی عمل یا تقصیر واقع شی . خو په دی شرط چه دهغی درواقع کیدو دنیټی خخه نی د موضوع خخه دخپلر ویشتنو ساعتونو په اوږدو کښی قانونی واک لرونکی شخص ته خبرتیا ورکړی وی او دتحقیق په نتیجی کښی اتهام ثابت شی .

۴- در حال غیر حاضری متجاوز از (۱۵) روز دریکسال، یا یک هفته بصورت متوالی بدون عذر معقول .
۵- در حال عدم ایفای و جایب مرتب بر عقد از طرف اجیر .

۶- در حال ثبوت افشای اسرار صنعتی یا تجارتی مربوط بدستگاه کار از طرف اجیر .

۷- در حال محکومیت اجیر بجنایت یا جنحه منافی شرف امانت داری و اخلاق .

۸- در حال اثبات ارتکاب جرم مخالف آداب عامه بر اجیر در دستگاه کار هنگام اجرای کار .

۹- در حال تجاوز اجیر علیه رئیس یا یکی از اعضای هیئت مدیره در اثنای کار یا به سبب آن .

ماده ۱۵۴۹ -

(۱) در احوال آتی اجیر میتواند بدون اخطار قبلی عقد را فسخ و کار را ترک دهد :

۱- در حالیکه صاحب کار هنگام عقد علیه وی از غش کار گرفته

۴- به هغه حالت کنبی چه به یوه کال کنبی دینخلسو ورخوخه زیات او یا یوه هفته پرله پسی بی دمعقول عذر خخه ناسوب شی .

۵- به هغه حالت کنبی چه داجیر له خوا په عقد مرتب شوی التزامونه اداء نه شی .

۶- په هغه حالت کنبی چه داجیر له خوا دکار ددستگاه پوری دمربوطو صنعتی یا تجارتی اسرارو افشاء کول ثابت شی .

۷- په هغه حالت کنبی چه اجیر په داسی جنایت یا جنحی محکوم شی چه دشراف ، امانت داری اوداخلاقو منافی وی .

۸- په هغه حالت کنبی چه به اجیر باندی دکار په دستگاه کنبی دکار داجراء کولو په وخت کنبی دعمومی آدابو په خلاف دیوجرم ارتکاب ثابت شی .

۹- په هغه حالت کنبی چه اجیر دکار په وخت کنبی یا دکار په سبب په رئیس یا دمدیره هیئت به یوه غړی تیری وکی .

ماده ۱۵۴۹ -

(۱) په راتلونکو حالونو کنبی اجیر کولی شی بی دپخوانی خبرتیا عقد فسخ او کار پرپردي :

۱- په هغه حالت کنبی چه دکار خاوند د عقد په وخت کنبی پر هغه

- دغش څخه كار اخستى وي . خوبه
دى شرط چه دهغه دكار څخه دديرش
ورځو څخه زياتى نه وي تيرى شوى .
- ۲- په هغه حالت كښى چه دكار
خاوند خپلى هغه وجيبي چه دقانون
دحكمنو او عقد سره سم دهغى په
كولو مكلف دى، ترسره نه كى .
- ۳- په هغه حالت كښى چه دكار
خاوند داجير يا دهغه دكورنى ديوه
فرد په مقابل كښى دداسى فعل
ارتكاب كورنكى شى چه دعمومى
آدابو مخالف وي
- ۴- په هغه حالت كښى چه دكار
خاوند يادهغه نماينده په اجيرباندى
په وهلسره تيرى وكى .
- ۵- په هغه حالت كښى چه لوى
خطر داجير سلامتيا يا صحت تهديد
كى، خو په دى شرط چه دكارخاوند
سره ددى چه په هغى علم لرى لازمى
تدبيرونه ونه نيسى .
- (۲) په هغه صورت كښى چه
اجير دپورتنى فقرى ددرج شوو
سببونوڅخه په يوه سبب كار پرېزدى
دتعويض حق لرى .
- ماده ۱۵۵۰ - موزه

هرگاه تجارتخانه دتاسيساتو سره
خرڅه كړى شى يا داچه دنورو
تاسيساتو سره دهغى ديو ځاى كيدو
يامزجيدو په نسبت تعديل راشى ،

ماده ۱۵۵۰ -
هرگاه تجارتخانه باتاسيسات
فروخته شود ، يابه نسبت الحاق
يامزج آن به تاسيسات ديگر تعديلى
درآن رخ دهد ، تمامى عقد كار كه

در زمان بیع یا تعدیل مرعی بوده بین صاحب کار جدید و اجیر بحال نفاذ خود باقی می ماند . صاحب کار جدید و صاحب کار سابقه بصورت تضامن مسئول بر داخت اجرت و حقوق تعویض میباشند .

ماده ۱۰۰۱-

عقد کار بوفات صاحب کار فسخ نمیگردد مگر اینکه در عقد قرار داد شخصیت وی رعایت شده باشد ، اما بوفات اجیر عقد فسخ میگردد .

ماده ۱۰۰۲-

هرگاه با اثر وفات اجیر یا مریضی طولانی یا سبب مجبره دیگری که مانع دوام کار اجیر گردد، عقد فسخ شود ، صاحب کار مکلف است به اجیر و در حال وفات اجیر به زوجه یا فرع او تعویضی را بپردازد که معادل خساره حالت انفصال بدون اخطار باشد ، مقدار خساره توسط قوانین خاص و یا موافقت نامه تعیین میشود .

ماده ۱۰۰۳-

دعوی ناشی از عقد کار بعد از انقضای یکسال از تاریخ انتهای

نو دکار تول عقد چه ذبیعی یا تعدیل به وخت کبئی بی مراعت کید لو، دکار دنوی خاوند او اجیر ترمنخ دنفاذ په حالت پاتی کبیری. دکارنوی خاوند او دکار پخوانی خاوند تضامن په صورت داجوری دورکولواو د تعویض د حقوقو مسئول دی .

ماده ۱۰۰۱-

دکار عقد دکار د خاوند په مریضی پای ته نه رسیری ، مگر دا چه دکار دقرار داد په عقد کبئی دهغه دشخصیت مراعت شوی وی ، خو داجیر په مریضی عقد فسخ کبیری .

ماده ۱۰۰۲-

که داجیر د مریضی ، او بزدی رنخوری یا دبل مجبره سبب په اثر چه داجیر دکار د دوام مانع گرخی عقد فسخ شی، دکار خاوند مکلف دی اجیر ته او په هغه حالت کبئی چه اجیر مریضی و دهغه نبخی یا فرعی ته دومره تعویض ورکی چه بی دخبرتیا د انفصال د حالت د تاوان معادل وی . د تاوان اندازه د خاصو قوانینو په وسیلی یا دموا فقتنا می په وسیلی قاکل کبیری .

ماده ۱۰۰۳-

کومی دعوی چه دکار د عقد شخه پیداشوی وی د عقد د پای ته رسیدو

عقد شنیده نمیشود ، مگر اینکه دعوی متعلق به حق الزحمه اشتراك در مفاد و فیصدی معین از قیمت فروشات باشد . در این صورت مدت مرور زمان یکسال از تاریخی آغاز میگردد که صاحب کار توضیحات مربوط باستحقاق اجیر را مطابق به آخرین صورت حساب بوی تسلیم نماید .

فصل سوم

وکالت

قسمت اول

احکام عمومی

ماده ۱۰۰۴ -

وکالت ، عقدیست که بموجب آن موکل شخص دیگری را در تصرفات قانون و معلوم قایم مقام خود میسازد .

ماده ۱۰۰۵ -

برای صحت وکالت شرط است که موکل شخصا در مورد آنچه وکیل میگیرد ، صلاحیت تصرفات قانونی را دارا بوده وکیل هم کسی باشد که معنی عقد را بداند .

ماده ۱۰۰۶ -

علم وکیل بوکالت شرط میباشد ، در صورتیکه وکیل بعد از آگاهی

دنیتهی خنجه یو کال وروسته نه اوریدلی کیری مگر داچه دعوی دحق الزحمی ، به گته کبسی دگنون یا دفروشاتو دقیمت په تا کلسی فیصدی پوری مربوطه وی . نو په دی حالت کبسی دیوه کال دمدی دتیریدلو وخت دهغی نیتهی خنجه پیل کیری چه دکار خاوند اجیر ته داستحقاق پوری مربوط توضیحات دوروستنی حساب د صورت سره سم ، تسلیم کری وی .

دریم فصل

وکالت

لهمری قسمت

عمومی حکونه

ماده ۱۰۰۴ -

وکالت یو عقد دی چه دهغی په موجب وکیل نیوونکی په قانونی او معلومو تصرفونو کبسی بل خوک خپل قایم مقام کوی .

ماده ۱۰۰۵ -

دو کالت دصحت دپاره شرط ده چه وکیل ، نیوونکی دهغه خه په بازه کبسی چه وکیل نیسی پخپله دقانونی تصرفونو واک ولری ، او وکیل هم داسی خوک وی چه دعقد په معنی پوه شی .

ماده ۱۰۰۶ -

په وکالت باندی دوکیل علم شرط دی ، که وکیل په وکالت باندی

بوکالت آنرا رد نماید ، وکالت رد گردیده پس از آن تصرف و کیل صحت ندارد .

ماده ۱۵۵۷ -

وکیل گرفتن بصورت مطلق ، مقید، معلق به شرط یا مو کول به آینده صحیح است .

ماده ۱۵۵۸ -

اجازه و امر حکم وکیل گرفتن را داشته و فرستادن در حکم و کیل گرفتن نیست . اجازه بعدی حکم وکالت سابقه را دارد .

ماده ۱۵۵۹ -

هر عقید را که مؤکل میتواند مستقیماً انجام دهد ، انجام آن توسط وکیل نیز جواز دارد .

ماده ۱۵۶۰ -

(۱) وکالتیکه به الفاظ عام طور مطلق ذکر گردیده و در آن هیچگونه تخصیص به نوعیت عمل قسا نونی نه آمده باشد ، وکیل صفت و کالت را صرف در اعمال اداره کسب میکند .

(۲) اجاره دادن مال مؤکل، مشروط بر اینکه مدت آن از سه سال تجاوز نکنند در کار های مربوط به حفظ و نگهداشت اموال مؤکل ، پرداخت دین و قبض حقوق وی ،

دخیریدو وروسته هغه ردکی،وکالت ردیری او ترهفی وروسته دو کیل تصرف صحیح نه دی .

ماده ۱۵۵۷ -

وکیل نیول په مطلق، مقید، معلق به شرط یا دراتلونکی وخت پوری موکول، صحیح دی .

ماده ۱۵۵۸ -

اجازه او امر دوکیل نیولو حکم لری خو لیرل دوکیل نیولو په حکم کبسی نه دی . وروسته اجازه دپخوانی وکالت حکم لری .

ماده ۱۵۵۹ -

هر عقد چه وکیل نیوو نکي نی په مستقیمه توگه ترسره کولی شی دوکیل په وسیلی هم جواز لری .

ماده ۱۵۶۰ -

(۱) کوم وکالت چه په عامو الفاظو، په مطلقه توگه ذکر شوی وی او په هغی کبسی دقانونی عمل په نوعیت هیخ رنگه تخصیص نه وی شوی نو وکیل یواخی په اداری چارو کبسی دوکالت صفت پیدا کوی .

(۲) دوکیل نیوونکی دمال اجاره په دی شرط چه مده نی ددری کلونو خخه زیاته نه وی، دوکیل نیوونکی دمالونو دساتنی مربوطو کارونوکی، لکه دپور ورکول، دهغه دحقوقو قبضه ول، دزمانی دتیریدلو قطع کول،

به وثیقه کبسی دگروی د عقد ثبتول دمحالی دعوی پورته کول، دذوالیدی دعوی. کوم کارونه چه داداری کارونو دجملی څخه حسا بیری. هغه حقوقی تصر فونه دی چه اداری کار نی ایجابوی لکه دهغی محصو لاتسو خرڅول چه زر تلفیری اود کر هنی د حیواناتو او آلاتو اخستل په اداری کارونو کبسی شامل دی .

ماده ۱۵۶۱ -

ماده ۱۵۶۱ -

دروکالت مقیده وکیل باجرای امور معین در وکالت و توابع ضروری که طبیعت امر و عرف جاری اقتضاء نماید، مقید میباشد.

په مقید وکالت کبسی وکیل دروکالت پوری دټاکلو چارو په اجراء کولو او ضروری توابعو چه دامر طبیعت او جاری عرف نی اقتضاء وکی، مقید دی .

ماده ۱۵۶۲ -

ماده ۱۵۶۲ -

(۱) مقید ساختن وکالت در نوع عمل قانونی در سایر تصرفات حقوقی غیر مربوط به اداره باشد . صلح ، اقرار ، حکمیت ، توجیه قسم واقامه دعوی لازم می باشد . (۲) در تصرفات تبرع ، مانند عقد، هبه و عاریت تقیید وکالت در نوعیت و موضوع عمل قانونی شرط است .

(۱) که وکالت دقانونی عمل په نوعی کبسی مقید شی نو داداری چارو په غیر دنورو حقوقی تصرفونو پوری مربوط دی. صلحه، اقرار، حکمیت، دقسم توجیه کول اودلازمی دعوی اقامه کول دی .

(۲) که وکالت دتبرع په تصرفونو کبسی لکه هبه او عاریت مقید شی ، نو در وکالت قید دقانونی عمل په نوعیت او موضوع کبسی شرط دی .

دوهم قسمت

دو کالت حکمونه

۱۰۶۳- ماده

وکیل نه شی کولی چه دو کالت دتاکل شوو حدو دو خخه تیری وکی مگردا چه دهغه رجوع وکیل نیوونکی ته ناممکن وی او حالونه اوظروف داسی وی چه په غالب گمان که وکیل نیوونکی ته خبرتیا شوی وی هغه موافقه کوله ، په دی صورت کبسی وکیل مکلف دی دوکالت دحدودو خخه دخپل تیری خخه ژر ترژره وکیل نیو ونکی ته خبرتیا ورکی .

۱۰۶۴- ماده

که وکالت په اجوری وی یا بی داجوری وی وکیل مکلف دی چه دوکالت په تنفیذ کبسی داسی توجه وکی لکه چه پخپلو شخصی کارونو کبسی یی کوی، خو په هیڅ صورت دیو عادی شخص دتوجه خخه به زیاته توجه مکلف نه دی .

۱۰۶۵- ماده

وکیل نه شی کولی چه دخپل وکیل نیوونکی مالونه پخپلوشخصی گتو کبسی استعمال کی او که نی داکار وکه نو داستعمال دنیته خخه داستعمال شوی اندازی په تعویض مکلف دی .

قسمت دوم
احکام وکالت

ماده ۱۰۶۳ -

وکیل نمیتواند از حدود تعیین شده وکالت تجاوز نماید، مگر اینکه رجوع وی به موکل نا ممکن بوده و احوال و ظروف طوری باشد که به گمان اغلب موافقه موکل را در صورت ابلاغ وانمود بسازد درین صورت وکیل مکلف است تجاوز خود را از حدود وکالت بدون تأخیر بموکل ابلاغ نماید

ماده ۱۰۶۴ -

هرگاه وکالت بدون اجرت باشد، وکیل مکلف است در تنفیذ وکالت چنان توجه نماید که در امور شخص خود می نماید . و بهیچ وجه به توجه بیشتر از توجه شخص عادی، مکلف نمی باشد .

ماده ۱۰۶۵ -

وکیل نمی تواند مال موکل را به منافع شخص خود استعمال نماید، در غیر آن از تاریخ استعمال به تعویض مقدار استعمال شده، مکلف میگردد .

۱۰۶۶- ماده

وکیل مکلف دی چه دخپلومر بوطلو کارونو دا اجرا آتو خخه خیل وکیل نیوونکی یو وخت او بل وخت خبرکی او دوکالت په پای کنبی ورته حساب صورت ورکی .

ماده ۱۰۶۶ -

وکیل مکلف است از اجراءات مربوط وکالت خود موکل را وقتاً فوقتاً مطلع گرداند و در ختم وکالت به موکل صورت حساب بدهد .

۱۰۶۷- ماده

په یوه عقد متعدد وکیلان، تضامنی مسئولیت لری، خو په دی شرط چه وکالت د تجزیې قابلیت ونه لری، یا وکیل نیوونکی ته رسیدلی ضرر د هغوی د گډی خطا په نتیجی کنبی وی . که یوه متضامن وکیل دوکالت د حدودو خخه تیری وکه او یانسی دهغی په تنفیذ کنبی بد اجراءات وکړل، نو تضامنی مسئولیت ورخخه نه پیدا کیږی .

ماده ۱۰۶۷ -

وکلاي متعدد به عقد واحد مسئولیت تضامنی دارند ، مشروط بر اینکه وکالت قابل تجزیه نبوده یا ضرر عاید بر موکل نتیجه خطاء مشترك آنها باشد . تجاوز یکی از وکلای متضامن از حدود وکالت یا سوء اجراءات وی در تنفیذ آن ، مسئولیت تضامنی را بار نمی آورد .

۱۰۶۸- ماده

که په یوه عقد متعدد وکیلان ټاکل شوی وی خوبه خانگې و اجرا آتو اجازه نهوی ور کول شوی، مکلف دی چه په ډله نیزه توگه کار اجراء کړي، مگر دا چه دکار اجراء کول درای مبادلی ته ضرورت ونه لری لکه پور یا په کنبی یو خای والسی ممکن نه وی لکه دعوی .

ماده ۱۰۶۸ -

هرگاه به عقد واحد وکلای متعدد تعیین وبه اجراءات انفرادی اجازه داده نشده باشد ، مکلفند بصورت دسته جمعی به اجرای عمل بپردازند . مگر اینکه اجرای عمل مانند تادیبه دین وامثال آن به تبادلی احتیاج نداشته یا اجتماع در آن مانند دعوی، ممکن نباشد .

۱۰۶۹- ماده

(۱) وکیل نه شی کولی بی دوکیل نیوونکی دا اجازی خخه بل خوک دوکیل په حیث وټاکي .

ماده ۱۰۶۹ -

(۱) وکیل نمی تواند بدون اذن موکل شخص دیگری را بحیث وکیل انتخاب نماید .

(۲) هرگاه اجرای عمل بر ای وکیل مفوض گردد، میتواند شخص دیگری را به اجازه موکل بحیث وکیل تعیین نماید. در این صورت وکیل دوم وکیل موکل شناخته شده بعزل وکیل اول یا وفات او عزل نمیگردد.

ماده ۱۰۷۰ -

هرگاه وکالت به اجرت باشد وکیل به اجرای عمل مستحق اجرت معینه میگردد. اگر اجوره شرط نشده باشد وکیل از جمله اشخاصی باشد که به اجرت اجراء و ظیفه مینماید مستحق اجرت مثل ودرغیر آن متبرع شناخته میشود.

ماده ۱۰۷۱ -

(۱) هرگاه وکیل بدون آنکه اجازه داده شده باشد شخص دیگری را در تنفیذ وکالت به نیابت از خود موظف نماید از عمل نایب مسئول بوده چنان تلقی میشود که شخصاً آنرا انجام داده باشد وکیل و نایب مسئولیت تضامنی دارند.

(۲) اگر به وکیل اجازه گرفتن نایب بدون تعیین شخص معین داده شده باشد وکیل تنها در مورد

(۲) که دکار اجراء کول وکیل ته و سپارل شو کولی شی چه دوکیل نیوونکی به اجازی بل خوک دوکیل به حیث و تاکی. به دی صورت کنسی دوهم وکیل دوکیل نیوونکی وکیل گنل کپیری دلهرنی وکیل به عزل یا مرینه نه عزل کپیری.

ماده ۱۰۷۰ -

که وکالت به اجوری وی نوکیل دکار به اجراء کولو سره دتاکیلی اجوری مستحق کپیری. که اجوره نه وی شرط شوی او وکیل دهغو اشخاصو دجملی خخه وی چه به اجوری وکالت اجراء کوی نو دمثلی اجوری مستحق کپیری دهغی به غیر تبرع کونکی گنل کپیری.

ماده ۱۰۷۱ -

(۱) که وکیل بی له دی چه اجازه ورکول شوی وی دو کالت به تنفیذ کنسی بل خوک دخپل خان به نیابت موظف کپی، نو دنایب دعملل مسئول دی اودارنگه فرض کپیری چه به گهه بی ترسره کپی دی. وکیل او دهغه نایب تضامنی مسئولیت لری.

(۲) که وکیل ته بی له دی چه یو تاکیلی شخص و تاکل شی دنایب دنیولو اجازه ورکول شوی وی، به دی صورت کنسی وکیل یواخی

دنایب دانتخاب دخطا په باره کښی
یا په لارښوونه کښی دخطا مسئول دی.

ماده - ۱۵۷۲

خطا در انتخاب نایب یا خطبا در
رهنمائی مسئول شناخته میشود .

ماده ۱۵۷۲ -

وکیل نیونونکی مکلف دی دوکیل
عادی مصرفونه دو کالت په تنفید
کښی وکیل ته ورکی .

ماده - ۱۵۷۳

موکل مکلف است مصارف عادی
وکیل را در تنفید وکالت بو کیل
بپردازد .

ماده ۱۵۷۳ -

وکیل نیونونکی دهغه ضرر مسئول
دی چه وکیل ته دو کالت دعادی
اجرا آتو په سبب بی دخطادارتکاب
نه رسپری .

ماده - ۱۵۷۴

مؤکل مسئول ضرری می باشد
که به وکیل بدون ارتکاب خطاء به
سبب اجرای عادی و کالت میرسد.

ماده ۱۵۷۴ -

په دی قانون کښی دنیايت په باره
کښی درج شوی حکمونه دوکیل او
وکیل نیو ونکی یاد بل چاچه دوکیل
سره معامله کوی دهغوی په علایقو
تطبیقیری .

دریم قسمت

داخستلو دپاره وکالت

ماده - ۱۵۷۵

احکام نیابت پیشبینی شده در
این قانون بر علایق وکیل و موکل
یا شخص ثالثیکه باوکیل معا مله
می نمایند تطبیق میگردد .

قسمت سوم

وکالت برای خرید

ماده ۱۵۷۵ -

داخستلو دپاره دو کالت د صحت
دپاره شرط ده چه کوم شی اخستل
کیری دهغی عین یا جنس او اندازه
معلومه وی. دشی داندازی په ټاکلو
کښی دثمن ټاکل کفایت کوی .

ماده - ۱۵۷۶

برای صحت و کالت به خرید
شرط است که، شی که خریده میشود
عین یا جنس و مقدار آن معلوم باشد.
در تعیین مقدار شی تعیین ثمن
کفایت میکند .

ماده ۱۵۷۶ -

که دیوه مجهول شی داخستلو
کار وکیل ته سپارل شوی وی،

هرگاه امر خریداری شی مجهول
برای وکیل تفویض گردیده باشد

دانوعه وکالت صحیح دی، وکیل کولی شی هره نوعه او جنس چه ئی زړه وغواړی هغه واخلی .

ماده ۱۵۷۷-

(۱) که دیوه مجهول شی داخستلو کار وکیل ته سپارل شوی وی او دشی جهالت فاحش وی ، وکالت صحیح نه دی ، که څه هم ئمن توضیح شوی وی .

(۲) په هغه صورت کبسی چه دشی جهالت فاحش نه وی په داسی توگه چه دشی جنس ئی بیان کړی وی او دهغی نوعه ئی نه وی بیان کړی، وکالت صحیح دی ، که څه هم ئمن ئی نه وی توضیح شوی .

ماده ۱۵۷۸-

که وکیل نیوو نکي د هغی شی نوعه چه دوکیل په وسیلی اخستل کبیری وټاکي ، او وکیل بله نوعه واخلی نو دا اخستنه دو کیل نیوونکی په حق کبسی نافذ نه گنل کبیری .

ماده ۱۵۷۹-

که وکالت مقیدشی ، نووکیل نه شی کولی چه دشی په اخستلو کبسی دهغی مخالفت وکی، مگر داچه دوکیل نیوونکی په گټه وی .

ماده ۱۵۸۰-

که وکیل نیوونکی دټاکلی شی داخستلو دپاره دهغی ئمن په نقده

این نوع وکالت صحت داشته وکیل میتواند ازهر نوع وهر جنس که خواسته باشد خریداری نماید .

ماده ۱۵۷۷ -

(۱) هرگاه امر خریداری شی مجهول برای وکیل تفویض گردیده و جهالت شی فاحش باشد وکالت صحت ندارد گرچه ئمن آن توضیح شده باشد .

(۲) در صورتیکه جهالت شی فاحش نبود، طو ریکه جنس شی را تذکر داده نوع آنرا بیان نکرده باشد وکالت صحت دارد گرچه ئمن آن توضیح نشده باشد .

ماده ۱۵۷۸ -

هرگاه موکل نوع شی را که توسط وکیل خریداری میشود تعیین نماید و وکیل نوع دیگری را خریداری نماید این خریداری در حق موکل نافذ شمرده نمیشود .

ماده ۱۵۷۹ -

هرگاه وکالت مقید گردد وکیل نمیتواند در خرید شی از آن مخالفت نماید مگر اینکه به نفع موکل باشد .

ماده ۱۵۸۰ -

هرگاه موکل اندازه ئمن را برای خریداری شی معین بصورت نقد

تعیین نموده و وکیل آنرا بصورت
نسیه خریداری نماید موکل بقبول
آن مکلف میگردد و در صورتیکه وکیل
بخریداری بصورت نسیه مامور
شده ولی آنرا بصورت نقد
خریداری کند وکیل به آن ملزم
شناخته میشود.

ماده ۱۵۸۱ -

هرگاه وکیل برای خرید ثمن ،
مبیعه را از مال شخص خود بپردازد
حق رجوع را بر موکل داشته و
میتواند مبیعه را الی زمان حصول
ثمن آن از موکل نزد خود نگاه دارد.
گرچه ثمن آنرا به بایع نه پرداخته
باشد .

ماده ۱۵۸۲ -

هرگاه وکیل برای خرید شی
طور مؤجل مامور گردد خریداری وی
بهر نحویکه باشد در حق مؤکل مؤجل
می باشد . و وکیل نمی تواند ثمن را
فی الحال از موکل مطالبه نماید
مگر در صورتیکه وکیل به خرید شی
طور نقد مامور شده باشد و موکل
ثمن را مؤجل نماید وکیل می تواند
ثمن را فی الحال از موکل مطالبه
نماید .

توگه وپاکی ، او وکیل نمی به نسیه
واخلی ، وکیل نیوونکی بی به قبلولو
مکلف گیری . به هغه صورت کنبی
چه وکیل دهفی به اخستلو به نسیه
توگه ما مور شوی وی خو به نقد
پیسوئی واخلی ، وکیل پری ملزم
گیری .

ماده ۱۵۸۱ -

که وکیل دمبیمی داخستلو دپاره
ثمن دخپل مال خخه ورکی ، نو به
وکیل نیوونکی درجوع حق لری ،
کولی شی چه مبیعه ترهفی و خته
پوری دخان سره وساتی ترخو چه
دخپل وکیل نیوونکی خخه دهفی
ثمن واخلی . که خه هم دهفی ثمن نمی
خرخوونکی ته نه وی ورگری .

ماده ۱۵۸۲ -

که وکیل دیو شی داخستلو دپاره
به مؤجله توگه مامور شی ، دهغه
اخستنه چه به هره توگه وی دوکیل
نیوونکی . به حق کنبی مؤجله ده .
وکیل نه شی کولی چه دوکیل
نیوونکی خخه ثمن فی الحال
وغواپی ، مگر به هغه صورت کنبی
چه وکیل دشی داخستلو دپاره به
نقده توگه مامور شوی وی ، او وکیل
نیوونکی ثمن مؤجل کی ، نو وکیل
کولی شی چه ثمن فی الحال دوکیل
نیوونکی خخه وغواپی .

۱۰۸۳- ماده

دیو تاکلی شی په اخستلو وکیل نه شی کولی ذکر شوی شی دوکیل نیوونکی په غیاب کښی دځان دپاره واخلی مگر داچه هغه نی دتاکلی ټمن څخه په زیات ټمن یا په بل جنس اخستی وی .

۱۰۸۴- ماده

کوم شخص چه دشی داخستلو دپاره وکیل شوی ، نه شی کولی چه خپل مال پخپل وکیل نیوونکی خرڅ کړی

۱۰۸۵- ماده

که داخستلو دپاره وکیل په اخستل شوی شی کښی پخوانی عیب پیداکی، په هغی حالت کښی چه لاشی دهغه سره وی، کولی شی چه نی رد کی، که نی خپل وکیل نیوونکی ته تسلیم کړی وونونه شی کولی چه دخپل وکیل نیوونکی داجازی په غیر هغه دعیب په سبب ردکی .

۱۰۸۶- ماده

(۱) مبیعه داخستلو دپاره دوکیل سره دامانت حیثیت لری که بی دوکیل دتیری څخه هلاکه یا ناقصه شی تاوان په وکیل نیوونکی لازمیږی او دټمن څخه نی څه شی نه کمپړی .

ماده ۱۰۸۳

وکیل بخريد شی معين نمی تواند شی مورد نظر را در غیاب موکل برای خود خریداری نماید مگر اینکه آنرا به ټمن بیشتر از ټمن معینه یا به جنس دیگری خریداری نموده باشد .

ماده ۱۰۸۴ -

وکیل بخريد نمیتواند مال خود را به موکل خود بفروشد .

ماده ۱۰۸۵ -

هرگاه وکیل برای خرید، درشی خریداری شده عیب قدیمی را بیابد درحالیکه شی هنوز در نزدش باشد می تواند آنرا رد نماید . در صورتی که آنرا به موکل خود تسلیم نموده باشد بدون اجازه موکل آنرا به سبب عیب رد نموده نمی تواند .

ماده ۱۰۸۶ -

(۱) مبیعه نزد وکیل برای خرید، حیثیت امانت را داشته اگر بدون تجاوز وکیل از بین رفته یا ناقص گردد خساره بر موکل تحمیل شده از ټمن آن چیزی کاسته نمی شود .

(۲) که وکیل دامن دحاصلولو دپاره شی دخان سره و ساتی او په همدی وخت کښی هلاک یا ناقص شی نو دامن نی پېر وکیل لازمیږی.

ماده ۱۰۸۷-

(۲) اگر وکیل نسبت حصول دامن شی را نزد خود نگاه داشته و درعین زمان از بین رفته یا ناقص گردد دامن آن بر وکیل لازم میگردد.

ماده ۱۰۸۷ -

داخستلو دپاره وکیل نه شی کولی چه بیعه بی دوکیل نیونکی داجازی څخه اقاله کی .

خلورم قسمت
په خرڅولو و کالت

ماده ۱۰۸۸-

وکیل بخیرید نمیتواند بیع را بدون اجازه موکل اقاله نماید .

قسمت چها دم
وکالت به فروش

ماده ۱۰۸۸ -

دخرڅولو دپاره وکیل نه شی کولی چه دکوم شی دخرڅولو دپاره وکیل شوی، په هغو اشخاصو شی خرڅ کی چه شهادت یی دهغه په گټه جواز نه لری مگر په هغه صورت کښی چه دامن یی دقیمت څخه زیات وی .

ماده ۱۰۸۹-

وکیل بفروش نمیتواند شی ای را که به بیع آن وکیل است بسالای اشخاصی بفروشد که شهادت آنها به نفع او جواز ندارد، مگر در صورتیکه دامن از قیمت آن بیشتر باشد .

ماده ۱۰۸۹ -

(۱) که دشی دامن دوکیل نیونکی له خوا ټاکل شوی وی، دخرڅ دپاره وکیل نه شی کولی چه شی دهغی دامن څخه په کمه خرڅ کی، که شی مخالفت وکړو نو بیعه منعقد کیږی او دوکیل نیونکی داجازی پوری موقوفه ده .

(۱) هرگاه دامن شی از طرف موکل تعیین شده باشد وکیل بفروش نمیتواند شی را به دامن کمتر از آن بفروشد در صورت تخلف بیع منعقد و به اجازه موکل موقوف می باشد .

(۲) که وکیل مال دهغی دامن څخه په کم دامن خرڅ که او دوکیل نیونکی اجازه یی نه وه اخستی او

(۲) اگر وکیل مالی را به مقدار کمتر از دامن آن بدون اجازه موکل فروخته و بیعه را به مشتری تسلیم

مبیعه اخستونکی ته تسلیم کی دښمن دکمبود ضامن گنل کیری .

۱۰۹۰- ماده

ماده ۱۰۹۰-

وکیل نه شی کولی چه دکوم شی به خرخولو مامور شوی هغه دخپل خان دپاره واخلي، که څه هم وکیل نیوونکی په هغی تصریح کړی وی.

۱۰۹۱- ماده

ماده ۱۰۹۱-

که دخرخولو دپاره وکیل شی په نسیه توگه خرڅ کی، وکیل کولی شی چه داخستونکی څخه ضامن واخلي، که څه هم وکیل نیوونکی ورته امر نه وی کړی .

۱۰۹۲- ماده

ماده ۱۰۹۲-

دښمن دقبضو لو حق دخرخو لو دپاره دوکیل حق دی او دوکیل نیوونکی حق نه دی ، اخستونکی کولی شی چه وکیل نیوونکی ته دښمن دورکولو څخه خان وژغوری، په هغه صورت کښی چه ښمن وکیل نیوونکی ته ورکی ، نو اخستونکی بری الذمه کیری او وکیل نیوونکی نه شی کولی چه دوکیل څخه دښمن غوښتنه وکی .

۱۰۹۳- ماده

ماده ۱۰۹۳

وکیل مکلف دی چه دښمن دقبضولو وروسته په هغه صورت کښی چه عقد په معجل صورت وی، مبیعه اخستونکی ته تسلیم کی .

نماید ضامن نقصان ښمن دا نسته میشود .

وکیل نمیتواند شی ایرا که به فروش آن مامور است برای خود خریداری کند گر چه موکل به آن تصریح نموده باشد .

هر گاه شی از طرف وکیل فروش بصورت نسیه فروخته شود وکیل میتواند از مشتری ضامن بگیرد گر چه موکل بوی امر نکرده باشد .

قبض ښمن حق وکیل فرو شی ميباشد نه حق موکل، و مشتری می تواند از تادیه ښمن به موکل امتناع ورزد در صورت تادیه آن به موکل مشتری بری الزمه شده و موکل نمیتواند ښمن را از وکیل مطالبه کند .

وکیل مکلف است مبیعه را بعد از قبض ښمن در حالیکه عقد بصورت معجل باشد به مشتری تسلیم نماید .

ماده - ۱۰۹۴

دخرخو لو دپاره وکیل چه ترخو دهغی شی ئمن چه بی خرخ کپری قبض نه کی، دخپل مال خخه دئمن به ور کولو نه مکلف کپری .

ماده ۱۰۹۴-

وکیل فروش تا ز مانیکه ئمن آنچه را که فروخته است قبض نکند بتادیه ئمن از مال خود مکلف نمیگردد .

ماده - ۱۰۹۵

که وکالت داجوری په بدل کئبی وی، نو وکیل مکلف دی چه داخستونکی خخه ټول ئمن تحصیل کی.

ماده ۱۰۹۵-

هر گاه وکالت به مقابل اجرت باشد وکیل بتحصیل ئمن مکمل از مشتری مکلف میباشد .

ماده - ۱۰۹۶

که مییعه په استحقاق ویوره شی، نوکه اخستونکی ئمن ور کپری وی دبیره اخستلو غوښتنه به یی دوکیل خخه کوی، عام له دی چه ئمن دوکیل سره وی او یانی وکیل نیوونکی ته تسلیم کپری وی، که وکیل ئمن وکیل نیوونکی ته ورکپری وو نو ور باندي به رجوع کوی، که اخستونکی ئمن وکیل نیوونکی ته ور کپری وو نو داستحقاق په حالت کئبی به په وکیل نیوونکی رجوع کوی .

ماده ۱۰۹۶-

هر گاه مییعه باستحقاق پرده شود مشتری در صورتیکه ئمن را پرداخته باشد اعاده آنرا ازوکیل مطالبه میکند اعم از اینکه ئمن نزد وکیل بوده یا آنرا به موکل تسلیم نموده باشد وکیل در صورتیکه ئمن را تادیه نموده باشد به موکل رجوع میکند و در حالیکه مشتری ئمن را به موکل تسلیم نموده باشد حین استحقاق بر موکل رجوع می نماید .

ماده - ۱۰۹۷

دخرخولو دپاره وکیل دئمن دقبضولو ترمخه کولی شی چه بیی دوکیل نیوونکی داجازی خخه اقاله کی، خو عقد دوکیل نیوونکی به حق کئبی نافذ نه گنل کپری وکیل دئمن په ورکولو وکیل نیوونکی

ماده ۱۰۹۷-

وکیل فروش میتواند قبل از قبض ئمن بیع را بدون اجازه موکل خود اقاله نماید مگر عقد در حق موکل نافذ تلقی نشده وکیل بتادیه ئمن بموکل ملزم میباشد،

وکیل نمیتواند بعد از قبض ثمن
بیع را اقاله نماید :

ماده ۱۵۹۸-

هر گاه مشتری عیب دایم را در
مبیعه مشاهده کند اعاده ثمن
را از وکیل در صورت تیکه ثمن
بموکل تسلیم داده شده باشد
مطالبه اعاده از موکل صورت می
گیرد .

قسمت پنجم

وکیل به دعوی

ماده ۱۵۹۹-

وکالت به دعوی برای اثبات دین،
عین وسایر حقوقی که تصریح
آن در وکیل گرفتن لازم است
صحیح میباشد . وکالت به دعوی
در وثیقه رسمی درج میگردد .

ماده ۱۶۰۰-

وکیل به دعوی صلاحیت صلح
ووکیل به صلح خصومت را بدون
اجازه خاص موکل ندارد .

ماده ۱۶۰۱-

اقرار وکیل به دعوی در حالیکه
صلاحیت اقرار بوی از طرف موکل
تفویض شده باشد نزد محکمه

ته ملزم دی . وکیل نه شی کولی
چه دثمن دقبضیدو وروسته بیعه
اقاله کپی

ماده ۱۵۹۸-

که اخستونکی په مبیعی کبسی
دایمی عیب پیدا کی ، نوکه نی ثمن
وکیل ته تسلیم کپی وو نو دهغی
دبیرته اخستلو غوښتنه به دوکیل
خخه کوی ، او که پی ثمن وکیل
نیوونکی ته تسلیم کپی وونودبیرته
اخستلو غوښتنه به پی دوکیل
نیوونکی خخه کوی .

پنجم قسمت

د دعوی وکیل

ماده ۱۵۹۹-

دپور دثابته ولو ، عین اونورو
داسی حقوق دپاره چه تصریح پی په
وکیل نیولو کبسی لازمه ده ، ددعوی
وکالت صحیح دی . ددعوی وکالت
په رسمی وثیقی کبسی درجیږی .

ماده ۱۶۰۰-

ددعوی وکیل دصلحی واک او
دصلحی وکیل دجگړی واک بی دوکیل
نیوونکی دخاسی اجازی خخه ، نه
لری .

ماده ۱۶۰۱-

که دوکیل نیوونکی له خوا وکیل
ته داقرار کولو واک سپارل شوی
وی نو دهغه اقرار دمحکمی په نزد

صحیح گنل کیری، مگر داچه وکیل نیوونکی دمدنی محاکمو داصول دقانون دحکمونو سره سم دهمفی سخه منعی شوی وی .

۱۶۰۲- ماده

که وکیل نیوونکی پخپل خان بانندی داقرار کولو سخه وکیل منع کړی وی، نوکه وکیل په وکیل نیوونکی اقرار وکه دو کالت سخه عزل کیری .

۱۶۰۳- ماده

په اجاری ور کولو وکیل دخپل وکیل نیوونکی په اجازی داجاری دثابتولو او داجاری دقبضولودجکړی حق لری او مکلف دی عین هغه شی چه په اجاری ورکول کیری اجاری اخستونکی ته یی تسلیم کی .

۱۶۰۴- ماده

ددعوی وکالت دقبضولو دوکالت مستلزم نه دی، مگر داچه دو کالت په عقد کنبی تصریح شوی وی . همدارنگه دقبضولو وکالت ددعوی دوکالت مستلزم نه دی .

۱۶۰۵- ماده

ددعوی وکیل نه شی کولی چه ددعوی کوونکی مال دعوی کړی شوی ته وبخنی او یا ور سخه ابراء وکی .

صحیح بندداشته میشود مگر اینکه موکل مطابق احکام قانون اصول محاکمات مدنی از آن منع شده باشد .

۱۶۰۲- ماده

هر گاه موکل وکیل را اقرار علیه خود منع نموده باشد وکیل باقرار علیه موکل عزل میگردد .

۱۶۰۳- ماده

وکیل به اجاره حق مختصصت در اثبات اجاره و قبض اجرت رابه اجازه موکل خود داشته و مکلف است عین چیزی را که به اجازه داده میشود به اجاره گیرنده تسلیم نماید .

۱۶۰۴- ماده

وکالت به دعوی مستلزم وکالت بقبض نمی باشد مگر آنکه در عقد وکالت تصریح شده باشد وکالت به قبض مستلزم وکالت به دعوی نیست .

۱۶۰۵- ماده

وکیل به دعوی نمیتواند مدعی به رابه مدعی علیه بخشش ویا از آن ابراء نماید .

شپیرم قسمت

دو کالت پای

ماده ۱۶۰۶-

وکالت په یوه راتلونکی حالو نو کښی پای ته رسیری :

۱- دهغه کار دپوره کیدو په حالت کښی چه وکالت په کښی صورت موندلی .

۲- دو کالت دټاکلی مدی دپای ته رسیدو په حالت کښی .

۳- دوکیل یاوکیل نیوونکی دمړینی په حالت کښی .

۴- دوکیل یا وکیل نیوونکی داهلیت دزوال په حالت کښی .

ماده ۱۶۰۷-

وکیل نیوونکی کولی شی هر وخت چه وغواری خپل دوکیل دوکالت څخه عزل کی خو په دی شرط چه دموضوع څخه وکیل ته خبرتیا ورکی، مگر داچه دوکالت پوری دبل چا حق تعلق نیولی وی په هغی صورت کښی وکیل نیوونکی بی دهغه چا دقبلولو څخه چه وکالت دهغه په گټه عقد شوی دی، نه شی کولی چه وکالت مقیدکی او یائی پای ته ورسوی .

ماده ۱۶۰۸-

دوکالت دپای ته رسیدو په ټولو حالونو کښی، وکیل مکلف دی کوم

قسمت ششم

انتهای وکالت

ماده ۱۶۰۶-

وکالت در یکی از احوال ذیل منتهی میگردد:

۱-در حالت اتمام عملیکه وکالت در آن صورت گرفته .

۲-در حالت انتهای مدتی معینه وکالت

۳-در حالت وفات وکیل یا موکل .

۴-در حالت زوال اهلیت وکیل یا موکل .

ماده ۱۶۰۷-

موکل میتواند هر وقت خواسته باشد وکیل خودرا از وکالت عزل نماید بشرط اینکه موضوع را بوکیل ابلاغ نماید مگر اینکه به وکالت حق غیر تعلق گرفته باشد در آنصورت موکل بدون قبولی شخصیکه وکالت به نفع او عقد شده، نمیتواند وکالت را مقیدیا منتهی سازد .

ماده ۱۶۰۸-

در تمامی حالات انتهای وکالت وکیل مکلف است اعمالی را که

کارونه بی چه شروع کړی دی هغه داسی مرحلی ته ورسوی چه دتلف کیدلو دخطر څخه بی لری وساتی.

خلورم فصل

ودیعت

لمړی قسمت

عمومی حکونه

ماده ۱۶۰۹-

ودیعت داسی عقد دی چه دهغی په موجب مالک دخپل مال دساتنی واک بل چاته سیاری، کوم مال چه دبل چا سره دساتنی دپاره اینیودل کیریی دودیعتی په نامه یادیریی .

ماده ۱۶۱۰-

دودیعت دعقد دصحت شرط دادی چه په ودیعت اینیول شوی شی دتصرف او ذوالیدی لاندی راولرل کیدای شی ، او دودیعت اخستونکی له خوا قبض شوی وی .

دوهم قسمت

دهغه چا التزامونه چه ودیعت

ورسره اینیودل کیریی

ماده ۱۶۱۱-

دچا سره چه دودیعت مال اینیو دل کیریی مکلف دی چه ودیعه حقیقتاً یا حکماً تسلیم شی .

شروع نموده بمرحله ای برساند که از خطر اتلاف بر کنار ماند .

فصل چهارم

ودیعت

قسمت اول

احکام عمومی

ماده ۱۶۰۹-

ودیعت عقدیست که بموجب آن مالک صلاحیت حفظ مال خود را بدیگری تفویض می نماید و مالیکه طور امانت نزد شخص دیگری جهت حفاظت گذاشته می شود ودیعت نامیده میشود .

ماده ۱۶۱۰-

شرط صحت عقد و دیعت آن است که شی به ودیعت گذاشته شده بتواند و از طرف ودیعت گیرنده تحت تصرف و ذوا لیدی آمده قبض شده باشد .

قسمت دوم

التزامات شخصیکه نزد وی

ودیعت گذاشته میشود .

ماده ۱۶۱۱-

شخصیکه مال و دیعت نزد وی گذاشته میشود مکلف است که ودیعه را حقیقتاً یا حکماً تسلیم شود .

۱۶۱۲- ماده

دچاسره چه دودیمت مال اینبودل کپړی مکلف دی چه دهغی ساتنی ته په داسی توگه توجه وکی لکه چه دخپل مال ساتنی ته یی کوی .

۱۶۱۳- ماده

دچا سره چه دو دیعت مال اینبودل شوی ، نه شی کولی چه دودیمی دساتنی په بدل کنبسی داجوری غوښتنه وکی، مگر داچه په عقد کنبسی دهغی په خلاف تصریح شوی وی .

۱۶۱۴- ماده

دودیمت مال امانت دی، که هلاک شو، نو و دیعت اخستونکی دهغی ضامن نه دی، مگر داچه دهغی هلاک دودیمت اخستونکی دتیری په اثر شوی وی او یائی په ساتنه کنبی تقصیر کړی وی .

۱۶۱۵- ماده

که ودیمت داجوری سره وی او دخینو سببونو په اساس هلاک شی یا داسی نقصان پیدا کی چه مخنیوی ئی ممکن وی نو دچا سره چه دودیمت مال اینبودل شوی په ضمان مکلف دی .

۱۶۱۶- ماده

دچاسره چه دودیمت مال اینبودل کپړی، نه شی کولی چه هغه

۱۶۱۲- ماده

شخصیکه مال و دیعت نزد او گذاشته میشود مکلف است طوری به حفاظت آن توجه نماید که به حفاظت مال خود می نماید .

۱۶۱۳- ماده

شخصیکه مال و دیعت نزد وی گذاشته شده نمیتواند در مقابل حفاظت ودیمه اجر تی مطالبه نماید مگر اینکه در عقد بخلاف آن تصریح شده باشد .

۱۶۱۴- ماده

مال ودیمه امانت است وو دیعت گیرنده ضامن از بین رفتن آن نمی باشد. مگر اینکه از بین رفتن آن در اثر تجاوز یا تقصیر و دیعت گیرنده در حفاظت آن بوجود آمده باشد .

۱۶۱۵- ماده

هر گاه و دیعت با اجرت بوده و بنا بر اسبابی از بین رفته یا نقصان یابد که جلو گیری از آن ممکن باشد شخصیکه مال و دیعه نزد او گذاشته شده به ضمان مکلف میگردد .

۱۶۱۶- ماده

شخصیکه مال و دیعه نزد او گذاشته نمیتواند بدون اجازه

مالك مال و ديعت را استعمال واز آن استفاده نماید در صورتیکه بدون اجازه مالك آنرا استعمال استهلاك يا ازبين ببرد حسب احوال ضامن شناخته میشود .

ماده ۱۶۱۷-

شخصیکه و ديعه نزد او گذاشته شده نمیتواند بدون اجازه مالك آنرا به شخص دیگری به اجاره ، عاریت یا رهن بدهد در صورت تخلف هر گاه مال وديعه نزد اجاره گیرنده یا عاریت گیرنده یا رهن گیرنده ازبين برود مالك آن در مطالبه ضمان از اجاره گیرنده ، عاریت گیرنده ، رهن گیرنده یا شخصیکه مال وديعه نزد او گذاشته شده مختار می باشد .

ماده ۱۶۱۸-

هر گاه مالك مال و ديعه شخصیرا که مال نزد او بودیعت گذاشته شده از مسافرت با مال وديعه منع یا مکانی را برای حفاظت آن تعیین نماید در صورت تخلف هر گاه مال و ديعه ازبين برود شخص مذکور ضامن شناخته می شود . مگر اینکه عدم قصور خود را ثابت نماید .

دوديعت دمال دمالك داجازی به غیر استعمال کی او یا ورسره خخه گته واخلی ، په هفی صورت کنبی چه هغه بی دمالك دجازی استعمال ، استهلاك يا هلاك کی دخالونو سره سم ضامن گنل کیری .

ماده ۱۶۱۷-

دچاسره چه وديعه ایبنودل شوی ، نه شی کولی چه هغه بی دمالك داجازی بل چاته په اجاری ، عاریت یا په گروهی ورکی ، دمخالفت په صورت کنبی که دوديعت مال داجاری اخستونکی ، عاریت اخستونکی یا دگروهی اخستونکی سره ، هلاك شی دهفی مالك اختیار لری چه ضمان داجاری اخستونکی خخه ، عاریت اخستونکی ، دگروهی اخستونکی یا دهغه چا خخه چه دوديعت مال ورسره ایبنودل شوی وغواری .

ماده ۱۶۱۸-

که دوديعی دمال مالك هغه خوك چه مال نی ورسره په وديعت ایبنی دوديعی دمال سره دمسا فرت خخه منع کی یایو خای دهفی دساتنسی دپاره وټاکی ، نو دمخالفت په صورت کنبی که دوديعی مال هلاك شی ضامن گنل کیری . مگر دا چه دخبل قصور نشتوالی ثابت کی .

۱۶۱۹- ماده

دچاسره چه دودیمی مال اینبودل شوی که هغه بی دمالک داجازی دخپل مال سره یا دیل چا دمال سره داسی خلط کی چه جلا والی نی ناممکن وی نو دضمان به ورکو لو مکلف دی. که دودیمی دمال خلطه ول دمالک په اجازی شوی وی دچاسره چه دودیمی مال اینبودل شوی دملکیت شریک گنل کیبری او که مال بی دتقصیر نه هلاک شو ضامن نه گنل کیبری .

۱۶۲۰- ماده

(۱) دچا سره چه مال به ودیعت اینبودل شوی نه شی کولی چه بی دمالک داجازی هغه دیل چا سره په ودیعت کنبییز دی دمخالفت په صورت که دودیمی مال هلاک شو مالک اختیار لری دلپرنی شخص خخه چه ودیعت ورسره اینبودل شوی ضامن وغواری او که ددوم شخص خخه. که دلپرنی شخص خخه ضامن واخستل شی هغه به په دوم شخص رجوع کوی او که ددوم شخص خخه ضامن واخستل شی په هیچا درجوع کولو حق نه لری .

(۲) که ودیعت اخستونکی لایته کی چه دودیعت مال بی دمقولو

۱۶۱۹- ماده

هر گاه شخصیکه مال و دیعه نزد او گد اشته شده آنرا بدون اجازه مالک یا مال شخص خود یا مال شخص دیگری طوری خلط نماید که تمیز آن متعذر باشد به پرداخت ضمان مکلف میشود . در حالیکه خلط مال و دیعه باجاز مالک صورت گرتنه باشد شخصیکه مال و دیعه نزد او گد اشته شده شریک ملکیت تلقی گردید و در صورت از بین رفتن مال بدون تقصیر ضامن شناخته نمیشود .

۱۶۲۰- ماده

(۱) شخصیکه مال و دیعه نزد او گد اشته شده نمیتواند آنرا بدون اجازه مالک نزد شخص دیگری بودیعت گذارد در صورت تخلف اگر مال و دیعه از بین رود مالک در اخذ ضمان از شخص اولیکه ودیعت نزد او گد اشته شده یا شخص دوم مختار میباشد. در صورتیکه ضامن از شخص اول گرفته شود وی بر شخص دوم رجوع می کند و در صورتیکه از شخص دوم ضمان اخذ گردوی حق رجوع بر هیچ کس را ندارد. (۲) هرگاه ودیعت گیرنده لایت نماید که مال ودیعت را برناپذیر

معاذیر معقول نزدش بو دیعت گذاشته است ضمان بروی لازم نمیگردد .

ماده ۱۶۲۱-

هر گاه مالك وديعه طور دایمی غایب گردد شخصیکه مال وديعت نزد او گذاشته شده مکلف است آنرا تا زمانیکه بعیات یا وفات مالك علم حاصل میکنند حفاظت نماید . اگر مال وديعه طور ی باشد که بائر دیر ماندن تلف میگردید شخصیکه مال و ديعه نزد او گذاشته شده میتواند فروش عین و نگاه داری لمن آنرا به حساب امانت بانگی از محکمه تقاضا نماید .

ماده ۱۶۲۲-

هر گاه شخصیکه مال وديعه نزد او گذاشته شده و وفات نموده و عین و ديعه در مترو که موجود باشد عین مذکور بمنزله امانت نزد ورثه تلقی گردید . به رد آن به صاحب و ديعه مکلف میگردند .

ماده ۱۶۲۳-

هر گاه شخصیکه مال و ديعه نزد او گذاشته شده و وفات نموده ورثه وی عین و ديعه را به شخص دیگری فروخته و به مشتری تسلیم نماید و در دست مشتری از بین برود مالك و ديعه میتواند در صورتی

عذرونو په اساس دېل چا سره په ودیعت ایبسی ، نو ضمان ورباندی نه لازمیزی .

ماده ۱۶۲۱-

که دوديعی مالك په دایمی توگه غایب شی دچاسره چه مال په ودیعت ایبنودل شوی مکلف دی چه ترخو دمالك په ژوند یا مړینی علم حاصلوی هغه وساتی . که دوديعت مال داسی وی چه د ډیرو پاتی کیدو په اثر تلف کیږی ، نو دچاسره چه مال په ودیعت ایبنودل شوی کولی شی چه دمحکمی شخه تقاضا وکی چه عین خرڅ کی او لمن نی دبانک دامانت په حساب کښی وساتی .

ماده ۱۶۲۲-

که دچاسره چه مال په ودیعت ایبنودل شوی مړ شی او دو ديعی عین په متروکی کښی موجود وی ، ذکرشوی عین دوارثانو سره امانت دی دهغی په بیرته ورکولو و ديعت ورکوونکی ته مکلف دی .

ماده ۱۶۲۳-

که خوک چه دوديعی مال ورسره ایبنودل شوی مړ شی او وارثان نی دوديعی عین په بل چا خرڅ کړی او اخستونکی ته نی تسلیم کی او داخستونکی په لاس کښی هلاک

که عین قیمتی باشد قیمت آنرا معادل روز بیع تسلیمی و اگر مثلی باشد مثل آنرا از پایع یا مشتری مطالبه نماید. آگا هی یا عدم آگا هی وارث متوفی از ودیعت بودن عین در تضمین تاثیر ی ندارد.

ماده ۱۶۲۴-

شخصیکه مال ودیعه نزد او گذاشته شده مکلف است عندالمطالبه مال ودیعه را به مالک آن رد نماید مگر اینکه ودیعت برای مدت معین بوده و این تعیین مدت به نفع مالک ودیعه باشد.

ماده ۱۶۲۵-

شخصیکه مال ودیعه نزد او گذاشته شده میتواند هر وقت خواسته باشد مالک را بتسلیم مال ودیعه مکلف نماید مگر اینکه از عقدطور ی ظاهراً شود که مهلت به نفع مالک ودیعه میباشد.

ماده ۱۶۲۶-

هر گاه مالک و دیعه وفات نماید شخصیکه مال ودیعه نزد او گذاشته شده مکلف است آنرا بورثه مالک رد نماید مگر اینکه ترکه مستغرق بدین باشد در این صورت رد مال ودیعه باجاز محکمه باصلاحیت عملی میگردد در حالیکه مال ودیعه بدون اجاز محکمه

شی، نو دودیعی مالک کولی شی که عین قیمتی و دهفی قیمت دخرخولو او تسلیمولو دورخی د قیمت معادل او که مثلی و دهفی مثل دخرخوونکی یا اخستونکی خخه وغواری، دمپی درارث خبرتیا او ناخبرتیا دودیعت خخه په تضمین کبسی تاثیر نه لری.

ماده ۱۶۲۴-

دچاسره چه مال په ودیعت اینبودل شوی، مکلف دی چه دغوښتنی په وخت کبسی هغه مالک ته بیرته ورکي، مگر داچه ودیعت دیوی تاکلی مدی دپاره وی او دی مدی ټاکل دودیعی دمالک په گته وی.

ماده ۱۶۲۵-

دچاسره چه مال په ودیعت اینبودل شوی وی، کولی شی هر وخت چه وغواری مالک دودیعی دمال په تسلیمیدو مکلف کی مگر دا چه د عقد خخه داسی معلومه شی چه مهلت دودیعی دمالک په گته دی.

ماده ۱۶۲۶-

که دودیعی مالک مې شی نو ودیعت اخستونکی مکلف دی چه هغه دمالک وارثانو ته ورکي، مگر داچه ترکه په پور غرقه وی. په دی صورت کبسی دودیعی مال دواک لرونکی محکمی په اجازی ور کول کبیری، که دودیعی مال بی دواک

لرونکی محکمی داجازی وارثانو ته تسلیم او دودیعی مال هلاک یا ناقص شی، نو دچاسره چه مال په ودیعت ایښودل شوی، په ضمان مکلف کیږی.

دریم قسمت

دودیعت ایښوونکی التزامونه

ماده ۱۶۲۷-

که ودیعت په اجوری وی، ودیعت ایښوونکی مکلف دی چه اجوره دودیعت په پای کښی ورکي، مگر دچه موافقه په بل ډول شوی وی.

ماده ۱۶۲۸-

ودیعت ایښوونکی دهغسی مصرفونو په ور کولو مکلف دی چه دودیعت اخستونکی له خوا دودیعی دمال دساتنی دپاره مصرف شوی خو په دی شرط چه مصرفونه دودیعی دقیمت څخه زیات نه وی .

ماده ۱۶۲۹-

که دودیعی مال په استحقاق ویورپی شی نو دچا سره چه مال په ودیعت ایښودل شوی ضمان به یی هغه ورکوی او هغه دضمان په اندازی په ودیعت ایښوونکی رجوع کولی شی .

باصلاحیت بور ته تسلیم و مال ودیعه از بین رفته یا ناقص گردد شخصیکه مال ودیعه نزد او گذاشته شده بضمان مکلف میگردد .

قسمت سوم

وجایب و دیعت گذار

ماده ۱۶۲۷-

هر گاه و دیعت با جرت باشد و دیعت گذار مکلف است اجر ترا در اخیر ودیعت بپیر دازد ، مگر اینکه طور دیگر ی موافقه بعمل آمده باشد .

ماده ۱۶۲۸-

ودیعه گذار بپیر داخت مصارفی مکلف میباشد که برای حفاظت مال ودیعه از طرف شخصیکه مال ودیعه نزد او گذاشته شده مصرف گردید ، مشروط بر اینکه مصارف از قیمت و دیعه بیشتر نباشد .

ماده ۱۶۲۹-

هر گاه مال و دیعه با استحقاق برده شده ، ضمان آنرا شخصیکه مال و دیعه نزد او گذاشته شده متحمل گردد ، به اندازة ضمان برودیعت گذار رجوع کرده می تواند .

۱۶۳۰- ماده

وديعت اينبو دونكي مكلف دى
دټول هغه تاوان تعويض وديعت
اخستونكى ته وركى چه دوديعت په
سبب ورته رسيدلى ، خو په دى
شرط چه داتاوان دوديعت اينبودونكى
دقصور څخه پيدا شوى وى .

څلورم قسمت
دوديعت نوعى

۱۶۳۱- ماده

که وديعت اينبو دونكى هغه چاته
چه مال ورسره په وديعت اينبودل
شوى دوديعى داستعمال اجازه وركى
او وديعه دداسى مالونو دجملې څخه
وى چه په استعمال سره دمينځه څخى
لكه نقدى پيسى ، نو دا عقد قرض
گنبل كيرى .

۱۶۳۲- ماده

داستراحت دخا يونو، هوتلونو
او دهغى دامثالو اداره كوونكسى
دهغى مالونو مسئوليت په غاړه لرى
چه مسافران او ميلمانه نى دخان سره
راوړى ، په استثنى دهغى نقدوييسو
او قيمتى شيانو چه تعويض نى
دپنځو زرو افغانيو څخه زيات وى .
مگر داچه اداره كوونكى سره ددى
چه دذكر شوو شيانو دقيمت څخه
خبروى دهغى دساتنى تعهد وكى يا

۱۶۳۰- ماده

وديعت گذار مكلف است تمام
خساره را جبران نمايد كه به سبب
وديعت به شخصيكه مال وديعه
نزد او گذاشته شده ، رسيد ه
باشد . مشروط بر اينكه اين
خساره ناشى از قصور وديعت
گذار باشد .

قسمت چهارم
انواع وديعت

۱۶۳۱- ماده

هر گاه وديعت گذار ند ه براى
شخصيكه مال وديعه نزد او
گذاشته شده اجازه استعمال
وديعه را بدهد و وديعه از جمله
اموالى باشد (مانند پول نقد) كه
باستعمال از بين رود ، اين عقد ،
قرض شمرده ميشود .

۱۶۳۲- ماده

اداره كنندگان منازل رهايش،
هوتلها و امثال آن از حفاظت
امواليكه مسافرين و مهمانان با
خود مى آورند مسؤل ميباشند ،
باستثنای پول نقد و اشياء قيمتى
كه تعويض آن متجاوز از پنج
هزار افغانى نى باشد .
مگر اينكه دایر كنندگان باوجود
آگاهى از قيمت اشيا ، حفاظت

آنرا متعهد یا بدو ن تمسک قانونی از تسلیم شدن اشیاء بصورت امانت امتناع و رزد یا باسما س خطاء بزرگ خود ها یا زیردستان خود سبب و قوع ضرر شده باشند.

ماده ۱۶۳۳-

(۱) مسافر مکلف است بمجر د آگا هی از سر قه یا ضیاع اشیاء و قبل از آنکه هو تل راتر ك بدهد، موضوع را بدایر کنند گان منزل رهایش یا هو تل ابلاغ نماید . در غیر آن حق او ساقط میگردد .

(۲) دعوی دزین مورد بعد از هرور سه ماه از تاریخ تر ك دادن هو تل یا منزل سمع نمیگردد .

فصل چهارم نگهبانی

ماده ۱۶۳۴-

نگهبانی ، عقدیست که بموجب آن دو طرف منازعه عقار یا منقول یا مجموع اموال مورد منازعه را جهت حفاظت و اداره آن الی زمان حل نزاع بشخص دیگری می سپارند که آنرا با حاصل آن به شخصیکه حق وی در آن شی با ثبات میرسد ، اعاده نماید .

داچه بی دقانونی تمسک خخه دامانت به توگه دهفی دستلیمیدلو خخه خان و ژغوری یا دخپلی لوی خطا په سبب یا دخپلو لاس لاندی اشخاصو دلوی خطا په سبب دضرر دواقع کیدو سبب شوی وی .

ماده ۱۶۳۳-

(۱) مسافر مکلف دی کوم وخت چه دغلا یا دشمی دضایع کیدو خخه خیر شی فی الحال او پخوا له دی چه هو تل پریردی دموضوع خخه داوسیدلو دخای یا دهو تل اداره کوونکو ته خبرتیا ورکی ، دهفی په غیر، حق نی ساقطیری .

(۲) په دی باره کنبی دهفی نیتهی خخه چه داوسیدلو خای یا هو تل پرینبودل شی دری میاشتی وروسته دعوی نه اوریدل کیری .

خلورم فصل ساتنه

ماده ۱۶۳۴-

ساتنه داسی عقد دی چه دهفی په موجب دجگری دواړه خواوی دجگری لاندی عقار، منقول یا مالونو مجموعه دجگری دحل کیدو تر وخته پوری دساتنی او اداری کولو دپاره نی بل چا ته سپاری په داسی ډول چه په هفی کنبی دهرچا حق ثابت شی نوهغه به دحاصل سره همغه شخص ته ورکوی .

۱۶۳۵- ماده

محکمه کولی شی په را تلونکو حالونو کبسی به ساتنه امر وکی :
۱- ددی قانون د(۱۶۳۴) ماده په درج شوو حالونو کبسی چه ددعوی دواړه خواوی دجگری لاندی شی دساتنی په باره کبسی موافقی ته سره ونه رسیری .

ماده ۱۶۳۵-

محکمه میتواند در احوال آتی به نگاه بانی امر نماید :
۱- در احوال مندرج ماده
(۱۶۳۴) این قانون که طرفین به نگاه بانی شی مورد نزاع به موافقه نرسند .

۲- په هغه حالت کبسی چه علاقه لرونکی شخص دمتصرف سره دشی د موجودیت څخه عاجل خطر احساس کی .

۲- در حالیکه شخص ذیعلاقه از موجودیت شی نزد متصرف خطر عاجل احساس نماید .

۳- په نورر هغو حالونو کبسی چه قانون یری تصریح کړی وی .

۳- در احوال دیگر یکه قانون به آن تصریح نموده باشد .

۱۶۳۶- ماده

دساتونکی ټاکل عام له دی چه رضائی وی او که قضائی په نزاع کبسی دټولو شاملو اشخاصو په موافقه صورت مومی . که په ساتونکی دهغوی موافقه رانه غله نو دقاضی له خوا ټاکل کیری .

ماده ۱۶۳۶-

تعیین نگهبان اعم از اینکه رضایی باشد یا قضایی به موافقه تمام اشخاص شامل نزاع صورت میگیرد . در صورت عدم توافق نگاه بان از طرف قاضی تعیین میشود .

۱۶۳۷- ماده

دساتونکی دالتزامونو او واك حقوق په موافقی یا دمحکمی په حکم کبسی ټاکل کیری . که نه وو ټاکل شوی نو دودیمت او وکالت حکمونه ترکومه خایه چه دساتنی دحکمونو مناقض نه وی تطبیقیری .

ماده ۱۶۳۷-

حقوق و جایب و صلاحیت نگهبان در موافقه یا حکم محکمه تعیین میگردد . در صورت عدم تعیین احکام و دیمت وو کالت در حدو دیکه با احکام نگاه بانسی مناقض نباشد ، تطبیق میگردد .

۱۶۳۸- ماده

(۱) ساتونکی دساتنی لاندی مالونو داداری او دساتنی مکلفیت لری، اولازمه ده چه په دی باره کښی دیو عادی شخص په اندازی تو جه وکی .

۱۶۳۸- ماده

(۱) نکهبان به حفاظت واداره اموال تحت نکهبانی مکلف بوده و لازماً است در زمینه به انداز ه شخص عادی تو جه نماید .

۱۶۳۹- ماده

ساتونکی نه شی کولای داداری چاروپه غیر دساتنی لاندی مالونو کښی بی دعلاقی لرونکو اشخاصو داجازی یابی دقاضی داجازی، تصرف وکی .

۱۶۳۹- ماده

نکهبان نمیتواند درغیر از اعمال اداره بدون اجازه تما می اشخاص ذیعلاقه و یا بدون اجازه قاضی در اموال تحت نکهبانی ، تصرف نماید .

۱۶۴۰- ماده

ساتونکی کولی شی چه دواک لرونکی محکمی څخه دساتنسی داجوری دټاکلو غوښتنه وکی مگر داچه په صریح یا ضمنی ډول دهغی څخه تیر شوی وی .

۱۶۴۰- ماده

نکهبان میتواند از محکمه باصلاحیت تعیین اجرت نکهبانی را مطالبه نماید ، مگر اینکه طور صریح یا ضمنی از آن تنازل نموده باشد .

۱۶۴۱- ماده

ساتونکی دحساب دمنظم دفترپه لرلو مکلف دی . که ساتونکی په رضائی ډول ټاکل شوی وی نومکلف دی په جگری کښی شاملواشخاصو ته په کال کښی یو کرتی دسندونو دمخې دخپلی اداری اجراآتو څخه

۱۶۴۱- ماده

نکهبان به داشتن دفا تر منظم حساب مکلف میباشد . درصورتی که نکهبان طور رضائی تعیین شده باشد ، مکلف است به اشخاص شامل نزاع سال یک مرتبه

حساب ورکی. که ساتونکی دمحکمی له خوا ټاکل شوی وونو محکمی ته د حساب د صورت دیو نقل به ورکولو مکلف دی .

بروی اسناد از اجرا آت ادار خود حساب بدهد . و اگر نگهبان از طرف محکمه تعیین شده باشد، به دادن يك نقل صورت حساب به محکمه مکلف میباشد .

ماده - ۱۶۴۲

ساتنه دمحکمی په حکم یا په جگړی کښی دشاملو اشخاصو په موافقه پای ته رسیدی، اوساتونکی دټولو مالونو اوسندونو په ورکولو چه دهغه، دساتنی لاندی دی هغه چاته چه په جگړی کښی دشا ملو اشخاصو موافقه پری شوی او یا هغه شخص ته چه محکمه نی ټاکي مکلف دی .

نگهبان نی بحکم محکمه یا بموافقه اشخاص شامل نزاع خاتمه یافته ونگهبان به رد تمام اموال و اسناد تحت نگهبان نی به شخصیکه به موافقه اشخاص شامل نزاع عویا محکمه تعیین میگردد ، مکلف میباشد .

خلورم باب

احتمالی عقدونه

لمړی فصل

جواز ی

ماده - ۱۶۴۳

دقمار بازی په باره کښی هره نوعه موافقه باطله گڼل کیږی .

دوهم فصل

دبیمي عقد

لمړی قسمت

عمومی حکمو نه

ماده - ۱۶۴۴

(۱) بیمه داسی عقد دی چه دهنی

باب چهار

عقود احتمالی

فصل اول

قمار بازی

ماده - ۱۶۴۳

هر نوع موافقه در خصوص قمار بازی باطل پنداشته میشود.

فصل دوم

عقد بیمه

قسمت اول

احکام عمومی

ماده - ۱۶۴۴

(۱) بیمه ، عقدیست که بموجب

آن بیمه کننده به تادیه يك مقدار پول یا عاید مرتب و یا به تعویض مالی دیگر در حالت وقوع حادثه یا خطر یکه در مقا و له تعیین گردیده ، به بیمه شوند . یا شخصیکه بیمه به نفع وی شرط شده ، در بدل مبلغی که یکبارگی یا به اقساط می پردازد ، تمهید می نماید .

(۲) احکام این فصل تا جایکه با احکام قانون خاص مغایرت نداشته باشد تطبیق میشود.

ماده ۱۶۴۵-

هر نوع منفعت مشروع که به شخص از وقوع خطر معین عاید میگردد ، موضوع بیمه شده می تواند .

ماده ۱۶۴۶-

هر گاه درمقاوله نامه بیمه یکی از شرایط ذکر گردد ، شرط باطل شناخته میشود :

(۱) شرطیکه به سبب مخالفت از احکام قوانین و مقررات بسقوط حق بیمه امر نماید . مگر اینکه مخالف با اساس جنایت یا جنحه عمدی واقع گردد .

(۲) شرطیکه به سبب تاخیر ابلاغ حادثه یا تقدیم اسناد بمقام صلاحیت دار به سقوط حق شخص امر نماید که بیمه برای وی

(۵۱۶)

به موجب بیمه کونگی ، یوه اندازه پیسی یا مرتب عاید یا به بل مالی تعویض دداسی حادثی یاخطر دواقع کیدو به حالت کنبسی چه په قرار داد کنبسی تاکل شوی بیمه شوی یا هغه چاته چه بیمه دهغه په گته شرط شوی دهغی پیسو په بدل کنبسی چه په یو خل یایی په قسطونو ورکوی ، تمهید کوی .

(۲) ددی فصل حکمونه ترکوم خایه چه دخاص قانون دحکمونوسره مغایرت ونه لری تطبیقیری .

ماده ۱۶۴۵-

هره نوعه مشروعه گته چه شخص ته دتاکلی خطر دواقع کیدو خخه پیدا کیری دبیمی موضوع کیدای شی .

ماده ۱۶۴۶-

که دبیمی په قرار داد کنبسی دراتلونکو شرطونو خخه کوم یو ذکر شی نو شرط باطل گنل کیری :

۱- هغه شرط چه دقوانینو او مقرراتو دحکمونو دمخالفت به سبب دبیمی دحق په ساقطیدو امر کوی . مگر داچه مخالفت د عمدی جنایت یا جنحی په اساس واقع شی .

۲- هغه شرط چه دحادثی دخبرتیا دتاخیر په سبب یا واک لرونکی مقام ته دسندونو دوړاندی کولو دتاخیر په سبب دهغه شخص دحقوقو په

صورت گرفته ، مشروط بر اینکه از احوال طوری معلوم گردد که تا خیر بنابر عذر معقول صورت گرفته باشد .

(۳) هر نوع شرط مطبوع که به شکل ظاهر تبارز نکرده و متعلق یکی از حالاتی باشد که به سقوط یا بطلان نتیجه منجر گردد .

(۴) شرط حکمیت در صورت تیکه در مقام و له نامه بیمه ضمن شروط عمومی مطبوع ذکر شده باشد مگر شرط اینکه حکمیت بموافقه خاص و مجزا از شرایط عمومی صورت گرفته باشد .

(۵) هر شرط تحمیلی دیگر یک ظاهر گردد که مخالفت از آن در وقوع حادثه بیمه شده ، تاثیر ندارد .

ماده ۱۶۴۷-

بیمه کننده به تعویض بیمه شونده ملزم نیست . مگر صرف از ضرریکه از اثر وقوع خطر یکه بیمه برای آن صورت گرفته به اندازه قیمت بیمه ، ملزم می باشد .

ماده ۱۶۴۸-

دعوی ناشی از عقد بیمه بعد از مرور دوسال از تاریخ حدوث

ساقطیدلو امر و کی چه بیمه دهغه دیاره شوی خو به دی شرط چه دجالونو خخه داسی معلومه شی چه تاخیر دمقول عذر به اساس راغلی .

۳- هره نوع مطبوع شرط چه به ظاهری شکل نی تبارز نه وی کپی او دیوه داسی حالت پوری مربوط وی چه دنتیجی به ساقطیدلو یا باطلیدلو منجر شی .

۴- دحکمیت شرط چه دبیمی دقرار داد به عقد کنبی دعمومی شرطونو به ضمن کنبی دمطبوع شرط به توگه وی . مگر داچه دحکمیت شرط دعمومی شرطونو خخه به خانگیری او خاصی موافقی صورت موندلی وی .

۵- هر بل تحمیلی شرط چه که ظاهره شی چه دهغی خخه مخالفت دبیمه شوی حادثی به واقع کیدو کنبی تاثیر نه لری .

ماده ۱۶۴۷-

بیمه کونکی دبیمه شوی به تعویض ملزم نه دی . مگر یواخی دهغی ضرر چه دداسی خطر دواقع کیدو به اثر وی چه بیمی دهغی دیاره صورت موندلی او دبیمی دقیمت به اندازی ملزم کیری .

ماده ۱۶۴۸-

دبیمی ددغد خخه پیدا شوی دعوی ، ددعوی دموضوع دواقعی

دپیدا کیدو دنیتهی څخه ددوه کلونو دتیریدو وروسته ، نه اوریدل کیږی .

۱۶۴۹- ماده

هره نوعه موافقه چه ددی فصل ددرج شوو حکمونو مخالفه وی باطله ده مگر داچه دبیمه شوی یا گتهی اخستونکی به گته وی .

دوهم قسمت

دبیمی نوعی

لمری مبحث- دژوند بیمه

۱۶۵۰- ماده

کومی پیسی چه دبیمه کوونکی له خوا بیمه شوی یا گتهی اخستونکی دپاره دحادثی دواقع کیدو په وخت کښی یا دمدی دسرته رسیدو په صورت کښی دبیمی دعقد په قرارداد کښی ئی تعهد شوی ، نو بیمه شوی یا گته اخستونکی دحادثی دواقع کیدو یا دمدی دسرته رسیدو سره یو ځای بی له دی چه درسیدلای ضرر لابتول په نظر کښی ونیول شی، دهغی مستحق کیږی .

۱۶۵۱- ماده

دبل چا په ژوند بیمه ترڅو چه هغه دبیمی دعقد دتړون څخه ترمخه به هغی لیکلی موافقه نه وی کړی باطله گڼل کیږی. که هغه بل چه

واقعه موضوع دعوی ، قابل سمع نمی باشد .

۱۶۴۹- ماده

هر نوع اتفاقیکه مخالف احکام مندرج این فصل باشد ، باطل پنداشته میشود . مگر اینکه به نفع بیمه شو نده یا استفا ده کننده باشد .

قسمت دوم

انواع بیمه

مبحث اول - بیمه حیات

۱۶۵۰- ماده

مبالغی که از طرف بیمه کننده حین وقوع حادثه یا بسر رسیدن موعده برای بیمه شو نده یا استفاده کننده در مقا و له عقد بیمه تعهد شده، بیمه شو نده یا استفا ده کننده بمجرد وقوع حادثه یا بسر رسیدن موعده بدون درنظر گرفتن اوقات ضرر عاید ، مستحق آن شناخته میشود .

۱۶۵۱- ماده

بیمه بر حیات غیر ، تا زمانیکه غیر ، قبل از انعقاد عقد بیمه به آن موافقه تحریری نکرده باشد، باطل شناخته میشود . در صورتیکه

شخص ثالث فاقد اهلیت قانونی باشد ، موافقه تحریر می باشد
قانونی وی برای صحت عقد
حتمی میباشد .

ماده ۱۶۵۲-

(۱) هرگاه شخص بیمه شونده
حیات انتحار نماید . بیمه کننده به
پرداخت مبلغ بیمه مکلف نمی باشد .
مگر با آنهم بتادیه مبلغ معادل
قیمت احتیاطی بیمه به اشخاصیکه
حق باو شان تعلق میگیرد مکلف
میشود ، در صورتیکه سبب
انتحار مرض عقلی باشد طوریکه
مریض اراده خود را از دست داده
باشد ، مکلفیت بیمه کننده بصورت
کامل باقی می ماند .

(۲) اگر در مقابل بیمه ، تادیه
بیمه با وجود انتحار شخص درحالت
اراده و اختیار شرط شده باشد ،
این شرط از اعتبار ساقط می باشد .
مگر اینکه انتحار بعد از مرور دو
سال از تاریخ عقد صورت گرفته
باشد .

ماده ۱۶۵۳-

هرگاه حیات شخص غیر بیمه
شونده بیمه شده باشد ، و بیمه
شونده عمداً سبب وفات شخص
مذکور گردیده یا وفات در اثر
تحریک وی صورت گیرد ، بیمه

ژوند بی بیمه کبری دقانونی اهلیت
لرونکی نه وی دعقد دصحت دپاره
دهغه دقانونی ممثل لیکلی موافقه
هرو مرو ده .

ماده ۱۶۵۲-

(۱) که دژوند بیمه شوی شخص
انتحار وکی نو بیمه کرونکی دبیمه
دبیسو به ورکولو مکلف نه دی ،
مگر سره ددی هم دبیمه داحتیاطی
قیمت دمعدل بیسو به ورکولو هغو
اشخاصو ته مکلف دی چه حق دهغوی
پوری تعلق نیسی ، په هغه صورت
کنبی چه دانتحار سبب عقلی مریضی
وی ، په داسی توگه چه مریض خپله
اراده دلاسه ورکری وی نو دبیمه
کرونکی مکلفیت په پوره صورت
پاتی کبری .

(۲) که دبیمه دقرار داد په عقد
کنبی شرط شوی وی چه که شخص
سره ددی چه اراده او اختیار ولری
او انتحار وکی نو بیمه به ورکول
کبری ، دشرط اعتبار نه لری ، مگر
داچه دانتحار دعقد دثبیتی خخه دوه
کاله وروسته صورت موندلی وی .

ماده ۱۶۵۳-

که دبیمه شوی شخص خخه په
غیر دبل چا ژوند بیمه شوی وی ، او
بیمه شوی عمداً دذکر شوی شخص
دمرینی سبب شی او یائی مریضه
دهغه دتحریک په سبب صورت

کننده بری الذمه گنل میشود. اگر از طرف بیمه شو نده تنها شروع به مرگ استفاده کننده شده باشد، بیمه کننده حق دارد شخص بیمه شو نده را تبدیل نماید، گرچه استفاده کننده شخص بیمه شو نده را قبول داشته باشد.

ماده ۱۶۵۴-

(۱) در بیمه حیات موافقه به پرداخت مبلغ بیمه باشخاص معین یا اشخاصیکه بعداً از طرف بیمه شونده تعیین میگردد، جواز دارد. (۲) اگر بیمه شو نده درمقاو له بیمه تذکر دهد که بیمه به نفع زوجة او یا اولاد او یا فروع او اعم از اینکه متولد شده یا هنوز متولد نگردید، یا به نفع ورثة او بدون ذکر نام آنها عقد شده است، بیمه به نفع استفاده کنندگان معین اعتبار داده میشود. در حالیکه بیمه به نفع ورثة بدون ذکر نام شان عقد شود، هر يك از ورثة در آن بتناسب سهم میراث مستحق میگردد، گرچه از میراث تنازل نموده باشد.

ماده ۱۶۵۵-

بیمه شو نده ایکه بپرداخت اقساط، مستمر تعهد نمود، باشد،

ومومی، بیمه کوونکی بری الذمه گنل کیری. که دبیمی شوی له خوا یواخی دگتی اخستونکی په وژلو پیل شوی وی نو بیمه کوونکی حق لری چه بیمه شوی تبدیل کی که شه هم گته اخستونکی بیمه شوی شخص قبول کی.

ماده ۱۶۵۴-

(۱) دژوند په بیمی کبسی داموافقه جواز لری چه دبیمی پیسی دی تا کلو اشخاصو ته یا هغو اشخاصو ته چه دبیمی شوی له خوا وروسته تا کول کیری، ورکول شی.

(۲) که بیمه شوی دبیمی د عقد په قرار داد کبسی ذکر کی چه بیمه دی زما دینخی، یا اولاد یا فروع عام له دی چه زیریدلی او یا لایر اوسه نه دی زیریدلی په گته وی او یا دی زما دوارثانو په گته وی بی له دی چه دهغوی نومونه ذکر کی، نویمه د تا کلو گته اخستونکو په گته اعتبار لری. که بیمه دوارثانو په گته له دی چه دهغوی نومونه ذکر شوی، عقد شی، نوهروارث دمیراث دحسی په تناسب په هغی کبسی مستحق کیری که شه هم دمیراث شخه تیر شوی وی.

ماده ۱۶۵۵-

کوم بیمه شوی چه دمستمری قسطونو په ورکولو تعهد کړی وی،

میتواند هروقتی که خواسته باشد، به ارسال ابلاغ تحریری به بیمه کننده قبل از سپری شدن موعد جاری آن را منحل نماید. درین صورت از پرداخت اقساط باقی مانده بری الذمه شناخته میشود.

ماده ۱۶۵۶-

(۱) در عقودیکه برای طول مدت حیات بدوین شرط گذاشته شد بقای حیات شخص بیمه شده برای مدت معین، منعقد گردیده، همچنان در تمامی عقودیکه در آن تادیه مبلغ بیمه بعد از مرور مدت معین شرط شده باشد، بیمه شونده میتواند در صورتیکه حداقل اقساط سه سال را پرداخته باشد، معاوضه اصلی را در مقابل وارد نمودن تخفیف در قیمت مبلغ بیمه به معاوضه دیگری از وجه پرداخته شده تبدیل نماید. گرچه بخلاف آن موافقه شده باشد، مشروط بر اینکه وقوع حادثه بیمه شده محقق الوقوع باشد.

(۲) عقد بیمه حیات در صورتیکه موقتی باشد، قابل تخفیف نیست.

ماده ۱۶۵۷-

(۱) بیمه شونده در حالیکه حداقل اقساط سه سال را تادیه نموده باشد، میتواند بیمه را تصفیه نماید.

کولی شی هروخت چه وغوازی بیمه کوونکی ته دلکلی خبرتیا به لیرلو سره دجاری مدی دتیریدو ترمخه هغه منحل کی، په دی صورت کنبی دپاتی قسطونو دورکولو خخه- بری الذمه کیری.

ماده ۱۶۵۶-

(۱) په هفی عقدونو کنبی چه دژوند دمدی داوړ دوا لی دپاره بی دبیمه شوی شخص دژوند ددوام دشرط ایښودلو خخه دیوی ټاکلی مدی دپاره، منعقد شوی وی. همدارنگه په ټولو هغو عقدونو کنبی چه دبیمی دپیسو ورکول دیوی ټاکلی مدی دتیریدو وروسته شرط شوی وی، بیمه شوی کولی شی چه که ئی کم ترکه ددری کلونو قسطونو ورکړی وی، اصلی قرار داد دبیمی دپیسو په قیمت کنبی دتخفیف راوړلو په مقابل کنبی دورکول شوی وجهی خخه په بل قرار داد تبدیل کی که خه هم دهفی په خلاف موافقه شوی وی، خو په دی شرط چه دبیمه شوی حادثی واقع کیدل محقق وی. (۲) که دژوند دبیمی عقد موقتی وی دتخفیف وړ نه دی.

ماده ۱۶۵۷-

(۱) که بیمه شوی کم ترکه ددری کاله قسطونه اداء کړی وی کولی شی چه بیمه تصفیه کی خو په دی شرط

چه دبیمی شوی حادثی واقع کیدل
محقق وی .

(۲) دژوند موقتی بیمه دتصفیی
وړ نه ده .

۱۶۵۸- ماده

دتخفیف او تصفیی شرطونه
دبیمی دعمومی شرطونو جزء گنل
کیری او لازمه ده چه دبیمی په
قرار داد کنبی شامل شی .

۱۶۵۹- ماده

دچا په گڼه چه بیمه عقد کیری
که دهغه د عمر په باره کنبی خطا
او غلط اظهارات شوی وړ نو دهغی
په نسبت دبیمی عقد نه باطلیری،
مگر داچه د بیمه شوی شخص حقیقی
عمر دهغی ټاکلی حدو دو څخه چه
دبیمی په تعرفی کنبی تصریح شوی،
زیات وی، په دی صورت کنبی
دکومو پیسو اداء کول چه لازم دی
دحقیقی عمر په اساس سنجول
کیری .

دوهم مبحث - داور اخستلو

په ضد بیمه

۱۶۶۰- ماده

بیمه کونکی داورداخستلو په ضد
بیمه کنبی مکلف دی داور څخه پیدا
شوی ضررونه او هغه ضررو نه چه
داور اخستلو هرو مرو نتیجه گنل
کیری تعویض کمی ، خصوصاً دهغه

مشروط براینکه حادثه بیمه شده
محقق الو قوع باشد .

(۲) بیمه موقتی حیات ، قابل
تصفیه نمی باشد .

ماده ۱۶۵۸-

شروط تخفیف و تصفیه جزء
شروط عامه بیمه شمرده شده و لازم
است در مقاوله بیمه شامل گردد .

ماده ۱۶۵۹-

بر اظهارات خطا و غلط در مورد
سن شخصیکه بیمه به نفع وی عقد
گردید ، بطلان عقد بیمه مرتب
نمیشود . مگر اینکه سن حقیقی
شخص بیمه شده از حدود معینه
ایکه در تعرفه بیمه تصریح شد ،
متجاوز باشد، در آنصورت قیمت
مبلغ واجب التادیه باساس سن
حقیقی سنجش میشود .

مبحث دوم - بیمه

ضد حریق

ماده ۱۶۶۰-

بیمه کننده ، در بیمه ضد حریق
مکلف است اضرار ناشی از حریق
واضرار یرا که نتیجه حتمی حریق
شمرده میشود تعویض نماید ،
مخصوصاً اضراریکه به سبب

اتخاذ و سایل نجات از حریق یا جلو گیری از توسعه آن به اشیای بیمه شده میرسد. همچنان بیمه کننده از ضیاع اشیاء بیمه شده و اخفای آن در اثنای حریق مسؤل میباشد، مگر اینکه اخفاء نتیجه سرقت ثابت گردد. احکام این ماده درحالی تطبیق میشود که بخلاف آن موافقه صورت نگرفته باشد.

ماده ۱۶۶۱-

بیمه کننده به تعویض خساره عایده از اثر حریق مکلف میباشد، گرچه حریق از شی بیمه شده نشات کرده باشد.

ماده ۱۶۶۲-

بیمه کننده از اضرار ناشی از قصور غیر عمدی بیمه شو نده و همچنان از اضراریکه ناشی از آفات سماوی باشد، مسؤل پنداشته میشود. اما اضراریکه به اثر فعل عمدی یا غش بیمه شو نده بر اشیای بیمه شده عاید گردد، بیمه کننده مسؤل آن نمیباشد، گرچه بخلاف آن موافقه شده باشد.

ضررونو چه دنجات دوسیلو په سبب داور داخستلو یاداوردمخنیوی دپراختیا له امله داور اخستلو په وخت کښی بیمه شوو شیانو ته رسپیری، همدارنگه داور اخستلو په وخت کښی بیمه کورنکی دبیمه شوو شیانو دضایع کیدو او پتیدو مسئول دی، مگر داچه پتیدل دغلا نتیجه ثابته شی. ددی مادی حکمونه په هغی حالت کښی تطبیقپیری چه دهغی په خلاف موافقه نه وی شوی.

ماده ۱۶۶۱-

بیمه کورنکی دهغه تا وان په تعویض مکلف دی چه داور اخستلو په اثر رسیدلی دی، که څه هم اور دبیمه شوی شی څخه نه وی پیدا شوی.

ماده ۱۶۶۲-

بیمه کورنکی دبیمه شوی دهغی ضررونو چه دغیر عمدی قصورڅخه پیدا شوی وی، همدارنگه دهغی ضررونو چه دآسمانی آفت څخه پیدا شوی وی، مسئول دی. خوکه دبیمه شوی دعدمی فعل یا غش څخه بیمه شوو شیانو ته ضرر ورسیدلو نو بیمه کورنکی ئی مسئول نه دی، که څه هم دهغی په خلاف موافقه شوی وی.

۱۶۶۳- ماده

که دضررونو سبب داسسی اشخاص وی چه بیمه شوی دهغوی مسئول وی، نو دهغوی قصور چه په هری نوعی وی، بیمه کوونکی ئی مسئول دی .

۱۶۶۴- ماده

(۱) که بیمه شوی شی دحیازی گروی، بیمه یی گروی یا دنور عینی بیمو لاندی وی، داحقوق دبیمی دعقد په اقتضاء هغی تعویض ته نقلیږی چه پوروی دهغی مستحق دی .

(۲) که دا حقوق ثبت شی یا بیمه کوونکی ته ورڅخه خیرتیا ورکول شی، که څه هم په ثبت شوی لیک وی ، بیمه کوونکی نه شی کولی کوم شی چه په ذمه ئی ثابت دی، بی دپور وړو درضائیت څخه هغه بیمه شوی ته ورکی .

(۳) که بیمه شوی شیان دحجز لاندی راشی یا دساتنی لاندی کښیښودل شی ترهغی وروسته چه دموضوع څخه بیمه کوونکی ته خبر ورکول شی، نه شی کولی چه کوم شی دهغه په ذمی لازم شوی، هغه بیمه شوی ته ورکی .

۱۶۶۳- ماده

اضراریکه سبب آن اشخا صی باشد که بیمه شو نده مسؤل آنها شمرده شود ، قصور آنها به هر نوع که باشد ، بیمه کننده مسؤل آن دانسته می شود .

۱۶۶۴- ماده

(۱) هرگاه شی بیمه شده تحت رهن حیازی یا رهن بیمه وی یا سایر بیمه های عینی باشد ، این حقوق به مقتضای عقد بیمه به تعویض که مدیون مستحق آن است ، انتقال می یابد .

(۲) در صورت تیکه این حقوق ثبت گردد یا به اطلاع بیمه کنند . رسانیده شود ، گر چه توسط مکتوب ثبت شده باشد ، بیمه کننده نمیتواند آنچه در ذمه اش ثابت است ، بدون رضایت داینین به بیمه شونده بدهد .

(۳) در حالیکه اشیا ی بیمه شده تحت حجز قرار گرفته یا تحت نگهبانی گذاشته شود ، بیمه کننده بعد از آنکه موضوع به وی ابلاغ گردد ، نمیتواند چیز یرا که در ذمه اولازم گردید . به بیمه شونده بدهد .

پنجم باب

دتوثیق عقدونه

۱۶۶۵- ماده

توثیق دداسی عقدونو خخه عبارت دی چه یو دین پینگه وی، اود کفالی، حوالی او گروی خخه عبارت دی .

باب پنجم
عقود توثیق

ماده ۱۶۶۵ -

عقود توثیق ، عبارت از عقودست که دین را تحکیم می بخشند و آن عبارت است از کفالت ، حواله و رهن .

لمری فصل

کفالت

لمری قسمت

دکفالی رکنونه

۱۶۶۶- ماده

کفالت داصیل دذمی سره دکفیل دذمی دضم کیدو خخه عبارت دی، دنفس ، پور یا دعین په غوښتنه کی .

۱۶۶۷- ماده

ترخو چه کفالت دغوښتونکی یا دهغه دنائب که خه هم فضولی وی دقبلولو سره یو خای نه وی، یواخی دکفیل په ایجاب صحت نه لری .

۱۶۶۸- ماده

دداسی رنخور کفالت چه دمرگ په رنخ پروت وی او مال یی په پور غرق وی، صحیح نه دی. که پور دهغه ټول مال ته شامل نه وی او که کفالت دپور داداکولو وروسته په پاتی دریمه برخه کښی صورت ونیسی ، کفالت صحیح دی، که کفالت دپاتی دریمی حصی خخه په

فصل اول

کفالت

قسمت اول

ارگان کفالت

ماده ۱۶۶۶ -

کفالت ، عبارت است از انضمام ذمه کفیل به ذمه اصیل در مطالبه نفس یادین و یاعین

ماده ۱۶۶۷ -

کفالت تنها بایجاب کفیل تا زمانیکه بقبول مطالبه کننده یا نایب وی گرچه فضولی باشد در مجلس عقد مقرون نگردد ، صحت ندارد.

ماده ۱۶۶۸ -

کفالت مریضی در مرض موت که مال وی مستغرق به دین باشد ، صحیح نیست . اگر دین تمام مال او را در برنگرفته باشد و کفالت بعد از تادیه دین در ثلث مال باقی مانده صورت بگیرد ، کفالت صحیح است و اگر کفالت از ثلث باقیمانده

زیات مال کسبی و نو یواخی ددریمی
حصی به اندازی صحت لری .

ماده - ۱۶۶۹

دکفالت دصحت دپاره شرط ده
چه دکفالت موضوع عام له دی چه
پور، عین یا نفیس وی معلومه وی او
پراصیل لازمه وی ، او دکفیل له خوا
دهنی تسلیمول ممکن وی .

ماده - ۱۶۷۰

دداسی عین کفالت چه په اصیل
بانندی پخپله ددی عین څخه بل عین
لازم وی صحیح دی، او هغه دداسی
عین څخه عبارت دی چه که هلاک شی
نوکه قیمتی وی دهنی قیمت او که
مثلی وی مثل نی لازمیری .

ماده - ۱۶۷۱

دداسی عین کفالت چه په اصیل
بانندی پخپله د عین څخه بل عین نه وی
لازم صحت نه لری او هغه دداسی
عین څخه عبارت دی چه که موجودوی
تسلیمول نی لازم دی او که هلاک
شونو قیمت یا مثل نی نه لازمیری .

ماده - ۱۶۷۲

کفالت په مؤجل یا معجل صورت
یا دمناسب شرط پوری معلق، جواز
لری .

مال زیاد تر باشد ، به اندازه ثلث
اعتبار دارد .

ماده - ۱۶۶۹

همچنان برای صحت کفالت شرط
است که موضوع کفالت اعم از اینکه
دین یا عین و یا نفیس معلوم باشد ،
پراصیل لازم بوده و از طرف کفیل
تسلیمی آن ممکن باشد .

ماده - ۱۶۷۰

کفالت از عینیکه بر اصیل غیر
خود عین لازم باشد ، صحت داشته
و آن عبارت از عینیکه در صورت
از بین رفتن ، اگر قیمتی با شد
قیمت آن و اگر مثلی باشد مثل آن
لازم میگردد .

ماده - ۱۶۷۱

کفالت از عینیکه بر اصیل غیر از
خود عین لازم نباشد، صحت ندارد.
و آن عبارت از عین است که در حال
موجود بودن واجب التسلیم بوده
و در صورت از بین رفتن قیمت یا
مثل آن لازم نمی گردد .

ماده - ۱۶۷۲

کفالت بصورت معجل یا مؤجل یا
معلق به شرط مناسب جواز
دارد .

۱۶۷۳- ماده

په امانتونو کفالت لکه ودیعت، مضاربت مال، شرکت، عاریت او داجاری اخستونکی سره اجاره شوی مال، صحت نه لری، مگر دا چه کفالت دمالونو ددین دضمان دقصور په سبب شوی وی .

ماده ۱۶۷۳ -

کفالت به امانات مانند و دیعت، مال مضاربت، شرکت، عاریت و مال اجاره شده در نزد اجاره گیرنده صحت ندارد. مگر اینکه کفالت به سبب وجوب ضمان اموال صورت گرفته باشد.

۱۶۷۴- ماده

په مال کفالت عام له دی چه معلوم وی او که مجهول صحیح دی. همدارنگه کفالت دصحیح او ثابت پور څخه چه دپور وړی په ذمی وی، صحیح دی .

ماده ۱۶۷۴ -

کفالت به مال اعم از اینکه معلوم باشد یا مجهول صحیح است. همچنان کفالت از دین صحیح و ثابت در ذمه مدیون صحیح می باشد.

۱۶۷۵- ماده

ترڅو چه داصیل التزام صحیح نه وی، کفالت صحیح نه دی .

ماده ۱۶۷۵ -

تازمانیکه التزام اصیل صحیح نباشد، کفالت صحیح شمرده نمیشود.

۱۶۷۶- ماده

دناصحیح پور څخه کفالت صحیح نه دی، مگر داچه پور دښځی ټاکلی نفقه وی په رضائیت یا دمحکمی په حکم ټاکل شوی وی .

ماده ۱۶۷۶ -

کفالت از دین غیر صحیح صحت ندارد، مگر اینکه دین نفقه معینه زوجه بوده برضایت یا حکم محکمه تعیین شده باشد.

۱۶۷۷- ماده

که چیرته دوه یا زیات شریکان پرچا پور ولری نو دشریک پورڅخه دیوه شریک کفالت دبل شریک دحصی څخه جواز نه لری .

ماده ۱۶۷۷ -

هرگاه دو یا زیاده از شرکاء بر شخص دیگری دین داشته باشند، کفالت یکی از شرکاء از حصه شریک دیگر از دین مشترک صحت ندارد.

ماده - ۱۶۷۸

دوکیل کفالت دهغه څه په لمن چه په اخستونکی ئی خرڅ کړی، دوصی کفالت دهغه څه په لمن چه دصغیر دمال څخه ئی خرڅ کړی او دناظر کفالت دهغه څه په دلمن چه دوقف دمال څخه یی خرڅ کړی ، صحیح نه دی .

ماده ۱۶۷۸ -

کفالت و کیل به لمن آنچه که به مشتری فروخته ، کفالت وصی به لمن آنچه که از مال صغیر فروخته وکفالت ناظر به لمن آنچه از مال وقف فروخته ، صحیح نیست .

ماده - ۱۶۷۹

دکفالت دثابتو لو دپاره لیکلسی شکل هرو مرو دی که څه همداصلی التزام ثبوت په شهادت رواوی .

ماده ۱۶۷۹ -

برای ثبوت کفالت شکل تحریری حتمی است ، گرچه ثبوت اصل وجیه به شهادت جایز باشد .

ماده - ۱۶۸۰

که پور وپی دکفیل په ور کولو ملزم شی، مکلف دی چه دتوان خاوند دکفیل په حیث ورکی، پور وپی کولی شی چه دکفیل پر ځای کافی عینی تامینونه دپور ورکونکی به اختیار کینی کنبیردی .

ماده ۱۶۸۰ -

هرگاه مدیون بدادن کفیل ملزم گردد ، مکلف است شخص قادر را بحیث کفیل بدهد ، مدیون میتواند بجای کفیل تأمینات عین کافی را در اختیار داین بگذارد .

ماده - ۱۶۸۱

که چا داهلیت دنقصان لرو نکي دتعهد کفالت کړی وی او کفالت داهلیت دنقص په سبب عقد شوی وی، که داصلی پور وپی دخواتمهد تنفیذ نه شو نو کفیل دتعهد په تنفیذ مکلف دی .

ماده ۱۶۸۱ -

شخصیکه از تعهد ناقص الاهلیت کفالت نموده و کفالت به سبب نقص اهلیت عقد شده باشد ، در صورت عدم تنفیذ تعهد از جانب مدیون اصلی کفیل بتنفیذ تعهد ، مکلف میباشد .

ماده - ۱۶۸۲

کفالت دهغی اندازی څخه چه دپور ور کونکی داستحقاق څخه

ماده ۱۶۸۲ -

کفالت در مقدار زاید از استحقاق داین بر مدیون و بشرط دشواز تر

از شروط مدیون اصلی ، جواز ندارد. لیکن در مقدار کمتر وبشروط سهلتر مجاز میباشد .
ماده ۱۶۸۳ -

کفالت شامل ملحقات دین و مصارف مطالبه او لی مصار فیکه بعد از مطالبه کفیل بوجود می آید میباشد. مگر اینکه موافقه بخلاف آن صورت گرفته باشد .

قسمت دوم

کفالت نفس

ماده ۱۶۸۴ -

موضوع کفالت بنفس را احضار شخصیکه از وی کفالت بعمل آید تشکیل میدهد. اگر تسلیم دادن وی در وقت معین شرط گذاشته شده باشد ، کفیل به احضار و تسلیم او به مکفول له حین مطالبه او در وقت معین مکلف میگردد . در صورتیکه او را در وقت معین احضار نماید ، کفیل از کفالت بری الذمه شناخته میشود . در غیر آن محکمه میتواند وی را بجزای نقدی تهدیدی محکوم نماید مگر اینکه عجز از احضار مکفول لایب گردد .

بر پور وپی زیات وی او په داسی شرط سره چه دپور وپی دشرطونو څخه سخت وی، جواز نه لری، مگر په کمی اندازی او آسان شرط جواز لری.
ماده ۱۶۸۳ -

کفالت دپور ملحقاتو، دلپړ نی غوښتنی مصرفونو ، ا وهغوی مصرفونو ته چه دکفیل دغوښتنی وروسته پیدا کیږی ، شامل دی. مگر دا چه موافقه دهغی په خلاف شوی وی .

دوهم قسمت

د نفس کفالت

ماده ۱۶۸۴ -

د نفس دکفالت موضوع دهغه چا حاضرول تشکیلوی چه دهغه څخه کفالت شوی دی. که دهغه تسلیمول په ټاکلی وخت کښی شرط شوی وی نو کفیل مکلف دی دچا دپاره چه دهغه کفالت شوی ورته یی دغوښتنی په صورت کښی په ټاکلی وخت کښی حاضر کی. نو که یی په ټاکلی وخت کښی حاضر که ، کفیل دکفالت څخه بری الذمه کیږی، دهغی په غیر محکمه کو لی شی چه کفیل به تهدیده ونکی نقدی جزاء محکوم کی، مگر دا چه دکفالت کره شوی دحاضرولو عجز ثابت شی .

ماده ۱۶۸۵

که کفالت کره شوی په یوه معلوم
خای کښی غایب وی او دچا دپاره
چه کفالت شوی هغه ئی حاضرول
وغواړی ، کفیل دهغه حاضرولومکلف
کیري. په دی صورت کښی دچا
دپاره چه کفالت شوی کولی شی
چه کوم وخت کفیل دهغه دحاضرولو
دپاره سفر کوی دهغه دتوثیق دپاره
بل وکیل واخلي . که کفالت کره
شوی غایب وی او کفیل ثابته کی
چه خای ئی نا معلوم دی، نو کفیل
دکفالت کره شوی په حاضرولو نه
مکلف کیري .

ماده ۱۶۸۶

کفیل په نفس که کفالت کره
شوی تسلیم کی یا دکفالت دموضوع
پور اداء کی بری الذمه کیري .

ماده ۱۶۸۷

کفیل دکفالت کره شوی په
مړینه بری الذمه کیري مگر دپور
ور کوونکی په مړینه چه ورته کفالت
شوی کفیل نه بری الذمه کیري
دهغه وارثان کولی شی چه کفالت
کره شوی دحاضرولو غوښتنه وکی .

ماده ۱۶۸۵ -

هرگاه شخصیکه از نفس و ی
کفالت بعمل آمده در جای معلومی
غایب بوده و مکفول له احضارویزا
مطالبه نماید ، کفیل به احضار او
مکلف میشود. درین صورت مکفول له
میتواند هنگام رفتن کفیل جهت
احضار مکفول از وی کفیل دیگری
برای توثیق اخذ نماید . اگر مکفول
غایب باشد و کفیل ثابت نماید که
جای او مجهول است ، کفیل به
احضار مکفول مکلف نمیگردد .

ماده ۱۶۸۶ -

کفیل به نفس ، با تسلیم دادن
مکفول یا تادیه دین موضوع کفالت
بری الذمه میگردد .

ماده ۱۶۸۷ -

کفیل باوفات مکفول بری الذمه
شده اما باوفات داین مکفول له
بری الذمه نگردیده ورته او میتوانند
احضار مکفول را ازوی مطالبه نمایند.

دریم قسمت

دکفالت آثار

لهری مبحث - دپور ورکونکی
اوکفیل ترمنخ دپور آثار
۱۶۸۸- ماده

پور ور کونکی کولی شی په
دهی صورت کبسی چه پور معجل وی
دهی غوښتنه دکفیل څخه فوراً او
که مؤجل وو نو دتاجیل دمدی دپوره
کیدو سره سم دکفیل څخه دهی
غوښتنه وکی . که پور دشرط پوری
یا دراتلونکی وخت پوری موکول وو
نو دشرط دتحقق یا دفاکلی مدی
درسیدو ترمنخ دکفیل څخه دهی
غوښتنه نه شی کولی .

۱۶۸۹- ماده

دشرط دتحقق سره دصفت اوقید
تحقق هم لازم دی .

۱۶۹۰- ماده

که خو نفره دیوه پور کفیلان شی .
او هر یوه په خانگړی ډول دټول پور
کفالت په پرله پسې عقدونو کړی
وی، دهریو څخه دټول پور غوښتنه
کیدای شی، که پور دیوه له خوا
ورکول شی نور بری الذمه کبیری .
که یو دبل دټول پور په اداء کولو
کبسی کفیل وو، نو چا چه پور اداء

قسمت سوم

آثار کفالت

مبحث اول - آثار کفالت دربین
داین و کفیل
ماده ۱۶۸۸ -

داین میتواند دین را در صورتیکه
معجل باشد فوراً و در صورتیکه
مؤجل باشد بمجرد رسیدن مدت
تاجیل از کفیل مطالبه نماید . اگر
دین معلق بشرط یا موکول بزمان
آینده باشد ، مطالبه از کفیل قبل از
تحقق شرط یارسیدن موعد معین
جواز ندارد .

ماده ۱۶۸۹ -

باتحقق شرط ، تحقیق و صف
وقید نیز لازم میگردد .

ماده ۱۸۹۰ -

هرگاه اشخاص متعدد کفیل یک
دین گردند و هر یک تمام دین را بصورت
جداگانه بمقود متعاقبه کفالت نموده
باشند ، از هر یک تمام دین مطالبه
شده می تواند و در صورتیکه دین
از طرف یکی پر داخته شود دیگران
بری الذمه میشوند . اگر یکی از
دیگری بتمام دین کفیل باشد ،

که هغه کولی شی چه په نورودهنفوی دپور په اندازی رجوع وکی .

تادیه کونده می تواند بر هر یک به انلازه حصه او رجوع نماید .

۱۶۹۱- ماده

ماده ۱۶۹۱ -

که خو نفرو دیوه پور په ډله ایزه توگه په یوه عقد کبسی کفالت کړی وی دهریوه څخه داصیل دپور څخه دهنه دحسی په اندازی غوښتنه کیدای شی . که هر یوه په جلا ډول دټول هغه پور چه دبل په نمه دی کفالت کړی وو نو پور ورکونکی کولی شی چه دهریو څخه په جلا ډول ټول پور غوښتنه وکی .

هر گاه اشخاص متعدد دین واحد را جمعاً دریک عقد کفالت نموده باشند ، از هر یک به انلازه حصه او از دین اصیل مطالبه شده میتواند . در صورتیکه هر یک منفرداً جمیع آنچه را که به ذمه دیگریست تعهد نموده باشد ، داین میتواند از هر یک منفرداً تمام دین را مطالبه کند .

۱۶۹۲- ماده

ماده ۱۶۹۲ -

که پور په اصیل باندي مؤجل وو ، لوبل څوک دهنی څخه کفالت وکی ، نودکفیل په باره کبسی هم مؤجل گنل کیږی .

هر گاه دین بالای اصیل بصورت مؤجل بوده و شخص دیگری از آن کفالت نماید ، در مورد کفیل نیز مؤجل دانسته میشود .

۱۶۹۳- ماده

ماده ۱۶۹۳ -

که څوک دمعجل پور څخه په مؤجل صورت کفالت وکی نو دا تاجیل داصیل په باره کبسی هم اعتبار لری مگر داچه کفیل دتاجیل مده یواځی دځان دپاره تخصیص کړی وی یا داچه پور ور کوونکی دکفالت په وخت کبسی مهلت یواځی دکفیل په باره کبسی شرط کړی وی ، نو په دی دوه وروستنیو حالو نوکی ، تاجیل داصیل په باره کبسی اعتبار نه لری .

هر گاه شخص از دین معجل بصورت مؤجل کفالت نماید ، تا جیل در مورد اصیل نیز اعتبار داده میشود . مگر اینکه کفیل موعد تاجیل را بخود اختصاص داده یا داین حین کفالت مهلت را تنها در مورد کفیل شرط نکند . در این دو صورت تا جیل در مورد اصیل اعتبار داده نمیشود .

۱۶۹۴- ماده

که پور ورکونکی چه پخپله پوروی دی اصیل ته مهلت ورکی نو دامهلت دکفیل او دکفیل دکفیل په باره کنبی هم اعتبار لری. که لمړنی کفیل ته پور تاجیل شی ددوهم کفیل په باره کنبی تاجیل اعتبار لری او داصیل په باره کنبی اعتبار نه لری.

۱۶۹۴- ماده

هر گاه داینی که مدیون است برای اصیل مهلت بدهد، این مهلت درمورد کفیل و کفیل کفیل نیز اعتبار داده میشود. در صورتیکه دین بر کفیل اول مؤجل قرار داده شود، تاجیل در مورد کفیل دوم اعتبار داشته در مورد اصیل اعتبار داده نمیشود.

۱۶۹۵- ماده

مؤجل پور دکفیل په مړینه یواخی دهغه په باره کنبی دمړینی دنیتهی څخه داداء کولو وړ دی، پور ورکونکی کولی شی چه پوردهغه دمتروکی څخه واخلي. که پور ورکونکی ته دهغه پور دمسری دوارتانو له خوا ورکول شی، نو وارثان نه شی کولی چه دمسی درسیدو ترمخه اصیل ته رجوع وکړی.

۱۶۹۵- ماده

دین مؤجل بو فات کفیل درمورد خود او از تاریخ و فات قابل تادیه میشود و داین میتواند دین را از متروکه وی اخذ نماید. در صورتی که دین از طرف ورثه کفیل به داین پرداخته شود، ورثه به اصیل الی بسر رسیدن موعد تاجیل مراجعه کرده نمی تواند.

۱۶۹۶- ماده

که مبیعه په استحقاق ویوره شی نو کفیل دکفالت کړه شوی ثمن څخه بری الذمه کیږی.

۱۶۹۶- ماده

هر گاه مبیعه بااستحقاق برده شود، کفیل از ثمن ضمانت کرده شده بری الذمه میگردد.

۱۶۹۷- ماده

که پور ورکونکی دپور په بدل کنبی دپل شی اخستل قبول کی، کفیل بری الذمه گنل کیږی، که څه هم هغه شی په استحقاق ویورشی.

۱۶۹۷- ماده

هر گاه داین اخذ شی دیگر ی راعوض دین قبول نماید، کفیل بری الذمه شناخته میشود. گر چه آن شی بااستحقاق برده شود.

۱۶۹۸- ماده

که کفیل هغه څه چې ئی کفیل شوی دی دخپل مال څخه اداء کی نوکوم شی چه یی اداء کړی کولی شی چه په هنی اصیل ته رجوع وکی خو په دی شرط چه کفالت داصیل په امر صورت موندلی وی او کفیل دهغه اشخاصو دجملی څخه وی چه اقرار ئی پخپل ځان معتبر گنل کیږی .

ماده ۱۶۹۸-

هر گاه کفیل و چه کفالت را از مال خود اداء نماید ، میتواند به آنچه پر داخه است به اصیل رجوع کند . مشروط بر اینکه کفالت به امر اصیل صورت گرفته و کفیل از جمله اشخاصی باشد که اقرار وی بر نفس خود معتبر شمرده شود .

۱۶۹۹- ماده

کفیل دهنی تا میناتو په حدودو کښی چه دپور دتضمینا تو دپاره تخصیص شوی او دپور ور کوونکی دخطایه اساس ضایع شوی وی ، بری النمه گنل کیږی، که څه هم ذکر شوی تا مینات دکفالت یا دقانون دحکم څخه وروسته ټاکل شوی وی .

ماده ۱۶۹۹-

کفیل در حدود آنچه ازتامیناتی که برای تضمین دین تخصیص داده و بنا بر خطاء داین ضایع گردید . بری النمه شناخته میشود گر چه تا مینات مذکور بعد از کفالت یا حکم قانون تعیین شده باشد .

۱۷۰۰- ماده

کفیل نه شی کولی پخوا له دی چه کفالت کړه شوی پور، پور ور کوونکی ته ورکړه شی ، داصیل څخه دهنی غوښتنه وکی .

ماده ۱۷۰۰-

کفیل نمیتواند قبل از آنکه دین کفالت شده را به داین پور دازد، آنرا از اصیل مطالبه نماید .

۱۷۰۱- ماده

که پور وړی مفلس شی، پور ور کوونکی مکلف دی چه پور دثابتولو دپاره په افلاس خط کښی ښکاره کی، او که داکار، ونه کی نو

ماده ۱۷۰۱-

هر گاه مدیون افلاس نماید ، داین مکلف است دین را جهت تثبیت درافلاس خط ارائه نماید والا حق

رجوع وی با لای کفیل در حدود
ضرر عاید به بر کفیل به سبب
اهمال داین ، ساقط میگردد .

ماده ۱۷۰۲ -

تادیه و جه کفالت از طرف
اصیل یا کفیل موجب برانت اصیل
و کفیل هر دو می گردد .

ماده ۱۷۰۳ -

ابراء داین برای اصیل موجب
برانت کفیل میشود . اما برانت
کفیل مستلزم برانت اصیل نیست ،
پس اگر داین کفیل را بری نماید ،
اصیل بری الذمه شناخته نمی
شود .

ماده ۱۷۰۴ -

هر گاه داینیکه دین او کفالت
شده وفات نموده ، مدیون وارث
بالا نحصار او باشد ، کفیل بری
الذمه شناخته میشود . در صورتی
که داین غیر از مدیون وارث دیگری
نیز داشته باشد ، کفیل از حصه
مدیون بری الذمه میشود نه از
حصه وارث دیگر .

ماده ۱۷۰۵ -

(۱) داین مکلف است حین اخذ
دین از کفیل ، تمام اسنادی را که
برای استعمال حق در رجوع به

به کفیل باتدی دهفته در رجوع حق
کفیل ته در سید لی ضرر به حدود
کبتی چه دیور ور کونکی دامال
به سبب رسیدلی ساقطیری .

ماده ۱۷۰۲ -

که کفالت کرده شوی مال داصیل
یا کفیل له خوا اداء شو نو د دوارو
دبرانت موجب کیری .

ماده ۱۷۰۳ -

که پور ور کونکی پور وپی ته
ابراء وکره نو دکفیل ذمی دبرانت
موجب کیری . خو دکفیل برانت
داصیل دبرانت موجب نه دی نو که
پور ور کونکی اصیل ته برانت
ورکی ، اصیل نه بری الذمه کیری .

ماده ۱۷۰۴ -

که هغه پور ور کونکی چه دیور
کفالت نی شوی مپ شی او پور وپی
دهفته یواخنی وارث وی ، کفیل
بری الذمه گنیل کیری . که پور
ور کونکی دیور وپی به غیر بل
وارث هم ولری نو کفیل یواخی
دیور وپی دحصی شخه بری الذمه
کیری نه دنورو وارثانو دحصو شخه .

ماده ۱۷۰۵ -

(۱) کوم وخت چه پورور کونکی
دکفیل شخه پور اخلی نو مکلف دی
تول هغه سندونه چه پور وپی ته به

رجوع کولو کبسی دحق داستعمال دپاره لازم دی، کفیل ته تسلیم کی .
 (۲) که پور منقول تضمینونه دگروی یا بندولو په توگه ولری ، پور اخستونکی مکلف دی چه هغه کفیل ته تسلیم کی .
 (۳) که پور عقاری تا مینات ولری، پور ور کوونکی مکلف دی دکفیل په مصرف دذکر شورو تامیناتو دنقلولو چاروته اقدام وکی، کفیل به دنقلولو مصرفونه دپوروپی څخه غواړی .

مدیون لازم باشد ، به کفیل تسلیم نماید .
 (۲) اگر دین تضمینات منقول بصورت مرهون یا محبوس داشته باشد ، داین مکلف است آنرا برای کفیل تخلیه نماید .
 (۳) در صورت تیکه دین دارای تا مینات عقاری باشد ، داین مکلف است بمصرف کفیل با اجراء انتقال تا مینات مذکور اقدام نماید ، کفیل بمصارف نقل ، به مدیون رجوع می نماید .

ماده ۱۷۰۶-

ماده ۱۷۰۶-

(۱) داین نمیتواند تنها به کفیل رجوع کند ، مگر بعد از رجوع به مدیون .
 (۲) گرفتن دین داین از مال کفیل جواز ندارد ، مگر اینکه بعد از تادیه قسمتی از دین برآی مدیون مال باقی نمانده باشد .
 در صورت مطالبه دین از کفیل، کفیل مکلف است به این حق استناد نماید .

پور وپی نه شی کولی چه یواخی کفیل ته رجوع وکی ، مگر پور وپی ته درجوع کولو وروسته .
 (۲) دکفیل دمال څخه دپور ور کوونکی دپور اخستل جواز نه لری، مگر داچه دپور دیوی برخی داداء کولو وروسته پور وپی ته مال پاتی نه شی ، په هغه صورت کبسی چه دکفیل څخه دپور غوښتنه کیږی، مکلف دی چه په دی حق استناد وکی .

ماده ۱۷۰۷-

ماده ۱۷۰۷-

هرگاه دین دارای تامین عینی ای باشد که مطابق قانون یا موافقه برای تضمین دین تخصیص داده شده و کفالت بعد از این تامین یا به آن یکجا تقدیم گردید ، و

که پور دداسی عینی تا مینا تو لرونکی وو چه دقانون یا دموافقی سره سم دپور دتضمین دپساره تخصیص شوی وو او کفالت دی تضمین څخه وروسته او یا ورسره

کفیل با مدیون متضا من نباشد ،
تحصیل دین از اموال کفیل قبل از
تحصیل آن از اموال تخصیص
یافته برای تا مین جواز ندارد .

ماده ۱۷۰۸ -

کفیل متضا من نمیتواند تجرید
مدیون را از مال مطالبه نماید ، مگر
حق دارد به آنچه استناد نماید که
کفیل غیر متضا من در مورد تادیه
متعلق بدین ، استناد می نماید .

ماده ۱۷۰۹ -

هر گاه کفیل ها در بین خود
متضا من باشند یکی از آنها دین
را حین رسیدن موعد آن تادیه
نماید ، میتواند به دیگران بقدر
حصص شان از دین و حصص
شان از سهم کفیل مفلس رجوع
نماید .

مبحث دوم - آثار کفالت بین

مدیون و کفیل

ماده ۱۷۱۰ -

هر گاه کفیل آنچه را کفالت
نموده از مال خود تادیه کند ،
میتواند آنچه را تادیه نموده از
مدیون مطالبه کند ، درین صورت
کفیل در تمامی حقوق قایم
مقام داین میگردد .

یو خای شوی وو ، دتامین دباره
دتخصیص شور تا میناتو دمالونو
شخه دحاصلولوترمخه دکفیل دمالونو
شخه دپور تحصیل جواز نه لری .

ماده ۱۷۰۸ -

متضامن کفیل نه شی کولی چه
دمال شخه دپور وری دتجرید غوبستنه
وکی مگر حق لری چه به هغه شه
استنادو کی چه غیر متضامن کفیل
دپور به باره کنبی به هفی استناد
کوی .

ماده ۱۷۰۹ -

که کفیلان پخپلو مینخو کنبی
سره متضامن وو ، نو که کوم یو
دنیتی درسیدو په وخت کنبی پور
اداء کی ، کولی شی چه په نورو په
پور کنبی دهغوی دحصو په اندازی
او دمفلس کفیل دحصی هم دهغوی
دحصو په اندازی رجوع وکی .

دوهم مبحث - دپور وپی او کفیل

ترمنخ دکفالت آثار

ماده ۱۷۱۰ -

که کفیل ، کفالت کره شوی مال
دخپل مال شخه اداء کی ، کولی شی
هغه شه چه نی اداء کسری دی
دپور وپی شخه یی غوبستنه وکی ، په
دی صورت کنبی کفیل په ټولو حقوقو
کنبی دپور ور کونکی قایم مقام
گرخی .

۱۷۱۱- ماده

که کفالت شوی پور مؤجل وو او کفیل هغه په معجل صورت پور ور کوونکی ته ورکړو ، نو نه شی کولی چه دمدی درسیدو ترمنځه دپور وړی څخه دهغی غوښتنه وکی .

۱۷۱۲- ماده

که پو روپړی مړ شو نو مؤجل پور په معجل صورت اداء کیږی مگر داچه موافقه بل رنگه شوی وی . پور ورکوونکی کولی شی چه خپل پورد پور وړی دمتر وکی څخه واخلي نه دکفیل څخه .

۱۷۱۳- ماده

که پور په کفالی یا گرووی ټینک شوی وی بیا پور وړی مفلس شی او مړ شی نو پور ئی دذمی څخه نه اقطیری .

۱۷۱۴- ماده

کفیل مکلف دی دپور داداء کولو ترمنځه دموضوع څخه پور وړی ته خبرتیا ورکی ، دهغی په غیر په پور وړی دهغه درجوع حق ساقطیږی ، خو په دی شرط چه پور وړی پور اداء کړی وی یا داستحقاق په وخت کنبی دهغه سره داسی سببونه موجودوی چه دپور په باطلیدو یا تیریدو حکم کوی .

۱۷۱۱- ماده

هر گاه دین کفالت شده مؤجل بوده و کفیل آنرا بصورت معجل بداین تادیه نماید ، نمیتواند آنرا قبل از رسیدن موعده تأجیل از مدیون مطالبه کند .

۱۷۱۲- ماده

باوفات مدیون دین مؤجل به صورت معجل قابل تادیه میگردد، مگر اینکه موافقه طوری دیگری صورت گرفته باشد . ثالثاً میتواند آنرا از مترو که مدیون اخذ نماید نه از کفیل .

۱۷۱۳- ماده

دین از ذمه مدیون مفلس در صورت تیکه در حال حیات او به کفالت یا رهن تحکیم شده باشد ساقط نمی گردد .

۱۷۱۴- ماده

کفیل مکلف است قبل از ادای دین موضوع را به مدیون ابلاغ نماید، در غیر آن حق رجوع او به مدیون ساقط میگردد . مشروط بر اینکه مدیون دین را تادیه نموده یا هنگام استحقاق نزد وی اسبابی موجود باشد که به بطلان یا انقضاء دین حکم نماید .

۱۷۱۵- ماده

که به یوه پور کبسی خومتضامن پور وړی موجودوی ، کوم کفیل چه دټولو څخه ضمانت کړی وی، کولی شی کومه اندازه پور نی چه اداء کړی وی دهغی ټول غوښتنه دهر یوه څخه وکی .

۱۷۱۵- ماده

هر گاه در دین واحد مدیو نیین متعدد و متضا من وجود داشته باشند ، کفیلی که جمعا از ایشان ضمانت نموده، میتواند به هر یک به تمام آنچه از دین تادیه نموده رجوع کند .

دوهم فصل

حواله

لمړی قسمت

دپور حواله

لمړی مبحث - عمومی حکمونه

۱۷۱۶- ماده

دپور حواله عبارت ده دحوالی ورکونکی دذمی څخه دپور تقلیدل دحوالی ور کړ شوی ذمی ته اودهغه څخه دپور غوښتنه .

۱۷۱۷- ماده

حواله به یا مطلقه وی او یامقیده.

۱۷۱۸- ماده

مطلقه حواله هغه ده چه پور وړی خپل پور ورکونکی ته بل چاباندی دداسی پور غیر مقیده حواله ورکی چه حواله ور کونکی نی دحواله کړه شوی به ذمی دهغه دپور له درکه لری یائی دداسی پور له درکه دهغه په ذمی لری چه ودیعت یا غصب شوی مال وی یا په داسی

فصل دوم

حواله

قسمت اول

حواله دین

مبحث اول - احکام عمومی

۱۷۱۶- ماده

حواله دین ، عبارت است از انتقال دین از ذمه حواله دهنده به ذمه شخص حواله داده شده ومطالبه دین از وی .

۱۷۱۷- ماده

حواله یا مطلق ویا مقید می باشد.

۱۷۱۸- ماده

حواله مطلق اینست که مدیون داین خود را بر شخص دیگر ی به طور غیر مقید حواله تادیه دینی بدهد، شخص حواله داده شده آن را از مدرك دینی که حواله دهند بر ذمه وی دارد یا دینی که از لحاظ مال ودیعت یا مال غصب شده نزد وی دارد ، اداء نماید . یا طور ی

توگه وی چه حواله ور کونکی او حواله شوی یوپه بل هیخ نوعه حقوق نه لری .

ماده ۱۷۱۹-

مقیده حواله هغه ده چه پوروی خپل پور ور کونکی ته دهغه پور داخستلو دپاره چه په حواله ورکړی شوی شخص باندی یی لری په داسی قید حواله ورکی چه حواله ورکړ شوی شخص دهغه پور له درکه چه په حواله ورکړ شوی لری یا دهغه در که چه ورسره یی په ودیعت لری یائی دغصب شوی مال له درکه آداء کی .

دوهم مبحث - دحوالی

دصحت شرطونه

ماده ۱۷۲۰-

دحوالی ور کونکی ، حوالی اخستونکی او دحوالی ور کړ شوی شخص رضائیت دحوالی دصحت شرط دی . که حواله ور کړ شوی ، حواله قبوله نه کی ، نو پور دهغه ذمی ته نه نقلیږی ، مگر دا چه پور دبنخی دفتقی له درکه وی چه میره دقاضی په امر دهغی په ور کولو مکلف شوی وی ، په دی صورت کبسی بنیخه کولی شی یی دحوالی ور کړ شوی شخص درضائیت څخه چه دهغی میره دی دپور حواله ور کی

باشد که حوا له دهنده و شخص حواله داده شده ، هیچکو نه حقوقی بریکدیگر نداشته باشند .

ماده ۱۷۱۹-

حواله مقید آنست که مد یون داین خود را باخذ دینیکه با لای شخص حوا له داده شده دارد ، به چنین قید حواله دهد که شخص حواله داده شده دین را از مدرک دینی که با لای شخص حوا له داده شده داشته یا از مدرک عین که نزد وی امانت یا مال مفصو به ادا نماید .

مبحث دوم - شروط

صحت حواله

ماده ۱۷۲۰-

رضائیت حوا له دهنده و حوا له گیرنده و شخص حوا له داده شده شرط صحت حوا له دانسته میشود . در صور تیکه شخص حواله داده شده حوا له را قبول نکند ، دین به ذمه او انتقال نمی نماید . مگر اینکه دین از رهگذر نفقه زوج جله باشد که زوج با مر قاضی مکلف به پرداخت آن گردیده . درینصورت زوج چه میتواند بدو رضائیت شخص حوا له داده شده (شوهرش) دین را حوا له دهد

او میره مکلف کیزی چه پورحوالی
 اخستونکی ته ورکی .

ماده ۱۷۲۱-

ماده ۱۷۲۱-

حوا له ایکه بین حوا له دهند ه
 وشخص حوا له داده شده صورت
 میگیرد ، بقبول حوا له گیرند ه
 موقوفه ده .

ماده ۱۷۲۲-

ماده ۱۷۲۲-

(۱) دحوالی اخستونکی خخه
 دحوالی ور کونکی پور ورتیا
 دحوالی دصحت شرط گنل کیزی .

(۲) دحوالی ور کونکی خخه
 دحوالی ور کپ شوی پور ورتیا شرط
 نه ده . هروخت چه حواله و رکپ
 شوی، حواله قبوله کی، حواله
 صحیح ده ، حواله اخستونکی دپور
 په ورکولو مکلف دی. که خه هم
 حواله ور کپ شوی دحوالی ور کونکی
 پوروی نه وی .

مبحث سوم - دیونیکه حواله

به آن جایز است

ماده ۱۷۲۳-

دريم مبحث - هغه پورونه چه

حواله ورباندی جواز لری

ماده ۱۷۲۳-

دینیکه کفالت در آن صححت
 دارد ، حوا له آن نیز صحیح
 میباشد ، مشروط براینکه معلوم
 باشد . حوا له بدین مجهول
 صحیح نیست .

ماده ۱۷۲۴-

لکه چه حواله به هفی پورو نو چه به ذمی باندی اصالتاً مرتب وی صحیح ده همدارنگه دهفی پورونو حواله چه به ذمی باندی دکفالی یا حوالی په صورت مرتب کیری هم صحیح ده .

ماده ۱۷۲۴-

حواله دیون مرتب به ذمه اصالتاً صحیح است . همچنان حواله دیو نیکه در ذمه طور کفالت یا حواله مرتب می گردد ، صحیح است .

ماده ۱۷۲۵-

دوقف مستحق کولی شی چه خپل پور ور کونکی ته دوقف خخه دخپل استحقاق پوری مقیده حواله دوقف په ناظر باندی ورکی، خوبه دی شرط چه وقف دناظر په تصرف کبنی وی او حواله قبوله کی، که دوقف حاصل دناظر په تصرف کبنی نه وی نو په استحقاق حواله صحیح نه ده .

ماده ۱۷۲۵-

مستحق و قف میتواند داین خود را بصورت مقیده استحقاق او از وقف بالای ناظر و قف حواله دهد، مشروط بر اینکه حاصل وقف به تصرف ناظر بسو دهو حواله را قبول کرده باشد . در صورتیکه حاصل و قف بتصرف ناظر نباشد ، حواله به استحقاق صحیح نیست .

ماده ۱۷۲۶-

دصغیر پلار او وصی کولی شی دصغیر دپور حواله په بل چاقبوله کی ، خو په دی شرط چه به هفی کبنی دصغیر خیر وی . مثلاً حواله ور کر شوی دحوالی ور کونکی خخه دیر شتمن وی . که دواړه په شتمنی کبنی مساوی او یاسره نریدی وو نوبه بل چا باندی حواله ورکول صحیح نه دی .

ماده ۱۷۲۶-

بدر وو صی صغیر میتواند ، حواله دین صغیر را بر غیر قبول نماید ، مشروط بر اینکه خیر صغیر در آن باشد . مثلاً شخص حواله داده شده از حواله دهنده دارا تر باشد . در صورت نزدیکی یا مساوات در غنا حواله به غیر صحیح نیست .

خلورم مبحث - دحوالی حکمونه

۱۷۲۷- ماده

که حواله اخستونکی حواله قبوله کی او حواله ور کړ شوی ورباندی راضی شی، نو حواله ور کوونکی او دهغه کفیل که چیرته کفیل ولری دپور او دپور دغو بنسټی څخه بری الذمه گنل کیږی او په عین حال کنبی دحوالی اخستونکی غوښتنه دحوالی ور کړ شوی څخه ثابتیږی. دحوالی ور کوونکی او دهغه دکفیل برانته دحوالی اخستونکی دحق دسلامتیا پوری مقیده گنل کیږی.

۱۷۲۸- ماده

حواله دحوالی ور کوونکی دنه برانته په شرط کفالت گنل کیږی، که په حوالی ور کوونکی ضمان شرط شی، یا حوالی اخستونکی دپاره خیاز کنبینبودل شی، شرط صحیح دی او حواله اخستونکی کولی شی چه پور دحوالی ور کوونکی څخه یا دحوالی ورکړه شوی څخه وغواړی.

۱۷۲۹- ماده

په مطلق حوالی کنبی دحوالی ور کوونکی غوښتنه دحوالی ورکړه شوی څخه نه قطع کیږی، دحوالی وروسته ترخوچه حواله ورکړه شوی حوالی اخستونکی ته پورنه وی

مبحث چارم - احکام حوا له

ماده ۱۷۲۷-

هر گاه حوا له گیرنده حوا له رابند یرد و شخص حوا له داده شده به آن راضی گردد، حوا له دهنده وکفیل او دز صورت موجودیت کفیل از دین و مطالبه بری الذمه شناخته میشود ودر عین حال حق مطالبه حوا له گیرنده از شخص حواله داده شده ثابت می گردد. برانته حواله دهنده و کفیل او به سلامت حق حوا له گیرنده، مقید دانسته میشود.

ماده ۱۷۲۸-

حوا له بشرط عدم برانته حوا له دهنده کفالت دانسته میشود، در صورتیکه بر حواله دهنده ضمان شرط شود یا برای حوا له گیرنده خیاز گذاشته شود، شرط صحیح و حوا له گیرنده می تواند دین را از حواله دهنده یا شخص حواله داده شده مطالبه نماید.

ماده ۱۷۲۹-

در حواله مطلق، مطالبه حوا له دهنده از شخص حوا له داده شده قطع نگردید، میتواند بعد از حواله تاز مانیکه شخص حوا له داده شده دین را بحوا له گیرنده

تاديه نكرده ، از او مطالبه
نماید. در صورت اداى دين به اندازه
آنچه تاديه نموده از ذمه اوسا قط ،
ميگردد ، اگر شخص حواله
داده شده مديون حواله دهند .
نبا شد و به امر او از طرف
اوقرض را اداء نمايد ، به اندازه
مثل آن به اوجوع مى نمايد واگر
به غير از اوقرض را اداء نمود .
باشد ، متبرع شناخته ميشود .

ماده ۱۷۳۰-

در حواله مقيد ، حق حواله
دهنده راجع به مطالبه دين از حواله
داده شده قطع گرديده و شخص
حواله داده شده نميتواند دين را
برای حواله دهند تاديه کند. در
صورت تخلف نزد حواله گیرنده
مسؤل دانسته ميشود . درین
صورت حواله گیرنده ميتواند
راجع به آن به حواله دهنده رجوع
نماید .

ماده ۱۷۳۱-

دين بر شخص حواله داده شده
به همان صفتى تعلق مى گيرد که
بر حواله دهنده داشت . در صورتى
که دين بر حواله دهنده بصورت
معجل باشد ، شخص حواله داده
شده بايد آنرا معجل تاديه نمايد .

وزکرى ، کولى شى چه دهغه خخه
دپور غوبنتنه وکى. که يى پور اداء
کپرى وونو په کومى اندازى چه يى
اداء کپرى وى په همفى اندازى نى
دذمى خخه ساقطيرى. که حواله
ورکپه شوى د حوالى ور کورونکى
پور وپرى نه وو او دهغه په امرنى
دهغه له خوا پور اداء که دهغه دمئل
په اندازى به په هغه رجوع کوى.
اږکه يى بى دهغه دامر خخه پور اداء
کپرى وو، تبرع کورونکى گنل کپرى.

ماده ۱۷۳۰-

په مقيدى حوالى کنبى دحوالى
ور کپه شوى خخه دپور د غوبنتنى
په بازه کنبى د حوالى ور کورونکى
حق قطع کپرى، او حواله ورکپه
شوى نه شى کولى چه پور حوالى
ورکورونکى ته ورکى. دمخالفت په
صورت کنبى، حوالى اخستونکى ته
مسئول دى . نو حواله اخستونکى
کولى شى دهغه په بازه کنبى حوالى
ورکورونکى ته رجوع وکى .

ماده ۱۷۳۱-

پور په حواله ورکپ شوى پورى
په همفى صفت تعلق نيسى چه
دحوالى ور کورونکى پورى نى لرلو.
که په حوالى ور کورونکى پور په
معجل صورت وو نو حواله ور کپ

و در صورتیکه دین موجب باشد ، شخص حواله داده شده بتا دینه آن مکلف نمیگردد . مگر حین رسیدن موعد تادیه .

ماده ۱۷۳۲-

هر گاه حواله موجب باشد ، وفات حواله دهنده در موعد تادیه تأثیری ندارد . اگر شخصی حواله داده شده فوت نماید ، دین معجل گردیده و از متروکه او تادیه میگردد . مشروط بر اینکه متروکه برای تادیه دین کافی باشد در صورت عدم کفایت متروکه تمام دین یا مقدار متباقی در موعد آن از حواله دهنده مطالبه میشود .

ماده ۱۷۳۳-

هر گاه حواله مبهم بوده تاخیر یا تعجیل دین در آن تصریح نشده باشد ، حواله بصورت موجب به شخص حواله داده شده اعتبار داده میشود ، در صورت تثبیت تعجیل شخص حواله داده شده فوراً بتادیه مکلف گردیده و در صورت تثبیت تاخیر حین رسیدن موعد تادیه ، پرداخت مکلف می شود .

شوی باید چه هفته به معجل صورت اداء کی . که پور موجب و نوحواله کرده شوی دهفی به اداء کولو ترهفی نه مکلف کیبری ترخو چه داداء کولو نیته نه وی را رسیدلی .

ماده ۱۷۳۲-

که حواله موجب و دهوالسی و ر کونکی مینه داداء کولو به نیته کنسی تأثیر نه لری ، که حواله و ر کرده شوی م شو نو پور معجل کیبری او دمتروکی خخه یی اداء کیبری ، خو به دی شرط چه متروکه دیور داداء کولو دیاره کافی وی ، که متروکی کفایت نه کولو نو تول پوریا پاتی اندازه یی دهفی دمدی دیوره کیدو وروسته دهوالسی و ر کونکی خخه غوبنتل کیبری .

ماده ۱۷۳۳-

که حواله مبهم وی او دیور تاخیر یا تعجیل به کنسی نه وی تصریح شوی ، حواله و ر کرده شوی ته به موجب صورت اعتبار لری ، به هفی صورت کنسی چه تعجیل ثابت کری شو سمدستی به اداء کولو مکلف کیبری ، او که تاخیر ثابت کری شو نوچه داداء کولو وخت را و رسیدلو به و ر کولو یی مکلف کیبری .

۱۷۳۴- ماده

که گروهی ور کوونکی ، گروهی
 اخستونکی ته دپور په اخستلو، یا
 اخستونکی ، خرخوونکی ته دثمن په
 اخستلو په بل چا حواله ور کی نو
 داحواله دگروى اخستونکی دگروى
 دحبسه ولو په باره کښی او د
 خر خوونکی حق دمیبعی دحبسه ولو
 په باره کښی ساقطه وی، مگر داچه
 دریم شخص پور او ثمن اداء کړی
 ری .

ماده ۱۷۳۴-

هر گاه رهن دهنده رهن
 گیرنده را باخذ دین ، یا مشتری
 بایع را با خذ ثمن بر شخص دیگری
 حواله دهد، این حواله حق رهن
 گیرنده را راجع به حبس رهن
 وحق بایع را راجع به حبس میبع
 ساقط نمی سازد . مگر اینکه
 شخص ثالث دین و ثمن را پرداخته
 باشد .

۱۷۳۵- ماده

که گروهی اخستونکی خپل پور
 ورکوونکی ته په گروهی ور کوونکی
 حواله ورکی، دهغه حق دگروى به
 حبسه ولو کښی ساقطیږی ، که
 خرخوونکی خپل پور ورکوونکی ته
 په اخستونکی دثمن داخستلو دپاره
 حواله ورکی دهغه حق دعین میبعی
 په حبسه ولو کښی ساقطیږی.

ماده ۱۷۳۵-

هر گاه رهن گیرنده ، داین
 خود را بر رهن دهنده حواله دهد،
 حق او در حبس رهن ساقط
 میگردد . اگر بایع داین خود را به
 مشتری برای اخذ ثمن حواله دهد،
 حق او در حبس عین میبعه ساقط
 میگردد .

۱۷۳۶- ماده

که پور وپی خپل پور ورکوونکی
 ته په بل چا په دی شرط حواله
 ورکی چه حواله کړه شوی دی
 دحوالی ور کوونکی دملکیت عین چه
 ورسره دی خرخ کی او دهغه دثمن
 خخه دی دحوالی اخستونکی پور
 اداء کی نو حواله دحوالی ورکړه

ماده ۱۷۳۶-

هر گاه مدیون داین خود را به
 شخص ثالث به این شرط حواله
 دهد که شخص حواله داده شده
 عین ملکیت حواله دهنده را که
 نزد وی است فروخته واز ثمن
 آن دین حواله گرفته شده را تادیبه
 نماید، حواله بعد از قبول شخص

شوی دقبلیدو وروسته صحت لری، هغه مکلف دی چه ذکر شوی عین خرڅ کی او دثمن څخه یی پور اداء کی. حواله ورکړه شوی دخپل پور په باره کښی حوالی ور کوونکی ته رجوع نه شی کولی، مگر دا چه په حوالی کښی دحوالی اخستونکی دپاره خیار شرط شوی وی یادا چه دحوالی کړه شوی مال دهلا کیدو په سبب حواله فسخ شی .

ماده - ۱۷۳۷

دحواله کړه شوی څخه دپور داداء کیدلو متعذره کیدل یا دهغه په افلاس حکم دحوالی دباطلیدلونه موجب کیږی .

ماده - ۱۷۳۸

دحوالی ور کړه شوی غیابت که څه هم په دایمی ډول وی دحوالی اخستونکی په حوالی ور کوونکی درجوع کولو باعث نه گرځی، مگر داچه د غایب مهینه ثابته شی .

ماده - ۱۷۳۹

کوم پور چه په حوالی مقیدشوی وی ساقط شی او دهغی څخه دحوالی کړه شوی دذمی برائت دحوالی څخه ترمنځه دیو کار په موجب ظاهره شی حواله باطلیږی او حواله اخستونکی به په حوالی ورکوونکی رجوع کوی .

حواله داده شده صحت داشته ،وی مکلف است تا عین مذکور را فروخته و از ثمن آن دین راتادیه نماید . شخص حواله داده شده راجع به دین او به حواله دهنده رجوع کرده نمی تواند . مگر اینکه درحواله خیار رجوع برای حواله گیرنده شرط شده یا حواله به نسبت از بین رفتن مال حواله داده شده فسخ گردد .

ماده ۱۷۳۷ -

متعذر شدن ادای دین از شخص حواله داده شده یا حکم به افلاس او موجب بطلان حواله نمی گردد .

ماده ۱۷۳۸ -

غیبت شخص حواله داده شده گرچه دایمی باشد ، باعث رجوع حواله گیرنده بر حواله دهنده نمیگردد . مگر اینکه وفات غایب ثابت شود .

ماده ۱۷۳۹ -

هر گاه دینیکه به حواله مقید گردیده ساقط شود و برائت ذمه شخص حواله داده شده از آن بموجب امری قبل از حواله ظاهر گردد ، حواله باطل پنداشته میشود . و حواله گیرنده به حواله دهنده رجوع می نماید .

۱۷۴۰- ماده

کوم مال چه حواله کړه شوی او دحوالی څخه وروسته دیوی عارضی په اثر هلاک شی او دحواله کړه شوی دذمی برانت دهغی څخه ثابت نه شی نو حواله نه باطلیږی .

ماده ۱۷۴۰-

هر گاه مالیکه به حواله مقید گردید ه، باثر عارضه بعد ازحواله هلاک گردد و برانت ذمه شخص حواله داده شده از آن ثابت هم نگردد، حواله باطل نمیگردد .

۱۷۴۱- ماده

(۱) که پور وپی خپل پور ور کوونکی ته ودیعت اخستونکی باندی دودیعی په عین مقیده حواله ورکمی او ودیعه پخواله دی چه حوالی اخستونکی ته تسلیم کړی شی بی دودیعت اخستونکی دتیری څخه هلاکه شی، نو ودیعت اخستونکی بری الذمه اوحواله باطله کنل کیږی. حواله اخستونکی کولی شی چه په حوالی ورکوونکی رجوع وکی.

ماده ۱۷۴۱-

(۱) هر گاه مدیون داین خود را به و دیعت گیرنده حواله مقید به عین ودیعه بدهد و ودیعه قبل از ادای آن به حواله گیرنده بدون تجاوز ودیعت گیرنده از بین برود، ودیعت گیرنده بری الذمه شناخته شده و حواله باطل می گردد. و حواله گیرنده حق دارد دین خود را از حواله دهنده مطالبه نماید .

۱۷۴۲- ماده

که ودیعه چه دبل چا دپاره دحوالی محل دی په استحقاق وپور له شوه لکه چه حواله په هلاکیدو باطلیږی همدارنگه دا هم باطلیږی . حواله

ماده ۱۷۴۲-

با استحقاق بردن ودیعه که محل حواله له برای غیر باشد، مانند از بین رفتن آن حواله را باطل می

سازد . و حواله گیرنده به حواله دهنده رجوع می نماید .

ماده ۱۷۴۳-

(۱) هر گاه مدیون داین خود را به شخص حواله داده شده حواله مقید به ادای دین از عین مقصوبه که نزد او است بدهد ، و عین در دست غاصب حواله داده شده قبلاً از ادای آن به حواله گیرنده باز بین برود ، حواله باطل نگردید و شخص حواله داده شده بری الذمه نشده برای حواله گیرنده ضامن مثل یا قیمت آن میگردد .

(۲) اگر عین مقصوبه را غیر به استحقاق ببرد ، حواله باطل بوده حواله گیرنده به حق خود بر حواله دهنده رجوع مینماید .

ماده ۱۷۴۴-

هر گاه مبیمه ای که بضمن حواله داده شده با استحقاق برده شود ، شخص حواله داده شده در صورتی که ضمن را پرداخته باشد ، میتواند بر حواله دهنده یا حواله گیرنده بهر یک که خواسته باشد ، رجوع نماید .

اخذتونی کولی شی چه به حوالی ور کونکی رجوع وکی .

ماده ۱۷۴۳-

(۱) که پور وری خپل پسرور ور کونکی ته به حواله کره شوی بانندی دپور داداء کولو دپاره دهفی غصب کره شوی مال په عین بانندی مقیده حواله ورکی چه دهغه سره دی او عین پخواله دی چه حواله اخستونکی ته ور کول شی دحواله کره شوی غصبه وونکی سره هلاک شی ، حواله نه باطلیری او حواله ور کره شوی هم نه بری الذمه کیری ، نو حوالی اخستونکی ته دهفی دمثل یا قیمت ضامن کیری .

(۲) که دغصب کره شوی شی عین بل خوک په استحقاق ویسی ، حواله باطلیری او حواله اخستونکی به دخپل حق داخستلو دپاره په حوالی ور کونکی رجوع کوی .

ماده ۱۷۴۴-

هغه مبیمه چه په لمن یی حواله ور کره شوی که به استحقاق ویوره شی نو په هفی صورت کنبی چه لمن یی ور کری وی نو کولی شی چه په حوالی ور کونکی یا په حوالی اخستونکی په هر یوه چه یی زره وغواری رجوع وکی .

۱۷۴۵- ماده

(۱) که حواله ور کوونکی پخواله دی چه حواله اخستونکی دحوالی ورکړه شوی څخه ټول پور واخلی، دپور وړ توب په حالت کښی مړشی. نوکوم شی چه حوالی اخستونکی دحوالی ور کوونکی په ژوند کښی دحوالی ورکړه شوی څخه قبضس کړی دهغه دی، اوکوم شی چه یی نه دی قبضس کړی نو حواله اخستونکی سره به په هغی کښی دحوالی ور کوونکی دنورو پور ور کوونکو په شان معامله کیری .

(۲) په هغه صورت کښی چه پور دحوالی ور کوونکی دپور ورکوونکی ترمنځ ویشل شی، حواله اخستونکی دهغی حصو په باره کښی چه نورو پور ورکوونکو اخستی په حوالی ورکړه شوی رجوع نه شی کولی.

۱۷۴۶- ماده

که حواله ور کوونکی پخواله دی چه حواله اخستونکی خپل پور دحوالی ور کړه شوی څخه واخلی، مړشی او دهغه څخه وارثان پاتی وی، د حوالی ور کوونکی وارثان کولی شی چه پوروغواپی اودمتروکی سره ئی یوځای کي، نوبه دی صورت کښی به حواله اخستونکی دمتروکی څخه خپل پور اخلی .

۱۷۴۵- ماده

(۱) هر گاه حواله دهنده قبل از آنکه حواله گیرنده تمام دین را از شخص حواله داده شده بگیرد، در حال مدیونیت وفات نماید، آنچه را که حواله گیرنده در زمان حیات حواله دهنده از شخص حواله داده شده قبضس نموده باشد، از وی محسوب و آنچه را که قبضس نکرده باشد، حواله گیرنده در آن مثل سایر دانیین حواله دهنده شناخته میشود .

(۲) در صورت تیکه دین بی دانیین حواله دهنده تقسیم گردد، حواله گیرنده در خصوص حصصیکه سایر دانیین اخذ نموده اند، شخص بر حواله داده شده رجوع کرده نمیتواند .

۱۷۴۶- ماده

هر گاه حواله دهنده قبل از آنکه حواله گیرنده دین خود را از شخص حواله داده شده بگیرد وفات نموده و از وی ورثه باقیمانده باشد، ورثه حواله دهنده، میتواند دین را مطالبه و آنرا با متروکه ضم نماید، درین صورت حواله گیرنده از متروکه دین خود را می گیرد .

۱۷۴۷- ماده

که حواله ور کرده شوی د پور و پرتوب په حالت کښی مې شی دهغه متروکه دپور ور کوونکو او حوالی اخستونکی ترمنځ دهغوی دحصو په اندازی ویشله کیږی نوکه در یشلو وروسته دحوالی اخستونکی حق پاتی شو، دهغی غوښتنه به دحوالی ور کوونکی څخه کوی .

ماده ۱۷۴۷-

هر گاه شخص حوا له داده شده در حال مدیو نیت و فات نماید ، مترو که وی بین داننن و حوا له گیر نده بتنا سبب حصص شان تقسیم میگردد ، درصور تیکه حق حوا له گیرنده بعد از قسمت با قیما نده ، راجع به آن به حواله دهنده رجوع می نماید .

۱۷۴۸- ماده

که حواله اخستونکی مې شی او حواله کرده شوی دهغه وارث وی نو کوم پورچه حواله ور کوونکی یسی پر حواله کرده شوی لری باطلیږی که څه هم حواله اخستونکی خپل مال حواله کرده شوی ته هبه کی .

ماده ۱۷۴۸-

هر گاه حوا له گیرنده و فات نموده، شخص حوا له داده شده وارث او باشد، آنچه حوا له دهنده بر شخص حوا له داده شده دارد باطل میگردد. گر چه حوا له گیرنده مال حوا له رابه شخص حواله داده شده هبه نماید .

پنجم مبحث - دحوالی ور کرده

شوی دغی برائت

۱۷۴۹- ماده

که حواله ور کرده شوی پور اداء کی او یانی په بل چا حواله کی او دبل چا له خوا دا حواله قبوله شی، بری الذمه کیږی .

ماده ۱۷۴۹-

شخص حوا له داده شده با پرداخت دین حواله شده یا حوا له آن بر غیر و قبول حوا له از طرف غیر، بری الذمه شناخته میشود.

۱۷۵۰- ماده

که حواله اخستونکی ، حواله ور کرده شوی ته ابراء وکی پور ساقطیږی او حواله ور کرده شوی بری الذمه کیږی .

ماده ۱۷۵۰-

هر گاه حوا له گیر نده به شخص حواله داده شده ابراء دهد، دین ساقط گردید . شخص حواله داده شده بری الذمه شناخته میشود.

۱۷۵۱- ماده

که حواله اخستونکی پور حواله ورکړه شوی ته هبه کی او هغه هبه قبوله کی نو دپور مالک گنل کیږی. په دی صورت کښی که حواله ورکړه شوی دحوالی ور کوونکی پوروی وی نو پور دمجرائی په اساس ساقطیږی، او که پور وړی نه یی، نو هغه او دهغه وارثان کولی شی چه دحوالی ور کوونکی څخه دهغی غوښتنه وکی .

ماده ۱۷۵۱-

هر گاه حواله گیر نده دین را به حواله داده شده هبه نموده و او هبه را قبول نماید ، مالک دین شناخته میشود . درین صورت تا اگر شخص حواله داده شده از حواله دهنده مدیون باشد ، دین باساس مجرای ساقط میگردد ، اگر مدیون نباشد او و ورثه او میتوانند آنرا از حواله دهنده مطالبه کنند.

۱۷۵۲- ماده

په مقیدی حوالی کښی د حوالی اخستونکی له خوا حوالی ورکوونکی ته ابراء او هبه صحت نه لری .

ماده ۱۷۵۲-

در حواله مقید ابراء و هبه دین از طرف حواله گیر نده برای حواله دهنده صحت ندارد .

دوهم قسمت

قسمت دوم

دحق حواله

حواله حق

۱۷۵۳- ماده

که پور ور کوونکی دبل چا سره موافقه وکی چه زما دپور حواله چه په پور وړی یی لرم قبوله که، نو که حوالی اخستونکی، حواله قبوله کړه، بی له دی چه حواله کړه شوی پری موافقه وکی دا حواله صحیح ده مگر داچه دپور ور کوونکی او پوروی ترمنځ موافقه بل رنگه شوی وی یا داچه دقانون حکم په بل ډول وی .

ماده ۱۷۵۳-

هر گاه داین باشخص دیگر موافقه نماید تا حواله دین ویراکه بر ذمه مدیون است قبول کند ، حواله بعد از قبول حواله گیرنده بدون آنکه حواله داده شده موافقه نماید ، صحیح دانسته میشود . مگر اینکه موافقه بین داین و مدیون بخلاف آن صورت گرفته یا قانون طور دیگری حکم نماید .

۱۷۵۴- ماده

دحق حواله بى دپور وپى
درضائيت څخه صحت لرى .

۱۷۵۴- ماده

حواله حق بدون رضائيت مديون
صحت دارد.

۱۷۵۵- ماده

دحق حواله دهغى اندازى څخه
دباندى چه دحجز قابليت لرى،
صحيح نه ده .

۱۷۵۵- ماده

حواله حقدرد خارج از مقدار ريکه
قابليت حجز را دارد، صحت ندارد.

۱۷۵۶- ماده

دحق حواله دحواله کره شوى په
مقابل کښى غير نافذه نه گڼل کيږي،
مگر داچه حواله ورکره شوى پور وپى
هغه قبوله کى يا ورته خبر ورکول
شوى وى او دهغى نفاذ دبل چا په
مقابل کښى د حوالى ور کره شوى
پور وپى دقبولو په اړددى مستلزمه
وى چه داقبولى دى ثابت نه نيته ولرى.

۱۷۵۶- ماده

حواله حق در مقابل مديون
حواله داده شده باغير ، نافذ شمرده
نميشود . مگر اينکه مديون
حواله داده شده آنرا قبول نموده
يا بوى ابلاغ گرديد . باشد و نفاذ
آن در مقابل غير بائر قبول مديون
حواله داده شده ، مستلزم آنست
تا اين قبولى تاريخ ثابت داشته
باشد .

۱۷۵۷- ماده

دحواله شوى حق سره دهغى
تضمينات هم نقليږي .

۱۷۵۷- ماده

باحق حواله شده تضمينات آن
نيز انتقال مى نمايد .

۱۷۵۸ ماده

حواله اخستونكى پور ورکونكى
كولى شى دحوالى داعلامه ولوياد هغى
دقبولو تر مخه داسى عملى اجراآتو
ته اقدام وكى چه دهغى په وسيلي
دهغى حق ساتنه وكى چه ورته نقل
شوى دى .

۱۷۵۸- ماده

داين حواله گيرنده ، ميتواند
قبل از اعلام حواله يا قبول آن په
اجراآت عملى اقدام نمايد كه توسط
آن حقى را كه بوى انتقال نموده
حفاظت نمايد .

۱۷۵۹- ماده

که دحق حواله دعوض به مقابل کښی وی، حواله ور کوونکي دحوالی به وخت کښی دهغی حق په وجود چه پری حواله ورکړه شوی، ضامن دی، مگرداچه دهغی په خلاف موافقه شوی وی .

۱۷۵۹- ماده

هر گاه حواله حق به مقابل عوض باشد، حواله دهنده هنگام حواله بوجود حقیکه به آن حواله داده شده ضامن می باشد. مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

۱۷۶۰- ماده

که دحق حواله دعوض به مقابل کښی نه وی، نوحواله ورکوونکی ضامن نه گنل کیږی .

۱۷۶۰- ماده

هر گاه حواله حق بمقابل عوض صورت نگر فته باشد، حواله دهنده ضامن شناخته نمیشود.

۱۷۶۱- ماده

که حواله ورکوونکی دپور و پری شتمنی تضمین کړی وی، نو ضامن دحوالی دوخت منعقیدو ته راجع کیږی .

۱۷۶۱- ماده

هر گاه حواله دهنده غنای مدیون را ضامن کرده باشد، ضامن بوقت انعقاد حواله راجع میگردد .

۱۷۶۲- ماده

که حواله اخستونکی په حوالی ورکوونکی د ضامن رجوع وکی نو حواله ور کوونکی دهغه څه په رده ولو چه ئی اخستی دمصرفونو سره مکلف دی .

۱۷۶۲- ماده

هر گاه حواله گیرنده بر حواله دهنده بضمن مراجعه نماید، حواله دهنده به رد آنچه اخذ نموده بامصارف مکلف میگردد .

۱۷۶۳- ماده

حواله ور کوونکی دخپل تیری کولو ضامن دی که څه هم حواله بی عوضه وی یا دضمان نشتوالی شرط شوی وی .

۱۷۶۳- ماده

حواله دهنده از تجاوز خود ضامن می باشد، گرچه حواله بدون عوض بوده یا عدم ضمان شرط شده باشد .

۱۷۶۴- ماده

حواله ور کونکی مکلف دی چه حوالی اخستونکی ته هغه سندچه په کبسی حواله شوی حق درج وی سره دهغی توضیحاتو او وسیلو چه ددی حق حاصله ول آسانه وی، تسلیم کری .

ماده ۱۷۶۴-

حواله دهنده مکلف است سند حاوی حق حوا له شده را با توضیحات و وسا یلیکه حصول این حق را بحوا له گیر نند . میسر گر داند ، تسلیم دهد .

۱۷۶۵- ماده

که په یوه حق کبسی خو حوالی وی نو دهغه چا حوالی ته ترجیح ورکول کبزی چه ترنورو دمخه تنفیذ شی .

در حال تعدد حوا له دریک حق، حواله شخصیکه اولتر از دیگران تنفیذ گردد ، ترجیح دارد .

ماده ۱۷۶۶-

حواله ور کړه شوی پور وړی کولی شی چه دحوالی اخستونکی به مقابل کبسی به داسی دفاعیو استنادو کی چه دحوالی دناذیدو په وخت کبسی یی په هغی دحوالی ورکونکی به مقابل کبسی استناد کولی شو . همدارنگه کولی شی په داسی دفاعیو استنادو کی چه دحوالی دحق خخه استنباطیدلی شو.

مدیون حوا له داده شده می تواند در برابر حواله گیر نند . به مدافعتی استناد نماید که حین انفاذ حواله با آن در برابر حوا له دهنده استناد نموده میتواند . همچنان میتواند به مدافعتی استناد نماید که از حق حوا له استنباط شده می توانست .

۱۷۶۷- ماده

که حواله شوی حق پخوا له دی چه حواله دبل چا په حصی کبسی نافذ شی، د حواله کړه شوی به تصرف کبسی دحجز لاندی واقع شی، نو حواله نسبت حجز کونکی ته بل حجز گنل کبزی .

هر گاه حق حواله شده در تصرف شخص حواله داده شده قبیل از آنکه حواله در حصه غیر ، نافذ گردد تحت حجز قرار داده شود ، حواله نسبت به حجز کنند ، حجز دیگر شمرده میشود .

ماده ۱۷۶۷-

۱۷۶۸ - ماده

وروسته له دی چه حواله دبل چا په حصی کښی نافذه شی دحجز لاندی مال باندی بل حجز واقع شی نو پور دمخکنی حجز کوونکی او حوالی اخستونکی او دوروستنی حجز کوونکی ترمنځ دپورور کوونکو په شان ویشل کیږی خودوروستنی حجز کوونکی دحصی څخه په دومره اندازی اخستل کیږی چه دحوالی اندازه حوالی اخستونکی ته پوره کی.

ماده ۱۷۶۸ -

هر گاه به مال تحت حجز بعد ازینکه حواله در حصه غیر ، نافذ گردیده حجز دیگر ی واقع شو د، دین بین حجز کننده متقدم وحواله گیرنده و حجز کننده متاخر مانند داینین بین شان تقسیم میگردد. اما از حصه حجز کننده متاخر به اندازه ایکه و جه حواله برای حواله گیرنده تکمیل نماید ، اخذ میشود.

۱۷۶۹ - ماده

که پور وړی حواله قبوله کړی نه وی او دحوالی دا علامیدو ترمنځه، پور حواله ور کوونکی ته ورکی بری الذمه گڼل کیږی په هغی صورت کښی چه حواله اخستونکی ثابت کی چه دپور دو رکولو په وخت کښی به حوالی خبروونونه بری الذمه کیږی.

ماده ۱۷۶۹ -

هر گاه مدیون حواله را قبول نه نموده و قبل از اعلان حواله دین را برای حواله دهنده تادیه کند، بری الذمه شناخته میشود. ودر صور تیکه حواله گیرنده عالم بودن ویرا هنگام تادیه بحواله ثابت نماید ، بری الذمه دانسته نمیشود .

دویم فصل

حیازی گروهی

لمری قسمت

دحیازی گروهی رکنونه

۱۷۷۰ - ماده

حیازی گروهی داسی عقد دی چه دهغی په موجب گروهی ور کوونکی تصد کوی چه خپل مال به دگروهی اخستونکی په تصرف کښی یادیوبل

فصل سوم

رهن حیازی

قسمت اول

اوگان رهن حیازی (قا مینی)

ماده ۱۷۷۰ -

رهن حیازی ، عقدی است که بموجب آن رهن دهنده تصد می نماید تا مال خودرا بتصرف رهن گیرنده یا شخص امین دیگر ی

به مقابل حق مالی قرار دهد که ادای تمامی یا قسمتی از آن بر حق داینین درجه اول یادآینینی که نسبت بدا ینین مذکور بر تبره پائین تر قرار دارند ، مقدم باشد .

ماده ۱۷۷۱-

مال مرهونه در رهن حیازی ، باید موجود و دارای قیمت مقدور التسلیم و ملك خالی از حقوق غیر باشد .

ماده ۱۷۷۲-

(۱) موضوع رهن باید دین ثابت به ذمه مدیون بوده یا عینی از اعیان قابل تضمین باشد . رهن به امانات صحت ندارد .

(۲) مال مرهونه در رهن حیازی ، منقول و غیر منقول شده میتواند .

(۳) هرگاه مال مرهونه در رهن حیازی پول نقد باشد ، رهن گیرنده نمیتواند از آن استفاده نماید . مگر اینکه این استفاده بفرض حصول دین بعد از اجتناب رهن دهنده در موعد تادیقه دین صورت گرفته باشد .

امین شخص به تصرف کتبی دداسی مال دحق به بدل کتبی ورکوی چه دهضی قول یا یوه برخه اداء کول دلمری درجی پور ور کورنکو یا دداسی پور ور کورنکو حق ته چه نسبت ذکر شوو پور ور کورنکو ته به تیتیرتی کتبی و المعدی تر مخه وی .

ماده ۱۷۷۱-

به حیازی گروی کتبی باید چه دگروی مال موجود ، قیمت لرونکی ، تسلیمیدل یی ممکن او داسی ملکیت وی چه دنورو دحق و خخه خالی وی .

ماده ۱۷۷۲-

(۱) دگروی موضوع باید چه دپوروی به ذمی باندی ثابت پوروی او یا داسی عین وی چه دتضمین پوروی به امانتو نو گروی صحیح نه ده .

(۲) به حیازی گروی کتبی منقول اونا منقول مال گرویدلی شی .

(۳) که به حیازی گروی کتبی دگروی مال پیسی وی نو گروی اخستونکی نه شی کولی چه ورخخه گته واخلی مگر داچه داگته اخستل ددی دپاره وی چه دگروی اخستونکی دخبرتیا وروسته دپور داداء کولو به وخت کتبی دپور دحصول دپاره وی .

لمری مبحث - عقد ددواپوخواوو
ترمنخ دحیازی گروهی آثار
لمری فرعه - دگرووی ور کوونکی
التزامونه
ماده ۱۷۷۳ - ماده

مبحث اول - آثار رهن حیازی
بین متعا قدین
فرع اول - وجایب
رهن دهنده
ماده ۱۷۷۳ -

(۱) دگرووی دصحت او لا زمیدو
دپاره شرط ده چه گروهی اخستونکی،
گرووی په پوره صورت قبض کی .
(۲) گرووی ور کوونکی کولی شی
چه گروهی اخستونکی ته دگرووی
دتسلیمو لو ترمنخه دهغی خخه رجوع
وکی او دگرووی په عین کبشی تصرف
وکی .

(۱) برای صحت و لزوم رهن،
شرط است که مرهونه را رهن
گیرنده بصورت تام قبض نماید .
(۲) رهن دهنده میتواند قبل از
تسلیمی رهن برای رهن گیرنده در
آن رجوع کرده و در عین مرهون
تصرفات نماید .

ماده ۱۷۷۴ -

ماده ۱۷۷۴ -

گرووی ور کوونکی او، گرووی
اخستونکی کولی شی په عقد کبشی
یاتر عقد وروسته یو دبل په موافقی
داسی شرط کبشیردی چه گرووی در
دیوېل امین شخص سره کبشینیږدله
شی. په دی صورت کبشی دامین
شخص په رضائیت دهغه تصرف
دگرووی اخستونکی دتصرف په شان
دی او دهغه په قبضو لو سره گرووی
پوره کبیری او گرووی ور کوونکی په
هغی ملزم دی .

رهن دهنده په رهن گیرنده می
توانند در عقد یا بعد از آن به
موافقت یکدیگر گذاشتن رهن
را نزد شخص امین شرط گذارند.
درین صورت با رضائیت شخص
امین تصرف او مانند تصرف رهن
گیرنده تلقی شده و رهن با قبض
وی تمام میشود و رهن دهنده به
آن ملزم می باشد .

ماده ۱۷۷۵ -

ماده ۱۷۷۵ -

گرووی ور کوونکی دگرووی
دسلامتیا او نافذیدو ضامن دی .
پور ور کوونکی کولی شی چه دگرووی

رهن دهنده از سلامتی و نفاذ
رهن ضامن دانسته میشود و داین
میتواند به مصارف رهن دهنده

به اتخاذ وسایلی متصل شود که برای حفاظت شیء مرهونه لازم است .

ماده ۱۷۷۶-

هر گاه مال مرهونه در تصرف رهن گیرنده بوده و قسمتی از آن به استحقاق برده شود ، در صورتیکه مقدار استحقاق برده شده مشاع باشد ، رهن در متباقی باطل و در صورتیکه معین باشد ، در متباقی رهن بحال خود باقی مانده و تمام دین حبس میگردد .

ماده ۱۷۷۷-

هر گاه مرهونه بخیازت رهن دهنده در آید رهن منقضی میگردد، مگر اینکه داین رهن گیرنده اثبات نماید که مراجعه به سبب دیگر نیز از انقضای رهن صورت گرفته. این حکم در صورتیست که شخص ثالث اخلال نگردد .

ماده ۱۷۷۸-

(۱) هر گاه شیء مرهونه از بین رفته یا ناقص گردد و این از بین رفتن یا نقصان به علت خطای رهن دهنده یا قوه مجبره باشد ، رهن دهنده از آن ضامن شناخته میشود .

ورکونکی به مصرف دداسی وسیلو نیولو ته اقدام وکی چه دگرو شوی شیء دساتنی دپاره لازم وی .

ماده ۱۷۷۶-

که گرو شوی مال دگرو وی اخستونکی به تصرف کبنی وی او دهفی یوه برخه به استحقاق ویوپوه شیء ، که به استحقاق وپله شوی برخه شریکه وی گروی به پاتی کبنی باطله ده . او که به استحقاق وپل شوی برخه تا کلی وه نو به پاتی کبنی گروی پخپل حال پاتی کبیری اوپول پور حبسیری .

ماده ۱۷۷۷-

که گرو شوی شیء دگرو وی ورکونکی به خیازت کبنی داخل شیء ، گروی پای ته رسیری، مگر داچه پورورکونکی گروی اخستونکی ثابت کی چه مراجعه بی دگرو ی دمدی دتیری دو به بل سبب شوی ده. دا حکم به هفی صورت کبنی دی چه دبل چا حق اخلال نه شیء .

ماده ۱۷۷۸-

(۱) که گرو شوی شیء هلاک یا ناقص شیء او دا هلاک یا نقصان دگروی ورکونکی دخطا یا دمجبری قوی به علت وی نوگروی ورکونکی دهفی مسئول دی .

(۲) بر رهن حیازی ، احکام متعلق به ازبین رفتن شی مرهونه ، در رهن رسمی یا نقصان آن در مورد انتقال حق داین از شی مرهون با آنچه در حق قیکه قایم مقام آن میگرد ، تطبیق میشود .

فرع دوم - و جایب داین

رهن گیرنده

ماده ۱۷۷۹-

هر گاه داین رهن گیرنده ، شی مرهونه را تسلیم شود ، مکلف است طوری در حفاظت و نگهبانی آن توجه نماید که در مورد مال خود می نماید .

ماده ۱۷۸۰-

رهن گیرنده بعد از قبض رهن ضامن از بین رفتن آن بوده و برداخت قیمت مرهونه یادین هر یک که کمتر باشد مکلف میگردد در مورد تعیین قیمت بقیمت روز قبض اعتبار داده میشود نه بقیمت روز ازبین رفتن مال .

ماده ۱۷۸۱-

هر گاه مال مرهونه نزد رهن گیرنده از بین رود و قیمت آن مساوی اندازه دین باشد ، تمام

(۲) به حیازی گروی بانندی درستی گروی پوری مربوط حکمو نه دشی دهلاکیدو یا نقصان ، دگرو شوی شی به باره کنبی دبسور ور کوونکی دحق نقلیدل هفی شی ته چه به حقوقو کنبی دهفی قایم مقام کیری تطبیقیری .

دوهمه فرعه - دپور ور کوونکی

گروی اخستونکی التزا مونه

ماده ۱۷۷۹-

که پور ور کوونکی گروی اخستونکی دگرو شوی شی تسلیم شی مکلف دی چه دهفی به ساتنی او صیانت کنبی داسی توجه وکی لکه چه دخیل مال به باره کنبی بی کوی .

ماده ۱۷۸۰-

گروی اخستونکی دقبضو لـ و وروسته دهفی دهلاکیدو ضامن دی دگرو شوی شی یا دپور به قیمت ور کولو هر یو چه کم وی مکلف دی ، دقیمت به باره کنبی دقبضه ولسو دورخی قیمت اعتبار ورکول کیری ، نه دمال دهلاکیدو دورخی قیمت ته .

ماده ۱۷۸۱-

که گرو شوی مال دگروی اخستونکی سره هلاک شی او قیمت نی دپور داندازی سره مساوی وی ،

دین از ذمه رهن دهنده ساقط گردیده و چنین تلقی میشود که رهن گیرنده بحق خود رسیده باشد، مشروط بر اینکه ثابت شود که از بین رفتن مال به اثر تجاوز یا تقصیری صورت گرفته است .

ماده ۱۷۸۲-

هر گاه مال مرهونه نزد رهن گیرنده از بین رود و قیمت آن بیشتر از اندازه دین باشد، دین ساقط گردید و رهن گیرنده از متباقی قیمت مال مرهونه ضامن میباشد، مشروط بر اینکه از بین رفتن مال به اثر تجاوز یا تقصیر وی باشد .

ماده ۱۷۸۳-

هر گاه مال مرهونه نزد رهن گیرنده به اثر تجاوز یا تقصیر او از بین رود و قیمت آن کمتر از مقدار دین باشد، دین باندازه قیمت مرهونه ساقط گردید و در دین باقی مانده به رهن دهنده رجوع می نماید .

ماده ۱۷۸۴-

هر گاه رهن گیرنده حاصلات عین مرهونه را بدون اجازه رهن دهنده در حال حضور وی یا بدون اجازه محکمه باصلاحیت در حال

پور دگروی و کونکی دذمی خخه ساقطیری اوداسی گنل کیری چه گروی اخستونکی بخیل حق رسیدلی دی خو په دی شرط چه ثابتہ شی چه هلاکیدل یا نقصان دهغه دتیری په اثر صورت موندلی دی .

ماده ۱۷۸۲-

که گروهی مال دگروی اخستونکی سره هلاک شی او قیمت یی دپور داندازی خخه زیات وی، پور ساقطیری او گروهی اخستونکی دگرو شوی مال دپاتی قیمت ضامن دی، خو په دی شرط چه دمال هلاکیدل دهغه دتیری یا تقصیر به سبب وی .

ماده ۱۷۸۳-

که گروهی مال دگرویی اخستونکی سره دهغه دتیری یا تقصیر به سبب هلاک شی او قیمت یی دپور داندازی خخه کم وی، پور دگرو شوی شی په اندازی ساقطیری او دپاتی پور غوښتنه به دگروی و کونکی خخه کوی .

ماده ۱۷۸۴-

که گروهی اخستونکی دگرو شوی شی دعین حاصلات یی دگرویی و کونکی داجازی دهغه د حضور په حالت کنبی یابی دواک لرونکی محکمی داجازی خخه دهغه د غیابت

به حالت کبسی، خرخ کی، دقیمت
به ور کولو مکلف کبیری .

ماده - ۱۷۸۵

گروی اخستونکی نه شی کولی
دگرو شوی مال خخه عام له دی چه
منقول وی یا نا منقول بی دگروی
ور کوونکی داجازی خخه گته واخلی.
هغه کولی شی چه دگروی ورکوونکی
به اجازی گرو شوی مال به اجاری
ورکی او اجوره نی گروی ورکوونکی
ته ورکی، یا داچه داجاری پیسی
دگروی ور کوونکی داجازی وروسته
داصلی پورخه وضع کی، که خه هم
دگروی عقد باطل شوی وی .

ماده - ۱۷۸۶

(۱) که گروی ور کوونکی دگرو
شوی مال داستعمال، گتی اخستلو
یا عاریت ورکولو، گروی اخستونکی
ته دیوه کار داجراء کولو دپاره اجازه
ورکی، او گرو شوی مال داستعمال
یاکار کولو ترمخه یا دهفی خخه
دفارغیدو وروسته هلاک شی نودپور
خخه ضمان اخستل کبیری .

(۲) که دگروی ور کوونکی

داجازی به صورت کبسی گرو شوی

غیاب اوبفرو شد بپر داخت قیمت
آن، مکلف شناخته میشود..

ماده - ۱۷۸۵

رهن گیر نده نمیتواند از مال
مرهونه، منقول باشد یا عاقل بدون
اجازه رهن دهنده انتفاع بگیرد، او
میتواند به اجازه رهن دهنده مال
مرهونه را با جاره داده و اجرت
آنها برای رهن دهنده بپر دازد،
یا اجاره رابه اجازه رهن دهنده
از اصل دین وضع نماید، گر چه
عقد رهن باطل گردیده باشد .

ماده - ۱۷۸۶

(۱) گا . رهن دهنده
به استعمال یا انتفاع یا عاریت
دادن مال مرهونه برای اجرای عمل
برهن گیرنده اجازه بدهد و مال
مرهونه قبل از شروع در استعمال
یا عمل یا بعد از فراغت از آن از بین
رود، ضمان آن از دین گرفته
میشود .

(۲) اگر مال مرهونه در صورت

اجازه رهن دهنده حین استعمال

وانتفاع یا حین اجراء عملیکه به منظور آن به عاریت داده شده ازین رود، امانت تلقی شده ضمان آن بر رهن گیرنده لازم نبوده و نه چیزی از دین در مقابل آن کاسته میشود .

ماده ۱۷۸۷-

هر گاه طرفین رهن در مقابل تعویض موافقه شده در التاخر تأخیر تادیه دین به این موافقه ننموده باشند که صلاحیت در مقابل تعویض باشد و هم از تعیین تعویض سکوت نموده باشند ، تعویض به اساس فیصد قانونی سنجیده شده و از قیمت حاصلات تجاوز کرده نمی تواند .

ماده ۱۷۸۸-

اگر برای تادیه دین تضمین شده وقت تعیین نگردید ، باشد ، داین نمیتواند مطالبه تادیه حق خود را نماید . مگر از طریق کاستن آن از قیمت حاصلات ، بدو ناینکه حق مدیون را در مورد تادیه دین هر وقت که خواسته باشد اخلال نماید .

ماده ۱۷۸۹-

داین رهن گیرنده اداره شسی مر هونه رابدست گرفته تغییر

مال داستعمال ، گتی اخستلو یا دهفی کار داجراء کولو په وخت کنبی چه دهفی دپاره به عاریت ور کول شوی هلاک شی نو امانت گنل کپیری په گروی اخستونکی ضمان نه لازمپیری او نه دهفی په بدل کنبسی دپور خخه خه کمپیری .

ماده ۱۷۸۷-

که دگروی دواړه خواوی دموافقه شوی تعویض په بدل کنبی دپور داداء کولو دوروسته والی په سبب په دی موافقه نه وی کپری چه حاصلات دی دتعویض په بدل کنبی وی او هم نی دتعویض دتا کلو خخه سکوت کپری وی ، نو تعویض دقانونی نرخ په اساس سنجول کپیری اود حاصلاتو دقیمت خخه نه شی زیاتیدلی .

ماده ۱۷۸۸-

که دتضمین شوی پور داداء کولو دپاره وخت نه وی تا کول شوی ، پور ورکونکی نه شی کولی چه دخپل حق داداء کولو غوښتنه وکی ، مگر د حاصلاتو دقیمت دکمو لو خخه ، بی له دی چه دپور پری حق دپور داداء کولو په باره کنبی هر وخت چه وغواړی ، اخلال کی .

ماده ۱۷۸۹-

پور ور کوونکی رهن اخستونکی به دگرو شوی شی اداره په لاس

کبسی اخلی داستمار دلاری چه
دعین خخه نی کوی هیخ تغییر به کبسی
نه شی راوری مگر دگروی ورکونگی
به اجازی . همدارنگه گـرـوی
اخستونگی مکلف دی دپولو کارونو
خخه گروی ور کونگی ته خبرتیا
ورکی خو به هفی صورت کبسی چه
دهغه مداخله ایجابوی .

ماده ۱۷۹۰-

هر گاه داین حق خود را در اداره
مال مر هونه سوء استعمال نماید
یا اهمال بزرگ را مرتکب
شود، رهن دهنده می تواند تحت
حراست گذاشتن شی را مطالبه
یا استر داد آنرا در برابر پرداخت
آنچه بروی است ، بخواهد .

ماده ۱۷۹۱-

(۱) رهن دهنده نمیتواند با
پرداخت قسمتی از دین ، رهن
گیرنده را برد قسمتی از مال
مرهونه مکلف نماید . رهن گیرنده
میتواند مال مر هونه را در مقا بل
متباقی دین گر چه قلیل باشد ،
نزد خود نگهدارد .

(۲) در صور تیکه مال مر هونه
دوچیز جدا گانه بوده و هر یک

ماده ۱۷۹۰-

که پور ورکونگی خپل حق دگرو
شوی مال به اداری کبسی بد استعمال
کی یا دلوی اهمال ارتکاب کونگی
شی، گروی ور کونگی کولی شی
چه غویشنه وکی چه شی دی دساتنی
لاندى کبسی نمودل شی یا دا چه کوم
پور دهغه به نمی دی دهفی داداء
کولو په بدل کبسی گرو شوی شی
بیرته واخلی .

ماده ۱۷۹۱-

(۱) گروی ور کونگی نه شی
کولی چه دیوی برخی پور په اداء
کولو سره، گروی اخستونگی دیوی
برخی گرو شوی مال په بیرته
ورکولو مکلف کی، گروی اخستونگی
کولی شی، گرو شوی مال دپاتی پور
په بدل کبسی که شه هم کم وی دشان
سره وساتی .

(۲) که گرو شوی مال دوه جلا
شیان وی او گروی ور کونگی

در مقابل مقدار معین از دین تخصیص داده شده باشد و رهن دهند . مقدار ی از دین را که در مقابل یکی از آن قرار دارد تا دیه کند ، میتواند آن را اخذ نماید . و در حالیکه مقدار دین در مقابل هر یک تعیین نشده باشد ، نمیتواند هیچ یک را اخذ نماید و هر دو در مقابل تمام دین حبس میگردد .

ماده ۱۷۹۲-

رهن گیرنده به تسلیم مال مرهونه به رهن دهنده جهت بیع آن و ادای دین و ی مکلف ساخته نمیشود ، زیرا حکم رهن حبس دایمی مال مرهونه الی زمان قبض دین از طرف داین است .

ماده ۱۷۹۳-

بر رهن حیا زی ، احکام قانون متعلق به مسؤلیت رهن دهنده غیر مدیون و احکام متعلق بشرط گذاشتن تملك حین عدم ایفا و شرط بیع ، بدون اجراء تطبیق میگردد .

دپور یوه اندازه چه دهغی دواړو څخه دیوه په مقابل کښی قرارلری ، اداء کی نو کولی شی چه هغه شی واخلی . که دهریوه په مقابل کښی دپور اندازه نه وی ټاکل شوی ، نونه شی کولی چه هیڅ یو واخلی او دواړه دټول پور په مقابل کښی حبس کیږی .

ماده ۱۷۹۲-

گروی اخستونکی نه شی مکلف کولی چه گرو شوی مال ور څخه ددی دپاره واخستل شی چه گروی ورکونکی ته ورکول شی چه هغه خرڅ کی او دگروی ورکونکی پور اداء کی ، ځکه چه دگروی حکم دادی چه گرو شوی مال دی دایمی حبس وی ترڅو چه پور ورکونکی خپل پور قبض کی .

ماده ۱۷۹۳-

په حیازی گروی باندى دقانون هغه حکمونه چه دپور وړی په غیر گروی ورکونکی دمسؤلیت پوری مربوط دی او هغه حکمونه چه دپور دنه اداء کولو په وخت کښی دتملك دشرط داینبو دلو پوری مربوط دی او دقانون هغه حکمونه چه بی له اجرا آتو دبیمی دشرطونو پوری مربوط دی تطبیق کیږی .

۱۷۹۴- ماده

گرویی اخستونکی نه شی کی لوی چه گرو شوی مال خرخ کی مکر به هفی صورت کبئی چه دگرویی ور کوونکی له خوا دهفی په خرخولو وکیل شوی وی. همدارنگه رهن ور کوونکی نه شی کولی چه بی دگرویی ور کوونکی داجازی څخه ، گرو شوی مال په ودیعت ، اجاری ، عاریت او په گرویی ور کی. که یی داکارونه وکړل گرویی اخستونکی تیری کوونکی گنل کیږی او دهفی په سبب دگرو شوی مال دقیمت په ورکولو په هری اندازی چه وی ضامن گنل کیږی .

۱۷۹۵- ماده

که گرویی اخستونکی بی دگرویی ور کوونکی داجازی څخه گرو شوی مال خرخ کی او اخستونکی ته یی تسلیم کی او گرو شوی مال دگرویی ور کوونکی داجازی دحاصلو لور تر مخه داخستونکی سره هلاک شی، نو گرویی ور کوونکی داخستونکی یا دگرویی اخستونکی په تضمین کبئی اختیار لری .

دو هم مبحث - نسبت در یم شخص ته دحیازی گرویی آثار
۱۷۹۶- ماده

حیازی گرویی په بل چا حجت کیدای نه شی، مگر دا چه گرو شوی

۱۷۹۴- ماده

رهن گیر نده نمی تواند مال مر هونه را بفروشد ، مگر اینکه از طرف رهن دهنده وکیل بفروش شده باشد . همچنان رهن گیرنده نمیتواند بدون اجازه رهن دهنده ، مال مر هونه را به ودیعت ، اجاره ، عاریت و رهن بدهد . در صورت اجرای چنین اعمال رهن گیرنده . متجا و ز شناخته شده به سبب آن بتا دیه قیمت مال مر هونه بهرانداز . که بالغ گردد ضامن شناخته میشود .

۱۷۹۵- ماده

هر گاه رهن گیرنده بدون اجازه رهن دهنده مال مر هونه را فروخته و تسلیم مشتری نماید و مال مر هونه قبل از حصول اجازه رهن دهنده نزد مشتری از بین رود ، رهن دهنده در تضمین مشتری یار رهن گیرنده ، مختار میباشد .

مبحث دوم - آثار رهن حیازی
به نسبت شخص ثالث
۱۷۹۶- ماده

رهن حیازی به شخص ثالث حجت شده نمیتواند ، مگر اینکه

مال دپور ور کونکی په تصرف کښی وی یا دا چه دگروی ور کونکی او گروی اخستونکی په موافقی دیوامین شخص په تصرف کښی وی .

ماده ۱۷۹۷-

دگروی عقد پور ورکونکی گروی اخستونکی ته دا حق ور کوی چه گرو شوی مال حبس کی بی له دی چه دبل چا قانونی حقوق اخلال کی.

ماده ۱۷۹۸-

که گرو شوی شی دگرو ی اخستونکی دتصرف څخه بی دهغه دارادی یا بی دهغه دعلم څخه ووخی، کولی شی چه دحیازت دحکمونو سره سم هغه دبل چا څخه بیرته دخپل حیازت کښی راوړی.

ماده ۱۷۹۹-

حیازی گروی پور ور کونکی گروی اخستونکی ته حق ور کوی چه خپل حق دنورو پور ور کونکو څخه ترمنځه دگرو شوی شی دښمن څخه ترلاسه کی عام له دی چه بل پور ورکونکی عادی وی یادترتیب له لحاظه وروستنی پور ورکونکی وی .

ماده ۱۸۰۰-

پور ورکونکی گروی اخستونکی کولی شی دخپل حق تنفیذ دگرو شوی مال څخه وغواړی که څه هم

شی مر هونه بتصرف دایمن یا بموافقت رهن دهنده و رهن گیرنده ، بتصرف شخص امین دیگری باشد .

ماده ۱۷۹۷-

عقد رهن، بداین رهن گیرنده حق میدهد تا مر هونه را حبس نموده ، بدون اینکه حقوق قانونی شخص ثالث را اخلال نماید .

ماده ۱۷۹۸-

هر گاه شی مر هونه از تصرف داین بدون اراده یا بدون علم او خارج شود ، میتواند مطابق باحکام حیازت آنرا از نزد غیر ، مجددا به حیازت خود برگرداند .

ماده ۱۷۹۹-

رهن حیازی برای داین رهن گیرنده حق میدهد تاحق خودراقبل از سایر دائنین از ښمن شی مرهونه بدست آرد ، خواه داین دیگر عادی باشد یا از لحاظ ترتیب، دایمن متاخر .

ماده ۱۸۰۰-

داین رهن گیرنده میتواند تنفیذ حق خود را از مال مرهونه مطا لبه نماید ، گر چه ملکیت آن شی بغیر

تعلق گرفته باشد ، درین صورت ثالث میتواند دین را تادیه نموده ، خود را در برابر مدیون قایم مقام او قرار دهد .

ماده ۱۸۰۱-

از رهن حیازی علاوه بر اصل حق ، مصارف ضروری که جهت حفاظت مال مرهونه بعمل آمده ، تعویض ضرر ناشی از عیب شی ، مصارف عقد دین بامصارف عقد حیازی قید و تنفیذ آن ، تعویضات قانونی یا موافقه ناشی از تاخیر تا دیه دین ، پرداخته میشود .

قسمت دوم

انقضای رهن حیازی

ماده ۱۸۰۲-

رهن بانقضای دین تضمین شده منقضی گردیده و یا ازاله سببیکه دین به آن منقضی گردیده ، رهن عودت می نماید . حقوق اشخاص صاحب حسن نیتیکه در خلال مدت انقضای حق و عودت آن کسب شده ، اخلال نمیگردد .

ماده ۱۸۰۳-

علاوه از حالت مندرج ماده (۱۸۰۲) این قانون ، رهن حیازی

دهنی شی ملکیت دغیر پوری تعلق نیولی وی ، په دی صورت کنبی بل خوگ کولی شی چه پور اداء کی او خپل خان دپور وړی په مقابل کنبی دهغه قایم مقام کی .

ماده ۱۸۰۱-

دحیازی گروی څخه په اصلی حق علاوه ، هغه ضروری مصرفونه چه دگرو شوی مال دساتنی دپاره شوی دی ، دشی دعیب څخه پیداشوی تعویض ، دپور د عقد مصرفونه ، دحیازی گروی د عقد مصرفونه ، قید او دهغی تنفیذ ، او قانونی یا موافقه لشی تعویضونه چه دعین د اداء کولو دوروسته والی څخه پیداشوی ورکول کبیری .

دوم قسمت

دحیازی گروی دمدی تیریدل

ماده ۱۸۰۲-

گروی دتضمین شوی پور په تیریدو سره تیرپری ، او دهغی سبب دزائله کیدو سره چه پور پری تیر شوی گروی عودت کوی . دهغه ښه نیت دخواوندانو حقوق چه دحق دمدی دتیریدو او بیرته عودت په اوږدو کنبی کسب شوی ، نه اخلالپری .

ماده ۱۸۰۳-

ددی قانون (۱۸۰۲) مادی په درج شوو حالونو علاوه حیازی گروی

دیوه راتلونکی سبب به موجودیدر با موجود شدن یکی از اسباب
تیریزی :

۱- که دحیازی گروی حق اود
ملکیت دحق سره دیوه شخص په
تصرف کبسی یو خای شی .

۲- که گروی اخستونکی پور
ور کونکی په صریح یا ضمنی توگه
دگروی دحق څخه انصراف وکی .
۳- دگرو کړی شوی شی په
هلاکیدو .

ماده ۱۸۰۴-

۱۸۰۴- ماده

رهن حیازی به و فات رهن
دهنده و رهن گیرنده با طل
نگرديده ، نزد ورته باقی می ماند.

حیازی گروی دگروی ور کونکی
او گروی اخستونکی به مرینه نه
باطلیزی او دوارثانو سره پاتی
کیزی .

ماده ۱۸۰۵-

۱۸۰۵- ماده

هر گاه رهن دهنده ، و فات
نماید ، وصی او به اجازه رهن
گیرنده شی مر هونه رافروخته
از آن دین رهن گیرنده را می
پر دازد . در صورتیکه رهن دهنده
وصی تعیین نکرده . باشد . داین
از محکمه ایکه محل اقامت متوفی
درحوزه صلاحیت آن قرار دارد ،
تقاضا میکند تا شخصی را جهت
فروش مال مر هونه و تادیه دین
از ثمن آن بحیث و صی تعیین
نماید .

که گروی ور کونکی مړ شی
دهغه وصی به دگروی اخستونکی
به اجازی گرو کړه شوی شی
خرخوی اود هغی څخه به دگروی
اخستونکی پور اداء کوی . که گروی
ور کونکی وصی نه وی ټاکل پور
ورکونکی به دهغی محکمی څخه چه
دمړی داوسیدلو خای دهغی دواک
په حوزی کبسی وجود لری ، تقاضا
کوی چه یو خوگ دگرو کړه شوی
مال دخرخولو اودهغی دثمن څخه
دپور داداء کولو دپاره دو صی په
حیث وټاکي .

۱۸۰۶ - ماده

که گروهی اخستونکی پور ورکونکی مری شی او دگرو کره شوی مال معلومات په لاس کنبی نه وی او په متروکی کنبی هم پیدا نه شی ، دمتروکی څخه دگرو کره شوی مال قیمت دداع کولو دواجب پور په حیث گنبل کیری .

دویم قسمت

دحیازی گروهی ځینی نوعی

لمړی مبحث - عقاری گروهی

۱۸۰۷ - ماده

عقاری حیازی گروهی په بلچا حجت کیدای نه شی ، مگر دا چه عقد ثبت شوی وی ، نو به دی ثبت درسومی گروهی دقیونو پوری مربوط خاص حکمونه تطبیقیری .

۱۸۰۸ - ماده

گروهی اخستونکی پور ورکونکی کولی شی چه عقار گروهی ورکونکی ته په اجاری ورکی بی له دی چه دا کار دنورو په حقوق تاثیروکی او لازمه ده چه داجاری قیمت دگرویی په عقد کنبی تصریح شی . که دگرویی دعقد څخه وروسته په هغی موافقه وشی نو لازمه ده چه موضوع دعقد دثبت په حاشیی کنبی ورسوله شی .

۱۸۰۶ - ماده

هر گاه داین رهن گیر نه موفات نماید واز مال مرهونه معلوما تی در دست نیوده و دربین مترو که نیز موجود نباشد ، قیمت مال مرهونه از مترو که بچیست دین واجب التادیه شناخته میشود .

قسمت سوم

بعضی از انواع رهن حیازی

مبحث اول - رهن عقار

۱۸۰۷ - ماده

رهن حیازی عقاری بر شخص ثالث حجت شمرده نمیشود ، مگر اینکه عقد رهن ثبت گردیده باشد ، بر این ثبت احکام خاص مربوطه قیود رهن رسمی تطبیق میگردد .

۱۸۰۸ - ماده

داین رهن گیر نده میتواند ، عقار را برای رهن دهنده به اجاره دهد ، بدون اینکه این امر بر حقوق غیر تاثیریری وارد نماید ولازم است قیمت اجاره در عقد رهن تصریح گردد . در صورتیکه بعد از عقد رهن به آن موافقه بعمل آید ، لازم است موضوع در حاشییه ثبت عقد رسانید . شود .

۱۸۰۹- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی مکلف دی چه دعقار دبنه ساتلسو تعهدو کی آ ودهنی دساتنی دپاره ضروری مصر فونو ته اقدام وکی. همدارنگه مکلف دی چه محصول، مالی او نور کلنی تکلیفونه چه لازم دی، اداء کی. پور ور کونکی کولی شی چه کوم شی بی مصرف کپی دعقار دحاصلاتو یا دهنی دبنه شخه دقانون په حدو دو کبسی وضع کی. پور ورکونکی هغه وخت ددی التزاماتو شخه معافیدلی شی چه دگروی دحق شخه انصراف وکی .

دوهم مبحث - منقوله گروی

۱۸۱۰- ماده

(۱) منقوله گروی هغه وخت په بل چا حجت کیدای شی چه دحیازت دنقلیدلو په خوا کبسی په داسی پانی کبسی ثبت شی چه ثابت نیته ولری . او باید چه په دی پانی کبسی په گروی باندی تضمین شوی پیسی او دگروی عین په تفصیل سره توضیح شی .

(۲) ثابت نیته دگروی اخستونکی پور ورکونکی مرتبه تاکی .

۱۸۱۱- ماده

که گروی اخستونکی دبنه نیت خاوند وی، کولی شی چه پخپل حق

ماده ۱۸۰۹-

داین رهن گیرنده مکلف است ، صیانت عقار را تعهد نموده جهت حفاظت آن بمصارف ضروری اقدام نماید، همچنان مکلف است محصول ومالیه وتکالیف سالانه دیگری را که لازم است ، تادیه نماید .

داین می تواند آنچه را مصرف نموده ، از قیمت حاصلات عقار یا از ثمن آن در حدود قانون وضع نماید . داین وقتی ازین تعهدات معاف شده می تواند که از حق رهن انصراف نماید .

مبحث دوم- رهن منقول

ماده ۱۸۱۰-

(۱) رهن منقول وقتی بر شخص ثالث حجت شده میتواند ، که در پهلوی انتقال حیازت در و ز ق ثابت التاریخ ثبت گردد . ودر این ورقه باید مبلغ تضمین شده برهن وعین مرهونه به تفصیل توضیح گردد .

(۲) تاریخ ثابت ، مرتبه داین رهن گیرنده را تعیین می نماید

ماده ۱۸۱۱-

هر گاه رهن گیرنده صاحب حسن نیت باشد، می تواند بحق

خود درم هر نه استناد نماید، گرچه رهن دهنده قادر به تصرف در مرهونه نباشد، از جانب دیگر هر شخص صاحب حسن نیت، میتواند به حق استناد نماید که بر شی مرهونه کسب نموده، گرچه این حق بعد از تاریخ رهن باشد.

ماده ۱۸۱۲ -

(۱) هر گاه شی مرهونه بخطر از بین رفتن یا نقص یا تنزیل قیمت مواجه باشد، طوریکه خوف عدم تکافوی آن برای تضمین حق داین محقق گردد و رهن دهنده هم مبادله آنرا باشی دیگر که قایم مقام آن کردد مطالبه نماید، داین یا رهن دهنده میتواند از محکمه اجازه بیع آنرا بصورت مزایده علنی یا بخرخ موجود بازار، تقاضا نماید.

(۲) در حال اجازه بیع، محکمه راجع به ودیعت گذاشتن ثمن نیز امر می نماید. در این صورت حقیق داین از شی به ثمن آن انتقال می یابد.

به گروهی که شی کبسی استناد وکی که شی هم گروهی ورکونکی به گروهی که شی کبسی دتصرف توان ونه لری. همدارنگه هر یودینه نیت خواند گولی شی چه به داسی حق استناد وکی چه به گروهی که شی کبسی دتصرف دی که شی هم داحق دگروی دنیتهی شیخه وروسته وی.

ماده ۱۸۱۲ -

(۱) که گروهی که شی کبسی دهلاکیدو، نقص یا دقیمت دکبسته کیدو سره مخامخ وی به داسی توکه چه دپور ورکونکی دحق دتضمین دنه پوره کیدو ویره ورسره محققه وی او گروهی و ورکونکی هم دهفی مبادله به یو بل شی چه دهفی قایم مقام وگرخی ونه کی. پورورکونکی یا گروهی ورکونکی گولی شی چه دمحمکی شیخه دمزایدی به دول یا به بازار کبسی به موجود نرخ دهفی دخرخولو غوبسته وکی.

(۲) که محکمی دخرخولو اجازه وکره نو محکمه به دثمن دودیعت اینودلو به باره کبسی هم امرکوی. به دی صورت کبسی دپورورکونکی حق دشی شیخه دهفی ثمن ته نقلیری.

۱۸۱۳- ماده

که دگرو کړه شوی مال دخړخولو دپاره مناسب فرصت پیدا شو او دصفت وړ گټی سره خړخول ممکن شو. نو گروی ورکونکی کولی شي چه دمحکمې څخه دگروی دخر خولو اجازه وغواړي، که څه هم دادا کولو مده نه وي پوره شوی. محکمه به داجازي په حالت کښي دبیعی شرطونه معلومه وي او دثمن دودیعیت ایښودلو په باره کښي به امر کوي .

۱۸۱۳- ماده

هرگاه فرصت مناسبی برای فروش شی مال مر هونه میسر گردیده و بیع بامقاد قابل و صف امکان پذیر باشد، رهن دهنده میتواند از محکمه اجازه فر و ش رهن را مطالبه نماید، گرچه موعد تادیه دین نرسیده باشد. محکمه درحال اجازه، شروط بیع را معین نموده در مورد به ودیعت گذاشتن ثمن امر می نماید.

۱۸۱۴- ماده

که گروی اخستونکی پور ور کونکی خپل حق ته ونه شی رسیدلی نو دمحکمې څخه به دگرو کړه شوی مال دعلنی توگي په خړخولو یا دبازار په موجوده نرخ غوښتنه کوي.

۱۸۱۴- ماده

هرگاه داین رهن گیرنده به حق خود رسیده نتواند، حق دارد از محکمه فروش مر هونه را بصورت مزایده علنی یا بنرخ موجود بازار، مطالبه کند.

۱۸۱۵- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی کولی شي چه دخپل پورپه بدل کښي دمحکمې څخه دگرو کړه شوی مال دتملیک غوښتنه وکي، خو په دی شرط چه تملیک دداسی قیمت په بدل کښي صورت ومومي چه دپوهانو له خوا ټاکل کیږي .

۱۸۱۵- ماده

داین رهن گیرنده، می تواند در برابر دین خود تملیک مر هونه را از محکمه مطالبه نماید، مشروط براینکه تملیک در مقابل قیمتیکه توسط اهل خبره تعیین می گردد، صورت گیرد.

۱۸۱۶- ماده

ددی فصل درج شوی حکمونه په هغی حدو دو کښي دتطبیق وړ دی

۱۸۱۶- ماده

احکام پیشبیتي شده این فصل، درحدودی قابل تطبیق است که با

چه دتجارتی قوانینو او دمنقول مال دگرووی پوری دخاصو قوانینو متعارض واقع نه شی .

قوانین تجارتي واحكام قو ۱ نین مخصوص برهن مال منقول، متعارض واقع نگرودد .

دویم مبحث - دپور گروهی
۱۸۱۷- ماده

مبحث سوم - رهن دین
ماده ۱۸۱۷ -

(۱) دپور گروهی دپور و پی په مقابل کښی هغه وخت نافذه گڼل کیږی چه ددی گروهی څخه ورته خبرتیا ور کړ شوی وی، یا دحوالی دحکمو نو سره سم ئی دهغه حق قبول کړی وی .

(۱) ر هن دین در برابر مدیون وقتی نافذ دانسته میشود که این رهن بوی ابلاغ گردیده یا مطابق احکام حواله ، حق آنرا قبول نماید.

(۲) دپور گروهی دبل چا په حق کښی هغه وخت نافذه گڼل کیږی چه دگرو کړه شوی پور سند دگرووی اخستونکی په حیازت کښی داخل شوی وی. دگرووی مرتبه دخبرتیا دنیته څخه یا دقبله ولودنیته څخه محاسبه کیږی.

(۲) ر هن دین در مقابل غیر وقتی نافذ شمرده میشود که سند دین مرهونه در حیازت رهن گیرنده داخل شده باشد . مرتبه ر هن از تاریخ ابلاغ یا قبولی محاسبه میگردد.

۱۸۱۸- ماده

ماده ۱۸۱۸ -

(۱) کوم پور چه دحوالی یا حجز قابلیت ونه لری، گروهی یی جواز نه لری .

دینیکه قابلیت حواله یا حجز را نداشته باشد ، رهن آن جواز ندارد،

(۲) درسمی سندو نو گر وی په هفی خاصی طریقی سره چه قانون ددی سندونو دحوالی په منظور تنظیم کړی، صورت مومی . خو په دی شرط چه ذکر کړی شی چه حوالی دگرووی په طریقی صورت موندلی دی . په دی حالت کښی

رهن اسناد رسمی به طریقه خاصی که قانون بمنظور حواله این اسناد تنظیم نموده، صورت میگیرد. مشروط بر اینکه تذکر یابد که حواله به طریقه رهن صورت گرفته است . در این

گروی بی‌داعلان دضرورت څخه پای
نه رسیږی .

ماده - ۱۸۱۹

گروی اخستونکی پور ورکونکی
کولی شی چه په موافقه شـو و
تعویضونو چه دگرو کړه شوی شی
دپور څخه یی مستحق شوی اودهغه
څه چه دگروی څخه وروسته یی
مستحق شوی، تسلط پیدا کوی .
همدارنگه کولی شی چه دپور په
ټولو دورا نی استحقاقو نو تسلط
پیدا کوی، خو په دی شرط چه په کوم
شی تسلط پیدا کوی اول دمصرفونو،
دوهم دتعویضونو، دریم په گروی
سره داصلی تضمین شوی پورڅخه
کسر شی ، ددی ټولو مرتبو څخه
وخت مراعت کیری چه دهغی په
خلاف موافقه نه وی شوی .

ماده - ۱۸۲۰

گروی اخستونکی پور ورکونکی
مکلف دی چه دگرو کړی شوی پور
ساتنه وکی، که وغواړی چه دگروی
کړه شوی پور یوه برخه بی دگروی
ور کونکی دمداخلی څخه دخپل پور
په بدل کبسی حصول کی لازمه چه
هغه دټاکلی زمانی او ځای دمراعت
کولو سره حصول کی او دموضوع
څخه گروی ور کونکی ته خبر تیا
ورکی .

حال رهن بدون ضرورت اعلان خاتمه
می یابد .

ماده - ۱۸۱۹

داین رهن گیر نده، می تواند
برتعویضات موافقه شده که از دین
مرهونه مستحق گردیده و آنچه بعد
از رهن مستحق آن می گردد، تسلط
نماید . همچنان می تواند بر تمام
استحقاق های دورانی دین تسلط
نماید . مشروط بر اینکه بر آنچه
تسلط می یابد، اولاً از مصارف
ثانیاً از تعویضات و ثالثاً از اصل
دین تضمین شده به رهن کسر
گردد . تمام این مراتب وقتی رعایت
میشود که بخلاف آن موافقه صورت
نگرفته باشد .

ماده - ۱۸۲۰

داین رهن گیرنده بحفاظت دین
مرهونه مکلف بوده ، در صورتیکه
بخواهد قسمتی از دین مرهونه
را بدون مداخله رهن دهنده در
مقابل دین خود حصول نماید، لازم
است تا آنرا بارعایت زمان و مکان
معین تادیه حصول نموده و از موضوع
برهن دهنده اخطار دهد .

۱۸۲۱- ماده

به گروه کوه شوی پور کبندی پور و پی کولی شوی دگروی اخستونکی پور ورکونکی په مقابل کبندی داداء کولو په ټولو وسیلو چه دتضمین شوی حق دصحت پوری تعلق لری، استناد وکی . همدارنگه کولی شوی چه داداء کولو په هغو وسیلو استنادوکی چه داصلی پورورکونکی په مقابل کبندی یی لری. قول داحکم په هفی حدو دو کبندی تطبیقیری چه پوروی یی دحوالی په حالت کبندی دحوالی اخستونکی په مقابل کبندی په دی تادیاتو استناد وکړی شوی.

۱۸۲۲- ماده

(۱) که گروه کوه شوی پور به گروهی باندی دتضمین شوی پور دمدی درسیدو ترمنځه آخر نه ورسیری، پور وپی مکلف دی چه گروهی ورکونکی او گروهی اخستونکی ته ئی یو ځای اداء کی. دا دواړه کولی شوی چه دپور وپی څخه غوښتنه وکی چه هغه څه اداء کوی هغه دی په ودیعت کبندی، په دی صورت کبندی دگرووی حق په ودیعت ایښودل شوی مال ته نقلیری .

(۲) گروهی ورکونکی او گروهی اخستونکی مکلف دی کوم شوی چه پوروی اداء کړی په هفی کبندی

۱۸۲۱- ماده

مدیون در دین مرهونه ، میتواند در برابر داین رهن گیرنده بتمام وسایل تادیه متعلق به صحت حق تضمین شده بر هن استناد نماید. همچنان میتواند به وسایل تادیه استناد نماید که در مقابل داین اصلی داشته باشد . تمام این حکم در حدودی تطبیق میگردد که مدیون در حالت حواله بمقابل حواله گیرنده به این تادیات ، استناد کرده بتواند.

۱۸۲۲- ماده

(۱) هر گاه دین مرهونه قبل از موعد دین تضمین شده بر هن بسررسد، مدیون میتواند دین را ایفاء نماید مگر برای رهن دهنده و رهن گیرنده یکجا، و هر یک ازین دونفر می توانند ازمدیون مطالبه نمایند، آنچه را تادیه می نماید به و دیعت بگذارد . درینصورت حق رهن به آنچه به ودیعت گذاشته شده، انتقال مینماید .

(۲) رهن دهنده ورهن گیرنده مکلفند آنچه را مدیون تادیه نموده،

بوجیبیکه برای رهن دهنده مفیدتر بوده و برای داین رهن گیرنده از آن ضرری عاید نباشد ، معا و نت نماید .

ماده ۱۸۲۳ -

هرگاه دین مرهونه و دین تضمین شده برهن ، هر دو مستحق تادیه گردد ، در این صورت اگر داین رهن گیرنده حق خود را کاملانگرفته باشد ، میتواند آنچه را مستحق میگردد ، از دین مرهونه قبض نماید یا اینکه بیع این دین را مطالبه یا آنرا مطابق حکم ماده (۱۸۱۵) ا ین قانون تملك نماید .

مبحث چارم - رهن عاریت

ماده ۱۸۲۴ -

مدیون میتواند مال غیر را به عاریت گرفته و به اجازه او آنرا برهن بدهد . در صورتیکه اجازه عاریت دهنده مطلق و بدون قید باشد ، مدیون میتواند آنرا بهر اندازه و بهر جنسی که خواسته باشد و همچنان برای هر شخص در هر جهتی که اراده کند ، برهن بدهد .

به داسی ترتیب مرسته وکی چه دگروی ور کوونکی دپاره دیر گتهور وی او پور ور کوونکی گروی اخستونکی ته ورخه ضررونه رسیری .

ماده ۱۸۲۳ -

که گرو کره شوی پور او به گروی بانندی تضمین کره شوی پور ، دوازه داداء کولو مستحق وگرخی ، به دی صورت کنبی که گروی اخستونکی پور ور کوونکی خپل حق پوره نه وی اخستی کولی شی چه دکوم شی مستحق کیری دگرو کره شوی پور خخه قبض کی یاداچه ددی پور دخترخولو غونبته وکی او یائی ددی قانون د(۱۸۱۵) مادی درج شوی حکم سره سم تملك کی .

خلووم مبحث - دعاریت گروی

ماده ۱۸۲۴ -

پور وپی کولی شی چه دبل چا مال به عاریت واخلی او دهغه به اجازی یی به گروی ورکی . که عاریت ور کوونکی اجازه مطلقه اوبی له قیده وی پور وپی کولی شی چه هغه بهری اندازی او هرجنس چه یی وخواپی او همدارنگه دهرچا دپاره به هر خای کنبی چه اراده وکی به گروی ورکی .

ماده ۱۸۲۵ -

که عاریت ور کوونکی دشسی اندازه یا جنس یا شخص یا تاکیلی خای په اجازی کبسی مقید کسی، عاریت اخستونکی نه شی کولی چه دهفی خخه مخالفت وکی، مگر داچه په مخالفت کبسی دعاریت ورکوونکی گته وی .

ماده ۱۸۲۵ -

هرگاه عاریت دهنده اجازه شی را به اندازه یا جنس یا شخص یا جهت معین مقید سازد ، عاریت گیرنده نمیتواند از آن مخالفت نماید . مگر اینکه در مخالفت نفع عاریت دهنده باشد .

ماده ۱۸۲۶ -

که عاریت اخستونکی دعاریت ور کوونکی مال دهغه په اجازی دهفی شرطونو سره سم چه نی اینبی دی په گروهی ورکی، نو عاریت ورکوونکی نه شی کولی وروسته له دی چه مال گروهی اخستونکی ته تسلیم شی، دهفی خخه انصراف وکی او گروهی اخستونکی کولی شی چه هغه دپور داداء کولو تروخته دخان سره وساتی .

ماده ۱۸۲۶ -

هرگاه عاریت گیرنده مالی عاریت دهنده را به اجازه وی مطابق شروطی که گذاشته است برهن بدهد ، عاریت دهنده نمیتواند بعد از تسلیم آن برهن گیرنده از آن انصراف نماید ورهن گیرنده میتواند آنرا اسی زمان ادای دین نزد خود نگهدارد .

ماده ۱۸۲۷ -

که عاریت دتاکیلی مدی پوری مقیدوی نو دگروی دپاره عاریت ورکوونکی نه شی کولی چه دتاکیلی مدی دتیریدو ترمخه دگروی انفکاک او دخپل خان دپاره دعاریت تسلیمول و غواړی. که دعاریت مده نه وه مقیده یا دتاکیلی مدی دتیریدو وروسته ، عاریت ور کوونکی کولی شی چه دارنگه غوښتنه وکی .

ماده ۱۸۲۷ -

هرگاه عاریت مقید بمدت معین باشد، عاریت دهنده رهن نمیتواند قبل از سپری شدن مدت تعیین شده، انفکاک رهن و تسلیمی عاریت را برای خود مطالبه نماید . در صورت عدم مقید بودن بمدت و همچنان بعد از سپری شدن مدت، می تواند اینگو نه مطالبه راجعل آرد .

۱۸۲۸- ماده

که عاریت ور کوونکی دگرو ی دانفکاک غوبنتنه وکی او گروی اخستونکی ته پور ورکی، نو که پور دگروی دقیمت په اندازی وی، گروی اخستونکی په قبلولو مجبوره کولی شی. په دی صورت کبئی به عاریت ور کوونکی په عاریت اخستونکی رجوع کوی. که دگرو کره شوی مال قیمت دپور څخه کم وی، نو گروی اخستونکی دگرو وی په تسلیمولو مجبوره کولی نه شی. او که هغه څه چه عاریت ور کوونکی اداء کړی دگروی دقیمت څخه زیات وی، نو عاریت ور کوونکی دگرو شوی مال دزیاتی اندازی قیمت په اداء کولو کبئی تبرع کوونکی گڼل کیږی او دعاریت اخستونکی څخه یی غوبنتنه نه شی کولی.

۱۸۲۹- ماده

که دگروی عاریت اخستونکی دانفلاس په حالت کبئی مړ شی، نو گرو کره شوی مال دگرووی اخستونکی په تصرف کبئی حبس پاتې کیږی، بی دعاریت ور کوونکی داجازی څخه نه شی خرخول کیدای.

۱۸۳۰- ماده

که عاریت ور کوونکی دپوروپتیا په حالت کبئی مړ شی، عاریت

ماده ۱۸۲۸ -

هرگاه عاریت دهنده ا نفکاک رهن را مطالبه ودین را به رهن گیرنده تادیه نماید. در صورتیکه دین به اندازه قیمت رهن باشد، رهن گیرنده بقبول مجبور گردانیده میشود. در اینصورت عاریت دهنده به عاریت گیرنده، رجوع مینماید. اگر قیمت شی مر هونه از دین کمتر باشد، رهن گیرنده به تسلیمی رهن مجبور گردانیده نمیشود، اگر آنچه که پرداخته شده از قیمت رهن بیشتر باشد، عاریت دهنده بمقتدار مازاد قیمت مال مر هونه متبرع شناخته شده آنرا از عاریت گیرنده، مطالبه کرده نمیتواند.

ماده ۱۸۲۹ -

هرگاه عاریت گیرنده رهن در حالت افلاس وفات نماید. مال مرهونه در تصرف رهن گیرنده حبس باقیمانده، بدون اجازه عاریت دهنده فروخته شده نمی تواند.

ماده ۱۸۳۰ -

هرگاه عاریت دهنده در حال مدیونیت وفات نماید، به عاریت گیرنده رهن دهنده امر

اخستونکی گروی ور کونکی ته امر کپری چه پور اداء او گروی خلاصه کی، که هغه دپور داداء کولو څخه عاجزه وو نو په گروی ورکړه شوی مال دگروی اخستونکی سره پخپل حال پاتی کپری، دعاریت ورکونکی وار نان کولی شی چه پور اداء او گرو کړه شوی مال خلاص کی .

میشود تادین خودرا تادیه نموده رهن را خلاص نماید ، در صورت عجز وی مال مرهونه نزد رهن گیرنده بحال خود باقیمانده ، ورته عاریت دهنده میتواند دین را تادیه و مالی مرهونه را خلاص نماید .

۱۸۳۱ - ماده

ماده ۱۸۳۱ -

په هغی مواردو کښی چه دعاریت دگروی پورتنی حکمونه د حیازی گروی دحکمونو معارض واقع نه شی نو دحیازی گروی خاص حکمونه دعاریت په گروی تطبیقپری .

در مواردیکه احکام فوق رهن عاریت با احکام رهن حیازی معارض واقع نگر دد، احکام خاص رهن حیازی بر رهن عاریت تطبیق میگردد .

خلورم فصل

فصل چهارم

رسمی گروی

رهن رسمی

لړی قسمت

قسمت اول

پدوسی گروی اتمشاء

انشاء رهن رسمی

۱۸۳۲ - ماده

ماده ۱۸۳۲ -

رسمی عقد هغه دی چه دهغی په سبب پور ورکونکی عینی حق په هغی عقار کسب کوی چه دپور داداء کولو دپاره تخصیص شوی اود هغی په مقتضایه ټولو عادی پور ورکونکو او دپتو ر مرتبو په پور ورکونکو دوړاندی والی حق لری او خپل پور دذکر شوی عقار څخه په هر لاس کښی چه وی حاصله ولی شی .

رهن رسمی ، عقدیست که به سبب آزاداین حق عینی رابر عقار یکه برای ایفاء دین تخصیص یافته ، کسب می نما ید. و به مقتضای آن بر سایر داینین عادی و داینین پائین مرتب از خود حق تقدم راداشته و دین خودرا از عقار مذکور بهر دستی که باشد حصول نموده می تواند.

۱۸۳۳- مادہ

(۱) درسمی گروی عقد نه شی
منعتیدالی مگر به داسی رسمی پانی
کبسی چه دمربوطو مقا مونو به نزد
پوره شوی وی .

مادہ ۱۸۳۳ -

(۱) رهن رسمی منعقد شده نمی-
تواند، مگر بورقه رسمی که نزد
مقامات مربوط تکمیل شده باشد.

۱۸۳۴- مادہ

به رسمی گروی کبسی پور وپی
یا هغه شوک چه دپور وپی به گتبه
خه شی به گروی ورکی، گروی
وزکونکی کیدای نه شی .

مادہ ۱۸۳۴ -

دررهن رسمی شخص مدیون یا
شخص دیگری که به نفع مد یون
چیزی رابه رهن بدهد، رهن دهنده
شده میتواند .

۱۸۳۵- مادہ

گروی ور کونکی باید چه دگرو
کره شوی عقار مالک وی او به هفی
کبسی دتصرف اهلیت ولری .

مادہ ۱۸۳۵ -

رهن دهنده باید مالک عقار مروهونه
بوده، اهلیت تصرف را در آن داشته
باشد .

۱۸۳۶- مادہ

که گروی ور کونکی دعقار مالک
نه وی نو به رسمی پانی کبسی بی
دمالک داجازی صحت نه لری .

مادہ ۱۸۳۶ -

هرگاه رهن دهنده مالک عقار
نباشد، رهن وی بدون اجازه مالک
آن در ورقه رسمی صحت ندارد .

۱۸۳۷- مادہ

ذهفی عقار گروی چه بهراتلونکی
رخت کبسی موجودیبری باطله ده .

مادہ ۱۸۳۷ -

رهن عقاریکه در آینده بو جود
می آید باطل دانسته میشود .

۱۸۳۸- مادہ

که دعقار گروی دداسی مالک
له خوا صادره شوی وی چه دملکیت
سندنی باطل، فسخ، لغو، زایل یا به

مادہ ۱۸۳۸ -

هرگاه رهن از طرف مالک صادر
شده باشد که سند ملکیت او باطل،
فسخ، لغو، زایل یا به سبب دیگر

بی اعتبار گردد ، رهن به منفعت داین رهن گیرنده باقی می ماند . مشروط بر اینکه حین انعقاد عقد رهن، داین دارای حسن نیت باشد .

ماده ۱۸۳۹ -

رهن رسمی بغیر از عقار درچیز دیگری واقع شده نمیتواند ، مگر اینکه قانون بخلاف آن تصریح نموده باشد .

ماده ۱۸۴۰ -

(۱) عقار مرهونه بایدطوری باشد که از لحاظ عرف بیع آن به مزایده علنی صحیح باشد .

(۲) همچنان باید بصورت دقیق درعقد تعیین گردیده باشد ، درغیر آن رهن باطل دانسته میشود .

ماده ۱۸۴۱ -

رهن شا مل آن ملحقات عقار مرهونه میباشد که عقار شمرده شود، خصوصاً حقوق آبیاری تزئینات، تاسیسات تیکه برای مالک منفعت میرساند . مگر اینکه موافقت طوری دیگر صورت گرفته باشد .

ماده ۱۸۴۲ -

هر گاه ورقه ابلاغ راجع به نرخ ملکیت به ثبت برسد ، حاصلات

بل کوم سبب بی اعتباره شوی وی، نوگروی دگروی اخستونکی پور ورکونکی په گته پاتی کپری خو په دی شرط چه دگروی ددعقدتروں په وخت کنبی پور ورکونکی دبنه نیت لرونکی وی .

۱۸۳۹- ماده

رسمی گروی بی له عقاره په بل شی نه شی واقع کیدلی ، مگرداچه قانون دهنی په خلاف صراحت ولری .

۱۸۴۰- ماده

(۱) گرو کړه شوی عقار باید به داسی ډول وی چه دعرفله لحاظه دهنی خرڅول په علنی مزایده صحیح وی .

(۲) همدارنگه باید چه په عقد کنبی په دقیق صورت ټاکل شوی وی دهنی په غیر گروی باطله گڼل کپری .

۱۸۴۱- ماده

گروی دگرو کړه شوی عقارهنی ملحقاتو ته شامله ده چه عقار گڼل کپری خصوصاً داوبه کولو حقوق او دتاسیساتو هغه تزئینات چه مالک ته گته رسوی، مگر داچه موافقه بل رنگه شوی وی .

۱۸۴۲- ماده

که دملکیت دنرخ په باره کنبی دڅبرتیا پانه ثبت شی، نو دپانسی

وعوايد عقار از تاريخ ثبت ورقه به بعد ، بعقار ملحق گردیده و در توزیع آن احکامی رعایت می گردد که در توزیع ثمن عقار مرعی می باشد .

ماده ۱۸۴۳ -

رهنیکه در عقار مشاع از طرف تمام مالکین صادر گردیده صحیح می باشد . و هر نتیجه ایکه در مابعد بر تقسیم عقار یا بر بیع آن در صورت عدم امکان تقسیم آن مرتب گردد ، بر صحت رهن تأثیر ندارد .

ماده ۱۸۴۴ -

هرگاه یکی از شرکاء حصه خود را در عقار یا جزء معین آنرا برهن بگذارد و بعداً اعیان دیگری هنگام تقسیم بوی برسد ، رهن مذکور در حدود معادل قیمت عقاریکه اصلاً برهن گذاشته شده ، باین اعیان انتقال مینماید . مقدار مذکور از طرف اداره تعیین میگردد . داین مکلف است در خلال شصت روز از تاریخ ثبت ، تقسیم به اجراءات مربوط به قید جدید اقدام و در آن مقداریکه رهن به آن انتقال نموده ، بیان نماید .

دثبتیدو دنتی شیخه وروسته دعقار حاصلات او عایدات دعقار پوری یو خای کیزی او دهفی به توزیع کولو کبسی هغه حکمونه مراعت کیزی چه دعقار دثمن به توزیع کولو کبسی مراعت کیزی .

۱۸۴۳-

کومه گروی چه به شریک عقار کبسی دمالکینو له خوا صادره شوی صحیح ده . که وروسته دعقار په ویشلو یا دهفی به خرخولودویشلو دنه امکان به صورت کبسی ، هره نتیجه مرتبه شی دگروی به صحت تأثیر نه لری .

۱۸۴۴- ماده

که یو شریک په عقار کبسی خپله حصه یا دهفی یو ټاکلی جزء په گروی ورکی او دویشلو په وخت کی نور اعیان هغه ته ورسیری ، نو ذکر شوی گروی دهفی عقار د قیمت په حدودو کبسی چه اصلاً په گروی ورکړ شوی دی اعیانو ته نقلیری . ذکر شوی اندازه د مربوطی اداری له خوا ټاکل کیزی . پور ورکونکی مکلف دی دویشلو دثبت دنتی شیخه د شپیتو ورخو په اوږدو کبسی دنوی قید پوری مربوطو اجراءاتو ته اقدام وکی او په هفی کبسی هغه اندازه چه گروی ورته انتقال کړی بیان کی .

۱۸۴۵- ماده

گروې د شرط پورې د معلق پور يا د احتمالي پور د تضمين د پاره صورت موندلی شي، خو په دې شرط چه د گروې په عقد کېنې د تضمين شوو پيسو اندازه وټاکل شي .

ماده ۱۸۴۵ -

رهن برای تضمین دین معلق بشرط یادین احتمالی مرتب شده میتواند ، مشروط بر اینکه در عقد رهن مبلغ دین تضمین شده تعیین گردد .

۱۸۴۶- ماده

ترکوم وخته پورې چه قانون يا موافقه بل رنگه تصریح ونه کسی دگرو کره شوی عقار يا عقارونو هر جزء دټول پور ضامن دی او دپور هر جزء دټول گرو کره شوی عقار يا عقارونو په وسیلی تضمین شو ی گڼل کېږی .

ماده ۱۸۴۶ -

تازمانیکه قانون يا موافقه طور دیگری تصریح نکند ، هر جزء از عقار يا عقارات مر هونه ضامن تمامی دین و هر جزء از دین توسط تمامی عقار يا عقارات مر هونه، تضمین شده دانسته میشود .

۱۸۴۷- ماده

گروې د تضمین شوی پور څخه نه منفصله کېږی په صحت او تیریدو کېنې دهغې تابع گڼل کېږی، مگر داچه قانون بل رنگه تصریح کړی وی

ماده ۱۸۴۷ -

رهن از دین تضمین شده منفصل نشده ، در صحت و انقضاء تابع آن شناخته میشود ، مگر اینکه قانون طور دیگری تصریح نماید .

۱۸۴۸- ماده

که گروې ور کوونکی دپوره وړې په غیر بل څوک وی پخپله دهغه پورې دخاصې تادېې په وجو هو داستناد په خوا کېنې، کولی شی چه کوم شی پور وړې دپور پورې متعلق دتادېې دوجوهو څخه لری په هغې هم داستنادو کی . دپور وړې څخه غیر دبل گروې ور کوونکی حق باقی پاتی کېږی که څه هم پور وړ کوونکی ورڅخه تیر شی .

ماده ۱۸۴۸ -

هرگاه رهن دهنده غیر شخص مدیون باشد ، در پهلوی استناد به وجوه تادیه خاص ، به خود او میتواند ، آنچه مدیون از وجوه تادیه متعلق به دین دارد نیز استناد نماید، حق رهن دهنده غیر مدیون باقی میماند گرچه مدیون از آن تنازل نماید .

دوهم قسمت

درسمی گروهی آثار

لمری مبحث - عقد دواپوخواوو

ترمنخ درسمی گروهی آثار

لمری فرعه - درهن ور کوونکی

په نسبت درسمی گروهی آثار

ماده ۱۸۴۹ -

په گروهی شوی عقار کنبسی دگرووی ور کوونکی تصرف دگرووی اخستونکی پور ور کوونکی په حق کنبسی تاثیر نه لری .

ماده ۱۸۵۰ -

گرووی ور کوونکی حق لری چه گروهی شوی عقار اداره کی اودهنقی عایدات ترهنقی پوری قبض کی ترخو چه دعقار سره یو خای وی .

ماده ۱۸۵۱ -

کومه اجاره چه دگرووی ور کوونکی له خوا منعقد شوی دپورور کوونکی په حق کنبسی نافذه نه گنل کیبری مگر داچه نیته یی دملکیت دویتلو دخبرتیا دپانی دلبتیدو ترمنخ ثابت شی . په هغی صورت کنبسی چه نیته ئی نه وی ثابت، اجاره د بنه اداری په حدو دو کنبسی نافذه گنل کیبری .

ماده ۱۸۵۲ -

مجرانی په پیشکی اجوری چه مده ئی ددری کلونو شخه زیاته نه وی

قسمت دوم

آثار رهن رسمی

مبحث اول - آثار رهن رسمی

بین متعاقدين

فرع اول - آثار رهن رسمی به

نسبت رهن دهنده

ماده ۱۸۴۹ -

تصرف رهن دهنده در عقار مرهونه در حق داین رهن گیرنده تاثیر ندارد .

ماده ۱۸۵۰ -

رهن دهنده حق دارد عقار مرهونه را اداره نموده عواید آنرا تا زمان ملحق بودن بعقار قبض نماید .

ماده ۱۸۵۱ -

اجاره ای که از طرف رهن دهنده عقد شده ، در حق داین نافذ شمرده نمیشود ، مگر اینکه تاریخ آن قبل از ثبت ورقه ابلاغ نزع ملکیت ثابت باشد . در صورتیکه تاریخ آن ثابت نباشد ، اجاره در حدود اعمال اداره حسنه ، نافذ شمرده میشود .

ماده ۱۸۵۲ -

مجرانی به اجرت پیشکی که مملکت آن از سه سال تجاوز نکند و همچنان

حواله به آن در حق داین ر هن گیرنده ، نا فذ نمی گردد. مگر اینکه تاریخ آن قبل از ثبت ورقه ابلاغ نزع ملکیت ثابت باشد. در صورتیکه مدت متذکره از سه سال متجاوز باشد ، نفاذ آن مشروط بر آن است که قبل از قید ر هن ثبت گردیده باشد ، در غیر آن با رعایت حکم این ماده مدت مذکور الی سه سال تنزیل داده میشود .

ماده ۱۸۵۳ -

رهن دهنده مکلف است، سلامت رهن را تضمین نماید . و داین رهن گیرنده میتواند در مورد هر عمل یا تقصیری که به اثر آن تضمین او نقص بزرگ می یابد ، اعتراض نماید . و همچنان میتواند بوسایل تحفظی اقدام نموده و مصارف آنرا از رهن دهنده مطالبه نماید .

ماده ۱۸۵۴ -

هرگاه ر هن دهنده با اثر خطاء خویش سبب از بین رفتن یا نقصان عقار مرهونه گردد ، داین ر هن گیرنده متخیر است که تامین کافی از وی اخذ و یا حق خود را فوراً مطالبه نماید .

همدانکه به هفی حواله ور کول دگروی اخستونکی پور ور کونکی به حق کبسی نه نافذیری، مگرداچه نیتے ئی دملکیت دایستلو دخبیر تیا دیانی خخه تر مخه ثابتے وی. که ذکر شوی مده ددری کلونو خخه زیاته وی دهفی نافذیدل به دی پوری مشروط دی چه دگروی دقید خخه تر مخه ثبت شوی وی دهفی به غیر ددی مادی دحکم دمراعت سره ذکر شوی مده تردری کلونو پوری راکنبسته کیری .

ماده ۱۸۵۳ -

گروی ور کونکی مکلف دی چه دگروی سلامتیا تضمین کی، گروی اخستونکی پور ور کونکی کولی شی چه دهر کار یا تقصیر به باره کبسی چه دهفی به اثر یی تضمین لوی نقص پیدا کوی اعتراض وکی. همدانکه کولی شی چه تحفظسی وسیلو ته اقدام وکی اومصرف ئی دگروی ور کونکی خخه وغواری.

ماده ۱۸۵۴ -

که گروی ور کونکی دخپلی خطا به اثر دگرو کره شوی عقاردهلاکیدو یا نقصان سبب شی، نو گروی اخستونکی پور ور کونکی اختیار ئری چه دهغه خخه کافی تامین اخلی او با داچه خپل حق سمدستی غواری.

۱۸۵۵- ماده

کہ دگرو کرہ شوی عین هلاک دبهرنیو سببونو خخه پیدا شوی وی او پور ور کوونکی دپور دوام بی دتامین خخه قبول نه کی، نو پور وپی اختیار لری چه یابه کافی تاملین ور کوی او یا به پورسمدستی پخوا دمندی درسیدو خخه اداعکوی.

ماده ۱۸۵۵ -

هرگاه از بین رفتن عین مرهون ناشی از اسباب خارجی باشد، و داین دوام دین را بدون تاملین قبول نه نماید، مدیون مخیر است که تاملین کافی بپردازد یا دین رافور قبل از بسر رسیدن موعد آن اداء نماید.

۱۸۵۶- ماده

که په ټولو حالونو کنبی داسی کارونه واقع شو چه دهفی به اثر گرو کره شوی عقار دهلاکیدو، نقصان یا دتضمین دنه کافی والی سره مخامخ شی، نو پورورکوونکی کولی شی دمربوطی محکمی خخه دداسی کارونو دمتوقف کولو او دنورو داسی تدبیرونو دنیولسو غوښتنه وکی چه دضرر دواقع کیدو مانع شی.

ماده ۱۸۵۶ -

هرگاه در هر حال اعمالی واقع گردد که به اثر آن عقار مرهونه به از بین رفتن، نقصان، یاغیر کافی شدن برای تضمین مواجه شود، داین میتواند از محکمه مربوط امر توقف چنین اعمال واتخاذ تدابیریکه مانع وقوع ضرر گردد، مطا لبه نماید.

۱۸۵۷- ماده

که گرو کره شوی عقار په هر سبب چه وی هلاک یا ناقص شی نو گروی په ترتیب سره په هفی حق چه پری مرتب کیری نقلیزی لکه تمویض دتامین پیسی، یا دهفی ثمن په مقابل کنبی چه دعاموښیگنو دپاره دملکیت دایستلو دپاره ټاکل کیری.

ماده ۱۸۵۷ -

هرگاه عقار مرهونه مبنی برهر سببی که باشد از بین رفته یا ناقص گردد، رهن علی الترتیب بحقیکه به آن مرتب میشود، انتقال مییابد. مانند تمویض یا مبلغ تاملین، یا ثمنی که مقابل استملاک او برای منافع عامه تعیین میگردد.

دوهمه فرعه- دگروی اخستونکی
داین په نسبت دگروی آثار
ماده ۱۸۵۸-

که گروهی ور کوونکی دپور وپی
شخه غیر بل خوگ وی نو دحکم
تنفید یواخی دهغه په گروهی ورکړه
شوی مال جواز لری، گسروی
اخستونکی حق نه لری چه په اداء
کولو یواخی پور وپی مکلف کی ،
مگر داچه موافقه بل رنگه شوی وی.
ماده ۱۸۵۹-

کله چه پور ور کوونکی دپور
داداء کولو دپاره خبر تیا ور کی نو
ترهفی وروسته کولی شی چه خیل
حق په کرو کړه شوی عقار تنفید
کی او دهفی خرخولو دهفی مدلی
دټاکلو سره سم چه دمدنی محاکمو
داصول په قانون کبسی ټاکل شوی
غوبنتنه وکی .

ماده ۱۸۶۰-

که گروهی زر کوونکی دپورو پی
په غیر بل خوگ وی، کولی شی چه
دگرو کړه شوی عقار په تخلیه کولو
سره دهفی حکمونو سره سم چه
حائزنی دگرو کړه شوی عقار په
تخلیه کولو کبسی متابعت کوی،
دهفی اجراآتو شخه خان وژ غوری
چه ورته متوجه دی .

فرع دوم - آثار ر هن به نسبت
داین ر هن گیرنده
ماده ۱۸۵۸ -

هر گاه ر هن دهنده شخصی
دیگری غیر مدیون باشد ، تنفید
حکم تنها بر مال مر هونه او جواز
دارد . رهن د هنده حق ندارد که به
تادیه تنها مدیون را مکلف نماید .
مگر اینکه موافقه طوری دیگر بعمل
آمده باشد .

ماده ۱۸۵۹ -

داین بعد از ابلاغ مدیون راجع
به تادیه دین ، می تواند حق خود را
برعقار مر هونه تنفید نموده و فروش
آنها مطابق میما دیکه در قانون
اصول محاکمات مدنی تعیین گردیده
مطالبه نماید .

ماده ۱۸۶۰ -

هر گاه رهن دهنده شخص دیگری
غیر مدیون باشد، میتواند باتخلیه
عقار مر هونه مطابق احکام مر بوطه
به تخلیه عقار مر هونه اجرا آتیرا که
متوجه اوست ، از خود رفع نماید .

۱۸۶۱ - ماده

(۱) هر قسم موافقه چه دیوردنه اداء کولو دهغی داداء پهمدی کنبی دیو ټاکلی ټمن په بدل کنبی پههری اندازی چه وی دگرو کړه شوی عقار دتملك حق پور ور کوونکی ته ورکوی یا داچه دهغی دخرخولو حق بیله دی چه په قانون کنبی دتصریح شوو اجراآتو مراعت په نظر کنبی و نیول ، پور ورکوونکی ته ورکول شی، باطل گنل کیږی، که څه هم دا موافقه دگرووی وروسته شوی وی.

(۲) که دیور یا دقسط داداء کولو دمدی دپای ته رسیدو وروسته داسی موافقه و شی چه پوروی دی دیور په بدل کنبی دگرو کړه شوی عقار څخه خپل پوروی ته تیر شی ، داموافقه جواز لری .

دریمه فرعه - دبل چا په نسبت

دگرووی آثار

۱۸۶۲ - ماده

گرووی دبل چا په حق کنبی هغه وخت نافذه گنل کیږی چه په عقار باندی دعینی حق دکسیو لوتر مخه گرووی عقد شوی وی یا دگرووی په ټاټوونکی حکم کنبی قیدشوی وی .

۱۸۶۳ - ماده

دبل چا په مقابل کنبی په لاندنیو موادو استناد صحیح نه دی :

۱۸۶۱ - ماده

(۱) هر گونه موافقه که حق تملك عقار مر هونه راحین عدم ادای دین در موعد آن بمقابل ټمن معین هر اندازه که باشد بداین بدهد یا حق فروش آنرا بدون رعایت اجرا آت مصرحه قانون بوی اعطا کند، باطل شناخته میشود . گرچه این موافقه بعد از رهن به عمل آمده باشد .

(۲) هرگاه بعد از رسیدن موعد تادیه دین یا قسط آن چنین موافقه بعمل آید که مد یون از عقار مرهونه در مقابل دین بداین خود تنازل نماید ، موافقه مذکور جواز دارد .

فرع سوم - آثار رهن به نسبت

شخص ثالث

ماده ۱۸۶۲ -

رهن در حق شخص ثالث و قتی نافذ میگردد که شخص ثالث قبل از اکتساب حق عینی بر عقار رهن را عقد یا در حکم مثبت رهن قید گردیده باشد .

ماده ۱۸۶۳ -

استناد به مواد آتی در مقابل شخص ثالث صحیح نمیباشد :

۱- به قید باندى دتضمین شوی
حق به تحویلولو.

۲- به هنی حق چه خوك دقانون
به حکم دپور ورکونکی به خای به
دی حق کبسی قایم مقام شی.

۳- دبل پوروی به گنه دقید
دمرتبی شخه تیریدل ، مگر داچه
داصلی قید به حاشیه کبسی په هنی
تصریح شوی وی .

۱۸۶۴- ماده

دقید، نوی والی ، محو، دمحو
پاتی کیدلو اجراءت او دذکر شوو
اجراءتو باندى مرتب آثار دعقاری
املاکو دسند ونو دثبت خاص
حکموه تطبیقیری .

۱۸۶۵- ماده

دقید، نوی والی او دهنی دمحو
کولو مصر فونه دگروی ورکونکی
په نمی دی مگر دا چه موافقه بل
رنکه شوی وی .

خلورمه فرعه - دوراندی والی

او ور پسی والی حق

۱۸۶۶- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی
به خیل حقوق دنورو عادی پور
ور کونکو شخه ترمخه دگرو کپه
شوی عقار دثمن شخه اويا دهغه مال
شخه چه دعقار قایم مقام دخپلسی
مرتبی به اساس اخلی .

۱- به تحویل حق تضمین شده
بقید .

۲- بحق ناشی از قایم مقام شدن
شخص به جای داین دراین حق بحکم
قانون یا موافقه .

۳- بتنازل از مرتبه قید به منفعت
داین دیگر ، مگر اینکه در حاشیه
قید اصلی به آن تصریح شده باشد.

ماده ۱۸۶۴ -

در اجراءت مربوط بقید، تجدید،
محو ابقای محو و آثار مرتب بر تمام
اجراءت مذکور ، احکام خاص ثبت
اسناد املاک عقاری تطبیق می گردد.

ماده ۱۸۶۵ -

مصارف قید ، تجدید و محو آن
بر ذمه رهن دهنده میباشد ، مگر
اینکه موافقه طور دیگری صورت
گرفته باشد .

فرع چهارم - حق تقدم و حق

تتابع (تعقیب)

ماده ۱۸۶۶ -

داین رهن گیرنده حقوق خود را
قبل از داین عادی کا ملا از ثمن
عقار مرهونه یا از مالیکه جا نشین
عقار گردیده است ، حسب درجه
هریک بدست می آورند .

۱۸۶۷- ماده

دگروی مرتبه دهفی دقید له وخته محاسبه کیری، که څه هم په گروي تضمین شوی پور دشرط پوری معلق وی یا مستقل اویا احتمالی پوروی .

۱۸۶۸- ماده

دگروی په قید د عقد، قید دقید دمصرفونو او دهفی تضمیناتو چه موافقی په اساس نی استحقاق پیدا شوی او اداء کولو نی وروسته والی کړی وی ، داڅلیری او یو چاته دمزایدی دبیعی داتکاء کولو پوری پخپله دگروی په توزیع ا ومرتبه کبسی په ضمنی صورت شاملیری.

۱۸۶۹- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی کولی شی دخپلی هفی گروي دمرتبی څخه دخپل پور په حدود دو کبسی دبل پور ور کونکی په گته چه په همدی عقار، مقیده گروي لری تیر شی. په دی صورت کبسی دتادیی په ټولو وجو هو چه دلمرنی پور ور کونکی په مقابل کبسی یی حایز گهل کیری، استناد کولی شی، دهفی شی په استثنی چه دلمرنی پور ورکونکی دحق دمدی دتیریدو پوری متعلق وی، اوپدی شرط چه دمدی داتیر بدل دمر تبی دتیریدو څخه وروسته وی.

۱۸۶۷- ماده

مرتبه رهن ازتاریخ قید آن محاسبه میشود ، گرچه دین تضمین شده بر هن معلق بشرط یا دین مستقبل یا دین احتمالی باشد .

۱۸۶۸- ماده

برقید رهن ادخال مصارف عقد، قید ، تجدید و تعویضاتیکه بنا بر موافقه مستحق بوده و تادیه آن به تاخیر افتیده باشد ، داخل میگردد و تاتاریخ اتکای بیع ، مزایده به شخص در توزیع و در مرتبه خود رهن بصورت ضمنی شامل میشود.

۱۸۶۹- ماده

داین رهن گیرنده ، میتواند از مرتبه رهن خود در حدود دین خود به منفعت داین دیگری که بر نفس عقار ، رهن مقید دارد ، تنازل نماید. درینصورت بمقابل دین داین دیگر بتمامی وجوه تادیه که بمقابل داین اول جایز شناخته میشود ، استناد می تواند . باستثنای آنچه که به انقضای حق داین اول متعلق بوده، مشروط بر اینکه این انقضاء بعد از تنازل از مرتبه باشد .

۱۸۷۰ - ماده

ماده ۱۸۷۰ -

(۱) گروی اخستونکی پسر ورکونکی کولی شی کوم وخت چه دپور داداء کولو مده راورسیری دگرو کړه شوی عقار ملکیت دهغی دحایز دلایسه وباسی ، مگرداچه حایز بخیله رضاء پور اداء یا عقار دگروی څخه خلاص او یا دگروی څخه صرف نظر وکی .

(۱) داین رهن گیرنده می تواند وقتیکه موعد تادیه دین بسر رسید، ملکیت عقار مرهونه را از دست حایز آن خارج سازد ، مگر اینکه حایز برضائیت خود دین را اداء یا عقار را از رهن خلاص یا از رهن صرف نظر نماید .

(۲) که چاته دگرو کړه شو، عقار ملکیت دملکیت دسببو نو څخه په یوه سبب یا په هغی باندی دداسی عینی حق په لرلوچه دگروی قابلیت ولری انتقال وکی ، دگرو کړه شوی عقار حایز گنل کیری بی له دی چه دگروی دتضمین شوی پور څخه شخصی مسؤلیت ولری .

(۲) هر شخصیکه ملکیت عقار مرهونه بنا بر سببی از اسباب ملکیت یا حق عین دیگری برآن که قابل رهن باشد بوی انتقال نماید، حایز عقار مرهونه شناخته میشود بدون اینکه از دین تضمین شده برهن مسئولیت شخصی داشته باشد .

۱۸۷۱ - ماده

ماده ۱۸۷۱ -

په گروی باندی دتضمین شوی پور دمدی درسیدو په وخت کښی حایز کولی شی چه پور دهغی دملحقاتو سره او داجراآتو پوری دمربوطو مصر فونو سره دخبرتیا دنیته څخه وروسته شخصاً اداء وکی . دحایز دحق دمزایدی دتحقق تروخته پاتی کیری . په دی صورت کښی حایز کولی شی ، پول هغه څه چه بی اداء کړی دی دپور وړی څخه او یایی دگرو کړه شوی عقار دپخوانی مالک څخه وغواړی .

حایز میتواند هنگام رسیدن موعد دین تضمین شده برهن آنرا با ملحقات آن و مصارف مربوط به اجراءات از تاریخ اخطار به بعد شخصاً بپور دازد، این حق حایز تا زمان تحقق مزایده باقی می ماند. درینصورت حایز میتواند تمام آنچه را پرداخته است از مدیون یا مالک سابقه عقار مرهونه مطالبه نماید.

۱۸۷۲ - ماده

حایز کولی شی چه دگر وی قید چه په کبسی دپور ور کوونکی قایم مقام شوی وساتی او دایجاب په وخت کبسی یی نوی کی، مگر داچه ددی حایز دسند دثبت په وخت کبسی کوم قیدونه چه موجود وو هغه محو شی .

ماده ۱۸۷۲ -

حایز میتواند قید ر هن را که در آن قایم مقام داین شده حفظ نموده و آنرا عندالایجاب تجدید نماید، مگر اینکه هنگام ثبت سند این حایز قیودیکه موجود بوده محو گردد .

۱۸۷۳ - ماده

که دگرو کړه شوی عقار دملکیت په سبب دحایز په ذمی داسی بیسی وی چه سمدستی داداء کولو حق ولری او دتولو پور ور کوونکو دپور داداء کولو دپاره چه حقوق یی په عقار باندی قید شوی کفایت وکی، دذکر شوو پورور کوونکو څخه هریو حق لری چه حایز دخپل حق په اداء کولو مکلف کی خو په دی شرط چه دحایز دملکیت سند ثبت شوی وی .

ماده ۱۸۷۳ -

هرگاه به سبب ملکیت عقار مرهونه بر ذمه حایز ، مبلغی باشد که فوراً مستحق الاداء بوده و برای تادیه دین تمام دا ینین که حقوق شان بر عقار قید گردیده کفایت نماید ، هر یک از داینین مذکور میتواند حایز را ببر داخت حق خویش مکلف نماید ، مشروط براینکه سند ملکیت حایز ثبت شده باشد .

۱۸۷۴ - ماده

کوم پور چه دحایز په ذمی دی که سمدستی داداء کولو مستحق نه وو او یا یی اندازه دپور ور کوونکو دپورونو داستحقاق څخه کمه وه، پور ور کوونکی کولی شی دهغه څه اداء کول چه دحایز په ذمی دی دهغی شرطونو سره سم چه ور باندی یی تعهد کړی او په هغی مدی کبسی چه

ماده ۱۸۷۴ -

هرگاه دینیکه بر ذمه حایز است فی الحال غیر مستحق الاداء باشد یا مقدار آن از دیون استحقاق داینین کمتر باشد ، داینین میتوانند تادیه آنچه را که بر ذمه حایز است، مطابق شروطیکه به آن تعهد نموده

دیور داداء کولو موافقه پری شوی
دهفته شخه وغواپی .

۱۸۷۵- ماده

که حایز هغه خه چه په ذمی
بانندی بی دی اداء کی، دهغی قیدونو
دمحو کولو حق پیدا کوی چه په عقار
بانندی دی .

۱۸۷۶- ماده

حایز کولی شی وروسته له دی چه
دخیل ملکیت سند ثبت کی، عقار
دپولی هغی گروہ شخه چه دهغه
دسند دثبتیدو ترمخه ثبت شوی
پاک کی . حایز کولی شی هر وخت
چه وغواپی داحق استعمال کی او
ترخو چه دخرشولو دلست شرطونه
اعلانیری هغه وساتی .

۱۸۷۷- ماده

که حایز دعقار د پاکولو اراده
وکی نو مکلف دی چه هغه بسور
ورکونکو ته چه حقوق بی قید دی
دهغوی داوسیدنی خای ته خبر تیا
ولیری او داخبر تیا باید چه دهغه
دملکیت دسند دخلاصی، دهغی دثبت
دنیته، دعقار دقیمت، دهغی حقوقو
لست چه دهغه دسند دثبتیدو ترمخه
قید شوی او دحقوقو دخا وندانو
دنومونو، متضمنه وی .

ودر موعدیکه بیر داخت دین موافقه
بمعمل آمده ، از وی مطالبه نمایند .

۱۸۷۵- ماده

هرگاه حایز آنچه را که بر ذمه
وی است به دائنین تادیه نماید،
حق مطالبه محو قیودیرا که بر عقار
است ، کسب می نماید .

۱۸۷۶- ماده

حایز می تواند بعد از ثبت سند
ملکیت خود ، عقار را از تمام
زهنیکه قبل از ثبت سند وی قید
گردیده ، پاک نماید ، وی می تواند
این حق را هر وقتی خواسته باشد
استعمال نموده والی زمانیکه لست
شروط فروش بمعرض اعلان گذاشته
میشود ، حفظ نماید .

۱۸۷۷- ماده

هر گاه حایز پاک کردن عقار را
اراده نماید ، مکلف است برای
داینیکه حقوق شان مقید است ،
اطلاعیه نی را بمحل اقامت شان
بفرستد که متضمن خلاصه سند
ملکیت وی و تاریخ ثبت آن و قیمت
عقار و لست حقوقیکه قبل از ثبت
سند وی قید گردیده با اسماء اصحاب
حقوق باشد .

۱۸۷۸- ماده

حایز مکلف دی چه به خیرتیا کبسی دهفی قید شوو پورونو داداء کولو تیاری ینکاره کی چه سمدلاسه داداء کولو مستوجب دی ، بی له دی چه دذکر شوو پورونو داستحقاق مده دعقار دقیمت په حدودو کبسی په نظر کبسی ونیسی .

ماده ۱۸۷۸ -

حایز مکلف است در اطلا عیه از آمادگی خود برای تادیه دیون قید شده ایکه فی الحال واجب التادیه باشد، بدون در نظر گرفتن میعاد استحقاق دیون مذکور در حدود قیمت عقار تذکر بعمل آرد .

۱۸۷۹- ماده

هرپور ور کوونکی چه حق یی قید شوی ، همدارنگه هغه کفیل چه مقید حق لری، کولی شی دهغه عقار دخرخولو چه پاکول یی مطنوب دوروستنی رسمی خیرتیا دنیتهی شخه ددیرش ورخو په اوپردو کبسی، غوښتنه وکی. دمدی په ټاکلو کبسی دلاری دمسافی مراعت کیری .

ماده ۱۸۷۹ -

بهریک از دائنینیکه حق وی قید کردیدمو همچنان کفیلیکه حق مقید دارد ، میتواند فروش عقاری را که پاک کردن آن مطلوب است، در خلال سی روز از تاریخ آخرین اطلاعیه رسمی مطالبه نماید . مسافه راه در تعیین موعد رعایت میگردد.

۱۸۸۰- ماده

غوښتنه دهفی خیرتیا په اساس چه حایز او پخوانی مالک ته استول کیری او په هفی کبسی غوښتونکی یا دهغه قانونی وکیل امضاء کوی، صورت نیسی. غو ښتونکی مکلف دی دومره پیسی چه دمزایندی دخرخولو دلاری دمصرفونو کفایت وکی په خزانی یا بانک کبسی چه محکمه یی ټاکی په ودیعت کبسی پردی. غوښتونکی تردی وروسته دخپلی غوښتنی شخه نه شی تیریدلی، مگر

ماده ۱۸۸۰ -

مطالبه باساس اطلاعیه ایکه برای حایز و مالک سابق فرستاده میشود ودرآن مطالبه کننده یاوکیل قانونی وی امضاء می نماید ، صورت میگیرد . مطالبه کننده مکلف است مبلغی را که برای مصارف فروش ازطریق مزایده کفایت نماید، طور ودیعت درخزانه یا بانکی که محکمه تعیین نماید بگذارد . مطالبه کننده بعد از یناز طلب خود صرف نظر نموده نمیتواند ،

داجه قول هغه پور ورکونکی چه حقوق نی قید شوی او قول کفیلان ورباندی قناعت وکی .

۱۸۸۱- ماده

که دعقار دخرخولو غوښتنه وشي داجباری خرخولو پوری قول مربوط اجراءات مراعت کیری او بیعه دهغه چا دغوښتنی په اساس تر سره کیری چه په تلوار کښی دگتسی خاوند وی عام له دی چه غوښتونکی وی او که حایز، خوک چه اجراءات ترسره کوی مکلف دی چه دخرخولو په اعلانونو کښی هغه پیسی ذکر کی چه دعقار دقیمت دپاره پاکل شوی وی .

۱۸۸۲- ماده

دچاپوری چه مزایده تعلق نیسی مکلف دی دهغی لمن په اداء کولو علاوه چه په مزایده کښی پاکل شوی دی، هغه مصرفونه چه پاک کول یی ایجابوی ، دملکیت دسند اودهغی دگبتولو مصرفونه اودهغه حایز داغلانونو مصرفونه چه ملکیت یی دلاسه وتلی هم اداء کی، مگرداجه خاص قانون بل رنگه تصریح کړی وی .

۱۸۸۳- ماده

که دعقار خرخول دپاکلی مدی به اوپردو کښی او دمربوطو شرطونو

مکراینکه تمام دانین که حقوق شان قید بوده و تمام کفیل ها به آن موافقت نمایند .

۱۸۸۱- ماده

هرگاه فروش عقال مطالبه شود، تمام اجراءات مربوط به فروش اجباری رعایت می گردد و فروش بنا بر مطالبه صاحب منفعت در تعجیل برای طالب یا حایز تمام میشود ، شخصیکه به اجراءات مباشرت مینماید، مکلف است در اعلانات فروش مبلغی را که قیمت عقال تعیین گردیده تذکر دهد .

۱۸۸۲- ماده

شخصیکه مزایده بر او خاتمه می یابد ، مکلف است علاوه بر تادیه ثمنیکه در مزایده تعیین گردیده ، مصارفیکه اجراءات پاک کردن ایجاب می نماید، مصارف سند ملکیت وثبت آن و مصارف اعلانات حایزیرا که ملکیت از دستش خارج گردیده نیز تادیه نماید . مگر اینکه قانون خاص طور دیگری صورت گرفته باشد .

۱۸۸۳- ماده

هرگاه فروش عقال در خلال مدت معین و طبق شرایط مربوط مطالبه

نشود ، ملکیت عقار بصورت نهائی و فارغ از هر نوع بحق قید شده ، بحایز تعلق می گیرد . مشروط بر اینکه حایز مبلغی را که قیمت عقار تعیین شده ، بازعایت مراتب دائنین در تادیه حقوق شان از آن برای آنها بدهد . یا مبلغ مذکور را در خزانه یا بانکی که محکمه تعیین نماید ، طور ودیعت بگذارد .

ماده ۱۸۸۴ -

تخلیه عقار مرهونه با تقدیم عریضه از طرف حایز بمقام محکمه با صلاحیت صورت میگیرد . در عریضه رساندن موضوع در حاشیه ثبت ورقه ابلاغ به اخراج ملکیت مطالبه میشود . موضوع تخلیه در خلال پنج روز از تاریخ تقدیم عریضه جهت اتخاذ اجرا آت مربوط بدین مباشر اطلاع داده میشود .

ماده ۱۸۸۵ -

هرگاه حایز تادیه دیون قید شده یا پاك کردن عقار را از رهن یا انصراف از عقار را اختیار نه نماید ، داین رهن گیرنده نمیتواند اجرا آت

سره سم ونه غوینتل شی نو دعقار ملکیت په آخرنی صورت او دهری نوعی قید شوی حق څخه فارغ دحایز پوری تعلق نیسی . خو په دی شرط چه حایز هغه پیسی چه دعقار قیمت ټاکل شوی ، سره دپور ور کوونکو د حقوقو داداء کولو په مراعت کولو دهغی څخه ورکی . یا ذکر شوی پیسی په خزانی یا بانک کبنی چه محکمه یی ټاکی کببیردی .

۱۸۸۴ - ماده

دگرو کړه شوی عقار تخلیه دحایز له خوا دعریضی د وړاندی کولو سره دواک لرونکی محکمی مقام ته صورت مومی . په عریضی کبنی غوینتل کبیری چه دخبرتیا دیانی دثبت په حاشیی کبنی دی دملکیت دخارجید لو موضوع ورسول شی . دتخلیی موضوع دعریضی دتقدیمولو دنیتهی څخه دپنځو ورځو په اوږدو کبنی دمربوطو اجراآتو دنیولودپاره مستقیم پور ورکوونکی ته خبرتیا ورکول کبیری .

۱۸۸۵ - ماده

که حایز دقید شور پورونو اداء کول یادگروی څخه دعقار پاکول یا دعقار څخه انصراف اختیار نه کی ، گروی اخستونکی پور ورکوونکی نه شی کولی دملکیت دخارجیدلو

اجراآت دمدنی محاکماتو دا صول دقانون دحکم سره سم دهغه په مقابل کښی ونیسی . مگر ترهغی وروسته چه دستحقه پور داداء کولو په باره کښی یا دعقار څخه دانصراف په باره کښی پوروی ته یی خبرتیا ورکړی وی .

ماده ۱۸۸۶ -

حایزیکه سند ملکیت وی بښت رسیده ودر دعوی ایکه علیه مدیون به دین حکم گردیده طرف دعوی قرار نکرته باشد ، میتواند بطرق دفعیکه استناد مدیون به آن جواز دارد ، استناد نماید . مشروط براینکه حکم به دین بعد از ثبت سند حایز باشد . همچنان ا و میتواند در هر حال به دفعی استناد نماید که مدیون نیز بعد از حکم به دین حق استناد رابه آن داشته باشد .

ماده ۱۸۸۷ -

حایز میتواند در مزایده شامل گردد ، مشروط بر اینکه مقدار ثمن تقدیم داشته اودر مزایده از مقدار باقیمانده ذمت او از ر هکنر ثمن عقاریکه برای فروش گذاشته شده ، کمتر نباشد .

ماده ۱۸۸۸ -

هر گاه ملکیت عقار مر هونه از دست حایز خارج گردیده و بعداً

۱۸۸۶ - ماده

دکوم حایز چه دملکیت سند ثبت شوی وی په هغی دعوی کښی چه په پوروی دپور حکم شوی ، نه وی واقع شوی ، کولی شی دهغی دفعی په طریقو چه دپوروی استناد ورباندی جواز لری ، استنادوکی . همدارنگه حایز کولی شی په هر حال کښی په هغی دفعی استنادو کی چه پوروی هم په پور دحکم کولو څخه وروسته په هغی داستناد کولو حق لرلو .

۱۸۸۷ - ماده

حایز کولی شی چه په مزایدی کښی شامل شی ، خو په دی شرط چه په مزایدی کښی دهغه ورباندی کړه شوی ثمن دهغه ذمعی دپاتی اندازی څخه دهغه عقار دثمن ددرکه چه دخرخولو دپاره ایښودل شوی کم نه وی .

۱۸۸۸ - ماده

که دگرو کړه شوی عقار ملکیت دحایز دلاسه ووزی او

مزایده بشخص و ی تعلق بگیرد،
حایز بموجب سند اصلی ملکیت مالک
عقار شناخته میشود و در صورتی
که ثمن نهائی مزایده را که بسوی
تعلق گرفته تادیه نموده یاد ر خزانه
یابانکی که محکمه تعیین نماید طور
ودیعت بگنارد ، عقار مذکور از تمام
حقوق قید شده پاک می گردد .

ماده ۱۸۸۹ -

هرگاه مزایده به شخص دیگری
غیر از حایز تعلق بگیرد ، شخص
مذکور می تواند بموجب حکم مزایده
حق خود را از حایز بدست آرد .

ماده ۱۸۹۰ -

هرگاه ثمنیکه مزایده به آن تعلق
گرفته ، بر حقوق دائنیکه حقوق
آنها قید گردیده زیادت نماید ، این
زیادت حق حایز بوده و دائنین رهن
گیرنده ، می توانند حقوق خود را
از حایز مطالبه نمایند .

ماده ۱۸۹۱ -

حقوق ارتفاق و حقوق عینی
دیگریکه حایز قبل از انتقال ملکیت
عقار بوی دارا بوده بحایز عودت
می نماید .

ماده ۱۸۹۲ -

حایز مکلف است عواید عقار را
از تاریخ ابلاغ بتادیه دین یا انصراف

مزایده بخیله دهغه پوری تعلق
وینسی ، نو حایز دملکیت داصلی
سند به موجب دعقار مالک پیژندل
کبیری . که دا مزایدی آخرنی ثمن چه
دهغه پوری تعلق نیولی اداء کی یابه
خزانی یا بانک کنبی چه محکمه یی
پاکی دودیعت به توگه کنبیردی ،
ذکر شوی عقار دپولو قید شسور
حقوقو خخه پاکبیری .

ماده ۱۸۸۹ -

که مزایده دحایز خخه غیر بل چا
پوری تعلق وینسی ذکرشوی بشخص
کولی شی دمزایدی دحکم به موجب
خیل حق دحایز خخه ترلاسه کی .

ماده ۱۸۹۰ -

دکوم ثمن پوری چه مزایدی تعلق
نیولی دهغو پور ور کونکو به
حقوقو چه حقوق یی قید شوی زیات
وی ، دا زیاتوالی دحایز حق دی او
گروی اخستونکی پور و کونکی
کولی شی چه خیل حقوق دحایز خخه
وغواپی .

ماده ۱۸۹۱ -

دارتفاق حقوق اونور عینی حقوق
چه دعقار دملکیت دتقلیدو ترمخه
حایز دهغی لرونکی وو ، حایز سه
بیرته عودت کوی .

ماده ۱۸۹۲ -

حایز مکلف دی دعقار عایدات
دپور دداء کولو دخبرتیا دنیتهی خخه

یا دعقار شخه دانصراف دنیتهی شخه ردکی . که ذکر شوی اجراآت ترددی کلونو پوری ترک شوی ، نو دعایداتو درده ولو مکلفیت دنوی خبرتیادنیتهی شخه اعتبار لری .

ازعقار رد نماید . در صورتیکه اجرا آت مربوط مدت سه سال ترک گردد، مکلفیت برد عواید از تاریخ ابلاغ جدید اعتبار دارد .

۱۸۹۳- ماده

۱۸۹۳- ماده

(۱) حایز کولی شی دتضمین ددعوی دلاری په پخوانی مالک په هفی حدو دو کنبی مراجعه وکی چه خلف په هغه چا دمراجعی حق لرلو چه دهغه شخه یی دمعاضنی یا تبرع په صورت ملکیت کسب کړی .

(۱) حایز میتواند از طریق دعوی تضمین بر مالک سابق در حدودی مراجعه نماید که خلف حق مراجعه را بر شخصیکه از وی بصورت معاوضه یا تبرع کسب ملکیت نموده، دارا باشد .

(۲) که حایز دهغه استحقاق شخه زیات چه دملکیت دسند په اساس دپوروپی په ذمی دی اداء کړی، او دا اداء کول چه دهر سبب په اساس وی، کولی شی چه پور وپی ته مراجعه وکی. په دی صورت کنبی حایز دهغو پور ورکوونکی قایم مقام کیږی چه دهغوی حقوق یی اداء کړی دی .

(۲) اگر حایز زاید از استحقاق که به اساس سند ملکیت به ذمه مدیون است تادیه نماید واین تادیه بنابر هر سببی که باشد، می تواند به مدیون مراجعه نماید . در این صورت حایز قایم مقام دانینی می گردد که حقوق آنها را تادیه نموده است .

۱۸۹۴- ماده

۱۸۹۴- ماده

حایز پخپله دهغی نقصان چه دخطا په سبب یی عقار ته رسیدلی دپور ور کوونکو په مقابل کنبی سؤل دی .

حایز شخصاً از نقصان نیکه باثر خطاء وی بر عقار عاید گردد ، در برابر دانیین مسئول شناخته میشود.

دریم قسمت

درسمی گروی دمدی تیریدل

۱۸۹۵- ماده

(۱) رسمی گروی لکه حیازی گروی دتضمین شوی پور په تیریدو سره تیریری . او دهغه سببدلری کیدو په اثرچه پور په هفی تیرشوی بیرته عودت گوی .

(۲) دگروی عودت دهغواشخاصو حقوق چه دحق دتیریدو دمدی په اوردو کتبی او دهفی دبیرته عودت په مدی کتبی یی په ښه نیت کسب کری دی نه اخلاله وی .

۱۸۹۶- ماده

درسمی گروی حق دپاک کو لو دا . آتو دترسره کولو سره په آخرنی صورت تیریری . که څه هم دهغه حایز ملکیت چه عقار یی پاک کری په هر سبب چه بناوی، زایل شوی وی .

۱۸۹۷- ماده

گروی یا اجباری خرخول د علنی مزایدی دلاری او دهفی دوروستنی ثمن په ودیمت ایښودل یا هغه پور ورکونکو ته دذکر شوی ثمن ورکول چه درجی له لحاظه ددی ثمن څخه دخپلو حقوقو داداء کولو مستحق کیری، تیریری .

قسمت سوم

انقضای رهن رسمی

ماده ۱۸۹۵ -

(۱) رهن رسمی مانند رهن حیازی بانقضای دین تضمین شده منقضی گردیده وبه اثر زوال سببیکه دین به آن منقضی گردیده، عودت می نماید .

(۲) عودت رهن ، حقوقی را که اشخاص دارای حسن نیت در طرف مدت انقضای حق وعودت آن از غیر کسب نموده اند ، اخلال نمی نماید .

ماده ۱۸۹۶ -

حق رهن رسمی با اتمام اجراءات پاک کردن بصورت نهائی منقضی می گردد . گرچه ملکیت حایزیکه عقار را پاک کرده بنابر هر سببی که باشد ، زایل گردد .

ماده ۱۸۹۷ -

رهن یافروش اجباری عقار از طریق مزایده علنی و به ودیمت گذاشتن ثمن نهائی آن یابه تادیه ثمن مذکور به دائننیکه از لحاظ درجه مستحق تادیه حقوق خودازین ثمن میشوند ، منقضی میگردد .

۱۸۹۸- ماده

گروی اخستونکی پور ورکونکی
کولی شی سره ددی چه پور پاتی
دی درسمی گروی شخه تیر شی.

۱۸۹۸- ماده

داین رهن گیرنده ، میتوانند
باوجود بقای دین ، از رهن رسمی
تنازل نمایند .

۱۸۹۹- ماده

به رسمی گروی دگروی ورکونکی
یاگروی اخستونکی دمربنی به ائراو
دپور پاتی کیدل دوارثانو سره دنه
تیریدلو مربوط حکمونه تطبیقیری.

۱۸۹۹- ماده

بررهن رسمی احکام مربوط به عدم
انقضاء به اثر وفات رهن دهنده یا رهن
گیرنده و بقای دین نزد ورثه تطبیق
میگردد .

رسمی جریده

مدنی قانون

دریم کتاب - عینی حقوق

(خلورم توک)

نولسمه گنه

پوله پستی نمبر (۳۵۳)

نیټه: چار شنبه د ۱۳۰۰ کال دهر غو می د میا شتی (۱۰)

دامتيازخاوند : د عدل وزارت
مسوول مدير : م . حسين طغيان
پته : د عدل وزارت - كابل - افغانستان

کتاب سوم - حقوق عینی

مادہ (۱۹۰۰ الی ۲۴۱۶)

- ۶۰۵ باب اول - حقوق عینی اصلی
۶۰۵ فصل اول - حقوق ملکیت
۶۰۵ قسمت اول - تعریف، ساحہ و حمایت ملکیت
۶۰۶ قسمت دوم - قیود ملکیت
۶۱۵ قسمت سوم - ملکیت مشاع
۶۲۱ قسمت چارم - رفع مشاع بہ اثر تقسیم
۶۲۷ قسمت پنجم - تقسیم منافع
۶۲۹ قسمت ششم - مشاع اجباری و ملکیت طبق منازل
۶۲۹ مبحث اول - مشاع اجباری
۶۲۹ مبحث دوم - ملکیت طبقات
۶۳۱ فصل دوم - اسباب کسب ملکیت
۶۳۱ قسمت اول - تصاحب
۶۳۳ قسمت دوم - انتقال ملکیت بہ سبب وفات
۶۳۳ مبحث اول میراث
۶۳۳ فر ع دول - احکام عمومی
۶۳۴ فر ع دوم - متروکہ و توزیع آن
۶۳۵ فر ع سوم - موانع میراث
۶۳۶ فر ع چارم - اسباب میراث
۶۳۷ جزء اول - میراث بطریق فرض
۶۴۱ جزء دوم - میراث بہ طریقہ عقوبت

- ۶۴۶ جزء سوم - حجب
- ۶۵۰ جزء چارم - رد
- ۶۵۰ جزء پنجم - ارث ذوی الارحام
- ۶۵۶ جزء ششم - مقررله به نسبت
- ۶۵۷ جزء هفتم - احکام متفرق
- ۶۵۷ اول - حمل
- ۶۵۹ دوم - مفقود
- ۶۵۹ سوم - خنتی
- ۶۵۹ چارم - ولد زنا و ولد لعان
- ۶۶۰ پنجم - حوادث غرق، حریق و انهدام
- ۶۶۱ فر ع پنجم - تصفیه متروکه
- ۶۶۳ فر ع ششم - تجرید ترکه
- ۶۶۶ فر ع هفتم - تسویه دیون متروکه
- فر ع هشتم - تسلیم اموال متروکه
- ۶۷۰ و تقسیم آن
- ۶۷۴ مبحث دوم - وصیت
- ۶۷۴ فر ع او ل - احکام عمومی
- ۶۷۹ فر ع دوم - رجوع از وصیت
- ۶۷۹ فر ع سو م - قبول یارد وصیت
- ۶۸۲ فر ع چار م - آثار وصیت
- جزء اول - شخصیکه بوی
- ۶۸۲ وصیت شده
- جزء دوم - شی وصیت شده
- ۶۸۵ (موصی به)
- ۶۹۲ جزء سوم - وصیت به منافع
- ۶۹۸ جزء چارم - وصیت به معاش
- جزء پنجم - احکام زیادت در مال
- ۷۰۳ وصیت شده

(ب)

- ۷۰۵ فر ع پنجم- وصیت واجبه
- ۷۰۹ فر ع ششم تراجم وصایا
- ۷۱۱ فر ع هفتم- احکام متفرق
- ۷۱۲ مبحث سوم- التصاق
- ۷۱۲ فر ع اول- التصاق برحق غیر عقار
- ۷۱۵ فر ع دوم- التصاق، اتصال برمنقول
- ۷۱۶ مبحث چارم- عقد
- ۷۱۶ مبحث پنجم- شفع
- ۷۱۶ فر ع اول- احکام عمومی
- ۷۱۹ فر ع دوم- ثبوت شفع
- ۷۲۱ فر ع سوم- طلب شفع
- ۷۲۴ فر ع چارم- احکام شفع
- فر ع پنجم- سقوط شفع
- ۷۳۱ مبحث ششم- حیازت
- ۷۳۱ فر ع اول- کسب، انتقال وزوال حیازت
- ۷۳۴ فر ع دوم- حمایت حیازت
- ۷۳۸ فر ع سوم- آثار حیازت
- فر ع چارم- تملك اشياء منقول به
- ۷۴۱ اساس حیازت
- ۷۴۲ فر ع پنجم- تملك ثمر
- ۷۴۲ فر ع ششم- استرداد ومصارف
- فر ع هفتم- مسؤولیت از بین رفتن
- ۷۴۴ شی تحت حیازت
- ۷۴۴ فصل سوم- حقوق متضرع ازحق ملکیت
- ۷۴۴ قسمت اول- حق انتفاع
- ۷۴۴ مبحث اول- احکام عمومی
- ۷۴۹ مبحث دوم- انتهای حق

۷۵۰	قسمت دوم - حق استعمال و سکونت
۷۵۲	فرع سوم - حق حکر
۷۵۷	قسمت چارم - حقوق مجرد
۷۵۷	مبحث اول - حق ارتفاق
۷۵۹	مبحث دوم - حقابه
۷۶۰	مبحث سوم - حق مرور، مجرا و سیل
۷۶۲	مبحث چارم - احکام ارتفاق
۷۶۴	مبحث پنجم - انتهای ارتفاق
۷۶۶	باب دوم - حقوق عینی تبعی
۷۶۶	فصل اول - حق حبس مال (قید)
۷۶۸	فصل دوم - حق اختصاص صی
۷۶۸	قسمت اول - انشاء حق اختصاصی
۷۷۱	قسمت دوم - آثار تنقیص و انقضای اختصاص
۷۷۲	فصل سوم - حقوق تقدم
۷۷۲	قسمت اول - احکام عمومی
۷۷۵	قسمت دوم - انواع حقوق تقدم
۷۸۴	قسمت سوم - حقوق تقدمی که بر عقار وارد میشود

رسمی جریده

کتاب سوم

حقوق عینی

باب اول
حقوق عینی اصلی
فصل اول
حقوق ملکیت
قسمت اول

تعریف ، ساحه و حمایت ملکیت
ماده ۱۹۰۰ -

ملکیت ، حقی است که به مقتضای آن شی تحت اراده و تسلط شخص قرار میگردد . و تنها مالک میتواند در حدود احکام قانون به استعمال بهره برداری بوهنوع تصرف مالکانه در آن بپردازد .

ماده ۱۹۰۱ -

مالک شی ، مالک تمام آنچه که از عناصر اصلی آن شمرده شده و انفصال آن از شی بدون از بین رفتن یا تلف شدن یا تغییر یافتن شی ممکن نباشد ، شناخته میشود .

ماده ۱۹۰۲ -

(۱) ساحه ملکیت زمین ، به آنچه که عمقاً و ارتفاعاً معتاد و مجاز است شامل می باشد .

دریم کتاب

عینی حقوق

لمری باب
اصلی عینی حقوق
لمری فصل
دملکیت حقوق
لمری قسمت

دملکیت تعریف ، ساحه اوساتنه
ماده ۱۹۰۰

ملکیت داسی حق دی چه دهقی به مقتضای شخص دارای او تسلط لاندی واقع گیری . یواخسی مالک کولی شی چه دقانون دحکمونو په حدو دو کبسی دهقی استعمال ، کتبه اخستل او هره نوعه مالکانه تصرف ته اقدام وکی .

ماده ۱۹۰۱ -

دیو شی مالک دپولو هغوخه چه دهقی داصلی عناصرو دجملی خخه حسابیری او دشی خخه دهقی انفصال بی دشی دهلاکیدو ، تلفید و یا تغییریدو ممکن نهوی ، مالک گیل گیری .

ماده ۱۹۰۲

(۱) دمخکی دملکیت ساحه هغه خه ته چه دژور والی او لوړ والی له حیثه عادت او مجازدی ، شاملهده .

رهنجی بربطه

- (۲) دمخکی دستطیحی ملکیت
 دموافقی یا دقانون دحکم سره سم
 دهغی دلور والی اوژوروالی دملکیت
 شخه جلاکیدای شی .
- ماده ۱۹۰۳ -
 (۲) بموجب موافقه یا حکم قانون،
 ملکیت سطح زمین از ملکیت مافوق
 وماتحت آن مجزا شده می تواند .
- دهیچا ملکیت دهغه دلایسه نه شی
 ایستل کیدای، مگر دقانون دحکم په
 موجب .
- دوهم قسمت
 دملکیت قیود
- ماده ۱۹۰۴ -
 مالک کولی شی پخپل ملکیت کښی
 دقانون په حدو دوکښی تصرف وکړي .
- قسمت دوم
 قیود ملکیت
- ماده ۱۹۰۵ -
 که دملکیت سره دبل چاحق تعلق
 ونیسی نو مالک نه شی کولی په
 هغی کښی داسی تصرف وکړی چه
 دبل چا دضرر موجب وگرځی، مگر
 دحق دخواوند په اجازی .
- ماده ۱۹۰۶ -
 فاحش ضرر پخوانی وی او که
 نوی دمیڅخه وپل کیری .
- ماده ۱۹۰۷ -
 فاحش ضرر هغه دی چه دښا
 دما تیدو یا نړیدو سبب شی یاداچه
 داصلی احتیاجونوچه دهغی دمقصوده
 کتو شخه عبارت دی، مانع وگرځی .
- ماده ۱۹۰۵ -
 مالک میتواند در ملکیت خود
 درحدود قانون تصرف نماید .
- ماده ۱۹۰۶ -
 هرگاه بملک حق غیر تعلق
 بگیرد ، مالک نمیتواند در آن طوری
 تصرف نماید که موجب ضرر غیر
 گردد . مگر به اجازه صاحب حق .
- ماده ۱۹۰۷ -
 ضرر فاحش قدیم باشد یا جدید
 از بین برده میشود .
- ماده ۱۹۰۸ -
 ضرر فاحش آن است که سبب
 شکست یا انهدام بنا گردیده و یا
 مانع حوایج اصلی که عبارت از منافع
 مقصود آن است گردد .

رسمی برهیده

ماده - ۱۹۰۸

دکور شیخه به کلی توگه دریا مانع کیدل، فاحش ضرر گنل کیبری. هیخوک نه شی کولی چه داسی بنا جوړه کی چه دگاونهی دکور کړکی بنده کی او په هغی کبسی په کلی توگه دریا مانع شی. که چا داسی بنا جوړه کړه نو گاونهی کولی شی دامکان په صورت کبسی دضرردلری کیدلو او که یی امکان نه لرلو، نو دضرر دلری کیدلو دپاره دبنادمینځه وړلو غوښتنه وکی .

ماده - ۱۹۰۹

که خوگ عمارت جوړه وی، نو باید چه هغه په داسی توگه جوړ کی چه دگاونهی دعمارت دبخوانی کړ کی شیخه متضرر نه شی .

ماده - ۱۹۱۰

که خوگ پخپل مصرف داوبه کولو منبع یا دزیاتیگی اوبو مجری ددی دپاره جوړه وی چه ورڅخه خپلسی مخکی اوبه کی نونور خلک حق نه لری چه بی دهغه داجازی شیخه ورته گټه واخلي .

ماده - ۱۹۱۱

عامو خلکو ته دضرر نه رسولوپه مراعت کولو سره، دعمومی ویالی شیخه داوبو دگټی اخستلو دحق او

ماده - ۱۹۰۸

مانع شدن روشنی بطور کلی ازخانه ضرر فاحش شمرده میشود، هیچکس نمیتواند چنان بنائی اعمار نماید که کلکین خانه همجوار را مسدود ساخته و بطور کلی مانع روشنی در آن گردد . در صورت احداث چنین بنا ، همجوار میتواند دفع ضرر را در صورت امکان و در غیرآن از بین بردن بناء را برای دفع ضرر مطالبه نماید .

ماده - ۱۹۰۹

شخصیکه عمارتی بناء میکند باید آنرا طوری اعمار نماید که از کلکین ، عمارت قدیمه همجوار متضرر نکردد .

ماده - ۱۹۱۰

شخصیکه بمصرف خود منبع آبیاری یا مجراء آب فاضل را بمنظور آبیاری اراضی خویش احداث می نماید ، اشخاص دیگر بدون اجازه وی حق انتفاع را از آن ندارند .

ماده - ۱۹۱۱

بازعايت عدم ضرر ر ساندن به عامه ، تعیین حق استفاده از آب ، نهر عمومی و توزیع آن به اندازه

رسمی جریده

دهفی دتوزیع ټاکل به دهفی مخکی په اندازی وی چه اوبه کول ایجابوی. میکند .

ماده ۱۹۱۲ -

مالك اراضی ایکه بواسطه آلات یانهر ز مین خود را آبیاری مینماید درحالیکه حق جریان آب رابرارضی غیر نداشته باشد نمیتواند مالک زمین مذکور را به جریان آب خود مجبور گرداند .

ماده ۱۹۱۳ -

هرگاه شخص حق جریان آب را برزمین دیگری داشته باشد ، مالک زمین مذکور نمی تواند مانع جریان آب او در زمین خود گردد .

ماده ۱۹۱۴ -

شخصیکه زمین خود را بصورت عادی طوریکه ز مین آن را تحمل بتواند ، آبیاری نماید وبه اثرآن آب درزمین شخص دیگری جریان پیدا کند وزراعت او را از بین ببرد ، ضامن شناخته نمیشود و اگر زمین خود را بصورت غیر عادی آبیاری نموده و شخص دیگری از آن متضرر گردد ، ضامن شناخته میشود .

۱۹۱۲- ماده

دهغو مخکو مالک چه د آلتویانیر په وسیلی خپله مخکه او به کوی، نوکه دبل چا به مخکو داوبو تیرولو حق ونه لری، نه شی کولی چه بی دذکر شوی مخکی دمالک داجازی شخه، هغه دخپلو اوبو په تیرولو مجبوره کی .

۱۹۱۳- ماده

که خوک دبل چا په مخکی داوبو دتیرولو حق ولری، نو دذکر شوی مخکی مالک نه شی کولی چه پخپلی مخکی کبسی دهغه داوبو دتیرولو مانع شی .

۱۹۱۴- ماده

که خوک خپله مخکه په عادی صورت چه مخکه یی زغم وکولی شی اوبه خوړکی او دهفی په اثر او به دبل چا په مخکی کبسی جریان پیداکی او کبست یی دمینځه لاړ شی، ضامن نه گنل کیږی. که خپله مخکه په غیر عادی صورت او به کی او بل چاته ورڅخه ضرر ورسپیږی، ضامن گنل کیږی .

وسمی جدیدہ

۱۹۱۵- مادہ

داوبو حق پہ میراث وپہ کیری،
دهفی شخه پہ گتہ اخستلو وصیت
کول جواز لری .

۱۹۱۵- مادہ

حقابه بمیراث برده میشود ویا
استفاده از آن وصیت جواز دارد.

۱۹۱۶- مادہ

(۱) داوبو حق دمخکی تابعدی.
(۲) دمخکی دخواند داوبه خوړ
دضرورت شخه دزیاتو اوپو دحق
خرشول، هبه او اجاره، دمخکی داوبه
خوړ دپاره جواز نه لری .

۱۹۱۶- مادہ

(۱) حق آبه زمین ، تابع زمین
می باشد .
(۲) فروش ، هبه و اجاره حقابه
زمین زاید از ضرورت صا حسب
زمین ، جز بمنظور آبیاری زمین
جواز ندارد .

۱۹۱۷- مادہ

دمخکی مالک مکلف دی چه داوبو
دمنبع شخه دهغو خلکو دمخکوداوبه
کولو دپاره دخپلو مخکو شخه دکافی
اوپو دتیریدلو اجازه ورکی چه
مخکی یی لری پرتی دی. همدارنگه
مکلف دی چه دنزدی مخکوخاوندانو
ته اجازه ورکی چه دهغوی زیاتیگی
اوبه په چیری نزدی عمومی ویالی
کنبسی توی شی، خو په دی شرط چه
دهفی په بدل کنبسی عادلانه تعویض
ورکړه شی .

۱۹۱۷- مادہ

مالک زمین مکلف است، بجریان
آب کافی بمنظور آبیاری زمین های
دور ملکیت اشخاص دیگر از منبع
آب بر زمین خود اجازه بدهد و
همچنان به فاضل آب آبیاری شده
زمین های مذکور که در نزدیک
ترین جوی عمومی بریزد ، اجازه
نماید .
مشروط براینکه در برابر آن
تعویض عادلانه داده شود .

رهنمای خرید و فروش

ماده - ۱۹۱۸

که داووبو ٲول شریکان ٲخیله رضا دنیر یاویالی ضروری اصلاحاتو ته اقدام ونه کی، نوکه دشریکا نوخخه هر یو ددی کار غوینتنه وکره، نور شریکان په هفی مجبوره کول کیری.

ماده ۱۹۱۸ -

هرگاه تمام مشترکین آب به رضائیت خویش باصلاحات ضروری نهر یاجوی نپردازند، به اساس مطالبه هریک از شرکاء باین امر وادار ساخته میشوند.

ماده - ۱۹۱۹

دھفی مٲکی مالک چه دعمومی لاری سره بیخی اتصال نه لری یا دھفی ته دتلو راتلو لار کافی نهوی اوسخته وی، په دی توگه چه دکافی لاری جوړهول بی دزیاتو مصرفونو یا بی دزیاتو سختیو خخه ممکن نه وی، نوکولی شی چه دعادلانه تعویض په بدل کنبی دگاونډی په مٲکی کنبی په لازمی اندازی تصرف وکی او هغه استعمال کی. خو په دی شرط چه دمعنادی اندازی خخه تیری ونه کی، اودا حق په هفی ځای کنبی استعمالیدی شی چه تک او راتنگ ورباندی په ٲیرکم ضرر ممکن شی.

ماده ۱۹۱۹ -

مالک از مینیکه اصلا براه عام اتصال ندارد و یازاه مرور به آن ناکافی و دشوار باشد، طوریکه احداث راه کافی بدون تحمل مصارف گزاف یا دشواری بزرگ میسر نباشد، میتواند در برابر تعویض عادلانه در زمین همجوار به اندازه لازم تصرف و آن را استعمال نماید. مشروط بر اینکه از حد معتاد تجاوز ننماید و این حق تنها در موضع استعمال شده میتواند که با کمترین ضرر رفت و آمد مقصود بدست آید.

ماده - ۱۹۲۰

که دعمومی لاری سره دو صلیدو مانع دعقار دقانونی ویشلو اوتجزیی خخه پیدا شوی وی او دکافی لاری جوړول دذکر شوی عقار په اجزاوو کنبی ممکن وی، نو دتلو او راتلو دحق غوینتنه بی دهمفی اجزاوو خخه جواز نه لری.

ماده ۱۹۲۰ -

هرگاه مانع اتصال براه عام از تقسیم وتجزیه قانونی عقار نشأت کرده باشد واحداث راه کافی در اجراء عقار مذکور ممکن باشد، مطابق به حق مرور بجز در همان اجزاء جواز ندارد.

رسمی جریده

ماده - ۱۹۲۱

دگوانپو مخکو دمالکانو خخه هریو کولی شی بله خوا دوصلشوو مخکو دحدو دو په ټاکلو مجبوره کی، دحدو دو دټاکلو مصرفونه به ددواړو خواوو ترمنځ شریک وی.

ماده - ۱۹۲۲

که ددوه نفرو دمینځ یو دیوال شریک وی نو ددواړو خواوو خخه هیڅ یونه شی کولی، بی دپلی خوا داجازی خخه ددیوال لوړ والی ته تغیر ورکی او یا ور باندی بله بنا زیاته کی.

ماده - ۱۹۲۳

هرشریک کولی شی چه په شریک دیوال باندی دشریک په اندازی لږگی یانور استنا دی مواد کښیږدی، خو په دی شرط چه دذکر شوی دیوال دمقاومت دحدو دوخخه زیات نه وی. ددیوال دسلامتیا دمراعت کولو سره که یو شریک بی دپل شریک داجازی خخه دلرگوځای ته تغیر ورکی او یا په کښی زیاتوالی را وړی، جواز نه لری.

ماده - ۱۹۲۴

که شریک دیوال خپل مقاومت دلاسه ور کی او دپښکیدو ویره یی موجوده وی، نوکه یو شریک دهغی دخرابولو اراده وکی اوپل شریک نی

ماده - ۱۹۲۱

هریک از مالکین اراضی همجوار، میتوانند طرف دیگر را با تعیین حدود در اراضی اتصال یافته یکدیگر مجبور سازند. مصارف تعیین حدود بین طرفین مشترک می باشد.

ماده - ۱۹۲۲

هرگاه دیواری بین دو نفر مشترک باشد، یکی از طرفین نمیتواند بدون اجازه طرف دیگر به تغییر ارتفاع آن بپردازد یا بناء دیگری را به آن بیفزاید.

ماده - ۱۹۲۳

هریک از شرکاء می توانند بالای دیوار مشترک باندازه شریک، چوب یا دیگر مواد استناد یه های خویش را بگذارند، مشروط بر اینکه از حدود مقاومت دیوار مذاکوره تجاوز نکند. تزئید یا تغییر مکان چوب از طرف یک شریک بدون اجازه شریک دیگر با رعایت سلامت دیوار جواز ندارد.

ماده - ۱۹۲۴

هرگاه دیوار مشترک مقاومست خود را از دست داده و خوف انهدام آن موجود باشد، اگر یکی از شرکاء اراده خراب کردن آنرا بنماید و

رسمی جریده

ممانعت وکی، منع کونکی ددیوال به خرابولو مجبور کول کیری . شریک دیگر ممانعت کند، منع کننده به تخریب دیوار مجبور کرده میشود.

۱۹۲۵ - ماده

ماده ۱۹۲۵ -

هرگاه شرکاء بانهدام دیوار مشترک بیر دازند ، یا دیوار مذکور به افتد وهر شریک بالای آن چیزی گذاشته باشد و در تعمیر مجدد آن یکی از شرکاء ممانعت نماید، شریک منع کننده بصورت مطلق به ساختن آن مکلف میشود . در صور تیکه یکی از شرکاء به اجازه محکمه باعمار آن بیر دازد ، مصارف آنرا به مقدار حصه شریک دیگر مطالبه کرده میتواند و تا زمانیکه شریک مذکور حصه خویش را نپردازد شریک دیگر میتواند او را از استفاده از دیوار منع نماید .

ماده ۱۹۲۶ -

دیواریکه هنگام بناء حد فاصل بین دو عمارت باشد ، تا زمان جدائی دو بناء دیوار مشترک دانسته میشود . مگر وقتیکه دلیل دیگری بعکس آن ظاهر شود .

ماده ۱۹۲۷ -

همجواریکه در مصارف اعمار دیوار سهم نگرفته ، وقتی شریک

که شریکان ددیوال نپیدو ته اقدام وکی یا ذکر شوی دیوال وغورخیزی او هر شریک به هفی یو استنادی شی اینبی وی اودهغسی دیبا جوړولو شخه یوشریک ممانعت وکی، نو منع کونکی شریک په مطلق صورت دهغی په جوړولو مکلف کیری. که یو شریک دمحکمی په اجازی دهغی بیا جوړولو ته اقدام وکی نو دشریک دحصی په اندازی دهغی دمصرف غوښتنه کولی شی، ترخو چه ذکر شوی شریک خپله حصه ورنه کی، بل شریک کولی شی چه هغه ددیوال شخه دکمی اخستلو نه منع کی .

۱۹۲۶ - ماده

که یو دیوال دنبا په وخت کښی ددوه عمارتونو ترمنخ فاصل حدوی نو ددواړو بناگانو دجداکولو ترخه پوری، دیوال شریک گهل کیری، مگر داچه دهغی په عکس بل کوم دلیل پیدا شی .

۱۹۲۷ ماده

کوم گاونهی چه ددیوال دجوړولو په مصرفونو کښی برخه نه وی اخستی، نو هغه وخت په دیوال کښی

رسمی جریده

برخه نوی اخستی نو هغه وقت په دیوال کبسی شریک گنل کیږی چه د بنام صرف او دهغی مخکی قیمت چه دیوال ور باندی ولاړ دی ورکی .
ماده ۱۹۲۸ - ماده ۱۹۲۸ -

یو گاونډی نه شی کولی چه خپل گاونډی دهغه دملکیت په حدو دو کبسی ددیوال یا دبل کوم شی په جوړولو مکلف کی، همدارنگه نه شی کولی چه هغه ددیوال په یوی برخی ورکولو او یا دهغی مخکی دبرخی په ورکولو مکلف کی چه دیوال ور باندی ولاړ دی مگر ددی قانون د(۱۹۲۷) مادی دحکم په حدودو کبسی.

ماده ۱۹۲۹ - ماده ۱۹۲۹ -

گاونډی حق نه لری دیوه متر څخه په کمی اندازی کبسی دگاونډی په طرف کړکی یاوپه کړکی ولری. مسافه دهغی دیوال دشا چه کړکی یاوپه کړکی په کبسی واقع ده یا ددیوال دبانډنی غاړی څخه اندازه کیږی .

ماده ۱۹۳۰ - ماده ۱۹۳۰ -

گاونډی کولی شی چه دگاونډی دداسی عقار په مقابل کبسی کړکی یاوپه ملاقی کړکی ولری چه په عین وخت کبسی دعمومی لاری په مقابل کبسی وی .

همجوار میتواند که کلکین ، کلکینچه ملاقی در برابر عقار همجوار که در عین وقت در برابر راه عام باشد ، داشته باشد .

رسمی جدید

ماده - ۱۹۳۱

دریا و کولو خای چه قاعده یی
داطاق دسطحی شخه دانسان دقد
شخه زیات لوپ والی ولری او دهفی
شخه دهوا جریان او دریا ننه و تل
منظوروی په داسی توگه چه عادتاً
دهفی شخه دگاوندی دعقار کتنه
ممکنه نه وی، نو په هفی کبسی
دمسافی اندازه شرط نه ده .

ماده ۱۹۳۱ -

روشن دانیکه قاعده آن از سطح
اطاق بیشتر از قامت انسان ارتفاع
داشته باشد و منظور از ان جریان
هوا و داخل شدن روشنی باشد ،
طوریکه دیدن از آن عادتاً بر عقار
همجوار ممکن نباشد، اندازه مسافه
در آن شرط نیست .

ماده - ۱۹۳۲

فابریکه ، دستگاه یا کوهی یانور
داسی تاسیسات چه گاوندی ته ضرر
رسوی، باید په داسی مسافی کبسی
آباد شی چه گاوندی ته بی ضررونه
رسیزی .

ماده ۱۹۳۲ -

فابریکه ، دستگاه تجارتي، چاه
ودیکر تاسیساتیکه به همجوار
ضرر می رساند ، باید در مسافه
اعمار گردد که ضرر آن به همجوار
نرسد .

ماده - ۱۹۳۳

که عقد یا وصیت دداسی شرط
متضمن وی چه دهفی په مقتضا په
مال کبسی تصرف منعی شوی وی،
ذکر شوی شرط چه ترخوپه مشروع
سبب او دمعقولی مدی پوری منحصر
نه وی، صحیح نه دی. سبب هغه
وخت مشروع گهل کیزی چه دهفی
شخه دتصرف کونکی حایز ییا
دمتصرف الیه یا دبل چا دگتسی
ساتنه منظور وی . مده هغه وخت
معقوله گهل کیزی چه دتصرف
کونکی یا دمتصرف الیه یا دبل چا
دژوند پوری مقیده وی .

ماده ۱۹۳۳ -

هرگاه عقد یا وصیت متضمن
شرطی باشد که بمقتضای آن تصرف
درمال منع گردیده باشد ، شرط
مذکور تا زمانیکه مبنی بر سبب
مشروع و منحصر بمدت معقول
نباشد صحیح نمیباشد . سبب وقتی
مشروع پنداشته میشود که منظور
ازمنع تصرف حمایت منفعت حایز
متصرف یا متصرف الیه یا شخص
ثالث باشد و مدت هنگامی معقول
شمرده میشود که مقید به حیات
متصرف یا متصرف الیه یا شخص
ثالث باشد .

رسمی جدید

ماده - ۱۹۳۴

که دتصرف خخه دمنع کولو په باره کښی په عقد یا وصیت کښی وارد شوی شرط ددی قانون د (۱۹۳۳) مادی دحکم سره سم صحیح وی دهغی خخه هره نوعه مخالف تصرف باطل دی .

دریم قسمت

شريك ملكیت

ماده - ۱۹۳۵

که دیوه عین ملکیت ددوه نفرو یا دهغوی خخه دزیاتو ترمنځ شريك وی نو هر یو دخپلی حصی په اندازی دهغی خخه دگڼی اخستلو حق لری، او کولی شی په هغی کښی داسی تصرف وکی چه بل شريك ته ورخخه ضرر ونه رسیږی . همدارنگه که دشريك عین اندازه معلومه وه نو په شریکه توگه دهغی خرخول، استثمار او استعمال جواز لری، خو په دی شرط چه دنورو شریکانو حقوقوته ضرر ونه رسیږی .

ماده - ۱۹۳۶

که یو شريك دشريك مال یوه ټاکلی برخه تصرف کی، او ذکرشوی برخه دویشلو په وخت کښی دهغه په حصی کښی واقع نه شی، نو

ماده ۱۹۳۴ -

هرگاه شرط وازده در عقد یا وصیت مبنی بر منع از تصرف طبق حکم ماده (۱۹۳۳) این قانون صحیح باشد هر نوع تصرف مخالف آن باطل شمرده میشود .

قسمت سوم

ملکیت مشاع

ماده ۱۹۳۵ -

هرگاه ملکیت عین ، بین دونفر یا زیاده از آن مشاع باشد، هر يك آنها باندازه حصه خویش از آن حق استفاده داشته و میتواند در آن طوری تصرف نماید که به شريك دیگر ضرر عاید نگردد . همچنین در صورتیکه مقدار مشاع معلوم باشد بیع و بهره بر داری آن بصورت مشاع جواز دارد و استعمال آن نیز جواز دارد ، مشروط بر اینکه به حقوق سایر شرکاء ضرر عاید نگردد .

ماده ۱۹۳۶ -

هرگاه یکی از شرکاء يك قسمت معین مال مشاع را تصرف نماید و آن قسمت مال حین قسمت در حصه او واقع نشود ، حق متصرف اسیه

رسمی خبرنامه

بهمان جز نیکه بعد از تقسیم به متصرف تعلق میگیرد ، انتقال می نماید . و در صورتیکه متصرف عدم معرفت خویش را مبنی بر ملکیت مشاع در عین متصرف فیها ثابت نماید ، میتواند به ابطال تصرف بپردازد .

ماده ۱۹۳۷ -

اداره مال مشاع حق تمام شرکاء میباشد ، مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

ماده ۱۹۳۸

شرکاء در مال مشاع تابع رای اکثریت میباشند و اکثریت به اساس قیمت حصصی محاسبه میشوند در صورت عدم تحقق اکثریت محکمه میتواند تدابیر ضروری را به اساس درخواست یکی از شرکاء اتخاذ نماید ، همچنان محکمه میتواند هنگام ضرورت شخصی را تعیین نماید تا مال مشاع را اداره نماید .

ماده ۱۹۳۹ -

هریک از شرکاء مال مشاع میتواند وسایل لازمی را جهت حفاظت مال مذکور اتخاذ نماید ، گرچه سایر شرکاء به آن موافقت نداشته باشند .

دمتصرف الیه حق همفی جزء ته نقلیبری چه دوشلو وروسسته دمتصرف پوری تعلق نیسی ، به هفی صورت کنبی چه تصرف کوونکی په شریک ملکیت کنبی خپله ناخبرتیا په تصرف کره شوی عین کنبی ثابت کی ، کولی شی چه تصرف باطلیدوته اقدام وکی .

ماده ۱۹۳۷ -

دشریک مال اداره کول دپولو شریکانو حق دی ، مگر داچه موافقه بل رنگه شوی وی .

ماده ۱۹۳۸ -

که شریکان په شریک مال کنبی داکثریت درایو تابع وی او اکثریت دحصو دقیمت په اندازو محاسبه کیبری ، نوکه اکثریت محقق نه شو ، محکمه کولی شی دیوه شریک په غوښتنه ضروری تدبیرونه ونیسی . همدارنگه محکمه کولی شی دضرورت په وخت کنبی یوشخص وټاکي چه شریک مال اداره کی .

ماده ۱۹۳۹ -

دشریک مال هر شریک کولی شی چه دذکر شوی مال دساتنی دپاره دلازمی وسیلو څخه کار واخلي ، که څه هم نور شریکان پری موافقه ونه لری .

رسمی جریده

۱۹۴۰- ماده

په شريك كور كښی هر شريك دخپلی حصی په اندازی داوسیدلو حق لری .

۱۹۴۰- ماده

هریک از شرکاء باندازه حصه خود در خانه مشترک حق سکونت را دارد .

۱۹۴۱- ماده

دوده شریکانو دجملی څخه دپوه شريك حصه دبل شريك سره دامانت حیثیت لری، نوکه بی دهغه دقصور څخه هلاک شو، ضامن نه گنل کیږی .

۱۹۴۱- ماده

حصه یکی از دوشريك در دست شريك دیگر حیثیت امانت راداشته، در صورتیکه بدون قصور او از بین برود، ضامن شناخته نمیشود .

۱۹۴۲- ماده

که شريك ملکیت اصلاح کولو او ترمیمولو ته محتاج وی، نو شریکان به په هغی کښی دخپلو حصو په اندازی برخه اخلی .

۱۹۴۲- ماده

هرگاه ملکیت مشترک محتاج اصلاح و ترمیم باشد، شرکاء در آن مشترکاً به اندازه حصص خود سهم میگیرند .

۱۹۴۳- ماده

که یو شريك دنورو شریکانوپه اجازی شريك ملکیت آبادکی، نو کولی شی چه دهر شريك دحصی په اندازی دهغی دمصرف غوښتنه وکی. که ئی دشریکانو داجازی په غیر آبادولوته اقدام کړی وو، متبرع گنل کیږی او هر شريك چه دخپلی حصی دآبادولو اجازه نه وی ورکړی دهغی به قیمت ور باندي رجوع به شی کولی .

۱۹۴۳- ماده

هرگاه يك شريك به اجازه سایر شرکاء در اعمار ملکیت مشترک پیر دازد میتواند مصارف آن را به اندازه حصص هر يك مطالبه نماید ودر صورتیکه بدون اجازه بچنین عمل مبادرت نموده باشد متبرع شناخته شده و شریکی که به قیمت حصه خود اجازه نداده رجوع کرده نمی تواند .

۱۹۴۴- ماده

(۱) که داسی شريك ملکیت چه دویشلو قابلیت نه لری، اصلاح

۱۹۴۴- ماده

(۱) هرگاه ملکیت مشترکی که قابل قسمت نبوده محتاج اصلاح و

رسمی جدید

کولو او ترمیمولو ته محتاج شی او یو شریک غایب وی نودهغی داصلاح کولو او ترمیمولو دپاره دمحکمی داجازی اخستل هرو مرو دی. په دی صورت کبسی هغه چا چه اصلاح او ترمیم کړی ذکر شوی مصرونه دحاضرو شریکانو څخه او دغایب څخه دهغه دحاضریدو وروسته دهغوی دحصولو په اندازی وغواړی. (۲) که ذکر شوی اقدام بی اجازی صورت موندلی وی نو دخپلو مصروفونو په باره کبسی نوروشریکانو نه رجوع نه شی کولی.

۱۹۴۵ - ماده

ماده ۱۹۴۵ -

که داسی ملکیت چه دویشلو وپړنه وی پنگ شی اویو شریک دهغی دآبادولو اراده وکی اوبل ورڅخه ځان وژغوری، ځان ژغورونکی په آبادولو نه مکلف کیږی. که یوشریک دبل شریک یا محکمی داجازی په غیر دهغی جوړولو ته اقدام وکی، تبرع کوونکی گهل کیږی.

۱۹۴۶ - ماده

ماده ۱۹۴۶ -

که دداسی شریک مال یوه برخه چه دویشلو وپړنه وی پنگه شی اویو شریک دهغی دآبادولو اراده ولری، اونور شریکان ورڅخه ځان وژغوری، نوکه شریک دمحکمی په اجازی دهغی آبادولو ته اقدام وکی، کولی شی

ترمیم گړد دویکی، از شرکاء غایب باشد، حصول اجازه محکمه در خصوص اعمار آن حتمی است. درین صورت کسیکه به ترمیم می پردازد میتواند مصارف مذکور را از شرکاء و شریک و غایب بعد از حضور وی با اندازه حصه هریک مطالبه نماید.

(۲) اگر اقدام مذکور بدون اجازه صورت گیرد، راجع به مصارف خود بر سایر شرکاء رجوع کرده نمی تواند.

هرگاه ملکیت مشترک غیر قابل قسمت منهدم گردد ویکی از شرکاء اراده اعمار آنرا داشته و دیگری امتناع آورد، ممتنع به اعمار مکلف شده نمیتواند. در صورتیکه یکی از شرکاء بدون اجازه شریک دیگر ویا محکمه به آن اقدام نماید، متبرع شناخته میشود.

هرگاه قسمتی از ملک مشترک غیر قابل قسمت، منهدم گردد ویکی از شرکاء اراده اعمار آنرا داشته و شرکاء دیگر از آن امتناع آورند، درحالیکه شریک با اجازه محکمه به

رسمی جدیدہ

چه نور شریکان دھغوی دمصرف دحصى داداء کولو تر وخته پوری دذکر شوی ملکیت دگتپی اخستلو شخه منعی کی. که شریک بی دمحکمی داجازی دھغی جوړولو ته اقدام وکی نویه نورو شریکانو باندی دھغه درجوع کولو حق ساقطیری .

ماده ۱۹۴۷ -

ماده ۱۹۴۷ -

هرگاه ملکیت مشترک غیر قا بل قسمت کاملاً منهدم گردیده و هموار شود ، هیچ يك از شرکاء به اعمار آن مکلف نبوده ز مین آن بین شرکاء تقسیم میشود .

که شریک ملکیت چه دوشلووړ نه دی بیخی پنگ او آوار شی، هیخ یو شریک دھغی په آبادولو مکلف نه دی او مخته یی دھغوی تر منخ ویشل کیږی .

ماده ۱۹۴۸ -

ماده ۱۹۴۸ -

مصارف اداره کردن حفاظت و مالیات و سایر تکالیف عایده یسا تعیین شده ، بر مال مشترک را هر شریک به اندازه حصه خود در مال مشترک متحمل میگردد . مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

په شریک مال باندی داداری کولو، ساتنی، مالیو اونورو تکلیفونو مصروفونه چه ورته رسیدلی یا تاگل شوی دهر شریک دحصى په اندازی تحمیلیری مگر دا چه موافقه بل رنگه شوی وی .

ماده ۱۹۴۹ -

ماده ۱۹۴۹ -

شرکائیکه حد اقل مالک سه ربع مال مشاع باشند ، میتوانند بااعلان به سایر شرکاء در خصوص تصرف برمال مذکور تصمیم اتخاذ نمایند، مشروط بر اینکه به اسباب موجبه قدیمه استناد نمایند ، شریکی که

کوم شریکان چه کم تر کمه دشریک مال ددری ربعو مالکان وی، کولی شی چه نورو شریکانو ته داعلان په کولو سره دذکر شوی مال دتصرف په خصوص کبسی تصمیم ونیسی، خو په دی شرط چه په پخوانیو موجبو سببونو استناد

رسمی جریده

وکی. کوم شریک چه به داسی
تصمیم اعتراض ولری، کولی شی
چه داعلان دنیتهی شخه دوده میاشتنو
به اوږدو کبسی واک لرونکی محکمی
ته رجوع وکی، محکمه کولی شی چه
دتصرف په ضرورت حکم وکی او یایی
ردکی .

ماده ۱۹۵۰

ماده ۱۹۵۰ -

(۱) شریک در مال مشاع منقول

یادر مجموع اموال میتواند قبل از
تقسیم مطالبه استر داد آن حصه
از مال مشاع را نماید که از جا نب
شریک دیگر بفروش رسیده، مشروط
براینکه این مطالبه را در خلال مدت
سی روز از تاریخ علم او بفروش،
یا از تاریخ اعلان بفروش غرض
اطلاع ببایع و مشتری تو جیه نموده
باشد، در این صورت مستردکننده
در تمام حقوق و تعهدات قایم مقام
مشتری قرار میگیرد، بشرطیکه
تمام مصارف او را تعویض نماید.

(۲) اگر شرکائیکه رد کردن مال
فروخته شده فقره فوق را مطالبه
مینمایند متعدد باشند، هر یک
میتواند به اندازه حصه خودرد آنرا
مطالبه نماید .

(۱) شریک به شریک منقول مال
کبسی یا په ټولو مالونو کبسی کولی
شی دویشلو تر مخه دهغی شریک
حصی مال دبیره رده ولو غوښتنه
وکی چه دبل شریک له خوا خرڅ
شوی دی خو په دی شرط چه
داغوښتنه دهغی دخرخولو دخبریدو
دنیتهی شخه ددیرش ورڅو په اوږدو
کبسی یایی دخرخولو داعلان دنیتهی
شخه دخرخوونکی او اخستونکی
دخبرتیا دپاره توجیه کړی وی. په دی
صورت کبسی دبیره رده ولو
غوښتونکی په ټولو حقوقو او
التزامونو کبسی داخستونکی قایم
مقام کیږی، خو په دی شرط چه دهغه
ټول مصرفونه تعویض کی .

(۲) که شریکان چه دپورتنسی
فقری دخرڅ کړه شوی مال دبیره ته
اخستلو غوښتنه کوی، متعددوی،
نو هر یو کولی شی چه دخپلی حصی
به اندازی دهغی دبیره اخستلو
غوښتنه وکی .

رسمی جرنیلہ

خلورم قسمت

دویشلو پہ اتر دشریکی لری کیدل

۱۹۵۱- ماده

ویش دشریکی حصی دہا کلو او
دھفی داداء کولو شخه عبارت دی،
چہ دشریکانو پہ رضائیت یا دمحمکی
پہ حکم صورت نیسی .

۱۹۵۲- ماده

پہ رضا سرہ ویش دی—وہ
ویشوونکی پہ غیاب کبسی جواز نہ
لری دصغیر ولی یاو صی، پہ ویش
کبسی دصغیر قایم مقام گرخی. خو
پہ دی شرط چہ واک لرونکی محکمہ
دقانون دحکمونو سرہ سم پہ ہفی
موافقہ وکی .

۱۹۵۳- ماده

کہ شریکان دمحمکی دحکم یا
موافقی پہ اساس دشریک مال پہ
پاتی کیدو بانندی مکلف شوی نہوی،
ہر شریک کولی شی چہ دمحمکی
شخه دشریک مال دویشلو غوبنتنه
وکی. دموافقی پہ اساس دشریک
مال دویشلو منع کول ددومرہ مدی
دپارہ چہ دپنخو کلونوشخه زیاتہوی،
جواز نہ لری. اوپہ ہفی صورت کبسی
چہ دموافقی مدہ دپنخو کلونو شخه
زیاتہ نہ وی، دشریک او دہفہ دحلف
پہ بارہ کبسی نافذہ گہل کیری .

قسمت چارم

رفع مشاع باثر تقسیم

۱۹۵۱- ماده

تقسیم ، عبارت است از تعیین
حصہ مشاع واداء آن کہ بر ضائیت
شرکاء یا حکم محکمہ صورت
میگیرد .

۱۹۵۲- ماده

تقسیم رضائی در غیاب یکی از
تقسیم کنندگان جواز ندارد ، ولی
یاوصی صغیر در تقسیم قایم مقام
صغیر میگردد ، مشروط بر اینکه
محکمہ باصلاحیت مطابق با حکام
قانون بہ آن موافقت نماید .

۱۹۵۳- ماده

اگر شرکاء بہ ابقای مال مشاع
بہ اساس حکم قانون یا موافقہ،
مکلف نشده باشند، ہریک از شرکاء
میتواند از محکمہ تقسیم مال مشاع
را مطالبہ نماید . منع تقسیم مال
مشاع بااساس موافقہ در مدتی کہ
از پنج سال تجاوز نماید جواز
ندارد . ودر صورتیکہ مدت موافقہ
بیش از پنج سال نباشد ، در مورد
شریک و خلف او نافذ شمرده
میشود .

رسمی جریڈہ

مادہ ۱۹۵۴ -

باید مال قابلیت تقسیم را داشته باشد، در غیر آن به اساس تقسیم استفاده مطلوب از بین میرود.

مادہ ۱۹۵۵ -

هرگاه مال قابل قسمت باشد، محکمہ میتواند هنگام مطالبہ تقسیم از جانب یکی از شرکاء يك يا چند نفر اهل خبره را به منظور ترتیب و تقسیم حصہ هر شريك مؤظف نماید.

مادہ ۱۹۵۶ -

اهل خبره حصص را به اساس خورد ترین سهم تقسیم میکنند، گرچه تقسیم جزئی باشد. در صورت عدم امکان می توانند حصہ هر يك از شرکاء را تعیین و مجزا نمایند.

مادہ ۱۹۵۷ -

معادله حصص حسب استحقاق که در آن نقصان فاحش نباشد، حتمی است.

مادہ ۱۹۵۸ -

حقوق مشترکہ متقاسمین بر اعیان تحت قسمت هنگام تقسیم رعایت میشود.

مادہ ۱۹۵۴ -

باید چه مال دویشلو قابلیت ولری، او په ویشلو سره دهغی شخه غوښتل شوی گټه اخستل دمیښخه لاره نه شی.

مادہ ۱۹۵۵ -

که مال دویشلو وپوی، محکمہ دویشلو دغوښتنی په وخت کښی کولی شی چه دهر شريك دحصی دترتیب او ویش دپاره یو یاخو پوهان مؤظف کی.

مادہ ۱۹۵۶ -

پوهان به ددیری وپی برخی په اساس حصی ویشی، که څه هم ویش جزئی وی. که دی کار امکان نه لرلو نو دهر شريك حصه به ټاکی او جلا کوی به یی.

مادہ ۱۹۵۷ -

داستحقاق په اندازی دحصو معادله کول چه په هغی کښی فاحش کموالی نه وی، هرو مرو دی.

مادہ ۱۹۵۸ -

دویش لاندی اعیانو باندی، دویشونکو شريك حقوق، دویش په وخت کښی مراعت کیږی.

رسمی جدید

ماده ۱۹۵۹ - ماده

داعیانو ویش په دوه ډوله دی ،
یوداچه دشريکو اعیانو دمالونو په
هر فرد کښی شریکه حصه جمعہشی
چه دجمعی دویش په نامه یادیری،
بل داچه په یوه شریک عین کښی
شریکی حصی وټاکلشی چه دتفریق
دویش په نامه یادیری .

ماده ۱۹۶۰ - ماده

دحصو دکموالی معادله دهغه چاله
خوا چه زیاته حصه ئی اخستی ده
داضافی مال په اداء کولو سره ،
جواز لری .

ماده ۱۹۶۱ - ماده

په رضائی ویش کښی ددواړو
خواوو په موافقی او دقانون دحکمونو
سره سم دشرط خیار، دلیدلو خیار
اودعیب خیار تطبیقیری .

ماده ۱۹۶۲ - ماده

که یو شریک بی دنورو شریکانو
داجازی په شریک ملکیت کښی
تعمیر جوړ کی اوپه ویش کښی دبل
شریک په حصی کښی راشی، نوپه
نړه ولو ئی مکلف کیری .

ماده ۱۹۶۳ - ماده

دویش په دعوی کښی هغه
محکمه دواک لرونکی ده چه دتقسیم
لاندى اعیان دهغی په حوزی کښی
واقع دی .

ماده ۱۹۵۹ - ماده

تقسیم بدو شکل صورت میگیرد .
یکی به جمع حصه مشاع در هر فرد
از افراد مال اعیان مشترک که تقسیم
جمع یاد میشود و دیگری به تعیین
حصص مشاع در یک عین مشترک
که تقسیم تفریق نامیده میشود .

ماده ۱۹۶۰ - ماده

معادل کمبود حصص به پرداخت
مال اضافی از جانب کسیکه حصه
بیشتر گرفته است ، جواز دارد .

ماده ۱۹۶۱ - ماده

در تقسیم رضائی خیار شرط ،
خیار رویت و خیار عیب ، طبق
موافقه طرفین واحکام قانون تطبیق
می گردد .

ماده ۱۹۶۲ - ماده

هرگاه یکی از شرکاء در ملک
مشترک بدون اجازه باقی شرکاء
برای خود تعمیری بسازد و در تقسیم
به حصه دیگری اصابت کند به
انهدام آن مکلف میشود .

ماده ۱۹۶۳ - ماده

در دعوی تقسیم محکمه ابتدائیه
که اعیان مورد تقسیم در حوزة آن
قرار دارد ، ذیصلاح شناخته میشود .

رسمی جریده

ماده - ۱۹۶۴

ددی قانون د (۱۹۶۳) مادی درج شوی محکمه به دحصو دټاکلو څخه پیدا شوی منازعی اونوری مربوطی منازعی چه دقانون له حیثه دهغی دواک په ساحی کښی داخلی وی، حل اوفصل کوی .

ماده ۱۹۶۴ -

محکمه ابتدئیه مندرج ما ده (۱۹۶۳) این قانون منازعات ناشی از تعیین حصص و سایر منازعات مربوط را که قانوناً در ساحه صلاحیت آن داخل باشد، حل و فصل می نماید .

ماده - ۱۹۶۵

که کوم وخت چه ابتدئیه محکمه دویس څخه په پیدا شوو منازعو غور کوی په دی وخت کښی نوری منازعی را څرگندی شی، نو محکمه مکلفه ده چه دویس دعوی تر هغی پوری متوقفه کی ترڅو چه د ذکر شوو منازعو قطعی انفصال راشی.

ماده ۱۹۶۵ -

هرگاه هنگام رسیدگی محکمه ابتدئیه بدعوی تقسیم منازعات دیگری بروز نماید، محکمه مکلف است دعوی تقسیم را تا زمان انفصال قطعی منازعات مذکور متوقف سازد.

ماده - ۱۹۶۶

(۱) که جگړی پری شی اوحصی په رضائی صورت وټاکلی شی، نو محکمه به دهر شریک په جلا شوی حصی حکم کوی .

ماده ۱۹۶۶ -

(۱) هرگاه منازعه قطع شود و حصص بطریق رضائی تعیین گردد، محکمه باعطای حصه مفرزه هر یک از شرکاء حکم می نماید .

(۲) په هغی صورت کښی چه حصی په رضائی توگه ونه ټاکلی شی، نو ویش به دشریکانو ترمنځ دپچی په اچولو سره ترسره کیږی، دمحمکی په محضر کښی به درجیږی او دهر شریک دجلا شوی حصی په ورکولو به حکم صادریږی .

(۲) در صورتیکه حصص بطریق رضائی تعیین نگردد، شرکاء باساس قرعه صورت گرفته ودر محضر محکمه درج گردیده و باعطاء حصه مفرزه هر شریک حکم صادر می گردد .

رسمی جدیدہ

۱۹۶۷ - مادہ

کہ دمال دعین ویش متعذرہ وو
یا ہفہ مال چہ ویش یی مطلوبدی
دویشلو پہ اثر ئی قیمت دیرتیتیری،
نر مال بہ دمدنی محاکمو داصول
دقانون دحکمونو سرہ سم خرخول
کیری .

۱۹۶۸ - مادہ

دویش پہ دعوی کنبی دہغو پور
ورکونکو داخلہ ول چہ حقوق ئی
قیدشوی او دہغو پورور کونکو
داخلول چہ دعین دویش پہ ترسره
کولو یا دمزایدی پہ توگہ دمال پہ
خرخولو اعتراض لری، هرو مرودی.
دہفی پہ غیر دہغوی پہ حق کنبی
ویش نافذ نہ گنل کیری .

۱۹۶۹ - مادہ

کہ دمپی دترکی دویش خخہ
وروستہ پرهغه پور ظاهرہ شی نو
دویش فسخ کول جواز لری، مگر
داچہ وارٹان پوراداء یا پورورکونکی
دخیل پور خخہ هغوی ته ابراء وکی
یا داچہ دمپی خخہ دویشل شوی
مال خخہ غیر نور دومره مال پاتی
شوی وی چہ دپور داداء کولو دپارہ
کفایت کوی .

۱۹۷۰ - مادہ

ویشونکی دشریک مال دملکیت
خخہ دہفی حصی مالک گنل کیری

۱۹۶۷ - مادہ

هرگاه تقسیم عین مال متعذر
بوده یا مالی که تقسیم آن مطلوب
است در اثر تقسیم قیمت آن بسیار
زیاد تنزیل نماید ، مال طبق احکام
قانون اصول محاکمات مدنی به
فروش میرسد .

۱۹۶۸ - مادہ

دردعوی تقسیم ادخال، دائنیکه
حقوق آنها مقید است ودائنیکه در
انجام تقسیم عین یابفروش مال
طور مزایده اعتراض مینماید ،
حتمی شمرده میشود . در غیر آن
تقسیم در حق آنها نافذ نمی گردد.

۱۹۶۹ - مادہ

هرگاه علیه میت بعد از تقسیم
متروکه اودین ظاهرشود ، فسخ
تقسیم جواز دارد . مگر اینکه ورثه
دین را تادیه یاداین از دین خود
بورثه ابراء نماید و یا از میت مال
دیگری غیر از مال تقسیم شده
باقیمانده باشد که دین را تکافو
نماید .

۱۹۷۰ - مادہ

متقاسم از ملکیت مالک مشاع ،
مالک حصه شناخته میشود که در

رسمی جدید

تقسیم باو تعلق گرفته و درخصص باقیمانده مالک چیزی نمی باشد.

ماده ۱۹۷۱ -

متقاسمان در برابر یکدیگر از تعرض یا استحقاق که بنا به سبب قبل از تقسیم واقع شود، ضامن می باشند. هر یک آنها بتنا سبب حصه خود باعتبار قیمت روز تقسیم مال به تادیه تعویض به مستحق ضمان مکلف می باشد. اگر یکی از متقاسمان نا دار باشد، مقدار ضمان که بر او لازم است بر تمام متقاسمان دارنده و مستحق ضمان توزیع میگردد.

ماده ۱۹۷۲ -

تضمین در حالات آتی مورد ندارد :

- ۱- اگر بموجب موافقه صریح بنا بر موجب خاص که ضمان از آن نشأت کرده تضمین عفو شده باشد.
- ۲- استحقاق به خطاء شخص متقاسم راجع باشد.

ماده ۱۹۷۳ -

(۱) نقض تقسیم رضائی بشرطی جواز دارد که یکی از متقاسمان ثابت نماید که از تقسیم باثرغبین باندازه بیش ازخمس قیمت به او

چه به ویش کنبی بی دهغه پو ری تعلق نیولی او په پاتی حصو کنبی دهیخ شی مالک نه گنل کپری .

ماده ۹۱۷۱ -

ویشونکی یو دبل په مقابل کنبی دهغی تعرض یا استحقاق څخه ضامن دی چه دویش څخه تر مخه سبب باندی واقع شی. دهغوی هر یو دخپلی حصی په تناسب دمال دویش دورخی دقیمت په اساس دضمنان مستحق ته دتعویض په ور کولو مکلف دی. که کوم یو ویشونکی بی وځلی وی، نوکومه اندازه ضمان چه پروهغه لازم دی په ټولو شتمنو اود ضمان مستحقو باندی ویشل کپری.

ماده ۱۹۷۲ -

په لاندنیو حالونو کنبی تضمین موردنه لری :

- ۱- که دصریحی موافقی په اساس دداسی موجبی په بنا چه ضمان ورڅخه پیدا شوی وی، تضمین عفو شوی وی .
- ۲- که استحقاق پخپله دویشونکی خطا ته راجع وی .

ماده ۱۹۷۳ -

(۱) درضائی ویش نقضه ول په دی شرط جواز لری چه دویشو نکو څخه کوم یو ثابته کی چه دویش څخه دغبین په اثر دپنځمی حصی

رسمی جریدہ

دقیقت داندازی خُخہ زیات ضروررتہ رسیدلی دی . دغبین داندازی پہ ٹاکلو کنبسی دمال دویش دز رخی قیمت اعتبار لری .

(۲) دویش دکال پسی کال پہ تیریدو سره دویش دعوی نه اوریدله کپری، مدعی علیہ کولی شی دنقدو پیسو یا دعبین پہ ورکولو سره چه دمدعی دحصی کموالی پوره کی، دعوی متوقفه کی .

پنجم قسمت

دگتو ویش

ماده ۱۹۷۴-

دگتو ویش یا زمانی وی او یا مکانی . دواړه ډوله ئی په رضائی او قضائی صورت ترسره کیدای شی .

ماده ۱۹۷۵-

دمکانی گتو په ویش کنبسی شریکان موافقه کوی چه هر یو به دمال دگتو دټاکلی جزء خُخه چه دشریک مال دحصی سره مساوی دی، گتبه اخلی او دهغی په بدل کنبسی به دخپلی پاتی حصی داجزا وو دگتبی اخستلو خُخه نورو شریکانو ته تیریری . ددی موافقی مده دپنځو کلونو خُخه نه شی زیا تیدلی . که مده نه وی ټاکل شوی نو موافقه تر یوه کاله پوری دوام کوی، نوکه دکال

ضرر عاید شده است . در تعیین اندازه غبن قیمت روز تقسیم مال اعتبار داده میشود .

(۲) بعد از انقضای سال مابعد تقسیم دعوی شنیده نمیشود و مدعی علیه میتواند با پرداخت نقد یا عین که کمبود حصه مدعی را پوره کند ، دعوی را متوقف نماید .

قسمت پنجم

تقسیم منافع

ماده ۱۹۷۴ -

تقسیم منافع یازمانی میباشد و یا مکانی و هر دوی آن بصورت رضائی یا قضائی انجام می گردد .

ماده ۱۹۷۵ -

در تقسیم منافع مکانی ، شرکاء موافقه مینمایند که هر یک آن از جزء معین منفعت مال که با حصه او درمال مشترک مشاع مساوی باشد، استفاده نموده و در مقابل آن از استفاده کردن اجزاء با قیما نده حصه خود به شرکاء دیگر تنازل نمایند . مدت این موافقه از پنج سال تجاوز کرده نمیتواند . اگر مدت تعیین نشده باشد ، موافقه تا مدت یکسال دوام میکند و در

رسمی جریده

صورتیکه قبل از سه ماه از تاریخ ختم سال شریک عدم رضا نیت خود را بسایر شرکاء ابلاغ ننماید، موافقه برای سال آینده نیز تجدید شده تلقی میگردد. اگر این تقسیم بهمین وضع تا مدت پانزده سال دوام کند. تقسیم نهائی شمرده میشود.

ماده ۱۹۷۶ -

(۱) تقسیم منافع ز مانی، آن است که شرکاء موافقه نمایند بصورت متناوب از منافع تمام مال مشترک هر یک آن برای مدتی که متناسب حصه او باشد، استفاده نمایند.

(۲) اگر یکی از شرکاء در مال غیر قابل قسمت، مطالبه تقسیم منافع نماید و شرکاء دیگر از آن امتناع آورند، تقسیم منافع بصورت جبری صورت میگیرد.

ماده ۱۹۷۷ -

تقسیم منافع از حیث جواز تمسک به آن بر غیر و از حیث اهلیت متقاسمان، حقوق و تعهدات آنها و طرق اثبات تابع احکام عقد اجاره شناخته میشود، مشروط بر اینکه احکام مذکور با طبیعت این تقسیم معارض نباشد.

دپای ته رسیدو دنیتهی شخه دری میاشته، تر مخه شریک دخپله نارضا نیت شخه نورو شریکانو ته خبرتیا ورنه کی، موافقه دبل کال دپاره هم نوی شوی گنل کیزی. که دا ویش په همدی ترتیب دپنخلسو کلونو پوری دوام وکی، ویش بشپهر گنل کیزی.

ماده ۱۹۷۶ -

(۱) دزمانی گتو ویش هغه دی چه شریکان داسی موافقه وکی چه هر یو به ددومره مدی دپاره دتول شریک مال دگتو شخه په نوبتی توگه گتو اخلی، چه دهغه دحصی سره متناسب وی.

(۲) که یوشریک په داسی شریک مال کنبی دگتو دویشلو غوښتنه وکی چه دویشلو قابلیت نه لری او نور شریکان ورشخه خان وژغوری، نو دگتو ویش په جبری توگه صورت مومی.

ماده ۱۹۷۷ -

دگتو ویش په بل جا بانندی دتمسک دجواز، دویشو و نکو داهلیت، دهغوی دحقوقو او التزامونو او داثبات دطریقو له حیثه، داجاری د عقد دحکمونو تابع گنل کیزی، خو په دی شرط چه ذکر شوی حکمونه ددی ویش د طبیعت سره معارض نه وی.

رسمی جریده

شپيرم قسمت

اجباری شرکت اودکورو نو

دطبقو ملکیت

لمری مبحث - اجباری شرکت

ماده - ۱۹۷۸

که دشریک مال دبرابره ولوخخه دامقصدوی چه ذکر شوی مال دی باید چه په دایمی توگه پاتی شی، نو شریکان نه شی کولی چه دهغی دویشلو غوښتنه وکی .

دوهم مبحث - دکورونو دطبقو ملکیت

ماده - ۱۹۷۹

که یو دعمار ت دپورتنی طبقی اوبل دلاندنی طبقی مالک وی، نو دپورتنی طبقی مالک په چت باندی داوسیدلو حق لری، خوچت دلاندنی طبقی دمالک ملکیت گڼل کیږی. دپورتنی

طبقی مالک په عادی صورت دهغی دسطحی خخه دگټی اخستلو حق لری. دعمار ت دلاندنی طبقی مالک په پورتنی طبقی کښی دخپل حق دصیانت په حدو دو کښی، حق لری.

ماده - ۱۹۸۰

که دپورتنی او لاندنی طبقی دننه وتلو دروازه یوه وی، ددواړو طبقو مالکان په شریکه توگه دهغی داستعماله ولو حق لری. هیخ یو

قسمت ششم

مشاع اجباری و ملکیت

طبقات منازل

مبحث اول - مشاع اجباری

ماده ۱۹۷۸ -

هرگاه از منظور تهیه مال مشاع چنین معلوم گردد که مال مذکور باید بصورت دایم باقی ماند، شرکاء نمی توانند تقسیم آنرا مطالبه نمایند.

مبحث دوم - ملکیت طبقات

ماده ۱۹۷۹ -

هرگاه یکی مالک طبقه بالا و دیگری مالک طبقه پائین عمارت باشد، مالک طبقه بالا حق قراز را بر سقف داشته و سقف ملکیت مالک طبقه پائین شناخته میشود .

مالک طبقه بالا از سطح آن بصورت معتاد حق استفاده را دارد مالک طبقه پائین عمارت در طبقه بالا در حدود صیانت حق خود حق دارد .

ماده ۱۹۸۰ -

هرگاه در وازه مدخل طبقه بالا و پائین عمارت یکی باشد ، مالکین هر دو طبقه حق استعمال آنرا بصورت مشترک داشته هیچ یک

رسمی جریده

نه شی کولی چه بل دهغی دگتی
اخستلو شخه منع کی .

۱۹۸۱ - ماده

ماده ۱۹۸۱ -

که دعمار ت دلاندنی طبقی مالک
ذکر شوی طبقه په تیری کولو سره
خرابه کی، نو د بنا په بیا جوړولو په
جبری صورت مکلف دی.

۱۹۸۲ - ماده

ماده ۱۹۸۲ -

(۱) که دعمار ت لاندنی طبقه بی
دهغه د مالک دفعل شخه پنگه شی
دهغی په بناء مکلف دی. که دلاندنی
طبقی مالک دهغی دنوی جوړولو شخه

خان وژغوری، او دپورتنی طبقی
مالک دلاندنی طبقی د مالک په اجازی
یا دمحکمی په اجازی هغه آواده کی،
نو کولی شی چه دآبا دولو مصرفونه
دلاندنی طبقی د مالک شخه وغواړی .

(۲) که دپورتنی طبقی مالک بی
دلاندنی طبقی د مالک د اجازی یا بی
دمحکمی د اجازی دهغی جوړولو ته
اقدام وکی، نو دلاندنی طبقی په مالک
باندی دهغی درجوع کولو حق دبناء
د قیمت پوری منحصر کیری او
دپوهانو دنرخ ایښودلو په اساس
دجوړولو دورخی په قیمت ټاکل کیری
نه درجوع کولو دورخی په قیمت.

۱۹۸۳ - ماده

ماده ۱۹۸۳ -

دپورتنی طبقی مالک ددی قانون
د (۱۹۸۲) مادی په دواړو حالونو

مالک طبقه بالا در هر دو حالت
مندرج ماده (۱۹۸۲) این قانون ،

رسمی جریده

میتواند مالك طبقه پائین را از سکونت و استفاده طبقه مذکور تا زمانی منع نماید که حق او را تادیه کند . همچنان میتواند به اجازه محکمه آنرا به اجاره داده و از اجرت آن حق خو در بگیرد .

ماده ۱۹۸۴ -

مالك طبقه بالا نمیتواند بدون اجازه مالك طبقه پائین در بالای منزل بنا جدید اعمار یا به ارتفاع منزل خود اقدام کند ، مگر اینکه تا بت شود عمل مذکور به طبقه پائین ضرر عاید نمیکند . در اینصورت میتواند بدون اجازه مالك طبقه پائین به اعمار یا ارتفاع آن اقدام کند .

فصل دوم

اسباب کسب ملکیت

قسمت اول

تصاحب

ماده ۱۹۸۵ -

شخصیکه مال منقول مباح را قبل از دیگران بدست آورد ، مالك آن شناخته میشود .

کبسی کولی شی چه دلاندنی طبقی مالك ترهغی پوری دذکر شوی طبقی داوسیدلو او گهی آخستلو خخه منع کی ترخو چه دهغه حق اداء کی . همدارنگه کولی شی چه دمحمکی په اجازی هغه په اجاری ورکی او داجاری خخه ئی خیل حق ترلاسه کی .

ماده ۱۹۸۴ -

دپورتنی طبقی مالك بی دلاندنی طبقی دمالك داجازی خخه نه شی کولی چه دپورتنی طبقی دپاسه نوی آبادی وکی او یا دخیل پورتنی کور لوړ والی ته اقدام وکی ، مگر داچه ثابت شی چه دهغه دا کار لاندنی طبقی ته ضرر نه رسوی . په دی صورت کبسی کولی شی چه بی دلاندنی طبقی دمالك داجازی خخه دهغی آبادولو یا لوړ والی ته اقدام وکی .

دوهم فصل

دملکیت دکسبولو سببونه

لمړی قسمت

د تسلط لاندی راوړل

ماده ۱۹۸۵

که خوک مباح مال تر نورودمخه ترلاسه کی ، دهغی مالك پیژندل کیږی .

رسمی جریده

- ماده ۱۹۸۶ - هرگاه مالك مال منقول از ملكيت
آن صرف نظر نمايد ، به مال مباح
تبدیل می گردد .
- ماده ۱۹۸۷ - احراز ، یا حقیقی است که با
گذاشتن دست فعلی بر شی یا حکمی
است که به تهیه سبب آن محقق
می گردد .
- ماده ۱۹۸۸ - هرگاه معدن ، خزانه یا آثـار
باستانی در اراضی مملوکه شخصی
کشف گردد ، ملكیت آن از دولت
بوده علاوه بر اعطای مكافات برای
مالك زمین مطابق به قانون
استملاك میگردد .
- ماده ۱۹۸۹ - كه خوك په دولتي ځمكو كښي معدن،
خښه كړي خزانه یا تاریخی اثر
پیدا کی ، د دولت مال دی او واك
لرونکی مقامونه به دهغی په بدل
كښي ورته مناسب مكافات ټاكي .
- ماده ۱۹۹۰ - د اوبو او ځمكي په ښكار كښي،
لقطي او تاریخی آثارو كښي حقوق
د خاصو قوانینو په وسیلی تنظیمیږي .
حقوق در شكارآبی و زمینی ،
لقطه و آثار تاریخی توسط قوانین
خاص تنظیم می گردد .
- ماده ۱۹۸۶ - هرگاه مالك مال منقول از ملكيت
آن صرف نظر نمايد ، به مال مباح
تبدیل می گردد .
- ماده ۱۹۸۷ - احراز ، یا حقیقی است که با
گذاشتن دست فعلی بر شی یا حکمی
است که به تهیه سبب آن محقق
می گردد .
- ماده ۱۹۸۸ - هرگاه معدن ، خزانه یا آثـار
باستانی در اراضی مملوکه شخصی
کشف گردد ، ملكیت آن از دولت
بوده علاوه بر اعطای مكافات برای
مالك زمین مطابق به قانون
استملاك میگردد .
- ماده ۱۹۸۹ - كه خوك په دولتي ځمكو كښي معدن،
خښه كړي خزانه یا تاریخی اثر
پیدا کی ، د دولت مال دی او واك
لرونکی مقامونه به دهغی په بدل
كښي ورته مناسب مكافات ټاكي .
- ماده ۱۹۹۰ - د اوبو او ځمكي په ښكار كښي،
لقطي او تاریخی آثارو كښي حقوق
د خاصو قوانینو په وسیلی تنظیمیږي .
حقوق در شكارآبی و زمینی ،
لقطه و آثار تاریخی توسط قوانین
خاص تنظیم می گردد .

رسمی جریده

ماده - ۱۹۹۱

بی مالکه زراعتی مخکی ددولت ملکیت دی، بی ددولت داجازی اود قانون دحکمونو په خلاف دهغی تملک جواز نه لری .

ماده ۱۹۹۱ -

اراضی زراعتی لا مالک ملکیت دولت بوده تملک آن بدون اجازه دولت و خلاف احکام قانون، جواز ندارد .

ماده - ۱۹۹۲

وچی مخکی چه دگتی اخستلو قابلیت نه لری او مالک ونه لری، دهغه چا ملکیت گهل کیری چه حکومت په اجازی هغه تصرف او آبادی کی. که بی له مالکه وچی مخکی دحکومت په اجازی آبادی شی او په هغی کبسی کبست شی یا بنا آباده شی، آباده وونکی دهغی مالک گهل کیری او دمالیو په ورکولو مکلف کیری، مگر داچه خاص قانون بل رنگه حکم کړی وی .

ماده ۱۹۹۲ -

اراضی بایر غیر قابل انتفاع که لامالک باشد ، ملک شخصی شناخته میشود که به اجازه حکومت آن را تصرف و آباد نموده باشد . اگر اراضی بایر ولامالک به اجازه حکومت آباد گردد و در آن کشت زراعت و بنا آباد کند آباد کننده مالک آن شناخته شده و به تادیه مالیات مکلف میشود ، مگر اینکه قانون خاص طور دیگر حکم کرده باشد .

دوهم قسمت

دمیرینی په سبب دملکیت نقلیدل

لمری مبحث - میراث

لمری فرعه - عمومی حکمونه

ماده - ۱۹۹۳

دمنقولو او عقاری، مالونوملکیت او هغه حقوق چه دمورث خخه په میراث پرینبودل کیری دلاندنیودرچ شوو مادو دقاعتو او حصوسره سم وارثانو ته انتقالیری :

قسمت دوم

انتقال ملکیت به سبب وفات

مبحث اول میراث

فرع اول - احکام عمومی

ماده ۱۹۹۳ -

ملکیت اموال منقول و عقار و حقوقیکه از مورث به ارث گذاشته شود ، مطابق قواعد و حصص مندرج مواد ذیل بورثه انتقال می یابد :

رسمی جدید

۱۹۹۴ - ماده

دمیراث استحقاق دمورث په مړینی یا په دی اعتبار چه دقاضی په حکم مړ شمارل شوی، تحقق پیدا کوی.

۱۹۹۵ - ماده

دمیراث داستحقاق دثابتو لو دپاره دمورث دمړینی یا دهغه دمړینی دحکم دصا دریدو په وخت کبسی دوارث دحقیقی یا حکمی ژوند تحقق، هرو مرو دی .

۱۹۹۶ - ماده

که دوه نفره مړه شی او معلومه نه کړی شی چه کوم یو لمړی مړ شوی نو یو دبل په متروکی کبسی نه شی مستحق کیدلی، عام له دی چه دهغوی مرگ په یوی حادثی کبسی وی یا په مختلفو حادثو کبسی .

دوهمه فرعه - متروکه اودهغی

تو ذیع

۱۹۹۷ - ماده

دمتروکی څخه په لاندنی ډول تادیه کبیری :

۱- دبنځه ولو تروخته پوری دکفن ورکولو او تجهیز مصرفونه.

۲- دهغی پورونو اداء کول چه دمړی په ذمی لازم دی .

۳- دپور داداء کولو وروسته

دپاتی متروکی ددریمی حصی څخه دمړی وصیت .

۱۹۹۴ - ماده

استحقاق ارث بمرگ مورث یابه اعتبار اینکه به حکم قاضی مرده شمرده شده ، تحقق می یابد.

۱۹۹۵ - ماده

برای تثبیت استحقاق ارث، تحقق حیات حقیقی یا حکمی وارث هنگام مرگ مورث یا هنگام صدور حکم به مرگ مورث ، حتمی شمرده میشود .

۱۹۹۶ - ماده

هرگاه دو نفر بمیرد و معلوم شده نتواند که کدام یکی از آنها اول مرده در مترو که دیگری مستحق شده نمی تواند ، اعم از اینکه مرگ آنها در یک حادثه باشد یا در حوادث مختلف .

فرع دوم - مترو که

وتوزیع آن

۱۹۹۷ - ماده

از مترو که به ترتیب ذیل تادیه میشود :

۱- مصارف تکفین و تجهیز میت تازمان دفن .

۲- اداء دیونیکه بر ذمه او واجب است .

۳- وصیت میت از ثلث ما بقی مترو که بعد از تادیه دین .

رسمی جریده

۴- دمیراث دحکمونو سره سم په وارثانو باندی دپاتی مترو کبی ویشل .
 ۴- تقسیم باقیمانده مترو که به ورثه مطابق احکام میراث .

۱۹۹۸- ماده

۱۹۹۸- ماده

(۱) که ددی قانون د(۱۹۹۷) مادی د (۴) فقری د درج شوی حکم سره سم دمیراث مستحق پیدانهشی نو دمتروکی میراث پاتی حصه په لاندنی ډول توزیع کیږی :

۱- دهغه چا استحقاق چه مری دهغه په نسب بی دخپله خانه اقرار کړی وی .

۲- دهغی حدو دو خخه زیات وصیت چه وصیت په کتبی تنفیذیږی .

(۲) په هغی صورت کتبی چه ددی مادی پورتنی اشخاص موجود نه شی، متروکه یا هغه خه چه دهغی خخه پاتی شوی ددولت پوری تعلق نیسی .

دریمه فرعه - دمیراث موانع

فرع سوم - موانع میراث

۱۹۹۹- ماده

۱۹۹۹- ماده

دمیراث دموانعو خخه دمورث عمدی قتل دی عام له دی چه قاتل اصلی فاعل یاشریک یا داسی دناحقو شاهدوی چه دهغه ناحقه شهادت داعدام دحکم او دهغی دتنفیذموجب شوی وی، خو په دی شرط چه قتل ناحقه او بی دغثر خخه وی، اوقاتل عاقل اوداتلس کلنی عمر ئی پوره کړی وی .

از موانع میراث قتل عمدی مورث است ، اعم از اینکه قاتل فاعل اصلی یاشریک یا شاهد ناحق باشد که شهادت ناحق او موجب حکم اعدام و تنفیذ آن گردیده باشد . مشروط بر اینکه قتل بدون حق و بدون عذر بوده و قاتل عاقل و سنجیده سالگی را تکمیل نموده باشد .

رسمی جدید

ماده ۲۰۰۰ -

(۱) دمسلمان او نا مسلمان ترمنځ د میراث استحقاق نه شته. خو دنا مسلمانانو ترمنځ دمیراث استحقاق شته. دمسلمانانو نا مسلمانانو ترمنځ دهیوادونو اختلاف دمیراث مانع نه گرځی، مگر داچه دپردی هیواد قانون د پردی میراث وړل منع کړی وی .

ماده ۲۰۰۰ -

(۱) استحقاق ارث بین مسلمان و غیر مسلمان نیست . اما غیر مسلمان از یکدیگر مستحق میراث شده می توانند . اختلاف دوکشور در بین مسلمین و غیر مسلمین مانع میراث نمی گردد ، مگر اینکه قانون مملکت بیگانه میراث بر دنیگانه را منع نموده باشد .

(۲) پردی نه شی کولی دپورتنی فقری ددرج شوی میراث داستحقاق په اساس په عقاری مالونو کبسی دملکیت حق کسب کی .

(۲) اجانب نمی توانند بر اساس ارث مندرج فقره (۱) این ماده ، حق ملکیت را در اموال عقاری تمسک نمایند .

خلورمه فرعه - دمیراث سببونه

ماده ۲۰۰۱ -

دمیراث سببونه : زوجیت او خپلوی ده .

ماده ۲۰۰۱ -

(۱) اسباب میراث - زوجیت و قرابت است .

ماده ۲۰۰۲ -

دزوجیت دمیراث وړلو استحقاق یواځی دفرض په طریقی دی، او په خپلوی کبسی دفرض، عصوبت یا په دواړو یا رحم دحجب آورد دقاعدو دمراعت کولو سره دی .

ماده ۲۰۰۲ -

ارث به اساس زوجیت تنها به طریقه فرض بوده و در قرابت به طریقه فرض عصوبت یا به هر دو یا رحم یارعايت قواعد حجب و رد می باشد .

ماده ۲۰۰۳ -

که یو وارث ددوه پلوی دمیراث دحق مستحق وی، ددی فصل دحکمونو دمراعت سره ددواړوپلوی شیخه میراث وړلی شی .

ماده ۲۰۰۳ -

هرگاه یکی از ورثه از دو جهت مستحق ارث باشد ، با رعایت احکام این فصل از هر دو جهت میراث برده می تواند .

رسمی جدید

لمری جزء - د فرض په طریق

میراث

۲۰۰۴ - ماده

فرض د متروکی په توزیع کبسی دهر وارث ټاکلی اندازی ته وایی، او په میراث کبسی د فروضو د خاوندانو حصی پر نورو وړاندی دی. د فروضو خاوندان عبارت دی د پلار او صحیح نیکه که څه هم د نیکه مرتبی پورته لاری شی، مورنی ورور، مورنی خور، میړه، ښځه، لور یا لورگانی، د زوی لوریا لورگانی که څه هم د هغوی مرتبی ټیټی شی. ځکنی خور، پلارنی خور، مور، صحیحه نیا که څه هم د هغوی مرتبی پورته لاری شی.

۲۰۰۵ - ماده

(۱) ددی قانون د (۲۰۲۲) مادی د حکم په نظر کبسی نیو لو سره که دمړی پلار اوزوی یا د زوی زوی که څه هم د هغه مرتبی ټیټی شی، موجود شی نو شپږمه حصه دپلارده.

(۲) صحیح نیکه هغه چاته ویل کبزی چه مړی ته د هغه په نسب کی مؤنثی داخلی نه شی او د هغه حصه په هغی ترتیب چه ددی قانون په (۲۰۰۴) مادی کبسی درج شوی شپږمه ده.

جزء اول - میراث بطریق

فرض

ماده ۲۰۰۴ -

فرض سهم معین وارث است . در توزیع مترو که و در میراث سهام صاحبان فروض مقدم به دیگران داده میشود . صاحبان فروض عبارت اند از پدر ، جد صحیح گر چه مراتب آن بالا رود ، برادر مادری ، خواهر مادری ، زوج ، زوجه ، دختر یا دختران دختر یا دختران پسر گر چه مراتب آنها تنزیل نماید خواهر عینی ، خواهر پدزی مادر جد صحیحه گر چه مراتب آنها بالا رود .

ماده ۲۰۰۵ -

(۱) با رعایت حکم ماده (۲۰۲۲) این قانون اگر از متوفی پدر و پسر یا پسر پسر گر چه مراتب او تنزیل یابد موجود شود ، حصه پد رسدس میباشد .

(۲) جد صحیح کسی است که در نسبت وی به میت اثاث دا خل نشود و حصه وی به تر ټیبیکه در ماده (۲۰۰۴) این قانون درج است سدس می باشد .

رسمی جدید

ماده - ۲۰۰۶

ماده ۲۰۰۶ -

اولاد مادری اعم از پسر و دختر در صورتیکه تنها یک فرد باشد، حصه او سدس و در حالیکه متعدد باشند حصه آنها ثلث می باشد، ذکور و اناث آنها در تقسیم برابر اند.

در حالت دوم اگر ذوی الفروض تمام متروکه را در بر گیرد یا اولاد مادری برادر یا برادران عینی، بصورت جداگانه یا همراه باخواهر یاخواهران عینی، شریک میشوند و در بین آنها ثلث به ترتیب فوق تقسیم میشود.

ماده ۲۰۰۷ -

(۱) برای زوج در حال نداشتن اولاد یا اولاد پسر گرچه مراتب او تنزیل نماید، نصف میراث میرسد و در حال موجودیت اولاد یا اولاد پسر گرچه مراتب او تنزیل کند، چهارم حصه میراث میرسد.

(۲) زوجه گرچه مطلقه رجعی باشد در صورتیکه شوهر در حال بقای عدت او وفات نماید، یا زوجات در صورت نداشتن اولاد یا اولاد پسر گرچه مراتب او تنزیل نماید، چهارم حصه میراث و در صورت وجود اولاد یا اولاد پسر گرچه مراتب

مورنی اولاد عام له دی چه نازینه وی او که مؤننه په هفی صورت کنبی چه یواخی یو نفروی نو دهغه شپږمه حصه ده، که متعدد وی نو دهغوی دریمه حصه ده، دهغوی نازینه او مؤنثی په ویش کنبی برابردی. په دوهم حالت کنبی که دفرضو خاوندان ټوله متروکه واخلی، نو دمورنی اولاد سره څکنی ورور یا ورونه په څانگړی صورت یاد څکنی خور یا خویندو سره یو ځای شریکیری او دهغوی ترمنځ دریمه حصه په پورتنی ترتیب ویشله کیری.

ماده ۲۰۰۷ -

(۱) که بنځه مړه شوه که نسی اولاد یا دزوی اولاد که څه هم مرتبی نسی ټیټی نسی نو دمیره نسی دمیراث نیمائی حصه رسیری. که یی اولاد یا دزوی اولاد موجودو که څه هم مرتبی نسی ټیټی وی نو دمیره دمیراث څلورمه حصه رسیری.

(۲) بنځه که څه هم درجعی طلاق، طلاقه کره شوی وی په هفی صورت کنبی چه میره دهغی دعدت په دوام کنبی مړ شوی یا بنځی که میره اولاد یا دزوی اولاد که څه هم مرتبی نسی ټیټی وی ونه لری دمیراث څلورمه حصه او که اولاد یا دزوی

رسمی جدید

اولاد موجود و او که هم مرتبی نباشد، نو د میراث دائمی حصی مستحق کیری .

(۳) مطلقه طلاق باین در مرض موت حکم زوجه را دارد ، مشروط بر اینکه زوجه بر طلاق راضی نبوده و طلاق کننده در همان مرض بمیرد و مطلقه هنوز در عدت باشد .

ماده ۲۰۰۸ -

دختران بارعایت حکم ماده (۲۰۱۹) این قانون حسب ذیل مستحق میراث میگردند :

۱- یکدختر نصف دو یا بیشتر از آن ائشان میراث را مستحق میگردند .

۲- دختران پسر در حال نداشتن دختر یا دختر پسر که از حیث درجه از وی بالاتر باشد ، مستحق میراث مندرج فقره فوق میگردند . دختران پسر یکی باشند یا بیشتر از آن ، در صورت موجودیت دختر یا دختر پسر که در درجه بالاتر از وی قرار داشته باشد ، مستحق ششم حصه میراث میگردند .

ماده ۲۰۰۹ -

خواهران عینی بارعایت حکم مواد (۲۰۱۹ و ۲۰۲۰) این قانون حسب

(۳) دمپینی په مرض کنبی د باین طلاق طلاقه کړه شوی د بنځی حکم لری ، خو په دی شرط چه بنځه په طلاق راضی نه وی او طلاق کوونکی په همغی مرض کنبی او طلاقه کړی شوی لا په عدت کنبی وی .

ماده ۲۰۰۸ -

ددی قانون د (۲۰۱۹) مادې ددرج شوی حکم په مراعت کولو سره ، لورگانی په لاندی ډول د میراث مستحق دی :

۱- یوه لور نیمائی، دوه یادهمغی څخه زیاتی د میراث ددوه ثلثو مستحق کیری .

۲- دزوی لور گانی عام له دی چه یوه وی یا ترهغی زیاتی که مری لور یا دزوی لور چه ددرجی د حیثه دهغی څخه پورته وی ونه لری ، نو د پورتنی فقری ددرج شوی میراث مستحق کیری . په هغی صورت کنبی چه لور موجوده شی یا دزوی داسی لور موجوده شی چه په درجی کنبی دهغی پورته وی نو دزوی لورگانی د شپږمی حصی مستحق کیری .

ماده ۲۰۰۹ -

ددی قانون د (۲۰۱۹-۲۰۲۰) مادو ددرج شو و حکمو نو په مراعت کولو

(۶۳۹) / ۲۰۱۹

رسمی جریده

سره خکنی خویندی په لاندی ډول دمیراث مستحق دی :

۱- یوه خکنی خور نیمائی اودوه یا زیانی خکنی خویندی دمیراث ددوه ثلثو مستحق دی .

۲- که خوک خکنی خویندی ونه لری نو پلارنی خویندی دپور تنی فقری درج شوی حصی او که ورسره یوه مورنی خور موجوده شوه دمیراث دسپرمی حصی مستحق کیږی. عام له دی چه پلارنی خویندی یوه وی اوکه تر هغی زیاتی .

ماده ۲۰۱۰ -

ماده ۲۰۱۰ -

(۱) مادر باموجودیت اولادیا اولاد پسر گرچه مراتب او تنزیل نماید. یاد و یا بیشتر از دو برا دران و خواهران عینی باشند یا پدری یا مادری و یا مختلط ششم حصه میراث را و در غیر از این احوال ثلث میراث کل ترکه را مستحق میشود. باستثنای حالتیکه تنها بایکی از زوجین و پدر یکجا شود، درین حالت ثلث باقیمانده ترکه را بعد از حصه زوج یا زوجة مستحق میشود.

مور دا اولاد یا دزوی دا اولاد دموجودیت سره که شه هم مرتبی نی ټیټی شی، یا ددوه یا زیاتو ورونو او خویندو دموجودیت سره عام له دی چه عینی وی یا پلارنی یا مورنی او یا مختلط وی، دسپرمی حصی مستحق کیږی، او ددی حالونوپه غیر دټولی ترکی ددریمی حصی میراث مستحق کیږی. په استثنی دهغی حالت چه ددواړو زوجینو څخه یواځی دیوه سره او دپلار سره یو ځای شی نو په دی حالت کنبی دمیره یا دبنځی دحصی وروسته دپاتی دریمی حصی دمتروکی مستحق کیږی.

(۲) جده صحیحه بامادر یکی از والدین یا جده صحیح اطلاق میشود،

(۲) صحیحه نیادوالدینو دهریوه مور یا دصحیح نیکه مور ته ویل

رسمی جریده

گرچه مراتب بالا رود. جده، یکی باشد یا متعدد مستحق ششم حصه میراث می باشند و در بین آنها بصورت مساوی تقسیم می گردد .

ماده ۲۰۱۱ -

هرگاه حصص صاحبان فرض بر متروکه بیشتر گردد ، ترکه متناسب حصص آنها در میراث تقسیم میگردد .

جزء دوم میراث به طریقه
عصوبت

ماده ۲۰۱۲ -

عصبه شرعاً بالای کسی اطلاق میشود که در صورت نبودن صاحبان فرض تمام متروکه و در صورت موجودیت اصحاب فرض درحالیکه از میراث محجوب نباشد ، باقیمانده اصحاب فرض را از متروکه مستحق میشود .

ماده ۲۰۱۳ -

هرگاه هیچ يك از صاحبان فرض موجود نبوده یا باوجود آنها تمام متروکه شامل حصص فرض نشود ، تمام متروکه با آنچه از اصحاب فرض باقیمانده ، به عصبه نسبی داده میشود .

گیری که عه هم مرتبی پورته لاری شی، جده یوه وی اوکه زیاتسی دشپرمی حصی مستحق دی او دا شپرمه حصه دهغوی ترمنخ په مساوی صورت ویشل گیری .

ماده ۲۰۱۱ -

که دفروضو دخواندانو حصی په متروکی زیاتی شی نو مساله عول کوی په دی ډول چه په میراث کبسی دهغوی دحصوبه تناسب ویشل گیری .

دوهم جزء - دعصوبت په

طریقی میراث

ماده ۲۰۱۲ -

په شرعی کبسی دعاصب اطلاق په هغه چاکیری چه که دفروضو خاوندان نه یی نو ټوله ترکه او که دفروضو خاوندان موجود وو نو که دمیراث څخه حجب کړی شوی نه وی دفروضو دخواندانو څخه دپاتی متروکی مستحق گیری .

ماده ۲۰۱۳ -

که دفروضو دخواندانو څخه هیڅ یو موجودنه وو او یا دهغوی دوجود سره ټوله متروکه دفروضو حصوته شامله نه شی ، نو ټوله متروکه یا هغه چه دفروضو دخواندانو څخه پاتی شوی ، نسبی عصبه وو ته وړکوله گیری .

وسعی جریده

ماده ۲۰۱۴ - ماده

نسبی عصبه په دریو دستو ویشل کیږی: پخپله عصبه ، دبل په سبب عصبه او دبل چاسره عصبه .

ماده ۲۰۱۵ - ماده

پخپله عاصب هغه څوک دی چه پخپل عصوبت کښی بل چاته محتاج نه شی ، او مړی ته دهغه په نسبت کښی مؤنثه داخله نه شی .

ماده ۲۰۱۶ - ماده

پخپله عصبه په راتلونکی ترتیب سره څلور پلورونه لری :

۱- زوی ولی چه زامنو اود زامنو زامنو ته شامل دی که څه هم دهغوی درجی ټیټی شی .

۲- پلار ولی چه پلار او صحیح نیکه ته شامل دی، که څه هم درجی نی پورته وی .

۳- وزور ولی چه څکنیو ورونو، پلارنیو ورونو او دهغوی زامنو ته شامل دی، که څه هم درجی نی ټیټی شی.

۴- تره ولی چه دمړی ترونو،

دپلار ترونو، او دهغه دصحیح نیکه

ترونو ته شامل دی که څه هم

درجی نی پورته شی . عام له دی چه

څکنی وی یا پلارنی وی. همدارنگه

دهغوی زامنو او دهغوی دزامنو ،

زامنوته شامل دی که څه هم درجی نی

ټیټی شی .

ماده ۲۰۱۴ - ماده

عصبه نسبی به سه دسته تقسیم می‌شوند : عصبه بنفسه ، عصبه به سبب غیر ، عصبه مع غیر .

ماده ۲۰۱۵ - ماده

عصبه بنفسه ، کسی است که در قرابت او بمیت بغیر محتاج نبوده و در نسبت او بمیت اناث دا خل نمی گردد .

ماده ۲۰۱۶ - ماده

عصبه بنفسه به ترتیب ذیل دارای چار جهت است :

۱- بنوت ، که شامل پسران و پسران پسر میشود ، گرچه درجه آنها تنزیل یابد .

۲- ابوت ، که شامل پدر وجد صحیح میشود ، گرچه درجه آنها بالا رود .

۳- اخوت ، که شامل برا دران عینی پدری و پسران آنها میگردد، گرچه درجات آنها پایان رود .

۴- عمومیت ، که شامل کاکاهای میت ، کاکاهای پدر میت و کاکاهای جد صحیح میت میشود ، گرچه درجات آنها بالا رود . اعم از اینکه عینی باشند یا پدری وهمچنان شامل پسران و پسران پسر آنها میشود، گرچه درجات آنها پائین رود .

رسمی جدید

۲۰۱۷- ماده

که پخپله عصبه په پلو کبسی یو ځای شو، نو دمیراث مستحق هغه دی چه په درجی کبسی، مړی ته ډیر نزدی وی، که په پلو او درجی کبسی یو ځای شونو دلمری والی حق نزدی خپلوی ته ورکول کیږی. که څوک مړی ته ددوه نزدی خپلسو یو لرونکی وو نو په هغه چادوراندی والی حق لری چه مړی ته دیوی نزدی خپلوی لرونکی وی. که په پلو، درجی، او دخپلوی په نزدیووالی کبسی مساوی وو، نو دهغوی ترمنځ میراث په مساوی توگه ویشل کیږی.

۲۰۱۸- ماده

په بل چا عصبه هر هغه مؤنثه ده چه پخپل عصوبت کبسی بل چاته محتاجه وی او په عصوبت کبسی ورسره شریکه شی.

۲۰۱۹- ماده

(۱) په بل چا عصبی عبارت دی له:
۱- لورگانی دزامنو سره .
۲- دزوی لورگانی که څه هم درجی ئی ټیټی شی دزوی دزامنوسره که څه هم درجی ئی ټیټی شی خو په دی شرط چه دهغوی سره مطلقاً په یوی درجی کبسی وی یا داجه دزوی زامن دزوی دلورگانی څخه په ټیټی درجی کبسی وی او ددی په غیر دپلي خوا دمیراث مستحقې نه وی.

۲۰۱۷- ماده

هرگاه عصبه بنفسه از نظرجهت یکی باشند ، قریب ترین آنها از لحاظ درجه به میت مستحق شمرده میشود ، اگر در جهت و درجه یکی باشند ، حق اولیت به قرابت داده میشود . واگر شخص دارای دو قرابت به میت باشد ، بر شخصیکه دارای يك قرابت استحق اولیت دارد . واگر از لحاظ جهت درجه و قوت قرابت مساوی باشند ، میراث در بین آنها مساویانه تقسیم می گردد .

۲۰۱۸- ماده

عصبه به سبب غیر ، به مؤنثی اطلاق میشود که در عصبیات بمیت محتاج بغیر بوده و یا با غیر در عصوبت شریک باشد .

۲۰۱۹- ماده

(۱) عصبه به غیر عبارت اند از:
۱- دختران یا پسران .
۲- دختران پسر ، گرچه درجات آن باین رود با پسران پسر ، گرچه تنزیل نماید . در حالیکه پسران در درجه متوازی با دختران یا پانین تر از آنها قرار داشته و از طریق دیگر مستحق ارث نشوند .

رسمی جریده

۳- خکنی خویندی دځکنیوورونو سره او پلارنی خویندی دپلار نیو ورونو سره .
 ۳- خواهران عینی یا برادران عینی و خواهران پدري با برادران پدري .

(۲) دپورتنی فقری په درج شوو حالونو کښی نارینه دمؤنشی دوه چنده دمیراث حق لری .
 (۲) در احوال مندرج فقره فوق این ماده مرد دوچندزن از میراث حصه میگیرد .

ماده ۲۰۲۰ -

ماده ۲۰۲۰ -

دبل چا سره عصبی عبارت دهغی مؤنشی څخه دی چه پخپل عصوبت کښی بلی مؤنشی ته محتاج وی اودابله مؤننه ورسره په عصوبت کښی شریکه نه وی .
 عصبه مع غیر، به مؤنشی اطلاق میشود که در عصوبت خودبه مونت دیگر محتاج بوده و مونت دیگر در عصوبت با او شرکت ندهاشته باشد .

ماده ۲۰۲۱ -

ماده ۲۰۲۱ -

(۱) عصبه مع غیر، عبارت انداز: خواهران عینی یا پدري با دختران یادختران پسر ، گرچه درجه آنها تنزیل نماید . درین صورت باقی متروکه را بعد از ادای حصه فروض مستحق میشوند .
 (۱) دبل چا سره عصبی عبارت دی له : ځکنیو یا پلار نیو خویندو څخه دلور گانو سره یا دزامنو دلورگانو څخه، که څه هم درجی نی قیتمی شی نو په دی صورت کښی دفرو ضو دحصو وروسته پاتی ترکه دهغوی ده .

(۲) ددی مادی دپورتنی فقری درج شوی اشخاصو ته دنورو عصبو په تناسب لکه ځکنی ورونه یا پلارنی ورونه اهمیت ورکول کیری پسه وړاندی والی، درجی ۱ ودخپلوی دنزدی والی له لحاظه دهغوی دحکمونو تابع دی .
 (۲) به اشخاص مندرج فقره فوق این ماده نسبت به سایر عصبه مانند برادران عینی و پدري اعتبار داده شده در حق تقدم، درجه وقوت، تابع احکام آنها میباشند .

ماده ۲۰۲۲ -

ماده ۲۰۲۲ -

هرگاه پدر یا پدري کلان یا دختر یادختر پسر ، گرچه درجه تنزیل
 که پلار یا نیکه دلور یا دځوی دلور سره ، که څه هم درجه یی قیتمه

رسمی جریده

شی. یو خای شی نو شپړمه حصه د فرض په اساس او پاتی دعصوبت دلاری مستحق کپړی .

ماده ۲۰۲۳- ماده

ماده ۲۰۲۳- ماده

(۱) هرگاه جد با برادران و خواهران عینی یا پدري جمع شود، دارای دو حالت ارثی می باشد :

(۱) که نیکه دخکنیو ورونو یا خویندو یا دپلرنیو ورونو یا خویندو سره یو خای شی نو دوه ارثی حالتونه لری :

۱- سهم يك برادر را مستحق می گردد ، در صورتیکه تنها باذکور یا با ذکور وانات ویا تنهبا انائی که بافرع وارث در میراث عصبه شده باشند ، جمع شده باشد .

۱- دورور حصه وپی که یواخی نارینه وو یا نارینه او مؤنثی وی او یا مؤنثی وی چه دوارث دفرعی سره دمیراث خخه عصبی شوی وی .

۲- در حالتیکه جد با خواهرانیکه به ذکور یا بافرع وارث از اناث عصبه نشده باشد ، در اینصورت بعد از اصحاب فروض به طریقه عصبیت مستحق میراث با قیمانده میگردد .

۲- که دخویندو سره چه په نارینه وو نه وی عصبی شوی، یا دوارث په فرعی چه دمؤنثو خخه وی نه وی عصبی شوی، که نیکه یوخای شی، دفروضو دخاوندانو د حصو وروسته دپاتی میراث دعصوبت د لاری مستحق کپړی .

(۲) هرگاه حالت مقاسمه یا وراثت به عصبیت به تر تیبی که در فقره فوق این ماده درج گردیده جد را از میراث محروم نماید و یا حصه او را از ششم حصه کم نماید به طریقه فرض مستحق ششم حصه می گردد .

(۲) که مقاسمه یا دمیراث وپل په عصبوبت سره په هفی ترتیب چه ددی مادی په پورتنی فقری کنبی درج شوی صورت و مومی اونیکه دمیراث خخه محروم کی یائی حصه دشپړمی حصی خخه کمه شی، نو د فرض په طریقی دشپړمی حصی مستحق کپړی .

(۳) در حالت مقاسمه به اولادپدري که محبوب شده باشند ، اعتبار داده نمیشود .

(۳) که پلارنی ورونه یا خویندی په مقاسمی کنبی حجب کپری شوی وو دمیراث استحقاق نه پیداگوی .

رسمی جدیدہ

دریم جزء - حجب

۲۰۲۴ - مادہ

حجب دی ته وائی چه شوک
دمیراث وپلو اهلیت ولری مگر دبل
وارث دموجودیت له امله دمیراث
وپلو نه مستحق کیری . حجب کره
شوی بل وارث ججبه وی .

۲۰۲۵ - مادہ

حجب په دوه نوعو دی :

۱- دنقصان حجب چه دمیراث
وپلو دمستحق حسی دکموالی باعث
کیری .

۲- دمحرور میدو حجب، چه وارث
په کلی صورت دمیراث وپلو خخه
محرومه وی .

۲۰۲۶ - مادہ

که شوک دمیراث دموانعو خخه
دیوه مانع په سبب دمیراث وپلو
خخه محروم شی دهیخ وارث دحجب
باعث کیدای نه شی .

۲۰۲۷ - مادہ

دوارثانو خخه شپږ نفره هیخ
وخت دمحرور میدو دحجب سره نه
مخامخ کیری چه عبارت دی: پلار،
مور، زوی، لور، میره اوبنځی خخه.

۲۰۲۸ - مادہ

دنقصان حجب دوارثانو خخه په
پنځو نفرو واردیری چه عبارت دی:

جزء سوم - حجب

۲۰۲۴ - مادہ

حجب ، آن است که شخص
اهلیت ارث را داشته مگر نسبت
موجودیت وارث دیگر مستحق ارث
نمی گردد . محجوب باعث محجوبیت
وارث دیگر می گردد .

۲۰۲۵ - مادہ

حجب بدو نوع است :

۱- حجب نقصان که باعث تقلیل
حصه مستحقه ارث میشود .

۲- حجب حرمان که بصورت کلی
از میراث محروم میشود .

۲۰۲۶ - مادہ

کسیکه به سبب یکی از موانع
میراث از ارث محروم گردد ،
باعث حجب هیچ یک از ورثه شده
نمیتواند .

۲۰۲۷ - مادہ

شش نفر از ورثه هیچ گاه به
حجب حرمان مواجه نمی شوند و آنها
عبارتند از پدر ، مادر ، پسر ،
دختر ، زوج و زوجه .

۲۰۲۸ - مادہ

حجب نقصان بر پنج نفر از ورثه
وارد میشود که آنها عبارتند از مادر

رسمی جدیدہ

دمور، دزوی لور، دپلارنی خور، دختر، پسر، خواہر پدری، زوج
دمیرہ او بنسخی خخہ .
وزوجہ .

مادہ ۲۰۲۹ - مادہ ۲۰۲۹ -

پلار، نیکہ دمیراٹ خخہ حجب کوی، عام لہ دی چہ دعصوبت پہ
سبب یا دفرض پہ سبب یا ددواو پہ سبب، میراٹ ویسی .
پدر باعث حجب جد می گردد،
خواہ از طریق فرض مستحق ارت
شود یا از طریق عصیبت یا هر دو .

مادہ ۲۰۳۰ - مادہ ۲۰۳۰ -

دمری مور، نیاگانی دمیراٹ خخہ حجب کوی عام لہ دی چہ پلارنی
نیاوی یا مورنی او یا نیکنی .
مادر میت باعث حجب جدات از
میراٹ میشود، اعم ازاینکہ جدہ
پدری باشد یا مادری یا از طرف جد .

مادہ ۲۰۳۱ - مادہ ۲۰۳۱ -

زوی، دزوی زوی حجب کوی .
همدازنگہ دهرزوی زوی چہ درجہ بی
نزدی وی دهغه زوی زوی دحجب
باعث کیری چہ درجہ بی لری وی .
پسر باعث حجب پسرپسروهمچنان
هر پسر پسر کہ درجہ او قریب تر
باشد، باعث حجب پسر پسر
میگردد کہ درجہ او بعیدتر باشد .

مادہ ۲۰۳۲ - مادہ ۲۰۳۲ -

پہ پلار، نیکہ، پہ زامنو ادزامنو
پہ زامنو کہ خہ ہم درجہ نی تیتہ
وی، خونیدی او ورونہ دمیراٹ خخہ
ساقطیری عام لہ دی چہ خکنی وی
یا پلارنی او یا مورنی .
خواهران و برادران عینی باشند یا
پدری یا مادری بموجودیت پسر
جد و پسر و پسر پسر گرچہ درجہ
شان تنزیل یابد، از میراٹ محروم
میشوند همین ن برادران و خواہران مادری .

مادہ ۲۰۳۳ - مادہ ۲۰۳۳ -

پلارنی ورور پہ پلار، پہ زوی،
دزوی پہ زوی، پہ خکنی و ورور،
او پہ خکنی خور حجب کیری، خوبہ
دی شرط چہ خکنی خور دبل چاسرہ
عصبہ شی .
برادر پدری بموجودیت برادر
عینی و خواہر عینی ایکہ عصبہ
با غیرگردد، محبوب میشود .

رسمی جدیدہ

مادہ ۲۰۳۴ -

دخکنی ورور زوی داوو نفرو وارثانو پہ وسیلی حجب کیری چه عبارت دی: دپلار، نیکه، زوی، دزوی زوی، خکنی ورور، او په پلار نی ورور، په خکنی خور، یا په پلارنی خور خو په دی شرط چه دری وروستنی ذکر شوی دبل چا سره عصبه شی .

مادہ ۲۰۳۴ -

پسر برادر عینی بواسطه هفت نفر از ورثه محجوب میشود و عبارت اند از : پدر ، جد ، پسر ، پسر پسر ، برادر عینی ، برادر پدری و خواهر عینی یا پدری ایکه عصبه باغیر گردد .

مادہ ۲۰۳۵ -

ددی قانون د (۲۰۳۴) مادی په درج شوو اوو نفرو علاوه پلارنی ورور په خکنی وراړه هم حجب کیری .

مادہ ۲۰۳۵ -

پسر برادر پدری علاوه بر هفت نفر مندرج ماده (۲۰۳۴) این قانون بوجودیت پسر برادر عینی ، نیز محجوب میشود .

مادہ ۲۰۳۶ -

مورنی ورونه په شپږ نفرو حجب کیری چه عبارت دی له : پلار، نیکه، زوی، دزوی زوی، صلبی لور، او دزوی لور .

مادہ ۲۰۳۶ -

برادران مادری بمو جودیت شش نفر از ورثه محجوب میشوند که عبارتند از : پدر ، جد ، پسر . پسر پسر دختر صلبی و دختر پسر .

مادہ ۲۰۳۷ -

خکنی تره په لس نفرو حجب کیری چه عبارت دی له : پلار، نیکه، زوی، دزوی زوی، خکنی ورور، پلارنی ورور. او په خکنی خور یا پلارنی خور خو په دی شرط چه دواړه نوعی خویندی عصبی شی، دخکنی ورور په زوی او دپلارنی ورور په زوی .

مادہ ۲۰۳۷ -

کاکای عینی بوجود ده نفر از ورثه محجوب میشود که عبارتند از: پدر، جد، پسر، پسر پسر، برادر عینی ، برادر پدری ، خواهر عینی یا پدری ، مشروط بر اینکه هر دو نوع خواهر عصبه شوند و پسر برادر عینی یا پدری .

رسمی جدید

ماده ۲۰۳۸ - ماده

دشکنی تره زوی ددی قانسو ن
د(۲۰۳۷-۲۰۳۷) مادو په درج شوو
حجب کونکو وارثانو علاوه په
شکنی تره هم حجب کیزی. دپلارنی
تره زوی ددی مادی په ذکر شوو
اشخاصو علاوه دشکنی تره په زوی
هم حجب کیزی .

ماده ۲۰۳۸ -

پسر کاکای عینی با مو جودیت
وارثین مندرج مواد (۲۰۳۶ و
۲۰۳۷) این قانون محبوب میگردد.
وهیچنان باوجود کاکای عینی
محبوب می گردد و پسر کاکای
پدری علاوه بر اشخاص مندرج این
ماده باپسر کاکای عینی محبو ب
میشود .

ماده ۲۰۳۹ - ماده

که دموی صلبی لور گانی دهغه
دزوی دلور گانو سره یو خای شی
او صلبی لورگانی ددوه لثو میراث
حایزی شی نو دزوی لورگانی
ساقطیږی، مگر داچه دزوی زوی
موجودوی، څکه چه دزوی زوی هغوی
عصبی کوی که چیرته دهغوی په
درجی کنبی وی او یا دهغوی څخه
په ټیټی درجی کنبی وی، همدارنگه
دا دزوی زوی دزوی لورگانی چه
دهغه څخه په ټیټی درجی کنبی وی
حجبه وی .

ماده ۲۰۳۹ -

هرگاه دختران صلبی میت با
دختران پسر میت اجتماع نمایند
ودختران حایز دو لثت اړت شوندد،
دختران پسر ساقط میشوند . مگر
اینکه پسر پسر مو جود گردد .
دراینصورت پسر پسر آنرا عصبه
میسازد . مشروط بر اینکه در درجه
آنها یا در درجات پائین تر باشد،
واین پسر پسر د دختران پسرراکه
دردرجه پایانتز از او قرار دارند،
محبوب میسازد .

ماده ۲۰۴۰ - ماده

که دشکنی خویندی دوه لثه یاتر
هغی زیات میراث واخلی نو پلارنی
خویندی ورسره ساقطیږی، مگرداچه
ورسره پلارنی وروروی په دی صورت
کنبی په هغه عصبی کیزی .

ماده ۲۰۴۰ -

هرگاه خواهران عینی دو لثت
متروکه یابیشتر از آن را حایز
شوند ، خواهران پدری ساقط
میشوند . مگر اینکه باآنها برادر
پدری وجود داشته باشد ، در این
صورت به واسطه آن عصبه میگردند.

رسمی جدید

ماده ۲۰۴۱ - ماده

که شکنی خور نیمایی متروکه
واخلي، نو پلارنی خویندی نه
حجبه وی بلکه ورسره دشپرمی
حصی میراث مستحق کیبری .

خلورم جزء - رد

ماده ۲۰۴۲ - ماده

(۱) که فروضو ٲوله ترکه
مستغرقه نه کره او نسبی عصبه
موجود نه شی نو پاتی متروکه بیله
زوجینو دفروضو خاوندانوته دهغوی
دحصو په اندازی ردپیری .

(۲) که کوم نسبی عصبه، یا کوم
دنسبی فروضو خاوند یا کوم درحم
خاوند پیدانه شو نو پاتی متروکه
دزوجینو خخه یوه ته ردپیری .

پنجم جزء - درحم دخاوندانو

میراث وړل

ماده ۲۰۴۳ - ماده

(۱) که کوم نسبی عصبه یا کوم
یو دنسبی فروضو دخاوندانو خخه
موجود نه شو نو ترکه یا دترکی پاتی
حصه درحم خاوندانو ته ورکول
کیبری .

(۲) درحم خاوندان خلور صنفه
دی چه ٲینی په ٲینی نورو په
لاندنی ترتیب په میراث وړلو کی
دوړاندی والی حق لری :

ماده ۲۰۴۱ - ماده

هر گاه خواهر عینی نصف متروکه
را حایز گردد ، خواهران پد ری
ساقط نگردیده ، ششم حصه متروکه
را مستحق میشوند .

جزء چارم - رد

ماده ۲۰۴۲ - ماده

(۱) هر گاه ذوی الفروض تمامی
متروکه را در بر نگیرد و عصبه
وجود نداشته باشد ، باقیمانده
فروض بااستثنای زو جین متناسب
به حصص فروض بالای ذوی الفروض
توزیع میشود .

(۲) اگر یکی از عصبه نسبی
یا یکی از ذوی الفروض یا ذوی الارحام
موجود نباشد ، باقی مانده متروکه
بیکي از زوجین رد میگردد .

جزء پنجم - اوت

ذوی الارحام

ماده ۲۰۴۳ - ماده

(۱) هر گاه هیچ يك از عصبات
و اصحاب فروض نسبی وجود
نداشته باشند ، تمام متروکه یا
باقیمانده آن به ذوی الارحام پرداخته
می شود .

(۲) ذوی الارحام را چار صنف
ذیل تشکیل میدهد که بالتر تیب
یکی بر دیگری در ارث مقدم شناخته
میشود :

رسمی جدید

- ۱- دلورگانو اولاده که خه هم درجه بی ٲیتته شی ، او دزوی دلورگانو اولاده که خه هم درجه بی ٲیتته شی .
- ۲- نا صحیح نیکه که خه هم درجه بی پورته شی، نا صحیحه نیاکه خه هم درجه بی پورته شی.
- ۳- دمورنی ورور زامن او دهغوی اولاد که خه هم درجه بی ٲیتته شی. دخکنی خور، پلارنی خور او مورنی خور اولادونه که خه هم درجه بی ٲیتته شی. دخکنیو پلارنیو اومورنیو ورونو لورگانی او دهغوی اولادونه، که خه هم درجه بی ٲیتته شی. دخکنیو اوبلارنیو ورونو دزمانو لورگانی که خه هم درجه بی ٲیتته شی او دهغوی اولادونه که خه هم درجه بی ٲیتته شی .
- ۴- دشپرو راتلو نکو طائفو شاملین په لاندنی ترتیب سره دمیراث په استحقاق کنبی خینی پرخینو نورو وړاندی گهل کیری: الف - دمپی مورنی ترونه ، خکنی یا پلارنی یا مورنی ترورگانی (عمی) ماما گان او ترورگانی(خالی). ب- دهغو اشخاصو اولادونه چه د (الف) په جزء کنبی درج شوی که خه هم درجه بی ٲیتته شی، دمپی دخکنیو اوبلارنیو ترونو لورگانی او دهغوی دزمانو لورگانی که خه هم
- ۱- اولاد دختران ، گرچه مراتب آنها تنزیل نماید و اولاد دختران پسر، گرچه تنزیل درجه نمایند .
- ۲- جد غیر صحیح، گرچه درجه اوبالا برود و جده غیر صحیحه ، گرچه درجه او بالا شود .
- ۳- پسران برادران مادری و اولاد آنها ، گرچه درجه آنها تنزیل نماید و اولاد خوا هران عینی یا پدیری یا مادری ، گرچه مراتب آنها تنزیل کند و دختران برادران عینی یا پدیری یا مادری و اولاد آنها ، گرچه مراتب تنزیل نماید . و دختران پسران برادر عینی یا پدیری ، گرچه مراتب آنها تنزیل نماید و اولاد آنها ، گرچه تنزیل درجه نمایند .
- ۴- مشمولین شش طائفه آ تی بعضی بر بعضی دیگر به ترتیب ذیل در استحقاق ارث ، مقدم می باشند :
- الف - کاکا های مادری میت و عمه های او و ماما های او، خاله های عینی یا پدیری یا مادری او.
- ب- اولاد طایفه ها نیکه در جزء (الف) درج گردیده گرچه مراتب آنها تنزیل نماید و دختران کاکا های میت عینی یا پدیری باشند و دختران پسران آنها ، گرچه درجه

رسمی جدید

درجی‌ئی قیتی شی. او دهغو بنخو اولادونه چه په دی فقری کبسی ذکر شوی که څه هم درجی‌ئی قیتی شی.

ج- دمړی دپلار مورنی ترونه ، عمی، ماماگان او ترور گانی عام له دی چه څکنی وی یا پلارنی او یا مورنی. دمړی دمور ترونه، عمی، ماماگان، او ترور گانی ، عام له دی چه څکنی ، پلارنی او یا مورنی وی.

د - دهغو اشخاصو اولادونه چه

د(ج) په فقری کبسی درج شوی، که څه هم درجی‌ئی قیتی شی. دمړی دڅکنیو یا پلارنیو ترونو لورگانی او دهغوی دزمانو لور گانی که څه هم درجی‌ئی قیتی شی او دهغو بنخو اولادونه چه ذکر شوی که څه هم درجی‌ئی قیتی شی .

ه - دمړی دمور دپلار دپلار ترونه او دمړی دمور دپلار ترونه او دمړی دمور ترونه او ددی ټولو عمی، ماماگان او ترورگانی عام له دی چه څکنی، پلارنی او یا مورنی وی .

و- دهغو اشخاصو اولادونه چه

د(ه) په جزء کبسی درج شوی، که څه هم درجی‌ئی قیتی شی. دمړی دپلار دپلار، څکنی یا پلارنی ترونه او دهغوی دزمانو لورگانی که څه هم درجی‌ئی قیتی شی. دهغو اشخاصو

آنها تنزیل نماید . و اولاد همه آنها که درین تصریح ذکر شدند، گرچه درجه آنها تنزیل کند .

ج- کاکا های مادری پدر میت ، عمه ها ، ماما ها و خاله های پدر میت اعم از اینکه عینی یا پدری یا مادری باشند و کاکا های مادر میت ، عمه ها ، ماماها و خاله های مادر میت ، اعم از اینکه عینی یا پدری یا مادری باشند .

د - اولاد طایفه های مندرج جزء (ج) گرچه مراتب آنها تنزیل نماید و دختران کاکا های عینی یا پدری میت و دختران پسران آنها، گرچه درجه آنها تنزیل نمایند اولاد دختران اشخاص مذکور ، گرچه تنزیل یابند .

ه - کاکا های پدر، پدر مادرمیت و کاکا های پدر مادر میت و کاکا های مادر میت و عمه ها و ماماها و خاله های همه آنها ، اعم از اینکه عینی یا پدری یا مادری باشند .

و- اولاد طایفه های مندرج جز (ه) گرچه تنزیل نمایند و دختران کاکاهای عینی یا پدری پدر ، پدر متوفی ، و دختران پسران آنها گرچه تنزیل درجه نمایند اولاد اشخاصیکه

رسمی جدیدہ

اولادونہ چہ پہ دی جزء کنبی درج شوئی، کہ خہ ہم درجہ ئی ٲیتہ وی.

مادہ ۲۰۴۴ -

درحم دخواندانو پہ لمړنی صنف کنبی دمیراث پہ اخستلو کنبی هغه چاته ترجیح ورکول کبیری چہ مړی ته دهغه دخپلوی درجہ نزدی وی، کہ په درجی کنبی مساوی وو نو درحم په خوانندانو کنبی دفرس دخواندانو اولاد ته ترجیح ورکول کبیری. کہ په درجی کنبی مساوی وو او دفرس دخواند و لد نه وو او یا ٲول دفرس دخواندانو اولادونه وو، په میراث کنبی شریک دی .

مادہ ۲۰۴۵ -

درحم دخواندانو پہ دوهم صنف کنبی دمیراث پہ اخستلو کنبی هغه چاته ترجیح ورکول کبیری چہ مړی ته دهغه دخپلوی درجہ نزدی وی. کہ دخپلوی پہ درجی کنبی سره مساوی وو نو هغه څوک چہ دفرس خواند ته منسوببیری، وړاندی گڼل کبیری، کہ ددرجی دمسوات سره هیڅ یو دفرس خواند ته منسوب نه وی یا داچہ ٲول دفرس خواند ته منسوب وی، نو دخپلوی پلوتسه اعتبار ورکول کبیری. کہ دخپلوی پہ پلو کنبی هم سره یو وو په میراث کنبی شریک دی. په هغی صورت

دراین جزء درج گردیده اند، گرچه در درجہ ٲائین قرار داشته باشند.

مادہ ۲۰۴۴ -

در صنف اول ذوی الارحام ترجیح باخذ میراث به کسانی داده میشود کہ درجہ قرابت او به متو فسی نزدیکتر باشد، اگر ددرجہ مساوی باشند به اولاد صاحبان فرض ذوی الارحام ترجیح داده میشود ، اگر در درجہ مساوی باشند اولاد صاحب فرض وجودناشته یا همه اولاد اصحاب فروض باشند ، در میراث شریک می گردند .

مادہ ۲۰۴۵ -

در صنف دوم ذوی الارحام، حق تقدم دراثت به کسی داده میشود کہ درجہ قرابت او به متوفی نزدیکتر باشد ، در حالیکہ در درجہ قرابت باهم مساوی باشند ، کسیکه به صاحب فرض منسوب میگردد، مقدم شناخته میشود. اگر باوجودتساوی درجہ هیچ یک بصاحب فرض منسوب نباشد یا همه بصاحبان فروض منسوب گردند ، به جهت قرابت اعتبار داده میشود . در صورت اتحاد جهت ، در اثت شریک

رسمی جدیدہ

شناخته میشوند و در صورت اختلاف جهت ، دو ثلث بصاحب جهت قرابت پدر و يك ثلث بصاحب جهت قرابت مادر ، پرداخته میشود .

ماده ۲۰۴۶ -

(۱) در صنف سوم ذوی الارحام بکسانی حق تقدم داده میشود که از لحاظ درجه قرابت به متوفی نزديکتر باشند . در صورت تساوی درجه قرابت ، اولاد عصبه نسبت به اولاد ذوی الارحام مقدم شناخته میشوند و در صورت عدم اختلاف ازین ناحیه به قوت قرابت به متوفی اعتبار داده میشود و کسیکه اصل از پدر و مادر باشد ، نسبت به صاحب اصل پدری و صاحب اصل پدری نسبت بصاحب اصل مادری ترجیح داده میشود .

(۲) اگر از لحاظ درجه و قوت قرابت مساوی باشند ، مساویانه دزارت شرکت میوزند .

ماده ۲۰۴۷ -

(۱) در طایفه اول از طوایف صنف چارم مندرج ماده (۲۰۴۳) این قانون اگر اقارب جهت پدر منفرد شوند

کنبی چه په پلو کنبی اختلاف موجود وی نو دپلار دخپلوی دپلو خاوند ته دوه ثلثه او دمور دخپلوی دپلو خاوند ته دریمه حصه ورکول کیری .

ماده ۲۰۴۶ -

(۱) در حم دخواندانو په دریم صنف کنبی د میراث په اخستلو کنبی هغه چاته ترجیح ورکول کیری ، چه مری ته دخپلوی په درجی کنبی نزدی وی . که مری ته دخپلوی په درجی کنبی مساوی وو نو عصبه نسبت درحم دخواندانو اولاد دونوته وپاندى دی . که ددی پلو په اختلاف نه لرلو ، نو څو که چه مری ته په خپلوی کنبی ډیر نزدی وو هغه ته اعتبار ورکول کیری . که څو که دپلار امور څخه په یوه اصل کنبی وی ، نسبت په پلارنی اصل او دپلارنی اصل خاوند نسبت دمورنی اصل خاوند ته ترجیح لری .

(۲) که دخپلوی دنز دیوالی په درجی کنبی مساوی وو ، نو میراث به دهغوی ترمنځ په مساوی ډول ویشل کیری .

ماده ۲۰۴۷ -

(۱) که ددی قانون د (۲۰۴۳) مادى درج شوی څلورم صنف په لمړنی طایفی کنبی دپلارنی پلو خپلوان

رسمی جدید

که عبارت از کاکا های مادری و عمه های میت است یا اقارب جهت مادری منفرد شوند که عبارت از ما ماهای متوفی و خاله های او است، بقوت قرابت اعتبار داده میشود و به این اساس کسیکه از پدر و مادر باشد، نسبت به پدری و پدری نسبت به مادری مقدم شناخته میشود. اگر در قرابت مساوی باشند در میراث شریک می گردند.

(۲) اگر اقارب هر دو جهت موجود باشد، به اقارب جهت پدر دولث و به اقارب جهت مادر يك ثلث از میراث داده میشود و حصص هر جهت حسب تفصیل فقره (۱) این ماده در بین آنها تقسیم میشود.

(۳) احکام فقرات (۱) و (۲) این ماده بر طوایف سوم و پنجم نیز تطبیق میشود.

ماده ۲۰۴۸ -

(۱) در طایفه دوم نزدیکی درجه قرابت با متوفی مدار اعتبار قرار داده میشود، گرچه از يك جهت نباشند و در صورت برابری درجه و اتحاد جهت قوت قرابت مد نظر گرفته میشود، اگر اولاد عصبه یا اولاد ذوی الارحام باشد.

خانگه‌ری شیعی چه عبارت دی: دموی دمورنی ترونو او عمو شخه او یا دمورنی پلو خپلوان خانگه‌ری شیعی چه دموی دماما گانو او ترور گانو شخه عبارت دی. نو دخیلوی نزدی والی ته اعتبار ورکول کیزی. به دی اساس که خوک دمور او پلاره نسبت پلرنی ته او پلرنی، نسبت مورنی ته و پانندی گنیل کیزی. که به خیلوی کنبسی مساوی وو نو په میراث کنبسی شریک دی.

(۲) که ددوارو پلورنو خپلوان موجود وو نودپلار دخپلوانو پلوته دوه ثلثه او دمور دخپلوانو پلو ته دمیراث دریمه حصه ورکول کیزی. ددی مادی د(۱) فقری دتفصیل سره سم دهر پلو حصی دهغوی ترمنخ ویشلی کیزی.

(۳) ددی مادی د(۱) او(۲) فقرو درج شوی حکمونه پر دریمی او پنخمی طایفی هم تطبیقیزی.

ماده ۲۰۴۸ -

(۱) په دوهم طایفی کنبسی مری ته دخیلوی د نزدیوالی درجی ته ترجیح ورکول کیزی، که شخه هم دیوه پلوه نه وی. که په درجی او پلو کنبسی سره یوونو که عصبه یا درحم دخاوندانو اولادونه وو، دیره نزدی خیلوی په نظر کنبسی نیوله کیزی.

رسمی جریدہ

(۲) اگر بعضی اولاد غصبہ و بعضی اولاد ذوی الارحام باشند بہ اولاد عصبہ ترجیح دادہ میشود و در صورت اختلاف جہت ، دو ثلث بہ جہت پدری و یک ثلث بہ جہت مادری پر داختم شدہ و حصص ہر یک از جہات حسب طریقہ فوق بین آنها تقسیم میشود .

(۳) احکام فقرات (۱) و (۲) این مادہ بر طوایف چہارم و ششم نیز تطبیق میشود .

مادہ ۲۰۴۹ -

ہر گاہ وارث از ذوی الارحام باشد ، تعدد درجات قرابت اعتبار ندارد . مگر در صورتیکہ اختلاف جہت ثابت شود .

مادہ ۲۰۵۰ -

در ارت ذوی الارحام ، قاعدہای حصہ ذکور دو چند حصہ اناث رعایت میشود .

جزء ششم - مقر لہ
بہ نسب

مادہ ۲۰۵۱ -

(۱) ہر گاہ متوفی بہ نسب کسیکہ نسب او مجهول باشد ، اعتراف ، نمودہ باشد و نسب شخص مذکور از غیر ثابت نگردیدہ

(۲) کہ خینی دعبصہ او خینی درحم دخواندانو اولاد دونه وو، نو دعبصہ وو اولاد دونوتہ ترجیح ورکول کیزی . دپلو داختماف بہ صورت کنبی ، دودہ ثلثہ دپلارنی پلو تہ او دریمہ حصہ مورنی پلوتہ ورکول کیزی . او دہرپلو حصہ دہفوی ترمنخ دپورتنی طریقہ بہ اساس ویشلہ کیزی .

(۳) ددی مادی (د(۱۱) فقری درج شوی حکمونہ، بہ خورومی او پنخمی طایفی ہم تطبیقیری .

مادہ ۲۰۴۹ -

کہ وارث درحم دخواندانو دپلو بخخہ وونو دخپلوی در جی اعتبارنہ لری، مگر داچہ دپلو اختلاف ثابت شی .

مادہ ۲۰۵۰ -

درحم دخواندانو بہ میراث وپلو کنبی، دیو نارینہ حصہ ددودہ مؤنثو دخصی بہ اندازی دہ، تطبیقیری .

شپیرم جزء - چاتہ چہ بہ نسب
اقرار شوی وی

مادہ ۲۰۵۱ -

(۱) کہ مری دہفہ چا بہ نسب اقرار کیری وی چہ نسب نی مجهول وی، او دذکر شوی نسب دپل چا بخخہ ثابت نہ شی او اقرار کورونکی

رسمی جدید

هم دخیل اقرار شخه ونه گرخی ، ومقر نیز از اقرار خود منصرف نشود ، مقرله مستحق مترو که شناخته میشود . مستحق دی .

(۲) په دی حالت کنبی شرط ده چه چاته اقرار شوی وی ، د اقرار کوونکی دمپینی په وخت کنبی او یا په هفی وخت کنبی چه مری گهل شوی او حکم پری صادر شوی ، ژوندی وی . اوکه داسی نه وه نو دمیراث دموانمو شخه یو مانع ورباندی وړاندی کیری .

جزء هفتم - احکام متفرق

اول - حمل

ماده ۲۰۵۲ -

هرگاه حمل با سایر ورثه شرکت نماید یا باعث حجب نقصان و رثه شود ، حصه یک پسر یا یک دختر هر یکی که بیشتر باشد به او گذاشته میشود . و در صورتیکه حمل موجب حجب حرمان گردد ، تمام مترو که به او گذاشته میشود .

ماده ۲۰۵۳ -

هرگاه حمل زنده و فعال تولد شود یا الی خروج اکثر حصه بدن زنده باشد ، مستحق ارث شناخته میشود . اگر وضع حمل با اثر جنایت صورت گیرد ، در هر حال مستحق ارث شده و هم از او میراث برده میشود .

اووم جزء - متفرقه حکمونه

لمپری - حمل

ماده ۲۰۵۲ -

که حمل دنورو وارثانو سره شریک شی او یائی دکموالی به حجب ، حجب کی ، نو حمل ته دمپری دترکی شخه دزوی یاد لور چه دهریوه حصه زیاته وی پرینمودله کیری . که حمل دمحر و میدو دحجب موجب شی ټوله ترکه ورته ساتل کیری .

ماده ۲۰۵۳ -

که حمل ژوندی و زیگیری او یا داچه زیاته حصه یی ژوندی راووشی نو دمیراث مستحق دی . او که به جنایت را وستل شو نو په هر حال هم میراث وری او هم ورشخه میراث وپل کیری .

رسمی جدید

ماده ۲۰۵۴ - ماده

ماده ۲۰۵۴ -

(۱) هرگاه زوجه یا معتده متوفی بعد از مرگ او موجود باشد، حمل او در صورتی مستحق میراث شناخته میشود که حد اکثر در خلال مدت سه صدو شصت و پنج روز از تاریخ وفات یا فرقت، زنده تولد شود.

(۲) حمل بغیر از پدر از شخص دیگری میراث برده نمیتواند، مگر در دو حالت آتی:

۱- حد اکثر در خلال مدت (۳۶۵) روز از تاریخ وفات یا فرقت زنده متولد گردد، در حالیکه مادر او معتده وفات یا فرقت بوده و مورث هنگام عدت وفات نموده باشد.

۲- حداکثر در خلال مدت (۲۷۰) روز از تاریخ وفات مورث زنده متولد گردد، مشروط بر اینکه زوجه بین پدر و مادر او حین وفات پدر قائم باشد.

ماده ۲۰۵۵ -

هرگاه حصه تخصیص داده شده به حمل، از حصه مستحقه او کمتر باشد، مقدار کمبود از حصه کسانی که از استحقاق خود اضافه گرفته اند، اخذ میشود. و اگر حصه تخصیص داده شده از استحقاق

(۱) که دمپی دمپینی وروسته دهغه بنیخه یا معتده پیدا شی نوحمل نی په هقی صورت کنبی دمیراث مستحق گنل کیزی چه دمپینی دنیتی خخه یا دجدایی دنیتی خخه اکثرآ ددری سوه اوپنخه شپیتسه ورخو په مدی کنبی وزیگیری.

(۲) حمل دپلار خخه غیر دبل چا خخه میراث نه شی وپلی، مگر په دوه راتلونکو حالونو کنبی:

۱- چه دمپینی یا جدایی دنیتی خخه اکثرآ د(۳۶۵) ورخو په اوپردو کنبی وزیگیری. او داسی حالتوی چه مورثی دمپینی یا جدایی معتدهوی او مورث دعدت په وخت کنبی مپ شوی وی.

۲- که دمپی دمپینی په وخت کنبی دزوجیت رابطه قایمه وی او دهغه دمپینی دنیتی وروسته اکثرآ د(۲۷۰) ورخو په اوپردو کنبی وزیگیری.

ماده ۲۰۵۵ - ماده

که حمل ته تخصیص شوی حصه دهغه دحق خخه کمهوی، نو کمه شوی اندازه دهغه چاخخه اخستل کیزی چه دخپل استحقاق خخه یی زیاته اخستی ده. که تخصیص کره شوی حصه دحمل داستحقاق خخه زیاته

رسمی جریده

به مستحقین ویشله کیری .
به مستحقین توزیع میشود .
به مستحقین ویشله کیری .
به مستحقین توزیع میشود .

دوهم - ورك شوی ماده ۲۰۵۶ - ماده

دوم - مقفود ماده ۲۰۵۶ - ماده

(۱) په كوم ورك شوی چه ددی قانون د(۳۲۶) مادی دحکم سره سم دهغه په مپینی حکم نه وی شوی، نو دهغه دمستحقې حصی تخصیص دمورث دمتروکی څخه ورکول کیری. که ژوند یی ثابت شو نو خپله مستحقه حصه به واخلی او که په مپینی نی حکم صادر شوی وونویه نور وارانانو باندی چه دمورث دمپینی په وخت کنبی دمیراث مستحق وو ویشله کیری .

(۱) حصه مستحقه مقفود دیکه مطابق ماده (۳۲۶) مندرج این قانون به وفات وی حکم نشده باشد از متروکه مورث تخصیص داده میشود. در صورت ظهور حیات آنرا اخذ و در صورت صدور حکم به مرگ او، بر سایر ورثه مستحق هنگام وفات مورث توزیع میشود .

(۲) که ورك شوی دمپینی دحکم دصادره ولووروسته ژوندی پیداشو، نو كوم شی چه دهغه دحصی څخه دوارنانو سره پیداشی همغه به اخلی.

(۲) اگر مقفود بعد از حکم به مرگ او زنده ظا هر شود ، آنچه که از حصه او نزد ورثه موجود شود اخذ مینماید .

دریم - خنثی ماده ۲۰۵۷ - ماده

سوم - خنثی ماده ۲۰۵۷ - ماده

دهغه خنثی چه نارینه توب او مؤنثیت توب نی نه پیژندل کیری، ددواړو حصو څخه دکمی حصی مستحق کیری او پاتی متروکه نورو وارانانو ته ورکول کیری .

خنثائیکه ذکوریت ووانوئت او فهمیده شده نتواند ، اقل نصیبین را مستحق گردیده و باقیمانده متروکه به ورثه دیگر داده میشود.

خلورم - دزنا او دلغان ولد ماده ۲۰۵۸ - ماده

چارم - ولد زنا وولد لعان ماده ۲۰۵۸ - ماده

دزنا او دلغان ولد دخپلی مور او

ولد زنا وولد لعان از مادر

وسمی جدیدہ

واقارب او همچنان مادر و اقارب او از آنها مستحق ارث میشوند، مگر پدر و اقارب او از اولاد مذکور ارث برده نمی توانند .

پنجم - حوادث غرق ، حریق و انهدام.

ماده ۲۰۵۹ -

فوت شدگان حوادث غرق ، حریق و انهدام که تقدم و تا خروقات هیچ يك معلوم نباشد ، ازهمديگر ارث برده نمیتوانند و حصص شان به ورثه احيای آنها تقسیم میشود .

ششم - تخارج

ماده ۲۰۶۰ -

تخارج ، آن است که ورثه به اخراج بعضی از ورثه بمقابل شی معین مصالحه نمایند . اگر یکی از ورثه پاورثه دیگر تخارج نماید ، قایم مقام او قرار گرفته مستحق حصه او از متروکه میگردد ، اگر یکی از ورثه همراه باقی وارثین تخارج نماید ، درحالیکه شی از جمله متروکه باشد ، حصه وی بین باقی وارثین بتناسب حصص هر يك در متروکه تقسیم

دهفی دخیلوانو خخه اوهمدارنگه دهغه مور او دهفی خیلوان دهغه خخه دمیراث وړلو مستحق کیری . مگر پلار او دهغه خیلوان د ذکر شوو اولادونو خخه میراث نه شی وړلی .

پنجم - سوخیدل شوی ، غرق

شوی او نپیدل شوی

ماده ۲۰۵۹ -

دغرق شوو ، نپیدل شوو او سوخیدل شوو ترمنځ یو دبل خخه دمیراث وړل نه شته ، خو په دی شرط چه معلومه نه شی چه کوم یو لمړی مړ شوی . دهغوی دتولوحصی په ژوندیو وارثانو ویشلی کیری .

شپږم - تخارج

ماده ۲۰۶۰ -

تخارج دی ته ویل کیری چه دیو ټاکلی شی په بدل کبسی وارثان دخینو وارثانو په ویستلو یو تربله صلحه وکی . که کوم وارث دبل کوم وارث سره تخارج وکی دهغه دحصی مستحق کیری او په ترکی کبسی دهغه قایم مقام کیری . که یوه وارث دپاتی نورو وارثانو سره تخارج وکه ، نوکه ورکول شوی شی دمتروکی خخه ورکول شوی وو نو دهغه حصه دنورو وارثانو ترمنځ دهغوی دحصو په اندازی ویشله کیری . که ورکول

رسمی جریده

شوی شی دهغوی دخپل مال څخه ورو او دنخارج په عقد کښی دویستلی دبرخی دویشلو په طریقی تصریح نه وی شوی، نو دویستلی برخه دهغوی ترمنځ په مساوی توگه ویشله کیری .

میشود واگر شی مذکور از مال شخصی آنها بوده و در عقد نخارج به طریقه تقسیم شخص نخارج تصریح نشده باشد ، حصه نخارج شده ، مساویانه دربین وارثین تقسیم میشود .

فرع پنجم - تصفیه متروکه

ماده ۲۰۶۱ -

هرگاه مورث برای متروکه اموال خویش وصی تعیین نه نماید و یکی از ورثه تصفیه متروکه را مطالبه نماید ، محکمه شخصی را انتخاب می نماید . در صورت عدم توافق تمام ورثه در انتخاب شخص ، محکمه میتواند بعد از استماع دلایل ورثه ، به انتخاب خود شخص را تعیین نماید که تا حد امکان از جمله ورثه باشد .

ماده ۲۰۶۲ -

(۱) هرگاه مورث برای متروکه وصی تعیین نموده باشد ، محکمه مکلف است تعیین مورث را تأیید نماید .
(۲) تمام احکام متعلق به تصفیه کننده ، بر وصی متروکه تطبیق می شود .

ماده ۲۰۶۳ -

موظف امور مالی محکمه ، مرتباً اوامر محکمه را مبنی بر تعیین تصفیه

پنجمه فرع - دمتروکی تصفیه

ماده ۲۰۶۱ -

که مری دخپلی ترکی دپاره وصی نه وی ټاکلی اویو وارث دمتروکی دتصفی غوښتنه وکی نو وارثان چه څوک ددی کار دپاره اختیاره وی ، محکمه به هغه ټاکلی که دوارثانو موافقه په چارانه غله ، نو قاضی به تصفیه کوونکی غوره کوی ، خوترخو چه ممکنه وی دهغوی ددلیلو نو داوریو وروسته به ئی پخپله دوارثانو څخه غوره کوی .

ماده ۲۰۶۲ -

(۱) که مورث دمتروکی دپاره وصی ټاکلی وونو محکمه مکلفه ده چه دهغه ټاکل شوی وصی تائیدکی .
(۲) کوم حکمونه چه دمتروکی په تصفیه کوونکی تطبیقیری همغه حکمونه دترکی په وصی باندي هم تطبیقیری .

ماده ۲۰۶۳ -

دمحکمی دمالی چارو موظف به دتصفیه کوونکوپه باره کښی دمحکمی

رسمی جدید

صادر شوی امرونه ورخ په ورخ په خاص دفتر کښی قیده وی اود ترکی دوصیانو دشهرت په شمول دوارثانو دنومونو دابجدو دحروفو په ترتیب په خاص سجل کښی ثبته وی، ذکر شوی موظف مکلف دی چه دعزل او تیریدو پوری ټول مربوط امرونه دسجل دملحظاتو په ستون کښی ورسوی .

ماده ۲۰۶۴ - ماده

ماده ۲۰۶۴ -

قید اوامر صادره مبنی بر تعیین تصفیه کننده ، در مورد اشخاصی که راجع به عقار متروکه با ورثه معامله میکنند ، عین اثر آتی را باز می آورد که اجراءات مندرج ماده (۲۱۰۲)، این قانون درقبال دارد .

ماده ۲۰۶۵ -

(۱) تصفیه کننده بمجرد تعیین اموال متروکه را تسلیم گردیده تحت نظر و مراقبت محکمه ، به تصفیه آن مبادرت میورزد .

(۲) مصارف امور تصفیه بشمول حق الزحمه تصفیه کننده ایکه از جانب محکمه تعیین میشود ، از مجموع متروکه پر داخه میشود .

ماده ۲۰۶۶ -

محکمه مکلف است در وقت اقتضاء به اجراءات عاجل بنا بر مطالبه اشخاص

د تصفیه کوونکی دټاکلو په باری کښی دصادر شوو امرونو قیدول دهغه چا په باره کښی تاثیر لری چه دوارثانو سره دترکی دعقارونو په هکله معامله کوی او داثیر په همغی اندازی دی چه ددی قانون د(۲۱۰۲) مادی اجراءات ئی لری .

ماده ۲۰۶۵ - ماده

(۱) تصفیه کوونکی به دټاکلو سره سم دمتروکی مالونه تسلیمیری او دمحکمی دمراقبت لاندی به دهغی تصفی ته اقدام کوی .

(۲) دتصفی دکارونو مصرفونه او دتصفیه کوونکی حق الزحمه چه دمحکمی له خوا ټاکل کیژی دټولی ترکی څخه ورکول کیژی .

ماده ۲۰۶۶

محکمه مکلفه ده د اقتضاء په وخت کښی د علاقوی لرونکو یادخارنوالی په

رسمی جدیدہ

ذیعلاقہ یاخارنوالی یا صوابدید خود اقدام نماید ، مخصوصاً در گذاشتن مهر بر اموال و امانت گذاشتن پول نقد و اوراق بہادار و اشیای قیمتی در بانک .

مادہ ۲۰۶۷ -

(۱) تصفیہ کنندہ مکلف است ، فی الحال بہ تبدیل مقداری از مال متروکہ بہ پول نقد بپردازد تا تکافوی مصارف تجهیز و مصارف تعزیرہ دار میت را بتناسب حالت او بنماید . همچنان مکلف است از قاضی امور معجلہ صدور امر مبنی بر مصرف نفقہ عیال متوفی کہ وارث باشند ، باندازہ معتاد از مال متروکہ الی زمان انتہای تصفیہ مطالبہ نماید . نفقہ ہر یک از ورثہ از حصہ مستحق ارثی او وضع می گردد .

(۲) تمام منازعات ناشی از این مصارف ، توسط قاضی رسیدگی میشود .

فرع ششم - تجرید تورکہ

مادہ ۲۰۶۸ -

(۱) دائنین از تاریخ صدور امر مبنی بر تعیین تصفیہ کنندہ بہ بعد ، نمی توانند در برابر متروکہ بہ هیچ

غوبنتنہ یا پخپل تصمیم دمتروکی دساتنی دپارہ عاجلو اجراآتو تہ اقدام وکی خصوصاً پہ ہغی بانندی مهر لگول ، دنقدو پیسو، قیمتی پانو اوشیانو پہ بانک کبسی پہ ودیعت ایبنودل .

مادہ ۲۰۶۷ -

(۱) تصفیہ کوونکی مکلف دی چہ دمہری دتجہیزاتو او تعزیری دپارہ دہغہ دحالت سرہ مناسب ، سمدستی دمتروکی شخہ یوہ اندازہ مال پہہ نقدو پیسو بدل کی . ہمدارنگہ مکلف دی چہ دمعجلی محکمی شخہ دمہری دہغہ وارثانو دکافی نفقی دپارہ چہ مورث ئی پہ عادی توگہ ورکولہ ددی مال شخہ دامر دصادرولسو غوبنتنہ وکی، او دانفقہ بہ دترکی شخہ ترہغی ورکولہ کیری ترخوچہ تصفیہ پای تہ ورسیری . دہروارث نفقہ دہغہ دمیراث داستحقاق شخہ وضع کیری .

(۲) دمعجلی محکمی قاضی بہ پولی ہغہ منازعی فیصلہ کوی چہ ددی نفقی پوری مربوطی وی .

شپہرہہ فرعہ - دترکی تجریدہول

مادہ ۲۰۶۸ -

(۱) کوم وخت چہ دتصفیہ کوونکی دپاکلو ، قید شوی امر صادر شی، پور ورکوونکی نہ شی

رسمی جریده

نوع اجرائتی بیردازند و یا به اجرائت اتخاذ شده قبلی ادامه دهند، مگر بحضور تصفیه کننده .

(۲) اجرائت توضیح که به ضد مورث افتتاح گردیده و هنوز لست نهائی آن مسدود نشده باشد، درائر تقاضای یکی از اشخاص ذ بعلاقه تازمان تسویه تمام دیون مترو که متوقف میشود .

ماده ۲۰۶۹ -

وارث نمیتواند قبل از تسلیمی سند استحقاق ارث در مال مترو که تصرف نماید ، همچنان نمی تواند دیون ترکه را بگیرد یا دینیکه بر او است. به دین مترو که مجرا نماید.

ماده ۲۰۷۰ -

تصفیه کننده مکلف است به اتخاذ تدابیری بیر دازد که حفاظت اموال مترو که ایجاب نماید به اجرای اعمالی قیام ورزد که اداره اموال مذکور مقتضی آن باشد . همچنان مکلف است در مقابل دعاوی دایر

کولی چه به ترکی کبسی هیخ نوع اجرائت وکی، همدارنگه نه شی کولی چه هغه اجرا آتو ته دوامورکی چه ترمخه یی پیل کری دی مگر دتصفیه کونکی په حضور کبسی .

(۲) هره نوعه توزیع چه دمورث په ضد وازه شوی وی او آخر نی لست یی نه وی بندشوی نو متوقف کول یی ترهغی پوری لازم دی ترخو چه دترکی دپولو پورونو تسویه ترسره شی او داحکم په هغی وخت کبسی دی چه کوم علاقه لرونکی نی غوښتنه وکی .

ماده ۲۰۶۹ -

ترخو چه وارث ته دمیراث وپلو داستحقاق سندنه وی ورکول شوی، نه شی کولی چه به متروکی کبسی تصرف وکی. همدارنگه نه شی کولی چه دترکی پورونه واخلی یا داچه کوم پورونه ور بانندی دی هغه دترکی په پور مجراکی .

ماده ۲۰۷۰ -

تصفیه کونکی مکلف دی چه دداسی وسیلو نیولو ته اقدام وکی چه دترکی دمالونوساتنه یی ایجابوی، همدارنگه هغی اجرائتو ته اقدام وکی چه ذکر شوو مالونو داداری دپاره لازم دی. باید چه دهغی دعوو نیابت وکی چه به ترکی بانندی دایری دی

رسمی جریده

او هغه پورونه واخلی چه متروکه بر متروکه نیابت نموده ودرگرفتن
ئی په خلکو لری . دیون متروکه اقدام نماید .

ماده ۲۰۷۱ -

تصفیه کننده از لحاظ مسؤلیت،
حیثیت وکیل بالاجرت را دارد. گرچه
در مقابل اجرت نگیرد، قاضی مکلف
است از تصفیه کننده، تقدیم حساب
اداری در مواعید دورانی مطالبه
نماید .

ماده ۲۰۷۲ -

تصفیه کننده ، مکلف است دائنین
ومدیونین مترو که را بتوضیح حقوق
ووجایب شان در برابر متروکه توسط
ابلاغیه ایکه در یکی از روزنامه ها
نشر و در لوحه اعلانات محکمه ومدخل
مراکز پولیس تعلیق میشود ، دعوت
نماید ، دا ئنین مکلفند در خلال دو ماه
از تاریخ نشر ابلاغیه بتوضیح مطلوب
پردازند .

ماده ۲۰۷۳ -

تصفیه کننده ، مکلف است در
خلال سه ماه از تاریخ معینه لست
توضیح حقوق ووجایب دائنین ومدیونین
متروکه را به اختیار موظف محکمه
گذاشته و تمام اشخاص ذیعلاقه را

ماده ۲۰۷۱ -

تصفیه کوونکی داجوری اخستونکی
وکیل مسؤلیت لری، که څه هم
اجوزه وانه خلی، قاضی مکلف دی
چه دتصفیه کوونکی څخه په دورانی
وختونو کښی دهغه داداری حساب
غوښتنه وکی .

ماده ۲۰۷۲ -

تصفیه کوونکی مکلف دی دمتروکی
پور ورکوونکی او پور وپی په
متروکی باندی دهغوی دحقوق او
وجیبو دیبانولو دپاره دخبرتیا په
وسیلی چه په یوی ورځ پانوی کښی
خپره او دمحکمی دااعلا نونو په لوحی
کښی او دپولیسو دمرکزونو په مدخل
باندی زړه ول کیری ، را وپولی .
پور ورکوونکی مکلف دی چه دخبرتیا
دخپریدو دنیټی څخه ددوه میاشتو
په اوږدو کښی، غوښتل شوی
توضیحات ورکی .

ماده ۲۰۷۳ -

تصفیه کوونکی مکلف دی دټاکلی
نیټی څخه ددري میاشتو په اوږدو
کښی په متروکی دپور ورکوونکو او
پوروو حقوق او وجیبی دمحکمی
دموظف په اختیار کښی کښین دی
او ټول علاقه لرونکی اشخاص

رسمی جریده

ورباندی خبرگی. تصفیه کونکی کولی شی دایجاب په وخت کبسی دمحکمې څخه ددی مدی داوړ دوالی غوښتنه وکی .

ماده ۲۰۷۴ -

تصفیه کونکی کولی شی چه دمتروکی دتجریده ولو او دمتروکی دامانو دقیمت داندازی کولو دپاره دپوهانو څخه مرسته وغواړی .

ماده ۲۰۷۵ -

که څوک په غش سره دمتروکی په مال که څه هم وارث وی تسلط پیدا کی، په امانت کبسی دخیانت په جزاء محکو میری .

ماده ۲۰۷۶ -

دتجریده ولو دصحت پوری مربوطی منازعی، محکمې ته دلست دتسلیمولو داعلان د صا دریدلو دنیټی څخه ددیرش ورځو په اوږدو کبسی اقامه کیری، که محکمه دتحقیق څخه وروسته، نزاع جدی وگهی، هغه به قبله وی او دمدنی محاکمو داصول دقانون دحکمونو سره سم به غور کوی .

اومه فرعه - دمتروکی

دپورونو ورکول

ماده ۲۰۷۷ -

تصفیه کونکی به دمنازعی دمدی

ماده ۲۰۷۴ -

تصفیه کننده، میتواند در مورد تشریح متروکه و تقدیر قیمت اموال آن از اهل خبره و اشخاص ماهر استمداد جوید .

ماده ۲۰۷۵ -

هر شخصیکه از طریق غش، چیزی از اموال متروکه را بدست آرد . گرچه ورثه باشد، بجزای خیانت در امانت محکوم میشود .

ماده ۲۰۷۶ -

منازعات مربوط به صحت تشریح، درخلاف سی روز از تاریخ صد و ر اعلان از تسلیمی لست به محکمه اقامه میشود . در صورتیکه محکمه بعد از تحقیق، نزاع را جدی تشخیص دهد، آنرا قبول نموده، رسیدگی طبق احکام مربوط باصول محاکمات مدنی صورت میگیرد .

فرع هفتم - تسویه :

دیون متروکه

ماده ۲۰۷۷ -

تصفیه کننده، بعد از انقضای

رسمی جریده

میعاد منازعه به اجازه محکمه بتادیه دیونی می پردازد که در خصوص آن نزاع وجود نداشته باشد ، دیون متنازع فیه بعد از حکم نهائی تادیه میشود .

ماده ۲۰۷۸ -

هرگاه تصفیه کننده ، به اعسار متروکه متیقن شده یا احتمال آن متصور باشد امور تادیه دیون را الی زمان صدور حکم نهائی در منازعات متعلق بدیون متروکه متوقف میسازد .
گرچه در خصوص بعضی دیون نزاع وجود نداشته باشد .

ماده ۲۰۷۹ -

تصفیه کننده ، دیون متروکه را بالترتیب از عواید حقوق متروکه پول و ثمن اموال منقول شامل متروکه تادیه میکند ، در صورت عدم کفایت دیون از ثمن اموال عقاری متروکه تادیه میشود .

ماده ۲۰۸۰ -

فروش اموال منقول و عقار متروکه در صورت ایجاب اموال به مزایده علنی

دتیریدو وروسته دمحمکی به اجازی دهغی پورونو ورکولو ته اقدام کوی چه دهغی به باره کنبسی نزاع موجوده نه وی ، په کومو پورونو کنبسی چه نزاع موجوده وی هغه به دوروستنی حکم دصا دریدلو وروسته ورکول کیری .

ماده ۲۰۷۸ -

که تصفیه کوونکی دمتروکی به فقر متیقن شی او یائی دفقر تصورشی ، نومکلف دی چه دمتروکی دپورونو دمربوطو منازعو دوروستنی حکم دصا دریدو پوری دپورونو دورکولو چاری متوقفی کی ، که خه هم دخینو پورونو به باره کنبسی نزاع موجوده نه وی .

ماده ۲۰۷۹ -

تصفیه کوونکی به په ترتیب سره دمتروکی پورونه دمتروکی دحقوقو دعايداتو شخه ، متروکی ته دشا ملو پیسو شخه او هغه منقول مالونه چه په ترکی کنبسی دی دهغی دثمن شخه ، اداء کوی . که داپول دمتروکی دپورونو دپاره کافی نه وو نو دمتروکی دعقاری مالونو دثمن شخه به ورکول کیری .

ماده ۲۰۸۰ -

دحالونو سره سم به دمتروکی منقول او عقاری مالونه په علنی

رسمی جدیدہ

مطابق قواعد مربوط بہ فرومعات
اجباری صورت میگیرد ، مگر اینکه
تمام ورثہ بفروش آن از طریق دیگری
موافقہ نمایند. اگر متروکہ مستغرق
بہ دین باشد ، موافقت دائنین نیز
حتمی شمرده میشود و ورثہ درمزایده
شرکت کرده می توانند .

مادہ ۱۰۸۱ -

محکمہ میتواند ، بنا بر مطالبہ
تمام ورثہ بہ تعجیل دیون مؤجل
وتعیین مبلغیکہ داین مستحق میشود
حکم نماید .

مادہ ۲۰۸۲ -

ہر گاہ تمام ورثہ بہ مطالبہ تعجیل
دیون مؤجل موافقہ نہ نمایند، محکمہ
امر توزیع دیون مذکور و توزیع
اموال متروکہ را بدست گرفته بہر
یک از ورثہ مقداری از دین و مقداری
از مال متروکہ را طوری تخصیص
میدهد کہ در نتیجہ با حصہ خالصی
از میراث معادل گردد .

مادہ ۲۰۸۳ -

محکمہ برای ہر یک از دائنین
متروکہ ، تا مینات کافی بر عقار
یا اموال منقول طوری ترتیب می نماید

مزایدی او بہ ہفی مدی کبسی چہ
دجبری بیعو دپارہ ٹاکل شوی،
خرخول کیری، مگر داچہ ٹول وارثان
موافقہ وکی چہ بیعہ دی بہ بلہ طریقہ
صورت ونیسی. کہ متروکہ بہ پور
مستغرقہ وہ نو دپورور کوونکو
موافقہ ہم ہرو مرو دہ، وارثان کولی
شی چہ بہ علنی مزایدی کبسی گہون
وکی .

مادہ ۲۰۸۱ -

محکمہ کولی شی چہ دٹولو پور
ور کوونکو بہ موافقی دمعجلو پورونو
بہ تعجیل او دھفی پیسو بہ ٹاکلو
چہ پور ور کوونکی یی مستحق دی
حکم وکی .

مادہ ۲۰۸۲ -

کہ ٹول وارثان دمؤجلو پورونو
دتعجیل بہ غوبنتنہ موافقہ ونہ کی،
نو محکمہ بہ دذکر شوو پورونو
دتوزیع کار او دمتروکی دما لونو
توزیع کول بہ لاس کبسی اخلی ،
ہر وارث تہ بہ دپور او دترکی دمال
شخہ دومرہ اندازہ تخصیصہ وی چہ
دمیراث شخہ دھغہ دخالسی حصی
معادل وی .

مادہ ۲۰۸۳ -

محکمہ بہ دمترو کی دھریو پور
ور کوونکی دپارہ بہ عقار یامنقولو
مالونو کافی تا مینات بہ داسی توگہ

رسمی جدید

ترتیبوی چه دهریو پور ور کوونکی پوری مختص تا مینات په همغی پخوانی حالت وساتل شی، که داکار ممکن نه وو، نو محکمه به دمتروکی په ټولو مالونو تا مین مرتبه وی .

که تامینات مختص بهر يك از داننن بهمان حالت قبلی حفظ شود . در صورت عدم امکان چنین تجویز محکمه بر همه اموال متروکه تا مین را مرتب، میسازد .

ماده ۲۰۸۴ -

هر وارث کولی شی چه دموجلو پورونو دتوزیع خخه وروسته ، کومه اندازه مؤجل پور چه هغه ته تخصیص شوی په معجل صورت اداء کی .

ماده ۲۰۸۵ -

کوم پور ورکوونکی چه خپل حقوق دتجریده ولو په لست کبنی دنه داخلیدو له امله تر لاسه نه شی کړی او دترکی په مال باندی عینی تأمینات هم ونه لری نونه شی کولی چه کومو اشخاصو په ښه نیت سره به ذکر شوو مالونو عینی حقوق کسب کړی هغوی ته رجوع وکی، مگر په وارثانو دهغوی دثمتنی په سبب رجوع کولی شی .

ماده ۲۰۸۶ -

تصفیه کوونکی به دمتروکی دیورونو دورکولو وروسته ، دوصیت تنفیذهول اونور تکلیفونه په غاړه اخلی .

ماده ۲۰۸۴ -

هریک از ورثه میتواند بعد از توزیع دیون موجب اندازه که بساو تخصیص یافته ، قبل از رسیدن موعد تأدیه بیر دازد .

ماده ۲۰۸۵ -

دائیکه حقوق خودرا نسبت عدم اندراج لست تشریح بدست آورده نتواند و تا مینات عینی بر مال متروکه نیز نداشته باشد، نمیتواند بر اشخاصیکه باحسن نیت حقوق عینی را بر اموال مذکور کسب نموده اند مراجعه نماید ، مگر بر ورثه به سبب غنا آنها مراجعه کسره نمیتواند .

ماده ۲۰۸۶ -

تصفیه کننده ، بعد از تأدیه تسمویه دیون متروکه ، تنفیذوصیت و تکالیف دیگر را بعهده میگیرد .

رسمی جریده

فرع هشتم- تسلیم اموال متروکه
و تقسیم آن
ماده ۲۰۸۷-

بعد از تنفيذ التزات متروکه
باقیمانده اموال آن طبق حصص
شرعی ورثه تعلق میگیرد .
ماده ۲۰۸۸ -

تصفیه کننده ، مکلف است آنچه
را که از اموال متروکه بهر يك از
ورثه تعلق میگیرد ، به او تسلیم
نماید .
ماده ۲۰۸۹ -

ورثه میتوانند بعد از انقضای
مواعید معینه، منازعات مندرج لست
تشریح آنعده از اشیاء و نقودی را
که در تصفیه متروکه به آن ضرورت
احساس نشود بطور موقت تسلیم
گردیده یا بعضی از آنها در مقابل
اعطاء تضمین یا بدون آن بکاراندازد.
ماده ۲۰۹۰ -

محکمه بهر يك از ورثه که دلیل
شرعی به وراثت خود را و یا آنچه
قائم مقام آن باشد تقدیم نماید .
سندی را اعطا میکند که حاوی تثبیت

اتمه فرعه- د متروکی د مالونو
تسلیمول او دهفی ویشل
ماده ۲۰۸۷-

دمتروکی دالتزأ ماتو دتنفیدخخه
وروسته دهفی پاتی مالونه دشرعی
حصو سره دوارثانو پوری تعلق
نیسی .
ماده ۲۰۸۸ -

تصفیه کونکی مکلف دی دمتروکی
کوم مالونه چه دهر یوه وارث پوری
تعلق نیسی، ورته ئی تسلیم کی .
ماده ۲۰۸۹ -

وارثان کولی شی دمنازعاتو
دهفی تاکلی مدو دتیریدو و روسته
چه دتجریده ولو په لست کنبی درج
شوی، هغه شیان او پیسی چه
دمتروکی په تصفی کنبی ورته
ضرورت نه احساسیبری ، په مؤقتی
توگه تسلیم شی او یا دهفی خخه
خینی دتعویض په ورکولو یابی له
هغی په کار واچوی .

ماده ۲۰۹۰ -

کوم وارثان چه دخپل وراثت
دثبوت دپاره شرعی دلیل یا داسی
دلیل چه دهفی قایم مقام کیدای شی،
وپراندی کی نو محکمه به ورته داسی
سند ورکوی چه په میراث کنبی

رسمی جدید

حقوق او در ارث و توضیحات مربوط
بمقدار حصه و تعیین آنچه از اموال
ترکه به او تعلق گرفته میباشد .

ماده ۲۰۹۱ -

هریک از ورثه میتواند از تصفیه
کننده تقاضا نماید تا حصه او را از
ارث بصورت جداگانه باو تسلیم
نماید ، مگر اینکه وارث مذکور
بموجب موافقه قبلی یا حکم قانون
به باقی ماندن طور مشترك مکلف
باشد .

ماده ۲۰۹۲ -

هر گاه قبول مطالبه قسمت حتمی
باشد ، تصفیه کننده به طریق
دوستانه به اجراءات تقسیم پردازد ،
مگر این تقسیم الی ز مانیکه بصورت
دسته جمعی از طرف ورثه تائید
نشود ، نهائی شمرده نمیشود .

ماده ۲۰۹۳ -

هر گاه ورثه بصورت دسته جمعی
به تقسیم موافقت نه نماید تصفیه
کننده مکلف است به مصرف متروکه
دعوی تقسیم را مطابق احکام قانون
اقامه نماید . مصارف دعوی از حصص
تقسیم کنندگان کاسته میشود .

دهنه د حقوق ثابت و ونکی او دهغه
دحصی داندازی بیانه و ونکی اود ترکی
دهغو مالونو ټاکل وکی چه دهغه
پوری ئی تعلق نیولی دی .

ماده ۲۰۹۱ -

هر وارث حق لری چه له تصفیه
کونکی څخه په میراث کنبی دخپلی
حصی په جلا شوی توگه غوښتنه
وکی ، مگر داچه ذکر شوی وارث
دموافقی یا دقانون دحکم په اساس
په شراکت پاتی کیدو مکلف وی .

ماده ۲۰۹۲ -

که دویشلو دغوښتنی قبله ول
لازمی وی نو تصفیه کونکی به
دویشلو اجراءاتو ته په دوستانه توگه
اقدام کوی ، مگر تر څوچه داویش
دټولو وارثانو دخوا تائید نه شی ،
آخرنی نه گنل کیږی .

ماده ۲۰۹۳ -

که وارثان په ټوله نیزه توگه په
ویشلو موافقه ونه کی ، نو تصفیه
کونکی مکلف دی چه دمتر و کسی
څخه په مصرف کولو دقانون دحکمونو
سره سم دویشلو دعوی اقامه کی ،
ددعوی مصرفونه دویشو نکودحصو
څخه کمیږی .

رسمی جریده

ماده - ۲۰۹۴

دترکی په ویشلو دویشلو پوری مریوطی قاعدی خصوصاً هغه څه چه دتعرض ، استحقاق، غین او دویشونکی دضمان پوری تعلق لری تطبیقیری .

ماده ۲۰۹۴ -

در مورد قسمت متروکه قواعد مریوط قسمت خصوصاً آنچه متعلق بضمن تعرض واستحقاق غین است تطبیق میشود .

ماده - ۲۰۹۵

که دویشلو په وخت کبندی یو وارث دترکی په پور مختص شی، نوکه پوروری دترکی دویشلو وروسته مفلس شی، نوروارثان دپوردتخصیص شوی شخص ضامن نه گنل کیږی، مگر دا چه دهغی په خلاف موافقه شوی وی .

ماده ۲۰۹۵ -

هرگاه یکی از ورثه در وقت تقسیم به دین متروکه تخصیص داده شود سایر ورثه در حالیکه مدیون بعد از تقسیم افلاس نماید ضامن شخص تخصیص شده شناخته نمیشوند مگر اینکه بخلاف آن موافقه صورت گرفته باشد .

ماده - ۲۰۹۶

دوصیت کونکی دوار ثانو دپاره دمتروکی داعیانو په ویشلو وصیت صحیح دی په دی ترتیب چه دهر وارث دپاره یا دځینو وارثانو دپاره دهغوی دحصو په اندازی وټاکی .

ماده ۲۰۹۶ -

وصیت به تقسیم اعیان متروکه برای ورثه وصیت کننده به ترتیبیکه برای تمام ورثه باندازه حصه آنها تعیین نماید جواز دارد .

ماده - ۲۰۹۷

کوم ویش چه دمړینی وروسته زهانی ته مضاف وی، دهغی څخه په هر وخت کبندی رجوع کول جواز لری . که وصی مړشو او دوصیت څخه یی رجوع نهوه کړی نولازمیری .

ماده ۲۰۹۷ -

تقسیمیکه به بعد از مرگ منسوب شود رجوع ازان جواز دارد مگر بعد از وفات وصیت کننده لازمی شناخته میشود .

ماده - ۲۰۹۸

که دمورث دمړینی په وخت کبندی دویش وصیت دهغه ټولو مالونو ته

ماده ۲۰۹۸

هرگاه تقسیم هنگام وفات شامل تمام اموال میراث نباشد اموال خارج

رسمی خبریله

شامل نه وو، نوکوم مالونه چه دویش په وصیت کښی داخل نه دی دټولو وارثانو ترمنځ دمیراث دقاعـدو سره سم شریک گڼل کیږی .

ماده ۲۰۹۹ -

هرگاه یکی یا چند نفر از ورثه احتمالی وصیت کننده شامل تقسیم باشند و قبل از وفات مورث فوت نماید حصه معینه ایکه به سهم او رسیده بصورت مشاع مطابق قواعد میراث به سایر ورثه تعلق میگیرد.

ماده ۲۱۰۰ -

در مورد تقسیم منسوب به بعد از مرگ تمام احکام مربوط به تقسیم عمومی باستثنای احکام غبن تطبیق میشود.

ماده ۲۱۰۱ -

هرگاه تقسیم شامل دیون متروکه نبوده یا در صورت شمولیت دیون دائنین به تقسیم مذکور موا فـسقه نداشته باشند هر یک از ورثه میتواند در حالیکه ادای دیون باتفاق با دائنین صورت نگرفته باشد رعایت تقسیمی را که مورث وصیت نموده و اعتباراتی را که به اساس آن تقسیم مذکور بنایافته در حدود امکان در تقسیم متروکه مطالبه نماید .

شامل نه وو، نوکوم مالونه چه دویش په وصیت کښی داخل نه دی دټولو وارثانو ترمنځ دمیراث دقاعـدو سره سم شریک گڼل کیږی .

ماده ۲۰۹۹ -

که یو یا څو احتمالی وارثان دویش په وصیت کښی داخل وی اود مورث دمړینی ترمنځه مړه شی، نو دهغوی دویش په وصیت سره جلا شوی حصه دنورو وارثانو دپاره دمیراث دقاعدو سره سم شریکه گڼل کیږی.

ماده ۲۱۰۰ -

کوم ویش چه دمړینی وروسته ضمانتی ته منسوب وی دغبن پسه استثنی، نور دویش ټول عمو می حکمونه ور باندی تطبیق کیږی .

ماده ۲۱۰۱ -

که ویش په متروکی باندی پورونو ته شامل نه وو یا داچه شامل ووخو پور ورکوونکی په ذکر شوی ویش موافقه ونه کړی، نو که پورونه دپور ورکوونکو په موافقی اداء نه شی، هر وارث حق لری چه دترکی دویش غوښتنه وکی خو په دی شرط چه ترڅو امکان لری دهغی ویش مراعت وشی چه مورث پری وصیت کړی اوهغه هدفونه دنظر لاندی ونیول شی چه دویش وصیت ور باندی بنادی.

رسمی جدید

ماده ۲۱۰۲ -

که متروکه دتیر و حکمونوسره سم نه وه تصفیه شوی دمتروکی عادی پور ور کوونکی کولی شی چه خپل حقوق او یا هغه حقوق چه په هغی ورته وصیت شوی دترکی په هغی عقارونو تنفیذ کی چه تصرف په کنبی شوی او یا داچه دبل دبنیگنو دپاره ورباندی عینی حقوق مرتب شوی ، په دی شرط چه خپل پورونه په هغسی ترتیب واخلی چه قانون پری تصریح کړی .

دوهم مبحث - وصیت

لومړی فرعه - عمومي حکمونه

ماده ۲۱۰۳ -

وصیت په ترکی کنبی دداسی تصرف څخه عبارت دی چه اثر ئی دوصیت کوونکی دمړینی وروسته ، زمانی ته مضاف وی .

ماده ۲۱۰۴ -

وصیت دوینا یا لیک په وسیلی منعقد کیری، که وصیت کوونکی دلیک او وینا توان نه لرلو نودهغه په معلومو اشاروهم منعقد کیدای شی .

ماده ۲۱۰۵ -

دوصیت دصحت دپاره شرط ده چه په گناه کولو دی نه وی، اودهغی باعث دی دمشارع دمقصد ونومنافی نه وی .

ماده ۲۱۰۲ -

هرگاه متروکه مطابق احکام گذشته تصفیه نشده باشد داینین عادی متروکه میتوانند حقوق خود را یا آنچه به آنها رجعت شده است برعقارات مترو که که تصرف بران حاصل گردیده یا عقا را تیکه حقوق عینی به مصلحت غیر بران مرتب شده است نافذ میسازند مشروط بر اینکه توثیق دین مطابق به احکام قانون صورت گرفته باشد .

مبحث دوم - وصیت

فرع اول - احکام عمومی

ماده ۲۱۰۳ -

وصیت عبارتست از تصرف در ترکه بنحویکه اثر آن به مدت بعد از وفات وصیت کننده منسوب باشد .

ماده ۲۱۰۴ -

وصیت توسط قول یا کتا بست منعقد میگردد . در صورتیکه وصیت کننده قادر بکتابت وگفتار نباشد به اشارت معروف نیز منعقد شده میتواند .

ماده ۲۱۰۵ -

شرط صحت و وصیت آن است که بمعصیت نبوده و باعث برآن منافی مقاصد شارع نباشد .

رسمی جریده

ماده ۲۱۰۶ -

دنا مسلمان وصیت صحیح دی مگر هغه وصیت ئی صحیح نه دی چه دهغه په شریعت کښی یا داسلام په شریعت کښی حرام وی. یا داچه قانون دهغی په نه نافذیدو او نه صحت باندی تصریح کړی وی .

ماده ۲۱۰۷ -

ددی قانون د(۲۱۰۶-۲۱۰۵) مادو دحکمونو په نظر کښی نیولو سره مضاف وصیت یا دشرط پوری معلق یا دشرط سره یو ځای ، صحت لری.

ماده ۲۱۰۸ -

وصیت کوونکی باید چه دقانونی لحاظه دتبرع اهلیت ولری اودرشد عمر ته رسیدلی وی .

ماده ۲۱۰۹ -

چاته چه وصیت کیری باید چه معلوم وی او که ټاکل شوی وو نو باید چه دوصیت په وخت کښی موجود وی .

ماده ۲۱۱۰ -

دخدای دپاره وصیت او دنیکو کارونو دپاره بی له دی چه دنیکو کارونو دپاره پلو او تصرف وټاکل شی ، صحیح دی. همدارنگه وصیت دجماتونو، خیریه موسسو اودعلمی اوعومی ښیگنو دموسسو نورو

ماده ۲۱۰۶ -

وصیت غیر مسلمان صحت دارد مگر اینکه وصیت مذکور باسناد احکام شریعت او ، وشریعت اسلام حرام باشد و یا قانون به عدم صحت و نفاذ آن تصریح نموده باشد .

ماده ۲۱۰۷ -

بارعايت احکام مواد(۲۱۰۵و۲۱۰۶) این قانون وصیت منسوب یا معلق به شرط یا متصل بشرط صحت دارد .

ماده ۲۱۰۸ -

وصیت کننده لازم است قانوناً اهل تبرع بوده و به سن رشید رسیده باشد .

ماده ۲۱۰۹ -

شخصیکه باو وصیت میشود لازم است هنگام وصیت معلوم بوده و معین باشد .

ماده ۲۱۱۰ -

وصیت در راه خداوند(ج) و اعمال خیریه بدون تعیین جهت صحت داشته و در امور خیریه بمصرف میرسد ، همچنان و وصیت برای مساجد موسسات خیریه و جهات

رسمی خبریده

دیگر موسسات علمی و مصالح عامه صحت دارد درین احوال مال وصیت شده بر عمارت ، مصالح فقراء وغیره امور مربوط به آن بمصرف رسانیده میشود مگر اینکه طـرف مصرف باسـاس عرف یا دلالت تعیین شده بتواند .

ماده ۲۱۱۱ -

وصیت بجهت معینه از جهات خیریه که درآینده بوجود می آید صحت دارد در صورت تعذر و جود آن مال وصیت شده به جهات خیریه مماثل آن داده میشود .

ماده ۲۱۱۲ -

(۱) وصیت باوجود اختلاف دین وملیت صحیح بوده همچنان اختلاف مملکت باعث عدم صحت و وصیت نمیشود مگر اینکه وصیت کننده تابع مملکت اسلامی بوده و شخصیکه به او وصیت میشود غیر مسلمان و تابع مملکت غیر اسلامی باشد و قانون مملکت او، وصیت او را در چنین احوال اجازه ندهد.

(۲) اجانب نمی توانند بر اساس وصیت مندرج فقره (۱) این ماده حق ملکیت زادراحوال عقاری کسب نمایند.

پلوانو ته صحت لری، په دی حالتونو کښی په وصیت کړه شوی مال دهغی په عمارتونو، ښیگنو، فقیرانو او دهغی په نورو مربوطو چارو مصرفیږی، مگر دا چه دعرف یا دلالت په اساس ، دمصرف لاری ټاکل شوی وی .

ماده ۲۱۱۱ -

دنیکی دکارونو یو داسی ټاکلی پلوته چه په راتلونکی وخت کښی پیداکیږی وصیت کول صحت لری، که ئی وجود متعذر شونو وصیت کړه شوی مال دهغی مماثلو دنیکی دجارو پلوانو ته ورکول کیږی .

ماده ۲۱۱۲ -

(۱) وصیت ددین اولمیت دتوییر سره صحیح دی. همدارنگه دهیوادونو توپیر دوصیت دصحت نه مانع کیږی. مگر داچه وصیت کوونکی داسلامی هیوادتابع وی اووصیت کړه شوی نا مسلمان اودغیر اسلامی هیواد تابع وی او دهغه دهیواد قانون په داسی حالونو کی اجازه ور نه کی.

(۲) دنورو هیوادونو خلك ددی مادی دپورتنی فقری ددرج شوی وصیت په اساس نه شی کولی چه په افغانستان کښی په عقاری مالونو باندي دملکیت حق پیدا کی .

رسمی جریده

ماده ۲۱۱۳ -

به وصیت کره شوی شی کنبی راتلونکی شرطونه هرو مرودی:

۱- دهغه شیانو دجملی شخهوی چه میراث وړل په کنبی تطبیقیری، یاداچه دوصیت کوونکی په ژوند کنبی عقد کول ور باندي صحیح وی .

۲- که دوصیت موضوع مال وی نو باید چه دوصیت کوونکی په نزد دوام لرونکی وی .

۳- که دوصیت موضوع بالذات ټاکل شوی وی نو باید چه دوصیت په وخت کنبی دوصیت کوونکی به ملکیت کنبی موجوده وی .

ماده ۲۱۱۴ -

(۱) وصیت په هغی حقوقو کنبی چه په میراث وړلو تقلیری، جواز لری.

(۲) وصیت داجاری ورکړه شوو اعیانو په گټوکه شخه هم داجاری اخستونکی دهمینی وروسته جواز لری.

ماده ۲۱۱۵ -

وصیت ، وصیت کره شوی ته دیوه ټاکلی مال په قرض ور کولو جواز لری، که دا اندازه دترکی دریمی حصی شخه زیاته شوه نو په هغی کنبی وصیت نه تنفیذیری، مگر دوارثانو په اجازی .

ماده ۲۱۱۳ -

چیزیکه به آن وصیت میشود باید دارای شرایط آتی باشد :

۱- از جمله اشیائی باشد که ارث دران جاری شده یا قرار گرفتن آن بحیث موضوع عقد درحال حیات وصیت کننده صحت داشته باشد.

۲- اگر موضوع وصیت را مال تشکیل میداد نزد وصیت کننده متقوم باشد .

۳- اگر موضوع وصیت شی معین بالذات باشد باید هنگام وصیت در ملکیت وصیت کننده موجود باشد .

ماده ۲۱۱۴ -

(۱) وصیت بحق قیکه توسط ارث انتقال می یابد صحت دارد .

(۲) وصیت به منافع اعیان اجاره داده شده، گرچه بعد از وفات مستأجر باشد صحت دارد .

ماده ۲۱۱۵ -

وصیت بقرض دادن اندازه معین مال به شخصیکه باو وصیت میشود صحت داشته و در مقدار مازاد آن ازثلث متروکه بدون اجازه ورثه هنگام وفات وصیت کننده که به سن رشد رسیده باشند، تنفیذشده نمیتواند.

رسمی جریده

۲۱۱۶- ماده

که وصیت کونکی به پوره لیونتوب اخته شی او په همدی لیونتوب کبسی مړ شی نو وصیت باطلیری . همدارنگه که وصیت وکړه شوی دوصیت کونکی څخه ترمخه مړ شی، وصیت باطلیری .

۲۱۱۷- ماده

که دوصیت موضوع یو ټاکلی شی وو او دوصیت کړه شوی دقبله ولو ترمخه هلاک شی، وصیت باطلیری .

۲۱۱۸- ماده

دهغه چا وصیت باطل دی چه مال یی په پور مستغرق وی، مگر داچه پور ور کونکی ورته دپورڅخه ابراء وکی یا داچه دهغوی په اجازی وصیت وکی .

۲۱۱۹- ماده

(۱) که وصیت کونکی دوصیت کړه شوی له خوا عمداً ووژل شی نو وصیت باطلیری عام له دی چه وصیت اختیاری وی او یا واجبی . اوام له دی چه قاتل اصلی فاعل وی یا شریک او یا دداسی دروغو او ناحقو شاهدوی چه دهغه شاهدی دوصیت کونکی داعدام دحکم موجب شی او حکم تنفیذ شی، خو په دی شرط چه

۲۱۱۶- ماده

هرگاه وصیت کننده به جنون کامل مبتلا گردیده و در جنون فوت شود وصیت باطل میگردد همچنان درمورد شخصیکه به او وصیت شده است اگر قبل از وفات و وصیت کننده وفات نماید و وصیت باطل میشود .

۲۱۱۷- ماده

هرگاه موضوع وصیت شمی معین بوده و قبل از قبولی شخصیکه به او وصیت شده از بین برود و وصیت باطل میگردد .

۲۱۱۸- ماده

وصیت کسیکه مال او مستغرق بدین باشد باطل شناخته می شود مگر اینکه داینین از دین ابراء کرده یا به وصیت اجازه دهند .

۲۱۱۹- ماده

(۱) و وصیت بقاتل عمدی وصیت کنده، اختیاری باشد یا واجبی باطل شمرده میشود اعم از اینکه قاتل فاعل اصلی یا شریک یا شاهد زوری باشد که شهادت او موجب حکم باعدام وصیت کننده گردیده و تنفیذ گردد مشروط بر اینکه قتل

رسمی جریده

قتل ناحقه او بی له عذرده وی، قاتل عاقل او دانلس کلنی عمر یی پوره کپری وی .

(۲) ددی مادی دپورتنی فقری درج شوی محرومیت دوارثانو په اجازی ا ودمقتول دمپینی تر مخه رضائیت بانندی دمنځه نه ځی .

۲۱۲۰-

ماده ۲۱۲۰ -

که په وصیت کوونکی بانندی دهغه دسفاهت یا غفلت له امله، حجر واقع شو، نو وصیت یی نه باطلیری .

حجر بر وصیت کننده نسبت سفاهت یا غفلت موجب بطلان وصیت او نمیشود .

دوهمه فرعه - دوصیت

فرع دوم - رجوع

څخه رجوع کول

از وصیت

۲۱۲۱- ماده

ماده ۲۱۲۱ -

وصیت کوونکی کولی شی چه دوصیت کولو وروسته دټول یاځینی وصیت څخه په صراحت یا دلالت رجوع وکی .

وصیت کننده از تمامی یا بعضی وصیت صراحتاً یا دلاً لثاً عدول نموده می تواند .

دریمه فرعه - دو صیت

فرع سوم - قبول یارد

قبله ول یارده ول

وصیت

۲۱۲۲- ماده

ماده ۲۱۲۲ -

(۱) که دوصیت کوونکی دمپینی وروسته وصیت کړه شوی، وصیت په صریح یا ضمنی ډول قبول که، نو وصیت لازمیږی .

(۱) وصیت یا قبولی صریح یا ضمنی شخصیکه به او وصیت میشود بعد از وفات وصیت کننده لازم میگرد .

(۲) که وصیت کړه شوی جنین، قاصر یا حجر کړه شوی وی، نو دوصیت قبله ول یارده ول دهغه چاله

(۲) هرگاه شخصیکه به او وصیت میشود جنین، قاصر یا محجور علیه باشد، قبول یارد وصیت از طرف

رسمی جدید

شخصی صورت می گیرد که به اساس استیذان محکمه حق ولایت را برمال او دارا باشد .

(۳) اگر وصیت به مو سسات تصدیها، شرکتها و امثال آن باشد قبول یارد از طرف اشخاصی صورت میگیرد که آنرا تمثیل می نمایند. در صورت عدم مو جودیت ممثل وصیت بدون توقف به قبول ، لازم میشود .

ماده ۲۱۲۳ -

هرگاه شخصیکه به او وصیت صورت گرفته قبل از قبولی یارد وصیت فوت شود ورثه مو صی له قایم مقام او شناخته میشود .

ماده ۲۱۲۴ -

هرگاه ورثه و صیت کننده یا شخصیکه صلاحیت تنفیذ و صیت را دارد توسط اعلان رسمی مشتمل بر تمام توضیحات مربوط بوصیت به شخصیکه باو و صیت شده است ابلاغ نموده و دران اظهار اراده او را مبنی بر قبول یارد وصیت مطالبه نماید . اگر شخص مذکور درخلال سی روز از تاریخ اعلان بدون عذر معقول بصورت تحریری بجواب آن نبر دازد، وصیت باطل شمرده میشود.

خوا صورت مومی چه دمحکمی داجازی به اساس دهغه به مالونو دولایت ذحق لرونکی وی .

(۳) که وصیت موسسو، تصدیو، شرکتونو او داسی نورو ته شوی وو نو دهغی قبله ول یارده ول دهغی اشخاصو له خوا کیری چه هغه تمثیلوی. که ئی ممثل نه لرلو نو وصیت بی له دی چه دقبله ولوپوری متوقف شی، لازمیری .

ماده ۲۱۲۳ -

که وصیت کره شوی دوصیت دقبلو لویارده ولوتر مخه مرشی نودهغه وارثان دهغه قایم مقام کیری .

ماده ۲۱۲۴ -

که دوصیت کونکی وارثان یا هغه خوک چه دوصیت دتنفیذ حق وصیت کره شوی ته لری، دیوه رسمی اعلان به وسیله چه دوصیت کره شوی دپاره دوصیت پوری دپولو مربوطو توضیحاتو مشتمل وی، خبرتیا ورکی او به هغی کنبسی ورخه وغواری چه دوصیت دقبلو یارده ولو په باره کنبسی خپله اراده ظاهره کی، خودکر شوی وصیت کپی شوی داعلان دنیتهی خخه ددیرش ورخو په اوږدو کنبسی بی دمعقول عذر خخه لیکلی خواب ورنه کی، وصیت باطل گنل کیری .

رسمی جریده

ماده - ۲۱۲۵

که وصیت کړه شوی خینی وصیت قبول اوخینی نورثی رد کړلو، نو وصیت په قبول کړه شوی کبئی لازم او په رد شوی کبئی باطل دی. همدارنگه که خینی هغه اشخاص چه ورته وصیت شوی هغه قبول اوخینی نورثی رد کي، نو چا چه وصیت قبول کړی دهغوی دپاره لازم او هغه اشخاصو چه رد کړی دهغوی به باره کبئی باطل دی .

ماده - ۲۱۲۶

(۱) وصیت دو وصیت کوونکی دمړینی تر مخه رده ولو باندي نه باطلیری .
(۲) که وصیت کړه شوی دو وصیت کوونکی دمړینی وروسته، ټول یا خینی وصیت رد کي، او دوارثانو خخه کوم یو دارد قبول کي، وصیت فسخ کیری او که یی هیخ یو وارث قبول نه کي، نو چاته چه وصیت شوی دهغه رده ول باطل دی .

ماده - ۲۱۲۷

(۱) که وصیت کړه شوی دو وصیت کوونکی دمړینی په وخت کبئی موجود وو نو دهغه دمړینی سره سم دو وصیت کړه شوی شی مستحق

ماده - ۲۱۲۵

هرگاه شخصیکه به او وصیت شده است بعضی وصیت را قبول و بعضی دیگر را رد نماید و صیت در مقدار قبول شده لازم گر دیده و در مقدار رد شده باطل شناخته میشود .

همچنان در صورتیکه بعضی از اشخاصیکه به آنها وصیت شده آنرا قبول و بعضی دیگر آن را رد نماید وصیت برای اشخاصیکه آن را قبول نموده اند لازم و نسبت به اشخاصی که آنرا رد نموده اند باطل میگردد .

ماده - ۲۱۲۶

(۱) وصیت برد آن قبل از وفات وصیت کننده باطل نمیگردد .
(۲) هر گاه شخصیکه به او وصیت شده بعد از وفات و صیت کننده تمام یا بعضی وصیت را رد نموده و یکی از ورثه رد را بپذیرد وصیت فسخ و اگر هیچ يك از ورثه آنرا قبول ننماید رد کردن شخصیکه به او وصیت شده باطل شناخته میشود .

ماده - ۲۱۲۷

(۱) هر گاه شخصیکه به او وصیت شده هنگام وفات وصیت کننده موجود باشد از همان لحظه و فات شی وصیت شده را مستحق میگردد

رسمی جدید

مگر اینکه در متن وصیت استحقاق شی وصیت شده بوقت معین بعد از مرگ تثبیت شده باشد .

(۲) زواید شی وصیت شده از زمان قبول ، ملك شخصیکه بوی وصیت شده تلقی میشود وشخصی مذکور از همان لحظه به بعد مکلف به مصارف شی وصیت شده میگردد زواید شی در محاسبه اخراج وصیت از ثلث داخل نمی باشد .

فرع چهارم - آثار و صیت
جزء اول - شخصیکه بوی
وصیت شده
ماده ۲۱۲۸ -

(۱) وصیت بعده غیر محصور صحیح بوده و به اشخاص محتاج تخصیص می یابد، امور توزیع مال وصیت شده بر محتاجان از صلاحیت وصی مختار و یا محکمه مربوطه می باشد .

(۲) در حالت فوق وصی و یا محکمه مربوطه به رعایت قیادتعمیم یا مساوات مکلف نمی باشد .

ماده ۲۱۲۹ -

هرگاه بیک قوم معین با لفاظی وصیت شود که بدون تخصیص اسماء شامل همه افراد قوم مذکور گردد

گیری، مگر داچه په وصیت کبنی تصریح شوی وی چه دمپینی وروسته دی په یو پاکلی وخت کبنی دوصیت کره شوی شی استحقاق ورته ثابت شوی .

(۲) دوصیت کره شوی شی زواید دقبله ولو دوخته دوصیت کره شوی ملکیت دی او دهغی وخت وروسته دوصیت کره شوی شی په مصرفونو مکلف دی. دشی زواید ددریمی حصی شخه دوصیت دایستلو په محاسبی کبنی داخل نه دی .

خلورمه فرعه - دوصیت آثار
لهری جزء - وصیت کره شوی
شخص
ماده ۲۱۲۸ -

(۱) وصیت بی شماره خلکو ته صحیح دی او یواخی دهغوی محتاجوته تخصیص پیدا کوی. په محتاجو بانندی دوصیت کره شوی مال توزیع کول دمختار وصی او یا دمحکمی په واک کی دی .

(۲) دپورتنی فقری په حالت کبنی وصی یا مربوطه محکمه دتعمیم یا مساوات دقیق په مراعت کولو مکلف نه دی .

ماده ۲۱۲۹ -

که وصیت دیوه قوم دپاره په داسی الفاظو وشو چه ټولوته شامل وو او په نومونو ئی ونه ټاکل، او

وسمى جديده

دهغوى شخه خيىنى داسى اشخاص وو چه دوصيت كوونكى دمړينى په وخت كښى يى دوصيت اهليت نه لرلو، نو ټول وصيت شوى شيان دهغه اشخاصو پورى تعلق نيسى چه دوصيت كوونكى دمړينى په وخت كښى يى دوصيت اهليت لرلو .

ماده ۲۱۳۰ -

كه وصيت دټاكلو اشخاصو او يو جمعيت يا يو پلو ترمنځ، يا د يو جمعيت او يو پلو ترمنځ، يا دټاكلو اشخاصو، جمعيت او پلو ترمنځ شريك وو، نو هر ټاكلى شخص او د جمعيت افراد عام له دى چه منحصر وي او كه منحصر نه وي او هر پلو دوصيت شوى شى خخه خپله حصه اخستى شى .

ماده ۲۱۳۱ -

كه وصيت دټاكلو اشخاصو دپاره شوى وو، نو د هغو اشخاصو حصه چه دهغوى دجملى شخه دوصيت اهليت ونه لرى، متروكى ته اعاده كيږى .

ماده ۲۱۳۲ -

كه وصيت دټاكلو اشخاصو يا د جمعيت دپاره باطل شى، نو وصيت كړه شوى شى تركى ته اعاده كيږى .

ودر بين آنها افرادى موجود شود كه حين وفات وصيت كننده اهل وصيت نباشد تمام اشياء و صيت شده به اشخاصى تعلق مى گيرد كه حين وفات وصيت كننده، اهل وصيت باشند .

ماده ۲۱۳۰ -

هر گاه وصيت بين اشخاص معين و يك جمعيت يا يك جهت يا بين يك جمعيت و يك جهت، يا بين اشخاص معين و جمعيت و جهت مشترك باشد هر يك از اشخاص معين و افراد جمعيت منحصر باشد يا غير منحصر و هر جهت از شى وصيت شده حصه ميگيرند .

ماده ۲۱۳۱ -

هر گاه و صيت براى اشخاص معين صورت گرفته با شد حصه اشخاصي كه اهل وصيت نباشند بمتروكه وصيت كننده، اعاده ميشود .

ماده ۲۱۳۲ -

هر گاه به وصيت به اشخاص معين يا يك جمعيت باطل شود آنچه و صيت شده است به متروكه متوفى اعاده ميشود .

رسمی جریده

۲۱۳۳- ماده

به راتلونکو حالونو کنبی دحمل
دپاره وصیت صحیح دی:

۱- په هغی حالت کنبی چه وصیت
کوونکی دو وصیت په وخت کنبی
دحمل په وجود اقراروکی اودوصیت
کوونکی دمړینی دنیتی څخه د دری
سوه او پنځه شپیتو ورځو په اوږدو
کنبی او یا دهغی څخه په کمی مدی
کنبی ژوندی فعال وزیگیری .

۲- په هغی حالت کنبی چه وصیت
کوونکی دحمل په وجود اقرارنه وی
کړی، مگر دوصیت له وخته اکثرأ
ددوه سوه او اوپا ورځو په اوږدو
کنبی ژوندی وزیگیری، خو په دی
شرط چه حامله دو وصیت په وخت
کنبی دمړینی یا بائن تفریق په عدت
کنبی نه وی، دهغی په غیرکه حمل
دمړینی یا بائن جلا والی دنیتی څخه
ددری سوه او پنځه شپیتو ورځو په
اوږدو کنبی فعال ژوندی وزیگیری
نوو وصیت صحیح دی .

۲۱۳۴- ماده

که وصیت حمل ته دیو ټاکلی
شخص څخه وی نو ددی قانون د
(۲۱۳۳) مادی په درج شوو شرطونو
علاوه دهغی ټاکلی شخص څخه
د هغه دنسب نابتول هم د وصیت
دصحت شرط دی .

۲۱۳۳- ماده

وصیت برای حمل در احوال
آتی صحیح شمرده میشود :

۱- در حالیکه وصیت کنبنده
بوجود حمل هنگام و صیت اقرار
نموده و حمل در خلال مدت سه صد
و شصت و پنج روز یا کمتر از آن از
وقت و صیت زنده فعال متولد
شود :

۲- در حالیکه و صیت کنبنده
بوجود حمل اقرار نکرده مگر حمل
حداکثر در خلال مدت دو صد و هفتاد
روز از وقت و صیت زنده متولد
گردد مشروط براینکه حامله هنگام
وصیت در عدت وفات یا تفریق بائن
نباشند در غیر آن اگر حمل در
خلال مدت سه صد و شصت و پنج
روز از وقت وفات یا فرقت بائن
زنده فعال متولد شود و وصیت صحیح
تلقى میشود .

۲۱۳۴- ماده

هرگاه وصیت بحمل از شخص
معین باشد علاوه بر شروط مندرج
ماده (۲۱۳۳) این قانون ثبوت
نسبت آن از همان شخص معین نیز
شرط صحت و صیت شناخته
میشود .

(۶۸۴)

رسمی جدید

ماده ۲۱۳۵ -

دوصیت کره شوی شی حاصلات
دحمل دفعال غوندى زيگيدو تروخنه
پورى ساتل کيږي او ترهغی وروسته
دهغه پورى تعلق نیسی .

ماده ۲۱۳۶ -

(۱) که حامله په پوهو وخت کښی
یا دشپرو میاشتنو څخه دکمی مدی
په اوږدو کښی دوه یا زیات ژوندی
اولادونه وزیگوي ، نو وصیت دهغوی
ترمنځ په مساوی توگه ویشل کيږي،
مگر داچه په وصیت کښی په صراحت
سره دهغی په خلاف حکم شوی وی .
(۲) که ددوه گانو یا دهغوی څخه
زیاتو دجملی څخه یو مې تولد شی،
نو ټول وصیت ژوندی اولادونو پوری
تعلق نیسی .

(۳) که کوم اولاد دزیگیدو وروسته
مې شی، نو که وصیت په اعیانو
صورت موندلی وی نو حصه ئی دهغه
دوارثانو پوری او که وصیت په گټو
اڅستلو باندی صورت موندلی وی
نو دهغه حصه دوصیت کوونکی
دوارثانو پوری تعلق نیسی .

دوهم جزء - وصیت کره شوی شی

(مومی به)

ماده ۲۱۳۷ -

وصیت دمتروکی ددریمی حصی
په حدو دو کښی دوارث او غیر وارث
دپاره صحت لری او بی دوارثانو

ماده ۲۱۳۵ -

حاصلات شی و وصیت شده الی
زمان زنده وفعال متولد شدن حمل
نگهداشته میشود وبعداً باو تعلق
میگیرد .

ماده ۲۱۳۶ -

(۱) هر گاه حامله همزمان یا در
خلال مدت اقل از شش ماه دو یا
زیاده اولاد زنده بدنیا آورد وصیت
در بین آنها بطور مساوی توزیع
میشود. مگر اینکه در وصیت صراحتاً
بخلاف آن حکم شده باشد .

(۲) اگر یکی از دو گانگی یا
زیاده، مرده متولد گردد تمام وصیت
با اولاد زنده تعلق میگیرد .

(۳) در صورتیکه یکی از اولاد بعد
از ولادت بمیرد اگر وصیت بر اعیان
صورت گرفته باشد حصه او بورثه
وی واگر وصیت بر منافع صورت
گرفته باشد حصه او بورثه وصیت
کننده تعلق میگیرد .

جزء دوم - شی وصیت شده

(موصی به)

ماده ۲۱۳۷ -

وصیت در حدود ثلث مترو که
بوارث و غیر وارث صحت داشته
بدون اجازه ورثه تنفیذ میگردد و در

رسمی جدیدہ

حدود زاید از ثلث مترو کہہ نیز
صحت داشته مگر نفاذ آن موقوف
به اجازه ورثه بعد از وفات وصیت
کننده می باشد مشروط بر اینکه
اجازه دهنده دارای اهلیت تبرع بوده
وبه آنچه کہ اجازه داده علم داشته
باشد .

ماده ۲۱۳۸ -

وصیت شخصیکه وارث نداشته
ومدیون هم نباشد به تمام مال یا
بعضی آن بدون توقف به اجازه
ممثل خزانه دولت نافذ میگردد .

ماده ۲۱۳۹ -

وصیت مدیونیکه مال او مستغرق
بدین باشد صحیح بوده مگر بدون
برائت ذمه او از دین تنفیذ نمیگردد
در صورتیکه مدیون از يك قسمت دین
بری الذمه گردد یا مال او مستغرق
به دین نباشد وصیت در مقدار
باقیمانده بعد از تادیه دین تنفیذ
میشود .

ماده ۲۱۴۰ -

هرگاه دین غیر مستغرق بوده
ونمام یا بعضی آن از شی و صیت
شده تادیه شده باشد شخصیکه
به او وصیت شده است میتواند به

داجازی شخه تنفیذیری. دمتروکی
ددریمی حصی شخه په زیاتی اندازی
کنبی هم صحت لری مگر دوصیت
کونکی دمینی و روسته دهغی
نافذیدل دوارثانو داجازی پوری
موقوف دی. خو په دی شرط چه
اجازه ور کونکی دتبرع اهلیت
ولری او دهغه شخه چه اجازه یی
ورکوی په هغی علم ولری .

۲۱۳۸- ماده

دهغه چا وصیت چه وارث نه لری
او پوروی هم نه وی په ټول یاخینی
مال کنبی نافذیری او ددو لت
دخزانی دممثل داجازی پوری موقوف
نه دی .

۲۱۳۹- ماده

دهغه پوروی وصیت چه مال یی
په پور مستغرق وی صحیح دی، مگر
ترخو چه دپورخخه بری الذمه شوی
نه وی، نه تنفیذیری. که پوروی
دیوی برخی پورخخه بری الذمه شی
او یانی مال په پور مستغرق نه وی
نووصیت دپور داداء کولو وروسته
په پاتی مال کنبی نافذیری .

۲۱۴۰- ماده

که پور مستغرق نه وو اودوصیت
کری شوی مال شخه ټول یاخینی
اداء کری شو . وصیت کری شوی
کولی شی داداء کری شوی پور په
اندازی دترکی په دریمی پاتی حصی

رسمی جدید

کبسی دپور داداء کولو وروسته اندازہ دین تادیہ شدہ بر ثلث ترکہ رجوع وکی .

۲۱۴۱- ماده

ماده ۲۱۴۱ -

کہ وصیت دوصیت کونکی دیوہ ہر گاہ وصیت بہ اندازہ ٲاکلی وارث دحسی ٲہ اندازی صورت حصہ یکی از ورثہ معین و وصیت موندلی وی، نوچاتہ ٲہ وصیت شوی کنندہ صورت گرفتہ باشد شخصیکہ ٲخپلی ٲاکلی حسی علاوہ دہفہ بوی وصیت میشو د علاوہ بر استحقاق وارث دحسی ٲہ اندازی مستحق فرضی مستحق مقدار حصہ همان وارث شناختہ میشود .

۲۱۴۲- ماده

ماده ۲۱۴۲ -

کہ وصیت دیوہ نا ٲاکلی وارث ہر گاہ وصیت باندازہ حصہ یکی از دحسی ٲہ اندازی شوی وو، نو کہ ورثان ٲہ حصو کبسی مساوی وو، وصیت کرہ شوی ٲخپل استحقا قی حسی علاوہ دیوہ وارث دحسی مستحق کبیری . کہ دوارثانو حصو تو ٲیر لرلو نو دخپلی ٲاکلی حسی علاوہ دہفہ شخص حصہ اخلی ٲہ میراث کبسی ئی حصہ کمہ دہ .

۲۱۴۳- ماده

ماده ۲۱۴۳ -

کہ وصیت ٲہ ٲاکلی اندازی ٲیسو یاعین شوی وی او ٲہ ترکی کبسی غایب ٲور یا مال وی . کہ وصیت کبری شوی مال دمتروکی د دریمی حاضرہی حسی خخہ اداء شی، نو وصیت کرہ شوی دہفی مستحق ہر گاہ وصیت باندازہ معین از ٲول یاعین صورت گرفتہ و درترکہ دین یا مال غایب باشد . اگر شی کہ بہ آن وصیت صورت گرفتہ از ثلث مال حاضر مترو کہ خارج شود . کسیکہ برای او وصیت

رسمی جدید

کیزی، دهغی په غیر دهمدی حاضر
ثلث په اندازی مستحق کیزی او پاتی
دوه ثلثه دوارثانو دی. او هر وخت
چه غایب شی حاضر شو وصیت
کړه شوی دهغی ددریمی حصی
مستحق کیزی ترڅو چه خپل حق
پوره واخلي.

ماده - ۲۱۴۴

ماده ۲۱۴۴ -

هرگاه وصیت صورت گرفته و
در آن دین یا مال غایب وجود داشته
باشد شخصیکه به او وصیت شده
حصه خود را از مال حاضر بدست
آورده و هر وقت که مال غایب
حاضر شد حق خود را از آن بگیرد.

ماده - ۲۱۴۵

ماده ۲۱۴۵ -

که وصیت دترکی په ټاکلی نوعی
کبسی دیوی شریکی حصی په توگه
صورت موندلی وو او په هغی کبسی
غایب پور یا مال موجود وی نو
وصیت کړه شوی ددی حاضر نوعی
خخه دخپلی حصی مستحق کیزی
خو په دی شرط چه دهغه حصه
دحاضری ترکی ددریمی حصی خخه
ووېستله شی د هغی په غیر وصیت
کړه شوی دهمدی ثلث په اندازی
دخپلی حصی مستحق کیزی او پاتی
دوارثانو حق دی، هر وخت چه
غایب شی حاضر شو نو وصیت

هرگاه وصیت طور سهم مشاع
در نوع معین مال ترکه صورت گیرد
و در آن دین یا مال غایب وجود
داشته باشد شخصیکه به او وصیت
شده حصه خود را ازین نوع حاضر
بدست می آورد. مشروط بر اینکه
حصه مذکور از ثلث حاضر متروکه
خارج شده بتواند در غیر آن شخصیکه
به او وصیت شده به اندازه این
ثلث مستحق حصه خود شده و
باقیمانده حق ورثه می باشد. هر
وقت که شی حاضر شد، شخصیکه
برای او وصیت شده به اندازه ثلث

رسمی جریده

از نوع و صیت شده مستحق حصه میگردد مشروط بر اینکه ورثه از آن متضرر نگردند و اگر آنها از آن متضرر گردند شخصیکه به او وصیت شده قیمت باقیمانده حصه خود را تا تکمیل حق خود از ثلث نوع وصیت شده میگیرد .

ماده ۲۱۴۶ -

(۱) هر گاه در احوال متذکره مواد فوق متروکه شأ مل دین قابل تادیه بر یکی از ورثه بوده و دین مذکور از جمله تمام یا بعضی جنس حاضر مترو که باشد در آن اندازه حصه وارث مذکور از همان جنس مجرائی صورت میگیرد و باین ترتیب دین مذکور از جمله اموال حاضر محسوب میشود .

(۲) اگر دین مستحق تا دینیه بر وارث از غیر جنس حاضر باشد مجرائی صورت نگرفته درین صورت اگر دین مساوی حصه وارث مذکور در مال حاضر متروکه که یا کمتر از آن باشد در جمله اموال حاضر محسوب میگردد .
و اگر از آن بیشتر باشد به آن اندازه

کپی شوی دهغی نوعی ددریمی حصی مستحق کپیری چه ورته په کنبسی دحصی وصیت شوی خو په دی شرط چه وارثان ورخه ضررونه گوری، که هغوی ورخه متضرر کیدل وصیت کپره شوی به دخیلی پاتی حصی قیمت دخیل حق دپوره کولو پوری دو وصیت کپره شوی، نوعی دثلث خه اخلی .

ماده ۲۱۴۶ -

(۱) که دتیرو مادو په درج شوو حالونو کنبسی، ترکه داسی پورته شامله وه چه په یوه وارث یی اداء کول لازم وو او داپور دتولی یاخینی ترکی دحاضر جنس خه وو، نو په هغی کنبسی دهغی پوروی وارث دحصی په اندازه دهغی جنس خه مجرائی صورت مومی او په دی ترتیب ذکرشوی پور دحاضر و مالونو دجملی خه حسابیری .

(۲) که هغه پور چه په وارث باندی نی اداء کول لازم دی دحاضر مال دجنس خه نه وو، مجرائی صورت نه نیسی، په دی صورت کی که پور دمتروکی په حاضر مال کنبسی دذکر شوی وارث دحصی سسره مساوی او یا دهغی خه کم وو، نو دحاضر و مالونو په جملی کنبسی حسابیری، او که دهغی خه زیات وو نو په هغی اندازه حاضر

رسمی جدید

حسابگیری چه دذکر شوی وارث د حصی سره مساوی وی .

(۳) ددی مادی د(۲) فقری به حالت کبسی ترخو چه وارث خپل پورنه وی اداء کړی تر هغی پوری دحاضری متروکی په مال کبسی پخپلی حصی تسلط نه شی پیدا کولی، نوکه دذکر شوی وارث خپل پور اداء نه کی، قاضی به دهغه حصه خرڅه وی او دهغی دثمن څخه به پور اداء کوی.

ماده ۲۱۴۷

ماده ۲۱۴۷ -

هرگاه و وصیت بعین از متروکه

یا نوع معین از آن صورت گرفته و شی وصیت شده از بین برود یا به استحقاق برده شود شخصیکه بوی

وصیت شده است مستحق چیزی شناخته نمیشود . در صورتیکه

بعضی ازان از بین برود یا به استحقاق برده شود، شخص مذکور

باقیمانده را در حالیکه از ثلث متروکه تجاوز نکند مستحق میگردد و اگر از ثلث متروکه تجاوز کند دران به اندازه ثلث مستحق میشود.

ماده ۲۱۴۸ -

هر گاه و وصیت بحصه مشاع

معین صورت گیرد و شی مذکور از بین برود یا به استحقاق برده شود شخصیکه بوی وصیت صورت

که چیرته وصیت دترکی به یوه عین او یا دهغی په یوی ټاکلی نوعی صورت موندلی وو او وصیت کړی شوی شی هلاک شی یا په استحقاق ویوې شی ، وصیت کړی شوی دهیڅ شی نه مستحق کیږی. که یی ځینی هلاک شو یا په استحقاق ویوې شو ذکر شوی شخص دپاتی مستحق کیږی خو په دی شرط چه دمتروکی ددریمی حصی څخه زیات نه وی، او که دمتروکی ددریمی حصی څخه زیات وو، نو په هغی کبسی ددریمی حصی په اندازی مستحق کیږی.

ماده ۲۱۴۸ -

که وصیت په شریکی حصی سره په ټاکلی شی کی وو او ذکر شوی شی هلاک یا به استحقاق ویوې شی وصیت کړی شوی دهیڅ شی نه

رسمی جدید

گرفته مستحق هیچ چیزی نمی -
 گردد . و اگر بعضی از آن از بین
 برود یا به استحقاق برده شود
 شخص مذکور تمام وصیت را از
 مقدار باقیمانده بدست می آورد
 مشروط بر اینکه باقیمانده آنرا
 تکافو نموده در حدود ثلث مال
 متروکه باشد در غیر آن تمام مقدار
 باقیمانده را که از ثلث مال بدست
 آمده بتواند مستحق میشود و یا از آن
 به اندازه مستحق میگردد که از ثلث
 متروکه تجاوز نکند .

ماده ۲۱۴۹ -

هرگاه وصیت بحصه مشاع و
 نوعی از اموال متروکه بوده و از بین
 برود یا به استحقاق برده شود
 شخصیکه به او وصیت شده مستحق
 چیزی شناخته نمی شود و در
 صورت تیکه بعضی از آن از بین
 برود یا به استحقاق برده شود
 شخص مذکور حصه خود را از باقیمانده
 حاصل میدارد مشروط بر اینکه از
 ثلث مال حاصل شده بتواند در غیر
 آن به اندازه ثلث از آن مستحق
 میگردد .

ماده ۲۱۵۰ -

وصیت به عدد مشاع در یکنوع
 از اموال مانند وصیت به حصه
 مشاع در آن شمرده میشود .

مستحق گیری . که ثی خینی هلاک
 یا به استحقاق و یورپ شی نو وصیت
 کپی شوی به قول وصیت دپاتی
 اندازی شخه په لاس راوری، خوبه
 دی دی شرط چه پاتی حصه ، وصیت
 پوره کی او ددریمی حصی متروکی
 شخه ووخی، او که داسی نه وه نوکه
 پاتی اندازه ددریمی حصی شخه په
 لاس راتللی شو مستحق گیری یا
 دهفی شخه په دومره اندازی مستحق
 گیری چه متروکی ددریمی حصی
 شخه زیات نه وی .

ماده ۲۱۴۹ -

که وصیت به شریکی حصی سره
 دمتروکی به یوی نوعی مالونو کبسی
 وو او دانوعه هلاکه او یا به استحقاق
 ویورپ شی ، وصیت کپی شوی
 دهیخ شی نه مستحق گیری . په هفی
 صورت کبسی چه خینی پی هلاکه او یا
 په استحقاق ویورپ شی نو وصیت
 کپه شوی به خپله حصه دپاتی
 اندازی شخه اخلی، خو په دی شرط
 چه دمال ددریمی حصی شخه ویستل
 شی دهفی په غیر به بی ددریمی
 حصی په اندازی اخلی .

ماده ۲۱۵۰ -

که وصیت په خو شریکو حصو
 سره دمتروکی به یوی نوعی مالونو
 کبسی وو، نو دا وصیت دهفی وصیت
 په شان دی چه په هفی کبسی په یوی
 شریکی حصی شوی وی .

وسعی جریده

دریم جزء - په گټو اخستلو وصیت

جزء سوم - وصیت بمنافع

۲۱۵۱- ماده

ماده ۲۱۵۱ -

(۱) که په گټی اخستلو وصت دیوه ټاکلی شخص دپاره دیوی معلومی مدی دپاره چه پیل او پای نی معلومه وی، شوی وی. وصیت کړه شوی په دی مدی کښی دگټی اخستلو مستحق کیری. که دوصیت کوونکی دمړینی تر مخه ذکر شوی مده تیره شوه نو وصیت داسی فرض کیری چه دسره نه وو شوی. که دوصیت کوونکی دمړینی تر مخه ځینی مده تیره شوی وه نو وصیت کړی شوی په پاتی مدی کښی دگټی اخستلو مستحق کیری.

(۱) هر گاه وصیت بمنفعت برای شخص معین برای مدتیکه آ غاز و انجام آن معلوم باشد صورت گرفته باشد شخص مذکور از منفعت موصوف در خلال همان مدت مستفید، میشود اگر میعاد مذکور قبل از وفات وصیت کننده سپری شود، وصیت کان لم یکن شمرده میشود، در صورت انقضای بعضی از مدت مذکور شخص از مدت باقیمانده استفاده کرده میتواند.

(۲) که دمدی اندازه ټاکل شوی وه خو پیل یی معلوم نه وو نو دوصیت کوونکی دمړینی دنیتې څخه پیل کیری.

(۲) هر گاه مدت منفعت معین بوده مگر تاریخ آغاز آن غیر معلوم باشد مدت مذکور از تاریخ وفات وصیت کننده آغاز میگردد.

۲۱۵۲- ماده

ماده ۲۱۵۲ -

(۱) که کوم یو وارث وصیت کړی شوی دعین دگټی اخستلو څخه په ټولی یا ځینی مدی کښی، منعی کړو، نو ذکر شوی وارث و رته دگټی اخستلو دبدل ضمانن کیری، مگر داچه ټول وارثان په بل وخت کښی چه دوصیت شوی مدی مساوی وی دعین څخه دگټی اخستلو په تعویض موافقه وکی.

(۱) هرگاه یکی از ورثه در طول مدت یا بعضی مدت از منفعت گرفتن برعین، مانع شخص و وصیت شده گردد بضمان بدل منفعت مکلف میشود. مگر اینکه تمام ورثه به تعویض منفعت از عین بو وقت دیگری مساوی به مدت وصیت شده موافقه نمایند.

رسمی جدید

(۲) اگر ممانعت از طرف عموم ورثه صورت گیرد شخصیکه بوی وصیت شده بین انتفاع از عین در مدت دیگری و تضمین بدل منفعت مختار میباشد .

(۳) هر گاه ممانعت از منفعت از جانب وصیت کننده و یا به سبب عذری باشد که بین انتفاع از عین و شخصیکه به او وصیت شده است حایل واقع گردد تعویض آن بمدت دیگری بعد از رفع مانع حتمی است .

ماده ۲۱۵۳ -

(۱) هرگاه وصیت بمنفعت برای قومی که تحت حصر آمده نتوانند وانقطاع ایشان متصور نباشد و یا به یکی از طرق خیریه بصورت مؤبد یا مطلق صورت بگیرد. وصیت شدگان موصوف بصورت دائمی از منفعت مستفید میشوند .

(۲) اگر وصیت بمنفعت طور دائمی یا موقت برای يك قوم بدون حصر صورت گیرد که انقطاع آن متصور باشد استحقاق انتفاع وصیت شده گان الی زمان انقراض آنها ادامه می یابد .

(۳) اگر وصیت برای مدت معلوم

(۲) که ممانعت دپولو وار ثانو له خوا وو نو وصیت کپی شوی اختیار لری چه دعین خخه به بلی مدی کنبی گته اخلی او یا ورخخه دگتی اخستلو په بدل کنبی تضمین اخلی .

(۳) که دگتی اخستلو خخه ممانعت دو صیت کوونکی له خواوو او یا یی داسی عذر لرلو چه دوصیت کپی شوی او گتی اخستلو ترمنخ حائل وو، نو دمانعت دلری کیدو له وخته ورته په بلی مدی کنبی گته اخستل هرو مرو دی .

ماده ۲۱۵۳ -

(۱) که په گتی اخستلو و صیت دداسی قوم دپاره وو چه تعداد ئی معلوم نه وو او دقطع کیدو گمان ئی نه کیدلو او دنیکو کارونو دپلوونو خخه په یو پلو کنبی وو او په دایمی یا مطلق صورت وو، نو وصیت کپه شوی ترابده پوری دگتی اخستلو مستحق دی .

(۲) که وصیت دایمی یا مطلق وو او دداسی قوم دپاره وو چه تعداد یی معلوم وو او دقطع کیدو گمان ئی کیدلو نو وصیت کپه شوی چه ترخو منقرض شوی نه وی ترهغی پوری دگتی اخستلو مستحق دی .

(۳) که وصیت دمعلو می مدی

رسمی جدید

دباره وو چه پیل او پای ئی تا کل شوی وه یا مده تا کل شوی وه خو پیل او پای ئی معلومه نه وه نو ددی قانون د (۲۱۵۱-۲۱۵۲) مادو د حکمو نو مراعت لازم دی .

ماده ۲۱۵۴ -

هر گاه وصیت بمنفعت برای مدت معین و برای يك قوم معین و بعداً به کسانی که قائم مقام آنها میگردند صورت گیرد و انقطاع قوم مذکور متصور نباشد یا برای یکی از طرق خیریه وصیت شود مگر در خلال ۳۳ سال از تاریخ وفات و وصیت کننده یا در خلال مدت معینه انتفاع هیچ يك از افراد تعیین شده، موجود نگردند یا در خلال مدت مذکور موجود شده و قبل از انتهای مدت منقرض گردند منفعت در تمامی این مدت و یا بعضی آن حسب احوال برجتهتیکه نفع آن در طرق خیرعا متر باشد تعلق میگیرد .

ماده ۲۱۵۵ -

هر گاه عینی که به منفعت آن وصیت شده احتمال انتفاع و بهره برداری را بغیر از طریقیکه وصیت شده

۲۱۵۴- ماده

که به گیتی اخستلو وصیت دیوی تا کلی مدی او د تا کلی قوم دباره چه تعداد ئی معلوم وی او ترهغی وروسته هغو اشخاصو ته شوی وی چه دهغوی قائم مقام دی او د قطع کیدلو گمان ئی نه کیری او یا د نیکو کارونو د پلونو شخه یو پلو ته وصیت شوی وی او د وصیت کوونکی دم ریسی دنیتهی شخه ددری دیرش کلو نو به او و د و کبسی او یا د گیتی اخستلو به تا کلی مدی کبسی د تا کل افرادو شخه یو هم پیدانه شو او یا ددی مدی به او و د و کبسی پیدا شو خود پای ته رسیدو تر مخه منقرض شو، نو به تولی دی مدی یا حینی گته اخستل د حالونو سره سم دهغه یلو پوری تعلق نیسی چه به نیکو کارونو کبسی بی منفعت عام وی .

۲۱۵۵- ماده

هغه عین چه به گیتی اخستلو ئی وصیت شوی که دهغی طریقیکه شخه به غیر چه پری وصیت شوی به بلی طریقیکه د گیتی اخستلو او بهره برداری

وسعی جدید

داشته باشد شخصیکه بوی وصیت شده است میتواند از آن بطریق مطلوب استفاده نماید مشروط بر اینکه از این ناحیه بعین مـذکور ضرری عاید نگردد .

ماده ۲۱۵۶ -

هرگاه وصیت به غله یا ثمر صورت گرفته باشد شخصیکه بوی وصیت شده مستحق غله یا ثمره میگردد که در وقت مرگ و وصیت کننده موجود بوده و آنچه در آینده موجود می گردد . مگر اینکه دلیلی بغير آن موجود شود .

ماده ۲۱۵۷ -

(۱) هر گاه وصیت بفروش یا اجاره عین در مدت معین و به اجوره مسمی برای وصیت شده صورت گرفته باشد و ثمن یا اجرت مذکور از مقدار ثمن مثل به غبن فاحش که از ثلث حاصل شده بتوانند یاغبن بسیط باشد ، وصیت نافذ میگردد .

(۲) هر گاه غبن فاحش از حدود ثلث متجاوز باشد و وصیت بـدون اجازه ورثه در مقدار زاید نافذ نمیگردد مگر اینکه شخصیکه بوی وصیت شده تفاوت زیادتر ابردازد

امکان ولری، نو وصیت کپری شوی کولی شی چه په هری طریقی ئسی خوبنه وی ورخخه گنه واخلي، خو په دی شرط چه هغه عین ته چه په گتبی اخستلو بی وصیت شوی، ضررونه رسوی .

ماده ۲۱۵۶ -

که وصیت په غلی یا ثمر شوی وو نو وصیت کپری شوی دهغی غلی او ثمر مستحق کپری چه دو وصیت کوونکی دمپینی په وخت کبئسی موجود وو او یا په راتلونکی وخت کبئسی موجود پیری ، مگر دا چه ددی به غیر بل دلیل اقامه شی .

ماده ۲۱۵۷ -

(۱) که چیرته وصیت کپری شوی ته په ټاکلی ثمن دعین دخرخو لو، یا دټاکلی مدی دپاره دهغی داجاری ورکولو په مسمی شوی اجـوری وصیت شوی وو او ثمن او اجوره په فاحش غبن سره دمثل څخه کمه وه خو ددریمی حصی څخه نه وتله، یا په کم غبن سره دمثل څخه کمه وه، نو وصیت نافذ پیری .

(۲) که فاحش غبن ددریمی حصی څخه وتلو او وارثانو دزیادت اجازه ورنه کړه، نو وصیت نافذ پیری ، مگر داچه وصیت کپری شوی ددی زیادت ور کول قبول کی .

رسمی جریده

ماده ۲۱۵۸ -

دگتهی اخستلو تر لاسه کول دوصیت کړه شوی او دوصیت کوونکی دوارثانو ترمنځ دغلی یا ثمر دویشلو په اساس په هغی نسبت صورت مومی چه هر یوه ته تخصیص شوی، یا دزمانی او ځای په اساس صورت مومی یا دعین دویشلو په اساس صورت مومی خو په دی شرط چه بی له ضرره دویشلو تحمل ولری.

ماده ۲۱۵۸ -

حصول منفعت به اساس تقسیم غله یا ثمره بین ورته و شخصیکه بوی وصیت شده به تناسب حصه هر یک رعایت میگردد یا از لحاظ تقسیم زمان و مکان یا از طریق تقسیم عین صورت میگیرد مشروط براینکه عین مذکور بدون ا لحاق ضرر قابل قسمت باشد .

ماده ۲۱۵۹ -

که دعین څخه گټه اخستل یوه ټاکلی شخص ته ، اودبل شخص دپاره پخپله دعین وصیت شوی وی، نو دمالیو تکلیفونه او هغه څه چه دعین څخه دگتهی اخستلو دپاره لازم دی دهغه چا په غاړه دی چه ورته په گټه اخستلو وصیت کړی شوی وی.

ماده ۲۱۵۹ -

هر گاه منفعت عین به یکی و خود عین بدیگری و وصیت شده با شد تکالیف مالیات عین مذکور و چیزیکه برای حصول منفعت ازان لا زم شمرده میشود بر شخص میبا شد که وصیت منفعت برای او شده .

ماده ۲۱۶۰ -

په گټه اخستلو وصیت هغه وخت ساقطیږی چه وصیت کړی شوی دټولې یا ځینی گټه داخستلو څخه ترمنځه مړ شی ، یا وصیت کړی شوی هغه عین واخلی چه دهغه څخه په گټه اخستلو ورته وصیت شوی وی یا په هغی کښی دخپل حق څخه دعوض په بدل کښی یا بی له عوضه دوصیت کوونکی وارثانو ته تیرشی او یا داچه عین په استحقاق وپورشی.

ماده ۲۱۶۰ -

وصیت بمنفعت با وفات شخصیکه بوی ، وصیت شده قبل از حصول تمام یا بعضی منفعت وصیت شده و به خریدن عین مذکور از طرف شخصیکه به منفعت آن برای او وصیت شده و با سقاط حق برای ورته بمقابل عوض یا بدون عوض و همچنان به استحقاق بردن عین ساقط میگردد .

رسمی جریده

۲۱۶۱- ماده

دوصیت کوونکی وارنان کولی شی چه په عین کبسی خپلی حصی دهغی دگتو سره بی له دی چه دوصیت کړی شوی څخه اجازه واخلسی .
خرخی کی .

ماده ۲۱۶۱ -

ورثه و وصیت کننده میتوانند حصه خود را از عین با منفعت آن بدون اجازه شخصیکه به او وصیت شده است بفروشد .

۲۱۶۲- ماده

که په گتې اخستلو وصیت دیوه ټاکلی شخص دپاره دهمیشه دپاره یادغه دژونده پوری او یا په مطلق صورت، شوی وو، نو وصیت کړی شوی دخپل ټول عمر دپاره دگتې اخستلو مستحق دی، خو په دی شرط چه دوصیت کوونکی دمړینی دنیتې څخه ددری دپرش کلونو په مدی کبسی دهغه دگتې اخستلو مستحق پیدا شی .

ماده ۲۱۶۲ -

هرگاه وصیت بمنفعت بصورت موبد یا مطلق یا مقید بطول حیات شخص معین صورت گیرد شخص مذکور در طول حیات از منفعت مذکور استفاده کرده میتواند مشروط بر اینکه استحقاق او بر منفعت وصیت شده در خلال مدت سی و سه سال از تاریخ وفات وصیت کننده نشئت نماید .

۲۱۶۳- ماده

(۱) که وصیت دعین په ټولو یا ځینو گتو شوی وو. او داوصیت دهمیشه دپاره یا په مطلق صورت یا دوصیت کړی شوی دټول ژوند دپاره او یا ددومره مدی دپاره وو چه دلسو کلونو څخه زیاته وه، نو دوصیت کړی شوی شی دعین په قیمت دهغی دټولو یا ځینو گتوسره سنجول کیږی .

ماده ۲۱۶۳ -

(۱) هر گاه وصیت بتمام منافع عین یا بعضی آن بصورت موبد یا مطلق یا طول مدت حیات شخصیکه بوی و وصیت میشود یا برای مدت اضافه از ده سال صورت گیرد به قیمت تمام یا بعضی منافع عین وصیت شده سنجش میشود .

(۲) که وصیت ددومره مدی دپاره وو چه دلسو کلونو څخه نه زیاتیده

(۲) اگر وصیت برای مدت کمتر از ده سال صورت گرفته باشد به

رسمی جدید

نوپه همدی مدی کبسی دوصیت کپی شوی شی دعین په گټو په قیمت سنجول کیری .

ماده ۲۱۶۴ -

ماده ۲۱۶۴ -

هرگاه وصیت بحقی از حقوق عین راجع باشد ارزش آن به اساس فرق بین قیمت عین با حقوق و قیمت آن بدون حقوق وصیت شده تثبیت میشود .

که وصیت دعین دحقوقو څخه په یوه حق شوی وو، نو دهغی دقیمت سنجول په هغی توپیر سره کیری چه په عین باندی وصیت کړه شوی حق وی قیمت یی څو مړه دی اوکه ورباندی وصیت کړه شوی حق نه وی نو قیمت ئی څومره دی .

جزء چارم - وصیت به معاش

خلورم جزء - په معاش وصیت

ماده ۲۱۶۵ -

ماده ۲۱۶۵ -

(۱) وصیت بمعاش از سر ما یه برای مدت معین صحت دارد وازمال وصیت کننده به اندازه ایکه تنفیذ وصیت را تضمین کرده بتواند و به ترتیبیکه ورثه ازان متضرر نگردند تادیه می گردد .

(۱) دپانگی څخه دیوی ټاکلی مدی دپاره دمعاش وصیت صحیح دی . دوصیت کونکی دمال څخه په هغی اندازی چه دوصیت تضمین وکی وقف کیری څو په داسی ترتیب سره چه وارثانو ته ضررونه رسوی .

(۲) هرگاه آنچه برای تضمین تنفیذ وصیت موقوف گذاشته از ثلث متروکه بیشتر باشد و ورثه مقدار زاید را اجازه ند هدر حدود مقدار ثلث گذاشته میشود. ووصیت دران ودر حاصلات آن تا ز مانئ نافذ میگردد که شخص وصیت شده تا

(۲) که هغه اندازه مال چه دوصیت دتنفیذ دپاره وقف شوی دترکی ددریمی حصی څخه زیات وی او وارثانو دزیادت اجازه ورنه کړه، نو دهغی څخه ددریمی حصی په اندازی وقف کیری ، اووصیت په همدی دریمی حصی ا ودهغی په حاصلاتو کبسی نافذیری ترڅو چه وصیت کړه شوی ته دترکی دهغی دریمی حصی دقیمت وړ کول پوره

رسمی جدید

مقدار قیمت ثلث متروکه حق خود را بگیرد یا مدت وصیت سپری گردد و یا شخص وصیت شده فوت شود.

ماده ۲۱۶۶ -

هرگاه وصیت بمعاش از حاصل متروکه یا حاصل عینی از اعیان متروکه برای مدت معینی صورت گرفته باشد متروکه یا عین مذکور اولاً بدون معاش وصیت شده و ثانیاً بامعاش مذکور قیمت شده بمقدار تفاوت هر دو قیمت اندازه‌شده وصیت شده تثبیت گردیده در حالیکه از ثلث مال تجاوز نکند و وصیت نافذ و در حال تجاوز از ثلث و عدم اجازه ورثه به اندازه ثلث نافذ میگردد و مقدار زاید معاش آنچه از متروکه یا عین در مقابل آن قرار میگیرد حق ورثه وصیت کننده شناخته میشود.

ماده ۲۱۶۷ -

هرگاه وصیت بمعاش برای شخص معینی از سرمایه یا حاصل بصورت مطلق یا دایمی یا به طول حیات شخصیکه بوی وصیت شده بصورت

شی چه دوصیت کوونکی دمپینی به وخت کنبی بی لرلو، یا داچه مده پای ته ورسیزی او یا داچه مده دوصیت کپی شوی به مپینی پای ته ورسیزی.

ماده ۲۱۶۶ -

که دعاش وصیت دترکی دحاصلاتو خخه او یا دترکی دیوه عین دحاصلاتو خخه دیوی تا کلی مدی دپاره صورت موندلی وو، نو ذکر شوی متروکه یا عین به لمپی بی د ذکر شوی معاش خخه قیمت کپری او دوهم کرتی به دوصیت کپه شوی معاش سهره قیمت کپری، ددواو قیمتونو دتوپیر اندازه دوصیت کپه شوی شی اندازه تاکی، نو که ددریمی حصی متروکی خخه زیاته نه وی، وصیت نافذیری او که دمتروکی ددریمی حصی خخه زیاته وه او وارثانو دزیاتی اندازی اجازه ورثه کپه نو ددریمی حصی په اندازی نافذیری. دعاش زیاته اندازه او هغه خه چه دمتروکی یا عین خخه دهفی په مقابل کنبی واقع شوی، دوصیت کوونکی دوارثانو حق دی.

ماده ۲۱۶۷ -

که به معاش وصیت دیوه تا کلی شخص دپاره دپانگی یا دحاصلاتو خخه په مطلق، یا دایمی یا دوصیت کپه شوی د عمر پوری، صورت

وسعی جدید

موندلی وو، نو ډاکترانو به دهغه دژوند سنجش کوی . که په معاش وصیت دپانگی څخه وونو دوصیت کوونکی دمال څخه به په دومره اندازی وقف کیری چه ددی قانون د(۲۱۶۵) مادی په حدودو کبسی دوصیت دتنفیذیدلو تضمین و کی اوکه په معاش وصیت دحاصلاتو څخه وو ، نو ددی قانون د(۲۱۶۶) مادی په حدودوکبسی به دومره اندازه وقف کیری چه دوصیت کړه شوی معاش دپاره کفایت وکی .

ماده ۲۱۶۸-

موندلی وو، نو ډاکترانو به دهغه دژوند سنجش کوی . که په معاش وصیت دپانگی څخه وونو دوصیت کوونکی دمال څخه به په دومره اندازی وقف کیری چه ددی قانون د(۲۱۶۵) مادی په حدودو کبسی دوصیت دتنفیذیدلو تضمین و کی اوکه په معاش وصیت دحاصلاتو څخه وو ، نو ددی قانون د(۲۱۶۶) مادی په حدودوکبسی به دومره اندازه وقف کیری چه دوصیت کړه شوی معاش دپاره کفایت وکی .

ماده ۲۱۶۸-

که ددی قانون د(۲۱۶۷) مادی په درج شوی حالت کبسی وصیت کړی شوی تر هغی مدی دمخه مړ شوچه ډاکترانو سنجولی ، دوصیت پاتی برخه مستحقو وارثانو ته ورکوله کیری او یا هغه چا ته ورکوله کیری چه دهغه دمړینی وروسته ورتسه وصیت شوی. که دوصیت دتنفیذ دپاره وقف کړه شوی مال خلاص شو یا وصیت کړه شوی د ډاکترانو دسنجش څخه دزیاتتی مدی دپاره ژوندی پاتی شو، نو وصیت کړی شوی په وارثانو باندی درجوع کولو حق نه لری .

ماده ۲۱۶۹-

هرگاه حاصل مترو که موقوف گذاشته شده بمنظور تنفیذ وصیت

ماده ۲۱۶۹-

که دپانگی څخه په معاش وصیت دوصیت دتنفیذ دپاره دوقف کړه

رسمی جدید

شوی مترو کی حاصلاتو کفایت و نه که ، نو په هغی اندازی دی ورڅخه خرڅه کړی شی چه دمعاش دپاره کفایت وکی. که حاصلات دمعاش څخه زیات وو نو زیاته اندازه دوصیت کوونکی وار ثانو ته ورکوله کیری .

ماده ۲۱۷۰ -

۲۱۷۰ - ماده

هرگاه در حاصلات از اندازه معاش و وصیت شده افزودی آمده باشد مقدار مازاد الی زمان انتهای مدت انتفاع نگهداشته میشود در صورتیکه مترو که موقوف گذاشته شده بمنظور تنفیذ وصیت نسبت خشک سالی با عوامل مشابه در سالهای دیگر چنان حاصلی ندهد که وصیت را تکافو نماید با قیمانده استحقاق شخص از حاصل نگهداشته شده تادیه میشود .

ماده ۲۱۷۱ -

۲۱۷۱ - ماده

هرگاه در وصیت تصریح شوی وی او یا قرینه په دی موجوده وی چه معاش دی کال په کال ورکول شی، نو کلنی زیات والی دوصیت کوونکی وارثانو ته ورکول کیری .

ماده ۲۱۷۲ -

۲۱۷۲ - ماده

(۱) که په معاشونو باندی وصیت دداسی پلو دپاره وی چه په مطلق جهتی صورت گرفته باشد که صفت

رسمی جریده

یا ابدی صورت ددوام صفت ولری، نو دوصیت کوونکی دمال خخه دومره وقف کیری چه دهغی حاصل دوصیت تنفیذ تضمین کی. خو په دی شرط چه وقف کړه شوی مال دوصییت کوونکی ددریمی حصی مال خخه زیات نه وی، او که زیات وو نو دوارثانو داجازی پوری تعلق لری.

(۲) که وقف کړه شوی مال دوصییت کړه شوی معاش داندازی خخه زیات حاصل ورکه، نو ذکر شوی پلوئی مستحق کیری او که حاصلات دمعاش خخه کم شونو دوصییت کوونکی په وارثانو درجوع کولو حق نه لری.

ماده ۲۱۷۳-

(۲) اگر مال موقوف شده بیشتر از معاش وصیت شده حاصل بدهد جهت مذکور آنرا مستحق می گردد و در صورت نقصان حاصل، حق رجوع را بر ورثه ندارد.

ماده ۲۱۷۳-

ددی قانون د (۲۱۶۵ تر ۲۱۷۱) مادو په درج شوو حالونو کبسی دوصییت کوونکی وارثان کولی شی چه په وقف کړی شوی مال باندى، په معاش دوصییت دتنفیذ دپاره او یا په هغی کبسی دتصرف کولو دپاره تسلط حاصل، خو په دی شرط چه دوصییت کړی شوی په رضاء ټول معاشونه نقد په یو ځای کبسی او یا په هغی ځای کبسی چه قاضی یی ټاکى په ودیعت کببیردی، او په ودیعت ایښودل شوی پیسی دوصییت دتنفیذ دپاره تخصیص شی. که وصییت کړی شوی په ودیعت ایښودل شوو پیسو

دراحوال مندرج مواد (۲۱۶۵ تا ۲۱۷۱)، ورثه وصیت کننده میتواند بر اموال موقوف گذاشته شده بمنظور تنفیذ وصیت تسلط حاصل، یا بران تصرف نماید مشروط بر اینکه برضائیت شخصیکه برای او وصیت شده یا به تعیین قاضی تمام معاش وصیت شده را نقداً در جهنی طور امانت بگذارد که به تنفیذ و صیت تخصیص داده شود. و اگر شخصی که برای او وصیت شده قبل از تمام

رسمی جریده

دخلاصیدو تر مخه مړ شو، نو پاتی یېسی دوصیت کونکی وارثانو ته ورکول کیږی .
ماده ۲۱۷۴ - ماده

په ودیعت ایښودلو او تخصیص سره په متروکی کښی دوصیت کړه شوی ټول حق زائلیری .
ماده ۲۱۷۵ - ماده

که دوصیت کونکی دمړینی په وخت کښی دوصیت کړی شوو ددوه لمړنیو طبقو څخه څوک موجودنه وو، نو دپانگی یا حاصلاتو څخه ورته په معاش وصیت صحیح نه دی، ډاکتران به د موجودو دژوند سنجش کوی او وصیت به دهغه حکمونو سره سم چه دټاکل شوو دپاره په وصیتونو کښی درج شوی تنفیذیری .

پنځم جزء - په وصیت کړه شوی مال کښی زیات والی
ماده ۲۱۷۶ - ماده

که وصیت کونکی دوصیت کړه شوی عین په علامو کښی تغیر راوړی او یا دهغی په عمارت کښی داسی زیاتوالی راوړی چه پخپله ځانگړی وجود ونه لری لکه ترمیمول، نوټول عین وصیت گڼل کیږی .

شدن مبلغ امانت گذاشته شده وفات نماید مبلغ باقیمانده بورثه و وصیت کننده رد میگردد .
ماده ۲۱۷۴ - ماده

تمام حقوق شخصیکه برای ا و وصیت شده بمیرد، گذاشتن امانت و تخصیص در متروکه از بین میروند.
ماده ۲۱۷۵ - ماده

وصیت بمعاش در سر ما یسه باحاصل برای غیر از اشخاص موجود از نظر طبقه اول اشخاصیکه برای آنها و وصیت میشود. هنگام وفات وصیت کننده صحت ندارد. مدت حیات اشخاص موجود از طرف اطباء سنجش گر دیسده وصیت مربوط طبق احکام و وصیت به اشخاص معین تنفیذ می یابد .

جزء پنجم - احکام زیادت در مال وصیت شده
ماده ۲۱۷۶ - ماده

هرگاه و وصیت کننده علایم عین وصیت شده را تغیر دهد یا دران زیادتی را از قبیل تر میم به عمل آرد که مستقل بنفسه نباشد. عین مذکور بازیادت وارده ، مال وصیت شده شناخته میشود .

رسمی جریده

ماده ۲۱۷۷ - ماده

که به عین کبندی داسی زیات راوپل شو چه پخپله ئی خانگړی وجود لرلو لکه ونی او بڼا، نو وارگان دوصیت کړی شوی سره په ټول عین کبندی دهغی زیادت په اندازی شریکان کبزی چه موجود دی .

ماده ۲۱۷۷ - ماده

هرگاه زیادت در عین مستقل بنفسه باشد مانند درختان و عمارت. ورثه وصیت کننده یا شخصیکه برای او وصیت شده است در حدود قیمت زیادت وارده در تمام عین مذکور شریک میشوند .

ماده ۲۱۷۸ - ماده

(۱) که وصیت کوونکی وصیت کړه شوی عین ونړه ولو او په لمړنی حالت یی دهغی بڼا لوړه کړله ، که څه هم علامونئی تغییر کړی وی، نو عین پخپل نوی حالت سره وصیت دی .

ماده ۲۱۷۸ - ماده

(۱) هرگاه وصیت کننده عین وصیت شده را منهدم گر دانیده و آنرا مجددا بهمان حالت سا بـقه ولو که باتغییر علایم باشد ا عمار نماید عین مذکور حالت جدید مال وصیت شناخته میشود .

(۲) که بنا په بل حالت جوړه کړی شوه نو دوصیت کوونکی وارگان دوصیت کړی شوی سره په ټول عمارت کبندی دزیادت دقیمت په حدودو کبندی شریکان کبزی .

(۲) اگر بنا بغیر از حالت سابقه اعمار شود ورثه در حدود قیمت زیادت باشخصیکه برای او وصیت شده در تمام عمارت شریک شمرده میشوند .

ماده ۲۱۷۹ - ماده

که وصیت کوونکی دوصیت کړه شوی شی عین پڼک او ځمکه ئی دخپل ملکیت دبلی ځمکی سره یو ځای کی او په هغی کبندی عمارت پناکی . نو وصیت کړی شوی دوصیت کړی شوی ځمکی دقیمت په حدودو کبندی دوصیت کوونکی دوارگانو سره په ټوله ځمکه او بڼاء کبندی شریک دی .

ماده ۲۱۷۹ - ماده

هرگاه و صیت کننده عین وصیت شده را منهدم گر دانیده ز مین آنرا با ز مین دیگر ملکیت خود ضم و دران عمارتی بنا نماید شخصیکه برای او وصیت شده باورثه در تمام بنا و زمین در حدود قیمت ز مین وصیت شده شریک شمرده میشود.

رسمی جدید

ماده ۲۱۸۰ - ماده

دتیرو ماو دحکمونو په استثنی، که وصیت کونکی دوصیت کړه شوی عین ته څه شی ورکې او یا په کښی زیات والی راوړی او په عرف کښی په دی عادت جاری وی، نو زیادت دوصیت په عین علاوه کیری. همدارنگه که عرف ور باندی جاری نه وی ولیکن دقرینوڅخه داسی معلومه شی چه وصیت کونکی ورسره دا زیاتوالی یو ځای کړی نو ذکر شوی زیاتوالی دوصیت سره یوځای کیری .

ماده ۲۱۸۰ - ماده

به استثنای احکام مواد سا بقیه آنچه از طرف وصیت کننده بر عین وصیت پر داخه میشود . یا بر عین مذکور افزود میگردد و عرف بر آن جاری است و یا از قرائن چنین استنباط شود که زیادت بران از طرف وصیت کننده صورت گرفته است زیادت مذکور باوصیت یکجا میگردد .

ماده ۲۱۸۱ - ماده

که وصیت کونکی دو وصیت کړه شوی بنا دعین څخه او دخپل ملکیت دبناء څخه، یوه داسی بناء جوړه کی چه دهغی سره دوصیت کړه شوی بنا خرڅول او تسلیمول په ځانگړی توگه ممکن نه وی، نو وصیت کړه شوی دوصیت کونکی دوارثانوسره دوصیت کړه شوی بنا دقیمت په اندازی شریکیری .

ماده ۲۱۸۱ - ماده

هرگاه وصیت کننده از بنا عین وصیت و بنا دیگر ملکیت خود بنا واحدی را تشکیل دهد که باسناد توحید مذکور بیع و تسلیم عین وصیت شده بتنهائی ناممکن گردد شخصیکه برای او وصیت شده است باورثه در حدود قیمت وصیت شریک شناخته میشود .

پنجمه فرعه - واجب شوی وصیت

ماده ۲۱۸۲ - ماده

که مری دخپلسی فرعی هغی ولد ته چه دهغه په ژوند کښی حقیقتاً مری شوی یا ورسره یو ځای که څه هم حکماً وی مری شوی وی

فرع پنجم - وصیت واجبه

ماده ۲۱۸۲ - ماده

هرگاه متوفی برای فرع و لید خود که در زندگی او فوت شده یا با متوفی یکجا حقیقتاً باحکماً وفات نموده باشد به مثل آنچه و لید

و وصیت حسب ذمه

مذکور اگر در وقت مرگ او زنده میبود در متروکه او مستحق میراث میگردد و وصیت نکرده باشد برای فرع مذکور در ترکیه باندازه استحقاق ارث مذکور در حدود ثلث ترکیه وصیت واجب میگردد مشروط بر اینکه فرع غیر وارث بوده و متوفی در حیات خود بلاعوض به او مالی را طریق تصرف دیگری به اندازه حصه واجب نداده باشد و در صورتیکه مال را به او اعطا کرده باشد، مگر از اندازه واجب کمتر باشد باندازه که حصه مذکور را تکمیل نماید به طریق وصیت واجب مستحق میگردد.

ماده ۲۱۸۳ -

وصیت مندرج ماده (۲۱۸۲) این قانون برای اهل طبقه اول از اولاد دختر و برای اولاد پسر از اولاد ظهورگر چه مراتب آنها تنزیل نماید. میباید به ترتیبیکه هر اصل فرع خود را بدون فرع دیگر محجوب گردانیده و حصه هر اصل بر فرع او تقسیم می گردد گرچه تقسیم میراث تنزیل نماید مانند آنکه اصل با اصولیکه بواسطه آنها شخص به متوفا منسوب میشود بعد از او وفات نموده باشند و وفات نموده باشند و وفات آنها مرتب

دهغی مثل به اندازهی چه که چیرته دهغه دمیرینی په وخت کبسی ژوندی وی نو دهغه په ترکی کبسی داوولد دمیراث مستحق کیده ، نو دفرعی دپاره په ترکی کبسی ددی حصی په اندازهی ددریمی برخی په حدو دوکی وصیت واجبیری، دا په دی شرط چه میراث ورو نکي نه وی او په دی شرط چه مری ورته بی له عوضه دبل تصرف دلاری دومره شی نه وی ورکری چه دهغه دپاره واجبیری. که نی دواجبی اندازهی خخه کم شی ورکری وو، نو دومره اندازه وصیت ورته لازمیری چه هغه پوره کری .

ماده ۲۱۸۳ -

ددی قانون د (۲۱۸۲) مادی درج شوی وصیت دلیری طبقی داصلی لورگانو اولادونو ته او اصلی زامنو اولادونو دپاره چه دملاخخه وی دی، که خه هم درجی نی یتیتی شی، خو په دی ترتیب چه هر اصل خپله فرعه حجبه وی ته دبل فرعه. او دهراصل حصه دهغه په فرعی بانندی لکه دمیراث دویش په شان ویشله کیری، که خه هم درجی نی یتیتی شی. او داترتیب داسی حکم لری چه هغه یا اصول چه دهغوی په وسیلی فرعی مری ته منسوبیری دهغه دمیرینی وروسته مری شوی وی او دهغوی

رسمی جریده

میرینی دطبقو دترتیب په شان مرتب صورت موندلی وی .
بترتیب طبقات صورت گر فته باشد .

ماده - ۲۱۸۴

ماده - ۲۱۸۴

په واجب شوی وصیت کنبی ددی قانون د (۱۹۹۹-۲۰۰۰) مادو د حکمونو مراعت هرومرو دی .
دروصیت واجبه رعایت ا حکام مواد (۱۹۹۹ و ۲۰۰۰) این قانون حتمی می باشد .

ماده - ۲۱۸۵

ماده - ۲۱۸۵

دواجب شوی وصیت په استحقاق کنبی فرعه دهغه استحقاق داندازی څخه چه دهغه مستقیم اصل دژوندی اوسیدلو په شرط دخپل مورث دمیرینی وروسته مستحق کیده، زیاته حصه نه شی اخستی. همدارنگه دواجب شوی وصیت خاوند دهغو اشخاصو څخه زیاته حصه نه شی اخستلی چه دهغه سره دخپلوی په درجی کنبی مساوی دی .
در استحقاق وصیت واجبه، فرع از استحقاق آنچه که اصل و ی بشرط حیات بعد از وفات مورث مستحق میگردد، سهم بیشتر گرفته نمی تواند . همچنان صاحب وصیت واجبه سهم بیشتری را از اشخاصی که در درجه قرابت باوی یکسان باشند مستحق شده نمیتواند .

ماده - ۲۱۸۶

ماده - ۲۱۸۶

(۱) که مری دهغه چا دپاره چه وصیت ورته واجب شوی دهغه دحسی څخه په زیاته اندازه وصیت کړی وو، نو دا زیادت اختیاری وصیت دی. او که ئی ورته دهغه دحسی څخه په کمی اندازی وصیت کړی وو نو دهغه دپاره دومره اندازه وصیت واجبیری چه دهغه حصه پوره کی .

(۲) که مری ځینو هغواشخاصو ته چه وصیت ورته واجب دی وصیت

(۱) هر گاه شخصی برای کسی که وصیت با او واجب است بیشتر از حصه او وصیت نماید مقدارزاید وصیت اختیاری تلقی میشود و اگر وصیت به کمتر از حصه او صورت گرفته باشد به اندازه ایکه حصه او را تکمیل نماید واجب میشود .

رسمی جدید

وصیت شده و به بعضی دیگر وصیت نشود باشخصیکه و وصیت شده ، باندازه حصه او واجب میشود .

(۳) حصه کسیکه به او وصیت نشده است و انداز ه باقیمانده حصه کسانیکه به آنها کمتر از حصه واجبه شان وصیت شده است از باقی ثلث پرداخته میشود و اگر ثلث تکافو نکند از ثلث واز آنچه برای وصیت اختیاری تخصیص داده شده باشد پرداخته میشود .

ماده ۲۱۸۷-

وصیت واجبه بر سایر و صایا مقدم شناخته میشود .

ماده ۲۱۸۸-

هر گاه برای اشخاصیکه وصیت برای آنها واجب است و وصیت نشده برای دیگری و وصیت شود اشخاصیکه وصیت برای آنها واجب است به اندازه حصه خود از ثلث باقیمانده متروکه اگر آنها پوره کننده طریقه وصیت واجبه مستحق میشوند و اگر ثلث باقیمانده آنها را پوره نکند از ثلث باقیمانده واز آنچه به غیر وصیت شده حصه آنها تکمیل میگردد .

کری و او خینو نورو ته بی نه و و کری، نو چانه چه وصیت شوی، دهغه دحصی به اندازی ورته واجبیری .

(۳) دچا دپاره چه وصیت نه دی شوی او دهغه چا دپاره چه دهغه دواجبی حصی داندازی خخه ورته کم وصیت شوی دپاتی دریمی حصی میراث خخه دهغوی واجب شوی میراث پوره کول کیری . که دریمی حصی پوره نه که نو پاتی به دهغه خه نه ورکول کیری چه داختیاری وصیت دپاره تخصیص شوی .

ماده ۲۱۸۷-

واجب شوی وصیت به نورو وصیتونو و پاندی دی .

ماده ۲۱۸۸-

که مری دهغه اشخاصو دپاره چه وصیت ورته واجب شوی وصیت ونه کی او دنورو دپاره نی وکی، نو دکومو اشخاصو دپاره چه وصیت واجب دی، که دمتر وکی پاتی دریمه برخه واجب شوی وصیت پوره گوی، واجب شوی وصیت به دهغی خخه اداع کیری، که دمتر وکی پاتی دریمی حصی واجب شوی وصیت پوره نه که ، نو دپاتی دریمی حصی او دهغی خخه چه دبل چا دپاره پری وصیت شوی دهغوی حصه به پوره کیری .

رسمی جریده

ماده ۲۱۸۹ - ماده

ددی قانون د (۲۱۸۸، ۲۱۸۷، ۲۱۸۶) مادو په ټولو درج شوو حالونو کښې داختیاری وصیت د حکمونو په مراعت کولو سره هرڅه چه داختیاری وصیت څخه پاتې کیږی دمیراث دستحقینو ترمنځ دهغوی د حصو په اندازه، ویشل کیږی .

شپږمه فرعه - دوصیتونو تزاحم

ماده ۲۱۹۰ - ماده

که وصیتونه د ترکی ددریمی حصی څخه زیات وو او وارثانو دهغی اجازه ور کړه یا داچه ترکی دو صیتونو دپاره کفایت نه کولو او یائی وارثانو اجازه ور نه کړه او دریمی حصی وصیتونه ، نه پوره کولو نو د حالونو سره سم دی ترکیه یا دریمه حصه دوصیت کړه شوو ترمنځ دهغوی د حصو په اندازه ویشله شی . خو په دی شرط چه چاته په یوه عین وصیت کړه شوی وی دهمغه وصیت کړه شوی عین څخه خپله حصه واخلي .

ماده ۲۱۹۱ - ماده

که وصیتونه د ثوابونو دپاره شوی وی او ټول فرائض، واجبات یا نوافل وی او وصیت کونکی دهرپلو دپاره خاصه حصه نه وی ټاکلی، نو وصیت دپلو ونو ترمنځ مساوی ویشل

ماده ۲۱۸۹ - ماده

در تمام احوال مندرج مواد د (۲۱۸۶ - ۲۱۸۷ - ۲۱۸۸) این قانون آنچه از وصیت اختیاری باقیمانده با مراعات احکام مربوط بوصیت اختیاری بین مستحقین مطابق به حصص آنها تقسیم میشود .

فرع ششم - تزاحم و صایا

ماده ۲۱۹۰ - ماده

هرگاه وصیت متجاوز از ثلث بوده و ورثه آنرا اجازه نماید مگر متروکه تمام و صایا را تکافو نکند یا ورثه اجازه ندهد و ثلث مال، تمام وصیت را کفایت نکند حسب احوال ثلث با متروکه که بین اشخاص صیقه به آنها وصیت شده است مطابق به حصص ، بین آنها تقسیم میشود مشروط بر اینکه شخص وصیت شده بعین ، از همان عین معینه وصیت شده ، حصه خود را دریافت ندارد .

ماده ۲۱۹۱ - ماده

هرگاه وصیت بوجه ثواب صورت گرفته باشد و تمام فرائض یا واجبات یا نوافل باشد و وصیت کننده برای هر یک از جهات حصه را

رسمی جدید

معین نکرده باشد، وصیت بین جهات مذکور بصورت مساوی تقسیم میشود و اگر برای هر یک حصه متفاوت تعیین نمود و تمام وصیت آن را تکافو نکند متناسب حصه هر جهت تقسیم میشود.

ماده ۲۱۹۲ -

هرگاه وصیت بانواع مختلف و وجه ثواب بصورت مساوی تقسیم شود و اگر برای هر یکی انواع ثواب خاص تعیین گردیده و مال وصیت شده کفایت همه انواع را کرده نتواند فرائض نسبت به واجبات و واجبات نسبت بنواقیل ترجیح داده شده، و حصه هر نوع بین افراد آن بصورت مساوی تقسیم میشود.

ماده ۲۱۹۳ -

هرگاه وصیت بوجه ثواب باوصیت بطرق دیگر بدون تخصیص حصص یکجا شود، مال وصیت شده بصورت مساوی بین جهات مذکور تقسیم میشود.

ماده ۲۱۹۴ -

هرگاه در وصیت بمعاش مزاحمت ایجاد شود و بعضی اشخاص مستحق

کبری که بی دهر پلو دپاره دومره اندازه حصه تا کالی وه چه دنورو حصو سره یو برابر نه وه او قول وصیت دهغی دپاره کفایت ونه که، نو وصیت دهر پلو دحصی په تناسب ویشل کبری .

ماده ۲۱۹۲ -

که وصیت دثوابونو دمختلفو نوعو دپاره شوی وو او وصیت کوونکی تولی یو برابر کبری وی، نو وصیت دی په مساوی قول ویشل شی. که بی دثواب دهری نوعی دپاره خاصی حصی تا کالی وی او وصیت کړه شوی مال دهغی دپاره کفایت ونه که نو فرائض دی په واجباتو و واجبات دی په نوافلو وړاندی شی او دهری نوعی حصه دی دهغی دافرادو ترمنځ په مساوی قول ویشله شی .

ماده ۲۱۹۳ -

که دثوابونو دپاره وصیت دنورو وصیتونو سره یو ځای شو، او دهر پلو حصی بی نه وی تا کالی نو وصیت کړه شوی شی دی دهغوی ترمنځ په مساوی قول ویشل شی .

ماده ۲۱۹۴ -

که په معاشونو باندی وصیتونو مزاحم وکه او ځینی وصیت کړی شوی مړه شو او یا دو وصیت کړی

رسمی جدید

وفات نموده یا یکی از جهات مستحق انقطاع نماید حصص مذکور بو رثه وصیت کننده تعلق میگیرد .

فرع هفتم - احکام متفرق

ماده ۲۱۹۵ -

(۱) هر عمل قانونی ای که از شخص هنگام مرض موت او صادر گردیده و منظور از آن تبرع باشد نسبت آن به بعد از مرگ اعتبار داده شده و احکام و وصیت بر آن تطبیق میشود. بصیغه والفاظ اعتبار داده نمیشود. (۲) اثبات اینکه عمل قانونی هنگام مرض موت صورت گرفته است بدوش ورثه است و میتواند درین مورد از تمام وسایل و طرق اثبات استفاده نمایند. تمسک بر تاریخ سند علیه ورثه در صورتیکه این تاریخ ثابت نباشد اعتبار ندارد.

ماده ۲۱۹۶ -

هرگاه ورثه به اثبات برسانند که تصرف قانونی از مورث آنها در مرض موت صادر گردیده تصرف مذکور تبرع شناخته میشود، مگر اینکه شخصیکه برای او تصرف صادر گردیده عکس آنرا بااثبات برساند، این امر در حالتی است که احکام دیگری بخلاف آن وجود نداشته باشد.

شوو پلورنو شخه یو پلو چه یسه معاشونو ورته وصیت شوی قطع شو، نو دهغه برخه دوصیت کوونکی وارثانو پوری تعلق نیسی .

اوومه فرعه - متفرقه حکمونه

ماده ۲۱۹۵ -

(۱) هر قانونی عمل چه دچاخخه دمپینی په رنخ کبسی صادریری او دهغی شخه تبرع مقصد وی نو داعمل دمپینی شخه وروسته زمانی ته مضافیری که داعمل هر نوم ولری، دوصیت حکمونه ور باند تطبیقیری. (۲) دچاخخه چه دمپینی په رنخ کبسی قانونی عمل صادر شوی دهغی ثابتول دوارثانو په غاری دی، هغوی کولی شی چه په دی باره کبسی داثبات دپولو وسیلو شخه کارواخلی. په وارثانو باندی دسند په نیستی، که دانیته ثابت نه وی، تمسک نه شی کیدلی .

ماده ۲۱۹۶ -

که وارثانو ثابته کړه چه قانونی تصرف دهغوی دمورثله خوادمپینی په رنخ کبسی صادر شوی، نو ذکر شوی تصرف تبرع گنل کیږی، مگر داچه دهغه چا دپاره چه تصرف شوی دهغی عکس ثابت کی. ټول دا حکم په هغی حالت کبسی دی چه دهغی په خلاف حکمونه موجودنه وشی .

رسمی حیاتیه

ماده - ۲۱۹۷

که خوك دخپل يوه وارث په كته يو تصرف وكی ، او دعین دحيازت او دهغی دگټی اخستلو حق په هری طریقې چه وی پخپل ټول عمر كښی وساتی، دانصرف دمرگ څخه وروسته زمانی ته مضافیږی او دوصیت حكمونه ور باندي تطبیقیري، مگر دا چه دهغی په خلاف كوم دلیل قایم شی .

درویم مبحث - نخلیدل

لمړی فرعه - دعقارپور نخلیدل

ماده - ۲۱۹۸

که دسین داوبو پورته كیدو په اثر نوی ځمكه پیدا شی اودبل چا دملكیت لاندی ځمكې سره یوځای شی نونوی ځمكه ددولت ملكیت دی .

ماده - ۲۱۹۹

كومی ځمكې چه دولارو اوبو په شا اوخوا كښی را ظاهریري، په هیڅ صورت دگاوندیو مالكینو ملكیت نه گنل كیږی. خو دهغه ځمكو ملكیت دلاسه نه ورکوی چه داوبو دلوروالی په اثر داوبو لاندی شوی دی.

ماده - ۲۲۰۰

هغه ځمكې چه دسیندونو په دواړو خواوو كښی ظاهریري ، ددولت ملكیت دی .

ماده - ۲۱۹۷

هرگاه شخص بفتح یکی از ورثه خود تصرفی را انجام داده و حیات و انتفاع عین مذکور را یکی از طرق الی زمان حیات خود حفظ نماید، تصرف مذکور به بعد از مرگ منسوب بوده و احکام وصیت بر آن تطبیق میگردد مگر اینکه دلیل دیگری بر آن قایم گردد.

مبحث سوم - النصاق

فرع اول - النصاق بر غیر عقار

ماده - ۲۱۹۸

اگر از اثر آب خیزی دریا، زمین جدیدی بوجود آید و بزمین مملوکه شخص دیگری اتصال یابد زمین جدید ملكیت دولت شمرده میشود .

ماده - ۲۱۹۹

اراضی ایكه در اطراف آبها ی ایستاده جدیداً مكشوف می شود بهیچ صورت ملكیت مالكین همجوار شناخته نمیشود مگر ملكیت زمینی را كه در اثر ارتفاع آب زیر آب شده است از دست نمیدهند .

ماده - ۲۲۰۰

اراضی ایكه در دو طرف دریا ها منكشف میگردد ملك دولت شناخته میشود .

رسمی جدید

ماده ۲۲۰۱ - ماده

دهنو خُکُو ملکیت چه دسیندو نو
دجریان دتغییر په اثر پیدا کیری او
کومی جزیری چه دهغی په جریان
کبئی پیدا کیری ، دخاص قانون په
وسیلی تنظیمیری .

ماده ۲۲۰۲ - ماده

قوئی بنا گانی، دونو کرهڼه او
نور تاسیسات چه دځمکی دمالک دکار
کولو څخه پیدا کیری، دهغه ملکیت
گڼل کیری .

ماده ۲۲۰۳ - ماده

هره بناء یا دونو کرهڼه یا نور
تاسیسات چه دنورو خلکو په موادو
سره دځمکی دمالک له خوا نوی
جوړیری، دځمکی دځاوند ملکیت گڼل
کیری، دموادو دقیمت په ورکولو او
دقانع کوونکی دلیل دپیدا کیدو په
صورت کبئی دتعویض په ورکولو
هم مکلف کیری. خو په دی شرط چه
دموادو ویستل بی له دی چه
تاسیساتو ته لوی ضرر ورسیری
ممکن نه وی .

ماده ۲۲۰۴ - ماده

که څوک دخپلو موادو په وسیلی
دبل چا په ملکیت کبئی بی له دی
چه هغه پری راضی وی، بنا یا
تاسیسات جوړ کی، دځمکی دځاوند
کولی شی چه دجوړه وونکی په

ماده ۲۲۰۱ - ماده

ملکیت اراضی ایکه در اثر تغیر
مسیر دریا بوجود می آید و جزیره
های که در مسیر آن تشکیل میگردد
توسط قانون خاص تنظیم میشود.

ماده ۲۲۰۲ - ماده

تمام بناء ها، اشجار غرس
شده و تاسیسات دیگری که از عمل
مالک زمین بوجود آمده باشد ملک
او شناخته میشود .

ماده ۲۲۰۳ - ماده

هربناء یا غرس اشجار یا
تاسیساتیکه جدیداً از طرف مالک
زمین بوسیله مواد مملوکه غیر
احداث میگردد ملک صاحب زمین
محسوب شده به تادیه قیمت مواد
و در صورت موجودیت دلیل موجه
به پرداخت تعویض نیز مکلف
میشود . مشروط بر اینکه کشیدن
مواد بدون الحاق ضرر بزرگ به
تاسیسات مذکور ممکن نباشد .

ماده ۲۲۰۴ - ماده

هرگاه شخص توسط مواد شخصی
خود ، بنا یا تاسیسات دیگری را
باوجود علم به ملکیت غیر در زمین
شخص دیگری بدون رضایت او
احداث نماید مالک زمین می تواند

رسمی جدید

ازاله آنرا بمصارف احداث کننده مطالبه نموده در صورت موجودیت دلیل موجه تعویض را نیز مطابقت نماید . در صورتیکه از اله آن بدون عائد شدن ضرر بز مین ممکن نباشد مالک زمین می تواند اشیاء قابل از اله را در مقابل تادیه قیمت آن تصاحب نماید .

ماده ۲۲۰۵ -

هرگاه شخص احداث کننده بنا یا تاسیسات مندرج ماده (۲۲۰۴) این قانون باحسن نیت معتقد باشد که در احداث انشآت مذکور ذیحق می باشد مالک زمین از اله آن را مطالبه کرده نتوانسته بلکه میتواند یا قیمت مواد را با اجرت کار کارگران یا آنچه که بسبب احداث در زمین افزایش بعمل آمده هر یک را که خواسته باشد بپردازد مشروط بر اینکه مالک تاسیسات ، از اله آنرا مطالبه نه نماید .

ماده ۲۲۰۶ -

هرگاه بنا یا تاسیسات مندرج ماده (۲۲۰۵) این قانون بحدی بزرگ باشد که پرداخت استحقاق آن در توان مالک زمین نباشد، مالک

مصرف دهفی دلری کیدو غوبنتنه وکی . په هفی صورت کبئی چه دهفی لری کیدل بی له دی چه خمکی ته ضرر ورسپیری ممکن نه وی، دخمکی خاوند کولی شی چه دلری کولووړ شیان دقیمت دور کولو په بدل کبئی پخپل ملکیت کبئی راوړی .

ماده ۲۲۰۵ -

که ددی قانون د (۲۲۰۴) مادی د بنا یا تاسیساتو درج شوی جوړه وونکی شخص په بڼه نیت سره عقیده ولری چه د ذکر شوو بنا گانو او تاسیساتو په جوړه ولو کبئی دحق خاوند دی ، نو دخمکی خاوند دهفی دلری کولو غوبنتنه نه شی کولی ، بلکه داسی کولی شی چه دموادو قیمت دکارگرانوداجوری سره ، یا دهغه قیمت چه دجوړه ولو په سبب دخمکی په ثمن کبئی زیات والی راغلی دی، ورکی . خو په دی شرط چه د بنا یا تاسیساتو مالک دهفی دلری کولو غوبنتنه ونه کی .

ماده ۲۲۰۶ -

که ددی قانون د (۲۲۰۵) مادی درج شوی بنا یا تاسیسات دومره لوی وی چه دهفی داستحقاق ورکول دخمکی د خاوند په توان کبئی نه وی، نو دخمکی خاوند کولی شی چه

رسمی بیلگه

جوړه وونکی ته دځمکې دتملیک کولو دعاډلانه تعویض په بدل کښې غوښتنه وکړی .
 زمین می تواند تملیک ز مین را در مقابل تعویض عادلانه برای احداث کننده تاسیسات تقاضاء نماید .

ماده ۲۲۰۷ -

ماده ۲۲۰۷ -

هرگاه تاسیسات بوسیله مواد احداث کننده به اجازه مالك زمين صورت گرفته باشد گرچه در مشخصات این تاسیسات موافقه به عمل نیامده باشد مالك زمين نمیتواند ازاله آنها مطالبه کند بلکه مکلف است قیمت آنها بحال بقای آن بپردازد مگر اینکه احداث کننده از ازاله آنها مطالبه نماید .

که تاسیسات دجوړه وونکی په موادو او دځمکې دمالک په اجازی صورت موندلی وی، که څه هم ددی تاسیساتو په مشخصاتو کښې موافقه نه وی شوی نو دځمکې خاوندنه شی کولی چه دهغی دلری کولو غوښتنه وکړی بلکه مکلف دی چه دپاتې کیدو په حالت کښې دهغی قیمت ورکړی ، مگر داچه جوړه وونکی دهغی دلری کیدو غوښتنه وکړی .

ماده ۲۲۰۸ -

ماده ۲۲۰۸ -

هرگاه شخص ز مین شخص دیگری را بدون اجازه مالك آن بذر نماید وبذر مذکور سبز شود ز رع به مالك زمين تعلق میگیرد .

که څوک دبل چا ځمکه بی دهغی دمالک داچازی څخه وکړی او په ځمکې کښې کرل شوی تخم راشین شی، نو کرهنه دځمکې دمالک پوری تعلق نیسی .

فرع دوم - النصاب، اتصال برمنقول
 ماده ۲۲۰۹ -

دوهمه فرعه - دمنقولو پوری نخلیدل
 ماده ۲۲۰۹ -

هرگاه دو جنس منقول ملکیت دو شخص مختلف باحسن نیت و بدون موافقه قبلی مالکین آن طوری با هم یکجا شود که بدون تلف شدن ازهم مجزا شده نتواند مالك منقول اکثر

که دوه منقول جنسونه چه ددوه مختلفو اشخاصو ملکیت دی، په ښه نیت او بی له دی چه مالکینو ورباندی ترمنځه موافقه کړی وی، په داسی توگه سره یو تربله یو ځای شی چه دتلفیدو په غیر یو تربله نه شی جلاکیدى، نو دمنقول دزیات مال

رسمی جدیدہ

مالك دلب منقول چه دمال سره یی
یو خای شوی دقیمت په بدل کنبی
مالك گنل کیری .

خلورم مبحث - عقد

ماده - ۲۲۱۰

مبحث چارم - عقد
ماده ۲۲۱۰ -

دعقد په وسیلی، په عقار اومنقول
کنبی ملکیت اونور عینی حقوق
انتقال پیدا کوی، خو په دی شرط
چه عقد په صحیح، نافذ او قاطع
صورت منعقد شوی وی .

ماده - ۲۲۱۱

ماده ۲۲۱۱ -

کوم منقول چه بی دنوعی توضیح
کولو څخه نه شی ټاکل کیدای نو
دقانون دحکمونو سره سم بی
دجلاوالی څخه دهغی ملکیت نه شی
نقلیدلی .

ماده - ۲۲۱۲

ماده ۲۲۱۲ -

دعقار اونورو عینی حقوقو ملکیت
چه په کنبی دسندونو دثبت دقانون
ټاکل شوی شرطونه مراعت شوی
نه وی، نه نقلیری .

پنجم مبحث - شفیع

لمری فرعه - عمومی حکمونه

ماده - ۲۲۱۳

مبحث پنجم - شفیع

فرع اول - احکام عمومی

ماده ۲۲۱۳ -

شفیع په اخستونکی باندي دټول
یاخینی خرخ شوی عقار دتملك دحق
څخه دثمن او هغه مصرفونوپه بدل
کنبی چه صورت ئی موندلی عبارت
ده، که څه هم په جبری صورت وی .

شفیع عبارت از حق تملك تمام
یابعضی از عقار فروخته شده است
برمشتري بمقابل ثمن ومصا رفیکه
صورت گرفته و لو بصورت اجبار
باشد .

رسمی جریده

ماده - ۲۲۱۴

دشغعی سبب دادی چه: دشغعی و پرونکی ملکیت دخرخ کره شوی عقار سره متصل وی. عام له دی چه یوخی والی دشراکت له لاری وی او یا دگاونویتوب .

ماده - ۲۲۱۵

په شفعی کنبی شراکت دوه نوعی دی: یو پخپله په خرخ کره شوی عقار کنبی شرکت اوبل دهغی په حقوقو کنبی شرکت .

ماده - ۲۲۱۶

پخپله په خرخ کره شوی عقار کنبی شرکت دی ته وایی چه شفیع و پرونکی په هغی کنبی شریکه حصه ولری .

ماده - ۲۲۱۷

دعمارت داحاطی ددیوال په خمکی کنبی شریک، پخپله عقار کنبی شریک گنل کیږی .

ماده - ۲۲۱۸

دخرخ کره شوی عقار په حقوقو کنبی شرکت عبارت دی دخا صی حقابی او خاص لاری دشراکت شخه عام له دی چه ذکر شوی تخصیص دیوه پوری منحصر وی او که دمتعددو پوری .

ماده ۲۲۱۴ -

سبب شفیع اتصال ملک شفیع است با عقار فروخته شده اعم از اینکه اتصال از ر هگذر شرکت باشد یا جوار .

ماده ۲۲۱۵ -

شرکت در شفیع دو نوع است یکی شرکت در نفس عقار فروخته شده و دیگری شرکت در حقوق آن.

ماده ۲۲۱۶ -

شرکت در نفس عقار فروخته شده آن است که شفیع دران حصه مشترک داشته باشد .

ماده ۲۲۱۷ -

شریک در زمین دیوار احاطه عمارت ، شریک در نفس عقار شمرده میشود .

ماده ۲۲۱۸ -

شرکت در حقوق عقار فروخته شده عبارت از شرکت د حقا به خاص وراه خاص میباشد خواه تخصیص مذکور منحصر بیکی باشد بامتعدد.

رسمی بریتانیا

ماده ۲۲۱۹ -

دخرخ کپه شوی عقار متصل
گاونوی دشفعی ورونکی گنل کیری.

ماده ۲۲۱۹ -

همجوار متصل عقار فرو خته شده
شفیع شنا خته میشود.

ماده ۲۲۲۰ -

که لاندنی منزل دیوه ملکیت او
پاسنی منزل دبل چا ملکیت و ی،
نویو دبل متصل گاونوی گنل کیری.

ماده ۲۲۲۰ -

هرگاه منزل تحتانی ملك یکی و
منزل فوقانی ملك دیگری باشد یکی
همسایه متصل دیگری شنا خته
میشود.

ماده ۲۲۲۱ -

(۱) که دشفعی سبیونه یو خای
شو، نو قوی سبب ته ترجیح ورکول
کیری، په دی اساس خوک چه پخپله
عقار کنبی شریک وی، ترهغسی
وروسته هغه شریک ته چه تر خمکه
شریکه احاطه ولری ترهغی وروسته
چه دخرخ کپه شوی عقار په خاصی
حقوق کنبی شریک وی او تر هغی
وروسته متصل گاونوی ته دلمپ ی
والی حق ورکول کیری.

ماده ۲۲۲۱ -

(۱) در صورت اجتماع ا سبب ا
شفع به سبب قویتر تر جیح دا ده
میشود به این اساس به شریک در
نفس عقار بعد ازان به شریک در
زمین احاطه منترك بعد ازان به شریک
در حقوق خاص عقار فرو خته شده و
بعد ازان به همجوار متصل حق تقدم
داده میشود.

(۲) که ددی مادی دپورتنی فقری
کوم یو درج شوی شخص شفیع
پریردی او یائی حق ساقط شی نو
دهغه دشفعی حق بل چاته چه ترهغه
وروسته مرتبی کنبی بی له فاصلی
خخه واقع دی نقلیری.

ماده ۲۲۲۲ -

استحقاق شفیع برای شرکاء به
اساس تعداد شرکاء اعتبار داده
میشود ته به اساس مقدار حصص
آنها در ملکیت. باین صورت اگر
یک شریک حصه خود را بیک از شرکا
دیگر بفروش برساند، شخص مذکور

ماده ۲۲۲۲ -

شریکانو ته دشفعی استحقاق
دشریکانو تعداد په اساس اعتبار
ورکول کیری نه په ملکیت کنبی
دهغوی دحصو په اندازی. په دی
صورت کنبی که کوم شریک خپله

رسمی جدید

یکی از جمله شرکاء شناخته شده
و حصه فروخته شده در بین آنها
تقسیم میشود .

فروع دوم - ثبوت شفع
ماده ۲۲۲۳ -

شفع بعد از بیع و در حال
موجودیت اسباب موجب آن، ثابت
میشود .

ماده ۲۲۲۴ -

بیعی که در آن شفع ثابت میشود،
باید واجد شرایط آتی باشد :

۱- باید عقار مملوک باشد، گرچه
غیر قابل قسمت باشد .

۲- بیع صحیح و نافذ بوده یادر
صورتیکه بیع فاسد باشد حق فسخ
در آن ساقط گردیده و از اختیار
شخص به نفع بایع عاری باشد .

۳- بدل مبیعه مال باشد .

ماده ۲۲۲۵ -

در عقاریکه توسط آن شفع ثابت
میگردد ، شرط است که در وقت
خریدن عقاریکه به شفع برده میشود،
ملکیت شفیع باشد . و شرط است
که از شفیع رضایت به بیع صراحتاً
یا دلالتاً صادر نشده باشد .

حصه به بل شریک خریده کی، نودکر
شوی شخص دشریکانو دجملی خخته
یو نفردی او خریده کره شوی حصه
دهغوی ترمنخ ویشله کیری .

دوهمه فرعه - دشفعی ثبوت
ماده ۲۲۲۳ -

شفع دخرخولوروسته اودموجبه
سببونو دموجودیت په حالت کنبی،
ثابتیری .

ماده ۲۲۲۴ -

په کومی بیعی کنبی چه شفع
ثابتیری باید چه راتلونکی شرطونه
ولری :

۱- باید چه عقار دیو چا ملکیت
وی، که خه هم دویشلو وپنه وی .

۲- باید چه بیعه صحیح اوانافذه وی
یا داچه بیعه فاسده وی خو دفسخ
حق په کنبی ساقط شوی وی او
دخرخه وونکی په گته دشروط دخیار
خخته خالی وی .

۳- باید چه دمبیعی بدل مال وی .

ماده ۲۲۲۵ -

دکوم عقار په وسیلی چه شفع
ثابتیری په هغی کنبی شرط دی چه
دهغه عقار داخستلو په وخت کنبی
چه په شفعی وپل کیری، دشفعی
وړونکی ملکیت وی او همدارنگه
شرط ده چه دشفعی وړونکی له خوا
په بیعی باندى صراحتاً یا دلالتاً
رضائیت نه وی صادر شوی .

رسمی جدید

ماده ۲۲۲۶ -

به لاندنیو مواردو کبسی شفح نه شته :

- ۱- په بی عوضه هبې، صدقی، میراث وړلو یا وصیت کبسی او یا په هغی عقار کبسی چه بدلئی مال نه وی.
- ۲- په هغی منقولاتو کبسی چه په خمکی کبسی نصب شوی وی، او په هغی ونوکبسی چه په کومی خمکی کبسی ولاپی دی بی دخمکی خر شی شی. که منقولات اوونی دخمکی په تبعیت خرش کړی شی نو شفح په کبسی ثابتیږی .
- ۳- په هغی بناء اوونو کبسی چه د دولت په ملکیت کبسی ولاپوی .
- ۴- په وقف کبسی او دوقف دپاره.
- ۵- دشریکانو ترمنخ دعقار په ویش کبسی .

۶- په هغی بیعی کبسی چه خرشه وونکی په کبسی دشرط خیار ولری، مگر داچه خرشوونکی خیار ساقط کړی وی او بیعه لازمه شی.

۷- په هغی مبیعی کبسی چه په علنی مزایدی نی صورت موندلی وی یا نی دقانون مجوزاتوسره سم د دولت له خوا دهغی خرخولو صورت موندلی وی .

۸- په هغی مبیعی کبسی چه داصولو او فروعو ترمنخ یادزوجینو ترمنخ یا دخلورمی درجی پوری

ماده ۲۲۲۶ -

در موارد آتی شفح نیست :

۱- در هبه بلا عوض یا در صدقه یا ارث یا وصیت یا عقاریکه بدلۀ آن مال نباشد .

۲- در منقولات منصوب در زمین واشجار ، بدون زمینیکه در آن استاده فروخته شود . و اگر منقولات منصوبه واشجار ، بدون زمینیکه در آن استاده فروخته شود . و اگر منقولات منصوبه و اشجار به تبعیت زمین فروخته شود در آن شفح ثابت میشود .

۳- در بناء واشجاریکه در زمین ملکیت دولت استوار باشد .

۴- در وقف و برای وقف .

۵- در تقسیم عقار بین شرکاء .

۶- در بیعیکه در آن بایع خیار شرط داشته باشد . مگر اینکه بایع خیار را ساقط نموده و بیع لازم گردد .

۷- در مبیعه ایکه به مزایده علنی یا مطابق اجراءات مجوزه قانونی ، از طرف دولت فروش آن صورت میگیرد .

۸- در مبیعه ایکه بین اصول و فروع یا بین زوجین یا بین اقارب تا

رسمی جدید

درجه چارم یا باین خورشیاوندان تا
درجه دوم ، فروخته میشود .

۹- در مبیعه ایکه بمنظور
استملاك اعمار مسجد یا الحاق به
آن ، فروخته میشود .

۱۰- سایر مواردیکه که قانون
خاص پیشبینی نموده باشد .

فرع سوم - طلب شفیع

ماده ۲۲۲۷ -

مطالبه شفیع به سه طریق صورت
می گیرد :

۱- طلب مواثبت (مبادرت)

۲- طلب اشمهاد (تقدیر)

۳- طلب تمك (دعوی)

ماده ۲۲۲۸ -

طلب مواثبت ، آن است که شفیع

در مجلسیکه به بیع و مشتری و آن

علم حاصل می نماید ، فوراً بدون

صدور آنچه به انصراف او دلالت

کند بطلب شفیع مبادرت ورزد و به

منظور خوف انکار مشتری برای طالب

خود ، شهود بگیرد .

ماده ۲۲۲۹ -

(۱) طلب اشمهاد ، آن است که

شفیع بر بایع در صورتیکه عقار در

دخپلوانو ترمنخ او یا ددوهمی درجی
پوری دخیخانو ترمنخ خرخول کپری .

۹- په هغی مبیعی کنبی چه
داستملاك ، دجمات جوړ ولویادهغی
سره دیوځای کیدو دپاره خرخول
کپری .

۱۰- په نورو ټولو هغو مواردو
کنبی چه خاص قانون یی پیشبینی
کړی ده .

دریمه فرعه - دشغعی غوښتنه

۲۲۲۷- ماده

دشغعی غوښتنه په دريو طریقو

صورت مومی :

۱- دټوپ وهلو غوښتنه .

۲- دشاهدانو نیولو غوښتنه .

۳- دتملك غوښتنه .

۲۲۲۸- ماده

دټوپ وهلو غوښتنه داده چه

شفیع وړونکی په هغی مجلس کنبی

چه په خرخولو، اخستونکی او ثمن

باندي علم پیدا کوی سمدستی بی دهغه

شی دصادریدلو چه په انصراف ئی

دلالت وکی دشغعی غوښتلو ته اقدام

وکی او داخستونکی دمنکریدلو

دویری په منظور دخپلی غوښتنی

دپاره شاهدان ونیسی .

۲۲۲۹- ماده

(۱) دشاهدانو د شهادت داداء

کولو غوښتنه داده چه شفیع وړونکی

رسمی خرید

دست او باشد ، یا بر مشتری گرچه عقار در دست او نباشد ، یا هنگام بیع مبنی بر طلب اخذ شفع ، شهود بگیرد . گرچه این مطالبه کتبی یا توسط فرستنده صورت نگرفته باشد . و در صورتیکه به گرفتن شهود قادر شود و شهود نگیرد ، شفع باطل میشود .

(۲) هر گاه شفع در طلب مواثبت بحضور یکی از بایع یا مشتری شاهد بگیرد ، این امر معنی هر دو نوع طلب را افاده میکند .

ماده ۲۲۳۰ -

(۱) طلب تملك عبارت از طلب مخاصمت است در پیشگاه محکمه .

(۲) هر گاه شفع به اساس طلب مبادرت و طلب اشهاد به گرفتن مبیعه قادر نگردد ، مکلف است در خلال یکماه از تاریخ علم او برای هر یک از بایع و مشتری مبنی بر رغبت خود به خریداری مبیعه به طریق شفع ، اخطار رسمی صادر نماید والا حق شفع و اسقاط میشود .

به خرخوونکی باندی که عقار دهغه به لاس کنبی وی یا به اخستونکی باندی، که خه هم عقار دهغه په لاس کنبی نه وی، یا دبییی په وخت کنبی دشفعی داخستلو په غوښتنه شاهدان ونیسی، که خه هم دا غوښتنه په لیکلی توگه یا داستازی په وسیلی نه وی شوی. که شفع وړونکی دشاهدانو په نیولو قادر شی او شاهدان ونه نیسی، شفع باطلیږی. (۲) که شفع وړونکی دتوپوهلو په غوښتنه کنبی دخرخوونکی یا اخستونکی په حضور، شاهدونیسی، نوداکار ددواړو نوعو غوښتنو معنی افاده کوی .

ماده ۲۲۳۰ -

(۱) دتملك غوښتنه دمحمکی په وړاندی دجگری کولو دغوښتنی خخه عبارت دی .

(۲) که شفع وړونکی دتوپوهلو او دشاهدانو د شهادت داداءکولو دغوښتنی په اساس دمبیعی په اخستلو قادرنه شی، نو مکلف دی چه دمبیعی دخرخولودعلم دنیتی خخه دیوی میاشتی په اوږدو کنبی، خرخه وونکی او اخستونکی ته رسمی خبرتیا صادره کی چه دشفعی دلاری غواپی چه مبیعه واخلم. اوکه یی دا کارونه که نو دشفعی حق نی ساقطیږی .

رسمی حجت‌گذاری

ماده ۲۲۳۱ - ماده

ددی قانون د(۲۲۳۰) مادی درج شوی رسمی خبرتیا باید چـه دراتلونکو غوښتنو ته شامله وی: (۱) دهغی عقار کافی بیان چه په شفعی باندی دهغی اخستل دنظر لاندی دی .

ماده ۲۲۳۱ - ماده

اخطار رسمی مندرج ماده ه (۲۲۳۰) باید شامل مطالب ذیل باشد :

(۱) بیان کافی عقاریکه اخذ آن به شفیع مد نظر است .

(۲) بیان ثمن و عطوف ز رسمی وشروط بیع واسم هریک از بسایع ومشتري بالقب و پیشه و سکو نت آنها .

ماده ۲۲۳۲ - ماده

(۱) په شفعی اخستلو کښی دشخص درغبت اعلام تر هغی پوری په بل چا حجت کیدلی نه شی ترخو چه دا اعلام ثبت شوی نه وی .

(۲) که اخستونکی دشفعی قبلول رد کړل نو شفیع وړونکی مکلف دی، محکمی ته ددعوی دواړندی کولو ترمخه ، دا اعلام شخه وروسته ددیرش ورخو په اوږدو کښی هغه ثمن چه پری بیعی صورت موندلی په داسی خزانی یا بانک کښی په و دیعت کښی دی چه دنظر لاندی عقاردهغی په حوزی کښی موجودوی او که دا کارونه کی نو دشفعی په اخستلو کښی دشفیع وړونکی حق ساقطیری.

ماده ۲۲۳۲ - ماده

(۱) اعلان رغبت شخصی د ر گرفتن به شفیع ، تاوقتیکه این اعلان به ثبت نرسیده باشد ، بر غیر حجت شده نمیتواند .

(۲) اگر مشتری قبولی شفیع را رد نمود ، شفیع مکلف است قبل ازرفع دعوی به محکمه ، در ظرف سی روز بعد از اعلان ثمنی را که به آن بیع صورت گرفته ، د ر خزانه یا بانک طور امانت بگذارد که در حوزه آن عقار مورد نظر قرار دارد ، والا حق شفیع در اخذ شفیع ساقط میشود .

ماده ۲۲۳۳ - ماده

(۱) په خرخوونکی او اخستونکی باندی دشفعی وړونکی دعوی د دی

ماده ۲۲۳۳ - ماده

(۱) دعوی شفیع علیه بایع و مشتری در ظرف سی روز بعد از

رسمی جدید

اعلان متذکره ماده (۲۲۳۲) این قانون به محکمه تقدیم میشود که عقار مورد نظر در حوزه صلاحیت آن قرار دارد. در غیر آن حق شفیع ساقط میگردد.

(۲) دعوی شفیع بصورت عاجل تحت رسیدگی قرار داده میشود.

ماده ۲۲۳۴ -

هرگاه مبیعه در دست بایع باشد، تازمانیکه مشتری حاضر نشود شهادت بر او شنیده نمیشود. در صورتیکه شفیع باتمام شرایط و اسباب آن ثابت شود، قاضی خرید مشتری رافسخ و عقار مشفوع را برای شفیع حکم میکند.

ماده ۲۲۳۵ -

حکمیکه بصورت نهائی برای ثبوت شفیع صادر میشود، سند ملکیت شفیع شناخته شده، این امر قواعد مربوط به ثبت اسناد را اخلال نمیکند.

فرع چارم - احکام شفیع

ماده ۲۲۳۶ -

شفیع در تمامی حقوق و وجایب در برابر بایع، قایم مقام مشتری قرار میگیرد.

قانون د(۲۲۳۲) مادی ددرج شوی اعلام سخه وروسته ددیرش ورخو په اوپردو کښی هغی محکمی ته وړاندی کپیری چه دنظر لاندی عقار دهغی دواک په حوزی کښی موجودوی. که داکارونه کی نو دشغعی وړونکی حق ساقطپیری.

(۲) دشغعی دعوی په عاجل صورت سره دغور لاندی نیوله کپیری.

ماده ۲۲۳۴ -

که مبیعه دخرخونکی په لاس کی وی نو ترخو چه اخستونکی حاضر نه شی، شهادت وړباندی نه اوریدل کپیری. په هغی صورت کښی چه شفیع په ټولو شرطونو اوسببونو ثابتنه شی، نو قاضی به داخستونکی اخستل فسخ کوی او په وړل شوی عقار حکم به په شفعی وړونکی ته کوی.

ماده ۲۲۳۵ -

کوم حکم چه په آخرنی صورت دشغعی دثبوت دپاره صادرپیری دشغعی وړونکی دملکیت سندگنل کپیری، دا کار دسندنو دثبت پوری مربوطی قاعدی نه اخلاله وی.

خلورمه فرعه - دشغعی حکمونه

ماده ۲۲۳۶ -

شفیع وړونکی دخرخونکی په مقابل کښی په ټولو حقوقو او التزامونو کښی داخستونکی قایم مقام گرخی.

رسمی جدید

ماده - ۲۲۳۷

عام له دی چه دعقار تملك قضائي وى يا رضائي دشغى وپونكى په حق كښى نوى اخستل گڼل كېرى، نو دليدلو او دعيب دخيارونو څخه گټه اخستلى شى، كه څه هم اخستونكى دخپل خرڅوونكى سره ددى دواړو خيارونو څخه برائت شرط كړى وي.

ماده - ۲۲۳۷

تملك عقار اعم از اينكه قضا ئى باشد يارضائى در حق شفيع خريد جديد شمرده ميشود . از خييار رويت و خييار عيب مستفيد شده ميتواند ، گرچه مشتري يا بايع خود برائت از اين دو خييار را شرط کرده باشد .

ماده - ۲۲۳۸

كه دشغى وپونكى دپاره په مبيعى حكم وشى او ثمن يى په اخستونكى مؤجل وى، په شفعى وپونكى مكلف دى چه هغه معجل اداء كى. په هغى صورت كښى چه ثمن خرڅوونكى ته وركول شى نو داخستونكى دذمى څخه ساقطېرى او كه اخستونكى ته وركول شى نو خرڅه وونكى نه شى كولى چه دموافقه شوى مدى درسيده و ترمخه ئى داخستونكى څخه غوښتنه وكى .

ماده - ۲۲۳۸

هر گاه برای شفيع به مبيعى حكم شود و ثمن آن بالای مشتري مؤجل باشد ، شفيع مكلف است آنها معجل بپردازد . در صورتيكه ثمن بايع تاديه شود ازذمه مشتري ساقط ميشود و در صورتيكه برای مشتري تاديه گردد ، بايع نمیتواند آنها قبل از رسيدن موعد موافقه شده از مشتري مطالبه نمايد .

ماده - ۲۲۳۹

كه عقار په شفعى اخستلو څخه وروسته په استحقاق وپوړ شى نو شفيع وپونكى يواځى په خرڅوونكى رجوع كولى شى .

ماده - ۲۲۳۹

هرگاه عقار بعد از اخذ آن به شفيع ازطرف غير به استحقاق برده شود، شفيع تنها به بايع مراجعه کرده ميتواند .

ماده - ۲۲۴۰

په شفعى وپونكى كولى شى داخستونكى ټول تصرفونه په شمول ددى چه په شفعى وپل شوى عقار دهغه له خوا وقف شوى وى يا

ماده - ۲۲۴۰

شفيع ميتواند تمام تصرفات مشتري را به شمول وقف نمودن عقار مشفوع ياقرار دادن آن بحيث مسجد

رسمی جریده

دجمات دپاره ټاکل شوی وی، نقض
کی، مگر داچه داوول څخه دبیعی عقد
دهمدی منظور دپاره شوی وی .

ماده - ۲۲۴۱

ماده ۲۲۴۱ -

هرگاه مشتری بعد از ابلاغ رسمی
شفیع در زمین یا خانه مشفوع ،
آبادی نماید ، یا نهال غرس کند ،
شفیع میتواند مشفوعه را ترک نموده
یا آنرا در مقابل ثمن مسمی و پرداخت
قیمت مواد بناء یا اشجار بگیرد و یا
مشتری را به قلع بنا و اشجار مکلف
نماید .

که اخستونکی دشفعی وړونکی
درسمی خبرتیا وروسته په شفعی
لاندی شوی ځمکی یا کور کښی آبادی
وکی یا نیالکی کښی پریدی شفعی وړونکی
کولی شی چه دشفعی لاندی عقار
پرپریدی او یائی دمسعی شوی ثمن او
دبناء دموادو یادونو دقیمت داداء
کولو په بدل کښی واخلی، او یاداچه
اخشتونکی دبناء په نړ و لو او
دنیا لکیو په ویستلو مکلف کی .

ماده - ۲۲۴۲

ماده ۲۲۴۲ -

هرگاه مشتری قبل از ابلاغ رسمی
شفیع در عقار مشفوعه زیادتى بعمل
آرد ، شفیع در ترک عقار یا اخذ
آن در مقابل ثمن و پرداخت قیمت
زاید ، مخیر است .

که اخستونکی دشفعی وړونکی
درسمی خبرتیا تر مخه دشفعی لاندی
شوی عقار کښی زیات والی راوړی،
نو شفعی وړونکی اختیار لری چه
عقار پرپریدی او یائی دثمن او دزیادت
دقیمت داداء کولو په بدل کښی واخلی.

ماده - ۲۲۴۳

ماده ۲۲۴۳ -

هرگاه مشتری یا شخص دیگری
بناء عقار مشفوعه را منهدم نموده
یا اشجار غرس شده آنرا قلع نماید،
شفیع عقار مذکور را به ثمن معادل
حصه باقیمانده اخذ نموده میتواند.

که اخستونکی یا بل څوک دشفعی
لاندی شوی عقار پرتک او یایی کښنودل
شوی ونی ونړه وی نو دذکر شوی
عقار شفیع وړونکی کولی شی چه
دپاتی حصی دثمن په معادل هغه
واخلی .

رسمی جدید

ماده ۲۲۴۴ - ماده

(۱) که دشفعی لاندی شوی خمکه پخپله پنگه شی یا دشفعی لاندی شوی باغ ونی بی له قصوره وچی شی نو شفعی و پونکی کولی شی چه دسمی شوی ثمن په بدل کبئی بی واخلی .

(۲) په هغی صورت کبئی چه اخستونکی دهغی دخراب شووموادو یا وچو شوو لرگیو خخه گتیه اخستی وی نو دهغی دقیمت دمعادل په اندازی داصلی ثمن خخه کمیری.

ماده ۲۲۴۵ - ماده

که دشفعی لاندی شوی عقاریوه برخه دطبیعی حوادثو او دهغی دامثالو په سبب تلف شی، تلف شوی حصه داصلی ثمن خخه کمیری.

ماده ۲۲۴۶ - ماده

که شفعی و پونکی و روسته له دی چه دشفعی لاندی شوی عقار په شفعی واخلی په هغی کبئی بناء جوړه کی یاونی وگری ترهغی وروسته ذکر شوی عقار په استحقاق ویور شی، نو یواخی دثمن دغوښتلو مراجع کولی شی نه دهغه نقصان چه دینا درنگیدو یا دونی دويستلو له درکه ورته متوجه دی .

ماده ۲۲۴۴ - ماده

(۱) هر گاه خانه مشفوعه خود بخود منهدم گردد یا درختان باغ مشفوعه بدون قصور خشک شود، شفیع آنرا در برابر ثمن مسمی اخذ نموده میتواند .

(۲) در صورتیکه مشتری از مواد تخریب شده یا چوب های خشک شده آن استفاده بعمل آورده باشد، به اندازه معادل قیمت آن از اصل ثمن تنقیص میشود .

ماده ۲۲۴۵ - ماده

هرگاه قسمتی از عقار مشفوعه با اثر حوادث طبیعی یا امثال آن تلف شود ، حصه تلف شده از اصل ثمن کاسته میشود .

ماده ۲۲۴۶ - ماده

هرگاه شفیع در عقار مشفوعه بعد از اخذ آن به شفع بناء اعمار نماید یا اشجار غرس کند و بعدا عقار مذکور به استحقاق برده شود، تنها به طلب ثمن مراجعه کرده میتواند نه به نقصانیکه از لحاظ قلع و قمع بناء و اشجار به او متوجه میشود .

رسمی جریده

ماده ۲۲۴۷ - ماده

(۱) شفع تجزیه نه قبله وی، شفع وړونکی نه شی کولی چه اخستونکی دشفعی لاندی شوی عقار دیوی برخی په اخستلو او دځینی نوری په پریښودلو مجبور کی .
(۲) په هغی صورت کښی چه خرشوونکی یو او اخستونکی متعدد وی ، شفعی وړونکی کولی چه دځینو حصه واخلی او دځینو حصی څخه صرف نظر وکی .

پنځمه فرعه - دشفعی ساقطیدلو
ماده ۲۲۴۸ - ماده

شفع دټوپ وهلو دغوښتنی په پریښودلو یا دهغی دصحت دشرطونو څخه دیوه شرط په اخلال ساقطیری . همدارنگه دشاهدانو دشا هدی داداء کولو دغوښتنی په پریښودلو یا دخبرتیا یا دعوی دمدی په تیریدلو ساقطیری .

ماده ۲۲۴۹ - ماده

کوم شفیع چه دسبب له پلوه پر نورو وړاندی وی په شفعی کښی خپل حق ساقط کی او دحکم دصادریدلو ترمخه هغه پریږدی، نو دهغه حق ساقطیری، نورشفیعان چه دهغه ورپسی درجی کښی قرارلری که یی دټولو شرطونو سره دشفعی غوښتنه کړی وی، عقار اخستلی شی

ماده ۲۲۴۷ - ماده

(۱) شفع تجزیه را نمی پذیرد، شفیع نمیتواند باخذ قسمتی ازعقار مشفوعه و ترك بعضی دیگر آن مشتری را مجبور سازد .

(۲) در صورتیکه بایع وا حد ومشتری متعدد با شد ، شفیع میتواند حصه بعضی را اخذ و از حصه بعضی دیگری منصرف شود .

فرع پنجم - سقوط شفع
ماده ۲۲۴۸ - ماده

شفع به ترك طلب مواثبت مبادرت ویا اخلال شرطی از شروط صحت آن ساقط میگردد ، همچنان به ترك طلب اشمهاد وانقضای میعاد اخطار یادعی ساقط میشود .

ماده ۲۲۴۹ - ماده

هرگاه شفیع که از جهت سبب بردیگران مقدم باشد ، حق خودرا درشفع ساقط نموده و قبل ازصدور حکم آنرا ترك نماید ، حق او ساقط شده سایر شفعا که بعدازوی قرار دارند ، میتوانند در حالیکه با تمام شرایط طلب شفع نموده باشند ،

رسمی جریدہ

عقار را اخذ نمایند. در صورتیکه شفیع بعد از صدور حکم حق خویش را ساقط سازد، حق ساقط نگردیده و سایر شفعا کسب حق کرده نمیتوانند.

ماده ۲۲۵۰ -

شفع بمرگ مشتری ساقط نمیگردد.

ماده ۲۲۵۱ -

شفع بمرگ شفیع قبل از نملك عقار مشفوع از طریق قضاء یارضا ساقط نمیشود، اعم از اینکه شفیع قبل از طلب یا بعد از آن فوت شده باشد. حق شفیع درین صورت به ورثه او انتقال می یابد.

ماده ۲۲۵۲ -

هرگاه شفیع قوی، عقار مشفوعه را از مشتری خریداری نماید، حق شفیع او و کسانیکه در درجه شفیع از او بعد تر اند یا مثل او اند، ساقط می گردد.

ماده ۲۲۵۳ -

هرگاه شفیع عقار مشفوعه را به اجاره بگیرد یا در مزایده نروش یا اجاره آن شرکت و رزد یا فروش آنرا از مشتری به مثل ثمن اول

په هفی صورت کبئی چه په شفعی وپونکی خپل حق دحکم دصا دریدو وروسته ساقط کی، نو حق نه ساقطیری او نور شفیعان حق نه شی پیدا کولی.

ماده ۲۲۵۰ -

شفع داخستونکی په مړینی نه ساقطیری.

ماده ۲۲۵۱ -

شفع دشفعی وپونکی په مړینه په شفعی لاندی شوی عقاردتملك ترمخه عام له دی چه دقضاء یا رضاء دلاری وی، نه ساقطیری. عام له دی چه شفیع وپونکی دغوښتنی ترمخه یا تر هفی وروسته مړ شوی وی. په دی صورت کبئی دشفعی وپونکی حق دهغه وارثانو ته انتقالیری.

ماده ۲۲۵۲ -

که قوی شفیع وپونکی دشفعی لاندی عقار داخستونکی څخه واخلی نو دهغه دشفعی حق او دهغه چاقق چه دشفعی په درجی کبئی دهغه څخه وروسته دی یا دهغه سره مساوی دی ساقطیری.

ماده ۲۲۵۳ -

که شفیع وپونکی دشفعی لاندی عقار په اجاری واخلی یا دهغی دمزایدی په خرڅولو یا اجاری کبئی گپون وکی یا داخستونکی څخه

رسدگی جدید

دلپرنی ٹمن پہ مثل دهغی دخرخولو
غوئبنتنه وکی ، نوشغی ساقطیری .

مطالبه نماید ، شفح او سا قط
میشود .

۲۲۵۴ - ماده

ماده ۲۲۵۴ -

(۱) که شفح ورونکی دٹمن پہ
هغی اندازی چه دواقعی اندازی شخه
زیات دی، خبر کپی شی او هغه
دشغی شخه تیر شی، بیا وروسته
ورته ثابتہ شی چه حقیقی ٹمن ترهغی
دپرکم دی چه ترمخه ورته پری ورته
خبر ورکول شوی دی، نو دهغه
دشغی حق نه ساقطیری .

(۱) هرگاه شفح بمقدار ٹمن بیش
از حد واقعی مطلع ساخته شود و او
از شفح صرف نظر نماید ، و بعداً
به او ثابت شود که مقدار ٹمن کمتر
از آن است که قبلاً باو اطلاع داده
شده، حق شفح او ساقط نمیشود .

(۲) که شفح ورونکی داخستونکی
په نوم معرفت پیدا کی او دشغی
شخه تیر شی بیا ثابتہ شی چه
اخستونکی غیردهغه چابل شوک دی چه
ورته معرفی شوی دی . یا داچه
دشغی لاندی عقار دیوی برخی
دخرخولو شخه ورته خبرتیا ورکول
شی، بیا معلومه شی چه دشغی لاندی
تول عقار خرخول شوی دی، دشغی
حق نه ساقطیری .

(۲) اگر شفح باسم مشتری
معرفت حاصل نماید و از شفح صرف
نظر کند و بعداً ثابت شود که مشتری
غیر از آن شخصیت است که قبلاً به او
معرفی شده بود ، یا از فروش قسمتی
از عقار مشفوعه به او ابلاغ گردد
او شفح را وا گذار شود و بعداً ظاهر
شود که تمام عقار مشفوعه فروخته
شده است ، حق شفح سا قط
نمی گردد .

(۳) ددی مادی دپورتنیو فقرو پہ
تولو حالونو کبئی دخبرتیا اوددعوی
دوړاندی کولو میعا دونه چه په دی
فصل کبئی درج شوی مراعت کیری .

(۳) در تمامی احوال مندرج فقرات
فوق این ماده ، مواعید اخطار و رفع
دعوی مندرج این فصل رعایت
میشود .

۲۲۵۵ - ماده

ماده ۲۲۵۵ -

به تولو حالونو کبئی، که دبئی
دثبت په نیستی خلور میاشتی تیری
شوی، دشغی حق ساقطیری .

در تمامی احوال حق شفح به
انقضای مدت چهار ماه از تاریخ
ثبت عقد بیع ، ساقط میشود .

رسمی جدید

مبحث ششم - حیازت
فرع اول - کسب ، انتقال
وزوال حیازت
ماده ۲۲۵۶

حیازت ، حالت واقعی است که از سلطه شخصی بر شی ، یا بر حقی از حقوق بر شی بصفت مالک شی یاصاحب حق بر شی نشأت میکند .

ماده ۲۲۵۷ -

کسیکه چیزی را مباح سازد ، میتواند از آن رجوع نماید . این اباحت دلیل عدم حیازت شخص مباح کننده شناخته نمیشود .

ماده ۲۲۵۸ -

هرگاه حیازت با اکراه مقرون گردد یابصورت خفیه واقع و یا در آن التباس موجود باشد ، اثر آن بر شخصیکه علیه او اکراه صورت گرفته یا حیازت از او اخفاء شده یابراو التباس واقع شده است ، مرتب نمیگردد . مگر از تاریخ زوال عیوب مذکور .

ماده ۲۲۵۹ -

صغیر، غیر ممیز از طریق کسیکه قانوناً قایم مقام او شناخته میشود، کسب حیازت نموده می تواند .

شپرم مبحث - حیازت
لمری فرعه - دحیازت کسبول،
نقلول او زا یلیدل
ماده ۲۲۵۶ -

حیازت داسی واقعی حالت دیچه دیوچا دسلطی شخه پریوه شی یاداچه په شی باندى دحقوقو شخه یوحو لری په دی صفت سره چه شخص دشی مالک دی یا په شی باندى دحق خاوند دی، پیدا کپری .

ماده ۲۲۵۷ -

که حوک یو شی مباح کی کولسی شیچه ورخخه رجوع وکی . دا اباحت ددی دلیل نه دی چه مباح کوونکی په شی باندى حیازت دلایسه ورکوی .

ماده ۲۲۵۸ -

که حیازت دزور سره یوخی شی یا په پته واقع شی یا په کنبسی التباس موجودوی، نو پرهغه چاچه زور شوی یاورخخه حیازت پت کپری شوی او یا ور باندى حیازت ملتبس شوی وی هیخ تاثیرنه لری، مگرددی عیبونو دلری کیدلو دوخته .

ماده ۲۲۵۹ -

ممیز صغیر کولی شی دهغه چا دلاری حیازت کسب کی چه دهغه قانونی نایب وی .

رسمی جریده

ماده - ۲۲۶۰

که خوك په مستقيم ډول دحايږ په نامه حيازت ته اقدام وكې، حيازت پخپل حال پاتې كېږي او ذكر شوي شخص دتابع حيثيت لري، كومى چارى چه دشى پورى يا دهغه حق پورى چه په حيازت واردېږي، مربوطى وي په هغى كښى مكلف دى چه دحايږ داومرو پيروي وكى .

ماده ۲۲۶۰ -

هرگاه شخص ديگرى بصورت مستقيم در حيازت با اسم حايږ مبادرت نمايد ، حيازت بحال خود باقىمانده ، شخص مذکور حيثيت تابع را داشته و متابعت او امر حايږ در امور متعلق به شى يا حقوق تحت حيازت مكلف ميباشد .

ماده - ۲۲۶۱

که حايږ اوبل خوك د حيازت په نقليدو موافقه وكې، نوکه هغه خوك چه حيازت ورته نقليږي ددى قدرت ولرى چه برشى او يا په هغه حق چه حيازت پرى مرتبېږي، تسلط پيدا كړى شى، دحيازت نقليدل ورته صحت لري .

ماده ۲۲۶۱ -

حيازت از شخص حايږ به شخص ديگر ، در صورتى انتقال مينمايد که طرفين به آن موافقه نموده و شخص مذکور اهليت تصاحب را برشى يا حقوق مورد حيازت دا را باشد .

ماده - ۲۲۶۲

دحيازت نقليدل بى دماډى تسليمى هم جواز لري، خو په دى شرط چه حايږ خپلى ذواليدى ته دهغه چا په حساب چه په حيازت كښى يى خلف كېږي دوام وركي يا داچه خلف پخپل حساب ذواليدى ته دوام وركي .

ماده ۲۲۶۲ -

انتقال حيازت بدون تسليم مادي هم جواز دارد . در صورتى که حايږ بنواييدى خود بحساب كسيكه از او نيابت ميكند ، دوام دهد يا شخصى كه به او انتقال حيازت ميشود، به حساب خود بنواييدى ادامه دهد .

ماده - ۲۲۶۳

دعقار ذواليد كولى شى چه دخپلى ذواليدى دمدى سره دهغه چا دذواليدى مده يو خاى كى چه دهغه شخه ورته عقار انتقال شوى دى عام

ماده ۲۲۶۳ -

ذواليد عقار ميتواند با مدت ذواليدى خود مدت ذواليدى كسى را كه عقار از طرف او بوى انتقال

رسمی جدید

نموده ، ضم نماید . اعم از اینکه انتقال به سبب شرا باشد یا هبه یا وصیت یا ارث یا سایر اسباب . درینصورت اگر مجموع مدت ذوالیدی بحدی بالغ شود که مانع سماع دعوی گردد ، علیه ذوا لید دعوی ملك مطلق ، دعوی ارث و دعوی وقف شنیده نمیشود .

ماده ۲۲۶۴ -

طلب مزاییده ، ودیعت ، اجاره ، عاریت و هبه ، اقرار بعدم ملکیت مطالبه کننده شناخته شده ، دعوی موصوف برای نفس خود شی بالای ذوالیدی سمع نمیشود . گر چه بر ذوالیدی میعادیکه مانع سماع دعوی گردد ، منقضی نشده باشد .

ماده ۲۲۶۵ -

(۱) ذوالید یکه به اساس اجاره یا رعایت در عفار منصرف باشد ، نمی تواند بمرور زمان ذوا لیدی راجع بمنع استماع دعوی علیه اجاره دهنده یا رعایت دهنده تمسک نماید .

(۲) در صورتیکه شخص از اجاره و عاریت در طول مدت ذوالیدی منکر بوده و مدعی با وجود حضور و امکانات

له دی چه دا انتقال به اخستلو وی یا هبی یا وصیت یا به میراث و پولو یا به بل کوم سبب . په دی صورت کنبی که دواپه مدی جمع شی او ددعوی دنه اوریدلو ټاکلی مدی ته ورسیدله ، نو په ذوالید باندى نه دمطلق ملکیت دعوی نه دمیراث و پولو اونه دوقف دعوی اوریدله کیری .

ماده ۲۲۶۴ -

دمزاییدی ، ودیعت ، اجاری ، عاریت او هبی غوښتنه دغوښتونکی دمستقیم ملکیت په نشتوالی ، اقرار گنل کیری نو دهغه دعوی دخپل خان دپاره په ذوالیدنه اوریدله کیری ، که څه هم په ذوالیدی باندى ددعوی دنه اوریدلو تحدید شوی دعوی نه وی تیره شوی .

ماده ۲۲۶۵ -

(۱) که څوک داجاری یا رعایت دلاری دعفار ذوالیدوی او یری اقرار هم وکی ، نونه شی کولی چه پخپلی دی ذوالیدی په اجاری ور کوونکی او عاریت ور کوونکی باندى دزمانی په تیریدو ددعوی دنه اوریدلو تمسک وکی .

(۲) که څوک دذوالیدی په دی ټوله مده کنبی داجاری یا دعاریت څخه منکر وی سره ددی چه مدعی حاضر وی او دامکاناتو او اقتضاء

رسمی جریده

دموجودیت سره په ذوالید باندی دعوی ترک کی، نو د ذکر شوی مدی دتیریدو وروسته دهغه دعوی نه اوریدله کیږی .

وموجودیت مقتضی ترک دعوی نماید، بعد از انقضای مدت مذکور دعوی او شنیده نمیشود .

۲۲۶۶- ماده

ماده ۲۲۶۶ -

که حایز دخپلی فعلی سلطی څخه پرشی یا حق منصرف شی یا داچه داسلطه دپلی لاری دلاسه ورکی، نو حیازت زایلپیری .

هرگاه حایز از تسلط فعلی خود بر شی یا حق منصرف گردد و یا این تسلط را به طریقه دیگری از دست بدهد ، حیازت زایل میگردد .

۲۲۶۷- ماده

ماده ۲۲۶۷ -

حیازت دمؤقتی مانع په سبب دمینځه نه ځی مگر داچه ذکر شوی مانع پوره یو کال دوام وکی او دنوی حیازت څخه پیدا شوی وی او دانوی حیازت دحایز دارادی په خلاف یابی دهغه دعلم څخه واقع شوی وی، کال دهغی وخته څخه پیل کیږی چه په کبسی نوی حیازت په علنی توگه پیل شوی وی، که حیازت په پته واقع شوی وی نو کال دهغی نیستی څخه پیل کیږی چه لمړنی حایز ورباندی علم پیدا کړی وی .

حیازت به اثر مانع موقت از بین نمی رود ، مگر اینکه مانع مذکور مدت یکسال کامل ادامه پیدا کرده ونتیجه حیازت جدیدی باشد که بخلاف ازاده حایز یابدون علم او واقع شده باشد. آغاز سال درحالیکه حیازت بصورت عینی واقع شده باشد، از تاریخ آغاز حیازت جدید و درحالیکه بصورت خفیہ واقع شده باشد، از تاریخ علم حایز اول به آن حساب میشود .

دوهمه فرعه - دحیازت ساتنه

فرع دوم - حمایت حیازت

۲۲۶۸- ماده

ماده ۲۲۶۸ -

(۱) که څوک دعقار حیازت دلاسه ورکی نو کولی شی چه دحیازت دلاسه ور کولو دنیستی څخه دیوه کال په اوږدو کبسی دهغی دبیرته رده ولو غوښتنه وکی. که دحیازت نشتوا لی

(۱) هر گاه شخصی حیازت عقار را از دست بدهد ، میتواند درخلال یکسال بعد از فقدان حیازت زد آنرا مطالبه نماید . در صورتیکه فقدان

رسمی جدید

حیازت طور خفیه بعمل آمده باشد، شروع سال از تاریخ کشف فقدان حیازت شروع میشود .

(۲) شخصیکه بصورت نیابت از غیر حیازت را بدست داشته باشد، نیز میتواند رد حیازت را مطالبه نماید .

ماده ۲۲۶۹ -

شخصیکه هنگام از دست دادن حیازت کمتر از یکسال ، حیازت را بدست داشته باشد ، نمی تواند رد حیازت را از شخصی مطالبه نماید که حیازت او متکی به سند قانونی باشد .

ماده ۲۲۷۰ -

(۱) هرگاه هیچ يك از حایزین دارای سند قانونی نبوده یا اسناد آنها معادل یکدیگر باشد ، ترجیح حیازت به شخصی داده میشود که سند او تاریخ مقدم داشته باشد .

(۲) درحالت مندرج فقره فوق ، اگر اسناد قانونی دارای عین تاریخ باشد ، به حیازتیکه از لحاظ تاریخ مقدم است ، امتیاز داده میشود .

ماده ۲۲۷۱ -

حایز میتواند دعوی ا ستر داد حیازت را در خلال میعاد قانونی علیه

به پته شوی وی نو دکال پیل دهغی نیتهی شخه شروع کیری چه دحیازت نشتوالی کشف کی .

(۲) که خوک دبل چا په نیابت سره حیازت په لاس کنبی ولری ، هغه هم کولی شی چه دحیازت درده ولو غوښتنه وکی .

ماده ۲۲۶۹ -

که خوک دیوه کال شخه دکمی مدی دپاره دیوه شی حیازت په لاس کنبی ولری او هغه دلایسه ورکی ، نونه شی کولی چه دحیازت درده ولو غوښتنه دهغه چا شخه وکی چه حیازت ئی په قانونی سند متکی وی .

ماده ۲۲۷۰ -

(۱) که دحایزونو شخه هیخ یو دقانونی سند لرونکی نه وی یاداچه دهغوی سندونه یو دبل معادل وی ، نو دحیازت ترجیح هغه چا ته ورکول کیری چه سند ئی وړاندنی تاریخ ولری .

(۲) دپورتنی فقری په درج شوی حالت کنبی که قانونی سندونه دعین تاریخ لرونکی وی ، نو هغه حیازت ته ترجیح ورکول کیری چه دتاریخ له لحاظه وړاندی والی ولری .

ماده ۲۲۷۱ -

حایز کولی شی دحیازت دبیرته رده ولو دعوی دقانونی میعاد په اوږدو

رسمی جریڈہ

کبئی پہ هغه چا اقامه کی چه دغصب شوی شی حیات شى غصب شده باشد، کسب نموده است اقامه نماید. گرچه شخص اخیر الذکر دارای حسن نیت باشد .

ماده ۲۲۷۲ -

شخصیکه حیات عقاری را بدست آورده و حیات او مدت يك سال کامل دوام نماید و بعداً بر حیات او تعرض واقع شود ، میتواند در خلال مدت یکسال دعوی منع این تعرض را اقامه نماید .

ماده ۲۲۷۳ -

شخصیکه حیات عقاری را در ظرف یکسال کامل بدست داشته و به علت اسباب معقول از اجرای اعمال تعرضی جدید که حیات وی را تهدید میکند بترسد ، میتواند موضوع را بمحکمه با صلاحیت تقدیم نموده و توقف این اعمال را مطالبه نماید. مشروط بر اینکه اعمال مذکور به انجام نرسیده و از شروع بر اجرای اعمال مذکور که منجر بحدوث ضرر میشود ، یکسال منقضی نشده باشد، در غیر آن میتواند دعوی منع تعرض را اقامه نماید .

ماده ۲۲۷۴ -

هرگاه اشخاص متعدد در حیات حق واحدی تنازع نمایند، بصورت

کبئی په هغه چا اقامه کی چه دغصب شوی شی حیات یی کسب کړی وی که خه هم وروستنی ذکر شوی شخص دبنه نیت لرونکی وی .

ماده ۲۲۷۲ -

که خوک دعقار حیات لاس ته راوړی او دوهغه حیات پوره یو کال دوام وکی او ترهغی وروسته ئی په حیات تعرض واقع شی، نو کولی شی چه دیوه کال په اوږدو کبئی ددی تعرض دمنع کیدو دعوی اقامه کی.

ماده ۲۲۷۳ -

که خوک پوره یو کال دیو عقار حیات په لاس کی ولری او دمقولو سببونو په علت دنوی تعرض د اعمالو د اجراء کولو خخه چه حیات ئی تهدیده وی و ویریزی، کولی شی چه موضوع واگ لرونکی محکمی ته وړاندی کی، او ددی اعمالو د توقف غوښتنه وکی، خو په دی شرط چه ذکر شوی اعمال نه وی ترسره شوی او د ذکر شوو اعمالو په شروع چه د ضرر په پیدا کیدو منجر کیږی یو کال نه وی تیر شوی. دهغی په غیر کولی شی چه د تعرض دمنع کیدو دعوی اقامه کی .

ماده ۲۲۷۴ -

که خو متعدد اشخاص دیوه حق په حیات کبئی جگړه سره وکی،

رسمی جدید

نوپه موقتی توگه دهغه چا حيازت ته اعتبار ور کول کيږي چه په ذکرشوی حق مادي حيازت ولري، مگر داچه دهغه حيازت معيوب ظاهرشي .

ماده ۲۲۷۵-

ماده ۲۲۷۵ -

که څوک ديوه حق حايږ وي دهغي مالک گنل کيږي مگر دا چه دهغي عکس ثابت شي .

ماده ۲۲۷۶-

ماده ۲۲۷۶ -

(۱) که څوک بي له علمه او تيري څخه دبل چا په حق ديو حق حايږ شي، نو دښه نيت لرو نکي گنل کيږي، مگر داچه دهغه دا جهل دفاحشي خطا څخه پيدا شوي وي .

(۲) که حايږ حکمي شخصيت وي، نو دهغه دقانوني ممثل نيت ته اعتبار ور کول کيږي .

(۳) دښه نيت موجوديت هميشه فرض کول کيږي، مگر داچه دهغي په نفې کوم دليل اقامه شي .

ماده ۲۲۷۷-

ماده ۲۲۷۷ -

ښه نيت هغه وخت نفې کيږي چه حايږ پوه شي چه دهغه حيازت دبل چا په حق تيري دي يا داچه دهغه دحيازت دعيونو داعلان له وخته په خبرتيا سره يا مدعي ددعوي په صورت ورته ابلاغ شوي وي .

رسمی جلد

۲۲۷۸- ماده

حیازت په هغی صفت پاتی کیری چه دهغی دکسبو لو په وخت کنبی پری پیل شوی دی، ترخو چه دهغی په عکس دلیل موجود شی .

دریمه فرعه - دحیازت آثار

۲۲۷۹- ماده

دمیراث په استثنی که خوځ بی له انقطاع څخه دپنځلسو کلونو په اوږدو کنبی پرله پسې دعقار یادکوم بل شی ذوالیدوی او په هغی کنبی بی دجگری او معارضی مالکانه تصرف ولری، نو پر هغه بانندی دملکیت دعوی نه اوریدله کیری .

۲۲۸۰- ماده

(۱) که خوځ په عقار بانندی ددری دیرش کلونو په اوږدو کنبی ذوالیدوی او بی له جگری په کنبی مالکانه تصرف ولری نو په هغه بانندی بی دشرعی عذر څخه، دمیراث دعوی نه اوریدله کیری .

(۲) ددولت دمالونو، دتاریخی آثارو او دوقف دمال تملک زمانی دتیریدو په اساس، جواز نه لری .

۲۲۸۱- ماده

که دملکیت، میراث یا دوقف ددعوی پریښودل دشرعی عذر په اساس لکه غیابت، قصور یا لیونتوب، صورت مو ندلی وی او ولی او وصی

۲۲۷۸- ماده

حیازت کماکان بهمان و صفی که ابتداء زمان کسب بوجود آ مده باقی میماند، تااینکه دلیل عکس آن موجود شود .

فرع سوم - آثار حیازت

۲۲۷۹- ماده

دعوی ملکیت باسثنای ارث، بر شخصیکه در طول مدت پانزده سال متوالی بلا انقطاع ذوالید عقار یا اشیاء دیگر بوده ودر آن بدون منازعه و معارضه تصرف مالکانه داشته باشد، سمع نمیشود.

۲۲۸۰- ماده

(۱) دعوی ارث بر شخصیکه ذوالید عقار بوده، در صورت مدت سی و سه سال بدون منازعه در آن تصرف مالکانه داشته باشد، بدون عذر شرعی شنیده نمیشود.

(۲) تملک اموال دولت آئساز باستانی، و عامل وقف بر اساس مرور زمان جواز ندارد .

۲۲۸۱- ماده

هرگاه ترك دعوی ملکیت یا ارث یاوقف به اساس عذر شرعی مثل غیبت، قصور یا جنون بوده و ولی یاوصی وجود نداشته باشد، سمع

رسمی جریده

میشود . مگر در صورتی شنیده
نمیشود که غایب حاضر قـا صر
بالغ و مجنون هو شیار شود و بعد
از آن در مدت تعیین شده دعوی را
ترك نمایند .

ماده ۲۲۸۲ -

دعوی ملکیت بر ذوا لید از طرف
اولاد ، اقارب زوج و زوجه باابع
که هنگام فرو ش عقار برای ذوالید
حاضر بوده و از فروش مطلع گردیده
سکوت اختیار نموده باشند ، سمع
نمیشود . گرچه از وقت بیع مدت
پانزده سال سپری نشده باشد .

ماده ۲۲۸۳ -

هر گاه ذوا لیدی شخص در طول
مدت محدودی در سابق ثابت بوده
و در حال نیز ثابت باشد ، این وضع
برای ابقاء و قیام ذوالید در طول مدت
بین دو زمان مذکور قرینه شمار ده
میشود . مگر اینکه د لیل بخلاف
آن موجو دشود .

ماده ۲۲۸۴ -

هیچ کس نمی تواند به ا ساس
مرور زمان بخلاف سند خود کسب
حق نماید ، به این اساس هیچ کس
نمی تواند شخصاً بمفاد خود سبب

موجود نه وی ، نو دارنگه دعوی
اوریدله کیری . مگر به هغه صورت
کنبی نه اوریدله کیری چه غایب
حاضر ، قاصر ، بالغ اولیونی ، هونشیار
شی اوتر هغی وروسته به پاکل شوی
مدی کنبی دعوی پریزدی .

ماده ۲۲۸۲ -

به ذوالید بانندی دملکیت دعوی
دخرخوونکی دا اولاد ، خیلوانو ، میره
او بنخی چه دعقار دخرخوولو به
وخت کنبی د ذوالید دپاره حاضره وی
او دخرخوولو شخه خبر شوی وی
او چیتیا بی اختیار کپی وی ، نه
اوریدله کیری ، که شه هم دخرخوولو
دوخته پنخلس کاله نه وی تیرشوی .

ماده ۲۲۸۳ -

که دچا ذوالیدی به تحدید شوی
پخوانی وخت کنبی ثابت شوی او به
حال کنبی هم موجوده وی ، نو
دا ذوالیدی به دی قرینه ده چه ددی
دواړو مدو په مینخ کنبی هم
ذوالیدی موجوده وه ، مگر داچه دهغی
به خلاف دلیل موجود شوی .

ماده ۲۲۸۴ -

هیخوک نه شی کولی چه دخپل
سند په خلاف دزمانی دتیریدو په
اساس حق کسب کی . نو هیخوک نه
شی کولی چه پخپله دخپل خان دپاره
دخپل حیات سبب ته تغیر ورکی او

رسمی جدید

حیازت خود یا اصلی را که ایین
حیازت بر آن استوار است ، تغییر
دهد .

ماده ۲۲۸۵ -

احکام مرور زمان ساقط کننده
دعوی بر مرور زمان کسب کننده
حق در آنچه به حساب مدت و توقف
آن وانقطاع آن واستناد به آن در
پیشگاه قضاء و همچنان به تنازل
کننده از آن موافقه بر تعدیل آن
متعلق باشد ، تطبیق می شود .
مشروط بر اینکه احکام مذکور بنا
طبیعت مرور زمان کسب کننده
حق و رعایت احکام مواد (۲۲۸۶ و
۲۲۸۷) ، این قانون متعارض واقع
نشود .

ماده ۲۲۸۶ -

مدت مرور زمان کسب کننده
حق بهر اندازه که باشد ، باموجودیت
اسباب موجب متوقف میشود .

ماده ۲۲۸۷ -

هرگاه حایز از حیازت خود
صرف نظر نماید و یا آن را از دست
دهد ، گرچه به فعل غیر باشد ،
مرور زمان کسب کننده حق قطع
میشود . مگر اینکه حایز در خلال

همدارنگه نه شی کولی چه هفی اصل
ته تغیر ورکی چه دا حیازت ورباندی
ولاړ دی .

ماده ۲۲۸۵ -

دهفی زمانی دتیریدو قاعدی چه
دعوی ساقطوونکی دی ، دهفی زمانی
په تیریدو چه حق کسبه وونکی دی
اودمدی دحساب ، توقف ، قطع کیدو
او ترقضاء ترمخه دتمسک پوری
تعلق لری تطبیقیری . همدارنگه چه
دهفی خخه دتیریدوونکی او دهفی په
تعدیل باندی په موافقی پوری متعلق
وی تطبیقیری ، خو په دی شرط چه
ذکر شوی قاعدی دحق کسبه وونکی
زمانی دتیریدو دطبیعت سره اوددی
قانون د(۲۲۸۶-۲۲۸۷) مادو په نظر
کبسی نیو لو سره متعارض واقع
نه شی .

ماده ۲۲۸۶ -

دحق کسبه وونکی زمانی دتیریدو
مده چه هرخومره وی دموجبه سببونو
دموجودیت سره متوقف کیږی .

ماده ۲۲۸۷ -

که حایز دخپل حیازت خخه
منصرف شو او یایی هغه دلاسه
ورکړو که خه هم دبل چا په فعل
وی ، نو دحق کسبه وونکی زمانی
دتیریدو مده قطع کیږی مگر داچه
حایز دیوه کال په اوږدو کبسی دهفی
نیتهی خخه چه حیازت یی قطع شوی ،

رسمی جدید

یکسال از تاریخ انقطاع حیات خویش را مسترد نموده یا راجع به استرداد آن در خلال همین مدت اقامه دعوی نماید .

**فرع چارم - تملك اشياء منقول
باساس حيازت
ماده ۲۲۸۸ -**

(۱) شخصیکه مال منقول یا حق عینی را بر مال منقول یا سند یکه بنام حامل آن اعتبار داشته باشد، به استناد اسباب صحیح توأم باحسن نیت حایز شود ، مالک آن شناخته میشود .

(۲) سبب صحیح به سندی اطلاق میشود که از طرف غیر مالک یا غیر صاحب حق ، صادر شده باشد .

ماده ۲۲۸۹ -

مالک مال منقول یا صاحب سندیکه برای حامل آن اعتبار داشته باشد ، می تواند در صورت فقدان یا سرقت از تاریخ ضیاع یا سرقت یا استرداد آن از نزد شخصیکه باحسن نیت آنرا حایز گردیده است ، بپردازد .

ماده ۲۲۹۰ -

هرگاه مال مسروقه یا گم شده در حیات شخص مشخص دستیاب شود و مال مذکور را باحسن نیت از بازار به

خیل حیات بیرته مستردکی یاداچه دهفی دبیرته رده ولو په باره کبسی دهمدی مدی په اوږدو کبسی دعوی اقامه کی .

**څلورمه فرعه - دحيازت په اساس
دمنقو لو شيانو حيا ټ
ماده ۲۲۸۸ -**

(۱) که څوک په منقول مال یا په منقول مال باندی دعینی حق یادداسی سند چه دهغه دحامل په نامه اعتبار ولری او صحیح سبب اوښه نیت ته مستندوی ، حایز شی ، دهفی مالک گڼل کیږی .

(۲) دصحیح سبب په هفی سند اطلاق کیږی چه دمالک څخه په غیر یادحق دځاوند څخه په غیر دبل چاله خوا صادر شوی وی .

ماده ۲۲۸۹ -

دمنقول مال مالک یا دداسی سند ځاوند چه دهغه دحامل دپاره اعتبار ولری ، کولی شی چه که هغه وړک کی او یا ورڅخه غلاکړی شی دوړکیدو یاغلاکیدو دنیټی څخه ددری کلونوبه اوږدوکبسی دهغه چاڅخه بیرته واخلی چه په ښه نیت سره دهفی حایز شوی .

ماده ۲۲۹۰ -

که غلاکړه شوی یا وړک شوی مال دداسی شخص په حیات کبسی پیدا شی چه یی په بازار کبسی یا یی به

رسمی جدید

مزایده علنی یا از تاجریکه در امانت آن تجارت دارد ، خریداری نموده باشد ، میتواند ثمن تادیه شده را در صورتیکه مال مسروقه باشد ، از فروشنده و در صورتیکه مال گم شده باشد ، از شخصیکه به استر داد آن می بردارد ، مطالبه نماید .

فرع پنجم - تملك ثمر

به حيازت

ماده ۲۲۹۱ -

(۱) حایز به حسن نیت مالک ثمر و آنچه که در حیات او است ، شناخته میشود .

(۲) ثمر طبیعی یا صنعتی از تاریخ جمع آوری آن قبض شده تلقی میگردد ، مگر ثمر مدنی روز بروز قبض شده شمرده میشود .

ماده ۲۲۹۲ -

حایزیکه دارای سوء نیت باشد ، از تاریخ بمیان آمدن نیت سوء از تمامی ثمریکه قبض نموده و یا در قبض آن تقصیر بعمل آورده است ، مسئول پنداشته میشود .

فرع ششم - استر داد

مصارف

ماده ۲۲۹۳ -

مالکیکه ملکیت به او رد میشود ، مکلف است تمام مصارف ضروری را

علنی مزایده کنبی یا دداسی شخص شخه چه ددی به مثل شیانو کنبی تجارت کوی اخستی وی ، نو کولی شی که مال غلا کپه شوی وو دخرخوونکی شخه او که مال ورك كپه شوی وو دهغه چا شخه چه دهغی بیرته وركولو ته اقدام کوی ، وركول شوی ثمن وغواری .

پنجمه فرعه - به حيازت باندى

دثمر تملك

ماده ۲۲۹۱ -

(۱) حایز به بنه نیت سره دثمر او دهغه شخه چه دهغه به حیات کنبی دی ، مالک گنل کپری .

(۲) طبیعی یا صنعتی ثمر دهغی در ا ٲو لولو دنیتی شخه قبض شوی گنل کپری ، خو مدنی ثمر ورخ په ورخ قبض شوی حسابیری .

ماده ۲۲۹۲ -

کوم حایز چه دبد نیت خاوندوی له هغی نیتی شخه چه بدنیت مینخ ته راغلی دٲول هغه ثمرچه یی قبض کپی او یایی دهغه په قبضولو کنبی تقصیر کپی دی مسئول گنل کپری .

شپرمه فرعه - دمصر فونو

بیر ته اخستل

ماده ۲۲۹۳ -

کوم مالک ته چه ملکیت بیر ته وركول کپری ، نو مکلف دی چه دبنه

رستی جدید

که حایز به حسن نیت بمصرف مصرفونه چه په بنده نیت یی مصرف کړی دی ، ورکړی . دگټورو مصرفونو په باره کښی ددی قانون د (۲۲۰۵-۲۲۰۶) این قانون تطبیق میشود .

ماده ۲۲۹۴ -

حایز نمی تواند مصارفی را که از جمله مالیات حساب میشود ، از مالک مطالبه نماید ، مگر حق آنرا دارد تا آنچه را جدیداً احداث نموده است دور ساخته وشی را بهمان حالت اولی آن بر گر داند . مگر اینکه مالک به ایفای آن در مقابل تادیه قیمت ، موافقه نماید .

ماده ۲۲۹۵ -

هرگاه شخصی حیازت را از مالک یا حایز سابق حایز شده باشد ، واثبات نماید که مصارف را به سلف خود پر داخته است ، میتواند مصارف مذکور را از شخصیکه مال به وی سپرده میشود ، مطالبه کند .

ماده ۲۲۹۶ -

محکمه میتواند اندازه مصارف را تثبیت وراجع به پرداخت آن اقساط دورانی را بانضمینات ضروری ، تعیین نماید .

نیت حایز ته ټول هغه ضروری مصرفونه چه په بنده نیت یی مصرف کړی دی ، ورکړی . دگټورو مصرفونو په باره کښی ددی قانون د (۲۲۰۵-۲۲۰۶) مادو درج شوی حکمونه تطبیقیری .

ماده ۲۲۹۴ -

حایز نه شی کولی چه د مالک څخه دهغی مصرفونو غوښتنه وکی چه د مالک لیا تو دجملی څخه حسابیری ، خو ددی حق لری چه کوم شیان یی نوی جوړ کړی وی لری کی او شی خپل لمړنی حالت ته بیرته وگرځوی ، مگر داچه مالک دقیمت په ورکولو سره دهغی په پاتی کیدو موافقه وکی .

ماده ۲۲۹۵ -

که څوک د مالک څخه یا دپخوانی حایز څخه دیوشی حایز شوی وی او ثابتته کی چه خپل سلف ته یی مصرفونه ورکړی دی ، نو کولی شی چه ذکر شوی مصرفونه دهغه چا څخه وغواړی چه مال ورته بیرته ورکول کیری .

ماده ۲۲۹۶ -

محکمه کولی شی چه دمصرفونو اندازه وټاکی او دهغی داداء کولو دپاره دضروری تضمیناتو سره دورانی قسطونه وټاکی .

رسمی جدید

اوومه فرعه - دحيازت لاندی
شی دهلاکیدو مسئو لیت
۲۲۹۷- ماده

فرع هفتم - مسئو لیت از بین
رفتن شی تحت حيازت
۲۲۹۷- ماده

که حایز په بنه نیت د شی خخه
په هغی حدو دو کنبی چه خپل حق
یی گنهی گته واخلی نودهغه شخص
په مقابل کنبی چه ورته دشی په
رده ولو مکلف کیږی ، ددی گتیی
اخستلو په سبب دهر نوع تعویض
مسئول نه دی. همدارنگه دذکرشوی
شی دهلاکیدو یا تلفیدو مسئول نه
گنهل کیږی مگر په هغی حدو دو کنبی
چه ددی هلاکیدو یا تلفیدو خخه ورته
گته رسیدلی ده .

هرگاه حایز با حسن نیت از شی
در حدو د یکه حق خود پندارد،
استفاده نماید ، در مقابل شخصیکه
برد شی باو مکلف میشود از هر
نوع تعویض به سبب این استفاده
مسئول شناخته نمیشود ، همچنان
ازعواقب از بین رفتن و تلف شدن
شی مذکور مسئول پنداشته نمیشود.
مگر در حدودیکه از آن ناحیه به او
مفادی تعلق گرفته باشد .

۲۲۹۸- ماده

۲۲۹۸- ماده

که حایز دبدنیت لرونکی وی نو
دشی دهلاکیدو یا تلفیدو که خه هم
دناخابی پینبو خخه پیدا شوی وی
مسئول دی، مگر داچه ثابت شی که
ذکر شوی شی دخپل مالک سره هم
وی نو هلاکیده یا تلفیده .

هرگاه حایز دارای سوء نیت
باشد، از بین رفتن و تلف شدن شی
گرچه از اسباب غیر مترقبه نشأت کرده
باشد ، مسئول شناخته میشود .
مگر اینکه ثابت شود که اگر شی
مذکور نزد مالک آن هم می بود، از
بین می رفت و یا تلف میگردید .

دریم فصل

دملکیت دحق خخه متفرع حکمونه

لمړی قسمت

دگتیی اخستلو حق

لمړی مبحث - عمومی حکمونه

۲۲۹۹- ماده

فصل سوم
حقوق متفرع از حق ملکیت

قسمت اول

حق انتفاع

مبحث اول - احکام عمومی

۲۲۹۹- ماده

انتفاع جایز ، عبارت از حق نفع
گیرنده است در استعمال و بکار

جایزه گته اخستل ، دگتیی اخستونکی
دحق خخه د عین د استعمال او پکاراچول

رسمی جدید

خخه عبارت دی، خو په دی شرطچه پخپل حال باقی پاتی وی که خه هم پخپله عین مملوک نه وی .

ماده ۲۳۰۰ -

کسب منافع اعیان عقار باشد یا منقول ، بدون رقبه آن جواز دارد.

ماده ۲۳۰۱ -

کسب منفعت در مقابل عوض یا بدون آن جایز است .

ماده ۲۳۰۲ -

حق انتفاع به سبب عمل قانونی یا شفع یا مرو ز مان ، کسب میشود .

ماده ۲۳۰۳ -

وصیت کردن به حق انتفاع مطابق احکام وقواعد مندرج فصل وصیت ، جواز دارد .

ماده ۲۳۰۴ -

رعایت شروط عقد تبرعیکه بر آن حق انتفاع مرتب میگردد ، بامراعات حقوق وواجب نفع گیرنده ، حتمی است .

ماده ۲۳۰۵ -

ثمرشی که از آن نفع گـ فته میشود ، در طول مدت انتفاع حق

ماده ۲۳۰۰ -

داعیانو دگتو کسبول بی دهغی درقبی خخه جواز لری، عام له دی چه دا اعیان عقاروی او که منقول.

ماده ۲۳۰۱ -

دگتبی کسبول دعوض په بدل کنبی اوبی له هغی جواز لری .

ماده ۲۳۰۲ -

دگتبی اخستلو حق دقانونی عمل په سبب یا شفعی او یا دزمانی په تیریدو ترلاسه کیدای شی .

ماده ۲۳۰۳ -

دگتبی اخستلو په حق وصیت کول دوصیت دفصل ددرج شوو حکمونو او قاعدو سره سم جواز لری .

ماده ۲۳۰۴ -

په کومی تبرع چه دگتبی اخستلو حق مرتب کیری نو په هغی کنبی دتبرع دعقد دشرطونو مراعت هرو مرودی او ددی سره سره گتبی اخستونکی دحقوقو اوواجباتومراعت حتمی دی .

ماده ۲۳۰۵ -

دکوم شی دمیوی خخه چه گته اخستل کیری، دگتبی اخستلودمدی

رسمی جدید

نفع گیرنده شمرده میشود. همچنان ثمر طبیعی موجود هنگام آغاز مدت انتفاع حق نفع گیرنده شناخته میشود، بدون اینکه حقوق کسب شده غیر را اخلاص نماید، مگر امری را که هنگام انتهای مدت انتفاع موجود باشد، حق مالک تلقی میشود. مشروط بر اینکه هر یک مصارف یکدیگر را بپس دازند.

ماده ۲۳۰۶ -

(۱) هرگاه عقد منفعت بصورت مطلق غیر مقید صورت گرفته باشد، نفع گیرنده مکلف است از شی که منفعت میگیرد آن را طوری که استعمال نماید.

(۲) در صورت مقید بودن عقد، انتفاع گیرنده طبق دستور مالک یا مثل آن یا کمتر از آن حق استفاده را دارد و تجاوز از آن، جواز ندارد.

ماده ۲۳۰۷ -

مالک شی میتواند راجع به استعمال غیر مشروع یا مغایر طبیعت شی بر نفع گیرنده اعتراض نماید، اگر نفع گیرنده آن را قبول ننماید، محکمه می تواند عین مذکور را از تصرف نفع گیرنده

په او برود و کبسی دگتهی اخستونکی حق گنهل کپیری، بی له دی چه دبل چا کسب شوی حق اخلاص کی، مگر کوم ثمر چه دگتهی اخستلو په پای کبسی موجودوی دمالک حق دی، خو په دی شرط چه یو دبل پوره مصر فونه اداء کی .

ماده ۲۳۰۶ -

(۱) که دگتهی اخستلو عقد مطلق وی او مقید نه وی نو گته اخستونکی مکلف دی چه دکوم شی خخه گته اخلی هغه په عادی توگه استعمال کی .

(۲) که عقد په کوم قید مقیدوو نو گته اخستونکی به دمالک دتقیید سره سم یا دهغی په مثل یا دهغی خخه په کمه اندازه گته اخلی، خو دا حق نه لری چه دهغی خخه تیری وکی .

ماده ۲۳۰۷ -

که گتهی اخستونکی شی په نا مشروعه توگه یا په داسی توگه چه دهغی دطبیعت سره موافق نه وی استعمال کی نو دشی مالک کولی شی چه په دی استعمال اعتراض وکی، که گته اخستونکی دا اعتراض قبوله نه کی نو محکمه کولی شی چه ذکر

رسمی جدیدہ

کشیدہ و بہ شخص دیگر آ نرا تسلیم نماید تا اداره آنرا بہ عمدہ گیرد . همچنان میتواند بہ انتہای حق انتفاع بدون اخلال حقوق غیر، حکم صادر نماید .

مادہ ۲۳۰۸ -

(۱) مصارف لازمہ سر پرستی و حفاظت عینیکہ از آن نفع گر فتنہ میشود ، بہ ذمہ نفع گیر نندہ می باشد .

(۲) تکالیف غیر عادی و اصلاحات بزرگی کہ از قصور نفع گیر نندہ نشأت نکرده باشد ، بہ ذمہ مالک بودہ و نفع گیر نندہ بہ دادن مفادیکہ از مصرف حاصل شدہ، مکلف میشود . واگر نفع گیر نندہ مصارف مذکور را نمودہ باشد ، میتواند در وقت انتہای مدت انتفاع استر داد آنرا از مالک، مطالبہ نماید .

مادہ ۲۳۰۹ -

ہر گاہ عینیکہ از آن نفع بردہ میشود بدون تجاوز و قصور نفع گیر نندہ در نگہداری آن از بین برود ، ضامن نمیگردد .

شوی عین دگتھی اخستونکی دتصرف خخہ وباسی اوبل چانہ یی تسلیم کی چہ ادارہ یی بہ غارہ واخلسی، ہمدارنگہ کولی شی چہ دگتھی اخستلو دحق بہ پای تہ رسیدوحکم وکی، بی لہ دی چہ دنورو حقوق اخلال کی .

مادہ ۲۳۰۸ -

(۱) کوم مصرفونہ چہ دہفہ عین دیالنی او ساتنی دیارہ چہ ورخخہ گتہ اخستل کیری لازم وی، دنفعی اخستونکی بہ غارہ دی .

(۲) کوم تکلیفونہ چہ غیر عادی وی او ہفہ لوی اصلاحات چہ دگتھی اخستونکی دقصور خخہ نہ وی پیدا شوی دمالک بہ ذمی دی او گتہ اخستونکی دہفی گتھی بہ ورکولو چہ ددی مصرف خخہ حاصل شوی مکلف دی . کہ ذکر شوی مصرفونہ گتھی اخستونکی کپی وی، نوکولی شی چہ دگتھی اخستلو دمدی بہ آخر کبئی دمالک خخہ دہفی غوبشتنہ وکی .

مادہ ۲۳۰۹ -

دکوم شی خخہ چہ گتہ اخستل کیری، نوکہ گتہ اخستونکی دہفی بہ ساتنہ کبئی تیری او قصورونہ کی او ہلاک شی ، ضامن نہ گنل کیری .

رسمی حبیله

۲۳۱۰- ماده

که گته اخستل دیوی معلومی مدی پوری مقیدوی او گته اخستونکی ددی مدی دتیریدو وروسته عین دخان سره وساتی او مالک ته یی بیرته ورنه کی او هلاک شی، نو گته اخستونکی دهغی دقیمت په ورکولو مکلف دی که شه هم عین ئی دذکر شوی مدی دتیریدو وروسته نهوی استعمال کری او مالک ئی هم غوښتنه نه وی کری .

ماده ۲۳۱۰ -

هرگاه منفعت به مدت معلوم مقید باشد و نفع گیرنده بعد از گذشت مدت مذکور عین را نزد خود نگهداشته و بمالك آن رد نکند و از بین برود ، نفع گیرنده بپرداخت قیمت آن مکلف میشود . گرچه عین را بعد از انقضای مدت ارتفاع استعمال نکرده و مالک نیز رد آنرا مطالبه نموده باشد .

۲۳۱۱- ماده

گته اخستونکی مکلف دی چه دهغه عین به ساتنه کښی توجه وکی چه ورڅخه گته اخلی .

ماده ۲۳۱۱ -

نفع گیرنده مکلف است درحفاظت عینیکه از آن نفع میگیرد ، توجه نماید .

۲۳۱۲- ماده

که شی هلاک شی یا داسی لویو اصلاحاتو ته محتاج شی چه جوړول ئی په مالک لازم وی یا دداسی اجراآتو کولو ته لزوم پیدا شی چه عین ته دغیر منتظره خطرونو څخه نجات ورکی، نو په دی صورت کښی گته اخستونکی مکلف دی چه مالک ته سمدستی خبر ورکی. همدارنگه مکلف دی چه که بل څوک په ذکر شوی عین باندی دکوم حق دعوی وکی، مالک ته خبرتیا ورکی .

ماده ۲۳۱۲ -

هرگاه شی از بین برود یا به اصلاحات بزرگی محتاج گردد که اقدام به آن دروجایب مالک شمرده شود یا اتخاذ تدابیری لازم افتد که عین را از وقوع خطر غیر منتظره نجات دهد ، در این صورت نفع گیرنده مکلف است به مالک فوراً اطلاع دهد ، همچنان مکلف است در صورت ادعای غیر مبنی بر حق بالای عین مذکور، مالک را مطلع گرداند .

رسمی جدید

۲۳۱۳- ماده

که گته اخستونکی منقول مال په عاریت واخلی او دهغی څخه گته اخستل بی دهغی داستهلاک څخه ممکنه نه وی، نو کولی شی چه هغه استهلاک کی، په دی صورت کښی گته اخستونکی مکلف دی چه دگته اخستلو څخه وروسته مالک ته دهغی مثل یا قیمت ورکی . همدارنگه که ذکر شوی مال دگته اخستلو ترمنځه هلاک شی نو عاریت اخستونکی دضمان په ورکولو مکلف دی که څه هم دهغی هلاک دهغه دتیری په اثر نه وی .

۲۳۱۳- ماده

نفع گیرنده میتواند مال منقولی را که عاریت گرفته است ، از بین برد ، در حالیکه انتفاع از آن بدون از بین بردن آن ممکن نباشد، درین صورت نفع گیرنده بعد از نفع گرفتن بر د مثل یا قیمت آن بمالك مکلف میشود ، همچنان در صورتیکه مال مذکور قبل از نفع گرفتن از بین برود ، نفع گیرنده بپرداخت ضمانت مکلف میشود . گرچه از بین رفتن درائر قصور وی صورت نگرفته باشد .

دو هم مبحث- د گته اخستلو

د حق پای

۲۳۱۴- ماده

دگته اخستلو حق دگته اخستلو دټاکلی مدی په تیریدو، دنفعی اخستونکی په مړینه یا دهغه عین په هلاکیدو چه ورڅخه گته اخستل کیږی ، پای ته رسیږی .

۲۳۱۴- ماده

حق انتفاع بانقضای مدت معینه انتفاع و بوفات نفع گیرنده و یابه از بین رفتن عینیکه از آن نفع گرفته میشود ، خاتمه می یابد .

۲۳۱۵- ماده

که دگته اخستلو ټاکلی مده تیره شی او یا داچه گته اخستونکی دگته اخستلو په مدی کښی مړشی او ځمکه کښی داسی کرهڼه وی چه لا پخلنی ته نه وی رسیدلی ، نو زراعت دی دهغی دپخلنی او لو کولو تروخته

۲۳۱۵- ماده

هرگاه مدت معینه انتفاع سپری گردد یا نفع گیرنده در اثنای مدت مذکور وفات نماید ، و زمین بزرعی مشغول باشد که هنوز پخته نشده باشد ، زراعت تاوقت پخته شدن

رسمی جریدہ

پوری دمٹلی اجوری پہ بدل کنبی گئی اخستونکی ته یا دهغه وارٹانو ته پربینو دل کیری .
 زرع و درو آن در مقابل اجرت مثل به نفع گیرنده یاورثه او گذاشته میشود .

ماده ۲۳۱۶ -

حق انتفاع بگذشت مدت پانزده سال در حال عدم استعمال حق ، منتهی میشود .

قسمت دوم

حق استعمال و سکونت

ماده ۲۳۱۷ -

حق انتفاع گاهی منحصر به استعمال یا سکونت و گاهی هر دو میباشد .

ماده ۲۳۱۸ -

ساحه حق استعمال یا سکونت باندازه احتیاج صاحب حق و اعضای فامیل او مقید شناخته میشود ، بآئینم آنچه را سند انشاء حق احتوا نماید ، رعایت میشود .

ماده ۲۳۱۹ -

(۱) کسی که حق سکونت منزلی را با اساس عقد و وصیت کسب نماید ، اگر رقبه منزل از ثلث مال و وصیت کننده متجاوز نباشد ، شخص مذکور میتواند در صورت اطلاق وصیت در طول حیات خویش با فامیل خود در

ماده ۲۳۱۶ -

که دفعی اخستلو حق پوره پنخلس کاله استعمال نه شو، نوحق پای ته رسیری .

دوهم قسمت

داوسیدلو او استعمال حق

ماده ۲۳۱۷ -

دگئی اخستلو حق کله استعمال او کله داوسیدلو پوری منحصر وی او کله دواپو ته شامل وی .

ماده ۲۳۱۸ -

داستعمال یا داوسیدلو دحق ساحه دحق دخواند او هغه فامیل غرو دااحتیاج په اندازی مقیده گنل کیری بی له دی چه هغه حکمونه اخلال کی چه دحق انشاء شوی سندنئی تائید کوی .

ماده ۲۳۱۹ -

(۱) که خوگ دوصیت د عقد په اساس دیوه کور داوسیدلو دحق مستحق شی که دکور رقبه دوصیت کوونکی ددریمی حصی مال خخه زیاته نه وی نوکه وصیت مطلق وو وصیت کره شوی کولی شی چه دخپل ژوند تر پایه پوری دخپل فامیل سره

رسمی جدید

آن سکونت اختیار نماید و در صورت تعیین مدت الی زمان انقضای مدت مذکور در آن سکونت کرده میتواند، وبعد از آن حق سکونت بسورته وصیت کننده انتقال مییابد. و اگر رقبه منزل از ثلث مال وصیت کننده متجاوز باشد، شخصیکه به او وصیت شده، میتواند در مقداریکه از حدود ثلث تجاوز نکند، سکونت نماید. و از ساحه خارج از حدود ثلث ورثه استفاده بعمل میآرد، مگر اینکه ورثه وصیت را در تمام منزل اجازه دهد.

(۲) در حالت مندرج فقره فوق، ورثه وصیت کننده نمی توانند آن قسمت منزل را که در دست دارند، بفروشند مگر تقسیم استفاده آنرا حسب زمان، بصورت نوبت کرده میتوانند.

ماده ۲۳۲۰ -

هرگاه منزلیکه برای حق سکونت تثبیت شده باشد با عمار ضرورت داشته باشد، تعمیر آن به عهده کسی میباشد که حق سکونت را در آن حایز است، تا از مال خود، به آن مبادرت نماید. و آنچه را که از مال خود بنا نماید، ملکیت او و ورثه او شناخته میشود، و اگر صاحب حق

به هفی کنبی اوسپیری، او که مده پاکل شوی وه نو دذکر شوی مدی دتیریدو پوری به هفی کنبی حق نقلیری، او که دکور رقبه دوصیت کوونکی ددریمی حصی مال خخه زیاته وی، وصیت کره شوی کولی شی به هفی حدو دو کنبی چه ددریمی حصی خخه زیاته نه وی اوسپیری، او ددریمی حصی خخه په زیاتی اندازی ساحه کنبی وارثان اوسپیری. مگر دچاچه وارثان وصیت کره شوی ته په قول کور کنبی داوسیدلو اجازه ورکی.

(۲) ددی مادی دپورتنی فقری په درج شوی حالت کنبی وصیت کوونکی وارثان نه شی کولی دکور هغه برخه چه دهغوی په لاس کی ده خرخه کی خو کولی شی چه دمدی به حساب دهفی خخه گته اخستل په نوبت سره وویشی.

ماده ۲۳۲۰ -

په کوم کور چه داوسیدلو حق ثابت شوی وی، او جوړه ولو ته ضرورت ولری، نو جوړول ئی دهغه چا په غاړه دی چه په هفی کنبی اوسپیری او دا مصرف به هم دهغه دمال خخه وی. او کوم شی چه ئی پخپل مال آباد کړی دهغه اودهغه دوارثانو حق گنل کیږی. که دحق خاوند دهفی دجوړولو خخه خان

رسمی جریده

از اعمار آن امتناع ورزد شیخص ذیعلاقه ، میتواند از محکمه الزام او را به تعمیر مطالبه ویا اجازه محکمه را در خصوص اجاره منزل مذکور بغیر حاصل نماید . تا از پول اجاره آن باعمار مذکور پر داخته و بعد از انتهای مدت اجاره آنرا بصا حب حق سکونت رد نماید .

ماده ۲۳۲۱ -

تنازل از حق استعمال یا حق سکونت برای غیر جواز ندارد ، مگر به اساس شرط صریح بادلیل قوی .

ماده ۲۳۲۲ -

احکام مربوط بحق انتفاع تاوقتی که مغایر احکام مندرج این قسمت و منافی طبیعت این دو حق نباشد ، در مورد حق استعمال وحق سکونت نیز تطبیق میشود .

قسمت سوم

حق حکر

ماده ۲۳۲۳ -

حق حکر ، عبارت از حق عینی است که منظور از آن ابقای زمین برای بناء غرس یا یکی ازین دو در مقابل اجرت معین می باشد .

وژغوره ، نو علاقه لرونکی کولی شی چه دمحکمی شخه وغواپی چه هغه په جوپولو مکلف کی او یا داچه دمحکمی شخه اجازه واخلی چه کور بل چاته په اجاری ورکی او دهفی داجاری شخه هغه جوپ کی اوداجاری دمندی په پای کنبی کور ، داوسیدلو دحق خاوند ته تسلیم کی .

ماده ۲۳۲۱ -

داستعمال یا داوسیدلو دحق شخه بل چاته تیریدل جواز نه لری ، مگر دیو صریح شرط یاقوی دلیل په اساس .

ماده ۲۳۲۲ -

دگتی اخستلو پوری خاص مربوط حکمونه ترخو چه ددی قسمت ددرج شوو حکمونو اواستعمال او اوسیدلو دحق دطبیعت منافی نه وی هم دتطبیق وړ دی .

دریم قسمت

دحکر حق

ماده ۲۳۲۳ -

دحکر حق دداسی عینی حق شخه عبارت دی چه دهفی شخه مقصد دیوی تاکلی اجوری په بدل کنبی خمکه دغرس او بناء دپاره یا ددی دواړو شخه دیوه دپاره پاتی کیدل وی .

رسمی جریده

ماده ۲۳۲۴ - ماده

دحكر مده دپنځو سو كلونو څخه نه شی زیاتیدلی . که دحكر مده دپنځوسو كلونو څخه زیاته ټاكل شوی وی او یا داچه بیخی نه وی ټاكل شوی، دپنځوسو كلونو دپاره اعتبار لری .

ماده ۲۳۲۴ - ماده

مدت حكر ، از پنجاه سال تجاوز نمیکنند . در حالیکه مدت حكر بیشتر از پنجاه سال تعیین ویا اصلا تعیین نگرديده باشد ، برای مدت پنجاه سال اعتبار داده میشود .

ماده ۲۳۲۵ - ماده

دحكر عقد جواز نه لری مگر دیو ضرورت او بنیگنی په اساس او یا دولایت دهغی محکمی په اجازی چه دقیمت له لحاظه ټوله یا زیاته برخه ځمکه دهغی په حوزی کبسی واقع وی . دحكر عقد دمحکمی درئیس په حضور کبسی یا دهغه غړی په حضور کبسی چه دمحکمی درئیس له خوا ټاكل کیږی، لیکل کیږی او ترهغی وروسته وثیقه دقانون دحکمونو سره سم ترتیبیږی .

ماده ۲۳۲۵ - ماده

عقد حكر جو از ندارد، مگر به اساس ضرورت یا مصلحت و اجازة محكمه و لایتيكه تمام زمین یا قسمت اعظم آن از لحاظ قیمت در حوزه آن محكمه قرار داشته باشد. عقد بحضور رئیس محكمه یا عضویکه از طرف رئیس محكمه تعیین میشود، تحریر میگردد. وثیقه بعداً طبق احکام قانون ترتیب میگردد .

ماده ۲۳۲۶ - ماده

دحكر دحق خاوند کولی شی چه دخپل حكر لاندی ځمکی کبسی دملکیت دنقلولو یا گټی اخستلو تصرفونه وکی . په دی ټولو حالونو کبسی ځمکه دبناء ، ونو اونورو ټولو نا منقولو مالونو سره دحكر دحق دمدی په پای کبسی ددی قانون د(۲۳۲۴) مادی دحکم په مراعت کولوسره ، اصلی مالک یا هغه وارثانو ته بیرته ور کول کیږی .

ماده ۲۳۲۶ - ماده

صاحب حق حكر ، می تواند در زمین تحت حكر خود تصرفات مبنی بر انتقال ملکیت یا انتفاع را بعمل آورد ، در تمام این حالات زمین یابناء اشجار وسایر اموال غیرقابل انتقال بعد از انتها مدت حق حكر ، به مالک اصلی یا ورثه وی یا رعایت حکم ما ده(۲۳۲۴) ایسن قانون اعاده میشود .

رسمی جدیدہ

مادہ - ۲۳۲۷

دحکر دحق خاوند کولی شی چه
به حیات او غرس کنبی یو اخی یاد
حکر دحق سره یوخیای تصرف وکی.

مادہ - ۲۳۲۷

صاحب حق حکر ، میتواند در
حیازت و غرس به تنهایی یا با حق
حکر یکجا تصرف نماید.

مادہ - ۲۳۲۸

دحکر دحق خاوند مکلف دی چه
موافقه شوی اجوره په موافقه شوو
میعادونو کنبی مالک ته ورکی .

مادہ - ۲۳۲۸

صاحب حق حکر ، مکلف است
اجرت معینه را در مواعیدیکه به آن
موافقه صورت گرفته، بمالک بپردازد.

مادہ - ۲۳۲۹

دحکر عقد دمئلی اجوری خخه په
کمی اجوری جواز نه لری، داجوری
زیاتوالی یا کموالی هغه وخت صورت
مومی چه په مثلی اجوری کنبی
دزیاتوالی یا کموالی له حیثه دپنځمی
حصی خخه زیات تغیر راشی، اود
آخرنی سنجنش نیتهی خخه پنځه کاله
تیر شوی وی .

مادہ - ۲۳۲۹

عقد حکر ، بمقدار کمتر از اجرت
مثل جواز ندارد ، تزئید یا تنقیص
اجرت زمانی صورت گرفته میتواند
که در اجرت مثل متجاوز از خمس
از حیث زیادت یا نقصان تغیر وارد
شده واز تاریخ آخرین سنجنش پنج
سال ، سپری شده باشد .

مادہ - ۲۳۳۰

دسنجنش په وخت کنبی چه
زیاتوالی یا کموالی اندازه کیبری
دخمکی داجاری قیمت ته مراجعه
کیبری او په هغی کنبی دخمکی
موقعیت او دخلکو تمامیل هغی ته
مراعت کیبری . دهغی بنا، ونویاهغه
خه ته چه دحکر خاوند په کنبی جوړ
کړی یا هغه خه ته چه دحکر خاوندی
په خمکه باندى دضرر رسولو حق
لری، داجوری په سنجولو کنبی
اعتبار نه ورکول کیبری .

مادہ - ۲۳۳۰

در سنجنش زیادت یا نقصان بقیمت
اجاره ز مین در هنگام سنجنش
مراجعه میشود و در آن موقعیت
زمین واندازه تمایل مردم به آن
رعایت میگردد . بمو جودیت بناء ،
اشجار یا آنچه صاحب حق حکر در
آن احداث نموده یا حقوق واضرار
صاحب حق حکر در زمین مذکور
درسنجنش اجرت اعتبار داده نمیشود

رسمی جدید

ماده ۲۳۳۱ - ماده

نوی سنجش دموافقی له وخته دتطبیق وږدی او که موافقه نه وه شوی دهغی وخته اعتبار لری چه دسنجولو دغوښتنی دعوی اقامه شوی وی .

ماده ۲۳۳۱ - ماده

سنجش جدید از تاریخ موافقه طرفین یا از تاریخ اقامه دعوی مبنی به مطالبه سنجش ، اعتبار داده میشود .

ماده ۲۳۳۲ - ماده

دحکر دحق خاوند مکلف دی، هغی وسیلو ته اقدام وکی چه دځمکی حاصل ورکولو دپاره ضروری وی، سره ددی هم موافقه شوی شرطونه ، دځمکی طبیعت، هغه غرض چه ځمکه دهغی دپاره تیاره شوی اودمنطقی عرف مراعت کیری .

ماده ۲۳۳۲ - ماده

صاحب حق حکر ، مکلف است باتخاذ و سایی اقدام نماید که برای حاصل د هی زمین لازم باشد، و با آنهم شروط موافقه شده، طبیعت زمین ، غرضیکه زمین برای آن آماده شده و اقتضای عرف منطقه رعایت میشود .

ماده ۲۳۳۳ - ماده

(۱) دحکر حق دهغی دټاکلی مدی په سرته رسیدو سره پای ته رسیږی .
(۲) دمدمی دسرته رسیدو تر مخه دحکر حق هغه وخت پای ته رسیږی چه دحکر دحق خاوند په ځمکی کښی دپنا یا ونو اښودلو تر مخه مې شی مگر داچه ټول وارثان دحکر دپاتی کیدو غوښتنه وکی .

ماده ۲۳۳۳ - ماده

(۱) حق حکر به انتهای مدت معینه ، منتهی میشود .
(۲) قبل از انتهای مدت ، حق حکر وقتی منتهی میگردد که صاحب حق حکر بیش از احداث بناء یا غرس اشجار در زمین مذکور وفات نماید . مگر اینکه تمامی ورثه بقای حکر را مطالبه نمایند .

ماده ۲۳۳۴ - ماده

که حکر په وقف کړه شوی ځمکی کښی صورت موندلی وی اود ځمکی څخه دوقف کوونکی درجوع په اساس دوقف صفت لری شی، نو حکر پای ته رسیږی، که دوقف

ماده ۲۳۳۴ - ماده

هرگاه حکر در زمین موقوفه صورت گرفته باشد ، وصفت وقف از زمین مذکور به اساس رجوع وقف کننده از وقف زایل شود ،

رسمی جدید

حکر منتهی میگردد و اگر مدت وقف از طرف وقف کننده تنقیص یابد، در صورتیکه مدت با قیمانده از مدت حکر کمتر باشد، حکر الی ز مان انتهای وقف ادامه می یابد و در غیر آن الی نهایت مدت حکر طبق حکر دوام داده میشود.

ماده ۲۳۳۵ -

هرگاه صاحب حق حکر حقوق اجاره ز مین را در دو سال متوالی نپردازد، مالک ز مین میتواند فسخ عقد را مطالبه کند.

ماده ۲۳۳۶ -

مالک ز مین هنگام فسخ عقد یا انتهای مدت حکر، بین ازاله بنا و اشجار غرس شده محتکر یا بقای آن در مقابل اقل قیمت مستحقه ازاله یا بقاء، مخیر است. مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد.

ماده ۲۳۳۷ -

هرگاه در ظرف مدت پانزده سال از حق حکراستفاده بعمل نیاید، حق حکر منتهی شناخته میشود.

ماده ۲۳۳۸ -

احکام عقد حکر مندرج ا یسن قانون، به حکر ز مینیکه هنگام نفاذ

کونکی له خوا دوقف مده کمه شی، نوکه پانی مده دحکر دمتی شخه کمه وی نو دحکر حکم دوقف دسرتسه رسیدو تر وخته دوام کوی او دهغی په غیر دحکر دحکم سره سم دحکر دمدی ترپایه پوری حکرتسه دوام ورکول کیری .

ماده ۲۳۳۵ -

که دحکر دحق خاوند دحکمکی داجاری حق دوه برله پسی کلونه اداء نه کی نو دحکمکی خاوندکولی شی چه د عقد دفسخ کیدو غوښتنه وکی .

ماده ۲۳۳۶ -

دحکمکی مالک دحکر دفسخ کیدو په وخت کښی یا دحکر دمدی دپای ته رسیدو په وخت کښی اختیارلری چه دحکر دحق دخواوند بناء اوونی لری کی او یا یی دلری کولو د کم قیمت په بدل کښی پرپر دی . مگر داچه موافقه بل رنگه شوی وی .

ماده ۲۳۳۷ -

که دپنخلسو کلونو په مدی کښی دحکر دحق شخه گته وانه خستله شی، نو دحکر حق پای ته رسیری .

ماده ۲۳۳۸ -

په دی قانون کښی دحکر د عقد درج شوی حکمونه دحکمکی په هغی حکر باندی هم تطبیقیری چه د دی

رسمی بیلگه

قانون دناڤښو په وخت کښی ثابت وی .
این قانون ثابت باشد ، نیز تطبیق میشود .

ماده ۲۳۳۹ -

ماده ۲۳۳۹ -

(۱) ددی قانون ددرج شوی حکر دحق څخه دبانډنی اشخاص عام له دی چه حقیقی وی یا حکمی، گټه نه شی اخستلی .
(۱) از حق حکر مندرج ا یین قانون ، اشخاص خارجی اعم از حقیقی و حکمی ، استفاده کرده نمی توانند .

(۲) کومه رویه چه دافغانستان دولت ئی ددوستو هیوادونو دسیاسی نمایندگیو اوپه افغانستان کښی داوسیدونکو بین المللی مؤسسوپه مقابل کښی دعقاری مالونو په باره کښی نیسی ، دحکر دحق تابع نه ده .
(۲) رویه که دولت افغانستان در برابر نمایندگی های سیاسی دول متحابه و موسسات بین المللی مقیم افغانستان درمورد اموال عقاری اتخاذ میدارد ، تابع احکام حق حکر نمی باشد .

خلور م قسمت

قسمت چارم

مجرد حقوق

حقوق مجرد

لمړی مبحث - دارتفاق حق

مبحث اول - حق ارتفاق

ماده ۲۳۴۰ -

ماده ۲۳۴۰ -

ارتفاق په عقار بانډی دداسی حق څخه عبارت دی چه دبل شخص دعقار دگټی دپاره وی .
ارتفاق ، عبارت از حقی است بالای عقار جهت منفعت عقار شخص دیگر .

ماده ۲۳۴۱ -

ماده ۲۳۴۱ -

دارتفاق حق په عام مال واقع کیدای شی، خو په دی شرط چه دهغی استعمال سره چه ورته دامال تخصیص شوی معارض واقع نه شی .
حق ارتفاق بالای مال عام مرتب شده میتواند، مشروط براینکه به استعمال مال مذکور که به آن تخصیص یافته منافات نداشته باشد .

رسمی بریتانیا

ماده ۲۳۴۲ - ماده

دارتفاق حق په قانونی عمل یاپه میراث کسبیدلی شی، خو دزمانی په تیریدو نه شی کسبیدلی، مگر ظاهری، ارتفاقونه چه په هغی کبسی دتلو راتلو حق هم شامل دی .

ماده ۲۳۴۳ - ماده

ظاهری ارتفاقونه داصلی مالک دتخصیص په اساس مرتبیدلی شی.

ماده ۲۳۴۴ - ماده

داصلی مالک له خوا تخصیص هغه وخت موجودیږی چه داثبات دطریقو څخه په یوی طریقې ثابته شی چه ددوه منفصلو عقارونو مالک دهغوی ترمنځ یوه ظاهری علامه قایمه کړی چه دهغی په اساس دهغی دواړو عقارونو ترمنځ داسی تبعی علامه پیدا شی که ذکر شوی دواړه عقارونه ددوه نفرو ملکیت فرض شی، نو دارتفاق د حق په وجود دلالت وکې، په دی حالت کبسی که دذکر شوو دوه عقارو نو ملکیت بی له کوم تغیر څخه دارتفاق په همغه پخوانی حالت ددوه مختلفو مالکینو لاس ته انتقال وکې، ددوه ذکر شوو عقارونو ترمنځ دارتفاق حق دنوو مالکانو په گټه او ضرر ثابت شمارل کیږی، مگرداچه صریح شرط دهغی مخالف وی .

ماده ۲۳۴۲ - ماده

حق ارتفاق باساس تعهد قانونی یارث حاصل شده میتواند، مرور زمان باعث کسب حق ارتفاق نمی گردد . مگر در مورد از نفاق از قبیل حق مرور .

ماده ۲۳۴۳ - ماده

ارتفاق ظاهر باساس تخصیص مالک اصلی نیز مرتب شده میواند.

ماده ۲۳۴۴ - ماده

تخصیص از جانب مالک اصلی وقتی موجود میشود که مالک دو عقار منفصل از هم در بین دو عقار مذکور علایم ظاهری احداث نماید که به اساس آن بین آن دو عقار چنیس علامه تبعی ایجاد گردد که اگر دو عقار مذکور ملک دونفر فرض شود، بوجود حق ارتفاق دلالت نماید، و این امر یکی از طرق اثبات ثابت گردد . درین حال اگر ملکیت دو عقار مذکور بدون تغیر بهمان حالت بدو نفر دیگر انتقال نماید، حق ارتفاق بین دو عقار مذکور بنفع و ضرر مالکان جدید، ثابت شمرده میشود . مگر اینکه شرط صریح مخالف آن باشد .

رسمی جریده

ماده ۲۳۴۵ -

(۱) که داسی ٲاکلی قیود وضع شی چه دعقار دمالک حق ورسره تحدید شی لکه دکور په لوړ والی کی تحدید یا دعمارت په ساحی کنبی تحدید ، نو ذکر شوی قیدونه په عقار باندى دارتفاق دحقوقوپه حیث دنورو عقارونو په گټه چه دهغی دښه والی دپاره وضع شوی، گڼل کیږی، مگر داچه موافقه بل رنگه شوی وی .

(۲) که دوضع شوو قیدونوڅخه مخالفت وشی نو دهغی اصلاح کول په عین شکل سره دمحمکی څخه غوښتل کیدای شی او محکمه واك لری چه دموجبه دلیلونو په صورت کنبی په تعویض اکتفاء وکی .

دوهم مبحث - داوبو کولو حق

ماده ۲۳۴۶ -

اوبه کول دخمکی یاونی یا کرهنی داوبه کولو دپاره په اوبو دگټی اخستلو دنوبت څخه عبارت دی .

ماده ۲۳۴۷ -

ددریا بونو او دهغی دفرو عواوبه دعامو خلکو ملکیت گڼل کیږی، هر څوک کولی شی چه ورڅخه خپلی ځمکی او به کی او یا ورڅخه ددی مقصد دپاره ویااله وباسی مگر داچه

ماده ۲۳۴۵ -

(۱) هرگاه قیودی وضع شود که حق مالک عقار را دربناء تعمیر محدود سازد ، از قبیل تحدید در ارتفاع منزل یا در ساحه عمارت ، قیود مذکور بحیث حقوق ار تفاق برعقار به منفعت عقارات د یگری که بمنظور بهبود آن وضع شده ، شمرده میشود . مگر اینکه موافقه طور دیگری صورت گرفته باشد .

(۲) اگر از قیود وضع شده تخلف بعمل آید ، اصلاح آن عیناً از محکمه مطالبه شده می تواند ومحکمه صلاحیت دارد در صورت دلایل موجه بتعویض، اکتفاء نماید.

مبحث دو م - حقا به

ماده ۲۳۴۶ -

حقابه ، عبارت از نوبت استفاده از آب است بمنظور آبیاری زراعت یا اشجار .

ماده ۲۳۴۷ -

آب در یاها وفروع آن ملک عامه شمرده شده ، هر کس حق دارد از آن اراضی خویش را آبیاری نموده یااز آن به این منظور جوی بکشد .

رسمی جریده

مگر اینکه این امر بامصلحت رعایا م
یاقوانین خاص مغارض واقع شود.

ماده ۲۳۴۸ -

کسیکه از مال خود جوی خاص به
منظور آبیاری زمین خود ا حداث
کند . از آن حق هر نوع استفاده را
داشته و شخص دیگر از آن بدون اجازه
احداث کننده ، استفاده کرده
نمی تواند .

ماده ۲۳۴۹ -

حق استعمال آب از جوی عام
و توزیع آن بارعایت عدم الحاق ضرر
بمصلح عامه به اندازة ا رضی
صورت میگردد ، که آبیاری آن منظور
نظر باشد .

ماده ۲۳۵۰ -

صاحب زمینیکه توسط آلات
و وسایل یا مستقیماً از جوی
آبیاری میکند ، نمی تواند صاحبان
اراضی تحت آب را به مسیر آب در
اراضی آنها مجبور سازد ، مگر اینکه
حق جریان آب رادر آن داشته باشد .

مبحث سوم - حق مرور

مجرا و مسیل

ماده ۲۳۵۱ -

(۱) حق مرور ، مجرا و مسیل
اگر قدیمی باشد ، بحال خود

داکار دعوومی بنیگنو یا خاصو
قوانینو سره معارض واقع شی .

ماده ۲۳۴۸ -

که خوک دخپل مال خخه دخپلو
خمکو داوبه کولو دپاره خاصه ویاله
وباسی ، دهغی خخه دهری نوعی گتی
اخشتلو حق لری او بل خوک نه شی
کولی چه بی دهغه دا جازی خخه
ورخخه گتیه واخلی .

ماده ۲۳۴۹ -

دعوومی ویالی خخه داوبوداستعمال
او توزیع حق ، عمومی بنیگنو ته
دضرر نه رسولو په مراعت کولو سره
دهغی خمکو په اندازی صورت مومی
چه اوبه کول بی اقتضاء کوی .

ماده ۲۳۵۰ -

دهغی خمکی خاوند چه خپله خمکه
دآلو ، وسیلو یا مستقیماً دویا لی
خخه او به کوی ، نه شی کولی چه
داوبو لاندی خمکو خاونداندهغوی
په خمکو کبسی داوبو په جریان
مجبوره کی ، مگر داچه په هغی کبسی
داوبو دجریان حق ولری .

دریم مبحث - دتلو راتلو ، داوبو

دجریان او سیل حق

ماده ۲۳۵۱ -

(۱) که دتلو راتلو داوبو دجریان
او سیل حق پخوانی وی ، پخپل حال

رسمی خبرنامه

گذاشته میشود ، مگر اینکه اصلا
نا مشروع باشد . درین صورت
بقدامت اعتبار داده نمیشود و در
صورت موجودیت ضرر واضح از بین
برده میشود .

(۲) اگر مسیل منزلی در راه عام
یا خاص کشیده شده باشد که از آن
ضرری به مردم عاید باشد، ضرر
مذکور رافع ساخته میشود گرچه
قدیمی باشد .

ماده ۲۳۵۲ -

هرگاه حق مرور، مجرای یا مسیل
شخصی بالای زمین شخص دیگری
باشد ، صاحب زمین نمیتواند
اورا ازین حقوق محروم نماید .

ماده ۲۳۵۳ -

هیچ کس نمیتواند بدون حق
مسیل محلی را که جدیداً احداث
نموده بمنزل شخص دیگری بکشد،
مگر اینکه اجازه او را حاصل کرده
باشد .

ماده ۲۳۵۴ -

احداث ناوه دان یا حفر بدرفت
فاضله آب باران و غیره ، در راه عام
در حالیکه از آن ضرری به عام تولید
شود جواز ندارد ، و همچنان احداث
امور فوق در راه خاص که غیر نافذ
باشد، بدون اجازه بناروالی یا اهل
کوچه، مجاز نمیشود .

پریسودل گیری مگر داچه داصل
شخه نام مشروع وی، که داصل شخه
نام مشروع وی هیچ اعتبار نه لری
نوکه به کنبی بنکاره ضرر و
دمنخه وړل گیری .

(۲) که دیوه کور سیل عامی یا
خاصی لاری نه ویستل شوی وی او
دهفی شخه خلکو نه ضرر عایدوی،
نو ذکر شوی ضرر که شخه هم قدیمی
وی لری کول گیری .

ماده ۲۳۵۲ -

که دیوه شخص دتلو راتلو، داوبو
دجریان یا مسیل حق دبل چا پسر
شمکه وی دحمکی خاوند نه شی کولی
چه هغه ددی حقوقو شخه محروم کی .

ماده ۲۳۵۳ -

هیخوگ نه شی کولی چه دخپل
نوی کور مسیل ته دبل چاکورته بی
دهغه داجازی جریان ورکی، خو په
دی شرط چه په هفی کنبی حق و نه
لری .

ماده ۲۳۵۴ -

هیخوگ نه شی کولی چه عمومی
لاری ته داسی ناوه یا بدرفت و باسی
چه دهفی شخه خلکو ته ضرر متوجه
وی . همدارنگه نه شی کولی چه بی
دبناروالی یا دکوشی دخلکو داجازی
شخه ذکر شوی شیان په خاصی لاری
کنبی چه مجازه نهوی ، جوړ کی .

رسمی جدید

خلورم مبحث - دارتفاق حکمونه

۲۳۵۵- ماده

دارتفاق دحق خاوند کولی شسی داسی کارونو ته اقدام وکی چه په ارتفاق کنبی دهغه دحق داستعمالولو دپاره ضروری وی یاداچه دذکرشوی حق دساتنی دپاره لازمی وگنل شی او باید چه ذکر شوی حق داسی استعمال کی چه دهغی شخه ضرر پیدا نه شی .

۲۳۵۶- ماده

دعقار مالک چه دارتفاق دحق خاوند وی په هیخ نوع کار نه مکلف کیبری مگر داچه دارتفاق استعمالئی په عادی توگه اقتضاء وکی .

۲۳۵۷- ماده

کوم کارونه چه دارتفاق دحق داستعمال او ساتنی دپاره لازم گنل کیبری، دهغی مصرفونه دارتفاق دحق دخواوند دعقار په مالک باندی دی، مگر داچه دهغی په خلاف شرط ایښودل شوی وی. که چیرته ذکر شوی کارونه دارتفاق کره شوی عقار دمالک دپاره هم گتور وی، نو دصیانت مصرفونه په دواړو خواوو دی او دا مصرفونه دهغی گتبی په تناسب دی چه دواړو خواوو ته رسیبری .

مبحث چارم- احکام ارتفاق

۲۳۵۵- ماده

صاحب حق ارتفاق ، میتوانسد بچنان اعمالی مبادرت ورزد که برای استعمال حق او در ارتفاق ضروری باشد ، یا برای محافظت حق مذکور لازمی شناخته شود و باید حق مذکور را طوری استعمال نماید ، که از آن ضرری عاید نشود .

۲۳۵۶- ماده

مالک عقار مرتفق با جراء هیخ نوع عملی مکلف نمی گردد ، مگر اینکه استعمال معتاد حق از تفاق آنرا اقتضاء نماید .

۲۳۵۷- ماده

مصارف اعمالیکه بمنظور استعمال حق ارتفاق لازم شمرده شود یا تکالیف حفاظت آن به ذمه ای مرتفق می باشد ، مگر اینکه بخلاف آن شرط گذاشته شده باشد ، واگر اعمال مذکور برای مالک عقار مرتفق نیز نافع باشد ، تکالیف صیانت آن متناسب مفادیکه به هر یک عاید میگردد ، می باشد .

رسمی جدید

ماده ۲۳۵۸ -

که چیرته ددی قانوند (۲۳۵۷) مادی ددرج شوو کارونو په اجراء کولو دارتفاق کره شوی عقار مالک مکلف وی، هر وخت چه وغواپی کولی شی دخپل ټول یاخینی ارتفاق کره شوی عقار دملکیت په نقلیدو دارتفاق دحق خاوند ته خپل خان ددی تکلیف څخه خلاص کی .

ماده ۲۳۵۸ -

هرگاه مالك عقار مر تفق باجرای اعمال مندرج ماده (۲۳۵۷) ا یس قانون بمصارف خود مكلف باشد ، هر وقت كه خواسته باشد ، میتواند به انتقال ملكیت تمام یا قسمتی از عقار مر تفق به، برای صا حب حق ارتفاق ، خودرا ازین تکلیف سبک دوش سازد .

ماده ۲۳۵۹ -

دارتفاق کره شوی عقار مالک نه شی کولی چه داسی کارونو ته اقدام وکی چه دهغی په اثر دارتفاق دحق استعمال کم شی، همدارنگه نه شی کولی چه دهغی ځای ته تغیرورکی، مگر داچه کومه ځای ټاکل شوی وی په داسی حالت کبښی واقع شی چه دهغی په اثر دارتفاق مصرفونه زیات شی یا داچه دارتفاق کره شوی عقار دتحصیناتو دپیدا کیدو مانع وگرځی. په دی صورت کبښی د عقار مالک کولی شی چه بل ځای ته دارتفاق دنقلیدو غوښتنه وکی .

ماده ۲۳۵۹ -

مالك عقار مرتفق به ، نمی توان د به اجرای اعمالی پیر دازدکه منجر به نقصان استعمال حق از تفساق شود ، همچنان نمی تواند مو ضع حق مذکور را تغییر دهد . مگر اینکه موقع مذکور باثر حوادث طوری گردد که تکلیف ارتفاق را تزئید بخشد یا استعمال حق از مو ضع مذکور مانع آوردن تحسینات در عقار مرتفق به شود ، درین صورت مالك عقار ، می تواند انتقال از تفاق را به موضع دیگر مطالبه نماید.

ماده ۲۳۶۰ -

(۱) که دارتفاق دحق لرونکی عقار تجزیه شی، ارتفاق دهغی به هر جزء کبښی استحقاق پیدا کوی،خوبه دی شرط چه داکار په ارتفاق کره شوی عقار، واقع شوی تکلیفونه زیات نه کی.

ماده ۲۳۶۰ -

(۱) هرگاه عقار دارای حقوق ارتفاق تجزیه شود ، هر يك از اجزاء مستحق ارتفاق شناخته میشود . مشروط بر اینکه این امر تکلیف اضافی را بر عقار مرتفق به ، عاید نسازد .

رسمی جدید

(۲) که دارتفاق حق یواخی به یوه جزء کبسی مفیدوی اوټولو اجزاوو ته مفید نه وی، نو دارتفاق کړه شوی عقار مالک کولی شی چه د ذکر شوی حق لری کیدل دنورو اجزاوو څخه وغواړی .

ماده ۲۳۶۱ - ماده

(۱) هرگاه عقار مرتفق به، تجزیه شود حق ارتفاق در تمام اجزاء آن باقی میماند .

(۲) اگر حق ارتفاق در واقع کبسی د عقار په ځینو اجزاوو نه استعمالیدلو او داستعمال امکانی هم نه وو، نو د ذکر شوو اجزاوو مالک کولی شی دخپل ملکیت د جزء څخه د ذکر شوی حق دلری کیدلو غوښتنه وکی .

مبحث پنجم - انتهای ارتفاق

پنجم مبحث - دارتفاق پای

ماده ۲۳۶۲ -

ماده ۲۳۶۲ -

(۱) حق ارتفاق ، به انقضای مدت معینه یا از بین رفتن کامل عقار مرتفق به یا عقار مرتفق ، و به اجتماع هر دو عقار دو ملکیت یک شخص منتهی میشود .

(۲) اگر حالت اجتماع ملکیت بنابر تأثیری زایل گردد که به زمان گذشته راجع میگردد ، حق ارتفاق عودت می نماید .

(۱) دارتفاق حقوق دټاکلی مدی په تیریدو او دارتفاق کړه شوی عقار په هلاکیدو یا دارتفاق د حق دټول عقار په هلاکیدو یا دیوه شخص په ملکیت کبسی د دواړو عقارونو په یو ځای کیدو پای ته رسیدی .

(۲) که د ملکیت دیو ځای کیدو حالت په داسی تأثیر زوال پیدا کی چه تیری زمانی ته راجع وی، نو دارتفاق حق عودت کوی .

رسمی جریده

ماده ۲۳۶۳ -

که دارتفاق حق دپنخلس کلو نو به اوږدو کنبی استعمال نه شی، پای ته رسیری .

ماده ۲۳۶۳ -

اگر حق ارتفاق در خلال مدت پانزده سال استعمال نشود ، منقضی میگردد .

ماده ۲۳۶۴ -

که دارتفاق دحق عقار خو نفره شریکان په شریکه مالکان شی، نوکه یوه شریک دارتفاق دحق څخه گټه واخستله ، دنورو په گټه دزمانی تیریدل قطع کیری . همدارنگه که دذکر شوو شریکانو څخه دیوه په گټه دزمانی تیریدل متوقف شی، نو دامتوقف کیدل دنورو شریکانو په گټه هم موقوفیری .

ماده ۲۳۶۴ -

هرگاه عقار دارای حق ارتفاق در ملکیت یکعده شرکاء بصورت مشترک داخل شود ، استفاده یکی از شرکاء از حق ارتفاق مرور زمان را در مورد سایر شرکاء قطع مینماید . همچنان وقف مرور زمان به منفعت یکی از شرکاء به منفعت شرکای باقیمانده ، موقوف میشود .

ماده ۲۳۶۵ -

که دشیانو وضع په داسی توگه تغیر وکی چه په هغی کنبی دارتفاق دحق استعمال ناممکن وی، نودارتفاق حق پای ته رسیری . که شیانو داسی وضعی ته عودت و که چه ورسره دارتفاق دحق استعمال ممکن وو، نو دارتفاق حق هم ورسره عودت کوی، مگر داچه دنه استعمال له امله دزمانی دتیریدو لاندی راغلی وی .

ماده ۲۳۶۵ -

هرگاه وضع اشیاء طوری تغییر نماید که استفاده از حق ارتفاق غیر ممکن گردد ، حق ارتفاق منقضی شناخته میشود . در صورتیکه اشیاء به حالتی بر گردد که استفاده از حق مذکور ممکن نشود ، حق ارتفاق نیز اعاده میگردد . مگر اینکه به اساس عدم استعمال تحت مرور زمان آمده باشد .

ماده ۲۳۶۶ -

دارتفاق کره شوی عقار مالک هغه وخت کولی شی چه خپل ځان دپول یاڅینی ارتفاق څخه خلاص کی چه دارتفاق دحق دعقار ټوله گټه دمینځه

ماده ۲۳۶۶ -

مالک عقار مرتفق به، وقتی میتواند که خود را از تمام یا بعضی از تفاق خلاص کند که منفعت عقار مرتفق

رسمی جدید

تल्ली وی یا داچه دهغی شخه محدودده
گتیه پاتی وی چه په ارتفاق کره شوی
عقار واقع شوو تکلیفونو سره
مناسب نه وی .

کاملا از بین رفته یا منفعت محدودی
از آن باقی مانده باشد ، که باتکالیف
واقع بر عقار مرتفق به ، تناسب
نداشته باشد .

دوهم باب

تبعی عینی حقوق

لهمری فصل

دمال دحبس حق

ماده ۲۳۶۷-

دهغی حالو نو په استثنی چه به دی
قانون کبسی دحیازی او رسمی گروی
په مبحث کبسی تصریح شوی لکه
هغه عقد چه دتبعی عینی حقوقو
دپیدا کیدو باعث کیری . او دهغی
حکمونو په استثنی چه دمال دحبس
په خصوص کبسی چه دضمان دتنفید
دوسیلو شخه دیوی وسیلی په حیث
توضیح شوی ، نو دمال دحبس دحق ،
داختصاص دحق او دوپاندی والی
دحقوقو په باره کبسی راتلونکی
حکموه مراعت کیری .

ماده ۲۳۶۸-

دمال دحبس حق داسی تبعی حق
دی چه دیور دتضمین دپاره پر مال
مرتب کیری .

ماده ۲۳۶۹-

خرخوونکی کولی شی چه
داختونکی په مقابل کبسی دحبس
په حق احتجاج وکی ، همدارنگه کولی

باب دوم

حقوق عینی تبعی

فصل اول

حق حبس مال (قید)

ماده ۲۳۶۷-

باستثنای احوالیکه دراین قانون
در مبحث رهن حیازی و رسمی
تصریح شده ، مانند عقدیکه باعث
ایجاد حقوق عینی تبعی میشود ،
وبااستثنای احکامیکه در خصوص
حق حبس مال بحیث وسیله از وسایل
ضمان تنفید تو ضیح گردیده ، در
مورد حقوق حبس اختصاص و تقدم
احکام آتی رعایت میشود :

ماده ۲۳۶۸-

حق حبس مال ، حق تبعی ای است
که بمنظور تضمین دین برمال مرتب
میگردد .

ماده ۲۳۶۹-

بایع ، میتواند بحق حبس مبیعه
درمراجعه به مشتری و در برابر

رسمی جریده

شی چه دټولو پور ور کوونکو په مقابل کښی په دی حق استناد وکی . تمام دائنین باین حق استناد نماید .

ماده ۲۳۷۰ - اجاره اخستونکی داجاری دفسخ کیدو په صورت کښی کولی شی چه اجاره کړه شوی مال تر هغی پوری حبس کی ترخو چه معجله اجسوره بیرته واخلي .

اجاره گیرنده ، میتواند درصورت فسخ اجاره و پر داخت اجرت و پیشکی مال اجاره شده را تا وقت رد اجرت ، حبس نماید .

ماده ۲۳۷۱ - گروهی اخستونکی حق لری چه گرو کړه شوی مال دخپل هغه پور دپوره اخستلو دپاره حبس کی چه دهغی دپاره گرو کړه شوی دی، که شه هم عقد فاسد وی. خو گروهی اخستونکی نه شی کولی چه گرو کړه شوی مال دبل پور په مقابل کښی چه به گروهی ور کوونکی ئی ترگروی دمخه لرلو او یائی دهغی څخه وروسته ورکړی وی، حبس کی .

رهن گیرنده ، میتواند رهن را تاوقت استیفای دینیکه در برابر آن رهن اخذ نموده است ، نزد خود نگهدارد ، گرچه عقد رهن فاسد باشد . او نمیتواند مالی مر هو نه را در مقابل دین دیگری که سابق از عقد رهن بالای مال مر هو نه گیرنده داشت ، حبس نماید .

ماده ۲۳۷۲ - که دچاسره مال په ودیعت ایښودل شوی وی، کولی شی چه په ودیعت ایښودل شوی مال ترهغی پوری حبس کی ترخو چه هغه مصرف پوره واخلي چه دهغی په ساتنه ئی مصرف کړی .

شخصیکه نزد او مال به امانت گذاشته شده است ، میتواند مال را تا زمان حصول مصارفیکه در راه حفاظت آن بخرچ رسانیده ، حبس نماید .

ماده ۲۳۷۳ - هغه شریک اجیر چه دکار اثرئی په عین کښی موجود وی، کولی شی

اجیر مشترکی که اثر عمل او در عین موجود باشد ، میتواند عین مذکور

رسمی جریده

چه هغه دکار دځاوند څخه ترهغی چېس کی ترڅو چه ئی اجوره ورکی . عمل حبس نماید .

ماده ۲۳۷۴ - ماده ۲۳۷۴

که څوک دچا له خوا دپو شسی په اخستلو وکیل وی ، نو کولی شی چه اخستل شوی مال تر هغی پوری چېس کی ترڅوچه ورته وکیل نیونکی دهغی ئمن ورکی .

ماده ۲۳۷۵ - ماده ۲۳۷۵

د مال دحبس حق دقانون دحکمونو سره سم دحبس دموضوع یا دهغی دقیمت په اداء کولو پای ته رسیږی . حق حبس پاپر داخت مور دحبس یا قیمت آن ، مطابق احکام قانون منتهی میشود .

فصل دوم

حق اختصاصی

قسمت دوم

انشاء حق اختصاصی

ماده ۲۳۷۶ -

(۱) هر دائنیکه حکم وا جبب التنفيذ را مبنی بر الزام مدیون به شی معین بدست داشته باشد ، میتواند حق اختصاصی را بر عقارات مدیون خود بمنظور تضمین اصل دین و مصارف حاصل نماید .

(۲) داین نمی تواند بعد از وفات مدیون بر عقار متروکه ، به حق اختصاصی استناد نماید .

دوهم فصل

داختصاص حق

لمری قسمت

داختصاص دحق پیدایښت

ماده ۲۳۷۶ -

(۱) هر پور ور کوونکی چه به لاس کبښی داسی واجب النفاذ حکم ولری چه دهغی په موجب پوروری په ټاکلی شی مکلف شی ، نو کولی شی چه دخپل پوروری په عقارونوداختصاص حق اصلی پوراو مصرفونودتضمین دپاره حاصل کی .

(۲) پور ور کوونکی نه شی کولی دپوروری دمپینی وروسته دمتروکی په عقار داختصاص په حق استناد وکی .

رسمی جریده

ماده ۲۳۷۷-

داختصاص دحق حاصلول دداسی حکم په اساس چه صلح ثابتوی یا دداسی موافقی په اساس چه دجگری ددواپو خواوو له خوا شوی وی جواز لری، مگر داختصاص دحکم حصول چه دامضاء دصحت په باره کنبی صادر شوی وی جواز نه لری .

ماده ۲۳۷۸-

داختصاص دحق حصول یواځی په هغی عقارونو جواز لری چه دذکر شوی حق دقید په وخت کنبی تا کلی وی، دپوروی په ملکیت کنبی وی اوخر شول یی د علنی مزا یدی دبیبی په صورت جواز ولری .

ماده ۲۳۷۹-

کوم پور ور کوونکی چه اراده لری چه دخپل پوروی په عقارونو اختصاص واخلي، مکلف دی چه په دی باره کنبی دحکم دسواد سره یو ځای دهغی ولایت دمحکمی رئیس ته عریضه وړاندی کی چه ذکر شوی عقارونه دهغه دولایت په حوزی کنبی واقع وی. عریضه به نوم، لقب، کسب، او دپور ورکوونکی او دهغه دپوروی داوسیدلو ځای ته شامله وی، همدارنگه به په کنبی د حکم دصادریدو نیټه، حاکمه محکمه او دپور اندازه درجه وی. دنظر لاندی عقارونه به په غور او تفصیل او

ماده ۲۳۷۷-

حصول حق اختصاص بنا بر حکم اصلاحی باتفاق طرفین متخاصم جواز داشته، مگر حصول آن بنا بر حکم در خصوص صحت امضاء جواز ندارد .

ماده ۲۳۷۸-

حصول حق اختصاص، تنها بر عقاراتی جواز دارد که هنگام قید حق مذکور معین و در ملکیت مدیون بوده و فروش آن بصورت بیع مزا یده علنی جواز داشته باشد.

ماده ۲۳۷۹-

دائیکه اراده اخذ اختصاص را بر عفا رات مدیون خود دارد، مکلف است توام باسواد حکم در این خصوص عریضه بر رئیس محکمه ولایتی تقدیم نماید، که عفا رات مورد نظر در حوزه آن ولایت قرار دارد. عریضه شامل اسم، لقب، کسب اقامتگاه داین و مدیون او بوده تاریخ صدور حکم و محکمه حاکم و مقدار دین در آن درج و عقارات مورد نظر در آن بادقت بالتفصیل تعیین

رسمی جدید

وضاحت سره ٲاکی، همدارنگه به دعقار موقعیت تشبیه وی او دهغی ٲاځو سره به ٲی یو ځای وړاندی کوی چه دهغی څخه دعقار دقیمت ٲاکل ممکن وی .

ماده ۲۳۸۰ -

ماده ۲۳۸۰ -

رئیس محکمه در ذیل عریضه امر خویش را مبنی بر اختصاص تحریر میدارد ، و مکلف است در زمینه تناسب اندازه دین و قیمت عقارات مورد نظر را رعایت نموده، در صورت اقتضای احوال ، می تواند اختصاص را منحصر بر بعض از عقارات نماید . مشروط بر اینکه مقدار معینه در نظر او برای تادیه دین و مصارف آن کافی شمرده میشود .

ماده ۲۳۸۱ -

(۱) هیئت تحریر محکمه، مکلف است امر صادره را در کاپی حکم که در ضم عریضه تقدیم شده است ، درج نماید .

(۲) داین مکلف است موضوع امر مذکور را در خلال هفت روز از تاریخ صدور آن غرض اطلاع مدیون، اطلاع نماید .

ماده ۲۳۸۲ -

مدیون ، میتواند در برابر امر صادره به اختصاص به نزد شخصی

دمحکمی رئیس به دعیضی لاندی اختصاص به باره کبسی خپل امر لیکي، او مکلف دی چه دپور دقیمت اودعقارونو دقیمت مراعت وکی، دمحکمی رئیس داقتضاء به حالت کبسی کولی شی چه اختصاص دځینو عقارونو پوری منحصر کړی، خو په دی شرط چه هغه دپور او مصرفونو دتضمین دپاره کافی وگتی .

ماده ۲۳۸۱ -

(۱) دمحکمی اداری دفتر مکلف دی چه صادر شوی امر، دهغی حکم په سواد کبسی چه دعیضی سره یو ځای وړاندی شوی درج کی .

(۲) پور ورکوونکی مکلف دی چه اختصاص دذکر شوی امر د موضوع څخه دهغی دصا دریدلو دنیته څخه داووه ورځو په اوږدو کبسی، پوروی ته خبرتیا ورکی .

ماده ۲۳۸۲ -

پوروی کولی شی چه اختصاص دامر په مقابل کبسی هغه چاته چه

رسمی جریده

که امر را صادر نموده یا به محکمه اختصاصی و لایت اعتراض نماید، و تمام جریان در حاشیه ثبت امر رسانیده میشود، یا محکمه بالغای امر مذکور حکم صادر می نماید.

ماده ۲۳۸۳ -

داین می تواند در مقابل صدور امر مبنی بر رد طلب اختصاصی به محکمه اختصاصی ولایت مربوط، اعتراض نماید.

قسمت دوم

آثار تنقیص و انقضای اختصاص

ماده ۲۳۸۴ -

(۱) هرگاه اختصاص بر اعیانی مرتب شده باشد که قیمت آن از حدود تضمین مکفی بیشتر باشد، اشخاص ذیعلاقه می توانند تنقیص آنرا بحدود مناسبی مطالبه نمایند، تا تنها برجزئی از عقار یا عقار رات اختصاص یافته تخصیص داده شده یا بر عقار دیگری انتقال داده شود که قیمت آن برای ضمان دین، کافی باشد.

(۲) مصارف لازمه مطالبه تنقیص بر طلب کننده آن می باشد.

امرئی صادر کړی یا دولایست اختصاصی محکمی ته اعتراض وړاندی کړی، باید چه هر امر یا حکم چه داخصاص دصادر شوی امر په لغو کیدو بناوی دثبت په حاشیه کښی درج شی.

ماده ۲۳۸۳ -

پور ورکوونکي کولی شی کوم امرچه داخصاص دغوښتنی په رده ولو صادر شوی وی په هغی باندی دمرپوطه ولایت اختصاصی محکمی ته اعتراض وړاندی کړی.

دوهم قسمت

داخصاص آثار، تنقیص او تیر بدل

ماده ۲۳۸۴ -

(۱) که اختصاص په داسی اعیانو مرتب شوی وی چه قیمت یی دکافی تضمین دحدو دو څخه زیات وی، نو علاقه لرونکی اشخاص کولی شی چه مناسبی اندازی ته دهغی دکموا لسی غوښتنه وکړی ترڅو چه دعقار یا عقارونو یواځی یوجزء ته چه اختصاص ور باندی مرتب شوی، منحصر شی یا بل داسی عقار ته نقل ورکول شی چه قیمت یی دپور دتضمین دپاره کافی وی.

(۲) دتنقیص لازمی مصر فونه دهغی دغوښتونکی په غاړه دی.

رسمی جریده

ماده ۲۳۸۵-

هغه پور ورکونکي چه داختصاص حق حاصلوی عیناً دهغه پورورکونکي د حقوقو لرونکي دی چه رسمي گروي ترلاسه کوي. داختصاص د حق په باره کښي ټول هغه حکمونه مراعت کيږي چه درسمي گروي په باره کښي مراعت کيږي، خو په دی شرط چه داختصاص د حق پوري خاص حکمونه اخلال نه کي .

ماده ۲۳۸۵ -

داينکي که حق اختصاص را حاصل ميدارد ، دا رای عين حقوق ديني مي باشد که رهن رسمي را بدست مي آورد . در مورد حق اختصاص ، تمام احکامي رعایت ميشود که در مورد رهن رسمي رعایت ميگردد . مشروط بر اینکه احکام مختص بحق اختصاص را اخلال ننمايد .

دریم فصل

دوپاندی والی حقوق

لمړی قسمت

عمومی حکمونه

ماده ۲۳۸۶-

وپاندی والی دلمړیتوب د حق څخه عبارت دی چه قانون یی دهغی د صفت په اساس دیو ټاکلی حق دپاره حکم کوي. دلمړیتوب حق د قانون د صریح حکم په مقتضی ثابتيږي .

ماده ۲۳۸۶ -

تقدم ، عبارت از برتری است که قانون برای حق معین به اساس وصف آن حکم مینماید . حق برتری به اساس حکم صریح قانون ثابت میگردد .

ماده ۲۳۸۷-

که قانون په صراحت سره په وپاندی والی کښي د حق مرتبه نه وی تعیین کړی ، نو د ټولو هغو حقوقو څخه چه په دی فصل کښي دهغی د وپاندی والی په درجی تصریح شوی وروسته والی لری .

ماده ۲۳۸۷ -

هرگاه قانون تعیین حق از حقوق را از لحاظ تقدم تحدید نکرده باشد ، از تمام حقوقی که درجه تقدم آن درین فصل تصریح یافته ، متأخر شمرده میشود .

رسمی جدید

ماده ۲۳۸۸ - ماده

که هغه حقوق چه په قانون کبسی دهغی دوپړاندی والی په درجی تصریح شوی وی، په یوی مرتبه کبسی وی، نو دهر یوه داندازی په تناسب ورکول کبیری، مگرداچه قانون دهغی په خلاف حکم کړی وی .

ماده ۲۳۸۹ - ماده

دعامو خلکو دوپړاندی والی حقوقو دپوروی دټولو منقولو او نا منقولو مالونو پوری تعلق نیسی مگردخا صو خلکو حقوق دټاکلی مال پوروی تعلق پیدا کوی .

ماده ۲۳۹۰ - ماده

(۱) که خوځ په بنه نیت سره په منقول مال بانندی حیازت پیداکی، نو دوپړاندی والی حق ور بانندی هیڅ تاثیر نه لری .

(۲) دعقار اجاره اخستونکی نسبت هغه منقولو مالونو ته چه داجاره کړه شوی په عین کبسی موجود دی او دهوتل خاوند دهغی مالونو په نسبت چه دمسافر له خوا په هوټل کبسی په ودیعت اېښودل کبیری، دبنه نیت حایز گنبل کبیری .

ماده ۲۳۹۱ - ماده

که چیرته پور ور کونکی ته دمقولو سببونو په اساس دپوروی دتصرفونو څخه په هغی منقولو

(۷۷۳)

ماده ۲۳۸۸ - ماده

هرگاه حقو قیکه درجه تقد م آن در مرتبه واحد در قانون تصریح شده اجتماع نماید ، بتناسب اندازه هر یک تادیه میشود . مگر اینکه قانون بخلاف آن حکم نموده باشد .

ماده ۲۳۸۹ - ماده

حقوق تقدم عام بر تمام دا رایى منقول وغير منقول مدیون تعلق میگیرد ، مگر حقوق خاص بر مال معین راجع میشود .

ماده ۲۳۹۰ - ماده

(۱) حق تقدم بر کسیکه با حسن نیت مال منقول را حایز شود، تاثیر وارد کرده نمی تواند .

(۲) اجاره گیرنده عقار درخصوص اموال منقول موجود ، بعین اجاره داده شده و صاحب هونل درخصوص اشیا ییکه از طرف مسافر در هو تل امانت گذاشته میشود ، حایز دارای حسن نیت تلقی میشود .

ماده ۲۳۹۱ - ماده

هرگاه بالای داین از تصر ف ا ت مدیون در شیاء منقولیکه برفع داین

رسمی جدیدہ

حق تقدم در آن تثبیت شده، بنا بر موجبات معقول خوف تقسیم مال مستوالی شود، میتواند تحت حراست گرفتن آنرا مطالبه نماید.

ماده ۲۳۹۲ -

در مورد حقوق تقدم بر عقار، احکام رهن رسمی تاجائیکه با طبیعت حقوق مذکور معارض نباشد، تطبیق میشود. و در مورد به نوع خاص تقدم احکام پاك کردن (تظہیر) و ثبت آثاریکه بر ثبت مرتب میگردد، و آنچه از قبیل تجدید و امحاء بر آن وارد میشود رعایت میگردد.

ماده ۲۳۹۳ -

(۱) توثیق در حقوق تقدم عام لازم شمرده نمیشود گرچه مورد آن عقار باشد و نه در آن حق تسبیع ثابت میگردد. همچنان توثیق حقوق تقدم عقاری که برای تضمین حقوق دولت وضع میشود، حتمی دیده نمیشود.

(۲) این حقوق در مرتبه، از همه حقوق تقدم عقاری دیگر و از هر نوع حق رهن رسمی بمر تا ریخیکه قید

مالونو کبسی چه دپور ور کونکی په گته دوپانندی والی حق په کبسی تثبیت شوی ویره پیداشی، کولی شی چه دهغی دحراست لاندی نیولو غوښتنه وکی.

ماده ۲۳۹۲ -

په هغی عقارونو بانندی چه دوپانندی والی حقوق ور بانندی واقع شوی وی درسمی گروی حکمونه وربانندی ترهغی اندازی تطبیقیری چه ددی حقوقو طبیعت معارض نهوی. په دی باره کبسی په خاصی نوعی سره دپاکولو او قید حکمونه سره دهغی آثارو چه په قید واردیری او سره دهغی نوی والی او محو کیدو چه دهغی پوری ارتباط پیدا کوی، تطبیقیری.

ماده ۲۳۹۳ -

(۱) دعامو خلکو دوپانندی والی په حقوقو کبسی دوئیقی اخستل لازم نه دی که څه هم موضوعئی عقاروی او په هغی کبسی دتبع حق نه ثابتیری، همدارنگه دوپانندی والی دحقوقو وئیقه اخستل دهغه عقار دپاره چه ددولت دپیسو دپاره تضمین شوی وی ضرورت نه شته.

(۲) داحقوق دنورو ټولو عقاری حقوقو په وپانندی والی اودهری نوعی رسمی گروی دحق څخه چه په هر تاریخ کبسی ثبت شوی وی په مرتبه

رسمی جدید

آن صورت گرفته باشد ، مقدم شناخته میشود . مگر در بین خود حق تقد میکه برای تضمین حق دولت وضع شده و سایر حقوق تقدم عام مقدم شمرده میشود .

ماده ۲۳۹۴ -

احکامیکه در خصوص از بین رفتن شی یا تلف گردیدن آن در رهن رسمی رعایت میشود ، در مورد حقوق تقدم نیز مراعات میشود .

ماده ۲۳۹۵ -

احکام متعلق بانقضای حق رهن رسمی و رهن حیازی بعین طریقه در مورد حق تقدم تطبیق میشود ، مگر اینکه قانون صراحتاً بخلاف آن حکم نموده باشد .

قسمت دوم

انواع حقوق تقدم

ماده ۲۳۹۶ -

حقوق مندرج مواد ذیل در پهلوی حقوقیکه در قوانین خاص به آن حق تقدم داده میشود ، مقدم شمرده میشود :

ماده ۲۳۹۷ -

(۱) مصارفیکه محکمه جهمت حفاظت اموالی مدیون و فروش آن

کبسی تر مخه دی . مگر پخپل مینخ کبسی هغه و پانندی والی په نورو عمومی حقوقو دلمپرتوب حق لری چه ددولت دحق دتضمین دپاره وضع شوی وی .

ماده ۲۳۹۴ -

کوم حکمونه چه په رسمی گروی کبسی دشی دهلاک یا تلفیدو پوری تعلق لری دوپانندی والی په حقو تطبیقیری .

ماده ۲۳۹۵ -

دوپانندی والی حق عیناً په هغی طریقی او حکمونو سره سم پای ته رسییری لکه چه درسمی او حیازی گروی حق پری پای ته رسییری ، مگر داچه قانون په صراحت سره دهغی په خلاف حکم کړی وی .

دوهم قسمت

دوپانندی والی دحقوقو نو عی

ماده ۲۳۹۶ -

په لاندنیو موادو کبسی درج شوی حقوق ، دهغو حقوقو په څنگ کبسی چه په خاصو قوانینو کبسی ورته دوپانندی والی حق ور کول شوی دوپانندی والی حق لری :

ماده ۲۳۹۷ -

(۱) دمحکمی هغه مصر فونه چه دپولو پور ورکونکو دښیکنو دپاره

رسمی جریده

بمنفع داینین متحمل میشود ، از
ماحصل فروش اموال مذکور مقدم
شناخته میشود .

(۲) مصارف مندرج فقره (۱)
این ماده قبل از هر حق دیگر و لو
حق مذکور مقدم بوده یا برهن رسمی
تضمین شده باشد ، تادیه میگردد.
بشمول حقوق داینینیکه مصارف
مذکور بمنظور مصلحت آنها صورت
گرفته است . و مصارفیکه در راه
فروش اموال مذکور صورت گرفته ،
بر مصارفیکه در اجرا آت
توزیع بعمل آمده است ، حق
قداومت دارد .

ماده ۲۳۹۸-

(۱) مبلغیکه از طریق محصولات
ومالیات و سایر حقوق بدو است
تعلق میگیرد ، با رعایت قوانین
ومقررات مربوط ، حق تقدم رادارا
می باشد .

(۲) مبلغ مندرج فقره فوق این
ماده ، قبل از تمامی دیون
باستثنای مصارف مندرج ماده
(۲۳۹۷) این قانون ولو متقدم بوده
یا برهن رسمی تضمین شده باشد ،
از مدرک فروش اموال در هر دستی
که باشد ، تحصیل میشود .

دیوروی دمالونو په ساتنه او
خرخولو مصرف شوی ، ددی مالونو
په ثمن باندي دوپاندي والی حق لری .
(۲) ددی مادی د(۱) فقری درج
شوی مصرفونه دبل هر حق څخه که
څه هم وپاندي والی ولری یا په
گروی باندي تضمین شوی وی په
شمول دهغو پور ورکوونکو دحقو کو
چه ذکر شوی مصرفونه دهغوی
دنبیگهوپاره شوی وی ، تر مخه
اداء کیری او کوم مصرفونه چه
دمالونو دخرخولو پاره مصرف شوی
وی په هغی مصرفونو دوپاندي والی
حق لری چه دتوزیع په اجرا آتو
مصرف شوی وی .

ماده ۲۳۹۸-

(۱) هغه پیسی چه دمحصولونو ،
مالیو اونورو حقوقو دلاری ددو لت
پوری تعلق نیسی دمربوطو قوانینو
او مقرراتو په مراعت کولو سره
دوپاندي والی حق لری .

(۲) ددی مادی دیورتنی فقری درج
شوی پیسی په استثنی دهغی
مصرفونو چه ددی قانون په (۲۳۹۷)
مادی کبسی درج شوی دپولو پورونو
ترمخه که څه هم وپاندي والی ولری
یا په رسمی گروی تضمین شوی
وی ، دهغی مالونو دخرخولو دثمن
څخه چه ددی وپاندي والی حق
ورباندي دی ، اداء کیری .

رسمی جدیدہ

مادہ ۲۳۹۹ -

(۱) کومی پیسی چه دمنقو لو ما لونو دسا تنی اود هعی د لازمی ترمیمونو دپاره مصرف شوی وی په نورو ټولو پورونو دپرانندی والی حق لری .

(۲) ددی مادی دپورتنی فقری درج شوی پیسی ددی قانون د(۲۳۹۷-۲۳۹۸) مادو ددرج شوو مصرفونو څخه وروسته دذکر شوو منقولو مالونو دثمن څخه ورکول کیری . دداسی حقوقو دتعدد په صورت کینی دمصرف دتاریخ دعکس په ترتیب ځینی په ځینو نورو دپرانندی والی حق لری .

مادہ ۲۳۹۹ -

(۱) مبا لغیکه در راه حفاظت مال منقول وتر میم آن بمصرف رسیده است از سایر دیون مقدم شناخته میشود .

(۲) مبلغ مندرج فقره فوق این ماده ، بلافاصله بعد از حصول مصارف متذکره مواد (۲۳۹۷-۲۳۹۸) این قانون ، از ثمن مال مذکور پرداخته میشود . و در صورت تعدد چنین حقوق ، بترتیب عکس تاریخ ، مصرف هر یک تا دیه می گردد .

مادہ ۲۴۰۰ -

(۱) راتلونکی حقوق دپور وپی په ټولو مالونو عام له دی چه منقول وی اوکه نا منقول دپرانندی والی حق لری :

۱- دهغی پیسو چه موظفین ، کارگران ، مستخدمین اونور اجیران ددولس وروستنیو میاشتو دمعاش او اجوری دلاری مستحق وی .

۲- هغه پیسی چه دشپروآخرنیو میاشتو دضروری ارتزاقی موادو او لباس په مقابل کنبی په پور وپی اوپه هغه چا چه پور وپی دهغوی دنفقې مسئول دی ، مستحقې وی .

مادہ ۲۴۰۰ -

(۱) حقوق آتی بر تمام اموال منقول وعقار مدیون ، مقدم شناخته میشود :

۱- مبالغیکه موظفین ، کارگران مستخدمین وسایر اجیران از رهگذر معاش واجرت دوازه ماهه اخیر مستحق میگردند .

۲- مبالغ مستحقه در مقابل فعالیت شش ماهه اخیر اجناس ضروری مواد ارتزاقی ولباس مدیون و کسانیکه مدیون مسئول نفقه آنها می باشد .

رسمی خبریه

۳- نفقه شش ماه اخیر اقرار ب
مدیون که در ذمه مدیون لازم
باشد .

(۲) مبالغ مندرج فقره فوق این
ماده ، بلا فاصله بعد از مصارف
مندرج مواد (۲۳۹۷-۲۳۹۸-۲۳۹۹)
این قانون تحصیل میشود . و در
صورت تعدد تناسب هر يك در نظر
گرفته میشود .

ماده ۲۴۰۱ -

(۱) مبالغیکه از لحاظ بذر ، کود
وسایر مواد تقویه زمین و مبالغیکه
از لحاظ ادویه ضد حشرات و آفات
زراعتی و حیوانی و یا در کار کشت
ودرو بمصرف میرسد ، بر محصولی
که در تولید آن به مصرف رسیده ،
حق تقدم داشته و همه در یک مرتبه
قرار میگیرد .

(۲) مبالغ مندرج فقره فوق این
ماده ، بعد از تادیه حقوق فوق
پرداخته میشود .

(۳) مبالغیکه در برابر آلات
زراعتی قابل تادیه شناخته میشود
درعین مرتبه بر آلات مذکور امتیاز
داده میشود .

ماده ۲۴۰۲ -

اجرت دوساله بناها و اراضی
زراعتی یا اجرت تمام مدت اجاره

۳- هغه نفقه چه د پور وری
دخپلوانو دپاره دوروستنیو شپرو
میاشتو له درکه دهغه په ذمی لازمه
وی .

(۲) ددی مادی دپورتنی فقری
درج شوی پیسی ، ددی قانون
(۲۳۹۷-۲۳۹۸-۲۳۹۹) مادو د
مصرفونو داداء کولو وروسسته
سمدستی تحصیلیری ، که پخپلو
منخونو کنبی متعدد وو ، نو دهریو
په تناسب اخستل کیری .

۲۴۰۱- ماده

(۱) کومی پیسی چه په تخم ، سره
او دحمکی دتقویه کولو په نورو
موادو مصرفیری ، همدارنگه هغه
پیسی چه دحشراتو اوزراعتی او
حیوانی آفتونو په ضد یا په کرهغه
کنبی مصرفیری دوراندی والی په
حق کنبی په یوی مرتبی کنبی دی .

(۲) ددی مادی دپورتنی فقری
درج شوی پیسی دنورو پورتنیو
حقوقو داداء کولو څخه وروسسته
سمدستی دمحصول دثمن څخه
اخذستل کیری .

(۳) هغه پیسی چه دزراعتی آلاتو
په مقابل کنبی داداء کولو مستحق
دی په عین مرتبه کنبی په دی آلاتو
دوراندی والی حق لری .

۲۴۰۲- ماده

دبناگانو او زراعتی څمکو دوه کلنه
اجوره او یا داجاری دپولی مدی که

رسمی جدید

دوده کلونو خخه کمه وه او داجاری آن اگر از دو همال کمتر باشد ،
ور کونکی ټول هغه حقوق چه و تمام حقوق دیگر اجاره دهنده که
داجاری دعقد په اقتضاء داجاری بموجب عقد اجاره به ذمه اجاره
اخستونکی په ذمی ثابت وی، داټول حقوق پر هغه خه باندی دو پراندی
والی حق لری چه داجاره کړه شوی گیرنده ثابت باشد ، بر اشیا عنقول
شبی په عین کبسی موجود وی اود قابل حجز که ملکیت اجاره گیرنده
منقولو مالونو خخه وی او داجاری موجود باشد ، بر محصولات
اخستونکی ملکیت وی او دحجز زراعتی مقدم شمرده میشود .
قابلیت ولری او زراعتی محصول وی.

ماده ۲۴۰۳ -

حق تقدم مندرج ماده (۲۴۰۲) این قانون در حالیکه منقولات مذکور
ملکیت زوجه یا زوج اجاره گیرنده یا ملکیت غیر باشد ، نیز ثابت
پنداشته میشود . مشروط بر اینکه
اجاره دهنده هنگام وضع اشیا مذکور
بالای عین، بر وجود حق غیر بر آن علم نداشته باشد . این
امر احکام متعلق بر منقولات مسروقه یا ضایع را، اخلال
نمی نماید.

ماده ۲۴۰۴ -

حق تقدم بر منقولات و محصولات
ملکیت اجاره گیرنده از باطن ثابت میگردد . مشروط بر اینکه
اجاره دهنده صراحتا اجاره از باطن

ماده ۲۴۰۳ -

ددی قانون د(۲۴۰۲) ماری په درج شوی
حالت کبسی دو پراندی والی حق ثابتیری که خه هم ذکر شوی
منقولات داجاری اخستونکی دمیره یا
بنسخی ملکیت وی او یا دبل چه ملکیت وی،
خو په دی شرط چه اجاره ور کونکی داجاری
کړه شوی په عین کبسی د ذکر شوو شیانو
داینودلو په وخت کبسی په هغی باندی
دبل چا دحق په وجود علم ونه لری .
دا حکم هغه حکمونه نه اخلاله وی چه
دغلا کړه شوو یا وړک شوو منقولاتو پوری
مربوط وی.

ماده ۲۴۰۴ -

که اجاری ور کونکی په صراحت سره
دباطن خخه داجاری نه ورکول شرط
کړی وی نو به هغی منقولاتو او محصولاتو
باندی هم دو پراندی والی حق واقع
کیږی چه دباطنی اجاری

رسمی جدید

اخستونکی ملکیت وی. که دباطن شخه داجاری نه ورکول داجاری ورکونکی له خوا په صراحت سره نه وی شرط شوی ، نو دوپړاندی والی حق یواځی په هغی پیسو کبسی ثابتیری چه داصلی اجاری اخستونکی استحقاق دباطنی اجاری اخستونکی په ذمی تثبیت وی او اجاره ور کونکی په دی باره کبسی هغه ته خبر تیاور کړی وی .

ماده ۲۴۰۵

ددی قانون د(۲۴۰۲) مادی درج شوی حقوق ددی قانون د(۲۳۹۷-۲۴۰۱) مادو د حقوقو دور کولو وروسته تحصیلیری، مگر دا چه ددی قانون د (۲۳۹۷-۲۴۰۱) مادو درج شوی حقوق داجاری ور کونکی په حق کبسی په دی اعتبار چه دسبه نیت لرونکی حایز دی نافذ نه گڼل کیری.

ماده ۲۴۰۶

(۱) په کو مو مالونو چه دتقدم حق ثابت وی، که داجاره کړه شوی دعین شخه داجاری ور کونکی دا اعتراض کولو سره یابی دهغه دعلم شخه نقل کړی شی او په عین کبسی دذکر شوو حقوقو دتضمین دپاره کافی مالونه پاتی نه شی ، نو په نقل کړه شوو مالونو باندی دوپړاندی والی حق پاتی کیری ، مگر دوپړاندی والی

را منع نموده باشد . واگر اجاره با طنی صراحتا منع نشده باشد ، حق تقدم، تنها در مبالغی عملی می شود که استحقاق اجاره گیرنده اصلی بر ذمه اجاره گیرنده با طنی تثبیت گردد ، آنهم بعد از اخطاریه از جانب اجاره دهنده درین خصوص باو صادر میشود .

ماده ۲۴۰۵

حقوق مندرج ماده (۲۴۰۲) این قانون بعد از پرداخت حقوق مندرج مواد (۲۳۹۷-۲۴۰۱) این قانون از ثمن اموالیکه حق تقدم دارد تحصیل میشود. مگر اینکه حقوق مندرج مواد (۲۳۹۷-۲۴۰۱) در حق اجاره دهنده به اعتبار اینکه حایز دارای حسن نیت است ، غیر نافذ شمرده شود .

ماده ۲۴۰۶

(۱) هر گاه اموالیکه حق تقدم بر آن ثابت باشد ، از عین اجاره داده شده باو جود اعتراض اجاره دهنده یابدون علم او انتقال نماید، ودرعین مذکور اموال کافی برای ضمانت حقوق متقدم باقی نماند ، حق تقدم بر اموال نقل شده باقی میماند،

رسمی جدید

مگر بقای این حق حقوق غیر راکه باحسن نیت در اموال مذکور کسب نموده ، متضرر نمی سازد .

(۲) اگر اجاره دهنده در میعاد قانونی حجز را حاصل نمود ، حق تقدم تا مدت سه سال باقی میماند ، بااین هم اگر مال مذکور در بازار عام یا در مزایده علنی یا بتا جر اختصاصی چنین اموال بر مشتری دارای حسن نیت بفروش رسیده باشد ، اجاره دهنده مکلف است ، ثمن رابه مشتری رد نماید .

ماده ۲۴۰۷-

مبالغی راکه صاحب هتل بر ذمه مسافر از درك کرایه خدمات و مصارف مستحق میشود ، برامتعہ مسافری که در هتل مذکور یا ملحقات آن باشد ، حق تقدم داده میشود .

ماده ۲۴۰۸-

صاحب هتل بر هر امتعه ایکه توسط مسافر در هتل آورده شده باشد ، حق تقدم دارد . گرچه در ملکیت مسافر مذکور نباشد ، مشروط بر اینکه علم صاحب هتل به ملکیت غیر هنگام ورود مال

ددی حق پاتی کیدل دبل چاهغه حق چه په بنه نیت یی په ذکر شوو مالونو کسب کړی نه متضررکوی . (۲) که اجاری ور کونکی په

قانونی میعاد کنبی استحقاقی حجز واقع که نو دمالونو دنقلیدو دورخی شخه تردری کلونو پوری دوراندی والی حق قایم پاتی کپیری ، سرهددی هم که دامالونه دبنه نیت په اخستونکی بانزی به عمومی بازار او یاپه علنی مزایده کنبی یا دداسی تاجر له خوا چه په داسی شیانوکنبی تجارت کوی خرخ کړی شو ، نو په اجاری ور کونکی لازمه ده چه ثمن اخستونکی ته رد کی .

ماده ۲۴۰۷-

کومی پیسی چه دهوتل خاوندنی دمسافر په ذمی بانندی داوسیدنی ، کرایه ، خدمتونو اومصرفونو له درکه مستحق کپیری ، نو په ذکر شوی هوټل یا دهغی په ملحقاتو کنبی دمسافر په مالونو دوراندی والی حق لری .

ماده ۲۴۰۸-

دهوتل خاوند په هر هغه مالچه دمسافر په وسیلی هوټل ته راوړل کپیری دوراندی والی حق لری ، که شخه هم دذکرشوی مسافر ملکیت نه وی ، خو په دی شرط چه هوټل ته دمالونو دواوده ولو په وخت کنبی دهوتل دخاوند علم په دی ثابت نه شی

رسمی جریده

ثابت نگردد یا امتعه مذکور مسروقه یا ضایعه نباشد ، تا وقتیکه صاحب هتل حقوق خود را کاملاً اخذ نکند، میتواند از نقل دادن امتعه مسافر مخالفت نماید . در صورتیکه امتعه با وجود مخالفت او بدون علم او انتقال داده شود ، حق تقدم صاحب هتل در آن باقی می ماند ، مگر این حق حقوقی را که شخص ثالث با حسن نیت اکتساب نموده متاثر نمی سازد .

ماده ۲۴۰۹-

حق صاحب هتل از لحاظ تقدم درعین درجه ای قرار میگیرد که اجازه دهنده در آن قرار دارد ، و در صورت یکجا شدن هر دو حق ، به حقی ترجیح داده میشود که تاریخ آن مقدم باشد . مگر اینکه به نسبت دیگری غیر نافذ باشد .

ماده ۲۴۱۰-

آنچه بایع شی منقول ، از رهگذر ثمن وملحقات آن مستحق میشود . حق تقدم را برشی مبیعه تا وقتی داشته میباشد که مبیعه کیفیت خود را حفظ نماید . تقدم مذکور با در نظر گرفتن مواد خاص به تجارت حقوق شخص ثالث که بحسن

چه هغه دبل چا ملکیت دی یا داچه ذکر شوی مال غلا کره شوی یا وړک شوی نه وی . ترڅو چه دهوټل خاوند دمسافر څخه خپل حق پوره نه وی اخستی ، حق لری چه دهغه دمال په نقلولو اعتراض وکي ، که مسافر څخه مال نقل که ، نو د وړاندی والی دهغه داعتراض سره بی دهغه دعلم حق وړ باندی قایم پاتی کیږی ، مگر داحق دبل چا هغه حقوق چه په ښه نیت یی کسب کړی نه اخلا له وی .

ماده ۲۴۰۹-

دهوټل دځاوند د وړاندی والی حق عیناً په هغی مرتبی کښی واقع دی چه داجاری وړ کوونکی حق په کښی واقع دی . که دواړه حقونه سره یو ځای شو نو هغه حق ته وړاندی والی وړکول کیږی چه تاریخ یی تر مخه وی ، مگر داچه دبل چا په نسبت نافذ نه وی .

ماده ۲۴۱۰-

دمنقولو مالونو خرڅوونکی چه دثمن او ودهغی دملحقاتو مستحق شوی وی ، نو په خرڅ کره شوی شی د وړاندی والی حق لری ، داحق تر هغی وخته پوری قایم پاتی کیږی ترڅو چه ذکر شوی شی دخپل ذاتیست ساتونکی وی . داحق دبل چا هغه حقوق چه په ښه نیت یی کسب کړی وی نه اخلا له وی او په دی باره کښی

رسمی جریده

باید چه دتجارت په قانون کبسی
دخاصو موادو مراعت وشي .
نیت کسب نموده باشد ، اخلا ل
نمی کند .

ماده ۲۴۱۱ - ماده ۲۴۱۱ -

ددی قانون د(۲۴۱۰) مادی درج
شوی دوراندی والی حق دوراندی
والی دهغی ذکرشوو حقوقو خخه چه
په منقولو مالونو واقع دی وروسته
راخی، مگر سره ددی هم داجاری
ورکونکی او دهوتل دخواندپه باره
کبسی چه که ثابته شی چه داجاره
کره شوی په عین کبسی یا په هوتل
کبسی دمببعی داینسو دلو په وخت
کبسی په هغی عالم وو، تطبیقیری .

حق تقدم مندرج ماده (۲۴۱۰)
این قانون از لحاظ درجه بعد
از حقوق تقدم مندرج مواد قبل
آن که بر منقول واقع است میباشد،
مگر با وجود آن در مورد حقوق
اجاره دهنده و صاحب هتل که
عالم بودن آنها به بیع هنگام
گذاشتن میباید در عین اجاره داده
شده یا هتل ثابت شود تطبیق
میگردد .

ماده ۲۴۱۲ - ماده ۲۴۱۲ -

(۱) هغه شریکان چه منقول مال
پخپلو مینخونو کبسی وویشی دهریوه
دحق دتامین دپاره په رجوع کبسی په
نورو بانندی دویشلو په سبب او
دخپلی حصی دپوره اخستلو په
اندازی په هغی دوراندی والی حق
لری .

(۱) شرکاییکه مال منقول را
بین خود تقسیم نمایند ، بمنظور
تامین حق رجوع بریکدیگر به سبب
تقسیم مذکور و استیفاء بدل ، حق
تقدم را در آن دارا میباشند .

(۲) یو تربله دویشلو، دوراندی
والی حق عیناً به هغی مرتبی کبسی
واقع دی چه دخرخونکی دوراندی
والی حق په هغی کبسی واقع دی،
نوکه دا دوازه حقونه یو خای شی،
نو کوم یوچه په تاریخ کبسی تر مخه
وی هغی ته ترجیح ورکول کیری .

(۲) تقدم متقاسم با تقدم بایع
در عین درجه قرار میگیرد. و در
یکجا شدن هر دو حق ، به تاریخ
سابق ترجیح داده میشود.

الریحی حیدرآباد

دریم قسمت

دوپاندی والی هغه حقوق چه

په عقار واقع کیزی

ماده ۲۴۱۳-

(۱) دکوم لمن او دهغی دملحقانو چه د عفار جرخوونکی مستحق کیزی، هغه په ذکر شوی خرڅ کره شوی عفار دوپاندی والی حق لری.

(۲) باید چه دوپاندی والی حق قید شی، که هغه هم مبیعه ثبت شوی وی او دهغی مرتبه د قید له وخته اعتبار لری.

ماده ۲۴۱۴-

(۱) دکومو پیسو چه قبرار داد کوونکی او د معماري هغه مهندسین چه ورته د بناگانو او نورو تاسیساتو جوړول سپارل شوی او یا ورته دهغی بیرته جوړول، ترمیمول او صیانت سپارل شوی وی، مستحق شوی وی، هغوی په دی تاسیساتو دوپاندی والی حق لری مگر په هغی اندازی چه دهغوی دکارونو په سبب د عفار په قیمت کښی دهغی د خرڅولو په وخت کښی زیاتوالی راغلی وی.

(۲) باید چه حق په رسمی سند کښی مقیدوی او دهغی په سبب د پاتی پیسو قیمت ثابت وی، همدارنگه لازمه ده چه داستنادو د ثبت د قانون د حکمونو سره سم ثبت شی، نوددی

قسمت سوم

حقوق تقد میکه بر عقار وا رد

میشود

ماده ۲۴۱۳-

(۱) لمن عقار و ملحقات آن که بایع مستحق آن میشود، بر عقار مذکور حق تقدم دارد.

(۲) باید حق تقدم قید گردد، گرچه مبیعه ثبت گردیده باشد و مرتبه آن از تاریخ قید اعتبار داده میشود.

ماده ۲۴۱۴-

(۱) مبالغ استحقاق مقاوله کنندگان و مهندسین معماري ایکه اعمار بنا یا تاسیسات دیگر یا اعاده اعمار یا ترمیم عمارت یا حفاظت آن به آنها تفویض میشود، در حدود مقداریکه از رهگذر اعمال مذکور در قیمت عفار در وقت بیع آن افزو دی بعمل آید، حق تقدم بر بنا یا تاسیسات مذکور داده می شود.

(۲) باید حق در سند رسمی قید بوده قیمت مبالغ در آن درج باشد، همچنان باید طبق احکام قانون

رسمی جریدہ

وړاندی والی مرتبه دهغی دثبتهولو دنیټی څخه اعتبار لری .
ثبت اسناد ثبت گردد ، و مرتبه این تقدم از تاریخ ثبت آن اعتبار دارد .

۲۴۱۵- ماده

ماده ۲۴۱۵-

که شریکان پخپلو مینخونو کښی شریک عقار وویشی نو هر یوپه هغی باندى دویشلو دحق له درکه یوپه بل باندى په رجوع کښی دتامین دپاره دوړاندی والی حق لری ، په هغی کښی دغوښتنی حق دویش په معادل هم شامل دی . باید چه داوړاندی والی قید شی او مرتبه ئی دقید دنیټی څخه اعتبار لری .

۲۴۱۶- ماده

ماده ۲۴۱۶-

دقانون په رسمی جریدی کښی (دیرش) ورځی وروسته دخپریدو څخه نافذیږی ، ددی قانون دنافذیدو سره دازدواج دزمیری دمیاشتی د(۱۷) نیټی د ۱۳۵۰ کال خپورشوی قانون لغو گڼل کیږی .

این قانون (سی) روز بعد از نشر در جریده رسمی نافذ میگردد ، بانفاذ این قانون قانون ازدواج منتشر .
تاریخی ۱۷ - اسد ۱۳۵۰ ملغی شناخته میشود .

دکلنی کډون بیه

افغانی (۲۲۰)

په کابل کښی

افغانی (۲۴۰)

په ولا یا توکښی

نیمه بیه

د پوهنی شاگردانو ته

په پانډنیو هیوادو کښی (۱۵) امریکائی دالر ته

ددی ټوک بیه (۱۶۰) افغانی

OFFICIAL GAZETTE

ADDRESS: MINISTRY OF JUSTICE
KABUL AFGHANISTAN

EDITOR: M.H. TUGHYAN.

DATE: JANUARY 5, 1977

ISSUE NO. (353)

شماره (نوزدهم)

تعداد طبع (۳۰۰۰) نسخه

تاریخ: چارشنبه (۱۵) جدی سال ۱۳۵۵

دولتی مطبعه